



Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

katolsk orientering

Kirken i krisetider, side 2
 DUK i fremtiden, side 5
 Samvittighedsfrihed, side 6-7
 Om meditation, side 8
 Caritas ene i Kina, side 9

Pavens budskab til verdensfredsdagen

Opdragelse til økologisk ansvar

Rom, (KIPA) - Det moderne samfund vil ikke kunne finde løsninger på miljø-problemerne, hvis det ikke alvorligt overvejer sin livsstil, hedder det blandt andet i pavens budskab til verdensfredsdagen den 1. januar 1990. Mangel på respekt for livet er den moralske grund til den verdensomfattende forurening, og derfor kræver paven »opdragelse til økologisk ansvarlighed«.

Til løsning af den økologiske krise påpeger Johannes Paul II en koncentre-

ret aktion på internationalt plan og solidaritet med udviklingslandene i deres industrialisering. Der bør etableres en verdensomfattende forvaltning af jordens ressourcer. Skove må ikke hensynsløst fældes, og ressourcer, der ikke kan genopbygge sig selv, må ikke udnyttes uden begrænsninger. Det er ligeledes påtrængende at finde løsninger på en miljøvenlig omgang og deponering af giftstoffer.

Den krævede økologiske solidaritet er en »gunstig lejlighed til at befæste fredelige forhold mellem staterne«, siges det videre i pavebudskabet. I den forbindelse må man også være opmærksom på, at enhver krig ikke alene kræver menneskeliv, men også bevirker store økologiske skader.

Samfundets moralske krise

Paven betoner videre, at den økologiske krise afspejler et moralsk problem og en moralsk krise i det moderne samfund. Han udtrykker også stor bekymring over den biologiske forskning med dens mulighed for genetisk manipulation, og han advarer mod indgreb i det menneskelige livs udspring. Re-

Fortsætter på bagsiden



Paven fik for nylig i Vatikanet overrakt den nyudkomne billedbog »Johannes Paul II i Norden«, der gennem billeder og korte tekster omhandler hans rejse i de 5 nordiske lande 1. til 10. juni sidste år. »katolsk orientering«s redaktionssekretær og redaktør på bogen, Knud Helsted Kluge (midt for) præsenterede sammen med Pentti Laukama, Katolsk Informationstjeneste, Finland (th.) billedbogen for paven, der var overrasket over, at den beskrev hans besøg i alle 5 lande. Læs bogomtalen side 8.

Den ukrainsk-katolske kirke nu lovlig

Moskva, (KIPA) - Den ukrainsk-katolske kirke, som siden 1946 har været forbudt i Sovjetrusland, vil ifølge en meddelelse i Moskva Radio nu blive legaliseret. Formanden for det ukrainske råd for religiøse anliggender, *Nikolai Kolesnik* oplyser samtidig, at ukrainsk-katolske menigheder kan lade sig officielt registrere, hvilket svarer til en »lovliggørelse gennem de lokale myndigheder«.

Den med Rom forbundne ukrainsk-katolske kirke blev i 1946 af Stalin tvangsindlemmet i den russisk-ortodokse kirke og har siden da kun kunnet eksistere som undergrundskirke. Det åndelige overhoved for de omkring 5 millioner medlemmer, der lever i Sovjetunionen, er kardinal *Myroslaw Ivan Lubachivsky*, der lever i eksil i Rom.

Den russisk-ortodokse kirke er modstander af en genoprettelse af den ukrainsk-katolske kirke, blandt andet fordi det rejser spørgsmålet om ejendomsretten til en række kirkelige bygninger.

Hemmelig ukrainsk-katolsk biskop takker myndighederne
 Den hemmeligt viede ærkebiskop *Sterniuk*, der fungerer som en slags stedfortræder for kardinal *Lubachivsky* i Rom, takker de sovjetukrainske myndigheder for de-facto lovliggørelsen af den ukra-

insk-katolske undergrundskirke. Gennem pressebureauet »*Nowosti*« påskønner han »klogskaben i ledelsen af vores republik« og for at myndighederne »har forstået de ukrainsk-katolske troendes tragedie« og udvist »ægte humanitet«.

Han lover samtidig, at man fra det ukrainsk-katolske hierarkis side vil gøre alt for, at lovliggørelsen i praksis vil forløbe på »en menneskelig og civiliseret måde« og således, »at det ikke medfører ulemper for vore russisk-ortodokse brødre«.

Over 200 menigheder allerede registreret

Lwow, (KIPA) - Der er indtil nu alene i Lwow-området i Ukraine registreret mere end 200 ukrainsk-katolske menigheder. Desuden har omkring 100 tidligere russisk-ortodokse gejstlige bekendt sig til den katolske kirke. Dette meddeles af den ukrainsk-

katolske kirkes pressebureau i Rom. Endvidere har Vatikanets Radio oplyst, at siden 1. december er et stadig stigende antal anmeldt som tilhørende den ukrainsk-katolske kirke, der blev opløst i 1946 og tvangsindlemmet i den russisk-ortodokse kirke.

To af Helder Camaras teologi-institutter i Brasilien lukket

Sao Paulo, (KIPA) - Ifølge beslutninger i Vatikanet er *Institut for Teologi*, (Iter) i Recife, Brasilien definitivt lukket den 27. november 1989. To uger tidligere blev det regionale teologi-seminarium, *Serene II* ligeledes lukket med den begrundelse, at »det

ikke var i overensstemmelse med de kirkelige skrifter«.

Som tidligere meddelt her i bladet var de to institutter kendt som uddannelsessteder for seminarister og teologistuderende på den kirkelige venstrefløj.

katolsk orientering

Tilsendes vederlagsfrit alle katolske husstande i Danmark 1. 20 numre om året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementspris i øvrigt 200 kr. årligt. Adresseændringer: Katolsk bispekontor, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tlf. 33 11 60 80. Giro 500 14 71 Ansvarstiftelsen, samme adresse.

Fasteaktion 1990
 8 siders tillæg inde i bladet

Lovliggørelsen af den ukrainsk-katolske kirke bringer håb for fremtiden

En KIPA-kommentar

Den ukrainsk-katolske kirke har efter 43 års forbud på ny opnået delvis officiel tilladelse i Sovjetunionen. Beslutningen er taget af Rådet for religiøse Anliggender i Kiew, Ukraine. Meddelelsen blev bragt af Moskva Radio, netop den dag hvor den sovjetiske stats- og partichef *Mikhail Gorbatsjov* havde møde med paven i Rom.

Ifølge meddelelsen i Moskva Radio vil den ukrainsk-katolske kirke i fremtiden være ligestillet med andre religiøse samfund. Rådets formand, *Nikolai Kolesnik* oplyser, at ukrainsk-katolske menigheder kan lade sig registrere hos myndighederne, hvilket svarer til »en lovliggørelse gennem de lokale myndigheder«. Beslutningen har i flere henseender stor betydning, ikke alene for de direkte berørte 5 millioner troende og for hele verdenskirken, men også for mange sovjetborgere.

Sovjet og Vatikanet

Også forholdet mellem Sovjetunionen og Vatikanet påvirkes afgørende, idet lovliggørelsen af den ukrainsk-katolske kirke gennem længere tid har været fremhævet som en af forudsætningerne for et pavebesøg i Sovjetunionen.

Den ukrainsk-katolske kirke har siden 1596 været forenet med Rom, men holder stadig fast ved en række ortodokse traditioner. For ortodoksien gjaldt de »unerede« som frafaldne i troen og blev i århundreder bekæmpet af Moskva patriarkatet og Zaren.

Tvangsindlemmelse i ortodoksien

Efter den anden verdenskrig forelå visse betingelser for at tilintetgøre denne kirke. Ukrainerne og herunder også katolikkerne hilste den tyske hær velkommen som befriere under deres indmarch i Sovjetunionen. Man indså snart, at det var en fejl, men den kortvarige begejstring gav i 1946 anledning til at forbyde den ukrainsk-katolske kirke.

Moskva patriarkatet indkaldte til en synode, som de katolske biskopper angiveligt stod bag. Dette var imidlertid umuligt, fordi alle katolske biskopper allerede måneder forinden uden undtagelse var fængslet. Den såkaldte »Lwow-synode« med omkring 200 deltagere afsværgede på 5 millioner troendes vegne »de romerske vranglærdomme« og »vendte tilbage i ortodoksiens skød«.

Men netop dette gjorde de ukrainske katolikker

ikke. I 10.000 tal blev de sendt i stalinistiske lejre, og de tilbageblevne organiserede deres undergrundskirke. Biskopper og præster blev hemmeligt viet, ordenslivet blomstrede op, og der blev dannet en centralkomite for ukrainske katolikker efter tysk forbillede. Der blev afholdt gudstjenester, dåb, kirkebryllup og begravelse i skove og i private hjem.

Når disse begivenheder blev opdaget af myndighederne, var konsekvensen mangeårige straffe.

Mange krævede lovliggørelsen

Statens interesse i en lovliggørelse af den ukrainsk-katolske kirke har været stigende i de seneste år. Tilsvarende bestræbelser fra kirkens side i august 1987 blev ikke skarpt afvist. I forbindelse med den voksende liberalisering i statens holdning til religion krævede stadig flere politikere, historikere og medlemmer af den øverste sovjet, at kirken på ny burde lovliggøres. Kun det ortodokse patriarkat opretholdt stejlt de gamle positioner, også på trods af at russisk-ortodokse præster og lægfolk tilsluttede sig den månedlange sultestrejke, som ukrainske katolikker gennemførte i Moskva for nylig.



Den ukrainsk-katolske kirke er nu lovliggjort efter 43 år forbud, idet den har fået delvis officiel tilladelse i Sovjetunionen. Netop denne lovliggørelse har gennem længere tid været fremhævet som en af forudsætningerne for et pavebesøg i Sovjetunionen. Kontakterne mellem Vatikanet og Sovjetunionen blev også forbedret ved Gorbatsjovs historiske møde med paven i Vatikanet fredag den 1. december, der resulterede i, at man enedes om at forbedre de to staters forbindelser med hinanden. Gorbatsjov inviterede paven til Sovjetunionen; paven håbede på, at udviklingen vil gøre et sådant besøg muligt.

Øgede spændinger i det brasilianske bispedømme Recife

Recife, (KIPA) - Spændingerne i det brasilianske bispedømme Recife tager til. Myndighederne i Recife forlanger, at ærkebiskop *Jose Cardoso Sobrinho* træder tilbage. Kort før jul gennemførtes en stor demonstration mod flere af ærkebiskoppens beslutninger. De troendes utilfredshed er også synlig på mure og plankeværker i byen i form af slagord, der kræver, at ærkebiskoppen går af.

Baggrunden for protesterne er ærkebiskoppens indgreb, der bringer hans forgænger *Dom Helder Camaras* pastorale linie i miskredit. Først kom lukningen af to betydende uddannelsescentre, regionalseminaret *Serene 2* og det teologiske institut *Iter*, som Helder Camara havde grundlagt. Derefter krævede ærkebiskop Cardoso, at nogle præster forlod deres embeder. Han gav dem en tidsfrist på 72 timer til at forlade bispedømmet, ellers ville de blive suspenderet.

Begrundelsen

Begrundelsen for dette var præsternes engagement for de fattige og deres protester mod ærkebiskoppens embedsførelse som f.eks. ophævelsen af en kommission for pastoral virksomhed blandt bønder og anmodning om politihjælp til at fjerne en delegation af bønder, som ønskede at tale med ham.

Den mest kendte af de

chikanerede præster er *Reginaldo Veloso*, der har ansvaret for koordinationen af den folkepastorale virksomhed. Også udenlandske præster modtog tilsvarende ordre, blandt andre *Franzose Philippe Melet* og *Aloisio Fragoso*. I en skrivelse til ærkebiskoppen har 57 præster erklæret sig solidariske med deres kolleger, der rammes af forholdsreglerne.

Ærkebiskop Cardoso

har som et yderligere skridt i sin indgrebspolitik den 7. december meddelt, at den biskoppelige kommission »*Justitia et Pax*« er opløst. Han lovede forinden at drøfte sagen med repræsentanter for kommissionen, men afsløget senere et møde. Denne opførsel er desværre reglen, udtaler berørte personer, ærkebiskoppen afviser systematisk enhver diskussion.

Demokratiseringen kan ikke standses i Jugoslavien

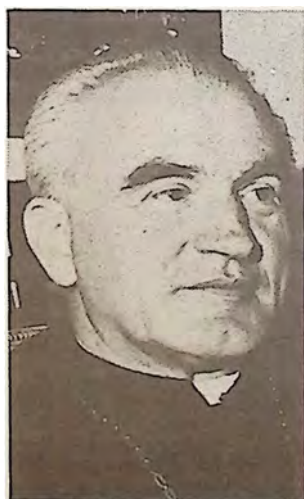
Zagreb, (KIPA) - Den påbegyndte demokratisering i Warszawapagt-landene og i de jugoslaviske republikker Slovenien og Kroatien kan ikke standses, udtaler ærkebiskoppen af Zagreb og formanden for den jugoslaviske bispekonference, kardinal *Franjo Kuharic*.

Fredelig udvikling

I en samtale med KIPA kort før jul udtrykker den kroatisk overhyrde håb om, at den almindelige demokratisering af det offentlige liv i Kroatien ikke bliver brudt ved voldsanvendelse eller reaktionære tiltag. »Kirken i Kroatien

hilser demokratiseringen i Østeuropa såvel som her velkommen. Det fylder os med stor tilfredshed, at denne glædelige udvikling sker fredeligt, fordi det er i overensstemmelse med evangeliets ånd«.

Demokratiseringen i Jugoslavien går af bestemte grunde langsommere end ellers i Østeuropa, men mener kardinalen, ikke mindre grundigt. Han henviser blandt andet til den nyligt vedtagne resolution om frie valg i Kroatien og nødvendigheden af at indføre flerparti-systemet. Dette debatteres for tiden heftigt i den kroatisk-partiledelse, men en



Kardinal Franjo Kuharic

trinvis indførelse af flerparti-systemet kan man ikke komme udenom, siger kardinalen.

Tjekkoslavakiets regimetro præstebevægelse »Pacem in Terris« opløst

Prag, (KIPA) - I Tjekkoslavakiet er den regimetro præstebevægelse »*Pacem in terris*« opløst ifølge oplysninger fra det officielle tjekkoslavakiske pressebureau CTK. Præsteorganisationen, som var forbudt af Vatikanet på grund af dens politiske karakter, indstillede sin virksomhed i midten af december. En skrivelse herom er sendt til ærkebiskoppen af Prag, kardinal *Frantisek Tomasek*.

Sikrede statslig kontrol med kirken

»*Pacem in terris*«, der blev oprettet i 1971 var en

videreførelse af den for 40 år siden oprettede fredspræstebevægelse. Formålet med begge organisationer var at sikre den statslige kontrol med kirken. Ved nybesættelse af bispeembeder afviste regeringen som regel forslagene fra Vatikanet og krævede i stedet for udnævnelse af medlemmer fra »*Pacem in terris*«. Dette krav opfyldte Vatikanet imidlertid ikke. De politiske omvæltninger i Tjekkoslavakiet har allerede haft positive virkninger for kirken, og man håber nu på en hurtig besættelse af de 10 endnu ledige bispeembeder.

Skolebørn på Filippinerne får håndsrekning af elever på Niels Steensens Gymnasium

Den årlige Niels Steensens-dag 1. december på Niels Steensens Gymnasium i København blev på mange måder en god oplevelse fyldt med perspektiver for skolens elever og lærere. Dels fordi biskop Hans Martensen var med til at indlede dagen med en messe i St. Augustin Kirke, hvor mange elever for første gang oplevede biskoppen. Dels fordi fællesskab og hygge var nøgleord, der gennemstrømmede dagen. Og ikke mindst: Både elever og lærere var på denne dag med til at give en økonomisk håndsrekning til San Simon skolen, der ligger 50 km nord for Manila på Filippinerne. Her er 450 fattige børn

så heldige at modtage undervisning.

6.000 kr. indsamlet

I alt kom der godt 14.000 kroner ind til San Simon skolen på denne dag, der sluttede med fest for 170 mennesker om aftenen, hvor skolens vietnamesiske elever havde lavet mad fra deres hjemland. Desuden blev der holdt auktion, hvor der blev solgt alt fra sportstasker til plakater, bøger og rektors tweed-jakke.

Om San Simon skolen fik eleverne at vide, at det koster 500 kroner om måneden at have et barn indskrevet. Befolkningen er meget fattig, så man betaler det, man formår.

Mange filippinske børn får aldrig undervisning, men dem, der kommer ind på San Simon skolen, starter som 11-årige og går der i fire år. De modtager undervisning i engelsk, matematik, historie, geografi og skrivning. De sidste to år undervises de i praktiske fag, så de har en håndværksmæssig baggrund til brug i deres hjemegne.

Med denne viden kunne både lærere og elever afrunde Niels Steensens dagen i forvisning om, at de havde - om ikke reddet verden - så dog bidraget med en dråbe i havet. En dråbe, der vil komme 450 filippinske børn til gode.



Skt. Ansgars fest 28. januar

Døde 3. februar for 1125 år siden

Skt. Ansgars fest - i år søndag den 28. januar - er en lille jubilæumsfest. Den 3. februar 865 - for 1125 år siden døde Nordens Apostel, benediktinermunken og biskoppen Ansgar i Bremen i Nordtyskland.

Vor danske domkirke, Skt. Ansgars kirke i Bredgade i København bliver i disse år restaureret under ledelse af arkitekt Vilhelm Wohlert med henblik på kirkens 150 års jubilæum i 1992. På billedet ses facaden med de fem markante profetfigurer.

Traditionen tro fejrer

biskop Hans L. Martensen denne messe bæres Skt. Ansgar relikvieskrinet i procession ind i kirken. Messen begynder kl. 10.

denne messe bæres Skt. Ansgar relikvieskrinet i procession ind i kirken. Messen begynder kl. 10.

Radio Steno sender fortsat

Trods problemer med afbrudte udsendelser og udsendelser, der aldrig kommer i luften, sidder holdet bag Radio Steno fortsat klar ved mikrofonerne hver mandag aften for at sende katolsk lokalradio i Storkøbenhavn.

»Det er udelukkende hos P&T og KTAS, at problemerne opstår«, siger Henrik Ryom fra Radio Steno, »og det er meget frustrerende for os at vide, at der er lyttere, der forgæves har lukket op for radioen, uden at vi kan

gøre noget ved det. Nu håber vi, der bliver sat en stopper for afbrydelserne, efter at vi gentagne gange har klaget over fejlene«.

Radio Steno sender hver mandag aften fra kl. 20 til 23 på 107,9 MHz.

Andreas Rude

P. Olaf Magnussen død

Pastor Olaf Magnussen døde 9. januar på Skt. Ansgars Plejehjem i Åbenrå, og han blev begravet lørdag den 13. januar fra Skt. Ansgars Kirke i Bredgade.

Olaf Magnussen blev født 9. juli 1903 i København. 27. oktober 1940

blev han viet til præst af biskop Suhr i Skt. Ansgars Kirke i København. Han har virket som præst i Brønshøj, Torshavn, Nyborg, Randers, Åkirkeby og fra 1972 til 1987 sognepræst ved Hellig Kors i Tønder.

NIELS STEENSENS GYMNASIUM & HOVEDSKOLE



Skolen er opkaldt efter en af Danmarks største videnskabsmænd, Niels Steensen (1638-86). Gennem sine banebrydende studier af den forunderlige natur kom han til at tro på Gud, blev katolsk præst og senere biskop. Hans respekt for det skabte, miljøet, og hans dybe nysgerrighed synes vi er et godt forbillede for en moderne skole.

(Der er gode muligheder for afskud til skolepenge og træsport)

NYE VEJE

DET ER DA HELT OKAY...

GYMNASIET

... hvis du har lyst til at ligge og rode med 110 meter lydskabel til skolekomedien, eller rende rundt med en el-bas og et videokamera, eller væve tibetanske bedetæpper, eller hvad det er, I

laver. Men en hel del af os går altså på NSG, fordi vi vil ha' en ordentlig studentereksamen.

Max er lidt træt af Egon:

- Tænk I da slet ikke på

fremtiden, Det indre Marked, adgangsbe...

- Ja, ja, svarer Egon, gymnasiet er da andet end et højt snit. Det er nogle helt andre ting, der tæller, hvis man f.eks. vil være musiker eller journalist.

- Ja, men ikke hvis man selv vil i avisen:

FINANSGENI FJERNER DANMARKS UDLANDSGÆLD. SCHLUTER TILBYDER MAX ERIKSEN FORMANDSPØST I TÆNKETANK.

Kan du se det!?

- Og... hvem skriver artiklen, Max?

- Ja, og... og hvem spiller tuba til mit sølvbryllup? Der er toget! Kom nu, jeg skal være der til tiden!

- Det er da helt okay, mumler Egon og lunter efter Max. Tænk at vi går på den samme skole...

VIL DU VIDE MERE? SPÅRING...

ORIENTERINGSMØDER

Alle møder afholdes kl. 19.30.
Indgang: Skt. Kjeldsgade 3.
6. kl.: Torsdag d. 25. januar.
7. kl.: Tirsdag d. 6. februar.
8. & 10. kl.: Tirsdag d. 30. januar.
Ansøgningsfrist: 10/2 1990.
1.g.: Torsdag d. 1. februar.

NIELS STEENSENS GYMNASIUM & HOVEDSKOLE

Skt. Kjeldsgade 3
2100 København Ø
Telefon 31 20 93 40

VI HAR PLADS TIL FORSKELLENE

Broschur & Tim Nielsen 31.10.10.34

1990 – et Newman-år?

Vi bør fejre 1990 som Newman-år.

John Henry Newman døde den 11. august 1890, 89 år gammel. Han er blevet kaldt det nittende århundredes største religiøse personlighed. For 150 år siden tænkte han tanker, der først slår igennem i vor tid: om lægfolket som kirken, om samvittighedsfrihed, om åbenhed mod verden. Newman er mere aktuell i dag end han var, da han levede og kun blev forstået af så få.

John Henry Newman blev født den 21. februar 1801 i London, begyndte som 16-årig at læse filosofi og teologi i Oxford og var allerede kort efter sin præstevieelse den anglikanske præst, det dannede England lyttede til.

Som 40-årig kom han i en alvorlig krise: Han havde hele tiden set den anglikanske form for kirkelighed, som den blev praktiseret af den engelske statskirke, for den rene fortsættelse af oldkirken, den gyldne middevej mellem lutheranisme og romersk katolicisme. Han var overbevist om, at al luthersk teologi var dømt til at ende som ateisme, mens romersk katolicisme uhjælpeligt ville udarte til overtro og persondyrkelse.

Som ansættelsesbetingelse i Oxford krævedes en trosbekendelse på 39 artikler. I 1839 blev Newman foruroliget over, hvor luthersk mange af disse artikler lød, og hvor meget nogle anglikanske læresætninger lignede donatisternes og monofysitternes vranglære fra det 4. og 5. århundrede. Her begyndte hans årelange pilgrimstogt, langs Oxford-bevægelsens opsigtsvækkende *Tracts for the Time*, gennem studium, diskussion, mistænkeliggørelse (han blev kaldt *papist*), skuffelser, tab af venner og prestige, kun ledet af sit *kindly light*, det milde lys, han digtede om på vej fra Sicilien i 1833. Det venlige lys førte ham siden 1841 til intense studier af både luthersk og katolsk teologi og fromhedsliv, og fik ham til at miste troen på anglikanismen som den gyldne middevej mellem Luther og Rom. Uden illusioner om Rom i øvrigt, fornemmede han, oldkirken trods alt var dér.

Den 9. oktober 1845 blev han optaget i den katolske kirke og gendøbt (betinget!), den 30. maj 1847 blev han præsteviet igen. Hvis han havde forventet begejstring i Rom over hans konversion, tog han fejl. Pave Pius IX frygtede hans opfattelser. De var moderne, 150 år for tidligt. Newman så kirken som Guds folk på vandring, ikke ubevægelig, men dynamisk engageret i denne verden. For ham var lægfolket kirkens »krop«, samvittighedsfrihed en livsbetingelse. For Pius IX lød alle disse tanker som uhyrligt liberale »modernismer«, og det lykkedes ham at holde Newman fra al indflydelse i kirken i stive 32 år.

Pius IX døde i 1878. Året efter, den 12. maj, udnævnte den nye pave Leo XIII den 78-årige Newman til kardinal. Da har mange bidt sig i læben.

Med Pius døde også (men dræbende langsomt) et kirkesyn, som stod fjendtligt over for verden, lukket for dens problemer. Newmans tanker slog først igennem i Det andet Vatikan-koncilts formuleringer. Hans åbne kirkesyn havde sans for Guds handlen i historien, og for menneskets vilje og evne til at følge lyset »skridt for skridt«.

Grunde nok til at fejre ham hele året 1990.

W.W.

Foreningen af katolske skoler er ikke delt i to foreninger

I »katolsk orientering« nr. 20 – den 13.12. 1989 – meddeltes det, at Foreningen af katolske Skoler var blevet delt i to foreninger. Det er ikke korrekt.

Der er stadig kun én katolsk skoleorganisation herhjemme, selv om den efter otte skolars udmeldelse kun består af de resterende 16 skoler.

Senere i artiklen citeres Ole Dam for at skulle have udtalt, at foreningen var blevet en »arbejdsgiverorganisation«.

Det kan man da godt kalde den, men det er unægtelig en mærkelig arbejdsgiverforening, når halvdelen af de stemmeberettigede ved generalforsamlingen består af arbejdstagere, nemlig skolelederne, ligesom arbejdstagerne (ansatte) har sæde i bestyrelsen.

Af den nuværende bestyrelses fem medlemmer er de tre ansatte (skoleledere), herunder formanden.

Værre bliver det, når det senere hedder sig, at »det katolske er gledet i baggrunden«.

Hvis man lægger den tolkning i foreningens virke som rådgivende organ på økonomiske og administrative områder, så må man samtidig have in mente, at foreningen i de sidste 10 år har stået for adskillige arrangementer med en klar katolsk profil.

I flæng kan nævnes kurser for lærere, religions-

pædagogiske stævner og foreningens årsmøder.

Baggrunden for mange af disse arrangementer har været den målsætningsformulering, som de fleste katolske skoler bruger, og som for mange år siden blev til i foreningens regie.

I 1989 har foreningen arrangeret et religions-pædagogisk kursus på »Magleås« (i samarbejde med RPU), et kursus for lærerstuderende og nye lærere, samt et årsmøde centreret om »Perspektiv og værdier« – betænkning fra udvalg under Pastoralrådet.

Endvidere har foreningens sekretariat været stærkt involveret i arrangementerne ved pavebesøget.

En vigtig gren af foreningens arbejde er en levende kontakt med katolske skole- og lærerorganisationer i udlandet.

I øvrigt ser foreningens bestyrelse ikke et modsætningsforhold mellem den økonomiske, administrative funktion og den idémæssige, men fornemmer snarere en enhed af mål og midler, helt i overensstemmelse med katolsk tanke-

gang, hvor man netop ikke forholder sig til en »to-regimente-lære«.

Der skal ikke her på dette sted tages stilling til de katolske skolars organisationsforhold, da dette ikke er helt afklaret på nuværende tidspunkt, men som formand for den eneste, omend decimerede, katolske skoleforening her i landet mener jeg ikke, at de påstande, som er blevet fremsat i forrige udgave af »katolsk orientering« bør stå uimodsagte. I betragtning af, at de katolske skoler – både i og uden for foreningen – er den katolske aktivitet, som har den største berøringsflade med den danske befolkning, er det ikke uvæsentligt, at informationerne er korrekte.

Ole Meyer

Foreningen af katolske skoler er stadig udelt

På generalforsamlingen i Foreningen af Katolske Skoler FAKS blev vedtaget et af undertegnede m.fl. formuleret ændringsforslag til vedtægterne, der opretholder fuldt medlemskab (inklusive stemmeret) af foreningen, hvad enten vedkommende katolske skole tegner overenskomst med lærerne (Frie Grundskolers Lærerforening) eller ikke. De skoler, der tegner overenskomst via FAKS, betaler fuldt kontingent, medens de skoler, som tegner overenskomst via Danmarks Realskoleforening (eller andre foreninger), fremover kun skal betale et kontingent, der mod-

svarer deltagelsen i omkostningerne til foreningens øvrige aktiviteter som katolsk organisation. Sådan bør det også være, og FAKS er altså intakt.

Så længe FAKS tillige fungerer som arbejdsgiverorganisation, skal der således ske en opsplitning af budget og regnskab i overenskomstrelaterede udgifter henholdsvis andre til realisering af FAKS' formål i øvrigt relaterede udgifter. Der må nemlig forudses en udvikling i retning af større centralisering af overenskomstrelaterede udgifter m.v. af økonomiske og andre saglige grunde, fordi kompleksiteten ved privat skoledrift set over til det offentlige antager et sådant omfang, at de mange små og større private skoleforeninger ikke kan leve op til de ressourcekrav, som der med rette må stilles under en sådan udvikling. Konklusionen på en sådan udvikling kan blive, at FAKS opgiver arbejdsgiverdelen af sin funktion med den konsekvens, at alle 24 medlemmer igen betaler samme (og mindre) kontingent.

I tilslutning til generalforsamlingen har jeg foreslået FAKS' bestyrelse, at der nedsættes et bredt sammensat og kompetent udvalg, der kan drøfte dels, hvorledes FAKS kommer denne udvikling imøde, dels spørgsmålet

»Hvad vil vi med FAKS?« Førstnævnte er en selvfølgelig - sidstnævnte den vigtigste opgave. Hvorledes forestiller vi os den katolske skoleverden i denne del af Europa – og hvilke tiltag bør man gøre for at fremme den katolske skolesag som et anliggende under forkyndelsen af det glade budskab. Jeg har al god grund til at tro, at mit forslag bliver vel modtaget.

Fornylig deltog jeg i et møde på Christiansborg med udsendinge fra Ungarn, der fortalte om demokratiseringsprocessen og de uhyre vanskeligheder, man står overfor i Østeuropa, ja – i et Europa i opbrud. Gensidig rådgivning og hjælp er nødvendig, og det skal gå meget hurtigt, hvis ikke befolkningens berettigede harme over fortiden skal antage forkerte former. Kirken eller de kristne trossamfund er eller kan i denne sammenhæng være en betydelig stabiliserende faktor. Interessant nok kom en af deltagerne ind på skolevæsenet i Ungarn og opdragelsen af den kommende generation. Hvad vil vi i Danmark kunne svare og tilbyde i dag? Der er nok at tage fat på – så derfor et velment: Godt nytår til FAKS og de katolske skoler.

Anders Hjorth,
formand for
Rygaards Skole

Længes efter at virkeliggøre biskoppens ønsker

Med biskoppens oplæg til møderne på Magleås og i Vejle udtrykkes mange ganske afgørende spørgsmål for vor hjemlige katolske kirke. Mit indtryk er, at mange civile katolikker er opfyldt af stor længsel efter at være med til at virkeliggøre de mange ting, biskoppen her nævner. Men det fordrer konkrete arbejdsmuligheder med en økonomisk/praktisk opbakning fra både

menigheder og bispedømme.

Forbliver biskoppens oplæg blot til en formående tale til et lægfolk der står uden praktisk/reelle muligheder og uden nogen beslutningsmyndighed til at iværksætte virkelige projekter er det med stor fare for, at vor biskops ganske lovende ord mister sin troværdighed.

Joost Dahlerup

D.U.K., regionalmøderne og fremtiden

Af ungdomspræst Jesper Fich

Om DUK i dag

Den katolske kirke i Danmark har en velvoksen ungdomsorganisation. I forhold til antallet af katolikker er aktivitetsniveauet glædeligt højt: selv hvis vi sammenligner os med andet kirkeligt børne- og ungdomsarbejde er DUK ikke slet så undseelige.

Nogle tal: Inden for det sidste års tid har op mod 2.000 gjort brug af DUKs landsdækkende tilbud. Der er lokalforeninger i så godt som alle sogne med et registreret medlemstal på ca. 3.000. I følge et overslag fra efteråret 88 samlede børne- og ungdomsgrupperne (dog med veksellende mødehyppighed) ca. 800 deltagere.

Alle disse fine tal er selvsagt udtryk for et samarbejde, som på mange måder lykkes. Dette skyldes ikke mindst vore unge, engagerede ledere, som giver tilbudene kvalitet og en egen trækkende profil, men også samarbejdet med sogne og skoler har sin del af æren.

Da vi imidlertid ikke skal hvile på laurbærrerne (og i sandhed: der er masser af uløste opgaver), er biskoppens regionalmøder en god chance til at overveje, hvordan samarbejdet kan forbedres yderligere.

Det landsdækkende arbejde og den lokale menighed
Hvordan forstår vi i DUK de landsdækkende tilbud i forhold til menighederne? Vil DUK være et »alternativ« til menighederne, der i praksis trækker de unge væk fra menighederne, sådan som det jævnligt høres? Selvfølgelig ikke.

Siden DUKs start har man været overbevist om, at det lokale ungdomsarbejde blev styrket af de landsdækkende tilbud. Det er klart at de ressourcer, der står til rådighed for det landsdækkende arbejde er meget større. Det gælder også det indholdsmæssige tilbud: katekesen, liturgien m.v.

Omvendt er det tankevækkende, at begejstringen på et arrangement og oplevelsen af kirkefæl-



Jesper Fich

lesskab og trosmiljø, ikke i tilstrækkeligt omfang kommer det enkelte sogn til gavn.

Det ulykkelige sker: der er et gab mellem det, de unge kan opleve f.eks. på Øm og så i menighedens hverdag. Mange unge længes efter en indgangsvinkel til menighedens liv, men finder den aldrig.

Det betyder ikke, at det altid er menighedens fejl, men det understreger behovet for hele tiden at være opmærksom på problemet, - og i øvrigt forsøge aktivt at holde kontakten til de unge.

Jo sværere en menighed har ved at danne et relevant miljø for de unge, jo vigtigere bliver det landsdækkende tilbud.

Men uanset om et sogn er stort eller lille, om det har et levende ungdomsarbejde eller ej, er det vigtigt at sognene betragter DUK som samarbejdspartner og ikke som konkurrent. Så meget mere som det utvivlsomt er af stor betydning for de unges katolske identitet at kende en større kreds af unge også fra andre sogne, og få det forum, hvor troen kan forkyndes. Det må vi ganske enkelt indrømme dem.

Den personlige kontakt
Men ikke blot indrømme dem, også animere dem til det. Præster, kateketer og andre er her nøglepersoner. Vi ved af erfaring, at der ofte skal en personlig opfordring til, før børn og unge finder vej til f.eks. Øm. De ansvarlige i me-

nighederne kan derfor gøre en værdifuld indsats (som ingen andre kan overtage) ved at holde sig orienteret om mulige tilbud og personligt gøre reklame for dem. Det gælder allerede børnene, for hvem der er en del tilbud. Også bladene (DUK OP, Nyt fra DUK, PROSIT) er vigtige i den sammenhæng.

DUK og sognene har udviklet et meget tilfredsstillende samarbejde omkring ministrant- og firmelsesweekender. Mon ikke det kan udvides til at gælde andre områder?

Nogen steder har man allerede gode erfaringer med, at enkeltpersoner har fået overdraget den særlige opgave at »hverve« deltagere.

Ledertræning

Skal det lokale arbejde intensiveres, skal man nødvendigvis have ledere. Ledere kommer selvfølgelig ikke ud af den blå luft, men må uddannes, både praktisk og teologisk. DUK har et ledertræningsudvalg, der arrangerer ledertræningsweekender, men også er parat til at komme til den enkelte menighed, hvis der er basis for det.

Det er bedst, når det lokale ungdomsarbejde kommer igang på de unges eget initiativ. Men samtidig kunne de ansvarlige i sognene måske gøre en mere målrettet indsats for at finde egnede ledere. Endelig må menighederne huske at støtte dem i det videre arbejde.

Ansvar

DUK er selvfølgelig altid parat med råd og dåd, så langt ressourcerne rækker, men selve ansvaret for det lokale ungdomsarbejde påhviler den lokale menighed. Der kan være mange forhold, der vanskeliggør et ungdomsarbejde, - og dårlig samvittighed over den manglende aktivitet er ikke i sig selv noget konstruktivt, med mindre det sætter en proces igang, der kan ændre på disse forhold. Hvor mange menighedsråd spørger ærligt sig

selv om, hvordan børns og unges vilkår er. Hvordan ser man på de unge? Erfaringen viser, at børn og unge har svært ved at trænge ind i deres menigheder, at de sjældent føler sig som ligeværdige medlemmer.

Det bør være de pastoralt ansvarliges (og her skriver jeg med vilje ikke blot: præster) opgave at tilegne sig kendskab om og forståelse for børn og unges tankeverden, vilkår og udtryksformer. Det sker bedst ved at dyrke samtalen. Er præsten f.eks. også børnenes præst uden for religionstimen, eller taler han da kun med forældrene? Leger vi med vores børn? Har messen altid et budskab også til børnene? Kan vi med rette tale om katekesens betydning, hvis vi ikke mæler et ord til børn og unge i messen?

Virker liturgi og forkynnelsens sprog ikke alt for ofte selvhøjtideligt og samfundsfjernt? Hvad ville menighedens børn og unge svare, hvis de blev spurgt?

Mange af de initiativer, der kunne tages for at forbedre menighedernes tilbud til børn og unge, kan forekomme selvfølgelig. I biskoppens oplæg til de to »efter-pavebesøgmøder« fremlægges et helt katalog, som opfordrer til nytænkning og kreativitet på dette område. De enkelte menighedsråd kan sikkert med fordel gennemarbejde dette katalog.

Den største fare for vores bispedømme er, hvis vi slår os til tåls med status quo. Nederlag i børne- og ungdomsarbejdet burde lede over i selvansagelse - evt. til videreuddannelse. DUK vil i den sammenhæng meget gerne være behjælpelig.

De udenlandske katolske unge

Et særligt ansvar påhviler de ansvarlige for de udenlandske grupper. Et alt for stort antal af de »ikke-danske« katolikkers børn

tabes for kirken. Forklaringerne er sikkert mange, men det står fast, at den mest »danske« del af vores kirke er bør-

nene og de unge, fordi langt den største del kun kender en dansk hverdag. Men assimilationen (på godt og ondt) går i dag hurtigere end nogensinde og omfatter også unge, der er født udenfor Danmark.

Fra ungdomsarbejdets side anerkender vi de udenlandske gruppers pastorale initiativer som uundværlige for de mennesker, der har behovet. Men det er omvendt meget vigtigt, at så mange børn og unge som muligt får et nuanceret billede af kirken, hvilket indebærer, at de kender den »danske« menighed, og dermed det danske ungdomsarbejde.

Der er store muligheder i et udbygget samarbejde her. Hvordan det kan se ud, må de enkelte udenlandske grupper selv være med til at udforme ud fra deres behov. Vigtigt er det blot, at DUK og dermed det danske katolske ungdomsarbejde får en plads i disse unges bevidsthed.

Menighedsrådsvalgene

Menigheds- og pastoralsrådsvalgene står for døren. Burde det ikke være en oplagt opgave at finde egnede kandidater til disse råd blandt de unge?

Det er af flere grunde ikke nemt for de unge at finde fodfæste i vores menigheder: dels er der ofte få andre unge, men hvad der føles endnu vanskeligere: vores menigheder har aldrig været flinke til at gøre brug af de unges initiativ. Men i vores samfund, hvor ledere bliver yngre og yngre, virker det endnu mere iøjnefaldende.

Nytænkning er alles ansvar, men menighedsråd og præster har selvsagt en særlig forpligtelse. Det er et vigtigt mål at inddrage flere i ansvaret for menighedens liv: vil man have plads til de unge, må den i praksis også indrømmes dem.

Et problem, der går igen og igen, er fastholdelsen af kontinuiteten i arbejdet - både i ungdomsklubberne og i menigheden generelt. Præster og menighedsråd føler ikke, at den unge leder magter ansvaret, pludselig forsvinder vedkommende på grund af uddannelse eller rejse, eller mister gejsten efter mindre heldige oplevelser.

Sådan er vilkårene altså, når man inddrager de unge i arbejdet, men i stedet for at være fikseret

på de »ustabile unge« bør man glæde sig over, hvad der trods alt sker, og fastholde sig i overbevisningen om, at næste gang går det bedre.

Strukturer

Den struktur, bispedømmet har givet sit ungdomsarbejde, med lokalforeningerne, et årsmøde og en hovedbestyrelse er utvivlsomt den mest formålstjenlige for alle parter: bispedømme, menighederne og de unge selv. Det er derfor tilfredsstillende, at næsten alle menigheder i dag er tilsluttet denne ordning. Lige så godt er det, at langt de fleste menigheder nu i en lang årrække har accepteret denne form. Det er vigtigt i denne sammenhæng at understrege, at vores bispedømmes ungdomsarbejde på den måde bliver stærkere.

Med glæde konstaterer vi, at der ved almindelig accept af disse strukturer for bispedømmets ungdomsarbejde frigøres mange kræfter til skabende pastoralt arbejde til gavn for kirken.

Afsluttende bemærkning

De unge har brug for kirken, men kirken har omvendt også brug for de unge, ikke blot for kirkens videreførelse på længere sigt, men også for at forblive levende her og nu. Vi må forstå de unges plads rigtigt. De unge er på samme tid gave og udfordring. Pavens henvisninger til unges profetiske opgave for kirken er ganske vigtig. Børn og unge har pligt til at sætte spørgsmålstegn ved kirkens og menighedernes forkyndelse. Det drejer sig i sin kerne om vores troværdighed: Kirken skal ikke indrette sig på tidsåndens præmisser - dermed er ingen tjent - og surrogater tilfredsstillende hverken børn eller unge - men det pastorale arbejde må drage konsekvenser af troen på kirkens evigt unge væsen. Hvis vores samtaler i denne vinter tænder en ny lyst til at gå i krig med problemerne, kan vi vitterlig nå længere, end vi er i dag. Og alle gode resultater, der er opnået, bør fylde os med en overbevisning om, at det betaler sig at tænke videre og tage fat på nogle af de problemer, vi ikke har løst.

Jesper Fich

Husk at meddele flytning til Katolsk Bispekontor

Samvittigheden og kirkeens autoritet

Af Herman Seiler S.J.

Ingen menneskelig magt må fremtvinge samvittighedens samtykke, ikke engang gennem love eller forbud, hvis ikke samvittigheden selv kan tilegne sig dem og frit og indsigtfuldt tilslutte sig dem, skriver Herman Seiler i nedenstående artikel.

Er det kirkeens autoritet, der skal være rettesnor for den enkelte katolik og være afgørende for vor moralske adfærd? Er der i så fald plads for menneskets frie og personlige valg? Hvad er det, der i sidste ende sætter den troende i stand til at tage et personligt ansvar?

I følge katolsk opfattelse er samvittigheden den rettesnor, der findes i ethvert menneske, og som skal vise ham eller hende, hvordan man skal handle moralsk. Visse kirkelige udtalelser synes i den seneste tid at skabe en spænding mellem det personlige ansvar og kirkeens autoritet, som påberåber sig objektive normer. Spørgsmålet om, hvordan den enkelte katolik skal forholde sig til kirkeens autoritet, er derfor meget påtrængende.

Hvad er objektive normer?

Hele samfundet står midt i en brydningstid, der også påvirker vort liv i ægteskab og familie, på arbejdet og i hverdagen. Traditionelle værdier bestrides eller bliver opgivet. Samfundslivet præges mere og mere af, at mange, endog modsatte opfattelser lever side om side og at de alle har samme værdi. Intet synes længere at være stabilt eller varigt.

Er det derfor ikke naturligt, at man spørger sig selv, om der ikke findes nogen normer, der forbliver uberørte af forandringerne i tiden? Mon der overhovedet findes et pålideligt udgangspunkt for vore moralske beslutninger og bedømmelser? Må man ikke stille spørgsmålstegn ved, om samvittigheden i det hele taget formår

at finde frem til det etisk rigtige?

Samvittigheden er jo udsat for så megen ydre og indre påvirkning: for omgivelsernes vurderinger, personlig usikkerhed og konflikter. Naturligvis er samvittigheden ikke blind, men den kan være svag og upålidelig. Hvis man i en sådan situation forlader sig på sin samvittighed, løber man den risiko at blive offer for sine egne eller andres subjektive holdninger.

I den sammenhæng er det ikke så forbavsende, at kirken er tilbøjelig til at våge en lille smule over samvittigheden. I et interview med det italienske dagblad »Avvenire« udtalte kardinal Ratzinger: »Samvittigheden er ikke bare noget subjektivt, den må også rette sig efter objektive fakta«. Måske kan man forstå, hvorfor kirken lægger så stor vægt på objektive normer. Mange troende søger vished og sikkerhed. De ønsker ikke principper, der kan diskuteres, men urokkelige sandheder af kirken.

Kirken på sin side forsøger derfor at udstikke nogle objektive retningslinier for samvittigheden. Men det sker ikke uden problemer. Paul Valadier SJ, den nyligt afsatte chefredaktør for det ansete franske tidsskrift »Etudes«, tog spørgsmålet op i martsnummeret 1989.

Den objektive morals vej

I kirkelige kredse har man i den seneste tid drøftet muligheden af en objektiv moral, der ikke bare udstikker principielle retningslinier, men også udtaler sig om personlige, eksistentielle problemer.

Tesen lyder: Når der findes urokkelige principper, der ikke kan bestrides, - f.eks. menneskets værdighed som individ - må der også findes en moral for hver enkelt handling. Det fastslås, at det er forbudt at anvende kunstig prævention og kunstig befrugtning. Hvilken rolle spiller da samvittigheden i sådanne konkrete sager? Kan den overhøres, og kan kirken stille spørgsmålstegn ved den? Samvittigheden er ofte usikker og skrøbelig, og der er unægtelig en fare for, at den bliver eneafgørende. Men er det nogen grund til helt at udelukke den fra f.eks. spørgsmål som de ovennævnte? For at kunne fungere på et etisk rigtigt grundlag har samvittigheden også behov for at kunne orientere sig og til at føle sine egne forpligtende impulser.

Samvittigheden bør altid være i overensstemmelse med fornuften, så den bøjer sig for krav, hvis betydning og værdi mennesket indser og derfor tilslutter sig. Ellers vil den moralske handling være noget rent overfladisk, ja næsten umenneskeligt,

som enten støder menneskene fra sig eller fører til ensretning, der intet har at gøre med ægte moralsk og personlig modenhed.

Men den objektive moral er ofte blevet så stærkt betonet, at man har glemt selve forudsætningen for den, nemlig samvittigheden. Samvittigheden indser jo normens forpligtende karakter og tiltemper den i den konkrete situation. I den situation er den afgørende. Samvittigheden må altså tilslutte sig hver enkelt norm, for ellers vil normen være virkningsløs og død. Hvis en norm føles fremmed for et ansvarsbevidst og reflekterende menneske, kan det ske, at dets samvittighed reagerer med ligegyldighed eller ubeslutsomhed over for et ubegribeligt påbud i en bestemt situation. En objektiv moral forudsætter og indbefatter altid, at menneskets samvittighed tager stilling og fælder en dom.

Klare udsagn

Det andet Vatikankoncil har udtalt sig klart om samvittigheden. Det erinder om samvittighedens afgørende betydning for

alle moralske overvejelser og beslutninger. Koncilet bekræfter også den traditionelle opfattelse af, at det er noget absolut forpligtende, der kommer til udtryk i samvittigheden.

Samvittigheden er derfor ikke bare en følelse af at være god, hæderlig og anstændig - en art kontrol af uønsket ondskab. Den er en appel i menneskets indre og et udtryk for mennesket som en fri skabning.

Hvordan skal det forstås? Koncilets konstitution om kirken i verden af i dag fremhæver: »I sin samvittigheds inderste opdager mennesket en lov, som det ikke selv har givet, men som det alligevel er forpligtet til at adlyde. ... Det er en lov som Gud har indskrevet i dets hjerte, og det hører med til menneskets værdighed at adlyde denne lov, som det også engang skal dømmes efter. (Jfr. Rom 2:14-16). Samvittigheden er menneskets hemmeligste kerne og helligdom, hvor det kan være alene med Gud, og hvor han lader sig høre« (nr. 16).

Johannes Paul II forklarede dette på en meget tydelig måde i Europarådet i Strasbourg: »I menne-

sket er en samvittighed til, som har formået at lære sin egen værdighed at kende og at åbne sig for det absolute; en samvittighed som er kilden til noget grundlæggende godt, og som ledes af forsøget på at virkeliggøre det gode for andre og for sig selv, en samvittighed, der er det sted, hvor den ansvarlige frihed bliver virkeliggjort« (11. august 1988).

Koncilet føjer hertil, at troskaben mod samvittigheden forpligter mennesket til stadig at søge sandheden. Dette forudsætter, at sandheden ofte ikke uden videre er åbenbar for samvittigheden. Koncilet går så langt, at det siger: »Det hænder ikke sjældent, at samvittigheden på grund af uovervindelig uforstand tager fejl, dog uden derved at miste sin værdighed«. I daglig tale betyder det, at samvittigheden fortjener respekt og lydighed, også selv om den tager fejl, som f.eks. hvis et menneske skulle beslutte sig til, at det ville være rigtigt at forlade kirken. Denne forståelse er helt klassisk i katolsk moralopfattelse (jfr. Thomas af Aquin, Summa Theologiae 1. del af bind 2, spørgsmål 19, artikel 5).

Respekten for samvittigheden bekræftes endeligt af koncilet, ved at det forkaster al religiøs og moralsk tvang, det være sig fra sociale grupper eller fra nogen menneskelig magt



Kirkeens autoritet skal forsyne samvittigheden med argumenter, der hjælper den frem til en fornuftig indsigt.

FASTEAKTION 1990



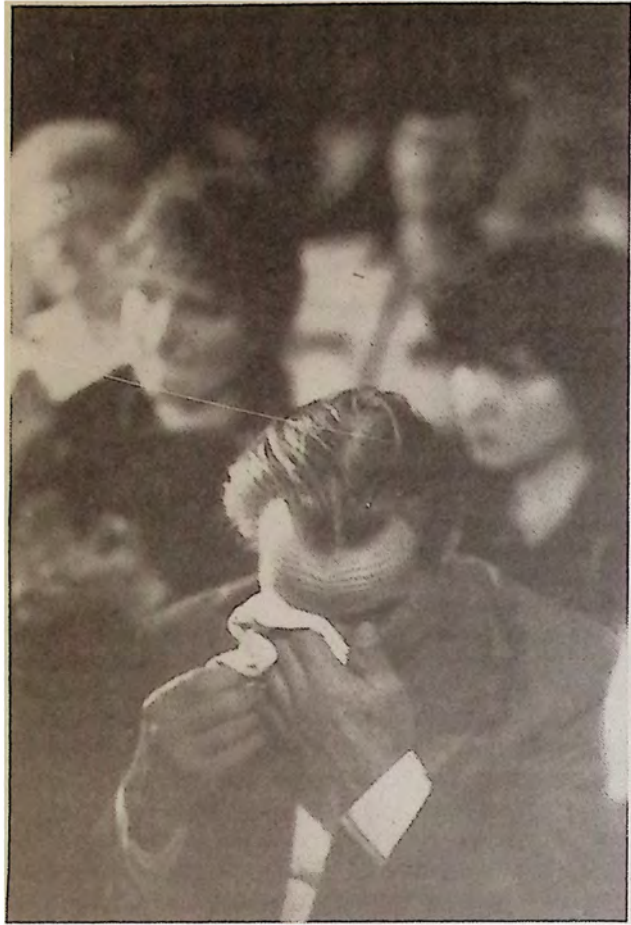
"I stedet for at
eksportere
flygtningeproblemet
til Vesten,
beder vi om hjælp
til at løse
det selv".

Gualay Endre
Biskop af Szeged
Ungarn



Bajesy Lajos

Caritas Danmark - giro 4 04 39 79



Hjælp os med at hjælpe vore søskende

Biskoppen af Szeged, Gualay Endre, er af Den ungarske Bispekonference udnævnt til at organisere Kirkens hjælp til de flygtninge, der kommer over den rumænske grænse til Ungarn. Caritas Danmarks udsendte medarbejdere havde en samtale med ham i oktober 89. Vi har valgt at bringe samtalen, som den blev ført, uden at fjerne de – i øvrigt få – udtalelser fra biskoppen, der ikke længere er relevante.

SZEGED, okt. 1989. Han taler hurtigt og med hele kroppen. Bispekalotten får med jævne mellemrum et hastigt skub på plads. Til sidst tager han den af og smider den på bordet. Biskoppen af Szeged har talt sig varm og kan ikke mere have kalotten til at danse rundt.

- De svømmer over floden med deres små bedøvede babyer i tasker. Men nu har det rumænske grænsepolitiet sat pigtråd op midt i floden, hvor grænsen går mellem Ungarn og Rumænien, her nogle få kilometer fra Szeged. Så for øjeblikket kryber de gennem kornmarkerne for at komme over. Når kornet er væk, bliver det umuligt. Men så søger de grænseovergange længere nordpå.

Telefonen ringer, biskop Gualay Endre haster til røret. Kort instruktion og tilbage til interviewet:

- Har man tal på, hvor mange, der er kommet over grænsen til bispedømmet?

- 17.400 er registreret i løbet af de sidste 4 måneder. Hertil kommer så folk, der legalt rejser ud fra Rumænien på de såkaldte fællespas, hvorefter de hopper af i Ungarn. Først efter en måneds ophold i Ungarn er de forpligtet til at melde sig.

Respekt hos myndighederne

Biskop Gualay Endre er af Den ungarske Bispekonference udnævnt til at organisere kirkens hjælp til de flygtninge, der kommer over den rumænske grænse til Ungarn. Dels grænser hans bispedømme op til Rumænien. (Det strækker sig langs hele den rumænske grænse). Dels har han allerede, da rygterne om en kommende flygtningestrøm svirrede i bispedømmet, organiseret en spontan forberedelse til modtagelsen af flygtningene. Da rygterne blev til kendsgerninger, var den ungarske stat totalt uforberedt, mens biskop Endre stod med et velfungerende

modtagelsesapparat. Hans indsats har vakt respekt hos myndighederne, så han i det store og hele har frie hænder. Eksempelvis har han en særlig tilladelse til at veksle checks fra dag til dag, hvor det normalt kan tage op til 6 uger at få hævet en check.

- Hvordan organiseres modtagelsesapparatet?

- Først anstillede vi juridiske undersøgelser vedr. organisationen. Det er jo en delikat sag for et østland at skulle modtage og beholde flygtninge fra et andet østland.

Da disse ting var på plads, udpegedes særlige sogne i bispedømmet som modtagecentre, hvorfra kirken skulle yde førstehjælp. Man indgik aftaler med de øvrige kirkesamfund og satte indsamlinger af tøj og penge i gang i ind- og udland.

- Hvorfor ved flygtningene, at de skal henvende sig til kirkens modtagecentre?

- Det oplyser det ungarske grænsepolitiet dem om. Og hvordan det så rent faktisk foregår, når flygtningene ankommer, skal jeg sørge for, at De får lejlighed til at se i morgen.

Der er ikke langt fra tanke til handling hos denne biskop. På mindre end 5 minutter har han telefonisk aftalt besøg i et nærliggende flygtningesogn og sørget for tolk. - 26 er ankommet derude i løbet af de sidste 2 timer, meddeler han lakonisk, da han har lagt røret. I morgen vil det også myldre ind. Sognepræsten derude vil gøre rede for alle detaljerne i modtagelsesproceduren.

Boligsituationen katastrofal

Det er tydeligt, at når en sag er sat på skinner, når arbejdet er uddelegeret, er biskoppen koncentreret om de problemer, der endnu ikke er løst. Det største problem for øjeblikket er boligproblemet. Til vinter vil det være uoverskueligt, hvis der ikke handles nu.

- Indlogeringsproblemet er enormt. Normalprisen på værelser og lejligheder er tårnhøje. Et værelse med adgang til køkken koster i Szeged (150.000 indbyggere) ca. 2.000 forint pr. måned, et enkelt værelse i Budapestområdet koster 6-7.000 forint, hvilket vil sige en månedsløn. I forvejen var boligsituationen i Ungarn håbløs. Nu er den katastrofal.

Eneste løsning med øjeblikkelig virkning - og det er det vi har brug for - er økonomisk hjælp til opkøb af gamle huse i landområderne og renowing af dem. Og hjælp til selvbyggeri. Kirken må gå ind med lån eller gave til en sådan genhusning. I stedet for at eksportere problemet til Vesten beder vi om hjælp til at løse det selv, så flygtninge af ungarsk oprindelse genhuses hos os. Ganske vist drømmer en del af dem om at søge til »de rige onkler« i Vesten, fordi de ser, hvor håbløst det er at skaffe en bolig her. Men vi kan løse problemerne og vi vil løse dem.

Der er mennesker, der er udstyret med et organisationstalent dér, hvor andre er udstyret med et hjerte. Det er helt klart ikke tilfældet med den ungarske flygtningebiskop. Han er udstyret med begge dele. For ham er der tale om søskende, der er kommet hjem, og de skal ikke sendes til fremmede, fordi man ikke selv har råd til dem.

Karen Erngaard

Giv håbet et ansigt - dit!

Vi så billedet af den gravide kvinde med opskåret underliv og det døde foster på brystet. Vi så billeder af de tusinder af ofre fra julemassakren i Rumænien.

2 mill. etniske ungare og 200.000 etniske tyskere er bosat i Siebenbürgen, hvor man har haft det største antal medlemmer af det berygtede Securitate stationeret. Det ungarske mindretal har været ekstra terroriseret, fordi ungarene ikke ønskede at lade sig tvangs-rumæniseres. Derfor er de i de seneste år i stort tal flygtet over grænsen til Ungarn. Den ungarske stat har set sig nødsaget til at overlade flygtningeproblemet til de kristne kirkesamfund i Ungarn, heriblandt den katolske kirke. Det er en overmenneskelig opgave for en utrolig fattig kirke. Derfor går de midler, der indsamles ved fasteaktionen 1990, til hjælp til disse flygtninge, hvad enten de agter at forblive i Ungarn eller ønsker at vende tilbage til Rumænien.

Hjælpen kanaliseres gennem den katolske kirke i Ungarn.

Det er let at forestille sig, at den næsten paranoide angst, som var flygtningenes eneste bagage, da det lykkedes dem at slippe ud af Rumænien, nu er steget til desperation: Hvordan er det gået den familie, de efterlod? Får man lov at bevare sin nationale identitet, hvis man vender tilbage? Er det muligt for Kirken at skaffe dem tag over hovedet? Er det overhovedet muligt for Ungarn at beholde dem, hvis de ønsker at blive? Store dele af landets egen befolkning, ikke mindst pensionisterne, har svært ved at overleve. En ungarsk gennemsnits-pensionist får mindre end 500 kr. om måneden. Inflationen er på 18% og indtægterne reguleres ikke i takt med inflationen. Katolikker i Danmark kan være med til at tænde et håb hos disse flygtninge ved at yde et betragteligt beløb til fasteaktionen 1990, der på grund af behovet for øjeblikkelig hjælp starter allerede den 15. januar.

Giv håbet et ansigt - dit!

Anne Lise Timmermann



Bulldozerne har været i gang i en af de ungarske-rumænske landsbyer, der blev dømt til døden. Eneste efterladenskab: Kirken, der er overladt til sit eget forfald.

De har brug for vore hjerter

Vigtigt, at flygtningene ikke får en fornemmelse af, at det er almisser, der uddeles

Denne morgen venter ca. 50 flygtninge uden for kirkedøren. Den er låst. Men pater *Pascal* går rundt mellem de ventende. Han småsnakker med dem, forklarer dem, hvorfor det har været nødvendigt at låse kirkedøren: Hvis alle kommer ind på én gang, vil der ikke være plads til, at den enkelte i fred og ro vælger netop de klædningsstykker som han/hun kan passe og kan lide. Derfor bliver de lukket ind fem ad gangen. Det er vigtigt for pater *Pascal*, at flygtningene får en fornemmelse af, at det er en genbrugsbutik, de besøger, og ikke et sted, hvor man uddeler almisser. Til os forklarer præsten, at hans opgave herude på gaden er at øve »sjælesorg på fortovet« så at sige.

- Vi skal ikke indskrænke os til at udlevere penge og tøj. De fleste af de flygtninge, der kommer, er i en sådan sjælelig tilstand, at de har brug for øjeblikkelig omsorg. De har brug for vores hjerter. Jeg går herude for at give dem mit hjerte!

Verdens største genbrugsbutik

Sammen med det næste hold, lukkes vi ind i noget, der ligner verdens største genbrugsbutik. Kirken er en af de store sognekirker i Szeged. Alle rum, undtagen selve kirkerummet, er fyldt fra gulv til loft med papkasser. Det er tøj, sendt fra Holland, Schweiz, Tyskland og andre vesteuropæiske lande. Mellem papkasserne er der lavet smalle gange. Med pater *Pascal* i spidsen går vi i gåsegang gennem rum efter rum og ender på en eller anden måde i noget, der enten har været et dåbskapel, eller måske stadig er det. I hvert fald ligger der en krans af næsten frisk grønt omkring dåbsfadet.

Men udover det er der ikke meget, der minder om et dåbskapel. Der er anbragt en meget stor, gammel, klodset butiksdisk. Bag den står sognepræsten, eller rettere han ligger med overkroppen ind over de kæmpebunker

tøj, der har hobet sig op på disken. Han opfordrer de fem nyankomne til at finde noget, de kan passe, og noget de kan lide.

Hun skal have noget, der klæder hende!

Der er fire unge mænd og en ung kvinde blandt de fem, der netop nu ekspederes. Mændene går håndfast i gang med at lede efter tøj i de åbne kasser, hvor alt i øvrigt er smukt sorteret. Men pigen tøver. Hun er vel 23-24 år og ser forvirret og fortvivlet og træt ud. Det er ikke vanskeligt at læse hendes tanker. Heller ikke for sognepræsten. Derfor tager han sig særligt af hende. Situationen er beklemmende, ikke mindst når man kommer fra et land, hvor tøj med de helt rigtige mærker spiller en ikke uvæsentlig rolle for de unge.

Men samtidig er det bevægende at se denne lille undersætsige præst, som egentlig mest af alt ligner dovregubben, tage sig af den unge pige med den allerstørste indføling. Han lader hende forstå, at der er virkelig god tid. Hun skal ikke bare tage det første det bedste. Da hun omsider er gået i gang med tøjet i kasserne, kommenterer han: »Nej, den bluse skal du ikke tage. Jeg tror

slet ikke den klæder dig. Du skal have noget, der klæder dig. Og hvis vi ikke finder noget herinde, så går vi ud efter nogle andre kasser. Vi har tid nok!«

At få en flygtning til at smile

Sognepræsten letter stemningen af fortættet tragedie ved sin udstråling simpelthen. Han kan den kunst ved små bemærkninger at få en flygtning til at smile. Lænet ind over tøjbunkerne med sit tunge karseklippede hoved i hænderne gør han uden store ord »regnskab for det håb der er i ham« og formidler det til flygtningene og til os. En følelse af at være voyeurs - tilskuere - til personlige lidelser, som ikke burde gøres til offentligt eje, fjerner han med bemærkningen: »De tre kommer fra Danmark. De er her, fordi vi har brug for penge til boliger. I Danmark vil man lave en indsamling til det formål.«

Hvis der stadig døbes børn i dette dåbskapel, og det er der som sagt god anledning til at tro - i hvert fald så vi ikke nogen døbefont i selve kirkerummet - må man sige, at de virkelig døbes ind i en kirke, hvor broderskabets ånd demonstreres på stedet.

KE-DA



Deres »hjem« er indtil videre en seng blandt 100 andre. Hvis det skal lykkes dem at få foden under eget bord, så må vi hjælpe.



»Nogle af dem, der svømmede over grænsefloden, kom hertil i badebukser«, fortæller sognepræsten i et af flygtningesognene langs den rumænske grænse.

Hvad blev der af Nickis kone og børn?

Han krydsede Europas farligste grænse og efterlod kone og 3 små børn

For mindre end tre måneder siden traf vi Nicki uden for en kirke i det ungarsk/rumænske grænseområde. Tynd og splejset, iført en damebluse, cowboybukser og et par sko med gabende såler (brugt tøj til mænd var mangelvare). For et døgn siden havde han sneget sig over grænsen. Skoene havde han slidt op undervejs. Turen havde været på tre dage og tre nætter uden vådt eller tørt. Han havde krydset den grænse, der på daværende tidspunkt var Europas farligste. Derfor var han som de andre flygtninge kommet uden papirer af nogen art. At blive antruffet med papirer på sig i nærheden af grænsen var dengang ensbetydende med i bedste fald fængsel og tortur. I værste fald døden. Skrækken sad endnu i øjnene på ham og tårerne også, da han sagde:

- Jeg gik uden at sige farvel! Jeg kunne ikke sige farvel, så var jeg aldrig kommet af sted! Jeg har en kone og tre børn på 11, 4 og 2 år hjemme i Siebenbürgen.

Konen bliver straffet

Nicki véd og vi véd, at han har efterladt kone og børn i Europas fattighus. Han véd, at hun lever i et område, hvor det etniske mindretal terroriseres. At hun bliver straffet, hvis

eller når man opdager, at han er flygtet.

- Jeg fik heller ikke sagt farvel til min mor! Hun er enke! Jeg har skrevet et brev til min kone og til min mor, men jeg ved jo ikke, om de har fået det eller nogensinde får det.

Ingen hjælp

Nicki véd, at bliver moderen syg, er der ingen hjælp at hente. Ambulance sendte man ikke til folk over 60 år. Heller ikke lægehjælp. Men hvad Nicki ikke vidste var, at hans håb om at få familien ud af Rumænien var fuldstændig urealisabelt. Allerede i dec. 88 var der i alt alene fra Ungarns Røde Kors sendt ca. 3000 anmodninger om familiesammenføring. De var forblevet ubesvaret. En henvendelse fra det ungarske udenrigsministerium til rumænsk Røde Kors havde også været resultatløs. Nicki vidste heller ikke, at der kun var en eneste måde at få konen og børnene ud af Rumænien på, nemlig at erlægge en sum på 46.000 DM. Det var systemets pris for legal udrejsetilladelse. En uhørt sum for en mor, der var fabriksarbejderske og en far på den anden side af grænsen med 500 forint (200 kr.) på lommen, udbetalt af den ungarske kirke, så han kan holde sulten fra døren det første par dage.

Alt det vidste Nicki ikke, for han havde ikke haft andre informationskilder end en ungarsksproget avis, der ikke måtte foretage sig andet end at aftrykke, hvad der stod i systemets egne aviser. Og i dem stod der naturligvis ikke noget om, hvordan samme system slog mønt af situationen.

Nicki håbede

Hvad han nu håber på og hvor han er, ved vi ikke. Formentlig i en af de flygtningelejre, som Ungarn nødtvunget har måttet indrette, fordi kirkerne ikke har været i stand til at skaffe boliger til ham og de tusinder af andre Nicki'er, der valgte flugten fra et regime, som hele verden i mellemtiden har set kun finder sin lige i det, vi troede var forbi én gang for alle på europæisk grund.

Hvis Nickis kone, hans tre børn og hans mor ikke er blevet ofre for de blodige begivenheder, der har udspillet sig i Rumænien, så vender Nicki tilbage. Derom hersker der ingen tvivl. Men han vender tilbage nedbrudt og desperat til en familie, der, hvis den da har overlevet, er lige så nedbrudt.

Nicki er kun en af hundrede tusinde. Men det var Nicki, vi traf.

KE-DA

Terningspil

På de næste sider finder I et terningspil, der handler om fire børn, der har det meget forskelligt derhjemme. I skal bruge en terning og fire ludobrikker. Der kan kun være fire om spillet. Hvis I er flere, så prøv, om I kan få en voksen til at fotokopiere nogle flere spilleplader. Spillereglerne finder I nedenfor.

BOØ

Sig mig hvordan du lever

Lene, Alex, Eva og Kinh går i samme klasse. Alligevel er de meget forskellige. Læs først noget om deres familier. Vælg hvilken figur du vil være under spillet. Den, der får et højest antal »øjne« i første kast begynder. Se godt på den hånd, der hører til den person. Hver gang du kommer til denne hånd sker der noget med din person.



Lene
Hun lever med sin familie i et enfamiliehus. Hendes far arbejder på et kontor. Moderen passer huset derhjemme.

4 Lene får to par skihandsker i julegave. Eva har længe ønsket sig et par. Men hendes forældre havde ikke penge til det. Lene forærer det ene par til Eva. Giv halvdelen af det næste terningkast til Eva (hvis du f.eks. slår en sekser, må du rykke tre frem og Eva tre frem).

22 Lene har i dag lært en sang på ungarsk af Alex. Alex taler to sprog.

Kan du også en sang på et fremmed sprog? Syng den!

56 Når skolen er forbi, venter Lene på Alex for at hjælpe ham med lektierne. Vent til Alex kommer hen til dit felt. Hvis han allerede er forbi dig, må du rykke hen til ham.

70 Kinh kommer tit for sent i skole. Begge hans forældre må tidligt op og på arbejde.

Lene henter ham om morgenen så han kommer i skole til tiden. Ryk hen til Kinh's felt.

83 Lenes far arbejder på kontoret på en chokoladefabrik. I går kom han hjem med to store æsker chokoladefrøer. Dem må Lene dele ud i sin klasse. Alle rykker hen til Lene i felt nr. 83.

Alex
Alex er zigøjner. Om sommeren drager han med sin familie fra sted til sted i en beboelsesvogn. Om vinteren bliver familien på en fast plads. Hans far sliber knive og sakse. Hans mor fletter kurve.

Alex har fire søskende.

11 Alex drager i vinterkvarter. han kommer i Lenes klasse og bliver hendes sidekammerat. Ryk hen til Lenes felt!

34 Alex indbyder sine kammerater til at besøge ham i beboelsesvognen. De får lov at se hans mor flette kurve. Alle rykker til felt nr. 34!

50 Alex samler postkort fra alle de steder, han kommer forbi om sommeren. Han viser dem til klassen, og de var lige ved at komme for sent til næste time. Alle skal trække to »øjne« fra næste slag.

89 Lars' fodbold er forsvundet. »Det er nok Alex!« siger Lars, »zigøjnerne stjæler jo!« Efter skoletid finder Lars sin bold bag en busk. Hans lillebroder havde leget med den.

Alex er ked af det. Han sidder en omgang over.

100 Alex drager igen af sted med sin familie. Det er blevet forår. Det er svært at tage afsked. Alle spillere giver ved næste kast fire af deres »øjne« til Alex.

Eva
Hun lever med sin familie i et gammelt hus, der snart skal rives ned. Hendes far er arbejdsløs. Moderen bringer aviser ud om morgenen. Eva er den ældste af fire børn. Hun må arbejde meget derhjemme.

9 Eva går næsten altid i brugt tøj, der slet ikke er moderne. Hendes forældre har meget få penge. De andre gør tit nar ad hende. Derfor går hun ofte en omvej til skolen.

Ryk det antal »øjne« tilbage, som terningekastet viser.

31 Eva er ofte træt. Hun må tit hjælpe moderen med at bringe aviser ud. Derfor har hun svært ved at følge med i skolen.

Ryk ti felter tilbage.

43 Evas far kan ikke finde arbejde og er tit utålmodig. Somme tider slår han sine børn. Derfor er Eva bange. Hun gemmer sig på felt nr. 37.

62 Eva er god til at tegne. Til skolefesten tegner hun en plakat, der bliver hængt op overalt på skolen. Eva er stolt af det og må slå en gang til.

79 I dag har klassen husgerning. Eva koger spaghettien. Hun laver tit mad derhjemme, så den bliver god.

Ryk lige så mange felter frem, som der er bogstaver i »spaghetti«.

Kinh
Han er flygtet fra Vietnam sammen med sine forældre og en broder. I hans land var der krig. De tre ældste søskende og bedsteforældrene lever endnu i Vietnam. Kinh har tit hjemve.

14 Kinh tænker tit på den frygtelige tid i hans hjem og på flugten derfra. Om natten har han ondt drømme om det og vågner.

Ryk fem felter baglæns.

27 Kinh længes efter sine store søskende og sine bedste forældre. Han skriver lange breve hjem.

De næste to gange må han ikke kaste.

36 Kinh's forældre arbejder hele dagen. I efterårsferien er han inviteret på ferie hos Lene.

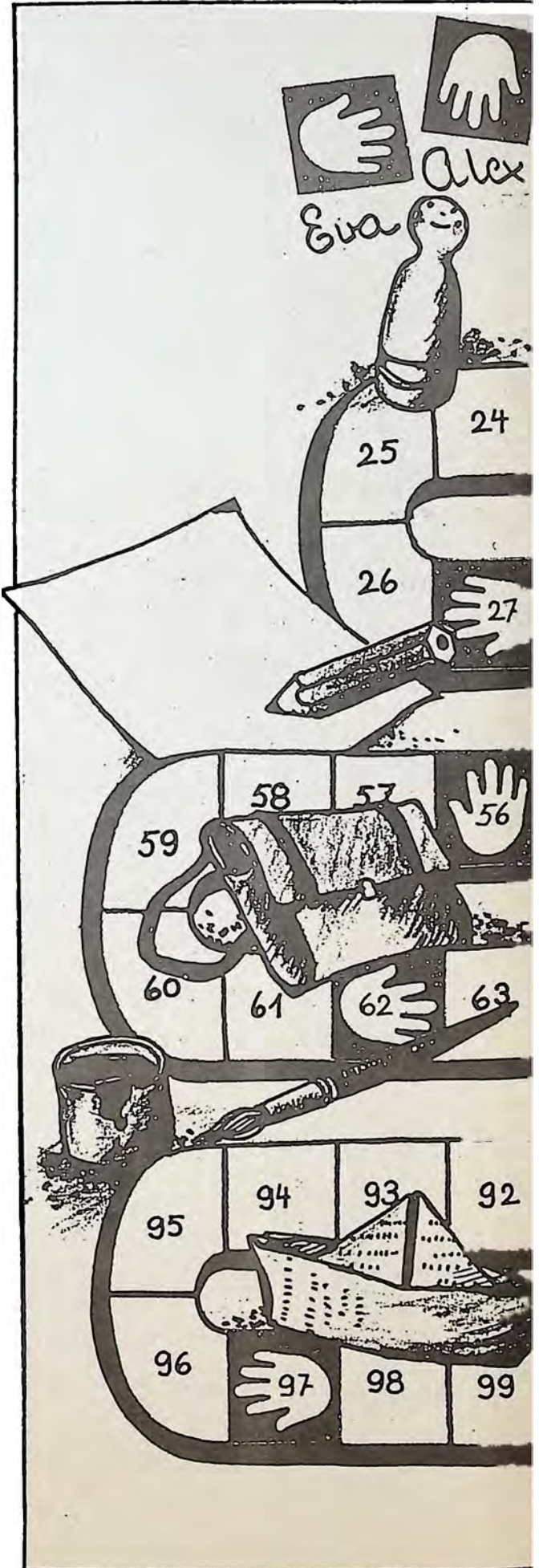
Ryk hen til Lenes felt.

73 Kinh er god til fodbold. Ved skolemesterskabet skød han tre mål. Hans klasse vandt.

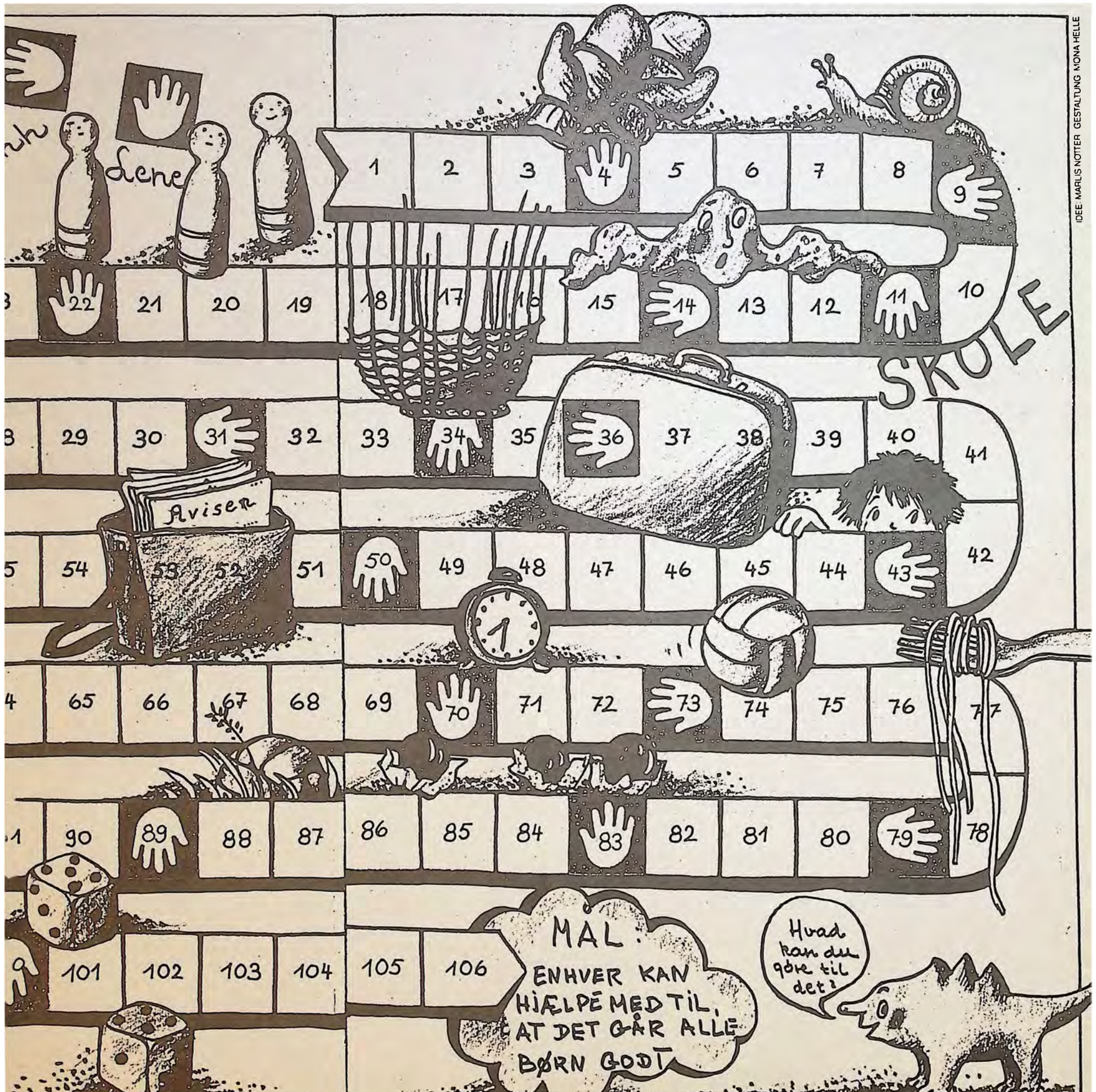
Alle spillere rykker tre felter frem.

97 Kinh kan lave sjove ting af papir. Det har han lært af sin bedstefar. Han kan lære sine kammerater at folde sådanne figurer.

Fold af papir en hat, et skib eller noget andet.



BØRNEBESIDDER



Elisabeth af Ungarn - et forbillede

Bed til Skt. Elisabeth af Ungarn her i fastetiden

I 1206 fik kong *Andreas II af Ungarn* og hans gemalinde, dronning *Gertrud*, en datter. De gav hende navnet *Elisabeth*. Allerede, da den lille pige var fire år gammel, havde forældrene aftalt ægteskab mellem deres datter og en søn af grev *Hermann I af Thüringen* og hans hustru, *Sophia*. Sønnen hed *Ludwig*. Dengang var det skik og brug, at det var forældrene, der bestemte, hvem deres børn skulle giftes med.

Og i fyrstefamilierne traf man ofte sådanne aftaler, allerede mens børnene var små, så man kunne være sikker på en passende ægtefælle; og det betød dengang, at familiernes formuer »passede sammen«. Man ville ikke risikere at gifte sin datter ind i et fattigt fyrstehus.

Det er mærkeligt at tænke på for os i dag. Endnu mærkeligere er det, synes vi, at det også var skik, at pigerne blev opdraget af deres kommende svigermødre. For Elisabeth betød det, at hun fire år gammel må rejse fra sit hjem i Ungarn til et fremmed hjem i et fremmed land.

Svigermoderen var ikke fornøjet

Vi ved ikke noget om, hvordan den lille pige befandt sig i det nye hjem. Men vi ved, at hun blev gift med *Ludwig*, da hun var fjorten år, og at de to var meget forelskede i hinanden. Vi ved også, at svigermoderen aldeles ikke var fornøjet med Elisabeths opførelse. Hvad lignede det, at en ung fyrstin-

de omgikkes tiggere og andet pak? Var der nogen som helst rimelighed i, at Elisabeth bragte mad, klæder, brændsel o.s.v. til de fattige bønder?

Pinligt var det også, når hun ved de overdådige taffler lod sin tallerken stå urørt. Og værst af alt:

Sophias egen søn var så forblændet af kærlighed til hende, at han lod hende gøre alt, hvad hun ville. Var det ikke passende, at han bad hende nøjes med at tage sig af de tre små fyrstebørn, som var kommet til verden hurtigt efter hinanden? Det var dog dem, der var det vigtigste og ikke fyrstedømmets sultne bondeunger for slet ikke at tale om tiggerungerne! Men desværre, *Ludwig* føjede sin unge hustru i alt.



Elisabeth forlader slottet

Kun i ét spørgsmål føjede han hende ikke. Hun ønskede, at han lod være med at drage på korstog. Det ønske kunne han ikke opfylde. Det fortælles, at Elisabeth allerede da han drog af sted klædte sig i enkedragt. I 1227 blev *Ludwig* dræbt undervejs til det hellige land.

Året forinden var der udbrudt en forfærdelig hungersnød i Mellemeuropa. Elisabeth havde beordret slottets kornkamre tømte og alt uddelt til de sultende. Optændt af vrede havde svigermoderen forsøgt at forhindre det. Men så længe *Ludwig* levede, var han herre på slottet. Men nu slog hævnens time! Kun hvis Elisabeth ville afstå fra enhver form for barmhjertighedsgeminger, kunne hun forblive på slottet. Det ville og kunne hun ikke. Med tungt hjerte må hun erkende, at hun ikke kan tage sine små børn med, fordi hun ikke kan byde dem en tilværelse i nød og elendighed. Hun kan vælge en sådan tilværelse for sig selv, men ikke for sine børn. Så Elisabeth forlader slottet alene.

Moder Elisabeth de fattiges og syges ven
I Eisenach slår hun sig ned. Her tager hun sig af de fattige og plejer de syge. Fremfor alt tager hun sig af de syge, som

ingen vil have med at gøre: de spedalske, de tuberkuløse, dem, der har fnat. Da hun får udbetalt sin arv, bygger hun *Franciskannerhospitalet* i Marburg.

17. november 1231 dør Elisabeth. I 1235 bliver hun helgenkåret af pave *Gregor IX*. Kirken fejrer hendes festdag den 17. november.

I helgenkalenderen står hun opført som Elisabeth af Thüringen. Men unga-

rerne betragter hende som »deres« helgen. Hos dem hedder hun Elisabeth af Ungarn.

Hvad ville være mere naturligt end at bede til St. Elisabeth her i fastetiden, hvor vi samler penge ind til ungarske flygtninge, der måtte forlade Rumænien, fordi de ikke kunne være i fred? St. Elisabeth vil helt sikkert hjælpe os med at bede for dem.

Sr. Dorothea Alex

Nye religionsbøger efter 40 år Børnene fik religionsundervisning i smug

For to år siden fik ungarske børn lov til at få religionsundervisning! I 40 år havde det været forbudt at undervise børn i den kristne tro. Nogle børn gik alligevel i smug til præsten for at få undervisning. Det var selvfølgelig også forbudt at trykke nye religionsbøger. Man måtte nøjes med ældgamle, lasede bøger, og når de var slidt helt op, fik man ingen nye.

Nu har forholdene ændret sig i Ungarn, og det har blandt meget andet betydet, at børnene nu frit

kan gå til religionsundervisning. Og for første gang har børnene fået nye og endda meget flotte religionsbøger.

De ungarske børn blev glade

Herhjemme er vi så forkælede, at vi betragter det som helt naturligt, at vi får udleveret en ny bog til religionsundervisningen hvert år efter sommerferien. Derfor er vi ikke engang i stand til at forestille os, at man kan blive mere glad for en religionsbog end for en hvilken

som helst fødselsdagsgave. Men det blev de ungarske børn! Det vil også gøre dem glade og stolte, hvis vi viser en tegning frem fra en af deres bøger, så danske børn kan se at de nu også har moderne og flotte bøger, der fortæller dem om deres kristne tro.

Vi har valgt at vise jer en tegning fra en bog for børn i 5. klasse. Tegningen forestiller Den barmhjertige Samaritan. I kan jo prøve at snakke med jeres familie om, hvorfor vi netop har valgt den!



En hilsen fra Ungarn til danske børn

Sr. *Victoria* er over 80 år og lever alene i et lille bitte værelse i et hus i byen *Szeged* i Ungarn. Det har hun gjort siden hendes orden blev forbudt for ca. 40 år siden. Hun er ven med alle børnene i kvarteret.

Vi bringer hendes særlige hilsen til alle børn i Danmark. Den er skrevet på ungarsk. Sr. *Victorias* hilsen til jer lyder på dansk: Gud er til! Gud elsker dig! Gud kommer til os! Gud tilgiver! Gud venter på os!

Van Isten!
Szereb az Isten!
Együtt horkant az Isten!
Megbocsát az Isten!
Haravár az Isten!

En menighed ned 1100 nedarbejdere

ørstehjælpskontor, boliganvisning, arbejdsanvisning og 300 gæster til ugentlig spisning. Det klarer man i en enkelt menighed.

En ungarske kirke har overlevet! Den har rejst sig af asken som en fugl Phønix. Eller man skulle måske snarere bruge billedet af pelikanen, der sluger næbbet i sit eget bryst for at nære ungerne med sit blod. Et besøg i et af de store flygtninge- og understreger det.

Præstegården er faktisk den fattigste og mest nedlidte, vi har set (og vi har efterhånden set en del præstegårde både i Budapest og bispedømmet Szeged).

Sognekontoret er et krivebord anbragt på en gang. Eneste tekniske udstyr er en gammel Remington skrivemaskine af fem med runde taster og håndskubbet »slæde«. Et hvert teknisk museum ville betragte den som et fund. Herudover er der tre stole nedslidt voksdugsbetræk og et mylder af mennesker.

På en repos sidder en af kirkens tre præster og taler imod flygtninge, som i tættens løb er kommet over grænsen. Der er et bord og fire kurvestole, samt 20-25 forkomne mennesker, som flokkes om præsten.

Jforstyrllig ro

Sognepræsten – lad os kalde ham Fader Michael (han ønsker at vi ikke nævner sted- og personnavne) baner sig vej til det, der engang var hans private stue. Nu er blot sofagrupperne fri, resten er papkasser. I øvrigt vrirler det også her ud og ind med folk. Og det generer tilsyneladende ikke sognepræsten, der i uforstyrrelig ro svarer både på de spørgsmål, vi stiller, og de

spørgsmål, som hans medarbejdere skal have svar på her og nu.

– De må forstå, siger han undskyldende, at vi jo er førstehjælpskontor, boliganvisning, arbejdsanvisning og tøjuddeling. Når flygtningene ankommer, får de en kontant førstehjælp i form af 500 forints (ca. 200 kr.). Så forsynes de med tøj, og derefter må vi skaffe dem tag over hovedet og et arbejde. Det sidste er ikke vanskeligt, men tag over hovedet betyder for øjeblikket en seng i gymnastiksal eller lignende.

Når søskendekristne lever i yderste nød...

– Hvor mange medarbejdere har De?

– Vi er 3 præster og 1 sognesekretær, der også fungerer som kateket. Herudover har jeg ca. 1.100 frivillige medarbejdere, nemlig de 1.100 praktiserende i min menighed. I sognet er der 30.000 katolikker. Kun 1.100 praktiserer. Forbud mod religionsundervisning i 40 år har gjort sin virkning. Men den praktiserende menighed er så til gengæld dem, der bærer arbejdet her med flygtningene.

– Hver søndag kl. 11 har vi en særlig messe med efterfølgende agape. Det betyder omkring 300 mennesker til spisning. Denne

fællesspisning tager menigheden sig af.

(Man sender en stille tanke mod nord, hvor vi kan have svært ved at komme til rette om, hvem der klarer kirkekaffen til 30 personer!)

– Herudover organiserer menigheden »hjælp fra kirke til kirke«. Man samler penge ind til køb af madvarer, mælkepulver, toiletartikler m.v. Om natten kører man disse ting i private biler over grænsen og afleverer varerne til bestemte kirker, der så fordeles dem. Det er farligt at sende varer over, fordi det selvfølgelig er forbudt, men når søskendekristne lever i yderste nød i et land, der på det groveste

krænker menneskerettighederne, så er der ikke længere tale om en »øvrighed, der skal adlydes«! Tværtimod burde den indklages for FN!

Ren materialistisk tankegang

Det er andenpræsten, der er tolk. Han taler glimrende tysk, skønt han aldrig har haft mulighed for at rejse udenfor Ungarn. På vores spørgsmål om, hvorfor den ungarske stat nu pludselig ønsker kirkens medarbejdere, er det tolken, der svarer spontant:

– Ren materialistisk tankegang!

– Er det ud fra samme tankegang, at man nu omgås med tanker om at give katolske skoler tilbage til kirken?

– Præcis samme tankegang. Og så er det store ord og fedt flæsk. Det kræver en masseindvandring af søstre til Ungarn, hvis vi skal drive disse skoler!

Andenpræsten oversætter sine egne ord til fader Michael. Han er enig og tilføjer:

– Med ordenssøstre forsvandt det moderlige ud af den ungarske kirke. Vi er blevet en mandskirke, og det er ikke godt.

Helt sandt er det nu ikke med det manglende

moderlige islæt. Et af de meget moderlige og tillige meget effektive »islæt« kommer netop strygende ind ad døren med kaffe til gæsterne. Det har hun også tid til. Det er sognesekretæren. Hun er ifølge de to præster den krumtap, hvorefter det daglige liv og arbejde i forbindelse med flygtningene drejer sig. Hun bruger i snit 6 timer om dagen på dette arbejde, oplyser præsterne. Det arbejde, som hun oprindeligt er ansat til, må hun så klare derudover. Og uden ekstrabetaling. Hun er en af de mange, der bidrager til, at den ungarske kirke, er en »ung« og ivrig kirke, der har rejst sig af asken.

Karen Erngaard



Med regimets fald i Rumænien er dødsdommen over 3,8 mio. landsbyhuse og 9.024 kirker og kirkegårde (fortrinsvis i de ungarske områder), ophævet.

Den ungarske kultur i Rumænien er så godt som ødelagt

2 millioner ungarene systematisk forfulgt i flere år

Den nu styrtede rumænske despots systematiske forfølgelse af etniske mindretal, herunder 2 mill. ungarene, har ført til, at den ungarske kultur i Rumænien er så godt som ødelagt.

– Alle ungarsksprogede skoler er nedlagt.

Stadig flere lærere, der kun taler rumænsk er blevet indsat i skolerne i de ungarsktalende områder (fremfor alt i Siebenbürgen i Transylvanien).

– Der er kun et eneste ungarsk universitet tilbage.

– Gennem en målbevidst bosætningspolitik har man placeret et stort antal

rumænere i de næsten rent ungarske områder. Omvendt har man under administrative påskud tvunget ungarene til at forlade deres tusindårige hjemstavn. F.eks. har man fyret ungarske arbejdere og kun tilbudt dem arbejde i områder, hvor flertallet er rumænere.

– Fortrinsvis ungarene er blevet sendt på tvangsarbejde i det rumænske kernekraftværk, der opbygges i Cewrnaroda. Ifølge øjenvidner var forholdene der ikke stort anderledes end dem, vi kender fra koncentrationslejrene.

Arbejderne bar straffedragt og var klippet skal-

dede. I boligbarakkerne var der hverken opvarmning eller varmt vand. Arbejdstiden var 12 timer pr. dag. Om søndagen »kun« 6.

– I Szekelyöld-området er siden 1987 i alt 23 rene ungarske landsbyer jævnet med jorden.

– De ungarske biblioteker er med jævne mellemrum blevet »plyndret« efter påbud fra Bukarest. Bøgerne er formentlig blevet destrueret, og dermed er en rig ungarsk bogskat gået tabt for altid.

– Der er kun ét ungarsk teater tilbage.

– Kirkegårde og andre ungarske kulturminde-

mærker har man destrueret eller ladet forfalde.

– Alle lokale ungarske radio- og TV-stationer blev lukket i løbet af firserne.

Med regimets fald er dødsdommen over 3,8 mill. landsbyhuse og 9.024 kirker og kirkegårde (fortrinsvis i de ungarske områder) ophævet. Men konsekvenserne af at gøre den ungarske befolkning i Rumænien til sjæleligt og psykisk hjemløse er – trods systemskiftet – uoverskuelige. I værste fald er volden mod det ungarske mindretals kultur, religion og livsform uoprettelig.

Caritas Danmark

Telefon
33 12 72 61
Giro 4 043979
Bredgade 69
1260 K



De har båret et dobbelt kors

Vi beder inderligt om, at De gennemfører Deres fasteaktion til fordel for de rumænske flygtninge

Den 28. dec. bad vi Ungarsk Malteser Caritas-tjeneste om en situationsberetning vedr. de rumænske flygtninge i Ungarn i forbindelse med den nye situation i Rumænien. 2 timer efter indløb flg. telefax:

Vi får brug for mange penge

»Vi vil få brug for mange flere penge end hidtil, fordi situationen for det hårdtprøvede ungarske mindretal stadig er uafklaret. De har båret et dobbelt kors: kommunismen og tvangs-rumæniseringen. Man ved ikke om den nye rumænske regering vil tillade ungarene at bevare deres nationale særpræg. Det fylder os med stor bekymring, at der i den netop offentliggjorte liste over nye regeringsmedlemmer mangler navnene på kendte modstandsfolk, f.eks. præsten Lászlo Tökes. Derfor er det endnu et fuldstændigt åbent spørgsmål, hvor mange af de rumænske flygtninge, der vil vende tilbage til Siebenbürgen. For dem, der vil blive i Ungarn, forsøger vi i det kommende år at opføre småhuse på 55 m². Pris ca. 21.000 DM pr. hus. Den ungarske regering stiller grundene til rådighed.

Men vi vil også deltage i

genopbygningen af Siebenbürgen, specielt i de områder, der har haft det største antal døde modstandskæmpere, dvs. Temesvár, Arad, Hermannstadt. Trods gentagne forespørgsler har vi ikke kunnet få at vide, hvor mange mennesker, der er dræbt i Siebenbürgen. Vi frygter, at de fleste af de opgivne 60.000 ofre er fra dette område.

Stadig usikkerhed ved grænsen

Situationen ved grænsen er stadig usikker, fordi de fleste medlemmer af Securitate blev stationeret i Siebenbürgen, hvorfra de stadig, specielt om aftenen, kontrollerer vejene. Trods dette er det lykkedes os at få mere end 100 transporter med medikamenter, forbindsstoffer og levnedsmidler ind i landet. Vi har indrettet depoter overalt ved grænsen (Debrechen, Békescsaba og Szeged), hvorfra også lægehold arbejder tværs over grænsen. I Budapest står 6 fly fra det ungarske luftvåben og 4 fra landbrugsmi- nisteriet startklare til vores rådighed. Vi vil indrette en luftbro til Brassov, Kolozsvár og Hermannstadt.

Vi beder inderligt om, at De gennemfører Deres fasteaktion til fordel for de ungarske flygtninge. I øje-

blikket bliver befolkningen i Rumænien tilstrækkeligt forsynet med naturalier. Men vi får brug for mange penge i det kom-

mende år. Såfremt De ønsker flere informationer, træffes jeg døgnnet rundt.

sign. Csilla v. Boeselager
præsident U.M.C.T.

Giv dem et øjeblik af dit liv

I 1942 opholdt digteren Raoul Follereau sig som flygtning i en fransk landsby. Her fik han ideen til aktion: »Giv en timeløn til de trængende«.

Han skriver herom:

»En timeløn til de trængende« beder enhver om at ofre mindst én timeløn om året til hjælp for dem, der har det ondt.

Det er ganske simpelt; det er let at gøre; det er inden for enhver rækkevidde. Det drejer sig naturligvis ikke om at give et eller andet, som man -

uden at tænke over det - tager ud af tegnebogen for at skaffe sig af med et menneske, der beder om penge. At give en timeløn eller mere om året til de trængende, det er først og fremmest at give dem et øjeblik af dit liv, at tænke på dem, at skænke dem dit arbejde. Det er en kærlighedsgerning. »En timeløn til de trængende« er ingen almisse, men en broderlig hjælp, som kan ydes af fattige og rige uden anden forskel, end at den rige kan give mere i timen«.



Man hører til de heldige rumænere, hvis man har egen brønd. Normalt er der nemlig kun vand i ledningerne i weekenden.

Hjertet er nøglen til himlen

Ingen har ret til at være lykkelig, uden at de andre også er det.

Jeg tror ikke på en »social tidsalder« for menneskene, på en slags »lovbe- falet« broderlighed med dens paragraffer og »undersøgere«, men kun på muligheden for kærligheds frie og sejrige magt- overtagelse.

Det, vi trænger til - som kunne ordne alt og løse problemerne - er gensidig kærlighed.

Bemærk! Næstekærlig- hed; ikke almisse. Ikke denne nedladende gave, som man lader falde »op- pefra«, og som, hvis den støder den, der får den, i samme øjeblik nedværdi- ger den, der gav den. Den slags almisser er vrængbil- leder, karikaturer af næ- stekærligheden.

Jeg er sikker på, at næ- stekærligheden engang vil sejre - over vold, egoisme og penge.

Jeg er sikker på, at den

dag vil komme, hvor der hverken er sult, slumkvar- terer eller krig; ikke mere er børn, som ingen elsker, eller gamle uden hjem; og hvor alle, der lever, har ret til at leve... Og vor beløn- ning er, at vi har troet på dette paradys, før vi har set det.

Hvad betyder det, når en Beethoven blev døv, en Rembrandt blind, en Da-

mien spedalsk og en Paste- ur lam?

Hvad var ikke en Du- nant for Røde Kors? Og en Pauline Jaricot for Ca- ritas?

Næstekærlighed tåler prøvelser.

Næstekærlighed smiler ad lidelser.

Næstekærlighed er stær- kere end døden...

Raoul Follereau

Caritas Danmark

Telefon
33 12 72 61
Giro 4 043979
Bredgade 69
1260 K



Gisela eller Når vinden vender

Først var du kongen af Ungarns fejrede gemalinde. Men da han døde, blæste på én gang en anden vind, og pludselig var du fjenden. Gisela af Ungarn, bed for os og bed for alle, som knuses, fordi vinden vender.

Gisela af Ungarn
kong Stefan den helliges gemalinde
† omkr. 1060 (7. maj)

Elisabeth eller Som roser om vinteren

Dine velgerninger var som roser om vinteren. Den, der af dig fik gave, trøst og hjælp, har gennem din kærlighed sporet, hvordan Gud elsker. Hellige Elisabeth bed for os, så et skær af den himmelske kærlighed også må kunne skimtes gennem de gode gerninger vi gør.

Elisabeth af Ungarn
† 1231 (17. november)

Fasteaktion 1990

Udgivet af Caritas Danmark.
Redaktion: Kateketcentralen.
Fotos: Kirche in Not/Ostpriesterhilfe.
Lay-out: Knud Helsted Kluge.

Fasteaktionens formål: Hjælp til rumænske flygtninge i Ungarn.

Caritas Danmark, Bredgade 69,
1260 København K. Telefon 33 12 72 61.
Giro: 4 043979.

Tillæg til »katolsk orientering« nr. 1 1990.

overhovedet, så »ingen inden for rimelige grænser hindres i frit at handle efter sin samvittighed, privat eller offentligt, alene eller sammen med andre« (Erklæringen om religionsfriheden nr. 2). Ingen menneskelig magt må fremtvinge samvittighedens samtykke ikke engang gennem love eller forbud, hvis ikke samvittigheden selv kan tilegne sig dem og frit og indsigtfuldt tilslutte sig dem.

I denne sammenhæng overser man ofte, at f.eks. rundskrivelsen *Humanae Vitae* (1968) indførte begrebet »ansvarligt forældreskab« og frem for alt fremhævede ægtefællernes fælles ansvar i det ægteskabelige samliv. Rundskrivelsen støttede sig heri til Det andet Vatikankoncil, der formaner ægtefællerne til »at fuldføre deres opgave (nemlig at forplante sig og være opdragere) i menneskelig og kristen ansvarlighed... De skal skabe sig en sand dømmekraft... Denne dømmekraft skal ægtefællerne i sidste ende selv skabe sig... De bør altid følge deres egen samvittighed, en samvittighed der må følge Guds love« (Kirken i verden af i dag nr. 50, 2).

Hvordan komme til klarhed?

Vi kan altså konstatere, at samvittigheden hverken er helt selvstændig eller ufejlbar. Den bør oplyses om Guds love og dannes efter Guds vilje. Derfor må samvittigheden gøres modtagelig, den må formes og opdyrkes. Kun sådan kan samvittigheden fungere moralsk rigtigt. *John Henry Newman* (1801-1890) påpeger, at samvittigheden snarere udmærker sig gennem intensitet end gennem klarhed. Midt i en sekulariseret verden med den værdirelativisme, der råder der, kan vi indse nytten af at værne om samvittigheden og at det er vigtigt at skole den.

En sådan opgave forudsætter, at der på trods af alt det, der er modstridigt i mennesket, alligevel findes en vilje til at gøre det gode. Og dette gode tager mennesket til sig ved at søge at virkeliggøre sin sande og fulde menneskelighed i sig selv og i forholdet til andre.

Herigennem kan mennesket også lære den grænseoverskridende virkelighed at kende, som vi kalder Gud.

I vor afhængighed af ham møder vi vor ægte menneskelighed. Vor stræben efter at gøre det gode bliver nærværende, når mennesket handler og vælger i konkrete situationer. Det er da medvidende om sin persons værdighed og vil altid søge at virkeliggøre den.

Samvittighedens grundliggende objektive lov er derfor: at gøre det gode og at afvise det onde. Det andet Vatikankoncil har sat denne lov i forbindelse med den røst, der lyder i menneskets indre. »Denne røst formaner mennesket til stadig at elske og gøre det gode og afvise det onde, og den lyder hvergang det er nødvendigt i dets hjertes indre og siger: Gør dette! Lad dette ske!... I samvittigheden kommer man på forunderlig vis til at lære denne lov at kende, som fuldbyrdes i kærligheden til Gud og næsten« (Kirken i verden af i dag nr. 16).

Kirkens opgave

Ifølge katolsk opfattelse kan kirken naturligvis udtale sig, så samvittigheden får en forpligtende orientering og vejledning. Men vi bør være opmærksom på, hvorledes samvittigheden åbner sig for de objektive normer, d.v.s. at den i overensstemmelse med fornuften modtager og gør sig fortløbig med krav, hvis værdi og betydning samvittigheden indser.

Kirkens opgave er først og fremmest at minde os om samvittighedens store betydning, at åbne den for menneskelige og kristne værdier, at vække den og stimulere den til altid at søge efter sandheden både i det private og i det offentlige liv.

Kirken har her unægteligt en autoritet, der er yderst væsentlig og som taler til samvittigheden på et forpligtende grundlag. I et dokument som den pavelige kommission *Justitia et Pax* for nyligt har udgivet på Johannes Paul II's opfordring, udfører kirken sin opgave med stort klar-syn. Her drejer det sig om stillingtagen til racisme og anden slags diskriminering i verden af i dag.

Men kirkens opgave består ikke i udefra at styre samvittigheden eller gøre indfald i den. Måske vil samvittigheden så lukke sig inde i sig selv; men kirken er jo hverken moralens kilde eller dens »administrerende direktør«.

Som Gudsfolkets nye

pagt skal kirken forene de troende med Gud. I denne forening med Gud i kirkens fællesskab skal den troendes samvittighed finde sin egen frihed gennem moralske og kristne vurderinger. Samvittigheden er vort svar på Guds kalden.

For »de troende er som helhed 'salvede af den Hellige' (1. Joh. 2:29, 27) og kan ikke gå vild i troen. Denne særlige egenskab kommer til syne i hele folkets trosbevidsthed« - (Konstitution om kirken nr. 12).

Skal motivere

Kirkens autoritet har her en undervisende, igangsættende, ja ikke sjældent en »profetisk« funktion. Men kirkens autoritet må ikke kue kirkefolket. Kirkens kendingsmærke bør derfor ikke være »autoriteten« i den forstand, at samvittigheden mekanisk skal følge kirkens forskrifter. Tværtimod skal kirkens autoritet forsyne samvittigheden med argumenter, der hjælper den frem til en fornuftig indsigt.

Som det er i dag, burde det derfor tydeligt fremgå,

hvordan Guds stemme lader sig høre på en sådan måde, at kirkens stillingtagen virkelig motiverer til religiøs og moralsk lydighed, og at den hjælper den troende til at danne sig en kristen samvittighed, således at han eller hun selv kan træffe sine afgørelser. Dette er kirkens opgave.

Hvis man opfatter moralen udelukkende som et regelsæt, skaber det let en illusion om, at et moralsk liv består i at følge givne regler, og at der ikke findes undtagelser fra sådanne regler. Men blind lydighed kan få ødelæggende følger. Man kan f.eks. være enig i, at offentlig propaganda for præventive midler er etisk uforansvarlig. Men stående over for den eksplosionsagtige udbredelse af AIDS, kan man spørge sig selv, om ikke tusindvis af uskyldiges liv burde beskyttes mod følgerne af et ukontrolleret sexuliv. Her kræves altså en nøje analyse af situationen og en afvejning af, hvilke værdier, der skal prioriteres højest.

Meget vigtigere end en stiv fastholden af visse etiske normer er derfor i dag



Man overser ofte, at pave Paul VI i rundskrivelsen »Humanae Vitae« fra 1968 selv indførte begrebet »ansvarligt forældreskab«. Foto KNA.

en moralsk ansvarlig undervisning, der argumenterer, formidler indsigt og som ved at appellere til samfundet hjælper menneskene til at virkeliggøre deres fulde menneskelighed. Kirkens opgave er at befri og levendegøre men-

neskenes samvittighed, således at de åbner sig for Helligåndens værk. Da vil kirken blive et fællesskab af frie samvittigheder.

Herman Seiler SJ,
Signum nr. 4 1989
Oversat af Andreas Rude



Europæisk selskab for katolsk teologi

Mainz, (KIPA) - 30 kvindelige og mandlige teologer fra 11 europæiske lande var i begyndelsen af december samlet i Mainz for at oprette et europæisk selskab for katolsk teologi. Under mødet fastslog man, at tidspunktet var kommet for et mere intensivt samarbejde blandt teologer.

Det fælles europæiske hus, kristendommens an-

svaret for verden af i morgen, såvel som den kirkelige tjeneste som den økumeniske åbenhed er udfordringer, som man må møde. Formanden for det nye teologiske selskab er professor P. Hünermann fra Tübingen. Som næstformand blev udpeget professorerne Jures fra Warszawa og R. Simon fra Paris.

Skal afklare kirkens lære

Roermond, (KIPA) - Biskoppen af Roermond, Johannes M. Gijsen meddeler, at man i Holland har oprettet et »Internationalt kirkeligt akademisk institut for studiet af ægteskab og Familie«. Det sker efter indtrængende tilskyndelser fra pave Johannes Paul II, og det ny institut vil derfor have som grundlag den katolske opfattelse af mennesket, af ægteskab og familie med henblik på at formidle og udbrede kirkens lære.

Indgående tværvidenskabelige studier

I biskoppens meddelelse hedder det ordret: »Instituttet vil for kirken og samfundene i Nord- og Mellemeuropa uddanne mennesker, som på grundlag af indgående, tværvidenskabelige studier kan formulere, forklare og videregive den kirkelige opfattelse på det omfattende område vedrørende ægteskab og familie«.

Instituttet vil blive indrettet i det tidligere Augustiner-abbedi Rolduc nær ved Kerkrade og vil påbegynde virksomheden i studieåret 1990-91. Forelæserne skal indbydes fra de europæiske lande og Nordamerika, og undervisningsproget skal være tysk og engelsk.

Fire formål

Instituttet skal ifølge biskop Gijsen have fire formål: Videnskabelige undersøgelser om ægteskab og familie i filosofisk, teologisk og humanvidenskabeligt perspektiv. Studerende skal have mulighed for »at forme deres personlighed i troende, åndelig og kulturel retning«. Kirkelige medarbejdere skal kunne forberedes til tjeneste i familie-pastorale spørgsmål, og unge voksne skal kunne finde støtte til at udvikle deres holdninger i overensstemmelse med kirkens menneskeledere.

Niels Steensen

1. Ved morgenens gry, før mennesket vågnet af drømmenes ly, stod kundskabens træ endnu urørt og smukt, før vidende øjne begæred dets frugt. Blidt slumrende adlød naturen et bud fra lysenes Gud.
2. Vor videns begær blev vækket ved Lucifers dragende skær: »Lad ingen bestemme, undtagen du selv! Du evner at styre dit planlagte vel. Det gode og onde er ord for din agt og står i din magt!«
3. Snart evner vi alt. Uvidenheds ydmyge timer er talt. Snart spænder vor ånd over rum, over tid, selv livskimens kraft formes om af vor flid. Snart er vi som Gud og kan give vort bud med skabende hånd.
4. Er aftenen nær? Slår stormfloden mod os i Lucifers skær? Er fiskene døde? Er vandet af blod? Er skyerne røde af had og af sod? Er træer og fugle blot levn fra en tid før menneskets flid?
5. Du, Niels, søgte lys hvor gryet af kundskab og viden fornyes. En viden, der tyder Guds ydmyge spor og vågen adlyder hans skabende ord. En viden, der modtager livet og ser Guds herlighed der.
6. Du sansed med fryd hver farve, hver form, hver en duft, hver en lyd; men bag ved al sansningens glæde der randt en fryd endnu større ved viden, du fandt. Men henrykket, hinsides viden du så Guds kærlighed stå.
7. Du søgte et skær, som samler al viden og frelsende nær oplyser hvert menneskes mørke på jord det fattige menneskevordne Guds Ord. Du søgte dets tjenende visdom og fandt den Helligånds pant.

Tekst: H.L. Martensen, 1988
Mel.: Niels La Cour, 1989

Troslærekongregationen om meditation

Rom, (KIPA) – Zen, Yoga eller »transcendental meditation« skal ikke ukritisk blandes sammen med kristen meditation. En sammenblanding af østlige og kristne meditationsformer kan ikke ske uden »risiko og fejltagelser«, fremhæver troslærekongregationen i en nylig offentliggjort skrivelse til den katolske kirkes biskopper.

Skrivelsen udtrykker forståelse for, at »et vist antal kristne« prøver at finde vej til indre ro og psykisk ligevægt ved hjælp af østlige meditationsmetoder i betragtning af den

åndelige uro i et teknologisk fremskredent samfund. Men det understreges, at »Guds kærlighed er den eneste genstand for kristen kontemplation, en virkelighed som man ikke kan bemægtige sig med nogen metode eller teknik«.

Om at finde sin egen bønsmetode

Enhver troende kan og må finde sin egen vej og sin egen bønsmetode blandt de forskellige former for kristen bøn, »som kirken belærer om«. Man må undgå »upersonlige teknikker eller teknikker, der

koncentrerer sig om en selv«. Bøn og meditation skal i langt højere grad dreje sig om arbejdet og omsorgen for ens næste.

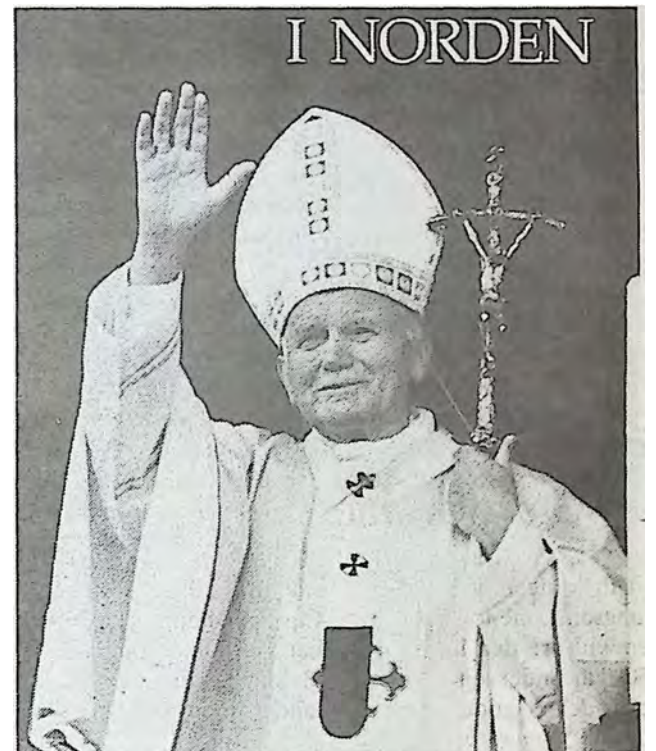
Troslærekongregationen gør opmærksom på, at forslag og forsøg på at harmonisere kristen meditation med østlige teknikker altid må kritisk undersøges. Ellers er der fare for at komme ud i en ødelæggende religions-sammenblanding. Hvad angår legems-betonede el-

ler psykofysiske metoder anerkendes det, at legemsstilling og kropsholdning kan have indflydelse på åndens samling og beredskab. Der advares dog mod overdrivelser og ensidighed, der kan udarte til en »legems-kultur«.

Ægte meditations-praktikker kan udøve stor tiltrækningskraft på det »splittede og desorienterede« menneske og derfor være et egnet hjælpemiddel til bøn.

Bøger

JOHANNES PAUL II



Katolsk Informationstjeneste, Helsinki har i samarbejde med de øvrige nordiske bispedømmer udgivet »Johannes Paul II i Norden«, der gennem 168 illustrationer, heraf de 100 i farver, beskriver pavens rundrejse i Norden 1. til 10. juni 1989. Foruden 5 artikler om besøget i hvert af de 5 lande er der til de fleste billeder knyttet korte billedtekster. Bogen, der er på 80 sider i A4 format, er indbundet. Den kan bestilles på »katolsk orientering« (tlf. 31 21 14 44) og koster 230 kr. incl. moms + forsendelse.

Bekymring over tilløb til sekterne

Rom, (KIPA) - Den katolske kirke er bekymret over sekternes vækst i mange dele af verden. Alene i Sydamerika hører i dag 20 pct. af den traditionelt katolske befolkning til sekter og andre religiøse grupper. Dette oplyser formanden for det pavelige råd for emigranter, ærkebiskop Giovanni Cheli.

Man må også være opmærksom på de satanskulter, der breder sig i USA,

Storbritannien, Tyskland, Frankrig og Italien. Ærkebiskop Cheli fremhæver, at det især er de mange millioner emigranter, flygtninge og gæstearbejdere, der er modtagelige for sekternes påvirkning, blandt andet på grund af deres usikre fremtidsmuligheder. I sekterne finder de åbne arme, sikkerhed, gruppe-tilhørighed og fællesskabs-ånd.

Biskoppens Steensen-salme:

Fejl i noderne rettes

I forbindelse med pavens besøg skrev komponisten Niels La Cour en ny melodi til biskop Martensens Niels Steensen salme. Melodien blev trykt i heftet, som blev benyttet på Åsebakken, men der var flere skrivefejl i noderne.

Den korrekte version bringes nedenfor, således at denne ganske vist »moderne«, men alligevel sær-

deles veldrejede melodi får en chance for at vinde indpas i sognene. Det er derfor en stor fordel at indøve melodien med orgelakkompagnementet. Dette tilsendes interesse-rede, - man kan blot henvende sig til Rolf Tönshoff, Skt. Ansgars Kirke, Bredgade 64, 1260 København K.

Rolf Tönshoff

VED MORGE-NENS GRY, FØR MENNESKET VAG-NED AF
DRØME-NES LY. STOD KUND-SKABENS TRÆ ENDNU
URØRT OG SMUKT, FØR VIDEN-DE ØJ-NE BE - GÆRED
DETS FRUGT. BLIDT SLUMREN-DE AD-LØD NA-TUR-EN ET
BUD FRA LY-SE-NES GUD.

Satan

I dette hæfte lykkes det Bjørn Højbo med forholdsvis få ord at fokusere på den sammensmeltning af begreberne *Dødsriget/Helvede, Satan og Dæmoner*, der præger det moderne menneskes meget brogede billede af Satan. For at fremme forståelsen af hvorfor vi har så mange forskellige opfattelser af Satan, sættes disse forskellige indtryk i et historisk perspektiv med en tydelig gennemgang af såvel ordenes historiske som moderne betydning.

At emnet er et vanskeligt område i kristenteologi, er der næppe nogen der betvivler. Man kan godt

forstå hvorfor Stephen Daedalus, i »Portrait of an Artist as a Young Man« af James Joyce, virker så psykisk belastet efter mange søndagsprædikener, i en tid hvor personificering af Satan og konkretisering af Helvede syntes at være så vigtig.

Hæftet er udgivet af RPU (Religions-Pædagogisk Udvalg) og må betegnes velegnet som baggrundslæsning for alle, der ønsker at få en bedre forståelse af det billede af Satan, Jesus nedbryder med sit budskab i Det Nye Testamente.

M.A. Davies
»Satan« af Bjørn Højbo.



Formanden for Nordisk Katolsk Udviklingshjælp, Stockholms biskop Hubertus Brandenburg besøger en kinesisk gåseavl-familie på et Caritas' projekter i Shandong provinsen. Foto Stefan Katić.

Caritas eneste danske U-landsorganisation i Kina

Et indtryk fra Folkerepublikken efter 4. juni-massakren

Af Stefan Katić

»Udviklingen i Kina går langsomt, men vi har også en kultur, der har været 5000 år undervejs«. Det er ord, der er gode at huske på, når man undertiden synes, at bistandsprojekter er en langsommelig proces.

Ordene faldt under en festmiddag i Beijing. Manden, der sagde dem, hedder Nie Hualiang og er direktør for CICETE, en teknisk udviklingsorganisation, som Caritas Danmark samarbejder med i Kina. Foruden Nie Hualiang og hans stab af medarbejdere, deltog et par gæster langvejs fra i middagen om det runde kinesiske drejebord. Det var Stockholms biskop Hubertus Brandenburg, formand for Nordisk Katolsk Udviklingshjælp, og undertegnede, der er informationsmedarbejder i Caritas Danmark.

Med vores tilstedeværelse var vi de første repræsentanter for Den katolske Kirke uden for Kina, der besøgte Folkerepublikken siden massakren på Den himmelske freds Plads den 4. juni 1989. Formålet med rejsen var at undersøge, hvordan det efter omvæltningerne

står til med de projekter, Caritas Danmark og NKU har i Folkerepublikken. Heldigvis kunne vi forlade landet med den konklusion, at de politiske stramninger i Kina tilsyneladende ikke har påvirket projekterne.

De mål, Caritas Danmark stillede fra starten, ser ud til at være blevet opfyldt, nemlig at forbedre indkomsten for de fattigste bønder i et område i Nordkina. Men der er også langt fra regeringskontorerne i Beijing til Lingu Landkommune i Shandong Provinsen.

15 millioner nye kinesere

De to projekter i Shandong Provinsen er begge startet i de dage, da det var demokratiske vinde, der blæste over Kina. I samarbejde med CICETE, Chinese International Center for Economical and Technical Exchange, blev to Caritas Danmark-projekter startet til gavn for fattige bønder: Et gåseopdrætprojekt i 1988 og en tæppefabrik i 1989, der begge giver landbokvinderne en tiltrængt mangedobling af indtægten. Pengene og de nye arbejds-

pladser falder på et tørt sted, for overskud af arbejdskraft er der nok af i Kina.

Hvert år kommer der 15 millioner nye kinesere til, og dem skal der alle skaffes skole- og senere arbejdspladser til.

Ikke uden problemer - det illustreres på bedrøvelig vis ved, at Taiwan med sine 40 millioner øboer har en samlet eksport, der overstiger Folkerepublikkens med sine 1,1 milliard indbyggere.

Gåseprojektet er et godt eksempel på, at det kan betale sig at tænke utraditionelt indenfor



u-landsbistanden. For gæs er lette at holde, og salget af kød og dun er indbringende. De store andedyr bringes levende til markedet i de større byer, hvor de alt efter størrelse indbringer 10-16 yuan (18-30 kr.) Det er mange penge for en kinesisk bonde - så mange, at bønderne alle rystede på hovedet, adspurgt om de nogensinde selv fik gåsesteg. »Nej, det er for dyrt. Vi har brug for pengene, men vi håber, vi kommer til at smage det engang«.

Såvel gåseopdræt- som tæppeprojektet har en god økonomi og var da også præget af fuld aktivitet under vores besøg.

Sydkina

Projekterne i Kina skaffer ikke blot arbejdspladser til landbokvinderne i Shandong-provinsen. Også i Guandong-provinsen (tidligere Canton) i Sydkina finansieres et NKU-projekt, nemlig et skolebyggeri for mentalt handicappede børn, der nu modtager skoleundervisning i midlertidige lokaler. Fint projekt, tænkte vi, indtil vi modtog den nedslående nyhed, at der er 50 millioner psykisk handicappede

kinesere i landet. Behovet er med andre ord principielt uendeligt. Netop i den situation er det vigtigt at vise, hvor god undervisning af handicappede børn kan være, selv om det blot drejer sig om tre klasser. Zhuhai Center for 'Disabled' underviser børnene på så »normale« vilkår som muligt i omgivelser, der ligner en regulær folkeskole.

En af ændringerne, der er sket siden vi startede projektet, er, at forældre er blevet mere åbne om deres barns eventuelle handicap. Men for mange kinesere er det stadig en stor skam at få et handicappet barn. Det er noget, man skjuler eller bortforklarer, fortalte mr. Chao, der administrerer projektet i denne sydligste del af Kina.

Biskop Brandenburg kunne glæde vores kinesiske værter med at overrække en check på \$10.000 til afslutning af byggeriet.

Den patriotiske Kirke

Udover besøgene på projekterne fik vi også lejlighed til at stifte bekendtskab med Den katolske, såkaldt patriotiske Kirke i Kina. Et møde, der absolut ikke var kedeligt. Den patriotiske Kirke betragter sig som katolsk, men anerkender ikke Vatikanet. Alle kirker, klostre og templer blev lukket under kulturrevolutionen i 60'erne.

Vi besøgte Dont Tong katedralen i Beijing, der i 1971 fik tilladelse til at genåbne som den første. Siden er 3000 »patriotiske« kirker over hele landet fulgt efter.

At Kinas 3 millioner katolikker lever i isolation, er nok det indtryk, der først falder i øjnene. Det andet Vatikankoncil er gået hen over hovederne på den Patriotiske, katolske Kirke, der stadig afholder messe på latin. De kappede bånd til udlandet betyder også, at det kniber med at få praktiseret fremmedsprog: Biskop Brandenburg måtte føre samtalen på latin med en kinesisk præst - iført blåt Mao-tøj - vi traf i Don Tong katedralen! Biskoppen Michael Fu Tie-Shan var ikke selv tilstede, idet han underviser på det ene af byens to præsteseminarer. På trods af, at Den patriotiske Kirke ikke accepterer Vatikanet, så var reaktionerne på at få uanmeldt besøg af en skandinavisk biskop mere end hjertelige. Den slags visiter er ikke hverdagskost i Beijing.

På en tåget efterårsdag

virkede den gamle katedral mørk, råkold og yderst spartansk. Ikke desto mindre afholdes her tre messer dagligt med små tusind Beijing-borgere, der finder vej til den let tilbagetrukne bygning på Qianmen Xidajie Avenuen.

Der findes romersk-katolske menigheder i Kina, men de lever yderst hemmeligt, for den romersk-katolske kirke er ikke tilladt i Folkerepublikken. Grunden skal findes udi de diplomatiske spidsfindigheder: Vatikanet har nemlig diplomatiske forbindelser med arvefjenden Taiwan, og den slags ser Beijing ikke på med milde øjne.

Vi fik senere lejlighed til at tale med en iagttager af Den katolske patriotiske Kirke, kardinal Wu i Hong Kong, der opmærksomt følger udviklingen i Folkerepublikken. »Jeg er ikke i stand til at fordømme Den patriotiske Kirke i Kina. De arbejder blot under de givne vilkår i landet«.

Fortsat hjælp til Kina?

Flere diplomater, vi talte med i Beijing, så ændringerne i Kina som en tilbagevenden til stalinismen. Parolen i Folkerepublikken i dag er de såkaldt fire kardinalprincipper, der fremhæves som grundlag for landets udvikling. Det drejer sig om:

- Ledelse gennem partiet.

- Den socialistiske vej (her fortolket som planøkonomi).- »Demokratisk diktatur« (!) (åbenbart en moderniseret udgave af proletariats diktatur).

- Marxisme og Mao-Tse-Tung-tænkningen.

Når Caritas Danmark trods stramningen fortsat vil være til stede i Kina, til projekterne er afsluttet, skyldes det, at formålet med projekterne netop er at hjælpe fattige kinesiske bondefamilier - ikke den kinesiske regering.

At hjælpe, hvor der er behov for det, uanset den politiske anskuelse, der er et af Caritas Danmarks principper.

Nye projekter i Kina vil dog ikke blive påbegyndt på trods af talrige opfordringer fra vores kinesiske værter under besøget. Baggrunden for beslutningen om et stop indtil videre, er en kritisk vurdering af de demokratiske tilstande i Kina. Den danske regering og EF har på samme måde besluttet ikke at påbegynde nye bistands- og låneprojekter i Kina.



180 unge katolikker fra hele landet var for nylig i Vejle, hvor de på gågaden reklamerede for DUK, Danmarks Unge Katolikker.

Kæmpebal med dansende mus

Kæmpebal med dansende mus! Det er nok en rejse værd. Sådan syntes i det mindste 180 unge fra hele Danmark, som i den 2. decemberweekend satte Vejle menighed, skole og by på den anden ende. Ved en usædvanlig imødekommehed slog Skt. Norbert skole og menighed dørene op for DUKs første festival.

Og fest blev der, med

svingom til flere levende orkestre, mens den lyse øl flittigt blev svinget over disken til de udasede dansende. Kæresteri og månskinssamtaler måtte foregå på Vejles gader, for alle rum på skolen var fyldt med festglade unge, deres soveposer og habengut.

På Vejles gågade kunne de juleindkøbende møde papmache-festivalmusen, festivalens maskot. Den

viste sig meget nyttig som indsamlingsmidtpunkt.

Festivaldeltagerne havde tid til at fortælle om DUK, om at være ung katolik, og sælge gavebreve til DUKs ulandsprojekt »San Simon« til de voksne, mens deres børn så på den dansende mus. 3800 kr. slap de juleglade Vejleensere. For dem der hellere ville have et stykke af den hjemmebagte, var der mu-

Garn til Moder Teresa

Garnkassen er tom. I løbet af et år har Aktion Børnehjælp sendt ca. 17.000 tæpper og ca. 10.000 stk. børnetøj til Moder Theresas arbejde i Calcutta. Alt er strikket af frivillige medarbejdere - privatpersoner eller strikkeklubber. Aktion Børnehjælp betaler fragten, men plejer at

kunne give garn til de flittige strikkere. I øjeblikket er vi desværre ude af stand til at levere garn.

Er der ikke nogen, der har nogle rester af garn liggende i skufferne. Det skal være uld, acryl eller bomuld. Helst i en tykkelse, der kan strikkes på pinde 3½ eller 4.

Vi vil være meget glade for lidt eller stort. På forhånd tak. Garnet kan sendes til:

Aktion Børnehjælp, Mother Theresas medarbejdere, Ryparken 98, 2100 Kbh. Ø, tlf. 31 20 36 10.

For medarbejderne
Lily Fausbøll

Har du glemt at melde dig til bispekoret?

I maj i år er det biskop Martensens 25 års bispejubilæum.

I den anledning påtænker vi at samle et kor fra sognene - i lighed med det kor, der blev dannet i forbindelse med pavens besøg på Åsebakken.

Denne opfordring til at deltage i fornyet korarbejde henvender sig ikke blot til de tidl. medlemmer af Pavekor Øst, men også til andre sanginteresse-rede, der vil være med til at festliggøre højtidelighederne omkring biskoppens jubilæum.

Der er ingen optagelsesprøve i koret, men et rimeligt nodekendskab er forudsætningen for at kunne deltage. »Bispekoret« skulle meget gerne bestå af medlemmer fra de forskellige sogne - og gerne med stor aldersspredning. Det er vort håb, at også mange unge vil deltage. Vi afholder et minimum af prøver (i menighedssalen i St. Ansgar Kirke) med en korweekend på Magleås

2.-4. marts 1990, hvor vi håber, at sognepræsterne denne ene weekend kan frigøre kirkemusikerne til denne specielle opgave.

Prøverne finder som nævnt sted i St. Ansgar Kirkes Menighedssal, Bredgade 67 A st. Prøverne kommer til at ligge på udvalgte mandage (2 mandage om måneden) fra kl. 19.30-21.30.

Første gang mandag d. 22. januar.

Hvis der er spørgsmål vedr. bispekoret er du velkommen til at kontakte enten Jette Thomsen (31 65 35 96) eller Rolf Tönshoff (31 22 56 90).

Skriftlige tilmeldinger - snarest til Jette Thomsen, Tagestorp 3, 2820 Gentofte.

Husk at angive, hvilken stemmekategori du tilhører og husk allerede nu at reservere korweekenden i marts.

Jette Thomsen
Rolf Tönshoff

ligheden ved DUKs informationstelt på Vejle rådhusplads.

Nyt men ikke dårligt at komme på gaden med kirken.

En træt, men glad festivalvalkomite kunne glæde sig over at den omfattende planlægning kronedes med held.

Festivalen afsluttede et travlt DUK år, hvor vi kan glæde os over mere end 2000 deltagere på landsdækkende arrangementer. Og det giver lovning på, at travlheden ikke hører op med det nye år.

Jesper Fich

Vil du med DUK til Jerusalem?

Fra 14. til 21. oktober rejser 40 DUK'ere i alderen 18 til 30 år til Jerusalem med Niels Engelbrecht og sr. Simone Springer OSB som rejseledere. Men det er allerede nu tid for tilmelding, idet DUK skal have navne klar allerede 1. marts i år. Prisen bliver 5.000 kr. - måske med mulighed for støtte, så prisen kan komme til at andrage 4.000-4.500 kr.

Turen omfatter såvidt det foreløbige program besøg på Oliebjerget, tempelpladsen, korsvejen, messe i gravkirken, 1-dags tur til Galilæa, Genezaret sø, Kapernaum og Nazaret, 1-dags tur til Betlehem, Qumran, hvor dødehavsrullerne blev fundet.

Læs mere om rejsen i annoncen side 11.

kk

Møder og arrangementer

Jubilæum Societatis Jesu

Jesuitterordenen fejrer 1990 450-års jubilæum for den pavelige godkendelse.

I denne anledning indbyder jesuitterne i Danmark til ignatianske retrætedage på Klitborg, pinse 1990, 1. juni aften - 4. juni aften.

Pris for deltagelse og ophold kr. 500.- (Lag-ner og håndklæde bedes medbragt).

Tilmelding - inden marts måned - hos

H. Leenders S.J.,
Niels Steensens Kollegium,
Skt. Kjeldsgade 3,
2100 København Ø,
tlf. 31 20 93 37

Nærmere program tilsendes deltagerne.

Pensionister se her!

Den årlige pensionistuge på Magleås er nu blevet en så stor succes, at jeg i år vil tilbyde to pensionistuger.

1. pensionist-uge: den 17.-23. juni 1990.
2. pensionist-uge: den 12.-18. august 1990.

Der er altså mulighed for 1 eller 2 ugers ophold i katolske omgivelser for dem, der ikke rejser så langt mere. Pris 1450 kr. for enkeltværelse og 1250 kr. for dobbeltværelse.

Vi håber på en uges dejligt samvær omkring messen og et let program. Der vil være foredrag, sangaften, udflugt med bus og meget andet.

NB: Magleås har en del trapper og det forudsættes, at man er selvhjulpent.

De kan allerede nu reservere plads.

Tilmelding sker til Centerleder Elin Udum - Magleås på tlf. 42 81 07 15, samt ved indbetaling af depositum kr. 300 med check eller på giro (4 28 44 29) til:

»Pensionist-uge«
Magleås
Høsterkøbvej 6
3460 Birkerød

Yderligere oplysninger fås ved henvendelse til: Jan Lange, Bakkevænget 21, 2820 Gentofte, tlf. 31 65 88 75.

Yderligere program vil komme i senere annoncer her i bladet.

Med venlig hilsen
Jan Lange
kursuskonsulent

Katolsk radio- og fjernsynsklub for Storkøbenhavn

indbyder til en Mediweekend på Magleås, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød, fra lørdag den 17. februar kl. 14.00 til søndag den 18. februar 1990 kl. 17.00.

Pater L. O. Dorn S.J. orienterer om koncildekretet Samfundets Meddelelsesmidler og kommissionens senere betænkning.

Pris: For klubbens medlemmer er prisen for hele weekenden kr. 100.-, excl. drikkevarer, for øvrige deltagere er prisen kr. 335.- for eneværelse og kr. 305.- for dobbeltværelse excl. drikkevarer.

Tilmelding: sker ved indbetaling af kr. 100.- på girokonto nr. 700 44 19, Birgit Eisenhardt, Skodsborgvej 280 B, 1. sal, 2850 Nærum, med angivelse af, om man ønsker enkelt - eller dobbeltværelse. Sidste frist er den 1. februar 1990.

Hurtig tilmelding er nødvendig, da der er begrænset plads.

Gerda Sørensen
formand

Kursuskonsulentens forårsprogram på Magleås 1990

9.-11. februar:
Konvertit-weekend.

2.-4. marts:
Kor-weekend.

16.-18. marts:
Nordkat. Interskandinavisk møde.

27.-29. april:
Arbejdsweekend med træfældning, parkarbejde og samvær.

19. maj:
Fejring af biskoppens 25-års bispejubilæum.

17.-23. juni:
1. pensionistuge.

23. juni:
Sankt Hans Aften med fest og bål.

12.-18. august:
2. pensionistuge.

Med venlig hilsen
Jan Lange

kursuskonsulent

NB. Klip annoncen ud, så De ikke glemmer et møde eller kursus, som De kunne tænke Dem at deltage i.

Konvertit-weekend på Magleås

Tidligere og nye deltagere indbydes til Konvertit-weekend fra fredag den 9. februar 1990 (kl. 19.30) til søndag den 11. februar 1990 (efter frokost).

- tænker du på at konvertere,
- går du til undervisning eller
- har du allerede opnået fuldt medlemskab af den katolske kirke,
så er dette her et tilbud til dig.
Kom og deltag i fællesskabet.

Weekenden vil forløbe i et åbent fællesskab, hvor vi gennem oplæg, samtaler og paneldiskussion vil søge at belyse og forhåbentlig også give svar på nogle af de problemer og spørgsmål, du har. Der vil også blive lejlighed til at udveksle erfaringer og oplevelser.

For kurset står: pastor Peter Nissen, overbibliotekar Ellen Marie Lebahn, afd.leder for Katolsk Information og Katolsk Brevkursus Sr. Hildegard Madsen O.S.B. og skolepsykolog Jan Lange.

Yderligere oplysninger i næste nr. af »katolsk orientering«.

Temaer, der vil blive berørt: Kirken i dag. Jesus Kristus Kirkens ophav. Kirkens opbygning og struktur. Verdenskirke - lokalkirke. Livet i menigheden. Kirken efter 2. vaticankoncil.

Folder med yderligere oplysninger kan fås i kirkerne eller ved henvendelse til præster og søstre.

Forespørgsler vedrørende kurset: Jan Lange, Bakkevænget 21, 2820 Gentofte. Telefon 31 65 88 75.

Pris for weekenden er kr. 475.-. Kniber det med penge, så tal med din menighedsrådsformand. Der kan yderligere søges om støtte ved henvendelse til undertegnede. Ingen må blive hjemme af økonomiske grunde.

Tilmelding sker til: Elin Udum, Magleås, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød, telefon 42 81 07 15 ved indbetaling af depositum kr. 200.- eller hele kursusbeløbet (giro 4 28 44 29) mærket: Konvertitweekend.

Deltagerliste m.v. vil blive tilsendt ca. en uge før weekenden. På glædeligt gensyn. Husk at medbringe Bibelen.

Jan Lange
kursuskonsulent

Økumenisk kirkevandring i København

Tirsdag d. 23. januar 1990, kl. 19 samles man i Sct. Pauls Kirke i Nyboder. Ca. kl. 20 andagt i Sct. Ansgars Kirke, Bredgade 64.

Vandringen slutter i den svenske Gustafskyrkan ved Østerport station.

Abonnement på »katolsk orientering« 200 kr. årligt

DUK-kalender

Fælles KUK-aften den 24/1 1990 kl. 18.00-21.30 i Hørlev KUK for alle KUKere. Alder: 14 år og opæfter. Pris kr. 20.-. Tilmelding og betaling senest den 3/1 1990.

Ledermøde øst/vest den 16/2-18/2 1990 i Odense for alle KUK-ledere, dog kan kun 2 pr. menighed opnå rejseration. Pris kr. 100.- samt kr. 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 26/1 1990.

Ministrant-weekend den 16/2-18/2 1990 på Ømborgen for de 8-13 årige. Pris kr. 160.- samt kr. 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 26/1 1990.

Årsmøde den 2/3-4/3 1990 på Ømborgen for 2 delegerede/valgte repræsentanter fra hver menighed/lokalforening. Pris kr. 160.- samt kr. 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 9/2 1990.

Løjrdelskursus den 30/3-1/4 1990 på Ømborgen for alle ledere på DUKs sommerlejr i 1990. Kursus er gratis. Tilmelding senest den 9/3 1990.

Firmelsesweekend Vest den 6/4-8/4 1990 på Ømborgen for alle kon/firmander, der bor på Fyn og i Jylland. Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 16/3 1990.

Karwoche den 6/4-11/4 1990 i Hamburg. Kursus henvender sig til ledere og udvalgte medlemmer. Pris kr. 800.-. Tilskud kan søges. Tilmelding og betaling senest den 16/3 1990.

Påskelejr den 9/4-16/4 1990 i Holland for de 16-20 årige. Pris kr. 950.- samt 110.- for fællesrejsen til København. Tilmelding og betaling senest den 16/3 1990.

Ledertræning den 20/4-22/4 1990 på Magleås for alle KUK-ledere + en potentiel efterfølger. Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 30/3 1990.

Sportsdag den 28/4 1990 på Niels Steensens Gymnasium for alle mellem 5-25 år. Pris kr. 20.- samt 50.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 6/4 1990.

Ministrant-weekend den 4/5-6/5 1990 på Ømborgen for de 13-18 årige. Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejsen. Tilmelding og betaling senest den 13/4 1990.

Firmelsesweekend Øst den 11/5-13/5 1990 på Ømborgen for alle kon/firmander der bor på Sjælland og Lolland/Falster. Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 20/4 1990.

Nordisk redaktionskursus den 24/5-27/5 1990 i Norge. Kursus henvender sig primært til redaktionsmedlemme. Pris kr. 525.- incl. rejse (prisen er med forbehold). Tilmelding og betaling senest den 3/5 1990.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse: ()

Ankommer selv: ()

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Det sker på Magleås

Ti. d. 9.-lø. d. 13.1.90:
Sct. Vincent sr. Hillerød.
To. d. 11.-fr. d. 12.1.90:
Skovtofte soc. pæd. seminarium.
Fr. d. 12.-lø. d. 13.1.90:
Sct. Joseph skole, Nykøbing F.
Fr. d. 19.-sø. d. 21.1.90:
Den Journ. Efterudd.
Fr. d. 19.-lø. d. 20.1.90:
Karlebo kommune hjemmesygepl.
To. d. 25.-fr. d. 26.1.90:
Hillerød soc. forvaltn.
Lø. d. 27.-sø. d. 28.1.90:
Karl Borromæus sr.
v/sr. Helene van der Linden.
Ma. d. 29.-on. d. 31.1.90:
Direktoratet f. gymn. og HF.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 01 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 01-15 23 03 eller privat 01-14 69 36.

Ellen og Bene Larsens legat

til fordel for trængende, enlige, ældre og svagelige mennesker - såvel mænd som kvinder - fortrinsvis medlemmer af det romersk-katolske trossamfund i Danmark, uddelt af legatbestyrelsen i marts/april 1990.

Ansøgninger indeholdende navn, bopæl og alder samt kopi af socialindkomst skal være legatbestyrelsen i hænde senest 15. februar 1990.

Ansøgning stiles til Katolsk Bispekontor, Bredgade 69A, 1260 København K.

Baronesse Rosenkranz Charisius f. Oxholms legat

til hjælp for trængende indfødte medlemmer, mænd og kvinder, af de her i landet værende katolske menigheder, uddeles af biskoppen.

Ansøgninger indeholdende fulde navn, stilling, alder og bopæl, skal med hensyn til trang, værdighed og medlemsforhold til en henværende katolsk menighed attesteres af to personer, hvoraf den ene skal være katolsk gejstlig. Desuden bedes kopi af forskudsopgørelse 1990 vedlagt.

Legatportionerne uddeles ikke for livstid, hvorfor tidligere legatnydere må indsende ny ansøgning. Ansøgningsfristen udløber den 15. februar 1990. Ansøgninger, som er indsendt efter dette tidspunkt, kan ikke komme i betragtning.

Ansøgning stiles og indsendes til Katolsk Bispekontor, Bredgade 69A, 1260 København K.

Radio Steno - 107,9 MHz

22/1 Klaus Møller Jørgensen + 2 NNEtik
29/1 Sr. Philippa, LODHvad med samvittigheden?
05/2 Sr. Emma Martensen, Paul Jørgensen, LOD (dommer!)Lidelsens problem
12/2 Henrik Ryom, Niels Engelbrecht + eleverHvorfor katolik?
19/2 Erik Christiansen, Ulla Elmquist Skal man tage Biblen bogstaveligt?
26/2 Bjørn Højbo og Jens Rasmussen Fastelavn
05/3 Ove Lærbeck, LOD Døden
12/3 Vietnameser, filippiner, latinamerikaner, polak Katolicisme og kultur
19/3 Sr. Hildegard Madsen, Merete With At tro
26/3 Ove Lærbeck + MR-medlemmer Menighed - det praktiske arbejde (Obs.! Menighedsrådsvalg den 1/4).

Rengøring

Har rengøringen været tilfredsstillende i 89? Buchmann Service tilbyder kvalitetsrengøring til fomutpriser. Speciale: Allergistøvsugning. Vedligeholdelse af marmor og granitgulve.

Buchmann Service
Sikavej 16, Ejby
4623 Ll. Skensved
Telefon 53 82 15 90

International Tro og Lys valfart »mod enhed« i påsken 91 i Lourdes

Vær med til at fejre Tro og Lys' 20 års fødselsdag valfarten, der er økumenisk. Henvender sig især til mennesker med et mentalt handicap, deres familie og venner.

Tidspunkt: 27/3-91 - 2/4 91.

Pris: ca. 5000 kr. Børn reduceret pris.

Rejsemåde: Fly.

Tilmelding + depositum på 500 kr. snarest og helst inden 1/2-90 til

Ulla Hjortbøl
Søllerød Park 14, 1-14
2840 Holte, tlf. 42 80 16 61

Yderligere informationer desuden: Inge Swinton-Rønnow, tlf. 31 39 09 89.

Jerusalem

Den 14. oktober til 21. oktober 1990.

Jerusalem, Israel.

Alder: 18-30 år.

Pris: kr. 5.000. Vi søger for øjeblikket fonde og legater om støtte, så prisen evt. kan sættes ned til kr. 4.000-4.500.

Tilmelding og depositum på kr. 1.000 senest den 1/3 1990.

Restgebyret skal betales senest den 15/8 1990.

Arrangør: Niels Engelbrecht og Sr. Simone Springer OSB Lioba.

Rejse:

Vi flyver med El Al til Tel Aviv, men bor i Jerusalem. Overnatning i 4-sengs-værelser med bad og toilet.

Program:

Jerusalem med Oliebjerget, Tempelpladsen, Korsvejen, Israel Museum med modellen af den bibelske Jerusalem, Messe i Gravkirken, vesper hos armenierne, sabbatgudstjeneste i en synagoge etc.

1-dags tur til Galilæa, Genæret Sjø, Kapernaum og Nazaret.

1-dags tur til Betlehem, Qumran, hvor dødehavsrullerne blev fundet, Det Døde Hav etc. Helt programmet er vores foreløbige plan. Det kan være, vi kommer til at stryge eller tilføje noget, alt efter hvad forholdene tillader.

Tilmelding:

Der er kun 40 pladser på turen, så send tilmeldingen så hurtigt som muligt.

Begynd at spare sammen til turen!

På gensyn i Jerusalem!

Bolig søges

Katolsk kvindelig sygehjælper fra Århus søger 1½-2 vær. lejlighed på Frederiksberg eller i Københavns city fra ca. 15. januar 1990. Jeg skal begynde på min nye arbejdsplads 1. februar 1990. Jeg vil være taknemmelig, om De vil kontakte min far Ernst Arlund på tlf. 86 22 16 15, efter kl. 15.

Salg og service

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.

Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

31 69 86 81
DØGNET RUNDT



Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.



DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 42 99 01 58

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 01-11 72 37. Aften: 02-85 39 40

Aut.
el-installatør
EL MOGENS LARSEN
Renneshøj 31a 6200 Århus C 62 23 30 62 23 31

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Murermester

Bernhardt Christiansen

Sølbævej 8, Sabro.
Tlf. 06 94 82 10

Pianostemmer

Bernhard Hauber

31 68 19 59

Revision - Bogføring - Skat

- den Registrerede Revisor rådgiver

REGISTRERET REVISOR FRA
Jørgen Brangstrup
STØDEN 6-8, 2. SAL
4000 ROSKILDE, 42 35 10 35

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

»Mere åben« virksomhed

Vatikanets Bank har en formue på ca. 26 milliarder kroner

Vatikanet, (KIPA) - Angelo Caloja, den ny formand for tilsynsrådet for Vatikanets Bank IOR vil gøre bankens forretninger mere gennemskuelige, siger han

i et interview med det italienske månedsblad »Fortune Italia«.

Caloja anslår Vatikanbankens formue til 5.000 milliarder Lire, svarende

til ca. 26 milliarder kroner. Størsteparten af formuen er bundet i udenlandske værdipapirer og aktier i forskellige banker. Det understreges, at pengene og formuen ikke er Vatikanets, idet banken ikke er en kurie-institution, men yder service for forskellige institutioner i Rom.

Vatikanets egen formue forvaltes af Præfektoret for Pavestolens økonomiske Anliggender (Apsa) og er for størstedelens vedkommende investeret i fast ejendom ikke alene i Rom, men også i Paris og London.

Omorganiseringen af Vatikanets Bank blev påbegyndt sidste forår og vil være afsluttet i begyndelsen af 1990. På dette tidspunkt vil den tidligere formand for banken, ærkebiskop Paul Marcinkus være fratruddet. Den amerikanske ærkebiskop blev indblandet i Milano-banken »Ambrosiano«s sammenbrud. Marcinkus har i en overgangsperiode videreført Vatikanbankens forretninger siden oprettelsen af de nye tilsynsråd.



Edward I. Cassidy



Kardinal Jan Willebrands fyldte 80 år. Fotos KNA.

Opdragelse til økologisk ansvarlighed

Fortsat fra forsiden

spekt for livet og den menneskelige persons værdighed er »den grundlæggende inspirerende norm« for sundt økonomisk, industrielt og videnskabeligt fremskridt.

Ikke gentage fejlene

Samtidig fremhæver paven i sit verdensfredsbudskab, at miljø-beskyttelsen ikke gennemføres på bekostning af Den tredje Verden. »Man kan f.eks. ikke forlange, at de mindre industrialiserede lande skal handle efter restriktive miljø-normer for deres unge industri, hvis industrilandene ikke selv handler efter dem«. På den anden side må udviklingslandene være sig for ikke at

gentage industrilandenes økologiske fejl.

Nye tænke- og handlemåder

Opdragelsen til økologisk ansvarlighed må føre til omvendelse i tænke- og handlemåde og må ikke misbruges ideologisk og politisk. Det drejer sig ikke om at afvise den moderne verden eller gå tilbage til »det tabte paradys«. Det drejer sig om ansvarlighed mod sig selv, mod andre og mod miljøet. Ifølge den bibelske skabelsesberetning skal mennesket udøve sit herredømme over jorden med visdom og kærlighed. Men hvis mennesket ikke har fred med Gud, er der heller ikke fred på jorden.

Kardinal Jan Willebrands fratruddte sin lederpost

Australsk ærkebiskop ny formand for enhedsrådet

Rom, (KIPA) - Pave Johannes Paul II har den 12. december imødekommet den hollandske kardinal Johannes Willebrands' ansøgning om at træde tilbage og udnævnt den australske ærkebiskop Edward Idris Cassidy til hans efterfølger som formand for Rådet til fremme af de kristnes enhed. Kardinal Willebrands blev 80 år i september og har ledet det hidtidige »enhedssekretariat« siden 1969. Ærkebiskop Cassidy er 65 år og har i en

årrække gjort diplomatisk tjeneste i Vatikanet.

Stor tillid

Vatikanets talsmand Joaquin Navarro Valls fremhæver i en udtalelse, at ærkebiskop Cassidy overtager et embede, der kræver stor tillid. Paven har tiltroet embedet til en af sine nærmeste medarbejdere også med henblik på den fremtidige udvikling på hele det økumeniske område. Han betoner videre, at paven helt i Det andet Vatikankoncil's ånd tillægger økumenen stor betydning.



Den 55-årige Giovanni Battista Re efterfølger Edward Cassidy som substitut Statssekretariatet.

Et økumenisk primat for Rom?

Anglikansk ærkebiskop om autoritets-forståelse



Ærkebiskop Robert Runcie.

London, (KIPA) - Når man i den anglikanske kirke i England diskuterer præstevielse af kvinder, så er det efter kirkens primas Robert Runcies mening »ikke den eneste hindring« på vejen til en genforening med den romersk-katolske kirke. Vanskelighederne skyldes heller ikke alene

anglikanerne, betoner ærkebiskoppen.

»Vi ved alle, at autoritetsproblemet er det store emne i den katolsk-anglikanske dialog, og at det af mange anlikanere anses for at være den katolske hindring på vejen mod enhed« fremhævede ærkebiskop Runcie under den engelske kirkes generalsynode fornylig i London.

Ærkebiskoppen udtaler videre, at problemet om kvinders ordination heller ikke var det centrale i hans samtale med paven under det seneste besøg i Vatikanet. Den drejede sig i langt højere grad om autoritets-forståelsen, kommunionen og kirkeforståelsen. I den forbindelse havde man selvfølgelig også drøftet kvinders adgang til præsteembedet, »men i de rette proportioner«.

Spørgsmålet er ikke løst, men man nåede i det mindste til en »afklaring«.

I samtalen med paven havde ærkebiskoppen også nævnt muligheden af »et økumenisk primat« for biskoppen af Rom, en tanke, »som var helt ny for paven«.

Denne tanke blev også fremhævet af de lutherske biskopper i Skandinavien under pavens besøg her. Ærkebiskop Runcie udtrykker håb om, at den anglikansk-katolske dialogkommission vil undersøge denne tanke nærmere.

Paven betoner sit embedes forrang

Rom, (KIPA) - Johannes Paul II fremhæver kirkens apostoliske struktur og paveembedets forrang. Ved en generalaudiens i slutningen af oktober sagde paven, at Petrus taler som den første og i apostlens navn »i kraft af den opgave han umiddelbart er pålagt af Kristus. Ingen bestrider den opgave og den ret, som netop han besid-

der til først at kunne tale i den andens navn«.

Ifølge pavens ord er Petrus med de andre apostle »bevidst om den kendsgerning, at han bærer hovedansvaret for vidnesbyrdet om og læren om troen på Kristus, også når de elleve er med til at bære dette ansvar og løse denne opgave«.



Hongkong har planer om at sende 56.000 vietnamesisk flygtninge hjem igen. De har henvendt sig til paven i håb om at afvende tvangsrepatrieringen.

katolsk orientering

Redaktion:
Pastor Willem Wuyts (ansvarsh. redaktør).
Konsulent Hans Jørgen Johansen (redaktør).
Journalist Knud Helsted Kluge (red.sekretær).

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3.
DK-1260 København V. Telefon 31 21 14 44.
Redaktionelle medarbejdere:
Kirsten Szarafin og Ruth Plum.
Tryk: Ny Dag, DK-4900 Nakskov. Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes 31. januar

Vatikanet og Noriega, side 2
 Hvorfor er vi her på jorden? Side 5
 Orientering for sognene, side 6-11
 Kristne og hjernedøds kriteriet, side 12
 AIDS ikke Guds straf, side 13

katolsk orientering

Ny-evangelisering i Århus-menigheden

Den 1. marts åbner et nyt katolsk center »Ved kirken«, som indeholder dels informationscenteret »Katolsk Information« og dels »Galleri ved kirken«. Sognepræst pater *Adolf Meister* håber på, at »Katolsk Information« kan bidrage til bispedømmets evangeliseringskampagne.

Foruden skiftende udstillinger i kælderlokalet, Ryesgade 26 i Århus er stueetagen forbeholdt:

- Præsentationsbibliotek med bøger og tidsskrifter

- Læsebord til børn med børnebøger

- Salg af bøger og skrifter, postkort, ikoner, religiøs småkunst, andagtgenstande m.v.

- EDB information (database) om den katolske kirke

- Kodak-karussel-dias-show i vinduet om aftenen
 - Aftenarrangementer, trosrækerkurser, meditation m.m.

- Videofilm

- Veluddannede læg-katolikker giver svar på spørgsmål *kk*

Taizé-møde med 50.000 unge i Polen

Wroclaw, (KIPA) - Den 2. januar sluttede endnu et europæisk »ungdomstræf« i det økumeniske fællesskab fra Taizé. Mødet blev denne gang afholdt i et østeuropæisk land, hvad der ikke er sket før. Fællesskabets grundlægger, *Roger Schutz* opfordrede i den anledning Øst- og Vesteuropa til at forene sig i »en fælles europæisk familie«, og det kommende fælles Europa må stræbe efter en positiv holdning til »hjerternes forsoning«.

Omkring 50.000 unge fra Øst- og Vesteuropa var sammen i en uge. Der blev afholdt gudstjenester i 11 af Wroclaws kirker på 15 forskellige sprog. Pave *Johannes Paul II*, den polske ministerpræsident *Tadeusz Mazowiecki* og FN's generalsekretær *Javier Perez de Cuellar* sendte hilsener til mødedeltagerne.



Det årlige europæiske ungdomstræf, som organiseres af Det økumeniske broderskab i Taizé, fandt for første gang sted i et østeuropæisk land, i den polske by Wroclaw. Henvend 50.000 unge fra Øst og Vest, der iblandt mange fra Tjekkioslovakiet og Ungarn, Bulgarien og Sovjetunionen deltog mellem 28. december og 2. januar i alle slags møder, her en fredsgudstjeneste. Foto: KNA.

Den statslige enhed ligger forude Kardinal Meisner opfordrer til tålmodig tilnærmelse mellem Øst- og Vesttyskland

Bonn, (KIPA) - Kölns ærkebiskop, kardinal *Jochim Meisner* opfordrer begge tyske stater til »tålmodig tilnærmelse« på vejen mod de to tyske staters genforening. Tyskernes stræben efter national enhed kan blive »en stimulan for den europæiske enhed«, siger kardinalen i

et interview med Bonn-avisen »*Rheinischer Merkur*«. Kardinal Meisner var indtil februar sidste år biskop af Berlin og residerede i Østerberlin.

Ifølge kardinal Meisner må man behandle »det tyske spørgsmål« med stor varsomhed. Det må tages i betragtning, at forbunds-

republikken Tyskland og DDR i de sidste 40 år har været tilsluttet hver sin militære pagt. Kardinalen opfordrer dog tyskere i øst og vest til »i fællesskab at gøre sig deres fælles rødder bevidst«. Ordret udtaler han: »Vi er jo slet ikke spaltede i vore rødder. Selv om man i 1945 påtvang tyskerne to stater, medførte det dog ikke en grundlæggende deling«. På samme måde er den katolske kirke i forbundsrepublikken og i DDR »forblevet sammenhængende tværs over de kunstige grænser«.

Medlemskab af S.E.D. forbudt

Kardinal Meisner udtaler sig imod den opfattelse, at den katolske kirke i DDR ikke stærkt nok har vendt sig imod det kommunistiske system. »Vi biskopper har meget tydeligt sagt, at det at være kristen er uforeneligt med medlem-

skab af det socialistiske enhedsparti. Ingen andre har formuleret sig så skarpt og entydigt«. Han understreger videre, at den katolske kirke »er kirke i et land, men ingen landskirke« (eller statskirke). Den katolske kirke har opretholdt sin position »under meget svært tryk«. Med dette standpunkt har den katolske kirke tillige relativiseret DDR's krav om suveræniteten.

Kardinal Meisner »føjte sig dybt såret«, da den grundlæggende aftale mellem forbundsrepublikken og DDR blev truffet i 1972. »Vi måtte alvorligt overveje, altså min forgænger kardinal Bengsch, om grunden var trukket væk under fødderne på os. Vi tjente vor nations enhed, og pludselig blev denne nations enhed afskrevet af en stor gruppe. I hvert fald så det sådan ud«, slutter kardinalen.

Ordenssøstre myrdet i Nicaragua

Puerto Cabezas, (KIPA) - To ordenssøstre, *Maureen Cornier*, der er amerikaner, og *Teresa Rosales*, der stammer fra Nicaragua er myrdet den 2. januar af nicaraguanske contra'er. Efter hvad regeringen i Managua oplyser, var begge ordenssøstre sammen med vicebiskop *Pablo Schmitz Simon* samt yderligere en nicaraguansk søster og en præst faldet i baghold i nærheden af Pu-

erto Cabezas, hvor de blev beskydt af 15 antisandinistiske rebeller. Vicebiskoppen blev hårdt såret.

Skudt efter en fredsdemonstration

Ordensfolkene havde deltaget i en fredsmarch og var undervejs til et møde med andre ordensfolk i byen Rosita.

Den nicaraguanske bispekonference har på det skarpeste fordømt overfal-

det, og Nicaraguas regering opfordrer »det internationale samfund« såvel som landets egne politiske og sociale kræfter til at fordømme den brutale forbrydelse. Regeringen drager en parallel mellem overfaldet og USA's militære indblanding i Panama.

Det er ikke første gang, at contra'ere angriber kirken i dette tyndt befolkede område.

Tilsendes vederlagsfrit alle katolske husstande i Danmark i 20 numre om året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementspris i løbet 200 kr. årligt. Adresseændringer: Katolsk bispesekretariat, Bredgade 69 A, 1250 København K. Tlf. 33 11 60 80. Giro 500 14 71 Ansvarstiftelsen, samme adresse.

katolsk
orientering

Den græsk-katolske kirke i Rumænien er igen blevet lovlig

Kirken har kunnet overleve og endda udfolde ny livskraft som undergrundskirke

Bukarest, (KIPA) - Forbudet mod den græsk-katolske kirke i Rumænien er ophævet. Denne kirke er uneret eller genforenet med Rom. Rumæniens råd til nationens frelse har officielt ophævet dekretet af 2. december 1948, hvorefter den græsk-katolske kirke blev opløst. Et andet dekret fra 1949, der forbød enhver græsk-katolsk

aktivitet, er samtidig tilbagekaldt.

40 års katakombe-tilværelse slut

Rumæniens græsk-katolske kirke kan nu efter 40 års katakombe-tilværelse træde frem i offentligheden. Ligesom i Ukraine har den unerede kirke også i Rumænien og på trods af kommunisternes

tvangsindlemmelse af kirken i den ortodokse landskirke kunnet overleve og endda udfolde ny livskraft som undergrundskirke. Det er endnu ikke til at sige, hvordan de oprindeligt 6 græsk-katolske bispedømmer i Rumænien vil blive organiseret. Et særlig ømfindeligt spørgsmål er tilbagegivelsen af kirkebygninger og anden kirkelig ejendom, som gik over til den rumænsk-ortodokse kirke i 1948.

Også frihed for den katolske kirke

Der er også forbedrede vilkår på vej for den romersk-katolske kirke i Rumænien. Under stalinismen og Ceausescu-regimet måtte den føre en kun halvvejs lovlig tilværelse. Den apostolske administrator for ærkebispedømmet Bukarest, *Ioan Robu* udtaler, at det først og fremmest gælder om at genopbygge kirkens struktur i Rumænien og genetablere præsteuddannelsen.

De statutter, som kommunisterne tidligere pålagde den romersk-katolske kirke i Rumænien, men som kirken aldrig accepterede, indskrænkede antallet af bispedømmer til to med latinsk ritus, nemlig Bukarest og Alba Julia.

Således kunne Rom kun udnævne biskopper i disse to bispedømmer. De øvrige 4 romersk-katolske bispedømmer i Isai, Satu mare, Oradea og Timisoara kunne kun ledes af en »ordinarius« uden bispevielse.

For Ceausescu-regimet gjaldt den romersk-katolske kirke på grund af de noget uklare statusspørgsmål officielt som en institution »uden for loven«. Enhver forbindelse med Pavestolen og med andre kirkelige instanser i udlandet kunne på denne baggrund tolkes som statsforbrydelse. Biskop Robu konstaterer, at »det er helt vidunderligt, at man nu endelig kan føle sig fri«.

Stor indflydelse i det rumænske folk

Selv om den romersk-katolske kirke i Rumænien indtil nu i realiteten ikke har haft nogen rettighe-der, så har den alligevel bevaret en stor indflydelse i folket og en vigtig rolle i samfundet, fremhæver biskop Robu. Også udenlandske kirkelige iagttagere bekræfter, at de romersk-katolske sogne er meget levende, til trods for at de udgør tydelige mindretal i det overvejende ortodokse Rumænien. Mange katolske præster har under Ceausescu-regi-

met ikke alene udført sjælesorg, men også fungerer som samlingssted for medicin, lægehjælp eller indsmuglede gaver fra udlandet.

Desuden har sognene især for katolikker blandt de ungarske, tyske og kroatisk mindretal fungeret som det eneste sted, hvor man kunne udfolde

et selvstændigt kulturelt liv og fejre familiefester, trods den ekstreme nødsituation i landet, hvor befolkningen kunstigt blev sat på sulterationer. Med beundringsværdigt mod har katolske præster og lægfolk endog kunnet gennemføre nybygninger af kirker.

Første gudstjeneste i 40 år i tjekkisk fængsel

Prag, (KIPA) - I Tjekkioslovakiet er man ved at genindføre sjælesorg og gudstjenester i fængslerne. I en samtale med »Kathpress« udtaler vicebiskop *Antonin Liska* fra Prag, at man regner med allerede i slutningen af januar i år at begynde forhandlinger med myndighederne og fængselsforvaltningen om dette spørgsmål. Tidligere var sjælesorg og gudstjenester i tjekkoslovakiske fængsler ikke tilladt.

Genindførelsen af sjæ-

lesorgen er ikke kun et spørgsmål om officiel tilladelse. Personaleproblemerne vejer særlig tungt. Den lange periode med undertrykkelse af kirken har reduceret antallet af præster, og de, der er tilbage, er i gang med et omfattende genopbygningsarbejde på alle kirkelige områder.

Lige omkring nytår fandt den første gudstjeneste i over 40 år sted i straffeanstalten Leopoldov.

Første ortodokse julegudstjeneste i jugoslavisk TV

Beograd, (KIPA) - For første gang i det socialistiske Jugoslavien blev den ortodokse julefest den 6. januar udsendt i det statslige fjernsyn.

Omkring 42 pct. af befolkningen i Jugoslavien

tilhører den ortodokse kirke, og omkring 32 pct. er romersk-katolske. Sidste år blev en romersk-katolsk julegudstjeneste for første gang bragt i det jugoslaviske fjernsyn.

Nyt kirkeblad for rumænske katolikker planlagt

Königstein, (KIPA) - I Transylvanien planlægges udgivelsen af et kirkeblad for den katolske befolkning. Det meddeler den internationale katolske hjælpeorganisation »Kirke i nød, hjælp til præster i Øst«.

Hjælpeorganisationen har allerede afsendt den første transport af papir, skrivemaskiner og fotokopimaskiner til Rumænien. Bladets første nummer skal komme i løbet af januar og i første omgang med et oplag på 10.000 eksemplarer. Der er desuden religiøs litteratur på vej til Rumæniens ungar-

ske mindretal for et beløb omkring 100.000 dollars.

Pater *Werenfried van Straaten*, der er hjælpeorganisationens grundlægger, var i Rumænien kort efter jul og har talt med biskopper fra den med Rom unerede græsk-katolske kirke, som for nylig påny blev gjort lovlig i landet. Han beretter, at der er mangel på kirker, yngre præster og religiøs litteratur i Rumænien. Han oplyser også, at man i Rom har fået en ny radiosender, der nu sender religiøse programmer til hele Østeuropa.

Tilfældet Noriega - Panamas tidligere stærke mand

KNA, - Den 24. december blev general *Manuel Antonio Noriega* modtaget i Panamas apostolske nuntiat, hvor man gav ham diplomatisk beskyttelse. Den 3. januar forlod Noriega »frivilligt« nuntiatrets bygning og overgav sig til de amerikanske tropper, der siden jul havde omringet og afspærret Vatikanets ambassade.

Hård diplomatisk prøvelse

Tilfældet Noriega holdt i de mellemliggende dage Vatikanets og USAs diplomater i ånde. Begge parter søgte gennem intense forhandlinger at komme til en løsning på problemet. Det blev officielt bestående fremhævet, at

samtalerne blev ført i »en åben og venlig atmosfære«, og at der ikke var tale om spændinger mellem Pavestolen og Washington. Med Noriegas overgivelse ophørte ikke desto mindre en hård prøvelse for de nye forbindelser mellem USA og Vatikanet.

Noriegas tilflugt i nuntiatet gav Vatikanet kompliceret hovedbrud, fordi der ikke er nogen udleveringsaftale mellem Pavestolen og USA. Gennem længere tid havde Washington imidlertid stået fast på krav om udlevering af generalen for at kunne stille ham for retten i USA på grund af narkotikahandel. Først i de sidste dage forlød det, at USA

eventuelt kunne gå med til, at Noriega blev udleveret til et tredje-land. Samtidig blev det oplyst i amerikanske nyhedsmedier, at en retssag kunne blive ubekvem for USA på grund af den mangeårige forbindelse mellem Noriega og den amerikanske efterretningstjeneste CIA.

Kritik i udlandet og i Panama

Den apostolske nuntius, ærkebiskop *José Sebastian Laboa's* beslutning om at give Noriega diplomatisk beskyttelse mødte megen uforstand og kritik i udlandet og i Panama. I Vatikanet hed det, at det måtte være en samvittighedsafgørelse for nuntius at yde Noriega et tidsbegrænset

asyl. Og ved at gøre det blev yderligere blodsudgydelser forhindret i forbindelse med den amerikanske invasion af Panama.

Biskopperne i Panama

Ærkebiskop Laboa, der traf sin beslutning alene i kraft af sin diplomatiske kompetence, havde krævet generalens forsikring om at afholde sig fra alle yderligere voldsaktioner og beordre sine tilhængere at gøre det samme. De katolske biskopper i Panama var enige i ærkebiskop Laboas opfattelse. Nuntius havde med sin beslutning »udtrykt uvisheden om generalens opholdssted og dermed også afværget risikoen ved den ustabile situation og en

fortsat guerilla-krig«, hed det i en meddelelse fra biskopperne.

I de første dage i det nye år talte Panamas biskopper for en udlevering af Noriega til de panamanske myndigheder. Generalen burde stilles for en panamisk ret på grund af hans forbrydelser, skrev biskopperne i et brev til paven. Udleveringen af Noriega skulle imidlertid først finde sted, når man kunne garantere en retfærdig proces. Det måtte også på forhånd sikres, at retten ikke dømte ham til døden. Senere kunne man så overveje mulighederne af at udlevere Noriega til USA. Vatikanet burde efter biskoppernes mening ikke lade Noriega rejse til et exil i et tredje-land.

Panamas regering havde en anden opfattelse. Præsident *Guillermo Endara* erklærede, at han havde opfordret Vatikanet til at

udlevere Noriega til USA, fordi de nødvendige betingelser for en retssag i Panama ikke var til stede. Over for dette krævede den panamanske statsadvokat, at Noriega måtte stilles til regnskab for mordet på ti soldater under kupforsøget i Panama sidste oktober.

Noriega måtte selv afgøre hvad han ville

Ærkebiskoppen af Panama by, *Marcos McGrath* stillede problemet anderledes op. Han opfordrede Noriega til hurtigt selv at afgøre, hvad han ville, og erklærede samtidig, at han ikke så nogen mulighed for at tvinge ex-diktatoren til en afgørelse. McGrath kunne heller ikke svare for, hvad der ville ske med Noriega, hvis han forlod nuntiatet, - og det besluttede Noriega sig altså til...

Lægfolkets ansvar for kirkens eksistens og fremtid

Biskoppens 6 møder med menighederne begyndte i Maribo og Slagelse

90'ernes menighed er en menighed i opbrud, en menighed, der véd sig undervejs væk fra det selvcentrerede, det lukkede, det stagnerende hen imod det Kristus-centrerede. »Det er en menighed, der realiserer Det andet Vatikankoncilts mageløse opdagelse, at ethvert kristent menneske er udstyret med et kald til kirke og et kald til apostolat, og som derfor stilles over for den udfordring at skulle svare på dette kald. Denne koncilets mageløse opdagelse har åbnet vore øjne for en stor, uopgravet skat, som kan blive afgørende for kirkens fremtid: Lægfolkets ansvar for kirkens eksistens«.

Sådan lyder et af de centrale udsagn på de møder med alle menigheder i bispedømmet, som biskop Martensen har planlagt i den kommende tid, og hvoraf de første fandt sted i Maribo og Slagelse d. 13. og 14. januar.

Besindelse på kald og sendelse
Møderne er tænkt som animationsmøder, hvor man opdanner menighederne til ikke at afslutte pavenes besøg hos os med et punktum, men med et kolon, så besøgets motto:

»Evangelisering af al Skabningen« bliver andet og mere end kønne ord på smukke sommerdage. Biskoppen ser pavenes ord som optakt til, at vi som menigheder besinder os på kald og sendelse, og således bliver medarbejdere på hinandens tro og - ikke mindst på de Kristusfjernes og de kirkefremmedes tro.

Biskoppens indlæg på møderne er koncentreret om evangelisering og fundamentalkatekese, mens *Marianne Powell* og *Guido Kreienbühl* fra Kateketcentralen beskæftiger sig med det, de kalder »*Fra den selvcentrerede menighed til den Kristus-centrerede menighed*«.

Lægfolket er Guds medarbejdere
Vi gengiver her nogle nøgleudsagn, der måske kan være appetitvækkere for dem, der endnu har deltagelsen i disse møder til gode:

- Hele Guds historie med os er historien om det fantasifulde, pessimistiske, vrangvillige menneske, hvis første reaktion er: Herre send en anden! Over for dette menneske står den optimistiske og fantasifulde Gud, der til enhver tid indlader sig på

risikoen ved dog at sende os, ved dog at tiltro os muligheden for - hver på sin vis - at gøre Guds Rige synligt.

- Lægfolk, der arbejder i kirken er ikke medarbejdere for klerus: de er Guds medarbejdere, som, på grund af det ansvar, hver enkelt kristen har, udøver deres tjeneste, bevæget af deres kald.

- »Den eneste ægte Jesus-relikvie og sandsynligvis også det eneste minde om ham, som bliver forstået af verden af i dag, er en levende kristen menighed« (Schillebeeckx).

Tilfredshed med det bestående
Møderne faste dagsorden består foruden af biskoppens og kateketcentralens oplæg af plenum og en kort besvarelse fra hver enkelt menighed på spørgsmålene:

- Hvordan har vores menighed udviklet sig de sidste år?

- Hvilke udviklinger giver anledning til håb - hvilke bekymrer os?

Indlæggene i Maribo og Slagelse var præget af tilfredshed med det bestående, specielt med præsterne og deres arbejde. *Ole Dam*, Ringsted pegede i sit



Som menigheder må vi besinde os på kald og sendelse, og således blive medarbejdere på hinandens tro og - ikke mindst på de Kristusfjernes og de kirkefremmedes tro.

indlæg på »den paradoksale situation i menigheden, hvor tabet af en fastboende præst vitterlig har fremmet fællesskabet«. Men han understregede også, at dette først og fremmest skyldtes den menneskelige kvalitet og de specielle ev-

ner hos de to præster, som har betjent sognet i de senere år.

I mødet i Maribo deltog 50 personer, der repræsenterede lolland-falsterske menigheder; ved mødet i Slagelse deltog ca. 80 personer, som repræsenterede

menighederne på Sjælland uden for Storkøbenhavn og Nordsjælland.

»katolsk orientering« følger løbende de øvrige møder mellem biskoppen og menighederne. *Red.*

Pastoralrådets formand Jan Lange:

Valg til menighedsråd og pastoralråd søndag den 1. april

Det bekendtgøres herved, at der afholdes valg til menighedsråd og pastoralråd søndag den 1. april 1990.

Valg til menighedsråd
Det påhviler menighedsrådet at nedsætte en valgstyrelse på 3-5 medlemmer, udpeget blandt menighedens medlemmer. Menighedsrådets medlemmer er ikke udelukket fra at være medlemmer af valgstyrelsen.

Det påhviler desuden det afgående menighedsråd at fastsætte antallet af medlemmer, der skal vælges til det kommende menighedsråd.

Valg til pastoralråd
Såfremt en pastoralenhed omfatter mere end én me-

nighed, fungerer den valgstyrelse, som i anledning af menighedsrådsvalget er valgt i den største af pastoralenhedens menigheder, tillige som valgstyrelse for pastoralenheten og skal, såfremt det er muligt, suppleres med et medlem fra hver af de andre menigheder i pastoralenheten. Omfatter en pastoralenhed kun én menighed, fungerer menighedens valgstyrelse tillige som pastoralenhedens valgstyrelse.

De lokale valgstyrelser i de øvrige menigheder er pastoralenhedens valgstyrelse behjælpelig med at udføre de i menighedsrådsvedtægten § 10 stk. 2, § 11 stk. 1 og stk. 3, § 16 stk. 1 og § 17 stk. 1 nævnte funktioner.

Konstituering og indberetning
Enhver af de nedsatte valgstyrelser vælger selv sin formand og meddeler umiddelbart efter sin konstituering og senest den 2. januar 1990 til Stiftets

Valgkalender

Freitag d. 2. februar: Sidste frist for valgstyrelserne til udarbejdelse af foreløbig valgliste.

Lørdag d. 3. til mandag d. 12. februar: Foreløbig valgliste fremlægges til gennemsyn med oplysning om klagemulighed.

Lørdag d. 3. til søndag d. 18. februar: I dette tidsrum afholdes i menighederne orienterende møde om valget.

Mandag d. 12. februar: Sidste frist for klage til

Valgstyrelse navn, adresse og tlf.nr. på valgstyrelsens medlemmer med angivelse af, hvem er formand.

Stiftets valgstyrelse
Stiftets Valgstyrelse består af: *Erik B. Zieler* (for-

mand), pastor *Peter Nissen*, *Tove Pedersen*, *Birgit Wohlert* og *Erik Aagaard*. Sekretær: *Victoria Jensen*, Bispekontoret.

Al henvendelse vedr. valget sker til:

Stiftets Valgstyrelse, Katolsk Bispekontor, Bredgade 69 A, 1260 København K.

Jan Lange
formand for pastoralrådet

valgstyrelsen over uberetiget optagelse eller udeladelse på den foreløbige valgliste.

Freitag d. 16. februar: Sidste frist for de lokale menighedsråd til at afgøre klager i henhold til menighedsrådsvedtægten § 19 stk. 2. Ankemulighed skal oplyses.

Sidste frist for de lokale valgstyrelser til at afgøre andre klager over den foreløbige valgliste. Ankemulighed skal oplyses.

Lørdag d. 17. februar: Den endelige valgliste fremlægges.

Søndag d. 18. februar: Sidste frist for at indsende forslag til kandidater til menighedens valgstyrelse.

Sidste frist for at indsende forslag til kandidater til pastoralenhedens valgstyrelse (lægkandidater), og til SV (præster og søstre).

Sidste frist for pastoralenhedernes valgstyrelser og for SV til at indhente samtykke fra de foreslåede

kandidater. SV underretter pastoralenhedernes valgstyrelser om hvorvidt de foreslåede præste- og søsterkandidater er villige til at modtage valg.

Pastoralenhedens valgstyrelser og SV udarbejder en foreløbig kandidatliste.

Pastoralenhedens valgstyrelser og SV sender den foreløbige kandidatliste til de lokale valgstyrelser.

Lægfolkets ansvar

I året 1851 sluttede John Henry Newman, som var blevet katolik seks år tidligere og præsteviet i 1847, en foredragsrække om de engelske katolikkers aktuelle situation med følgende appel:

»Jeg kunne ønske mig at se lægfolk uden arrogance, ikke overilet i tale og diskussion, tværtimod mennesker, der kender deres religion, går op i den, véd nøjagtigt hvor de står, hvad de bør holde fast ved og hvad ikke. Mennesker, der kender deres tros sandheder så godt, at de kan gøre rede for dem og véd så meget om (kirkens) historie, at de kan forsvare disse sandheder. Jeg kunne tænke mig fornuftige, godt uddannede lægfolk. (...) Jeg håber, I vil øge jeres viden, udvikle jeres intelligens, så I får indsigt i den ene sandheds sammenhæng med den anden og lærer at se tingene, som de er, lærer at se, hvordan tro og fornuft forholder sig til hinanden, hvilke grunde og principper katolicismen bygger på. (...) Lægfolket har igennem alle tider været den katolske ånds norm.« (Frit oversat efter Lectures on the Present Position of Catholics in England, 390.)

For mange katolikker i og uden for England lød disse ord overraskende, for nogle ligefrem chokerende. Kun den tyske bispekonference og et par franske biskopper i Chartres og Langres delte Newmans kirkesyn. Det irske episkopat var stødt på manchetten. Rom afviste disse »moder-nistiske ideer« - og skrev Newman på den sorte liste: Lægfolket havde som eneste kirkelige opgave at lytte og lade sig belære af kirkens klerus.

Om den engelske kardinal Manning, som ikke var glad for Newmans konversion til den katolske kirke, er der bevaret følgende ordskifte med Newman. Manning spørger lidt hånligt: »Lægfolket? Hvem i alverden er dog det?« Newmans svar: »Uden dem ville kirken se temmelig fjoget ud.«

Det engelske institut i Rom havde en rektor, Talbot, som heller ikke var venner med Newman. Da han havde læst Newmans artikler om medinddragelse af lægfolket i kirkens beslutningsprocesser og trosformulering (*On consulting the Faithful* fra 1859-60) skal han have udråbt: »Hvad er lægfolks område? At gå på jagt, skyde og holde receptioner! Det er sager, de forstår sig på, men retten til at blande sig i kirkelige anliggender har de ikke!« (Cit. efter W. Ward, *The Life of J.H. Card. Newman*. London 1912).

Mistilliden til Newmans kirkesyn var så dyb, og mistænkeliggørelsen for kætteri så åbenlys, at det ikke kan undre os i dag, hvor længe kirken har været undervejs, før den under Det andet Vatikanconcil konverterede til Newmans opfattelser. Også før concilet har der været alvorlige initiativer til at engagere lægfolket i kirkens arbejde. Pave Pius XI lancerede »Katolsk Aktion« på alle samfundets områder, for arbejdere, for studerende og akademikere, for landbrugets ungdom, og den havde inden Den anden Verdenskrig bevist sin duellighed, nok mest i arbejdsverdenen. Men den var unægtelig præget af ledelses-klerikalisme: Lægfolket »hjælp« præsterne i deres apostolat, især på områder, hvor præsten ikke nåede ind, men aktionen blev holdt i stramme klerikale tøjler. Overdragelse af ægte ansvar til kirkefolket har indtil vore dage været hæmmet af gejstlighedens manglende skoling til at delegere ansvar.

På baggrund af Newmans 150 år gamle appel er det derfor opløftende, at der afholdes regionale møder i vort bispedømme, hvor kirkens ledelse gør alvor af at inddrage kompetente lægfolk i både planlægningen og udførelsen af det nødvendige kateketiske forarbejde til den »nye evangelisering«, som vor omverden udfordrer os til.

W.W.

Er det kun mig, der er utilfreds med »katolsk orientering«?

Den 15. verdenskongres for katolsk presse er den 16. oktober afholdt i den bayerske by Ruppolding. Katolsk orientering bragte i nr. 18 en del referater herfra. Dette giver den enkelte læser lidt indsigt i, hvordan en katolsk avis bliver til, og hvilke tanker

der ligger bag redigeringen af »katolsk orientering«.

Ser vi på selve avisen, som vi jo alle modtager 20 numre af om året, kan man godt spørge sig selv: Opfylder denne avis de ønsker, som man som katolsk læser kunne tænke sig at have til sin kirke-

avis? Hvem er den egentlige læserskare af katolsk orientering i Danmark, og bliver den læst? Hvor mange penge bruger vi på denne avis om året? Vi får den ganske vist gratis alle sammen, - men derfor er den jo alligevel ikke gratis at fremstille og sende ud.

I Danmark er vi et diaspora, betyder det, at vi måske har lidt andre ønsker for vor avis, end den læser, der bor i et land, hvor katolikkerne ikke bor så spredt, som i Danmark. Eller den læser, der bor i et land, hvor der ikke er så let adgang til daglig fri presse og andre medier, som der er i Danmark?

Først, - med hensyn til læserskaren. Ca. halvdel af os kommer fra et andet land. Hvor meget ville det koste for de menigheder i Danmark med forskellige udenlandske katolikker at abonnere på et eller flere velkvalificerede udenlandske katolske blade, måske i flere eksemplarer, på det eller de pågældende sprog, som kunne være til udlån i kirken. Derved ville behovet for internationale nyheder fra den katolske verden til disse katolikker blive dækket.

De fleste danske katolikker, som er interesseret i de internationale katolske nyheder, har et godt kendskab til tysk eller engelsk. Hvor meget ville det

koste for de enkelte menigheder at abonnere på et passende antal eksemplarer af en velkvalificeret tysk eller engelsk katolsk avis, som var til udlån i kirken, og derved få dækket det internationale nyhedsbehov.

Kunne disse omkostninger eventuelt blive dækket fra bispekontoret? Ville der derved kunne frigøres både spalteplass og økonomiske midler til at lave en dansk katolsk avis, der binder de danske menigheder sammen. En avis, der både indeholder lidt katekese, lidt børnestof og dækkede lidt af vort religiøse behov. Der kunne også blive plads til nyheder om, hvad der foregår, eller er foregået i de katolske menigheder i Danmark?

Er det kun mig, der er lidt utilfreds med avisen, sådan som den er nu? Lad os høre andres mening?

Inge Norling

Lydbånd og -bøger med katolsk indhold bør kunne lånes

Har blinde, svagtseende og stærkt ordblind katolikker mulighed for at låne indtalte lydbøger med katolsk litteratur af forskellig art?

Jeg vil gerne prøve her i »katolsk orientering« at bringe dette spørgsmål, og jeg håber på at få en respons derpå. Jeg har forgæves forsøgt en henvendelse til Sr. Hildegard Madsen ved Katolsk Information.

Grunden til at jeg nu prøver gennem k.o. er, at jeg i nogen tid har været og stadig er indlæser af forskellig religiøs litteratur for KABB (Kristeligt Arbejde Blandt Blinde), og som har sit lydbibliotek i Fredericia. Det er et dejligt arbejde, hvorved man beriges dobbelt, idet man er med til at hjælpe nogle

mennesker, der ikke har mulighed for at læse det skrevne, og samtidig får jeg læst en hel del dejligt kristent materiale. Og da jeg er katolik - konvertit fra 1971 - kom jeg på den tanke, hvordan er det egentlig for vore medlemmer i den katolske kirke, der ikke kan læse trykte ting? Har de nogen mulighed for at låne indtalte lydbøger eller bånd med specielt katolsk indhold? Ellers var der måske en mulighed for at få kontakt til KABB og se, om der kunne komme en slags samarbejde igang den vej.

Det kunne være interessant at høre lidt om dette problem, for det må jo også findes blandt katolikker.

Bent Riber Jensen
(Forkortet af red.)

Måske får vi engang missionærer fra Østeuropa

I århundreder har vi her i Europa betragtet Europa som centrum for kristendom. Det var fra Europa missionærerne blev sendt ud, for at bringe evangeliets lys ud til verden; men sådan er det ikke mere! Ifølge de sidste nye statistikker lever 69% af verdens katolikker i den tredje verden og vel at mærke, katolikker som virkelig lever efter deres tro. I den tredje verden forekommer også mange ordenskald, mennesker der ønsker at vie deres liv til præste-, munke- eller ordenssøster-liv.

Her i Vesten har vi i mange år bedt for Ruslands omvendelse til kri-

stendommen. Denne bøn har vi fået svar på. Man regner nu med, at der er flere praktiserende (mennesker, der tager deres religion alvorligt og søger at efterleve den ved bøn, kirkegang o.s.v.) i Rusland end i noget andet land i verden.

Også i Østeuropa er vi vidne til den kristne religions voksende indflydelse. Tydeligst i Polen, men nu også i Østtyskland, hvor den evangelisk-lutherske kirke går i spidsen for fredelige demonstrationer med bøn og andagter. I Jugoslavien, i den lille by Medjugorje, hvor nogle børn og unge siges at have oplevet åbenbaringer

igennem ca. 8 år - Jomfru Maria viser sig jævnligt for dem og opfordrer verden til bøn - regner man med at omkring 10 millioner mennesker har besøgt byen for at bede og holde messe sammen.

Her i Vesten er vi blevet umådeligt afhængige af de materielle værdier, også selv om vi føler os som kristne mennesker, lever vi ikke altid efter vor overbevisning. Måske vil vi engang i fremtiden opleve en udvandring af missionærer fra Østeuropa og den tredje verden til Vesten, hvor kristendommen er ved at opløse sig selv.

Francis Keenan

Etisk forsvarligt

Hvis man går ind for hjerne-dødskriteriet med henblik på at transplantere levende organer til ellers uhelbredelige personer, så må det også være etisk forsvarligt at overføre hjernevæv fra aborterede fostre med samme ædle motiv.

For mig går det etisk forsvarlige ud på, om der er tale om et endnu levende menneske eller om et lig. Naturligvis skal vi omgås et menneskes lig med respekt, også når det drejer sig om et aborteret foster, og det tror jeg også vor store landsmand og forsker Niels Steensen gjorde. Når alarmklokkerne ringer med henblik på udtagning af hjernevæv fra aborterede fostre, så er det frygten for, at man provokerer aborter for at udtage væv. En provokeret abort er og bliver mord og kan ikke retfærdiggøres. Videnskabens etiske grænser afsættes ved respekten for livet, d.v.s. indtil døden er indtrådt definitivt.

George Bune Andersen

Hvorfor er vi her på jorden?

Slår man op i en ældre katolsk katekismus, kan man læse følgende svar på spørgsmålet, om hvorfor vi er her på jorden: - Vi er her på jorden for at lære Gud at kende, for at elske ham og for at vi ved at tjene ham kan leve evigt hos ham.

Et sådant svar kan virke forældet og livsfremmed på mange mennesker, hævder Karl-Heinz Weger i oktobernummeret af de tyske jesuiters tidsskrift »Stimmen der Zeit« (Tidens stemmer), der udgives på Herders forlag i Freiburg. Han forsøger derfor i sin artikel at give et mere tilfredsstillende svar. Det vil vi bringe i en let bearbejdet oversættelse i dette og de to næste numre af »katolsk orientering«.

Det traditionelle, meget direkte og næsten alt for firkantede svar er altså, at meningen med hele vores liv har med Gud og Himlen at gøre. Som om vores liv i denne verden med alle vores anstrengelser og bekymringer, glæder og sorger, lykke og ulykke, skuffelser og nød kun var ligesom at stå i en trættende kø for at få adgangsbillet til Guds evighed.

Er det virkelig sådan? Skal vi helt se bort fra et kristent svar på meningen med vores liv, fordi det virker for gammeldags og livsfjernt? Eller kunne det måske være, at vi aldrig rigtig har tænkt over svaret?

Karl-Heinz Weger foreslår et andet svar, men med samme indhold: Vi er her på jorden for at tro på Gud, for at håbe på Jesus Kristus og for at elske Gud i Helligånden.

Vi er her på jorden for at tro på Gud

Lad os først se på vanskelighederne ved at forstå denne del af svaret.

Livet lærer os, at erkendelse, erfaring, indsigt og viden er nyttig og undertiden ligefrem livsnødvendig. Men er den blotte erkendelse af noget, er troen på at nogen eksisterer, selv når det drejer sig om Gud, for alvor meningen med mit liv? Lever jeg for at erkende Gud og dermed tro på Gud? Det burde være klart for enhver kristen, at troen på den ene side indebærer et grundlag eller en begrundelse for min erkendelse, - men at troen på den anden side ikke tvinger min forstand eller gør vold på den, fordi troen er en fri afgørelse. Hvis ikke man har forstået dette, så vil man let forveksle tro og viden, hvad der desværre ofte sker i vor tid. Man afviser, at også troen er en vej til viden og erkendelse.

Vi efterlever og praktiserer troen dagligt i vores liv sammen med andre mennesker. Hvordan viser det sig egentlig? Vi siger f.eks.: *Jeg har udøst mit hjerte til den eller den.* Men man kan jo bogstaveligt talt

ikke udøse sit hjerte. Man kan ikke i virkeligheden vende vrangen ud af sit inderste. Det, som bevæger mig, det, jeg fornemmer og føler, det, jeg tænker, holder af, elsker eller er taknemlig for, kan jeg kun udtrykke gennem mit legeme i form af ord, gestus, tegn, symboler. Og den anden, som jeg således åbner mit hjerte for, kan naturligvis blive ved med at være skeptisk.

Men - det øjeblik kommer, hvor den, der modtager en henvendelse, må føle sig forpligtet til at tro på ordene og symbolerne, tage den anden alvorligt og tro på vedkommende. At blive ved med at forholde sig afvisende er ganske simpelt forkert eller for dårligt, også selv om man i baghovedet ikke helt kan gøre sig fri for den tanke, at man måske alligevel bliver snydt eller taget ved næsen. Som enhver ved af egen erfaring, kan tro og tvivl således gå hånd i hånd.

Tro kan ikke adskilles fra tillid

Det drejer sig her endnu ikke om teologi. Foreløbig drejer det sig kun om at besinde sig på det, man let overser, fordi det er så selvfølgelig i vores liv. Når nogen siger, at han ikke tror på noget som helst eller nogen som helst her i livet, så fortjener et sådant menneske, (hvis det overhovedet findes) virkelig medlidenshed, - eller man måtte minde ved-



kommende om, at han vist aldrig har skænket en tanke på det, som hører til det mest selvfølgelig i hans liv.

Afgørende er i hvert fald følgende: Hvis tro som en fri afgørelse ikke kan adskilles fra tillid, så er tro også mere end blot og bar erkendelse. Så er tro en begrundet selvhengivelse, en tillid man viser en anden person. Således indeholder troen altid og

nødvendigvis et moment af hengivelse.

Man kan videre spørge: *Hvornår er vi egentlig tilfredse? Hvornår er vi, eller var vi, lykkelige?* Vel ikke de gange, hvor vi kun var ude på at vinde noget til vores egen fordel. Eller da vi kun havde os selv og vores fordel for øje. Ikke de gange, hvor vi handlede rent egoistisk. Rigtig lykkelige og tilfredse var vi vel kun, da vi blev væk fra

os selv i en selvforglemthengivelse til en anden eller til noget andet.

Tro er ikke en prisgivelse af sig selv

Kræver troen på Gud som meningen med vores liv andet end dette? Vi er nu en gang væsener med en ubegrænset åbenhed. Intet fylder os fuldstændigt. Der er altid noget mere, som vi ønsker os, og som vi længes efter. Hvis vi kan huske *Den hellige Augustins* ord om, at Gud for os ikke er en »anden« i dette ords normale betydning, men at Gud er mig mere inderlig end mig selv, - så er troen på Gud, der ofte er skjult, men alligevel levende til stede i min hverdag, meningen med mit liv. Troen på Gud er da ikke blot noget, jeg erkender, og det er ikke en prisgivelse af mig selv. Troen på Gud er en tillidsfuld selvhengivelse, hvorved man forbliver sig selv og finder sig selv.

At være menneske betyder også at turde tage skridtet til tillidsfuldt at tro på noget, eller bedre: tro på en anden. Kun den selvforglemthengivelse lader os mennesker blive mennesker.

Lily Fausbøll

HJJ

Liturgi: Menighedens forbønner

For ca. 10 år siden skrev jeg om menighedens forbønner i »katolsk orientering«, fordi nogle i menighederne savnede den bøn, man før Det andet Vatikanconcil havde i messebogen: Bøn for øvrigheden. Jeg gjorde opmærksom på, at man i den nye liturgi havde »Menighedens forbøn«, som ifølge »Instructio Generalis« (forordet til missalet) skulle bedes af lægfolket, der derved udøvede deres præstelige funktion. De skulle bede for alle skabninger, for den hellige kirke, for alle der havde øvrighed eller magt, for dem der blev forfulgt eller på anden måde led nød samt for den stedlige menighed.

Ved visse lejligheder for firmelse, første kommunion eller andre begivenheder i menigheden kunne særlige bønner tilføjes.

Slet ingen ny skik

Det er ikke nogen ny skik, der her er indført efter Det andet Vatikanconcil, men det stammer fra urkirken. Man kan læse herom i *Bjørn Højbos »Nadver og messe«*. Her står om gudstjenesten, at den første del, som vi kalder Ordets Gudstjeneste, i det væsentlige stammer fra synagoge-gudstjenesten. Den havde ikke noget med nadvergudstjenesten at gøre. De ikke-døbte måtte kun deltage i Ordets

Gudstjeneste (katekumenerne).

Efter prædiken blev de sendt bort, og herefter kunne de døbte deltage og sige den store bøn, som vi nu kalder »De troendes bøn«. Det var bønne for hele kirken, gejstlig såvel som læg, og for hele verden og alle stænder, om evangeliets sejr og fredsfyldte tider, om jordens frugtbarhed og hjælp til alle i nød.

Denne bøn forsvandt efterhånden, og der blev kun tilbage, at præsten under frembærelsen af ofergaverne sagde: »Oremus« - derefter kom Ofertoriet.

I salmebogen fra 1961 indsatte man en bøn, i

lighed med hvad man havde i Folkekirken: Bøn for øvrigheden.

Der hersker stadig nogen usikkerhed om denne bøn. Nogle mener, at den ikke i tilstrækkelig grad imødekommer menighedens tarv, men som der står ovenfor, man kan selv tilføje dette.

Ikke præstens forbøn

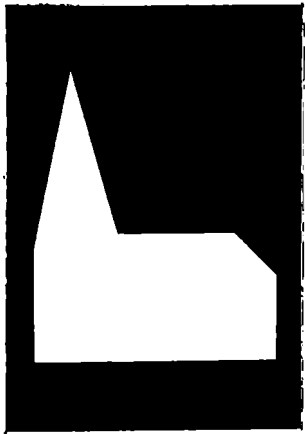
Bønne indledes og slutes af præsten, men de enkelte intentioner læses af lægfolket. Der er ikke noget i vejen for, at præsten, inden han beder afslutningsbønne, siger: »Lad os i stilhed bede for vore egne anliggender«.

Liturgisekretariatet ud-

sender forbønner til alle menigheder. De er skrevet af tyske præster og professorer og indeholder de intentioner, man ønskede der skulle være i menighedens forbønner.

Da jeg første gang skrev i »katolsk orientering« om dette emne, blev jeg kontaktet af nogle præster, der ville vide, hvor jeg havde dette fra. Jeg svarede fra »Instructio Generalis«, forordet til missalet.

Der er stadig nogle, der mener, at det er præstens forbønner i forlængelse af hans prædiken og fremsagt af ham selv. Det varer længe, før nye liturgiske forandringer kommer til udførelse.



Orientering fra sognene

Februar 1990

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de ulige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 4, der udkommer 28. februar 1990 er mandag den 12. februar 1990 for marts 1990. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kbh. V. Tlf. 31 21 14 44.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Ålborg

Kastetvej 1, 9000 Ålborg.
Sognepræst Leo Kertz, OMI.
Andenpræst Allen Courteau, OMI.
Tlf. 98 12 63 44.
Menighedsrådsformand Per Dolmer.
Tlf. 98 42 32 80.
Søndagsmesser:
Kl. 8.00: Sct. Joseph Hospitalskirke.
Kl. 10.00: Højmesse i Sct. Mariæ Kirke.
Torsdag d. 1., 8., 15. og 22. kl. 19-21.30: Maxi-KUK.

Fredag d. 2. kl. 15.00: Første fredags sakramentale tilbedelse indtil messe kl. 18.

Søndag d. 4. Herrens fremstilling, kl. 10: Højmesse.

Mandag d. 5., 12. og 26. kl. 14.30-16: Mini og Midi-KUK.

Tirsdag d. 6., 13., 20. og 27. kl. 9.00: Rosenkransgruppe.

Torsdag d. 8. kl. 14.30: Sct. Joseph Klub mødes i menighedslokalet.

Fredag d. 9., 16. og 23. kl. 17: Messe.

Søndag d. 11. kl. 10: Familiemesse med efterfølgende sogneundervisning.

Onsdag d. 14. kl. 14.30: Syklubben. Kl. 18.30: Messe med efterfølgende orienteringsmøde vedr. menigheds/pastoralrådet.

Søndag d. 18. kl. 10: Højmesse.

Lørdag d. 24. kl. 17: Polsk messe.

Søndag d. 25. kl. 10: Højmesse.

Tirsdag d. 27. kl. 19.30: Hans Christian Neerskov kommer og holder et foredrag om kristnes forhold i østlandene og hele Europamissions hjælpeprojekter. Vi mødes i menighedslokalet.

Onsdag d. 28. askeonsdag, kl. 19: Messe og uddeling af aske. (Husk faste og abstinensdag).

Kl. 19.30: I Hasseris Kirkes menighedslokale holder seminarieadjunkt Edith Allier, fra Hjørring, et foredrag om uddannelse. Hvordan beskrives mennesket, og hvilke konsekvenser har det for kristne i samfundet?

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn.
Per Dolmer, Diakon. tlf. 98 42 32 80 eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg.
Tlf. 98 12 63 44.

Lørdag d. 3. kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 11. kl. 10.: Ordets Gudstjeneste ved Diakon Per Dolmer.

Lørdag d. 16. kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 25. kl. 10: Messe.

Onsdag d. 28. Askeonsdag, kl. 19: Ordets Gudstjeneste og uddeling af aske ved Diakon Per Dolmer. (Faste og Abstinensdag.)

Hjørring

(Baptistkirken, Sct. Olai Plads)
Henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg
Tlf. 98 12 63 44.

Søndag d. 4. Herrens fremstilling, kl. 14.: Messe.

Søndag d. 11. kl. 14.: Messe.

Søndag d. 18. kl. 14.: Messe.

Søndag d. 25. kl. 14.: Messe.

Thisted

Skt. Thøgers kirke
Møllevej 23, 7700 Thisted
Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04
eller henv. Sct. Mariæ Kirke,
Ålborg, tlf. 98 12 63 44.

Søndag d. 4. Herrens fremstilling, kl. 11.: Messe med efterfølgende kirkekaffe.

Søndag d. 18. kl. 11: Messe og kirkekaffe.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers,
tlf. 86 42 97 30.

Messeider:

Søndage kl. 10: Højmesse.

Lørdage kl. 14.

Lørdag d. 3. kl. 14: Messe, sogneundervisning af børnene.

Lørdag d. 10. kl. 14: Polsk messe med efterfølgende samvær.

Ved højmessens søndag den 4. februar har vi besøg af det polske kor Cantores, som vil medvirke ved messen. Efter messen giver koret en koncert i kirken, og derpå indbyder menigheden koret og menigheden til et traktement i Skt. Mikael Skoles gymnastiksal.

Meddelelser:

Mini-KUK mødes den 7. og 21. kl. 19 i præstegården.

KUK møder den 28. kl. 19.30 i præstegården.

Sct. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg.
Tlf. 86 62 36 41.

Konstitueret sognepræst: Allen Courteau, OMI boende i Ålborg.
Tlf. 98 12 63 44.

Menighedsrådsformand: Knud Elbrønd.
Tlf. 97 46 13 76.

Lørdag d. 3. kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 4.: Herrens fremstilling, kl. 10: Messe og kirkekaffe.

Lørdag d. 10. kl. 10: Sogneundervisning og efterfølgende familiemesse kl. 12. Kl. 16.30: Mass in English.

Søndag d. 11. kl. 10: Messe.

Torsdag d. 15. kl. 19.30: Fælles bøn.

Lørdag d. 17. kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 18. kl. 10: Messe.

Lørdag d. 24. kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 25.: Ingen messe.

Onsdag d. 28. Askeonsdag kl. 19.30: Messe og uddeling af aske. (Husk faste- og abstinensdag).

Lemvig/Holstebro

Hellig Kors Kirke, Lemvig

Østergade 33, 7620 Lemvig.
Rita Sørensen, tlf. 97 82 22 42
eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg
Tlf. 98 12 63 44.

Lørdag d. 3. kl. 10: Sogneundervisning med efterfølgende familiemesse kl. 12.

Søndag d. 11. kl. 10: Ordets Gudstjeneste i Lemvig.

Søndag d. 18. kl. 16: Messe i Holstebro (Nørrelandskirke) med efterfølgende undervisning.

Søndag d. 25. kl. 10: Messe i Lemvig med efterfølgende kirkekaffe.

3 Århus og Djursland

Vor frue Kirke, Århus

Ryesgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C.
Tlf. 86 13 56 66.

Præsterne: Adolf Meister SJ.
Tlf. 86 18 57 66.

Herbert Krawczyk SJ, 86 18 56 33.

Gottfried Grünwald SJ, 86 18 52 11.

Piet Reijnders SJ, 86 13 56 66.

Menighedsrådsformand: Leo Arlund,
86 17 57 08.

Sognesekretær: Knud C. Jepsen,
86 13 56 66.

Assistent: Gunnar Schou, 86 20 24 16.

Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe), 17.

Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.

Messe på polsk: D. 4. og 18. kl. 14.

Messe på vietnamesisk: D. 25. kl. 14.

Latinsk højmesse: Hver 3. søndag kl. 10.

Skriftemål: Helst 1. fredag kl. 18-19, eller efter aftale.

Skolemesser: Hver tirsdag og sidste fredag, kl. 8.

KUK: Hver tirsdag og torsdag kl. 19.30.

Mini-KUK: Hver tirsdag kl. 18.30.

Sct. Knuds klub for ældre: Hver tirsdag kl. 14.30.

Mariakongregationen: D. 15. kl. 14.30.

Menighedsrådsmøde: D. 5. kl. 19.

Retræteaften: D. 12. kl. 19.

Menighedens bodsminde: 2/2, kl. 18-19.

Sogneundervisning: D. 10. og d. 24. kl. 10.

Familiemesse: D. 10. og d. 24. kl. 12.15.

Kunstkreftaften: D. 8. kl. 19.30: G. Grünwald om Marc Chagall.

Galleri ved kirken: Kirsten Kjeldsen, maleri.

Pindstrup

Skt. Mikael Kirke, Ringsø

Præst: Adolf Meister SJ, tlf. 86 18 57 66.
Gudstjenesteleder: Helge Clausen,
tlf. 86 37 76 56.

Messe: D. 4. kyndelmisse kl. 10.30 og d. 18. kl. 10.30.

Odder

Skt. Ansgars Kapel

Holstensgade 25, 8300 Odder.
Præst: Gottfried Grünwald SJ.
Tlf. 86 18 52 11.

Messe: D. 11. og d. 25. kl. 14.

Sct. Clemens Kirke, Grenå

Thykærvej, 8500 Grenå.
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.

Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ,
tlf. 86 18 56 33.

Gudstjenesteleder: Moder M. Theresa,
tlf. 86 38 42 06.

Menighedsrådsformand: Keld Andersen,
tlf. 86 39 84 53.

Søndagsmesser: Hver søndag kl. 10.30.
Kirkekaffe bagefter.

Hverdagsmesser: Hver onsdag kl. 19.
Skriftemål: Onsdag kl. 18.30 eller efter aftale.

Sogneundervisning: D. 8. og d. 22. kl. 16 ved kirken.

Sostrup

Gjerrild, 8500 Grenå.
Cistercienserinder Kloster,
tlf. 86 38 41 11.

Priorinde: Moder Theresa, O. Cist.

Tlf. 86 38 42 06.

Søndagsmesse: Hver søndag kl. 8.30.

Tilbedelse af Det Allerhelligste, hver søndag og alle helligdage kl. 17 og hver

torsdag, kl. 19.30-21.

Alle helligdage, som ikke er søndage og hverdagsmesser kl. 9.

Kyndelmisse: Fredag d. 2. kl. 9.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kapel, Herning

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
Tlf. 97 12 43 82.

Præst: Willem Wuyts. O. Praem.

Messeider: Søn- og helligdage kl. 10.00.

Menighedskasse efter messen.

Løjlighed til skriftemål efter aftale.

Religionsundervisning:

Hold 1: Onsdag den 7. og 28. kl. 17.30-19.00.

Hold 2 og 3: Onsdag den 14. kl. 17.30-19.00.

Fastelavnsweekend i Øm:

Sammen med de tre øvrige sogne i vor pastoralenhed, Vejle, Horsens og Silkeborg holder vi igen fastelavnsweekend i Øm lørdag/søndag den 24.-25. februar. Pris for voksne 150 kr. Børn og unge indtil 15 år gratis. Se program bag i bladet. Og husk at melde jer inden den 11. februar hos sognepræsten. Kørsel til Øm aftales.

Ministrantliste:

Søndag den 4. Magda, den 11. Cletus, den 18. Michelle og den 25. John.

Valgstyrelsens kontaktpersoner:

Formand: John H.M. Jensen,
tlf. 97 21 22 76

Helmut Blanke, tlf. 97 14 90 69.

Regnskab 1989 og budget 1990:

På grund af adskillige uheldige hændelser har det ikke været muligt at udsende det foreløbige regnskab for 1989 i december. Tak til alle dem, der har gjort brug af giroindbetalingsblanketten til at yde deres kirkebidrag. Indbetalinger efter den 11. januar overføres til 1990.

Præst og menighedsråd

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.
Tlf. 75 62 52 68.

Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.

Søndagsmesser: I Sct. Josefs Kapel kl. 7.30. I kirken kl. 10 (højmesse).

Hverdagsmesser: I Sct. Josefs kapel tirsdag og fredag kl. 19. Torsdag kl. 10.30.

Hver morgen (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs skole til en kort andagt i kirken.

Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke.

Menighederne er velkomne.

Søndag, d. 4.: Kyndelmisse: lysindvielse og efter højmessens kirkekaffe.

Torsdag, d. 15.: kl. 19.30: Bibelaften hos sognepræsten.

Lørdag-søndag d. 24. og 25.: Fastelavnsweekend på Øm med Pastoralenheden.

Onsdag, d. 28.: Askeonsdag (faste- og abstinensdag), messe kl. 19 i kirken.

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg.
Tlf. 86 82 24 15.

Sognepræst Jan Ophoff. O. Præm.

Søndagsmesser kl. 10.

Hverdagsmesser: Onsdag kl. 19 i kirken.

Tirsdag kl. 19.00 hos Jesu små Søstre i

Øm. Fredag kl. 8.45 i kirken.
 hver lørdag kl. 16: Rosenkrans.
Lørdag d. 3. kl. 10-12: Samtale om kirken. Alle er indbudt.
Søndag d. 4. kl. 10: Familiemesse. Bagefter kirkekaffe.
Mandag d. 12. kl. 14-16: Værestedet.
Fredag d. 16. kl. 16-18: Ingen religionsundervisning f. børn (Vinterferie)
Fredag d. 23. kl. 16-18: Religionsundervisning f. børn.

Lørdag d. 24. kl. 14: Fastelavnsweek-end i Øm for vor Pastoralenhed. Nærmere oplysning i sognebrevet.
Søndag d. 25. kl. 8: Messe
Mandag d. 26. kl. 14-16: Værestedet
Onsdag d. 28.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Kl. 19: Messe med askepålægelse.

5 Sydjylland

Skt. Nikolaj kirke, Esbjerg
 Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.
 Sognepræst: Lars Messerschmidt.
 Tlf. 75 12 10 27, bedst mellem 10-11, undt. mandag og tirsdag. Træffes normalt i Tønder om mandagen 11-12, tlf. 74 72 18 90.
Søndagsmesser:
 Lørdag kl. 16.30 og søndag kl. 10.
Hverdagsmesser:
 Torsdag kl. 8.15: Skolemese - alle er velkomne.
Rosenkrans:
 Onsdag kl. 16.30.

Fredag d. 2.: Første fredag i md. Kl. 16.30: Messe med efterfølgende tilbedelse indtil kl. 18.
Lørdag d. 3. kl. 16.30: Messe med læsninger og sange på vietnamesisk.
Søndag d. 4.: Herrens fremstilling i templet/Kyndelmisse. Højmesse med lysindvielse kl. 10. Efter messen kirkekaffe.
Lørdag d. 17. kl. 16.30: Messe på polsk.
Onsdag d. 28. Askeonsdag: Fastetiden begynder. Faste- og abstinensdag. Kl. 19.30: Messe med indvielse af asken.

Sct. Knuds kirke, Fredericia
 Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.
 Sognepræst: Tran duc Thanh Dominique.
 Tlf. 75 92 11 76.
Faste gudstjenester:
Lørdage: Kl. 17 (undt. lørdag d. 10.: ingen messe) på Skt. Knuds skole.
Søndage kl. 10 på Hybyhus, Lundingsvej 17.
Børneklub: Lørdag d. 24. kl. 13 fastelavnsfest. Alle er velkomne!
 Studiedag i Kolding for menighedsrådsmedlemmer og medarbejdere i trosformidling og liturgi: *lørdag d. 10.*

Skt. Michaels kirke, Kolding
 Tøndervej 17, 6000 Kolding
 Sognepræst Georg Bertling
 Tlf. 75 52 76 01
Sædvanlige messetider ændres:
 Søndage: Kl. 8 ingen messe, kl. 10 højmesse.
 Hverdage: Mandag og tirsdag kl. 17.15, onsdag til lørdag kl. 8.15.

Søndag d. 4.: Vi fejrer Jesu fremstilling i templet, hvor han proklameres som Messias, folkeslagenes frelser, symbolet for vor frelse er lyset, som vi bærer i vore hænder. Lysmesse kl. 10. Efter messen er der Blasiusvelsignelse.
Søndag d. 25.: Fastelavnssøndag. Efter messen kl. 10: Menighedsfest med tøndeslagning (mere i sognebrevet).

Onsdag d. 28., Askeonsdag: Aftenmesse kl. 19.30. Den dag tegnes askekorset på panden.
Lørdag d. 10.: Møde med Kolding, Esbjerg, Fredericia, Tønder, Sønderborg, Haderslev og Aabenrå. Meddelelsen hos sognepræsten i Esbjerg.

6 Sønderjylland

Hellig Kors Kapel, Tønder
 Ribelandevej 41, 6270 Tønder.
 Præst: Lars Messerschmidt.
 Træffes normalt i Tønder mandag 11-12, tlf. 74 72 18 90, ellers 10-11, tlf. 75 12 10 27 undt. tirsdag.
Messetider:
 Søndag kl. 17: Højmesse.
 Mandag (som regel) kl. 10: Messe.
Søndag d. 4. Herrens fremstilling i templet/Kyndelmisse. Højmesse med lysindvielse kl. 17. De, der ønsker at få lys indviet, bedes lægge dem på skranken i foyeren med navn på.
Søndag d. 11. Kirkekaffe kl. 15.30. Messe kl. 17.
Onsdag d. 28. Askeonsdag. Fastetiden begynder. Faste- og abstinensdag. Abstinens betyder afholdelse fra kødspiser. Alle fra 14 år er forpligtet til at holde abstinensbudet. Faste betyder f.eks. at man kun spiser ét måltid om dagen og undlader eller reducerer de øvrige måltider til et minimum. Alle fra 18 år til 59 år er forpligtet til at holde fastebudet.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg
 Sognepræst Ebbe Simonsen.
 Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.
 Tlf. 74 42 35 85.
 Hver søndag højmesse i kirken kl. 9.30.
 Fredag kl. 9.
 På ugens første fire hverdage er messen i Als Kloster, Sdr. Landevej 156, som regel kl. 17. Men ring hellere i forvejen: tlf. 74 43 33 70.
Søndag d. 4.: Herrens Fremstilling, messe med lysindvielse kl. 9.30.
Søndagene d. 11., 18., 25.: 6.7.8. alm. søndag, højmesse kl. 9.30.
Onsdag d. 28.: Askeonsdag messe kl. 19. Fastetiden indledes med, at vi modtager askekorset, Faste- og abstinensdag (kødløs).
Søndag d. 4. marts: Også her uddeles askekorset.
 På grund af bortrejse er der ingen messe i kirken fredag d. 2., 9. og 16. februar.
Tirsdag d. 20. marts: Messe kl. 19.30 og menigheds-møde kl. 20. Vi taler om valget til menigheds- og pastorlrådet. Derefter fortæller Knud Rohde om Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund.

Skt. Marie Kirke, Haderslev
 Mariegade 8, 6100 Haderslev.
 Tlf. 74 52 23 26. Giro 9 06 37 34.
 Sognepræst Erling Brodersen.
Messetider: Søndag kl. 10.00 og fredag kl. 17.00 1. fredag i måneden indvielse til Jesu Hjerte og sakramental velsignelse.
Skriftemål: Indtil et kvarter før messen samt efter aftale.
Søndag d. 4.: Herrens fremstilling i Templet: højmesse m. lysindvielse og procession kl. 10
Søndag d. 25.: Fastelavn: højmesse kl. 10. Derefter lotto. Gaver bedes afleveret til fru Kaadtmann senest en uge før!
Onsdag d. 28.: Askeonsdag (faste- og abstinensdag!): højmesse m. askeindvielse kl. 20.
 Kirkekaffe: *søndag d. 4.*

Undervisning:
 Kursus for voksne i den katolske tros-lære *torsdag d. 8.* kl. 20.
 Indføring i Tidebogen *torsdag d. 22.* kl. 20.
 Undervisning for børn efter aftale m. Sr. Rosa.

Sankt Ansgars Kirke, Åbenrå
 Søndertorv 1, 6200 Åbenrå.
 Ansvarlig præst: Ceferino C. Anez
 Fiskergade 7-9. Tlf. 74 62 35 43.
 Hverdagsmesser:
 Mandag-onsdag-fredag kl. 19.30.
 Tirsdag-torsdag-lørdag kl. 15.30.
 Søndagsmesser kl. 10. Derefter kirkekaffe.
Fredag d. 2.: Jesu Hjerte. Fredag tilbedelse kl. 15-16. Messe med sak. velsignelse kl. 19.30.
Søndag d. 4.: Herrens Fremstilling i Templet. Messe med Blasiusvelsignelse kl. 10. Derefter kirkekaffe.
Onsdag d. 28.: Askeonsdag. Faste og Abstinensdag. Messe med askeindvielse kl. 19.30.
Onsdag: Religionsundervisning med Sr. Kristiné og Doan Thi van Nga og finder sted på Sankt Ansgars Plejehjem, Fiskergade 7. Tlf. 74 62 27 30 eller 74 62 35 43

7 Fyn

Skt. Knuds Kirke, Svendborg
 Havnegade 1, 5700 Svendborg.
 Sognepræst pater Josef Völk.
 Tlf. 62 21 05 42 eller 62 21 36 10.
 Præsten er bortrejst. I vigtige sager kan man henvende sig til:
 Præsterne ved Sct. Albani Kirke, Adelgade 1, 5000 Odense C, tlf. 66 12 16 64.
Faste messetider:
 Søn- og helligdage kl. 10 (d. 4. Herrens Fremstilling).
 Torsdage: Kl. 19.
 Lørdage: Kl. 16.
 3. lørdag i måneden dog kl. 14, hvorefter Kontaktgruppen mødes i menighedslokalet.
 Lejlighed til skriftemål 20 min. før messerne.
Katekese:
Lørdage d. 3., 10. og 17. kl. 10-12.
 Rosenkransgruppen mødes mandag d. 5. kl. 19.30.

Skt. Bendts Kapel, Rudkøbing
 Brogade 14, tlf. 62 21 36 10.
Søndag d. 4.: Messe kl. 15.

Vor Frelser Kirke, Assens
 Nørregade 3, 5610 Assens.
 Sognepræst: J. Kruk.
 Tlf. 65 31 09 74 eller 65 31 26 82.
Søndag d. 4.: Kyndelmisse, lysindvielse, lysprocession kl. 14.00.
Søndag d. 11.: Heldags-møde med biskoppen for region Fyn ved Sct. Albani Kirke, Odense. Temaet: Trosformidling. Kl. 10.00 bispemese for samtlige sogne på Fyn.
Søndag d. 18.: 7. sø. i kirkeåret. Messe: Kl. 14.00. Efter messen er der kirkekaffe. Alle er velkomne.
Onsdag d. 28.: Askeonsdag. Messe: Kl. 11.00.
 NB. Faste- og abstinensdag.

Stella Maris Kirke, Nyborg
 Vindingevej 9, 5800 Nyborg.
 Sognepræst: J. Kruk.
 Tlf. 65 31 09 74 eller 65 31 26 82.
 Træffetid: Torsdag, fredag kl. 9.00-11.00 eller efter aftale.

Faste messetider:
 Hverdage: Kl. 7.00. Onsdag: Kl. 19.00.
 Søndage: Kl. 10.00 højmesse.
Fredag d. 2.: Jesu Hjerte messe kl. 7.00.
Lørdag d. 3.: Konfirmand- og religionsundervisning for unge og børn kl. 10-11.30.
Søndag d. 4.: Kyndelmisse, lysindvielse, lysprocession kl. 10.00.
Torsdag d. 8.: Studiekreds i præstegården kl. 19.30.
Lørdag d. 10.: Kl. 16.00 højmesse. Den gælder for søndag!
Søndag d. 11.: Heldags-møde med biskoppen for region Fyn ved Sct. Albani Kirke, Odense. Temaet: Trosformidling. Kl. 10.00 bispemese for samtlige sogne på Fyn. NB. Hos os ingen messe kl. 10.00!
Søndag d. 25.: Fastelavn. Kl. 10.00 latinsk højmesse.
Onsdag d. 28.: Askeonsdag. Kl. 19.00 messe. OBS! Faste- og abstinensdag!
 Vinterferie: 17.-25.

Sct. Albani Kirke, Odense
 Adelgade 1, 5000 Odense C.
 Tlf. 66 12 16 64.
 Kontortid: Ma.-fr. 10-12, og to. 17-18.
Præsternes træffetider:
 P. Huber: ti., to. og fr. 10-12 samt to. tillige 17-18.
 P. Przybylowicz: ti., ons. og to. 10-12.
Søndagsmesser: Kl. 8 og 10; i maj-sept. tillige kl. 19, i okt.-april kl. 16.30.
 1., 2., 4. og 5. søndag: Polsk messe kl. 12.
 2. søndag: vietnamesisk messe kl. 14.
Hverdagsmesser: ma. kl. 8, ti., to., lø. kl. 9, ons. kl. 10.30, fr. kl. 19.
Religionsundervisning på skolen: Onsdag kl. 16 for alle grupperne.
Mini-KUK: Se kalenderen.
Maria-Legionen: Tirsdag kl. 9.30.
Den franciskanske Lægorden: 2. tirsdag i måneden, begyndende med messe kl. 9.
Fredag d. 2.: Kl. 18.30 tilbedelse, kl. 19.30 aftenmesse.
Søndag d. 4.: Herrens Fremstilling/messer kl. 8, kl. 10 med lysindvielse og procession, kl. 12 polsk messe, kl. 16.30.
Tirsdag d. 6.: Kl. 19 bankospil på skolen. Kl. 19.30 Taizé-møde i Munkebjerg kirke.
Torsdag d. 8.: Kl. 14 møde i De ældres Klub i sognelokalerne.
Søndag d. 11.: Messe kl. 8. Kl. 10 bispemese som optakt til biskoppens møde med region Fyn. NB: Der er ingen polsk og vietnamesisk messe og ingen messe kl. 16.30!
Mandag d. 12.: Kl. 19.30 møde i DKKF.
Fredag d. 16.: DUK-weekend på skolen.
Søndag d. 18.: Messer kl. 8, kl. 10 familie- og ungdomsmesse med medvirken af DUK. Efter messen generalforsamling i Sct. Albani Klub i sognelokalerne. Messe kl. 16.30.
Søndag d. 25.: Messer kl. 8, 10, 12 polsk, 16.30.
Onsdag d. 28.: Askeonsdag/faste- og abstinensdag. Der er ingen messe kl. 10.30, men messe kl. 19 som begyndelse på Fastetiden med uddeling af askekors.

Dalum Klosterkirke:
Søndage: Messe kl. 7.30.
Hverdage: Messe kl. 6.30.

8 Lolland og Falster

Skt. Birgittas Kirke, Maribo
 Mariagade 4, 4930 Maribo.
 P. Hermann Legut, OFM. conv.
 Tlf. 53 88 01 74. Kontortid 10-11 undtagen mandag og tirsdag.

Messetider:

Lørdage kl. 16.30.

Søndage kl. 10.00.

Søndag d. 11. kl. 10.00: Højmesse ved pater Berning fra Nykøbing F.

Søndag d. 25. kl. 10.00: Højmesse ved pater Irenæus fra Nakskov.

Søndag d. 18. kl. 11.: Messe på polsk.

OBS! Hver første fredag i måneden hele året: Andagt til Jesu Hjerter i forbindelse med messe kl. 16.30.

Søndag d. 4. messe kl. 10.00: Lukas 2,22 ff. skildre, at i forbindelse med Marias renselsesoffer og løskøbelsen af barnet i henhold til Moselov fremstilledes Jesus i Helligdommen.

Husk!: Kirkekaffe.

Askeonsdag d. 28.: Aske har siden GT haft betydning som udtryk for sorg, ydmygelse, anger og bod. Den er et billede på soning; også et billede på det der er forgængeligt og ringe: »Jeg er støv og aske« 1. Mos. 18,27.

Denne dag begynder fasten. I fastetiden anbefaler kirken at man afholder sig fra nogle af livets goder og f.eks. lade det komme de nødlidende til gode.

Messe kl. 16.30: Askeonsdag.

Der er blevet skrevet om os: Under omklædning i Toreby kirke før den fælles kirkelige gudstjeneste – med biskop Hans L. Martensen, som gæstepredikant – kunne pater E. Legut, Maribo, fortælle at kalkmaleriet i kirkens sakristi formentlig er af Boles I, der fremviser et dokument for det kejserligt anerkendte forhold mellem Pavestolen og Polen. (Læs mere om det i Lolland-Falsters Stiftsbog, 1989).

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.

Tlf. 54 85 07 39.

Weekendens gudstjenester:

Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 16.00. Søndag kl. 10.00.

Torsdag d. 1. kl. 19.15: Bibelaften.

Fredag d. 2. 1. fredag i måneden kl. 18.30: Messe + tilbedelse.

Lørdag d. 3. kl. 10-11.30: Undervisning for børn i 7-12 års alderen. Alle børn som ikke går på den katolske skole, er velkomne.

Søndag d. 4. Festen for Herrens Fremstilling i templet. Kl. 10: Familiemesse. Herunder barnedåb. Efter messen: Kirkekaffe.

Torsdag d. 8. kl. 8: Skolemesse. Om aftenen: Åbent hus-aften i Fredensgade.

Tirsdag d. 6. kl. 19.15: Menighedsrådsmøde.

Lørdag d. 10. kl. 10-11.30: Undervisning.

Søndag d. 11. kl. 11.15: Polsk messe.

Torsdag d. 15. kl. 19.15: Bibelaften.

Lørdag d. 17. kl. 10-11.30: Undervisning.

Søndag d. 18.: Efter højmassen afholdes et menighedsrådsmøde i salen i f.m. det forestående pastoralråds- og menighedsrådsvalg. Alle i menigheden indbydes.

Denne søndag er der også møde for Den Franciskanske Lægorden i Fredensgade 15.

Torsdag d. 22.: Åbent hus aften.

Fredag d. 23. kl. 18: Gudstjeneste i kirken. Herefter: Menighedens Fastelavns fest. Alle voksne er velkomne.

Lørdag d. 24.: Ingen undervisning.

Søndag d. 25. kl. 10: Familiemesse.

Herefter: Børnenes fastelavnsfest.

Onsdag d. 28.: Askeonsdag. Faste- og abstinens dag. Kl. 19 Bodsandagt og messe i kirken.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov

Bredgade 47, 4900 Nakskov.

Tlf. 53 92 06 81. Giro 7 09 10 60.

Sognepræst: Pater Irenæus OFM conv.

Gudstjenester:

Søndage kl. 10.00.

Hverdage kl. 17.00.

Polsk messe: Den polske messe i januar holdes søndag den 25. januar kl. 11.15.

Kirkekaffe:

Menighedsrådet indbyder til kirkekaffe efter højmassen søndag d. 4. februar.

Valgmøde:

Søndag den 18. februar vil menigheden blive orienteret ang. valget til menighedsråd og pastoratråd. Valget finder denne gang sted søndag den 1. april 1990. Mødet den 18. februar har bl.a. til formål at være vejledende m.h.t. kandidatopstilling.

Kom-sammen-eftermiddag:

Der er kom-sammen-eftermiddag onsdag den 7. februar fra kl. 14.00-16.00. Det ville være dejligt, hvis alle, som kan være med, kommer og vil være med til at gøre det til en hyggelig eftermiddag.

Begyndelsen af fastetiden:

Påske falder i år midt i april, så den 40-dages forberedelse begynder onsdag den 28. februar. Denne dag, Askeonsdag, er der gudstjeneste i præstegårdens huskapel kl. 19.00. Husk, at Askeonsdag er en kødløs fastedag.

9 Sydøstsjælland

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg.

Præsten træffes: Marienbergvej 9 st. th.

Tlf. 53 77 39 27, on., to., søn., ellers i Næstved. Tlf. 53 72 09 85.

Hver søndag kl. 10.00: Messe.

Søndag d. 4.: Kyndelmisse. Kl. 10.00 lysindvielse, procession, højmesse.

Efter messen Blasiusvelsignelse.

Søndag d. 11.: Menigheds Kaffe efter messen.

Vor Frue Kirke, Næstved

Præstøvej 29, 4700 Næstved

Tlf. 53 72 09 85.

Sognepræst: Pater Julian Bodnar. Træffes bedst tir., fre. og lørd. mellem kl. 11-12

Faste gudstjenester: Søndage kl. 8.00 messe på Maria-Elisabeths Hj.

Kl. 10.00: Højmesse i Vor Frue Kirke.

Fredag d. 3.: kl. 18.00-19.00. Tilbedelse foran det udstillede sakramente i kapellet på Maria-Elisabeths Hjem. Kl. 19.00: Messe.

Søndag d. 5.: Kyndelmisse. Kl. 10.00 lysindvielse, procession, højmesse med Blasiusvelsignelse.

Efter højmassen er der kirkekaffe.

Søndag d. 18.: kl. 11.00 polsk messe.

Onsdag d. 28.: Askeonsdag.

Kl. 19.00 messe med askeindvielse og uddeling af askekorset.

Askeonsdag er faste- og abstinensdag.

Skt. Hans Kirke, Køge

Sognepræst: Anton Dekkers, SJ.

Bjerggade 10, 4600 Køge.

Tlf. 53 65 06 51, bedst mellem kl. 9-10.

Der er højmesse hver søndag kl. 10.

Hverdagsmesse: Onsdag kl. 10.

Søndag d. 4.: fejres Herrens fremstilling i templet. Samme søndag er der messe på polsk kl. 16.

Søndag d. 11.: er der kirkekaffe efter højmassen.

Onsdag d. 28.: er Askeonsdag. I stedet for morgenmessen er der aftenmesse med uddeling af askekorset kl. 19.30.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.

Tlf. 53 61 03 92.

Sognepræst Hans Esmark.

Tlf. 42 26 14 04.

Sankt Josef Søstrene.

Tlf. 53 61 73 71.

Søndag d. 4.: Kyndelmisse - Herrens Fremstilling, fejres med p. Gregoire kl. 10. Efter messen meddeles Blasiusvelsignelsen til den enkelte troende.

Onsdag d. 7.: Skolemesse kl. 8.45. Konfirmander kl. 15-16. Menighedsråd - økonomi, kl. 16. Troslære-aften med sognepræsten hos søstrene kl. 19.

Søndag d. 11.: 6. alm. søndag fejres med p. Gregoire kl. 10.

Søndag d. 18.: 7. alm. søndag fejres med p. Gregoire kl. 10.

Onsdag d. 21.: Dameaften hos søstrene kl. 19.

Lørdag d. 24.: Fastelavns-messe »som vi jo plejer«. Det vil sige udklædning i messen kl. 16. Katten af tøndens i skolens gymnastiksal. Og endelig søstrenes gule ærter avec... Tilmelding på listen i våbenhuset.

Firmandundervisning dog kl. 14.30-15.30.

Søndag d. 25.: Ingen messe.

Onsdag d. 28.: Askeonsdag - ingen messe, men alligevel faste- og abstinensdag.

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Sognepræst: Stephen Holm.

Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen.

Tlf. 53 52 06 45.

Faste messetider:

Alle søndage: Højmesse kl. 10.00.

Hverdage i Skt. Montforts kapel, normalt således:

Mandag kl. 17.15, tirsdag, onsdag og torsdag kl. 11.15, fredag kl. 19.15. Lørdag ingen.

Kommunitetets bønner normalt således: Rosenkransbøn kl. 12, vesper kl. 18, søndag dog kl. 18.45.

Børne- og ungdomsundervisningen genoptages fredag den 2. februar og finder sted hver fredag fra kl. 18 til 20. Der er messe fra kl. 19.15.

Sogneaften i menighedshuset, hvor sognepræsten gennemgår de syv sakramenter: *Torsdag den 8. februar kl. 19.30* (præstevielsens sakramente).

Søndag den 4.: Kyndelmisse, festen for Kristi fremstilling i Jerusalems tempel.

Kl. 10.00 højtidelig messe med lysvielse og lysprocession.

Mandag den 5.: Månedens 1. mandag. Kl. 18 udstilles det hellige sakramente til tilbedelse indtil kl. 19 (bøn for præste- og ordenskald).

Søndag den 11.: 6. søndag i årsrækken. I dag afholdes efter højmassen et møde for hele menigheden med henblik på de forestående valg til menighedsråd og pastoratråd den 1. april. Mød op! Kirkekaffe.

Søndag den 18.: 7. søndag i årsrækken. I dag synges højmassen delvis på latin.

Søndag den 25.: 8. søndag i årsrækken, fastelavns-søndag.

Kl. 10 familiemesse. Efter messen samles vi i menighedslokalerne til hele sognets fastelavnsfest, hvor børnene bl.a. skal slå katten af tøndens, - og ikke glemmer at møde udklædte frem!

Onsdag den 28.: Askeonsdag, faste- og abstinensdag, den 40-dages forberedelse tid påskefesten begynder.

Kl. 11.15 er der messe i kapellet. Den særlige askeceremoni udskydes til den kommende første fastesøndag, hvor den foretages før højmassen.

NB: Klip denne gudstjenesteoversigt ud og sæt den op på din opslagstavle. Sognebladet vil i fremtiden ikke udkomme så ofte og ikke længere indeholde en detaljeret gudstjenesteliste! NB!

Skt. Maria Kirke, Kalundborg

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.

Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Tlf. 53 52 06 45.

Pastoralassistent: Sr. Helene, Karl Borromæussøstrenes kommunitet, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.

Tlf. 53 51 29 41.

Søndagsmesse: Kl. 15.00.

Hverdagsgudstjenester i Skt. Karls kapel: onsdag kl. 17 og fredag kl. 19 (ordets gudstjeneste med kommuniionsuddeling), om onsdagen som afslutning på hyggeeftermiddag, der begynder kl. 14.

Ang. daglig laudes, rosenkrans og vesper: ring til søstrene.

Undervisning af børn og unge: søndagene den 4. og 18. febr. i forbindelse med søndagsmessen.

Sogneaften i menighedshuset i Slagelse, hvor sognepræsten gennemgår de syv sakramenter: torsdag den 8. februar kl. 19.30: præstevielsen.

Fredag den 2.: Månedens 1. fredag. Tilbedelse foran det udstillede sakramente efter gudstjenesten kl. 19, - indtil kl. 20.

Søndag den 4.: Kyndelmisse. Festen for Kristi fremstilling i Jerusalems tempel. Kl. 15.00 festmesse med lysvielse og lysprocession.

Søndag den 11.: 6. søndag i årsrækken. I dag afholdes efter messen et menighedsrådsmøde med henblik på de forestående valg til menighedsråd og pastoratråd den 1. april. Mød op!

Søndag den 25.: 8. søndag i årsrækken, fastelavns-søndag. Messen kl. 15 er delvis på latin.

I sognekirken i Slagelse er der kl. 10 familiemesse og efterfølgende sognets fastelavnsfest i menighedssalen, hvor børnene bl.a. skal slå katten af tøndens.

Onsdag den 28.: Askeonsdag, faste- og abstinensdag, den 40-dages forberedelse til påskefesten begynder.

Kl. 17 er der i kapellet ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion. Den særlige askeceremoni foretages i forbindelse med søndagsmessen den 1. søndag i fasten.

NB: Klip denne oversigt ud og sæt den på din opslagstavle. Sognebladet vil i fremtiden ikke længere indeholde en detaljeret gudstjenesteliste. NB!

11 Midtsjælland

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk

Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.

Sognepræst: Stephen Holm,

Frederiksgade 7, 4300 Slagelse.

Tlf. 53 52 06 45.

Gudstjenesteleder: Jan Tecza,

Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk.

Tlf. 53 44 15 62.

Pastoralassistent: Sr. Helene, Karl

Borromæus-søstrenes kommunitet,

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.

Tlf. 53 51 29 41.

Sr. Engeline, Carl Reffsvej 2B,

4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.

Søndagsmesse:

Hver lørdag kl. 15.30: Ingen messe på selve søndagen.

Hver onsdag: kl. 19.15 andagt v. sr. Engeline.

Børne- og ungdomsundervisningen genoptages lørdag den 3. febr. i forbindelse med søndagsmessen. I februar er der undervisning lørdagene d. 3. og d. 17.

De voksnes studiekreds genoptager deres møder efter at de ugentlige mandagsforelæsninger i Holbæk Folkeuniversitet om katolicismen nu er afsluttede. I månederne februar, marts, april og maj vil vi mødes den 4. mandag i måneden, hvilket for februar vil sige mandag den 26. Vi lægger ud hos Birte Hauser, Pilevej 10 i Vipperød, kl. 19.30. Torsdag d. 1.: Kl. 19.15 ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20.

Lørdag d. 3.: Kyndelmisse, festen for Kristi fremstilling i Jerusalems tempel. Kl. 15.30 højtidelig messe med lysvielse. Lørdag den 10.: 6. søndag i årsrækken. Efter messen, som i dag fejres delvis på latin, afholdes der et særligt menighedsmøde med henblik på de forestående valg til menighedsråd og pastoralråd den 1. april. Mød op! Lørdag den 24.: 8. søndag i årsrækken, fastelavns-søndag.

Kl. 15.30 familiemesse. Efter messen samles vi i menighedslokalerne til menighedens fastelavns-fest, hvor vore udklædte børn bl.a. skal slå katten af tønden.

Onsdag den 28.: Askeonsdag, faste- og abstinensdag, den 40-dages forberedelsestid til påskefesten begynder. Der er andagt kl. 19.15. Askeonsdagens særlige askeceremoni udskydes til søndagsmessen den følgende lørdag (1. fastesøndag)

NB: Klip denne gudstjenesteoversigt ud og sæt den op på din opslagstavle. Sognebladet vil i fremtiden ikke udkomme så ofte og ikke længere indeholde en detaljeret gudstjeneste-liste!! NB!

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde. Tlf. 42 35 09 65,

bedst mellem kl. 9 og 10.

Søndagsmesser: Højmesse kl. 10 og 17. Familiemesse den anden søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag og fredag dog kl. 19.30.

Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.

Søndag d. 4.: Herrens fremstilling i templet. Kl. 10 Kyndelmisse med lysindvielse og procession.

Onsdag d. 28.: Askeonsdag. Faste og abstinensdag. Aftenmesse kl. 19.30 med askeindvielse.

Onsdag d. 7. kl. 19.30: Bankospil i menighedssalen til fordel for ungdomsarbejdet.

Ledreborg slotskirke

Hver søndag messe kl. 8.30.

Skt. Pauls Kirke, Tåstrup

Køgevej 162, 2630 Tåstrup. Sognepræst: Frank Jobst, O.M.I. Tlf. 42 99 07 28.

Messestider:

Søndag: Højmesse kl. 10.00.

Onsdag: Messe kl. 19.00.

Torsdag: Messe kl. 16.00.

Lørdag: Messe kl. 17.00 (søndagsmesse).

Fredag d. 2.: Jesu Hjerter messe med sakramental velsignelse kl. 9.00 kirkekaffe hver søndag efter højmessens

Assumptionssøstre: Den Gamle Smedje Bygaden 53: messe hver tirsdag kl. 19.30 derefter åbent hus.

Religionsundervisning: Søndag d. 4. og d. 11. efter højmessens. Samme dage er der »børnehaveklasse« i menighedssalen under messen til efter prædiken for de allermindste.

Firmelsesundervisning: torsd. den 1. og den 15. kl. 15.30.

Spejderne: Ulvemøde hver onsd. kl. 18.30-20.00. Spejdermøde hver onsdag kl. 19.45.

KUK: Program sendes og meddeles om søndagen efter messen.

Kolping: Program tilsendes - møde hver 2. og 4. onsdag i måneden kl. 19.30

Aktiviteter:

Fredag d. 2.: kl. 9.00 Jesu Hjerter messe.

Lørdag d. 3. og søndag d. 4.: Blasius velsignelse efter messerne.

Søndag d. 4.: Børnemesse - for hele menigheden.

Søndag d. 18. Latinsk højmesse. Efter messen er der orientering om menighedsrådets arbejde i det forløbne år ligesom regnskabet fremlægges og gennemgås. Der gives en orientering vedr. en eventuel udflytning af kirken. Desuden orienterer Johs. Glyseth om det forestående valg til menighedsråd og pastoralråd.

Søndag d. 25.: Børnenes Fastelavnsfest - vi slår katten af tønden og kattekonge og -dronning kåres. Der er også præmier til de 3 bedst udklædte. Gratis fastelavnsboller til børnene.

Onsdag d. 28. kl. 19.00: Askeonsdag med uddeling af askekors under messen.

12 Nordsjælland

Skt. Vincents Kirke, Helsingør

Nygade 8B. tlf. 49 21 05 71.

Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde 10B, 3400 Hillerød. Tlf. 42 26 14 04.

Diakon Ole Lundsteen, Nygade 8B, Helsingør. Tlf. 49 21 05 71.

Sankt Vincent Søstre: Tlf. 49 21 75 47.

Søndag d. 4.: Kyndelmisse - Herrens Fremstilling, fejres i messen kl. 11. Efter gudstjenesten meddeles Blasiusvelsignelsen til den enkelte troende.

Tirsdag d. 6. Gudstjeneste med Ole Lundsteen hos søstre kl. 14.30.

Søndag d. 11. 6. alm. søndag. Latinsk messe kl. 9.

Tirsdag d. 13. Pensionisterne mødes hos søstre kl. 14.30 til messe og hyggeligt samvær.

Søndag d. 18. 7. alm. søndag. Messe kl. 11.

Tirsdag d. 20. Gudstjeneste med Ole Lundsteen hos søstre kl. 14.30.

Søndag d. 25. Fastelavns-søndag fejres som familiemesse kl. 10. Børnene møder udklædt til ukendelighed. Og efter messen slår de katten af tønden i haven. Derefter spiser vi alle gule ærter og æbleskiver på vores nye service. Tilmelding på listen i våbenhuset.

Tirsdag d. 27. Messe hos søstre kl. 14.30.

Børnenes religionsundervisning nr. 4 i tiden kl. 16-17.

Onsdag d. 28. Askeonsdag. Reciteret messe med askevielse kl. 19. Meddelelse af askekorset i forb. med messen. Askeonsdag er faste- og abstinensdag!

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød

Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. 42 25 55 31.

Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl.

9-10, dog undtagen søndag og mandag. Sankt Vincent Søstre: Tlf. 42 26 78 65. Søndagsmesser: Kl. 10.

Hverdagsmesse: Tirsdag, onsdag, torsdag kl. 17. Fredag kl. 8.30.

Torsdag d. 1.: Messe kl. 17.

Fredag d. 2.: Messe kl. 8.30.

Lørdag d. 3.: Børnenes religionsundervisning nr. 11 kl. 9.30-11.30. Messe kl. 11.

Søndag d. 4. Kyndelmisse - Herrens fremstilling, fejres kl. 9. Efter messen meddeles Blasiusvelsignelsen til de troende.

Tirsdag d. 6.: Messe kl. 18.

Menighedsaften kl. 19.30, hvor lærer Annette Messerschmidt vil fortælle os om de nyreligiøse bevægelser. Det bliver med garanti en spændende aften. Vi skyller selvfølgelig det hele ned med kaffe.

Torsdag d. 8.: Messe kl. 17.

Fredag d. 9.: Messe kl. 8.30.

Søndag d. 11. 6. alm. søndag: Messe kl. 11.

Tirsdag d. 12.: Messe kl. 18.

Onsdag d. 14.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 15.: Messe kl. 17.

Fredag d. 16.: Messe kl. 8.30.

Søndag d. 18. 7. alm. søndag: Latinsk messe kl. 9.

Tirsdag d. 20.: Messe kl. 18.

Onsdag d. 21.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 22.: Messe kl. 17.

Fredag d. 23.: Messe kl. 8.30.

Søndag d. 25.: Fastelavns-messe kl. 12. Og efter familiemessen slår børnene katten af tønden på kirkepladsen. Vi slutter med at spise sammen: Boller, ris og karry.

Husk at møde op, udklædt til ukendelighed. Tilmelding på listen i våbenhuset.

Tirsdag d. 27.: Messe kl. 18.

Onsdag d. 28.: Askeonsdag - faste og abstinensdag. Messe kl. 17. Askekorset gives i forb. med messe.

Skt. Hans Kirke

Marievej 6, Hørsholm.

Sognepræst Jac. Muiser.

Bistrup Byevej 4, Birkerød.

Tlf. 42 81 27 96, bedst mel. kl. 9-10.

Pastor Peter Nissen, Bredgade 69,

Kbh. K. Tlf. 33 93 19 48.

Søndagsmesser:

Skt. Hans Kirke kl. 10.

Mikkelborg, Strandvej 352 kl. 8.

Torsdag messe kl. 10.30 i Skt. Hans Kirke.

Skriftemål:

Lejlighed til at skrifte i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.

Søndag d. 4.: Efter højmessens, under kirkekaffen vil valgstyrelsen orientere om menighedsråds- og pastoralrådsvalget d. 1. april.

Onsdag d. 7. kl. 19.30: Menighedsaften.

Søndag d. 25.: Efter højmessens fastelavnsfest med tøndeslagning for børnene.

Onsdag d. 28. Askeonsdag kl. 19.30: Messe.

Den Hellige Families Kirke

Bistrup Byevej 4, Birkerød.

Sognepræst Jacob Muiser

Tlf. 42 81 27 96 helst mellem kl. 9-10.

Søndagsmesser: Kl. 8 og 10.

Tirsdag messe kl. 10.

Fredag aftenmesse kl. 19.30.

Skriftemål:

Lejlighed til at skrifte i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.

Tilbedelse af Alterets H. Sakramente efter aftenmesse kl. 19.30 på Nordvangsgård.

Lørdag-søndag 3.-4.: Børneklubben holder weekend.

Søndag d. 4.: Kyndelmisse med indvielse af kerter. Familiemesse og kirkekaffe.

Torsdag d. 15.: Ingen religionsundervisning.

Torsdag d. 22.: Ingen religionsundervisning (vinterferie).

Mandag d. 26.: Ældreklubben har fastelavnsfest kl. 13.30.

Onsdag d. 28. Askeonsdag: Indvielse og uddeling af asken ved aftenmessen kl. 19.30.

Vor Frue Kloster, Åsebakken

Høsterkøbvej 3, 3460 Birkerød.

Benediktinerindekloster, tlf. 42 81 06 98.

Søn- og helligdage: Terts og højmesse kl. 8.20.

Hverdage: Terts og højmesse kl. 7.50.

13 Hovedstadsområde NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj.

Tlf. 31 28 17 00.

Sognepræst: Pater Knud Aage Nielsen S.J. Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag kl. 10.30-11.30 på sognekontoret. Øvrige dage kl. 10-12 på tlf. 31 71 79 66.

Menighedsrådsformand: Henning Heine-meier, Markskellet 5, 2720 Vanløse. Tlf. 31 74 13 05.

Sædvanlige messetider: Søndag kl. 10.30. Tirsdag kl. 10.00. Derefter samvær i præstegården. Onsdag og fredag kl. 19.00.

Søndag messe kl. 10.30. Tirsdage kl. 10. Derefter samvær. Onsdag og fredag kl. 19.

Fredag d. 2.: Tilbedelse fra kl. 18.30 indtil messen kl. 19.00.

Søndag d. 4.: Herrens fremstilling: Ryt-misk messe med børnene kl. 10.30. Messen begynder med lysindvielse. Dersom man har lys, der skal indvies, skal de afleveres i god tid inden. Husk tydeligt navn på!

Efter messen er der »kirkekaffe«.

Søndag d. 25.: Fastelavns-søndag: Tøndeslagning for de udklædte børn efter messen kl. 10.30.

Onsdag d. 28.: Askeonsdag: Fastetiden begynder. Messe med uddeling af askekors kl. 19.00.

Askeonsdag er faste- og abstinensdag! Børneundervisning hver anden lørdag. Henvendelse i sognet.

Firmelsesundervisning hver torsdag kl. 19-20.

Firmelsen finder sted d. 4. marts.

Vor Frue Kirke Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev Tlf. 42 94 76 94

Sognepræst: Lon Konold OMI.

Messestider: Lørdag kl. 17.00. Søndag kl. 9.30, kl. 11.00 (engelsk).

Hverdage: Tirsdag kl. 9.30 (engelsk) Onsdag kl. 9.30. Fredag kl. 8.00.

Vor Frue Kirke Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev Tlf. 42 94 76 94

Sognepræst: Lon Konold OMI.

Messestider: Lørdag kl. 17.00. Søndag kl. 9.30, kl. 11.00 (engelsk).

Hverdage: Tirsdag kl. 9.30 (engelsk) Onsdag kl. 9.30. Fredag kl. 8.00.

Tilbedelse: Tirsdag kl. 19.30-20.30.
Ungdomsklubber:
 Maxi-KUK: Hver torsdag kl. 19.00.
 Mini-KUK: Spørg May Weber Nielsen, tlf. 42 94 93 31.
 Lørdag d. 3.: Troslære kl. 14.45, kl. 17.00 lysmesse. Se opslagstavlen.
 Søndag d. 4.: Kl. 19.30 folkedans.
 Søndag d. 18.: Kirkekaffe efter messen.

14 Hovedstads-område NØ

Skt. Andreas Kirke, Ordrup
 Sognepræst Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst 9-10), undtagen mandag.
 Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst 8-9).
 Sognekantor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Tlf.: 31 64 30 39 mandag-fredag kl. 9-12. (Onsdag lukket.)
Messtider:
 Søndag: Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 10.00.
 Hverdage: Mandag-torsdag messe kl. 8.00.
 Fredag: Kl. 16.00: Udstilling af sakramentet til tilbedelse. Kort andagt. Messe kl. 17.00. Lørdag: Messe kl. 11.30
 Fredag d. 2.: Jesu Hjerter-fredag. Se under messtider.
 Lørdag d. 3.: Kl. 11.15. Rosenkransbøn i kirken. Derefter messe.
 Søndag d. 4.: Festen for Herrens fremstilling i templet. Kl. 10.00. Lysenes indvielse. Latinsk højmesse. Lys, som ønskes indviet, bedes afleveret i god tid før messen. Gerne før søndagen.
 Tirsdag d. 6.: kl. 15.00. Rosenkransbøn hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45, Ordrup. Alle er velkomne efter tilmelding på telefon 31 63 63 82.
 Onsdag d. 14.: Festen for de hellige Cyrillus og Methodius, værnehelgener for Europa. Messe kl. 19.30. NB: Ingen messe kl. 8.
 Torsdag d. 22.: Festen: Apostlen Peters Stol. Messe kl. 19.30. NB.: Ingen messe kl. 8.
 Søndag d. 25.: Fastelavnssøndag. Efter højmessens tøndeslagning for børnene. Må gerne møde udklædte.
 Onsdag d. 28.: Askeonsdag. Skolemesse kl. 8.00 og aftenmesse kl. 19.30. I begge messer indvies aske og meddelelse af askekorset.

Skt. Knud Lavards Kirke
 Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby.
 Pastor G. Uttenthal Nibler.
 Tlf. 42 87 77 12.
 Kirkekoret 42 87 29 35 hverdage kl. 10-12.
 Torsdag d. 1. kl. 19: Voksenstudiegruppe A.
 Lørdag d. 3.: Kyndelmisse. Kl. 17 søndagsmesse med lysvielse.
 Søndag d. 4. kl. 9.30: Familiemesse med lysvielse. Kl. 11: søndagsmesse med lysvielse.
 Torsdag d. 8. kl. 13: Ældreklubbens møde.
 Lørdag d. 10. kl. 17: Søndagsmesse.
 Søndag d. 11. kl. 11: Søndagsmesse med efterfølgende kirkekaffe.
 Torsdag d. 15. kl. 19: Voksenstudiegruppe A.
 Lørdag d. 17. kl. 17: Søndagsmesse.
 Søndag d. 18. kl. 9.30: Familiemesse. Kl. 11.00 søndagsmesse.

Lørdag d. 24. kl. 17: Søndagsmesse med dialogprædiken.
 Søndag d. 25. kl. 11: Søndagsmesse.
 Onsdag d. 28.: kl. 13: Ældreklubbens møde.
 Hverdagsmesser se opslag i kirken.

Skt. Therese Kirke
 Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
 Giro 4 08 38 30.
 Sognepræst: Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst kl. 9-10) undtagen mandag. (Mellem kl. 13 og 15 kun i nødstilfælde).
 Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas Kirkes kontor, Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Kontorets telefon: 31 64 30 39 mandag til fredag kl. 9-12. Onsdag lukket.
 Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst kl. 8-9).
Messtider:
 Søndag: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11. Morgenmad i kantinen mellem messerne. Familiemesse hver 4. søndag i måneden.
 Hverdage: Mandag-onsdag kl. 17. Torsdag kl. 17 i Skt. Joseph Søstrenes kapel, Bernstorffsvej 98. Fredag kl. 7.30 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.
 Lørdag den 3.: Sognekatekese i kantinen kl. 15-17.
 Søndag den 4.: Herrens Fremstilling (Kyndelmisse). Lysindvielsen foregår under højmessens kl. 9. Lys, der ønskes indviet, bedes afleveret i god tid forinden.
 Lørdag den 24.: kl. 17. Menighedens fastelavnssfest. Billetter vil blive solgt efter messerne de to foregående søndage.
 Onsdag den 28.: (Askeonsdag). Indvielsen og uddelingen af asken finder sted under messen kl. 17.

Johanneskirken, Søborg
 Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg.
 Sognepræst Knud Aage Nielsen, S.J.
 Bopæl: Jens Jessensvej 5, 2000 F.
 Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Andre hverdage kl. 10-12 på tlf. 31 71 79 66.
 Menighedsrådsformand Ove Leerbeck.
 Bopæl: Salamandervej 24, 2800 Bagsværd. Tlf. 42 98 23 84.

15 Hovedstads-område V

Skt. Mariæ Kirke
 Jens Jessensvej 5, 2000 København F.
 Tlf. 31 71 53 35.
 Sognepræst Charles Edwards S.J.
 Træffetid bedst kl. 10-11, mandag undtaget.
 Pater Laurence A. Dorn. S.J. Samme adresse. Tlf. 31 71 33 92.
 Ungdomspræst Jesper Fich, Marielystvej 16, 2000 Frederiksberg.
 Tlf. 31 71 34 45.
Messtider:
 Søndag kl. 8.00 og 11.00 (højmesse).
 Mandag kl. 6.45.
 Tirsdag kl. 6.45 og 9.30.
 Onsdag kl. 6.45 og 19.30.
 Torsdag kl. 6.45 og 9.30.
 Fredag kl. 6.45 og 8.00.
 Lørdag kl. 6.45.
 Rosenkransgruppen mødes ti. d. 13. & 27. kl. 19.15.

Onsdag d. 28. Askeonsdag: Faste- og abstinensdag. Der er messe kl. 19.30 med askeindvielse.

Jesu Hjerter Kirke
 Stenosgade 4A, 1616 København V.
 Sognepræst: Gerhard Sanders S.J.
 Andenpræst: Niels Kiær S.J.
 Tlf. 31 24 65 80 (kontor) og 31 21 85 88.
Messtider:
 Mandag-fredag: 8.15 og 17.
 Lørdag kl. 8.15: Kl. 18: Italiensk messe.
 Søndag kl. 10: Latinsk højmesse.
 Kl. 11.30: Dansk højmesse kl. 20: Aftenmesse.
 Fredag d. 1.: Jesu Hjerter fredag. Kl. 16 udstilles Det helligste Sakramente. Kl. 16.45 andagt og sakramental velsignelse. Messe kl. 17.
 Tirsdag d. 6. kl. 16: Kongregationsandagt.
 Søndag d. 11. kl. 16: Messe på ungarsk i huskapellet.
 Onsdag d. 14. kl. 19: Møde for firmanderne og deres forældre.
 Lørdag d. 17. kl. 10: Kongregationsmesse.
 Tirsdag d. 20. kl. 14.30: Møde for de ældre.
 Søndag d. 25.: Biskoppen meddeler firmelsens sakramente under højmessens kl. 10. (Ingen familiemesse kl. 11.30!).

Skt. Nikolai Kirke
 Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.
 Tlf. 31 78 27 90.
 Sognepræst Charles Edwards, S.J., Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg.
 Kan bedst kontaktes om formiddagen på Skt. Mariæ Kirkes telefon, 31 71 53 35, helst mellem kl. 10-11, mandag undtaget.
 Faste messtider: Lørdag kl. 17.00 og søndag kl. 9.35.
 Søndag d. 25.: Fastelavnssfest efter højmessens.
 Onsdag d. 28.: Askeonsdag, faste- og abstinensdag. Der er messe kl. 19.30 med askeindvielse.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken
 Nørrebrogade 27, 2200 København N.
 Sognepræst: Jac. Adams. Redemptorist. (Weimargade 7, 2300 København S. Tlf. 32 97 37 43).
 Træffes på kirkens kontor hverdage 9.00-10.30 mandag og lørdag undt., og ca. ½ time efter alle mine messer. Evt. efter aftale, tlf. 31 35 68 25.
 Pastoralassistent Sr. Gisela Heitz C.S.J., Skt. Hansgade 28, 2200 Kbh. N. Tlf. 31 35 86 92, kontor 31 35 68 25.
 Træffes hverdage undt. mandag kl. 9.30-11.00.
 Søndage: Højmesse kl. 10, fransk messe kl. 11.30, engelsk messe kl. 18.
 Hverdage: Tirsdag, torsdag, fredag messe eller ordets gudstjeneste kl. 11.
 Onsdag engelsk messe kl. 17 og hos Skt. Josephsøstrene, Skt. Hansgade 28 kl. 19. Hver lørdag messe kl. 17 (gælder som søndagsmesse).
 Fredag d. 2.: Kl. 16.30 bøn- og meditationstime med udstilling af det Allerheligste og sakramental velsignelse.
 Søndag d. 4.: Herrens fremstilling i templet. Festlig familiemesse kl. 10, hvor kommunionsbørnene vil præsentere sig for menigheden. Efter messen uddeles Blasiusvelsignelsen.
 Mandag d. 12.: Vinterferie til 17.2.
 Tirsdag d. 13.: Kl. 11. messe, derefter tirsdagsklub.

Lørdag d. 24.: Kl. 14.30. Eftermiddag for 1. kommunionsbørnene og deres forældre.
 Tirsdag d. 27.: Kl. 11 messe, derefter tirsdagsklub.
 Onsdag d. 28. Askeonsdag. Kl. 19 messe med uddeling af askekorset.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke
 Bredgade 64, 1260 København K.
 Sognepræst Dietrich Timmermann. Tlf. 33 13 37 62.
 Præsternes træffetid: Ti.-fr. 11-12.
 Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.
 Søndag kl. 8: Reciteret messe.
 Kl. 10: Højmesse.
 Hverdage: Alle dage messe kl. 8.00.
 Tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30.
 Lørdag kl. 17.00 messe med prædiken (gælder som søndagsmesse).
 Fredag d. 1. kl. 16.30: Jesu Hjerter messe. Tilbedelse til kl. 18.00.
 Søndag d. 4. kl. 10.00: Højmesse, gregoriansk sang. Festen for Herrens fremstilling i templet, lysindvielse, Blasiusvelsignelse.
 Onsdag d. 7. kl. 10.00: Messe for de ældre.
 Søndag d. 11. kl. 10.00: Familiemesse, kirkekaffe.
 Søndag d. 18. kl. 10.00: Højmesse, gregoriansk sang.
 Onsdag d. 21. kl. 10.00: Messe for de ældre.
 Lørdag d. 24. kl. 13.00: Børnenes fastelavnssfest og derefter kl. 17.00 messe med børnene.
 Søndag d. 25. kl. 10.00: Højmesse.
 Onsdag d. 28., Askeonsdag: Faste- og abstinensdag.
 Kl. 8.00 og kl. 10.00 askeindvielse.
 Kl. 19.00 messe med biskop H.L. Martensen.
 Hver fredag tilbedelse kl. 17.00-18.00 med sakramental velsignelse.
 Hver lørdag beder vi rosenkransen efter messen kl. 17.00, sluttende kl. 18.00.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager
 Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
 Sognepræst: p. Leo Drzal, C.S.R.
 Andenpræst: p. A. Jestl, C.S.R.
 Tlf. 31 58 41 02. Kontortid: Tirsdag og fredag 11-12, onsdag og torsdag 18-19. Udenfor kontortid tlf. 31 58 21 02.
Faste messtider:
 Lørdag kl. 17: Engelsk messe.
 Søndag kl. 8.30: Reciteret messe. Kl. 10: Højmesse. Kl. 12: Polsk messe. Kl. 17: Engelsk messe.
 Hverdage kl. 8: Messe.
 Torsdag: Kl. 19: Messe med novene.
 Første fredag kl. 19: Jesu Hjerter messe.
 Skt. Annæ Hjem: Søndag kl. 10.30.
 Hverdage: Kl. 9.
Børne- og ungdomsarbejde:
 Spejderne: Hver mandag.
 Mælkebøtten: Hver mandag.
 Religions- og firmelsesundervisning: Hver tirsdag.
 Søndag d. 4. Kyndelmisse: Familiemesse kl. 10.
 Søndag d. 11.: Efter højmessens kort information og præsentation af kandida-

terne til MR-valg/PR-valg d. 1/4-90. I den lille sal.

Onsdag d. 14.: De ældres klub kl. 14.
Onsdag d. 28. Askeonsdag kl. 19: Messe med uddeling af askekorset. De ældres klub kl. 14.

Skt. Hyacinthus Kirke

Østergade 59, 3700 Rønne.
Tlf. 53 95 08 14.
Svares ikke, ring: 53 95 08 55.
Sognepræst: D. Timmermann.
Tlf. 33 13 37 62.
Menighedsrådsformand: Renate Gulstad-Kuhnen.
Tlf. 53 95 43 69.
Pastoralassistent: Sr. Hermengild Gerick. Tlf. 53 95 08 55.

Søndage i februar:

Højmesse kl. 11.00.
Søndag d. 4.: Kyndelmisse. Lysindvielse, procession.
Onsdag d. 14.: Møde hos søstrene kl. 14.30. Alle er velkommen!
Onsdag d. 28. Askeonsdag: Faste- og abstinensdag. Messe kl. 19.00 i Rønne med askeindvielse og uddelingen af askekorset.
Religionsundervisning:
Hver tirsdag kl. 15.00 i Rønne.
Lørdag d. 10. kl. 10.00: For de små hos søstrene.

Rosenkranskirken

Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby.
Sognepræst: D. Timmermann.
Tlf. 33 13 37 62.
Menighedsrådsformand: Erik Frandsen.
Kannikeengen 24, 3720 Åkirkeby.
Tlf. 53 97 42 95.
Søndage i februar:
Højmesse kl. 9.00.

Søndag d. 4.: Kyndelmisse. Lysindvielse, procession.

Onsdag d. 14.: Møde hos søstrene kl. 14.30. Alle er velkommen!
Onsdag d. 28. Askeonsdag: Faste- og abstinensdag. Messe med indvielse af aske- og uddeling af askekorset kl. 19.00 i Rønne.
Hver lørdag kl. 15.00 religionsundervisning i Åkirkeby.

19 Grønland

Nuuk/Godthåb

Krist Konge Kirke
Sognepræst: Urban Figge, OMI.
Box 51.
3900 Nuuk/Godthåb.
Tlf. 009 299 2 12 75.
Søndagsmesser: Kl. 11:00.
Hverdage: Mandag, tirsdag, onsdag kl. 16.45. Torsdag: Tilbedelse kl. 18.30-19.30. Messe kl. 19.30. Fredag: Kl. 17.15 hos Jesu Små Søstre. Lørdag: Kl. 11.00.
Religionsundervisning: Fredag kl. 13.30.
Kirkekaffe: Efter søndags- og torsdagsmessen.
Andre sammenkomster eller fester meddeles ved kirkekaffe og/eller telefonisk.

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde

Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2, 1620 Kbh. V. Tlf.: 31 24 26 30.
Hl. Messe jeden 1. og 3. Sonntag im Monat um 10 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-speaking ministry

Fr. Carroll Parker, OMI, Chaplain to the English-speaking Catholic Community. Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 42 94 76 78.

Other churches with Mass in English:

Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N and Skt. Annæ Kirke (Skt. A), Hans Bogbinders Alle 2, 23⁰⁰ Kbh. S.

Eucharistic celebrations in English:

Saturday: Skt. A: 5 p.m.
Sunday: VFK: at 11 a.m. Skt. A: at 5 p.m. SAK: at 6 p.m.
Tuesday: VFK at 9:30 a.m.
Wednesday: Skt. A at 5 p.m.
Friday: 1st Friday at VFK at 7:30 p.m.

Misa en español

Iglesia de san Augustin, Jagtvej 183. Todos los domingos. Juni-aug. kl. 18. Sept.-maj kl. 12.
P. Tomás Tirapu Beortegui CsrR. Tlf. 31 58 21 02.

Communauté de Langue Française

Prêtre: Etienne Calvet 31 62 36 28.
Copenhagen: tous les dimanches (sauf 1.07-15.08) messe à 11 h 30 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, København N.

Missione cattolica Italiana

Lorenzo Del Zanna, S.J., Stenosgade 4A, 1616 København V.

Ufficio e biblioteca italiana: Stenosgade 5, 1616 København V. Tlf. 31 31 78 22.

Messa ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V. Segretariato Sociale ACLI, Bredgade 67 st., 1260 København K. Tlf. 33 32 10 49. Sig. Tullio Piras.
Ogni Lunedì e giovedì dalle ore 9,30 alle 13,30.

Kroatisk messe

2. og 4. søndag i Jesu Hjerter Kirke kl. 14.
Helsingør: 1. og 3. søndag. 1. søndag kl. 12. 3. søndag kl. 17.

Msze święte w języku polskim

Ks. Władysław Zdunek C.s.s.R. Kościół św. Anny, Amager Hans Bogbinders Alle 2 2300 København S, tlf. 31 58 21 02
Msza św.: Każda niedziela i święto o godz. 12.00 w kościele św. Anny Spowiedź: w kazda niedziela od godz. 11,30 do 11,55.

Ungarsk messe

Magyar mise v. P. Kálmán Horváth s.j. Stenosgade 4 a - 1616 København V. Tlf.: 31 21 85 88.
Messe med efterfølgende samvær hver 2. søndag i måneden.

Bønnens apostolat:

Kristenforfølgelse i verden

Vi glæder os over den frihed, som mange nationer i Østeuropa nu har opnået. Vi håber og stoler på, at det også skal komme kirkens liv til gode. Men mange steder i verden undertrykkes kristne stadig for deres tros skyld. Albanien er det sidste land i Østeuropa, der endnu ikke har mærket meget til lettelse under kommunistisk styre. I 1967 udråbte Albanien sig selv til verdens første ateistiske stat. Halvandet tusinde moskeer, kirker og klostre blev lukket, mange katolikker, ortodokse og muslimer blev dræbt. Under det nye regime siden 1986 er den katolske biskop Mikoll Troshani og nogle fængslede præster blevet løsladt. I Kina blev fængslede biskopper og præster løsladt, men nogle blev fængslet igen.

at beskytte de kristne i Nuba-bjergene mod soldaters overfald.
Mord og tortur kan vente kristne, der med fredelige midler bekæmper undertrykkelse under kapitalistisk styre i Latinamerika. Den 16. november 1989 blev seks jesuitter med deres husholderske og hendes 15-årige datter brutalt myrdet i El Salvador. Det var kun den mest iøjnefaldende voldshandling

blandt mange blodige overgreb.
I løbet af de sidste ti år blev i gennemsnit en missionær dræbt i hver måned. I 1988 blev 19 missionærer myrdet.
I februar 1990 beder vi på pavens opfordring om: at de kristne, der lider under forfølgelse, må få styrke og lettelse.

August Ziggelaar S.J.
Canisiusfondens giro-nummer: 1 13 57 75

Liturgisk kalender februar 1990

1. grøn. Torsdag i 4. alm. uge. (IV Ps). L.: 1. Kong. 2,1-4. 10-12. Ev.: Mark. 6,7-13.
2. grøn. Fredag i 4. alm. uge. (IV Ps). L.: Sir. 47,2-11. Ev.: Mark. 6,14-29.
3. grøn. Lørdag i 4. alm. uge. (IV Ps). Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: 1. Kong. 3,4-15. Ev.: Mark. 6,30-34.
4. hvid. Søndag. Herrens fremstilling. (f). (I Ps). Gl. Cr. Særl. pf. 1. L.: Mal. 3,1-4; Sl. 24,7. 8. 9. 10. (Om.: Herren, Hærskarernes Herre, han er ærens konge.) 2. L.: Hebr. 2,14-18. Ev.: Luk. 22,22-40 eller 2,22-32.
Blasius, biskop og martyr, († 316), fejres ikke. Blasiusvelsignelse.
5. rød. Mandag i 5. alm. uge. (I Ps). Agathe, jomfru og martyr, († 251) (m). L.: 1. Kong. 8,1-7. 9-13. Ev.: Mark. 6,53-56.
6. rød. Tirsdag i 5. alm. uge. (I Ps). Paul Miki, præst, og lidelsesfæller, martyrer, († 1597) (m). L.: 1. Kong. 8,22-23. 27-30. Ev.: Mark. 7,1-13.
7. grøn. Onsdag i 5. alm. uge. (I Ps). L.: 1. Kong. 10,1-10. Ev.: Mark. 7,14-23.
8. grøn. Torsdag i 5. alm. uge. (I Ps). Eller hvid. Hieronymus Emiliani, præst, († 1537). L.: 1. Kong. 11,4-13. Ev.: Mark. 7,24-30.
9. grøn. Fredag i 5. alm. uge. (I Ps). L.: 1. Kong. 11,29-32; 12,19. Ev.: Mark. 7,31-37.
10. hvid. Lørdag i 5. alm. uge. (I Ps). Scholastica, jomfru, († 543) (m). L.: 1. Kong. 12,26-32; 13,33-34. Ev.: Mark. 8,1-10.
11. grøn. 6. alm. søndag. (II Ps). Gl. Cr. Alm. S. pf. 1. L.: Sir. 15,15-20; Sl. 119,1-2. 4-5. 17-18. 33-34. (Om.: Salige de, som vandrer i Herrens lov.) 2. L.: 1. Kor. 2,6-10. Ev.: Matt. 5,17-37 eller 5,20-22a. 27-28. 33-34a. 37.
Vor Frue af Lourdes fejres ikke.
12. grøn. Mandag i 6. alm. uge. (II Ps). L.: Jak. 1,11-11. Ev.: Mark. 8,11-13.
13. grøn. Tirsdag i 6. alm. uge. (II Ps). L.: Jak. 1,12-18. Ev.: Mark. 8,14-21.
14. hvid. Onsdag. Cyrillus, munk, († 869) og Methodius, biskop, († 885), Europas værnehelgener (f). (II Ps). Gl. Hyrdernes pf. L.: Ap. g. 13,46-49; Sl. 117,1. 2. (Om.: Gå ud i al verden og forkynd Evangeliet. Eller: Hallelujal) Ev.: Luk. 10,1-9.

15. grøn. Torsdag i 6. alm. uge. (II Ps). L.: Jak. 2,1-9. Ev.: Mark. 8,27-33.
16. grøn. Fredag i 6. alm. uge. (II Ps). L.: Jak. 2,14-24. 26. Ev.: Mark. 8,34-9,1.
17. grøn. Lørdag i 6. alm. uge. (II Ps). Eller hvid. Servitordernens 7 grundlæggere. Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Jak. 3,1-10. Ev.: Mark. 9,2-13.
18. grøn. 7. alm. søndag. (III Ps). Gl. Cr. Alm. S. pf. 1. L.: 3. Mos. 19,1-2. 17-18; Sl. 103,1-2. 3-4. 8 + 10. 12-13. (Om.: Barmhjertig og nådig er Herren.) 2. L.: 1. Kor. 3,16-23. Ev.: Matt. 5,38-48.
19. grøn. Mandag i 7. alm. uge. (III Ps). L.: Jak. 3,13-18. Ev.: Mark. 9,14-29.
20. grøn. Tirsdag i 7. alm. uge. (III Ps). L.: Jak. 4,1-10. Ev.: Mark. 9,30-37.
21. grøn. Onsdag i 7. alm. uge. (III Ps). Eller hvid. Peter Damian, biskop og kirkelærer, († 1072). L.: Jak. 4,13-17. Ev.: Mark. 9,38-40.
22. hvid. Torsdag. Apostlen Peters stol (f). (III Ps). Gl. Ap. pf. L.: 1. Pet. 5,1-4; Sl. 23,1-2a. 2b-3. 4. 5. 6. (Om.: Herren er min hyrde, mig skal intet fattes). Ev.: Matt. 16,13-19.
23. rød. Fredag i 7. alm. uge. (III Ps). Polycarp, biskop og martyr, († 166) (m). L.: Jak. 5,9-12. Ev.: Mark. 10,1-12.
24. grøn. Lørdag i 7. alm. uge. (III Ps). Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Jak. 5,13-20. Ev.: Mark. 10,13-16.
25. grøn. 8. alm. søndag. (IV Ps). Gl. Cr. Alm. S. pf. 1. L.: Es. 49,14-15; Sl. 62,2-3. 6-7. 8-9ab. (Om.: Vær stille hos Gud alene, min sjæl). 2. L.: 1. Kor. 4,1-5. Ev.: Matt. 6,24-34.
26. grøn. Mandag i 8. alm. uge. (IV Ps). L.: 1. Pet. 1,3-9. Ev.: Mark. 10,17-27.
27. grøn. Tirsdag i 8. alm. uge. (IV Ps). L.: 1. Pet. 1,10-16. Ev.: Mark. 10,28-31.
28. viol. Askeonsdag. (IV Ps). Faste pf. IV. 1. L.: Joel 2,12-18; Sl. 51,3-4. 5-6a. 12-13. 14 + 17. (Om.: Hørre, vær os nådig, thi vi har syndet!) 2. L.: 2. Kor. 5,20-6,2. Ev.: Matt. 6,1-6. 16-18.
Faste- og abstinensdag.
Askeindvielse kan foretages ved hver menighedsmesse eller ordets gudstjeneste.

SPAR OP TIL 68%

Statsanstalten for Livsforsikring kan tilbyde dig en økonomisk tryghed med kontante skattefordele. Det er nu muligt for dig som selvstændig erhvervsdrivende eller lønmodtager privat at indkassere en skattebesparelse op til 68% på indbetalinger til kapitalpensionsforsikringer. Opsparingen er oven i købet forsikringsgaranteret.



STATSANSTALTEN FOR LIVSFORSIKRING

Østlolland
Jørgen E. Pedersen
54 85 45 83

Især kristne burde gå ind for hjernedøds-kriteriet

Af Klaus Møller-Jørgensen

Den katolske lægeforening Stenogildet indbød alle interesserede til en debataften om døds-kriterier d. 27. november på Rygaards Skole i Hellerup. Først holdt hjertespecialisten Anton Dorph-Pedersen et oplæg om emnet. Herefter blev hans oplæg kommenteret af et panel bestående af pastor Jørgen Hviid, biskoppen samt lægerne Ruth Plum og Ole Søgaard. Endelig var der fri diskussion i salen, og det viste sig her, at mange stadig er skeptiske og forbeholdne over for et nyt døds-kriterium.

Mere præcist

For mit eget vedkommende satte aftenen en række tekniske spørgsmål på plads. Lægerne kan i dag holde vores hjerte og vejrtrækning kunstigt i live med en respirator. Og så længe hjernen endnu fungerer, kan det stå på i mange år. Men når først den såkaldte hjernestamme er holdt op med at fungere, så er dødsprocessen uigenkaldeligt begyndt, der er med hundrede pro-cents sikkerhed ikke nogen vej tilbage. Herefter vil hjertet og vejrtrækningen standse i løbet af få minutter, medmindre det netop holdes kunstigt igang, og selv med brug af respirator vil hjertet og vejrtrækningen normalt standse inden for 3 døgn efter, at hjernedøden er indtrådt. Hjernedøds-kriteriet er med andre ord mere præcist end hjerte-døds-kriteriet - fordi hjernen ikke som hjertet kan holdes kunstigt i live.

Internationalt regelsæt

Enhver læge kan ved en simpel undersøgelse konstatere, om en patient er hjernedød. Der findes et internationalt anerkendt og veldefineret klinisk regelsæt, som lægen blot skal følge. Og der er ikke nogen risiko for at forveksle hjernedød med bevidstløshed. Selv hos den dybt bevidstløse fungerer f.eks. de såkaldte hjernenerveflekser endnu, hvilket de ikke gør hos den hjernedøde.

Biskoppen understregede, at der ud fra et moral-teologisk synspunkt ikke kan rejses nogen indvendinger mod hjernedøds-kriteriet. Kirken har da heller ikke officielt udtalt sig mod indførelsen af et nyt døds-kriterium i de vesteuropæiske lande.

Kun to tilfælde

Tilbage står kun det problem, at de pårørende skal acceptere, at deres kære erklæres død, selv om de selv kan se, at denne endnu trækker vejret. Men her er det særdeles vigtigt ikke at gøre problemet større, end det er: Ved langt de fleste dødsfald er der slet ikke brug for hjernedøds-kriteriet. Her kan folk få lov at ånde ud i fred. Det er fuldstændig ligeegyldigt, om hjernedøden indtræ-

der før eller efter, hjertet og vejrtrækningen er standset - det vil under alle omstændigheder kun dreje sig om nogle ganske få minutter til hver side.

Faktisk er der kun to tilfælde, hvor der i praksis bliver brug for det nye døds-kriterium. For det første når man forsøger at redde personer, hvis hjerte eller vejrtrækning er gået i stå, ved at lægge dem i respirator. Kan man på et tidspunkt under denne behandling konstatere hjernedød, så kan man med god samvittighed slukke for apparaterne. Det er alligevel totalt umuligt nogensinde at vække dem til live igen. Hermed spares de pårørende for endnu nogen tids usikkerhed.

For det andet når en person, der således er lagt i respirator, kan bruges

som organdonor. Det vil i Danmark dreje sig om nogle få hundrede tilfælde om året. Hvis en sådan person kan erklæres for død, allerede når hjernedøden er indtrådt, så kan man fjerne hans hjerte, lunger eller lever til gavn for et andet menneske. Det kræver imidlertid, at man ikke slukker for respiratoren før umiddelbart før operationen. Organerne skal nemlig være helt »friske« for at kunne bruges, dvs. hjertet og vejrtrækningen skal stadig være igang.

I disse tilfælde er det selvfølgelig svært for de pårørende at betragte ens kære som død. Men ærlig talt - burde netop vi kristne ikke kunne tackle denne situation? Vi ved jo, at døden kommer en dag - for nogen som en helt naturlig afslutning på et

langt og godt liv, for andre som et lyn fra en klar himmel. Uanset hvordan den kommer, så kan vi med fortrøstning se den som indgangen til det evige liv. Ligeegyldigt hvor stor vores sorg og smerte er, så må døden ikke lamme vore handlinger. Livet går videre for os andre, og selv om det er en såre menneskelig reaktion, så er det ikke særlig kristent selv at gå helt i stå, fordi ens nærmeste falder bort.

Vi kristne burde ikke være i tvivl

Hjernedøds-kriteriet gør på ingen måde døden mindre værdig. Som nævnt vil det kun blive brugt på personer, som allerede ligger i respirator. Vedkommende er altså afhængig af medicinsk teknologi, allerede inden spørgsmålet om døds-kriterium overhovedet kommer på tale. Hvis der skal transplanteres, kan de pårørende ganske vist ikke sidde ved dødslejet og se livet ebbe ud - men er det ikke i de forholdsvise få tilfælde, der er tale om, lige så værdigt at give afkald herpå, når nu det kan redde andres liv, måske endda efter afdødes eget ønske?

Det er mig komplet

umuligt at forstå, hvordan især teologerne i Det etiske Råd kan være imod det nye døds-kriterium. Rådets lovgivningsudkast er en forfærdelig gang selvmodsige rod. På den ene side vil man fastholde, at både hjerte, vejrtrækning og hjerne skal være holdt op med at fungere, før en person kan erklæres død. På den anden side vil man tillade, at der udtages organer fra personer, der har ladet sig registrere på et centralt organdonor-register, bare hjernen er ophørt med at fungere. Med andre ord vil man tillade at fjerne livsvigtige organer fra personer, der efter Rådets egen definition ikke er »rigtigt« døde!

Vi kristne burde med vores afklarede syn på døden slet ikke være i tvivl om hjernedøds-kriteriets berettigelse. Snarere burde vi sørge for, at debatten i stedet kom til at dreje sig om, hvordan vi bruger det nye døds-kriterium: om der altid skal foreligge positivt samtykke fra afdøde ved transplantation, de pårørendes eventuelle samtykke, de økonomiske aspekter osv.

Klaus Møller-Jørgensen

Bøger

Et savnet opslagsværk om helgener

Hvem var Den hellige Scholastica? På hvilken dag fejrer kirken hendes fest? Og hvorfor? Hvorfor holder kirken overhovedet helgendyrkelsen i hævd?

Det er nogle af de spørgsmål, man som katolik ofte støder på, hvad enten det nu skyldes, at man dagligt følger liturgien og derved oplever mange forskellige helgenfester, eller at man får dem stillet fra de undrende omgivelser, for hvem helgenerne ikke spiller nogen rolle.

Svarene på den slags spørgsmål har vi hidtil været henvist til at finde i forskellige opslagsværker, der dog ikke altid har været lige tilfredsstillende. Nogle af dem er forældede: efter Det andet Vatikankoncil er den liturgiske kalender jo blevet ændret på mange punkter, og de gamle fremstillinger hører derfor til historien. De vigtigste bøger om helgenerne i almindelighed er skrevet på fremmede sprog, og de er i overensstemmelse hermed tilpasset udenlandske forhold.

Der kunne nævnes en række værker på fransk, tysk, engelsk, italiensk og andre sprog, men for mange danske katolikker har den engelske »Dictionary of Saints« udsendt af Penguin Books utvivlsomt været en af hovedkilderne til viden om kirkens helgener - og det til trods for, at den ikke er fyldestgørende, hvad danske forhold angår.

Det er derfor til glæde for mange, at Katolsk Forlag har valgt netop den bog som udgangspunkt for sit Helgen-Leksikon. Bogen blev i sin tid forfattet af Donald Attwater, siden revideret af datteren Catherine Rachel John. Men den danske udgave er ingen slavisk oversættelse, det er en tilpasning af den til de hjemlige forhold. Det betyder dels, at et større antal helgener, der skønnes ikke at have interesse for os her i landet, er udeladt, dels at teksten er suppleret med biografier over en række personer, der ikke omtales i den engelske udgave, enten fordi de ikke har haft in-

teresse for Attwaters læsere, eller fordi de er blevet kanoniserede siden udgivelsen af hans bog (for eksempel Maximilian Kolbe og Niels Steensen).

For biografierne gælder, at de holder sig til historiske kendsgerninger. De skelner mellem det, man med sikkerhed ved om den enkelte, og de mere eller mindre fantasifulde legender, der er opstået omkring ham eller hende. Det er derfor en meget nøgtern og saglig bog, hvor man virkelig får tilfredsstillende sin trang til viden. Et indledende afsnit fortæller, hvad en helgen er og giver et overblik over, hvordan dyrkelsen af helgenerne har udviklet sig igennem tiden. Desuden rummer en ordliste oplysninger om flere af de anvendte begreber. Helt fyldestgørende er ordlisten dog ikke: den hellige Scholastica omtales som »indviet jomfru«, men det begreb er ikke omtalt med en beskrivelse i listen, og i Katolsk Mini-Leksikon, som der henvises til i den sammenhæng, finder man

forklaringen under opslagsordet »jomfruielse«.

Det nye Helgen-Leksikon bærer præg af at være tilpasset danske forhold, blandt andet ved at rumme biografier over de helgener, der anføres i den liturgiske kalender for Bispedømmet København. Det er et klart fortrin, men man undrer sig lidt over, at dette ikke er konsekvent gennemført. Hermed tænker jeg ikke så meget på, at man finder navne på helgener, der næppe spiller den helt store rolle for en dansk katoliks fromhedsliv (man skal vist være meget fransk orienteret for at fejre Jeanne d'Arc), men snarere på at der her i landet er en udbredt interesse for de navne - gamle helgennavne - der er anført i Københavns Universitets almanak. I en række dagblade findes for eksempel en kort omtale af, hvem der har givet dagen navn, men i mange tilfælde er det forældede legender og uvederhæftige beretnin-

ger, der bliver gengivet. Her kunne Helgen-Leksikon med en kort redegørelse have sat tingene på plads og derved have bidraget til en større forståelse for helgendyrkelsen i den katolske kirke.

For os katolikker er det nye Helgen-Leksikon et absolut uundværligt hjælpemiddel i hverdagen, og der er al mulig grund til at rose forlaget for dets initiativ. Bogen kan anbefales enhver, der ønsker at følge med i kirkens liv og tro.

Men det hindrer ikke, at vi stadig vil kunne hente mange gode oplysninger i den engelske udgave eller i nogle af håndbøgerne på de andre sprog. Og det skyldes, at den katolske kirke først og fremmest er universel.

Peter Ryom.

Donald Attwater: Helgen-Leksikon. Oversættelse: Helge Clausen, Andreas Rude, Preben Hahn-Thomsen, Jacob Thomsen. Katolsk Forlag, 200 sider, kr.

AIDS er ikke Guds straf

International kongres i Vatikanet om den nye sygdom

Rom, (KIPA) - Den katolske kirke afviser, at Aids er Guds straf. Det understreger formanden for det pavelige råd for sjælesorg blandt syge, ærkebiskop *Fiorenzo Angelini* i en foromtale til Aids-kongressen, der blev afholdt 13.-15. november i Vatikanet, og som samlede forskere, læger og teologer fra 85 lande.

Aids er en sygdom »som alle andre« udtaler ærkebiskop *Angelini* videre og betoner, at det for den katolske kirke drejer sig om lidende mennesker og ikke i første række om moralsk god eller ond handling. Man ved, at flertallet af Aids-tilfældene breder sig gennem »irrationel seksuel adfærd«, og i den sammenhæng betoner ærkebiskoppen, at kirkens morallære klart forbyder brugen af kondom.

Den internationale kongres er den første, som afholdes af den katolske kirke med Aids som det eneste emne, og ærkebiskop *Angelini* stillede store forventninger til problemernes behandling med den omfattende sagkundskab på såvel det filosofiske som det juridiske, videnskabelige, plejetekniske og moralske område hos deltagerne.

Moralsk adfærd er god medicin

Ved Aids-konferencens åbning talte blandt andre ærkebiskoppen af New York, *John O'Connor*, som fremhævede, at moralsk adfærd er god medicin. Han beklagede meget, at mange læger, sygehjælpere og forskere helt ser bort fra den moralske side af problemet.

Generalsekretæren for den internationale teologiskommision, dominikaneren *Georges Cottier* omtalte Aids som et af vor tids tegn på en moralsk desorientering i det moderne samfund. Samtidig kaldte han Aids for en indbydelse til alle, - også til alle dem, der ikke er direkte ramt - til at tænke nærmere over livets mening. Den hurtige udbredelse af Aids skyldes især vor tids store bevægelsesfrihed, efterladenheden og sex-turismen. Moral bliver i dag ofte latterliggjort, og syndsbevidstheden er gået tabt.

Ærkebiskop *O'Connor* fremhævede, at man må advare mod den syndige

adfærd, der kan medføre Aids, men det er ikke de syge, der skal angribes. De skal derimod klart oplyses om livets betydning og grundlag, så de kan ændre deres adfærd. Da Aids virkelig ryster patienterne i deres grundlæggende overbevisning, er der også mulighed for en ægte omvendelse og en ændret livsførelse. *O'Connor* skildrede i bevægende ord sine personlige møder med Aids-syge og henviste i den forbindelse til »lidelsens usædvanlige magt«. Kristi lidelse på korset har frelst verden. Dette gør ganske vist ikke den Aids-syges liv lettere, men mere betydningsfuldt.

Dramatisk udvikling

Direktøren for WHO's særprogram mod Aids, *Jonathan Mann* oplyste, at man ved udgangen af 1989 må regne med, at der er 600.000 Aids-syge i hele verden, mens antallet af HIV-inficerede vil ligge omkring 6-8 millioner. I løbet af de kommende 10 år vil antallet af Aids-syge formentlig blive 9-doblet, mens antallet af inficerede vil blive to- eller tre-doblet. Over for denne dramatiske udvikling må en omfattende strategi lægges, og der må appelleres til en verdensomfattende solidaritet med de ramte.

Lægens tavshedspligt

Direktøren for etisk forskning ved Georgetown universitetet i Washington,

Edmund Pellegrino stillede krav om, at Aids-inficerede og Aids-syge ikke diskrimineres af læger, men behandles som alle andre patienter.

Efter hans opfattelse bør den lægelige tavshedspligt kun kunne brydes, hvis andre menneskers sikkerhed står på spil. Aids-tests bør ikke kunne foretages uden patientens tilladelse, bortset fra blodprøver. På den anden side må det være en pligt for inficerede eller syge at oplyse over for lægen om de mulige risikoforhold i deres adfærd, f.eks. som stofmisbrugere.

Den belgiske Aids-forsker *Erik de Clercq* fra det katolske universitet i Leuven oplyste nærmere om de seneste resultater i udviklingen af medikamenter. Det hyppigt anvendte medikament »AZT« kunne ganske vist forlænge en Aids-patientens liv, men har skadelige bivirkninger på muskler og rygmarv. Medicinal-industrien arbejder ivrigt på fremstilling af modgift-præparater. Indtil der foreligger resultater her, må andre behandlingsformer prøves.

Psykoterapeutisk behandling

Professorerne *Carlo Lorenz Cazzullo* og *Constanzo Gala* fra universitetet i Milano anser det for helt nødvendigt at sætte ind med psykoterapi over for Aids-syge og også deres familie. Det gælder ikke

mindst på grund af faren for opløsning af de følelsesmæssige og medmenneskelige forhold såvel som forbindelserne til arbejdslivet.

En psykoterapeutisk behandling kan også bedre den Aids-syges tilstand, fordi depression og angstreaktioner på den kroniske stress-situation faktisk har indflydelse på sygdommens forløb. Den vedvarende depression kan også føre til selv-invalidering hos mange Aids-syge, ligesom selve diagnosen Aids umiddelbart kan udløse chok, angst- og skyldfølelse og livsfornægtelse.

Pastoral hjælp til Aids-syge

Generalsekretæren for Caritas Internationalis, *Gerhard Meier* understregede nødvendigheden af, at man også inden for de katolske hjælpeorganisationer arbejder for at nedbryde angst og fordomme vedrørende Aids. Han fremhævede især de syges og deres pårørendes lidelser og appellerede stærkt til, at de nødvendige økonomiske midler stilles til rådighed for at afhjælpe Aids-problemerne. Desuden må man i den katolske socialhjælp hurtigst muligt have indbygget kompetence til at tage sig af de særlige pastorale problemer, som Aids medfører.

Sekretær i det pavelige råd »Cor Unum«, msgr. *Ivan Marin* fremhævede, at

kirken ikke kan give noget videnskabeligt svar på de problemer, der opstår i forbindelse med Aids. Men kirken kan drage omsorg for at fremme »en verdensomspændende solidaritet med de Aids-syge og broderlige hjælpeaktioner«. Isoleringen og diskrimineringen af de Aids-lidende må bekæmpes. Den videnskabelige forskning og den katolske socialtjeneste må støttes.

Måske alligevel kondomer?

Direktøren for universitetets klinikken i Bonn, *August Wilhelm von Eiff* erklærede, at kondompropaganda ikke er det rigtige middel til bekæmpelse af Aids. I modsætning til katolske moralteologer fandt han dog brugen af kondomer for forsvarlig inden for ægteskabet, hvor den ene part er inficeret. Under sådanne omstændigheder bør en sikrere forebyggelsesmåde praktiseres, hvis det kan lade sig gøre, tilføjede han. *Von Eiff* udtrykte håb om, at kongressen vil føre til en bredere bevidsthed på både det kirkelige og det videnskabelige område om de mange problemer, og at dialogen må videreføres.

Begge parter må tage hinanden alvorligt og lære af hinanden.

Ved kongressens afslutning udtalte direktøren for

det bio-etiske center ved Jesu Hjerter universitetet i Rom, at den katolske kirke fortsat må afvise brugen af kondomer, også blandt Aids-inficerede partnere i ægteskabet. Han vendte sig også klart imod provokeret abort i tilfælde, hvor moderen er Aids-inficeret. Også et sygt foster har ret til livet.

Umiddelbart før pavens afsluttende tale understregede formanden for det pavelige råd for samfundets meddelelsesmidler, ærkebiskop *John P. Foley*, at massemedierne må gå ind for det klart sundhedsmæssige standpunkt, at kyskhed uden for ægteskabet er den bedste måde, hvorpå Aids kan forebygges. Han vendte sig afgørende imod kondom-kampanjer, der kun fremmer en livsstil, der er selvødelæggende, på grund af præservativens mangelfulde sikkerhed.

WHO's generaldirektør, *Hiroshi Nakajima* fremhævede nødvendigheden af at forsvare menneskeværdigheden og menneskerettighederne i lovgivning til bekæmpelse af Aids. Han måtte desværre henvise til, at nogle landes restriktive politik, f.eks. vedrørende ud- og indrejse, har haft »en ikke mindre ødelæggende virkning« end Aids-infektionen.

Naturlig familieplanlægning styrker partnerskabet

Goslar, (KNA) - Ifølge en arbejdsgruppe for naturlig familieplanlægning, NFP i Bonn har praktiseringen af denne form for familieplanlægning en positiv virkning også på andre af ægtefællernes samlivs-områder. Naturlig familieplanlægning er ikke kun en metode til forebyggelse af svangerskab, men en adfærds- og levestil, forklarer den kvindelige læge *Ursula Sottong* og psykologen *Notker Klann*, der begge er medlemmer af NFP-arbejdsgruppen. Det redegjorde de for for nylig på et seminar i Goslar i Nordtyskland. De hævder begge, at metoden øger

ægtefællernes kropsbevidsthed og fremmer samtalen i partnerskabet.

Ursula Sottong erklærer, at man i løbet af 3 måneder kan lære ægtepar at anvende den naturlige metode sikkert. Det drejer sig om at erkende biologiske processer i legemet, »som altid har været der, men som man i lang tid ikke har kunnet tyde«. *Kvinder vil ikke opleve disse iagttagelser af deres eget legeme som besværlige, men tværtimod berigende.*

Notker Klann oplyser, at en videnskabelig undersøgelse har vist, at den naturlige familieplanlægning er den 4. hyppigst

anvendte metode til svangerskabsforebyggelse.

Halvdelen af de par, der indgik i undersøgelsen, havde tidligere prøvet andre midler, men ikke været tilfredse med det. Undersøgelsen viser videre, at »sikkerhed« og »sundhed« står øverst på listen over ønsker ved valg af metode. *Moralsk-religiøse motiver* kommer først ind på syvende-pladsen. Han understreger også, at ingen metode er 100 pct. sikker. *Undersøgelsen viser således, at ved konsekvent anvendelse af den naturlige metode opnås lige så stor sikkerhed mod svangerskab som med P-pillen.*



Retræte på Sostrup med skandinaviske Tro og Fællesskab

Generalvikar Paul Marx leder retræten 29. juli-4. august

Fra den 29. juli til 4. august 1990, leder generalvikar Paul Marx den 10. Skandinaviske Tro og Fællesskab retræte - denne gang på Sostrup Kloster. Retræten er økumenisk og er åben for alle, som tror på Jesus eller er åbne for Ham. Temaet for retræten er »Jesus den sårede healer«.

Tro og Fællesskab (Faith and Sharing) er et kristent fællesskab i bøn, hvor alle er velkomne. En Tro og Fællesskab retræte inviterer os til at møde Jesus sammen med nogle af de

mere synligt fattige i vort samfund (som for eksempel de mentalt handicappede). Den inviterer os også til at møde Jesus gennem vor egen og ofte skjulte fattigdom.

Retræten vil indeholde følgende emner:

- Forkyndelse af Guds ord

- Stilhed og bøn

- Fejring af den katolske eukaristi (messe) og den protestantiske nadver-gudstjeneste

- Små grupper, hvor vi bliver inviteret til at være og bede sammen.

Den første Tro og Fællesskab retræte blev holdt af Jean Vanier i Canada i 1968, og allerede i 1972 ledede Jean Vanier en retræte i Danmark på Sostrup. I 1988 holdt Jean Vanier den ottende skandinaviske Tro og Fællesskab retræte i Sverige, og sidste år blev retræten holdt i Norge, ledet af pater David Wilson.

Dette år bliver retræten ledet af pater Paul Marx OMI. Det er planlagt, at retræten også ledes af en søster fra Canada, hvor man har haft mange års erfaring med Faith and Sharing retræter. Såfremt dette lykkes bliver retræten holdt på letforståeligt engelsk, med mulighed for oversættelse. I modsat fald vil den blive holdt på dansk.

Der henvises til annoncen side 14.

Peter Wimberley

Jesuitterne ansætter mediemedarbejder

Jesuitterne på Jagtvej i København har ansat cand. mag Klaus Møller-Jørgensen som mediemedarbejder, foreløbig for en periode af 3 måneder. Pater L.O. Dorn håber, at det vil vise sig, at der kunne være god mening i at stillingen kommer til at dække hele bispeddømmets virke inden for de elektroniske medier.

Radio Steno og KVIP

Mediemedarbejderen skal i første omgang tage sig af Radio Steno, Københavns katolske lokalradio. Et stort antal frivillige medarbejdere lægger allerede et godt stykke arbejde i radioen, men der mangler en overordnet koordinering af aktiviteterne - programmerne laves typisk i sidste øjeblik fra gang til gang.

På lidt længere sigt skal stillingen også omfatte KVIP's (Katolsk Video-produktion) arbejde, og der skal skabes kontakter til andre stationer og til DR og TV2. På langt sigt regner man med, at det bliver muligt at bringe katolsk producerede radio- og TV-programmer på lokalstationer rundt om i landet. Samtidig kan mange af disse programmer bruges som undervisningsmateriale på skoler, i sogneundervisningen og andre steder. Lyd- og videobånd indgår i dag som et vigtigt led i al undervisning.

Klaus Møller-Jørgensen oplyser, at der allerede er lagt program for et par måneder frem. Radio Steno kan høres over det meste af Storkøbenhavn på FM-båndet, 107,9 MHz, hver mandag fra kl. 20 til kl. 23. I den første time sendes et magasinprogram med nyheder, meddelelser og forskellige indslag. Herefter følger et telefonprogram, hvor lytterne kan ringe ind og blande sig i samtalen om aftenens emne, og mellem kl. 22.30 og 23 sendes musikprogrammet »Postludium«. Fra februar og nogle måneder frem handler Postludium om gregoriansk musik.

Radio Steno på Magleås

Radio Steno, den katolske lokalradio i Københavnsområdet, er ved at være veletableret. En lille gruppe frivillige har i længere tid sørget for, at man hver aften fra 20.00-23.00 kan høre programmer med katolsk indhold. Det er ikke altid lige nemt at få programmet ud. Selv om man har betalt dyrt for sender, oplever man pludselig, at den udsendelse, som er i gang overhovedet ikke kommer ud. Eller man må konstatere, at der er ved at være tomt i kassen med udsendelser, men sendes



Klaus Møller-Jørgensen

Radio Steno har flere gange i efteråret ikke været i luften som annonceret. Det skyldes tekniske problemer uden for huset, som nu synes at være blevet løst. Pater Dorn opfordrer alle til igen at prøve at stille ind på 107,9 MHz, hver mandag aften.

skal der, så der må produceres hurtigt. Men det er blevet til mange gode udsendelser, måske også til mindre gode.

Alt dette vil folkene bag Radio Steno fortælle om på Magleås søndag den 11. februar kl. 14, hvor der også vil blive serveret smagsprøver på de mange forskellige udsendelser, der har været sendt indtil nu. De, der har hørt Radio Steno kan samtidig komme med deres kommentarer om, hvad de har fundet godt eller dårligt.

Niels Engelbrecht

Læserne beretter

Med Herlev og Tåstrup menighed på retræte

I weekenden den 18.-19. november var Herlev menighed sammen med enkelte medlemmer af Tåstrup menighed på retræte på Magleås med søster Emma Martensen som leder. Emnet var: »Vi har en Gud, som kender os ved navn«.

Meditationsformer

Ud fra tekster fra GT og NT belyste søster Emma denne sandhed levende og engagerende for os. Ved sin grundige indleven i emnet og ved sin hjertevarme og livlige udstråling formåede hun at smitte og inspirere os med sin glæde.

Efter første oplæg blev vi opfordret til stille, men fuldstændig frivillig meditation over emnet under vores færd på stedet inden eller udendørs. Siden blev emnet behandlet ud fra forskellige andre meditationsformer som billedbetragtning, kreativ udfoldelse med farver, ler og naturmaterialer samt rollespil, hvor vi alle måtte bidrage ud fra egne indtryk og efter tur redegøre for vore personlige oplevelser derved. F.eks. blev vi hensat til et orientalsk torv, hvor vi gik rundt og samtalede med hinanden som selvvalgte personer fra Bibelen.

Det var som at blive børn påny - alvor og leg var blandet på dejligste vis. Vor medbragte, egen sognepræst Lon Konold bidrog ydermere til opløftelse ved messerne, ligesom det utvungne samvær med menigheds- og andre trosfæller i Magleås' specielle, skønne atmosfære gjorde de to dage til en uforglemmelig oplevelse, ja næsten en forsmag på evigheden.

En stor tak til søster Emma, Lon Konold og Stefan Jensen som arrangerer.

På deltagernes vegne
Eithel Solhauge

Stillinger tilbydes

Barselsvikar til ungdomssekretariat 25 timer om ugen

søges pr. 01.04. 1990 til 01.12. 1990 med følgende arbejdsopgaver:

Ansvar for organisationens medlemskartotek/EDB samt åjourføring af samme.

Telefon- og kundebetjening.

Renskrivning af mødereferater og korrespondance via Word Perfect. Kendskab til WP en forudsætning.

Deltage i planlægning i forbindelse med møder, arrangementer og lejre.

Registrering, arkivering samt udsendelser.

Har du lyst til at arbejde i et ungt miljø, hvor der tit er fart på - kan du arbejde selvstændigt, er åben og fleksibel - så er det lige dig vi søger!

Løn ifølge aftale.

Danmarks Unge Katolikker er det Katolske Bispeddømmes ungdomsorganisation med ca. 3.000 medlemmer.

Ansøgning sendes til:

Danmarks Unge Katolikker
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K.

Sankt Josefs Skole Roskilde

Grundet læreres alderspensionering er nogle stillinger ledige pr. 1.8. 1990.

Vi ønsker følgende fag dækket:

Dansk, formning, biologi, sløjd, fysik og drengedræt.

Skolen ser gerne erfarne lærere som ansøgere og af hensyn til ligestillingen, gerne mandlige ansøgere.

Skolen er en af Danmarks 24 katolske skoler og ser gerne en ansøger med interesse for denne skoleform.

Vi har 650 elever og 46 lærere.

Skolen har en interesseret forældrekræds og gode kollegiale forhold, samt elever, der er værd at undervise.

Ansættelse efter overenskomst mellem Danmarks Realskoleforening og Frie Grundskolers Lærerforening.

Løn- og pensionsforhold som i den offentlige skole.

Ansøgning vedlagt fotokopi af eksamenspapirer og anbefalinger stiles til skolens bestyrelse og sendes ad tjenstlig vej til:

Skolebestyrer Dan Rasmussen, Frederiksborgvej 10, 4000 Roskilde (42 35 25 26) senest den 1/3 1990.

Møder og arrangementer

Magleåstræf

Søndag den 11. februar kl. 14:
Mød folkene bag Radio Steno.

Program:
Fra kl. 14-15 kaffe, the, kage i stuerne.
Kl. 15.00 foredrag i salen.
Pris 25 kr. for voksne. Børn gratis.

Venlig hilsen
Magleås Styrelse

Skandinavisk tro og fællesskab retræte

Sted: Sostrup Kloster, Gjerrild, 8500 Grenå.
Tid: Søndag d. 29. juli (kl. 16) - lørdag d. 4. august (kl. 12), 1990.

Leder: Pater Paul Marx OMI, generalvikar.

Temaet: Jesus den sårede healer.

Pris: 1300 kr. (800 kr. for børn).

Tilmelding: Inden 1. marts til Peter Wimberley, Kærmindevej 42, 7400 Herning. Tlf. 97 21 44 00, lokal 6201.

Yderligere oplysninger kan også fås hos Werner Switon-Rønnow, 31 39 09 89.

Det sker på Magleås:

To. d. 1.2. 90:

Fr. a.mts UK-forv.

Fr. d. 2.-lø. d. 3.2. 90:

Gymn.skolernes Fransklererfor.

On. d. 7.-to. d. 8.2. 90:

Fr. a.mts UK-forv.

To. d. 8.-fr. d. 9.2. 90:

Lyngby-Taarbæk komm.

Fr. d. 9.-sø. d. 11.2. 90:

Konvertit-weekend v/Jan Lange

Sø. d. 11.2. 90 kl. 14:

Magleåstræf. »Mød folkene bag Radio Steno«.

Ma. d. 12.-fr. d. 16.2. 90:

Den jourm. efterudd.

Lø. d. 17.-sø. d. 18.2. 90:

Katolsk Radio- og Fjernsynsklub for Storkøbenhavn v/Gerda Sørensen

Ma. d. 19.-ti. d. 20.2. 90:

SIR-gruppen

Lø. d. 24.-sø. d. 25.2. 90:

Den jourm. efterudd.

Sø. d. 25.-on. d. 28.2. 90:

Gymn.skolernes matematiklærerforen.

Kære Herning, Horsens, Silkeborg og Vejle-katolikker

Også i år - det bliver fjerde gang - afholder vor pastoralenhed en alletiders

Fastelavsweekend på Øm
lørdag d. 24.02. kl. 10-søndag d. 25.02. kl. 16

Temaet i år er »valg«.

Det kommende menighedsråds- og pastoralrådsvalg vil bringe kolorit over fastelavsweekenden. Ved leg, quiz, konkurrencer skal vi vælge i øst og vest, spise valgfæsk, ruste os til valgslag m.m.

Fastelavsweekenden er for hele familien, unge og ældre. Ud over morskaben er der naturligvis også plads til hyggelige stunder, bøn, messe.

For de morgenfriske starter weekenden kl. 10 i Hamahuset med en kop kaffe og en travetur og medbragt frokost.

Selve weekenden begynder i Ømborgen kl. 13.30.

Lørdag aften er der bankospil til fordel for vort fælles Caritas-projekt »Bespising af skolebørn i Uganda«.

Søndag kl. 9.15 tæler Erling Tiedemann om fremtidens lægfolk i fremtidens kirke.

Kl. 10.30 familiemesse, kl. 13.00 tøndeslagning, kl. 16 afrejse.

Voksne 150 kr., børn og unge til 15 år gratis.

Tilmelding til jeres sognepræst senest den 11. februar.

Katolsk Arbejderaktion Danmark

afholder sin 60. retræte på Magleås d. 10. og 11. marts 1990 med ankomst kl. 14.00 og hjemrejse kl. ca. 18.00.

Retrætens emne er »Skabelsesberetninger«. Indleder pastor Bjørn Højbo. Pris 280 kr. med mulighed for tilskud til socialt dårligt stillede.

Tilmelding senest 3. marts 1990 til George Bune Andersen Ved Klosteret 4, 1. tv. 2100 København Ø Tlf. 31 29 51 10

Mennesket er et fomuftsvesen, der stiller spørgsmål og søger svar bl.a. på dets oprindelse og meningen med tilværelsen. Bibelen giver et religiøst svar, men hvordan skal det forstås? På retræten anvender vi vor metode »Se - Bedøm - Aktion«.

Alle, der kan støtte vort apostolat, er velkomne. Retræteprogrammet vil blive tilsendt.

DUK-kalender

Ledermøde øst/vest den 16/2-18/2 1990 i Odense for alle KUK-ledere, dog kan kun 2 pr. menighed opnå rejserefusion. Pris kr. 100.- samt kr. 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 26/1 1990.

Ministrant-weekend den 16/2-18/2 1990 på Ørborgen for de 8-13 årige. Pris kr. 160.- samt kr. 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 26/1 1990.

Årsmøde den 2/3-4/3 1990 på Ørborgen for 2 delegerede/valgte repræsentanter fra hver menighed/lokalforening. Pris kr. 160.- samt kr. 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 9/2 1990.

Lærlødseskursus den 30/3-1/4 1990 på Ørborgen for alle ledere på DUKs sommerlejr i 1990. Kurset er gratis. Tilmelding senest den 9/3 1990.

Firmelsesweekend Vest den 6/4-8/4 1990 på Ørborgen for alle kon/firmander, der bor på Fyn og i Jylland. Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 16/3 1990.

Karwoche den 6/4-11/4 1990 i Hamburg. Kurset henvender sig til ledere og udvalgsmedlemmer. Pris kr. 800.-. Tilskud kan søges. Tilmelding og betaling senest den 16/3 1990.

Påskelejr den 9/4-16/4 1990 i Holland for de 16-20 årige. Pris kr. 950.- samt 110.- for fællesrejsen til København. Tilmelding og betaling senest den 16/3 1990.

Ledertræning den 20/4-22/4 1990 på Magleås for alle KUK-ledere + en potentiel efterfølger. Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 30/3 1990.

Sportsdag den 28/4 1990 på Niels Steensens Gymnasium for alle mellem 5-25 år. Pris kr. 20.- samt 50.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 6/4 1990.

Ministrant-weekend den 4/5-6/5 1990 på Ørborgen for de 13-18 årige. Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejsen. Tilmelding og betaling senest den 13/4 1990.

Firmelsesweekend Øst den 11/5-13/5 1990 på Ørborgen for alle kon/firmander der bor på Sjælland og Lolland/Falster. Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 20/4 1990.

Nordisk redaktionskursus den 24/5-27/5 1990 i Norge. Kurset henvender sig primært til redaktionsmedlemmerne. Pris kr. 525.- incl. rejse (prisen er med forbehold). Tilmelding og betaling senest den 3/5 1990.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse: ()

Ankommer selv: ()

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Vor Frue af Lourdes

føjes søndag d. 11. februar 1990 i Skt. Augustins Kirke, Jagtvej 183. Messe kl. 15. Sammenkomst i Englesalen. »Maria, fredens dronning«. Kl. ca. 17.30 afsluttende lysprocession.

Konvertit-weekend på Magleås

Tidligere og nye deltagere indbydes til Konvertit-weekend fra fredag den 9. februar 1990 (kl. 19.30) til søndag den 11. februar 1990 (efter frokost).

- tænker du på at konvertere,
- går du til undervisning eller
- har du allerede opnået fuldt medlemskab af den katolske kirke,
så er dette her et tilbud til dig.
Kom og deltag i fællesskabet.

Weekenden vil forløbe i et åbent fællesskab, hvor vi gennem oplæg, samtaler og paneldiskussion vil søge at belyse og forhåbentlig også give svar på nogle af de problemer og spørgsmål, du har. Der vil også blive lejlighed til at udveksle erfaringer og oplevelser.

For kurset står: pastor Peter Nissen, overbibliotekar Ellen Marie Lebahn, afd.leder for Katolsk Information og Katolsk Brevkursus Sr. Hildegard Madsen O.S.B. og skolepsykolog Jan Lange.

Temaer, der vil blive berørt: Kirken i dag, Jesus Kristus Kirkens ophav, Kirkens opbygning og struktur. Verdenskirke - lokalkirke. Livet i menigheden. Kirken efter det andet vaticanerkoncil.

Folder med yderligere oplysninger kan fås i kirkerne eller ved henvendelse til præster og søstre.

Forespørgsler vedrørende kurset: Jan Lange, Bakkevænget 21, 2820 Gentofte. Telefon 31 65 88 75.

Pris for weekenden er kr. 475.-. Kniber det med penge, så tal med din menighedsrådsformand. Der kan yderligere søges om støtte ved henvendelse til undertegnede. Ingen må blive hjemme af økonomiske grunde.

Tilmelding sker til: Elin Udam, Magleås, Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød, telefon 42 81 07 15 ved indbetaling af depositum kr. 200.- eller hele kursusbeløbet (giro 4 28 44 29) mærket: Konvertitweekend.

Deltagerliste m.v. vil blive tilsendt ca. en uge før weekenden. På glædeligt gensyn. Husk at medbringe Bibelen.

Jan Lange
kursuskonsulent

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 01 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger katolske Menighedsplejer værelse el. lejt. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 01-15 23 03 eller privat 01-14 69 36.

Indbinding af »katolsk orientering«

Der er nu igen udsendt 3 årgange »katolsk orientering«. Hvis De har disse årgange komplet, kunne De måske tænke Dem at lade dem indbinde. De 60 numre vil blive samlet i ét bind med rygtekt, og prisen vil blive kr. 275.- incl. moms, hvortil kommer forsendelse.

Evt. interesserede bedes sende bladene til ko.'s adresse, Vesterbrogade 28, 4., 1620 Kbh. V. inden den 28. februar.

Vi kan i begrænset omfang være behjælpelig med at udfylde »huller« i Deres samling, men beder Dem da først kontakte os telefonisk.

Redaktionen

Radio Steno - 107,9 MHz

Kl. 20: Magasinet - nyheder, meddelelser, musik samt forskellige indslag. Den 5. og 12. februar bl.a. om helgener v/Merete With og Martin Drousy.

Kl. 21: Telefonprogram - lytterne kan ringe ind på 31 20 93 38.

D. 5. februar er emnet: »Debat om lidelsens problem« v. sr. Emma Martensen, Poul Jørgensen og p. L.O. Dom.

D. 12. februar er emnet: »Hvorfor katolik?« v. Henrik Ryom og Niels Engelbrecht samt skoleelever.

Kl. 22.30: Postludlum - d. 5. og 12. februar om gregoriansk musik v. K.E. Kengen.

Vi pudser

Deres messing, kobber og sølv samt foretager småreparationer. Vi henter og bringer. Rydder op på lofter og i kældre. Overskuddet går til Polen og Sri Lanka.

Hjælpe-gruppen v/Skt. Ansgars kirke, København. Tlf. 31 64 30 89.

Salg og service

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt. Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

31 69 86 81
DØGNET RUNDT



Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m. Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.



DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 42 99 01 58

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 01-11 72 37. Aften: 02-85 39 40

Massimiliano Falconi

Dagligvej 12, 4000 Roskilde
Tlf. 02 - 36 23 11

Aut.
elinstallatør

EL MOGENS LARSEN

Ramshøved 31a 6200 Aabenraa 62 25 30/62 25 31

M.T.H.S.

M. THOMSEN STØTT

INGENIØRER • ENTREPRENØRER
MURERMESTRE
Kong Christians Allé 6 • 9100 Aalborg
Telefon 03 13 42 33

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Murermester

Bernhardt Christiansen

Solbævej 8, Sabro.
Tlf. 06 94 82 10

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Olieselskabet NORDISK KUL A/S

Administration, salg og service:
RØDOVREVEJ 383

Automatisk levering
Olievagt i fyringssæsonen
Egen import og tanklager
Radiodirigerede tank- og servicevogne

01 70 45 30

- sikkerhed for varme

Pianostemmer

Bernhard Hauber

31 68 19 59

Revision - Bogføring - Skat

- den Registrerede Revisor rådgiver

REGISTRERET REVISOR FRP
Jørgen Brangstrup

STODEN 6-8, 2. SAL
4000 ROSKILDE - 42 35 10 35

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20



Klokketårnet ved domkirken i Pisa står nu så skævt, at myndighederne har lukket det for turisterne. Biskop Alessandro Plotti håber, at det ikke vil vare 10 år, før de tiltrængte sikringsarbejder standser dets videre hældning, som nu er over 5 meter. Kirken får 10 procent af billetindtægterne. Foto KNA.

Pax Christi-fredspris til latinamerikansk jesuit

Trier, (KIPA) - Luis Perez Aguirre, en 48 årig jesuit fra Montevideo i Uruguay har fået tildelt Pax Christi's 2. internationale fredspris. Prisen blev overrakt pater Aguirre i Trier i Vesttyskland af formanden for den tyske sektion af den katolske fredsbevægelse, biskop Hermann Josef Spital. I en tale karakteriserede biskoppen pater Aguirre som et menneske og en præst, der kæmper for ikke-voldelige forandringer til fremme af freden, og som i sin indsats har måttet underkaste sig fængsling og tortur.

Afkald på vold er ikke svaghed

Aguirre er blandt grundlæggerne af »Justitia og Pax« i Uruguay. Som repræsentant for denne organisation har han regelmæssigt informeret FN i Genève om overtrædelser

af menneskerettighederne i Latinamerika.

I sin tale fremhævede biskop Spital videre, at tildelingen af fredsprisen kommer i en tid, hvor det bliver stadig mere tydeligt, at afkald på vold ikke er udtryk for svaghed, men kan regne med mange menneskers tilslutning.

Aguirre opfordrede i sin

svartale til at udvikle en fælles strategi over for den groveste vold, uretfærdige strukturer og økonomisk uretfærdighed i Latinamerika. I stedet for at møde vold med vold må udvikles fredsstiftende og menneskelige alternativer. De fattigste af de fattige må herunder altid gives fortrin. »Af en fattigdommens

kultur kan man lære, at en person ikke finder sin værdi i, hvad personen ejer, men af evnen til at føle medlidenhed og i forholdet til medmennesket«, fremhævede pater Aguirre.

Med prisen følger 5.000 DM. Den overrækkes hvert år af en repræsentant for en af fredsbevægelsens nationale sektioner.

Klokkeringning mod abort i flere vesttyske byer

Bonn, (KIPA) - De katolske kirker i Vesttyskland og Vestberlin lod kirkeklokkerne ringe i et kvarter torsdag den 28. december kl. 12 på dagen for de uskyldige børn efter opfordring fra de tyske biskopper. Meningen med aktionen var at skærpe opmærksomheden mod respekten for livet og advare mod den uforsvarlige abort-praksis i Tyskland.

ligt, at iværksætte en sådan aktion på »De uskyldige børns fest«, hvorved der drages en utilladelig parallel til kong Herodes børnemord i Betlehem.

Formanden for den tyske bispekonference, biskop Karl Lehmann har

hele tiden forsikret om, at aktionen ikke havde til hensigt at sætte nogen i gabestokken, men at mane til, at mennesker ikke ødelægger sin fremtid ved at sætte sig ud over budet om, at man ikke må slå ihjel.

Scientology-sekten aktiv i DDR

Hamburg, (KNA) - Forbrugerrådet i Hamburg advarer kraftigt mod de internationale Scientology-sektens tiltagende aktiviteter. Efter åbningen af grænsen til DDR har sektene åbenbart planer om at gøre Østtyskland til et nyt marked og søger nu at hverve medlemmer her.

Mange mennesker i Vesttyskland har allerede smerteligt erfaret følgerne af et sådant medlemskab.

Efter at man er blevet overtalt til en ildevarslenende personlighedstest, føler man sig helt gennemlyst og udleveret. På grund af de »betænkelige« resultater overtaler man derefter til at melde sig til forskellige kurser og yde sekten forskellige tjenester. Prisen er ofte nogle tusinde D-mark.

Forbrugerrådet i Hamburg råder alle til at være meget kritiske over for

denne »kirke« og ikke lade sig presse til løfter om betaling. Scientology-sektens forretninger er fortsat uigennemsigtige.

Truer paven på livet

Beirut, (KIPA) - En libanesisk undergrundsorganisation, der kalder sig »Organisationen til forsvar for de undertrykte«, har truet pave Johannes Paul II med døden. Den opfordrer samtidig den apostolske nuntius i Libanon, ærkebiskop Pablo Puente til at forlade landet »så hurtigt som muligt«.

I et budskab, affattet på arabisk og udsendt af et pressebureau i den syrisk kontrollerede del af Beirut, meddeles det, at organisationen »har dømt paven til døden«, fordi hans holdning til forholdene i Libanon »er en gejstlig rettesnor for de troende rebeller i Øst-Beirut«. »Vi vil snart eksekvere vores dom«, siges det videre i meddelelsen, hvis sprog minder om de pro-iranske grupper. Allerede i august truede organisationen med at dræbe paven, hvis han besøgte Libanon.

Diskrimination

Ikke alle katolske sogne fulgte opfordringen, som i lang tid har været udsat for kritik. F.eks. hørte man ingen kirkeklokker i 100 af de i alt 815 sogne, der hører under bispedømmet Köln, og i bispedømmet Mainz holdt mellem 5 og 10 pct. af sognene sig uden for aktionen. I Hamburg, Bremen, Göttingen og i det store og hele også Frankfurt var der heller ingen ringning.

Kritikken er især gået på, at man ved demonstrationen diskriminerer kvinder, der har haft abort, og man har følt det anstøde-



I anledning af det europæiske ungdomstræf i Wrocław besøgte Taizés prior Roger Schutz den polske ministerpræsident Tadeusz Mazowiecki. Foto KNA.

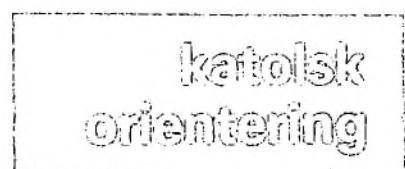
Svære tider for Kinas Rom-tro katolikker

Hongkong, (KIPA) - Den romtro undergrundskirke i Kina står efter alt at døme over for hårde vilkår. Mindst 6 ansvarlige personer i denne kirke er i de sidste uger blevet fængslet, ifølge det katolske pressebureau Uca News i Hongkong.

To præster og en lægmand fra undergrundskirken i Baoding i provinsen Hebei blev fængslet i slutningen af december. Tidligere på måneden var tre

kirkemedlemmer fængslet og en af Vatikanet udnævnt biskop er »forsvundet«. Det drejer sig om biskop Peter Liu Guandong af Yixian i Hebeiprovincen uden for Peking, hvor undergrundskirken er særlig aktiv. Endvidere er biskopperne Joseph Li Side og Peter Joseph Fan Xueyan »forsvundet« efter at være pågrebet af politiet i midten af december. Det samme gælder præsten Zhang Gangyi.

Valg af menighedsråd og pastoralråd d. 1. april



Redaktion:
Pastor Willem Wuyts (ansvarsh. redaktør).
Konsulent Hans Jørgen Johansen (redaktør).
Journalist Knud Helsted Kluge (red.sekretær).

Slut med teolog-kritik af lære-embedet

Rom, (KIPA) - Kardinal Joseph Ratzinger, formanden for den romerske tros-lærekongregation kræver, at katolske teologers ret til at kritisere holder op, når det drejer sig om kærlighedspligten over for kirken og respekten for lære-embedet. Det sker i et interview i den italienske avis »Stampa«.

Det er teologernes opgave at uddybe tros-læren og finde svar på nye problemer og undertiden også øve kritik, siger kardinal Ratzinger. I den henseende kan man i dag konstatere afvigelser, og derfor er det nødvendigt at omformulere de traditionelle regler. I modsætning til tidligere arbejder teologen i dag ikke længere i »et

hemmeligt laboratorium«. Han må derfor være sig sit ansvar over for de troende bevidst og tænke på, at de troende ikke altid bliver tilstrækkeligt og nøjagtigt informeret gennem massemedieme.

Skal finde den rette balance

Teologen må efter kardinalens opfattelse finde den rette balance mellem respekt for det kirkelige læreembede, de troendes vel og en »strengt intellektuel refleksion«. I den forbindelse forsvarer kardinal Ratzinger den ny troskabsed, som alle teologi-professorer, generalvikarer, præster og diakoner skal aflægge, før de overtager et embede.



Den 48-årige historiker Luitgart Derschmidt er den første kvinde, der blev valgt som præsident for Katolsk Aktion i bispedømmet Salzburg i Østrig. Foto KNA.

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3.
DK-1260 København V. Telefon 31 21 14 44.
Redaktionelle medarbejdere:
Kirsten Szarafin og Ruth Plum.
Tryk: Ny Dag, DK-4900 Nakskov. Oplag 16.500.

Næste nummer
udsendes
14. februar

Regionale møder og valg, side 2-3
 Håbet på Jesus Kristus, side 5
 Østeuropa i opbrud, side 6-7
 Bøger, side 8
 Hjernedød og transplantation, side 9

katolsk orientering

DUK henvender sig til den engelske regering

»Danmarks Unge Katolikker« har i et brev den 24. januar udtrykt sin misbilligelse af den engelske regerings beslutning om tvangshjemsendelse af vietnamesiske flygtninge fra Hong Kong.

»Den engelske regerings flygtningepolitik er en krænkelse af de funda-

mentale menneskerettigheder, og ingen værdig måde at løse flygtningeproblemet på«, siges det i henvendelsen, der er sendt til Storbritanniens Ambassade i København. DUK beder den engelske regering om endnu engang at overveje sin beslutning.

Nødråb fra Armenien

Wien, (KIPA) - I anledning af de forfærdelige voldshandlinger i den armenske sovjetrepublik Azerbajdzjan har det armenske, katolske Mechitarist-kloster i Wien rettet en indtrængende appel til

den østrigske regering og hele den internationale offentlighed, om »ikke at overlade det så prøvede armenske folk endnu en gang til en tragisk skæbne«.

De armenske munke erindrer om, at »den første kristne nation i verden« gentagne gange i sin historie har været udsat for blodige progromer og endog »systematisk folkemord«. Hundredetusinder armenere har herunder sat livet til »uden på nogen måde at have modtaget hjælp«.

Menneskejagt

»Når det nu igen, ifølge sovjetiske medier, er kommet til regelret menneskejagt på armenere, når mennesker overhældes med benzin og brændes levende, så må verdensofentligheden ikke passivt se til. Så vil den tunge historiske skyld vokse med yderligere skyld«, hedder det ordret i erklæringen.

Wiener-mechitaristerne gør opmærksom på, at forskellige folkeslag og trosamfund i århundreder har kunnet leve sammen i Kaukasus og i hele Forasien, omend ikke uden konflikter så dog i det store og hele fredeligt. Hadfølelserne er først blevet oppisket af den moderne nationalisme, som tidligere var fremmed for mennesker i denne region.

Man må kunne vente af den sovjetiske statsmagt, »at den ved at beskytte alle sine borgeres liv og ejendom effektivt«. Det

Fortsætter på bagsiden.



Inde i bladet bringer vi Danmarks Unge Katolikers sommertilbud til unge i alle aldre. Billedet er fra sidste sommers børnelejr i Øm.

Historisk møde mellem den ortodokse og den ukrainsk-katolske kirke

Moskva, (KIPA) - For første gang siden 1946 er i Moskva nu indledt en dialog mellem repræsentanter på højt niveau for den russisk-ortodokse og den ukrainsk-katolske kirke. Mødet må ses som en direkte følge af de samtaler, der fornylig blev ført mel-

lem Moskva-patriarkatet og en delegation fra Vatikanet under ledelse af kardinal Johannes Willebrands og hans efterfølger ærkebiskop Edward Cassidy. Disse samtaler drejede sig om genetableringen af den ukrainsk-katolske kirke i Sovjetunionen.

Den nu indledte dialog mellem begge kirker blev påbegyndt på et møde i Moskva i slutningen af januar. Fem ukrainsk-katolske biskopper og flere præster og lægfolk deltog i mødet med Moskva-patriarkatet. Sovjetunionens råd for kirkelige anliggender sørgede for, at de ukrainsk-katolske kirkerepræsentanter omgående kunne rejse til Moskva efter indbydelsen til mødet.

Konstruktiv dialog

Både katolikker og russisk-ortodokse betegner topmødet i Moskva som historisk. Hidtil har de russisk-ortodokse kirkeledere afslået at mødes med det ukrainsk-katolske hierarki.

Ifølge presseforlydender forløb det første møde i en positiv atmosfære, og fra begge sider er man indstillet på at nedtrappe konfrontationerne mellem russisk-ortodokse og ukrainsk-katolske i Ukraine. De russisk-ortodokse repræsentanter modsatte sig heller ikke planerne om fuld legalisering af den

ukrainsk-katolske kirke i Sovjetunionen.

Et vanskeligt punkt i samtalen var de voldelige begivenheder, der var opstået i Ukraine, fordi mange russisk-ortodokse menigheder lod sig registrere som ukrainsk-katolske, og fordi enkelte kirkebygninger var blevet besat af katolikker. De ukrainsk-katolske repræsentanter tog klar afstand fra disse åbenbare voldshandlinger, men fremhævede, at de troende på ingen måde behøvede at nøde sognene eller menighederne til at bekende sig som ukrainsk-katolske. Hver eneste registrering er sket på grundlag af fuld tilslutning.

Vatikanet deltager i fremtidige møder

Efter det første historiske mødes slutning var man enige om fortsat at mødes med regelmæssige mellemrum. Vatikanet skal desuden holdes underrettet om mødernes forløb og også have lejlighed til at sende repræsentanter ved fremtidige møder.

Flere lægfolk får plads i pastoralarådet efter valget d. 1. april

Antallet af lægfolk i pastoralarådet stiger efter valget den 1. april i år med 4 medlemmer, oplyser bispedømmets valgstyrelse.

Pastoralenhed 7, der består af Odense, Nyborg, Svendborg og Assens menighed, har hidtil haft krav på 2 valgte medlemmer i pastoralarådet, men efter at antallet af katolikker er steget til over 2.000, betyder det ifølge vedtægterne, at enheden har krav på 3 medlemmer i stedet for de nuværende 2. Det samme gælder pastoralenhederne

11, der består af menighederne Holbæk, Roskilde og Tåstrup samt nr. 12 med menighederne Helsingør, Hørsholm, Hillerød og Birkerød.

Herlev og Brønshøj menighed i pastoralenhed 13 har hidtil kunnet vælge 1 medlem, men må nu vælge 2, fordi menighederne er vokset til 1250 katolikker.

Stigningen på de 4 medlemmer betyder, at det samlede antal efter valget 1. april bliver 32 i stedet for som tidligere 28.

kk

katolsk orientering

Tilsendes vederlagsfrit alle katolske husstande i Danmark i 20 numre om året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementpris i øvrigt 200 kr. årligt. Adresseændringer: Katolsk bispesekretat, Bredgade 68 A, 1260 København K. Tlf: 33 11 60 80. Giro 500 14 71 Ansvarsholderen, samme adresse.



Menigheden i Vejle påpegede en vis laden-stå-til-holdning havde bredt sig – umiddelbart efterfulgt af et udtalt krav om at blive underholdt.

Biskoppen præsenteret for menigheder med stor aktivitet og megen tilfredshed

Talelysten stor efter menighedernes indlæg i Århus, men Kateketcentralens oplæg gav anledning til misfornøjelse

170 mennesker var forsamlet i Århus søndag d. 21. januar i forbindelse med biskop *Martensens* møderække til opfølgning af pavebesøget. Mødet indledtes med højmesse i Skt. Knuds Kirke; og der var tale om en liturgi præget af fest og glæde: en fyldt kirke, mange koncelebrerende præster, store og små ministranter og en menighed, der vel-instrueret af *Hermann van Tooren*, virkelig sang, både når det drejede sig om de nye gregorianserende melodier, som biskoppen ønsker indført i menighederne, og de danske kernesalmer, man havde valgt.

Ydmygelse og latterliggørelse

Alle møder i møderækken har samme model: Oplæg v. *biskoppen*, *Marianne Powell* og *Guido Kreienbühl*; herefter plenum og senere indlæg v. repræsentanter for forskellige menigheder; og sidst: præsentation af Kateketcentralens kursustilbud 1990/91.

Mødet var det 4. i rækken, og for første gang oplevede man, at Kateketcentralens oplæg, der er det samme ved alle møder, gav anledning til misfornøjelse. *H.O.P. Pedersen*,

Silkeborg, meldte sig som den første til ordet i plenum og gav udtryk for, at det var lidet befordrende for en drøftelse at ydmyge og latterliggøre menighederne, sådan som det var sket i *Guido Kreienbühls* og *Marianne Powells* oplæg. Kateketcentralens leder, *Guido Kreienbühl* fik ikke lejlighed til at svare.

Forsamlingens reaktion på *H.O.P. Pedersens* synspunkt var ikke entydig. Den manglende klaring af begreberne var muligvis årsag til, at indlæggene i plenum gik trægt – så trægt, at *Gottfried Grünewald SJ* foreslog, at man droppede resten af plenum og gik over til indlæggene fra menighedsrepræsentanterne. Her var talelysten til gengæld stor.

Selvoptagetheden trængt dybt ind i menighederne

Man blev præsenteret for en række menigheder med stor aktivitet og megen tilfredshed.

En af Vejles repræsentanter, *Svenning Ravn* udtrykte sin bekymring for, hvorvidt han havde misforstået sin opgave, eller det var de rapportører, han allerede havde hørt. Han overlod svaret til bi-

skoppen og fremlagde så Vejle menigheds svar på de to spørgsmål, man havde fået tilstillet før mødet:

– *Hvordan har vores menighed udviklet sig i de seneste år?*

– *Hvilke bekymringer og hvilket håb giver denne udvikling anledning til?*

Svenning Ravn pegede bl.a. på, at en vis laden-stå-til-holdning havde bredt sig – umiddelbart efterfulgt af et udtalt krav om at blive underholdt. Det havde betydet, at de uforpligtende fællesarrangementer, der kun stiller krav til planlæggeren og hans/hendes medarbejdere var stoppet, fordi de tilsyneladende ikke havde kunnet konkurrere med mere attraktive tilbud andet steds fra.

Til gengæld var deltagelsen i søndagsmessen stigende. Udenlandske familier, tilflyttere og konvertitter havde stimuleret menigheden.

Videre pegede *Svenning Ravn* på, at den selvoptagethed, der ligger i tiden, var trængt dybt ind i menigheden, og at såvel aktive lægfolk som præster havde svært ved at tackle den.

At gå sammen ad Guds kærlighedsstier

Håbet havde Vejle-menigheden dog stadig i behold. Menigheden havde kraftcentre, f.eks. Skt. Maria Hospital, hvor søstre havde evnet over for et anderledes tænkende samfund at fastslå, at på katolsk, kristen grund fødes der liv – der dræbes ikke!

Herudover var børnene, de unge, de etniske mindretal samt menighedens forbilleder: de gamle, dem, der styrkede de aktive i bestræbelserne på at genskabe det blomstrende, gensidigt forpligtende fællesskab i Vejle, så man i fællesskab kunne gå ad Guds kærlighedssti 24 timer i døgnet, alle ugens syv dage og ikke bare lørdag fra 15-16 eller søndag 10-11.

Herning menighed lod sig repræsentere af 4 personer. En af de unge, *John H.M. Jensen* understregede, at Herning menighed, der talmæssigt er under 200 og har stor geografisk spredning, alligevel formår at møde op til søndagsmesse, undervisning og andet samvær.

Hanne Kvium, Horsens rapporterede om et rigt menighedsliv, en skole, der fastholdt sin katolske identitet og en frugtbar økumene. »Men hvor er de unge?«, spurgte hun.

Margrethe Mørck Pedersen, Silkeborg sagde bl.a. i sit indlæg:

»De mange aktiviteter og sammenholdet i menigheden er i sig selv positivt og giver håb for fremtiden. Alligevel gør vi os mange overvejelser og bekymringer for fremtiden. 68-generationen, ungdomsoprørerne, forsvandt ud af kirken, og vi mangler et helt slægtled fra 25-40 år«.

Det betød bl.a., »at man oplevede kirken som en mere og mere statisk størrelse, bestående af trofaste ældre, som ikke længere stiller spørgsmål højt, men fejer dem ind under gulvtæppet. Det kan der være flere grunde til, men

den vigtigste er måske, at man kender kirkens svar; den har ikke ændret sig. Det har spørgsmålene derimod, og de færdige svar er ikke meget værd, hvis vi ikke sammen vil tillade spørgsmålene at komme frem, vil lytte fordomsfrit og i fællesskab søge svarene«.

Præsteløs menighed rykker tættere sammen

I Randers, der i flere omgange havde været præsteløs, havde det betydet, at menigheden var rykket tættere sammen, og at kræfter, som man egentlig ikke troede sig i besiddelse af, var mobiliseret. Men bekymringer havde man:

»Vi er bekymrede for de børn, som bliver døbt og de unge, som bliver firmet, og som vi aldrig ser igen. Vi er bekymrede, fordi det kun på megen beskeden måde er lykkedes os at drage polske menighedsmedlemmer ind i menighedens liv. Vi er bekymrede, fordi vi mangler kateketer«, sluttede menighedsrådsformanden fra Randers, *Villy Sørensen*.

Klare signaler fra gulvet

Efter rapporterne udspandt der sig en dialog mellem biskoppen og »saulen«. Klare signaler fra folkene var ønsket om kurser, specielt kurser for gudstjenesteledere og kateketer.

Sidste punkt på dagsordenen var kursustilbud for Kateketcentralen 1990/91.

Møderne i Kolding og Odense 10. og 11. februar omtales senere i »katolsk orientering«.

Tag med på årets valfart til Lourdes

24. juli til 31. juli 1990 - 8 dages flyrejse med fuld pension

Den Nordiske Valfart

til

LOURDES

Pris på hotel kr. 5000,-
Særpris for syge og handicappede
på »Accueil« kr. 4600,-

Valfartspræst:
Pater Per Waagø O.M.I.
Med på valfarten:
Biskop Hans L. Martensen
Læge, sygeplejersker og samaritter

Valfartskomiteen
Barsehøj 25, 2900 Hellerup
Telefon 31 65 63 41



Et samlingssted
for tusindvis af troende!

Danmarks Unge Katolikker udnævnt til offentlig katolsk forening

Biskoppen har underskrevet dekret om DUK 23. januar

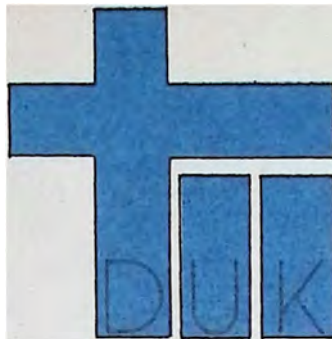
Den 23. januar 1990 udnævnte biskoppen *Danmarks Unge Katolikker*, DUK til offentlig katolsk forening. »Det er *Danmarks Unge Katolikkers* opgave at være bispedømmet *Københavns* initiativ m.h.t. børne- og ungdomsarbejde«, siges det i dekretet. Dekretet underbygger den selvforståelse, som det danske katolske ungdoms-

arbejde har haft længe, »og det er med glæde, at ledere og ansvarlige i DUK nu kan se, at de spor, der er lagt, fører i den rigtige retning«, udtaler ungdomspræsten, *Jesper Fich* og fortsætter:

»Den tætte tilknytning DUK har haft til bispedømmet, og nu i endnu højere grad har opnået,

har allerede i flere år samlet kræfterne til en fælles indsats for kirkens ungdomsarbejde, - således er praktisk talt alle menigheder i dag tilsluttet lokalforeningsstrukturen. Må denne udvikling fremover styrkes, så vi må bevare og udbygge et bredt og profilstærkt ungdomsarbejde.«

kk



16. maj 1990 - biskop Martensens 25-års bispejubilæum Hvem vil være med til at hylde jubilaren?

Der er i de sidste år sket flere spændende ting i vores danske katolske kirke, og nu har vi noget nyt festligt at se frem til. Onsdag den 16. maj kan vor biskop *Hans L. Martensen* fejre sit 25-års bispejubilæum.

Erfaringen viser, at vi skal planlægge i god tid. Flere tusinde hjælp med at forberede og afvikle paven besøg og endnu flere deltog. Lad os i alle sogne, skoler, foreninger, og hvor vi står, samles om at gøre biskoppens jubilæum festligt.

Vi kan bruge anledningen til besindelse og over-

vejelse om vores tro, bispespejledets indhold, læremyndighed m.v. Men først af alt: start med overvejelser om, hvad I har lyst til, og hvad I kan yde og komme med for at fejre biskoppen.

Festmesser og jubilæumsfest

Jubilæet fejres af to omgange:

- På selve jubilæumsdagen den 16. maj afholdes en festmesse i Skt. Ansgars Kirke kl. 16.30. Efter messen vil der være lejlighed til at hilse på biskoppen ved en reception i Skt.

Ansgars menigheds nye menighedssal.

- Lørdag den 19. maj vil der på Magleås dels blive holdt festmesse kl. 15.20, hvori udenlandske biskopper deltager, og dels holdes jubilæumsfest med optræden, musik, dans m.m. fra kl. 11.00.

Menigheder, skoler, foreninger, grupper og enkeltpersoner vil her få lejlighed til at være med til at hylde jubilaren. Afsæt allerede nu disse to vigtige datoer i jeres kalendere.

Enhver, som har ønsker, gode ideer, eller som kan tilbyde hjælp, kan allerede nu kontakte: *Jan*

Lange, Bakkevænget 21, 2820 Gentofte, helst skriftligt, men også gerne pr. telefon 31 65 88 75.

Vær med i en fællesgave til biskoppen

Hvis nogen vil være med i en fællesgave, er det biskoppens ønske, at gaven kan gå til: »Hjælp til publikationer og kurser i bispedømmet«. Gavebidrag kan sendes fra den enkelte eller samlet fra menigheden til: »Biskop-25«, *Katolsk Bispekontor, Bredgade 69A, 1260 København K, Giro 5 00 1471.*

Jan Lange

Ungdomspræsten, *Jesper Fich*:

Husk at finde, opstille og vælge unge til menighedsråd og pastoralråd

Menighedsråds- og pastoralrådsvalget nærmer sig, overalt er man begyndt at lede efter egnede kandidater. Mange forskellige slags mennesker er nødvendige for at vore råd kan fungere godt. En bestemt gruppe glemmes imidlertid ofte, nemlig de unge.

Som med alle der ikke før har siddet f.eks. i et menighedsråd, er de tit uvidende om hvad arbejdet indebærer, hvilke evner det kræver m.v. Erfaringen viser, at man ikke altid kan regne med, at de unge melder sig selv, - selv om nogle unge kan gøre et

udmærket arbejde, hvis de blev valgt ind. Husk derfor at orientere de nye vælgere, og hvor det er muligt at opfordre dem til at kandidere.

På selve valgdagen er mange vælgere også tilbøjelige til at vælge det kendte og sikre. Men det siger

næsten sig selv: Ønsker vi fornyelse og fremtid for vores menighedsråd, er det vigtigt at inddrage også de unge på et ansvarligt niveau.

For vores egen skyld: Husk altså - også - de unge til menighedsrådet og pastoralrådet. *J. Fich*

Valgkalender

Lørdag d. 17. februar: Den endelige valgliste fremlægges.

Søndag d. 18. februar: Sidste frist for at indsende forslag til kandidater til menighedens valgstyrelse.

Sidste frist for at indsende forslag til kandidater til pastoralenhedens valgstyrelse (lægekandidater), og til SV (præster og søstre).

Søndag d. 25. februar: Sidste frist for pastoralenhedernes valgstyrelser og for SV til at indhente samtykke fra de foreslåede kandidater. SV underretter pastoralenhedernes valgstyrelser om, hvorvidt de foreslåede præste- og søsterkandidater er villige til at modtage valg.

Mandag d. 26. februar: Pastoralenhedens valgstyrelser og SV udarbejder en foreløbig kandidatliste.

Tirsdag d. 27. februar: Pastoralenhedens valgstyrelser og SV sender den foreløbige kandidatliste til de lokale valgstyrelser.

Fredag d. 2. marts: Sidste frist for valgstyrelserne til at indhente samtykke fra de foreslåede kandidater. Udarbejdelse af foreløbig kandidatliste.

Søndag d. 4. til fredag d. 9. marts: Den foreløbige kandidatliste fremlægges med oplysning om klagemulighed. Samme for pastoralråd.



BISKOP
HANS L. MARTENSEN

DEKRET OM UDNÆVNELSE AF LANDSFORENINGEN »DANMARKS UNGE KATOLIKKER« TIL OFFENTLIG KATOLISK FORENING.

§1

Hermed udnævnes »Danmarks Unge Katolikker« til offentlig katolsk forening i henhold til Codex Juris Canonici - canon 114, 2981, 2012-3.

§2

a) Det er »Danmarks Unge Katolikkers« opgave at være bispedømmet Københavns initiativ m.h.t. børne- og ungdomsarbejde i henhold til statutter godkendt af biskoppen.

b) Dette ungdomsarbejde kan tage forskellige former, men det er navnlig DUK's opgave:

- at gennemføre weekenda og lejre for børn og unge med et indhold, der styrker og opbygger troen hos disse.
- at styrke og opmuntre lokalt ungdomsarbejde på sogne- og regionsplan.
- at tilbyde uddannelse til ledere i ungdomsarbejdet både på lokal- og landsplan.
- at udgive blade for børn og unge.

§3

Det er desuden DUK's opgave at repræsentere dansk katolsk ungdomsarbejde på nationalt og internationalt plan.

København den 23. januar 1990

Hans L. Martensen
Hans L. Martensen

Støtte til danske politikere

I et brev til justitsminister *Hans Engell* og folketingsmedlemmerne *Kirsten Lee* og *Bjørn Elmquist* henstiller den danske »*Justitia et Pax*«-kommission, at de vietnamesiske bådflugtninge i Hong Kong, der trues med at blive sendt tilbage til Vietnam imod deres vilje, støttes i deres ønske om at blive bosat et sted, hvor de gerne vil være, og hvor de kan skabe sig en menneskeværdig tilværelse.

Kommissionen støtter

de danske politikere, der kæmper for de vietnamesiske flygtninges sag, og mener det må være muligt at nå frem til en politisk, retfærdig løsning på problemet.

Danmark må også yde en indsats ved f.eks. at modtage et større antal af disse flygtninge, mener *Justitia et Pax*.

Brevet er sendt 23. januar og undertegnet af formanden, *Ulla Pinborg*.

kk

48 personer i pastoralrådet

Pastoralenheder				
nr.	navn	lægfolk	præster	søstre
1.	Aalborg	1		
2.	Viborg, Randers	1	1	
3.	Aarhus, Grenå	2		1
4.	Silkeborg, Herning, Vejle, Horsens	1		
5.	Fredericia, Kolding, Esbjerg	1	1	
6.	Haderslev, Aabenraa, Sønderborg, Tønder	1		1
7.	Odense, Nyborg, Svendborg, Assens	3	1	
8.	Nakskov, Maribo, Nyk. F.	2		
9.	Næstved, Vordingborg, Køge	1	1	1
10.	Ringsted, Slagelse, Kalundborg	1	1	
11.	Holbæk, Roskilde, Taastrup	3		1
12.	Helsingør, Hørsholm, Hillerød, Birkerød	3	1	
13.	Herlev, Brønshøj	2		
14.	Ordrup, Søborg, Lyngby, Hellerup	3	1	1
15.	Hvidovre, Frederiksberg, Stenosgade	3	1	
16.	Nørrebro	1	1	1
17.	Bredgade	1		
18.	Amager, Rønne, Aakirkeby	2	1	
	Hele landet	32	10	6

Vejen til kilden

Paven opfordrer Europa til en ny evangelisering. Længe før ordet ny-evangelisering kom i brug, har spørgsmålet været aktuelt: Hvordan giver man mennesker deres tabte tro tilbage? Alle steder, hvor kristendommen har mistet sin oprindelige friskhed, hvor saltet har mistet sin kraft, hvor troen ikke længere er inspiration til et helstøbt liv, der lever kristendommen blot videre som folkelige traditioner uden trosindhold. I bedste fald overlever en fin, human livsetik. I værste fald kun farverig folkløse.

For 150 år siden, i *John Henry Newmans* England, var spørgsmålet allerede så aktuelt, at han begyndte at holde foredrag og skrive traktater om det. I den anglikanske statskirke så han ikke så megen farverig folkløse, snarere en dødbleg embedsmand-stivhed, der truede selve gejstligheden med behagelig kirkelig traditionalisme.

Newman talte og skrev om problemet, men først læste han om det. Som den praktiske mand, han var, interesserede det ham at vide, hvordan den purunge kristendom i de første århundreder langsomt havde fundet indpas i den græske og romerske kultur. Hvordan var hele Middelhavsområdet blevet kristent? Hvad havde kristendommen at tilbyde, som var nyt, noget de gamle kulturer ikke kunne klare? Græsk tænkning og romersk samfundsorganisation lå på et højt niveau. Dannede grækere og romere havde for længst gennemskuet, at hele deres Olympos med dens brogede gudeverden kun var myter, og ikke religion. Hvilket alternativ indeholdt kristendommen?

Med hvilke trosargumenter var de troende gået den ofte blaserte vantro kulturverden i møde? Med hvilke logiske argumenter havde de været i stand til at forsvare troens »primat«, dens forrang over fornuften? Newman vidste, at svaret på disse, også for ham aktuelle spørgsmål måtte findes i oldkirken, blandt de biskopper og lærere, der i de første fire århundreder havde stået forrest i kampen for den første evangelisering.

Han læste kirkefædrene. Det første, der slog ham, var deres utrolige åbenhed for verden, deres horisont. De elskede jo denne verden, de ville evangelisere. Men de kendte dens fejl. »Grækerne søger visdom«, sagde Paulus allerede. Hos Origenes eller hos den »ukuelige« Athanasius fandt Newman en sans for noget, vi i dag kunne kalde troens *merværdi*. Troen ser dybere end intellektet. Troen ser sammenhænge, fornuften ikke ser. Hos dem alle, hos Hilarius i Poitiers, Ambrosius i Milano, Augustin i Nordafrika, fandt han »troens primat«: dens øje ser skarpere end fornuftens ræsonnement.

Studiet af kirkefædrene trak Kristus i centrum: Hele kontroversen i det 4. århundrede drejede sig om Kristi person og natur. Ja, alle tidlige og senere dogmer kan kun forstås i sammenhæng med Kristus-dogmerne. Alle kætteri var vraglære om, hvem Kristus er. Kirken blev splittet på grund af dem. Kristus blev i sandhed »et tegn til fald og oprejsning for mange«. Her fornemmede Newman sin første bekymring over kirkens stadig eksisterende splittelse. Også den anglikanske kirke, som han tilhørte og elskede, var et resultat af en splittelse. Newman ville finde ud af, om den i sidste ende også var andet og mere end et resultat af en konges nykker, om den også indeholdt et kætteri om Kristus.

Hans egen, helt private ny-evangelisering var en opdagelse af Kristi person. Og det var kirkefædrene, der havde vist ham vejen. De havde i deres tids åndelige kamp ikke tilbudt den græsk-romerske verden en alternativ filosofi, eventuelt et verdensbillede, et nyt menneskesyn. Nej, de havde sat tænkende mennesker på vejen til mødet med Kristus. En ny evangelisering har nok ikke et andet valg. Hvordan vil vi andre bringe Kristus ind i vore medmenneskers liv? Ligner vor tid oldkirkens? Ligner den overhovedet Newmans? Eller er det kun vor åbenhed, der er noget i vejen med?

www

Hvordan ville kirken fungere uden støtte udefra?

»Bispedømmet Osnabrück støtter Norden med 1,8 mill. DM« læser jeg i k.o. nr. 18. Det er rundtregnet en syv millioner kroner, som også Danmark får sin del af.: En pæn sjat penge, som gør os i stand til at »køre« kirken forretningsmæssigt set på et pænt serviceniveau. For et år siden foreslog jeg i Pastoralrådet, at vi i det mindste skulle gøre det *tanke-eksperiment*, at forestille os at vi ikke blev støttet udefra: Hvordan ville kirken fungere under disse omstændigheder? Svaret var en høflig tavshed.

Men der kommer ikke alene penge fra BRD, – for den romerske kirkes vedkommende er Det indre Marked for længst en realitet. Kirken importerer f.eks. også Menighedens Forbønner fra Tyskland, fordi der efter sigende ikke findes en levende dansker, der er i stand til

at formulere forbønner, dette forklarer måske den engang imellem lidt servile, Untertan-agtige tone i forbønnerne. (»Lad os ikke forfalde til kritik på paven og kirken«, flæbede forbederen engang før pavebesøget. Bortset fra, at det ikke kan anbefales at forfalde til nogetsomhelst: Må kirken – det er altså os selv, sagde man engang? I Skriften finder man side efter side, hvor Israel kritiserer Israel. Og hvis man hører godt efter, kan man også høre i evangelierne, hvordan Israel (i Jesu person) kritiserer Israel – og det er noget andet end at tro, at Jesus, som den første katolik overhovedet, lige giver farisæerne tørt på!)

Endvidere har vi importeret sproglige formler fra Tyskland. »Jeg har syndet ved min skyld«, hedder det i syndsbeholdelsen. Som fremmedarbejder har

jeg næppe ret til at sætte mig til doms over sproglige formuleringer, men det forekommer mig at »synde VED sin skyld« ikke er korrekt dansk. Det er ghetto-sprog, som kun forstås(?) af de indviede, men oversættelsen er legitimeret af, at det på tysk hedder »durch meine Schuld«. Altså synder mennesket (ha-adam) ved sin (af Gud skabte?) skyld (jf. 1. M 3). Det er lidt underligt at tænke på, at hvis vi havde fået vore kroner fra f.eks. Tjekkosllovakiet, så ville det have heddet »Det er min skyld, det er min store skyld (To je má vina, to je má velká vina). Dette ville både have været i overensstemmelse med det danske sprog, og mere forståeligt for os ikke-teologer. For skyld er vel noget, der er en følge af synden, og ikke noget, man synder ved?

Værre er det imidlertid med en anden sproglig formulering, som også er kommet til Danmark i kølvandet af de tyske mark. Hallelujahsangen citerer gerne evangeliet, og før i tiden blev dette citat sat i ramme ved tilføjelsen »siger Herren« (dicit Dominus). Fx. »En ny befaling giver jeg jer, siger Herren: ligesom jeg har elsket jer, skal også I elske hverandre«. Men med den nyeste oversættelse har oversættelsen (som er katolik, dygtig, kvalificeret, bevares, ingen tvivl om det) gjort et kup. Nu lyder det: »Så siger Herren: En ny befaling osv.« Så siger Herren

– men det er jo profeternes legitimation i Skriften. »Så siger JHVH«, lyder den klassiske formel. Men når man nu oversætter »dicit Dominus« med »So spricht der Herr« i BRD, skal det også være sådan her. JHVH = Jesus, eller også omvendt: Kristologiens dybder fanget i et to-dimensionalt farvebillede, lige til at klistre ind i den troendes feriealbum. – Begyndelsen til Davids salme nr. 110 »JHVH sagde til min Herre« skulle efter oversætterens princip altså godt kunne substitueres med »Jesus sagde til Jesus«? Man må håbe på, at nævnte uheldige liturgiske formel overhales af den nye danske bibeloversættelse.

Måske skulle man alligevel gennemføre det tanke-eksperiment, at forestille sig en kirke i Danmark, der ikke var afhængig af Europas hårdeste valuta?

Herman van Tooren

En messe lørdag aften er en søndagsmesse

I Katolsk Lommebog 1990 står der under katolsk praksis, at en messe lørdag aften kan betragtes som søndagsmesse. Denne sætning skal fortolkes: nogle messer lørdag aften er søndagsmesser, andre messer lørdag aften er det ikke.

Sammenligner jeg nu denne sætning fra katolsk praksis i lommebogen med

canon 1248: at man opfylder sin helligdagspligt ved at deltage i messen efter katolsk ritus på helligdagen eller aftenen i forvejen. Denne canon skal fortolkes: Messen lørdag aften er en søndagsmesse; så spørger jeg, hvorfor lommebogen afviger fra kirkeretten?

Hans Thams Clausen

Giv østtyske katolikker logi

Nu må vore naboer rejse

Østtyskerne må rejse frit i Europa siden 1. januar. Mennesker i hundredtusindtal vil for første gang i deres liv møde den vestlige kultur. Og lige så mange vil prøve at gense det, de kendte før Den anden Verdenskrig.

Den katolske kirke har i Hamborg ligesom i andre tyske byer oprettet en kontaktbørs, der formidler adresser, så tyskere fra øst i f.eks. en weekend kan bo hos tyskere i vest og omvendt. Et besøg i nabolandene står også højt

på ønskelisten, men er p.g.a. hotelpriiserne næsten umuligt at gennemføre. Efter forespørgsel vil kontaktbørsen meget gerne være behjælpelig med adresseformidlingen danskere og østtyskere imellem.

Er du på denne baggrund interesseret i at tilbyde overnatningsmulighed fra f.eks. en fredag til en søndag for et eller flere mennesker fra DDR, der brændende gerne vil ud at se den verden, de indtil for kort tid siden ikke måtte

besøge, så ring venligst til nedenstående telefonnummer og meddel dine ønsker m.h.t. dato, antal personer, køn, alder, interesser etc. Jeg sender derefter oplysningerne til kontaktbørsen i Hamborg, og du vil blive kontaktet direkte fra din gæst. Om ønskes, kunne flere værtsfamilier gå sammen i et fællesarrangement.

Ingrid Hewel Olsen
31 34 16 28
(bedst efter kl. 14)

Tænk selv efter

Efter at have læst de sidste numre af »katolsk orientering«, har jeg lyst til at give udtryk for, at jeg synes det stykke af biskop *Martensen* om registreret partnerskab var meget fornuftigt. Måske forstod jeg ikke alt, hvad han skrev, men det skyldes måske mere mine manglende evner end at biskoppen tog fejl.

Jeg vil gerne tilføje, at det er horribelt at der i lovens øjne ikke er nogen forskel på et »par« bestående af 2 af samme køn, og så et par bestående af 2 af modsatte køn; der må være megen forskel på det samliv, de oplever.

Tænk selv efter!

Knud Andersen
Hammershøj

HUSK
VALGET
1. APRIL



En bedre morgendag - Retfærdighed for alle

Kvindernes internationale bededag

Fredag den 2. marts afholdes »Kvindernes internationale bededag«, hvor kristne kvinder fra Danmark, Grønland og Færøerne kan blive forenet i bøn med medsøstre fra hele verden. Temaet for bededagen er i år »En bedre morgendag - retfærdighed for alle«. Bededagsteksterne er udarbejdet af kristne kvinder fra Tjekkoslavakiet.

I Tjekkoslavakiet findes ingen statskirke, men 19 kirker og religiøse samfund er godkendt af staten. Den romersk-katolske kirke er den største med ca. 9 mio. medlemmer ud af landets 15,3 mio. indbyggere. Den reformerte katolske kirke (hussistiske) har ca. 400.000 medlemmer, medens den lutherske kirke har ca. 500.000 medlemmer. Ifølge en uofficiel statistik er ca. 30% af befolkningen troende, 30% erklærede ateister og 40% hverken- eller, oply-

ser *Komiteen for kvindernes internationale Bededag.*

Man har fejret denne bededag siden kort efter Den anden Verdenskrig.

I 1990 vil kvinderne støtte Missionsforbundets projekt »Oupaloraarsuk-Klubbi«, Jakobshavn, et kristent fristed for børn og unge, der ellers er henvist til gaden. Kollekten vil også blive brugt til et projekt i Chile fra Frelsens Hær. De er igang med at genopbygge et plejehjem, som blev ødelagt efter et jordskælv i 1985.

Bededagsteksterne fås ved henvendelse til sekretæren, *Gerda Sørensen, Rødageralle 38B, 1. sal, 2610 Rødovre.*

Kollekten, der blev indsamlet sidste år i Danmark, Færøerne og Grønland, indbragte 70.000 kr., hvoraf de 35.000 kr. blev givet til et projekt i Rwanda og de sidste 35.000 kr. til et projekt i Tanzania.

kk

Vi er her på jorden for at håbe på Jesus Kristus

2. del af Karl-Heinz Wegers artikel i »Stimmen der Zeit«, om hvorfor vi er her på jorden

Man kan næppe forestille sig mennesker helt uden håb. Håbet er den begrundede forventning om noget, der skal komme, og derfor er håbet tæt forbundet med meningen med vores liv. Den, der ville prøve at leve livet helt uden at håbe på noget, ville ikke stille spørgsmålet om livets mening, for det ville helt blive kvalt af væmmelsen og leden ved livet.

Afskrækkende eksempel

Hvordan et sådant anfald af lede og håbløshed kan virke, har Sartre givet et eksempel på i sit »julespil«: *Bariona eller Tordensønnen*. Bariona siger til sin gravide hustru Sarah:

»Kvinde, det barn du vil bringe til verden er som en fortsættelse af tilværelsen. For dette barn vil skyerne og vandet og solen og husene og menneskets plager endnu en gang eksistere. Du vil på ny skabe verden, der vil

lukke sig som en tyk, sort skorpe over en oprørt samvittighed, der er tvunget til at blive her som en fange midt i denne skorpe, som en tåre. Forstår du, hvilken uhyrlighed, hvilken forfærdelig følelsesløshed det vil være at lade denne mislykkede verden ligesom udkomme i et nyt eksemplar? At bringe et barn til verden betyder af sit hjertes inderste at sige Ja til skabningen, - det betyder at sige til den Gud, der plager os: »Herre, alt er godt, og jeg takker dig, fordi du har skabt universet«. Vil du virkelig synge en sådan lovsang? Lad være, min kære Sarah, lad være! Tilværelsen er en frygtelig spedalskhed, der æder os alle. Og vores forældre har udleveret os til den! Bevar dine hænder rene, Sarah, så du på dit dødsleje kan sige: Jeg har ikke efterladt mig nogen, så den menneskelige lidelse kunne fortsætte«.

Når man læser eller hører den slags, er der noget, der protesterer inde i os,

også selv om man i fortvivlede øjeblikke skulle være enig med Sartre om, at livet kun er en frygtelig spedalskhed, og at det var bedre ikke at efterlade sig nogen, der fortsætter den menneskelige lidelse.

Det kristne håb har et navn

Men hvad er det, der protesterer, andet end netop håbet om en bedre dag i morgen eller om en bedre fremtid?

Vi håber ganske bestemt på mangt og meget, og alt, hvad vi selv kan gøre for at forbedre vores liv og verden, det skal og må vi gøre. Gud vil ikke tage det fra os, som vi selv er blevet pålagt. Alligevel, hvor ofte har vi ikke erfaret, at de skønneste fremtidsdrømme ikke bar frugt. Og hvis det en gang imellem dog er sket, hvor ofte har vi da ikke måttet se, at det, vi oprindeligt håbede på, ikke var en pind bedre og kun vakte

nyt håb om noget endnu bedre i fremtiden?

Men selv om alle vores håb og forventninger kun bragte skuffelser, og drømmen om en bedre verden kun var utopi, - retter vores blik sig da alligevel ikke mod en fremtid, som man kunne kalde *den absolutte fremtid*, fordi den ikke længere indebærer nogen fremtid og dermed heller ikke noget håb...?

Den kristne tro siger, at meningen med mit liv, forstået som håb i kraft af Guds nåde, har et navn: *Jesus Kristus fra Nazaret*. For at frelse os, er han blevet menneske. Han har lidt for os og er opstået fra de døde, så vi tør tro, at sådan som han er nu, vil vi også en gang blive. Hans nutid er min fremtid og mit håb, - et håb, der er større end alle andre håb.

Naturligvis ved vi godt, at et svar om det kristne håb på spørgsmålet om, hvorfor vi er her på jor-

den, - et sådant svar tager ikke kørset fra os i vores liv. Ofte vil vi føle os fastnaglede uden udsigt til andet end en bundløs afgrund af lidelse, smerte og død. Men trods dette kan vi ikke andet end stadig håbe, også selv om vi mangler ord for det, og også selv om hjertet er tomt i stum fortvivelse.

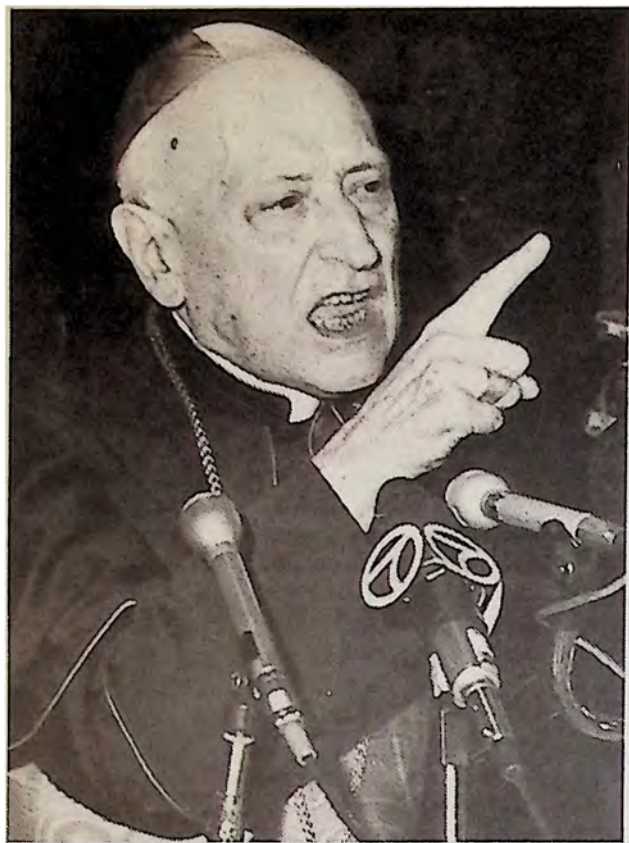
Livets mening tilbydes os

Vi er her på jorden for at håbe på Jesus Kristus. Det betyder ikke, at vores blik og vores længsler uophørligt skal være rettet mod det hinsidige og mod den salige opstandelse. Men et kristent håb formår at være den tavse ledsager i vort liv og i vor død. Den kristne kan og må være både tålmodig og ivrig. Han eller hun behøver ikke ustandselig at løbe stakåndet hid og did efter lykken i denne verden, som om der kun fandtes denne lykke. Når vi står som de

unyttige tjenere i evangeliet og har gjort alt, hvad vi kunne, - når vi står magtesløse og hjælpeløse over for det uafvendelige, - når vi i bestemte situationer ikke kan ændre noget mere, og når vi på grund af sygdom eller alder mister vores muligheder for at gøre verden bedre, så ved vi styrkede i håbet, at det hele ikke var forgæves, at der stadig er en mening med vores liv, - en mening, vi ikke selv har lagt ind i livet, men en mening, der hele livet igennem bestod i tilbydes os.

Det er os selv, der bestemmer, om vi hele livet bare vil springe fra mening til mening som fra tue til tue for til sidst at falde i meningsløshedens sump, - eller om vi vil give vores fri Ja til det, som vi alligevel ikke kan slippe, nemlig håbet, der udelukker alle andre håb.

HJJ



Kardinal Jozsef Mindszenty.

Torv i Budapest opkaldes efter kardinal Mindszenty

Budapest, (KIPA) – Pladsen foran det ærkebiskopelige palads i Estergom, som er det traditionelle sæde for den ungarske primas, er blevet opkaldt efter den tidligere primas, kardinal *Jozsef Mindszenty*.

Det skete den 8. februar i forbindelse med en festlig ceremoni for kardinal Mindszenty. Kardinalen blev i 1949 idømt livsvarigt fængsel under en opsigtsvækkende stalinistisk skueproces for højforræd-

deri under den stalinistiske tid.

Ifølge det ungarske pressebureau MTI blev kardinal Mindszenty rehabiliteret i efteråret af de ungarske myndigheder. Estergoms byråd har enstemmigt vedtaget at opkalde torvet efter kardinal Mindszenty.

Navngivelsen fandt sted på 41 års dagen for domsafsigelsen. En mindeplade vil senere blive indmuret i det ærkebiskopelige palads.

Østtyske lægfolk vil tage aktivt del i fornyelsen

Berlin, (KIPA) – Katolske lægfolk i DDR har nu grundlagt en fælles østtysk aktionskomité. Komiteens første initiativ er en appel til alle østtyske katolikker om ikke at forlade DDR, men tage aktivt del i samfundets fornyelse og nøje følge udviklingen med henblik på de kommende valg.

Det er aktionskomiteens formål at virke for intensiv information og fremme et snævert samarbejde med lægfolkets regionale bevægelser. Man søger i den forbindelse at etablere en sammenslutning af flest mulige lægfolksgrupper i bispedømmerne »i samme ånd som Det andet Vatikankoncil

dekret om lægapostolatet«. Komiteen vil desuden arbejde for »at udforme fælles opfattelser om fælles samfundsmæssige problemer«, der kan hjælpe de enkelte katolikker med deres initiativer og beslutninger.

Komiteen vil endvidere gennemføre fælles aktioner eller kampagner, udvikle et tillidsfuldt samarbejde med Berlins bispekonference, føre dialog med de evangeliske kristne på økumenisk basis og skabe kontakt med de vesttyske katolikkers centralkomité.

Der indkaldes til den første generalforsamling i slutningen af februar i Berlin.

Første katolske menighed i Sibirien oprettet

Moskva, (KNA) - Det sovjetiske pressebureau Tass meddeler, at den første romersk-katolske menighed i Sibirien nu er oprettet i Novosibirsk. Den 32-årige franciskaner *Vytavtas Saulius*, der stammer fra Kaunas, fungerer som menighedens præst. Hans arbejde er ikke begrænset til at lede gudstjenester og kirkekor, men omfatter også besøg i omegnens skoler, hvor han taler om religion og moral, oplyser Tass videre.

Efterkommere af landsforviste

Indtil slutningen af borgerkrigen i 1921 var der katolske menigheder i Sibirien. De bestod overvejende af polakker, der i det zaristiske Rusland var blevet forvist til Sibirien, og af tyske indvandrere fra begyndelsen af århundredet.

Den ny menighed i Novosibirsk vil snart blive efterfulgt af andre. Således oplyser Tass, at en gruppe romersk-katolske troende i det sibiriske Tomsk allerede har fået tilladelse af de stedlige myndigheder til at overtage en gammel kirke med henblik på oprettelse af endnu en menighed.

Kaserne bliver på ny kloster

Ifølge KIPA er et kloster i den sibiriske by Khabarovsk, som i flere år har været benyttet som kaserne, på ny stillet til rådighed for religiøse formål. KIPA's kilde er det sovjetiske pressebureau Novosti, der også oplyser, at der de seneste år er sket en genopblomstring af det religiøse liv i den østlige del af Sovjetunionen. I bispedømmerne Khabarovsk og Vladivostok er 16 kirker

Tyskland og Europa delt af samme årsager

Bonn, (KIPA) – Ved en nytårskur for det diplomatiske korps i Bonn udtalte forbundspræsidenten *Richard von Weizsäcker*, at Tysklands og Europas deling har de samme årsager, som kun samlet kan overvindes. Det tyske spørgsmål er efter von Weizäckers opfattelse en integrerende del af den europæiske udvikling.

blevet genåbnet, og 6 nye er under opførelse.

600 kirker i Ukraine

KIPA meddeler videre, at omkring 600 kirker i øjeblikket er til disposition for de ukrainsk-katolske

troende i Ukraine. Siden 1. december sidste år er nu 700 ukrainsk-katolske menigheder blevet registreret. Omkring 350 tidligere russisk-ortodokse præster har ønsket at gå over til den ukrainsk-katolske kir-

ke, og deres anmodninger er imødekommet af kirkens biskopper.

Ifølge en pressemeddelelse fra ukrainsk-katolske repræsentanter i Rom bygger oplysningerne kun på optællinger i de større byer. Tallene for mindre byer og landsbyer er endnu ikke opgjort. Det oplyses videre, at der i nogle egne af Ukraine ikke længere findes åbne russisk-ortodokse kirker.



I 40 år har de tjekkiske myndigheder forhindret den nu 69-årige biskop *Karel Otčenasek* at udøve sit embede. Han blev udnævnt i 1950. Den 27. januar 1990 blev han under stor festivitas indsat i bispedømmet Hradec Králové. Til venstre ses Vatikanets nuntius *Colasuonno*, helt til højre ærkebiskoppen af Paris, kardinal *Lustiger*. Fotos KNA.

Kirkelige medier vågner op i Tjekkoslavakiet

(KNA) – Fornyelsen i Tjekkoslavakiet efter det kommunistiske systems sammenbrud har også bragt bevægelse i den kirkelige presse. Nye kirkelige publikationer udgives og mange gamle blade skifter navn og redaktionel linie. Fra kirkekredse i Prag oplyses, at vicebiskop *Antonin Liska* har fået overdraget den særlige opgave at virke som »mediebiskop«.

Fra midten af januar er et nyt katolsk kirkeblad udkommet under navnet »Domov« med præsten *Jan Maga* som chefredaktør. »Domov« udkommer foreløbig hver 14. dag, men det er planen, at det skal udkomme en gang om ugen. Hovedvægten bliver i bladet lagt på aktuelle nyheder om kirkens liv i Tjekkoslavakiet og i verden i øvrigt.

Nye toner høres

Tidsskriftet »*Katolicke noviny*«, som tidligere støttede den nu ophævede præsteforening »*Pacem in terris*« har skiftet navn til »*Tydenik*«, og den nyudnævnte chefredaktør er pater *Alosi Karsky*. Også »*Tydenik*« vil nu bringe omfattende informationer

om kirkelivet og desuden bringe forkyndelsespræget stof.

Fra den 1. februar udsendes hver søndag en gudstjeneste i den tjekkoslovakiske radio, og om lørdagen bringes en radioavis med specielt kirkelige

nyheder. Desuden bringes hver lørdag en økumenisk udsendelse med skriftlæsninger og religiøs musik.

Endelig er der planer om menighedsudsendelser i lokalradioerne og regelmæssige religiøse udsendelser i fjernsynet.

58 ordenssamfund reorganiseret nu i det frie Ungarn

Budapest, (KIPA) – Siden ophævelsen af forbudet mod ordenssamfundenes arbejde i Ungarn er nu 58 katolske ordener blevet reorganiserede, ifølge oplysninger fra vicebiskop *Nandor Takacs*. Vicebiskoppen er af den ungarske bispekonference overladt arbejdet med koordineringen af ordenssamfundene i Ungarn.

Før den kommunistiske magtovertagelse i landet var der 23 mandlige og 43 kvindelige ordenssamfund i Ungarn med omkring 13.000 aktive medlemmer. Efter magtovertagelsen kunne kun benediktiner-

ne, piaristerne, franciskanerne og szegediner-søstrene fortsætte deres virksomhed, men dog med begrænset frihed til trosundervisning. Alle andre ordener blev opløst og deres klostre beslaglagt af staten.

De nyorganiserede ordener vil ikke fortsætte med deres traditionelle virksomhed, men gå ind i arbejdet med narkomaner, alkoholikere og andre sociale randgrupper. Men har også planer om at oprette en baneværdsmission og en fængselssjælesorg.



Lejrtilbud 1990

Danmarks Unge Katolikker

Sommerlejrens tema:

Messen

På årets lejre vil vi søge at forstå messen bedre

Fællesskabet trækker - det ved vi, der laver DUK arbejde. Men hvad er det, som gør vores fællesskab så anderledes end det vi kender i skolen eller i sportsklubben? Det er selvfølgelig troen, og den atmosfære af tillid og tiltro, der opstår, når mennesker deler samme tro.

Dette fællesskab fejrer vi i messen.

Lær festreglerne at kende

Som katolikker tror vi måske, vi kender messen godt, men alligevel: hele blandingen af ritualer, sang, bøn og læsninger kan alligevel virke forvirrende.

Og tænk hvor pinligt det ellers er, når man er gæst

uden at kende festreglerne.

Spændende temaer

På årets lejre vil vi forsøge at forstå messen bedre, så det i højere grad kan blive noget, den enkelte deltager bevidst i. Liturgi, som læren om gudstjeneste hedder, er ellers et meget spændende tema: Det handler om den ældste kirkes historie, om Jesu forståelse af sit liv og sin død, om at forstå sin tilværelse ud af evangeliet og kunne give udtryk for det, og det handler om bibelen, og om mystik, fest, farver og musik.

Og netop fest, farver, musik og livsglæde kommer du til at møde på årets lejre.

Jesper Fich



På lejrene er der også tid til at more sig sammen, som f.eks. disse børn, der underholder de øvrige lejrdeltagere.

Danmarks Unge Katolikker - holder også sommerferie sammen

Her er tilbud for de af jer, der gerne vil noget anderledes i jeres sommerferie

Danmarks Unge Katolikker har på disse 4 sider 10 forskellige sommerferietilbud til dig, der gerne vil noget særligt med din sommerferie. Du skal blot aldersmæssigt være mellem 0 og 100 år. Og der er noget for enhver smag. Lejrene her i landet finder sted på Ømborgen i Øm ved Ry, Myretuen i Bastrup, Bornholm, Sverige og Tyskland.

Desuden tilbydes en række økumeniske lejre især for de rejselystne. Der er således mulighed for at komme til Lourdes, Nordfrankrig, Storbritannien, Italien, Schweiz, Vesttyskland, Sovjetunionen, Estland og Taizé i Frankrig.

DUK tilbyder 3 børnelejre, 1 midilejr, 1 juniorlejr, 1 vandrelær på Bornholm, 1 ungdomslejr, 1 multilejr, 1 kanotur i Sverige og Sommerschule i Hamburg.

Knap 100 lejrledere står parate til at fylde netop din sommerferie ud med et indholdsrigt tilbud. Lejrene er meget forskellige, men for de flestes vedkommende bliver temaet »Messen«, et tema, som ungdomspræsten, Jesper Fich omtaler nærmere på denne side. Ellers kan du se frem til liturgi, hygge, lege, kammeratskab og fælles ansvar.

Lejrene
2 af børnelejrene afholdes i Øm ved Gl. Ry; den 3. børnelejr finder sted på Myretuen i Bastrup, Nordsjælland. Disse 3 lejre er for børn mellem 7 og 13 år.

Midilejren afholdes i Øm. Er du hverken barn eller voksen, men lige midt imellem, altså 12-15 år, så er denne lejr noget for dig.

Juniorlejren er i Øm for aldersgruppen 14-17 år og er traditionelt hurtigt overtegnet.

Ungdomslejr er for 18-25 årige og finder sted under spændende festlige former i Ømborgen.

Vandreturen på Bornholm er for jer i alderen 15-25 år. 20-25 danskere, nordmænd og svenskere er her på teltelejr. Det er en lejr med de sunde traveture, temabehandling på en anderledes måde og gudstjenester i klostermiljø og på en klippeafsats.

Multilejren i Øm er for de af jer, der er mellem 0 og 100 år. Det er en uge, hvor dagens opgaver løses som i en stor familie. Altså noget for dig, din mor og

far, farmor, farfar, mor, morfar, olde....

Sommerschule i Hamburg er for unge over 17 år. Her deltager både nuværende og kommende ungdomsledere.

Kanoturen til Sverige er for de 16-25 årige. Alt foregår i Guds egen natur, altså en friluftsfærd for den krasne.

Men læs nærmere om de mange spændende katolske sommerferietilbud, som ingen andre kan tilbyde dig.

Tilmelding eller nærmere oplysninger kan du få på DUKs sekretariat. Se bagsiden.



På årets lejre vil vi forsøge at forstå messen bedre, så det i højere grad kan blive til noget, den enkelte deltager bevidst i.

Tilmelding til årets lejre på bagsiden af dette tillæg.

Skal du bruge flere blanketter kan du få dem på DUKs sekretariat.

Børnelejr

Vil du se eller gense Øm eller Myretuen med hver sin herlige sø, møde glade ansigter og opleve et varmt katolsk fællesskab omkring Messen, som i øvrigt er vores hovedtema i år, samt deltage i en masse aktiviteter som sang og musik, dag- og natløb, lejrball, leg og liturgi: Kort sagt, alt det, der gør en DUK-lejr til en uforglemmelig oplevelse? Så tilmeld dig en børnelejr. Vi ses på Øm og på Myretuen!

Børnelejr 1

Sted : Ømborgen, Lindholmvej 13, 8660 Skanderborg
Tlf. 86 89 81 27

Tid : Den 23.06.-30.06. 90

Alder : 7-13 år

Pris : Kr. 600,00 + kr. 110,00 for fællesrejse

Depositum : Kr. 200,00 betales ved tilmeldingen

Lejrchef : Kjeld Lundorf

Tilmelding : Til DUK senest d. 23.04. 90

Børnelejr 2

Sted : Myretuen, Blåkervej 2, 3540 Lyng
Tlf. 42 18 34 41

Tid : Den 28.07.-04.08. 90

Alder : 7-13 år

Pris : Kr. 600,00 + kr. 110,00 for fællesrejse

Depositum : Kr. 200,00 betales ved tilmeldingen

Lejrchef : Gabriella Szirmai

Tilmelding : Til DUK senest d. 23.04. 90

Børnelejr 3

Sted : Ømborgen, Lindholmvej 13, 8660 Skanderborg
Tlf. 86 89 81 27

Tid : Den 28.07.-04.08. 90

Alder : 7-13 år

Pris : Kr. 600,00 + kr. 110,00 for fællesrejse

Depositum : Kr. 200,00 betales ved tilmeldingen

Lejrchef : Nesper Nawarecka

Tilmelding : Til DUK senest d. 23.04. 90



DUK tilbyder 3 børnelejre i Øm og Myretuen i Bastrup. Vil du være med til sang og musik, dagløb, lejrball, leg og liturgi, så meld dig til en af de 3 lejre.



Hvorfor vente længere med at tilmelde dig til den spændende juniorlejr – fat blyant og saks og tilmeld dig i dag.

Juniorlejr

Juniorlejren er traditionelt et af de hurtigste belagte tilbud. Hvorfor mon det? Er solen over Øm særligt brunende? Selvfølgelig er en sommerdag på Øm dejlig, men der er flere grunde til at bruge en uge af de dyre feriedage på juniorlejr.

Her er godt nok frisk luft, friske fyre og smukke piger, men her er også en helt egen stemning som må opleves. Den opstår ud af et godt fællesskab og et spændende program, der giver dig noget med hjem: Brikker til det puslespil det er at finde ud af livet og troen.

Så hvorfor vente længere - fat blyant og saks og skriv i dag til DUK.

Sted : Ømborgen, Lindholmvej 13, 8660 Skanderborg
Tlf. 86 89 81 27

Tid : Den 07.07.-14.07. 90

Alder : 14-17 år

Pris : Kr. 700,00 + kr. 110,00 for fællesrejse

Depositum : Kr. 200,00 betales ved tilmelding

Lejrchef : Hanne Brixtofte Pedersen

Tilmelding : Til DUK senest d. 23.04. 90



Midi-lejren er for unge mellem 12 og 15 år. Den afholdes i år på Ømborgen. Vær hurtig med din tilmelding, lejren bliver traditionelt hurtigt optaget.

Midilejr

Er du hverken barn eller voksen, men lige midt imellem, altså 12-15 år arrangerer DUK igen en lejr for dig.

Her er aktiviteterne tilrettelagt efter din alder, d.v.s. ingen små til at forstyrre eller store til at fortælle hvordan tingene skal gøres.

Lad os mødes til en uge fuld af spændende oplevelser med film, oplæg, ture, sang, messe, musik, sport, leg, dans, snak, spisning, lejrball og meget, meget mere.

Det hele foregår på Ømborgen ved Skanderborg i anden uge af skolernes sommerferie, vi venter bare på din til-

melding, men du skal nok være hurtig, for det er en lejr, der traditionelt hurtigt bliver optaget.

Sted : Ømborgen, Lindholmvej 13, 8660 Skanderborg
Tlf. 86 89 81 27

Tid : Den 30.06.-07.07. 90

Alder : 12-15 år

Pris : Kr. 700,00 + kr. 110,00 for fællesrejse

Depositum : Kr. 200,00 betales ved tilmelding

Lejrchef : Susanne Hoyos

Tilmelding : Til DUK senest d. 23.04. 90

Nordisk vandrelæjr på Bornholm

10 dage på »Østersøens Perle«...

Et dansk-nordisk specialtilbud. Hvorfor bruge en uge eller 14 dage af din ferie på et traditionelt lejrcenter? Eller tage på charterferie til syden? Kombinér det i én lejr.

Her kan du sammen med 20-25 danskere og et par håndfulde nordmænd og svenskere få en kulturel og naturmæssig oplevelse på Danmarks klippe midt i sommerlandet.

Vandreljren er det store alternative lejrtilbud, hvor du på en gang får katolsk

fællesskab, gode traveture, temabehandling på en ny måde, gudstjenester både i klostermiljø og på en klippeafsats - og alt sammen under en lejrform fra dengang en lejr var en lejr.

Sted : Bornholm
Tid : Den 14.07.-24.07. 90

Alder : 15-25 år

Pris : Kr. 1.000,00 + kr. 110,00 for fællesrejse til København

Depositum : Kr. 200,00 betales ved tilmelding

Lejrchef : Andreas Smidt

Tilmelding : Til DUK senest d. 23.04. 90



Vandreljren på Bornholm er det store alternative lejrtilbud, hvor du får katolsk fællesskab, traveture, temabehandling på ny måde, gudstjenester i klostermiljø og på en klippeafsats.

Mød nye og gamle venner på DUKs lejre

Multilejr

Unge og gamle, store og små - kort sagt alle I mellem 0-100 år: Kom og hjælp med at gøre Multilejr festlig, fornøjelig og inspirerende. En uge, hvor vi takler dagens opgaver som en stor familie, om det så er temaarbejde, opvask eller planlægning af aftenbøn. Lederteamet glæder sig til at se så mange som muligt til sommer.

Sted : Ømborgen, Lindholmvej 13, 8660 Skanderborg
Tlf. 86 89 81 27
Tid : Den 21.07.-28.07. 90
Alder : 0-100 år
Pris : Voksne kr. 660,00
7-13 år kr. 590,00
2-6 år kr. 500,00
0-1 år kr. 325,00
Derudover kr. 110,00 (160,00 for alle over 25 år) for fællesrejse
Depositum : Kr. 200,00 pr. person betales ved tilmelding
Lejrchef : Eileen Vandermark
Tilmelding : Til DUK senest d. 23.04. 90

Ungdomslejr

Ungdomslejren 1990 henvender sig til unge mellem 18 og 25 år. Vi håber at gense alle jer, som er blevet for gamle til at være på juniorlejr, og som endnu ikke er blevet til familier (se multilejr!) Og så selvfølgelig også de, der endnu har Øm til gode!

Vi vil bruge ugen til at belyse sommerens tema på allerfestligste måde. Det betyder, at vi kan eksperimentere med ny musik, nye tekster, nye fortolkninger. Også messens »scenografi og udklædning« kunne inspirere os til kreativ nytænkning.

Alt dette »nye« må udgå fra et nødvendigt kendskab til, hvordan messen

har nået sin hidtidige form - derfra kan vi så bevæge os videre ind i den nye farverige form, som måske næsten kunne blive Øms passionsspil anno 1990.
Vel mødt!

Sted : Ømborgen, Lindholmvej 13, 8660 Skanderborg
Tlf. 86 89 81 27
Tid : 14.07.-21.07. 90
Alder : 18-25 år
Pris : Kr. 700,00 + kr. 110,00 for fællesrejse
Depositum : Kr. 200,00 betales ved tilmelding
Lejrchef : Pia Kelly
Tilmelding : Til DUK senest d. 23.04. 90

Kanotur i Sverige

Er du blandt dem, der virkelig trænger til rekreation i din ferie - og som ønsker, at dette skal ske under åben himmel? Kort sagt, er en friluftsfærd med DUK lige

hvad du går og drømmer om i den travle hverdag? Så se her...

En friluftsfærd/kanotur er bl.a. at padle i et adstadigt tempo på en af Sveriges rene søer, mens solen bager på dine skuldre... at holde messe i den uberørte natur, overnatte på en øde ø, lave mad på stormkøkkener, tage sit sidste bad mens solen lader sine røde stråler gløde over Sveriges graner, for herefter at lade sig varme igennem ved bålet, hvor nybagte pandebrød, diskussion af årets tema, sang, aftenbøn o.s.v. står på aftenprogrammet. Er alt dette og meget mere i samme genre lige dig, så meld dig til DUKs kanolejr i Sverige, og vær med til at gøre denne til en uforglemmelig oplevelse.

Sted : Sverige
Tid : 23.06.-30.06. 90
Alder : 16-25 år
Pris : Kr. 1000,00 + kr. 110,00 for fællesrejse til København
Depositum : Kr. 200,00 betales ved tilmelding
Lejrchef : Elsebeth Mørck-Pedersen
Tilmelding : Til DUK senest d. 23.04. 90

Sommerschule

Tag til Hamburg sammen med nuværende og kommende ungdomsledere fra Norge, Sverige, Island, Finland og Tyskland. Sammen vil vi i 12 dage lære, hvad det kræver af os, at være ledere og udveksle ideer til programpunkter. Der vil blive rig lejlighed til at lære en masse pædagogik og til at fordybe os i teologiske emner.

Årets lejr henvender sig specielt til dig, som er interesseret i »Kvinden i Kirken«, da dette er lejrens tema. Man kan jo allerede fantasere over, hvilke spændende diskussioner dette kan bringe. Derudover er der mulighed for at lære Hamburg at kende gennem et spidsfindigt byløb.

Det er et utroligt varieret program, vi kommer igennem, og du kan få mere at vide ved at ringe til Sekretariatet 33 14 77 07 og snakke med Susanne.

Sted : Niels Steensens Haus, Billeweg 32, D-2057 Wentorf
Tlf. 00949 40 722 58 06
Tid : 09.07.-20.07. 90
Alder : 18 år og opefter
Pris : Kr. 1.100,00 incl. rejse
Depositum : Kr. 200,00 ved tilmelding
Tilskud : Efter tilmelding modtager du et ansøgningsskema til Undervisningsministeriet, som normalt yder tilskud
Tilmelding : Til DUK senest d. 23.04. 90



Multilejren er for unge mellem 0 og 100 år. Her takles dagens opgaver som en stor familie, siges det i præsentationen af lejren, der i år finder sted i Øm den 21.-28. juli. Se omtalen på denne side.

Andre tilbud:

Nedenfor er et væld af tilbud for dem af jer, der gerne vil til udlandet

Her i lejravisen kan du læse om DUKs tilbud. Men selvfølgelig er der også mange andre spændende muligheder for at bruge noget af ferien i katolsk sammenhæng, f.eks. i forbindelse med »Inter Rail«.

Den nordiske valfart til Lourdes finder sted i dagene 24.-31. juli 1990, pris (incl. flyrejse) er ca. kr. 3.000,00 for de 17-25 årige og ca. kr. 5.000,00 for dem over 25 år. Mere information kan du få på tlf. 31 62 03 48.

Har du lyst til at deltage i en ungdomsvalfart i Nordfrankrig, som arrangeres af lægfransiskanernes ungdomsgrupper i Europa, så er muligheden der fra den 4.-12. august 1990. Vil du vide mere, kontakt da: Marianne Powell 86 42 39 53.

I økumenisk regi (EYCE) er der følgende tilbud:

Storbritannien, Southall, 25. juli-8. august 1990: Skabe kendskab til multi-kulturelt liv hos kristne. Pris: 70 pund. Sprog: engelsk.

Italien, Agape (v.f. Torino), 17.-29. juli 1990: Teologisk lejr med temaet: Teologi og Økonomi. Pris: 30.000 lire/dag. Sprog: engelsk, fransk, tysk og italiensk.

Schweiz, 7.-21. august 1990: Ansvar, diskrimination. Besøg i en menighed i første uge (med gåture). To ugers rundrejse. Pris: 200 CHF. Sprog: fransk, tysk og engelsk.

Vesttyskland, Haslachmühle/Ravensburg, Bodensee, 22. juli-12. august: Arbejdslejr i hus med handicappede (2 uger). Ekskursioner og kulturelle begivenheder (1 uge). Pris: 100 DM. Sprog: tysk og engelsk.

Sovjetunionen i sommerferien: 2 forskellige ar-

bejdslejr. Sprog: engelsk, tysk og russisk.

Estland i sommerferien: Arbejdslejr med renovation af kirke. Sprog: engelsk, tysk og russisk.

Kontaktperson: Betina Bølling, 86 10 79 38.

Taizé, 24.-27. maj 1990: Pilgrimsfærd for tillid på jorden. Skandinavisk møde for unge i Linköping. Spørgsmål og andre henvendelser:

Linköping-mødet, Det økumeniske Center, Kløvermarksvej 4, 8200 Århus N. 86 16 26 55

Erfaringsmæssigt får vi også altid informationer om flere arrangementer i udlandet i løbet af foråret. Du er altid velkommen til at ringe til DUKs Sekretariat, og høre om evt. andre tilbud.



Sådan melder du dig til sommerens lejre

Mulighed for tilskud til lejrene

Hvis du vil være med til fællesskab på en af DUKs mange lejre, skal du blot udfylde tilmeldingsblanketten nederst på denne side og sende den til DUK. Du kan søge om tilskud, men du skal søge skriftligt. Spørg på DUKs sekretariat, hvordan du gør, men læs først på denne side om mulighederne.

DUK tilbyder også fællesrejse, som kun koster 110.- kr., dog 160.- kr., for alle over 25 år. På alle fællesrejser vil deltagerne blive ledsaget af mindst én voksen. Skriv kun én person/arrangement på hver tilmeldingsblanket. Skal du bruge mere end én, kan du få ekstra ved at ringe til DUKs sekretariat. Find nu »rygsækken« frem og gør den klar! Det er snart sommer.

Tilmeldingsblanket
Du bedes venligst kun benytte én blanket pr. person, da det besværliggør administrationen med mere end én person på blanketten.

Yderligere tilmeldingsblanketter kan rekvireres fra DUKs sekretariat på tlf. 33 14 77 07.

Depositum

For alle DUKs lejre gælder det, at der ved tilmelding skal indbetales et depositum på kr. 200,00 pr. person.

Såfremt depositum ikke indbetales ved tilmelding, kommer tilmeldingen ikke i betragtning, med mindre andet er aftalt med DUKs sekretariat.

Depositum indbetales pr. check eller indsættes på giro 9 08 32 94 påtegnet for *hvem og hvilken lejr* der betales for, eller ved kontant betaling på sekretariatet.

Ved afbud senere end 14

dage før lejrens begyndelse tilbagebetales der ikke depositum.

Tilmelding

Tilmeldingsblanketten indsendes i udfyldt stand sammen med dit depositum til:

Danmarks Unge Katolikker, Bredgade 67,2, 1260 København K, telefon 33 14 77 07.

Sidste tilmeldingsfrist er 23.04. 90 for samtlige lejre.

Betaling af lejrgebyr

Efter at DUK har modtaget din tilmelding og depositum, vil du modtage et specielt giro-indbetalingskort med opkrævning af det resterende lejrgebyr og evt. rejsegebyr.

Indbetalingen af det resterende lejrgebyr kan kun foretages på det tilsendte girokort - ikke på check, postanvisning eller lignende. Girokortet gælder som

bekræftelse på din tilmelding.

Girokortet er påført en sidste betalingsfrist, som bør overholdes, ellers forpasses chancen til at deltage. Tiloversblevne pladser bliver videregivet til deltagere opført på venteliste.

Ansøgning om tilskud

For alle ansøgninger gælder det, at der skal ansøges skriftligt. Ansøgningskema til Ømferiefonden kan rekvireres på Sekretariatet hvortil ansøgningen også skal sendes.

Tilskud til øvrige lejre

Ansøgninger sendes inden sidste tilmeldingsfrist for den pågældende lejr til DUK.

Fællesrejse

Der vil i størst muligt omfang blive arrangeret fællesrejse til alle DUKs lejre. Prisen for deltagelse på fællesrejse er kr. 110,00, dog 160,00 for alle over 25 år.

Rejseudgifter udover de 110,00/160,00 kr. refunderes ved billigste rejsemåde (DSB 2. kl.)

Deltagere skal såvidt muligt deltage i fællesrejsen. Kun mod forudgående aftale med sekretariatet yder DUK rejsetilskud til personer, der ankommer udenfor fællesrejsen.

På alle fællesrejser vil deltagerne blive ledsaget af mindst én voksen rejseleder.

Rejseplan over fællesrejsen udsendes sammen med deltagerbrevet.

Deltagerbrev

Du vil modtage et deltagerbrev ca. 7-14 dage før lejrens begyndelse.

I deltagerbrevet er der praktiske oplysninger, dagsprogram, deltagerliste, rejseplan over fællesrejsen, hvad du skal medbringe, navn og adresse på dine ledere samt andre relevante oplysninger.

Husk

Husk - alt hvad du medbringer af personlige/private effekter er på eget ansvar og risiko.



Det ser ret indviklet ud, men læser du artiklen ovenfor nøje igennem, giver du os ret i, at tilmelding egentlig ikke er så indviklet.

Lejrtilmelding

Læs venligst afsnittet »Information« inden du udfylder tilmeldingen!

- | | | | | | |
|-------------|--------------------------|-------------|--------------------------|-------------|--------------------------|
| Børnelejr 1 | <input type="checkbox"/> | Ungdomslejr | <input type="checkbox"/> | Sommerskole | <input type="checkbox"/> |
| Børnelejr 2 | <input type="checkbox"/> | Multilejr | <input type="checkbox"/> | | |
| Børnelejr 3 | <input type="checkbox"/> | Nordisk | | | |
| Midilejr | <input type="checkbox"/> | vandrelejr | <input type="checkbox"/> | | |
| Juniorlejr | <input type="checkbox"/> | Kanolejr | <input type="checkbox"/> | | |

Navn _____ Født _____

Adresse _____

Postnr. og by _____ Telefon _____

Menighed _____ Katolik: Ja Nej

Ønsker at deltage i fællesrejsen: Ankommer selv til lejren:

I hvilken by stiger du på fællesrejsen: _____

Har du deltaget i DUK-lejre før: Ja Nej

Særlige hensyn (allergi, vegetar el. a.): _____

Nedenstående udfyldes kun for deltagere under 16 år

Navn på far el. mor _____

Cpr.nr. _____ Navn på læge _____

Ferieadresse under lejren _____

Telefon _____ Underskrift _____

En kristen opposition i Sovjetunionen

KIPA-interview

med den russiske afviger Alexander Ogorodnikow

Den kendte russiske, kristne afviger Alexander Ogorodnikow deltog fornylig i Wien i et politisk møde »Europas runde bord« arrangeret af det østrigske folkeparti. KIPA benyttede anledningen til et interview med Ogorodnikow, som i mange år har været kendt i Sovjetunionen for sin religiøse og oppositionelle aktivitet. Han har for kort tid siden grundlagt »Ruslands kristeligt-demokratiske Union«, et parti der vil udgøre en kristen politisk opposition i Sovjetunionen.

- Hvorfor har De grundlagt »Ruslands kristeligt-demokratiske Union«, og hvor mange medlemmer har partiet?

- Vores kristeligt-demokratiske union blev grundlagt i august 1989. Vi vil som kristne give et svar på de spørgsmål, der melder sig i vores stat, og som går i modsat retning af den totalitære marxistiske ideologi. Den kristeligt-demokratiske union er et helt nyt parti i vores historie. Vi vil støtte den demokratiske proces i vores land og fremme de kristne værdier i samfundet. Herved vil vi gøre det muligt at anse Rusland for et civiliseret, kristent land.

Vores parti har i øjeblikket 2.200 medlemmer. De tilhører overvejende intellektuelle kredse. Vi afholdt fornylig en kongres i Moskva, hvor vi indbød alle kristeligt-demokratiske grupper, og vi nedsatte under kongressen et konsultativt råd.

- Hvilken politisk retning kendetegner jeres parti, og hvilken retslig status har I?

- Vi er anderledes organiseret end vore vestlige søsterpartier, fordi vi stærkere betoner den kristne karakter. Hos os står Gud øverst, og derefter kommer friheden. Partiet er ikke officielt registreret. Alt, hvad vi publicerer, »Nyheder fra det kristne fællesskab« og »Den kristeligt-demokratiske budbringer« er illegale.

Vores redaktion i Moskva er blevet ransaget af KGB, og herunder blev en computer, en telefax og et videokamera ødelagt. Se-

ner har vi fået nye apparater. KGB arbejder nu ligesom Mafiaen. Myndighederne chikanerer os med alle mulige bureaukratiske midler. Hvis vi f.eks. vil leje en sal, tøver man med at give os svar, eller man afslår at udleje.

- Modtager De støtte fra den russisk-ortodokse kirke?

- Indtil nu har det ortodokse hierarki fortiet vores virksomhed. På det sidste har det beskyldt os for at fremkalde uro mellem de ortodokse og de unerede i Ukraine. Metropoliten Alexej fra Leningrad har udtalt sig i den retning i fjernsynet.

Naturligvis går vi ind for, at den unerede kirke officielt skal anerkendes. Men lige nu er situationen

i Ukraine meget vanskelig. Vi venter på pavens afgørelse, for så vidt han med sin autoritet kan løse konflikten. Spændingerne bliver imidlertid opmuntret af myndighederne, fordi de frygter kirken som en potentiel politisk kraft.

- Spændingerne og overgrebene i Ukraine tager til?

- Ganske vist registrerer myndighederne nu unerede menigheder, men vægter sig stadig ved at tilbagegive bygninger, kirker og anden ejendom, også selv om mange kirker står tomme i Ukraine.

Jeg tror, at de troende - ortodokse og unerede - må blive enige om, hvilke trossamfund der må afholde gudstjenester i en kirke, således at kirkerne bruges i fællesskab. Desu-

den bør der gives tilladelse til nybygning af kirker, hvor det ikke mere er muligt at give de unerede deres ejendom tilbage. Dette er dog endnu ikke lovligt.

Og Gorbatjov?

- De siger, at Deres parti vil fremme omstillingsprocessen i Sovjetunionen. Støtter De Gorbatjov?

- Vi opfatter os selv som en offentlig opposition, og sådan optræder vi. Vi vil også markere os sådan ved valgene. Vi tilbyder os som »kristen opposition«. Derfor har vi også et radikalt program. Vi kræver adskillelse mellem det kommunistiske parti og staten og derfor også en ændring af de sovjetiske love i overensstemmelse



Ingen tror på Gorbatjovs perestrojka, hævder Ogorodnikow.

med internationale normer. Vi forbereder i øjeblikket et lovforslag om samvittighedsfrihed. Vi går ind for åbning af de endnu lukkede kirker og for løsladelse af alle endnu fængslede samvittighedsfanger.

- Vil De med i de folkeputeredes kongres?

- Vi stræber efter at være med i parlamentet. Men indtil nu har vi ikke kunnet registrere os officielt. Det er dog lykkedes os at opstille kandidater til valgene i to Moskva-kredse. Almindelige mennesker støtter os og vores program, en officielle organisationer er bange for at samarbejde med os, fordi vi er en offentlig opposition og optræder offentligt imod kommunismen og går ind for kristne værdier.

Et medlem af vores organisation er også medlem af Sovjetunionens parlament. Skulle vi få en partirepræsentant i parlamentet, vil vi tale for, at man også kan missionere fra den parlamentariske talerstol. Dette er imidlertid endnu ikke muligt. Vi må stadig for det meste arbejde i hemmelighed, fordi myndighederne ikke tillader en åben virksomhed.

- Går De ind for et flerpartisystem i Sovjetunionen?

- Ja, det gør vi. I vores valg af navnet »Ruslands kristeligt-demokratiske Union« har vi bevidst udeladt betegnelsen »Sovjetunion« for at opfordre andre til at grundlægge lignende partier i deres republikker. I øjeblikket har vi samtaler i Moskva med andre grupper og bevægelser om at oprette en demokratisk opposition. Sådanne grupperinger findes jo allerede i de baltiske lande.

- Tror De på fremgang for den gorbatjovske perestrojka?

- Ingen tror på perestrojka, så længe Gorba-

tjov kun tilstræber forbedringer inden for rammerne af det kommunistiske system. Gorbatjov er kategorisk imod enhver form for pluralisme. Han har hidtil kun tilladt pluralisme i den socialistiske tænkning, der afhænger af kun én person, dvs. ham selv. Han forsøger med alle kræfter at styrke kommunisternes diktatur. Det er hans plan at undgå strejkebølger og med hjælp fra Vesten at pumpe nyt blod i kommunismen. Derfor har han hidtil været imod enhver form for flerparti-regering. Vores anmodning om registrering har man f.eks. afvist med henvisning til, at der ikke er nogen lov i Sovjetunionen, hvorefter et politisk parti kan blive registreret. Sådant set er også det kommunistiske parti illegalt.

- Lider De under holdningen hos det kirkelige hierarki, der stadig i vidt omfang er talerør for staten?

- Vores hierarki hører med til den russiske stat. Det repræsenterer ikke det troende folk, men kun sig selv. Men vi håber, at kirken opnår frihed, - og så vil den tage afstand fra dette hierarki.

På grund af de politiske forhold er der hos os forskellige kirker, - patriarkernes lukkede kirke og de troendes kirke. Patriarkerne søger at bremse de troendes initiativer. Det er ellers tiden, hvor patriarkerne kunne gå ind for mere frihed for kirken, men de gør det ikke.

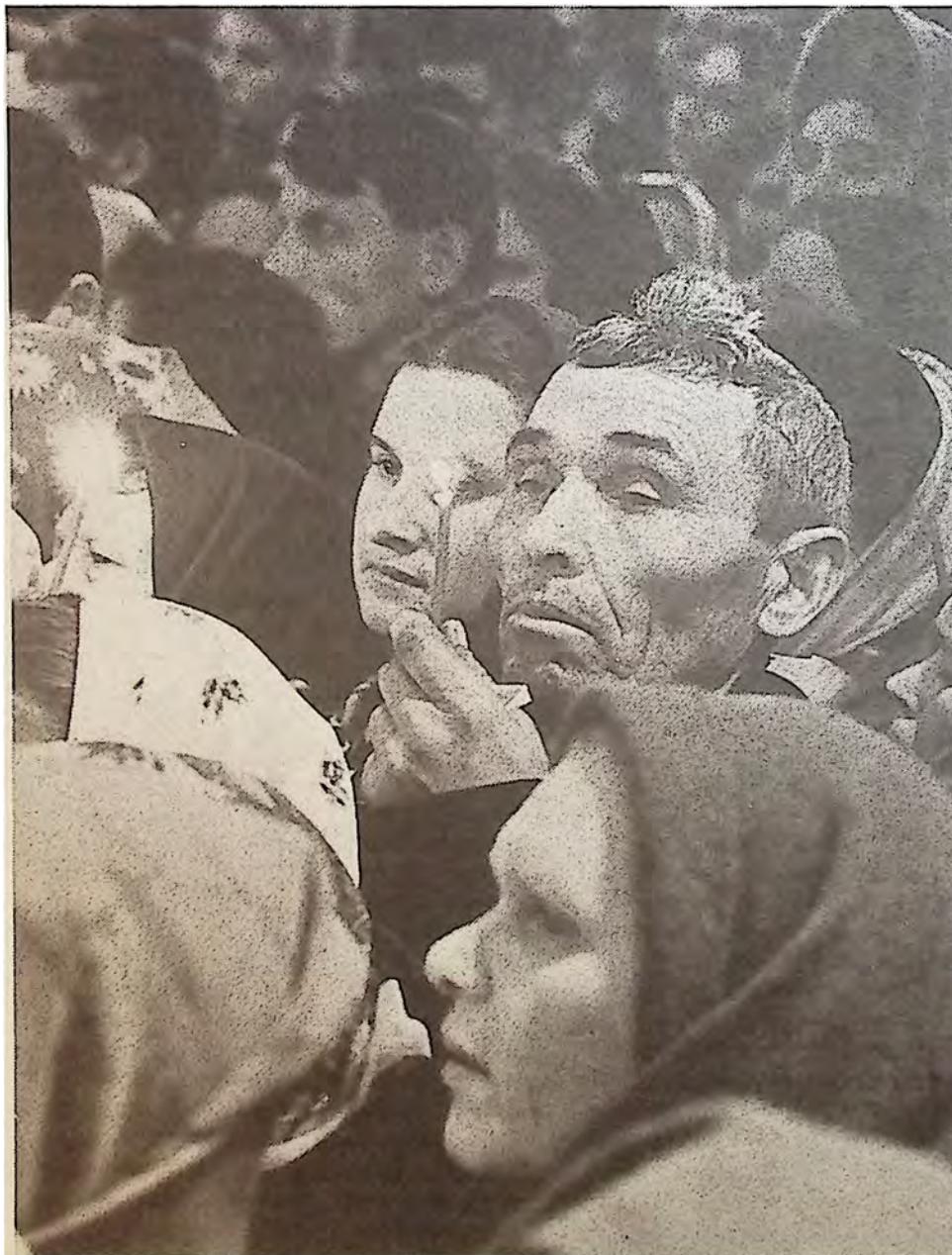
Gode betingelser for økumeniske kontakter

- Hvordan står det til med økumenen i Sovjetunionen?

- De økumeniske forbindelser mellem de forskellige konfessioner er gode. Det beviser f.eks. vores blade, hvor skribenter fra forskellige trosretninger kan offentliggøre indlæg om forskellige bekendelser. Og jeg må tilføje, at disse økumeniske forbindelser er meget bedre, end dem inden for vores eget hierarki.

- For få år siden var de russisk-ortodokse gejstlige, Vladimir Dudko og Gleb Jakunin velkendte som forfulgte på grund af deres samvittighed. Nu er der blevet stille omkring dem.

- Begge arbejder i dag som gejstlige. Dudko holder foredrag for unge og udgiver et lille blad. Jakunin er ved at grundlægge en organisation »Kirke og perestrojka«.



Ortodokse kristne under en påskegudstjeneste. Foto KNA.

Vejen ad hvilken...

Marianne Larsens bog »Gæt hvem der elsker dig« er en nænsom bog, mange bør læse

Af sr. Hildegard Madsen, OSB

»Ingvar syntes, revnen i gavlen var blevet større. Var det muligt? Kunne Stenhuset pludselig en dag skilles ad på midten, langsomt glide ud til hver sin side og til sidst ligge som en ruin spredt over stenbunken oven på klinten? Kunne alt falde sammen over hovedet på dem, mens de lå og sov?

»Du ser syner«, sagde Edith, »den revne er ikke blevet større, der er ikke ler under vores hus«.

Men Ingvar kan ikke slippe tanken. Lodderne omkring det højtliggende gamle hus er lerholdige. Måske skyder der sig en lertunge ind under huset, og når de begynder at grave tæt på, vil leret komme i skred. Huset, Stenhuset er trods den stenede jord ikke bygget på stengrund. Sandheden er, at husets undergrund holdes sammen af gamle træers og buskes rodfilter.

Ingvar er et følsomt gemt. Han har en intuitiv forvisning om fremtrængende uoverskuelige ændringer; han formår ikke at sætte ord på, men uroen bor i ham.

Helt anderledes med Edith, konen i Stenhuset. Hun er pragmatikeren, hun er den der holder styr på økonomien og andre håndterlige sager. »Vi murer revnen til, og når der ikke er noget at se, er alt som før. Så enkelt er det!«

Fine anmeldelser i pressen

Der er noget symbolsk over den her gengivne episode fra lyrikeren Marianne Larsens første roman »Gæt hvem der elsker dig« fra efteråret 1989. Med rette har bogen fået fine anmeldelser i pressen, og den skal hermed præsenteres for »katolsk orientering«s læsere.

»Gæt hvem der elsker dig« er en rejse i tid og rum og sjæle. I jævnt, nærmest gennemsigtigt sprog føres vi gennem historie på flere leder: Stenhusets historie, et fattigt vestsjællandsk landsbysamfunds historie, en forgrenet familiehistorie, adskillige skæbners historie i sammenfletning med hovedpersonen Bodils historie.

Mellem de mange samenslyngede tråde udgør Bodils historie den røde tråd - fra småbarnets drømmetid til den purunge piges visionære nattdrøm, hvor sjælen åbner sig mod uanede horisonter, mod uendeligheden, ja velsagtens evigheden.

Udgangspunktet i tid er de nøjsomme 1950'ere, på én gang efterkrigstid og bro over til den nye tid, 1960'erne med vækst, velstand, højkonjunktur - og skridende værdigrundlag.

Vi møder de allersidste repræsentanter for »gammellivet« (M.A. Hansen), »de gamle milde folk« (Johs. V. Jensen), de sidste almuefolk med deres næsten ordløse livsvisdom.

Men de første traktorer brummer allerede på markerne. Ingvar har ligesom sin gamle far, Albert måttet lægge fiskeriet på hylde og tage arbejde på klinkefabrikken. De første TV-apparater er på plads hos bedrestillede folk. »Kommer billederne flyvende gennem luften?«, vil Bodil vide.

Ja, tv, telefon, badeværelse, køleskab, tæppe på gulvet, centralvarme rumsterer i alle hoveder. Derfor tager flere og flere koner arbejde på »kørværlers«fabrikken, en skønne dag også Edith, Bodils mor. Hun var ellers god for hjemmevævede tæpper af uld fra egne får. Hun forstod sig på at sætte fine gamle mønstre op. Det lærte hun som halvstor tøs af en gammel kone i nabolaget derhjemme. Ellers har hun ikke lært noget. Det gjorde landproletariatets børn sjældent, pigerne slet ikke. Med vævningen

har hun haft gode stunder, hvad der imidlertid ikke skæppede i kassen. Nu dækkes væven til, fårene og gæssene sælges, for kl. 6,30 skal Edith og de øvrige 18 koner stå parat oppe ved Brugsen til afhentning med curlers-fabrikens minibus.

»Er det det værd?«, spørger Ingvar, når Edith efter aftensmaden træt plumper ned i en stol med et ugeblad i favnen.

Men Edith er ikke i tvivl! Ugebladens filosofi er lige til at bruge, og telefon og badeværelse og hele resten holder indtog i Stenhuset i forudsigelig rækkefølge. Bodil får eget værelse, og spørger hun en sjælden gang sin mor om noget - hun er jo stor »og kan passe sig selv« - har Edith svarene parat fra den nye viden, hun så uanstrengt lægger sig efter. Bodil må så klare sig selv og kommer ind på veje og vildveje, som Edith ikke har fantasi til at forestille sig.

Fugtigt rabaldergilde

Da Bodil er nået til 15 års-alderen, er Edith nået så langt med sin stille, tænksume ægtemand, at »det gamle skrammel«, der har haft mellemstation i udhuset, omsider kan futes af på Sankt Hansbålet. Her samles forskellige umage folk, der naturligvis ikke kan feste sammen, kun holde fugtigt rabaldergilde. Sådan ender aftenen - i sommerhusnaboernes hus, eftersom grossererens udenlandske kone er blevet skudt i Bodil - det hører med i billedet, at det nybyggede sommerhus er opført på en grund, der er solgt fra

DUKs årsmøde i Øm vælger ny formand

Den 2.-4. marts holder DUK sit ordinære årsmøde på Ømborgen. Repræsentanter fra hele landet vil i denne weekend vælge ny formand og enkelte ny bestyrelsesmedlemmer.

Nik Bredholt, der har været formand for DUK i de sidste to år ønsker ikke genvalg, oplyser DUKs sekretariat.



Stenhusets jordtilliggende. Dér, hvor får og gæs (og mennesker) før havde gode dage.

Det hele er med

Ja, Marianne Larsen får det hele med i sin roman: Udviklinger og udviklinger og farver og stemninger og normernes skred og

sjælens famlen omkring i åndelig husvildhed. - Udramatisk set og meddelt under himmelens skiftende lys: Sådan, så umærkeligt og glidende gik det til, da land og folk skiftende ham, dengang i 60'erne, og historien begyndte at accelerere i et tempo som aldrig før set.

Mennesket er mere end sine betingelser

Og dog er det ingen forstemmende bog. Mennesket er mere end sine betingelser. Bodils fremtid står åben i mere end én forstand: En nat drømmer hun, at hun flyver under en stadig ny himmel med fuldkomment overblik over det, som var før, men ikke er det samme som før: »Prammen var borte. Det kunne være Albert og Ase (Ingvars afdøde forældre), der for længst var

sejlet ud. Bodil satte kursen mod en horisont, hun aldrig havde set før. Solen var ikke stået op endnu. Men det havde været lyst længe. Det tegnede til at blive en smuk dag«.

Og dette er bogens slutning. En på én gang klar og nænsom bog, som mange bør læse. til genoplevelse eller medoplevelse, alt efter læsernes livsstadium. Til besindelse og eftertanke - vejen ad hvilken vi siden sidste sving er nået til i dag ligger klart tegnet.

Søster Hildegard Madsen

Marianne Larsen: Gæt hvem der elsker dig. Roman. Borgen 1989, 270 s., kr. 268.

Ansgar-bog i nyt oplag

Artikler og billeder om Nordens apostel

Bremen, (KNA) - I anledning af 1125-års Ansgar-jubilæet er pater Basilius Sengers bog »Ansgar - Mönch und Apostel des Norden« udsendt i ny udgave og med nye illustrationer. Bogen er desuden suppleret med flere artikler, nemlig Wolfgang Seegrün om hvordan det gik i Norden efter Ansgar, Ruth Kreuzberg om bispedømmet Osnabrücks Ansgarværk - en model på internordisk venskab, og msgr. Wilm Sanders om, hvor Den hellige Ansgars relikvier befinder sig.

KNA-meddelelsen oplyser desværre ikke, hvilket tysk forlag, der udsender bogen.



Biskop Janssen, Hildesheim bekræftede 2. november ægt-heden af de genopdagede Skt. Ansgar relikvier. Foto KNA.

Fred med retfærdighed

Slutdokument fra det europæiske økumeniske møde i Basel i 1989 på dansk

Slutdokumentet fra det økumeniske møde i Basel i maj sidste år foreligger nu på dansk. 700 delegerede fra alle Europas kirkesamfund deltog i mødet, der afsluttedes med en række opfordringer til kirkerne. Deltagerne pålagde sig selv med Guds hjælp og med Kristi gerning som udgangspunkt at bidrage til at fred og sand retfærdighed kan vinde frem overalt - til glæde for mennesker og for hele skaberværket. Dokumentet er bygget op i 5 afsnit:

- De udfordringer vi møder.

- Den tro vi bekræfter.
- Syndsbekendelse og omvendelse til Gud.
- I retning af en vision om Europa.
- Grundlæggende erklæringer, forpligtelser, anbefalinger og fremtidsperspektiver.

Biskoppen har sendt dokumentet ud til alle katolske sogne, ordenshuse og institutioner, »for at også danske katolikker kan begynde at virkeliggøre Baselmødets intentioner«.

Det økumeniske Fællesråd har også udsendt do-

kumentet til repræsentanter for Folkekirken og andre deltagende kirkesamfund samt til medlemmer af Folketinget og de danske EF-politikere.

De katolske deltagere i Basel-mødet og den danske *Justitia et Pax* kommission håber, at dokumentet må blive brugt overalt.

kk

Fred med retfærdighed. Slutdokument fra det europæiske økumeniske møde i Basel 1989, oversættelse: Ruth Plum, Det økumeniske Fællesråd, pris 25 kr.

Hjernedød og transplantation til behandling i Folketinget

25. januar førstebehandlede Folketinget »Forslag til Lov om ligsyn, obduktion og transplantation m.v.«. Ruth Plum gennemgår i sin artikel lovforslagets indhold og stiller en række spørgsmål om hjernedøds-kriteriet og transplantation.

17. januar fremsatte justitsminister Hans Engell »Forslag til Lov om ligsyn, obduktion og transplantation m.v.« Forslaget var til første behandling i Folketinget 25. januar og sendtes derpå til udvalgsbehandling. Lignende, men ikke helt identiske forslag er tidligere fremsat 14. januar 1987 og 28. oktober 1987 af daværende justitsminister Erik Ninn-Hansen, men blev ikke færdigbehandlede i de pågældende folketingsamlinger.

I justitsministeriets »Bemærkninger til lovforslaget« siges det bl.a., at dets »hovedindhold er forslag til ændringer på to væsentlige punkter: En indførelse af hjernedøds-kriteriet som et supplerende døds-kriterium og skærpede betingelser i lovgivningen om samtykke for at kunne foretage lægevidenskabelig obduktion og transplantation«.

Konstatering af døden

I lovforslagets kapitel 1 om »Dødens konstatering« hedder det i §1: En persons død kan konstateres 1) ved uopretteligt ophør af åndedræt og hjertevirk-somhed, eller 2) ved uopretteligt ophør af hjerne-funktion« og i §2: »Sundhedsstyrelsen fastsætter bestemmelse om de undersøgelser, der skal foretages for at konstatere dødens indtræden efter §1 nr. 2« – altså efter det nu i over en halv snes år diskuterede hjernedøds-kriterium.

Begrundelse for at indføre et nyt døds-kriterium

Om begrundelsen for at indføre hjernedøds-kriteriet siges det i bemærkningerne til lovforslaget bl.a.: »Uopretteligt ophør af al hjernefunktion (hjernedød) indtræder hos personer med så svære hjerne-læsioner, at blodtilførslen til hjernen er uopretteligt stoppet, således at de er bevidstløse, reaktionsløse og uden egen vejtrækning og derfor henvist til respiratorbehandling«.

Det hedder videre, at »den lægevidenskabelige udvikling har gjort, at det uoprettelige ophør af hjerne-funktionen nu kan konstateres med fuldstændig sikkerhed«, og når en person er hjernedød, er »hjer-

tedødens indtræden uafvendelig selv ved brug af respirator og kan alene kunstigt udskydes i få timer eller dage (højest 1-2 uger) med den nuværende teknik«. Da den ophørte hjernefunktion altid følges af en endelig hjertestandsning, er »enhver behandling i patientens interesse derfor umulig, idet der under ingen omstændigheder er nogen chance for overlevelse, og behandling ved brug af respirator er således udsigtsløs maskinel opretholdelse af visse åndedrætsfunktioner hos et menneske. På denne baggrund kan den nævnte behandling normalt forekomme at være uetisk«.

Det nye i loven

Da det ikke er i »strid med almindeligt anerkendte principper for lægers handlemåde at indstille lægelig behandling, herunder brug af respirator, når uopretteligt ophør af hjerne-funktionen er konstateret hos en person«, er det nye kun, at det efter »indførelse af hjernedøds-kriteriet af selve loven fremgår, at lægelig behandling, herunder brug af respirator, kan ophøre, når hjernedød er konstateret«, og det »må være rigtigt, at et så væsentligt spørgsmål er afklaret i lovgivningen«.

Det oplyses også, at de nyretransplantationer, der i Danmark er foretaget med nyre fra afdøde donorer, hidtil er udført med nyre, der er udtaget, »efter at hjertet er holdt op med at fungere«. Indføres hjernedøds-kriteriet, vil det betyde, at »nyrerne kan udtages i den ved brug af respirator forlængede fase, der ligger mellem det tidspunkt, hvor al hjerne-funktion er uopretteligt ophørt, og det tidspunkt, hvor hjertets pumpefunktion uopretteligt ophører«, hvad der betyder, at nyretransplantationer kan foretages »under optimale betingelser, og at organmodtageren dermed vil få en bedre og mere levedygtig nyre«.

En indførelse af hjernedøds-kriteriet kan altså »begrundes ud fra lægelige og etiske synspunkter og uafhængigt af spørgsmålet om at indføre nye trans-

plantationsformer i Danmark«.

Uenighed om hjernedøds-kriteriet Enighed om transplantationer

Ved lovforslagets første behandling i Folketinget d. 25. januar var alle partier enige om, at det skal være muligt at transplantere hjerner og lever i Danmark. Men døds-kriteriet var der ikke enighed om.

Kristeligt Folkeparti, der er imod hjernedøds-kriteriet, fremsatte et alternativt forslag, der gør de nævnte transplantationer mulige, samtidig med at der holdes fast ved det nuværende hjertedøds-kriterium. Heri følges Det Etske Råds flertals udtalelse fra rådets redegørelse af 28. december 1988, der gik ud på, at hvis afdøde udtrykkeligt har givet tilladelse og er registreret i et organo-norregister, skal der kunne udtages organer (nyrer, bugspytkirtel, hjerte, lever) til transplantations-formål, når hjerne-funktionen er uigenkaldeligt ophørt.

Imod Det Etske Råds flertals udtalelse indvender justitsministeriet, at reelt vil der dermed være tale om, »at man fra personer, der i lovens forstand endnu er levende, udtager livsnødvendige organer. Dette må ud fra fundamentale og retlige principper anses for uacceptabelt. Den af rådets flertal foreslåede løsning kendes i øvrigt ikke fra noget andet land«. Det fremhæves des-

Stenogildet vil optage lægestuderende

Alle læger og lægestuderende indbydes til møde lørdag den 31. marts kl. 10-16 i Hellerup.

»Stenogildet«, foreningen af katolske læger i Danmark ønsker større tilslutning blandt katolske læger i Danmark. Gildets love er nu ændret, så også lægestuderende kan opnå fuldt medlemskab af foreningen.

40 medlemmer i Stenogildet

Baggrunden for dette ønske er, at medlemstallet på ca. 40 læger for en stor

uden, at lovgivningsmagten må tage »klart stilling til, om hjernedøds-kriteriet kan anerkendes som døds-kriterium eller ej, i stedet for at indføre en retstilstand, der alene tilgodeser transplantations-formål«.

Der er kun ét dødstidspunkt

Nogle har ment, at hvis hjernedøds-kriteriet indføres, kan man altså »dø to gange«: Først hjernedøden, så hjertedøden. Herom siges det i bemærkningerne, at dødens indtræden »kun skal konstateres én gang: Efter det ene eller det andet døds-kriterium. Er døden konstateret efter hjernedøds-kriteriet, er dødstidspunktet efter dette kriterium således det tidspunkt, hvor personen døde. Dette tidspunkt er derfor også dødstidspunktet i forhold til al anden lovgivning« (arvelovgivningen, sociallovgivningen, forsikringslovgivningen, straffelovgivningen m.v.).

I praksis vil det kun være få dødsfald (op til ca. en pct. eller ca. 500 tilfælde årligt), der vil blive konstateret efter et hjernedøds-kriterium.

Hvem råder over afdødes organer?

I lovforslagets §13 hedder det bl.a.; at ved transplantation fra levende personer kræves der skriftligt samtykke, efter at den pågældende har fået »oplysning om indgrebets beskaffenhed og følger samt risikoen ved indgrebet«.

Samtykke kan gives af den, der er fyldt 18 år og i særlige tilfælde af en person under 18 år, når samtykket er tiltrådt af forældremyndighedens indehaver.

I §14 siges det tilsvarende, at »fra en person, der er død eller som død er indbragt til et sygehus eller lignende institution, kan væv og andet biologisk materiale udtages til behandling af sygdom eller legemsskade hos et andet menneske« – efter lignende regler som for levende personer, dvs. at afdøde selv efter sit 18. år skriftligt eller mundtligt skal have udtalt sig herfor. Hvis afdøde ikke har tilkendegivet at være imod indgrebet, kan afdødes nærmeste give samtykke til det: men efterlader afdøde sig ingen nærmeste, må indgrebet ikke foretages.

Ingen videnskabelige forsøg med hjernedøde personer

Man hører undertiden om uhyggelige fremtidsperspektiver, hvor der foretages videnskabelige indgreb og forsøg på hjernedøde personer, hvis åndedrætsfunktion holdes i gang ved hjælp af respirator. Det tages der højde for i lovforslagets §16, idet »sådanne forsøg først må foretages, når uopretteligt ophør af åndedræt og hjertevirk-somhed er indtrådt« – og afdøde skal i forvejen skriftligt have givet tilladelse dertil.

Køb og salg af menneskers organer er strafbart

Man har hørt om fattige mennesker i andre lande, der sælger f.eks. deres ene nyre til transplantation. Lovforslagets §20 siger, at det er strafbart at yde eller modtage »betaling eller

anden økonomisk fordel for udtagelse eller overførsel af væv eller andet biologisk materiale til behandling« som nævnt i de paragraffer, der handler om transplantation.

Den enkeltes ansvar

Af Klaus Møller-Jørgensens artikel i »katolsk orientering« nr. 2 fremgår det, at der i diskussionen ved Stenogildets debataften d. 27. november i fjor var mange, der var skeptiske og forbeholdne over for det nye døds-kriterium. Biskoppen understregede imidlertid, at der ud fra et moral-teologisk synspunkt ikke kan rejses nogen indvendinger imod indførelsen af hjernedøds-kriteriet, og at kirken ikke har udtalt sig derimod i de lande, hvor det er indført. Men dette fritager naturligvis ikke hver enkelt af os fra at tage stilling til problemet.

Spørgsmålet er: Vil jeg selv med taknemlighed tage imod et hjerte fra en afdød? Vil jeg være villig til at give et andet menneske brugsret til mine organer, som jeg ikke selv længere har brug for, når jeg har givet mit liv tilbage til Gud, der skænkede mig det? Når læger har forvisset mig om, at min ægtefælle, mit barn eller mit barnebarn er hjernedød, vil jeg da give afskald på den smertefulde og smukke oplevelse at mærke, når hjertet standser hos den, jeg elsker så højt – for at dette hjerte kan give et andet menneske – min ubekendte næste – en mulighed for at leve endnu en tid til glæde for sine kære?

Hvis lovforslaget bliver vedtaget, kan enhver af os en skønne dag komme til at tage stilling til dette spørgsmål. Jeg må sige ja eller nej, og ansvaret er mit.

Ruth Plum

kan drøfte problemerne set i lyset af vor katolske baggrund. Ikke mindst de yngres røst er her af afgørende betydning«.

Møde 31. marts i København

Lørdag den 31. marts indbydes alle læger og lægestuderende til møde kl. 10-16 i menighedslokalerne ved Skt. Therese Kirke. Mødet indledes med oplæg og diskussion over emnet »Hvad forventer vi af en katolsk lægeforening i Danmark?« Herefter fremlægger bestyrelsen oplæg til

ny formålsparagraf for »Stenogildet«, hvorefter man vil drøfte de nødvendige lovændringer for lægestuderendes medlemsret til foreningen. 22. maj holdes ordinær generalforsamling.

»Der synes på internationalt plan at være en øget aktivitet i de katolske lægeforeninger – og vi vil gerne følge med, men det kan vi kun, hvis vi har en bredere opbakning blandt Danmarks katolske læger og lægestuderende«, siger Kjeld Jensen.

kk

En provsts umulige drøm

At få en katolsk skole tilbage med 400 børn, som man kan give regelmæssig religionsundervisning er en enestående chance for kirken. Vi skal løse denne opgave, siger den ungarske provst til Katøketcentralens medarbejdere, der i efteråret var i Ungarn som led i forberedelserne til fasteaktionen til fordel for rumænske flygtninge i Ungarn.

MACKO, Ungarn okt. 1989.

På en skolesportsplads i nærheden får 20 drenge og piger i 10-11 års alderen gymnastikundervisning, som vi kendte den herhjemme for et halvt hundrede år siden. Det er en stropetur af militærisk tilsnit. Vi har rigelig tid til at iagttage dem, mens vi venter på, at den katolske præst skal vende tilbage til sin præstegård, der ligger umiddelbart over for sportspladsen. En gammel mand på sognekantoret antog os for rumænske flygtninge, da vi dukkede op og spurgte efter præsten. Antagelsen er ikke så mærkværdig, eftersom byen ligger tæt ved den ungarsk/rumænske grænse. Netop som børnene i gåse-

gang marcherer tilbage til skolen, kommer præsten iltomt hen imod os. Han taler kun ungarsk, men skaffer i hast en tolk. I løbet af et øjeblik får han telefonisk organiseret et besøg hos en præstekollega, der taler tysk. Tolken oversætter telefonsamtalen. Det fremgår, at der i den anden ende af tråden forhåbningsfuldt spørges: »Har de noget med?«

Ønsker katolsk skole tilbage

Det skulle senere vise sig, at spørgsmålet var yderst relevant. Det var ikke flygtningeproblemet, der optog de to, provsten og hans tysktalende embedsbrøder. Ganske vist havde provsten rumænske

flygtninge hjemme i præstegården, som han i en gal hast skulle skaffe arbejde og bolig, og i morgen antagelig endnu flere flygtninge. Men det, det virkelig handlede om for dem, var muligheden for at få en katolsk skole tilbage! I 1991 kunne de få den og 400 elever tilbage. Det lokale bystyre havde givet accept. Det eneste, der manglede, var parlamentets underskrift.

Drømmen kom et skridt nærmere

Besøget fra Vesten opfattedes af de to som en mulighed for at komme drømmen et lille skridt nærmere.

- Vi har ingen naturvidenskabelige lokaler i skolen, ikke noget fysiklokale, ikke noget biologilokale. I øvrigt er alt nedslidt og undervisningsmaterialerne få og forældede.

- Alligevel tør De binde an med opgaven?

Provsten er ikke i tvivl. Gennem de sidste 8 år har han døbt 500 børn. Efter

at undervisningsforbudet for ca. et år siden blev ophævet, har han fået 135 af de 500 til undervisning. Men det er for lidt.

- At få en skole tilbage med 400 børn, som man kan give regelmæssig religionsundervisning, er en enestående chance for kirken. Vi skal løse opgaven.

40 års forbud mod undervisning i religion under enhver form, og hvor det overhovedet at vise sig i en katolsk kirke var odiøst, har betydet, at vi har tabt det meste af 2 generationer på gulvet.

Dåb var forbudt tidligere

85% af befolkningen her er døbt. Vi har døbt dem uden forberedelse af forældrene. Fordi det var forbudt. Resultatet er derfor, både hvad angår kirkegangsprocent og børn, der bringes til katekese i præstegårdene.

Et besøg i denne præstegårds undervisningslokale understregede i hvert fald for de besøgende, at

det ikke kunne være alt for attraktivt at komme til katekese: En bordplade på to bukke med brunt indpakningspapir som dug. To lange bænke uden ryg med plads til syv på hver side af bordet. En griselampe til opvarmning og vægge, der ikke har set kalk eller maling i mange Herrens år. Eleverne får ved undervisningens begyndelse udleveret som foræring et lille tyndt kollegiehefte. På første side har præsten med egen hånd klistret et religiøst billede.

- Det er godt nok til os, bemærkede præsten.

Præsten blev holdt nede

Men det er langt fra godt nok til provsten. Han er hurtigt tilbage ved det, der for ham er fremtiden: Han vil have skolen med de 400 børn tilbage! I 20 år har han døbt børn i smug, så at sige; i 20 år har trosformidlingen stort set bestået i, at han og hans embedsbrødre var til ste-

de. Man har overvåget ham og sørget for, at al udfarende kraft fra hans side blev holdt nede. Er der noget at sige til, at han nu nærmest er som et eksploderende energibundt?

- Hvordan skal en kirke uden penge kunne drive en skole og oven i købet en forsømt skole?

- Ungarn har kald! Og måske er der nogle i Vesten, der har kald til os!

Og for at vi nu skal være helt sikre på, hvad det drejer sig om, lægger han hjemvejen omkring skolen. Her er frikvarteret netop forbi. Med stram disciplin stilles der op to og to på række.

- Ungdommen træder ikke længere op imod kirken, men op imod staten.

På mindre end to måneder demonstrerede ungdommen overalt i Østeuropa, at provsten havde set rigtigt. Det, ingen i Europa havde troet muligt, blev muligt. Hvorfor skulle så hans store umulige drøm ikke kunne gå i opfyldelse?

Karen Erngaard

Girokort til fasteaktionen på vej

»I år vil jeg især opfordre jer til at betragte et bestemt problem: flygtningene, emigranterne og de landsforviste. Det voksende antal flygtninge er en smertelig virkelighed i den verden, vi lever: Denne opfordring kommer pave Johannes

Paul II med i sit budskab til fastetiden 1990, som således er et centralt budskab til alle danske katolikker om at deltage i Den nordiske Bispekonferencens fasteaktion.

De kan støtte fasteaktionen ved at benytte det

girokort, som netop i disse dage udsendes til alle katolske husstande. Med denne hjælp støttes rumænske flygtninge i Ungarn, et projekt, der blev omtalt i et 8-sidet tillæg i »katolsk orientering« nr. 1 i år.

Caritas Danmark opfordrer også til, at man bestiller de små sparebøsser, som kan fyldes ved hver dag i fastetiden at lægge lidt til side. De kan bestilles hos Caritas Danmark, telefon 33 12 72 61.

kk

Nordiske katolske journalister har dannet forening og ønsker udvidet samarbejde

På et møde i Stockholm i weekenden den 3. og 4. februar besluttede katolske journalister fra Danmark, Norge, Sverige og Finland at danne foreningen Nordisk UCIP, som tilsluttes »Den internationale sammenslutning af katolsk Presse« (UCIP). I alt 84 lande fra alle verdensdele er med i denne katolske organisation.

Mødet var kommet i stand på initiativ af informationssekretær, Jan Folkegaard, bispedømmet Stockholm og generalsekretær for UCIP Europa, Bruno Holz, Genève. Både katolske journalister ved de enkelte landes katolske kirkeblade og katolske journalister ved andre medier i Norden deltog i

mødet. Fra Danmark var Knud Helsted Kluge, »katolsk orientering« med.

Gennem de seneste år har katolske journalister og redaktører ved de katolske blade i Norden arbejdet nært sammen, bl.a. omkring presseforberedelsen af pavebesøget, preserejsen til Vatikanet i april '89 og omkring biledbogen »Pave Johannes Paul II i Norden«.

Der var enighed om, at journalister ved katolsk presse i Norden og ved andre medier kan drage nytte af et medlemskab, idet der åbnes op for en bred vifte af kontakter verden over. Men også katolske journalister fra andre dele af verden kan ved nordisk medlemskab

få kendskab til nordiske katolske forhold.

UCIP Norden vil foreløbig være en sammenslutning af katolske journalister uden vedtægter. En gang årligt arrangeres et møde, hvor væsentlige og aktuelle emner tages op. Næste år holdes mødet i Helsinki og i 1992 er Norge vært.

På mødet drøftedes desuden en såkaldt database i Mannheim, hvor 4 store katolske pressebureauer er tilsluttet. Danmark, Norge og Stockholm un-

dersøger mulighederne for at få pressemeddelelser via computer for derigennem at kunne præsentere katolske nyheder hurtigere. I Finland og Stockholm arbejdes der desuden på at oprette en katolsk pressetjeneste.

Interesserede katolske journalister kan ved henvendelse til redaktionskontoret få nærmere oplysninger om den nyoprettede Nordisk UCIP. Telefon 31 21 14 44.

kk

Katolske journalister se her!

Vil du være med i en dansk sammenslutning af katolske journalister eller vide mere om UCIP - henvendelse »katolsk orientering«s redaktionskontor tlf. 31 21 14 44.

Økumeniske retræter

Det økumeniske Center, Skovhusgruppen i Århus er igen fremme med en række økumeniske tilbud i form af retræter med forskelligt indhold. Formålet med retræterne er at danne ramme om stilhed og afsondrethed, hvor man stilles overfor livets grundlæggende spørgsmål og værdier.

Blandt retrætelederne er blandt andre Eva Nordentoft, sr. Emma Martensen og Gottfried Grünewald, sr. Regina König, Lægfranciskanerne og Skt. Josephsøstrene.

Pjece og nærmere oplysninger om retræterne

kan fås på Det økumeniske Center i Århus, Kløvermarksvej 4, 8200 Århus N, Telefon 86 16 26 55.

kk

SKOVHUSET



Program for år 90
Kirken og miljøet
Kaldet ud i arknen

2/89

Døde

En beundrer af pastor Olaf Magnussen

Da jeg d. 17. januar 1990 læste i »katolsk orientering« om pastor Olaf Magnussen's død, var det mærkeligt, at se den korte notits, hvormed man fra bladets side oplyste om hans bortgang.

Der må være mange fra Skt. Antoni Sogn, der mindes pastor Magnussen. Præsten der var forud for sin tid.

Præsten der altid havde tid.

Præsten der var ungdommens ven.

Præsten der var de fattiges ven.

Radioamatør i stor stil.

En præst for ministrering.

En præst, der kunne prædike, så det trængte ind, også under krigen forstod tyskerne, hvad der blev sagt.

En motoriseret præst, med præstekjolen trukket op under vindjakken på vej til søndagsmesse i Asserbo.

En præst man sent vil glemme.

Gammel Brønshøj'er.
Jørgen Holleufer
Meddelelsen kom umiddelbart før trykning. Red.

Møder og arrangementer

Skt. Ansgars Kirke

I anledning af pastor Dietrich Timmermanns 25 års præstetjubel den 6. marts 1990 afholdes søndag den 4. marts 1990 festmesse kl. 10 i Sankt Ansgars Kirke med efterfølgende reception til ca. kl. 15 i menighedssalen, Bredgade 69A.

Alle er hjertelig velkomne.

Sankt Ansgars menighedsråd

Det sker på Magleås:

Ma. d. 12.-fr. d. 16.2. 90:
Den jøum. eftermiddag.

Lø. d. 17.-sø. d. 18.2. 90:
Katolsk Radio- og Fjernsynsklub for Storkøbenhavn v/Gerda Sørensen

Ma. d. 19.-tl. d. 20.2. 90:
SIR-gruppen

Lø. d. 24.-sø. d. 25.2. 90:
Den jøum. eftermiddag.

Sø. d. 25.-on. d. 28.2. 90:
Gymn.skolemets matematiklærerforen.

DUK-kalender

Årsmøde den 2/3-4/3 1990 på Øm-borgen for 2 delegerede/valgte repræsentanter fra hver menighed/lokalforening.
Pris kr. 160.- samt kr. 110.- for fællesrejse.

Løjrledelseskursus den 30/3-1/4 1990 på Øm-borgen for alle ledere på DUKs sommerlejr i 1990.
Kurset er gratis. Tilmelding senest den 9/3 1990.

Firmelsesweekend Vest den 6/4-8/4 1990 på Øm-borgen for alle kon/firmander, der bor på Fyn og i Jylland.
Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 16/3 1990.

Kårwoche den 6/4-11/4 1990 i Hamburg. Kurset henvender sig til ledere og udvalgs-medlemmer.
Pris kr. 800.-. Tilskud kan søges. Tilmelding og betaling senest den 16/3 1990.

Påskelejr den 9/4-16/4 1990 i Holland for de 16-20 årige.
Pris kr. 950.- samt 110.- for fællesrejsen til København. Tilmelding og betaling senest den 16/3 1990.

Ledertæning den 20/4-22/4 1990 på Magleås for alle KUK-ledere + en potentiel efterfølger.
Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 30/3 1990.

Sportsdag den 28/4 1990 på Niels Steensens Gymnasium for alle mellem 5-25 år.
Pris kr. 20.- samt 50.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 6/4 1990.

Ministrant-weekend den 4/5-6/5 1990 på Øm-borgen for de 13-18 årige.
Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejsen. Tilmelding og betaling senest den 13/4 1990.

Firmelsesweekend Øst den 11/5-13/5 1990 på Øm-borgen for alle kon/firmander der bor på Sjælland og Lolland/Falster.
Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 20/4 1990.

Nordisk redaktionskursus den 24/5-27/5 1990 i Norge. Kurset henvender sig primært til redaktionsmedlemmeme.
Pris kr. 525.- incl. rejse (prisen er med forbehold). Tilmelding og betaling senest den 3/5 1990.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse: ().
Ankommer selv: ().

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Bibelen i ny oversættelse

3 søndag eftermiddag i Sct. Ansgars Kirkes menighedssal, Bredgade 69 A

25. februar kl. 15.15. Overrabbiner Bent Melchior fortæller om sit arbejde med oversættelsen af de fem Mosebøger.

11. marts kl. 15.15. Generalsekretær i Det danske Bibelselskab Niels Jørgen Cappelørn fortæller om nyoversættelsen af hele Bibelen.

25. marts kl. 15.15. Skuespiller Erik Mørk læser op af de nye oversættelser. I øvrigt medvirker Jesu Hjerter Kirkes kor.
Pris pr. gang: kr. 25.00.

Tilmelding og nærmere oplysninger: Ulla Elmquist, Bredgade 64, tlf. 33 93 98 83 (bedst kl. 18.00-19.00).

Fastepredikener i Sakramentskirken

I Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, København, holder

pater Edward Stappers, O. Præm., Vejle 3 fastepredikener på følgende søndage:

Søndag d. 4. marts kl. 10

Søndag d. 11. marts kl. 10

Søndag d. 18. marts kl. 10

Kirkekaffe efter gudstjenesteme.
Alle er velkomne!

Stenogildet indbyder

Alle katolske læger og lægestuderende til møde lørdag den 31. marts kl. 10-16 i menighedslokalerne, Sct. Therese Kirke, Bemstorffsvej 56, Hellerup.

Emnet vil være: »Hvad forventer vi af en katolsk lægeforening« samt drøftelse af eventuelle ændringer af Gildets love, så lægestuderende kan optages som medlemmer af Gildet.

Man foreslår at medbringe madpakke - øl og vand kan købes.

Med venlig hilsen
p.b.v.

K.M. Jensen (53 64 81 87)

AC

»Hvad sker der i DDR?«

Hjælpebiskop Norbert Werbs, Schwerin (DDR). I Englesalen, Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B, onsdag den 28. februar 1990 kl. 20.

Det kristne arbejdsfællesskab

holder årsmøde med ordinær generalforsamling lørdag d. 24. februar kl. 14.00 i plejehjemmet Øselsgårdens selskabslokaler (i kælder) Øselsgade 10, 2300 København S.

Efter generalforsamlingen gives der orientering om arbejdsfællesskabets igangværende projekter og virksomhed.

Kære Herning, Horsens, Silkeborg og Vejle-katolikker

Også i år - det bliver fjerde gang - afholder vor pastoralenhed en alletiders

Fastelavnsweekend på Øm

lørdag d. 24.02. kl. 10-søndag d. 25.02. kl. 16

Temaet i år er »valg«. Det kommende menighedsråds- og pastoralrådsvalg vil bringe kolorit over fastelavnsweekenden. Ved leg, quiz, konkurrencer skal vi vælge i øst og vest, spise valgfæsk, ruste os til valgslag m.m.

Fastelavnsweekenden er for hele familien, unge og ældre. Ud over morskaben er der naturligvis også plads til hyggelige stunder, bøn, messe.

For de morgenfriske starter weekenden kl. 10 i Hamahuset med en kop kaffe og en travetur og medbragt frokost.
Selve weekenden begynder i Øm-borgen kl. 13.30.

Lørdag aften er der bankospil til fordel for vort fælles Caritas-projekt »Bespisning af skolebørn i Uganda«.

Søndag kl. 9.15 taler Erling Tiedemann om fremtidens lægfolk i fremtidens kirke.

Kl. 10.30 familiemesse, kl. 13.00 tøndeslagning, kl. 16 afrejse.

Voksne 150 kr., børn og unge til 15 år gratis.
Tilmelding til jeres sognepræst senest den 11. februar.

Focolare Årstræf 90

Søndag d. 4. marts, Niels Steensens Gymnasium, Englesalen, Jagtvej 183 B, 2100 Kbh. Ø.
Kl. 14-17. Alle er velkomne!

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 01 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 01-15 23 03 eller privat 01-14 69 36.

Indbinding af »katolsk orientering«

Der er nu igen udsendt 3 årgange »katolsk orientering«. Hvis De har disse årgange komplet, kunne De måske tænke Dem at lade dem indbinde. De 60 numre vil blive samlet i ét bind med rygtekt, og prisen vil blive kr. 275.- incl. moms, hvortil kommer forsendelse.

Evt. interesserede bedes sende bladene til k.o.'s adresse, Vesterbrogade 28, 4., 1620 Kbh. V. inden den 28. februar.

Vi kan i begrænset omfang være behjælpelig med at udfylde »huller« i Deres samling, men beder Dem da først kontakte os telefonisk.

Redaktionen

Medugorje nyt

På engelsk udgives flere spændende tidsskrifter med oplysende og belærende stof om Maria åbenbaringerne i Medugorje og ved henvendelse til undertegnede fremsendes gratis prøvenumre om de begivenheder, der indtil nu har trukket 15 mill. mennesker til en lille bjerglandsby i Jugoslavien.

Benny Blumensaat, 28 Beaufort Street, Chelsea, London SW 3 5AA, England.

Radio Steno - 107,9 MHz

Hver mandag fra kl. 20 til 23
Kl. 20-21: Magasinet med nyheder, meddelelser, musik og forskellige indslag, blandt andet: 19.2.: Om nyoversættelsen af NT v/Ulla Elmquist. 26.2.: Om askeonsdag.

Kl. 21-22.30: Telefonprogram, hvor lytterne kan ringe ind. 19.2.: »Skal man tage Bibelen bogstaveligt?« v/E. Christiansen og U. Elmquist; d. 26.2.: »Fastelavn« v/B. Højbo og M. Hombech-Madsen. Quiz v/L.O. Dom.

Kl. 22.30-23: Postludium: 19.2. og 26.2.: Om gregoriansk musik v/Knud Erik Kengen.

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 01-11 72 37. Aften: 02-85 39 40

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.

Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.



DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 42 99 01 58

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT:
01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelser og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

31 69 86 81
DØGNET RUNDT



Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Aut. el-installatør
EL MOGENS LARSEN
Ransherød 31a 6200 Aabenraa 62 25 30/62 25 31

Malermester
VILLY HANSEN
Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Murermester
Bernhardt Christiansen
Solbævej 8, Søbro.
Tlf. 06 94 82 10

Pianostemmer
Bernhard Hauber
31 68 19 59

Revision - Bogføring - Skat
- den Registrerede Revisor rådgiver
Jørgen Brangstrup
REGISTRERET REVISOR FARR
STØEN 6-8, 2. SAL
4000 ROSKILDE - 42 35 10 35

Ur- og Brillehuset
»BALANCEN«
v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Tusinder af kristne i demonstration mod islamisering i Nigeria

Lagos, (KIPA) - Tusinder af kristne har demonstreret mod islamisk undertrykkelse i Nigeria. I fire af den afrikanske stats delområder gik de kristne på gaden i demonstration mod den seneste regeringsdannelse, der vil fremme landets islamisering, beretter den nigerianske presse i Lagos.

I Kaduna har den katolske ærkebiskop *Peter Jatau* i en offentlig erklæring beskyldt regeringen for ikke at respektere religiøs ligestilling, men »både offentligt og skjult at fremme islam«. I to af de fire områder, der nærmest har karakter af delstater, har demonstranterne fået foretræde hos de stedlige guvernører, som har lovet at lade deres protest gå videre til præsident *Ibrahim Babangida*. På grund af uroen har præsidenten i øvrigt afløst en planlagt

rejse til USA i midten af januar.

Der er i Nigeria 48 pct. muslimer og 34 pct. kristne, der således er et mindretal.

Münchens kardinal Wetter er bekymret over situationen

Münchens kardinal *Friedrich Wetter* oplyser, at de kristne i Nigeria længe har været truet af det skærpede forhold til militante muslimer. Også landets regering er stærkt muslimsk præget, og tolerance kender man ikke rigtig til. Kardinalen har netop været på rejse i Nigeria.

Han siger, at der er grund til at frygte, at man i Nigeria som i andre afrikanske lande vil forsøge at indføre en ren islamisk stat.



Tjækkoslovakiets nye statspræsident, *Vaclav Havel*, lykønsker biskop *Karel Otčenasek*, som først efter 40 års chikane kan udøve sit embede. Biskoppen takkede Havel for oprettelsen af Charta 77, som trods forfølgelse kæmpede for ytringsfrihed. Foto KNA.

Biskopper og politikere i Columbia appellerer til narkohandlerne

Bogota, (KIPA) - Den colombianske kirke og de vigtigste politiske partier appellerer til narkohandlerne i landet om straks at indstille handelen med kokain og løslade de personer, der er bortført af deres bander. Det er den eneste mulighed for, at regeringen kan gå mindre strengt frem mod narkohandlerne og deres medhjælpere.

376 bortførelser

Denne »erklæring mod vold« blev i slutningen af januar udsendt i fællesskab af formanden for bispekonferencen, ærkebiskop *Mario Revollo* og formændene for de liberale

regeringspartier, det konservative parti og den venstreorienterede »patriotiske unions bevægelse«.

Det siges videre i erklæringen: »Vi retter en patriotisk appel til alle, der har udfordret staten, for at de kan forstå, hvor påtrængende nødvendigt det er at spare deres familiedømme og andre borgere for flere lidelser, og for at de vil ændre den holdning, der får Colombia til at forbløde. De må forstå, at staten vil sætte sin suverænitet igennem på alle områder«.

For tiden er omkring 20 personer i narkohandlernes hænder som gidsler. Derved vil narkohandlerne forhindre udleveringen

af allerede arresterede narkohandlere til rettergang i USA. Ifølge de seneste opgørelser har narkohandlerne ansvar for 376 bortførte personer.

Kirken i Uganda til kamp mod AIDS

Kampala (KIPA) - Ugandas katolske biskopper opfordrer påny befolkningen til at gå ind i kampen mod AIDS. Det mest virksomme middel er trofaste ægteskabelige forbindelser mellem mand og kvinde, fremhæves det i biskoppernes hyrdebrev, offentliggjort i Kampala i slutningen af januar. Heri fremhæves også, at den mangeårige borgerkrig i landet har medført »et sammenbrud af familielivet og de traditionelle værdier«, og det er hovedårsagen til udbredelsen af AIDS.

Alene i Ugandas hovedstad, Kampala, er omkring 10 pct. af befolkningen mellem 15 og 45 år AIDS-inficerede.

Dårligt udrustet

Uganda regnes for at være det land i Afrika, der har flest AIDS-syge. Biskopperne beklager, at Uganda er så dårligt udrustet til at tage kampen op mod de økonomiske og sociale følger af AIDS-epidemien, og det vil især ungdommen lide under. Regeringen bakker biskopperne op i deres åbne

Bibelen i 39 afsnit i indisk TV

New Delhi, (KIPA) - Bibelen vil snart blive udsendt i 39 afsnit i indisk fjernsyn. Det meddeler Vatikanets Radio, som videre oplyser, at optagelserne siden oktober sidste år er påbegyndt for den statslige TV-sender »Doordarshan«.

Forventer stor publikum-succes

Ansvar for produktionen er en af det indiske fjernsyns veteraner, *Appachan*. Han tilhører det kristne mindretal i Indien. Det udgør ikke mere end 2,5 pct. af befolkningen.

Anledningen til Bibel-filmatiseringen er ifølge Vatikanets Radio den store publikum-succes, der blev to andre masseproduktioner til del, nemlig udsendelsen af de to største sanskrit-tekster »Mahabharata« og »Ramajana«, der strakte sig over to år.

Armenien

Fortsat fra forsiden.

ville være »en stor uret, hvis de sovjetiske myndigheder viger tilbage for volden eller endog ud fra politiske beregninger holder hånden over mordene«. Den internationale offentlighed og regeringerne i øst og vest må »gøre al deres indflydelse gældende for at bringe myrderierne til ophør og forhindre en endnu værre tragedie«, appellerer de armenske munke.

Mechitaristerne er en benediktinsk munkeorden, der hører med til den med Rom forbundne armensk-katolske kirke. De fleste armenske kristne beklager sig dog til den armensk-apostolske kirke, en af de såkaldte »gammel-orientalske« nationalkirker.

Husk at melde flytning til Katolsk bispekontor



Kard. Friedrich Wetter.

Noriega ønskede at dø i ildkamp med amerikanerne

Panama, (KIPA) - Før general Noriega overgav sig til amerikanerne, havde han alvorligt overvejet at ville dø i kamp med amerikanerne udenfor Vatikanets ambassade. Denne oplysning er givet af den apostolske nuntius i Panama, ærkebiskop *Sebastian Laboa* på et pressemøde fornylig i Panama. Ved samme lejlighed dementerede nuntius kategorisk, at han skulle have presset Noriega til at forlade nuntiatoret. Noriegas forsvarer under sagens behandling i Miami, har hævdet, at nuntius truede

med selv at ville forlade nuntiatoret, hvis Noriega fortsat afviste at overgive sig til amerikanerne. Ærkebiskop *Laboa* udtaler hertil: »Jeg har indtil det sidste øjeblik sagt til Noriega, at han under ingen omstændigheder ville blive udvist fra nuntiatoret, og at afgørelsen om at forlade dette sted helt lå hos ham selv«.

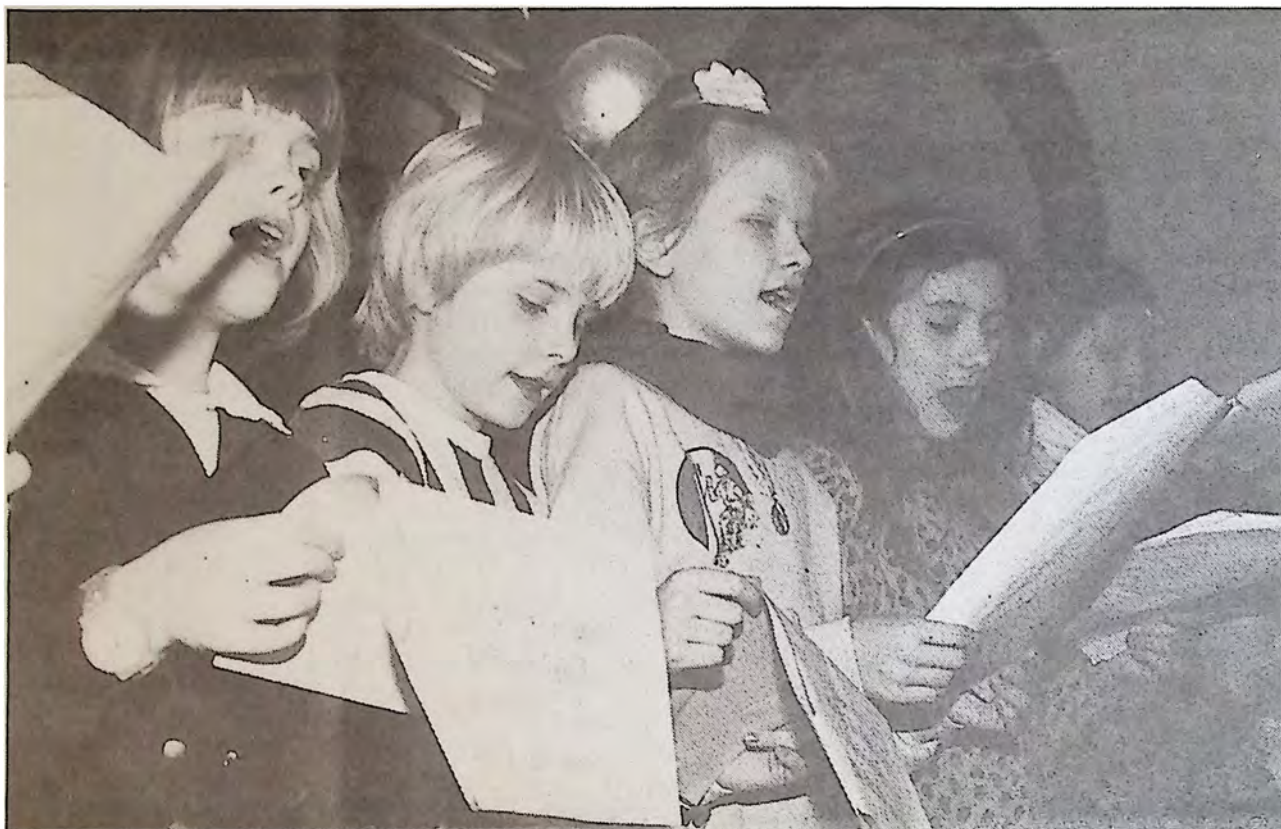
Planlagt flugtforsøg

Ifølge ærkebiskoppens beretning havde Noriega indsmuglet en maskinpestol i nuntiatoret og skjult

den under sin seng. Den ville han have brugt i et flugtforsøg. Ærkebiskop *Laboa* advarede Noriega mod dette, fordi tusinder af panamesere var samlet omkring ambassaden, og de havde til hensigt at lynche ham. Således »ville Noriega få et lige så tragisk endeligt som Mussolini«.

Til de amerikanske generalers frygt for, at Noriega ville tage nuntius som gidsel, bemærkede nuntius, at han ikke var sikker på, at generalerne længere »kunne se forskel på Panama, Vietnam eller Teheran«.

Pavens fastebudskab, side 2
 Newman-symposium og valgnyt, side 3
 Derfor er vi her på jorden, side 5
 Orientering fra sognene, side 6-11
 Møderne i Kolding og Odense, 12-13



Under mødet for alle fynske sogne, der udgør pastoralenhed 7, sang disse læsker Fyns kirkelige forår ind. Læs reportagen om mødet den 11. februar på side 14. Foto Knud H. Kluge.

Adskillelsens skandale må overvindes

Pavens budskab til lutheranerne

Curitiba, (KIPA) - Pave Johannes Paul II har i et budskab til Det lutherske Verdensforbund, som netop har holdt plenarmøde i den sydbrasilianske by Curitiba, udtrykt håb om, at de kristne en dag må være i stand til at bringe Jordens folk evangeliet »fri for adskillelsens skandale«. Budskabet blev oplæst på mødet af den ene af Vatikanets to officielle repræsentanter for enhedssekretariatet, biskop Paul-Werner Scheele. Plenarforsamlingen omfatter omkring 1.000 personer.

Curitiba har udviklet sig omfattende forbindelser mellem Det lutherske Verdensforbund og Det pave-lige råd for de kristnes enhed, og ikke mindst på afgørende teologiske områder.

Katolske kvinder rører på sig igen

Wien, (KIPA) - Spørgsmålet om præstevielse af kvinder skal ikke være »et forbudt emne« i den katolske kirke, fremhæver præsidenten for Østrigs katolske kvindebevægelse, Ingrid Klein ved en pressekonference i Wien. Anledningen er en planlagt kampagne fælles for kvindeorganisationerne i Østrig, Vesttyskland, Schweiz og Sydtyrol.

Fortsætter på bagsiden.

F.W. de Klerks Sydafrika-plan Biskopperne mellem tilslutning og kritik

Pretoria, (KIPA) - Bispekonferencen for det sydlige Afrika giver udtryk for tilslutning, men også kritik over for præsident de Klerks forholdsregler. De betegner lovliggørelsen af oppositionsgrupperne, frigivelsen af deres fængslede medlemmer og opsættelsen af dødsstraffen for »modige skridt, omend de burde være taget for længst«. Generalsekretæren for kirkernes økume-

niske råd, Emilio Castro hilser meddelelsen om Nelson Mandelas frigivelse for særlig velkommen.

Dårlig information

Biskopperne kommer imidlertid med kritik mod, at medie-oplysninger om uroen i landet stadig holdes stærkt begrænsede. I bispekonferencens erklæring, der er underskrevet af formanden, biskop Wilfried F. Napier hedder det:

»Netop nu er sandheden om det, der sker, af særlig stor betydning«, og da der nu er åbnet mulighed for, at mennesker kan give udtryk for deres meninger og følelser »ad de normale politiske kanaler« er åben information mere nødvendig end nogensinde.

Ikke alle betingelser bliver opfyldt

»Vi ville være et ægte demokrati nærmere«, siges det i erklæringen, »hvis præsident de Klerk havde opfyldt alle betingelserne for en forhandlings-løsning, sådan som de er stillet af Organisationen for afrikansk Enhed, (OAU)«. I så fald kunne biskopperne have bifaldet »en klar og utvetydig hensigts-erklæring«, hvor de Klerk havde forpligtet sig til »personligt og sit parti og sit folk at gå ind i oprigtige og ærlige forhandlinger«.

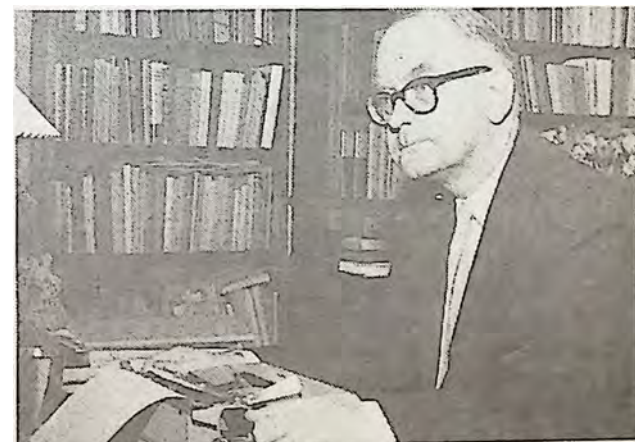
I erklæringens slutning udtrykker biskopperne håb om og beder til, at de meddelte skridt vil blive gennemført, »så vi uigenkaldeligt er på vej til et nyt og retfærdigt Sydafrika«.

Kardinal kræver et uafhængigt Litauen

Rom, (KIPA) - Den litauiske kardinal Vincentas Sladkevicius udtaler sig for en frigørelse af Litauen fra Sovjetunionen. I et interview i det katolske ugeblad »Il Sabato«, der udkommer i Rom, fremhæver kardinalen: »Vi vil skilles fra USSR« og »Vi vil ikke bringe Gorbatsjov i vanskeligheder, vi siger kun, at perestrojkaen må gå sin vej, vi vil gå vores«.

Den katolske kirke har allerede for 50 år siden

gået ind for Litauens uafhængighed, og det vil den også gøre fremover. »Indlemelsen i 1939 var resultatet af en forbryderisk pagt mellem Sovjetunionen og nazisterne, og den kan på ingen måde retfærdiggøres juridisk. Det har også Moskva indrømmet«, understreger kardinal Sladkevicius, men den sovjetiske stats- og partichef Michail Gorbatsjov kan ikke forstå litauerne krav, fordi han er russer.



K.E. Skydsgaard i 1972. Foto Kristeligt Dagblad.

Prof. K.E. Skydsgaard død, 87 år

Kristen Ejnar Skydsgaard blev født i Sønder Nørå på Fyn og blev gennem sine studier en af protestantismens mest fortrolige med katolsk teologi og en højagtet partner i den økumeniske dialog. Han var officiel observatør under Det andet Vatikan-koncil i 1962-65 som re-

præsident for Kirkernes Verdensråds kommission »Tro og forfatning«. Fra ham stammer ordene, at »den evangeliske teolog, der ikke anerkender katolicismen som en mulighed, står i alvorlig fare for at glemme, hvad reformatrisk kristendom er«.

katolsk orientering

Tilsendes vederlagsfrit alle katolske husstande i Danmark i 20 numre om året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementspris i øvrigt 200 kr. årligt. Adresser: Katolsk bispelontor, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tlf. 33 11 60 80. Giro 500 14 71 Ansvarstiftelsen, samme adresse.



Flygtninge og landsforviste møder vi faktisk hver dag i mange sogne. De er virkelig blevet vor nærmeste næste. Derfor har de krav på alle kristnes kærlighed, retfærdighed og solidaritet. Politikens Pressefoto.

Budskab til fastetiden 1990

Vor kristne holdning til flygtninge og landsforviste

Af Johannes Paul II

Kære søstre og brødre i Kristus!

Hvert år, når fastetiden nærmer sig, griber jeg lejligheden til at henvende mig til jer og bede jer benytte denne belejlige tid, »denne frelsens dag« (sml. 2. Kor. 6,2) for at I alle på særlig vis må opleve en fornyelse både i hengivenheden til Gud og i en dybere kærlighed til næsten.

Fastetiden opfordrer os stærkt til en fundamental sindets og hjertets omvendelse for på ny at høre Herrens stemme, som indbyder os til at leve med ham på en ny måde. Han ønsker også, at vi mere og mere skal få øje for al den lidelse, som mennesker iblandt os lever med.

Hjemløse mennesker

I år vil jeg især opfordre jer til at betragte et bestemt problem: flygtningene, emigranterne og de landsforviste. Det voksende antal flygtninge er en smertelig virkelighed i den verden, vi lever i. Det er en kendsgerning, at der ikke kun lever flygtninge i

enkelte regioner, men i alle kontinenter.

»Hjemløse mennesker«: det er, hvad flygtningene er; de søger ophold i andre af jordens lande, og denne jord er vort fælles hjem. Ændrede politiske forhold gør det umuligt for dem at vende hjem. For mange bliver denne smertefulde situation permanent med den vanskelige søgen efter en rimelig løsning på deres bolig-, arbejds- og livssituation. Blandt flygtningene er der børn, kvinder, enker og splittede familier; der er unge, som er frustrerede, fordi de ikke har nogen fremtidsudsigter; der er voksne, som fordi de er revet ud af deres arbejde, er berøvet alt, hvad de ejede, deres huse, deres fædreland og deres hjem.

I betragtning af, hvor omfattende og vanskeligt dette problem er, må alle vor kirkes medlemmer, som Kristi disciple, føle, at dette er en appel til dem, for Jesus Kristus har selv lidt en flygtningsskæbne, og han var alligevel den, der forkyndte kærlighe-

dens evangelium. I de ord, som kirken læser mandag i den første uge i fasten, genkender Jesus sig selv i og identificerer sig med enhver flygtning: »Jeg var fremmed, og I tog jer af mig... jeg var fremmed, og I tog jer ikke af mig« (Matt. 25,35. 43).

Disse ord må få os til at ransage vor samvittighed omhyggeligt med hensyn til vor holdning til flygtningene og de landsforviste. Vi møder dem faktisk hver dag i mange sogne. De er virkelig blevet vor nærmeste næste. Derfor har de krav på alle kristnes kærlighed, retfærdighed og solidaritet.

Finde egnede metoder

I denne fastetid vil jeg indtrængende og formående opfordre jer, specielt jer kære medlemmer og fællesskaber i den katolske kirke om at I vil udtømme alle eksisterende muligheder for at hjælpe medmenneskene, altså vore flygtninge. I må gennemtænke og gennemføre egnede metoder til at tage imod dem, så de får mulighed

for at blive helt indpasset i samfundet, og på den måde må I vise dem den kærlige medmenneskeligheds åbne hjerte og åbne sind.

Umistelige rettigheder

Omsorgen for flygtningene må tilskynde os til igen at stadfæste og betone menneskerettighederne, som er anerkendt overalt, og til at kræve, at de også omsættes i handling for flygtningene. Allerede d. 3. juni 1986, da Johannes XXIII's internationale fredspris blev tildelt »Katolsk Bureau for fattigdom og flygtninge« (COERR), mindede jeg om denne store paves rundskrivelse »Fred på Jorden« (»Pacem in Terris«), hvor det siges, at alle flygtninge uden undtagelse besidder de fulde menneskerettigheder, og at dette må anerkendes. På samme måde stadfæster jeg igen, at det drejer sig om altid at sikre ethvert menneskes umistelige rettigheder, som er en følge af de love for menneskets adfærd, som »findes ... i menneskets væsen,

hvor alle tings Fader selv indskrev dem« (nr. 6).

Det drejer sig om at indrømme flygtningene ret til at stifte familie, til forsamlingsfrihed og give dem mulighed for fast beskæftigelse med arbejde, der er dem værdigt, og som lønnes anstændigt. De har ret til at bo menneskeværdigt, til en ordentlig skoleuddannelse til deres børn og unge, og de har også ret til ordentlig lægehjælp. Alle disse rettigheder er efter 1951 blevet højtideligt vedtaget og i FN-konventionen også nedfældet i statuten for flygtningen, og i 1967 blev de stadfæstet i en protokol.

Flere og flere flygtninge i verden

I betragtning af, at problemerne er så store, påskønner jeg i høj grad det arbejde, der udføres af de internationale organisationer, de katolske organisationer og de forskellige bevægelser og initiativer, der beskæftiger sig med tilsvarende sociale programmer, og hvor mange mennesker yder deres bidrag og deltager i arbejdet.

Jeg takker Dem alle og vil opmuntre Dem til med endnu større åbenhed at beskæftige Dem med dette problem. Selv om der jo allerede gøres meget, så ved vi dog, at det endnu ikke er nok. Det er en kendsgerning, at flygtningenes antal vokser, og at muligheden for at tage imod dem og hjælpen til dem ikke udvikles tilsvarende.

Det er vor vigtigste pligt, at vi alle med et vidnesbyrd om kærlighed er med til at fremme hjælpen og støtten gennem stadig virksomme karitative indsatser. Især gælder det om, at det i alle lande lykkes at opdrage og udanne de unge og børnene til gensidig respekt, til tolerance, til tjenestens ånd på alle planer både i private og i offentlige institutioner. Derved vil mange problemer lettere kunne overvindes.

Og nu henvender jeg mig også til jer, kære søstre og brødre, I som er

flygtninge: Skab jer et liv, hvor I er forenede i troen på Gud, i indbyrdes kærlighed og med et urokkeligt håb. Hele verden kender jeres skæbne. Kirken er jer nær med al den hjælp, som kirkens medlemmer gerne vil give jer, men samtidigt ved de, at trods store anstrengelser er hjælpen endnu alt for lille. Hvis jeres vanskeligheder skal blive mindre, er det nødvendigt, at I sætter jeres egen gode vilje og jeres egen kunnen ind for at nå til gode løsninger. Med jeres kultur og civilisation, med jeres traditioner, med jeres menneskelige og åndelige værdier er I rige, og alle disse rigdomme er en værdifuld hjælp for jer og giver jer evne til at begynde et nyt liv. Også I må, dér, hvor I bliver modtaget for kortere eller længere tid, så vidt det overhovedet er jer muligt, yde jeres bidrag og hjælpe hinanden indbyrdes.

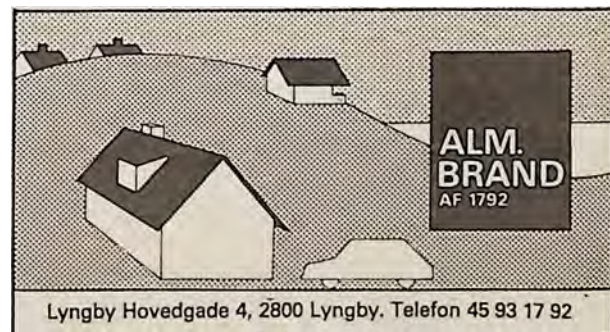
Kirken ledsager jer og bistår jer på jeres vanskelige vej. Vi ser i jer alle Kristi, flygtningens, ansigt og husker, hvad han sagde: »Hvad I har gjort imod en af mine mindste brødre dér, har I gjort imod mig« (Matt. 25,40).

Inspiration til konkrete initiativer

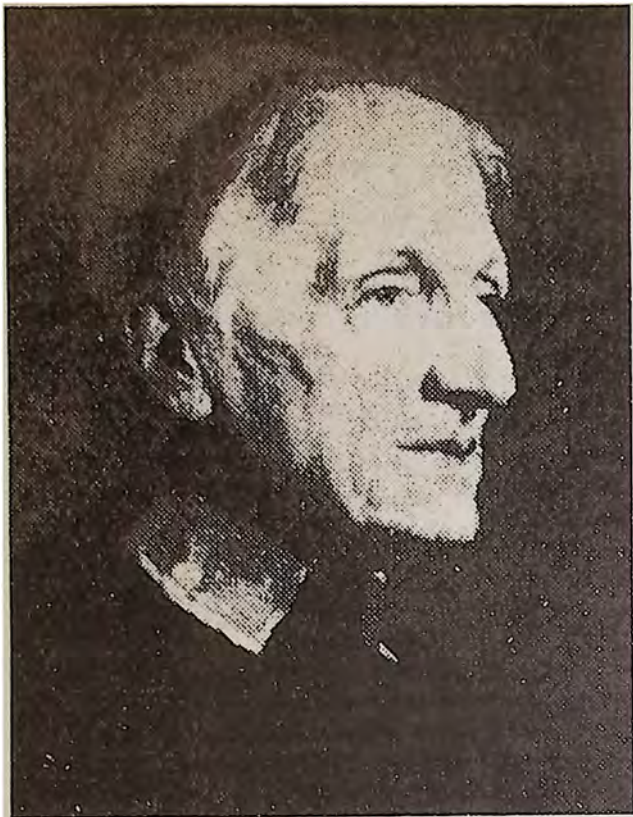
Ved fastetidens begyndelse beder jeg om den nådens og lysets rigdom, som stråler ud fra Forløserens Jesu Kristi lidelse og opstandelses mysterium, for at alle troende og alle kirkelige og religiøse fællesskaber i kirken må finde inspiration og kraft til konkrete solidaritetsaktiviteter til gavn for vore flygtninge og landsforviste, som er vore søstre og brødre. Gid alle derved, og da især flygtningene, ved at blive styrket gennem deres næstes virksomme hjælp og åbenlyse interesse, selv igen finder glæde og håb på deres vanskelige vej gennem livet.

Måtte Guds velsignelse, som jeg beder om, ledsage alle, der åbner sig for dette problem og tager imod min indtrængende appel.

Johannes Paul II



Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby. Telefon 45 93 17 92



Portræt af kardinal Newman i Oratoriet, Birmingham.

Udnævnelser og nyt om navne

Bestemmelser for fastetiden og påsketiden

Pater *Kálmán Horváth* S.J., som ankom til Danmark i september 1989, virker som præst for ungare både i Danmark og Norge.

Pastor *Etienne Calvet* er den 6. oktober 1989 blevet udnævnt til præst for de fransktalende katolikker i Danmark for perioden indtil den 31. juli 1992.

Pastor *Czeslaw Kozon* er med virkning fra den 1. januar 1990 udnævnt til gejstligt medlem af bestyrelsen for Plejehjemmet Hoffmanns Minde for pe-

rioden indtil den 31. juli 1992. Han afløser herved pastor *Peter Nissen*.

I henhold til kirkeloven canon 539 og 540 er: Pastor *Peter Nissen* udnævnt til administrator af sognet i Birkerød og Hørsholm fra den 13. oktober 1989 indtil udløbet af pastor *Jacob Muisers* sygeorlov.

Pastor *Jan Ophoff O. Præm.* udnævnt til administrator for Jesu Hjerter sogn i Randers fra den 27. november 1989 indtil udløbet af pastor *Torben Toustrups* sygeorlov.

I tilslutning til ovennævnte kan jeg meddele, at: I henhold til kirkeloven canon 517 stk. 2 er menighedsrådsformand *Villy Sørensen* udnævnt til praktisk og daglig administrator ved Jesu Hjerter Kirke i Randers.

Det vil sige, at *Villy Sørensen* - under sognepræst pastor *Jan Ophoffs* tilsynsførende ansvar - vil have ansvaret for den praktiske administration af sognet.

Pastor *Joseph Châu Chu Huy* er flyttet fra Bredgade 64 til Bredgade 67 A, 3. tv. i København.

Pastor *Lech Pytlak* har fået nyt telefonnummer: 33 91 21 56.

Pater *Palle Vinten* O.S.B. er flyttet til Plejehjemmet Nørrevang, Rimsø, 8500 Grenå.

Sankt Karl-Borromæus Søstre har oprettet et kommunitet i Holbæk: Carl Reffsvej 2B. Tlf. 59 44 37 53.

Sankt Joseph Søstrenes kommunitet på Bispegade 4, Nykøbing Falster er blevet nedlagt. Søstre har tilsluttet sig kommunitetet i Odense.

for opfordres man til at gøre bod ikke blot på de to officielle dage og på den forpligtende måde, men mindst én gang om ugen - helst om fredagen, som er kirkens traditionelle bodsdag. Den minder os om Jesu Kristi lidelse og død. Man opfordres også til at finde andre former for bod.

Bestemmelser for modtagelse af påskekommunion

Messen og modtagelsen af Herrens legeme og blod er centrum i både den enkeltes og kirkens liv. Kirken har derfor siden middelalderen pålagt de troende som et minimum at modtage Alterets Sakramente til påske, hvor vi fejrer Kristi død og opstandelse og hans stadige tilstedeværelse blandt os.

Tiden for modtagelsen af påskekommunionen strækker sig fra palmesøndag den 8. april 1990 til pinsesøndag den 3. juni

Oliemessen

Messen, i hvilken katekumen- og sygeolien hvert år bliver velsignet og krisma indviet, er ifølge ritualet en messe, som biskoppen koncelebrerer »med præsterne fra de forskellige egne i bispedømmet«. Den er dermed en »tilkendegivelse af præstedømmets fylde og et tegn på præsternes nære forbindelse med biskoppen«.

I år fejres oliemessen i Sankt Ansgars Kirke tirsdag den 10. april 1990 kl. 17.00.

40 dage fastetid

Abstinens- og fastebestemmelser

Der er i forbindelse med faste- og påsketiden to officielle abstinens- og fastedage: *askeonsdag* og *langfredag*. Efter kirkerettens bestemmelser betyder abstinens, at man lader være med at spise kød. At faste betyder, at man kun spiser ét egentligt måltid om dagen og lader de øvrige måltider være et minimum, hvis man ikke helt undlader dem.

Personer fra 14 år indtil 60 er forpligtet af abstinensbestemmelserne, og personer fra 18 år indtil 60 år er forpligtet af fastebestemmelserne.

Formålet med disse bestemmelser er at hjælpe os til at gøre bod efter Jesu Kristi befaling. Det er kun et minimum af bod, som kirken forpligter til. Der-

Et to dages Newman-symposium ved Århus teologiske fakultet

Med et »Newman Symposium« mandag den 23. og tirsdag den 24. april vil det teologiske fakultet ved Århus Universitet udbygge kendskabet til engelsk teologi og styrke forbindelsen til engelske universiteter. I anledning af 100-året for *John Henry Newmans* død har forskere vendt sig til hans historiske indsats.

Med Oxford-bevægelsen

den i 1833 begyndte en kirke/stat debat, som Newman udvidede til at gælde spørgsmål om historie og tradition og betingelser for videregivelse af »den apostolske tro« som andet end et museumstykke. Båndet mellem troslære og fromhedsliv havde hans hovedinteresse, siges det i indbydelsen til symposiet.

Newman konverterede

til den katolske kirke, men blev en yderst kritisk konvertit. Oxfordbevægelsen med Newman i spidsen nærede »mistanke til uhæmmet privat religiøsitet, men også til tanken om dogmatisme uden fornemmelse for, at tro og teologi videregives i kirken«.

Se det annoncerede program i næste nummer.

kk

Valgkalender

Søndag d. 4. til 9. marts: Den foreløbige kandidatliste fremlægges med oplysning om klagemulighed.

Onsdag d. 7. marts: Sidste frist for klage til valgstyrelsen over kandidatopstilling.

Valgstyrelsen sender eventuelle klager over optagelse eller udeladelse på kandidatlisten til menighedsrådet.

Sidste frist for at klage til pastoralenhedens valgstyrelse over lægkandidatopstillingen og til stiftets valgstyrelser (præster og søstre) over kandidatopstillingen for præster og søstre.

Fredag d. 9. marts: Sidste frist for valgstyrelser og menighedsråd til at afgøre klager over kandidatopstillingen.

Sidste frist for valgstyrelserne til at meddele klager udfaldet af valgstyrelsernes eller menighedsrå-

denes behandling af sagerne. Ankemulighed skal oplyses.

Sidste frist for at oplyse pastoralenhedernes valgstyrelser og for stiftets valgstyrelse til at underrette klagerne om udfaldet af klagerne. Ankemuligheder skal oplyses.

Sidste frist for fremsendelse af endelig kandidatliste (lægfolk) fra pastoralenhedernes valgstyrelser til menighedernes valgstyrelser inden for området og til stiftets valgstyrelse.

Sidste frist for fremsendelse af endelig kandidatliste (præster og søstre) fra stiftets valgstyrelse til menighedernes valgstyrelser inden for området.

SV sender materiale til brevafstemning til valgstyrelserne. Yderligere materiale kan rekvireres fra bispekontoret.

Sidste frist for udsendelse af forelæg til stemmesedler fra bispekontoret til menighedernes valgstyrelser.

Mandag d. 12. marts: Sidste frist for klager af enhver art vedr. valget; over afgørelser truffet af menighedsråd, den lokale valgstyrelse og pastoralenhedens valgstyrelse til SV og biskoppen.

Lørdag d. 17. marts: Sidste frist for fremlæggelse af den endelige kandidatliste.

Afstemning pr. brev kan finde sted fra lørdag d. 17. marts til og med lørdag d. 31. marts.



Du får to stemmebilletter, en til dit sogns menighedsråd og en til bispedømmets pastoralråd. Hvor mange kryds, der må sættes, fremgår af opslaget i dit valglokale. Kom og stem!

Pjece om arbejdet i menighedsråd og pastoralråd

Pastoralrådets forretningsudvalg har udarbejdet en lille pjece »At arbejde i menighedsråd og pastoralråd« i anledning af det kommende valg til menighedsråd og pastoralråd. Pjecen er sendt til alle menigheder og er lagt frem i kirkerne.

Biskoppen fremhæver i et forord, at fremtiden i stigende grad kræver fælles indsats af alle, både i den enkelte menighed og i

bispedømmet som helhed. Derfor angår valget 1. april os alle.

Kom og stem!

Biskoppen opfordrer flest mulige valgberettigede til at stemme og dermed afgøre, hvem der skal ind i vore råd. »Kun der ved får vi et godt valg, d.v.s. et valg som er repræsentativt for menighed og bispedømme«.

Alt liv vokser

Lægfolkets opgaver i kirken - og som kirke i verden - blev drøftet langvarigt og ikke uden mislyde under Det andet Vatikankoncil. Ikke så få biskopper havde stadig den opfattelse, at kirken var identisk med dem selv, og at lægfolket bare skulle spørge kirken og adlyde dens (deres!) beslutninger.

Som resultat af de lange debatter udsendte konciliet sine to tykkeste dokumenter; »Folkernes Lys« (skema 5, Lumen Gentium) om kirkens væsen, og »Glæde og Håb« (skema 13, Gaudium et Spes) om kirken i den moderne verden.

I stk. 12 omtaler Lumen Gentium de troendes andel i kirkens profetiske rolle. Nogle koncildeltagere mente, dette afsnit hørte hjemme i kap. 4 om lægfolket, men det blev - heldigvis - flyttet til kapitlet om Guds Folk, hvor der principielt ikke skelnes mellem gejstlig og læg, og hvor det understreges, at kun gejstlig og læg *tilsammen* udgør Guds Folk, der kun *som samlet enhed* har Åndens garanti for ufejlbarlighed i trossager.

Flere gange, også senere under debatten om samvittighedsfriheden blev Newmans navn nævnt. Bl.a. af kardinal Heenan fra Westminster, der mindede forsamlingen om Newmans »en skål, først for min samvittighed, dernæst en skål for paven«. Især under debatten om »Folkernes Lys« foreslog kardinal Shehan af Baltimore, i teksten at henvise til Newmans redegørelse for troslærens udvikling. Ingen trosformulering må være statisk og urørlig, men forudsætter udvikling. Nye indsigter må skelne mellem det blivende og det teologisk foreløbige i læren.

Ifølge Newman er »vækst det mest typiske tegn på liv«. Hver form for liv forudsætter vækst som en naturlov: Det, som vokser, forbliver fundamentalt det samme væsen, identisk med sig selv, mens dets ydre former alligevel ændrer sig. Også i en levende lære måtte der følgelig være plads og ånderum for vækst. At klamre sig til en én-gang-for-alle formuleret sandhed er ifølge Newman »uhistorisk katolicisme«!

Først 75 år efter Newmans død blev hans tanker genopdaget under Det andet Vatikankoncil, og modstanden mod dem var da lige så stærk som under Det første Vatikankoncil 1869-70, Newman deltog i som biskop Ullathornes teologiske rådgiver.

25 år efter »vort« koncil og hele 120 efter Vatikan I trænger kirken i høj grad til at lytte til John Henry Newman. W.W.

Er kirkens moral umoralsk?

Jo længere tid, der går uden et kvalificeret teologisk modspil, eller rettere samspil, fra det katolske hierarki des mere bliver hierarkiet sat uden for indflydelse på katolsk liv, som det udfolder sig i praksis. »Kvalificeret« forudsætter i denne sammenhæng, at et teologisk indlæg af dem, det henvender sig til, opfattes som fuldt informeret, praktisk gennemførligt, indfølt i hverdagens problemstillinger og baseret på fornuftige præmisser. »Kvalificeret« betyder derudover, at indlægget giver et nyt perspektiv på problemerne; et perspektiv som fører til erkendelse af sammenhænge og formål.

Betraget i dette lys fremgår den katolske læremyndigheds holdning til prævention som et forfælt forsøg på (måske) at viderebringe noget, der egentligt er smukt og rigtigt. Formålet kunne være, at understrege den uendelige betydning af kærligheden mellem mennesker og beskytte den mod misbrug, udnyttelse og reduktion. Kærlighedens udtryk er konkret, kropslig og seksuel. Det er en almen menneskelig erfaring, at når kærligheden og dens udtryk, erotikken, adskilles, så lider kærligheden derunder. Erotik uden kærlighed afstumper; og derfor sker det, at menne-

sker med mange erotiske forhold bag sig er invalideret på deres mod/evne/vilje til kærligheden uden grænser.

De ældre, cølibatære moralteologer i kirken mener så, at en forudsætning for denne skadevirkning er prævention. For uden prævention sætter naturen visse grænser, om end de ikke er snævre, for de erotiske forholds antal. Med andre ord: prævention er medvirkende til promiskuitet, og derfor forbydes prævention. Såfremt dette forbud blev fulgt, ville det naturligvis have en række negative konsekvenser (teenageforældre, legale eller illegale aborter, ufrivillig indskrænkning af kvinders valgmuligheder osv.) ud over det ønskede formål: at beskytte kærligheden mellem mennesker. At forbudet ikke er praktisk gennemførligt eller indfølt i hverdagens situation har tiden vist; hvilke unge danske katolikker følger dette forbud? Ej heller er forbudet mod prævention baseret på fornuftige præmisser. Det er ikke kondomet i sit selv, der får mennesker til at dyrke sex uden kærlighedens forpligtelse, lige så lidt som det er revolveren, der får mennesker til at slå hinanden ihjel. Moralteologerne mangler tilsyneladende forudsætningerne for at

analysere, hvilke kulturelle og menneskelige forhold, der er den egentlige årsag til den uheldige situation.

Moralteologerne fremsetter et argument for forbudet mod prævention. Det går noget i retning af, at »prævention (fx kondom) forhindrer kærligheden i at få sit naturlige udtryk i nyt liv og uden åbenhed for denne mulighed er samlejet skadeligt og forkert«. Ingen tvivl om, at det er en integreret og smuk del af kærligheden mellem to mennesker at frembringe et barn.

Men heller ingen normal voksen vil finde den erotiske blomstring i et kærlighedsforhold på nogen måde forkert.

Tværtimod. Denne oplevelse er så stærk, at den for de fleste mennesker bliver en central del af deres kærlighed til hinanden og dermed for hele deres liv. At sætte en filosofisk betingelse, »åbenhed for nyt liv«, for, om denne aktivitet er rigtig eller forkert, er totalt ude

af føling med menneskelig erfaring, og hensætter den moralteologiske belæring til den metafysiske sfære, hvor engle strides om pladserne på knappenålshoveder.

Det synes som om moralteologernes overvejelser og konklusioner mangler et eller andet, der kan bringe dem i forbindelse med virkeligheden. Moralteologisk belæring, som skulle være inspiration for os andre, bliver på den måde til filosofiske skoleøvelser og uvirkelige principper. Når sådanne principper medfører, at repræsentanter for kirkens læremyndighed fx. afviser kondombrug i ægteskaber, hvor den ene partner er smittet med HIV, hvilket vil medføre døden for begge parter og med 30-50% sikkerhed for eventuelle børn, så forekommer det ikke alene uvirkeligt men direkte umoralsk. Troværdigheden af kirkens moral lære bliver derved undergravet, og hverdagens katolikker lades i stikken.

John-Erik S. Hansen

Bliver lægfolket rehabiliteret?

I lederen af k.o. nr. 2 i år redegør Willem Wuyts for kardinal J.H. Newmans opfattelse af lægfolkets betydning for kirken. Det 2. Vatikankoncil rehabiliterede lægfolket og betone- de dets politiske ansvar for verden. Lægfolkets selvstændige stilling er hermed fastslået.

Men har kleresiet også fatte, hvad dette indebærer? I de 25 år, jeg har været formand for Katolsk Arbejderaktion, er vi blevet mødt med mistro og vrangvilje. Nu læser jeg i k.o., at de holdninger og aktioner, vi står for, af selveste biskoppen fremhæves som ønskværdige. Kan vi herefter regne med en positiv holdning til Katolsk Arbejderaktion? Vi ønsker et fornuftigt samarbejde med alle i respekt for vort særlige apostolat.

Utilfreds med k.o.?

Inge Norling spørger i k.o. nr. 2 1990, om det kun er hende, der er utilfreds med k.o. Nej vi er da sikkert mange, der kunne ønske, at k.o. var mere »katolsk« forstået som mere alsidig i sit valg af

kilder og gav større plads for meningsbrydninger. Men det betyder ikke, at vi ønsker det derhen, hvor pebret gror. Både indad til og udad til har vi brug for k.o. som nyhedsformidler og holdningspræger, og vi ønsker det ikke erstattet af et »kirkeblad«.

Hjernerødskriteriet

Klaus Møller-Jørgensen mener i k.o. nr. 2, at især teologerne i Det etiske Råd er selvmodsigende. Efter min opfattelse skelner teologerne mellem det principielle og det personlige. Principielt er et menneske dødt, når alle livsfunktionerne er ophørt. Personligt er det i overensstemmelse med evangeliet at ofre sit liv for andre, og det kan man kun gøre, når man endnu ikke er død.

At kirken ikke officielt har udtalt sig mod et nyt dødsriterium er ikke ensbetydende med, at den har godkendt hjernerødskriteriet, men at spørgsmålet står åbent. Hvorfor lovgive om noget, der ikke kan afgøres ved håndoprækning?

George Bune Andersen

Har lægfolket noget at have deres ansvar i?

Redaktionens anmeldelse af biskoppens seks møder med menighederne lyder umiddelbart overordentlig forfriskende, rigtig og udfordrende. Men ser man herfra ind i den virkelighed, som venter os: Når de forskellige nævnte opgaver skal tages op, rejser der sig en række praktiske spørgsmål, som jeg savner svar på.

Ser vi på vor hjemlige kirkes praktiske opbygning, var det fremtrædende kapitalstærke lægfolk, der stod bag mange projekter. F.eks. en fru *Berling*, der finansierede jesuiternes gymnasium og kirke på Ordruphøj. En østrigsk prinsesse, der finansierede byggeriet af det, som i dag er Niels Steensens Gymnasium. En samling kapitalstærke personer, der stillede sig

bag opførelsen af Skt. Josephs hospital i København o.s.v.

Det var almindeligt, at ordensfolk ved deres indtræden bragte familieformuen med sig, - at gode katolske familier testamenterede deres formuer til kirken.

På denne og mange andre måder har fortidens lægfolk opbygget kirken finansielt på en smuk og god måde. Siden har vort samfund ændret sig. Den kapitalstærke overklasse eksisterer ikke mere, og lægfolket kan derfor heller ikke skaffe start- og driftskapital til de mange gode projekter, som man kunne forestille sig, at lægfolk kunne stå for.

De projekter, som engang blev finansieret af lægfolkets kapital, bliver nu afviklet af søstre og

ordenshuse således, at kapitalen nu ligger her og i Ansgarstiftelsen eller bispedømmet, ligesom en anden væsentlig kapital kommer fra det beredvillige Tyskland.

Når nu vor biskop animerer os lægfolk til at tage vort kald og vort ansvar i kirken op, hvad giver han os da til at have dette ansvar i?

Forudsætter han fortsat, at det er lægfolkets opgave at skaffe midlerne ud af det intet, de efterhånden står tilbage med? Eller åbnes der herved for nogle kirkelige midler således, at lægfolket ikke bare henvises til drømmene, men også kan samles om noget konstruktivt?

Dannes der f.eks. et fond til realisering af lægmandsprojekter med en bestyrelse bestående af re-

præsentative personer? Offentliggøres der en meddelelse, om hvad sådanne midler kan bruges til, og får initiativtagende personer, grupper, foreninger o.a. mulighed for at fremsende projekter, som man kan søge iværksættelsesstøtte og driftsmidler til?

Selv står jeg som initiativtager til netop et sådant lægmandsarbejde, som jeg ser biskoppen ønsker. Herfra er der nu dannet en forening, hvorfra et praktisk arbejdende projekt ledes. Skulle der i menighederne eller i bispedømmet som sådan være en seriøs interesse for lægfolkets kald og ansvar, står jeg således rede til at forelægge dette og drøfte de praktiske samarbejdsmuligheder.

Joost Dahlerup



Vi er her på jorden for at elske Gud i hinanden

Af Karl-Heinz Weger

De to foregående dele af Karl-Heinz Wegers artikel fra »Stimmen der Zeit« handlede om, at vi er her på jorden for at tro på Gud og for at håbe på Jesus Kristus. De blev bragt i let bearbejdet oversættelse i »katolsk orientering« nr. 2 og 3. Her følger den tredje og sidste del om, at vi er her på jorden for at elske Gud i Helligånden.

Alle moderne verdensanskuelser går i hvert fald teoretisk ind for en vis humanisme, som man godt kan kalde kærlighed, men hvad er det særlige ved den kristne kærlighed? Om den kan der siges meget, f.eks. om kærligheden til sig selv, der ikke er det samme som egoisme, men forudsætningen for at man kan elske andre. Eller kærligheden til Gud, sådan som vi bedyrer den i vores bønner eller synger om i salmerne, men som alligevel forekommer os som en underlig kærlighed til noget ukendt og hemmelighedsfuldt. Og man burde også komme ind på det kristne krav om at elske sine fjender. Det har vi vel alle prøvet på, og vi

ved, hvor svært det er i hverdagens virkelighed.

Af den kristne kærligheds mange sider vil Karl-Heinz Weger imidlertid fremhæve det, der måske er det allervæsentligste, nemlig sammenhængen mellem kærlighed til Gud og kærlighed til næsten. Den kristne viser sin kærlighed til Gud gennem kærlighed til medmennesket. Man kan simpelthen ikke elske Gud uden hensyn til eller på bekostning af medmennesket.

Målet med alle bud

Men først skal en mulig misforståelse rettes.

I mange katekismer og prædikener kræves af den kristne den rette frelsebringende adfærd over for

Gud med mange eksempler, der så med et ord sammenfattes under begrebet kærlighed til Gud. Denne kærlighed til Gud kræver, at vi overholder budene, og til dem hører netop også budet om næstekærlighed.

Men den, der stiller næstekærligheden op som et bud, der skal overholdes blandt så mange andre, har slet ikke fattet dybden i forholdet mellem kærlighed til Gud og kærlighed til næsten. Og lige så lidt Gud skal forstås som en virkelighed blandt en masse andre virkeligheder i vores liv, lige så lidt kan kærligheden til Gud indskrænkes til en enkelt handling ved siden af andre handlinger i opfyldelsen af pligter og bud.

Kærligheden omfatter alt. Den er helheden i måden, hvorpå vi lever hele vores liv. Kærlighed er ikke bare det, et enkelt bud handler om. Kærlighed er grundlaget for og målet med alle bud.

Det kan af og til forekomme os, at den kristne tro kun er et sammensurium af regler, påbud og forbud, - og helt ubegrundet er dette indtryk ikke altid! Men vi må huske på, at alle troens forpligtelser, og ikke kun det ene eller det andet bud er udtryk for vores kærlighed til Gud. Ellers kunne man godt mene, at Gud kunne lade os fortjene at komme i Himlen gennem livets skærsild. Men sådan er det ikke, fordi kærlighed til Gud og til næsten hænger sammen.

Uden forbehold

Hvordan skal det forstås?

Den næstekærlighed, Kristus kræver, kunne man i dag kalde social retfærdighed, hjælp til den tredje verden eller lignende. En ting er i hvert fald givet: Virkelig kærlighed må være absolut, uden forbehold og betingelser. Sådan vil vi gerne selv elskes.

Derfor tør vi i kærligheden betro os til en anden, også selv om vi ved og smerteligt erfarer, at vi aldrig rigtig selv kan udøve en sådan absolut hengivende og fortrolig kærlighed, hvor vi helt glemmer os selv. Kærligheden skal dog ikke straks nedvurderes, bare fordi vi er svage. I kærligheden elskes næsten uden betingelser, uden forbehold, uden tanke på sig selv. Den giver sig selv helt og holdent, og den viser absolut tillid.

Kun from snak?

Her melder sig nok spørgsmålet, om alt dette i grunden ikke bare er from snak, fordi ingen med sin svage og skrøbelige kærlighed kan opfylde så betingelsesløse krav, for slet ikke at tale om dem, der måske aldrig har mødt virkelig kærlighed. Skulle vi derfor ikke hellere fastslå, at denne virkelige næstekærlighed ikke findes konkret hos noget menneske, og således kan kærlighed til næsten heller ikke være det samme som kærlighed til Gud?

Dette spørgsmål fører direkte til Jesu tale om verdensdommen i Mattæus 25, 31-45. Hvad siges egentlig her? Hvordan vil vi blive dømt? Hvad er der til syvende og sidst kommet ud af vores liv?

Svaret er: *Dommen over vores liv er givet med de banale, dagligdags kærlighedsgerninger, vi gjorde mod »en af disse mindste«, og udtrykkeligt således, at disse kærlighedsgerninger er fuldstændig identiske med kærligheden til den uerkendte menneskesøn. Det var nemlig menneskesønnen, der ikke blev genkendt eller ikke erkendt af de retfærdige såvel som de uretfærdige.* »Hvad I har gjort imod en af mine mindste brødre, har I gjort imod mig«.

Hverken den retfærdige eller den uretfærdige var klar over, at den mad eller det tøj, de gav væk, eller afslog at give, blev givet til eller ikke givet til Kristus. At det var Kristus selv, de havde besøgt i fængslet og set til som syg - eller undladt at besøge eller se til. Måske er det oven i købet sådan, at man må glemme Kristus, hvis man virkelig vil elske den ofte plagsomme næste, men Kristus lader i hvert fald ingen tvivl stå åben. Det drejer sig ikke om noget, der tillægges den gode gerning. Der er ikke tale om noget »som om«. Det hedder ikke: »Det tæller, som om I havde gjort det imod mig«.

Således henviser Jesu tale om verdensdommen klart og indtrængende til enheden eller sammenhængen i kærligheden til Gud og til næsten.

Når ægte kærlighed i sit væsen må være selvforglemmende og uden forbehold, når den ikke stiller betingelser, men virkelig er absolut, - når kærligheden for at sige det endnu en gang med andre ord - vover alt og tror alt, så må man spørge, hvor den egentlig kommer fra. Det kristne svar kan kun være dette: *Det menneske, som også elskes i næstekærligheden, det absolut trofaste, pålidelige og tillidsfulde menneske, der søges og elskes i enhver sand kærlighed, er Jesus Kristus, er Gud.*

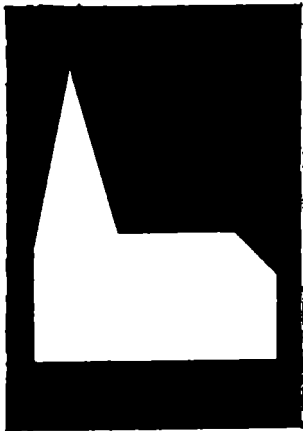
Dermed er også sagt, at et andet menneske aldrig kan være et middel til et mål, og at næstekærlighed ikke bare kan være et middel til at elske Gud. Kærligheden til Gud og til næsten løber ikke parallelt med hinanden, tværtimod elskes Gud i næsten. Derfor gælder det også - og Jesu tale om verdensdommen gør det helt klart - at jo mere selvfølgelig og selvforglemmende næstekærligheden er, også til den ofte i plagsomhed elskede næste, desto mere elskes Kristus i næsten og Gud i Kristus.

Både tungt og let

Hvorfor er vi her på jorden? Meget vil forblive dunkelt, gådefuldt og uforståeligt for os også som kristne. Men vi er her på jorden for at tro på Gud, håbe på Jesus Kristus og elske Gud i Helligånden. Denne tro, dette håb og denne kærlighed er alt andet end verdensfremmedhed eller verdensflugt. I tro, håb og kærlighed opfyldes livet allerede nu og fortsætter samtidig mod den opfyldelse, som er tilværelsens sande mening. Så vil tårerne blive tørret, og spørgsmålene for evigt forstumme med Guds svar, - det tror og håber vi.

Det er jo sådan, som Karl Rahner en gang sagde i en anden sammenhæng. Den kristne tro er på samme tid en tung og en let byrde. Den er let, fordi den trods alle skænderier og kontroverser, som vi påny oplever i kirken i dag, til syvende og sidst kun drejer sig om at tro, håbe og elske. Og alligevel er byrden tung, fordi den kun føles let for den, der er rede til at bære den gennem hele sit liv som Jesu kors.

HJJ



Orientering fra sognene

Marts 1990

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 6, der udkommer 28. marts 1990 er mandag den 12. marts 1990 for april 1990. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kbh. V. Tlf. 31 21 14 44.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Ålborg

Kastetvej 1, 9000 Ålborg.
Sognepræst Leo Kertz, OMI.
Andenpræst Allen Courteau, OMI.
Tlf. 98 12 63 44.
Menighedsrådsformand Per Dolmer.
Tlf. 98 42 32 80.
Søndagsmesser:
Kl. 8.00: Sct. Joseph Hospitalskirke.
Kl. 10.00: Højmesse i Sct. Mariæ Kirke.
Torsdag d. 1., 8., 15. og 22. kl. 19-21.30: Maxi-KUK.
Fredag d. 2. kl. 15.00: Første fredags sakramentale tilbedelse indtil messe kl. 18.
Søndag d. 4. kl. 10: Højmesse.
Mandag d. 5., 12., 18. og 26. kl. 14.30-16: Mini og Midi-KUK.
Tirsdag d. 6., 13., 20. og 27. kl. 9.00: Rosenkransgruppe.
Torsdag d. 8. kl. 14.30: Sct. Joseph Klub mødes i menighedslokalet.
Fredag d. 9., 16., 23. og 30. kl. 17: Messe.
Søndag d. 11. kl. 10: Familiemesse med efterfølgende sogneundervisning.
Onsdag d. 14. kl. 14.30: Syklubben.
Søndag d. 18. kl. 10: Højmesse.
Lørdag d. 24. kl. 17: Polsk messe.
Søndag d. 25. kl. 10: Firmelse. Højmesse ved biskop Hans Martensen. (Husk vi begynder sommertid i dag).
Onsdag d. 28. kl. 19.30: I Hasseris kirkes menighedslokale er der en forelæsning som vil give en status over Det Etske Råds arbejde som oplæg til en diskussion om sandhed, etik og lov. V. professor Sven Andersen, Århus Universitet.
Lørdag d. 31. kl. 14: Vietnamesisk messe ved p. Châu Chu Huy.

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn.
Per Dolmer, diakon, tlf. 98 42 32 80 eller henv. Sct. Mariæ kirke, Ålborg.
Tlf. 98 12 63 44.
Lørdag d. 3. kl. 16.30: Messe.
Onsdag d. 7., 14., 21. og 28. kl. 19.30: Korsvejsandagt.
Søndag d. 11. kl. 10: Messe.
Lørdag d. 16. kl. 16.30: Ordets gudstjeneste ved diakon Per Dolmer.
Søndag d. 25. kl. 10: Messe. (Husk vi begynder sommertid i dag).

Hjørring

(Baptistkirken, Sct. Olai Plads)
Henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg
Tlf. 98 12 63 44.
Søndag d. 4. kl. 14: Messe.
Søndag d. 11. kl. 14: Messe.
Søndag d. 18. kl. 14: Messe.
Søndag d. 25. kl. 14: Messe.
(Husk vi begynder sommertid i dag).

Thisted

Skt. Thøgers kirke
Møllevej 23, 7700 Thisted
Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04
eller henv. Sct. Mariæ Kirke,

Aalborg, tlf. 98 12 63 44.

Søndag d. 4. kl. 11: Messe og kirkekaffe.

Søndag d. 18. kl. 11: Messe og kirkekaffe.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers,
tlf. 86 42 97 30.
Messtider:
Søndage kl. 10: Højmesse.
Lørdage kl. 14.
Lørdag d. 3. kl. 14: Messe og sognedag med undervisning af børnene.
Lørdag d. 10. kl. 14: Polsk messe med efterfølgende samvær.
Lørdag d. 31. kl. 14: Messe og menighedens fasteaktionsmøde.
Kirkekaffe efter højmessens søndag den 25.
Meddelelser:
Mini-KUK mødes d. 14. kl. 19 (bemærk dato) til et besøg af ungdomskonsulent Susanne Hoyos. Mini-KUK mødes igen d. 21. kl. 19. Begge møder i præstegården.
Mødet d. 7. er aflyst.
KUK har møde d. 7. og 26. kl. 19.30 i præstegården.
OFS holder weekendmøde d. 16.-18. i skovhuset.

Sct. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg.
Tlf. 86 62 36 41.
Konstitueret sognepræst: Allen Courteau, OMI boende i Aalborg.
Tlf. 98 12 63 44.
Menighedsrådsformand: Knud Elbrønd.
Tlf. 97 46 13 76.
Torsdag d. 1., 8., 15., 22. og 29. kl. 19.30: Korsvejsandagt.
Lørdag d. 3. kl. 16.30: Messe.
Søndag d. 4. kl. 10: Messe.
Lørdag d. 10. kl. 10: Sogneundervisning med efterfølgende familiemesse kl. 12.
Kl. 16.30: Mass in English.
Søndag d. 11. kl. 10: Messe.
Torsdag d. 15. kl. 19.30: Fælles bøn i forbindelse med korsvejsandagten.
Lørdag d. 17. kl. 16.30: Messe.
Søndag d. 18. kl. 10: Messe.
Lørdag d. 24. kl. 16.30: Messe.
Søndag d. 25.: Ingen messe.
Lørdag d. 31.: Firmelse ved biskop Hans Martensen. Højmesse kl. 16.30.

Lemvig/Holstebro

Hellig Kors Kirke, Lemvig
Østergade 33, 7620 Lemvig.
Rita Sørensen, tlf. 97 82 22 42
eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg
Tlf. 98 12 63 44.
Lørdag d. 3. kl. 10: Sogneundervisning med efterfølgende familiemesse kl. 12.
Søndag d. 11. kl. 10: Ordets gudstjeneste i Lemvig.
Søndag d. 18. kl. 16: Messe i Holstebro (Nørrelandskirke) med efterfølgende undervisning.

Søndag d. 25. kl. 10: Messe i Lemvig med efterfølgende kirkekaffe.

Søndag d. 1. april: Firmelse i Lemvig ved biskop Hans Martensen. Højmesse kl. 10.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus

Ryesgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C.
Tlf. 86 13 56 66.
Præsterne: Adolf Meister SJ.
Tlf. 86 18 57 66.
Herbert Krawczyk SJ, 86 18 56 33.
Gottfried Grünwald SJ, 86 18 52 11.
Piet Reijnders SJ, 86 13 56 66.
Menighedsrådsformand: Leo Arlund,
86 17 57 08.
Sognesekretær: Knud C. Jepsen,
86 13 56 66.
Assistent: Gunnar Schou, 86 20 24 16.
Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe), 17.
Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.
Messe på polsk: Søndage 4/3 og 18/3 kl. 14.
Messe på vietnamesisk: Søndag 25/3 kl. 14.
Latinsk højmesse: Hver 3. søndag kl. 10.
Skriftemål: Helst 1. fredag kl. 18-19, eller efter aftale.
Skolemesser: Hver tirsdag og sidste fredag kl. 8.
KUK: Hver tirsdag og torsdag kl. 19.30.
Mini-KUK: Hver tirsdag kl. 18.30.
Sct. Knuds klub for ældre: Hver tirsdag kl. 14.30.
Mariakongregationen: Torsdag 15/3 kl. 14.30.
Menighedsrådsmøde: Mandag 5/3 kl. 19.
Menighedens bodstime: Fredag 2/3 kl. 18.
Retræteaften: Mandag 12/3 kl. 19.
Sogneundervisning: Lørdage 10/3 og 24/3 kl. 10.
Familiemesse: Lørdage 10/3 og 24/3 kl. 10.
Galleri ved kirken: Fernisering: Lørdag 3/3 kl. 11-13: Adolf Meister »Berlin før og efter« - i nye lokaler, Ryesgade 28.
Debatforum: Onsdag 14/3 kl. 19.30.
Forældremøde (firmander): Mandag 19/3 kl. 19.
Katolsk Information: Åbning af det nye center i Ryesgade 28: Lørdag 3/3 kl. 10.

Pindstrup
Skt. Mikael's Kirke, Ringsø
Præst: Adolf Meister SJ, tlf. 86 13 56 66.
Gudstjenesteleder: Helge Clausen, tlf. 86 37 76 56.
Messe: Søndage 4/3, 18/3 og 1/4 kl. 10.30.
1/4 efter messen: Møde om »Hvad siger Jesu Korsvej os i dag?«

Odder
Skt. Ansgars Kapel
Holstengade 25, 8300 Odder.
Præst: Gottfried Grünwald SJ, tlf. 86 13 56 66.
Messe: Søndage 11/3 og 25/3 kl. 14.

Sct. Clemens Kirke, Grenå
Thykærvej, 8500 Grenå.
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ,
tlf. 86 18 56 33.
Gudstjenesteleder: Moder M. Theresa,
tlf. 86 38 42 06.
Menighedsrådsformand: Keld Andersen,
tlf. 86 39 84 53.
Søndagsmesser: Hver søndag kl. 10.30.
Kirkekaffe bagefter.

Hverdagsmesser: Hver onsdag kl. 19.
Skriftemål: Onsdag kl. 18.30 eller efter aftale.

Sogneundervisning: 1/3, 15/3 og 29/3 kl. 16.

Korsvejsandagten: I forbindelse med søndagsmesserne.

Sostrup

Gjerrild, 8500 Grenå.
Cistercienserinder Kloster,
tlf. 86 38 41 11.
Priorinde: Moder Theresa, O. Cist. Tlf. 86 38 42 06.
Søndagsmesse hver søndag kl. 8.30.
Tilbedelse af det allerhelligste hver søndag og alle helligdage kl. 17 og hver torsdag kl. 19.30-21.
Alle helligdage, som ikke er søndage og hverdagsmesser kl. 9.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kapel, Herning

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
Tlf. 97 12 43 82.
Præst: Willem Wuyts. O. Praem.
Messtider: Søn- og helligdage kl. 10.00.
Menighedskafe efter messen.
Lejlighed til skriftemål efter aftale.
Undervisning:
Onsdag d. 7. og 21.: Hold 1 og 2 kl. 17.30-19.00.
Onsdag d. 14. og 28.: Hold 3 (firmelses-kandidater) kl. 17.30-19.00.

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg.
Tlf. 86 82 24 15.
Sognepræst Jan Ophoff. O. Præm.
Søndagsmesser kl. 10.
Hverdagsmesser: Onsdag kl. 19 i kirken.
Tirsdag kl. 19.00 hos Jesu små Søstre i Øm. Fredag kl. 8.45 i kirken.
Hver lørdag kl. 16: Rosenkrans.

Fredag d. 2. kl. 16-18: Religionsundervisning f. børn.
Søndag d. 4. kl. 10: Efter familiemessen kirkekaffe.
Fredag d. 9. kl. 16-18: Religionsundervisning f. børn.
Mandag d. 12. kl. 14-16: Værested.
Tirsdag d. 13. kl. 19.30: Menighedsrådsmøde.
Fredag d. 16. kl. 16-18: Religionsundervisning f. børn.
Lørdag d. 17. kl. 16: Samtale om kirken.
Fredag d. 23. kl. 16-18: Religionsundervisning f. børn.
Mandag d. 26. kl. 14-16: Værested.
Fredag d. 30. kl. 16-18: Religionsundervisning f. børn.
Husk menighedsrådsvalget den 1. april. Der kan stemmes fra kl. 9-10 og fra 11-12.

Skt. Norberts Kirke, Vejle

Fjellegade 2, 7100 Vejle.
Tlf. 75 82 08 93.
Søndagsmesse:
Hver lørdag kl. 15. Hver søndag kl. 10.
Fredag d. 2. kl. 16: Religionsundervisning for eftermiddagsholdene.
Torsdag d. 8.: Den hl. Kommunion bringes til de syge.
Fredag d. 9. kl. 16: Religionsundervisning for eftermiddagsholdene.
Fredag d. 16. kl. 16: Religionsundervisning for eftermiddagsholdene.
Tirsdag d. 20.: Sogneaften: Menighedsrådet indbyder alle til »gule ærter og valgfæsk. Messe: Kl. 18. Bagefter: »gule ærter«. Pris: voksne kr. 15; børn: kr. 10. Tilbageblik ved hjælp af lysbilleder. Ønsker for fremtiden. Præsentation af kandidater til menighedsrådsvalget.

Onsdag d. 21. kl. 19.30: Korøvelse i Samlings salen.

Torsdag d. 22. kl. 19.30: Menighedsrådsmøde.

Fredag d. 23. kl. 16: Religionsundervisning for eftermiddagsholdene.

Torsdag d. 29. og fredag d. 30. kl. 17: Hovedrengøring i kirken. Frivillige bedes at melde sig i præstegården.

Menighedsrejse til Averbode: fra 23. til 27. maj. Interesserede bedes uforpligtende at melde sig til sognekantoret inden d. 1. april.

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.

Tlf. 75 62 52 68.

Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.

Søndagsmesser: I Sct. Josefs Kapel kl. 7.30. I kirken kl. 10 (højmesse).

Hverdagsmesser: I Sct. Josefs kapel tirsdag og fredag kl. 19. Torsdag kl. 10.30. Hver morgen (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs skole til en kort andagt i kirken.

Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelser Kirke.

Menighederne er velkomne.

Fredag d. 2. kl. 19.30 i Elimkirke: Kvindernes internationale bededag.

Søndag d. 4.: Kirkekaffe.

Torsdag d. 15. kl. 19.30: Bibelaften hos sognepræsten.

Torsdag d. 22. kl. 8: Skolemesse.

Søndag d. 25.: Katekese for menigheden, »Evangelisten Mattæus«, ved Lilian Unmack Larsen.

Som bekendt afholdes der den 1. april valg til menighedsråd og pastoralråd. Alle kan, uanset grund, stemme pr. brev. Henvend Dem snart til kirkens kontor med et lille brev med navn og adresse og ønske om at stemme pr. brev. Slut op om valget og følg med på opslagstavlen i kirken.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg

Sognepræst Ebbe Simonsen.

Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.

Tlf. 74 42 35 85.

Hver søndag højmesse i kirken kl. 9.30.

Fredag kl. 9.

På ugens første fire hverdage er messen i Als Kloster, Sdr. Landevej 156, som regel kl. 17. Men ring hellere i forvejen: Tlf. 74 43 33 70.

Søndag d. 4.: 1. søndag i fasten. Askekorset kl. 9.30 uddeles.

Søndag d. 11.: 2. søndag i fasten kl. 9.30.

Søndag d. 18.: 3. søndag i fasten kl. 9.30.

Mandag d. 19.: St. Josefs fest. Messe i Als Kloster kl. 17.30.

Lørdag d. 24.: Herrens bebudelse. Messe i Als Kloster kl. 17.30.

Søndag d. 25.: 4. søndag i fasten kl. 9.30.

Søndag d. 1. april: 5. søndag i fasten kl. 9.30.

Sct. Knuds kirke, Fredericia

Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.

Sognepræst: Tran duc Thanh Dominique. Tlf. 75 92 11 76.

Faste gudstjenester:

Hverdage kl. 17.15 i kapellet

Lørdage kl. 17 på skolen, Sjællandsgade

Søndage kl. 10 på Hybyhus, Lundingsvej 17

Religionsundervisning: Lørdage d. 3 og 17. Tilbedelse af Altrets Sakramente. Torsdag efter messen.

Skt. Michaels kirke, Kolding

Tøndervej 17, 6000 Kolding

Sognepræst Georg Bertling

Tlf. 75 52 76 01

Sædvanlige messetider

Søndage: Kl. 8 sangmesse, kl. 10 højmesse

Hverdage: Mandag til onsdag kl. 17.15 torsdag til lørdag kl. 8.15.

I bodstiden (fra 1. søndag i fasten) vil der være andagt hver torsdag kl. 19.30.

Søndag d. 1. april valg til menighedsråd og pastoralråd. – Kirkekaffe.

Fredag d. 2.: Jesu Hjerte

Fredag tilbedelse kl. 15-16. Messe med sak. velsignelse kl. 19.30.

Mandag d. 19.: Josef, Jomfru Marias brudgom. Messe kl. 19.30.

Lørdag d. 24.: Herrens Bebudelse. Messe kl. 15.30.

Onsdag: Religionsundervisning med Sr. Kristiné og finder sted på Sankt Ansgars Plejehjem, Fiskergade 7-9.

Tlf. 74 62 27 30 eller 74 62 35 43

7 Fyn

Skt. Knuds Kirke, Svendborg

Havnegade 1, 5700 Svendborg.

Sognepræst pater Josef Völk.

Tlf. 62 21 05 42 eller 62 21 36 10.

Træffetid: Torsdag kl. 17-18

Fredag, lørdag kl. 11-12 el. efter aftale

Faste messetider:

Søndag og helligdage kl. 10

Lørdage kl. 16. (d. 24. Herrens bebudelse)

Lørdag d. 17.: Kl. 14 hvorefter kontaktgruppen mødes i menighedssalen.

Lejlighed til skriftemål 20 min. før messerne.

Familiemesse: Søndag d. 11.

Katekese: Lørdage d. 3., 10., 17., 24. og 31.

Rosenkransgruppen: Mandag d. 5.

Præsentation af kandidater til det nye menighedsråd søndag d. 25. marts.

Skt. Bendts Kapel, Rudkøbing

Brogade 14, tlf. 62 21 05 42 el. 62 21 36 10.

Messe kl. 15.

Vor Frelser Kirke, Assens

Nørregade 3, 5610 Assens.

Sognepræst: J. Kruk.

Tlf. 65 31 09 74 eller 65 31 26 82.

Søndag d. 4.: 1. sø. i Fasten. Messe: kl. 14.00

Søndag d. 18.: 3. sø. i Fasten. Messe: kl. 14.00

Stella Maris Kirke, Nyborg

Vindingevej 9, 5800 Nyborg

Sognepræst: J. Kruk.

Tlf. 65 31 09 74 eller 65 31 26 82.

Træffetid: Torsdag, fredag kl. 9.00-11.00 eller efter aftale.

Torsdag d. 8.: Studiekreds på Stella Maris kl. 19.30

Torsdag d. 15.: Forældremøde angående den 1. hl. kommunion og konfirmation kl. 19.30 i præstegården.

Religions- og konfirmandundervisning: lørdag den 3., 17., 31.; kl. 10-11.30.

Korsvejandagt med sakramental velsignelse: lørdag den 3., 10., 17., 24., 31.; kl. 16.00

Sct. Albani Kirke, Odense

Adelgade 1, 5000 Odense C.

Tlf. 66 12 16 64.

Kontortid: Ma.-fr. 10-12, og to. 17-18

Præsternes træffetider:

P. Gorowski: ti. 10-12, samt to. 10-12 og 17-18.

P. Huber: ons. 10-12 og 17-18, samt fr. 10-12.

P. Przybylowicz: ti., ons. og to. 10-12

Søndagsmesser: kl. 8 og 10; i maj-sept. tillige kl. 19/i okt.-april kl. 16.30. 1., 2., 4., 5. søndag: polsk messe kl. 12.

2. søndag: vietnamesisk messe kl. 14.

Hverdagsmesser: ma. kl. 8, ti., to., lø. kl. 9, ons. kl. 10.30, fr. kl. 19.

Religionsundervisning på skolen: onsdag kl. 16 for alle grupperne.

Mini-KUK: se kalenderen.

Maria-Legionen: tirsdag kl. 9.30.

Den franciskanske Lægorden: 2. tirsdag i måneden, begyndende med messe kl. 9.

Torsdag d. 1.: kl. 19 korsvejsandagt, derefter møde i sognelokalet om rejse til Polen.

Fredag d. 2.: Sl. Karl den Gode/kl. 19 aftenmesse. Kvindernes internationale Bededag: kl. 14 og kl. 19.30 i Apostolsk Kirke.

Lørdag d. 3.: kl. 10-12 studiekreds om kirken i sognelokalet.

Søndag, d. 4.: 1. søndag i fasten/messer kl. 8, 10, 12 (polsk), 16.30.

Mandag d. 5.: ingen morgenmesse kl. 8!

Tirsdag d. 6.: kl. 19 bankospil på skolen.

Torsdag d. 8.: kl. 14 De ældres Klub, kl. 19 korsvejsandagt.

Fredag d. 9.: kl. 14.30 mødes Mini-KUK på skolen.

Søndag d. 11.: Messer kl. 8, 10, 12 (polsk), 14 (vietn.), 16.30. Der er bods-andagt i alle messerne.

Mandag d. 12.: kl. 19.30 møde i DKKF i sognelokalerne.

Tirsdag d. 13.: kl. 19 menighedsrådsmøde.

Torsdag d. 15.: kl. 19 korsvejsandagt, derefter (ca. 19.30) generalforsamling i Katolsk Radio- og Fjernsynsklub Fyn i sognelokalerne.

Søndag d. 18.: Messe kl. 8, kl. 10 familiemesse, kl. 16.30.

Torsdag d. 22.: kl. 19 korsvejsandagt.

Fredag d. 23.: kl. 14.30 mødes Mini-KUK på skolen.

Søndag d. 25.: Messer kl. 8, 10, 12 (polsk), 16.30.

Mandag d. 26.: kl. 19.30 *prc* på Patologisk Institut, store auditorium: Erling Tiedemann, Vejle, taler om Niels Steensen. Alle interesserede er velkomne.

Torsdag d. 29.: kl. 19 korsvejsandagt.

Lørdag d. 31.: Bededag på Bjerregårdsvej 9 med P. Paul Marx, omi. Beg. kl. 9.30! Messe hos søstre kl. 17.

Dalum Klosterkirke:

Søndage: messe kl. 7.30

Hverdage: messe kl. 6.30

8 Lolland og Falster

Skt. Birgittas Kirke, Maribo

Maria Gade 4, 4930 Maribo

P. Hermann Legut, OFM, conv.

Tlf. 53 88 01 74. Kontortid 10-11,

undtagen mandag og tirsdag

1. søndag i fasten d. 4. kl. 10: Messe.

Matt. 4,1-11 skildrer Jesu fristelse i ørkenen. Ørkenen kan være stedet, hvor man fornemmer Gud, og hvor man kan blive fristet. Israelitterne fristede Gud under ørkenvandringen, de tvivlede nemlig på Guds hjælp; derved provokerede de Gud til at vise sin magt. Mens hele folket den gang faldt for fristelsen, modstod Jesus fristelsen i ørkenen som den mand, der besad Guds Ånd.

2. søndag i fasten d. 11.: Forklærelsen på bjerget.

Traditionen siger at Tabor er det bjerg, hvor Jesus forvandlede for øjnene af tre disciple. Menneskesønnen åbenbarede sin herlighed, »som den enbårne Søn har den fra Faderen«.

3. søndag i fasten d. 18.: Joh. 4,5-42 fortæller om Jesu møde med den samaritanske kvinde ved Jakobsbrønden i Samaria. Den 32 m dybe brønd er et godt

5 Sydjylland

Skt. Nikolaj kirke, Esbjerg

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.

Sognepræst: Lars Messerschmidt.

Tlf. 75 12 10 27, bedst mellem 10-11, undt. mandag og tirsdag. Træffes normalt i Tønder om mandagen 11-12, tlf. 74 72 18 90.

Søndagsmesser:

Lørdag kl. 16.30 og søndag kl. 10.

Hverdagsmesser:

Torsdag kl. 8.15: Skolemesse – alle er velkomne.

Rosenkrans:

Onsdag kl. 16.30.

Fredag d. 2. Første fredag i måneden. Messe kl. 16.30 med efterfølgende tilbedelse indtil kl. 18.

Søndag d. 4. kl. 10: Højmesse, derefter kirkekaffe. Inge Norling, København, fortæller om et projekt i katolsk regi for mennesker i vanskeligheder.

Lørdag d. 17. kl. 16.30: Messe på polsk.

Lørdag d. 24. Herrens bebudelse. Kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 25. Højmesse kl. 10: Sommer-tid begynder. Uret stilles 1 time frem natten til søndag.

Lørdag d. 31. og søndag d. 1. april: Valg til menighedsråd og pastoralråd. Valglokalet åbent lørdag 17.30-18.30 og søndag 11-12.30.

6 Sønderjylland

Hellig Kors Kapel, Tønder

Ribelandsvej 41, 6270 Tønder.

Præst: Lars Messerschmidt.

Træffes normalt i Tønder mandag 11-12, tlf. 74 72 18 90, ellers 10-11, tlf. 75 12 10 27 undt. tirsdag.

Mettetider:

Søndag kl. 17: Højmesse.

Mandag (som regel) kl. 10: Messe.

Søndag d. 11.: Kirkekaffe kl. 15.30. Messe kl. 17.

Søndag d. 25.: Højmesse kl. 17. Sommer-tid begynder. Uret stilles 1 time frem natten til søndag.

Søndag d. 1. april.: Valg til menighedsråd og pastoralråd. Valglokalet åbent i forbindelse med messen. Det er muligt at stemme pr. brev 17.-31. marts. Henvendelse herom til formanden for valgstyrelsen Niels Frederik Petersen, Munkeparken 18, 6240 Løgumkloster, tlf. 74 74 30 45.

Sankt Ansgars Kirke, Åbenrå

Søndertorv 1, 6200 Åbenrå

Ansvarlig præst: Ceferino C. Anez

Fiskergade 7-9. Tlf. 74 62 35 43

Hverdagsmesser:

Mandag-onsdag-fredag kl. 19.30.

Tirsdag-torsdag-lørdag kl. 15.30.

Søndagsmesser kl. 10. Derefter kirkekaffe.

eksempel på datidens formåen. Vandet fra Jakobsbrønden kunne slukke tørst for en tid, mens det vand, som Jesus giver, er som en kilde med livgivende vand, der slukker den evige tørst.

4. søndag i fasten d. 25.: Joh. 9,1-41 viser en af Jesu gerninger. En blindfødt mand bliver helbredt.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov

Bredgade 47, 4900 Nakskov.
Tlf. 53 92 06 81. Giro 7 09 10 60.
Sognepræst: Pater Irenæus OFM conv.
Gudstjenester:
Søndage kl. 10.00 (undt. 11.3.: Kl. 14).
Hverdage: Kl. 17.00 (undt. onsdage og torsdage: Kl. 11.30).
Polsk messe: Den polske messe i februar holdes af pater Herman Legut søndag d. 25. marts kl. 11.15.
Kirkekaffe: Menighedsrådet indbyder til kirkekaffe efter højmessens søndag den 4. marts.

Familieeftermiddag: Søndag den 11. marts er der ingen formiddagsmesse. Alle indbydes til at deltage i familieeftermiddagen, som begynder med messe kl. 14.00 i kirken. Derefter samles vi i Kolbestuen (ovenover gymnastiksalen). Sognepræsten fra Kappel, Anne Birgitte Villadsen orienterer om hvad der sker i Folkekirken omkring projektet »Dåbsoplæringen«. Emnet er valgt i forlængelse af biskop Martensens oplæg til menighederne om »Trosformidling«. Det er menighedsrådets håb, at alle familier med børn deltager i denne eftermiddag.

Ekstra tilbud i fastetiden: Der holdes tre fasteandagter, tirsdagene 6. og 20. marts og tirsdag den 3. april.

Fasteandagterne begynder kl. 19.00. Udover hverdagsmesserne om mandagen og lørdagen kl. 17.00, holdes i fastetiden messe om onsdagen og torsdagen kl. 11.30.

Fastetiden karakteriseres ved faste, bøn og almisse. Askeonsdag er en kødløs fastedag. De øvrige fastedage bedes man markere ved ekstra bodsøvelser. Alle opfordres til at støtte fasteaktionen. Det skulle være en selvfølge, at man deltager i søndagsmessen netop i fastetiden.

Valg til menigheds- og pastoralråd: Det bringes i erindring, at alle menighedsmedlemmer fra 16 og opefter er valgberettigede ved valget som finder sted søndag den 1. april fra kl. 9.00 til kl. 13.00. Alle kan, om ønskes, stemme pr. brev. Brevstemmer afgives fra lørdag den 17. marts til lørdag d. 31. marts. Vær med til at gøre det til en stor valgdeltagelse.

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
Tlf. 54 85 07 39.
Weekendens gudstjenester:
Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 16.00. Søndag kl. 10.00.

Torsdag d. 1. kl. 8.00: Skolemesse. Kl. 19.15: Bibelaften.

Fredag d. 2. 1. fredag i måneden. Kl. 18.30: Korsvej + messe.

Lørdag d. 3.: kl. 10.00-11.30: Undervisning.

Søndag d. 4. kl. 10.00: Familiemesse. Herefter kirkekaffe i Fredensgade 15.

Tirsdag d. 6. kl. 19.30: Forældremøde for de forældre, hvis børn går til undervisning om lørdagen.

Torsdag d. 8.: Åbent hus aften.

Fredag d. 9. kl. 18.30: Korsvej + messe.

Fredag d. 9. - søndag d. 11.: Møde i Nykøbing F. for medlemmer af den

franciskanske lægorden, som bor øst for Store Bælt.

Lørdag d. 10. kl. 17.30: Messe med profesaflæggelse af nogle medlemmer af lægordenen. Alle er hjertelig velkomne.

Søndag d. 11.: Foruden højmessens kl. 10.00 er der polsk messe kl. 11.15. Ingen kirkekaffe efter messen.

Tirsdag d. 13. kl. 19.15: Menighedsrådsmøde. Det er det sidste møde for det afgående menighedsråd.

Lørdag d. 17. kl. 10.00-11.30: Undervisning.

Søndag d. 18.: Vi fejrer Sankt Josephs Fest. Kl. 10.00: Højmesse, hvorunder søstrene fornyer deres Klosterløfter. Efter messen er der reception i salen i a.a. 50 års klosterjubilæum før 2 af de herboende søstre. Alle er velkomne.

Torsdag d. 22.: Åbent hus aften.

Fredag d. 23.: Kl. 18.30 Korsvej + messe.

Lørdag d. 24.: Kl. 10.00-11.30: Undervisning.

Torsdag d. 29. kl. 19.15: Bibelaften.

Fredag d. 30. kl. 18.30: Korsvej + messe.

Lørdag d. 31. kl. 10.00-11.30: Undervisning.

9 Sydøstsjælland

Skt. Hans Kirke, Køge

Sognepræst: Anton Dekkers, SJ.
Bjerggade 10, 4600 Køge.
Tlf. 53 65 06 51, bedst mellem kl. 9-10.

Der er højmesse hver søndag kl. 10.

Hverdagsmesse: Onsdag kl. 10.

Fastetiden begynder Askeonsdag d. 28. februar, som er faste- og abstinensdag. I stedet for morgenmessen er der aftenmesse med uddeling af askekors kl. 19.30.

På søndagene i fastetiden vil der blive holdt tema-prædikener over temaet: menigheden set med nye øjne.

Søndag d. 4. marts er der kirkekaffe efter højmessens.

Søndag d. 11. marts er der messe på polsk kl. 16.

Vor Frue Kirke, Næstved

Præstøvej 29, 4700 Næstved.
Tlf. 53 72 09 85.

Sognepræst: Pater Julian Bodnar. Træffes bedst tir., fre. og lørd. mellem kl. 11-12.

Faste gudstjenester: Søndage kl. 8.00 messe på Maria-Elisabeths Hjem.

Kl. 10.00: Højmesse i Vor Frue Kirke.

Fredag d. 2. kl. 18.00-19.00: Tilbedelse foran det udstillede sakramente på Maria-Elisabeths Hjem. Kl. 18.00: Messe.

Søndag d. 4.: Kirkekaffe efter højmessens. Korsvejsandagt: Fredag d. 9., 16., 23. og 30.

Søndag d. 18. kl. 11.00: Polsk messe.

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg.
Præsten træffes: Marienbergvej 9 st. th.
Tlf. 53 77 39 27, on., to., søn., ellers i Næstved. Tlf. 53 72 09 85.

Hver søndag kl. 10.00: Messe.

Søndag d. 11.: Menighedskaffe efter messen.

Forberedelsen til firmelsens sakramente: hver anden torsdag kl. 14.00.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.
Tlf. 53 61 03 92.

Sognepræst Hans Esmark.

Tlf. 42 26 14 04.

Sankt Josef Søstrene.

Tlf. 53 61 73 71.

Søndag d. 4. 1. søndag i fasten. Messe med prælat Ib Andersen kl. 10. I forb. med gudstjenesten indvies asken (palmegrene fra sidste år, som er blevet brændt), og askekorset meddeles til menigheden.

Onsdag d. 7. Skolemesse kl. 8.45. Firmand-undervisning kl. 15-16. Troslæreaften hos søstrene på Teglovnvej 18, kl. 19 med sognepræsten. Vi får besøg af skolelærer Anette Messerschmidt fra Helsingør, som fortæller om nyreligiøse bevægelser. Det bliver en spændende aften!

Lørdag d. 10. Korsvej og messe kl. 16. Vi fejrer 2. søndag i fasten.

Søndag d. 11. Ingen messe.

Søndag d. 18. 3. søndag i fasten fejres med p. Gregoire kl. 10.

Onsdag d. 21. Dame-aften hos søstrene kl. 19.

Søndag d. 25. 4. søndag i fasten, midfaste, fejres med p. Gregoire kl. 10.

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Sognepræst: Stephen Holm.

Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen.

Tlf. 53 52 06 45.

Faste messetider:

Alle søndage: Højmesse kl. 10.00.

Hverdage i Skt. Montforts kapel, normalt således:

Mandag kl. 17.15, tirsdag, onsdag og torsdag kl. 11.15, fredag kl. 19.15. Lørdag ingen.

Kommunitetets bønner normalt således: Rosenkransbøn kl. 12, vesper kl. 18, søndag dog kl. 18.45.

Børne- og ungdomsundervisning: Hver fredag fra kl. 18-20 (Messe kl. 19.15 i kirken).

Aftener for de ældre unge: Fredagene den 2. og 16. marts, begyndende med messen kl. 19.15.

Menighedsaften, hvor sognepræsten afslutter sin gennemgang af de syv sakramenter: **Torsdag den 8. marts kl. 19.30:** Bodens sakramente (skriftemålet).

Kirke-kaffe i menighedssalen: Søndag den 11. marts efter højmessens.

Fastetidens retrætedag, fælles for vore tre menigheder: Slagelse-Kalundborg-Holbæk: **Lørdag den 24. marts kl. 10 - 17.30.** Retræteledere: Priorinde sr. Theresa fra Cistercienserindeklostret i Sostrup og sognepræsten. Dagens program veksler mellem gudstjenester i kirken og oplæg og samtale i menighedslokalerne. Mød op til denne påskeforberedelse og husk frokostpakke. Øl og vand kan købes, kaffe fås.

Søndag den 4.: 1. søndag i fasten. Kl. 10 højmesse, indledt med askevielse og meddelelse af askekorset.
Mandag den 5.: Månedens 1. mandag. Kl. 17.15 er der messe. Kl. 18 udstilles det hellige sakramente til tilbedelse indtil kl. 19. (Bøn for præste- og ordenskald).
Mandag den 19.: Festen for den hellige Joseph. Kl. 17.15 messe i kapellet.
Fredag den 23.: Henimod aften begynder festen for jomfru Marias bebudelse, den montfortanske spiritualitets hovedfest.

Kl. 16.30 er der *festvesper* med fornyelse af kommunitetets indvielse til jomfru Maria og sakramental velsignelse (i Mariasideskibet). Kl. 19.15 messe i kirken.

Lørdag den 24.: Mariæ Bebudelses Dag. Menighedernes retrætedag fra kl. 10. Afslutning på dagen er festmessen, som begynder kl. 16.15.

Søndag den 25.: 4. søndag i fasten, søndag »Lætare«. I dag synges højmessens delvis på latin.

Skt. Maria Kirke, Kalundborg

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Sognepræst Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Tlf. 53 52 06 45.

Pastoralassistent: Sr. Helene, Karl Borromæussøstrenes kommunitet, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Tlf. 53 51 29 41.

Søndagsmesse: Kl. 15.00.

Hverdagsgudstjenester i Skt. Karls kapel: Onsdag kl. 17 og fredag kl. 19 (ordets gudstjeneste med kommuniionsuddeling), om onsdagen som afslutning på hyggeeftermiddag, der begynder kl. 14.

Religionsundervisning for 8.-9. klasse ved sognepræsten: Søndagene den 4. og 18. marts, - fra kl. 14.

Ungdomsundervisning i Slagelse: Fredagene den 2. og 16. marts, begyndende med messen i Vor Frue Kirke kl. 19.15.

Sogneaften i menighedshuset i Slagelse, hvor sognepræsten afslutter gennemgangen af de syv sakramenter: **Torsdag den 8. marts kl. 19.30:** Bodens sakramente.

Fastetidens retrætedag for vor pastoralenheds tre menigheder: **Lørdag den 24. marts kl. 10 - 17,30** i kirke og menigheds-

hus i Slagelse. Retræteleder: Priorinde sr. Theresa fra Cistercienserindeklostret i Sostrup og sognepræsten. Se i øvrigt under »Slagelse«.

Fredag den 2.: Månedens 1. fredag. Tilbedelse foran det udstillede sakramente i forlængelse af gudstjenesten kl. 19, - indtil kl. 20 - i kapellet.

Søndag den 4.: 1. søndag i fasten. Kl. 15.00 messe, indledt med askevielse og askepålægelse.

Mandag den 19.: Sankt Josephs fest. Kl. 19.00 ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion (i kapellet).

Fredag den 23.: Om aftenen begynder festen for jomfru Marias bebudelse, den montfortanske spiritualitets hovedfest. Kl. 19.00 ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion. (I kapellet).

Lørdag den 24.: Mariæ bebudelsesdag. Menighedernes retrætedag i Slagelse fra kl. 10-17.30. (Festmesse kl. 16.15).

Søndag den 25.: 4. søndag i fasten, søndag »Lætare«. Messen kl. 15 er delvis på latin.

11 Midtsjælland

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk

Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4300 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk.
Tlf. 53 44 15 62.

Pastoralassistent: Sr. Helene, Karl Borromæus-søstrenes kommunitet, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Tlf. 53 51 29 41.

Sr. Engeline, Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.

Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30. (Ingen messe på selve søndagen).

Onsdags-andagter ved sr. Engeline: den 8. og 15. marts kl. 19.15.

Religionsundervisning for børn og unge: lørdagene den 3., 17. og 31. marts i forlængelse af søndagsmessen.

Ungdomsundervisning i Slagelse: Fredagene den 2. og 16. marts, begyndende med messen i Vor Frue Kirke kl. 19.15.

De voksnes studiekreds mødes mandag den 26. marts til korsvejsandagt i kirken kl. 19.15 og til efterfølgende møde hos Elisabeth og Kim Andersen ved siden af kirken (Fuglsvej 32).

Fastetidens retrætedag for vor pastoralenheds tre menigheder: lørdag den 24. marts kl. 10-17.30 i kirke- og menighedshus i Slagelse. Retræteleder: Priorinde sr. Theresa fra Cistercienserindeklostret i Sostrup og sognepræsten. Mød op til denne påskeforberedelse, - og se i øvrigt under »Slagelse«!

Torsdag den 1.: Kl. 19.15 ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20.

Lørdag den 3.: 1. søndag i fasten. Kl. 15.30 messe, indledt med askevielse og askepålæggelse.

Mandag den 19.: Festen for den hellige Joseph. Kl. 19.15 ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion.

Lørdag den 24.: Festen for jomfru Marias bebudelse, den montfortanske spiritualitets hovedfest.

Menighedernes retrætedag i Slagelse fra kl. 10-17.30 med festmesse i Vor Frue kirke kl. 16.15.

Messe i Holbæk som sædvanlig kl. 15.30.

Mandag den 26.: Kl. 19.15 korsvejsandagt med sakramental velsignelse, - derefter møde i de voksnes studiekreds.

Lørdag den 31.: 5. søndag i fasten. Messen kl. 15.30 er delvis på latin. Fra kl. 16.30 er der valg til nyt menighedsråd og pastoralråd.

Skt. Pauls Kirke, Tåstrup

Køgevej 162, 2630 Tåstrup.
Sognepræst: Frank Jobst, O.M.I.
Tlf. 42 99 07 28.

Messetider:

Søndag: Højmesse kl. 10.00.

Onsdag: Messe kl. 19.00.

Torsdag: Messe kl. 16.00.

Lørdag: Messe kl. 17.00 (søndagsmesse).
Fredag den 2.: Jesu Hjerter messe med sakramental velsignelse kl. 9.00 kirkekaffe hver søndag efter højmessens.

Assumptionssøstre: Den Gamle Smedje, Bygaden 53: Messe hver tirsdag kl. 19.30 derefter åbent hus.

Religionsundervisning: Søndag d. 11., 18. og 25. efter højmessens.

Samme dage er der »børnehaveklasse« i menighedssalen under messen til efter prædiken for de allermindste.

Firmelsesundervisning: Torsd. d. 1., 15. og 29. kl. 15.30.

Spejderne: Ulvemøde hver onsdag kl. 18.30-20.00 spejdermøde hver onsdag kl. 19.45.

KUK: Program meddeles fra gang til gang.

Kolping: Onsd. d. 7. kl. 20.00: Sidste drøftelser før turen til Miltenberg. Fred. d. 9. til mand. d. 12: Rejse til Kolpingfamilien i Miltenberg. Onsd. d. 21.: Generalforsamling.

Aktiviteter:

Fredag d. 2.: Jesu Hjerter messe.

Søndag d. 4.: Ungdomsmesse.

Onsdag d. 7.: kl. 20.00: Emnedag og Kolpingmøde.

Lørdag d. 17.: Retrætedag for hele menigheden.

Torsdag d. 22.: Kl. 19.30: Bankospil.

Lørdag d. 31.: Hovedrengøring af kirken inden påske.

NB! Ingen lørdagsmesse lørdag d. 31.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.

Tlf. 42 35 09 65,

bedst mellem kl. 9 og 10.

Søndagsmesser: Højmesse kl. 10 og 17.

Familiemesse den anden søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag og fredag dog kl. 19.30.

Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.

Søndag d. 11.: Familiemesse kl. 10 tilrettelagt af årets konfirmander.

Mandag d. 19.: Sct. Josef, aftenmesse kl. 19.30.

Fredag d. 23. fejres Herrens Bebudelse ved aftenmessen kl. 19.30.

Onsdag d. 28.: Korsvejsandagt kl. 19.30.

Katolsk Kvindeklub: Torsdag d. 1. Forberedelser til »dagen derpå«.

Fredag d. 2. stilles vor kirke til rådighed for »Kvindernes Internationale Bededag«. Kvindeklubben er vært. Moder Theresa fra Sostrup Kloster leder gudstjenesten. Bagefter kaffebord i menighedssalen.

3.-4. afholder Kvindeklubben retræte i Niels Stensens Hus i Helsingør ledet af pastor cand. psyk. Jørgen Hviid. Emnet: »Kvindefrigørelse - og hvad så?«

Ledreborg Slotskirke

Hver søndag messe kl. 8.30.

12 Nordsjælland

Skt. Vincents Kirke, Helsingør

Nygade 8B. Tlf. 49 21 05 71.

Sognepræst Hans Esmark,

Møllestræde 10B, 3400 Hillerød.

Tlf. 42 26 14 04.

Diakon Ole Lundsteen, Nygade 8B,

Helsingør. Tlf. 49 21 05 71.

Sankt Vincent Søstre: Tlf. 49 21 75 47.

Søndag d. 4.: 1. søndag i fasten, messe kl. 9.

Efter messen meddeles askekorset til de, som ikke modtog det askeonsdag.

Tirsdag d. 6.: Kommunionsgudstjeneste med Ole Lundsteen hos søstre på Møllebakken, kl. 14.30.

Børnenes religionsundervisning nr. 5, i tiden kl. 16-17.

Korsvejs-andagt kl. 19.30 - vi går kirkens korsvej sammen.

Søndag d. 11.: 2. søndag i fasten, messe kl. 11. Efter messen er der kirkekaffe, hvor kandidaterne til menighedsråds- og pastoralrådsvalget er indbudt til at præsentere sig for menigheden forud for valget den 1. april.

Tirsdag d. 13.: Pensionist-træf kl. 14.40 hos søstre på Møllebakken. Messe kl. 14.30-15.00.

Børnenes religionsundervisning nr. 6, i tiden kl. 16-17.

Menighedsrådsmøde - det sidste kl. 19.30.

Søndag d. 18.: 3. søndag i fasten, messe kl. 9.

Tirsdag d. 20.: Kommunionsgudstjeneste med Ole Lundsteen hos søstre på Møllebakken kl. 14.30.

Børnenes religionsundervisning nr. 7, i tiden kl. 16-17.

Menigheds-aften kl. 19.30: Sognepræst dr. Niels Henrik Olesen, København, fortæller bl.a. med lysbilleder om: Jerusalem, en by med kristne, jøder og muhammedanere.

Søndag d. 25.: 4. søndag i fasten midfaste! Latinsk messe kl. 11.

(Husk, at Danmark er gået på sommer-tid!)

Tirsdag d. 27.: Messe med sognepræsten hos søstre på Møllebakken kl. 14.30.

Børnenes religionsundervisning nr. 8, i tiden kl. 16-17.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød

Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. 42 25 55 31.

Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.

Sankt Vincent Søstre: Tlf. 42 26 78 65.

Søndagsmesser: Kl. 10.

Hverdagsmesse: Tirsdag, onsdag, torsdag kl. 17. Fredag kl. 8.30.

Lørdag d. 3.: Børnenes religionsundervisning nr. 12, kl. 9.30-11.30. Firmenderne møder også på denne lørdag!

Messe kl. 11-11.30.

Søndag d. 4.: 1. søndag i fasten, messe kl. 11. Efter messen meddeles askekorset til de, som ikke modtog det askeonsdag.

Tirsdag d. 6.: Messe kl. 18.

Torsdag d. 8.: Korsvejs-andagt kl. 19.30. Vi går kirkens korsvej sammen.

Fredag d. 9.: Messe kl. 8.30.

Lørdag d. 10.: Børnenes religionsundervisning nr. 13, kl. 9.30-11.30.

Messe kl. 11-11.30.

Søndag d. 11.: 2. søndag i fasten. Messe kl. 9.

Tirsdag d. 13.: Messe kl. 18.

Onsdag d. 14.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 15.: Messe kl. 18.30. Menighedsrådsmøde - det sidste - kl. 19.

Fredag d. 16.: Messe kl. 8.30.

Lørdag d. 17.: Børnenes religionsundervisning nr. 14, kl. 9.30-11.30.

Messe kl. 11-11.30.

Søndag d. 18.: 3. søndag i fasten. Efter messen er der kirkekaffe, hvor kandidaterne til menighedsråds- og pastoralrådsvalget er indbudt til at præsentere sig for menigheden forud for valget den 1. april.

Samtidig aflægger formanden Bodil Liederoff beretning om året der gik og gør status (jfr. vedtægter for menighedsråd).

Tirsdag d. 20.: Messe kl. 18.

Onsdag d. 21.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 22.: Messe kl. 17.

Fredag d. 23.: Messe kl. 8.30.

Lørdag d. 24.: Børnenes religionsundervisning nr. 15, kl. 9.30-11.30.

Messe kl. 11-11.30.

Søndag d. 25.: 4. søndag i fasten, midfaste. Messe kl. 9.

(Husk at Danmark er gået på sommer-tid).

Tirsdag d. 27.: Messe kl. 18.

Onsdag d. 28.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 29.: Messe kl. 17.

Fredag d. 30.: Messe kl. 8.30.

Lørdag d. 31.: Børnenes religionsundervisning nr. 16, kl. 9.30-11.30.

Messe kl. 11-11.30.

NB. Mulighed for at stemme til rådsvalgene før og efter messen.

Den Hellige Families Kirke

Bistrup Byvej 4, Birkerød.

Sognepræst Jacob Muiser.

Tlf. 42 81 27 96 helst mellem kl. 9-10.

Søndagsmesser: Kl. 8 og 10.

Tirsdagsmesse kl. 10.

Fredag aftenmesse kl. 19.30.

Skriftemål:

Lejlighed til at skrive i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.

Tilbedelse af Alterets H. Sakramente efter aftenmesse kl. 19.30 på Nordvanggård.

Torsdag d. 1.: Religionsundervisning kl. 16.

Tirsdag d. 6. kl. 19.30: Forældremøde for forældre til børn, der forbereder 1. skriftemål.

Torsdag d. 8. kl. 16: Firmenderne mødes i Hørsholm i kirken for at øve til firmelsen, ellers alm. undervisning.

Søndag d. 11. kl. 10: Firmelse i Hørsholm.

Mandag d. 12. kl. 13.30: Ældreklub. Økumenisk gudstjeneste sammen med Bistrupklubben, her i kirken.

Tirsdag d. 13. Kl. 19.30: Forældremøde for forældre med børn til 1. kommunion.

Torsdag d. 22. kl. 16: 1. skriftemål. Ellers almindelig undervisning. Kl. 19.30 fortæller Ulla Pinborg om det økumeniske møde i Basel for fred.

Mandag d. 26. kl. 18: Præstemøde.

Torsdag d. 29. kl. 16. Fastens fælles skriftemål for børn og voksne. Kateketmøde kl. 17.15.

NB: Husk at sommertiden begynder igen natten til søndag d. 25.

Skt. Hans Kirke

Marievej 6, Hørsholm.

Sognepræst Jac. Muiser.

Bistrup Byvej 4, Birkerød.

Tlf. 42 81 27 96, helst ml. kl. 9-10.

Pastor Peter Nissen, Bredgade 69,

Kbh. K. Tlf. 33 93 19 48.

Søndagsmesser:

Skt. Hans Kirke kl. 10.

Mikkelborg, Strandvej 352 kl. 8.

Torsdag messe kl. 10.30 i Skt. Hans Kirke.

Skriftemål:

Lejlighed til at skrive i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.

Torsdag d. 1. kl. 16: Religionsundervisning.

Tirsdag d. 6. kl. 19.30: På Nordvanggård. Forældremøde for forældre til de børn, der forbereder 1. skriftemål.

Torsdag d. 8. kl. 16: Firmenderne mødes i Hørsholm for at øve til firmelsen. Ellers alm. undervisning.

Søndag d. 11. kl. 10: Firmelse i Hørsholm.

Mandag d. 12. kl. 13.30 her i kirken: Ældreklub. Økumenisk gudstjeneste sammen med Bistrupklubben.

Tirsdag d. 13. kl. 19.30: Forældremøde for forældre med børn til 1. kommunion.

Onsdag d. 14. kl. 19.30: Møde med kandidaterne til menighedsrådsvalget.

Torsdag d. 22. kl. 16: 1. skriftemål. Ellers alm. undervisning. Kl. 19.30 fortæller Ulla Pinborg om det økumeniske møde i Basel for Fred. Nordvanggård.

Mandag d. 26. kl. 18: Præstemøde på Nordvanggård.

Torsdag d. 29. kl. 16: Fastens fælles skriftemål for børn og voksne. Kateketmøde kl. 17.15.

NB: Husk at sommertiden begynder igen natten til søndag d. 25.

Vor Frue Kloster, Åsebakken

Høsterkøbvej 3, 3460 Birkerød.

Benediktinerkloster, tlf. 42 81 06 98.

Søn- og helligdage: Terts og højmesse kl. 8.20.

Hverdage: Terts og højmesse kl. 7.50.

13 Hovedstads- område NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj.
tlf. 31 28 17 00.

Sognepræst: Pater Kund Aage Nielsen
S.J. Træffes ved kirken i forbindelse med
messerne samt tirsdag kl. 10.30-11.30 på
sognekantoret. Øvrige dage kl. 10-12 på
tlf. 31 71 79 66.

Menighedsrådsformand: Henning Heine-
meier, Markskellet 5, 2720 Vanløse. Tlf.
31 74 13 05.

Sædvanlige messetider: Søndag kl. 10.30.
Tirsdag kl. 10.00. Derefter samvær i
præstegården. Onsdag og fredag kl.
19.00.

Søndag messe kl. 10.30.

Tirsdage kl. 10. Derefter samvær.

Onsdag og fredag kl. 19.

Fredag d. 2. og hver fredag i fasten:
Korsvejsandagt i forbindelse med messen
kl. 19.00.

Ingen tilbedelse i fastetiden!

Søndag d. 4.: Biskop Martensen meddeler
firmelsens sakramente til sognets unge
under messen kl. 10.30. Efter messen er
der reception i menighedssalen, hvor vi
kan lykønske de unge og deres familier,
samt hilse på vor biskop.

Rytmsk messe og kirkekaffe bortfalder.
Listerne med kandidater til menigheds-
rådsvalget d. 1. april er nu fremlagt til
gennemsyn i våbenhuset.

Søndag d. 11. Den Hellige messe fejres kl.
10.30.

Lørdag d. 17.: De syges dag for sognets
ældre og svagelige. Fra kl. 13.30 er der
mulighed for at aflægge skriftemål og kl.
14.00 fejres Den Hellige messe, hvorunder
de der ønsker det, vil modtage de
syges salvelse. Derefter er der kaffebord i
menighedssalen.

Bemærk at vore bygninger er særdeles
handicapvenlige, da der ikke er trapper
der skal forceres.

Fra nu af kan der afgives brevstemmer til
valget for de der er forhindrede i at møde
op på selve valgdagen. Henvendelse til
formanden for valgstyrelsen: Camillo Le-
blanc på sognekantoret.

Søndag d. 18. og *25.:* Den Hellige messe
fejres kl. 10.30.

Lørdag d. 31.: Den årlige hovedrengøring
af sognets lokaler starter kl. 10. Mød op
med madpakke, godt humør og god vilje,
så skal der nok blive fint overalt. Følgen-
de skulle gerne ordnes: Kirkerummet,
menighedssalen, sakristiet, kælderen, toi-
letterne, samtlige skabe i begge køkke-
ner, samt forrum, kirkepladsen og vindu-
er oppe og nede.

Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.
Tlf. 42 94 76 94.

Sognepræst: Lon Konold OMI.

Mettetider:

Lørdag kl. 17.00.

Søndag kl. 9.30, kl. 11.00 (engelsk).

Hverdage:

Tirsdag kl. 9.30 (engelsk).

Onsdag kl. 9.30.

Fredag kl. 19.30.

Tilbedelse med korsvejsandagt: Tirsdag
kl. 19.30 - 20.30. Lejlighed til skriftemål
fra kl. 19.

Ungdomsklubber:

Maxi-KUK: Hver torsdag kl. 19.00.

Mini-KUK: Spørg May Weber Nielsen.
tlf. 42 94 93 31.

Lørdag d. 3.: Troslære kl. 14.45. Kl.
17.00 messe.

Søndag d. 4.: Kl. 19.30 folkedans.

Onsdag d. 14.: Messe kl. 19.

Menighedsrådsmøde kl. 19.30.

Lørdag d. 17.: Tro og Lys kl. 13.00.

Søndag d. 18.: Kirkekaffe efter messen.

Onsdag d. 28.: Kirkevandring, se nærme-
re herom på opslagstavlen.

Lørdag d. 31. og søndag d. 1. april: Valg til
menighedsråd og pastoralråd.

14 Hovedstads- område NØ

Skt. Andreas Kirke, Ordrup

Sognepræst Czeslaw Kozon,
Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund.
Tlf. 31 64 04 22.

(bedst 9-10), undtagen mandag.

Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bern-
storffsvej 56, 2900 Hellerup.
Tlf. 31 61 19 19 (bedst 8-9).

Sognekantor: Kollegievej 2A, 2920 Char-
lottenlund. Tlf. 31 64 30 39 mandag-fre-
dag kl. 9-12. (Onsdag lukket).

Mettetider:

Søndag: Reciteret messe kl. 8.00. Høj-
messe kl. 10.00.

Hverdage: Mandag-torsdag kl. 8.00.

Fredag kl. 16: Udstilling af sakramentet
til tilbedelse. Kort andagt. Messe kl.
17.00. Lørdag: Messe kl. 11.30.

Fredag d. 2.: Jesu Hjerte-fredag. Se under
messetider.

Lørdag d. 3. kl. 11.15: Rosenkransbøn i
kirken. Derefter messe.

Søndag d. 4. kl. 10.00. Latinsk højmesse.

Mandag d. 19. kl. 19.00: Højmesse.
Festen til ære for den hellige Josef,
jomfru Marias brudgom.

Tirsdag d. 20. kl. 15.00: Rosenkransbøn
hos Connie Probst, Schimmelmännsvvej
45, Ordrup. Alle er velkomne efter
tilmelding på telefon 31 63 63 82.

Lørdag d. 24. kl. 11.30: Højmesse. Festen
for Herrens Bebudelse.

Tirsdag d. 27. kl. 19.30: Bodsandagt.
Lejlighed til personligt skriftemål for
gæsteprest eller sognepræsten.

Skt. Therese Kirke

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Giro 4 08 38 30.

Sognepræst: Czeslaw Kozon, Kollegievej
2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 04 22
(bedst kl. 9-10) undtagen mandag. (Mel-
lem kl. 13 og 15 kun i nødstilfælde).

Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt.
Andreas Kirkes kontor, Kollegievej 2A,
2920 Charlottenlund. Kontorets telefon:
31 64 30 39 mandag til fredag kl. 9-12.
Onsdag lukket.

Andenpræst: Jørgen Erichsen,
Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf.
31 61 19 19 (bedst kl. 8-9).

Mettetider:

Søndag: Højmesse kl. 9, reciteret messe
kl. 11. Morgenmad i kantinen mellem
messerne. Familiemesse hver 4. søndag i
måneden.

Hverdage: Mandag-onsdag kl. 17. Tors-
dag kl. 17 i Skt. Joseph Søstrenes kapel,
Bernstorffsvej 98. Fredag kl. 7.30 og
lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl.
11.15.

Lørdag d. 3. kl. 15-17: Sognekatekese i
kantinen.

Mandag d. 19. kl. 17: Messe. Sct. Josephs
Fest.

Tirsdag d. 20. kl. 15: Rosenkrans hos
Connie Probst, Schimmelmännsvvej 45,

Ordrup. Alle er velkomne efter tilmel-
ding på tlf. 31 64 30 39 (formiddag) eller
tlf. 31 63 63 82.

Lørdag d. 24. kl. 11.30: Messe. Festen for
Herrens Bebudelse.

Lørdag d. 31. kl. 8.00: Ungdomsvalfart til
Åsebakken. Kl. 8.00 morgenmad i kaffe-
stuen, Sct. Andreas Kirke, kl. 8.30 af-
gang til Åsebakken til føds!!! Efter an-
komsten messe på Åsebakken.

Immaculatakirken

Hverdage:

Messe kl. 7 undtagen mandag og torsdag,
hvor messen læses kl. 16.45.

Søndag højmesse kl. 9.

Johanneskirken, Søborg

Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg.

Sognepræst Knud Aage Nielsen, S.J.

Bopæl: Jens Jessensvej 5, 2000 F.

Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf.
31 28 17 00. Andre hverdage kl. 10-12 på
tlf. 31 71 79 66.

Menighedsrådsformand Ove Leerbeck.

Bopæl: Salamandervej 24,
2800 Bagsværd. Tlf. 42 98 23 84.

Søndag: Messe kl. 10.

Skt. Knud Lavards Kirke

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby.

Pastor G. Uttenthal Nibler.

Tlf. 42 87 77 12.

Kirkekantoret 42 87 29 35 hverdage kl.
10-12.

Torsdag d. 1. kl. 19: Voksengruppe A i
præstegården.

Fredag d. 2. kl. 17: Konfirmandundervis-
ning.

Lørdag d. 3. kl. 17: Søndagsmesse m.
askevielse.

Søndag d. 4. kl. 9.30: Familiemesse og kl.
11.00 søndagsmesse, begge med askeind-
vielse.

Onsdag d. 7. kl. 13: Ældreklubmøde i
præstegården.

Torsdag d. 8. kl. 19: Fastemeditation i
kirken.

Fredag d. 9. kl. 17: Konfirmandundervis-
ning.

Lørdag d. 10. kl. 17: Søndagsmesse.

Søndag d. 11. kl. 11: Messe m. kirkekaffe.

Torsdag d. 15. kl. 19: Fastemeditation
derefter voksengruppe A i præstegården.

Fredag d. 16. kl. 17: Konfirmandundervis-
ning.

Lørdag d. 17. kl. 17.00: Søndagsmesse.

Søndag d. 18. kl. 9.30: Familiemesse m.
morgenmad. Kl. 11.00: Messe.

Torsdag d. 22. kl. 19: Fastemeditation
derefter menighedsrådsmøde.

Fredag d. 23. kl. 17: Konfirmandundervis-
ning.

Lørdag d. 24. kl. 17: Søndagsmesse.

Søndag d. 25. kl. 11: Messe.

Onsdag d. 28. kl. 13: Ældreklubmøde.

Torsdag d. 29. kl. 19: Fastemeditation,
derefter voksengruppe A.

Fredag d. 30. kl. 17: Konfirmandundervis-
ning.

Lørdag d. 31. kl. 17: Søndagsmesse.

15 Hovedstads- område V

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 København F.

Tlf. 31 71 53 35.

Sognepræst Charles Edwards S.J.

Træffetid bedst kl. 10-11, mandag undta-
get.

Pater Laurence A. Dorn. S.J. Samme
adresse. Tlf. 31 71 33 92.

Ungdomspræst Jesper Fich, Marielystvej
16, 2000 Frederiksberg.
Tlf. 31 71 34 45.

Mettetider:

Søndag kl. 8.00 og 11.00 (højmesse).

Mandag kl. 6.45.

Tirsdag kl. 6.45 og 9.30.

Onsdag kl. 6.45 og 19.30.

Torsdag kl. 6.45 og 9.30.

Fredag kl. 6.45 og 8.00.

Lørdag kl. 6.45.

Lørdag d. 24. marts holder De Syges
Katolske Forbund den årlige »eftermid-
dag i fastetiden« hos Sct. Liobasøstrene
på Frederiksberg.

Fra kl. 13.30-14.00 vil der være lejlighed
til skriftemål i Sct. Mariæ kirke, Jens
Jessensvej 5. (Flere præster har stillet sig
til rådighed).

Kl. 14.00 begynder messen, hvorunder de
deltagere, som måtte ønske det, kan
modtage *de syges salvelse* (tal i forvejen
med Deres præst om det).

Kl. 15.00 serveres eftermiddagskaffe eller
-te i Sct. Liobahjemmet.

Af hensyn til det praktiske arrangement
beder vi Dem om at udfylde en tilmeldel-
sesblanket. Blanketterne kan fås på de
forskellige sognekantorer. Tilmeldelsen
skal returneres til *Deres eget sognekantor*
og *senest den 17. marts*.

Skt. Nikolai Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.

Tlf. 31 78 27 90.

Sognepræst Charles Edwards, S.J., Jens
Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg.

Kan bedst kontaktes om formiddagen på
Skt. Mariæ Kirkes telefon, 31 71 53 35,
helst mellem kl. 10-11, mandag undtaget.
Faste messetider: Lørdag kl. 17.00 og
søndag kl. 9.35.

Der er ikke nogen messe lørdag d. 3.
marts.

Jesu Hjerte Kirke

Stenosgade 4A, 1616 København V.

Sognepræst: Gerhard Sanders S.J.

Andenpræst: Niels Kiær S.J.

Tlf. 31 24 65 80 (kontor) og 31 21 85 88.

Mettetider:

Mandag-fredag: 8.15 og 17.

Lørdag kl. 8.15: Kl. 18: Italiensk messe.

Søndag kl. 10: Latinsk højmesse.

Kl. 11.30: Dansk højmesse kl. 20: Aften-
messe.

Fredag d. 2.: Jesu Hjerte Fredag. Kl. 16
udstilles det Helligste Sakramente. Kl.
16.45 andagt og sakramental velsignelse.
Kl. 17 messe.

Tirsdag d. 6.: Kl. 16 Kongreationsandagt.

Søndag d. 11.: Kl. 16 messe på ungarsk i
huskapellet.

Mandag d. 12.: Kl. 19.30 liturgisk arbejds-
kreds.

Onsdag d. 14.: Kl. 19 ungdomsklubben:
Kreativ aften. Advarsel: farver!

Lørdag d. 17.: Kl. 10 Kongregationsmes-
se.

Tirsdag d. 20.: Kl. 14.30 eftermiddag for
de ældre.

Søndag d. 25.: Husk sommertid! Kl. 11.30
familiemesse. Derefter kirkekaffe.

Onsdag d. 28.: Kl. 18 Ungdomsklubben:
Fællesspisning hos Birthe og Elsebeth.

Der samles ind til mange gode formål. Vi
samler brugte frimærker til fordel for vor
Kirkemusikfond. Brug frimærkekassen i
våbenhuset!

16 Hovedstads- område N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N.
Sognepræst: Jac. Adams. Redemptorist.
(Weimargade 7², 2300 København S.
Tlf. 32 97 37 43).

Træffes på kirkens kontor hverdage
9.30-11.00 mandag og lørdag undt., og
ca. ½ time efter alle mine messer. Evt.
efter aftale, tlf. 31 35 68 25.

Pastoralassistent Sr. Gisela Heitz C.S.J.,
Skt. Hansgade 28, 2200 Kbh. N.
Tlf. 31 35 86 92, kontor 31 35 68 25.

Træffes hverdage undt. mandag kl.
9.30-11.00.

Søndage: Højmesse kl. 10, fransk messe
kl. 11.30, engelsk messe kl. 18.

Hverdage: Tirsdag, torsdag, fredag messe
eller ordets gudstjeneste kl. 11.

Onsdag engelsk messe kl. 17 og hos Skt.
Josephsøstre, Skt. Hansgade 28 kl. 19.
Hver lørdag messe kl. 17 (gælder som
søndagsmesse).

Onsdag d. 28. februar: Askeonsdag. Mes-
se kl. 19. Askekors. Faste- og abstinens-
dag.

Fredag d. 2. marts: Kl. 16.30 bøn- og
meditationstime m. sakramental velsig-
nelse.

Søndag d. 4.: 1. sø. i fasten: Prædiken v/p.
E. Stappers.

Lørdag d. 10.: Diakon Reinhold Sahner
præstevies kl. 11 i Skt. Ansgars Kirke
v/biskoppen.

Søndag d. 11.: 2. sø. i fasten: Prædiken
v/p. Stappers.

Tirsdag d. 13.: Efter 11-messen tirsdags-
klub. Biografur.

Lørdag d. 17.: Sr. Gisela Heitz aflægger
sine evige ordensløfter i Immaculatakir-
ken, Strandvejen 91 ved en koncelebreret
festmesse kl. 14.

Søndag d. 18.: 3. sø. i fasten. Prædiken
v/p. Stappers.

Mandag d. 19.: Messe kl. 11. Festen for
St. Josef.

Lørdag d. 24.: Den nyviede præst Rein-
hold Sahner holder primitivmesse i sin
hjemby Schefflenz, Tyskland.

Tirsdag d. 27.: Efter 11-messen tirsdags-
klub: Slentretur.

Lørdag d. 31.: Vi holder hovedrengøring!
Haves: snavset kirke!

Ønskes: energiske, frivillige medarbejde-
re!

Samme lørdag: Valg til menighedsråd og
pastoralråd fra kl. 16-18 i krypten. Også
øndag 1. april. Husk at stemme!

Søndag d. 4. kl. 10.00: Højmesse, 1.
søndag i fasten.

Reception i menighedssalen i anledning
af sognepræstens 25 års præstebubilæum.

Onsdag d. 7. kl. 10.00: Messe for de
ældre.

Lørdag d. 10. kl. 11.00: Pontifikalmesse
under hvilken biskop H.L. Martensen
meddeler præstevielsens sakramente til
diakon Reinhold Sahner.

Lørdag d. 11. kl. 10.00: Den nyindviede
præst fejrer sin primitivmesse som familie-
messe.

Lørdag d. 17. kl. 17.00: Messe med
fasteprediken ved pastor Jørgen Hviid.

Søndag d. 18. kl. 10.00: Højmesse, gregori-
ansk sang.

Onsdag d. 21. kl. 10.00: Messe for de
ældre.

Lørdag d. 24. kl. 17.00: Messe med
fasteprediken ved pastor Jørgen Hviid.

Søndag d. 25. kl. 10.00: Højmesse, 4.
søndag i fasten.

Lørdag d. 31. kl. 17.00: Messe med
fasteprediken ved pastor Jørgen Hviid.

Hver fredag tilbedelse kl. 17.00-18.00
med sakramental velsignelse.

Hver lørdag beder vi rosenkransen efter
messen kl. 17.00, sluttende kl. 18.00.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager

Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Sognepræst: p. Leo Drzal, C.S.R.

Andenpræst: p. A. Jestl, C.S.R.
Tlf. 31 58 41 02. Kontortid: Tirsdag og
fredag 11-12, onsdag og torsdag 18-19.

Udenfor kontortid tlf. 31 58 21 02.

Faste messetider:

Lørdag kl. 17: Engelsk messe.

Søndag kl. 8.30: Reciteret messe. Kl. 10:
Højmesse. Kl. 12: Polsk messe. Kl. 17:
Engelsk messe.

Hverdage kl. 8: Messe.

Torsdage: Kl. 19: Messe med novene.

Første fredag kl. 19: Jesu Hjerte messe.

Skt. Annæ Hjem: Søndag kl. 10.30.

Hverdage: Kl. 9.

Børne- og ungdomsarbejde:

Spejderne: Hver mandag.

Mælkebøtten: Hver mandag.

Bikuben - hver anden tirsdag.

Religionsundervisning: Hver mandag og
tirsdag.

Mandag d. 2.: Skolemesse.

Søndag d. 4.: Familiemesse - fasteaktions-
emne.

Tirsdag d. 6.: Skolemesse.

Fredag d. 9.: Skolemesse.

Lørdag d. 10.: Kl. 13.00 medarbejdersam-
menkomst til en hyggelig og sjov efter-
middag.

Onsdag d. 14.: Ældreklub kl. 14.00.

Torsdag d. 15.: Påskemåltid med firman-
derne.

Mandag d. 19.: Skolegudstjeneste ved
Inger Andersen og Reinhold Sahner.

Tirsdag d. 20.: Skolemesse.

Fredag d. 23.: Skolemesse.

Onsdag d. 28.: Ældreklub kl. 14.00.

OBS: I fastetiden beder vi korsvejsandagt
og derefter uddeles den hellige kommuni-
on og en kort tilbedelse følger. Det er i
stedet for den sædvanlige Marianovenam-
messe.

N.B.: Yderligere informationer findes på
vore månedssedler, som ligger fremme
bag i kirken!

Skt. Hyacinthus Kirke

Østergade 59, 3700 Rønne.

Tlf. 53 95 08 14.

Svares ikke, ring: 53 95 08 55.

Sognepræst: D. Timmermann.

Tlf. 33 13 37 62.

Menighedsrådsformand: Renate Gul-
stad-Kuhnen.

Tlf. 53 95 43 69.

Pastoralassistent: Sr. Hermengild Ge-
rick. Tlf. 53 95 08 55.

Søndage i marts:

Højmesse kl. 9.00.

Lørdag den 10.: Religionsundervisning for
de små kl. 10.00 hos søstrene.

Onsdag den 14.: Møde hos søstrene kl.
14.30. Alle er velkomne!

Søndag den 25.: Ingen messe i Rønne. I
Åkirkeby kl. 10.00.

Efter messen er et orienteringsmøde i
præstegården om menigheds- og pastoral-
rådet med Tove Pedersen som taler.

Madpakke medbringes!

Rosenkranskirken

Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby.

Sognepræst: D. Timmermann.

Tlf. 33 13 37 62.

Menighedsrådsformand: Erik Frandsen.

Kannikeengen 24, 3720 Åkirkeby.

Tlf. 53 97 42 95.

Søndage i marts:

Højmesse kl. 11.00.

Lørdag den 10.: Religionsundervisning for
de små kl. 10.00 hos søstrene.

Onsdag den 14.: Møde hos søstrene kl.
14.30. Alle er velkomne!

Søndag den 25.: Messe kl. 10.00.

Efter messen orienteringsmøde med To-
ve Pedersen om menigheds- og pastoral-
rådet. Madpakke medbringes!

Ingen messe i Rønne.

19 Grønland

Nuuk/Godthåb

Krist Konge Kirke

Sognepræst: Urban Figge, OMI.

Box 51.

3900 Nuuk/Godthåb.

Tlf. 009 299 2 12 75.

Søndagsmesser: Kl. 11.00.

Hverdage: Mandag, tirsdag, onsdag kl.
16.45. Torsdag: Tilbedelse kl. 18.30-

19.30. Messe kl. 19.30. Fredag: Kl. 17.15
hos Jesu Små Søstre. Lørdag: Kl. 11.00.

Religionsundervisning: Fredag kl. 13.30.

Kirkekaffe: Efter søndags- og torsdags-
messen.

Andre sammenkomster eller fester med-
deles ved kirkekaffe og/eller telefonisk.

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde

Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade
28, 2, 1620 Kbh. V. Tlf.: 31 24 26 30.

Hl. Messe jeden 1. og 3. Sonntag im

Fastepredikener i Skt. Ansgar

Følgende fire lørdage er der Fastepredike-
nen ved messen kl. 17.00:

Lørdag den 3. marts

Lørdag den 17. marts

Lørdag den 24. marts

Lørdag den 31. marts

Prædikenerne bliver udformet som dia-
logpredikener mellem pastor Jørgen
Hviid fra Niels Steensens Hus og pastor

Monat um 10 Uhr in der Hauskapelle der
St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopen-
hagen. Nach jedem Gottesdienst findet
ein gemütliches Zusammensein statt.

English-speaking ministry

Fr. Carroll Parker, OMI, Chaplain to the
English-speaking Catholic Community.

Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK),
Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf.
42 94 76 78.

Other churches with Mass in English:

Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade
27, 2200 Kbh. N and Skt. Annæ Kirke
(Skt. A), Hans Bogbinders Alle 2, 2300
Kbh. S.

Eucharistic celebrations in English:

Saturday: Skt. A: 5 p.m.

Sunday: VFK: at 11 a.m. Skt. A: at 5
p.m. SAK: at 6 p.m.

Tuesday: VFK at 9:30 a.m.

Wednesday: Skt. A at 5 p.m.

Friday: 1st Friday at VFK at 7:30 p.m.

Misa en español

Iglesia de san Augustin, Jagtvej 183.
Todos los domingos. Juni-aug. kl. 18.

Sept.-maj kl. 12.

P. Tomás Tirapu Beortegui C.S.R.
Tlf. 31 58 21 02.

Communauté de Langue Française

Prêtre: Etienne Calvet 31 62 36 28.

Copenhagen: tous les dimanches (sauf
1.07-15.08) messe à 11 h 30 à Sakraments-
kirken, Nørrebrogade 27, København N.

Missione cattolica Italiana

Lorenzo Del Zanna, S.J., Stenosgade
4A, 1616 København V.

Ufficio e biblioteca italiana: Stenosgade
5, 1616 København V. Tlf. 31 31 78 22.

Messa ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjer-
te Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

Segretariato Sociale ACLI, Bredgade 67
st., 1260 København K. Tlf. 33 32 10 49.

Sig. Tullio Piras.

Ogni Lunedì e giovedì dalle ore 9,30 alle
13,30.

Kroatisk messe

2. og 4. søndag i Jesu Hjerter Kirke kl. 14.

Helsingør: 1. og 3. søndag. 1. søndag kl.
12. 3. søndag kl. 17.

Msze święte

w języku polskim

Ks. Władysław Zdunek C.S.S.R.
Kościół św. Anny, Amager

Hans Bogbinders Alle 2
2300 København S, tlf. 31 58 21 02

Msza św.: Każda niedziela i święto o
godz. 12.00 w kościele św. Anny Spowi-
edź: w każda niedziele od godz. 11,30 do
11,55.

Ungarsk messe

Magyar mise v. P. Kálmán Horváth s.j.
Stenosgade 4 a - 1616 København V.

Tlf.: 31 21 85 88.

Messe med efterfølgende samvær hver 2.
søndag i måneden.

17 Hovedstads- område K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K.

Sognepræst Dietrich Timmermann.

Tlf. 33 13 37 62.

Præsternes træffetid: Ti.-fr. 11-12.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.

Øndag kl. 8: Reciteret messe.

Øndag kl. 10: Højmesse.

Iverdage: Alle dage messe kl. 8.00.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30.

Lørdag kl. 17.00 messe med prædiken
gælder som søndagsmesse).

Lørdag d. 2. kl. 16.30: Jesu Hjerter messe,
ilbedelse til kl. 18.00.

Lørdag d. 3. kl. 17.00: Messe med faste-
prediken ved pastor Jørgen Hviid.

Focus på katolsk ungdom i det syd- og sønderjyske - debat om katekese på Fyn

Lørdag den 10. og søndag den 11. februar samledes 80 repræsentanter fra de syd- og sønderjyske menigheder og 60 repræsentanter fra de fynske menigheder til debat om trosformidling og katekese i biskoppens og kateketcentralens møderække til opfølgning af pavebesøget. I Kolding blev der sat fokus på de unge, medens oplæg og debat i Odense drejede sig om trosformidling og katekese for både børn, unge og voksne.

Kolding

I Kolding var det især problemer med at få unge i kirke, manglende tilbud til unge og mangelfuld brug

af unge til tjenester i kirken, der blev drøftet. »Annette Brødsgaard ønskede, at de unge fik opgaver, så de kunne føle sig som medlemmer af menigheden. Niels Assing opfordrede til, at man mødtes på tværs af menighederne, fordi det giver for lidt inspiration kun at være sammen i de små menigheder. De eneste tilbud til børn og unge er ellers at sende dem til DUK-arrangementer. Kirsten Brink, Esbjerg efterlyste materiale, man kunne bruge til unge, ikke kun om kirken, men også om hvordan man får kirken ind i hverdagen.

Fleere beklagede sig over, hvor svært det var at



Annette Brødsgaard ønskede opgaver til de unge.

få børn og unge i kirke om søndagen. Det blev således nævnt, at hvis ikke vietnameserne i Åbenrå mødte talrigt op ved messen, sang og spillede, så kunne børnene og de unge ikke drives til messe.

Annette Brødsgaard stod uforstående over for dette problem: »I må da som forældre vide, hvad man gør for at fange de unges interesse derhjemme. Ved I slet ikke, hvordan jeres børn reagerer på forskellige ting. Hvis I vidste det, vidste I også, hvordan I får dem med i kirke«.

»Hvis det ikke lykkes for os at give evangeliet videre til de unge, så er der utvivlsomt et eller andet forkert med os«, sagde biskoppen. Ungdomspræsten Jesper Fich påpegede, at det især handler om hele holdningen og mentaliteten til børn og unge. Det er den, de reagerer på. Det landsdækkende ungdomsarbejde er netop beregnet på forhold som de syd- og sønderjyske, sagde han.

Kursus for kateketer

Der kom også nogen kritik af det nordiske katekese system. Pastor Domi-



I Kolding drejede samtalen sig mest om de unge.

nic mente således, at systemet er udmærket, men det bygger på skoleåret. Kateketcentralen er igang med at tilrettelægge en lærervejledning, beregnet på andre former end skoleåret, oplyste Guido Kreienbühl.

Pastor Lars Messerschmidt betegnede det nordiske program som »en meget fin teologisk syntese«, men påpegede, at der har været megen kritik af programmet, fordi »vi ikke har fået fat i synspunkterne«. Han foreslog derpå et kursus i programmet for forældre og for alle dem, som har med eller skal have med undervisning at gøre.

Odense

»Vi ønsker katekese for småbørn. Småbørnsforældre vil gerne undervise, men de mangler uddannelse. Vi ønsker kateketkurser for alle aldre. Vi kateketer fra Fyn kunne mødes med en person fra Kateketcentralen, der kunne berige os«.

Med denne udtalelse fra en af repræsentanterne fra de 4 fynske menigheder indledtes en kort, men indholdsrig debat i Odense. Biskoppen foreslog, at man organiserede regelmæssig katekese i Svendborg og i Odense. Det er bedre med en stor samlet indsats et sted, fremfor at

en præst eller kateket skal rejse rundt, sagde han.

Ordningen med centralisering faldt i god jord, selv om der var bemærkninger om transportproblemer, at det krævede samarbejde med forældrene, pladsmangel, mangel på kateketer, samarbejdsproblemer menighederne imellem m.v.

Der blev stillet forslag om, at menighederne supplerede hinanden ved at stille undervisere til rådighed, og gerne lægfolk. »Det er netop vort anliggende at få lægfolk til at tage sig af dette arbejde«, sagde Guido Kreienbühl.

Alle var enige om, at det hastede med at få en ordning i gang på Fyn.

Per Jensen gav udtryk for, at man var for sent ude med denne undervisning, og at man havde tabt en generation af unge. Guido Kreienbühl så imidlertid mere optimistisk på fremtiden: »Mange flere unge praktiserer i dag. Man tør aflægge vidnesbyrd om sin tro. Det er rigtigt, vi mangler kateketer, men det vil vise sig, at der er reserver at hente i lægfolket. Kirken må satse på dem, nu, da præstemangelen gør sig mere og mere gældende«.

kk



Kateketcentralens konsulent, Marianne Powell og Kateketcentralens leder, pastor Guido Kreienbühl gav oplæg om »Trosformidling i 90'erne«.

Busrejse til Medjugorje

Min. 44 personer



Afrejse fra Jylland:23.07.90
Ankomst Medjugorje:24.07.90
Tilbagerejse:31.07.90
Ankomst Danmark: 1.08.90

Indkvartering dobb. vær., halvpr. Kr. 1.930 pr. pers.
Indkvartering dobb. vær., help. Kr. 2.260 pr. pers.
Indkvartering enkelt vær., halvpr. Kr. 2.150 pr. pers.
Indkvartering enkelt vær., help. Kr. 2.485 pr. pers.

Tilmelding! Senest 20.5. 1990 mod depositum: kr. 300 til:
Klaus Aarup, Smedestien 18,
8541 Løgten, tlf. 86 99 13 12.

Restbeløbet udgør: kr. 730 for bussen. Indbetales senest 10.6.90. Ved indkvarteringen i Medjugorje betales sidste beløb.

Der vil blive arrangeret tur til visionærerne, byen Mostar, sognepræsten Zozo.

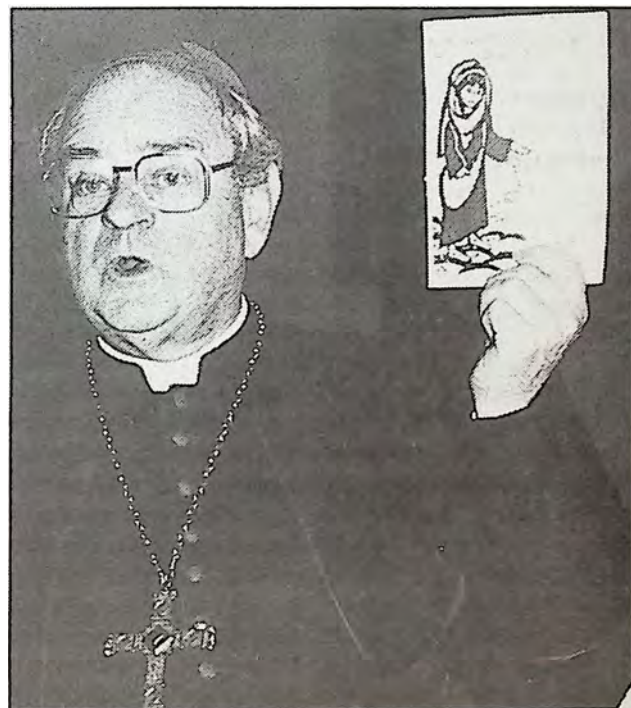
Lad os sammen opleve Herrens nærhed.

Yderligere oplysninger:

Klaus Aarup. Tlf. 86 99 13 12
A. Blumensaat. Tlf. 86 44 80 78.



Menighederne på Fyn vil gerne have katekese for alle aldersgrupper.



Biskoppen opfordrede til, at man i højere grad benyttede sig af Kateketcentralens bøger og materialer i undervisningen.

Reinhold Sahner præstevies

Lørdag d. 10. marts 1990 kl. 11 vier biskop Hans L. Martensen diakon Reinhold Sahner til præst. Præstevielsen foregår i Skt. Ans-gars Kirke i København.

Reinhold Sahner, som er 30 år, blev diakonviet den 19. august 1989. Han afsluttede sine teologiske studier i Tyskland i juni 1987, og han har været i praktik i Sakramentskirken på Nørrebro og ved Vor Frue Kirke i Århus.



Reinhold Sahner

Niels Steensens Gymnasium med i kampen om elever til hovedskolen og gymnasiet

Studielektor Kaspar Kallan konstitueret som rektor

I de senere år har Niels Steensens Gymnasium ført en intensiv reklamekampagne i bl.a. københavnske distriktsblade for at skaffe elever til skolen. Det faldende fødselstal og nedskæringer på skoleområdet har gjort det nødvendigt at benytte sig af disse utraditionelle midler. Indtil nu har skolen klaret sig godt i den skarpe konkurrence.

Skolen gør en ekstraordinær indsats for at få katolske elever ind. Da man ikke vil konkurrere med de katolske hovedskoler, har man benyttet sig af DUKs navne- og adressekartotek: Alle potentielle elever sættes på en liste, som sendes ud til alle katolske skoler i det storkøbenhavnske område. Skolerne opfordres til at stryge de elever, der går på pågældende skole. De, der ikke er opført får direkte brev fra Niels Steensens Gymnasium med opfordring at melde sig ind. Hovedskolen, der har elever fra 6.-10. klasse, er mere en skole for nærmiljøet end gymnasiet, siger konstitueret rektor, Kaspar Kallan.

Ny rektor

10. januar i år fik rektor Torben Giver Andersen bevilget orlov efter halvandet år på skolen. Lærerrådsformand og studielektor, Kaspar Kallan er udnævnt til konstitueret rektor for Niels Steensens Gymnasium indtil ny rektor bliver udnævnt.

Skolen 40 år

Skolen fejrer i år 40 års jubilæum. Jesuitterne oprettede skolen i 1950 med lokaler i Skt. Knuds Skole i Stenosgade. I 1954 overtog Niels Steensens Gymnasium bygningerne i Skt. Kjeldsgade 3, det tidligere

benediktinerindekloster.

I 1950 havde skolen 101 elever; i dag er der 650 elever fordelt med 339 i hovedskolen i 16 klasser og 288 i gymnasiets 15 klasser. Undervisningen varetages af ialt 70 lærere. Ca. en fjerdedel af eleverne er katolikker, medens en tredjedel af skolens lærere er katolikker.

Det katolske

Skolen har en holdning, der er udviklet gennem 4 årtier af de lærere og elever, der har udgjort skolen, siger konstitueret rektor Kaspar Kallan i en samtale med »katolsk orientering«. Han lægger vægt på, at det er Niels Steensens Gymnasium og at den er grundlagt som katolsk skole.

»Det katolske vil ikke sige, at der er et flertal af katolske lærere og elever. Men det betyder, når man kommer her som katolik, – så møder man andre katolikker. Religiøse spørgsmål tages alvorligt, og udover katolikker kommer solide folkekirkekristne, frikirkefolk, ortodokse jøder og andre. Det betyder, at livsanskuelses-

spørgsmål diskuteres med større glød og med større interesse og alvor her på stedet«. Da der desuden kommer mange fra Spanien, Polen og Vietnam, bliver der en mangfoldighed og større åbenhed over for livsanskuelsesproblemer, siger Kasper Kallan videre.

På et spørgsmål om skolens katolske holdning og identitet, siger Kaspar Kallan: »Holdning er noget der leves. Nu har denne skole levet i 40 år og har en slags jubilæum. Der er mennesker, der har levet denne holdning. Vi mener, at skolen har en iden-

titet, som i sidste instans beror på, at jesuitterne har skabt den, og det er jesuitter, der har båret den. De underviser ikke mere, men de holder stadig hånden under den. Vi skal holde fast i, at det stadig er på det katolske grundlag, skolen skal drives«.

Skolen lægger vægt på, at katolikker og andre kristne får mulighed for at samles om deres tro.

Gudstjenester og messer er en del af skolens liv. Kaspar Kallan fortæller med stolthed om skolens såkaldte frokostmesser, som holdes hver tirsdag for hovedskolen og hver torsdag for gymnasiet. I spisepausen, der er på 35 minutter samles de elever og lærere, der har lyst, til en messe i skolens huskapel. Messen er forkortet, men gyldig og lovlig. Præsten holder en fem minutters prædiken.

Vis hensyn

Kristoffer, der går i gymnasiet 2X, siger selv om skolen: »Her er ikke så mange ordensregler, som på andre skoler. Men der er en god, og den hedder »Vis hensyn«, – det er let og ligetil, og alle ved det. Mange af os deltager i kirkelivet, og jeg kan godt lide at komme til katolske messer. Der gøres

virkelig noget ud af religionsundervisningen. Man lærer at respektere og lytte til andres meninger. Man lærer at forstå andre og derved danne sine egne meninger og synspunkter«.

Jesper Fich, der er præst på skolen, udtaler, at det katolske element på skolen bl.a. består i, at der er et langt større antal katolske lærere og elever end andre steder. Det giver mulighed for katolske aktiviteter på stedet. F.eks. har ungdomsbladet Prosit været skrevet af elever fra Niels Steensens Gymnasium.

kk



Livsanskuelsesproblemer diskuteres med større glød her på skolen, siger konstitueret rektor Kaspar Kallan.

38 prædikener fra Leslie Dorn S.J.

L. O. Dorn S.J.: »Når lyset brydes.«

Poul Kristensens forlag 1989. 152 sider, 180 kr.

Pater Leslie Dorn blev 21. december 75 år – og en kreds af venner og kolleger har i den anledning sørget for en udgivelse af et udvalg af hans prædikener, som han holder hver lørdag kl. 16.45 i huskapellet ved St. Augustins kirke.

Det er en strålende idé: 38 prædikener udvalgt over en årrække fra 1980 til 1988. Her kan vi se, sort på hvidt, hvordan pater Dorn prædiker! Kunsten at prædike er såre vanskelig, og jeg må indrømme, at de allerfleste prædikener, jeg har hørt, i radio eller i kirker efterlader mig ret upåvirket. Der rodes op i føleleshavet – og når mudderet er faldet til ro, er jeg lige vidt. Jeg

aner ikke, hvad jeg skal stille op med det, jeg hører: det siger mig faktisk ikke ret meget. På denne baggrund kan jeg godt forstå, hvorfor pater Dorns prædikener er så værdsatte.

Går beriget fra hans prædikener

Som ung hørte jeg gennem mange år pastor Schindler prædike. Han kunne! Han talte et magtfuldt dansk og brugte mange billeder til at illustrere talens indhold. Det indholdsmæssige var solidt og reelt. Men jeg lagde også mærke til, at jeg blev særlig opmærksom, hvergang han sagde: »Til vor kristelige oplysning kan tjene...« og så kom der nogle oplysninger af exegetisk eller historisk art. Det var spændende. Og det er her pater Dorn sætter ind: han oplyser – og man går altid beriget fra

hans prædikener, fordi man har lært noget nyt: historiske, personale og exegetiske oplysninger, eller moderne overvejelser i forbindelse med moderne problemer – men bygget på virkelige oplysninger.

Man sidder intenst opmærksom hele tiden – og så ender det altid med noget, man kan »bygge« ind i sin verdens- og livsopfattelse. Man går kloget fra gudstjenesten; livet bliver mere spændende. Man er bleven belært, ens tanker er sat i sving, så man er parat til helhjertet at gå ind for noget. Man mindes den historiske sandhed at kristendommen i begyndelsen blev udbredt ved at man belærte mennesker – i modsætning til de mange mysterie religioner i datidens verden.

Er det en opbyggelig bog? Ikke, hvis ordet forstås i moderne, sentiment-

tal betydning af, at følelserne rystes om. Men i den klassiske betydning (som vi finder den hos Paulus f.eks.) hvor der tales om et opbyggeligt hjem, når der hersker ro og orden, og om en opbyggelig by, når dens forsvar er i orden og administrationen fungerer.

Får noget for pengene

I denne klassiske betydning er denne prædikensamling opbyggelig. Her kan læseren få noget for pengene – og vi, hans kolleger, sætter os gerne ved hans fødder, for at lære, hvordan man prædiker, så det fænger. Jeg er glad for, at man har bedt mig om at anmelde min læremesters bog. – Hvis De har lyst til at leve livet mere fattigt og indholdsløst, åndeligt set, så skal de endelig ikke læse denne bog.

Bjørn Højbo



Udover den obligatoriske undervisning tilbydes eleverne en række valgfag, bl.a. formning.

To jubilæer

Pastor Engelbert Boekenoogen og pastor Dietrich Timmermann fejrer henholdsvis 60 års og 25 års præstebudsjubilæum

Hvis man er kommet langt op i årene, oplever man stadig flere jubilæer i sine omgivelser, og man husker måske endda den dag, som forårsagede, at der nu kan fejres jubilæum.

Engelbert Boekenoogen 60 år præst

Den dag, jeg i 1929 ankom til propaganda-kollegiet i Rom og stod ret hjælpeløs med hensyn til at finde sproglig forståelse, blev jeg henvist til en ung mand, som talte norsk og derfor kunne hjælpe mig. Samme unge mand var hollænderen Engelbert Boekenoogen, som kort tid senere af kardinal Van Rossum blev præsteviet og det følgende år sendt til Danmark med henblik på at begynde en katolsk mission på de danske Atlanterhavsvæder, Færøerne.

Med den unge missionærs mod rejste han derop, og de »mange vande formåede ikke at udslukke kærligheden«. Det blev den livsopgave, som han løste, og som vi mest skylder ham tak for. Der blev bygget kirke og den skole, som af de franciskanske missionssøstre førtes frem til at være øernes største og meget ansete privatskole. Pastor Boekenoogen fik alle krigens vanskelige år på Færøerne, indtil han 1948 kom til Sønderborg, senere til Randers og til sidst til Haderslev, hvorfra han i 1972 rejste tilbage til sit fædreland for endnu at være virksom i præstelig gerning i sin fædreneby, Amersfoort, hvor han 8. december 1989 fejrede 60 års præstebudsjubilæum, som kun opnås af få, og hvor jeg havde den glæde at

være med som en hilsen fra Danmark.

Vi er mange her i landet, som tænker på ham med tak for, hvad han ydede af præsteligt arbejde hos os, for den iver i gerningen, som aldrig forlod ham, for hans menneskelige forståelse og jævne sindelag. Vi vil fortsætte med at mindes ham og ønske ham endnu gode år med glæde over at have den nåde fremdeles at være præst i Guds hellige Kirke.

Dietrich Timmermann 25 år præst

De 60 år som præst opnåes kun sjældent, men oftere det første jubilæum som fortjener fejring, det 25. Den præst, som nu er nået dertil, er den af os alle kendte og elskede pastor Dietrich Timmermann,

der blev præsteviet i domkirken i Hildesheim 6. marts 1965. Han læste dagen efter sin første hellige messe i Sakramentskapellet i den gamle Corvey klosterkirke fra Karl den Stores tid, i det kloster ved Weseren, hvorfra Sct. Ansgar i 826 drog til Danmark for at begynde den nordiske mission og fik bygget den første kirke ved Sliens bred i Hedeby.

Med Sct. Ansgar, en apostel, og Hedeby i Slesvig forbinder vi let jubilareren, pastor Timmermann. For det, at han er sønderjyde, præger ikke blot hans sprog, men hele hans besindige væsen.

Stiv og stædig som en hund

I en satirisk, sønderjysk sang fra genforeningstiden hedder det, at: »Sønderjyden, han har underlige vaner, han er stiv, han er stædig som en hund, og forgæves den »sittliche« germaner sætter lås for hans pæredanske mund«.

Mon vi ikke, med al respekt og agtelse for vor jubilar, finder nogle af disse karaktertræk hos ham? Man kan som sydslesviger have to modersmål, men kun ét af dem er hjertets tale, og pastor Timmermann glemmer aldrig, at

hertet skal være med i en præsts ord og gerning.

Domprovst

Pastor Timmermann begyndte med få års kapellantid i Horsens og på Nørrebro, hvorefter han blev sognepræst, først i Køge, så i Nykøbing Falster og endelig i Hvidovre. Hans virke disse steder må bedømmes ud fra den kendsgerning, at man hvert af stederne græd, når han blev forflyttet, og at han af sognebørnene fremdeles betragtes som den forstående ven, der er taget fra deres sogn. Som få forstod han nemlig at kende og besøge hjemmene og hver enkelt. Han var overalt ét med sin menighed.

Hans præstelige evner og den personlige dygtighed ville biskoppen udnytte på en meget betydningsfuld post, og derfor blev han i 1980 sognepræst ved Sct. Ansgars kirke og dermed bispedømmets »dom-

provst«. Besindighed og beskedenhed forlod ham ikke, og et overvældende arbejdspress eller vanskeligheder bringer ham aldrig ud af fatning. Mon ikke det ligger udenfor alle mulighedsgrænser at »ophidse« pastor Timmermann? Han tager det roligt selv om andre skulle have en helt anden mening. Han hører altid og forstår. Han hører aldrig op med at være den ligevægtige sønderjyde.

Sådan holder vi af ham, og sådan vil han blive fejret, sikkert helt imod egne ønsker, når jubilæumsdagene kommer i København og i den sydslesvigske hjemby, Frederikstad, ved Ejderen, den gamle »Imperiets krigsgrænse«, som aldrig blev respekteret a trossendebudene, hverken af Sct. Ansgar eller pastor Timmermann. De gik både over Ejderen og Kongeåen med det glade budskab om den evige frelse.

Niels Opperman

Unge filippinere til Danmark

Seks unge filippinere, der er med i Folkekirkens Nødhjælps udvekslingsprojekt, besøger Danmark de sidste 3 uger af marts. DUK som i sommeren 1989 havde Grit Bredholt i Filippinerne, glæder sig meget til dette genbesøg.

I den forbindelse vil vi gerne gøre opmærksom på, hvor I kan møde de unge filippinere i katolsk sammenhæng.

Torsdag d. 15/3 kl. 19.00:

Herlev KUK, Herlevgårdsvej 14, kontakt-

person: DUK
33 14 77 07.

Tirsdag d. 20/3: Ålborg
kontaktperson: Charlotte Lauritzen,
98 12 21 90.

Torsdag d. 22/3 kl. 19.30:
Silkeborg BUK-MUK-KUK, Ewaldsvej 27,
kontaktperson: DUK,
33 14 77 07.

Torsdag d. 29/3 kl. 19.00:
Århus KUK, Ryesgade 24, kontaktperson:
Iben Hinge,
86 19 64 71.

DUK

Bønnens apostolat v. p. Keller

Hjælp de nødlidende!

For at gøre næstekærligheden til det sande fundament for vor kristne spiritualitet må vi efterleve Jesus Kristus. Ved at efterleve saligprisningerne opfylder vi det fundamentale krav om at elske Gud og næsten.

Da pave Paul VI grundlagde det pavelige råd »Cor Unum«, sagde han, at han blev »tilskyndet af næstekærlighedens pligt til at opmuntre hele den menneskelige familie til at følge vejen til oprigtig og gensidig solidaritet.« Han mindedes Den hellige Ignatius af Antiokias ord, at kirken »leder hele kærlighedens menighed« og Paul VI citerede sin rundskrivelse, Folkenes Fremskridt: »De rige landes overflødige rigdom bør stilles til rådighed for de fattige nationer«. Som den hellige Paulus sagde: »Kristi kærlighed tvinger os«.

I sit fastebudskab for

1989 fremhæver pave Johannes Paul II bønne: »Giv os i dag vort daglige brød«. Vi har mad; ved sparsommelighed, også ved frivillig faste kan vi hjælpe dem, som for det meste sulter. Paven opfordrer til at genoplive fredagen som en ugentlig bodsdag, ligeså til at gøre advent og især fasten til årlige bodstider. Vi må arbejde på at give andre deres »daglige brød«, når de er i nød.

Næstekærlighed

»Hungrige har han møttet med gode gaver« (Lukas 1,53). I sit fastebudskab for 1987 siger Johannes Paul II: »Hvis vi erkender os selv som fattige over for Gud - og dette er sandhed og ikke falsk ydmyghed - så har vi hjerte, øjne og hænder som de fattige for at dele de rigdomme, som Gud har overøst os med: troen, som vi ikke egoistisk

kan holde for os selv; håbet, som de, der er berøvet alt, har så stort behov for; og kærligheden, som får os til at elske de fattige, som Gud gør med forkærlighed«.

De som vedblivende ønsker at være selvoptagede afskærer sig fra Jesus Kristus og er mindre fuldt menneskelige end de kunne være.

Vi må vise næstekærlighed og solidaritet, for som ordsproget siger: »Jesus Kristus har ikke andre hænder end vore, ingen anden mund end vor, ingen andre materielle ting og føde end vor.«

Forandre verden

Nu har vi muligheden for at møde den udfordring at forandre verden. Vi skal ikke vente på andre eller anklage andre, ikke engang dem, der er ansvarlige for politiske eller økonomiske systemer. Ja, de har stor magt og ansvar, men det har vi også. Vi har magt til at forandre vort daglige liv ved at vise kærlighed og barmhjertighed. Når vi hungre efter dette, da vil vi blive »mættet med gode gaver«.

Pontificium Concilium,
Cor Unum

Møder og arrangementer

Skt. Ansgars Kirke

I anledning af pastor Dietrich Timmermanns 25 års præstebudsjubilæum den 6. marts 1990 afholdes søndag den 4. marts 1990 festmesse kl. 10 i Sankt Ansgars Kirke med efterfølgende reception til ca. kl. 15 i menighedssalen, Bredgade 69A.

Alle er hjertelig velkomne.

Sankt Ansgars menighedsråd

AC

»Hvad sker der i DDR?«

Hjælpebiskop Norbert Werbs, Schwerin (DDR). I Englesalen, Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B, onsdag den 28. februar 1990 kl. 20.

Fastepredikener i Sakramentskirken

I Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, København, holder pater Edward Stappers, O. Præm., Vejle 3 fastepredikener på følgende søndage:
Søndag d. 4. marts kl. 10
Søndag d. 11. marts kl. 10
Søndag d. 18. marts kl. 10

Kirkekaffe efter gudstjenesterne. Alle er velkomne!

Det sker på Magleås:

To. d. 1. - fr. d. 2.3.90:

Folkekirkens Nødhjælp

Fr. d. 2. - sø. d. 4.2.90:

Korweekend v/ Jan Lange

Ma. d. 5. - ti. d. 6.3.90:

Frederiksborg Amts UK-forv.

To. d. 8. - lø. d. 10.3.90:

Gymn.skolernes Italienskærerforening.

Lø. d. 10. - sø. d. 11.3.90:

Katolsk Arbejder Aktion

v/ George Bune-Andersen

Ma. d. 12. - ti. d. 13.3.90:

Foren. af Katolske Skoler

v/ J. Buntzen

On. d. 14. - to. d. 15.3.90:

Frb. Amts Socialchefforen. og Direktoratet

for Gym.skolerne.

Fr. d. 16. - sø. d. 18.3.90:

NORDKAT-møde.

v/Jan Lange m.fl.

Ma. d. 19.3.90:

Frederiksborg Amts UK-forv.

Ti. d. 20. - fr. d. 23.3.90:

UNESCO-skoleprojekt

Fr. d. 23. - sø. d. 25.3.90:

Kristen Meditation

v/Grethe Livbjerg

Sø. d. 25. - ti. d. 27.3.90:

Institut for Kirkehistorie

On. d. 28.3.90:

Birkerød komm. skoleforv.

To. d. 29. - lø. d. 31.3:

Religionspæd.-udvalg.

Lø. d. 31. - Sø. d. 1.4.:

Landsforen. Morbus-sygd.



Bønnens apostolat
I marts beder vi for:

At de kristne må hjælpe
de nødlidende i troskab
mod evangelisk fattigdom.

AC

afholder studiekreds med emnet **Troens videregivelse i kriser**. Studiekredsen bliver afholdt på torsdagene den 15., 22. og 29. marts kl. 20 (præcis) på Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B, værelse 15.

Tilmeldelse sker ved henvendelse til Sebastian Olden-Jørgensen på tlf. 49 26 14 29, hvorefter materiale vil blive tilsendt.

Alle er velkomne.

Stenogildet indbyder

Alle katolske læger og lægestuderende til møde lørdag den 31. marts kl. 10-16 i menighedsslokale, Sct. Therese Kirke, Bernstorffsvej 56, Hellerup.

Emnet vil være: »Hvad forventer vi af en katolsk lægeforening« samt drøftelse af eventuelle ændringer af Gildets love, så lægestuderende kan optages som medlemmer af Gildet.

Man foreslår at medbringe madpakke - øl og vand kan købes.

Med venlig hilsen
p.b.v.

K.M. Jansen (53 64 81 87)

DUK-kalender

Årsmøde den 2/3-4/3 1990 på Ørborgen for 2 delegerede/valgte repræsentanter fra hver menighed/lokalforening.
Pris kr. 160.- samt kr. 110.- for fællesrejse.

Lærlædeskursus den 30/3-1/4 1990 på Ørborgen for alle ledere på DUKs sommerlejr i 1990.
Kurset er gratis. Tilmelding senest den 9/3 1990.

Firmelsesweekend Vest den 6/4-8/4 1990 på Ørborgen for alle kon/firmander, der bor på Fyn og i Jylland.
Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 16/3 1990.

Karwoche den 6/4-11/4 1990 i Hamburg. Kurset henvender sig til ledere og udvalgsmedlemmer.
Pris kr. 800.-. Tilskud kan søges. Tilmelding og betaling senest den 16/3 1990.

Påskelejr den 9/4-16/4 1990 i Holland for de 16-20 årige.
Pris kr. 950.- samt 110.- for fællesrejsen til København. Tilmelding og betaling senest den 16/3 1990.

Ledertæning den 20/4-22/4 1990 på Magleås for alle KUK-ledere + en potentiel efterfølger.
Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 30/3 1990.

Sportsdag den 28/4 1990 på Niels Steensens Gymnasium for alle mellem 5-25 år.
Pris kr. 20.- samt 50.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 6/4 1990.

Ministrant-weekend den 4/5-6/5 1990 på Ørborgen for de 13-18 årige.
Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejsen. Tilmelding og betaling senest den 13/4 1990.

Firmelsesweekend Øst den 11/5-13/5 1990 på Ørborgen for alle kon/firmander der bor på Sjælland og Lolland/Falster.
Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 20/4 1990.

Nordisk redaktionskursus den 24/5-27/5 1990 i Norge. Kurset henvender sig primært til redaktionsmedlemmerne.
Pris kr. 525.- incl. rejse (prisen er med forbehold). Tilmelding og betaling senest den 3/5 1990.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse: ().
Ankommer selv: ().

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Bibelen i ny oversættelse

3 søndag eftermiddage i Sct. Ansgars Kirkes menighedssal, Bredgade 69 A

25. februar kl. 15.15. Overrabbiner Bent Melchior fortæller om sit arbejde med oversættelsen af de fem Mosebøger.

11. marts kl. 15.15. Generalsekretær i Det danske Bibelselskab Niels Jørgen Cappelørn fortæller om nyoversættelsen af hele Bibelen.

25. marts kl. 15.15. Skuespiller Erik Mørk læser op af de nye oversættelser. I øvrigt medvirker Jesu Hjerter Kirkes kor.
Pris pr. gang: kr. 25.00.

Tilmelding og nærmere oplysninger: Ulla Elmquist, Bredgade 64, tlf. 33 93 98 83 (bedst kl. 18.00-19.00).

Påskerefugium på Magleås

Afholdes i år igen fra skærtorsdag den 12.4. til Påskesøndag den 15.4., evt. til Påskemandag den 16.4.1990.

Gæstlig leder: abbed Edward Stappers, o.præm. Daglig leder: Ellen Marie Lebahn. Påskerefugium vil koncentrere sig omkring påskens begivenheder, således at gudstjenesterne og oplæg til dem vil være midtpunkter.

Erfaringen har vist, at deltagerne foretrækker et program, der ikke er lagt for stramt. Alle, der føler behov for såvel ro som fællesskab i påsken, er velkomne.

Tilskud fra fonden »Magleås Venner« o.a. gør det muligt at fastsætte prisen til kr. 675,- til og med Påskesøndag kl. 14.00 og kr. 830,00 til og med 2. Påskedag kl. 14.00.

Ankomstdagen (Skærtorsdag) begynder med eftermiddagskaffe kl. 15.00 og afrejsedagen slutter med frokost.

Tilmelding: til Magleås sekretariat på hverdage mellem kl. 9-15 på tlf. 42 81 07 15 eller skriftligt til Magleås kursuscenter, Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød.

Ved tilmelding betales depositum kr. 200,- på giro 428 44 29 eller ved check til centerleder Elin Udarn.

Biskoppens Sostrup-retræter

Tema: Skæbne og kristentro

Der kan vælges mellem

I. sø. 24. juni kl. 19 - lø. 30. juni kl. 11.30
ass. præst: Reinhold Sahner.

II. sø. 1. juli kl. 19 - lø. 7. juli kl. 11.30
ass. præst: Allen Courteau O.M.I.

Pris: kr. 1190,-.

Tilmelding: inden 1. maj.

Nærmere oplysninger: Ulla Hjortbøl. Tlf. 42 80 16 61 ma.-fre., bedst kl. 9-10.

Focolare Årstræf 90

Søndag d. 4. marts, Niels Steensens Gymnasium, Englesalen, Jagtvej 183 B, 2100 Kbh. Ø.
Kl. 14-17. Alle er velkomne!

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 01 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Radio Steno 107,9 MHz

Sct. Kjeldsg. 3, Kbh. Ø, giro 9737596.
Hver mandag fra kl. 20 til 23.
Kl. 20: Magasinet - nyheder, meddelelser, musik og forskellige indslag, f.eks.:
5.3.: Pavens fastebudskab v/ p. Kozon.
12.3.: Niels Steensens Hus: Livskvalitet.
Kl. 21: Telefonprogram - lytterne kan ringe ind på 31 20 93 38.
5.3.: Emnet er: »Døden« v/ O. Lærbeck og p. L.O. Dom.
12.3.: Emnet er: »Katholicisme og kultur« v/ udenlandske katolikker.
Kl. 22.30: Postludium: 5.3. og 12. 3.: Om gregoriansk musik v/ Knud Erik Kengen.

Den nordiske valfart til Lourdes

24. juli til 31. juli 1990, 8 dages flyrejse med fuld pension.

Pris på hotel..... kr. 5.000,-

Særpris for syge og handicappede på »Accueil«..... kr. 4.600,-

Valfartspræst: Pater Per Waagø, o.m.i.

Læge, sygeplejersker, samaritter medfølger:

Program og tilmeldelser

Valfartskomiteen
Børsøvej 25, 2900 Hellerup
Telefon 31 65 63 41

Fødevarer og medicin til Polen

Fødevarer o.a. i flere nye standardpakker - eller efter eget valg - sendes dagligt med luftpost, ligesom vi hurtigt formidler indkøb og forsendelse af medicin.

GAVEX
Postboks 42
8355 Solbjerg

Postgirokonto nr. 7 60 33 63.

Yderligere oplysninger, samt rekvirering af bestillingspjecer kan fås på tlf. 86 92 79 29 hverdage 18.30-19.30.

Med venlig hilsen
GAVEX v/Andreas Grzelak

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 01-15 23 03 eller privat 01-14 69 35.

Indbinding af »katolsk orientering«

Der er nu igen udsendt 3 årgange »katolsk orientering«. Hvis De har disse årgange komplet, kunne De måske tænke Dem at lade dem indbinde. De 60 numre vil blive samlet i ét bind med rygtekt, og prisen vil blive kr. 275.- incl. moms, hvortil kommer forsendelse.

Evt. interesserede bedes sende bladene til ko.'s adresse, Vesterbrogade 28, 4., 1620 Kbh. V. inden den 28. februar.

Vi kan i begrænset omfang være behjælpelig med at udfylde »huller« i Deres samling, men beder Dem da først kontakte os telefonisk.

Redaktionen

Døde

B. I. P.
Oda Andersen
4. 1. 1925

Er efter lang tids sygdom afgået ved døden den 14.2. 1990.

George Bune Andersen

Salg og service

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.

Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Annoncepriser i katolsk orientering

Rubrikannoncer:
1 spaltede..... kr. 3.50

Tekstsideannoncer:
Pr. spaltmillimeter..... kr. 4.50

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

31 69 86 81
DØGNET RUNDT



Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.



DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 42 99 01 58

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 01-11 72 37. Aften: 02-85 39 40

Aut.
el-installator
EL MOGENS LARSEN
Rørherred 31a 6200 Åbenrå 62 25 30 62 25 21

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Muremester

Bernhardt Christiansen

Sølbævej 8, Sabro.
Tlf. 06 94 82 10

Pianostammer

Bernhard Hauber

31 68 19 59

Revision - Bogføring - Skat

- den Registrerede Revisor rådgiver

REGISTRERET REVISOR FRP
Jørgen Brangstrup
STODEN 6-8, 2. SAL
4000 ROSKILDE. 42 35 10 35
REVISION

Katolske kvinder

Kvindelige præster må ikke blive et tabu-emne

Fortsat fra forsiden.

Den schweiziske kvinderepræsentant, *Margit Thali* oplyser, at kampagnen skal »opfordre til samtale og udfordre til handling«. Kampagnen vil fastholde, at kvinder i kraft af dåben og firmelsen har til opgave at forkynde Guds ord og har medansvar i alle vigtige forhold indenfor kirken. »Kvinder vil og skal indtage deres rette plads i kirken, for de står ikke over for kirken, men

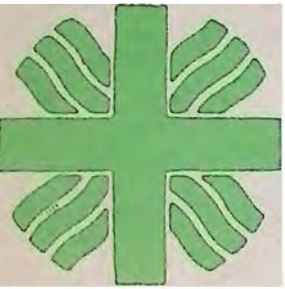
er dem, der bærer den af mændene ledede kirke«.

I kampagnens brochure nævnes det, at man må finde et sprog og en liturgi, der medinddrager kvinderne. I øvrigt skal spørgsmålet om diakonat og præstegerning for kvinder ikke belægges med tabu.

Ingen legeplads for kvinder

Den kvindelige dekan for det katolsk-teologiske fakultet i Innsbruck, *Herlinde Pissarek-Hudelist* vendte sig på pressekonferencen imod, at mennesker »indeledes efter køn« i kirken. Kvinder skal også tale med i kirken, men man hører ikke på dem. Man har givet dem en slags legeplads, men der er som før bestemte grænser, som kvinder ikke må overskride. Spørgsmålet om kvindelige præster skal ikke behandles isoleret, men i almindelig kirkelig sammenhæng, siger hun, der er den første kvinde i verden, som er placeret i toppen af et katolsk-teologisk fakultet.

Caritas Danmark Faste-aktion Giro 4043979



Præmonstratenserne vender tilbage efter 40 år

100 ordensfolk til festmesse i klosterkirken Strahov i Prag

Prag, (KIPA) – Fredag den 2. februar blev en historisk dato for præmonstratenserne i Prag. Efter en 40 års forbudsperiode under det kommunistiske regime kunne hundrede ordensfolk fra hele Tjekkosllovakiet påny træde frem i offentligheden under en festmesse i kirken ved abbediet Strahov i Prag, direkte transmitteret af radio og fjernsyn. Hovedcelebrant ved festmessen var den 78-årige abbed, *Vitus Tajovsky* fra abbediet Zeliz i Bohemen. Han mindedes ordenens forfølgelsestid og erklærede, at alle ordenens medlemmer var parat til nu at

yde et bidrag til fornyelsen af Tjekkosllovakiet.

Præmonstratenserordenen i Bohemen og Moravien omfatter både mandlige og kvindelige fællesskaber. De stiller ikke krav om at få tilbagegivet den formue, som kommunisterne beslaglagde i sin tid, men vil blot kunne flytte ind i deres huse og bygninger. Det var tydeligt at se under messen, at ordenen trods forfølgelserne og undergrunds-tilværelsen i de onde år omfattede mange unge medlemmer.

Efter festmessen blev ordensfolkene modtaget af kardinal *Tomasek* og

statspræsident *Havel*. Der efter samledes alle ordensledere i Tjekkosllovakiet til det første møde i en nydannet ordensleder-konference.

»Koncentrationskloster«

og 40 års forbudstid
Natten mellem den 13. og 14. april 1950 gennemførte det kommunistiske regime en landsomfattende politiskaktion mod samtlige mandlige klostre og 4 måneder senere mod samtlige kvindelige klostre. Under disse aktioner blev omkring 2.000 ordensfolk indsat i såkaldte »koncentrationsklostre« eller fængslet.

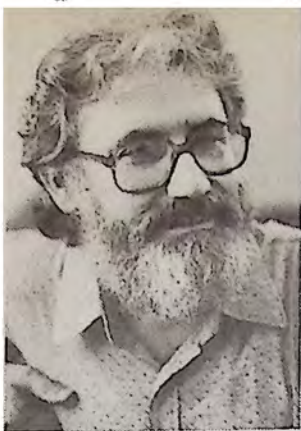
Således blev præmonstratenserne afskåret fra enhver virksomhed i Tjekkosllovakiet.

Forbuddet mod ordener blev ganske vist under »Prag foråret« i 1968 er-

klæret for ulovligt, men efter modstandens nedkæmpelse fortsatte myndighederne deres aktioner mod ordensvirksomhed. Nogle ordenspræster fandt mulighed for at virke i de bestående sognes sjælesorg, og nogle få grupper af ordenssøstre fik lov til at arbejde med fysisk og psykisk handicappede, især børn.

Mange nye unge ordens-medlemmer

Alligevel lykkedes det i største hemmelighed at danne små ordensfællesskaber, der oven i købet kunne tage imod nye unge medlemmer. Man måtte dog stadig frygte politiskaktioner med husundersøgelser, fængslinger og hårde domme. Efter omvæltningerne sidste år har ordenssamfundene påny mulighed for at arbejde frit i Tjekkosllovakiet.



Leonardo Boff O.F.M., æresdoctor i Torino.



Tadeusz Mazowiecki, æresdoctor i Leuven.



Prior Roger Schutz, æresdoctor i Leuven.

Æresdoctorater til flere af vor tids personligheder

Torino, (KIPA) – Den brasilianske befrielsesteolog *Leonardo Boff* skal udnævnes til æresdoctor på det statslige universitet i Torino. Udnævnelsen er en anerkendelse af »den objektive politiske betydning af Boffs teologiske overvejelser uden hensyn til enhver indre kirkelig konfrontation«, siges det i begrundelsen fra Torino.

Sammen med Boff udnævnes desuden til æresdoctorer den sydafrikanske ANC-leder *Nelson Mandela*, den spanske kul-

turminister *Jorge Semprun*, den portugisiske kulturminister *Mario Soares* og den mexicanske forfatter *Octavio Paz*.

Leonardo Boff blev i maj 1985 pålagt et års »tavsheds-påbud« af den romerske ordenskongregation og trosælrekongregationen. Anledning var visse passager i Boffs bog »Kirke: Karisme og magt«, der af Vatikanet blev betegnet som »delvis uholdbare« og »farlige for den kirkelige lære«. Boff gik ind på det romerske

pålæg, men har dog holdt enkelte foredrag i tavsheds-perioden. Senere publikationer af Boff har også fremkaldt kritik, f.eks. bogen »Treenigheden, samfundet og befrielsen«.

Ministerpræsident *Tadeusz Mazowiecki* og *Roger Schutz*, prior i Taizé er udnævnt til æresdoctorer ved det katolske universitet i Leuven.

På ny biskopper fængslet i Kina

Rom, (KIPA) – I Kina er fem biskopper fra den forbudte romtro katolske kirke arresteret. Ifølge pressebureauet »Asia News«, der støtter sig til korrespondenter i Hongkong, drejer det sig om biskopperne *Jiang Liren*, *Mathias Lu Zhensheng*, *Philippe Yang Lipo*, *Paul Li Zhen-rung* og *Bartholomæus Yu Chengai* fra forskellige bispedømmer i Kina. Der foreligger intet om de nærmere omstændigheder eller tidspunktet for arrestationerne.

Efter forlydender i kirkelige kredse i Beijing blev der i tiden 8.-29. december sidste år arresteret ialt 9 biskopper og fem præster samt to lægfolk på grund af »kontrarevolutionær virksomhed«. Blandt de arresterede var den 82-årige biskop af Hebei, *Joseph van Xueyan*, der for kun to år siden var blevet løsladt fra et fængsel.

I bedring

Warszawa, (KIPA) – Den polske primas, kardinal *Jozef Glemp* er i bedring efter to operationer, der var nødvendige på grund af indre blødninger. Kardinalen blev indlagt den 30. januar og den sidste meddelelse, vi kan bringe her i bladet, er fra KIPA den 4. februar. Under indlæggelsen modtog kardinalen besøg af Polens præsident *Wojciech Jaruzelski*.

De polske biskopper udsendte en overgang



Kardinal Jozef Glemp.

meddelelser om, at kardinalens tilstand var meget alvorlig, men nu synes han i bedring.

»Justitia et Pax« i Jugoslavien opfordrer til valgdeltagelse

Zagreb, (KIPA) – Den biskoppelige *Justitia et Pax* kommission i Jugoslavien opfordrer alle landets katolikker til at deltage i valgene, der finder sted i foråret. I et budskab, der udsendes i anledning af det første frie og hemmelige valg i det socialistiske Jugoslavien, minder kommissionen om, at katolikkerne må være sig deres ansvar bevidst ved de forestående valg. Det er ikke

blot et spørgsmål om at gøre brug af sin borgerlig ret, men også om at overtage medansvaret for statsens funktioner.

Justitia et Pax understreger videre de demokratiske valgs betydning for et frit samfunds vækst. Samtidig understreger nødvendigheden af, at alle politiske partier og grupper får samme rettigheder i valgkampen.

Husk valget
søndag d. 1. april

katolsk
orientering

Udgiver: Ansgarstiftelsen.
Redaktion:
Pastor Willem Wuyts (ansvarsh. redaktør).
Konsulent Hans Jørgen Johansen (redaktør).
Journalist Knud Helsted Kluge (red.sekretær).

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3.
DK-1260 København V. Telefon 31 21 14 44.
Redaktionelle medarbejdere:
Kirsten Szarafin og Ruth Plum.
Tryk: Ny Dag, DK-4900 Nakskov. Oplag 16.500.

Næste nummer
udsendes
14. marts

Afrika, Asien, Latinamerika, side 2
 Jeg opdagede skriftemålet, side 5
 Trosformidling i 90-erne, side 6-7
 Fra møder og kurser, side 8
 Den nye bibeloversættelse, side 9

katolsk orientering

Ansgar-værkerne rykker tæt sammen

Osnabrück, (KNA) - De 4 Ansgar-værker i den tyske forbundsrepublik har sluttet sig tættere sammen i et arbejdsudvalg. Formanden for Ansgar-værket i Osnabrück, *Dorothea Olbrich* oplyser, at det nærmere samarbejde med værkerne i Münster, Köln, München og Osnabrück har til formål at intensivere den finansielle og åndelige hjælp til den katolske kirke i den nordiske diaspora. Det gælder især støtten til teologistuderende samt fremme af den sognepastorale virksomhed og de kateketiske centre i Danmark, Norge, Sverige, Finland og Island.

Et første synligt udtryk for samarbejdet er en fælles stand for Ansgar-værkerne under katolikdagen i maj i Berlin. Standen bliver på ca. 200 m² og vil oplyse om Ansgar-værkets arbejde og kirkerne i Norden.

Sveriges katolske bidrag til hele kirken

Georgsmarienshütte, (KNA) - Sveriges katolske kirke kan efter biskop *Hubertus Brandenburg*s mening bidrage til udvikling af nye kræfter i verdenskirken. Ved en mindehøjtidelighed på Den hellige Ansgars 1125. dødsdag udtalte biskop Brandenburg i Georgsmarienshütte, at kirken må bevise sin trostyrke uden at søge urimelig institutionel sikkerhed. Han henviste til, at kirken i Sverige trods sekularisering og statskirke-ordning befinder sig i en fase, præget af vækst og indre befæstelse. Den er optimistisk og ikke resignerende, sådan som man kan se det i andre lande. Kritik af randbegivenheder i det kirkelige liv vækker ingen større opmærksomhed i Sverige, udtalte han.

Pater Per Waagø O.M.I. pludselig død, 65 år

Tirsdag den 27. februar døde oblatpater Per Waagø i Tórshavn. Han blev født i 1924 og blev katolik i Oslo 1953. Efter 5 år som cistersienser i Wales indtrådte han i 1962 hos oblatfædrene i USA. Han var den første præst, biskop Martensen viede i 1965. Siden 1981 var han virksom på Færøerne. Han blev begravet i Gladsaxe den 6. marts. Mindeord på side 10.



29 piger og 31 drenge deltog i et ministrantkursus i Øm fra 16.-18. februar. Flere piger kom fra sogne, hvor de endnu ikke har fået lov til at hjælpe ved alteret, se omtalen side 5. Foto W. Wuyls.

Vatikanets østpolitik i ny epoke

Omvæltningerne i Mellem- og Østeuropa har over en bred front givet Vatikanet og dets diplomati vind i sejlene. Tiden i katakomberne synes forbi. Diplomatiske forbindelser er oprettet med Warszawa og andre vil snart følge. Vatikanets »østpolitik«, som i lang tid var en møjsommelig kamp for at opnå minimale fordele, må nu pludselig omstille sig til et fantastisk tempo. Det, der i går så ud som utopi, er i dag inden for rækkevidde.

Hvis biskopperne og prælaterne i Kurien har klare ideer om kirkens næste skridt i Prag og Bukarest, i Hviderusland og Ungarn, så er der i hvert fald usikkerhed om udviklingen i Tjekkioslovakiet og Rumænien må grundbetingelserne for et kirkeliv først tilvejebringes: besættelse af bispesole, kulturfrihed, tilladelse til præsteuddannelse og uhindret religionsundervisning. Desuden skal spørgsmålet tilbagegivelse af kirkegods og konfiskerede kirkebygninger klareres. Den første kontakt med de nye politikere synes dog lovende. Man tillægger kirken en vigtig rolle i de forestående forandringer, og man værdsætter dens moralske kraft.

Når hverdagen begynder igen

I Vatikanet tænker man allerede på den næste fase, når »østblokken«s kirke igen står over for hverdagens problemer. Det kan ikke udelukkes, at bevægelser vil bryde frem, som blev holdt nede af den kommunistiske undertrykkelse.

Katolikkerne i Tjekkioslovakiet har i historiens

løb mere end en gang gjort sig gældende med egen vilje og uafhængighedstrang over for Rom. Og kirken i Rumænien vil uden tvivl give det katolske Ungarn problemer i forbindelse med udgrivelsen af den tysktalende befolkning.

Men med Tyskland lig-

ger det hele mere uklart. Her er der først og fremmest en række strukturelle problemer, der skal løses. Til forskel fra situationen i Prag eller Bukarest kan paven ganske vist i DDR uden statslige konfrontationer udnævne biskopper, fordi der her er en

Fortsætter på bagsiden.

Åsebakkevalfartens dato ændret til 19. maj

På indtrængende opfordringer fra samtlige menigheder i Vest- og Sydsjælland har biskoppen i samråd med pastoralrådets forretningsudvalg og Åsebakkevalfartskomiteen besluttet at ændre datoen for årets Åsebakkevalfart til lørdag den 19. maj, hvor biskoppens 25-års jubilæum også vil blive fejret. Den først annoncerede dato, søndag den 27. maj, bortfalder hermed.

Datoen for årets Ømvalfart er uændret søndag den 17. juni. Også her vil der i løbet af dagen indgå en fejring af biskoppen.

Det er biskoppens stærke ønske, at de to valfarter gennemføres for fuld kraft, så de - ikke mindst i

lyset af pavens besøg - bliver en manifestation af vor katolske tro og fællesskab. Den bedste jubilæumsgave, menighederne derfor kan give biskoppen, er at møde talstærkt op til valfarterne.

For begge valfarter gælder det, at de liturgiske fejring, d.v.s. andagt og messe, står i valfarternes tegn, mens den egentlige festmesse for biskoppen fejres på selve jubilæumsdagen, onsdag den 16. maj kl. 16.30 i Skt. Ansgars Kirke, København.

Detaljeret program for valfarterne vil blive offentliggjort snarest muligt.

*Paul Marx, OMI
 generalvikar*



Per Waagø O.M.I.

Glem ikke det sorte kontinent!

Pave Johannes Paul II's 45. udlandsrejse fremkaldte ikke de store avisoverskrifter, der derimod blev brugt til begivenhederne i Mellemeuropa. En rød tråd i alle pavens taler var netop en advarsel mod faren for, at Europa kan glemme Den tredje Verden på grund af de omfattende ændringer i sit eget hus.

(KNA) - På flyverejsen til Afrika gav Johannes Paul II et interview til den første sovjetiske journalist, der nogensinde har ledsaget paven på en udlandsrejse, nemlig *Pavel Negoitsa* fra fagforeningsbladet »Troud«. Paven ønskede herunder den sovjetiske stats- og partichef *Gorbatsjov* »Helligåndens gaver, som er visdommens gaver«, uden at glemme Afrikas store problemer. Naturligvis er også paven stærkt optaget af ændringerne i Sovjetunionen og i Østeuropa, men denne udvikling må ikke få os til at miste blikket for nøden i Den tredje Verden. Jo-

hannes Paul II appellerede til den nordlige halvkugle og ikke mindst Sovjetunionen om ikke at glemme Afrika og den sydlige halvkugle. »Paven og Pavestolen ser sig selv som udviklingslandenes forbunds-fælle«, sagde han.

Giv kirken frihed

Under den første del af rejsen appellerede paven til den marxistisk orienterede regering i Kap Verde øerne om at give kirken den nødvendige frihed inden for undervisnings- og sundhedsvæsenet og om at respektere menneskerettighederne. Af østatens

ca. 360.000 indbyggere er 91 pct. katolikker.

Skandale med de mange spedalske

På »Verdensdagen for de spedalske«, den 28. januar var Johannes Paul II i Guinea Bissau. Han udtalte her, at det er en skandale, at antallet af spedalske stadig er så forfærdelig højt, når det er så simple midler, der skal til for helt at udrydde denne sygdom. (Over hele verden er der for tiden 15 millioner spedalske, hvoraf 5 millioner lever i Afrika, men kun i alt 3 millioner modtager lægehjælp). I Guinea Bis-

sau er kun 5 pct. af befolkningen katolikker. 60 pct. hører til naturreligionerne, og 35 pct. er muslimer.

I Mali roste paven »den sunde sameksistens« mellem landets religioner og det gode dialog-klima. Af de knap 9 millioner indbyggere er næsten 4/5 muslimer, 1/5 tilhører naturreligionerne, og kun 1 pct. er katolikker. Johannes Paul II anerkendte islams »autentiske religiøse værdi« og understregede, at dialogen mellem muslimer og kristne i dag er mere nødvendig end nogensinde før.

I Burkina Faso fremhævede paven Sahel ørkenens fremtrængen, som fremfor noget truer livsgrundlaget for befolkningen. Han anerkendte landets bestræbelser på at forbedre de økonomiske og sociale livsbetingelser og forsikrede om, at katolikkerne - der kun udgør et mindretal på 9 pct. - er parat til at arbejde med på statens opbygning.

Mindedes 30.000 dødsofre i Tschad

Det sidste rejsemål var Tschad, hvor Johannes

Paul II udtrykte glæde over, at meningsfrihed, samvittigheds- og religionsfrihed nu var garanteret i forfatningen. Under en gudstjeneste mindedes han de henvend 30.000 dødsofre for den mangeårige borgerkrig i landet, og han gav løfte om, at kirken vil hjælpe med i bestræbelserne på enhed og forsoning. Også i Tschad er de kristne i mindretal med 6 pct. katolikker og godt 5 pct. protestanter over for 40 pct. muslimer og 40 pct. såkaldte animister eller åndetroende.

Forvirring omkring katolsk deltagelse på verdenssynode i Seoul

»Verdensmødet for retfærdighed, fred og skabningens bevarelse«, som fandt sted 5.-13. marts i Seoul, gav allerede under forberedelserne anledning til kontroverser blandt de kristne kirker. Grunden var et brev fra Vatikanet, hvori kardinalerne *Johannes Willebrands* og *Roger Etchegaray* begrunder afslaget på at sende en 50 personer stor katolsk delegation til den sydkoreanske hovedstad. Den katolske kirke nøjes med at sende 20 »iagttagere«. Herefter meddelte en indre kirkelig basisbevægelse, at den ville sende et antal personer til Seoul for også at repræsentere den katolske kirke, men uafhængigt af Vatikanet.

Plads til 50 katolikker

(KNA) - Oprindeligt havde *Kirkernes Økumeniske Råd* regnet med 550 pladser til delegerede til dette første verdensmøde, og blandt disse skulle den katolske kirke besætte de 50. Kirkerådet havde også længe haft den opfattelse, at Vatikanet ville udnytte denne mulighed for at videreudvikle de økumeniske forbindelser. På det sidste var 5 katolske eksperter og blandt dem 2

kuriemedarbejdere med i alle forberedelserne. Det ret kortfristede afbud i november sidste år overraskede derfor, også selv om der angiveligt var givet signaler om det tidligere.

Ingen økumeni uden katolikker

Begrundelsen fra Rom var, at ingen andre kirker i *Kirkernes Økumeniske Råd* havde et tilsvarende direkte ansvar for mødets gennemførelse. Kirkerådet beklagede Vatikanets beslutning. Formanden for kirkerådets centrale udvalg, *Heinz Joachim Held* udtalte: »Hvor vanskeligt det end er i enkeltheder at komme til en forståelse med den romersk-katolske kirke om verdensansvaret eller om emner vedrørende den kirkelige enhed som fællesskab i dogmatik og gudstjeneste, så er det dog min overbevisning, at der ikke kan udføres noget virkeligt økumenisk arbejde eller eksistere nogen økumenisk bevægelse, uden at den romersk-katolske kirke er med.«

Kirkerådets beklagelse skal også ses i sammenhæng med, at man i Seoul kun i anden række ville drøfte teologisk kontroversielle spørgsmål. Verdensmødet vil med doku-

mentet »*Syndflod og regnbue*« tage stilling til 3 overvejende politiske verdensproblemer, nemlig verdensøkonomi og skyldkrisen, militarismen og drivhuseffekten. Ganske vist er disse emner indlejret i teologiske overvejelser om skabningen, om menneskets skyld og bestræbelser på forbedring. Men disse emner er mindre teologisk kontroversielle og langt mere politisk kontroversielle.

Fornyelsen af pagten

Verdensmødet er imidlertid ikke et rent politisk arrangement, og det fremgår af, at diskussionerne indledes og afsluttes med bøn, meditation og liturgi. Det handler her om fornyelsen af pagten mellem Gud og Noah efter den bibelske syndflod.

Katolske basisgrupper utilfredse

Katolske basisgrupper vil ikke affinde sig med Vatikanets beslutning. Derfor forsøgte de at besætte i det mindste nogle af de ledige »pladser til katolske delegerede«. De udvalgte personer skulle så vidt muligt findes i forskellige lande, og de skulle »foruden at have frihed til at rejse også besidde den nødvendige kompetence og erfaring«, ifølge *Herbert Froelich*, der står som organisator af »reserve-listen«. 9 af de således ialt 10 udvalgte personer er ordensfolk, og alene 5 er franciskanere. 4 er kvinder. De 10 kommer fra Ungarn, Algeriet, Italien, Uruguay, Holland, Filipperne, Vesttyskland og USA.

Det lutherske Verdensforbund:

Befrielsesteologien - et vellykket eksempel

Curitiba, (KIPA) - På Det lutherske Verdensforbunds plenarforsamling i Brasilien for nylig fremhævede præsidenten, biskop *Johannes Hanselmann* den sydamerikanske befrielsesteologis betydning, også for kirkerne i Europa. Det er bemærkelsesværdigt, hvordan kristne genopdager Bibelen som »de fattiges bog«, fremhævede den evangeliske biskop.

Religiøsitet og dagligdag

Befrielsesteologien er for andre kirker et »vellykket eksempel« på, hvordan teologien kan sættes i forbindelse med religiøse og samfundsmæssige realiteter. I modsætning hertil lider den nordamerikanske og europæiske teologi under at være »uendelig fjern« fra samfundets praktiske kendsgerninger, sagde biskop Hanselmann. Han stillede krav om de kristnes »universale ansvarsbevidste fællesskab«, som må engagere sig i samfundets behov. Med hensyn til ændringerne i Østeuropa erklærede biskoppen, at det nu må være kirkens opgave at tilbyde muligheder for, at mennesker kan mødes befriede for tryk.

Den katolske hierarkis »ubehag«

Den katolske ordensmand, *Carlos Mesters* udtalte om Roms forhold til befrielsesteologien, at der ikke er tale om afvisning, men »et vist ubehag« hos hierarkiet ved denne nye måde at tolke Bibelen på. Pave Johannes Paul II har ganske vist indsat nogle konservative biskopper i Sydamerika, men ingen er herre over historiens løb, og når en flod har stærk strøm, river den bredderne med sig, sagde pater Mesters. På et spørgsmål om befrielsesteologien ser for meget på de materielle behov på bekostning af de åndelige, svarede pater Mesters, at man ikke kan skille disse to slags behov ad. I basismenighederne bliver der i hvert fald bedt mere end andre steder.

Fattigdom

Generalsekretæren for de mellemamerikanske kirkers råd, *Felipe Adolf* udtalte, at »vore lande er ikke fattige, men de bliver udbytter og dermed gjort fattige«. Hele det latinamerikanske kontinent bliver »mishandlet«, og befolkningerne i denne region får ofte det indtryk,

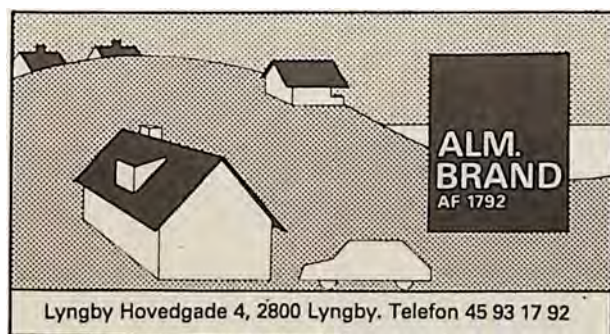
at kirkerne nordpå ikke hører deres råk, fortsatte Adolf.

Det lutherske Verdensforbunds 8. plenarforsamling i Curitiba i Brasilien afholdes under motto'et »Jeg har hørt mit folks råk«. Om Bibelens betydning for befrielsesteologien understreges, at bibelstudierne giver arbejdere med en mindsteløn på 40 dollars, de besiddelsesløse og de undertrykte kvinders håb om et samfund i kærlighed og retfærdighed.

Islam og apartheid

Delegerede fra Afrika gjorde opmærksom på den fare, som de kristne områder i Afrika og Asien trues af fra islamisk side. Den nigerianske biskop *David Windibiziri* oplyste, at i hans land blev ledende poster i regering, sikkerhedsorganer og banker i stigende grad besat med muslimer, mens kristne fortrænges. Den undertiden fanatiske holdning blandt muslimer gør dialogen med de kristne vanskelig.

Vicegeneralsekretæren for verdensforbundet, *Paul A. Wee* fremhævede i en offentlig høring, at man ikke kan være både luthersk kristen og nazist eller tilhænger af apartheid.



På »katolsk rally« med skoleelever fra København

Elever fra Sct. Joseph-Søstrenes skole i Ordrup fortæller selv om besøg på katolske institutioner

På Sct. Joseph Søstrenes skole i Ordrup havde vi sammen med vores lærere fundet på at lave en tur rundt i København for at besøge forskellige katolske steder.

Den 27. februar samlede vi ved skoleporten, hvor vi blev afhentet af tre biler og en minibus. Det »katolske rally« kunne begynde.

Niels Steensens Gymnasium

Vores tur startede på Niels Steensens Gymnasium. Vi blev straks vist ned i Englesalen, hvor der normalt er morgensamling for gymnasieeleverne. Her så vi lysbilleder, som »fortalte« lidt om skolens hverdag.

Vi fik at vide, at skolen engang havde været kloster, og det mærkede vi snart, da vi gik rundt på de utrolig mange gange. Vi blev delt op i to hold. Holdene startede fra hver sin ende, hvor pater Dorn og Niels Engelbrecht viste os rundt. Vi så klasselokaler og faglokaler, men også kapellet, hvor skolens elever kan gå til messe. I kapellet var der et stort maleri, som »fortalte« om Niels Steensens liv. Kirken var meget flot. Specielt altertavlen med billeder fra både det gamle og det nye testamente. Højt oppe i tårnet findes KVIP, hvor vi hørte om, at man også laver katolske videofilm. Vi prøvede også selv at lave et interview i Radio Steno.

Vi blev nu kørt til Jesu Hjerter Kirke, hvor vi bad »Angelus« sammen med pater Keller. Bagefter viste han os korsvejen og den store altertavle, som vi synes var meget flot. Han forklarede os også, hvad billederne på døbefonten og glasvinduene forestillede. Vi synes, det er godt med sådan nogle billeder. Det gør det hele mere levende. I sakristiet så vi messehaglerne og fik forklaret, hvornår i kirkeåret de forskellige farver blev brugt. Inden vi gik, tændte vi hver et lys foran Jomfru Maria-alteret.

»katolsk orientering« og Kateketcentralen

Efter besøget i Jesu Hjerter Kirke gik turen videre til »katolsk orientering«. Her fortalte de os alt om hvordan man laver en avis, og om hvor lang tid det tager. Vi syntes det var enormt spændende, fordi vi normalt ikke tænker over, hvor svært det er at lave en god avis. Vi fik at vide, at det koster 70.000 kr. at lave bare en avis. »katolsk orientering« får mange af deres nyheder fra Schweiz. Med deres telefax kan avisen nå at sende nyt til alle steder i verden på lyntid.

Da vi havde hørt alt om »katolsk orientering«, gik vi ned til Kateketcentralen, hvor vi så en lysbilledfilm om glæder og sorger. Vi fik at vide, at stedet er centralen for katolsk undervisningsmateriale. Vi

synes, det er godt at vide, hvor skolematerialet kommer fra. Vi fik også noget at vide om Katolsk Information.

Burgerbar og DUK

Nu var vi sultne og så tog vi til en burgerbar. Der hyggede vi os alle sammen over hver sin burger. Efter vi havde spist tog vi til DUK sekretariatet.

På DUK sekretariatet hyggede Jesper og Susanne om os. Vi fik kage og saftvand, og de fortalte os om, hvad de lavede, og det er bestemt ikke småting. Bl.a. hørte vi om deres mange sommerlejr.

Nu gik turen ned ad trappen og over til Caritas.

Hos Caritas fortalte Hanne Majholm os om, hvordan de hjælper fattige mennesker i andre lande. Vi hørte om deres projekter og fik at vide, at Caritas også skaffer penge fra Danida og EF. Caritas blev grundlagt af pastor Ballin. Vi fik en masse ting og sager, der handlede om Caritas. Det var spændende at være der.

Bispekontoret

På Bispekontoret tog generalvikar Paul Marx imod os. Han fortalte, hvad de lavede på bispekontoret. Med en tegning viste han os, at biskoppen har mange til at hjælpe sig. Da Paul Marx var færdig, viste han os alle lokalerne, hvor vi kunne hilse på personalet. Vi synes Paul Marx var



»katolsk orientering« skulle naturligt studeres flittigt, da eleverne besøgte redaktionskontoret. Foto: Knud Kluge.

god til at fortælle om sit arbejde.

Messe med biskoppen

Til at slutte med holdt vi messe i Sct. Ansgar kirke med biskoppen. Vores forældre var inviteret til at

deltage i messen, og bagefter kunne de så køre os hjem. Biskoppen fortalte os, hvordan vi kan forbedre os i fastetiden.

Det var en god messe og en god afslutning på en dejlig dag.

Vi vil til sidst sige tak til alle dem, vi besøgte og håbe at I også syntes, at det var sjovt.

De kærligste hilsner fra katolikkerne på Sct. Joseph Søstrenes skole i Ordrup

Dansk økumenisk protest sendt til Vatikanet

Danske delegerede og deltagere i det økumeniske møde i Basel i maj sidste år kalder det et stort økumenisk tilbageskridt, at Den katolske Kirke kun sender 20 observatører til det verdensomspændende møde i Seoul i marts i år, hvor man vil drøfte de samme problemer som i Basel med temaet »Fred med Resfærdighed«.

De danske deltagere fra Basel-mødet har i et brev til lederen af Rådet til de kristnes Enhed, ærkebiskop Edward Cassidy i Vatikanet udtrykt dyb skuffelse over, at Den katolske Kirke ikke deltager på lige fod med Kirkernes Verdensråds medlemskirker. »Problemerne vedrørende

fred, retfærdighed og skabelsens integritet er et så fundamentalt fællesanliggende for alle os kristne, at det overskrider den kirkelige adskillelse«, siges det i brevet. Vi har på ingen måde oplevet, at nogen af os måtte gå på akkord med sin egen kirkelige overbevisning for at nå frem til den enighed, der er kommet til udtryk i slutdokumentet.

Uvurderligt økumenisk fremskridt

Basel-gruppen finder det påkrævet at kirkelige,

strukturelle og juridiske hensyn skal træde i baggrunden, når vi som kristne kirker udfordres af de problemer, som handler om menneskers liv og død, den menneskelige værdighed og om menneskers overlevelse. »Det ligeværdige fællesskab i Basel om denne problemstilling oplevede vi som et uvurderligt økumenisk fremskridt«, hedder det videre.

Blandt underskriverne er Anton Dekkers SJ, sr. Regina König, Eva Nordenloft og Ulla Pinborg.

kk



Ikke færre end 90 mennesker deltog i fastelavnsweekenden i Øm, som er ved at blive en god tradition i pastoralenhed 4, der omfatter menighederne i Silkeborg, Herning, Horsens og Vejle. Den gode stemning blev slået fast om lørdagen med valg-quiz, underholdning omkring et valgprogram og ekstemporalspil i et nyvalgt menighedsråd. Søndag formiddag var messen talte Erling Tiedemann om »Fremtidens lægfolk i fremtidens kirke«. Om eftermiddagen slog udklædte børn katten af tønden. Foto: Willem Wuyts

Evige løfter

Lørdag den 17. marts aflægger Sct. Joseph Søstrene Gisela Heitz sine evige løfter. Det sker over for biskop Hans L. Martensen i en højtidelig koncelebret messe kl. 14 i Immaculatakirken, Strandvejen 91 i København.

Sr. Gisela Heitz er pastoralassistent ved Sakramentskirken og sr. Maria Horsel arbejder ved Indvandrerkvindecentret i København.

Sct. Joseph-søstrenes Skole i Ordrup

Ved Sct. Joseph-Søstrenes Skole i Ordrup er stillingen som skoleleder ledig til besættelse pr. 1.8. 1990, idet vor nuværende skoleleder fratræder sin stilling for at søge videreuddannelse i USA.

Sct. Joseph-Søstrenes Skole er en kristen skole på et katolsk grundlag. Den har 364 elever (børnehaveklasse-9. klasse), hvoraf 11% er katolikker. Lærerkollegiet består af 27 lærere. Skolen er p.t. under omdannelse til selvejende institution.

Der søges en leder, der - udover kvalifikationer i øvrigt - sammen med lærerkollegiet kan tegne skolens kristne linie, både i forholdet til den katolske og den ikke-katolske del af skolens forældrekræds og elever.

Ansættelse sker i henhold til overenskomst mellem Danmarks Realskoleforening og Frie Grundskolers Lærereforening. Løn- og pensionsforhold er som i den offentlige skole.

Yderligere oplysninger kan fås hos skoleleder, søster Ansgaria Riemann, tlf. 31 64 12 61 eller hos bestyrelsens formand, advokat Peter Løgstrup, tlf. 33 15 46 15.

Ansøgninger med oplysning om uddannelse og erfaring stiles til skolens bestyrelse og sendes til advokat Peter Løgstrup, Niels Hemmingsensgade 10, 1., 1153 København K.

Ansøgningen skal være bestyrelsen i hænde senest den 26.3. 1990.

Historisk katolicisme

Ikke så få trosfæller er overbeviste om, at kirken siden apostlenes dage uforanderligt har set ud som den gjorde, da de var børn, eller da de blev katolikker. Deres katekismus eller deres konvertitundervisning har måske ikke gjort meget ud af kirkens udvikling fra gamle til nye skikke, der så blev til nye traditioner. Heller ikke udviklingen af kirkens lære og moral har haft deres bevågenhed. »Sådan har det altid været« lyder disse trosfællers vigtigste argument. Man må ikke røre ved deres barnetro. De lader sig kun sjældent overbevise af gode, håndgribelige eksempler på forandring af kirken, som - identisk med sig selv i det væsentlige, vokser og modner til nye indsigter og nye holdninger - for endnu engang at sige det med kardinal Newmans ord.

Overbevisningen om, at kirken er uforanderlig (man mener naturligvis uforgængelig) kan skyldes almindelig og tilgivelig manglende viden om kirkehistorien. Mere krasse former for uvidenhed forekommer, når en katolik burde vide bedre i kraft af sin almenviden eller sin højere uddannelse. Her kunne nævnes mange eksempler på uvidenhed om dybtgående reformer af kirkens struktur, sakramentspraksis i liturgi gennem tiderne. Tænk blot på den ofte stædige klamren sig til den latinske messe fra 1570, som om kirken ikke havde fejret eukaristien på anden vis før 1570! Ikke kun på dansk, også på latin hedder denne uvidenhed *ignorantia crassa!* Den samme klassiske, tomistiske moralteologi kender ydermere en form for ignorans, der hedder *affectata*. Det er den *foretrukne* uvidenhed, der dyrkes, fordi man frygter for at skulle skifte holdning, hvis man kendte sandheden, og da man ikke ønsker at skifte holdning, ønsker man heller ikke at vide besked. Hvor så varianterne *ignorantia crassa* og *affectata* kobles sammen, bliver enhver meningsfyldt samtale om kirkens væsen og opgave umulig.

En katolicisme, som glemmer eller benægter sin egen udviklingshistorie for at bide sig fast i nuet har altid eksisteret og skabt konflikter. I Newmans dage var den påfaldende tilspidset omkring diskussionen om pavens ufejlbarhed.

Pius IX og »ultramontanisterne« ønskede at erklære denne lære som dogme. Mange biskopper afviste erklæringens opportunitet, bl.a. med argumenter om, at helligånden er lovet *hele kirken*, og at der har været tider, hvor det troende folk havde bevaret den rette tro, mens biskopper, inklusive et par paver var havnet i vranglære, som da arianismen splittede kirken i det 3. og 4. århundrede. I Ravenna kan vi endnu beundre mosaikkerne i både de rettroendes og arianernes kirker og dåbstårne.

Det var i anledning af de ofte krasse argumenter for dogme-erklæringen, at Newman sagde til sin biskop *Ullathorne*, som deltog i konciliet 1869-70, at »en dogme-erklæring altid kun havde været en bitter nødvendighed, men aldrig et luksus-foretagende«. Dermed mente han også, at den forestående dogme-erklæring om pavens ufejlbarhed uundgåeligt ville kræve en senere afbalancering, lige som alle de første konciler havde afbalanceret tidligere udtalelser.

Det andet Vatikanconcil har understreget biskoppernes læremyndighed som et kollegium sammen med paven - eller som paven sammen med biskopperne, om man vil. Det var allerede en betydelig nyformulering af kirkens læremæssige ufejlbarhed. Nu mangler blot et koncil, som gør alvor af de smukke ord om lægfolkets andel i kirkens lære og liv, så vil også næste generation opleve det, Newman kaldte »vækst som tegn på liv«.

Så får vi igen en katolicisme, som vedkender sig sin egen historie, ensbetydende med kirkens fremadskridende udvikling i tiden, med øje for tidens behov, med åbenhed for verdens problemer, med mod til at indrømme fejlbedømmelser, og med en stærk bevidsthed om, at det er den »ene, hellige, katolske og apostoliske kirkes« opgave at give apostlenes arv videre, ikke fortidens måde at forstå denne opgave på.

w.w.

Hjernedødskriteriet unødvendigt for transplantation

Hvad *Klaus Møller-Jørgensen* med brask og bram fik sagt i sin artikel »Især kristne burde gå ind for hjernedøds-kriteriet« i »katolsk orientering« nr. 2, 31. januar, har jeg svært ved at tilslutte mig. Man kan være enig eller uenig med Etisk Råds konklusioner, men jeg synes der savnes bevis for at redegørelsen er »en forfærdelig gang selvmodsigende rod«. Det selvmodsigende ifølge *Klaus Møller-Jørgensen* skulle bestå i, at rådet vil tillade »at fjerne livsvigti-

ge organer fra personer, der efter Rådets egen definition ikke er »rigtigt« døde.

Etisk Råd selv finder det i tilfælde af hjernedød mest naturligt at sige, at totalt og uopretteligt op-hør af hjernefunktionen er det samme som dødsprocessens uigenkaldelige igangsættelse, medens op-hør af åndedræts- og hjer-tefunktionen er det samme som dødsprocessens afslutning. En hjernedød person er altså døende!

Slukker man for respiratoren, giver det kun anledning til, at dødsprocessen afsluttes - den er ikke årsag til patientens død! Dødens årsag er f.eks. trafikulykken. Det er ud fra denne overbevisning, at Etisk Råd er kommet frem til, hvilket døds-kriterium de vil stå inde for. Dødsprocessen kan i visse tilfælde udskydes kunstigt med det formål at udtage organer til transplantation - et sådant indgreb bliver anledning til dødsprocessens afslutning, men er ikke

det, der forårsager personens død!

Selv om hjernedøds-kriteriet i transplantations-øjemed kunne se ud som en nødvendighed, er det det ikke. Som professor og overlæge *Povl Riis* rigtigt siger (se »Livet, døden og debattens flyvehøjde« i *Ugeskrift for læger*, nr. 9 27/2 1989) behøver man faktisk kun at lave en lov, der tillader at udtage organer fra døende patienter. Her menes vel og mærke kun hjernedøde.

Maria Sørensen

Ikke-katolikker ved kommunionen

Under pavens besøg i Norden kunne vi se, at ikke-katolikker, der gik med op til altret, gjorde et særligt tegn, at de ikke skulle modtage nadveren, ved at lægge højre hånd på venstre skulder. Så fik de præstens velsignelse i stedet for. På denne måde gav de kvinder og mænd udtryk for, at de følte sig forbundne med den katolske menighed. Denne skik kunne måske også lette et problem hos os. I den nordiske diaspora deltager ikke-katolikker ofte i den katolske eukaristi-fejring.

Det tyske blad »Gottesdienst« skriver herom, at ikke-katolikker, der ikke ønsker at blive siddende på deres plads under kommunionssuddelingen, med denne gestus kan vise et større fællesskab, f.eks. når en ikke-katolsk ægtefælle ledsager sit katolske barn til første kommunion. Det ville også være godt for mange ægtefolk, der tilhører forskellige trossamfund. »Gottesdienst« mener, dette bør overvejes. Et spørgsmål opstår dog, når kommunionssuddeleren ikke er

præst og derfor ikke kan give den præstelige velsignelse. Måske kunne hun/han i stedet sige »Fred være med dig«.

Jeg har set noget lignende blive brugt i Danmark, hvor man krydsede hænderne foran brystet og af præsten fik en velsignelse (korstegn).

I den byzantinske liturgi kender man en anden skik: Præsten velsigner

nogle af de ikke-konsakrede hostier og uddelede dem efter liturgi-ens afslutning til dem, der ikke kan kommunikere. Det er en rest af den urkristne »agape«. Der er her noget at overveje, om det ikke skulle være mere almindeligt hos os.

Lily Faugstøl

Flere debatindlæg sid-
skik: Præsten velsigner 6, 7 og 9

»katolsk orientering« trænger til et lift

Inge Norling havde i det sidste januarnummer et indlæg om »katolsk orientering«, hvis indhold jeg kun kan give hende ret i. »katolsk orientering« trænger til et »lift« på mange områder.

Jeg ved ikke, om redaktionen har nogen fornemmelse af, hvor mange virkelige læsere, der er, men en del artikler forekommer meget uvedkommende både for danskere og indvandrere. Men også lay-out'et burde ændres til et mere tidsvenligt tryk og en mere moderne ombygning. Artikler skal være indbydende på mere end én måde: indholdet skal tiltale og vække interesse, men satsen og spaltedelingen spiller en meget stor rolle for, om man overhovedet går i gang med en tekst.

Det ville efter min mening derfor være en god idé, om man undertiden kastede et blik i det engelske katolske blad »The Universe«, som er et fremragende blad på mange måder. Det indeholder ud over det rent engelske stof, glimrende artikler, som også kan læses af lægfolk, - og det er vel de fleste af os. Det føles undertiden, som om »katolsk orientering« er uden for tiden og uden for de centrale emner, som på en eller anden måde optager sindene i 1990.

Kunne man nedsætte et lille udvalg til at se på disse sager? En håndfuld mennesker, der ser lidt på, hvad man gør i udlandet, og som har en stærk fornemmelse af, hvad læsere af i dag gerne vil læse.

Per Jespersen

JOHANNES PAUL II



Katolsk Informationstjeneste, Helsinki har i samarbejde med de øvrige nordiske bispedømmer udgivet »Johannes Paul i Norden«, der gennem 168 illustrationer, heraf de 100 farver, beskriver pavens rundrejse i Norden 1. til 10. ju. 1989.

Foruden 5 artikler om besøget i hvert af de 5 lande er der i de fleste billeder knyttet korte billedtekster. Bogen, der er på 80 sider i A4 format, er indbundet. Den kan bestilles på »katolsk orientering« (tlf. 31 21 14 44) og koster 230 kr. inc moms + forsendelse.



Jeg opdagede skriftemålet

»Det er snart påske. Så burde du jo gå til skrifte igen«, mener mor. O.k. hvorfor ikke? Det er jo mere eller mindre en af de »ubehagelige« kristne pligter, ikk'?

Jeg går altså i kirke, for sammen med mange andre at stå i kø foran skriftestolen, ligesom foran en forretning, som om man ventede på et show, der kunne tilbyde noget sensationelt og attraktivt.

Skriftemålet attraktivt? Ha! Det er snarere sensationelt, at jeg går til skrifte igen.

På vejen derhen skraber jeg nogen synder sammen fra min allerede alt for stressede samvittighed: Der var f.eks. mine skænderier med mine forældre, der altid skal have ret. Nå, og i forrige uge fik jeg rigtigt snydt en af mine klassekammerater, men de andre morede sig glim-

rende. Tja, jeg kan nu engang heller ikke lade være med at lyve. Hvornår har jeg da egentlig sidst skriftet? Det vil præsten jo også vide, så han kan gøre sig et bedre indtryk af hvilken synder, han har foran sig.

Endelig er jeg nået frem til kirken. Endnu en gang lader jeg mit tilrettelagte synderegister passere forbi, da min veninde lukker den tunge kirkedør bag sig. Med forundring bemærker jeg, hvordan hun bliver stående endnu et øjeblik, før hun kommer hen til mig med et muntert »Hej med dig! hvad laver du?« »Ih, hvor ser du bister ud!« konstaterer hun leende. »Jeg? Nå, skal jeg da juble, når jeg er nødt til at gå til skrifte?« spørger jeg, »og forresten ville jeg gerne vide, hvad der har gjort dig i så godt humør.«

»Jeg var til skrifte, har

lige genoprettet min sjælefred med Vor Herre og med mig selv«, svarer hun strålende. Jeg stirrer imidlertid noget forbløffet på hende. Det var dog det værste, jeg endnu har hørt, hvad skal det »gammelkone-snak« gøre godt for? »Sjælefred«, sikke noget pjat!

Men der kommer endnu mere. »Ja, har du da endnu aldrig følt trang til at forstå dig selv? Har du aldrig haft den følelse, at du nødvendigvis må gøre det godt igen, som du har gjort forkert? Det kan jeg ikke tro!«

Se alt i nyt perspektiv

Overraskelsen, og dog meget snarere skammen, gør mig bestyrtet og målløs. Denne følelse som Liz taler om, hvor har jeg dog ofte ladet være med at tage hensyn til den, simpelthen fortrængt den, ikke ville føle den...

Liz bliver ved: »Forstår du, det med at skrifte, det er ikke slemt. Tværtimod, jeg behøver det, så jeg kan betragte mine medmennesker ud fra et nyt perspektiv og bedre forstå dem. Jeg vil jo gerne komme godt ud af det med dig og de andre - men med en stadig voksende dårlig samvittighed? I længden kan jeg ikke holde det ud.

Jeg mener nemlig, at det skulle være muligt at kunne indrømme sin skyld, åbent og ærligt, lige netop over for Gud...«

Der går pludselig et lys op for mig, på en gang ved jeg hvad jeg altid har »overset«: at være ærlig nok, virkelig angre...

Lige netop over for Gud. Åh, indtil nu havde jeg altid stillet mig det samme spørgsmål: »Hvorfor skal jeg dog træde ind i skriftestolen, det har jeg ikke brug for, når jeg går til messe hver søndag, og tror på Gud, hvorfor så gå til skrifte?« »Mig gi'r det ikke noget«, forsikrer jeg, dog ikke helt fri for vemod og en smule misundelse på min veninde, som er så rolig, så fuld af lykke og glæde.

Chance til at begynde på ny

»Jeg tror, du ikke har forstået at skrifte rigtigt: Jeg ser deri ganske simpelt en chance for at begynde på ny, begynde på ny med at elske mit liv, og det sammen med Gud. Det er hver gang en ubeskrivelig smuk følelse at vide, at Han elsker dig og tager sig af dig. Og sammen med Ham er det lettere for mig at forvandle den mismodige og ensformige hverdags-tummerum, gennem bryde den for igen rigtigt at blive menneske. Sikkert koster det mig utroligt meget at overvinde mig selv, at indse min skyld og angre den, og det sværeste er nok at bringe alting i orden igen. Men det er lige netop det smukkeste ved bodens sakramente.«

Forstå Guds tilgivende kærlighed

Liz hjalp mig dengang meget med denne samtale, i mellemtiden ved også jeg: Det smukkeste ved at skrifte er at blive lille for Gud, for så først virkelig at kunne vokse i Hans godhed og kærlighed. Han elsker mig, selv om Han ser, at jeg svigter igen og igen. Han venter på, at jeg skal komme tilbage til Ham og bede om tilgivelse, Han ser, hvor jeg anstrenger mig og derfor er det ikke omsonst og håbløst. Jeg har også først måttet forstå og »lære« det med at gå til skrifte, og jeg takker Gud, for at jeg nu også kan forlade kirken befriet, ikke fordi jeg er glad over at være uden for og have det bag mig, men befriet fordi jeg må erfare og forstå Hans alt tilgivende kærlighed; tak Jesus.

Maria Siegert
(I Ja. Zeitschrift
Junger Christen)

Ministrant-weekend med 70 børn og unge

Fredag aften var godt 70 børn og unge fra hele Danmark rejst til Øm for at opleve en weekend, hvor ministranttjenesten og messen var i centrum.

Lørdag morgen begynder gruppearbejder med undervisning, samtale og instruktion i Øm-borgens vinterkirke.

Undervisningen af ministranterne var baseret på ledernes egne erfaringer, Kateketcentralens ministrantvejledning og video produceret af KVIP. Det er en oplevelse at høre om de unge piger og drenge glæde og iver i ministranttjenesten. Enkelte piger var endda taget med på denne lejr for at kunne lære af ministre, da det ikke var muligt i deres eget sogn.

Bevæggrundene for at deltage i ministranttjenesten var mange, men det blev ofte nævnt, at det var sjovt og ikke spor svært, når først det var lært.

Programmet efter middag indeholdt et jødisk påskemåltid, undervisning, sport og lege.

Eftermiddagen sluttede med et orienteringsløb, hvor de farlige smuglere af det endnu farligere stof Kømkain, blev pågrebet og uskadeliggjort. Den veltilberedte aftensmad og aftenens underholdning produceret af lejrdelegerne satte med lejrpræsten Dominics aftenbøn et punktum for en lang og indholdsrig dag.

Festlig rokkende ungdomsmesse

Søndagens højdepunkt var en festlig rokkende og liturgisk smuk ungdomsmesse, hvor de omkringboende var inviteret. Det var en messe med ministranter, kor, musik, røgelse, vievand, egne forbønner og 2 deltagere opførte et lille skuespil som en del af prædiken. Alle lejrens medlemmer deltog med denne særlige stolthed og følelse af betydning ved at kunne skabe en messe, der er ens egen og en nærværende oplevelse af noget særligt, noget af en anden verden.

Jon Hansen



29 piger og 29 drenge fra hele landet deltog i ministrantweekenden i Øm 16.-18. februar.

Nordiske lægfolk mødes på Magleås

16.-18. marts mødes nordiske lægfolk på Magleås omkring foredrag med efterfølgende drøftelse. Fredag d. 16. taler Lars-Roar Langslet, Norge om »Hvad er nordisk kultur?«

Lørdag er emnet »Lægfolket set med Kirkens øjne« ved Per Beskow, Sverige. Om eftermiddagen drøftes arbejdet i de nordiske pa-

storalråd og lægmandsråd. Om aftenen orienterer Ellen Marie Lebahn om Europæisk Forum, der i juli mødes i Wien over temaet »Mod år 2000 - et mere menneskeligt Europa en udfordring for kristne.«

Søndag taler biskop Martensen om »Pavebesøgets økumeniske aspekter.«

kk

Valgkalender

Lørdag den 17. marts: Sidste frist for fremlæggelse af den endelige kandidatliste.

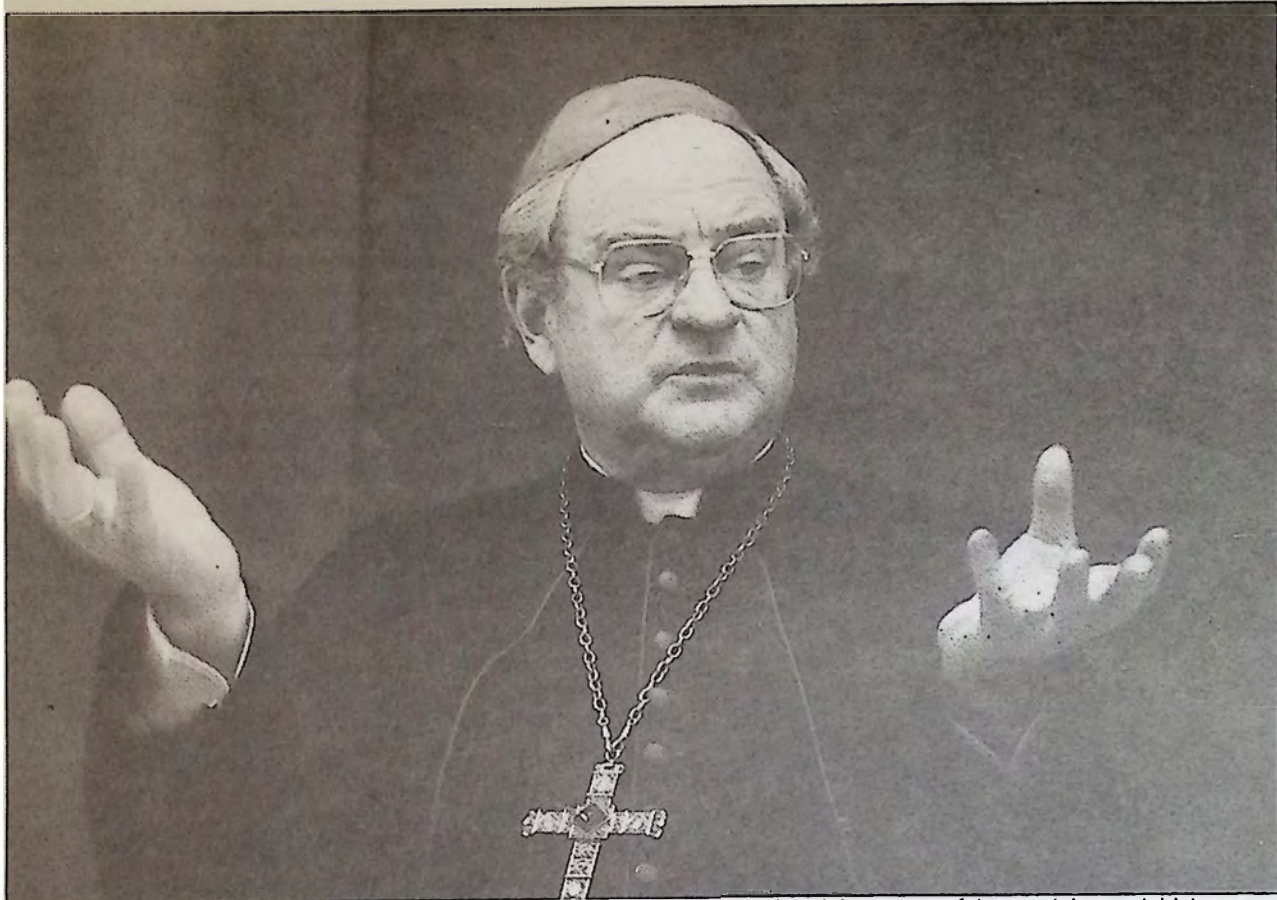
Afstemning pr. brev kan finde sted fra lørdag den 17. marts til og med lørdag den 31. marts.

Mandag den 26. marts: Sidste frist for bispekonto-

ret til udsendelse af formularen til valgberetning og valgresultat til pastoralehederne og menighedernes valgstyrelser.

Lørdag den 31. marts: Sidste frist for indsendelse af brevstemmer.

Søndag den 1. april: Valgdag.



Knap 600 repræsentanter for menighederne uden for Storkøbenhavn har i januar og februar deltaget i biskoppens møderække til opfølgning af pavebesøget. Oplæggene fra biskoppen og Kateketcentralen ved møderne har afstedkommet en række indlæg om lægfolkets rolle i kirken.
Fotos Knud Kluge

Lægfolkets ansvar

I k.o. nr. 2 var der en ledende artikel med overskriften »Lægfolkets ansvar«. Jeg vil forsøge på at præcisere, hvad lægfolkets opgaver og ansvar er.

De fleste opgaver for kristne mennesker er heldigvis fælles for såvel ordinerede præster som dem, der blot har del i det almindelige præstedømme: - At elske Gud og sine medmennesker, at have et personligt forhold til Jesus Kristus, at være åben overfor Helligånden, at prøve at forstå sin tilværelse og sin tro stadig bedre, at søge sit særlige kald, eventuelt sin særlige karisme, inden for menigheden.

Alle er lige nødvendige

Ordinerede præsters og biskoppers særlige opgaver er dels at være kærlige og omsorgsfulde hyrder for deres menigheder, dels at bevare »den sunde lære« fra infiltrationer af vranglærdomme, der er i modstrid med det overleverede fra apostlene. Dertil kommer liturgiske og sakramentale opgaver, især i forbindelse med eukaristien. - Sådan forestiller jeg mig det i det mindste.

Ovenstående passer med den kirkemodell, der hedder »Kristi mystiske legeme«, og som stammer fra Paulus. Ingen af lemmerne på Kristi legeme skal være misundelig på de andre; de er alle lige nødvendige og tjener helheden.

Fra Det andet Vatikan-koncil er der lagt særlig vægt på kirkemodellen: »Guds Folk på vej«, som vi finder i Peters første Brev. Vi er på vej mod frelsen, og undervejs må vi søge hellighed, så vi kan være et forbillede, der er tiltrækkende for ikke-kristne, og vi må søge troens klaring, så vi venligt og stilfærdigt kan gøre rede for vores tro overfor enhver, der kræver os til regnskab.



Det er især i arbejdet med en større og større forståelse af vores tro og af Jesu budskab til os, at vi føler os på vej. Vi kan ikke bare blive stående og lade troen være, hvad den er. Hvis vi blot lægger vores tro på en hyld i vores sjæls museum, så bliver den støvet og forstenet. Troen skal holdes levende både med hellighed og gode gerninger og med en bedre og bedre forståelse af den. - Det er ikke Jesu evangelium, der ændrer sig som tiden går, men det

er vores forståelse og tilegnelse af evangeliet, der op igennem århundrederne stadig bliver bedre.

Skal afsøge terrænet

Og nu kommer jeg til lægfolkets opgave og ansvar.

Jeg vil betragte to eksempler: 1. andre religioner, 2. verdens skabelse.

1. Fra at have været opfattet som djævels og dæmoners værk, er vi i dag kommet frem til, at de andre religioner er veje, der fører frem til Gud, gennem Jesus Kristus. Vi er nået frem til at værdsætte menneskerettigheder og navnlig religionsfrihed som store goder. - For 50 år siden var religionsfrihed noget, der kun gjaldt den katolske kirke, for »der findes ingen ret til fejltagelser«, som det hed i den tids officielle lærebøger.

Det var ikke de ordinerede præster og biskopper, der fandt på tanken om menneskerettighederne og religionsfriheden. Tværtimod blev disse tanker, da de kom frem i midten af det 18. århundrede, energisk bekæmpet af gejstligheden.

2. Verdens skabelse blev indtil 1943, da Pius XII udstedte den katolske bibelforsknings frihedsbrev (Divino afflante Spiritu), betragtet som Guds værk over nøjagtig seks dage, fysiske dage fra solopgang til solnedgang. udviklingslæren fra Darwin

og videre frem blev af gejstligheden betegnet som »Abeteorien«. De vidste heldigvis bedre end de stakkels lægfolk.

Ud fra disse to eksempler vil jeg argumentere for, at lægfolkets opgave og ansvar er at afsøge terrænet, når Guds Folk er på vej, og at finde den rigtige vej. Fagteologer har, selv om de fleste af dem er præster, del i denne lægfolkets opgave og ansvar på en helt speciel måde, som jeg ikke vil gå ind på her.

Det er ikke de ordinerede præsters opgave at gå i spidsen og beordre: - »Denne vej, efter mig!« - Der er kun En, der er gået i spidsen, og hvis fodspor vi skal følge.

Derfor er lægfolkets opgave med at finde vej en kollektiv opgave. Den enkelte må aldrig hævde, at han specielt kender vejen. Men vi skal alle i fælles-

skab arbejde på denne opgave, og føle ansvar for den.

Jeg vil nødig misforstås. Den opgave med at afsøge terrænet og med at finde vej skal ikke udføres i modsætningsforhold end-sige i trods over for gejstligheden. Tværtimod i et ligeværdigt samarbejde, med gensidig respekt og tillid. Men under ingen omstændigheder, som for 50 år siden, med et umyndiggjort lægfolk under præsternes myndige ledelse. For det er afskyeligt.

Vi må ikke glemme, at når Det andet Vatikan-koncil fik kirken til at springe afsted over stok og sten, så nogle endnu har svært ved at følge med, så

skyldes det, at der i de foregående ca. 200 år var opbygget nogle enorme spændinger i kirken, blandt andet fordi lægfolket havde udviklet sig til at kunne læse og skrive og til teknisk og videnskabelig dygtighed, mens præsternes uddannelse i meget lang tid var blevet hængende bagud.

Disse spændinger er i dag nogenlunde væk. Men stadig er lægfolket ikke sit ansvar tilstrækkelig bevidst. Fromhed og hellighed mangler ikke, men forståelse for, at troen skal udvikles på linie med vores verdslige forståelse og viden er ikke tit nok til stede.

Ove Leerbeck



En kateketisk

Under Biskoppens og Kateketcentralens besøg i Ålborg var et af de vigtigste emner katekese. På grund af afstandene i Nordjylland gennemfører vi undervisningen om søndagen efter messen, og parallelt for børn og voksne (forældre). Biskoppen anbefalede »det nordiske kateketiske program«. Dette program er primært henvendt til børn i skolealderen. Det tilhørende lærer-materiale

er skrevet for voksne (læ-terne), men det passer ikke rigtigt til de voksnes egen situation. I det følgende vil jeg fremlægge nogle synspunkter og ideer om katekese for voksne.

Situationsvurdering

Voksnes mulighed for at deltage i sogneundervisning er typisk præget af manglende tid. Hvad enten det skyldes arbejde, familie, gudstjeneste eller andet, så er tiden knap. Man kan slå ud med hånden og sige, at det er et spørgsmål om prioritering. I de fleste tilfælde er man imidlertid bundet af eksisterende aftaler og vaner, og af forventninger, som man skal indfri. Konsekvensen af denne mangel på tid er, at undervisningen skal opleves som væsentlig i forhold til den livssituation, man står i. Ellers kommer man ikke.

Voksnes vilkår for at tilegne sig troen i dens fylde er præget af forskellen mellem søndagens og



Trosformidling i halvfemserne

Pastor *Guido Kreienbühls* og *Marianne Powells* oplæg om »Trosformidling i 90'erne« i forbindelse med biskoppens pastorale rundrejse var interessant, men dog ikke den helt store glæde at lytte til. Er det en velegnet metode at stille en karrikatur af en menighed op mod en drøm om en ideel menighed, når talerne indrømmer at begge ikke eksisterer? Det hele skulle munde ud i menighedernes tilslutning til et projekt i voksenkatekese. Til den som ikke kender oplægget, her dets hovedpunkter:

I: Den selvcentrerede menighed:

- Service- og konsumentmentalitet
- Hyggementalitet
- Individuel frelsesforståelse
- Ikke-missionarisk og med formelt forhold til verdenskirken
- Manglende fodslag

II. Den Kristus-centrerede menighed:

- Guds folk på vandring - kald til *communio*
- Missionarisk menighed - sakramente for verden
- Det almindelige præstedømme

- At handle kirkeligt - at handle på kirkens vegne - Tegn og redskab

Man kan godt se, at det var tænkt som modsætninger, det »onde« mod det »gode«. Men det passer ikke, fordi:

1) »Service- og konsumentmentalitet« er ikke nogen modsætning til »Guds folk på vandring«. Tænk dog på, at kirkens tjeneste hedder *ministerium* og at *service* betyder det samme, nemlig *tjeneste*. Må vi ikke have forventning til, at præsten opfylder den tjeneste at stå os til hjælp, når vi har behov for ham? Vel i det mindste, at han viser Guds folk vejen på dets vandring?

2) »Hyggementalitet« er ikke nogen modsætning til »Missionarisk menighed - sakramente for verden«. »Hygge« er nu engang et dansk kulturfænomen, som markerer, at man føler sig veltilpas. Hvordan kan nogen vidne for sin tro, som ikke føler sig veltilpas i sine klæder og formidler noget af den »hygge«, vi gerne ser hos et velbalanceret menneske?



3) »Individuel frelsesforståelse« står ikke i modsætning til »Det almindelige præstedømme«, for - som biskoppen så udmærket siger det i »Evangelisering og katekese« - tro er en absolut individuel Guds gave, som vi kun kan berede vejen for hos hinanden. Det almindelige præstedømme er ikke kollektivistiske.

4) En »ikke-missionarisk« menighed er ikke uforenelig med hverken »At handle kirkeligt« eller »på kirkens vegne«. Den egenskab, som er virkelig ødelæggende, som man vistnok har haft i tankerne, hedder i åben tale »egoisme i bestræbelserne på kun at gennemføre de egne små, separatistiske projekter, som intet har med

verdenskirken at gøre«. Lad os kalde tingene ved rette navn: egoisme og enegang omkring egne projekter.

5) »Manglende fodslag« har ikke sin modsætning i, at menigheden er et »Tegn og redskab«. En menighed er ikke en trop under ledelse af en officer, men en samling af mennesker der vokser, lever og aldres og derfor fra år til år altid vil være forskellig, broget, foranderlig, omskiftende. Vor officer er Kristus, og han bærer ikke uniform. Mangfoldighed og splittet-

hed i vore menigheder er også »Tegn og redskab«, ligesom Jesu kors og grav og disciplinens totale forvirring var det. Opstandelsen og Helligånden er de eneste der kan samle os efter de manglende fodslag.

I oplægget savner jeg det sakramentale *nærvær*, som dog er kernen i vor katolske eksistens. Dette nærvær kommer jo ikke til stede bare ved, at man taler om det. Hvor er det mon blevet af?

Tore Nyberg

Svar

Tore Nyberg går i sit læserbrev uden videre ud fra, at alle punkter i vort oplæg første del fandt deres modsvar i de tilsvarende punkter i oplæggets anden del. Dermed bliver vore udsagn naturligvis fuldstændig meningsløse. At korrigerer Tore Nyberg punkt for punkt ligger uden for rammerne for

svaret på et læserbrev, så det må jeg afstå fra. Til gengæld kan jeg tilbyde interesserede en kopi af oplægget, så man selv kan konstatere, om vi har brugt tilhørernes tid på rent vås, eller om der trods alt var en mening i galskaben.

Guido Kreienbühl

model for voksne

hverdagens virkelighed. »Denne splittelse, som man finder hos mange, mellem den tro, de bekender, og det liv de til daglig lever, kan med rette betegnes som en af vor tids største vildfarelser« (Kirken i verden af i dag, nr. 43).

En del af årsagerne til denne vildfarelse findes nok i personlig synd, handlinger eller udeladelser, men en del af årsagerne må efter min mening også findes i samfundets stille eller udtalte pres. Dette pres er i vores samfund ikke voldeligt, og kun undtagelsesvist økonomisk eller socialt, men derfor er det reelt nok: samtalemner og synspunkter i den uformelle snak præges af hverdagens virkelighed. Søndagens virkelighed ignoreres mere eller mindre venligt. Det værste er næsten, at vi selv overtager og videregiver et menneske- og verdensbillede, som vi i grunden er uenig i. Det sker typisk som følge af den faglige



undervisning, som vi har fået. Det er meget svært som enkeltperson under uddannelse at gennemskue situationen og forholdene sig til den som kristen.

Udgangspunkter

Når vi, i den forstand, der er beskrevet ovenfor, er fattige (på tid) og undertrykte (i vores trosudfoldelse), så må vi også benytte de fattiges og undertryktes muligheder: at samle kræfterne, at koncentrere os om det eksistentielle, at blive os bevidste, ikke bare som objekter for andres dominans, men også som sub-

jekter, som dem, der handler og er med til at bestemme dagsordenen. Dem, der kender *Paulo Freires* tanker kan måske dér finde yderligere inspiration.

At samle kræfterne vil sige at mødes i stabile sammenhænge, hvor vi har så megen tillid til hinanden, at vi kan »pludre babysprog« om vores hverdagsliv ud fra en kristen synsvinkel. Ved at tale uklart og søgende og usammenhængende med hinanden, lærer vi efterhånden at udtrykke os klart og stærkt nok til hverdagens samtaler over en kaffekop.

At koncentrere sig om det eksistentielle vil sige at tale om problemer og emner fra den hverdag, som man færdes i: for dem, der har erhvervsarbejde altså faglige og samfundsmæssige problemer. Som udgangspunkt for samtaler i gruppen kan man vælge artikler fra fagblade, der indeholder eller diskuterer fa-

gets normer. Hvad må man som kristen og katolik mene om det menneskesyn og det samfundsyn, som artiklen lægger for dagen?

At blive sig bevidst som den, der handler, betyder noget i ens hoved: tanker og forestillinger om, hvad jeg kunne gøre, og hvad der så ville ske. Det betyder også at opleve sig selv gøre noget, for eksempel dele sine tanker med andre uden at opgive kernen i den gode idé, man fik. Handlingen vil i første omgang bestå i at samles (hvem ville måske være med?), at aftale emner (helst en rimeligt sammenhængende plan over et par måneder), og mødested m.v. Da tiden er knap gør det jo ikke noget, hvis samværet også bliver festligt.

Samfundets pres mod søndagens virkelighed kan man kun afbøde »i samfundet«. Derfor må gruppen også jævnligt overveje, hvordan den erfaring,



som gruppen efterhånden opnår, kan gøres tilgængelig for samfundet. Det behøver ikke at være gruppen som sådan, der træder frem. Gruppens deltagere kan hver for sig agere med den opbakning, som de vælger at søge i gruppen, og som gruppen vælger at give.

På den anden side...

Det er rigtigt at arbejde for at ophæve splittelsen mellem hverdag og søndag, men sommetider er det spild af tid. Guds Rige kommer ikke nærmere, fordi vi anstrenger os (Salme 127). Det er rigtigt at starte der, hvor vi står - i

hverdagens eksistentielle problemer - men det dybeste, eksistentielle problem er samtalen med Gud. Bøn, bibellæsning og tilegnelse af kirkens lære er uundværlig, når det gælder at overvinde den hængende trosudfoldelse i hverdagen. Det er rigtigt, at dette indlæg stort set kun beskæftiger sig med dem, der har erhvervsarbejde, og at det derfor kun delvist er anvendeligt i menighedens voksenundervisning. Men det er også relevant at skitsere en kateketisk model for erhvervsaktive voksne.

Erik Stubkjær

Et uforglemmeligt kursus

Initiativ af Danmarks katolske søsterforbund

Den 27.-28. januar 1990 blev der skrevet historie på Magleås. »Det katolske Søsterforbund i Danmark« indbød for første gang såvel medlemmer som ikkeordens-søstre til at deltage i et weekendkursus. 23 ordenssøstre og 4 - skal vi kalde dem lægkvinder - heriblandt jeg selv, mødte op fulde af forventning og videbegær.

Kurset drejede sig om enneagrammet, et totalt ukendt begreb for de fleste. Men dygtigt vejledt af kursuslederen, sr. Emma Martensen, Skt. Josephsøstre, fik vi snart fod på, at det handlede om personlighedspsykologi.

Ateisme og selvverd

Nu har psykologi, i alt fald for mig, altid haft en snert af ateisme og selvverd. En slags mennesket alene kan, ved og gør. Det var derfor så meget desto dejligere at opleve det dybe kristensind, som gennemsyrrer enneagrammets menneskeforståelse. En grundopfattelse, som klart tilkendegiver, at vi alle er Guds skaberværk, indeholdende hans helt specielle gaver til os. At vi alle er lige gode, lige unikke, lige uundværlige. Og bedst af alt: At han har givet os



Sr. Emma Martensen CSJ

evner og talenter, som det ikke er meningen vi skal fortrænge, men tværtom udvikle til eget og andres bedste. Hvor velsignet endelig at få det blå stempel på de egenskaber, som man ellers skamfuldt har skjult nederst i kufferten.

9 personligheder

I enneagrammet arbejder man med 9 personlighedstyper. Men modsat så mange andre psykologiske metoder findes der ingen tests, som hjælper på vej til at finde sin egen - eller andres - type. Man må lytte til, iagttage og betragte sig selv og sine egne reaktioner, følelser og relationer til andre, før man kan finde sit »nummer«.

Selve gennemgangen af de 9 typer var uforglemmelig. Med smittende humor, herlige eksempler og uforlignelige talegaver ridse sr. Emma hver enkelt op med kærlig og nænsom streg. Og genkendte man ikke umiddelbart sig selv, var der i alt fald en med-søster eller én fra menigheden, som trådte frem med lysende klarhed. - Og pludselig forstod man hende/ham næsten til hudløs-hed og lærte at sætte pris på egenskaber, som man måske før havde haft tendens til at vrisse irriteret af!

Bøn og spiritualitet

Søndag eftermiddag blev der tid til at tale lidt om bøn og spiritualitet set gennem enneagrammet. Og hvor åndede man dog lettet op, da det endelig blev legalt at have den største bønsooplevelse midt i opvasken eller høre, at andre også helt bogstaveligt kunne føre lange samtaler med Jesus uden af den grund at være lidt til en side.

Kort sagt var kurset udbytterigt fra første til sidste sekund og sr. Emma selv den bedste reklame for enneagrammet. Med

sin helstøbte personlighed, sit solide ståsted i tilværelsen og en udstråling af varme og menneskelighed, virkede hun som et forbillede og en sand inspiration til at gå på opdagelse i eget indre for langsomt men sikkert at frigøre flest mulige værdier.

Også i pauserne og fritimerne hvilede der en behagelig ånd over kurset. Måltiderne og omgivelser-

ne var overdådige men blev alligevel overgået af den glæde, som søstre tydeligvis følte ved at møde gamle kendinge og stifte nye bekendtskaber. Og for os lægfolk var det fascinerende at få et kig ind i klosterlivet; følge dagens bønner og messen, som det var lykkedes at få biskoppen til at fejre med os. På intet tidspunkt følte vi os udenfor eller anderledes men nød blot hvert minut i fulde drag.

Det siger sig selv, at deltagerne var rørende enige om, at kurset burde følges op af en videregående indføring i åndelig vejledning. Et arrangement på Sostrup Kloster i dagene 26.-28. oktober 1990 er da også allerede under forberedelse. - Og uh, hvor jeg glæder mig til at se dem alle sammen igen og lære mere om enneagrammet.

Inge Futtrup

Økumenisk vesper for Skt. Ansgar i Hamburg

Lørdag den 3. februar opholder jeg mig i Hamburg. Ved en tilfældighed opdager jeg, at der om aftenen kl. 18 skal finde en økumenisk Skt. Ansgar Vesper sted i Skt. Petri kirken, hvor vores egen biskop Hans Martensen skal være hovedtaler. Straks undersøger jeg muligheden for adgang. Jeg er meget heldig, for både mulighed for reserveret plads og sammenkomst efter vesperen. Jeg udsætter min hjemrejse.

Storslået oplevelse

Det blev for mig en storslået og bevægende oplevelse. Kirken var fyldt til bristepunktet. Jeg fik en plads helt fremme. En lang farverig og farvestrålende procession holder sit indtog under deltagelse af gejstlige fra forskellige konfessioner, bl.a. fra den russisk-ortodokse kirke.

Jeg så også flere deltagere fra Johanniter ridderordenen, som jo er den ældste gejstlige ridderorden, og hvis historie interesserer mig personligt meget.

Vesperen blev en betagende og næsten uvirkelig oplevelse. Indhyllet i røgelsesduft at høre vekselsang på latin og tysk og hymnus sunget af et russisk-ortodokst kor. Eller høre lovsang til Jomfru Maria sunget på russisk af samme kor.

»Ved nåden alene«

Temaet for biskoppens tale var »Sola gratia«, Alene af nåde. Han talte om kirkernes enhed, og fremhævede gang på gang, at Kristi Nåde alene kan forene os.

En berigende oplevelse var også forbønnerne

fremført af repræsentanter fra de forskellige, deltagende trossamfund. Bl.a. en præst fra Libyen, bosat i Rom, som fremførte en forbøn syngende. Der var åndeløst stille, vi ville ikke overhøre en eneste af hans vidunderlige stemmes toner. Først da der blev oplæst en tysk oversættelse, blev vi ligesom kaldt tilbage til virkeligheden - og følelsen af fællesskab under læsning af Martin Luthers bøn for de kristnes enhed.

De godt halvanden time vesperen varede, føltes som et øjeblik. Jeg var glad for, at det ikke sluttede her for mig, at jeg et

øjeblik senere skulle mødes med andre deltagere.

Selve sammenkomsten blev både festlig og belærende. Der blev holdt en del meget muntre - og vedkommende taler, hvor man bl.a. kom ind på de omvæltninger, som skete i østlandene i øjeblikket. Personlig havde jeg mange spændende samtaler med deltagere fra den russisk-ortodokse kirke, præsten fra Libyen og medlemmer fra Johanniterordenen, blev inviteret til næste år - så det var godt jeg opholdt mig i Hamburg netop denne dag.

Hannelore Nybo Rasmussen

Skoleelever må lære om andre kulturer

Frankrigs katolske Skolefederation »F.N.O.G.E.C.« afholdt årets nationale skoledag i Paris den 27. februar.

Jeg var indbudt og blev behandlet som en særlig og dyrebar gæst. 600 mennesker var forsamlet til foredrag, messe, frokost og foredrag igen.

Første tema var, »Hvilken undervisning, hvilken uddannelse til hvilken ungdom i nuets Europa«. For at sige det meget kort. Vi som kristne skulle tænke mindre som »vi og de andre« og mere som »vi kristne«. Under uddannelsen skulle vi fremhæve det kristne fællesskab og arbejde for bevidstgørelse omkring evangeliet og kirken.

Eleverne skulle bibringes forståelsen af, hvor vigtigt det er, at vi står

sammen om den fælles kristne kultur. Vor dygtighed, vor kunnen og vor flid skal være rodfæstet i det kristne menneske. Hvad nytter vel al verdens rigdom, hvis sjælen går tabt.

Aflive myterne

Der taltes videre om ungdomsudveksling, skoleudveksling, klassebesøg, alt det, som vi kender så godt, og hvis vellykkede resultat helt er afhængigt af forberedelserne til besøget. Jo kortere besøg, jo vigtigere er et forhåndskendskab til sprog og kultur. For at aflive myterne om hinanden, er det nødvendigt, at der i uddannelsen lægges vægt på at lære eleverne om de forskellige nationers kultur.

Den europæiske ungdom vil få mere med hin-

anden at gøre, det er vigtigt, at skolen hjælper dem til at forstå hinanden, og det er den katolske skoles opgave at anstrenge sig for, at denne forståelse hviler på et kristent grundlag.

Det var rart at være med, det var nemt at tale sammen. Vi »voksne« skal også være med engang imellem på internationalt plan: det gør det lettere for os at blive accepteret ude i verden, når man har mødt nogle af os. Og gør det lettere for os at mærke fællesskabet, så det ikke altid bliver - vi og de andre.

Skal det tekniske fællesskab i Europa lykkes, må det besjæles med menneskelige relationer, og her bør vi danske katolikker også vise ansigt.

Knud Holstein-Ledreborg



Skt. Ansgar foran Frederikskirken i København.

Biskoppernes læremyndighed og teologernes autoritet

Amerikansk fælleserklæring giver det gode eksempel

Mens teologerne i Europa protesterer mod den centralistiske linje i Vatikanet, har de amerikanske biskopper og teologer i fællesskab offentliggjort et dokument om det vanskelige forhold mellem biskoppernes læremyndighed og teologernes forskningsfrihed.

Det må kaldes en begivenhed, at både biskopper og teologer har kunnet underskrive erklæringen, især efter de sammenstød mellem begge grupper i de senere år, som har vakt hele verdens opmærksomhed.

Begge parter rettigheder

For at løse autoritetskonflikter har amerikanerne udarbejdet en smidig procedure, som værner om begge parter rettigheder.

Den afspejler klart den amerikanske tradition for at løse spændinger efter principper, der allerede gjaldt under det romerske kejserrige, men som mærkeligt nok ikke gælder i kurien: For det første er den anklagede - også når anklagen gælder en teologs påståede vranglære - uskyldig indtil skylden er bevist. For det andet ligger bevisbyrden hos anklageren. For det tredje har alle parter adgang til bevismaterialet. Hvis denne procedure blev fulgt alle steder, også i kurien, ville alle former for censur være umulige og fordømmelser, som vi har oplevet en del af i de senere år, kunne være undgået. Ifølge moralteologen Bernhard Häring bliver man i Rom først skældt ud af en underordnet inden man bliver hørt

af en sagkyndig, og viser det sig, at der ikke var noget hold i anklagen, er der heller ingen plads til en undskyldning.

Er en dialog for ydmygende?

Den amerikanske erklæring er resultatet af 10 års drøftelser. Det begyndte som et fælles projekt, igangsat af de katolske teologers forening *Catholic theological Society of America* og kirkejuristerne, forenet i *Canon Law Society of America*, som i 1983 udarbejdede et første udkast til teksten.

Dette udkast var længe undervejs fra den amerikanske bispekonference til den biskoppelige kommission for tros læren, videre til samtlige USA-biskopper. Kommissionen indsamlede kommentarer og

fremlagde et resumé for begge foreningers bestyrelse, som tilbød videre hjælp ved senere revision af teksten.

Lige før den amerikanske bispekonference skulle til at behandle og godkende det endelige udkast på sit møde i 1988 indløb der en telefax fra Tros lærekongregationen i Rom, hvori ærkebiskop *Alberto Bovone* kaldte det utilstedeligt at tale om en »dialog«, for derved satte man biskopper og teologer på samme niveau. Oprørte over Vatikanets fremgangsmåde fjernede de samlede biskopper dokumentets godkendelse fra dagsordenen, og sendte det endnu en gang tilbage til kommissionen for tros læren. Denne filede atter teksten til og tydeliggjorde forholdene mellem bi-



Moralteologen Charles Curran var en af dem, der fik undervisningsforbud fra Rom ved det katolske universitet i Washington D.C. Foto KNA.

skoppernes og teologernes autoritet. I marts 1989 drog repræsentanter fra både teologer og kirkejurister til Rom for at gennemgå det endelige tekstforslag med kardinal *Ratzinger* og ærkebiskop *Bovone*. Efter endnu et par tekstændringer blev dokumentet vedtaget af den amerikanske bispekonference i juni 1989: 214 stemte for, 9 stemte imod.

Den lange vej røber, hvor følsomt emnet er og

især hvor »uvoksent« kommunikationen mellem kurien og de lokale bispekonferencer fungerer.

Det godkendte dokument har dog ikke status som lov, det anbefales kun som retningslinier. Men de fik så kraftig en opbakning hos både biskopper og teologer, at det må formodes, de bliver anvendelige i nye konfliktsituationer.

www

Vi må deltage i debatten om bibeloversættelsen

Ulla Elmqvist har i »katolsk orientering« indledt debatten om nyoversættelsen af Bibelen - herunder det nye Testamente - med et indlæg der giver indtryk af begejstring og forbavsende lidt skepsis over for nødvendigheden af en sådan ny autoriseret udgave. I alt 18 personer har siden 1975 været beskæftiget med denne opgave. Jeg føler mig selv meget tvivlende over for det gavnlige i at forsøge at popularisere Bibelen, selv om det sker under henvisning til dansk oversættertradition. Hvad har motivet været, at gøre Bibelen lettilgængelig for lægmand eller for præst? Er præsteuddannelsen ikke længere så grundig, at han/hun føler sig på sikker grund, når teksten skal udlægges, eller er nyoversættelsen foretaget med henblik på selvstudium?

Meningen

Det har aldrig været meningen, at lægmand skulle sidde og fumle med teksterne derhjemme. Bibelens ord er smukke, men den er ikke skrevet med henblik på en æstetisk nydelse: Teksten er et oplæg, i øvrigt ret kort, oplæst tager de fleste versafsnit kun nogle minutter, og hensigten er, at den skal

benyttes til selve udlægningen, forbindelsen til Gud gennem hans stedfortræder, præsten. Af denne afhænger vor forståelse af Guds hensigt med os. Hans prædiken uddyber en mere eller mindre vanskelig tekst; selve teksten er appetitvækkeren.

Mysteriet

Vi taler om »troens mysterium«, og det, der griber tilhøreren, er jo netop den blanding af dagligdags begivenheder og pludselige undere, som vi hører om. Jeg siger »tilhørere«, fordi dette at være til stede og lytte og lære, er det vigtigste i kirkens liv. Hvorledes forstå ritualer og sakramenter, hvis vi ikke kender teksterne og får dem udlagt? Processen skal »forøge den kristnes tro, styrke hans håb, opflamme hans kærlighed; fromhed erhverves ved deltagelse i kirkens liv, blandt menigheden. (Og »kirke« og »menighed« har forskellige værdiladninger, er to sider af samme begreb).

Jeg tilstår, at mit kendskab til nyoversættelsen er meget begrænset. Det er en stor opgave at skulle foretage en grundig og sammenlignende gennemlæsning, og min kritik vil

da også være begrænset til mere generelle betragtninger, især på grundlag af de ord og vendinger, der allerede nu har været bragt i pressen, og især i forbindelse med adventens tekster, trosbekendelsen, og Fadervor. Mit indtryk er, at der dels er sket et skred i den teologiske opfattelse af betydningsbærende ord, hvilket ofte vil føre til en tilbagegang i økumenisk sammenhæng, dels at der er skabt afstand i kultur-mæssig henseende til Bibelens begrebsverden, dels sket et tab af en meget smuk rytme og fortællerteknik, og endelig at referencen til ord som ofte er benyttede i vore salmer er brudt.

Eksempler

Lad os se et par eksempler. Er det mere forståeligt at benytte ordene »forlovet« for »trolovet« og »ventede sit barn« i stedet for »var frugtsommeligt«? Er det ikke en forvrængning af indholdet, set fra et teologisk synspunkt. Hele den kulturelle og juridiske baggrund for Marias og Josefs forhold er forsvundet ved ændringerne, ligesom Marias og Josefs forudskikkelse som »redskaber« nu er uklare; den ny udtryksform er ad-

skillende, set under en økumenisk vinkel. Og endelig, ingen siger da »forlovet« på nu-dansk, så hvis man insisterer, burde man nok bruge ordet »kæreste«. Er »folketælling« i øvrigt det samme som »mandtal«?

En ændring af kulturhistorisk betydning mener jeg også, man finder i ændringen »vær hilset« til »godmorgen«; i selve ordet »hilse« er nedlagt værdibegreber, som i romansksprogede lande endnu udtrykkes, f.eks. i hilsenen »salud!« Altså en glæde over, at den man møder er undsluppet farer i form af forfølgelser og sygdomme og nu fremstår for én i god behold og ved godt helbred, en ikke uvæsentlig omstændighed i hine tider.

Fortællerteknik har det betydning at beholde de forjættende ord, f.eks. »Thi«, »Men«, »Og se«. »Men det skete i de dage« betyder for den kristne, at dette kun er en del af budskabet, ikke en afrundet beretning der udelukkende er forfattet for at tilfredsstille den, der blot går i kirke juleaften, fordi det er så højtideligt og smukt. Ganske vist udgør søndagslæsningerne ikke en fortløbende læsning,

men er valgt tematisk, og skønt der læses op fra flere versioner så er essensen af indholdet jo den samme: en fremadskridende beretning, der kulminerer langfredag.

»Ordet« er nu »Han«: teologisk betragtet ved jeg ikke om det er mere korrekt, fortællerteknisk er det et tab, hele den spænding og forjættelse der ligger i Johannes' vers 1 til 1,14 er nu borte.

Og endelig, vi har en enestående salmeskat. I Brorsons, Ingemanns, Kingos og Grundtvigs salmer levede mange af de nu nyoversatte ord. Selv om vi ikke længere lærer salmer udenad, så er de af stor betydning for menighedens liv, og der vil blive større afstand i forståelsen, når evangeliernes og salmerne ord ikke længere stemmer overens.

Vor kirkelige begrebsverden

Ordet »vorde« er måske ubrugeligt for en nu-dansker i dagligdags sprog, men der er jo selv i dagligdagen forskellige tale- og læseniveauer, der bør respekteres. Det under, der er indbefattet i »menneskevordelse« og »det menneskevordne ord«, kan vel aldrig beskrives mere ty-

deligt; for den kristne er der ikke tvivl om, hvad meningen er. Mange mennesker føler sig nu til dags tiltrukket af alternative religioner, de færdes hjemmavant blandt udtryk og vendinger, der for den kristne er det rene vølapyk, det er ikke mundret og nutidigt dansk, der messes under de seancer! Mange af os manøvrerer computerudtryk, uforståelige for vore forældre. Ligesom vor viden og begrebsverden på mange områder er meget større end vore forældres, og som regel med grænser, der kun afstikkes af vor interesse for den sag, der umiddelbart optager os, således skal vi holde vor kirkelige begrebsverden åben og uindskrænket, ikke indsnævre den.

Prøveoversættelsen har været en rigtig »sællert«. Det er en stor opgave, der er overstået, og forhåbentlig vil mange deltage i debatten i den kommende tid, således at den autoriserede oversættelse vil blive præget af respekt for selve ånden i teksten, og ikke udelukkende af trangen til fornyelse for fornyelsens skyld.

Hanne Tuells

Tanker ved pastor Olaf Magnussens død

Tit går tankerne tilbage i tiden, når man erfarer, at endnu en af den ældre generation er død. Det drejer sig om en præst, der må have betydet umådeligt meget for mange danskfødte katolikker af måske ikke den alleryngste årgang.

På Færøerne

For hvem var han, denne præst, *Olaf Magnussen* der blev født i København i begyndelsen af århundredet og døde i Åbenrå, da der kun var ti år tilbage inden et nyt årtusind? – En hjemmefødt kan der ikke være tale om, det fremgik af den korte omtale i dette blad. Når min klasselærer på skolen på Østerbro fortalte os piger i 1. klasse små dagligdags hændelser fra de fjerne Færøer viste vi alle, at der var sr. *Veronica's* bror præst. Vi vidste også, han hed Olaf, og jeg vidste, at det var den præst, der havde døbt mig.

Udfyldte et tomrum hos os

Men der holdt kendskabet også op – dengang. Senere blev kendskabet uddybet – på forskellige måder. Først var der en række fasteprediker i Sakramentskirken. Af den slags, en ung gerne afsatte en hverdagsaften til, for her blev sagt noget, der gav genklang. Det må ha-

ve været i den periode, pastor Magnussen var præst i Randers.

Senere var jeg i den lykkelige situation i et årstid at høre til menigheden i Åkirkeby, hvor pastor Magnussen da virkede. Og en lykke var det for en ung familie med små børn og uden daglig kontakt med forældre og søskende at have en sådan præst, der nok var klar over, at et ja-tak fra hans side til en middagsinvitation om søndagen udfyldte et tomrum hos os. Og her blev vores kendskab til præsten og mennesket Olaf Magnussen uddybet – og her fik vi mange samtaler, som vi endnu 20 år efter mindes med glæde. Det var ikke altid, vi var enige, måske sagde vi det ikke.

Glødende tro

Opvokset i en børnerig familie i København, med en skotsk-født mor, der hver dag startede dagen med at deltage i morgenmessen (kl. 6) i den nærliggende kirke i Stenosgade og som opdrog sine børn, så mindst 3 af flokken fulgte et klosterkald, var det især med hensyn til familieidealet vi havde forskellige meninger, men også dette kan være frugtbringende. Jeg mindes endnu en sætning: »en mor skal altid vende den anden kind til – uanset hvad hendes børn udsætter hende for

– for en mor skal kunne tilgive alt.« Det er gode ord at have med ud i livet.

Så var der alle oplevelserne fra et langt liv i Italien, på Færøerne og i Jylland vi også fik lov at høre om. Om de lange sommerferier i Italien og om samtalerne hjemme i præsteboligen om aftenen



Olaf Magnussen tegnet af kunstneren Raoul D'Alberto.

med vennerne rundt om i verdenen. For pastor Magnussen var lidenskabelig radioamatør, hvad hans bolig også vidnede om.

Sidst, men ikke mindst var det fornemmelsen af

her at møde én med en glødende tro – og en levende og glad tro. Søndagsmessaerne var for vores lille familie et af ugens højdepunkter, og prædiken kunne ofte huskes længe efter. At vores 2-årige datter rendte omkring i kirken generede ikke præsten, »blot hun ikke sætter sig på alteret«, og 2. generation blev også døbt i den periode.

Om sommeren på Bornholm var stedets præst bortrejst. Så gik turen ned gennem Europa til Italien, og den gamle gule postbil vendte først køleren mod nord når turiststrømmen på øen var aftaget, og den

danskstalende menighed igen var i overtal. Vi forlod Bornholm, men mødte atter pastor Magnussen 10 år senere, da vi boede i det sydlige af landet, og han var præst i Tønder – men den gule postbil kunne stadig køre på besøg langt omkring. Nu er et langt liv til ende, og vi sidder nu spredt ud over et stort område, alle os, der i vores barndom eller ungdom eller voksenalder fik lov at blive præget af dette menneske – mindes alle de gode ting og må sige – Tak fordi vi fik lov at møde mennesket og præsten Olaf Magnussen.

Bodil Lykke Nielsen

Tak for dit enestående eksempel, Per!

Det kom som et chok, da det blev meddelt, at *Per Waagø* den 27. februar om aftenen var død.

Vi havde mistet en præst, hvis indsigt som sjælesørger var uvurderlig, vi havde mistet en ven, hvis varme rækkevidde ingen grænser kendte.

Per havde en uforlignelig evne til at møde os præcis dér, hvor vi stod. Om det var unge eller



Per Waagø O.M.I.

gamle, syge eller raske, Per fandt altid vejen til vore dybere strenge, ikke mindst fordi han på sin egen varme måde viste eksemplet ved at turde åbne sig selv og ved i rigt mål at stille sig selv til rådighed.

På een af valfarterne til Lourdes hørte jeg engang flg. udsagn om Per fra en af de unge deltagere: »Han er rigtig hvad jeg forstår ved en præst, ham tør jeg betro mig til!« Da jeg spurgte hende, om hun kunne sige mig, hvad der var særligt ved Per, sagde hun spontant: »Han er et menneske, som hvis han ikke var blevet præst, ville være alle tiders familiefar!« – et rammende udtryk, for Per var jo netop som en familiefar for os alle, og han forstod på en ganske særlig måde at drage omsorg for dem, hvem livets tilskikkelser havde været specielt hårde overfor.

Per havde en klippefast tillid til Marias forbøn, og i stor ydmyghed søgte han på hver valfart at trænge

dybere i det budskab, som Maria overbragte til Bernadette i Lourdes – et budskab, som Bernadette selv omsatte i sin gerning for de svage og syge.

For Den Nordiske Valfart til Lourdes har Per således været af uvurderlig betydning. Gennem ti år har Per som valfartspræst formået at tage vare på hver enkelt, og med sit smittende glade væsen er det altid lykkedes ham at samle os på vejen mod det sande og det ægte.

Mange vil kalde Per den fødte optimist, men det stak meget dybere. F.eks. brugte Per altid udtrykket, »store forventninger«, når han begyndte vores valfart, eller i det hele taget når han begyndte en messe. Per hjalp os til at forstå vores store værdi som mennesker, skabt i Guds billede. Han lærte os at turde stille »store forventninger«, fordi som han engang sagde, vi netop gennem at turde dette, ville vise Gud tillid og dermed ville åbne os selv for Ham.

At dette ikke bare var ord, viste Per i sit eksempel, og han blev dermed for os alle et sandt vidne på det glade budskab.

Nu hvor Per har forladt denne verden, tænker jeg uvilkårligt på, hvor stor betydning Per lagde i messens afslutningsord: »Messen er til ende, i Herrens fred udsendes I!«

Per nåede ganske vist ikke at holde sit 25 års præstebudsel, som han skulle have holdt den 18. juli, men han nåede gennem sit 25-årige virke som præst at vise et enestående eksempel til efterfølgelse.

Netop alt det, som vi nu savner, hvor Per ikke mere er iblandt os, må det således som *udsendte* være vores opgave gennem vort eget virke at gøre synligt også i dagene, som kommer.

Må Gud skænke ham den evige hvile, og lade det evige lys lyse for ham.

På vegne af
Den Nordiske
Valfart til Lourdes
Georg Høhling

Møder og arrangementer

Jubilæum Societatis Jesu

Jesuitterordenen fejrer 1990 450-års jubilæet for den pavelige godkendelse.

I denne anledning indbyder jesuitterne i Danmark til ignatianske retrætedage på Klitborg, pinse 1990, 1. juni aften - 4. juni aften.

Pris for deltagelse og ophold kr. 500.- (Lag- og håndklæde bedes medbragt).

Tilmelding – inden 1. april – hos

H. Leenders S.J.,
Niels Steensens Kollegium,
Skt. Kjeldsgade 3,
2100 København Ø,
tlf. 31 20 93 37

Nærmere program tilsendes deltagerne.

Fastepredikener i Skt. Ansgar

Følgende fire lørdage er der Fasteprediken ved messen kl. 17.00:

Lørdag den 17. marts

Lørdag den 24. marts

Lørdag den 31. marts

Prædikenerne bliver udformet som dialogprædikener mellem pastor Jørgen Hviid fra Niels Steensens Hus og pastor Dietrich Timmermann fra Skt. Ansgars kirke.

Emnerne kredser omkring det kristne kald til tjenesten i kirkens fællesskab i verden.

Den umiddelbare anledning hertil er en præstevieelse, som inspirerer til fordybelsen i det kald hver enkelt har i Kristi Mystiske Legeme.

Stenogildet indbyder

Alle katolske læger og lægestuderende til møde lørdag den 31. marts kl. 10-16 i menighedslokalerne, Skt. Therese Kirke, Bernstorffsvej 56, Hellerup.

Emnet vil være: »Hvad forventer vi af en katolsk lægeforening« samt drøftelse af eventuelle ændringer af Gildets love, så lægestuderende kan optages som medlemmer af Gildet.

Man foreslår at medbringe madpakke - øl og vand kan købes.

Med venlig hilsen
p.b.v.

K.M. Jensen (53 64 81 87)

AC

afholder studiekreds med emnet *Troens videregivelse i krise*. Studiekredsen bliver afholdt på torsdage den 15., 22. og 29. marts kl. 20 (præcis) på Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B, værelse 15.

Tilmeldelse sker ved henvendelse til Sebastian Olden-Jørgensen på tlf. 49 26 14 29, hvorefter materiale vil blive tilsendt.

Alle er velkomne.

Tillykke

Ellen Broe fyldt 90 år

Ellen Broe blev sygeplejerske på Bispebjerg Hospital og tiltrådte 17 år senere stillingen som undervisningsleder i Århus på universitetet. Legater åbnede rige muligheder for hende til studier i USA, og hun kom snart ind i det internationale arbejde på sygeplejens område. I 1951 blev hun direktør for Florence Nightingale Fonden i London, en stilling der bragte hende til kongresser i Indien, Burma og Pakistan, selvskreven som specialist

i at tilrettelægge internationale konferencer.

I 1963 blev hun konsulent i Dansk Røde Kors, hvor hun især tog sig af den hjemlige administration af det danske undervisningshospital i det daværende Congo. Samtidig sad hun i projektbestyrelsen for hospitalet. I 1961 fik hun Florence Nightingale Medaljen, den 18. gang den uddeltes.

Herhjemme, i sognekirken Skt. Mariæ, har Ellen Broe også virket, bl.a. ved kirkens klubber for ældre,

så meget som nu kræfter og tid tillod, ligesom vi i Danmarks Katolske Kvinde-Forbunds Lørdagsklub ofte så hende ved vore møder indtil klubbens ophør for nogle år siden.

Ellen Broe er et lyst og kærligt menneske, for hvem vi ønsker, at de kommende år må være gode i så mange som Vor Herre nu vil tildele hende.

Danmarks Katolske
Kvindeforbund

Bøn forandrer verden!

En aktiv tjeneste i kirken: at bedøle

Rundt om i København findes en del bønsgupper eller enkeltpersoner, der kunne tænke sig at være med i en gruppe, og vi, St. Mariækirken Rosenkransgruppe, synes at det kunne være godt, lejlighedsvis at mødes med andre interesserede. Hvorfor nu det? Jo, for at bede sammen og fejre messe sammen, lære hinanden at kende, styrke, opmuntre, inspirere, støtte hinanden og se, at vi måske slet ikke er så få som det nogle gange ser ud til.

Lørdag den 24.3. 90 mødes vi Skt. Therese Kirke i Hellerup! Rosenkransen begynder kl. 16.00 og i tilslutning til den fejres højmesse for Herrans Bøddelse ca. kl. 16.30. Derefter er der for alle, der ønsker det sammenkomst i kirkens lokaler. Medbring evt. en madpakke. Drikkevarer vil kunne købes.

Alle er hjertelig velkomne!

Skt. Mariækirken Rosenkransgruppe

DUK-kalender

Løjrdødseskursus den 30/3-1/4 1990 på Øm-borgen for alle ledere på DUKs sommerlejr i 1990. Kurset er gratis. Tilmelding senest den 9/3 1990.

Firmelsesweekend Vest den 6/4-8/4 1990 på Øm-borgen for alle kon/firmander, der bor på Fyn og i Jylland. Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 16/3 1990.

Karwoche den 6/4-11/4 1990 i Hamburg. Kurset henvender sig til ledere og udvalgs-medlemmer. Pris kr. 800.-. Tilskud kan søges. Tilmelding og betaling senest den 16/3 1990.

Påskelejr den 9/4-16/4 1990 i Holland for de 16-20 årige. Pris kr. 950.- samt 110.- for fællesrejsen til København. Tilmelding og betaling senest den 16/3 1990.

Ledertilbud den 20/4-22/4 1990 på Magleås for alle KUK-ledere + en potentiel efterfølger. Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 30/3 1990.

Sportsdag den 28/4 1990 på Niels Steensens Gymnasium for alle mellem 5-25 år. Pris kr. 20.- samt 50.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 6/4 1990.

Ministrant-weekend den 4/5-6/5 1990 på Øm-borgen for de 13-18 årige. Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejsen. Tilmelding og betaling senest den 13/4 1990.

Firmelsesweekend Øst den 11/5-13/5 1990 på Øm-borgen for alle kon/firmander der bor på Sjælland og Lolland/Falster. Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 20/4 1990.

Nordisk Redaktionskursus: Afløst

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse: ()

Ankommer selv: ()

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

DKKF weekend

Maria en jødisk kvinde - DKKF weekend på Øm-borgen den 20.-22. april 1990.

Lørdag: Sr. Simone Springer O.S.B. taler om Jødedommen med udgangspunkt i påsken.

Søndag: Marisa Rey-Henningsen taler om den Mariologiske reformation i Vesteuropa.

Pris: kr. 400,00 for ophold og fællesrejse. Tilmelding + depositum kr. 100,00 til Ursula Blanke, Skovbrynet 7, Amborg, 7400 Herning. Tilmeldingsfrist den 1. april 1990.

Det sker på Magleås:

On. d. 14. - to. d. 15.3.90:
Frb. Amts Socialchefforen og Direktoratet for Gym.skolerne.

Fr. d. 16. - sø. d. 18.3.90:
NORDKAT-møde.
v/Jan Lange m.fl.

Ma. d. 19.3.90:
Frederiksborg Amts UK-forv.

Ti. d. 20. - fr. d. 23.3.90:
UNESCO-skoleprojekt

Fr. d. 23. - sø. d. 25.3.90:
Kristen Meditation
v/Græthe Livbjerg

Sø. d. 25. - ti. d. 27.3.90:
Institut for Kirkehistorie

On. d. 28.3.90:
Birkerød komm. skoleforv.

To. d. 29. - lø. d. 31.3:
Religionspæd.-udvalg.

Lø. d. 31. - Sø. d. 1.4.:
Landsforen. Morbus-sygd.

Påskerefugium på Magleås

Afholdes i år igen fra skærtorsdag den 12.4. til Påskesøndag den 15.4., evt. til Påskemændag den 16.4.1990.

Gejstlig leder: abbed Edward Stappers, o.præm. Daglig leder: Ellen Marie Lebahn. Påskerefugium vil koncentrere sig omkring påskens begivenheder, således at gudstjenesterne og oplæg til dem vil være midtpunkter.

Erfaringen har vist, at deltagerne foretrækker et program, der ikke er lagt for stramt. Alle, der føler behov for såvel ro som fællesskab i påsken, er velkomne.

Tilskud fra fonden »Magleås Venner« o.a. gør det muligt at fastsætte prisen til kr. 675,- til og med Påskesøndag kl. 14.00 og kr. 830,00 til og med 2. Påskedag kl. 14.00.

Ankomstdagen (Skærtorsdag) begynder med eftermiddagskaffe kl. 15.00 og afrejsedagen slutter med frokost.

Tilmelding: til Magleås sekretariat på hverdage mellem kl. 9-15 på tlf. 42 81 07 15 eller skriftligt til Magleås kursuscenter, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød.

Ved tilmelding betales depositum kr. 200,- på giro 428 44 29 eller ved check til centerleder Elin Udum.

Årets Dalum Retræte

for mænd afholdes på Dalum Kloster fra mandag den 20. august (ankomst senest kl. 17) til fredag den 24. august efter højmesse og morgenmad.

Under ledelse af sognepræst Lars Messerschmidt. Emne: Bøn - troens åndedræt.

Prisen for hele opholdet er kr. 675,-. Du tilmelder dig ved at indbetale kr. 100,- på giro 9 27 08 33 eller check til Børge Blans, Sejsvej 7, 8600 Silkeborg (tlf. 86 82 28 92 eller tlf. 98 93 10 74). Der ydes tilskud til opholdet.

Retræteudvalget: Bo Nyland Rasmussen, København. Edv. Gothen, Svendborg. Stig Kønig-Petersen, Odense. Jens Åge Ibsen, Sønderborg. Edm. Jensen, Frederikshavn. Børge Blans, Silkeborg (udvalgsformand).

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 01 15 23 03. Postgiro 6466397.

Døde

R.I.P.

Vor kære mor, svigermor, mormor og olde-mor

Clemence Lund

født Van Høye, er stille sovet ind.
Haderslev d. 28. februar 1990.

Käthe Lund
Hilda og Christian Jensen
Børnebørn og oldebørn

R.I.P.

I dybeste sorg meddeler jeg, at jeg har mistet min elskede søn

Uffe Sørensen

f. 11. januar 1957

den 1. marts 1990.

Begravelsen fandt sted fra Skt. Maria Kirke, Kalundborg.

Diverse

DKKF's legat

Danmarks Katolske Kvindeforbund administrerer Trædhusfondlegat som yder støtte til katolske småpigers sommerophold under katolske forhold.

Ansøgninger indsendes til: Marlene Henriksen, Mandalsgade 4 st. tv., 2100 København Ø., inden den 15. april 1990.

Radio Steno - 107,9 Mhz

Sct. Kjeldsg. 3, Kbh. Ø, giro 9737596

Hver mandag fra kl. 20 til 23.

Kl. 20: Magasinet - nyheder, meddelelser, musik og forskellige indslag, fx.

19.3.: Om menighedsrådsarbejde v/N. Uldall.

26.3.: Om bibeloversættelse v/Ulla Elmquist.

Kl. 21: Telefonprogram - lytterne kan ringe ind på 31 20 93 38.

19.3.: Om »At tro« v/Merete With & sr. Hildegard Madsen.

26.3.: Om at arbejde i menighedsråd v/S. Gough, M. Borch, B. Liedorf m.fl.

Kl. 22.30: Postludium: 19. & 26.3.: Om gregoriansk musik v/Paul Biener.

Den nordiske valfart til Lourdes

24. juli til 31. juli 1990, 8 dages flyrejse med fuld pension.

Pris på hotel.....kr. 5.000,-

Særpris for syge og handicappede på »Accueil«.....kr. 4.600,-

Gejstlig leder: Biskop Hans L. Martensen.

Læge, sygeplejersker, samaritter medfølger:

Program og tilmeldelser

Valfartskomiteen

Barsehøj 25, 2900 Hellerup

Telefon 31 65 63 41

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 01-15 23 03 eller privat 01-14 69 36.

Salg og service

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.

Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.



DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155

Filial: Taastrup 42 99 01 58

BENZONS BEGRAVELSESFORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

31 69 86 81

DØGNET RUNDT



Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Aut.
el-installatør

EL MOGENS LARSEN
Rørherred 31a 6200 Ålbøkke 62 25 30/62 25 31

Malermester VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Murermester
Bernhardt Christiansen
Solbævej 8, Sabro.
Tlf. 86 94 82 10

Pianostemmer
Bernhard Hauber
31 68 19 59

Revision - Bogføring - Skat

- den Registrerede Revisor rådgiver

REGISTRERET REVISOR FRP
Jørgen Brangstrup
STØDEN 6-8, 2. SAL
4000 ROSKILDE, 42 35 10 35

Annoncepriser i katolsk orientering

Rubrikannoncer:

1 spaltede kr. 3.50

Tekstsideannoncer:

Pr. spaltecentimeter kr. 4.50

Vatikanets »østpolitik«

Fortsat fra forsiden.

skarp adskillelse mellem stat og kirke. Men hvor Vatikanet de sidste årtier har tilpasset de kirkelige strukturer til den tilsyneladende uafvendelige adskillelse af de to tyske stater, så må Vatikanet nu passe på ikke at lægge en fremtidig tysk genforening hindringer i vejen. Således blev i sin tid indsat apostoliske administratorer i de dele af bispedømmerne Hildesheim, Paderborn, Würzburg og Fulda, som ligger i DDR. De kan fungere selvstændigt, men har ikke en biskops kirkeretlige fuldmagter.

Færdig plan opgivet

Man har i Vatikanet i hvert fald ikke overalt forståelse for disse foreløbige ordninger, dvs. tyskernes forbehold og særlige ønsker. I 1978 forelå en færdig plan om endelig adskillelse af de kirkelige områder i DDR. Kun Montinipavens død forhindrede planens gennemførelse, og

pave Johannes Paul II standsede helt projektet om de nye bispedømmegrænser.

Europa som nationernes fællesskab

I pavens sidste nytårstale lå et skjult signal. Her gjorde Johannes Paul II sig til talsmand for et »Europa som nationernes fællesskab«, - et udtryk, der åbner for et genforenet Tyskland. I Vatikanet holder man sig ellers for tiden ude fra Tysklands-spørgsmålet for ikke at foregribe udviklingen eller spille rollen som vejviser. Under alle omstændigheder må »østpolitikkerne« i den romerske Kurie lægge nye strategier over for det stadig stærkere krav om »et forenet tysk fædreland«.

Biskoppen af Berlin *Georg Sterzinsky* bragte imidlertid tabu-emnet om bispedømmegrænserne på bane under sin rundrejse i Forbundsrepublikken fornylig. Berlins bispekonference er »en foreløbig« instans, som kan nedlægges, og grænserne mellem de delte tyske bispedømmer kan udslettes, udtalte han. Men et sådant projekt vil først kunne påbegyndes om et års tid eller to.

Klogt at forholde sig afventende?

Der er sikkert gode argumenter for, at kirken holder sig afventende over for de omfattende begivenheder i Tyskland. Men det må overvejes nøje - både lokalt og i Rom - hvor længe kirken kan sidde og bare vente. Er det klogt alene at overlade initiativet til politikere, partierne og grupperne i samfundet?

»Bernadette« som musical i London

London (KIPA) - Fra april går i Londons West End en ny musical over scenen. Den hedder »Bernadette« og gendigter de historiske begivenheder i valfartsstedet Lourdes. Bernadette Soubirous' spørgsmål til Damen, hun ikke genkendte, »Hvem er du?« skulle ifølge pressemeddelelsen være hovedsangen i værket. Men handlingens centrale tema er en kærlighedshistorie mellem en prostitueret og en uheldelig syg ung mand, hvis eneste håb er en valfart til Lourdes.

Anerkendelse af ANC ikke nok

Pretoria, (KIPA) - De katolske biskopper i Sydafrika hilser det velkomment, at Den afrikanske Nationalkongres, ANC nu er officielt tilladt sammen med andre oppositionsgrupper. Men samtidig beklager formanden for den sydafrikanske bispekonference, biskop *Wilfrid Fox Napier*, at regeringen de Klerk endnu ikke går ind for indførelse af racelighed.

Efter biskoppens opfattelse bør der i den ny forfatning ikke gives særlige rettigheder eller gøres forskel på grund af hudfarve.

Værdige forhandlinger

De sydafrikanske biskopper håber desuden, at afskaffelsen af restriktionerne mod politiske oppositionsgrupper snart efterfølges af »værdige forhandlinger« mellem rege-



Mens opførelsen af det nye center står på vil søstre snart flytte til et midlertidigt hjem. Foto KNA.

Klostret i Auschwitz lukkes snart

Byggeri af bønscener i Oswiecim påbegyndt

Paris (KIPA) - Det meddeles fra det katolsk/jødiske kontaktorgan i Paris, at byggeriet af det bøn- og meditationscenter, som skal erstatte klostret i lejren, er påbegyndt i selve byen Oswiecim i midten af februar.

Sidste år kom karmeliterne 1989 skulle have forladt det omdiskuterede hus, ikke blev overholdt. Det nye centers aktiviteter vil tilrettelægges af et internationalt råd, bestående af jødiske og kristne repræsentanter fra forskellige kirkesamfund.

meren 1989 skulle have forladt det omdiskuterede hus, ikke blev overholdt.

Det nye centers aktiviteter vil tilrettelægges af et internationalt råd, bestående af jødiske og kristne repræsentanter fra forskellige kirkesamfund.

5 nye biskopper i Tjekkoslaviet

Nu ikke flere ledige bispesæder

Rom (KIPA) - Ved udnævnelsen af de sidste 5 biskopper i Tjekkoslaviet er nu landets 13 bispedømmer endelig alle nybesat. I februar udnævnte paven biskopper i Roznava og Kosice i Slovakiet, Ceske Budejovice i Bohe- men og Brno i Moravien. Samtlige nye fem biskopper havde under kommunistregimet fået »Berufs- verbot« og var beskæftiget som arbejdere. Den 80-årige biskop *Jozef Ferenec* i bispesædet Banska Bystrica trådte tilbage og

fik som efterfølger den 49-årige *Rudolf Balaz*.

Biskop af Roznava blev den 56-årige *Eduard Kojnok*. Kosice fik som biskop den ligeledes 56-årige *Alojz Tkac*, som i flere år har arbejdet som sporvognskonduktør efter sin præstevieelse i 1961. *Miloslav Vlk*, 58 år, nåede at blive præsteviet under »Foråret i Prag« i 1968, men arbejdede senere som vinduespudder, arkivar i en bank, på det sidste som præst i Cachrov.

Den 43-årige *Vojtech Cikrle*, forhenværende rektor for præsteseminariet i Litomerice er nu biskop i Brno. *Rudolf Balaz* (50 år) har siden sin præstevieelse i 1963 kun i kort tid haft mulighed for at arbejde som præst. I næsten 10 år har han været taxi- og lastbilchauffør.

Bispeudnævnelserne fandt sted på festdagen for de slaviske folks apostle Kyrillos og Methodios, den 14. februar.

Som epark af Presov, (katolikkerne af byzantinsk ritus) udnævnte paven allerede i december *Jan Hirka*.



Oswald von Nell-Breuning SJ, den katolske sociallæres specialist, som i 1930 skrev udkastet til en pavelig rundskrivelse om social retfærdighed. Foto KNA.

Opus Dei får egen højskole i Rom

Rom, (KIPA) - Opus Dei's »Romerske akademiske center af Det hellige Kors« i Rom er blevet godkendt som kirkelig højskole. Det fremgår af en pressemeddelelse fra Opus Dei's prælatur i Rom. Godkendelsen er foretaget af den vatikanske kongregation for katolsk uddannelse ved et dekret, dateret den 9. januar, som er Opus Dei-grundlæggeren *Josemaria Escriva de Balaguers* fødselsdag.

Den romerske højskole af Det hellige Kors har for tiden 50 professorer og 250 studerende fra 31 forskellige nationer. Centrets undervisningsvirksomhed blev påbegyndt i 1984. Den nye kirkelige højskole har et teologisk og et filosofisk fakultet.

100 år

Den 8. marts fyldte den tyske jesuit Oswald von Nell-Breuning 100 år. Siden 1928 har han været tilknyttet den katolske højskole for socialvidenskab og moralteologi Skt. Georgen i Frankfurt am Main. I årene 1930-31 skrev han udkastet til pave Pius XI's rundskrivelse om social retfærdighed. Von Nell-Breuning er forfatter til mange værker om socialvidenskab og hædret med mange ærespriser for sit livsværk.

Bispedømmet Berlin organiserer sig nu henover statsgrænsen

Berlin, (KIPA) - Bispedømmet Berlin vil styrke sine strukturer inden for sjælesorgen, det karitative arbejde, medierne og forvaltningen. Det oplyser biskop *Georg Sterzinsky*, der leder den nylig nedsatte fælles kommission for Vest- og Østberlin. Kommissionen består af ledende medarbejdere for kirken i begge dele af Berlin, af Caritas-foreningerne og præsterådene, og den har sat sig som mål, at »gøre den bestående enhed i bispedømmet Berlin mere

levende og iøjnefaldende«.

Et første skridt i denne retning er at afholde dette års Kristi Legems fest den 14. juni foran Skt. Hedwigs-katedralen i Østberlin. Forskellige andre store festgudstjenester, som hidtil har været afholdt adskilt i øst og vest, skal i fremtiden kun afholdes et sted, som regel i Skt. Hedwigs-katedralen.

Bispedømmet Berlin omfatter Østberlin og en del af DDR samt Vestberlin.

katolsk orientering

Udgiver: Ansgarstiftelsen.
Redaktion:
Pastor Willem Wuyts (ansvarsh. redaktør).
Konsulent Hans Jørgen Johansen (redaktør).
Journalist Knud Helsted Kluge (red. sekretær).

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3.
DK-1260 København V. Telefon 31 21 14 44.
Redaktionelle medarbejdere:
Kirsten Szarafin og Ruth Plum.
Tryk: Ny Dag, DK-4900 Nakskov. Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes den 28. marts

Valget den 1. april, side 2-3
 Fasteaktionen, side 6
 Orientering fra sognene, side 7-14
 Islam og Europa, side 15
 Påskens lovsang, side 16-17

katolsk orientering

Panamas præsident i sultestrejke

Panama, (KIPA) – Panamas præsident *Guillermo Endara* indledte den 1. marts en sultestrejke i Panamas domkirke. Det vides ikke, hvor længe sultestrejken skal vare. KIPA har fået bekræftet denne oplysning af regeringens pressechef *Raquel Gomez* pr. telefon.

I solidaritet med de fattige

Formålet med aktionen er at »vise solidaritet« med landets fattige, der lider under den økonomiske situations forfærdelige forhold. Præsident Endara, der regerer Panama efter Noriegas fald, vil med sultestrejken også protestere mod USA's senat, der har fastsat grænsen for hjælp til Panama til 500 millioner dollars.

Præsidenten har indrettet et nødtørftigt kontor i domkirken, hvorfra han nu regerer landet. Han har her modtaget flere personligheder i det politiske og økonomiske liv. Han har også haft et møde med ærkebiskoppen af Panama, *Marcos Gregorio McGrath*. På mødet blev blandt andet drøftet mulighederne for, at flere repræsentanter for Panamas politiske og erhvervsmæssige liv slutter sig til sultestrejken.

Fra regeringens side oplyses, at USA siden besættelsen af Panama, der medførte store skader, endnu ikke har ydet erstatning. Pressechefen *Raquel Gomez* udtaler, at elendigheden i Panama er tiltaget efter den amerikanske hærs indgreb i december.

»Situationen er kritisk, og de tusinder af hjemløse er stadig uden tag over hovedet, mens arbejdsløsheden og sulten vokser dag for dag«, siger hun.

Udkast til den nye verdenscatekismus

Fra narkohandel til og med miljøforurening

Rom (KIPA) – Udkastet til den nye catekismus for hele verden er for nylig blevet tilsendt alle bispekonferencer. Sidst i maj skal disse meddele Vatikanet deres kommentar og ændringsforslag til det 392 sider tykke arbejdsmateriale.

I modsætning til gængse catekismer er den nye ikke tænkt som undervisningsmateriale eller lærebog, men som et sammendrag af alle katolske tros sandheder. Altså ikke så meget en bog med spørgsmål og svar eller formler til at lære udenad. Og heller ikke et forsvarsskrift, men en kort og klar præsentation af kirkens lære.

Formålet med bogen er, at lette udgivelsen af en ny catekismus i de lande, som savner en sådan.

Bevidnet, fejret og levende tro

Bogens første del hedder »Bevidnet tro« og behandler kirkens dogmer ud fra messens trosbekendelse (Credo). Sakramenterne omtales i anden del under titlen »Fejret tro«, mens del tre, »Levende tro« oplyser om kirkens etik. Sidste del gennemgår Herrens Bøn. Hvert kapitel har i slutningen en

kortere sammenfattelse af læsestoffet, som kan bruges til en slags Lille Katekismus.

Moderne synder

Sensationelle nyheder står der ikke i den nye catekismus. Ny er dog en oversigt over »moderne synder«, der truer samfundet med dekadence, som f.eks. narkohandel, miljøforurening, risiko-industri, genetisk manipulation, gidseltagning, terrorisme, alkoholmisbrug og spritkørsel.

Efter at alle ændringsforslag er indarbejdet i udkastet, skal bispesynoden i oktober tage stilling til den endelige tekst.

Pax Christi i Osnabrück frygter magtkoncentration ved tysk genforening

Hamburg, (KIPA) – »Pax Christi« i bispedømmet Osnabrück udtaler sig klart imod en tysk genforening, hvis den skal ske »under forbundsrepublikens førerskab«. Under alle omstændigheder må man se i øjnene, at en sådan sammenslutning ikke kan undgås, hedder det videre i »Pax Christi«s er-



Der var feststemning i den stopfyldte Sct. Ansgars kirke i København, da biskop Hans L. Martensen viede den 30-årige diakon Reinhold Sahner til præst, lørdag den 10. marts. Læs mere om begivenheden på side 5. Foto Knud H. Kluge

Er interessen for arbejdet i pastoralrådet faldende?

For mange menigheder er ikke repræsenteret

Valget til pastoralråd og menighedsråd finder sted søndag den 1. april.

Er interessen for arbejdet på bispedømmeplan faldende? Noget kunne tyde på det, når man ser på kandidatlisten for pastoralrådet. Selv om pastoralrådet, der vælges 1. april, bliver på samme antal per-

soner som det afgående råd, nemlig 43, så er det 5 færre end muligt, idet pastoralrådet kunne bestå af 48 lægfolk, søstre og præster. Kun 75 personer stiller sig som kandidat mod 91 i 1986. 11 personer er allerede valgt, da de ikke har nogen modkandidat. Heraf er de 4 lægfolk, 6 præster og 1 søster.

Større interesse for det lokale arbejde

Derimod er interessen for arbejdet i den lokale menighed stadig stor, idet ca. 450 kandidater stiller op til menighedsrådsvalget, der ligeledes afholdes søndag den 1. april. I alt skal der vælges 332 medlemmer til menighedsrådene i 50 sogne. En foreløbig rundspørge i menighederne viser, at der er langt større interesse for at stille op som kandidat til menighedsrådene end til pastoralrådet. I det nu afgående råd var ca. halvdelen af landets 52

menigheder repræsenteret, og alt tyder på at det samme vil gøre sig gældende igen i det nye råd. 20 menigheder er hverken repræsenteret med søstre eller præster. 14 menigheder er ikke repræsenteret ved søstre. 6 menigheder er ikke repræsenteret ved præster. 20 menigheder er ikke repræsenteret ved lægfolk. En direkte menighedsrådsrepræsentation ville betyde 50 medlemmer i rådet mod de nuværende 43, men hvor der er mulighed for at vælge 48 ind.

Lav valgprocent

Ved sidste valg i 1986 gik 3.442 katolikker til valgene, svarende til en valgprocent på 15,7. Valgene til menighedsrådene og pastoralrådet finder sted søndag den 1. april. Mere om valget side 2-3.

kk

Valgkalender

Søndag den 1. april: Valgdag.

Onsdag den 4. april: Sidste frist for indsendelse af formularer fra menighedernes valgstyrelser til pastoralenhedernes valgstyrelser for så vidt angår valget af lægfolk. Til Stiftets valgstyrelse indsendes formularer med valgresultater for så vidt angår valget af søstre og præster.

Søndag den 7. april: Menighedens valgstyrelser opslår resultatet af menighedsrådsvalget på samme sted, hvor plakaten har været opslået.

Mandag den 9. april: Sidste frist for indsendelse af valgberetninger fra de lokale valgstyrelser og fra pastoralenhedernes valg-

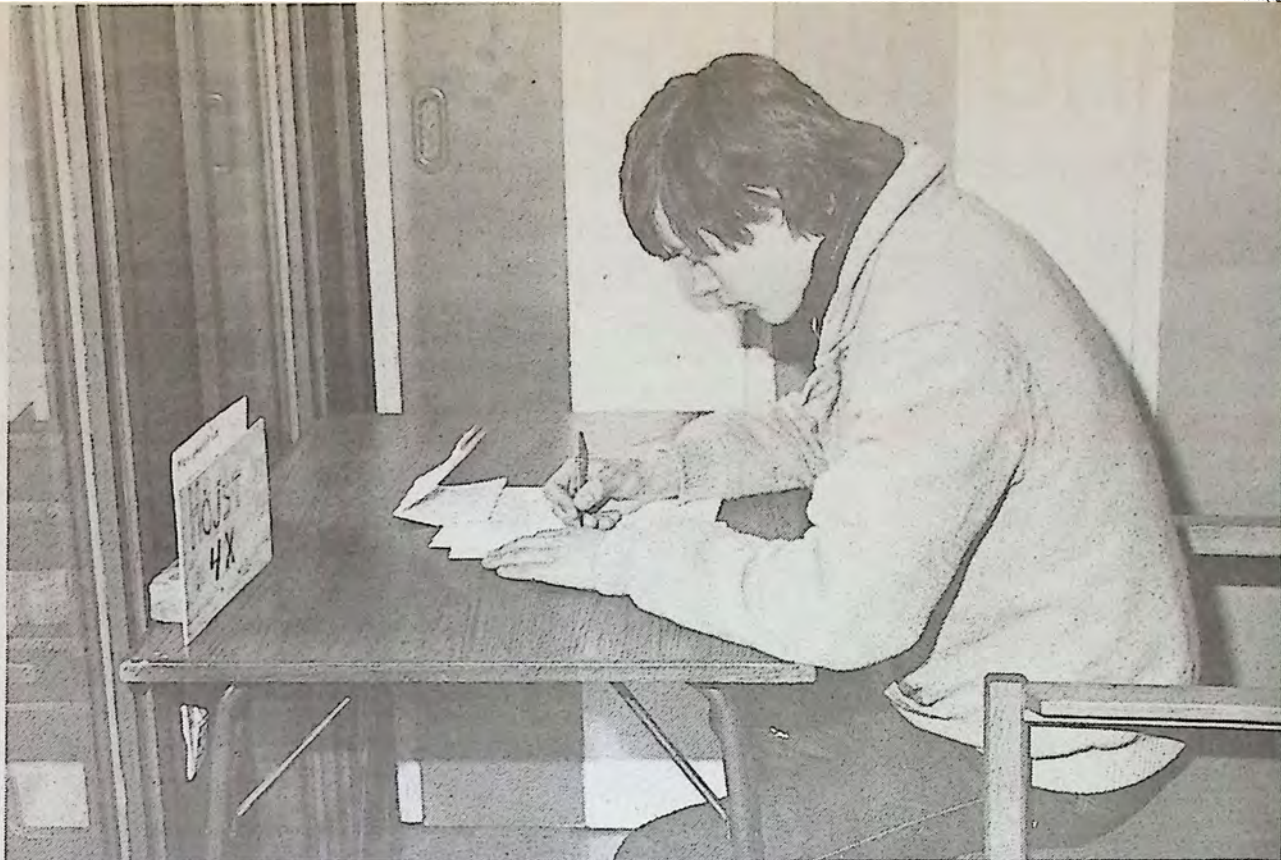
styrelser til Stiftets valgstyrelse.

Onsdag den 11. april: Sidste frist for pastoralenhedens valgstyrelser og for Stiftets valgstyrelse til at fremsende valgresultatet til menighedernes valgstyrelser.

Stiftets valgstyrelse sender liste over samtlige valgte medlemmer af pastoralrådet til menighedernes valgstyrelser.

Søndag den 15. april: Sidste frist for at indgive klager over valgets gyldighed til Stiftets valgstyrelse.

Menighedernes valgstyrelser opslår det samlede valgresultat på samme sted, hvor plakaten har været opslået.



Enhver katolik over 16 år bør søndag 1. april gå til sin kirke for at stemme til menighedsrådsvalget og pastoralrådsvalget

Halvdelen af kandidaterne til pastoralrådet er nye

Omkring halvdelen af kandidaterne til pastoralrådet er nye, medens den anden halvdel sad i det afgående råd. Fra forretningsudvalget stiller følgende op: *Jan Lange* (formand), *Tove Pedersen*, *Andreas Smidt* og *p. Dietrich Timmermann*. *Georg Høhling* og *sr. Hildegard Madsen* har begge valgt at trække sig efter 8 års arbejde i rådet.

30 lægfolk

Det nye pastoralråd kommer til at bestå af 43 personer: 30 lægfolk, 4 søstre og 9 præster. Sammenlignes denne opstilling med tallene fra 1986 er der 2 lægfolk mere i det kommende råd, men 2 søstre færre og samme antal præster.

Kandidatopstillingen viser, at 56 lægfolk stiller op imod 60 i 1986, 12 præster imod 18 i 1986 og 7 søstre imod 13 i 1986.

Det er bemærkelsesværdigt, at det ikke har været muligt at stille med mere end 1 lægmandskandidat i pastoralenhed 11 bestående af menighederne fra *Tåstrup*, *Roskilde* og *Holbæk*. Her var det muligt at

få 3 lægkandidater indvalgt.

I pastoralenhederne 10-11 bestående af menighederne *Slagelse*, *Ringsted*, *Kalundborg*, *Holbæk*, *Roskilde* og *Tåstrup* har ingen præster set sig i stand til at opstille. I sidste periode fandt denne enheds præster heller ikke arbejdet i pastoralrådet vigtigt nok til at stille med en kandidat. Menighederne fra *Nakskov*, *Nykøbing*, *Maribo*, *Næstved*, *Vordingborg*, *Køge*, *Ringsted*, *Slagelse* og *Kalundborg* stiller ikke med en kandidat for søstre. Der er her 3.500 katolikker.

Ingen søstre fra det indre København

Det er især bemærkelsesværdigt, at der ikke er nogen søstre stillet op i pastoralenhederne 15-18, altså de københavnske menigheder: *Hvidovre*, *Frederiksberg*, *Stenosgade*, *Nørrebro*, *Bredgade* og *Amager*. Disse menigheder har godt 5.500 menighedsmedlemmer tilsammen.

kk

Skemaet viser hvor mange lægfolk, præster og søstre, der skal vælges til pastoralrådet.

Tallene gentages i parentes i kandidatlisten, hvor de angiver, hvor mange lægfolk, præster og søstre, der skal vælges i hver pastoralenhed.

Pastoralenheder			
nr.	navn	lægfolk	præster søstre
1.	Aalborg	1	
2.	Viborg, Randers	1	1
3.	Aarhus, Grenå	2	1
4.	Silkeborg, Herning, Vejle, Horsens	1	
5.	Fredericia, Kolding, Esbjerg	1	1
6.	Haderslev, Aabenraa, Sønderborg, Tønder	1	1
7.	Odense, Nyborg, Svendborg, Assens	3	1
8.	Nakskov, Maribo, Nyk. F.	2	
9.	Næstved, Vordingborg, Køge	1	1
10.	Ringsted, Slagelse, Kalundborg	1	1
11.	Holbæk, Roskilde, Taastrup	3	1
12.	Helsingør, Hørsholm, Hillerød, Birkerød	3	1
13.	Herlev, Brønshøj	2	
14.	Ordrup, Søborg, Lyngby, Hellerup	3	1
15.	Hvidovre, Frederiksberg, Stenosgade	3	1
16.	Nørrebro	1	1
17.	Bredgade	1	
18.	Amager, Rønne, Aakirkeby	2	1
	Hele landet	32	10 6

Sankt Nikolaj Skole Esbjerg

Pr. 1. august 1990 bliver en stilling som lærer/overlærer og en stilling som årsvikar ledig til besættelse. Begge stillinger omfatter almindelige skolefag.

Løn efter lønramme 13/21/24. Ansættelse sker iflg. overenskomst mellem FAKS og FGL. Aflønning som i folkeskolen.

Sankt Nikolaj Skole er en selvejende, katolsk skole med ca. 220 elever, BHkl. - 10. kl., hvoraf ca. 10% er katolikker.

Vi vil gerne have ansøgere, der er indstillet på at tegne skolens kristne linje.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til skolens leder, Else Marie Ebert, telefon 75 12 29 88. Ansøgning stiles til skolens styrelse og sendes til skolens leder.

Ansøgningsfrist: 17. april 1990 kl. 12.00.

Else Marie Ebert
Sankt Nikolaj Skole
Kirkegade 54
Postbox 114
6701 Esbjerg

Biskoppens Sostrup-retræter

Tema: Skæbne og Kristentro.

Biskoppen konfronterer østlige forestillinger og teknikker med kristen tro, bøn, praksis og fremtids forventning.

En uges fællesskab i dejligt miljø på Sostrup Kloster ved Grenå, med familiemesse, undervisning, gruppesamtaler, bøn, frit samvær og familiehygge.

Der kan vælges mellem:

- 1) søndag d. 24. juni kl. 19 - lørdag d. 30. juni kl. 11.30.
- 2) søndag d. 1. juli kl. 19 - lørdag d. 7. juli kl. 11.30.

Biskoppen leder begge uger.

På 1. uge ass. af pastor Reinhold Sahner.

På 2. uge ass. af sognepræst Allen Courteau O.M.I.

Børnekateketer underviser børnene. Man sover på dobbeltværelser. Nogle lejligheder er reserveret familier.

Pris: kr. 1190. Unge u. uddannelse: kr. 820. Børn u. 14 år: kr. 600. Børn u. 2 år: gratis. Familier med mindst 3 betalende børn: kr. 500 pr. barn. Lagner og håndklæder medbringes el. lejes på stedet for kr. 35. For dem, der selv sørger for overnatning (privat, camping): kr. 890, børn: kr. 500. Halve fripladser kan søges skriftligt med motivering til bispekontoret, mrk. Sostrup-retræte 1 el. 2.

Tilmelding: Inden 1. maj, sker ved indbetaling af depositum: kr. 500 pr. person, med opgivelse af den ønskede uge, på giro 500 14 71, Katolsk Bispekontor, Bredgade 69A, 1260 København K. Kun tilmelding med indbetalt depositum anses for bindende.

Nærmere oplysninger: Ulla Hjortbøl, tlf. 42 80 16 61 ma.-fr., bedst kl. 9-10. Foldere med udførlige oplysninger fås hos sognepræsten el. Katolsk Bispekontor.

Husk

at melde flytning
til Katolsk Bispekontor

Kandidaterne til pastoralarådet

48 folkevalgte skal i fire år bistå biskoppen med råd og handlekraft til gavn for kirkens trivsel

Pastoralenhed 1

Aalborg

Lægfolk (1):

Karin Juul.....Aalborg
Erik Schou.....Aalborg
Anders Stubkjær.....Aalborg

Søstre (1):

Marianne Bode.....Aalborg
Else Pascale Urbanek.....Århus

Præster (1):

Leo Kertz.....Aalborg

Pastoralenhed 2

Viborg, Randers

Lægfolk (1):

John Powell.....Randers

Søstre (1):

Marianne Bode.....Aalborg
Else Pascale Urbanek.....Århus

Præster (1):

Leo Kertz.....Aalborg

Pastoralenhed 3

Århus, Grenå

Lægfolk (2):

Ursula Friedrich.....Århus
Susanne Lund.....Århus
Johannes Nordentoft.....Århus
Herman van Tooren.....Århus

Søstre (1):

Marianne Bode.....Aalborg
Else Pascale Urbanek.....Århus

Præster (1):

Leo Kertz.....Aalborg

Pastoralenhed 4

Silkeborg, Herning, Vejle, Horsens

Lægfolk (1):

Tommy Boll.....Horsens
Béla Hoyos.....Horsens
John H.M. Jensen.....Herning
Käthe Lund.....Vejle
Erling Tiedemann.....Vejle

Søstre (1):

Marianne Bode.....Aalborg
Else Pascale Urbanek.....Århus

Præster (1):

Jan Ophoff.....Silkeborg
Jozef Reymen.....Horsens

Pastoralenhed 5

Fredericia, Kolding, Esbjerg

Lægfolk (1):

Kirsten Brink.....Esbjerg
Birgit From.....Kolding
Walther Frydland.....Fredericia

Søstre (1):

Cecilie Maes.....Svendborg
Teresa Piekos.....Odense

Præster (1):

Jan Ophoff.....Silkeborg
Jozef Reymen.....Horsens

Pastoralenhed 6

Haderslev, Aabenraa, Sønderborg, Tønder

Lægfolk (1):

Hilda Jensen.....Aabenraa
Niels Fr. Petersen.....Tønder

Søstre (1):

Teresa Piekos.....Odense
Cecilie Maes.....Svendborg

Præster (1):

Jan Ophoff.....Silkeborg
Jozef Reymen.....Horsens

Pastoralenhed 7

Odense, Nyborg, Svendborg, Assens

Lægfolk (3):

Edmund Marcin Antkowiak..Nyborg
Ruth Bjerregaard.....Odense
Helene Larsen.....Svendborg
Knud Petersen.....Svendborg

Søstre (1):

Teresa Piekos.....Odense
Cecilie Maes.....Svendborg

Præster (1):

Jerzy Kruk.....Nyborg

Pastoralenhed 8

Nakskov, Maribo, Nykøbing F.

Lægfolk (2):

Kristian Skov Andersen.....Nykøbing
Jørgen Buntzen.....Nakskov
Henrik Lewandowski.....Nykøbing
Christian Nielsen.....Maribo

Søstre (1):

Ingen er opstillet

Præster (1):

Eugenius Legut.....Maribo

Pastoralenhed 9

Næstved, Vordingborg, Køge

Lægfolk (1):

Birgit Arbirk.....Køge
Søren Clausen.....Næstved
Ellis Borch Hårstedt.....Næstved

Søstre (1):

Ingen er opstillet

Præster (1):

Eugenius Legut.....Maribo

Pastoralenhed 10

Ringsted, Slagelse, Kalundborg

Lægfolk (1):

Erik Zieler.....Slagelse

Søstre (1):

Ingen er opstillet

Præster (1):

Ingen er opstillet

Pastoralenhed 11

Holbæk, Roskilde, Tåstrup

Lægfolk (3):

Poul Viisby.....Roskilde

Søstre (1):

Erika Bøttinger.....Tåstrup
Lucia Koot.....Helsingør

Præster (1):

Ingen er opstillet

Pastoralenhed 12

Helsingør, Hørsholm, Hillerød, Birkerød

Lægfolk (3):

Vibeke Andersen.....Helsingør
Dolores Bachmann.....Hørsholm
Stig Rolvsen.....Helsingør
Kjeld Wogensen.....Birkerød

Søstre (1):

Erika Bøttinger.....Tåstrup
Lucia Koot.....Helsingør

Præster (1):

Peter Nissen.....Hørsholm

Pastoralenhed 13

Brønshøj, Herlev

Lægfolk (2):

Ruth Capeling.....Herlev
Kurt Hansen.....Herlev
Merete Noval.....Brønshøj
Anne Storm.....Herlev
Lars Arbirk Wenstrup.....Herlev

Søstre (1):

Evelyn Krepele.....Brønshøj

Præster (1):

Czeslaw Kozon.....Hellerup

Pastoralenhed 14

Ordrup, Søborg, Lyngby, Hellerup

Lægfolk (3):

Jan Lange.....Hellerup
Ole Meyer.....Ordrup
Peter Ryom.....Ordrup
Jacob Thomsen.....Ordrup
Birgit Wohlert.....Lyngby

Søstre (1):

Evelyn Krepele.....Brønshøj

Præster (1):

Czeslaw Kozon.....Hellerup

Pastoralenhed 15

Hvidovre, Frederiksberg, Stenosgade

Lægfolk (3):

Marianne Borch.....Hvidovre
Torben Riis.....Stenosgade
Andreas Smidt.....Frederiksberg

Christian West.....Stenosgade

Erik Aagaard.....Frederiksberg

Søstre (1):

Ingen er opstillet

Præster (1):

Jesper Fich.....Frederiksberg

Gerhard Sanders.....Stenosgade

Pastoralenhed 16

Nørrebro

Lægfolk (1):

Daminan Nawarecki.....Nørrebro

Søstre (1):

Ingen er opstillet

Præster (1):

Leslie O. Dorn.....Bredgade

Dietrich Timmermann.....Bredgade

Pastoralenhed 17

Bredgade

Lægfolk (1):

Niels Engelbrecht.....Bredgade
Bente Nygaard Hansen.....Bredgade

Søstre (1):

Ingen er opstillet

Præster (1):

Leslie O. Dorn.....Bredgade

Dietrich Timmermann.....Bredgade

Pastoralenhed 18

Amager, Rønne, Aakirkeby

Lægfolk (2):

Tove Pedersen.....Amager
Gerda Schwartz.....Amager
Bruno Timmermann.....Amager

Søstre (1):

Ingen er opstillet

Præster (1):

Reinhold Sahner.....Rønne

Der skal også vælges et nyt menighedsråd i dit sogn - samme dag



Ved afstemningsstedet krydses dit navn af på listen, når du anmelder dig. Du får udleveret stemmesedler dels med kandidaterne til dit menighedsråd og dels med kandidaterne til pastoralarådet. En lokal valgstyrelse sørger for, at alt går rigtigt til på valgstedet, og den vil selvfølgelig også være behjælpelig, hvis der er noget, du er i tvivl om.

Valgdag
1. april

Til valg igen

På de foregående sider kan læserne studere kandidatopstillingen til det nye pastoralråd, som vælges i alle sogne søndag den 1. april. Ifølge skemaet skulle der vælges 48 personer, hvoraf de 32 lægfolk, 10 præster og 6 søstre. Men det bliver kun til 30 lægfolk, 9 præster og 4 søstre på grund af manglende kandidater. Manglen er mest påfaldende i områder, der ellers flittigt bruger kartotekstal for at bevise, at det er dér, tingene sker.

Valgsystemet med 1 valgbar pr. påbegyndt 1.000 katolikker i hver valgkreds/pastoral-enhed har nu i 20 år forfordelt de langt talrigere, men mindre menigheder. Systemet vil også i denne omgang have det resultat, at kun halvdelen af sognene får en repræsentant i det landsdækkende råd. Her kunne den første årsag til den faldende interesse for pastoralrådet måske søges.

Men lidt for komisk bliver situationen, når de store ikke engang gør brug af deres ret til repræsentation: Mens hele 5 jyske valgkredse på grund af kartoteks-størrelsen kun kan få valgt 1 lægperson ind, uanset hvor mange der opstiller, ser vi en valgkreds på Sjælland, som har ret til 3 valgte, kun opstille 1 kandidat!

Mange menigheder har slet ingen ordenssøstre, men skal alligevel vælge en, man ikke kender. Men se nu, københavnere, der kender masser af dem, kan ikke vælge en eneste, fordi ingen søster lader sig opstille!

De store er åbenbart ikke så interesseret i det medansvar for bispedømmet, som deres talstyrke lod formode, og de små kommer ikke ind. Det må dog efterhånden mane til eftertanke. Nu har man i 20 år afvist forslag om indirekte valg til pastoralrådet med adskillige argumenter, bl.a. det, at rådet ville blive for stort, hvis alle 52 sogne sendte 1 repræsentant. Men hvorfor skal dog alle vælge alle, både lægfolk og præster og søstre, når præsterådet, som jo eksisterer kunne vælge sin repræsentant og søsterrådet deres. Da ville pastoralrådet ganske vist bestå af 54 medlemmer imod 48 efter nugældende regulativ, med det råd ville have hele bispedømmet og hvert sogn i bispedømmet som bagland.

Indtil nu har de valgte tilbagemeldingspligt til deres valgkreds ikke virket særligt overbevisende. Især forarbejdet til de to årlige møder bliver ikke til andet end et stykke papir. De valgte har tilsyneladende hverken tid eller kræfter til kommunikation med alle de sogne, der ikke er repræsenteret i pastoralrådet og heller ikke bliver det i det nye. Tror man mon, systemet nogen sinde bliver funktionsdygtigt?

Indirekte valg af pastoralrådet, ved at hvert nyt menighedsråd efter valget udpeger eller vælger et medlem til pastoralrådet, har ikke været nogen populær tanke hos flertallet i de 5 råd, der har siddet siden 1970. Et andet argument imod det har altid været denne models manglende demokratiske natur. Små politiske partier kan ikke komme ind i Folketinget på grund af spærregrænsen, små katolske menigheder kommer ikke ind i pastoralrådet, fordi de store vælger deres folk ind. Men når nu vor kære kirke ved så mange lejligheder bedyrer, at den trods alt ikke er noget demokrati, var det så ikke en idé at prioritere anderledes end hidtil? *Pastoralt* f.eks. i stedet for efter talstørrelser i kartotekerne.

Faldende interesse må dog få os alle til at besinde os på, om vi har valgt de funktionsdygtige organer, vi ønskede, på den bedst fungerende måde. Utilfredsheden med pastoralrådets manglende kontakt med næsten halvdelen af bispedømmets sogne burde inspirere det råd, der kommer ud af urnerne næste søndag, til at bruge de kommende år på et stykke modigt arbejde med nytænkning og en ny lydhørhed for ønsker, der ikke er urimelige.

W.W.

Kirken, moralen og fornuften

Med jævne mellemrum kan man i ko's spalter læse, at den katolske moralallære – og her tænkes med enerverende monotoni altid på prævention – er ude af trit med virkeligheden. Det siges ikke altid ligeud, men den bagvedliggende tanke er, at når store dele af lægfolket (og mange præster og teologer) ikke længere kan indse gyldigheden af kirkens lære, fordi den ikke er »fornuftig« eller er i modstrid med det konkrete livs krav og nødvendigheder, så er denne lære ikke længere holdbar.

I sådanne tilfælde går

mine tanker ofte tilbage til en moralteologisk strid, som strakte sig over århundreder. Det drejede sig om, hvorvidt det var moralsk tilladeligt at duellere, d.v.s. om retten til at slå et andet menneske ihjel for sin æres skyld. Tridentinerkoncilet (1545-63) sagde udtrykkeligt nej og belagde det med ekskommunikation. Denne afgørelse blev fastholdt af de efterfølgende paver i 1665, 1752 og sidst i 1891.

Der kan imidlertid ikke herske tvivl om, at denne stædige fastholden fra Roms side ikke afskaffede duellerne. Det at duellere

var jo en integreret del af tidens sociale og kulturelle liv, og den, der ikke var parat til at duellere, havde et særdeles alvorligt socialt handicap og var udsat for spot og spe. Derfor var der også teologer, som hævdede, at det var tilladt at duellere, hvis ære, karriere eller social status stod på spil. Rom holdt imidlertid fast ved forbuddet, selv om mange, ja måske flertallet af lægfolk og præster, ikke kunne indse rigtigheden af kirkens ære, som på dette punkt kolliderede frontalt med grundlæggende menneskelige livsvilkår.

I vore dage duellerer vi ikke længere, og det er vel de færreste, som overhovedet kunne drømme om at opstille et moralteologisk forsvar for dueller. Vi ser det som indlysende rigtigt, at man ikke må slå hinanden ihjel på den måde. Nu er der selvfølgelig ikke nogen fuldstændig parallelitet mellem duelleringsforbudet og Humanæ Vitæ, men jeg synes, at der er en slående lighed m.h.t. bevæggrundene og den moralteologiske argumentation for at dispensere fra kirkens lære, og det finder jeg tankevækkende.

Sebastian Olden-Jørgensen

Hvad er et kristent fællesskab?

Hvad skal der ske, for at et fællesskab virkelig bliver et sted for kristent liv og troens formidling?

Kristne fællesskaber har forskellige målsætninger og kan derfor ikke måles med én og samme målestok. Men der findes også noget fælles, som alle grupper og fællesskaber, der kalder sig kristne, bør stræbe efter.

Et fællesskab er kristent:

når Jesus Kristus er dets midtpunkt,

når menneskene søger Jesus, værdsætter ham, tror og håber på ham,

når man møder hinanden i Jesu ånd, respekterer hinanden og betragter hinanden som jævnbyrdige,

når man deler, giver og tager,

når man fortæller andre om sine livs- og troserfaringer,

når man som medlem oplever befrielse og forsoning,

når man gør sig umage for at være åben, ikke kun over for kirkens anliggender, men også over for dem, som står uden for gruppen,

der, hvor Guds ord bliver hørt, hvor ordets brød brydes og hvor der finder åndelige diskussioner sted, hvor medlemmerne beder og fester med hinanden,

hvor menneskene har håb, fantasi og utopier tilfælles og tålmodigt udhol-

der det, som er ufuldkomment og brudstykkeagtigt,

hvor den enkeltes for-nødenheder og anliggender bliver taget alvorligt,

hvor man kan finde et hjemsted,

hvor de kristne selv tager initiativet og ikke kun venter på, at andre skal fortælle dem, hvad der skal gøres,

hvor der hersker et så åbent klima, at enhver kan

sige det, som ligger ham på sinde, uden at være bange for at andre i gruppen skal latterliggøre eller misbruge det,

hvor aktive kristne ikke kun omgås med hinanden, men også med de udenforstående (det er også et vidnesbyrd) og tager del såvel i fællesskabets liv, liturgi og forkyndelse som også i dets diakoni.

Inger S. Larsen

Newman-symposium på Århus Universitet

Mandag d. 23. april: Viggo Mortensen Dekan	Velkomst	kl. 10.00
Nicholas Lash Norris-Hulse Professor, University of Cambridge	Newman since Vaticanum II	kl. 10.10
Frokost		kl. 12.00
Olaf Pedersen Professor, De eksakte videnskabers historie	A Scientific Component in Newman's Thought	kl. 13.15
Kaffe		kl. 15.00
Svend Bjerg Lektor, Institut for Systematisk Teologi, Københavns Universitet.	Newman's selvbiografi	kl. 15.30
Middag		kl. 17.30
Tirsdag d. 24. april: A.M. Allchin Dr., Canon of Canterbury, Director of St. Tehosovia Center, Oxford.	Newman and the Oxford Movement	kl. 10.00
Jens Holger Schjørring Lektor, Institut for Dogmatik	Oplæg til diskussionen	kl. 10.50
Frokost		kl. 12.00
Lars Thunberg Docent, Institut for øumenisk teologi.	Newman's syn på historie og læreudvikling	kl. 13.15
Kaffe		kl. 14.05
Niels Henrik Gregersen Lektor, Institut for Dogmatik.	Oplæg til diskussionen	kl. 14.15
Anna Marie Aagaard Docent, Institut for Dogmatik.	Afslutning	kl. 15.15

Sankt Ansgars Skole

Nørrebrogade 27
2200 København N.

søger pr. 1. august 1990 en lærer, der kan tage idræt med drenge i 8.-9. kl. samt nogle få andre timer (kristendomskundskab og musik) - i alt 6 timer ugl. Derudover bedes den ansatte stå til rådighed som vikar.

Fra den 1.8. 1991 skulle der være mulighed for at få flere faste timer.

Vi søger en medarbejder, som sammen med det øvrige lærerkollegium kan være med til at tegne skolen som en kristen skole for både katolske og ikke-katolske elever.

Ansættelses- og lønsvilkår i henhold til overenskomst mellem Frie Grundskolers Lærereforening og Foreningen af katolske Skoler.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til skolens leder, Ole Meyer, dgl. på tlf. 31 39 46 46.

Ansøgning med kopi af eksamensbeviser, udtalelser m.m. stiles til skolens bestyrelse og sendes til skolen inden den 20. april 1990.



Mere end 400 mennesker deltog i den højtidelige gudstjeneste, hvor Reinhold Sahner blev præsteviet af biskop Martensen. Fotos Knud Kluge

Reinhold Sahner præsteviet

Sammen med 33 af bispedømmets præster viede biskop Hans L. Martensen den 30-årige til præst



Reinhold Sahner

Solen skinnede lørdag formiddag den 10. marts, da biskoppen sammen med 33 af bispedømmets præster viede den 30-årige Reinhold Sahner til præst i Skt. Ansgars kirke i København. Den lange procession af præster, der fulgte efter ministranterne op gennem kirkens midtergang, blev af menigheden hilset velkommen med salmen »Den signede dag med fryd vi ser af havet til os opkomme«.

Ordets gudstjeneste

Ordets gudstjeneste bestod af læsninger, som Reinhold selv havde udvalgt til lejligheden. Også i biskoppens prædiken skinnede solen, da han knyttede de hørte teksters indbyrdes sammenhæng til netop præstevielsens begivenhed. Selv om profeten Jeremias bliver sendt med et trist budskab og dårligt nyt om landets forestående ødelæggelse og folkets

eksil, og derfor beklager sig over, at han er for ung til den slags tale, svarer Gud ham: Jeg lægger mit ord i din mund. Men det er også Guds ord som det glade budskab og gode nyheder, der lægges i hver nyviet præsts mund. Uanset evner og alder skal han gå ud og bringe det glade budskab til sine medmennesker.

Temaet i anden læsning var det kirkelige fællesskab, hvor hvert medlem har sin opgave og sin sendelse. (Peters første brev, 4,7-11). Men evangelium og fællesskab er ikke to ting, forklarede biskoppen, evangelium fører til fællesskab, der findes intet evangelium uden kirkeligt fællesskab og endnu mindre et kirkeligt fællesskab udenom evangeliet. Derfor er det den gode hyrdes opgave (Evangelielæsnings emne fra Johannes 10,7-16) netop at vogte dette evangeliske kirkefællesskab, hvis indgangsdør er Kristus, indtil der til sidst kun er én flok og én hyrde.

Præstevielsen

Selve præstevielsen indledtes med et smukt sunget allehelgens-litani og virkede storslået under de mange præsters håndspålgelse på deres nye embedsbroders unge hovede.

Midt i al sin højtidelighed prægedes hele messen af en munter stemning, som blev meget håndgri-

belig under fredshilsenen lige før kommunionen.

Mange mødte op til receptionen efter messen for personligt at lykønske Reinhold Sahner og hans familie og nære venner.

Primits-messe dagen efter

Søndag den 11. kl. 10 fejrede Reinhold sin såkaldte primits-messe i Skt. Ansgars kirke. (Hans virkelige første messe var jo selve vielsesmessens kon-

celebration med biskoppen og alle deltagende præster, blandt dem fire tyske præster fra enten Reinholds hjem sogn eller fra hans studieår i Tübingen og Bamberg).

Næste præstevielse bliver Per Dolmers, der fungerer som diakon under Reinholds vielse. Per Dolmer bliver ordineret i Skt. Mariæ Kirke i Aalborg, lørdag den 21. april kl. 10.00.

w.w.



Efter præstevielsen blev den nyviede præst lykønsket ved receptionen i Skt. Ansgars Kirkes menighedssal

Fest hos Skt. Joseph søstre

Aflæggelse af løfter og to 70 års ordensjubilæer

Immaculatakirken på Strandvejen var lørdag den 17. marts fyldt til meget mere end sidste plads, da de to Skt. Joseph søstre, Gisela Heitz og Maria Horsel aflagde deres henholdsvis evige løfter og første løfter.

Samme dag fejrede sr. Maria Aniceta og sr. Maria Leocadia deres 70 års ordensjubilæer.

Løfteaflæggelserne fandt sted overfor provincialpriorinde sr. Karen Thomsen under en meget festlig og højtidelig messe.

Samtlige tekster og salmer var valgt af de unge søstre og var tillige med løfteaflæggelsernes ordlyd samlet i et smukt hæfte til glæde for både danske og tyske deltagere.

ks



Sr. Maria Horsel aflægger sine første løfter som Skt. Joseph søster. I baggrunden til venstre står sr. Gisela Heitz og venter på at aflægge sine evige løfter.

Per Dolmer præstevies i Aalborg

Den 61-årige rektor Per Dolmer, gift og far til fire børn bliver 21. april præsteviet af biskop Martensen. Vielsen foregår kl. 10 i Per Dolmers egen sognekirke Skt. Mariæ Kirke, Aalborg.

Per Dolmer blev diakonviet i samme kirke af biskoppen 2. november sidste år. Han har tidligere været præst i folkekirken, men konverterede i 1967. I de seneste år har han været gudstjenesteleder og har holdt den katolske gudstjeneste i Helligåndskirken i Frederikshavn en gang om måneden. Per Dolmer skal virke her efter præstevielsen.

Biskoppen har indhentet speciel tilladelse fra Vatikanet, for at Per Dol-

mer som gift kan blive katolsk præst.

kk



Per Dolmer præstevies den 21. april

Ungarns »Moder Teresa« hedder Viktoria - og hun sejrer!

Af Karen Erngaard

Ungarn har en moder Teresa. Hun er ikke verdensberømt som den »rigtige« moder Teresa. Der er aldrig nogen sinde skrevet om hende i nogen avis. Alligevel sidder hun i et lille bitte værelse i en forstad til Szeged og har kontakt til den ganske verden.

»Hun er en virkelig helgen«, siger vores tolk, pater Pascal. »Og hvis I vil vide, hvordan den ungarske Kirke har overlevet, så skal I besøge hende. Hun er en af dem, der virker underlige!«

Pater Pascal har af biskoppen af Szeged fået som opgave dels at være vores tolk, dels at gelejde os til personer, som kan være af betydning for vort anliggende: at skildre den ungarske Kirke netop nu med de visioner, den har, og de problemer, den har, ikke mindst i forbindelse med flygtningesituationen. Med Pascal ved rattet er vi altså på vej til en

virkelig helgen. Katolikker fra det kølige Norden er jo ikke rigtig vant til at blive transporteret i Lada til »en af dem, der virker underlige«. Men vi har da situationsfornemmelse nok til at opfatte, at der ikke skal stilles yderligere spørgsmål. Heller ikke da pater Pascal parkerer bilen, stiler hen mod et vindue i stueetagen i en beboelsesejendom, banker på ruden og får et nøglebundet rakt ud. Han låser os ind og ud ad lange gange og masser af døre. For enden af en gang med store kasser med brugt tøj bor så Pascals »virkelige helgen«.

Tre karameller og en katekese

Hun er en meget lille én. Og så hedder hun Sr. Viktoria. Det betyder jo sejr. Hvad det er, hun har sejret over, og hvordan, skal lige straks vise sig.

Det banker på vinduet. Sr. Viktoria lukker op.



Mens hele Europa hjælper det udpinte Rumænien, hjælper de nordiske Caritas-aktioner i denne fastetid de ungarske flygtninge, som blev forfulgt i Rumænien, og derfor søgte deres tilflugt i Ungarns grænseområder

Uden for står tre børn.

»Søster«, siger de, »Otilia tror ikke på Gud, vil du ikke godt bede for hende?«

Det kan de sandelig tro, at hun vil. Og så får de tre karameller og en lille katekese ud gennem vinduet!

»Det er sådan, det foregår«, forklarer p. Pascal. Og han når ikke videre med sine forklaringer, for nu banker det igen på ruden. Det er 2 unge mennesker, en dreng og en pige. De får nøglen og kommer ind. Pigen er hjemmefra og bliver sendt ud for at hente limonade til gæsterne.

Drengen, 16-17 år er han vel, er der for første gang, kan man forstå. Sr. Viktoria gør ingen væsen af det. Hun giver ham et korstegn på panden og betyder ham, at han kan sætte sig dér på skamlen; for hun skal lige tage sig af gæsterne. Med limonade i 6 umage sennepsglas siger vi så goddag til hinanden.

Her sidder vi og er kirke

»Lad os synge Salve Regina«, siger hun. »Lad os synge den sammen, for det sprog kan vi jo allesammen.«

Det gør vi så: 3 udsendte medarbejdere fra Danmark, to unge mennesker på hver sin skammel, p. Pascal og sr. Viktoria, som i 40 år har levet sit klosterliv i dette værelse, som i 40 år har udøvet sit apostolat blandt børn og syge og gamle i dette kvarter, og som nu, hvor hun har svært ved at gå, giver katekese ud ad vinduet og modtager unge mennesker, der har brug for at

snakke med hende om det glade budskab, som hun forkynder på sin specielle måde.

Salve Regina i disse omgivelser og under disse omstændigheder! Det er faktisk en totaloplevelse. Hér i et mere end spartansk udstyret værelse sidder vi altså og synger sammen og tror sammen. Her sidder vi og er kirke. Og det gør vi, fordi den lille 82 årige søster på den anden side af det billige træbord, ikke lod sig forjage, da hendes orden for nogle og 40 år siden blev ophævet. Hun lagde sin ordensdragt fra sig, for det var jo nødvendigt. Men ordensløfterne og apostolatet lod sig leve endda.

Viktorias mini-evangelium

Påny banker det på ruden. Igen et par børn. De spørger, om de skal gå til købmanden? De får korstegn og seddel og gode ord med på vejen. Og derefter er Sr. Viktoria klar til at fortælle om det, som hun synes er hovedopgaven for hende nu, hvor kroppen ikke rigtig vil, som hun vil: Hun sender sit »mini-evangelium« ud i hele verden. På små kort, som hun

selv klipper til og forsyner med et billede, skriver hun på alverdens sprog: »Gud er til! Gud elsker dig! Gud kommer til os! Gud tilgiver! Gud venter på os!«

Hver eneste dag går der breve af sted med mini-evangeliet.

Inden vi får stillet usømmelige spørgsmål om, hvordan det rent praktisk lader sig gøre, henter hun stakkevis af breve frem fra Japan, fra Canada, fra de fjerneste afkroge på kloden.

Man har modtaget hendes mini-evangelium og svarer på det.

Hvor hun er, der er kirke

P. Pascal fortæller, at unge mennesker nærmest valfarter til sr. Viktoria, og at hun har utallige besøg fra ind- og udland.

Hun modtager ingen særlige budskaber fra den hellige jomfru. Der er ingen grædende madonna i hendes »Herr Gotts-winkel« eller andre mirakuløse tildragelser i hendes nærhed. Hun har bare et skab med karameller og små medaljer af keramik. Og så en udstråling, der gør, at hvor hun er, der er der kirke.

»Jeg vil gerne have, at I velsigner mig«, siger hun, da vi tager afsked. De to præster, den ungarske og den danske, giver hende deres velsignelse. Hun tager imod den, og så siger hun ikke uden skælmeri, at hun også gerne vil velsignes af lægfolket! Det blev hun så, og lægfolket følte sig velsignet derved - for at sige det som H.C. Andersen kunne have sagt det. Og det kan ikke være helt ved siden af at bringe eventyrdigteren i erindring, når man just har oplevet et troens eventyr.

Karen Erngaard

**Caritas
Danmark
Faste-aktion
Giro 4043979**



Alene tilbage på en forfalden gård, hvorfra hendes familie for længst er flygtet

**Fasteaktionen 1990 hjælper
det ungarske mindretal,
der er flygtet fra terroren
i Ceausescus Rumænien**

Orientering fra sognene

April 1990

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 8, der udkommer 2. maj 1990 er tirsdag den 17. april 1990 for maj 1990. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kbh. V. Tlf. 31 21 14 44.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Ålborg

Kastetvej 1, 9000 Ålborg.
Sognepræst Leo Kertz, OMI.
Andenpræst Allen Courteau, OMI.
Tlf. 98 12 63 44.
Menighedsrådsformand Per Dolmer.
Tlf. 98 42 32 80.
Søndagsmesser:
Kl. 8.00: Sct. Joseph Hospitalskirke.
Kl. 10.00: Højmesse i Sct. Mariæ Kirke.
Søndag d. 1. kl. 10: Højmesse.
Mandag d. 2. og 23. kl. 14.30: Mini og Midi-KUK.

Tirsdag d. 3., 10., 17. og 24. kl. 9.00: Rosenkransgruppe.

Torsdag d. 5. kl. 14.30: Sct. Josephsklub. Kl. 19.00-21.30: Maxi-KUK.

Fredag d. 6. kl. 15.00: Første fredags sakramentale tilbedelse indtil messe kl. 18.

Søndag d. 8. Palmesøndag kl. 10: Højmesse.

Mandag d. 9. kl. 19: Bodsandagt i kirken.

Torsdag d. 12. kl. 17: Skærtorsdags festmesse. Tilbedelse indtil kl. 22.00.

Fredag d. 13. kl. 15: Langfredagens Liturgi.

Lørdag d. 14. kl. 21: Påskeliturgi med indvielse af påskebålet og påskelyset og procession i kirken. Efter messen kan vi ønske hinanden »glædelig påske« i menighedssal.

Søndag d. 15. Påskedag kl. 10: Højmesse.

Mandag d. 16. 2. påskedag kl. 10: Messe.

Onsdag d. 18. kl. 14.30: Syklubben.

Torsdag d. 19. og 26. kl. 19: Maxi-KUK.

Lørdag d. 21. kl. 10: Per Dolmers præstevise ved biskop Hans Martensen. Reception bagefter i skolens gymnastiksal.

Kl. 13.30: Franciskanske lægorden mødes.

Kl. 17.00: Polsk messe.

Søndag d. 22. kl. 10: Familiemesse og fejring af Den Første Hellige Kommunion.

Lørdag d. 28. Broget lørdag på Sct. Mariæ skole. Alle er velkomne. MINI og MIDI KUK holder afslutning weekend.

Søndag d. 29. kl. 10: Højmesse.

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn.

Per Dolmer, diakon, tlf. 98 42 32 80 eller henv. Sct. Mariæ kirke, Ålborg.

Tlf. 98 12 63 44.

Lørdag d. 31. marts kl. 16.30: Messe.

Onsdag d. 4. og 11. kl. 19.30: Korsvejsandagt.

Søndag d. 8. Palmesøndag, kl. 10: Ordets gudstjeneste ved diakon Per Dolmer.

Fredag d. 13. kl. 15.00: Langfredagens liturgi ved diakon Per Dolmer.

Lørdag d. 14. kl. 21.00: Påskeliturgi med indvielse af påskebålet og påskelyset og procession i kirken.

Søndag d. 15. Påskedag, kl. 10: Messe.

Søndag d. 22. kl. 10.00: Fejrer Per Dolmer sin første messe som katolsk præst. Receptionen holdes efter messe i menighedssal.

Lørdag d. 28. kl. 16.30: Messe.

Hjørring

(Baptistkirken, Sct. Olai Plads)
Henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg
Tlf. 98 12 63 44.

Søndag d. 1. kl. 14: Messe ved pater Châu.

Søndag d. 8. Palmesøndag kl. 14: Messe.

Fredag d. 13. kl. 15: Langfredagens liturgi.

Lørdag d. 14. kl. 21: Påskeliturgi med indvielse af påskebålet og påskelyset og procession i kirken.

Søndag d. 15. Påskedag, ingen messe.

Søndag d. 22. kl. 14: Messe.

Søndag d. 29. kl. 14: Messe.

Thisted

Skt. Thøgers kirke
Møllevvej 23, 7700 Thisted
Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04
eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg
Tlf. 98 12 63 44.

Søndag d. 1. kl. 11: Ordets gudstjeneste ved Keld Westergaard. Kirkekaffe bagefter.

Torsdag d. 12. kl. 16: Skærtorsdags festmessen.

Fredag d. 13. kl. 15: Langfredagens liturgi ved Keld Westergaard.

Søndag d. 15. Påskedag, kl. 11: Messe.

Søndag d. 29. kl. 11: Messe og kirkekaffe.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers,
tlf. 86 42 97 30.

Messenider:
Søndage kl. 10: Højmesse.

Lørdage kl. 14.

Hverdagsmesser:
Tirsdag d. 10.: Messe kl. 8.15.

Onsdagene d. 11., 18. og 25.: Rosenkransbøn, i fastetiden med korsvej. Vesper.

Torsdagene d. 19. og 26.: Messe kl. 8.15.

Fredagene d. 20. og 27.: Messe kl. 8.15 i Søstrenes Kapel, Laksegade 4.

Påske:
Palmesøndag d. 8. kl. 10: Højmesse med indvielse af palmegrene og procession.

Skærtorsdag d. 12.: Højmesse kl. 16 med børnenes første kommunion. Efter messen vågetimer med sakramentets tilbedelse til kl. 21.

Langfredag d. 13.: Gudstjeneste kl. 15. Lidelseshistorien, korsets hyldning og kommunion.

Påskelørdag d. 14.: Kl. 14 velsignelse af påskemåltidet.

Påskelørdag kl. 22: Påskeliturgi. Lysindvielse, procession med påskelyset, indvielse af dåbsvandet og fornyelse af dåbsløfterne. Derpå påskensmesse. Efter messen ønsker vi hinanden glædelig påske i menighedssalen.

Påskedag d. 15.: Højmesse kl. 10.

2. påskedag d. 16.: Højmesse kl. 10.

Møder:

Mini-KUK d. 4. og 18. kl. 19 i præstegården.

KUK d. 25. kl. 19.30 i præstegården. Den franciskanske lægorden. Møde d. 25. kl. 19.30 i præstegården.

Menighedsrådsvalg er efter messen d. 31. marts og d. 1. april.

Sct. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg.
Tlf. 86 62 36 41.

Konstitueret sognepræst: Allen Courteau, OMI boende i Aalborg.

Tlf. 98 12 63 44.

Menighedsrådsformand: Knud Elbrønd.
Tlf. 97 46 13 76.

Søndag d. 1. kl. 10: Messe.

Torsdag d. 5. kl. 19.30: Korsvejsandagt.

Lørdag d. 7. kl. 16.30: Mass in English.

Søndag d. 8. Palmesøndag, kl. 10: Messe.

Torsdag d. 12. kl. 16.30: Skærtorsdags festmesse og tilbedelse.

Fredag d. 13. kl. 15.00: Langfredagens liturgi.

Lørdag d. 14. kl. 20: Påskeliturgi med indvielse af påskebålet og påskelyset og procession i kirken. Pater Châu vil concelebrere.

Søndag d. 15. Påskedag, ingen messe.

Mandag d. 16. 2. påskedag, kl. 10: Messe.

Lørdag d. 21. kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 22. Ingen messe.

Lørdag d. 28. kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 29. kl. 10.00: Messe.

Lemvig/Holstebro

Hellig Kors Kirke, Lemvig

Østergade 33, 7620 Lemvig.
Rita Sørensen, tlf. 97 82 22 42

eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg
Tlf. 98 12 63 44.

Lørdag d. 7. kl. 10: Sogneundervisning med efterfølgende familiemesse kl. 12.

Der uddeles »palme« og Kristi Lidelse historie læses op under messen.

Fredag d. 13. kl. 15: Langfredagens liturgi.

Søndag d. 15. Påskedag kl. 10: Messe.

Der er ingen messe i Holstebro i april.

Søndag d. 22. kl. 10: Messe og kirkekaffe.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus

Ryesgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C.
Tlf. 86 13 56 66.

Præsterne: Adolf Meister SJ.
Tlf. 86 18 57 66.

Herbert Krawczyk SJ, 86 18 56 33.

Gottfried Grünwald SJ, 86 18 52 11.

Piet Reijnders SJ, 86 13 56 66.

Menighedsrådsformand: Leo Arlund,
86 17 57 08.

Sognesekretær: Knud C. Jepsen,
86 13 56 66.

Assistent: Gunnar Schou, 86 20 24 16.

Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe), 17.

Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.

Skærtorsdag d. 12.: Kl. 17.

Langfredag d. 13.: Kl. 15.

Påskensliturgi d. 14.: Kl. 22.00.

Påskedag: Kl. 10 og 17.

2. påskedag: Kl. 10.

Messe på polsk: Søndag d. 1. og mandag d. 16. kl. 14.

Messe på vietnamesisk: Søndag d. 22. kl. 14.

Skriftemål: Helst 1. fredag kl. 18-19, eller efter aftale samt d. 9.-11. kl. 17-19.

Skolemesser: Hver tirsdag og sidste fredag kl. 8.

KUK: Hver tirsdag og torsdag kl. 19.30.

Mini-KUK: Hver tirsdag kl. 18.30.

Sct. Knuds Klub for ældre: Hver tirsdag kl. 14.30.

Mariakongregationen: Torsdag d. 19. kl. 14.30.

Menighedens bodstime: Fredag d. 6. kl. 18-19.

Retræteften: Mandag d. 9. kl. 19.

Sogneundervisning: Lørdag d. 7. kl. 10.

Familiemesse: Lørdag d. 7. kl. 12.15.

Katolsk Information: Åben mandag-fredag kl. 13-18, søndag 11-12.

Kunstkreftsaften: Generalforsamling torsdag d. 5. kl. 19.30.

Galleri ved kirken: Åben mandag-fredag kl. 13-18, søndag 11-12.

Korsvej: Tirsdag d. 3., 10. kl. 16.

Debatforum: Tirsdag d. 24. kl. 19.30.

Grundkursus: Mandag d. 23. kl. 19.

Første kommunion: Søndag d. 29. kl. 10.00.

Pindstrup

Skt. Mikael Kirke, Ringsø

Præst: Adolf Meister SJ, tlf. 86 13 56 66.

Gudstjenesteleder: Helge Clausen,
tlf. 86 37 76 56.

Messe: Søndag d. 1. kl. 10.30, skærtorsdag kl. 15, 2. påskedag kl. 10.30.

Odder

Skt. Ansgars Kapel

Holstensgade 25, 8300 Odder.

Præst: Gottfried Grünwald SJ,
tlf. 86 13 56 66.

Messe: Søndag d. 8. kl. 14, 2. påskedag kl. 14, søndag d. 22. kl. 14.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kapel, Herning

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
Tlf. 97 12 43 82.

Præst: Willem Wuyts. O. Praem.

Messenider: Søn- og helligdage kl. 10.00.

Menighedskaffe efter messen.

Lejlighed til skriftemål efter aftale.

Søndag den 1.: Umiddelbart efter messen og samtidig med menighedskaffen er der valg af nyt menighedsråd og nyt pastorat.

råd for hele bispedømmet. Børnenes undervisningsrum er omdannet til valglokale. Stemmeafgivningen slutter kl. 13.00.

Fredag den 6.-søndag den 8.: Firmandweekend i Øm. Den er en del af forberedelsen til firmelsen og derfor obligatorisk. Kørsel til Øm aftales.

Gudstjenester i den stille uge:

Skærtorsdag den 12.: Messe kl. 17.00.

Lejlighed til skriftemål mellem kl. 13.00 og kl. 16.00.

Langfredag den 13.: Liturgi med lidelseshistorien, korshyldest og altergang kl. 15.00.

Påskelørdag den 15.: Vigilie med indvielsen af påskelyset og dåbsvandet. Ordets gudstjeneste med læsninger af profeterne som indledning til midnattens Opstandelsesmesse. Kl. 23.00.

Der er ingen messe anden påskedag.

Religionsundervisning:

Hold 2 og 3: Onsdag den 4. og 25. kl. 17.30.

Hold 1: Ingen undervisning i april.

Lørdag den 28.: De nyvalgte menighedsråd i vor pastoralenhed 4 mødes i Øm til drøftelse af fælles muligheder. Fælles kørsel til Øm aftales.

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg.
Tlf. 86 82 24 15.

Sognepræst Jan Ophoff. O. Præm.

Søndagsmesser kl. 10.

Hverdagsmesser: Onsdag kl. 19 i kirken.
Tirsdag kl. 19.00 hos Jesu små Søstre i Øm. Fredag kl. 8.45 i kirken.
Hver lørdag kl. 16: Rosenkrans.
Søndag d. 1. kl. 10: Efter familiemessen kirkekaffe.

Menighedsrådsvalg fra kl. 9-10 og 11-12.
Mandag d. 2. kl. 14-16: Værestedet.
Onsdag d. 4. kl. 19: Bodsandagt med lejlighed til skriftemål (P. Reymen).
Søndag d. 8. kl. 10: Palmesøndag. Højmesse med palmevielse. Vi samles foran børnehaven. Kl. 19: Økumenisk kirkespil »Getsemane«.

Fra Silkeborg kirke til Metodistkirken med afslutning i Vor Frue Kirke.

Torsdag d. 12. kl. 19: Skærtorsdag. Højmesse og derefter tilbedelse til kl. 21.

Fredag d. 13. Langfredag. Faste- og abstinensdag. Kl. 15: Passionsliturgi. Indtil kl. 19 lejlighed til at modtage Bodens Sakramente.

Lørdag d. 14. kl. 23: Påskevigilie med Midnatsmesse. Bagefter ønsker vi hinanden glædelig påske i Menighedshuset.

Søndag d. 15. 1. påskedag. Kl. 10: Højmesse.

Mandag d. 16. 2. påskedag. Kl. 10: Sangmesse.

Fredag d. 20. kl. 16-18: Religionsundervisning for børn.

søndag d. 22. Hvide Søndag. Kl. 10: Børnenes 1. hl. kommunion. - Reception.

Mandag d. 23. kl. 14-16: Afslutning for Værestedet.

Onsdag d. 25. kl. 19: Efter aftenmessen orientering om menighedsrejsen til Belgien 10/5.

Fredag d. 27. kl. 16-18: Religionsundervisning for børn.

Skt. Norberts Kirke, Vejle

Fjellegade 2, 7100 Vejle.
Tlf. 75 82 08 93.

Søndagsmesse:

Hver lørdag kl. 15. Hver søndag kl. 10.

Søndag d. 1. kl. 10: Højmesse. Valg til menigheds- og pastoralrådet. Valglokale: skolens samlingssal. Valglokalet er åben: lørdag d. 31. marts fra kl. 14.30 til kl. 16.30 og søndag d. 1. april fra kl. 9 til kl. 12. Vær ikke sofavælger! Der skal vælges 7 menighedsrådsmedlemmer og 1 søster og 1 præst og 1 lægmand/kvinde til pastoralrådet.

Lørdag d. 7. kl. 10-13: Sct. Norberts skole holder åbent hus i anledning af de restaurerede bygningers indvielse. Alle er hjertelig velkomne!

Søndag d. 8.: Palmesøndag. Kl. 10: Højmesse med palmeindvielse. BARNEDÅB. Efter messen: menighedskaffe i Samlingssalen. Kl. 14.30: Sygedag på Maria-hospitalet.

Onsdag d. 11. kl. 19.30: Korøvelse i Samlingssalen.

Torsdag d. 12.: Skærtorsdag: Kl. 16.30: Messe med børnenes 1. Hl. Kommunion. Efter messen: Tilbedelse af det Allerheligste Sakramente indtil kl. 24. Andagt.

Langfredag: Faste- og abstinensdag. Kl. 15: Passionsliturgi. Fra kl. 17-19 er kirken åben: Lejlighed til at gå til skrifte.

Påskelørdag: O.B.S. Ingen messe kl. 15! Kl. 23: Kristi opstandelsesmesse. Efter messen: Reception.

Påskesøndag og påskemandag: Begge dage kl. 10: Messe.

Fredag d. 20. og 27.: Religionsundervisning for eftermiddagsholdene. D. 27. dog kun for P. Kerkhofs hold. (Afslutning).

5 Syddjylland

Sct. Knuds kirke, Fredericia

Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.
Sognepræst: Tran duc Thanh Dominique.
Tlf. 75 92 11 76.

Faste gudstjenester:

Hverdage kl. 17.15 i kapellet

Lørdage kl. 17 på skolen, Sjællandsgade
Søndage kl. 10 på Hybyhus, Lundingsvej 17

Festligheder:

Skærtorsdag d. 12.: Messe kl. 16 i kirken bagefter tilbedelse af det allerhelligste Sakramente indtil kl. 21 i kapellet.

Langfredag d. 13.: Faste og bodsdag. Korsvejs andagt kl. 10 – Passions liturgi kl. 15 (i kirken).

Lørdag d. 14.: Påskevigilie kl. 23 i kirken.

Søndag d. 15.: Påskedag – Messe kl. 10

Søndag d. 22.: Trosbekræftelse under messen i kirken kl. 10 – Til lykke kære konfirmander og forældre!

Tilbedelse af Altrets Sakramente: torsdagen efter messen kl. 17.15 i kapellet.

Religionsundervisning: lørdage 22/4 og 5 & 19/5 kl. 15.30.

DUKs møde: fredage 13 & 27/4 og 11 & 25/5 kl. 15 i præstegården.

Børnemesse: søndag d. 5/5 kl. 10

Børnemøde: lørdag d. 28/4 kl. 13.00 i præstegården

Skt. Michaels kirke, Kolding

Tøndervej 17, 6000 Kolding
Sognepræst Georg Bertling
Tlf. 75 52 76 01

Sædvanlige messetider

Søndage: Kl. 8 sangmesse, kl. 10 højmesse.

Hverdage: Mandag til onsdag kl. 17.15 torsdag til lørdag kl. 8.15.

Søndag d. 1.: Valg til menighedsråd og pastoralråd efter begge messer. Der kan vælges tre ud af de ti, der har meldt sig:

Ole Borg f.41, Vejlevej 30, Annette Brødsgaard f.66, Clemensgade 29, Edmund Garsia f.59, Julivænget 3, Benny Jensen f.51, Klebækvej 27, Vamdrup, Helga Malik f.28, Hertug Abelsvej 21, Ole Skov Møller f.48, Møllevang 9 Sdr. Bjert, Marianne Petersen f.34, Grøndalsvej 28, Ulla Roed, f.48, Vesterslette Sjølund, Anna Smitshuysen f.56, Jovavej 1, Elisabeth Sørensen f.49, Januarvænget 59.

Palmesøndag, d. 8. er åbningsfest til påskehøjtid. Vi mødes kl. 10 i skolens sal og går i procession til kirken for at fejre messen.

Skærtorsdag: kl. 19.30 aftenmesse med fodtvætning.

Langfredagsgudstjeneste: kl. 15

Påskelørdag: kl. 21: læsninger af den Gamle Pagt, indvielse af ilden og påskelyset, opstandelsesmesse.

Påskesøndag: kl. 10 højmesse

2. påskedag: kl. 10 sangmesse – Pater Minnaert hører skriftemål
Palmesøndag fra kl. 16 til 18, fra kl. 18.30 til 19.30. Jeg selv giver lejlighed til skriftemål de øvrige dage.

6 Sønderjylland

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg.

Sognepræst Ebbe Simonsen.
Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.
Tlf. 74 42 35 85.

Hver søndag højmesse i kirken kl. 9.30.
Fredag kl. 9.

På ugens første fire hverdage er messen i Als Kloster, Sdr. Landevej 156, som regel kl. 17. Men ring hellere i forvejen: Tlf. 74 43 33 70.

1. april: Søndag. Valg til pastoralråd og menighedsråd.

8. april: Palmesøndag kl. 9.30.

12. april: Skærtorsdag aftenmesse kl. 19.30.

13. april: Langfredag. Passionsliturgi kl. 15.

14. april: Påskeaften. Opstandelsesliturgi kl. 20.

15. april: Påskesøndag; Herrens opstandelse fejres kl. 9.30.

16. april: 2. påskedag messe kl. 9.30.

22. april: 2. påskesøndag kl. 9.30.

29. april: 3. påskesøndag kl. 9.30.

Alle fredage undt. Langfredag er der messe i kirken kl. 9.

De fire første hverdage er der som regel messe i Als Kloster kl. 17.

Sankt Ansgars Kirke, Åbenrå

Søndertorv 1, 6200 Åbenrå.
Ansvarlig præst: Ceferino C. Anez.
Fiskergade 7-9. Tlf. 74 62 35 43.

Hverdagsmesser:

Mandag-onsdag-fredag kl. 19.30.

Tirsdag-torsdag-lørdag kl. 15.30.

Søndagsmesser kl. 10. Derefter kirkekaffe.

Fredag d. 6. april: Jesu Hjerte Fredag, tilbedelse kl. 15-16. Messe med sak. velsignelse kl. 19.30.

Lørdag d. 7.: Messe på vietnamesisk c/o P. Joseph Chau Chu Huy kl. 15.

Søndag d. 8. Palmesøndag: Messe med Palmeprocession kl. 10.

Torsdag d. 12. Skærtorsdag: Messe kl. 19.30.

Fredag d. 13. Langfredag: Langfredags

liturgi kl. 15. Husk: Faste- og Abstinensdag.

Lørdag d. 14. Påskevigilie. Påskeaften Opstandelsesliturgi kl. 19.30.

Søndag d. 15. Påskedag: Herrens Opstandelse. Messe med Trosbekræftelse kl. 10.

Onsdag: Religionsundervisning med Sr. Kristiné og finder sted på Sankt Ansgars Plejehjem, Fiskergade 7-9. Tlf. 74 62 27 30 eller 74 62 35 43.

7 Fyn

Skt. Knuds Kirke, Svendborg

Havnegade 1, 5700 Svendborg.
Sognepræst pater Josef Völk.
Tlf. 62 21 05 42 eller 62 21 36 10.

Træffetid: Torsdag kl. 17-18.

Fredag, lørdag kl. 11-12 el. efter aftale.

Faste messetider:

Søndag og helligdage kl. 10.

Hver torsdag: Kl. 19.

Lørdage kl. 16, undtagen lørdag den 21. Kl. 14.

Søndag d. 1.: Pastoral- og menighedsrådsvalg! Valglokalet er åbent til kl. 12.15.

Mandag d. 2.: Rosenkransgruppen mødes i salen kl. 19.30.

Torsdag d. 5.: Bodsandagt og messe kl. 19. Lejlighed til Skriftemål hos en præst, der kommer udensogns fra.

Fredag d. 6.: Korsvejsandagt: Kl. 19.

Lørdag d. 7.: (Kon.)-Firmanundervisning fra kl. 9.45 til 12. Ministranterne skal være med.

Fra d. 6. til d. 8.: Firmelsesweekend/vest på Ømborgen for alle konfirmander på Fyn og i Jylland.

Palmesøndag d. 8. kl. 10: Palmevielse, uddeling af grenene, procession og højmesse, med Jesu lidelseshistorie efter Mathæus. – I tiden fra den 8. til den 22. viger alle andre fester for påskehøjtid og påskeoktavens liturgi.

Lejlighed til skriftemål før messerne.

Skærtorsdag d. 12.: Messe kl. 17. Vi mindes Jesu indstiftelse af Alterets helligste Sakramente. Efter messen afdækning af de to altre. Derefter tilbedelse i sakristierne indtil kl. 20.

Langfredag d. 13.: Faste- og abstinensdag! Liturgien begynder kl. 15.

Ordets gudstjeneste med Jesu lidelseshistorie efter evangelisten Johannes. De store forbønner. Korsets hyldning. Klagesangen og Kommunion. Kollekten for Det hellige Land.

Påskelørdag d. 14.: Påskevigiliens liturgi begynder kl. 20.

Indvielse af ilden og påskelyset. Procession. Påskelovsang, ordets gudstjeneste. Dåbshøjtideligheden. Allehelgenslitani. Indvielse af dåbsvandet. Dåb. Fornylelse af dåbsløfterne.

Eukaristifejringen. – En glædelig påske!

1. påskedag d. 15.: Herrens Opstandelse! Festgudstjeneste kl. 10.

2. påskedag d. 16.: Messe kl. 10 med dåb.

Lørdag d. 21.: (Kon)firmandundervisning. Fra kl. 9.45 til 12. Sammen med ministranterne. – Messe kl. 14. Kontaktgruppen mødes. Hygge i salen. Alle ældre er velkomne!

Søndag d. 22.: Festgudstjeneste med konfirmation og meddelelse af Firmelsens Sakramente ved generalvikar Paul Marx. Efter messen er der en kort reception.

For blomster til kirkens pyntning til påsken og firmelsessøndagen siger vi på forhånd tak!

Dåb:

Ingrid Johanna Rasmussen Mendoza, datter af Olga Mendoza, født Rasmussen

og Chrispulo Cabrera Mendoza. (Den 7.10.)

Den 28.1.: Mette Norbert Henriksen, datter af Birgitte Norbert Henriksen, født Petersen og Bent Stub Henriksen.

Den 4.2.: Thomas Baagøe Hansen, søn af Nina Maria Baagøe og Steffen Boulou Petersen.

Den 25.2.: Tanja Andrea Pers Petersen, datter af Ann-Louise Pers Petersen og Henning Vagn Petersen. – Forældrene ønskes hjertelig til lykke!

Dødsfald:

Den 3.11.89: Basilius Chociuk, 72 år gammel.

Den 22.1.: Mogens Kristian Bredholt, 62 år.

De hvile i Guds Fred!

Skt. Bendts Kapel, Rudkøbing

Brogade 14, tlf. 62 21 05 42 el. 62 21 36 10.

Søndag d. 1.: Messen kl. 15 bortfalder på grund af menigheds- og pastoralrådsvalget i Skt. Knuds kirke i Svendborg.

2. påskedag d. 16.: Messe kl. 15.

P.S: Vedrørende menigheds- og pastoralrådsvalget den 1. april: Jeg vil gerne sige tak til det gamle menighedsråd for de tre år, som de har arbejdet for vor menighed. De har stillet deres tid og kræfter til rådighed. Tak! Vi håber, at menigheden vil deltage ivrigt i valget.

Biskop Martinsens 25 års bispejubilæum fejres den 16. og 19. maj.

Pastor Hans Jorns 50 års præstjubilæum: Den 23. marts 1990.

80 års fødselsdag: Pater Laurits Brunicaardi. Den 19. april.

Biskoppens retræter:

»Skæbne og Kristentro«. 24-30.6. eller 1.-7.90.

Vor Frelsers Kirke, Assens

Nørregade 3, 5610 Assens.

Sognepræst: J. Kruk.

Tlf. 65 31 09 74 eller 65 31 26 82.

Søndag d. 1.: Valg til menighedsråd og pastoralråd. Messe kl. 14.00.

Søndag d. 15. Påskedag: Messe kl. 10.30.

Vi afslutter fasteaktionen ved at aflevere fastebøsser i kollekten.

Stella Maris Kirke, Nyborg

Vindingevej 9, 5800 Nyborg

Sognepræst: J. Kruk.

Tlf. 65 31 09 74 eller 65 31 26 82.

Træffetid: Torsdag, fredag kl. 9.00-11.00 eller efter aftale.

Søndag d. 1.: Valg til menighedsråd og pastoralråd kl. 11-12 på Stella Maris. Kl. 10 højmesse.

Søndag d. 8. Palmesøndag: Indvielse af palmegrenene, procession og højmesse med lidelseshistorien kl. 10.

Torsdag d. 12. Skærtorsdag: Messe: Kl. 17.00. Derefter tilbedelse til kl. 20.00.

Fredag d. 13. Langfredag: Mindegudstjeneste for Jesu lidelse og død kl. 15.00.

OBS! Faste- og abstinensdag. Kollekten går til Det hl. Land.

Lørdag d. 14. Påskelørdag: Påskens liturgi kl. 19.

Søndag d. 15. Påskedag: Højmesse kl.10.00. Vi afslutter fasteaktionen '90 ved at aflevere fastebøsser i kollekten.

Mandag d. 16. 2. påskedag: Messe kl. 10.00.

Torsdag d. 19.: Studiekreds kl. 19.30. Vi mødes sidste gang i denne sæson. Vi holder hyggeaften.

Søndag d. 29. 3. sø. i påsken: Kl. 10 højmesse. Under messen synger Nyborg Damekoret.

Religions- og konfirmandundervisning for børn og unge: Lørdag d. 21. kl. 10-11.30. **Korsvejsandagt** med sakramental velsignelse: Lørdag d. 7. kl. 16.00.

Sct. Albani Kirke, Odense

Adelgade 1, 5000 Odense C.

Tlf. 66 12 16 64.

Kontortid: Ma. -fr. 10-12, og to. 17-18.

Præsternes træffetider:

P. Gorowski: Ti. 10-12, samt to. 10-12 og 17-18.

P. Huber: Ons. 10-12 og 17-18, samt fr. 10-12.

P. Przybylowicz: Ti., ons. og to. 10-12.

Søndagsmesser: Kl. 8 og 10; i maj-sept. tillige kl. 19/i okt.-april kl. 16.30. 1., 2., 4., 5. søndag: polsk messe kl. 12.

2. søndag: vietnamesisk messe kl. 14.

Hverdagsmesser: Ma. kl. 8, ti., to., lø. kl. 9, ons. kl. 10.30, fr. kl. 19.

Religionsundervisning på Skolen: Onsdag kl. 16 for alle grupperne.

Mini-KUK: Se kalenderen.

Maria-Legionen: Tirsdag kl. 9.30.

Den franciskanske Lægorden: 2. tirsdag i måneden, begyndende med messe kl. 9.

Søndag d. 1.: Valgdagen – valglokalet er åbent i forbindelse med alle messer. Messer kl. 8, 10, 12 (polsk), 16.30. 1.-4. april: Polske retrætedage.

Torsdag d. 5 kl. 14: Møde i De ældres Klub i sognelokalerne. Kl. 19 korsvejsandagt.

Fredag d. 6. kl. 14.30: Mini-KUK på Skolen. Kl. 18.30 tilbedelse og kl. 19.30 aftenmesse.

6.-8. april: Firmand-weekend på Øm.

Søndag d. 8.: Palmesøndag/messer kl. 8, 10, 12 (polsk), 16.30.

Mandag d. 9. kl. 19.30: Møde i DKKF i sognelokalerne.

Torsdag d. 12. Skærtorsdag kl. 17: Højmesse, derefter tilbedelse til kl. 21.

Fredag d. 13. Langfredag kl. 15: Gudstjeneste med korsets hyldning.

Lørdag d. 14. kl. 20: Påskens Liturgi, derefter sammenkomst på skolen.

Søndag d. 15. Påskedag: Messer kl. 8, 10, 12 (polsk). Ingen messe kl. 16.30.

Mandag d. 16. 2. påskedag: Messer kun kl. 10 og 12 (polsk).

Fredag d. 20. kl. 14.30: Mini-KUK på skolen. Kl. 19 aftenmesse.

Søndag d. 22.: Messe kl. 8. Under højmessens kl. 10 meddeles Firmelsens Sakramente. Der er ingen messer kl. 12 og 16.30.

Søndag d. 29.: Messer kl. 8, 10, 12 (polsk), 16.30.

Dalum Klosterkirke:

Søndage: Messe kl. 7.30.

Hverdage: Messe kl. 6.30.

8 Lolland og Falster

Skt. Birgittas Kirke, Maribo

Maria Gade 4, 4930 Maribo

P. Hermann Legut, OFM. conv.

Tlf. 53 88 01 74. Kontortid 10-11,

undtagen mandag og tirsdag

5. søndag i fasten d. 1.: Kl. 10.00 messe. Joh. 11,1-45 fortæller, at Jesus opvakte Lazarus fra de døde.

Da Jesus så Lazarus' søster Maria græde og hørte de andres gråd, blev han meget bevæget. Det er sjældent at se Jesus græde.

Obs! På denne søndag finder valg til menighedsrådet sted kl. 11-13 i menighedssalen.

Palmesøndag d. 8.: Palmegrenene som folk lagde foran Jesus på vejen var udtryk for deres hyldelse til den messianske konge; de råbte: »Gud velsigne Kong Davids Søn! Lovpris ham! Han er den, der kommer fra Gud«. (Matt. 21,9).

Mandag d. 9.: Kl. 16.30 afholdes der en mindegudstjeneste i kirken i anledning af halvtredstidssdagen for Danmarks besættelse. Der herskede den gang undertrykkelse, vold og angst.

Skærtorsdag d. 12.: Kl. 16.30 messe. Johannes skildrer, at Kristus var klar over, han skulle forlade denne verden, der er bundet til synden, og vende hjem til Faderen, til det også for os forjættede land. Johannes sætter Jesu liv og død i forbindelse med den højeste kærlighed til sine venner: »Han elskede dem til det sidste.«

Jesus vaskede disciplenes fødder, det var et eksempel til efterfølgelse.

Langfredag d. 13.: Kl. 15.00 mindes Kristi korsfæstelse.

Jesus led døden ved korsfæstelse og ikke ved stening – et stærkt vidnesbyrd om, at det var romerne, der til syvende og sidst afsagde dødsdommen. Han blev regnet blandt røvere. Påskevigilie d. 14.:

Kl. 20.00. Der skal være en vågeaften, en forventning om »den signede dag« som kommer; den antager en kosmisk karakter. Man læser skabelseshistorien, man fornemmer Jahve selv, der gennem sin kamp mod farao skaber sig sit folk. Folket blev udsonet ved påskelammet, der blev spist. Kristus blev det nye påskelam, som i denne nat gik over fra døden til livet.

1. påskedag d. 15.: Kl. 10.00 messe på dansk; ca. kl. 11.00 messe på polsk. Kristi opstandelse var Guds værk, hvorved Kristus for menneskets skyld og på dets vegne besejrede døden: »Søg de værdier, som kommer ovenfra, hvor Kristus sidder på hæderspladsen ved Guds højre side.« (Kol. 3,1).

2. påskedag d. 16.: Kl. 10.00 messe på latin.

Obs! »Jeg ved blot, at man kan ikke skille kristendommen og Kristus fra hinanden. Det er vel ikke mærkeligt om påsken også for mig er kirkeårets højdepunkt. Teksterne er så stærke, de slår én direkte... Påsken er blevet noget meget voldsomt og særligt for mig.« – Dette er et citat fra bogen »Dronning i Danmark«.

Hendes Majestæt Dronning Margrethe den Anden fylder denne dag 50 år.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov

Bredgade 47, 4900 Nakskov.

Tlf. 53 92 06 81. Giro 7 09 10 60.

Sognepræst: Pater Irenæus OFM conv.

Gudstjenester:

Søndage kl. 10.00

Hverdage kl. 17.00 (undt. lø. 21.4.)

Polsk messe: Polsktalende menighedsmedlemmer gøres opmærksom på, at der vil blive holdt messe på polsk søndag den 29. april kl. 11.15.

Valg til menighedsråd og pastoralråd:

1. Der er mulighed for at stemme pr. brev indtil og med lørdag d. 31.3.

2. Valglokalet (Kolbehuset) er åbent søndag den 1. april fra kl. 9.00 indtil kl. 13.00.

3. Enhver katolik, som på valgdagen er fyldt 16 år og er opført på valglisten, er valgberettiget.

Gudstjenesterne i påsken:

Palmesøndag kl. 10.00. – Husk at tage en palmesøndagsbuket med hjemmefra.

Skærtorsdag kl. 19.00. – Husk at tage familiens opsparede gave til fasteaktionen med.

Langfredag kl. 15.00.

Påskelørdag ingen gudstjeneste.

Påskedag. Påskehøjtideligheden begynder kl. 6.00. Efter messen samles menigheden til fælles påskemorgenbord i Kolbestuen. Børnene er velkomne til at samle påskeæg i præstegårdshaven.

Højmassen påskedag kl. 10.00.

2. påskedag. Højmesse kl. 10.00.

Biskoppens jubilæum i maj.

Nærmere oplysninger ang. menighedens deltagelse i festarrangementet i anl. af biskoppens jubilæum meddeles til påske.

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.

Tlf. 54 85 07 39.

For Lolland-Falster.

Søndag d. 22. april: Efter højmassen kl. 10.00 generalforsamling for medlemmerne af Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund. Mødet afholdes i Fredensgade 15, Nykøbing F.

Weekendens gudstjenester:

Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 16.00. Søndag kl. 10.00.

Søndag d. 1.: kl. 10.00 Højmesse. Denne søndag finder valget til menighedsråd og pastoralråd sted. Valglokalet, salen ved siden af kirken, er åbent fra kl. 9.00-13.00. Der er kirkekaffe på scenen.

Fredag d. 6.: kl. 19.00 Bodsandagt, som forberedelsen af påskefesten.

Søndag d. 8.: Palmesøndag. Kl. 10.00 højmesse. Gudstjenesten starter i salen.

Torsdag d. 12.: Skærtorsdag. Kl. 19.00 fejringen af denne dags liturgi. Kollekten til Caritas.

Fredag d. 13.: Langfredag. Kl. 15.00 Langfredagens liturgi. Kollekt til det Hellige Land.

Lørdag d. 14.: kl. 12.00 Velsignelse af brød, æg m.m. i kirken. Kl. 22.30 Påskens nattens liturgi.

Søndag d. 15.: 1. påskedag. Kl. 10.00 Højmesse. For børnene er der påskeæg i haven, når vejret er godt.

Mandag d. 16.: 2. Påskedag. Kl. 10.00 Højmesse.

Fredag d. 20.: kl. 18.30 Bodsandagt i kirken, som en forberedelse til den 1. H. Kommunion. Børn og forældre bør være til stede.

Søndag d. 22.: kl. 10.00 Højmassen. Flere børn fra menigheden vil modtage den 1. hellige kommunion.

9 Sydøstsjælland

Vor Frue Kirke, Næstved

Præstøvej 29, 4700 Næstved.

Tlf. 53 72 09 85.

Sognepræst: Pater Julian Bodnar. Træffes bedst tir., fre. og lørd. mellem kl. 11-12.

Faste gudstjenester: Søndage kl. 8.00 messe på Maria-Elisabeths Hj.

Kl. 10.00: Højmesse i Vor Frue Kirke.

Søndag d. 1.: Kl. 11.00 til kl. 13.00: Valg til menigheds- og pastoralråd.

Valgsted: Menighedssalen. Valgstyrelsen og sognepræsten opfordrer menigheden til at møde talrigt op på valgdagen.

Fredag d. 6.: Kl. 18.00-19.00: Tilbedelse foran det udstillede sakramente på Maria-Elisabeths Hj. Kl. 19.00: Messe.

palmesøndag d. 8.: Kl. 10.00: Palmeindvielse, procession, messe.

Skærtorsdag d. 12.: Kl. 17.00: Nadverens

indstiftelse fejres. Tilbedelse indtil kl. 20.00.

Langfredag d. 13. Kl. 15.00: Langfredagsliturgi. Kommunion. Kollekten: til Det hellige Land. Husk! Langfredag er faste- og abstinensdag.

Påskelørdag d. 14. Kl. 20.00: Påskelørdagsliturgi med opstandelsesmesse. Derefter er der sammenkomst i menighedssalen.

1. påskedag d. 15. Kl. 8.00: Messe på Maria-Elisabeths Hj. Kl. 10.00: Højmesse. Ingen polsk messe.

2. påskedag d. 16. Kl. 8.00: Messe på Maria-Elisabeths Hjem. Kl. 10.00: Polsk messe.

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg. Præsten træffes: Marienbergvej 9 st. th. Tlf. 53 77 39 27, on., to., søn., ellers i Næstved tlf. 53 72 09 85.

Hver søndag kl. 10.00: Messe.

Søndag d. 1. finder valget til menigheds- og pastoralråd sted. Afstemningen foregår i våbenhuset mellem kl. 9.30-11.30.

Valgstyrelsen og sognepræsten opfordrer menigheden til at møde talrigt op på valgdagen.

Palmesøndag d. 8. Kl. 10.00: Palmeindvielse, procession og messe med oplæsning af Kristi lidelses historie. Menighedskaffe efter messen.

Skærtorsdag d. 12. Kl. 16.00: Nadverens indstiftelse fejres.

1. påskedag d. 15. Kl. 10.00: Højmesse.

2. påskedag - ingen messe.

Søndag d. 29. Kl. 10.00: Meddeler generalvikar pater Paul Marx firmelsens sakramente. Derefter er der reception i præsteboligen, hvor alle er hjertelig velkomne!

10 Vestsjælland

Skt. Maria Kirke, Kalundborg

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.

Sognepræst: Stephen Holm,

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Tlf. 53 52 06 45.

Pastoralassistent: Sr. Helene, Karl Borromæussøstrenes kommunitet, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.

Tlf. 53 51 29 41.

Søndagsmesse: Kl. 15.00 - med efterfølgende kirkekaffe.

Hverdagsgudstjenester i Skt. Karls kapel: Onsdag kl. 17 og fredag kl. 19 ordets gudstjeneste med kommuniionsuddeling; om onsdagen som afslutning på hyggeeftermiddag, der begynder kl. 14.

Religionsundervisning for 8.-9. klasse ved sognepræsten: Søndag den 1. april fra kl. 14.

Ungdomsundervisning i Slagelse: Fredag den 6. april.

Ungdomsretrætedag: Påskelørdag den 14. fra kl. 13 i Slagelse.

Børneundervisning: Torsdagene den 5. og 19. april (v. søstre).

Søndag den 1.: 5. søndag i fasten. Messe kl. 15. Valgdag for nyt menighedsråd og pastoralråd. I Kalundborg: fredsvalg.

Fredag den 6.: Månedens 1. fredag. Kl. 19.00 ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20.00 (i kapellet).

Søndag den 8.: Palmesøndag, Jesu indtog til sin lidelse. Den stille uge begynder.

Kl. 15.00 palmevielse, palmeprocession og messe med oplæsning af Kristi lidelses-historie.

Skærtorsdag den 12., langfredag den 13. og ganske særlig påskemat den 14.-15. henvises og opfordres menigheden i Kalundborg til at tage del i disse dages højtidelige gudstjenester i *sognekirken i Slagelse*: Skærtorsdag kl. 17, langfredag kl. 15 og påskelørdag kl. 21. Se nærmere under »Slagelse«.

Søndag den 15.: Påskesøndag. Kristi opstandelses Fest.

Kl. 15.00: Højtidelig påskemesse med påskelovsang, vievands-indvielse og fornyelse af dåbsløfterne.

Mandag den 16.: 2. påskedag. Kl. 15.00 ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion (i kapellet).

Søndag den 22.: 2. søndag i påsken, Hvidesøndag. I dag fejres messen kl. 15 delvis på latin.

Søndag den 29.: Højtideligholdelse af festen for den hellige Ludvig-Maria af Montfort, de montfortanske ordensfamiliers grundlægger, (egentlig den 28. april). Kl. 15.00 festmesse.

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.

Tlf. 53 61 03 92.

Sognepræst Hans Esmark.

Tlf. 42 26 14 04.

Sankt Josef Søstrene.

Tlf. 53 61 73 71.

Søndag d. 1.: 5. søndag i fasten fejres med p. Gregoire kl. 10. **Valgdag i bispedømmet** til menighedsråd og pastoralråd. Der er fredsvalg til menighedsrådet (antal af opstillede kandidater svarer til rådets størrelse). Men vi skal stemme til pastoralrådet. Stemmeboksen er åben kl. 9-11.30, undtagen i messetiden.

Søndag d. 8. Palmesøndag: Fejres med pater Gregoire kl. 10. Ved offergang under gudstjenesten, indsamles de violette Caritas-spærebøsser, hvis indhold sendes samlet til Caritas.

Skærtorsdag d. 12.: Fejres med pater Dudek kl. 17.

Langfredag d. 13.: Gudstjeneste med pater Dudek kl. 15.

Påskelørdag d. 14.: Påskemesse med pater Dudek kl. 20. Efter messen ønsker vi hinanden glædelig påske med et glas påskesherry.

Søndag d. 15.: Ingen messe.

Mandag d. 16.: Påske-messe med sognepræsten kl. 10.

Søndag d. 22.: 2. søndag i påsken fejres med p. Gregoire kl. 10.

Søndag d. 29.: 3. søndag i påsken fejres med p. Gregoire kl. 10, og efter messen siger vi til lykke til æresprælaten, som fylder år tirsdag d. 1. maj. Her siger vi til lykke!

11 Midtsjælland

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk

Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.

Sognepræst: Stephen Holm,

Frederiksgade 7, 4300 Slagelse.

Tlf. 53 52 06 45.

Gudstjenesteleder: Jan Tecza,

Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk.

Tlf. 53 44 15 62.

Pastoralassistent: Sr. Helene, Karl Borromæus-søstrenes kommunitet,

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.

Tlf. 53 51 29 41.

Sr. Engeline, Carl Reffsvej 2B,

4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.

Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30. (Ingen messe på selve søndagen).

Kirkekaffe.

Onsdags-andagter ved sr. Engeline: den

18. og 25. april kl. 19.15.

Religionsundervisning for børn og unge: Lørdag den 31. marts og 21. april i forlængelse af søndagsmessen.

Ungdomsundervisning i Slagelse: Fredag den 6. april kl. 19.

Påskeretrætedag for vor pastoralenheds unge over 16 år: Påskelørdag den 14. april fra kl. 13 i menighedshuset i Slagelse.

Påskensgudstjenesten og den efterfølgende menighedsfest danner afslutning.

De voksnes studiekreds mødes månedens 4. mandag, d.v.s. **mandag den 23. april** kl. 19.30, denne gang hos Birthe Hjort,

Skyttensvej 29 i Holbæk (troslære-gennemgang v. sognepræsten).

Lørdag den 31. marts: 5. søndag i fasten. Efter messen kl. 15.30 er der valg af nyt menighedsråd og pastoralråd, ligesom der er undervisning af vore børn og unge.

Torsdag den 5. april: Kl. 19.15 ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20.

Lørdag den 7.: Palmesøndag, Jesu indtog til sin lidelse. Den stille uge begynder. Kl. 15.30 palmevielse og messe med oplæsning af Kristi lidelses historie.

Torsdag den 12.: Skærtorsdag. Mindedagen for Kristi indstiftelse af altrets og præstevielsens sakramenter.

Kl. 17.00 aftenmesse. Efter messen tilbedelse ved sakramentet indtil kl. 20.

Fredag den 13.: Langfredag. Mindedagen for Kristi korsdød. Faste- og abstinensdag.

Kl. 15.00 liturgisk gudstjeneste med oplæsning af Kristi lidelses historie, korsets hyldning og kommunion.

Lørdag den 14.: Påskelørdag Kl. 13 begynder - i Slagelse - de unges påske-retrætedag.

Påskentatten er »natten over alle nætter«. Den store opstandelses-gudstjeneste, årets vigtigste gudstjeneste, fejres samlet for vor pastoralenheds tre menigheder i Vor Frue Kirke i Slagelse. Den begynder kl. 21 og har som højdepunkt den festlige påskehøjmesse. Efter gudstjenesten fortsætter opstandelsesfesten i menighedshuset. Se nærmere under »Slagelse«.

NB: Slut op om denne vigtige gudstjeneste og gør en indsats for at komme til Slagelse!

NB

Søndag den 15.: Påskesøndag, Kristi opstandelsesdag.

Ingen gudstjeneste i Holbæk (NB!)

Mandag den 16.: 2. påskedag.

Kl. 15.30 højtidelig påskemesse med påskelovsang, indvielse af nyt dåbsvand og fornyelse af vore dåbsløfter. Ved messens slutning meddeles *dåbens sakramente* til Nuala og Jesper Riis-Kristensens nyfødte tvillinger.

Lørdag den 21.: 2. søndag i påsken, Hvidesøndag. Kl. 15.30 påskemesse, fejret delvis på latin.

Lørdag den 28.: Festen for den hellige Ludvig-Maria af Montfort, de montfortanske ordensfamiliers grundlægger. Kl. 15.30 festmesse.

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Sognepræst: Stephen Holm.

Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen. Tlf. 53 52 06 45.

Faste messetider: Alle søndage: Højmesse kl. 10.00.

Hverdage i Skt. Montforts kapel, normalt således:

Mandag kl. 17.15, tirsdag, onsdag og torsdag kl. 11.15, fredag kl. 19.15. Lørdag ingen.

Kommunitetets bønner normalt således:

Rosenkransbøn kl. 12, vesper kl. 18, søndag dog kl. 18.45.

Børne- og ungdomsundervisning: Sæsonafslutning fredag den 6. april. Undervisning kl. 18-19, korsvejsandagt i kirken kl. 19.15. Afslutningsfest i menighedshuset sammen med de ældre unge indtil kl. 22.45.

Påskeretrætedag for vor pastoralenheds unge over 16 år: Påskelørdag den 14. april fra kl. 13 i menighedshuset i Slagelse.

Påskensgudstjenesten og den efterfølgende menighedsfest danner afslutning.

Søndag den 1.: 5. søndag i fasten. Valg af nyt menighedsråd i forbindelse med kirkekaffe efter højmessens kl. 10. Kirkebil fra Korsør.

Mandag den 2.: Månedens 1. mandag. Kl. 17.15 messe. Kl. 18-19 tilbedelse foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordenskald (i kapellet).

Fredag den 6.: Kl. 11.15 messe i kapellet. Kl. 19.15 korsvejsandagt og sakramental velsignelse i kirken.

Søndag den 8.: Palmesøndag, Vor Herres indtog til sin lidelse. Den stille uge begynder. Kl. 10.00 palmevielse, palmeprocession og højtidelig messe med oplæsning af Kristi lidelses historie.

Torsdag den 12.: Skærtorsdag. Mindedagen for Kristi indstiftelse af altrets og præstevielsens sakramenter.

Kl. 10.00 laudes i kapellet.

Kl. 17.00 højtidelig aftenmesse med børnenes første hellige kommunion. Ved messens slutning bæres sakramentet til sidealteret, hvor der holdes tilbedelse indtil midnat.

Fredag den 13.: Langfredag, mindedagen for Kristi død, faste- og abstinensdag.

Kl. 10.00 laudes.

Kl. 15.00 liturgisk gudstjeneste med oplæsning af Kristi lidelses historie, korsets hyldning og kommunion.

Lørdag den 14.: Påskelørdag Kl. 13 begynder de unges retrætedag.

Kl. 21 begynder påskentattens store opstandelsesgudstjeneste med læsningerne, påskelysets indvielse og påskelovsangen. Gudstjenestens højdepunkt er påskehøj-messen, under hvilken dåbsvandets indvielse og dåbsløfternes fornyelse finder sted.

Slut talstærkt op om denne årets vigtigste gudstjeneste.

Efter gudstjenesten fortsætter opstandelsesfesten i menighedshuset, hvor vi over et glas vin og lidt spiseligt ønsker hinanden glædelig påske. Tonerne fra discotek »Montfort« vil give os lejlighed til, osse legemligt at give udtryk for vor opstandelsesglæde.

Søndag den 15.: Påskesøndag, Kristi opstandelses Fest.

Kl. 10.30 (NB!) Festlig påskehøjmesse. Kirkebil fra Korsør.

Kl. 18.45 påske-vesper.

Mandag den 16.: 2. påskedag. Kl. 10 påskehøjmesse, sunget delvis på latin.

Søndag den 22.: 2. søndag i påsken, Hvidesøndag. Kl. 10 højtidelig påskemesse med *de 14-åriges trosbekræftelse*.

Søndag den 29.: Højtideligholdelse af festen for den hellige Ludvig-Maria af Montfort, de montfortanske ordensfamiliers grundlægger, (egentlig den 28. april).

Kl. 10.00 festmesse.

Skt. Pauls Kirke, Tåstrup

Køgevej 162, 2630 Tåstrup.

Sognepræst: Frank Jobst, O.M.I. Tlf. 42 99 07 28.

Messetider marts: Søndag: Højmesse kl. 10.00. Onsdag: Messe kl. 19.00. Torsdag: Messe kl. 16.00.

Lørdag: Messe kl. 17.00 (søndagsmesse).
Lørdag d. 31.: Ingen lørdagsmesse p.gr.a. rengøring i kirken.

Messetider april:

Søndag: Messe kl. 8.30. Højmesse kl. 10.00.

Onsdag: Messe kl. 19.00.

Torsdag: Messe kl. 16.00.

Ingen lørdagsmesser fra 1.4. til 1.10. 90.

Jesu Hjertemesse fredag den 6.4. kl. 9.00.

Kirkekaffe hver søndag efter 10-messen.

Assumptionssøstre: Den Gamle Smedje,

Bygaden 53, messe hver tirsdag kl. 19.30, derefter åbent hus.

Religionsundervisning: Søndag d. 1. og 8. Weekend på Sct. Pauls skole fra fredag d. 27. til søndag d. 29. Den 1. og 8. er der tillige undervisning for de allermindeste i menighedssalen fra 9.45 til efter prædiken.

Firmelsesundervisning: Torsdag d. 19. kl. 16.00.

Spejderne: Ulvemøde hver onsdag kl. 18.30 til 20.00. Spejdermøde hver onsdag kl. 19.45.

KUK: Program meddeles fra gang til gang.

Kolping: Onsdag d. 4. »Vi besøger Tycho Brahe Planetariet.

Onsdag d. 25. kl. 19.30: Spilleaften.

Aktiviteter: Menighedsrådsvalg! Pastoralrådsvalg! søndag d. 1. fra kl. 9 til kl. 14. Denne søndag er der også dansk/vietnamesisk messe kl. 10.-

Onsdag d. 4. kl. 19: Bodsandagt.

Fredag d. 6. kl. 9: Jesu Hjerte messe.

Søndag d. 8. kl. 10: Palmesøndagsmesse med uddeling af grene i salen og procession til kirken.

Torsdag d. 12. kl. 17: Skærtorsdagsmesse.

Fredag d. 13. kl. 15: Langfredags-liturgi.

Lørdag d. 14. kl. 20: Påskelyset tændes - påskenatsmesse.

Søndag d. 15. kl. 10: Påskehøjmesse.

Mandag d. 16: Kun en messe, nemlig kl. 10.

Søndag d. 29. kl. 10: Børnemesse - alle er velkomne.

Påskelørdag d. 14.: Liturgi og påskemesse kl. 22. Bagefter hyggeligt samvær i menighedssalen.

Søndag d. 15. Påskedag: Messe kl. 9.

Mandag d. 16. 2. påskedag: Ingen messe.

Tirsdag d. 17.: Kommunionsgudstjeneste hos søstrene på Møllebakken kl. 14.30.

Troselæreaften - Troen kan bære - under ledelse af Ole Lundsteen kl. 19.30.

Søndag d. 22. Hvide søndag. 1. kommunionssfest i familie-messen kl. 11.

Tirsdag d. 24.: Messe hos søstrene på Møllebakken kl. 14.30.

Troselæreaften - Troen kan bære - under ledelse af Ole Lundsteen kl. 19.30.

Torsdag d. 26.: Fælles menighedsrådsmøde for regionens fire nye menighedsråd, i Helsingør kl. 19.30.

Søndag d. 29.: Latinsk højmesse kl. 9.

Skt. Hans Kirke

Marievej 6, Hørsholm

Sognepræst Jac. Muiser

Bistrup Byvej 4, Birkerød.

Tlf. 42 81 27 96, helst mel. kl. 9-10.

Pastor Peter Nissen, Bredgade 69,

Kbh. K. Tlf. 33 93 19 48.

Søndagsmesser:

Skt. Hans Kirke kl. 10.

Mikkelborg, Strandvej 352 kl.8.

Torsdag messe kl. 10.30 i Skt. Hans Kirke.

Skriftemål:

Lejlighed til at skrive i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.

Søndag d. 1.: Valg til menighedsråd og pastoralråd. Valglokalet åbent kl. 11-12.30.

Søndag d. 8.: Palmesøndag. Indvielse af »palmegrene«, familiemesse. Kirkekaffe. **Mandag d. 9.:** Ældreklubben holder møde på Nordvanggaard kl. 13.30.

Tirsdag d. 10.: Oliemesse i Sct. Ansgar kirke kl. 17.

Torsdag d. 12. Skærtorsdag: Højtidelig messe kl. 16, med 1. Kommunion.

Fredag d. 13. Langfredag: Gudstjeneste kl. 15.

Lørdag d. 14. Påskevigilie og påskemesse kl. 21. Derefter samles vi i salen.

Søndag d. 15. Påskedag: Højmesse kl. 10.

Mandag d. 16.: 2. påskedag: Messe kl. 10.

Torsdag d. 19.: Religionsundervisningen har afslutning. Kl. 16: Nordvanggaard.

Torsdag d. 26.: Tværsogsmøde for de nye menighedsråd i Nordsjælland. I Helsingør kl. 19.

Vor Frue Kloster, Åsebakken

Høsterkøbvej 3, 3460 Birkerød.

Benediktinerkloster, tlf. 42 81 06 98.

Søn- og helligdage: Terts og højmesse kl. 8.20.

Hverdage: Terts og højmesse kl. 7.50.

Skærtorsdag d. 12.: Messe kl. 19.15.

Langfredag d. 13.: Liturgi kl. 15.

Påskedag d. 15.: Påskevigilierne kl. 4.30.

Terts og højmesse kl. 8.45.

Den Hellige Families Kirke

Bistrup Byvej 4, Birkerød.

Sognepræst Jacob Muiser.

Tlf. 42 81 27 96 helst mellem kl. 9-10.

Søndagsmesserne: Kl. 8 og kl. 10.

Tirsdag messe kl. 10.

Fredag aftenmesse kl. 19.30.

Skriftemål: Lejlighed til at skrive i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale. Tilbedelse af Alterets hl. Sakramente efter aftenmesse kl. 19.30 på Nordvanggaard.

Søndag d. 1.: Valg til menighedsråd og pastoralråd. Valglokalet åbent fra 8-12.30.

Søndag d. 8. Palmesøndag: Indvielse af

»Palmegrene«, familiemesse. Kirkekaffe. **Mandag d. 9.:** Ældreklubben har møde kl. 13.30.

Tirsdag d. 10.: Oliemesse i Sct. Ansgar Kirke kl. 17.

Torsdag d. 12. Skærtorsdag: Højtidelig messe kl. 16 med tilbedelse indtil kl. 22.

Fredag d. 13. Langfredag: Gudstjeneste kl. 15.

Lørdag d. 14.: Påskevigilie og påskemesse kl. 21.30. Derefter samles vi i kostalden.

Søndag d. 15. Påskedag: Højmesse kl. 10, ingen 8-messe.

Mandag d. 16. 2. påskedag: Højmesse kl. 10, ingen 8-messe.

Torsdag d. 19.: Religionsundervisningen har afslutning. Kl. 16 Nordvanggaard.

Lørdag d. 21.: Retrætedag for børnene der skal til 1. kommunion kl. 10-12.30.

Søndag d. 22.: 1. kommunion.

Mandag d. 23.: Præstemøde kl. 18.

Torsdag d. 26.: Ministrantmøde for alle ministranter kl. 16-18.

Tværsogsmøde for de nye menighedsråd i Nordsjælland. I Helsingør kl. 19.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød

Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. 42 25 55 31.

Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl.9-10, dog undtagen søndag og mandag.

Sankt Vincent Søstre: Tlf. 42 26 78 65.

Søndagsmesser: Kl. 10.

Hverdagsmesse: Tirsdag, onsdag, torsdag kl. 17. Fredag kl. 8.30.

Søndag d. 1. 5. søndag i fasten, messen fejres kl. 11. **Valgdag** til menighedsråd og pastoralråd. Stemmelokalet er åbent udenfor messen, i tiden kl. 8-12.

Tirsdag d. 3.: Messe kl. 18.

Torsdag d. 5.: Korsvejs-andagt kl. 17 og kort eukaristi.

Søndag d. 8. Palmesøndag: Familiemesse kl. 9 med indvielse af palmegrenene. Ved offergang under messen, indsamles de lilla Caritas sparebøsser, hvis indhold sendes samles til Caritas.

Onsdag d. 11.: Påskemåltid kl. 19: Tilmelding på listen i våbenhuset.

Skærtorsdag d. 12.: Messe kl. 17.

Langfredag d. 13.: Gudstjeneste kl. 15.

Påskelørdag d. 14.: Liturgi og påskemesse kl. 20. Efter gudstjenesten ønsker vi hinanden glædelig påske med sherry.

Søndag d. 15.: Påskedagsmesse kl. 11.

Mandag d. 16.: Ingen messe.

Onsdag d. 18.: Messe kl.17.

Torsdag d. 19.: Messe kl. 17.

Fredag d. 20.: Messe kl. 8.30.

Søndag d. 22. Hvide søndag: 1. kommunion fejres i Familie-messen kl. 9.

Tirsdag d. 24.: Messe kl. 17.

Onsdag d. 25.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 26.: Messe kl.17.

Fælles menighedsrådsmøde for regionens fire nye menighedsråd i Helsingør 19.30.

Fredag d. 27.: Messe kl. 8.30.

Søndag d. 29. 3. søndag i påsken, messen fejres kl. 11.

Menighedsrådsformand: Henning Heine-meier, Markskellet 5, 2720 Vanløse. Tlf. 31 74 13 05.

Sædvanlige messetider: Søndag kl. 10.30. Tirsdag kl. 10.00. Derefter samvær i præstegården. Onsdag og fredag kl. 19.00.

Søndag messe kl. 10.30.

Tirsdage kl. 10. Derefter samvær.

Onsdag og fredag kl. 19.

Søndag d. 1.: Messe kl. 10.30. Valg til menigheds- og pastoralråd. Valget foregår mellem kl. 11.30 og kl. 14. Ingen rytmisk messe denne dag!

Fredag d. 6.: Bodsriturgi med skriftemål kl. 19. Ingen korsvej eller messe!

Søndag d. 8. Palmesøndag: Kl. 10.30 messe med indvielse af grenene og menighedens procession. Medbring gerne egne grene!

Den Stille Uge begynder.

Skærtorsdag d. 12.: Messe kl. 16, hvorunder vi kan aflevere vor fastealmisse foran alteret.

Langfredag d. 13.: Faste- og abstinensdag. Kl. 15 fejres langfredagsliturgien med læsning af Jesu lidelseshistorie og hyldning af det tomme kors. Efter liturgien stille andagt i tilstødende »sakraments kapel«.

Påskevigilie lørdag d. 14.: Kl. 23 åbnes kirken. Påskennatten indledes med ilden og lysets indvielse. Vi tilbringer natten som en »vågenat for Herren«, der går over i eukaristien, for at slutte ud på de små timer med spisning.

Påskedag d. 15.: Påskemesse kl. 10.30.

2. påskedag d. 16.: Messe kl. 10.30.

Hvidesøndag d. 22.: Messe kl. 10.30.

Søndag d. 29.: Messe kl. 10.30.

Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.

Tlf. 42 94 76 94.

Sognepræst: Lon Konold O.M.I.

Messetider:

Lørdag kl. 17.00.

søndag kl. 9.30, kl. 11.00 (engelsk).

Hverdage:

Tirsdag kl. 9.30 (engelsk).

Onsdag kl. 9.30.

Fredag kl. 19.30.

Tilbedelse: Tirsdag kl. 19.30-20.30.

Lejlighed til skriftemål fra kl. 19.

Ungdomsklubber:

Maxi-KUK: Hver torsdag kl. 19.00.

Mini-KUK: Spørg May Weber Nielsen.

Tlf. 42 94 93 31.

April

Søndag d. 1.: Valg til Menighedsråd og Pastoralråd.

Tirsdag d. 3.: Kl. 19.00: Bodsandagt.

Søndag d. 8.: Kl. 09.30: Palmesøndag, Palmevielse.

Torsdag d. 12.: Kl. 19.30: Skærtorsdag, Nadverens indstiftelse (dansk/engelsk).

Fredag d. 13.: Kl. 15.00: Langfredag, mindegudstjeneste (dansk/engelsk).

Lørdag d. 14.: Kl. 22.00: Påskelørdag, påskeliturgi (dansk/engelsk).

Søndag d. 15.: Påskedag, messer som om søndagen.

Mandag d. 16.: 2. påskedag. Messe kl. 9.30.

Lørdag d. 21.: Tro og Lys. Kl. 13.00.

Søndag d. 22.: Kl. 9.30 familiemesse, kirkekaffe efter messen.

Lørdag d. 28. og søndag d. 29. april: Troselære weekend på Vangegård. Se opslag.

12 Nordsjælland

Skt. Vincents Kirke, Helsingør

Nygade 8B. Tlf. 49 21 05 71.

Sognepræst Hans Esmark,

Møllestræde 10B, 3400 Hillerød.

Tlf. 42 26 14 04.

Diakon Ole Lundsteen, Nygade 8B,

Helsingør. Tlf. 49 21 05 71.

Sankt Vincent Søstre: Tlf. 49 21 75 47.

Søndag d. 1. 5. søndag i fasten. Valgdag.

Vi skal vælge repræsentanter til vores menighedsråd, samt til pastoralrådet.

Valghandlingen finder sted i våbenhuset fra kl. 10-12.45.

Tirsdag d. 3. Korsvejs-andagt kl. 19.30.

Vi går kirkens korsvej sammen. Herefter Kommunionsgudstjeneste kl. 20.

Søndag d. 8. Palmesøndag kl. 11: Familiemesse. Under messen indsamles de lilla faste-sparebøsser til Caritas.

Tirsdag d. 10.: Pensionisttræf kl. 14.30 hos søstrene på Møllebakken. Messe kl. 14.30-15.

Onsdag d. 11.: Påskemåltid i menighedssalen i Hillerød kl.19. Hillerød indbyder os til at fejre den kulturelle baggrund for eukaristiens indstiftelse af Jesus skærtorsdag. Nærmere info på opslag og tilmeldingsliste i våbenhuset.

Skærtorsdag d. 12.: Messe kl. 20.

Langfredag d. 13.: Gudstjeneste kl. 15.

13 Hovedstadsområde NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj.

Tlf. 31 28 17 00.

Sognepræst: Pater Knud Aage Nielsen

S.J. Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag kl. 10.30-11.30 på sognekantoret. Øvrige dage kl. 10-12 på tlf. 31 71 79 66.

14 Hovedstads-
område NØ

Skt. Andreas Kirke, Ordrup
Sognepræst Czeslaw Kozon,
Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund.
Tlf. 31 64 04 22
(bedst 9-10), undtagen mandag.
Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst 8-9).
Sognekantor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 30 39 mandag-fredag kl. 9-12. (Onsdag lukket).
Messestider:
Søndag: Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 10.00.
Hverdage: Mandag-torsdag messe kl. 8.00.
Fredag: Kl. 16.00: Udstilling af sakramentet til tilbedelse. Kort andagt. Messe kl. 17.00. Lørdag: Messe kl. 11.30.
Søndag d. 1.: Kl. 10.00 latinsk højmesse. Valg til menighedsråd og pastoralråd.
Fredag d. 6.: Jesu Hjerter-fredag. Se under messetider.
Lørdag d. 7.: Kl. 11.00 korsvejsandagt. Derefter messe.
Palmesøndag d. 8.: Kl. 10.00 palmeindvielse (ved Mausolæet), procession, højmesse.
NB: Ingen messe kl. 8.00.
Skærtorsdag d. 12.: Kl. 17.00 højmesse. Tilbedelse indtil midnat.
Langfredag d. 13.: Kl. 15.00 liturgisk gudstjeneste. Faste- og abstinensdag.
Påskelørdag d. 14.: Kl. 22.00 påskevigiliens liturgi.
Påskesøndag d. 15.: Kl. 10.00 højmesse.
NB: Ingen messe kl. 8.00.
Mandag d. 16.: 2. påskedag. Kl. 10.00 sangmesse.
NB: Ingen messe kl. 8.00.
Tirsdag d. 24.: Kl. 15.00 rosenkransbøn hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45, Ordrup. Alle er velkomne efter tilmelding på telefon 31 63 63 82.

Skt. Knud Lavards Kirke
Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby.
Pastor G. Uttenthal Nibler.
Tlf. 42 87 77 12.
Kirkekantor tlf.: 42 87 39 33 kl. 10-12.
Søndag d. 1. kl. 9.30: Familiemesse. Kl. 11.00 søndagsmesse.
Onsdag d. 4. kl. 13.00: Ældreklubbens møde.
Torsdag d. 5. kl. 19.00: Fastemeditation i kirken.
Lørdag d. 7. kl. 17.00: Søndagsmesse med palmevielse.
Søndag d. 8. kl. 11.00: Palmesøndagsmesse med efterfølgende kirkekaffe.
Torsdag d. 12. kl. 17.00: Fodtvætning og skærtorsdagsmesse. Kl. ca. 19.00 jødisk påskemåltid i præstegården. Tilmelding til sognepræsten senest 8. april.
Fredag d. 13. kl. 15.00: Langfredagsgudstjeneste.
Lørdag d. 14. kl. 21.30: Påskens liturgi med efterfølgende agape.
Søndag d. 15. kl. 9.30: Familiemesse. Kl. 11.00 påskedagens messe.
Mandag d. 16.: 2. påskedag ingen messe eller gudstjeneste.
Fredag d. 20. kl. 16-18: Forberedelse af børnene til første kommunion.
Lørdag d. 21. kl. 10-12: Forberedelse af børnene til første kommunion. Kl. 17.00 søndagsmesse.
Søndag d. 22. kl. 11.00: Søndagsmesse med børnenes første højtidelige kommunion.

Onsdag d. 25. kl. 13.00: Ældreklubbens møde.
Torsdag d. 26. kl. 19.00: Voksenstudiegruppe A i menighedssalen.
Lørdag d. 28. kl. 12-14: Forberedelse af konfirmanderne. Kl. 17.00 søndagsmesse med dialogprædiken.
Søndag d. 29. kl. 11.00: De unges trosbefægtelse og søndagsmesse.

Johanneskirken, Søborg
Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg.
Sognepræst Knud Aage Nielsen, S.J.
Bopæl: Jens Jessensvej 5, 2000 F.
Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Andre hverdage kl. 10-12 på tlf. 31 71 79 66.
Menighedsrådsformand Ove Leerbeck.
Bopæl: Salamandervej 24, 2800 Bagsværd. Tlf. 42 98 23 84.
Skærtorsdag: Messe kl. 17.
Langfredag: Gudstjeneste kl. 15.
Påskelørdag: Påskens liturgi kl. 20.
I øvrigt alle søndage: Messe kl. 10.
Til påskens gudstjenestetider må vi dog knytte den kommentar, at vi håber, at gudstjenesterne kan gennemføres. Med den nuværende præstemangel kan vi jo ikke være helt sikre.

Skt. Therese Kirke
Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Giro 4 08 38 30.
Sognepræst: Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst kl. 9-10), undtagen mandag. (Mellem kl. 13 og 15 kun i nødstilfælde).
Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas Kirkes kontor, Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Kontorets telefon: 31 64 30 39 mandag til fredag kl. 9-12. Onsdag lukket.
Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst kl. 8-9).
Messestider:
Søndag: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11. Morgenmad i kantinen mellem messerne. Familiemesse hver 4. søndag i måneden.
Hverdage: Mandag-onsdag kl. 17. Torsdag kl. 17 i Skt. Joseph Søstrenes kapel, Bernstorffsvej 98. Fredag kl. 7.30 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.
Lørdag d. 31.3. kl. 11: Korsvejsandagt, derefter messe. Sognekatekese i kantinen kl. 15-17.
Søndag d. 8. (Palmesøndag) kl. 9: Højmesse med palmevielse og procession fra gymnastiksalen. Kl. 11 reciteret messe.
Tirsdag den 10. kl. 17: Bispemesse i Sct. Ansgar Kirke med indvielse af de hellige olier.
Onsdag d. 11. kl. 19: Bodsandagt med efterfølgende lejlighed til skriftemål.
Torsdag d. 12. (Skærtorsdag) kl. 17: Højmesse, derefter tilbedelse til kl. 22.30.
Fredag d. 13. (Langfredag): Faste- og abstinensdag. Kl. 15 Langfredagens liturgi. Kollekt for Det Hellige Land.
Lørdag d. 14. april (påskelørdag) kl. 21.30: Påskevigiliens liturgi.
Søndag d. 15. (påskedag) kl. 11: Højmesse (kun denne ene messe. Ingen morgenmad i kantinen).
Mandag d. 16. (2. påskedag) kl. 9: Messe.

Immaculatakirken:
Hverdage messe kl. 7, undtagen mandag og torsdag, hvor messen læses kl. 16.45.
Søndag højmesse kl. 9.00.
Bemærk dog messetider i påsken:
Skærtorsdag d. 12.: Messe kl. 17.
Langfredag d. 13.: Liturgisk gudstjeneste kl. 15.

Påskelørdag d. 14.: Liturgisk gudstjeneste kl. 20.
Påskedag d. 15.: Messe kl. 9.
2. påskedag d. 16.: Messe kl. 9.

15 Hovedstads-
område V

Jesu Hjerter Kirke
Stenosgade 4A, 1616 København V.
Sognepræst: Gerhard Sanders S.J.
Andenpræst: Niels Kiær S.J.
Tlf. 31 24 65 80 (kontor) og 31 21 85 88.
Messestider:
Mandag-fredag: 8.15 og 17.
Lørdag kl. 8.15. Kl. 18: Italiensk messe.
Søndag kl. 10: Latinsk højmesse.
Kl. 11.30: Dansk højmesse kl. 20: Aftenmesse.
Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.
Søndag d. 1.: Valg til menighedsråd og pastoralråd. Valglokalet, den grønne sal, holdes åbnet fra kl. 9-15.
Tirsdag d. 3. kl. 16: Kongregationsmøde.
Fredag d. 6.: Jesu Hjerter fredag. Kl. 16 udstilles Det helligste Sakramente. Kl. 16.45 Andagt og sakramental velsignelse. Kl. 17 messe.
Palmesøndag d. 8. kl. 10: Palmeprocession, højmesse med passionslæsning efter Matthæus. Kl. 16 messe på ungarsk i huskapellet.
Skærtorsdag d. 12.: Messe kl. 17. Derefter tilbedelse af Det helligste Sakramente indtil kl. 21.
Langfredag d. 13.: Liturgi kl. 15. Kollekt for Det hellige Land.
Påskelørdag d. 14.: Påskevigilien begynder kl. 22. Derefter kan vi ønske hinanden Glædelig påske i den grønne sal. OBS: Ingen italiensk messe kl. 18!
Påskedag d. 15.: Søndagsmesseorden.
2. påskedag d. 16.: Messe kl. 8 og 10. Ingen senere messer.
Tirsdag d. 17. kl. 14.30: De ældres eftermiddag.
Onsdag d. 18. kl. 19: Ungdomsklub. »Frihed og tro« med ungdomspræsten Jesper Fich.
Lørdag d. 21. kl. 10: Kongregationsmesse. Alle er velkomne.
Søndag d. 22. Hvide søndag kl. 10: Dansk højmesse med børnenes Første hellige Kommunion.
Søndag d. 29. kl. 11.30: Familiemesse. Derefter kirkekaffe.

Skt. Nikolai Kirke
Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.
tlf. 31 78 27 90.
Sognepræst Charles Edwards, S.J., Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg.
Kan bedst kontaktes om formiddagen på Skt. Mariæ Kirkes telefon, 31 71 53 35, helst mellem kl. 10-11, mandag undtaget. Faste messetider: Lørdag kl. 17.00 og søndag kl. 9.35.
Lørdag d. 31. marts og søndag d. 1. april er der valg til menighedsrådet og til pastoralrådet i forbindelse med messerne.
Torsdag d. 5. kl. 19.30 holder vi fastetidens bodsmesse med lejlighed til skriftemål.
Palmesøndag d. 8. der også er kirkens 30-års jubilæum, er der kirkekaffe efter højmassen.
Skærtorsdag d. 12. er der messe kl. 17.00.
Langfredag d. 13. begynder gudstjenesten kl. 15.00.

Lørdag d. 14. påskevigilie. Kl. 20.00 er der påskeliturgi med messe og efterfølgende »agape«-måltid.
Påskedag d. 15. er der højmesse kl. 9.35. Der er ikke nogen messe 2. påskedag d. 16. april.

Skt. Mariæ Kirke
Jens Jessensvej 5, 2000 København F.
Tlf. 31 71 53 35.
Sognepræst Charles Edwards S.J. træffes bedst på tlf. 31 71 53 35 kl. 10-11, mandag undtaget.
Pater Laurence A. Dorn, S.J., samme adresse, men tlf. 31 71 33 92.
Ungdomspræst Jesper Fich, Marielystvej 16, 2000 Frederiksberg.
Tlf. 31 71 34 45.
Messestider:
Søndag kl. 8.00 og 11.00 (højmesse).
Mandag kl. 6.45.
Tirsdag kl. 6.45 og 9.30.
Onsdag kl. 6.45 og 19.30.
Torsdag kl. 6.45 og 9.30.
Fredag kl. 6.45 og 8.00.
Lørdag kl. 6.45.
Søndag d. 1. april. Husk, at der er valg til både menighedsrådet og til pastoralrådet.
Onsdag d. 4. kl. 19.30 er der fastetidens bodsmesse med lejlighed til skriftemål.
Søndag d. 8. palmesøndag. Normale messetider. Højmassen kl. 11.00 begynder med palmeindvielsen. Der er ingen familiemesse i dag.
Torsdag d. 12. skærtorsdag: Messen begynder kl. 17.00.
Langfredag d. 13. begynder liturgien kl. 15.00.
Lørdag d. 14. påskevigiliens gudstjeneste begynder kl. 20.00.
Påskedag d. 15. reciteret messe kl. 8.00; festmesse kl. 11.00.
Mandag d. 16. påskemandag er der messe med påkesalmer kl. 11.00, kun denne ene messe.
Søndag d. 29. under højmassen kl. 11.00 er der firmelse ved biskop Martensen.

16 Hovedstads-
område N

Sakramentskirken
Nørrebrogade 27, 2200 København N.
Sognepræst: Jac. Adams. Redemptorist. (Weimargade 7, 2300 København S. Tlf. 32 97 37 43).
Træffes på kirkens kontor hverdage 9.30-11.00 mandag og lørdag undt., og ca. ½ time efter alle mine messer. Evt. efter aftale, tlf. 31 35 68 25.
Pastoralassistent Sr. Gisela Heitz C.S.J., Skt. Hansgade 28, 2200 Kbh. N. Tlf. 31 35 86 92, kontor 31 35 68 25.
Træffes hverdage undt. mandag kl. 9.30-11.00.
Søndag: Højmesse kl. 10, fransk messe kl. 11.30, engelsk messe kl. 18.
Hverdage: Tirsdag, torsdag, fredag messe eller ordets gudstjeneste kl. 11.
Onsdag engelsk messe kl. 17 og hos Skt. Josephsøstre, Skt. Hansgade 28 kl. 19.
Hver lørdag messe kl. 17 (gælder som søndagsmesse).
Søndag d. 1.: 5. søndag i fastetiden. Familiemesse. Emne: Nu er det fastetid! Menighedsrådsvalg og pastoralrådsvalg i krypten. Man kan stemme fra kl. 9-13.
Husk at gøre det! (Også mulighed for at stemme lørdag d. 31/3, se kalender marts).
Fredag d. 6.: Bøns- og meditationstime. Sakramental velsignelse. Fra kl. 16.30.

Lørdag d. 7.: Forældremøde med alle 1. kommunikanter kl. 14.30 i krypten!
Søndag d. 8.: Palmesøndag. Palmevielse i skolegården kl. 10. Derefter højmesse.
Tirsdag d. 10.: Tirsdagsklub efter 11-messen.
Torsdag d. 12.: Skærtorsdag. Dansk højmesse kl. 17. Vi mindes indstiftelsen af Jesu Nadver.
 Kl. 18 engelsk messe.
 Kl. 19-21: Tilbedelse. Vi følger Herren til Getsemane have.
Fredag d. 13.: Langfredag. Faste- og abstinensdag. Langfredagsgudstjeneste på dansk kl. 15.
 Kl. 18 engelsk gudstjeneste.
Lørdag d. 14.: Påsknatliturgi kl. 22. Derefter ønsker vi hinanden glædelig påske i krypten.
Søndag d. 15.: Påskedag. Festlig højmesse kl. 10.
Mandag d. 16.: 2. påskedag: Reciteret messe kl. 10.
Søndag d. 22.: Hvide søndag. Kl. 10 børnenes 1. hl. kommunion. Festmesse!
Tirsdag d. 24.: Efter 11-messen tirsdagsklub.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K.
 Sognepræst Dietrich Timmermann.
 Tlf. 33 13 37 62.

Præsternes træffetid: Ti.-fr. 11-12.
 Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.
 Søndag kl. 8: Reciteret messe.
 Kl. 10: Højmesse.
Hverdage: Alle dage messe kl. 8.00.
 Tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30.
 Lørdag kl. 17.00 messe med prædiken (gælder som søndagsmesse).
Søndag d. 1. kl. 10.00: Højmesse, gregoriansk sang. (Menighedsrådsvalg indtil kl. 12.30).

Onsdag d. 3. kl. 10.00. Messe for de ældre.
Fredag d. 6. kl. 16.30: Jesu Hjerter fredag, tilbedelse til kl. 18.00.
Søndag d. 8. kl. 10.00: Palmesøndags liturgien, begynder med palmeindvielse og procession.
 Højmesse ved biskop Hans Martensen.
Tirsdag d. 10. kl. 17.00: Aftenmesse med indvielse af de hellige olier og prædiken ved biskop Hans Martensen.
Torsdag d. 12. kl. 16.00: Skærtorsdags pontifikalmesse, derefter er kirken åben for tilbedelse indtil kl. 24.00.
Fredag d. 13. kl. 15.00: Langfredagsliturgi med korsets hyldning og læsning af Lidelseshistorien. Langfredag er påbudt faste- og abstinensdag.
Lørdag d. 14. kl. 21.30: Påskevigiliens liturgi begynder. Efter messen er alle hjertelig velkomne til en lille reception.
Søndag d. 15. kl. 10.00. Påskepontifikalmesse ved biskop Hans Martensen.
Mandag d. 16. kl. 10.00: 2. påskedag, reciteret messe.
Onsdag d. 18. kl. 10.00: Messe for de ældre.
Søndag d. 22. kl. 10.00: Højmesse, børnenes første hellige kommunion.
Søndag d. 29., kl. 10.00 højmesse.
 Menighedens skovtur gennemføres i år den 2. maj. Vi starter ved kirken kl. 9.30 og er tilbage ca. kl. 17.00. Tilmelding senest søndag den 22. april. Pris kr. 70.00.

Tilmelding til firmelse

De, der ønsker at modtage firmelsens sakramente pinsedag d. 3. juni og ikke har deltaget i nogen forberedelse endnu, bedes omgående henvende sig til sognepræsten og træffe nærmere aftale.
 Tlf. 33 13 37 62.

Skt. Hyacinthus Kirke

Østergade 59, 3700 Rønne.
 Tlf. 53 95 08 14.
 Svares ikke, ring: 53 95 08 55.
 Sognepræst: D. Timmermann.
 Tlf. 33 13 37 62.
 Menighedsrådsformand: Renate Gulstad-Kuhnen.
 tlf. 53 95 43 69.
 Pastoralassistent: Sr. Hermengild Gerick. Tlf. 53 95 08 55.
Søndage i april:
 Højmesse kl. 11.00.
Søndag d. 8. Palmesøndag. Indvielse af grønne grene, procession.
Torsdag d. 12. Skærtorsdag: Højmesse kl. 17.00.
Fredag d. 13. Langfredag: Korsets hyldning og læsning af Lidelseshistorien kl. 15.00.
Lørdag d. 14. Påskelørdag: Ingen gudstjeneste i Rønne. Vigilmesse kl. 21.00 i Åkirkeby.
Søndag d. 15. 1. påskedag. Festmesse kl. 10.00.
Mandag d. 2. Påskedag ingen messe i Rønne. Kl. 10.00 i Åkirkeby.
Tirsdag d. 10. Sidste gang religionsundervisning før påsken. Vi starter igen den 24. april.

Rosenkranskirken

Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby.
 Sognepræst: D. Timmermann.
 Tlf. 33 13 37 62.
 Menighedsrådsformand: Erik Frandsen.
 Kannikeengen 24, 3720 Åkirkeby.
 Tlf. 53 97 42 95.
Søndage i april:
 Højmesse kl. 9.00.
Søndag d. 8.: Palmesøndag. Indvielse af grønne grene, procession.
Torsdag d. 12. Skærtorsdag: Højmesse kl. 19.00.
Fredag d. 13. Langfredag: Ingen gudstjenester i Åkirkeby. I Rønne begynder Liturgien kl. 15.00.
Lørdag d. 14. Påskelørdag. Vigilmesse kl. 21.00.
 Efter messen er alle velkomne til en lille reception i præstegården.
Søndag d. 15.: Ingen gudstjeneste i Åkirkeby. I Rønne begynder højmessens kl. 10.00.
Mandag 2. påskedag: Messe kl. 10.00.
 Ingen messe i Rønne.
Lørdag d. 7.: Religionsundervisning kl. 10.00.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager

Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
 Sognepræst: p. Leo Drzal, C.S.R.
 Andenpræst: p. A. Jestl, C.S.R.
 Tlf. 31 58 41 02. Kontortid: Tirsdag og fredag 11-12, onsdag og torsdag 18-19. Udenfor kontortid tlf. 31 58 21 02.
Faste messetider:
Lørdag kl. 17: Engelsk messe.
Søndag kl. 8.30: Reciteret messe. Kl. 10:

Højmesse. Kl. 12: Polsk messe. Kl. 17: Engelsk messe.
Hverdage kl. 8: Messe.
Torsdage kl. 19: Messe med növene.
Først fredag kl. 19: Jesu Hjerter messe.
Skt. Annæ Hjem: Søndag kl. 10.30.
Hverdage: Kl. 9.
Børne- og ungdomsarbejde:
Spejderne: Hver mandag.
Mælkebøtten: Hver mandag.
Bikuben – hver anden tirsdag.
Religionsundervisning: Hver mandag og tirsdag.
Søndag d. 1.: Familiemesse. Menighedsrådsvalg og pastoralrådsvalg.
Tirsdag d. 3.: Skolemesse.
Fredag d. 6.: Skolemesse.
Søndag d. 8.: Palmesøndag –messen kl. 8.30 bortfalder Kl. 10.00: Palmeindvielse, procession og lidelseshistorie.
Onsdag d. 11.: Ældreklub kl. 14.00.
Torsdag d. 12. Skærtorsdag: Koncelebreret messe kl. 17.00, og tilbedelse indtil kl. 22.00.
Fredag d. 13. kl. 15.00: Langfredagsliturgi.
Lørdag d. 14. kl. 20.00: Påsknatliturgi.
Søndag d. 15.: Ingen messe kl. 8.30 – ellers de sædvanlige messetider.
Mandag den 16. 2. Påskedag ingen messe kl. 8.30 - ellers gælder de sædvanlige messetider.
Tirsdag d. 17.: Skolemesse.
Fredag d. 20.: Skolemesse.
Søndag d. 22. kl. 10.00: Firmelse.
Tirsdag d. 24.: Økumenisk Gudstjeneste i Købnerkirken.
Onsdag d. 25. kl. 14.00: Ældreklub.

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde

Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2, 1620 Kbh. V. Tlf.: 31 24 26 30.
 Hl. Messe jeden 1. og 3. Sonntag im Monat um 10 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, København. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-speaking ministry

Fr. Carroll Parker, OMI, Chaplain to the English-speaking Catholic Community. Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 42 94 76 78.

Other churches with Mass in English:

Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N and Skt. Annæ Kirke (Skt. A), Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S.

Eucharistic celebrations in English:

Saturday: Skt. A: 5 p.m.
 Sunday: VFK: at 11 a.m. Skt. A: at 5 p.m. SAK: at 6 p.m.
 Tuesday: VFK at 9:30 a.m.
 Wednesday: at 5 p.m. SAK
 Friday: VFK at 7:30 p.m.
Holy Week Services
April 8: Palm Sunday with the blessing and distribution of palms:
 VFK: Mass at 11 a.m.
 Skt. A: Mass at 5 p.m.
 SAK: Mass at 6 p.m.
April 10, Tuesday: Mass of the blessing of the Sacred Oils with Bishop Hans Martensen, Skt. Ansgars Kirke, 5 p.m. All are encouraged to celebrate this special Mass with the Bishop, the priests, and parishes of the diocese.
 VFK: No daily Mass at 9:30 a.m.
April 11, Wednesday: Mass at SAK at 5 p.m.

April 12, Holy Thursday liturgy: The Mass of the institution of the Eucharist and priesthood with the procession of the Blessed Sacrament:

Skt. A: Mass at 5 p.m. in Danish with the inclusion of other language groups.

SAK: Mass at 6 p.m.

VFK: Mass at 7:30 p.m. (Danish-English).

The Churches remain open for adoration of the Blessed Sacrament until an appropriate hour.

April 13: Good Friday liturgy - the Remembrance of the Lord's Passion and Death:

Skt. A: Liturgy at 1:30 p.m.

VFK: Liturgy at 3 p.m. (Danish and English).

SAK: Liturgy at 6 p.m.

April 14: Holy Saturday Easter Vigil - liturgy and Mass:

Skt. A: Easter Vigil at 8 p.m.

VFK: Easter Vigil at 10 p.m. (Danish and English).

SAK: No liturgy in English.

April 15: Easter Sunday liturgy of the Resurrection of Our Lord.

VFK: Mass at 11 a.m.

SAK: Mass at 6 p.m.

Skt. A: Mass at 5 p.m.

Sacrament of Reconciliation (Confession):

VFK: Before all Sunday Masses from 10:30-10:45 am except Easter Sunday. On Tuesday, April 3rd, a parish prayer and penance service at 7:30 p.m. Any time after appointment with the priest.

SAK: Before all Sunday Masses from 5:30-5:45 p.m. Any time after appointment with the priest.

Skt. A: On Holy Saturday, April 14th, at 4 p.m. also before or after all Church services. After appointment with the priest.

Other services:

Skt. A: April 14th: Way of Cross at 4 p.m. Families participate in the 14 Stations.

Misa en español

Iglesia de san Augustin, Jagtvej 183. Todos los domingos. Juni-aug. kl. 18. Sept.-maj kl. 12.

P. Tomás Tirapu Beortegui C.S.R.

Tlf. 31 58 21 02.

Communauté de Langue Française

Prêtre: Etienne Calvet 31 62 36 28.

Copenhagen: tous les dimanches (sauf 1.07-15.08) messe à 11 h 30 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, København N.

Missione cattolica Italiana

Lorenzo Del Zanna, S.J., Stenosgade 4A, 1616 København V.

Ufficio e biblioteca italiana: Stenosgade 5, 1616 København V. Tlf. 31 31 78 22.

Messa ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V. Segretariato Sociale ACLI, Bredgade 67 st., 1260 København K. Tlf. 33 32 10 49. Sig. Tullio Piras.

Ogni Lunedì e giovedì dalle ore 9,30 alle 13,30.

Kroatisk messe

2. og 4. søndag i Jesu Hjerter Kirke kl. 14.
Helsingør: 1. og 3. søndag. 1. søndag kl. 12. 3. søndag kl. 17.

Msze świąte

w języku polskim

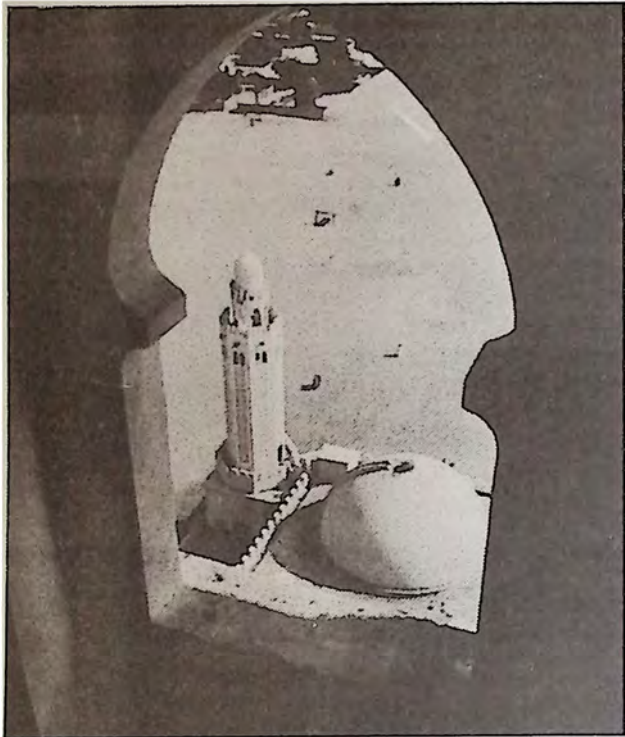
Ks. Władysław Zdunek C.S.S.R.

Kościół św. Anny, Amager

Hans Bogbinders Alle 2
 2300 København S, tlf. 31 58 21 02

Islam udgør ingen fare for Europas kultur

Fra en konference for det schweiziske selskab for religionsvidenskab



Islam tror på kun én Gud, som ifølge Koranen er folkets beskytter

Lausanne, (KIPA) - Islam udgør ingen fare for Europa, hævder Jacques Waardenburg, professor i religionsvidenskab ved universitetet i Lausanne, i et foredrag om islams genoplivelse. Det blev holdt i Romero-huset i Lausanne i anledning af en åben konference om det moderne islams udvikling, arrangeret af det schweiziske selskab for religionsvidenskab.

Koranen og profetens lære

Islam-specialisten Jacques Waardenburg gav en indgående analyse af islams historie og nutid. Muslimen finder sit livsgrundlag i Koranen, som han tror har guddommelig oprindelse. Hertil kommer traditionen, (Sunna) med overleveringen af profeten Muhammeds moralske og religiøse værdier. Koranen og Sunna opfattes tilsammen som en samling regler og love, der fastlægger menneskers forhold til hinanden og til Gud. Islam er baseret på en klar monoteistisk opfattelse, dvs. tro på kun én Gud. Flerguderer gælder for synd. Gud er ifølge Koranen folkets beskytter.

Som enhver anden religion har også islam i sin lange historie højdepunkter (under erobringerne i det 7. og 8. århundrede og udbredelsen af det osmaniske rige i det 14. og 15. århundrede) og nedgangstider (kampen mod mongolerne og de spanske erobringer m.v.) Islams genoplivelsesforsøg i vor tid sker først og fremmest for

at imødegå religionens forfald. Sekulariseringen i Øst og Vest har fremkaldt protestbevægelser inden for islam og i mange forskellige grupper. Disse bevægelser er ikke kun rettet mod den personlige frelse, men drejer sig i lige så høj grad om ændring af de sociale forhold. Den vestlige presse har næsten udelukkende interesseret sig for de voldelige grupper i denne nye bevægelse og berettet alt for lidt om bestræbelserne på en moralsk oprustning.

Arvens redning

Efter et historisk overblik kom professor Waardenburg ind på de sidste 40 års udvikling. Han fastslog, at de ledende kredse i islam

ikke længere henter deres værdiforestillinger og deres uddannelse i Vesten, men søger at besinde sig på deres egen arv og forsvare deres egne religiøse grundlag. Det er årsagen til den styrke islam har i de politiske protester mod magtstrukturene, f.eks. i Iran, Pakistan og Aserbedjdsjan.

Mennesker

I slutningen af sit foredrag fremhævede Jacques Waardenburg, at det ikke er islam, der i disse år kommer til os, men muslimske mennesker, der er overbevist om islams sandhed. De må kunne integreres i Europa uden at skulle opgive sig selv.

Kristne forfølges i Nepal

Hinduismen er statsreligion

Genève, (KIPA) - Ifølge en britisk hjælpeorganisation bliver kristne forfulgt i Nepal. I det hinduistiske kongerige »pålægges de kristne bøder, de prygles, tortureres og arresteres«, udtaler John Smith, medarbejder ved »Jubilee Campaign« over for FN's menneskerettigheds-kommission i Genève. Der er omkring 50.000 kristne i Nepal. 200 er arresteret og 100 er udsat for tortur.

6 års fængsel for missionering

Smith nævner, at katolikken Charles Mendies i august sidste år blev idømt 6 års fængsel for missioneren på grundlag af den såkaldte »Muluki Ain« - en paragraf i straffeloven, der

forbyder udbredelsen af andre religioner end hinduismen og bestemmer straffen til mellem et og seks års fængsel.

En repræsentant for en nepalesisk menneskerettigheds-organisation oplyser, at kampen for religionsfrihed går hånd i hånd med kravet om ytringsfrihed og krav om flerparti-systemet. Hinduismen er gjort til statsreligion, for at man dermed kan undertrykke alle andre religiøse samfund og samtidig alle politiske aktiviteter. I denne undertrykkelse er der tæt samarbejde mellem politi, domstole, hæren og det hemmelige politi. Omkring 90 pct. af Nepals 17 millioner indbyggere er hinduer.

Muslimsk overhovede påskønner pavens indsats

Rom, (KIPA) - Det åndelige overhoved for muslimerne i Kroatien og Slovenien, Iman Sefko Omerbasic påskønner pave Johannes Paul II's bestræbelser på at opnå et mere harmonisk forhold mellem katolikker og muslimer. Pavens rejser i de muslimske lande har uden tvivl bidraget til en tilnærmelse mellem de troende inden for begge religioner, udtaler imamen i et interview i Vatikanets Radio. Han er særlig tilfreds med det gode forhold mellem muslimer og katolikker i Jugoslavien.

Armenerne frygter et nyt folkedrab

(KIPA) - Den aktuelle situation i Kaukasus var emnet for et KIPA-interview med den i Wien residerende biskop for det armenske bispedømme i Mellemeuropa, Vardapet Mesrob Krikorian. Til dette bispedømme hører Østrig, Vesttyskland og Sverige.

Under samtalen betone de biskop Krikorian, at selv om ingen kan være indforstået med voldsanvendelse, så var den militære indsats i Aserbedjdsjan nok den eneste mulighed for at redde armenerne fra et nyt folkedrab.

I de seneste måneder kom det til stadig flere overgreb mod armenerne i Aserbedjdsjan, og disse overgreb blev ofte åbent støttet af Iran. Mange armener måtte flygte. »Vi kunne ikke forstå, at Gorbatsjov skulle vente så længe med at beskytte os mod de muslimske aserbedjdsjanere«, siger biskop Krikorian. Han forklarer videre, at »lige nu er alt kommet i skred efter vores krav om Berg-Karabachs befrielse«.

Biskoppen finder ikke, at Gorbatsjovs nationalitets-politik er rigtig. »Vores følelser er blandede« svarer han på spørgsmålet om, hvordan armenerne stiller sig til Moskva i dag.

Sovjetriget på vej mod undergangen?

Biskop Krikorian giver aserbedjdsjanerne ansvaret for skyderierne. De har de sidste 75 år undertrykt armenerne i kulturel, poli-

tisk og religiøs henseende. Der er risiko for, at det kommer til guerillakrig efter Moskvas indgriben, men selv taler biskoppen for en politisk løsning af nationalitets-konflikten. Denne konflikt kan føre til Sovjetrigets undergang, men for armenerne findes der i øjeblikket ingen anden løsning end at blive i Sovjetforbundet. Alligevel: »Den, der tror på sin egen selvstændighed som balterne, georgierne og aserbedjdsjanerne skal også have friheden til at leve i fred«.

Når Gorbatsjov lover folkene frihed, bare de bliver inden for sovjetsamfundet, så er det en panteløsning, - måske virker den, som når han f.eks. siger til de baltiske lande: bliv pro forma i unionen, så er her al jeres frihed...

Hvis Gorbatsjov ikke giver frihed nok

Hvis Gorbatsjov ikke straks giver størst mulig frihed, vil alt falde sammen, mener biskop Krikorian. »Hvis Sovjetunionen falder fra hinanden, så vil der opstå en ny sammenlutning, en ny magtdannelse.« Hvis de islamiske republikker holder sig udenfor, så vil det for Gorbatsjov være »hundrede gange bedre, hvis muslimerne løsrev sig, så Rusland ikke længere havde økonomiske og andre problemer med dem«.

Mere farligt er det, hvis den islamiske fundamentalisme sætter sig igennem.

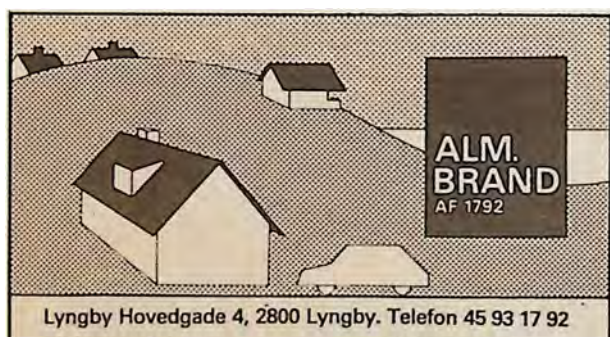


Mikhail Gorbatsjov

»Hvis den breder sig i de sydlige republikker, så må Rusland til at forsvare sig selv«.

»I mange år har vi mærket undertrykkelsen fra Rusland, men samtidig vidst, at vi ikke kunne leve uden Rusland«, siger biskop Krikorian. Forholdene indbyder imidlertid ikke til tillid. »Gorbatsjov afviste i sommeren 1988 selvbestemmelsesret for Berg-Karabach og lod medlemmerne af den armenske komité arrestere. Det var en stor skuffelse for os. Biskop Krikorian virker meget vred over den afgørelse, der satte Berg-Karabach under aserbedjdsjansk forvaltning. »Mange gange reagerer jeg med at fordømme russerne, - og så spørger jeg mig selv, hvem skal dog beskytte os? - Til syvende og sidst også russerne!«

Biskop Krikorian finder Gorbatsjovs holdning til armenerne nærmest afvisende. Gorbatsjov har måske nok nu indset sine fejl, og han har vel også nok situationen under kontrol, - »men han må sikre den størst mulige frihed inden for unionen eller også give mulighed for udtrædelse«.



Færøerne tog afsked med Per Waagø O.M.I.

Kæreste Per

Menneskeligt set har vi svært ved at forstå din pludselige bortgang. Gid der dog havde været en fysisk mulighed for at gribe ind i tide. Umiddelbart kan det synes så meningsløst, at du ikke længere er iblandt os, men under og efter din død fyldtes vore hjerter med en dyb fred, en vished om, at du er hos Jesus, at vi ikke har set dig for sidste gang.

Som katolsk præst på Færøerne var du i en udsat position, misforstået af nogle, men elsket af alle. Du lagde aldrig skjul på din overbevisning. Du elskede Jesus, dit nære forhold til Herren var et vidnesbyrd for enhver, du mødte. Og du elskede den menighed, Gud havde sat dig som hyrde for.

Ingen af os kan minde, at du nogensinde har udtalt et ondt ord om nogen. Aldrig lod du dig oprive, men så i alle det bedste, de havde.

Du nåede langt uden for din egen kirke

Din store kærlighed og godhed nåede langt uden for din egen kirke. Du havde venner overalt på øerne, og bogstaveligt talt overalt på kloden. Du havde fortjent at have din egen familie, men gav afkald og gjorde i stedet os til din store familie.

Som karismatiker var du en central skikkelse i fornyelsen af din egen kirke, ja af hele Kristi kirke. Du gjorde, hvad du kunne for at opfylde Jesu ypperstepræstelige bøn, at alle kristne måtte være ét. Du var utrættelig i din forkyndelse, fast besluttet i dit kald, målbevidst i din tjeneste, samtidig som du lagde vægt på at have tid til at være alt for enhver.

Som katolikker og protestanter, englændere, ir-

lændere, færinger og danskere, kan vi bevidne, at du aldrig udviste persons anseelse, at du var som en bror for os alle, et eksempel til efterfølgelse. Må din tjeneste bære frugt, længe efter din død.

Vor smerte over at miste dig lindres af bevidstheden om, at du har nået

livets mål, at du er hos Herren, og at vi skal ses en dag.

Tak for alt, Per.

Daren Brown,
Danny Ahern,
Hedin Jacobsen,
Philip Holbek,
Stephan Holbek,
Julie Holbek,
Kim Hartzner.

Mange sagde farvel

Selv om der ikke er så mange katolikker på Færøerne, var en stor menneskemængde samlet for at sige deres sidste farvel til den katolske præst, Per Waagø. Mange forskellige mennesker fra de fleste trossamfund og de fleste bygder på Færøerne var med i følget.

Det er meget sigende om Per Waagø, at der samledes så mange og så forskellige mennesker for at sige farvel til ham, og selvfølgelig var det ikke kun katolikker, da der kun er ca. 50 katolikker på Færøerne.

Ordene fra Bibelen, at hos Gud er der ikke personanseelse, var ord, Per Waagø levede efter. For ham var alle mennesker ikke ens, men alle var et i Gud.

Alle, som har kendt Per, føler, de er blevet rigere, fordi vi fik lov til at lære denne hjertelige, beskedne og ydmyge kristne mand at kende. Han gav så meget.

Fred være med Per Waagøs minde.

S.

Oversættelse fra *Dimmalætting*, Færøerne af Kirsten Brink



Efter en smuk højtidelighed på skibet hilser den færøske vicebiskop på *William Joensen*, der har været ministrant i menigheden i 50 år.



Unge færinger fra menigheden bærer Per Waagøs kiste ud fra den kirke, han holdt så meget af, og som han har bygget sammen med dem.

Tillykke

Elna Messerschmidt fylder 100 år 6. april

Reception ved Johanneskirken, Søborg, søndag den 8. april

Fredag den 6. april 1990 fylder *Elna Messerschmidt*, Andersen Nexøvej 20 i Johanneskirkens sogn i Søborg, 100 år.

Elna Messerschmidt har op i sin høje alder ført en omfattende, økumenisk korrespondance og har i de senere år udført meget

smukke fordanskninger af Davids Salmer, Esajas og Jeremias. Selv om hun har sine åndsevner i behold, er de legemlige kræfter ikke så store, at hun klarer to fester med kort mellemrum. Hun frabeder sig derfor besøg på selve dagen, fredag den 6. april; men vil

meget gerne se folk om søndagen den 8. april. Da vil der nemlig være reception i Johanneskirkens pejsestue, Vandtårnsvej 9, efter messen fra omkring kl. 11 til kl. 12.30.

Ove Leerbeck

Begyndte et nyt liv som 60-årig

Elna Messerschmidt kendes af uhyre mange mennesker i vort katolske samfund, men hvor mange ved at hun er datter af Danmarks Farverlaugs Oldermann 1914-18 og den fra barnsben trosforfulgte i det protestantiske Sachsen fødte pige, der tilbragte en del af sin forældreløse barndom i Nordtyskland og den katolikhadende Bismarcks hjem. Da hun blev gift med den danske Messerschmidt, måtte hun sågar bytte sit katolske navn Maria til Mary.

Ægteparret Messerschmidt gav deres børn et kærligt katolsk hjem.

Elna er søster til præsten Hubert, der satte sit præg på det katolske samfund i Danmark. Før første verdenskrig cyklede de to alene og med meget få midler fra København og ned gennem Tyskland, hvilket gav Elna så mange dejlige oplevelser, som hun elsker at fortælle nutidens undrende ungdom om.

I 1921 var Elna i Monte Carlo, som turist. Hun fortæller om det bemærkelsesværdige, at indbyggerne »yderst fromme mennesker« dagligt gik til morgenmesse, og om aftenen tjente til livets fornødenheder ved spilleborde og i turismens industri. Elna gik i skole på Frederiksberg og tog preliminæreksamen 1905, som én af de meget få piger, der fik lov til »at læse«.

»Hvis man tilhører en anden trosretning end den mest udbredte, skal man ikke tro man er noget«. Dette måtte Elna sande i skolen. Da hun var 15 år blev klassen undervist i religion af en protestantisk præst, der da han kom ind i klassen sagde »Jeg hører, der er en PAPIST (katolik) til stede. I ved vel godt, at de spiser små børn til påskemessen«.

Elna ler endnu hjerteligt over denne fantastiske udtalelse fremsat af en højt uddannet mand som absolut troede, at han tal-

te sandt, – hun mistede dog ingen kammerater af den grund. Som hun selv siger »450 års propaganda mod katolikker er ikke så let at komme til livs«.

Elna Messerschmidt klarer sig selv til daglig med en hjemmehjælp bortset fra offentlige helligdage, hvor hun selv gør lempeligt rent og laver sin mad. Hun kan godt lide at arbejde lidt i haven i de dejlige sommermåneder. Hun har sine synspunkter på nutidens unge og ældre medmennesker og er en livlig debattør. »Jeg begyndte et nyt og givtigt liv da jeg fyldte 60 år«. Det er meget få mennesker der kan fremvise en så flot og tydelig håndskrift som 100-årige Elna, der i hånden gennem de sidste år har omskrevet Esajas bog, Davids Salmer, Jeremias bog og Klagesangene, til let læseligt og forståeligt ny-dansk.

Kære Elna, hjertelig til lykke med de 100 år.

Elena Bune

Orientering fra sognene: April 1990

Fortsat fra side 13.

Msza św.: Każda niedziela i święto o godz. 12.00 w kościele św. Anny Spowiedź: w kazda niedziele od godz. 11,30 do 11,55.

Okres świąt Wielkanocnych
Rekolekcje wielkopostne od Niedzieli Palmowej do Wielkiej Środy.
Niedz. Palmowa o godz 12,00.
Poniedziałek o godz 19,00.
Wtorek o godz 19,00.
Środa - spowiedź od godz 17-19,00.
Godz 19,00 zakończy rekolekcji.
W Wielki Piątek - nabożeństwo o godz. 17,00.

Wielkanoc uroczysta Msza św. o godz. 12,00.
2 Dzień Wielkanocy Msza św. o godz. 12,00.

Ungarsk messe
Magyar mise v. P. Kálmán Horváth s.j.
Stenosgade 4 a - 1616 København V.
Tlf.: 31 21 85 88.
Messe med efterfølgende samvær hver 2. søndag i måneden.

I fastetiden hører vi de tre sidste søndage tekster fra Johannes-evangeliet – tekster, som fra urgammel tid har været reserveret til dåbskandidaternes forberedelse på deres dåb i påskenatten. Vi mindes således i løbet af fastetiden på en helt speciel måde om vor egen dåb – den dåb til Kristus, som vi fejrer, »ihukommer«, påskenat. Påskenattens lange gudstjeneste indledes med Exsultet, påskelovsangen, som på en storslået måde indfører den enkelte kristnes dåb i den frelse, som Gud vil skal være for hele menneskeheden.

I denne nat...!



Ildstøtten lyste for Israels folk på flugt. Den var det synlige tegn på Guds tilstedeværelse under Israels Exodus, dets overgang fra slavelivet til friheden. I påskenattens liturgi symboliserer ilden Kristi overgang fra død til liv, og vor delagtighed med Kristi opstandelse ved dåben. Foto KNA

Påskens lovsang

»Dette er den påskefest, ved hvilken det sande påskelam slagtes, ved hvis blod de troendes dørstolper indvies. Dette er den nat, i hvilken du forud førte vore fædre, Israels børn, ud af Ægypten, og lod dem vandre tørskoet over Det Røde Hav. Ja, dette er natten, i hvilken ildstøtten lyste og bortjog syndens mørke. Dette er den nat, som i dag over hele jorden skiller dem, der tror på Kristus, fra verdens laster og syndernes mørke, giver dem tilbage til nåden og indlemmer dem i de helliges samfund«.

Exsultet, påskenattens store lovprisning over lyset, er uden tvivl den ældst kendte tekst til en sådan påskelovsang. Denne romerske påskelovsang går sandsynligvis tilbage til 4. årh. og hører til mesterværkerne i den kristne lyrik, hvor hellig glæde over påskemysteriet og påskenattens frelsesbegivenhed gennemstrømmer sangen.

Et helt centralt tema i Exsultet er ihukommelsen af påskemysteriet, og intet andet sted kommer alle påskemysteriets temaer så koncentreret til udtryk som her. Temaerne samler sig omkring to påskebegivenheder: Den gammeltestamentlige begivenhed, som var forbilledet på indføringen i kristendommen – og den nytestamentlige begivenhed, som for kristne er påskebegivenheden. (Forbilledet skal her forstås i sin ældste betydning: det symbol, som tidsmæssigt kom inden den realitet, som

det peger frem til). Begge disse frelsesbegivenheder overføres på den øjeblikkelige fejring af påskenatten og på den sakramentale frelseshandling i dåben. Påskelovsangen gør således i sin »anamnese« (=Ihukommelse: den del af påskelovsangen, som indleder denne artikel) påskefestens tre mysterier nuværende og virkende: a) Jødernes påske: udgangen fra Ægypten; b) Kristi påske: hans lidelse, død, opstandelse; c) Kirkens påske i fejringen og ihukommelsen af vor dåb. I dåben fuldbyrdes den ene og samme frelse i sine forskellige historiske faser: a) i forbilledet, b) i Kristi opfyldelse og c) som sakramental virkelighed.

Den gamle pagts påske stod allerede for Oldkirken som forbillede på Kristi forløserværk, som menneskene har del i gennem dåben. Også for forfatteren til Exsultet er den

gamle pagts påske et tegn, der på forhånd viser hen til Kristus og til dåben. De gammeltestamentlige påskebegivenheder taget enkeltvis: påskelammet (2. Mos. 12), overgangen over Det Røde Hav (2. Mos. 13-14), skystøtten og ildstøtten (2. Mos. 13,21; 14,24) har for forfatteren sakramentale tegnkarakter, og i betydningen: afsløring af Guds frelsesplan, udgør de enkelte led i indføringen i kristendommen.

Blodet på dørstolperne

»... ved hvis blod de troendes dørstolper indvies«.

At dørstolperne skulle bestryges med blod fra på-

Af Erik Christiansen

skelammet (2. Mos. 12,7,22) havde allerede i Det Gamle Testamente såvel en afværgende og beskyttende funktion, som tegn. Mange kirkefædre ser i bestrygelsen af dørstolperne med påskeblodet ikke kun et forbillede på dåbens realitet, men også på selve den rituelle betegnelse af dåbskandidatens pande med korsets tegn – den såkaldte »signatio frontis«. Ligesom blodet på dørstolperne afholdt hævnenglen fra at dræbe alt førstefødt, samtidig med at det viste tilhørsforholdet til Gudsfolket, således ser kirkefædre korstegnet på panden som en afværgelse af djævelens og dæmonernes angreb, og tegnet var i deres øjne tillige et genkendelses- og bekendelsestegn på Jesus Kristus og hans åbenbaring af frelsen. Korstegnet er det beskyttelsestegn, som ødelæggeren viger tilbage for, og som skåner dem, der er betegnet med det sande Påskelams tegn. For det andet er korstegnet symbolet på vor Herre Jesus Kristus, der er blevet ofret som vort sande Påskelam (1. Kor. 5,7). Denne betegnelse af panden med korset er forudgrebet i den gammel-testamentlige påskeritus, kendetegnet ved bestrygelsen med blodet.

Et enkelt eksempel på denne kirkefaderudlægning skal her anføres:

»... derfor fejrede folket dengang for første gang påske, da de på flugt for ægypterne drog gennem Det Røde Hav. Men nu er dette profetiske forbillede i sandhed gået i opfyldelse, hvor Kristus som et får føres til slagtebænken; når vore dørstolper bestænkes med hans blod, d.v.s. når vore pander betegnes som hans kors, da befries vi fra ham, som fordærver denne verden, som befriedes vi fra slaveriet og nedhugningen i Ægypten« »Augustin, Fortolkning af Johannes-evangeliet, 55,1). Augustin siger det her helt klart:

dørstolperne er symbol på vore pander, og i bestænkningen med påskelamets blod er vort ritual med betegnelsen med korset forud afbildet.

I billedet med påskelammet – og detaljen »indvielsen af dørstolperne med dets blod« – antyder påskelovsangen let tilsløret denne »betegnelse med korsets tegn«, som går forud for dåben. Denne betegnelse – man kunne næsten sige afmærkning af revir (dette er mit – her må du ikke komme)! – assimilerer i korsets – Kristi lidelse – tegn det gammeltestamentlige påskeritual, som i kraft af påskelamets blod ligeledes viser frem mod Kristi lidelse. I påskelamets symbol ligger både Kristi lidelse og korstegnet som i svøb. Gennem betegnelsen med korsets tegn er dåbskandidaterne udskilt fra skaren af gudløse; de er nu Guds ejendom. Ligesom oldtidens slaver var brændemærket med deres ejers tegn, bærer de døbte Kristi tegn, korset, som deres kendetegn. Den forud for dåben gående betegnelse med korset har som væsentlige funktioner at fordrive djævelen og at indpræge tegnet på Kristi lidelse på dåbskandidatens pande.

Tørskoet gennem havet

»... og lod dem vandre tørskoet over Det Røde Hav«.

»Jeg vil ikke, brødre, at I skal være uvidende om, at vore fædre alle var under skyen og alle gik gennem havet og alle blev døbt til Moses i skyen og i havet« (1. Kor. 10,1-2). Allerede her i sit første brev til menigheden i Korint gør Paulus overgangen over Det Røde Hav til et billede på dåben. Støttet på

Paulus' udlæggelse af Skriften betragter også den oldkristne tradition det gammeltestamentlige eksempel som et kraftigt, omend ufuldkomment sindsbillede på dåben. Ligesom Israels folk ved overgangen over Det Røde Hav blev befriet fra Faraos tyranni, således befries dåbskandidaten fra Satans herredømme ved at gå gennem dåbsbassinet.

Kirkefaderen Tertullian er en af de første til at beskrive denne gammeltestamentlige frelses begivenhed som et symbol på befrielsen: »Medens folket i frihed drog bort fra Ægypten og undslap den ægyptiske konges militære magt, idet det gik midt igennem vandet, opslugte vandet kongen med hele hans hær. Kunne noget andet være et bedre billede på dåben? Folkeslagene udfries fra verden, og det gennem vandet; og de efterlader djævelen, der engang undertrykte dem, tilbage i vandet, tilintetgjort« (Om dåben, 9,1).

Billedet med overgangen over Det Røde Hav er i påskelovsangen en smuk hentydning til det dåbsbad, hvori kandidaterne under denne nats fest skal neddykkes. Eksemplet Overgangen over Det Røde Hav peger i påskelovsangen hen på den dåb, som skal ske under påskesnatten og er et forudgående billede på dåben. Den højtidelige dåbshandling i påskesnatten gjorde det nærliggende at gribe tilbage til det gammeltesta-

mentlige sindbillede; nedstigningen i dåbsbassinet og opstigningen på den anden side (således som dåben foregik i Oldkirken) minder betydningsmæssigt overordentlig meget om Det Gamle Testaments påskebegivenhed.

Ildstøtten lyste

»... i hvilken ildstøtten lyste og bortjog syndens mørke«.

Billedet med ildsøjlen (*columnae illuminatione*) fører handlingen videre: »Herren vandrede foran dem, om dagen i en skystøtte for at vise dem vej og om natten i en ildstøtte for at lyse for dem« (2. Mos. 13,21). Sky- og ildstøtten var under overgangen over havet og under ørkenvandringen synlige tegn på Guds tilstedeværelse.

Søjlebilledet (*Columna*) symboliserer synligt, håndgribeligt, at Guds kraft er virksom i dåben; ildbilledet (*illuminatio: oplysning - gennemlysning*) beskriver nærmere Helligåndens gerning i dåben. I dåben skænker Gud menneskene sit guddommelige lys, oplysning ved Helligånden. Som dåbskildringer fra Det Nye Testamente gør det tydeligt, hører dåbens bad og Helligåndens gave uløseligt sammen (jf. Matt. 3,16 og paralleller hos Mark. og Luk.; Ap. G. 1,5; 2,38 o.fl.). Ved Helligåndens gave udvirker dåben oplysning. Ud



»Hvorfor søger I den levende blandt de døde? Kristus er opstanden, som han har sagt«. Kvinderne som de første vidner til opstandelsen. Altertavlen fra 1300-tallet.

fra forståelsen af dåben som oplysning kaldes de nydøbte siden 4. årh. for »oplyste« (*illuminati*).

Helligåndens virke i dåben antyder påskelovsangen ved hjælp af vendingen »columnae illuminatione« »ildstøtten lyste«, og det er kun en middelmådig gengivelse af udtrykkets indhold. Denne »oplysning« gennem dåben er i påskelovsangen en henvisning til, at Helligånden bliver os givet, noget som senere teologi har forbundet med firmelsens sakramente. Her må vi ikke

glemme, at i den tidlige kristendom var dåben opfattet som én frelseshandling, hvilket netop blev udtrykt ved, at hele dåbsforløbet også blev udført i én sammenhængende handling: dåb, firmelse, kommunion – og i denne rækkefølge og under den samme gudstjeneste. Formodentlig er noget meget væsentligt her gået tabt for os i vor nuværende praksis. Dåben er én, eneste og altomfattende handling, under hvilken tilgivelsen af synden (»som bortjog syndens mørke«) og oplys-

ningen ved Guds Ånd (»ildstøtten lyste«) kun er synsvinkler på den ene og samme frelseshandling.

Tilbage til nåden

»... giver dem tilbage til nåden og indlemmer dem i de helliges samfund«.

Man har altid været klar over, at denne sætning var en omskrivelse af dåben. Påskelovsangen sammenfatter alle dåbsceremonierne i billedet »Exodus« (=udvandring) og knytter dåbens frelsesvirkninger til fejringen af påskesnatten og den sakramentale frelseshandling. Udsagnet går først og fremmest på at beskrive dåbens to frelsesvirkninger: dåben giver dem, der tror på Kristus, tilbage til Guds nåde (d.v.s. Guds kærlighed og trofasthed), og den indlemmer dem i de helliges samfund (d.v.s. Kirken). I følge Rom. 6,23 »er syndens løn døden, men Guds nådegave er evigt liv i Kristus Jesus, vor Herre«. Skjult klinger Paulus' tanke her i påskelovsangen i denne vending »giver dem tilbage til nåden«. I dåbsbadet skilles de nydøbte fra syndens mørke, og de gives tilbage til det evige liv i Guds nåde.

Også dåbens anden frelsesvirkning »indlemmes i de helliges samfund« har sit grundlag i Paulus. I 1. Kor. 6,11 og Ef. 5,26 siger Paulus, at vi er »ren-

set i vandbadet«, men han fremhæver samtidig helligheden som Guds nådegave. 1. Kor. 6,11 ser på den mere negative forestilling, at vi er vasket rene for syndens smuds; i brevet til Efeserne taler han om den positive side af sagen: at vi er helligede. Med vendingen »indlemmer dem i de helliges samfund« beskrives i påskelovsangen de døbtes ny eksistens: i dåben er vi rensede for synden og sat i samfund med de hellige. Vi er blevet »de helliges medborgere og Guds husfæller« (Ef. 2,19).

I dag...!

I påskelovsangen klinger hele tiden det latinske ord »hodie«, som er meget vanskeligt at gengive med det danske: »i dag«. »I dag« – i denne nat realiseres og aktualiseres dåbens virkninger – i denne påskesnats liturgi – med denne menighed. Det liturgisk-mystiske »i dag« har vi helt tilbage fra den jødiske opfattelse af påskefejringen: »Du skal sige til dine børn: I dag, denne nat, har Herren, den Almægtige, lovet være han, udfriet mig af Ægypten« (cfr. efter hukommelsen). Dette liturgisk, mystiske står som et bevis på dåbsmysteriets konkrete nærvær under påskevigilien. Det, som i påskelovsangen forkyndes i ord, udfoldes og bliver til virkelighed i den efterfølgende fejring af dåben.

Erik Christiansen



Lyset fra påskekerter er blevet menighedens lys. Ved hver dåb gentages denne symbolske handling

Bønnens apostolat ved p. Keller SJ Kirkens væsentligste mission

At de kristne overalt vil bede og virke for større kendskab og kærlighed til Jesus Kristus i 1990'erne

»Det hverv at forkynde evangeliet for alle mennesker udgør kirkens væsentlige mission. Forkyndelsen er kirkens iboende nåde og kald, dens dybeste identitet«. (Evangelii Nuntiandi 14). Forkyndelsen er også det umiskendelige tegn på kirkens vitalitet.

Jo mere de kristne omvendes ved forkyndelse, des mere forkynder de selv, dels ved udstråling, dynamikken i »verdens lys«, »jordens salt«, »surdej« og »staden bygget på en bjergtop«, dels ved mission, dynamikken i »Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple«. (Mt 28,19-20).

Johannes Paul II – paven med »Åbn dørene for Kristus«, missionspaven, den lidenskabelige og utrættelige forkynder for folkeslagene – anfører i sin karisma som verdenshyrde, at »den nye forkyndelse af evangeliet« er den linie, som karakteriserer kirkens apostolat på tærskelen til det tredje årtusinde. Paven med sit kloge, tålmodige og vidtskuende faderlige udtryk, kender den menneskelige familie og dens lidelser og forventninger godt. Han ved også, at det mest kostbare, der kan gives de uendelige skarer af Guds børn, der ikke blot hylder Ham,

men også anræber Ham om hjælp, er Jesus Kristus. Med Kristus bliver alt ophøjet, forædlet: familien, civilisationen, kunst og videnskab, erhverv, fremskridt og social organisation. Uden Kristus bliver alt formindsket, fordunklet, søndret. Vi må derfor vedblive at »løfte krucifikset«, som paven gør med symbolsk gestus, så at Kristus fortsat kan drage alle mennesker til sig (jf. Jo 12,32), så at alle kan se til den, som blev gennemstunget (jf. Jo 19,37), og folket kan bøje sig for ham for at genopstå til et nyt liv.

»At åbne dørene vidt for Kristus, at byde Ham

velkommen i vor menneskelighedsfære er ikke nogen trussel for mennesket, det er den eneste mulige vej, hvis vi ønsker at erkende mennesket i sin fulde sandhed og ophøje det i sit værd« (Christifideles Laici 33).

Jesus har selv lært os at bede for forkyndelsen af evangeliet. »Bed høstens Herre, at Han vil sende arbejdere til sin høst« (Mt 9,38). Lad os derfor bede med paven om, at »i det sidste årti af det tyvende århundrede alle kristne må forene deres arbejde og bønner for, at Jesus Kristus må blive kendt og elsket«.

Efter Don Flavio Peloso

På arbejder-retræte om skabelsen

Katolsk Arbejderaktion har afholdt sin 60. retræte med pastor Bjørn Højbo som retræteleder. Emnet var skabelsesberetningen.

Indledningsvis blev det fastslået, at der er forskel på, hvilke spørgsmål man kan stille til videnskaben, og hvilke man kan stille til Bibelen.

Videnskaben beskæftiger sig med den tekniske side af spørgsmålene: Hvornår og hvordan, bibelen svarer på spørgsmålene: Hvem og hvorfor. Pastor Højbo redegjorde for Bibelens historiske bag-

grund og om semitternes verdensanskuelse og udtryksmåde, som ligger fjernt fra vor. Det er meningsløst at stille videnskabelige spørgsmål til Bibelen, og det er håbløst at tolke profetierne ind i vor tid. Pastor Højbo gav os meget at tænke over og en viden, vi kan benytte i vort apostolat.

Næste retræte bliver 13. og 14. oktober, hvor sr. Hildegard Madsen vil fortælle om benediktinerindernes historie, spiritualitet og mission.

George Bune Andersen

Liturgisk kalender 1.-16. april 1990

1. viol. 5. søndag i Fasten. (I Ps). Cr. Særl. pf. 1. L.: Ez. 37,12-14; Sl. 130,1-2. 3-4. 5-6. 7-8. (Omk.: Hos Herren er miskundhed, hos ham er forløsning i overflod.) 2. L.: Rom. 8,8-11. Ev.: Joh. 11,1-45 eller 11,3-7. 17. 20-27. 33b-45.
2. viol. Mandag i 5. uge i fasten. (I Ps). Pass. pf. I. L.: Dan. I (13), 1-9. 15-17. 19-30. 33-62 eller I (13), 1-3. 41c-62. Ev.: Joh. 8,1-11. (Frans af Paola, eneboer, († 1507), kan ihukommes.)
3. viol. Tirsdag i 5. uge i fasten. (I Ps). Pass. pf. I. L.: 4. Mos. 21,4-9. Ev.: Joh. 8,21-30.
4. viol. Onsdag i 5. uge i fasten. (I Ps). Pass. pf. I. L.: Dan. 3,14-21; IV,26; 3,24-25. 28. Ev.: Joh. 8,31-42. (Isidor, biskop og kirkelærer, († 636), kan ihukommes.)
5. viol. Torsdag i 5. uge i fasten. (I Ps). Pass. pf. I. L.: 1. Mos. 17,3-9. Ev.: Joh. 8,51-59. (Vincent Ferrer, præst, († 1409), kan ihukommes.)
6. viol. Fredag i 5. uge i fasten. (I Ps). Pass. pf. I. L.: Jer. 20,10-13. Ev.: Joh. 10,31-42.
7. viol. Lørdag i 5. uge i fasten. (I Ps). Pass. pf. I. L.: Ez. 37,21-28. Ev.: Joh. 11,45-56. (Johannes Baptista de la Salle, præst, († 1719), kan ihukommes.)
8. rød. Palmesøndag. (II Ps). Cr. Særl. pf. Palmeprocessionen: Ev.: Matt. 21,1-11. Messen: 1. L.: Ez. 50,4-7; Sl. 22,8-9. 17-18a. 19-20. 23-24. (Omk.: Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?) 2. L.: Fil. 2,6-11. Ev.: Matt. 26,14-27,66 eller 27,11-54.
9. viol. Mandag i den stille uge. (II Ps). Pass. pf. II. L.: Ez. 42,1-7. Ev.: Joh. 12,1-11.
10. viol. Tirsdag i den stille uge. (II Ps). Pass. pf. II. L.: Ez. 49,1-6. Ev.: Joh. 13,21-33. 36-38.
11. viol. Onsdag i den stille uge. (II Ps). Pass. pf. II.

L.: Ez. 50,4-9a. Ev.: Matt. 26,14-25.

Stanislaus, biskop og martyr, († 1079), fejres ikke.

12. hvid. Skærtorsdag. Gl. Euk. pf. I. 1. L.: 2. Mos. 12,1-8. 11-14; Sl. 116,12-13. 15-16bc. 17-18. (Omk.: Velsignelsens kalk er fællesskab om Kristi blod.) 2. L.: 1. Kor. 11,23-26. Ev.: Joh. 13,1-15.

13. rød. Langfredag. 1. L.: Ez. 52,13-53,12; Sl. 31,2 + 6. 12-13. 15-16. 17 + 25. (Omk.: Fader! i dine hænder betror jeg min ånd.) 2. L.: Hebr. 4,14-16; 5,7-9. Ev.: Joh. 18,1-19,42.

Martin I, pave og martyr, († 655), fejres ikke.

14. hvid. Lørdag. Påskevigilie. (h). Gl. Påskens pf. I. Af det Gamle Testaments læsninger skal læses mindst 3. GT: 1. 1. Mos. 1,1-2,2 eller 1,1. 26-31a / 2. 1. Mos. 22,1-18 eller 22,1-2. 9a. 10-13. 15-18. / 3. 2. Mos. 14,15-15,1. (obligatorisk). 4. Ez. 54,5-14. / 5. Ez. 55,1-11. / 6. Bar. 3,9-15. 32 - 4,4. / 7. Ez. 36,16-28. NT: Rom. 6,3-11; Sl. 118,1-2. 16ab-17. 22-23. (Omk.: Hallelujal Hallelujal Hallelujal) Ev.: Matt. 28,1-10.

15. hvid. Påskedag. Herrens opstandelse. (h). Gl. Sekvens. Cr. Påskens pf. I. 1. L.: Ap. G. 10,34a. 37-43; Sl. 118,1-2. 16ab-17. 22-23. (Omk.: Denne er dagen, som Herren har gjort, lad os juble og glæde os på den. Eller: Hallelujal Hallelujal Hallelujal) 2. L.: Kol. 3,1-4 eller: 1. Kor. 5,6b-8. Ev.: Joh. 20,1-9 eller: Matt. 28,1-10. Påskedags aften kan læses: Ev.: Luk. 24,13-35.

16. hvid. Mandag i påskeugen. Gl. Evt. sekvens. Påskepf. I. Til bortsendelse og svar tilføjes: Hallelujal Hallelujal L.: Ap. G. 2,14. 22-32; Sl. 16,1-2a + 5. 7-8. 9-10. 11. (Omk.: Vogt mig, Gud, thi jeg lider på dig. Eller: Hallelujal) Ev.: Matt. 28,8-15.

Stillinger

Job søges

Jeg er 37 år og katolik - nysproglig student - magister i filosofi og desuden cand. jur. fra 1986 - er velbevaget, flittig, venlig og høflig - har erfaring indenfor den offentlige sektor - lærer p.t. tysk og fransk på Handelshøjskolen - har desuden særdeles gode engelskkundskaber - har lært maskinskrivning - alt har interesse - ring venligst.

Klim Høegh Bek
31 31 68 22

Møder og arrangementer

DKKF weekend

Maria en jødisk kvinde - DKKF weekend på Ømborgen den 20.-22. april 1990.

Lørdag: Sr. Simone Springer O.S.B. taler om Jødedommen med udgangspunkt i påsken.

Søndag: Marisa Rey-Henningsen taler om den Mariologiske reformation i Vesteuropa.

Pris: kr. 400,00 for ophold og fællesrejse. Tilmelding + depositum kr. 100,00 til Ursula Blanke, Skovbrynet 7, Arnborg, 7400 Herning. Tilmeldingsfrist den 1. april 1990.

»Magleåstræf«

søndag den 22. april 1990 kl. 14.00
»Tabt slag eller endelig skilsmisse«

Lars Tjalve, sognepræst ved Asminderød-Grønholt folkekirke fortæller om børn, unge og voksnes samspil i dagens Danmark.

Lars Tjalve er også kendt som bl.a. anmelder af bøger i Kristeligt Dagblad, medlem af hovedbestyrelsen for FDF og deltager i Mellemkirkeleg udvalgs arbejde. Lars Tjalve har gennem sit 13-årige virke i Fredensborg erhvervet et solidt kendskab til familien Danmark, som vi nu kan få indblik i.

Program:
Fra kl. 14-15 kaffe/te og kage i stuerne.
Kl. 15.00 i salen.

Pris:
Kr. 25,00 for voksne, børn gratis.
Med venlig hilsen
Magleås styrelse

Årets Dalum Retræte

for mænd afholdes på Dalum Kloster fra mandag den 20. august (ankomst senest kl. 17) til fredag den 24. august efter højmesse og morgenmad.

Under ledelse af sognepræst Lars Messerschmidt. Emne: Bøn - troens åndedræt.

Prisen for hele opholdet er kr. 675,-. Du tilmelder dig ved at indbetale kr. 100,- på giro 9 27 08 33 eller check til Børge Blans, Sejsvej 7, 8600 Silkeborg (tlf. 86 82 28 92 eller tlf. 98 93 10 74). Der ydes tilskud til opholdet.

Retræteudvalget: Bo Nyland Rasmussen, København. Edv. Gothen, Svendborg. Stig Kønig-Petersen, Odense. Jens Åge Ibsen, Sønderborg. Edm. Jensen, Frederikshavn. Børge Blans, Silkeborg (udvalgsformand).

Påskerefugium på Magleås

Afholdes i år igen fra skærtorsdag den 12.4. til påskesøndag den 15.4., evt. til Påskemandag den 16.4.1990.

Gejstlig leder: abbed Edward Stappers, o.præm. Daglig leder: Ellen Marie Lebahn. Påskerefugium vil koncentrere sig omkring påskens begivenheder, således at gudstjenesterne og oplæg til dem vil være midtpunkter.

Erfaringen har vist, at deltagerne foretrækker et program, der ikke er lagt for stramt. Alle, der føler behov for såvel ro som fællesskab i påsken, er velkomne.

Tilskud fra fonden »Magleås Venner« o.a. gør det muligt at fastsætte prisen til kr. 675,- til og med Påskesøndag kl. 14.00 og kr. 830,00 til og med 2. Påskedag kl. 14.00. Ankomstdagen (Skærtorsdag) begynder med eftermiddagskaffe kl. 15.00 og afrejsedagen slutter med frokost.

Tilmelding: til Magleås sekretariat på hverdage mellem kl. 9-15 på tlf. 42 81 07 15 eller skriftligt til Magleås kursuscenter, Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød.

Ved tilmelding betales depositum kr. 200,- på giro 428 44 29 eller ved check til centerleder Elin Udum.

Træfældning på Magleås igen lørdag den 28. april

Snyd ikke jer selv for en stor oplevelse.

Fem gange har der været »Træfældningsdag« på Magleås.

Alle kan faktisk være med.

Vi har haft aktive deltagere i alder fra 3 til 81 år.

Enhver kan bære en lille gren til balene eller hjælpe med at brygge og servere kaffe.

Vi, der har været med tidligere, har ydet et stykke arbejde. Samtidig har vi haft et fint arbejdsfællesskab, hyggeligt samvær og sjove oplevelser.

Forældre, der tager deres børn med, kan få gode oplevelser og tid sammen. Børnene synes virkelig, det er sjovt at arbejde sammen med voksne og at riste pølser ved balene.

Man er også velkommen til blot at komme forbi og hilse på. Vi byder altid på en god kop kaffe.

Alttså vi mødes på:

Magleås: Lørdag den 28. april 1990
fra kl. 9 til 17

På glædelig gensyn
Jan Lange
Kursuskonsulent

Det sker på Magleås:

Ma. d. 2.-fr. d. 6.4.:

Gymnasieskolernes studievej.

To. d. 12.-ma. d. 16.4.:

Påskerefugium, v/p. Stappers og E.M. Lebahn.

Ti. d. 17.-fr. d. 20.4.:

Gymn. skolernes Engelsklærerfor.

To. d. 19.-fr. d. 20.4.:

Dansk Flygtninge Hjælp

Fr. d. 20.-lø. d. 21.4.:

Den Journalistiske Efterudd.

Fr. d. 20.-sø. d. 22.4.:

DUK, lederkursus v/Susanne Hoyos.

Søndag den 22.4. kl. 14.00:

Magleåstræf: »Tabt slag eller endelig skilsmisse« v/sognepræst i folkekirken Lars Tjalve.

Ma. d. 23.-fr. d. 27.4.:

Den Journalistiske Efterudd.

Ti. d. 24.-to. d. 26.4.:

Frederiksværk kommune.

Ond. d. 25.4.:

Møde v/Ole Meyer Sct. Ansgars skole.

Fr. d. 27.-lø. d. 28.4.:

Europæisk Forum v/Ellen Marie Lebahn og Jan Lange.

Lø. d. 28.4.:

Træfældningsdag v/Jan Lange.

Sø. d. 29.-ma. d. 30.4.:

Gymn. skolernes Fysiklærerf.

Katolsk Arbejderaktions Mødekalendar april kvartal 1990

6/4 kl. 20.00:
Orienteringsmøde i Newmanstuen.

21/4 kl. 16.45:

Fællesmøde med efterfølgende samvær i Newmanstuen

27/4 kl. 20.00:

Kammeratskabsaften hos formanden.

1/5 kl. 17.00:

1. maj fest i Newmanstuen.

4/5 kl. 20.00:

Orienteringsmøde i Newmanstuen.

12/5 kl. 16.45:

Fællesmøde med efterfølgende samvær i Newmanstuen.

24/5 - 27/5:

Internationalt fredsmøde på Magleås.

Tema: Global overlevelse og miljøbeskyttelse.

1/6 kl. 20.00:

Generalforsamling i Newmanstuen.

16/6 kl. 16.45:

Fællesmøde med efterfølgende samvær i Newmanstuen.

23/6 kl. 10.00:

Skovtur.

Mødested:

Fællesmesserne: Sankt Augustins kapel - Newmanstuen: Sankt Kjeldsgade 3, kælder.

Skovturen: Ventesalen - Roskilde banegård.

Program tilsendes.

Tilmelding:

Af hensyn til arrangørerne bedes man senest 3 dage før kammeratskabsaftenerne og 8 dage før Skovturen tilmelde sig hos formanden:

George Bune Andersen, Ved Klosteret 4, 1. tv. København Ø - tlf. 31 29 51 10.

Deltagere:

Alle, der kan støtte vort apostolat, er velkomne.

Generalforsamlingen:

Forslag og resolutioner, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være formanden i hænde senest 18/5 1990.

A.C.

»Et opsigtsvækkende nodefund fra Frederik den Andens tid«.

Foredrag og koncert ved museumsinspektør Ole Kongsted, onsdag den 4. april kl. 19.30 (præcis) på Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B.

Alle er velkomne.

DUK-kalender

Lærløbskursus den 30/3-1/4 1990 på Øm-borgen for alle ledere på DUKs sommerlejr i 1990.

Firmelsesweekend Vest den 6/4-8/4 1990 på Øm-borgen for alle kon/firmander, der bor på Fyn og i Jylland. Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejse.

Karwoche den 6/4-11/4 1990 i Hamburg. Kursat henvender sig til ledere og udvalgs-medlemmer. Pris kr. 800.-. Tilskud kan søges.

Påskelejr den 9/4-16/4 1990 i Holland for de 16-20 årige. Pris kr. 950.- samt 110.- for fællesrejsen til København.

Ledertræning den 20/4-22/4 1990 på Magleås for alle KUK-ledere + en potentiel efterfølger. Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 30/3 1990.

Sportsdag den 28/4 1990 på Niels Steensens Gymnasium for alle mellem 5-25 år. Pris kr. 20.- samt 50.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 6/4 1990.

Ministrant-weekend den 4/5-6/5 1990 på Øm-borgen for de 13-18 årige. Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejsen. Tilmelding og betaling senest den 13/4 1990.

Firmelsesweekend Øst den 11/5-13/5 1990 på Øm-borgen for alle kon/firmander der bor på Sjælland og Lolland/Falster. Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 20/4 1990.

Nordisk redaktionskursus: Aflyst.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse: ()

Ankommer selv: ()

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Diverse



KATOLSK
INFORMATION
RYESGADE 28
DK-8000 ÅRHUS C
TLF. 88 18 53 90

ÅBEN: Ma.-fr. kl. 13-18.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 01-15 23 03 eller privat 01-14 69 36.

Den nordiske valfart til Lourdes

24. juli til 31. juli 1990, 8 dages flyrejse med fuld pension.

Pris på hotel.....kr. 5.000,-

Særpris for syge og handicappede på

»Accueil«.....kr. 4.600,-

Gejstlig leder: Biskop Hans L. Martensen.

Læger, sygeplejersker, samaritter medfølger:

Program og tilmeldelser

Valfartskomiteen

Børshøj 25, 2900 Hellerup

Telefon 31 65 63 41

Busrejse til Medjugorje

Min. 44 personer.

Afrejse fra Jylland: 23.07.90

Ankomst Medjugorje: 24.07.90

Tilbagerejse: 31.07.90

Ankomst Danmark: 1.08.90

Indkvartering dobb. vær., halvpr. Kr. 1.930 pr. pers.

Indkvartering dobb. vær., help. Kr. 2.260 pr. pers.

Indkvartering enkelt vær., halvpr. Kr. 2.150 pr. pers.

Indkvartering enkelt vær., help. Kr. 2.485 pr. pers.

Tilmelding: Senest 20.5. 1990 mod depositum: Kr. 300 kr. til:

Klaus Aarup, Smedestien 18, 8541 Løgten, tlf. 86 99 13 12, giro 9 462783.

Restbeløbet udgør: Kr. 730 for bussen. Indbetales senest 10.6.90. Ved indkvarteringen i Medjugorje betales sidste beløb.

Der vil blive arrangeret tur til visionærerne, byen Mostar, sognepræsten Jozo.

Lad os sammen opleve Herrens nærhed.

Rejsens praktiske og åndelige tilrettelæggelse: præstestud. Benny Blumensaat, 28 Beaufort Street, Chelsea, London SW3, 5AA, England.

Yderligere oplysninger:

A. Blumensaat. Tlf. 86 44 80 78

Radio Steno - 107,9 MHz

Sct. Kjeldsgade 3, Kbh. Ø, giro 9 73 75 96.

Hver mandag fra kl. 20 til 23.

Kl. 20: Magasinet - nyheder, meddelelser, musik og forskellige indslag, f.eks.:

2.4.: Om Filippineme v/Grit Bredholt.

9.4.: Om påsken.

Kl. 21: Telefonprogram - lyterne kan ringe ind på 31 20 93 38.

2.4.: »Tro eller videnskab« v/Hans Christensen og Dan Eriksen.

9.4.: Om »Pax Christi« v/p. Dekkers.

Kl. 22.30: Postludium - Det ugentlige musikprogram, hvor vi præsenterer kirkelig eller blot religiøs musik.

Hjertelig tak!

I forbindelse med mit 25 års præstetjubilæum modtog jeg så mange hilsener og gaver, at det er mig umuligt at takke alle personligt. Derfor vil jeg tillade mig på dette sted at give udtryk for min glæde og taknemmelighed, især også over for dem der sørgede for receptionen og for den meget smukke messe søndag d. 4. marts i Sct. Ansgars Kirke i København.

Hjertelig tak!

Dietrich Timmermann

En stor tak!

Hermed en stor og hjertelig tak til de mange mennesker, der glædede mig ved at være tilstede ved min præstevielse, og for al den opmærksomhed og de lykønskninger, jeg har modtaget.

Reinhold Sahner

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.

Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Arkitekt M.A.A.

Massimiliano Falconi

Dagliljevej 12, 4000 Roskilde

Tlf. 02 - 36 23 11

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155

Filial: Taastrup 42 99 01 58

BENZONS BEGRAVELSESFORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelser og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.



Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Aut.
elinstallatør

EL MOGENS LARSEN

Rørarbejd 3te 6200Ålbørn 62230/62231

Så enkelt er det at afsløre den skjulte tæring

Guldager Tæringstest afslører den skjulte tæring i brugsvandsystemer. Den tæring som langsomt, men sikkert udvikler sig til rørskader.

I år vil det koste ejere af boligkomplekser, industriejendomme og parcelhuse over 200 millioner kroner.

Ved Guldager Tæringstest til kr. 20.- analyseres jern- eller kobberindholdet i vandet. Dermed konstateres om anlægget er i farezonen.

Ring til os og bestil en Tæringstest.

guldager electrolyse

Hejrevang 1-2 · 3450 Allerød
42 27 31 00

M.T.S.

M. THOMSEN STØTT

INGENIØRER • ENTREPRENØRER

MURERMESTRE

Kong Christians Allé 6 · 9100 Aalborg

Telefon 54 13 42 33

Malermester
VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle

Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Muremester
Bernhardt Christiansen
Solbærvvej 8, Sabro.
Tlf. 86 94 82 10

DANSK OLIE
KOMPAGNI A/S

Olieselskabet
NORDISK KUL A/S

Administration, salg og service:

RØDOVREVEJ 383

Automatisk levering
Olievagt i fyringssæsonen
Egen import og tanklager
Radiodirigerede tank- og
servicevogne

31 70 45 30

- sikkerhed for varme

Pianostemmer

Bernhard Hauber

31 68 19 59

Revision - Bogføring - Skat

- den Registrerede Revisor rådgiver

Jørgen Brangstrup
REGISTRERET REVISOR FRÅ

STØDEN 6-8, 2. SAL
4000 ROSKILDE, 42 35 10 35

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 01 15 23 03. Postgiro 6466397.

Døde

R.I.P. Grethe Ziolo

død den 15. marts 1990 og begravet fra Sakramentskirken den 20. marts 1990.

En varm tak til alle, der deltog i begravelsen og for al opmærksomhed overfor Grethe under hendes sygdom.

Egil Ziolo og familien

Ukrainsk-katolsk kirke kritiserer Vatikanet

Lwow, (KIPA) - Den ukrainsk-katolske kirke i Sovjetunionen føler sig ikke støttet i tilstrækkelig grad af Vatikanet. »Jeg må desværre fastslå, at Vatikanets repræsentanter ikke altid yder den bistand, vi behøver«, udtaler den ukrainsk-katolske primas, der lever i exil i Rom, ærkebiskop *Vladimir Sterniuk* til KIPA. Der er i

Vesten »megen desinformation« om de aktuelle begivenheder i forbindelse med lovliggørelsen af den ukrainsk-katolske kirke, fremhæver ærkebiskoppen, og også i Vatikanet synes at herske en del forkert oplysning.

»Ikke udenom os«

Den afdøde ukrainske primas *Josyf Slipyj* har altid holdt fast ved, at »når noget skal afgøres om os, skal det ikke afgøres uden os«, siger ærkebiskoppen videre, men denne grund-sætning synes man ikke altid at overholde. Således har den ukrainsk-katolske delegation under »de sidste samtaler i Moskva med repræsentanter for Vatikanet følt sig ydmyget«. Man har opfattet »de unerede i Ukraine blot som menigheder og ikke som kirke«, konstaterer *Vladimir Sterniuk*.



Kardinal Josyf Slipyj

Ordenssamfundene i England i kamp mod uretfærdigheden

London, (KIPA) - De katolske ordenssamfund i Storbritannien har forpligtet sig til at kæmpe mod uretfærdighed og undertrykkelse. Alle søstre, præster og brødre har ikke blot ret, men også pligt til at protestere klart imod alle former for undertrykkelse og uretfærdighed i det britiske samfund, hedder det i en erklæring fra den seneste samling af alle ordensledere i England og Wales. De repræsenterer

omkring 12.000 ordensfolk.

Det er en »fejltolkning af evangeliet« at fremstille troen som noget rent personligt og rent åndeligt. Tværtimod har alle troende den opgave at slå bro over »den stadig større kløft mellem fattige og rige« og minde de politisk ansvarlige om deres pligt til at sørge for et retfærdigt samfund, fremhæves det videre i erklæringen.

Ikke flere problemer mellem jøder og polakker om Auschwitz

Krakow, (KIPA) - Mandag den 19. februar i år blev byggeriet af det interkonfessionelle bøn- og mødecenter i Auschwitz endelig påbegyndt. Dette center indbefatter det stedlige karmelitter-kloster. Formanden for den jødiske verdenskongres, *Edgar Bronfman* er officielt informeret herom af Polens ministerpræsident *Tadeusz Mazowiecki* under en samtale i Warszawa. Efter samtalen udtalte

Bronfman, at der nu ikke er flere problemer mellem jøder og polakker.

I fremtiden vil der »bestå bedre forbindelser mellem det jødiske og det polske folk, men også mellem Polen og USA«, udtaler Bronfman, hvis organisation repræsenterer 70 jødiske fællesskaber. Han har ikke spurgt om nogen dato for færdiggørelsen af centret, da dette ville medføre »et dårligt emotionelt klima«.



De tolv apostle klædt som campesinos omkring nadverbordet skærtorsdag aften - således tilpassede en unavngivet kunstner fra Peru den bibelske beretning til den latinamerikanske folkekultur. Foto KNA

Kirkerne i Østeuropa

Kritik af biskoppers »loyalitet« over for de kommunistiske regimer

Budapest, (KIPA) - Menneskerettighedsorganisationen »*Christian Solidarity International*« har for nylig afholdt en konference i Budapest om kirkernes situation i de østeuropæiske lande. Kirkelige personligheder fra de fleste østeuropæiske og også vesteuropæiske lande deltog. Under konferencen fremkom kritik af den alt for »loyale« holdning, som ledende repræsentanter for den katolske, den evangeliske og den ortodokse kirke havde udvist over for de tidligere kommunistiske regimer i Østeuropa.

De manglede mod

Kritikken rettede sig især mod præstebevægelsen »*Pacem in terris*« og dens sympatiserende biskopper i Tjekkosllovakiet, men også mod den ortodokse kirkeledelse i

Rumænien og såvel katolske som evangeliske biskopper i Ungarn. Loyaliteten over for de diktatoriske regimer var nok kirkepolitisk motiverede, men i hvert fald i strid med evangeliet og de ansvarlige kirkelederes kald. De pågældende biskopper blev navnlig bebrejdet, at de stiltiende så til, at deres medbrødre blev forfulgt på grund af deres religiøse aktiviteter.

Uoverskuelig

Kirkelige personligheder fra Ungarn, Rumænien, Polen, Tjekkosllovakiet, DDR og Letland fortalte om den seneste udvikling i deres lande, som overalt nærmest måtte siges at være uoverskuelig. Først og fremmest mangler man »perspektiver«, klare ideer og demokratiske begreber. I mange af de østeuropæiske lande er kirken stærkt indblandet i nationale spændinger, hvilket også har medført konflikter mellem de kristne kirker.

Endnu ingen »Solidarity«-gruppe i Østeuropa

Repræsentanter for »*Christian Solidarity International*« udtalte, at det måtte være opgaven for kirkerne i de østeuropæiske lande at styrke samfundets moralske grundlag ud fra et kristent menneskebillede og dermed yde et bidrag til en fri demokratisk udvikling. De kristne kirker bør ikke engagere sig i dagligdagens politik, men tage sig af opgaver i det sociale og karitative område. Der

var enighed om, at tiden endnu ikke er moden til oprettelse af »Solidarity«-grupper i østlandene.

Formanden for »*Christian Solidarity International*«, *Jörg Wehr* erklærer over for KIPA, at konferencen først og fremmest var gennemført for at repræsentanter for de forskellige kirker i Øst- og Mellemuropa kunne lære hinanden at kende. Da situationen er ændret med bortfaldet af »den veldefinerede fjende af kristendommen«, vil »*Christian Solidarity International*« foreløbig tilbyde de kristne i øst hjælp til selvhjælp«.

Bagmændene bag mordet på 6 jesuitter endnu ikke afsløret

Madrid, (KIPA) - Den ny rektor for det katolske centralamerikanske universitet i San Salvador, *Jose-Luis Argueta* udtaler en formodning om, at bagmanden til mordet på de seks jesuitter vil slippe uden straf for misgerningen. Siden mordet den 16. november er det åbenbart ikke lykkedes at finde den ansvarlige, beklager *Argueta* i et interview med

dagbladet »*El Pais*« i Madrid.

I samme blad tilbageviser en talsmand for det salvadorianske militær, at militærpersoner eller medlemmer af halvmilitære grupper skulle stå bag mordene, og han tilføjer, at hæren ikke kan gøres ansvarlig for »enkeltpersoners kriminelle handlinger«.

Husk valget
søndag d. 1. april

katolsk
orientering

Udgiver: Ansgarstiftelsen.
Redaktion:
Pastor Willem Wuyts (ansvarsh. redaktør).
Konsulent Hans Jørgen Johansen (redaktør).
Journalist Knud Helsted Kluge (red.sekretær).

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3.
DK-1260 København V. Telefon 31 21 14 44.
Redaktionelle medarbejdere:
Kirsten Szarafin og Ruth Plum.
Tryk: Ny Dag, DK-4900 Nakskov. Oplag 16.500.

Næste nummer
udsendes
11. april

Narko-problemet drøftet i FN

Det verdensomfattende narko-problem skyldes først og fremmest narkomanerne

New York, (KIPA) - Det internationale narko-problem hænger først og fremmest sammen med narkomanerne og ikke narko-handlerne. Dette synspunkt er gjort gældende af Pavestolens observatør ved De forenede Nationer, ærkebiskop *Renato Maritbo*, under en narko-debat i FN i New York, meddeler Vatikanets Radio. Ærkebiskop *Martino* fremhæver videre, at en nedgang i efterspørgslen efter narkotika må danne grundlaget i enhver effektiv indsats mod narkomanien.

Transcendente livsværdier

For de truede og udsatte unge mennesker er det ifølge ærkebiskoppen i den forbindelse vigtigt, at de, navnlig i deres familier møder »transcendente livsværdier«. »Den menneskelige race er blevet hjemløst af krige, hungersnød, jordskælv, pest og epidemier, men den har aldrig før stået over for så forfærdelig stor og ødelæggende trussel som det aktuelle narko-problem«.

Verdenskatekismus, side 2
 Etik og biomedicin, side 5
 Valgresultater, side 6-7
 Selvkritik i kirken, side 8
 Flygtningepolitik, side 9

katolsk orientering

Præster i USA skal afprøve Jonas Salks nye AIDS-vaccine

Los Angeles, (KIPA) – Den katolske ærkebiskop af Los Angeles, *Roger Mahony* støtter en appel til præster og ordensfolk i hans bispedømme om at melde sig som forsøgspersoner ved afprøvningen af et vaccinationsstof mod Aids. I et brev til de 2.500 præster og ordensfolk i bispedømmet anbefaler han, at 10 frivillige, der skal være mindst 65 år gamle, stiller sig til rådighed for afprøvningen af stoffet, der er udviklet af *Jonas Salk*. Medicineren *Jonas Salk* er kendt for sin opdagelse af vaccinationsstoffet mod børnelammelse i 50'erne.

Ærkebispeddømmets pressetalsmand, *Bill Rive-*

ra oplyser over for pressen, at msgr. Mahony blot har sendt en meddelelse videre. En af Salks medarbejdere, *Brian Henderson* har skrevet appellen til præsterne og ordensfolken og opfordret dem til »at give deres liv en mening« ved at melde sig som forsøgspersoner. Den nye Salk-vaccine er allerede prøvet på dyr, men endnu ikke på mennesker. Der er risiko for, at afprøvningen kan medføre udbrud af den dødelige HIV virus.

Mere om emnet side 2



1. april gik knap 3.800 katolikker til de 50 forskellige valgsteder landet over for at vælge nye menighedsråd og nyt pastoralråd. Valgresultatet bringes på siderne 6-7. Foto: Knud H. Kluge

Vatikanet udsender nye retningslinier for uddannelsen i ordenssamfund

Rom, (KIPA) – Vatikanet fremhæver betydningen af en tidssvarende uddannelse af ordensfolk og holder fast ved vigtigheden af de traditionelle løfter om kyskhed, fattigdom og lydhed. I et sæt nye retningslinier for uddannelsen i ordensinstitutioner hedder det således, at i en verden præget af sexuel tøjlesløshed, forbrugersisme og magtmisbrug er askese en absolut nødvendighed i ordensfolkens liv.

Den, som ikke ubetinget kan holde løftet om kyskhed, bør ikke optages i ordenslivet, understreger kardinal *Jerome Hamer*.

Det skete på en pressekonference fornylig, hvor retningslinierne blev offentliggjort.

Modenhed

De nye retningslinier er udarbejdet af Vatikanets kongregation for ordenslivet efter mangeårige overvejelser. I dokumentet siges blandt andet, at kandidater kun bør kunne optages efter »en tilstrækkelig lang prøvetid og kun såfremt den pågældende har den nødvendige psykologiske og følelsesmæssige modenhed i forhold til kyskhedsloftet«. Om nødvendigt kan en psykologisk undersøgelse komme

på tale for at konstatere, om kandidaten er i besiddelse af »et ligevægtigt følelsesliv, først og fremmest på det seksuelle område«.

Mænd og kvinder, »der ikke er i stand til at beherske deres homoseksuelle tilbøjeligheder, eller som forestiller sig at kunne praktisere »en tredje mulighed«, dvs. en »tvivlsom leveform mellem cølibat og ægteskab«, skal udelukkes fra ordenslivet.

Foruden selvkontrol på det seksuelle og følelsesmæssige område fremhæver retningslinierne også nødvendigheden af at kunne beherske andre instinktive eller erhvervede be-

hov som f.eks. slikkeri, tobaks- og alkoholnydelse.

For følsomme og kritiske unge

Kardinal *Jerome Hamer*, der er formand for kongregationen for ordenslivet, betoner over for pressen, at de nye retningslinier retter sig til unge mennesker, der er præget af den

moderne verden. Det fastslås således, at de mandlige og kvindelige kandidater til ordenslivet ikke er blevet skånet for de skuffelser, som det moderne forbrugersamfund fremkalder. Mange unge mennesker, som kun med besvær har fundet en plads i verden, lader sig forføre af vold, narkotika og erotik.

Fortsætter på bagsiden

Vatikanet og Kreml indleder diplomatiske forbindelser

Rom, (KIPA) – Vatikanet og Sovjetunionen har etableret fast diplomatisk kontakt. For Sovjetunionens vedkommende drejer det sig om en ekstraordinær ambassadør, og for Vatikanets vedkommende om en personlig gesandt for paven med rang af apostolisk nuntius. Til dette hverv har pave Johannes Paul II udnævnt ærkebiskop *Francesco Colasuonno*.

Aftalt allerede i december i fjor

Under mødet mellem paven og præsident Gorbatsjov i Vatikanet i de-

cember sidste år blev man enige om at give forbindelsen mellem Pavestolen og Sovjetunionen officiel karakter.



Nuntius Colasuonno

Mødet i Seoul skuffede

Seoul, (KIPA) – Generalsekretæren for Kirkernes Verdensråd, *Emilio Castro* måtte indrømme, at man ved afslutningen af verdensmødet i Seoul mandag den 12. marts ikke havde nået de mål, man havde stræbt efter. *Emilio Castro* anser det dog for afgørende, at de kristne kirker beslutsomt og endegyldigt fik sammenføjnet indsatsen for beskyttelsen af natur

og omverden med det traditionelle engagement for fred og retfærdighed.

Den katolske kirkes mangelfulde tilstedeværelse på verdensmødet, betegner *Emilio Castro* som »et økumenisk uheld«. Efter Vatikanets afgørelse var den katolske kirke kun repræsenteret ved en delegation på 20 iagttagere. Generalsekretæren for Kirkernes Verdensråd

fastslår dog, at den beskedne katolske deltagelse ikke får konsekvenser for det fremtidige forhold mellem Vatikanet og Det økumeniske Råd, da »økumenen hver dag begynder påny«.

Resultaterne fra mødet i Seoul skal bearbejdes på det næste plenarmøde i Kirkernes Verdensråd i 1991 i Canberra i Australien.

Hensigtserklæringer, men ingen vedtagelser på verdenskirkemødet

400 delegerede fra 210 kirkesamfund mødtes i Seoul

Seoul, (KIPA) – De kristne kirkers verdensmøde i Seoul »for retfærdighed, fred og bevarelse af det skabte« sluttede uden vedtagelse af det i forvejen udarbejdede grunddokument. De mere end 400 delegerede fra de 310 medlemskirker i Kirkernes økumeniske Råd nåede kun til enighed om et afsluttende kortfattet »budskab« med principielle hensigtserklæringer.

Mens hensigts-erklærin-

gerne er tænkt som de kristne kirkers »selvforpligtelser«, så forbliver grunddokumentet med dets teologiske og politiske indhold alene et vigtigt »illustrationsmateriale« til de delegeredes lokale kirker.

Man begrundede den manglende vedtagelse af grunddokumentet med tidnød. Det fremgik dog af drøftelserne, at de delegerede havde stærkt afvigende opfattelser af indhol-

det, så selv en forlænget konference havde næppe hjulpet til enighed.

Impulser til en mere human verden

De omkring 1.000 deltagere i verdensmødet gav hinanden talrige tilskyndelser til et fælles kristent engagement for en mere menneskelig verden, men det kom kun delvis til udtryk i det afsluttende »budskab« med dets fire hensigts-erklæringer, som nu skal

præge de kristnes handling fremover i hele verden.

Den første af hensigts-erklæringerne drejer sig om en »retfærdig økonomisk orden på lokalt, nationalt, regionalt og internationalt niveau for alle mennesker«. I den forbindelse kræves »befrielse for udlandsgældens belastning, der medfører alvorlige indskrænkninger af hundrede millioner men-

neskers liv«. De kristne må gå ind for økonomiske systemer, »hvor mennesket står i centrum«.

Den anden hensigts-erklæring drejer sig om »afmilitariseringen af de internationale forbindelser« og udvikling af en »kultur uden vold«. Dokumentet vender sig imod enhver militarisme såvel som »doktriner om national sikkerhed«. De kristnes bestræbelser må være rettet mod »virkelig sikkerhed for alle stater og folk«.

Den tredje hensigts-erklæring handler om den tiltagende ødelæggelse af miljøet og om udviklingen af en kultur, »der hjælper os til at leve i harmoni med alt det skabte«. Beskyttelsen af jordens atmosfære anses for mest påtrængende. Efter mødedeltagerens mening skal de kristne gøre en indsats for dette også i deres personlige livsførelse.

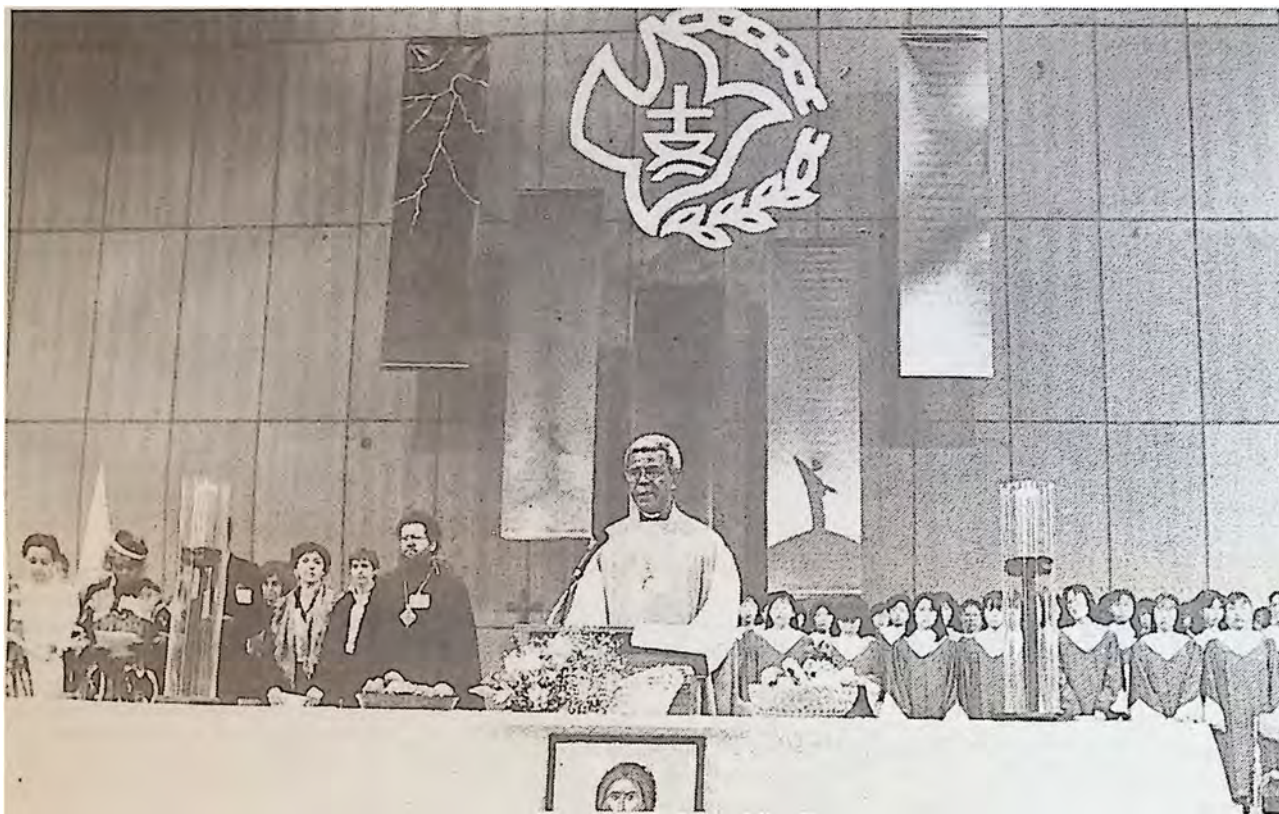
Den fjerde hensigts-erklæring vedrører overvin-

delsen af racismen. Dokumentet fordømmer enhver form for racisme.

Mødedeltagerne i Seoul forventer nu af Kirkernes Verdensråd i Genève, at der etableres et »økumenisk solidaritets-netværk« på grundlag af hensigts-erklæringerne, således at man får et instrument og egnede strukturer til at opretholde den proces, mødet i Seoul har sat igang.

Var konferencen mislykket?

Bortset fra hensigts-erklæringerne mener mange mødedeltagere, at verdensmødet ikke holdt mål med forventningerne. Iagttagere taler om en klar skuffelse og nogle om en fiasko, først og fremmest fordi det ikke lykkedes at få det grundlæggende mødepapir vedtaget med alle dets vigtige politiske og økologiske aktuelle spørgsmål, i det mindste i en modificeret form.



Omkring 1.000 deltagere i verdensmødet i Seoul gav hinanden talrige tilskyndelser til et fælles kristent engagement for en mere menneskelig verden. Billedet er fra åbningsgudstjenesten. Foto: KNA

Udkast til en ny »verdenskatekismus« foreligger nu

Alle biskopper skal sige deres mening om udkastet

Fribourg, (KIPA) – På bispesynoden i Rom i 1985 blev der udtrykt ønske om en ny »verdenskatekismus«. Udkastet til en sådan er nu sendt personligt til alle katolske biskopper og til alle bispekonferencer. Omkring slutningen af maj skal Rom modtage biskoppernes mening om udkastet. Dokumentet må betragtes nærmest som fortroligt, men pressebureauet KIPA har fået visse informationer om udkastet fra redaktionskomiteens sekretær, dominikanerpateren Christoph Schönborn, Fribourg.

Ifølge pater Schönborn er verdenskatekismen »et kompendium over den katolske tros- og sædelære«, som skal tjene som forelæg-

ved udarbejdelsen af regionale og nationale katekismer. Synodefædrene ønskede i 1985, at den ny verdenskatekismus skulle være »tilpasset de troendes moderne livshorisont«. Udkastet retter sig i første række til biskopperne og personer i øvrigt, der er ansvarlige for trosundervisning, men når katekismen en gang bliver offentliggjort, vil enhver kunne anskaffe sig et eksemplar.

Kildesamling

Udkastet fremtræder som en slags »Kildesamling«, dvs. den omfatter på den ene side et rigt udvalg af tekster fra Den hellige Skrift og på den anden side tekster fra kirkefæd-

rene, fra koncilerne og fra paverne. De sidstnævnte tekster skal virke som understregning og uddybelse af temaerne fra Bibelen.

Taget hensyn til ældre katekismer

Man har bevidst set bort fra modstridende skolers opfattelse i bibeltolkning. Til gengæld har man taget hensyn til eksisterende katekismer, f.eks. den tyske voksen-katekismus og Catechismus Romanus, der blev forfattet efter Reformationen.

Om der er taget tilstrækkelig hensyn til lægfolks rolle i kirken, vil vise sig i de efterfølgende drøftelser. Reaktionen fra Afrika, Asien og Latinamerika vil på samme måde

viser, om udkastet er for europæisk centreret.

På spørgsmålet om udkastets økumeniske karakter svarer pater Schönborn, at »man ganske klart har søgt at indarbejde traditionerne i både Vest- og Østkirken, mens man ikke så udtrykkeligt er gået ind på de protestantiske opfattelser«. Men det forhold, at man positivt har fremstillet den katolske tro giver i sig selv muligheder for økumenisk samtale. Pater Schönborn mener i øvrigt, at det må være en opgave ved udarbejdelsen af regionale katekismer at gå nærmere ind på den konkrete dialog-situation. »idet den protestantiske traditon jo er opstået i den vestlige verden«.

Kommentar til forsøg med AIDS-vaccine

Ærkebiskop Mahony: »Ikke noget usædvanligt« Vatikanet: Ingen foruroligelse

Rom, (KIPA) – At bruge kirkelige personer til forsøg med vaccination mod Aids er for ærkebiskoppen af Los Angeles, Roger Michael Mahony »ikke noget usædvanligt skridt«. Efter Kristi forbillede vil kirken altid gøre en indsats for de lidende, udtaler ærkebiskoppen ved et pressemøde i Rom. Desuden har den katolske kirke længe støttet forskningen på det videnskabelige medicinske område. I øvrigt håber ærkebiskoppen, at sagen vil hjælpe til en bedre forståelse for de Aids-syge over for »den udbredte uvidenhed og forbløffende fjendtlighed« i offentligheden.

Vatikanets holdning

Der er i Vatikanet heller ingen uro over søstres og præsters mulige deltagelse som forsøgspersoner. Den 54-årige ærkebiskop Mahony bekræfter, at han i et brev har opfordret kirkelige personer til at melde sig til forsøget. Han oplyser, at han også i januar modtog en opfordring fra direktøren for det det californiske kræftinstitut, Brian Henderson om at hjælpe med at skaffe frivillige. Dette brev er med hans anbefaling sendt videre til præsterne og or-

densfolkene i bispedømmet.

Mulige forsøgspersoner har allerede meldt sig

Et par uger efter udsendelsen af ærkebiskoppens brev har 6 søstre og 2 præster taget kontakt med instituttet med henblik på eventuel medvirken i forsøget. Ærkebiskop Mahony kender navnene på de pågældende. Forlydender om, at det drejer sig om personer, der allerede er Aids-syge, passer ikke, siger han. Når forsøgspersonerne skal være over 65 år, skyldes det instituttets ønske om, at de, der er med i forsøget, har »en lang sundhedsperiode bag sig«.

Til meddelelsen om, at den 70-årige ærkebiskop af New York, kardinal John Joseph O'Connor har erklæret sig rede til at medvirke som forsøgsperson, siger ærkebiskop Mahony, at han ikke tror, det kan lade sig gøre på grund af afstanden mellem New York og instituttet i Los Angeles. Han tilhører ikke selv den ønskede aldersgruppe, ellers ville han alvorligt overveje at melde sig. Moralteologisk er der ingen betænkeligheder ved deltagelsen i en sådan afprøvning.

DUK har fået ny formand

På Danmarks Unge Katolikkers årsmøde i Øm 2.-4. marts trådte formanden Nik Bredholt tilbage. Ved valg til ny hovedbestyrelse blev følgende 3 kandidater valgt: *Jens Pors, Elsebet Mørck-Pedersen og Stefan Frandsen.*

På et efterfølgende hovedbestyrelsesmøde blev *Elisabet Hoel* valgt til formand. Hovedbestyrelsen består desuden af *Elisabeth Abildsten, Birgitte le Fevre Ryom, Jens Pors, Elsebet Mørck-Pedersen, Stefan Frandsen og Jesper Fich.*

Fra Dansk Ungdoms Fællesråd modtager DUK tipsmidler på 25 kr. pr. medlem. Årsmødet vedtog med 37 ud af 39 stemmeberettigede at forhøje kontingentet for medlemmer fra 5 kr. til 10 kr. for året 1991.



Pavebesøget kostede 3 millioner kroner

Messerne på Åsebakken og i Øm kostede i afholdelse knap 1.4 million

Pavebesøget i Danmark 6.-8. juni sidste år kostede i alt 3.060.000 kr., hvoraf de to store messer på Åsebakken og i Øm med hver 13.000 deltagere havde udgifter for knap 1.4 million kr. Messen på Åsebakken var den dyreste med udgifter på 734.000 kr., medens Øm kostede 651.000 kr.

Liturgien har udgifter på knap 362.000, udgifter der bl.a. er gået til week-

ender i Øm og på Magleås med korprøver, øvelse for ministranter, leje af orgler m.v.

Menighedernes forbedrelse har kostet 45.000 kr. og hertil kommer kateketisk materiale forud for pavebesøget for 296.000 kr.

Det økumeniske møde i Moltkes Palæ og mødet med lægfolk, søstre og præster i Skt. Ansgars Kirke havde udgifter på godt 60.000 kr.

Presse og PR

Presse og PR udgifter andrager 362.000 kr., heraf andrager pressearbejdet fra Bispekontoret 249.000 kr. og »katolsk oriente-

ring« har haft udgifter på knap 113.000 kr.

Administration beløb sig til knap 349.000 kr.

Billedbogen over pavebesøget samt en video om besøget i Danmark er sammen anslået til 200.000 kr.

På indtægtsiden er der en gave fra udlandet på 2.187.624 kr. Danske katolikker indsamlede 629.225. Med en momsrefusion på 243.175 balancerer regnskabet med 3.060.024 kr.

Bispedømmet havde forud for pavebesøget budgetteret med omkostninger for 2.8 millioner og med indtægter på 700.000 kr.

Genvalgt i Katolske skolers Forening

Ved foreningens ordinære generalforsamling lørdag d. 17. marts på Hotel Kronprinsen i Fredericia genvalgte *K.W. Thomassen* (sekretær) og *Ole Meyer* (formand) til bestyrelsen, som foruden de nævnte består af *Else Brask* (kasserer), *Jørgen Braarup* og *Øvind Kjørstad*. Biskoppens konsulent er fremdeles pater *Edw. Stappens O. Præm*. Foreningen fejrer 25 året for dens stiftelse ved en festlighed i Odense lørdag d. 29. september.

Valfart til vor Frue af Aasebakken

lørdag den 19. maj 1990

Valfarten udgår fra Rudersdalsvej i Holte (over for Poppel Alle) klokken 10.00.

Valfart gennem Rude Skov til Høsterkøb.

Klokken 12.00: Andagt på Vor Frue Kloster.

Klokken 12.30: Spisning på Magleås, og derefter lykønskning til biskoppen og underholdning.

Klokken 15.30: Festmesse på Vor Frue Kloster.

Klokken 17.00: Aftensmad og hygsomt samvær på Magleås.

Mad og drikke kan købes på Magleås.

Valfartens tema:

Åndens frugt er kærlighed, glæde, fred. (Paulus' brev til Galaterne, 5,22).

Katolsk Valfarts Komité

Niels Steensens Gymnasium



Ved Niels Steensens gymnasium er stillingen som viceskoleinspektør for hovedskolen ledig til besættelse pr. 1. august 1990, idet vor nuværende viceskoleinspektør har ønsket at skifte stilling.

Niels Steensens Gymnasium er en katolsk ledet privatskole, der bygger på det kristne menneskesyn. Skolen omfatter foruden gymnasium en hovedskoleafdeling som består af 6. kl., to 7. kl., fem 8. kl., fem 9. kl. og to 10. kl. med tilsammen 313 elever. Lærerkollegiet består af 30 lærere, hvortil kommer 31 lærere ved gymnasieafdelingen.

Stillingen henføres til lønramme 29, jfr. undervisningsministeriets cirkulære af 14/7-1989. Viceskoleinspektørens ledelsestimer fastsættes i henhold til undervisningsministeriets cirkulære af 15/7-1988 om tjenestetiden for folkeskolens tjenestemænd.

Løn- og pensionsforhold er som i den offentlige skole.

Ansøgningen stiles til styrelsen og sendes senest d. 20. april til kst. rektor Kaspar Kallan, Sankt Kjeldsgade 3, 2100 København Ø., der træffes for nærmere oplysninger på telefon 31 20 93 40.

Viceskoleinspektør

Ved Institut Sankt Joseph, som er en katolsk selvejende institution, er stillingen som viceskoleinspektør ledig pr. 1.8. 90.

Skolen bygger på en kristen målsætning, der kombinerer sund og naturlig kristendom med en dynamisk faglig-pædagogisk linie.

Vi søger en engageret kristen, der vil arbejde aktivt med på at virkeliggøre målsætningen. Vi lægger vægt på samarbejds- og lederevner, samt på faglige og pædagogiske kvalifikationer og erfaringer.

Skolen har ca. 540 elever, såvel katolske som ikke-katolske, fordelt fra BH-klasser til 10. klasse.

Stillingen er indplaceret i lønramme 31 og ansættelsen vil ske efter overenskomst mellem F.G.L. og Danmarks Realskoleforening, dog indplacering efter Kbns kommune. Det pligtige undervisningstimer er p.t. 11 ugentlige timer.

Ansøgning med oplysning om uddannelse og erfaring stiles til Styrelsen for Institut Sankt Joseph og sendes til skoleinspektør Lilian Jespersen, Dag Hammerskjølds Alle 17, 2100 Kbhn. Ø snarest og senest d. 25.4. 90.



DUKs ny formand Elisabet Hoel.

Biskoppens Sostrup-retræter

Tema: Skæbne og Kristentro.

Biskoppen konfronterer østlige forestillinger og teknikker med kristen tro, bøn, praksis og fremtids forventning.

En uges fællesskab i dejligt miljø på Sostrup Kloster ved Grenå, med familiemesse, undervisning, gruppesamtaler, bøn, frit samvær og familiehygge.

Der kan vælges mellem:

- 1) søndag d. 24. juni kl. 19 - lørdag d. 30. juni kl. 11.30.
- 2) søndag d. 1. juli kl. 19 - lørdag d. 7. juli kl. 11.30.

Biskoppen leder begge uger.

På 1. uge ass. af pastor Reinhold Sahner.

På 2. uge ass. af sognepræst Allen Courteau O.M.I.

Børnekateketer underviser børnene. Man sover på dobbeltværelser. Nogle lejligheder er reserveret familier.

Pris: kr. 1190. Unge u. uddannelse: kr. 820. Børn u. 14 år: kr. 600. Børn u. 2 år: gratis. Familier med mindst 3 betalende børn: kr. 500 pr. barn. Lagner og håndklæder medbringes el. lejes på stedet for kr. 35. For dem, der selv sørger for overnatning (privat, camping): kr. 890, børn: kr. 500. Halve fripladser kan søges skriftligt med motivation til bispekontoret, mrk. Sostrup-retræte 1 el. 2.

Tilmelding: Inden 1. maj, sker ved indbetaling af depositum: kr. 500 pr. person, med opgivelse af den ønskede uge, på giro 500 14 71, Katolsk Bispekontor, Bredgade 69A, 1260 København K. Kun tilmelding med indbetalt depositum anses for bindende.

Nærmere oplysninger: Ulla Hjortbøl, tlf. 42 80 16 61 ma.-fr., bedst kl. 9-10. Foldere med udførlige oplysninger fås hos sognepræsten el. Katolsk Bispekontor.

Skoleleder til Kolding

Ved Sct. Michaels Skole, Kolding, er stillingen som skoleleder ledig pr. 1. august 1990 på grund af vor nuværende skoleleders pensionering.

Den selvejende institution Sct. Michaels Skole er en kristen skole på et katolsk grundlag. Den har 360 elever (børnehaveklasse - 10. klasse), hvoraf ca. 10% er katolikker. Der er 30 lærere.

Vi søger en leder, der (udover kvalifikationer i øvrigt) sammen med lærerkollegiet kan tegne skolens kristne linie såvel i forhold til den katolske som til den ikke-katolske del af skolens forældrekræds og elever.

Ansættelse sker i henhold til overenskomst mellem Foreningen af katolske skoler og Frie Grundskolers Lærereforening. Løn- og pensionsforhold som i den offentlige skole.

Yderligere oplysninger hos skolens leder, Harald Rasmussen, tlf. 75 52 28 34, eller hos bestyrelsens formand K.W. Thomassen, tlf. 75 52 39 39.

Ansøgning stiles til skolens bestyrelse og sendes senest den 3. maj 1990 til skolens formand K.W. Thomassen, Hostrupsvej 10, 6000 Kolding.

Pastoral

De kristne har navn efter *Kristus Jesus*. De udgør en religion, har en trosbekendelse, som forkyn-der, at Jesus er undfangen ved Helligånden, født af jomfru Maria, pint under Pontius Pilatus, er blevet korsfæstet, døde og blev begravet, men opstod på den tredje dag for at opfylde profeternes skrifter. Han sidder nu ved Guds højre hånd og skal komme igen for at dømmе de levende og de døde. Denne trosbekendelse kaldes kristendommen. Tilhængerne og beken-derne af denne tro udgør kristenheden. De er kirken, spredt over hele jorden.

Religion forudsætter et levende forhold mellem den opstandne Kristus og den troende. Et forhold, som består i »viden om hinanden« og et »liv for og med hinanden«, et trosliv, som bærer frugt. Når vi læser, at dele af den engang kristne verden afkristnes, betyder dette, at forholdet mellem den troende og Kristus er blevet så udvandet, at båndene brister. For religion skal *leves*. Den er en kilde til kraft. Religion er energi.

Mange af vore medmennesker, også katolikker, ser med beundring, hvordan jøder og muslimer her hos os, eller hinduer og buddhister i Østen lever deres tro uden skamfølelse, uden mindreværdskomplekser, samtidig med at de selv – de kristne altså – ikke aner, hvordan deres tro skulle kunne præge deres liv. De mangler både den nødvendige viden og evnen til at gøre noget med det, de ved.

Det er derfor paven opfordrer os så energisk til at gå igang med en ny evangelisering hos os selv. Mange aner ikke længere, hvad de skal stille op med en tro, de engang har »haft«, men intet får ud af.

Evangelisering har som opgave at lede men-nesker på vejen til Kristus igen, måske først og fremmest gennem mere *viden*. Trosformidling i halvfemserne kaldte vor biskop denne nye indsats, som er blevet drøftet på regionalmøderne dette forår. Vi møder jo Kristus i de vidnes-byrd, de fire evangelister har efterladt os, i Lukas' missionsrapport, i Pauli og andres breve, i forsvarsskrifterne fra de første århundreder. Hvordan skulle nogen komme til at tro, hvis ingen forkynder, og hvordan skulle nogen forkynde, hvis ingen går ud med budskabet, med nyheden, den glade nyhed om, at Kristus brød dødens brod?

Således mente allerede apostlen Paulus. Således opfordres vi igen i dag. Kristus må kunne gives tilbage til mennesker, der har mistet ham af syne. Men bevægelsen går i begge retninger: At føre mennesker til Kristus og at bringe Kristus til menneskene. De skal selv gå en del af vejen. Undervejs kommer Herren dem i møde. Det gør han i de kristnes levende tro, som smitter, i deres levende eksempel. Men det gør han især i liturgien og sakramenterne, for *levende tro skal fejres*.

Hele kirkeåret igennem fejrer vi Herrens år, hans vandring med os fra etape til etape. Lige nu i påsketiden fejrer vi hans opstandelse, som pant på vor egen opstandelse.

Kirken fejrer sin Herre i sakramenterne. Netop der kommer han mennesket i møde, i dåben, i ordet og nadveren under messen, i tilgivelsens håndspåleggelse, i brudeparrets ja til hinanden, i salvelsen, når biskoppen firmer eller præstevi-er, eller når en præst salver den syge. Sakramen-terne er kirkens tegn på liv, som giver det liv, de antyder: energi til at elske.

Alt dette, forkyndelse, sakramentspraksis, per-sonlig bøn og fælles gudstjeneste binder os sammen, knytter os mere til Kristus og til hinanden. Derfor beder paven os – også i denne måneds bønssintention – at lære Kristus bedre at kende. Så kommer vi til at elske hinanden noget mere.

At fremme alt dette liv er, hvad kirken kalder *pastoral*. Det er vor fælles opgave som menig-hed og som bispedømme.

w.w.

Leder nedgør enhver kritik

Der findes faktisk udmærkede mennesker, der ikke er nær så begejstrede som redaktøren af »katolsk orientering« for de efterkon-ciliære reformer.

Disse ubegejstrede skal imidlertid holde deres mund, for de er uvidende ignoranter, der ikke har fattet en pind af det hele.

Det er det glade budskab i redaktørens ledende artikel i »katolsk orientering« nr. 5, hvormed han forsøger at nedgøre enhver kritik af den bestående kirkelige praksis.

Redaktøren postulerer, at kritikken udspringer enten af lutter uvidenhed eller af frygt for den historiske sandhed, og at man følgelig ikke behøver at tage den alvorligt, al den stund kritikerne godt ved, at de er derude, hvor de ikke kan bunde.

Ergo: De, der er ueni-ge, er uvidende eller kvæ-riulanter. Eller begge dele. I hvert fald »ignorantia crassa«.

Med rødmende be-skæmmelse må jeg ind-rømme, at jeg hører til den helt igennem ukvalificere-de flok, der ind imellem har produceret et par kriti-ske bemærkninger. Det burde jeg naturligvis holde op med, hvis det altså ikke lige var, fordi redaktørens argumentation forekom-mer mig en smule sælsom. Han går nemlig ud fra en påstand om, at de, der kritiserer, ikke er klar over, at kirkens skikke og praksis har været under stadig forvandling. - Og har de været klar over det, så skjuler de det af frygt for at blive tvunget til at skifte holdning.

Kære redaktør, den

slags kalder vi hjemme hos os for demagogi. Selv om vi måske nok er et par stykker, der ikke har været begavede nok til at klare en teologisk embedseksa-men, så er vi dog ikke så uvidende, at vi ikke er klar over, at der er sket et og andet med kirken siden Petris dage. Men det er bare slet ikke det, sagen drejer sig om.

Det er da nok tænkeligt, at der findes katolikker, der ikke på stående fod kan tidsfæste indførelsen af den latinske messe, men derfor kan de da godt have en mening om denne mes-se contra den, vi har i dag. Hvis de nu foretrækker den latinske messe, så kan det da være bedøvende ligegyldigt, hvilken messe-form man betjente sig af i den tidlige middelalder. Eller mener redaktøren virkelig, at en total kirke-historisk viden er en for-udsætning for at kunne deltage i debatten om øje-blikkets kirkelige situ-ation, hvad angår struk-tur, liturgi osv.

Redaktøren er utvil-somt en meget klog mand, og han skal være glad for sin omfattende viden om de historiske sammenhæn-ge, men han skal lade være med at forfalde til hov-mod, og han bør lade være

med at gå omkring og slå sine trosfæller i hovedet med sin overordentlige visdom.

Bent Petersen

Svar:

I messen fra 1570 blev alle funktioner, som lægfolket tidligere havde under mes-sen, (læsninger, forbøn-ner, frembæring af gaver-ne, fredshilsenen m.m.) enten skåret væk eller overladt til præsten. I li-turgien fra 1964 er alle disse opgaver givet tilbage til menigheden. Det er det eneste objektive kriterium for en sammenligning af begge messeformers for-løb.

Messen fra 1570 var slutresultatet af flere års studium og debat og der-for ikke til debat længere efter 1570. Tridentiner-konciliet pålagde den hele kirken som forpligtende. Præcis det samme gælder messen fra 1964:

Det andet Vatikankon-cils beslutninger forpligter os – især vore præster – lige så meget som Triden-tinermessen forpligtede os fra 1570 til 1964. Dette er det eneste saglige i sagen.

w.w.

Jeg beklager

I min lille artikel i k.o. nr. 5 »Lægfolkets ansvar« har jeg udtalt mig lige lovlig flot og flabet om skabelsen på seks dage. P. August Ziggelaar har med stor venlighed gjort mig op-mærksom på min fejltagelse. Det er ikke rigtigt, at »man« før 1943 anså ska-

belsen for Guds værk over nøjagtig seks fysiske dage. Jeg kunne og burde have valgt blandt andre eksem-pler på Bibelkommissio-nens negative indflydelse; men det er for sent nu. Jeg beklager det.

Ove Leerbeck

Giftede præster og kvindelige diakoner

Pastoralrådet i Hildesheim om kontroversielle emner

Hildesheim, (KNA) – Synoden i Hildesheim, der nærmest svarer til vores pastoralråd er en forsamling bestående af 97 gejst-lige og 92 lægfolk, hvoraf de 36 er kvinder. Den har ifølge kirkeretten til opga-ve at være rådgivende over for den stedlige biskop.

Synoden har netop af-sluttet sit tredje møde med emnerne: Det faldende antal præster, ægteskab og familie, søndagens hellig-holdelse og retfærdighed, fred og det skabtes beva-relse.

Giftede præster

Mødet blev indledt med en gudstjeneste, hvor biskop *Josef Homeyer* i sin prædiken blandt andet sagde om de mange dilem-maer i dagens kirkelige diskussion, at Gud uden tvivl retter sin barmhjer-

tighed mod alle dem, der på grund af den kirkelige orden og lovgivning føler sig blokeret i deres planer og forestillinger om tilvæ-relsen. Det gælder også dem, der har måttet opgi-ve deres ægteskab eller deres præste- og ordens-kald, som føler sig udeluk-ke fra sakramenterne og dem, som af mange for-skellige grunde har mistet deres stædet i kirken.

Ved afslutningen af pa-storalrådsmødet udtalte biskop Homeyer, at han finder, at synoden eller pastoralrådet er på vej til at hjælpe sognene med den fornyelsesproces, der er tiltrængt. Desuden har synoden i sin arbejdsform og sit samvær også om-kring vanskelige spørgs-mål været »et vidnesbyrd om troen på Vorherre«.

Under mødet vedtog man blandt andet en udta-

lelse om præstevielse af gifte mænd. Heri bliver pave *Johannes Paul II* an-modet om at overveje, hvorvidt gifte mænd, der er respekterede i sognet, kan gives adgang til præ-stevielsen, uden at man dermed vil stille spørgs-målstegn ved cølibatet som præsters »normale livsform«.

Kvindelige diakoner

Mødedeltagerne anmo-der samtidig paven om at overveje spørgsmålet om kvinders diakonat »på baggrund af den moderne teologiske erkendelse og den aktuelle pastorale situation«.

Endvidere udtaler man sig for en længere og grun-digere ægteskabsforbere-delse ved indførelse af en siags »ægteskabs-kateku-menat«. Dette begrundes

med bekymring over, at sakramentet ofte ydes uden tilstrækkelig sikker-hed for, at den nødvendige tros-overbevisning er til stede hos parterne.

Hildesheimer-synoden bekræfter idealet om det kristne ægteskab, men er-klærer samtidig, at man i sognene ikke længere kan se bort fra det store antal ikke-ægteskabelige livsfæl-lesskaber. Derfor bør det overvejes om et »ikke-æg-teskabeligt samliv med dettes egen værdi« ikke kan opfattes i det mindste som en form for forberedelse til et sakramentalt ægteskab.

Endvidere vedtog man en erklæring om, at man fortsat bekender sig til æg-teskabets uopløselighed og derfor afviser en generel praksis om at give gengifte fraskilte adgang til eukari-stien.



Sundhedsminister Ester Larsen

veje hvert eneste skridt, vi tager« og »afveje fordele og ulemper ved brug af forskningsresultater og midler og drage grænserne i overensstemmelse med de normer vi ønsker respekteret... og »vore normer skal sætte grænserne her i landet«.

Sundhedsministeren mener, at den offentlige debat om disse problemer bør fortsætte endnu i nogen tid, for at både Folketinget og befolkningen kan få tid til at sætte sig ind i

1) Etisk Råds redegørelse om beskyttelse af menneskelige kønsceller, befrugtede æg og fostre;

2) Etisk Råds debatoplæg om et kontrolorgan;

3) den betænkning om »Forskning på mennesket« som i efteråret 1989 blev afgivet af det såkaldte »forsøgsudvalg«, der var

var der bred tilslutning til at udskyde fremsættelsen af lovforslaget til folketingsåret 1990-91. Der var også stor tilfredshed med sundhedsministerens forslag om, at hun sammen med undervisnings- og forskningsministeren i september – inden Folketingets åbning – arrangerer et seminar med Forskningsudvalget, Sundhedsudvalget og Udvalget angående Etisk Råd for at fremlægge og drøfte hovedtankerne bag en samlet løsning.

Ønske om et kontrolorgan

Folketinget drøftede ivrigt den kommende lovgivning i forbindelse med en regulering af den biomedicinske forskning. De nuværende videnskabetiske komiteer er ikke lovfæstede, men nu ønsker man altså en lovgivning på området, og der var ønske om, at lovgivningen også skal beskæftige sig med behandlingen af døde fostre.

Reagensglasbørn

Der blev talt meget om problemet med reagensglasbefrugtning – bl.a. de »overskydende æg« og reagensglasbørnenes familære forhold.

Kofod-Svendsen (KRF) sagde bl.a.: »Reagensglasmetoden, som den praktiseres, forudsætter, at man skaber menneskeligt liv, som man forsker på og derefter lader gå til grunde«. Han er enig med mindretallet i Det Etiske Råd om, »at man her foretager et uacceptabelt skred i forhold til den tanke om humanitet, som er grundlæggende i vort samfund.«

I forbindelse med reagensglasbefrugtning omtalte Margrethe Auken (SF), at det Etiske Råd går ind for, at enlige mødre skal kunne få foretaget reagensglasbefrugtning, og hun sagde: »Vi skal vel i Folketinget ikke blande os i, hvordan kvinder lever. Nej! Men skal vi uden videre gå med til, at det at få børn kan være noget, der alene angår kvinder?«

Er det ikke en kvinde og en mand, der får et barn, og altså en af hvert køn, vi eventuelt tilbyder hjælp for barnløshed? Hvad siger mændene til at blive reduceret til en klat i en sædbank?«

Det samme kom Kirsten Lee (RV) ind på. Hun sagde bl.a.: »Jeg synes i og for sig, at Folketinget som udgangspunkt skulle fastslå, at børn har ret til en far og en mor. Det ville indebære, at lesbiske kvinder ikke tilbydes reagensglasbefrugtning; det synes

at tjene barnets interesser bedst«.

Fuldt lovlig – men alligevel

I sin redegørelse omtaler sundhedsministeren bl.a. debatten om, at Den Centrale Videnskabetiske Komité har givet tilladelse til, at forskere i Århus udtager hjernevæv fra aborterede fostre for at indoperere dette væv i fosterhjerter. Denne debat, skriver hun, har tydeligt vist, »at forskningens iboende trang til dybere erkendelse på områder, hvor der anvendes tidligt menneskelig cellemateriale, har fået mange til at sætte spørgsmålstegn ved de etiske aspekter af denne forskning«.

Også dette kom flere folketingsmedlemmer ind på. Bl.a. sagde Margrethe Auken (SF), at det haster med at få lovgivet på dette felt, for som hun sagde:

»Ministeren opdagede det selv, da vi blev konfronteret med Århusforsøget, hvor man brugte abortvæv fra mennesker på rotter. Det er ikke forbudt, men vi er alligevel langt inde i en grumset zone, hvilket alle vist føler«.

Flere folketingsmedlemmer, bl.a. Kofod-Svendsen (KRF) gav udtryk for ængstelse for, at man ved at tillade sådanne forsøg giver kvinder, der overvejer en provokeret abort, et ekstra motiv til at få den foretaget – for man vil jo da gerne hjælpe mennesker i nød!

Regulering af den etiske konflikt

I Ugeskrift for Læger nr. 11, 1990, skriver sundhedsministeren om »Regulering af den etiske konflikt«: »Min egen holdning

er den, at vi nøje må overveje hvert eneste skridt, vi tager. Derfor er det min agt, efter at Folketinget nu har debatteret min redegørelse, at fremsætte et lovforslag om en forlængelse af det moratorium, der gælder for forskning på befrugtede menneskelige æg. Jeg vil på et senere tidspunkt komme med et samlet forslag til regulering af forskning, ikke alene på æg, men også på fostre samt levende og døde forsøgspersoner«.

Vi kan altså stadig blande os!

Der er altså stadig mulighed også for katolikker til at blande sig i debatten. »katolsk orientering« har tidligere omtalt Det Etiske Råds bøger om disse emner. Vil man have nye debatoplæg, kan jeg anbefale »Folketingets forhandlinger, mødedagene 6., 7., 8. og 9. marts (i kommissionen hos Schultz information, Ottiliavej 18 A, 2500 Valby). For 17 kr. (+ porto) får man her 34 spændende spalter (sp. 6842-6876).

Lyt til katolske synspunkter i Radio Steno

Er man interesseret i specielle katolske synspunkter kan man nok låne et bånd hos Radio Steno af udsendelsen 22. januar i år, hvor læge John-Erik Stig Hansen og lektor Torben Riis drøftede reagensglasbefrugtning – med ivrig deltagelse af lyttere, der blandede sig pr. telefon. Jeg kan ikke selv høre Radio Steno, men jeg har været glad for at høre båndet.

Ruth Plum

Folketinget drøfter etik og biomedicin

Sundhedsministeren tøver med lovforslaget

I lov om oprettelse af Det Etiske Råd (juni 1987) hedder det i §13, at sundhedsministeren senest i folketingsåret 1989-90 fremsætter lovforslag om »beskyttelse af befrugtede menneskelige æg, levende fosteranlæg og fostre«, og »indtil denne lov træder i kraft, må der ikke foretages forsøg på befrugtede menneskelige æg«.

7. februar i år fremlagde sundhedsminister Ester

Larsen en skriftlig redegørelse til Folketinget om »nogle principielle synspunkter om emnet biomedicinsk forskning, etik og den regulering, vi bør have på dette felt«. Hun kalder disse problemer for »Spændende, komplicerede« og »dagsaktuelle«. Alligevel vil hun vente med at fremsætte det nævnte lovforslag.

Det er ministerens holdning, at »vi nøje bør over-

nedsat af den forrige sundhedsminister. Det vil, mener Ester Larsen, ikke være muligt at gennemarbejde alt dette stof på »for-svarlig vis i denne samling, og egentlig er det vel heller ikke ønskeligt«.

Også Folketinget ønsker lovforslaget udsat

Ved Folketingets forhandling 7. marts af sundhedsministerens redegørelse

Tag med på årets valfart til Lourdes

24. juli til 31. juli 1990 - 8 dages flyrejse med fuld pension

Pris på hotel kr. 5000.-
Særpris for syge og handicappede på »Accueil« kr. 4600.-
Unge kr. 3000.-

Den Nordiske Valfart
til
LOURDES



Et samlingssted
for tusindvis af troende!

Biskop på valfarten:
Biskop Hans L. Martensen
Desuden deltager:
Læger, sygeplejersker og samaritter

Valfartskomiteen
Barsehøj 25, 2900 Hellerup
Telefon 31 65 63 41
31 62 03 48

Europa-parlamentet kræver fri abort

Irland truer med at forlade EF

Strasbourg, (KIPA) – Europa-parlamentet i Strasbourg har stillet krav om fri abort i alle lande, der tilhører det europæiske fællesskab. Med 147 ja-stemmer mod 60 nej-stemmer har parlamentet vedtaget en resolution den 12. marts, hvorefter »der er et stærkt ønske om« fri svangerskabsafbrydelse.

Abort forbudt i Irland og Belgien

Samtidig fordømmer Europa-parlamentet, at man i nogle af medlems-

landene ser bestræbelser på at stramme reglerne for straffri svangerskabsafbrydelse. I Irland og Belgien er abort principielt forbudt. Under debatten faldt udtalelser om, at man var »forarget« over Irlands holdning, der også forbyder salg af svangerskabsforebyggende midler. Den irske parlamentariker Maher truede med, at Irland ville udtræde af Europa-fællesskabet, hvis man prøver at påtvinge Irland en liberalisering af abortlovgivningen.

DE NYE MENIGHEDSRÅD

Nedenfor kan De se »katolsk orientering«s valgresultat for menighedsrådet i Deres sogn for de næste fire år. I alt er 332 medlemmer i vore 50 sogne valgt. I 6 af de 50 sogne var der såkaldt fredsvalg. Tallene til højre for navnene angiver det antal stemmer, den enkelte har fået ved valget den 1. april. Der, hvor der er stemmelighed, har den lokale valgstyrelse trukket lod om placeringen. De enkelte menigheders stemmeprocenter bringes sammen med kommentarer om valget i næste nummer af »katolsk orientering«.

Skt. Andreas
Henrik Thomsen (65)
Steffen Ryom (40)
Jens Messerschmidt (35)
Kirsten Holm (26)
David Vincent Nielsen (26)
Connie Probst (25)
Carina Christiansen (24)
Mogens Nielsen (24)

Suppleanter
Egil Darville (15)
Åse Nielsen (15)
Susanne Scavenius Torp (14)

Skt. Annæ
Simone Viet Jacobsen (133)
Tove Pedersen (107)
Sr. Rafaela Wroblewska (100)
Niels Randkær (97)
Tony Lundby Hansen (84)
Anna Liese Sørensen (41)
Barbara Eva Friis (30)

Suppleant
Ken Sichlau (14)

Skt. Ansgar
Anne Persson (62)
Niels M. Uldall (52)
Bente Nygaard Hansen (44)
Beatrix Carlsen (43)
Jørgen Gravgaard (42)
Anders Svendsen (42)
Vincente Christensen (39)
Niels W. Christensen (38)
Inger Ørsted (34)
Lars Hutter (27)

Suppleanter
Bjørn Rasmussen (19)
Bendt Bendtsen (16)
Torben Groth (5)

Skt. Antoni
Henning Heinemeier (51)
Camillo Leblanc (38)
Gianfranco Izzo (30)
Ida Møller Jørgensen (30)
Yvonne Heinemeier (26)
David Noval (23)
Niels Erik Tantholt Hansen (21)
Merete Noval (17)

Suppleanter
Anna Brodersen (15)
Kirsten Jørgensen (13)
Emilia Jaworski (8)

Jesu Hjerter
Mirek Glasowski (53)
Vibeke Baadsgaard (43)
Erik Christiansen (33)
Nanit Price (32)
Johanna M. Bos (31)
Benedicte Bjørn Rasmussen (31)

Maria Giuditta Rasmussen (31)
Bente Nielsen (29)
Birthe Windfeldt-Schmidt (24)
Jørgen Aagerup (19)
John Krüger (10)
John Erik S. Hansen (9)
Dorte Linnemann (8)

Johanneskirken
Valghandlingen i Søborg skal gå om på grund af valgtekniske fejl.

Skt. Knud Lavard (Fredsvalg)
Martin Lensbøl (57)
Vivian Ibsen (40)
Hans Holbæk (35)
Lukas Felinski (26)
Kirsten Ebert (26)
Margret Ibsen (25)
Frans Lerche Beessy (24)
John Holbæk (24)
Jens Elbrønd (24)
Hubertus Becker-Jostes (24)
Anne Marie Voldborg (24)
Anette Møgelvang (24)

Suppleanter
Stefan Frandsen (18)
Vibeke Zorilla (14)
Lisbeth Baunsgaard Andersen (13)

Skt. Mariæ
Sr. Hildegard Madsen (57)
Rie Aagaard (56)
Simon Gough (55)
Sr. Laurentia Klaumann (44)
Andreas Smidt (25)
Birgit Calvo (24)
Anne Marie Gough (23)
Janet James (20)

Suppleanter
Stefan Frandsen (18)
Vibeke Zorilla (14)
Lisbeth Baunsgaard Andersen (13)

Skt. Nikolaj
Jette Kromayer (38)
Christine Parnell (25)
Herluf C. Jensen (19)
Thi Thao Ngo (18)
Inger Bjørn Hansen (13)
Poul Rønne (10)

Suppleanter
Ida Marie Nielsen (7)
Lionel Harrold (4)

Sakramentskirken
Pia Drabowicz (57)
Jan Drabowicz (56)
Evy Drabowicz (44)
Damian Nawarecki (43)
Grit Bredholt (43)
Kjeld Lundorf (34)
Julietta Sales (31)
Anna Radzik (25)
Tina Larsen (25)

Suppleanter
Søren Laursen (13)

Skt. Terese
Kirsten Lange (81)
Hans Larsen (73)
Erik Høhling (64)
Gitte Bang (45)
Lillian Brodersen (39)
Helga Steensen (38)
Bent Thorkilsen (26)

Suppleanter
Peer Lindholm (24)
Jørgen Lassen (23)
Bente Selsø (23)
Ellen Jørgensen (21)
Hanne Tuells (18)

Vor Frue
Sr. Hildegard Doods (48)
Martin Elnebo (38)
Stefan Jensen (36)
John Capeling (30)
Flemming Thunby Christensen (30)
Ann Winther Christensen (30)

Suppleanter
Lars Arbirk Wenstrup (23)
Katalin Nørgaard (14)
Birgit Belling Magnussen (14)

Assens
Vor Frelser (Fredsvalg)
Marie Lauridsen
Inge Olav Hansen
Niels E. Bech

Birkerød
Den Hellige Familie
Ulla Pinborg (49)
Sr. Mamertis (37)
Kjeld Wogensen (27)
Ivar Hoel (27)
Hans Klinken (19)
Mary Doherty (10)

Suppleant
Christian Jönsson (8)

Esbjerg
Skt. Nikolaj
Knud Johannessen (62)
Irena Jensen (45)
Michael Kosiek (42)
Willy Jacobsen (39)
Bo Ascanius (29)

Suppleanter
Lone Wiil (23)
Kristof Kwapinski (12)
Malgorzta Nordborg (6)

Fredericia
Skt. Knud
Leif Starostka (41)
Gunnar Laursen (38)
Poul Deleuran (31)
Grethe Johansen (24)
Anne Marie Hansen (22)
Alfred Jensen (19)

Suppleant
Mary Strini (17)

Grenå
Skt. Clemens
Joanna Jensen (24)
Anna Maria Paterrek (20)
Bernhard Kiel (16)
Estrid Holsting (7)

Suppleanter
Birger Hutter (6)
Stig Holsting (6)

Haderslev
Skt. Marie
Felix Wojtaszewski (19)
Christa Kaadtmann (12)
Lydia Graff (6)
Li Luc Tan (6)

Suppleanter
Anna Marie Bischke (4)
Maria Lund (4)

Helsingør
Skt. Vincent
Stig Rolvsen (19)
Birger Messerschmidt (18)
Anette Messerschmidt (18)
Jørgen Jørgensen (16)
Bjarne Jacobsen (15)

Suppleanter
Else Engell (14)
Sr. Vincent (12)
Alice Aabjörn (11)

Herning
Skt. Peter
John H.M. Jensen (21)
Merie Teresa Hoff (13)
Ester Jensen (12)
B.S.W. Fernando (11)

Suppleanter
Helmut Blanke (8)
Ursula Blanke (7)

Hillerød
Skt. Vilhelm
Sr. Calista (44)
Ib Horup (38)
Henning Egelund (38)
Martinus Rohof (31)
Anne-Mette Hornuff (22)

Suppleanter
Winicjusz Olczak (20)
Jette Werner (19)
Poul J. Sarrild (17)
Sabina Zielecka (10)
Henderika H. Larsen (7)

Holbæk
Skt. Elisabeth
Birthe Hauser (23)
Jan Tecza (23)
Frank Larsen (15)
Birthe Hjort-Nielsen (11)

Bas Van Der Meer (11)
Elin Christensen (9)

Suppleanter
Steen Hauser (9)
Susanne Høgsgaard (3)
Renata Juralowicz (5)
Adam Uszpolewicz (14)

Horsens
Skt. Joseph
Jørgen Frost-Jensen (49)
Hanne Kvium (31)
Anh. T. Nguyen (25)
Birgitte Boesen (20)
Henning Steffensen (19)
Béla Hoyos (15)

Suppleanter
Børge Mahs (13)
Stephan Hoyos (10)
Anni B. Poulsen (8)

Hørsholm
Skt. Hans
Torben Johansen (42)
Myrto Kallan (40)
Dolores Bachmann (39)
Erik Lous (21)
Jørgen Steiness-Bohn (15)

Suppleanter
Valdemar Jensen (4)
Henrik Vilhelmsen (4)

Kalundborg
Skt. Maria (Fredsvalg)
Eugenius Wotaszewski
Anna G. Ritzau
Mirjam Ploug Sarp
Inge Futtrup

Kolding
Skt. Michael
Benny Jensen (33)
Anette Brødsgaard (28)

Det ny pastoralråd

Tallet til højre i navnelisten angiver det antal stemmer de enkelte kandidater har opnået ved valget den 1. april. De store stemmeforskelle i stemmetallene for henholdsvis lægfolk og præster/søstre skyldes, at lægfolk vælges i en pastoralenhed, medens præster og søstre for størstedelens vedkommende vælges af flere pastoralenheder. Bogstavet »F« i stedet for stemmetal angiver, at der har været fredsvalg.

Lægfolk

Pastoralenhed 1

Aalborg

Valgt: Erik Schou (140)
1. suppl.: Karin Juul (60)
2. suppl.: Anders Stubkjær (34)

Pastoralenhed 2

Viborg, Randers

Valgt: John Powell (F)

Pastoralenhed 3

Århus, Grenå

Valgt: Johannes Nordentoft (177)
Valgt: Ursula Friedrich (138)
1. suppl.: Susanne Lund (106)
2. suppl.: Herman van Tooren (79)

Pastoralenhed 4

Silkeborg, Herning, Vejle, Horsens

Valgt: Käthe Lund (90)
1. suppl.: Erling Tiedemann (70)
2. suppl.: Béla Hoyos (38)
3. suppl.: John H.M. Jensen (36)
4. suppl.: Tommy Boll (21)

Pastoralenhed 5

Fredericia, Kolding, Esbjerg

Valgt: Kirsten Brink (71)
1. suppl.: Walter Frydland (64)
2. suppl.: Birgit From (63)

Pastoralenhed 6

Haderslev, Aabenraa, Sønderborg, Tønder

Valgt: Hilda Jensen (148)
1. suppl.: Niels Fr. Petersen (86)

Pastoralenhed 7

Odense, Nyborg, Svendborg, Assens

Valgt: Ruth Bjerregaard (238)
Valgt: Helene Larsen (218)
Valgt: Knud Petersen (216)
1. suppl.: Edmund M. Antkowiak (179)

Pastoralenhed 8

Nakskov, Maribo, Nykøbing F.

Valgt: Henrik Lewandowski (121)
Valgt: Christian Nielsen (97)
1. suppl.: Jørgen Buntzen (91)
2. suppl.: Kristian Skov Andersen (87)

Pastoralenhed 9

Næstved, Vordingborg, Køge

Valgt: Søren Clausen (82)
1. suppl.: Birgit Arbirk (59)
2. suppl.: Ellis Borchert Hørstedt (33)

Pastoralenhed 10

Ringsted, Slagelse, Kalundborg

Valgt: Erik Zieler (F)

Pastoralenhe
Holbæk, Rosk
Valgt: Poul Viis

Pastoralenhe
Helsingør, H
rød

Valgt: Kjeld W.
Valgt: Dolores
Valgt: Vibeke
1. suppl.: Stig R

Pastoralenhe
Herlev, Brøns

Valgt: Kurt Ha
Valgt: Merete
1. suppl.: Anne
2. suppl.: Ruth
3. suppl.: Lars

Pastoralenhe
Ordrup, Søbo

Valgt: Jan Lang
Valgt: Peter Ry
Valgt: Jacob Th
1. suppl.: Birgit
2. suppl.: Ole N

Pastoralenhe
Hvidovre, Fre

Valgt: Erik Aa
Valgt: Mariann
Valgt: Andreas
1. suppl.: Torbe
2. suppl.: Chris

Pastoralenhe
Nørrebro

Valgt: Damian

Ulla Roed (28)	Nyborg Stella Maris	Odense	Alain Bourbon de Parme (30)	Suppleanter	Rudolf Lager (19)
Ole Møller (19)	Sr. Leonie (24)	Skt. Albani	Jens Lykke Hansen (29)	Lene Irløv (12)	Rita H. Sørensen (16)
Anna Smitshuysen (17)	Inge Nelly Pedersen (24)	Hoang Cong Truc (126)	Finn Stouge (27)	Astrid Lorenzen (11)	Anton Evald Henriksen (15)
Marianne Petersen (16)	Eva Antkowiak (14)	Birthe Aarestrup (124)	Anni Meinertz (21)	Tonni Gillnæs (10)	Bruna Jørgensen (9)
Suppleanter	Brigitte Romstad (10)	Jan Mrzyglod (108)	Janus Kirkowitz (21)	Svendborg	Suppleanter
Ole Borg (16)	Dorrit Kalisz (9)	August Hahn (97)	Suppleanter	Skt. Knud	Bente Thorup (8)
Helga Malik (10)	Genovefa Skovgaard (8)	Per Jensen (93)	Jan Gryns (14)	Pelle Maureen (77)	Frits Jacobsen (8)
Elisabeth Sørensen (10)	Suppleant	Sr. Teresa M. Piekos (91)	Judith Sandager Jeppesen (13)	Sr. Cecilie Maes (52)	Kjeld H. Pedersen (3)
Køge	Edmund Antkowiak (4)	Bente Hansen (86)	Søren Reimich (13)	Margarete Nielsen (47)	Vordingborg
Skt. Hans		Anette Dudzinski (76)		Van Thieng Nguyen (45)	Helligånd (22)
Axel Buntzen (33)	Nykøbing F.	Poul Løvborg (65)	Rønne	Duc Do Hoang (42)	Ivan Nielsen (18)
Gerd Neubert (32)	Hellig Kors	Suppleanter	Skt. Hyacinthus (Fredsvalg)	Hans Thomsen (30)	Viktor Mather (16)
Ernst Zornhagen (26)	Henrik Lewandowski (55)	Birte Bjølshavn (55)	Renate Gulstad-Kuhnen (49)	Suppleanter	Judit Nielsen (16)
Ernst Zornhagen (26)	Henrik Lewandowski (55)	Tadeusz Widz (49)	Kaare Chodzuik (43)	Inger Ro Poulsen (19)	Poul Winnicki (10)
Fatima Colaco (17)	Ingrid Guzek (44)	Maria Jørgensen (43)	Hermengild Gerick (36)	Helle Larsen (18)	Boguslav Sarna (5)
Gabriela Pedersen (15)	Ingrid Guzek (44)	Ludwig Franz Brechmann (36)		Sønderborg	Suppleanter
Hans Lennartz (12)	Barbara Pihl (27)	Randers		Skt. Paul	Janina Sarna (4)
Suppleant	Michael Dziubek (25)	Jesu Hjerter	Silkeborg	Sr. Elisabeth (25)	Hans Bang (4)
Stella Sørensen (8)	Franz Christensen (22)	Villy Sørensen (40)	Vor Frue (42)	Frede Byllemos (25)	Aabenraa
Maribo	Maria Durda (20)	Peter Dolmer (29)	Margrethe Mørck Pedersen (42)	Ingrid Byllemos (23)	Skt. Ansgar
Skt. Birgitta (Fredsvalg)	Lis Kaufmann (19)	Marianne Powell (28)	Flemming Bindselev (31)	Astrid Byllemos (20)	Nguyen van Phuong (37)
Lily Petersen (18)	Tina Andreassen (19)	Mechthild Mouritzen (18)	Bang Van Tran (31)	Mary Hansen (19)	Ruth Simonsen (36)
Inge Eriksen (18)	Kristof Sojka (19)	Bente Jensen (17)	Gabrielle Madsen (19)	Suppleanter	Sr. Venantia (33)
Adolf Majeherek (18)	Suppleanter	Else Petry Pedersen (10)	Lis Castellja McDonald (18)	Jens Aage Ibsen (18)	M. Hilda Jensen (30)
Brigitta Daubjerg (18)	Karin Due Johannesen (18)	Suppleant	Carl Molte Jacobsen (17)	Knud Rohde (16)	Sr. Kristina (26)
Marianne Nielsen (17)	Marianne Meyer (18)	Niels Olav Segalt (5)	Ana Karina Bindselev (13)	Tønder	Suppleanter
Inger Larsen (17)	Jørgen Pedersen (17)	Ringsted	Lena le Fevre (13)	Hellig Kors	Liss Antoni (26)
Anne Marie Blaksted (17)	Næstved	Skt. Knud (Fredsvalg)	Johanne Jepsen (13)	(har ikke stemmetal)	Pillai Antras Stanislaus (17)
Nakskov	Vor Frue (60)	Lisa Christoffersen (58)	Henning Lawaetz Hansen (7)	Jean Langwardt (4)	Doan thi Thuy Trang (15)
Skt. Franciskus	Sr. M. Gottlieba (58)	Guðrun Trzepacz (43)	Niels Christian Tønning (4)	Gerard Devaney (36)	Aakirkeby
Ingrid Buntzen (63)	Søren Clausen (43)	Lars Grønnet (41)	Slagelse	Erika Gugulka (36)	Rosenkrans (Fredsvalg)
Joan Mikolajek (35)	Conni Jeppesen (41)	Kirsten Dam (40)	Vor Frue (36)	Pia Petersen (36)	Erik Frandsen (36)
Jurek Golubowski (27)	Anette Madsen (40)	Sr. Clementine (39)	Kim Black (36)	Suppleanter	Knud Erik Frandsen (36)
Ester Smith (24)	Allan Vistisen (39)	Roskilde	Rosa Jørgensen (35)	Marianne Sørensen (35)	Anton Kubicki (36)
Delfina Poulsen (23)	Marian Grill (22)	Skt. Laurentii	Søren Burchardt (30)	Ludvik Gugulka (35)	Aalborg
Anne Weilbach Holm (19)	Andrzej Rafa (22)	Lubin Suvalski (57)	Giovanni Guastella (30)	Tåstrup	Skt. Mariæ
Suppleanter	Suppleanter	Gundborg Suvalski (52)	Agnes Hansen (19)	Skt. Paul	Tinna Dolmer (123)
Maria Kristensen (16)	Bitten Hjørland Nielsen (18)	Poul Wiisbye (51)	Lise Gærtner (17)	Knud Marcussen (106)	Marie Bache (109)
Hans Henrik Dørum (14)	Morten Hjørland Nielsen (18)	Robert Kirkowitz (50)	Anne Pietras (17)	Blanka Langsted (68)	Erik Schou (109)
Liliana Krejniuk (10)	Paula Lies (10)	Monica Holstein-Ledreborg (43)	Annelise Strandet (16)	Jeanett Jesewski (57)	Ngoc Bay Nguuyen (94)

strup (F)
Pastoralenhed 17 Bredgade
 Valgt: Niels Engelbrecht (83)
 1. suppl.: Bente Nygaard Hansen (37)

Hillerød, Birke- (128)
Pastoralenhed 18 Amager, Rønne, Aakirkeby
 Valgt: Tove Pedersen (149)
 Valgt: Bruno Timmermann (147)
 1. suppl.: Gerda Schwartz (68)

Præster
Pastoralenhederne 1-3
 Valgt: Leo Kertz (F)

by, Hellerup (211)
Pastoralenhederne 4-6
 Valgt: Jan Ophoff (378)
 1. suppl.: Jozef Reymen (302)

Pastoralenhed 7
 Valgt: Jerzy Kruk (F)

Pastoralenhederne 8-9
 Valgt: Eugenius Legut (F)

g, Stenosgade (133)
Pastoralenhederne 10-11
 Ingen var opstillet

Pastoralenhed 12
 Valgt: Peter Nissen (F)

Pastoralenhederne 13-14
 Valgt: Czeslaw Kozon (F)

Pastoralenhed 15
 Valgt: Jesper Fich (141)
 1. suppl.: Gerhard Sanders (88)

Pastoralenhederne 16-17
 Valgt: Dietrich Timmermann (142)
 1. suppl.: Leslie O. Dorn (61)

Pastoralenhed 18
 Den nyviede præst, Reinhold Sahner, var ikke, som angivet i kandidatlisten, opstillet.

Søstre
Pastoralenhederne 1-4
 Valgt: Marianne Bode (309)
 1. suppl.: Else Pascale Urbanek (272)

Pastoralenhederne 5-7
 Valgt: Teresa Piekos (416)
 1. suppl.: Cecilie Maes (325)

Pastoralenhederne 8-10
 Ingen var opstillet

Pastoralenhederne 11-12
 Valgt: Erika Bøttinger (290)
 1. suppl.: Sr. Lucia Koot (71)

Pastoralenhederne 13-14
 Valgt: Evelyn Krepele (F)

Pastoralenhederne 15-18
 Ingen var opstillet

Suppleanter
 Marion Nielsen (27)
 Øjvind Kjærstad (24)
 Birgit Vinter (23)

Vejle
Skt. Norbert
 Anton Dorph-Petersen (69)
 Britta Abildsten (55)
 Sr. Leonie (42)
 Leif Leszczynski (30)
 Sr. Theodocia (26)
 Benedicte Knudsen (25)
 Elisabeth Roed (22)

Suppleanter
 Ady Christensen (14)
 Bente Jensen (14)
 Michaelpillai Soosaipillai (10)

Viborg
Skt. Kjeld
 Doris Andersen (29)
 Benedicte Bang (22)

Aarhus
Vor Frue
 Leo Arlund (144)
 Jon Hansen (139)
 Kim Huong Nguyen (129)
 Lucjan Kolodnicki (116)
 Erik Carlsen (109)
 Flemming Emmering (103)
 Mette Rathlev (76)
 Margaret Byakika (62)
 Elfriede Hengenius-Nielsen (61)
 Knud Lorensen (58)
 Roman Dabrowski (55)
 Claus Madsen (55)

Suppleanter
 Keld Westergaard (52)
 Krzysztof Malewski (47)
 Kerstin Holm (45)

Suppleanter
 Bente Thorup (8)
 Frits Jacobsen (8)
 Kjeld H. Pedersen (3)

Suppleanter
 Janina Sarna (4)
 Hans Bang (4)

Suppleanter
 Inger Ro Poulsen (19)
 Helle Larsen (18)



En kirke i Kina, i europæisk barokstil. Men hele kirkens mentalitet og struktur er fremmed for verden uden for Europa, siger missions-eksperter. Foto: KNA.

Lokalkirkerne vil være mere uafhængige af Rom

Missio-Symposium ønsker større hensyn til ikke-vestlige kulturer

Aachen, (KIPA) – Teologer fra Cuba, Indien og Zaire ønsker, at de lokale kirker bliver mere uafhængige af Rom. De ikke-vestlige folks traditioner og kultur må i højere grad respekteres i kirken, betoner teologerne på et symposium, arrangeret af det missionsvidenskabelige institut *Missio* i Aachen i begyndelsen af marts. Symposiets hovedemne er problemet om selvstændighed og enhed i den katolske kirke.

Cubanereren *Raoul Fornet-Betancourt* anerkendte »De fattiges kirke i Latinamerika« som en revolution i kirken og for kirken. Den er en »afklerikaliseret kirke«. De troende i denne region har »næppe nogen bevidst forestilling om en embedskirke«, og de kan ikke kontrolleres af en sådan.

Ikke magt, men fællesskab

De fattiges kirke betyder afslutningen for en kirke, hvor »et mindretal hersker over et flertal«, mener Fornet-Betancourt. I denne kirke er det ikke magten, men fællesskabet, der tæller. »Den romersk-centralistiske institutionsmodel er lige så meget færdig som kommunismen i Østeuropa«. Det viser også antallet af katolikker, »som for længst i deres inderste har sagt kirken op«. En ændret vestlig kristendom må ophøre med sit krav om at være »enerepræsentant« og i stedet åbne sig for en »interkulturel dialog«.

Ikke andet end dårlige kopier

Den indiske teolog *Felix Wilfred* mener, at kirken i de asiatiske lande ikke er andet end »kopier af vestlige kirker«. Den udbredte kirkemodell kan ikke løse

problemet med, at kristendommen i Asien virker som et fremmedlegeme. Der er brug for fornyelse. En kirke må bygges omkring måden, hvorpå man lever blandt f.eks. kinesere, indere og japanere.

Rektoren for det katolske fakultet ved Kinshasa i Zaire, *Paul Buetubela Balembo* fremhæver, at kirken må kunne eksistere i mangfoldige former. Over de således opståede delkirker bør ingen »med hensyn til lære eller rettigheder« udøve magt over no-

gen anden. Tværtimod bør de gensidigt berige og supplere hinanden.

Kirken må have en ledelse i Rom

Imod dette fremhævede kirkehistorikeren *Klaus Schatz* fra Frankfurt, at også en sådan »polycentrisk udformet kirke« må have en ledelse i Rom. Forskellige kirkers fulde selvstændighed uden indblanding gennem f.eks. dialogen med søsterkirkerne strider imod »det kirkelige fællesskabs væsen«.

Kirken må søge farbare veje for gengifte fraskilte

Wien, (KIPA) - Wiens vicebiskop, *Helmut Krätzl* taler for, at kirken må tænke videre i spørgsmålet om gengifte fraskilte. I en kommentar i ugebladet »Die Furch« skriver biskoppen, at den nuværende situation er håbløs for det stadigt stigende antal gengifte fraskilte, og også for de mange sjælesørgere, som vil anvide disse mennesker en udvej.

Der er mange par, som efter et første mislykket

ægteskab har fundet »menneskelig lykke« og også »varig ansvarsbevidsthed« over for børn og den ny partner. Pavens skrivelse om familie-fællesskabet »*Familiaris consortio*« erkender dette og taler udtrykkeligt om partnere, der »af alvorlige grunde - f.eks. hensynet til børns opdragelse - ikke kan følge forpligtelsen til at gå hver til sit«.

Den samme pavelige skrivelse bekræfter ifølge

biskop *Krätzl* imidlertid samtidig en praksis, der støtter sig til Den hellige Skrift, om at gengifte fraskilte »ikke får adgang til det eukaristiske måltid«.

Hvordan finder man en udvej?

Denne generelle udelukkelse kan kun bero på den antagelse, at begge parter stadig »lever i alvorlig synd«, skriver biskoppen og siger hertil: »De bør ikke gå hver til sit, og bliver de sammen, regnes de objektivt for alvorlige syndere. Hvor finder man en udvej?«

Efter kirkens hidtidige praksis er der kun den mulighed tilbage, at begge parter forpligter sig til »at leve i fuldstændig afholdenhed«. Men man må spørge, om det virkelig er en løsning.

Mange vil begynde forfra

Ægteskabet er betroet kirken som en høj værdi, skriver biskoppen videre. Den må forkynde den ideelle form for et ægteskab og beskytte det mod mange trusler. Kirken er imidlertid også betroet de mennesker, der vil omvende sig og »begynde forfra«. Derfor gælder det om at finde en farbar udvej for alle gengifte fraskilte af god vilje. Kirken må ikke lade så mange mennesker »alene i en så vanskelig pligt-konflikt«, slutter biskop *Krätzl*.

Bispeudnævnelse i England

Tog Vatikanet hensyn til lokale ønsker?

Northampton, (KIPA) – Efter at embedet stod ledigt i usædvanlig lang tid har det engelske bispedømme Northampton endelig fået en overhyrde, den 61-årige *Leo McCartie*, der tidligere var vicebiskop i Birmingham. Han afløser biskop *Francis Thomas*, der døde for halvandet år siden, og som blev regnet for »progressiv«.

At det tog så lang tid at få udnævnt en ny biskop gav anledning til spekulationer i den britiske of-

fentlighed om uoverensstemmelser mellem Vatikanet og den stedlige engelske kirke. Der var formodninger om, at Vatikanets bispekongregation ikke var tilfreds med de foreslåede kandidater og ønskede en »konservativ« kandidat udnævnt af paven.

Henvendelse fra Kardinal Hume

Ifølge forlydende skal den katolske kirkes primas i England, kardinal *Basil Hume* have appelleret om, at der ved den forestående bispeudnævnelse blev taget mere hensyn til de lokale ønsker, end det ellers har været tilfældet under de seneste bispeudnævnelser i europæiske lande. Medierne har meddelt, at kardinal Humes initiativ blev støttet af den apostoliske Pronuntius i London, ærkebiskop *Barbarito*.

Liberal kandidat

Udnævnelser af *Leo McCartie* opfattes i den engelske offentlighed som tegn på, at Vatikanet har taget hensyn til de lokale ønsker. *McCartie* gælder for at være en »liberal« biskop og siges at »stå til venstre for midten«. Det vides dog ikke, om hans navn var på domkapitlets liste over kandidater.

Gengifte fraskilte kan præstevies hos anglikanerne

London, (KIPA) – I Englands anglikanske kirke vil gengifte fraskilte i særlige tilfælde kunne modtage præstevies. Dette forhold gav anledning til kontroverser mellem den anglikanske statskirke og det engelske parlament. Sidste forår traf den anglikanske generalsynode beslutning herom, men for første gang i årtier ophævede det britiske underhus en sådan generalsynode-beslutning.

Denne ophævelse udløste en heftig diskussion i England, da parlamentets beslutnings-kompetence over statskirken hidtil har været anset for bortfaldet.

Imidlertid traf synoden påny beslutningen, som underhuset derefter anerkendte. Det er dog stadig uklart, om underhuset faktisk stadig har ret til at ophæve synode-beslutninger.

Husk

at melde flytning til katolsk bispekontor

Katolikker i USA kræver radikale reformer i kirken

Washington, (KIPA) - 4.500 katolikker fra Chicago har ved en underskriftindsamling krævet radikale reformer i kirken. Det er hensigten at fortsætte underskrift-aktionen, indtil mindst 100.000 har tilsluttet sig den.

Stor annonce

I en halvanden side stor annonce i »*New York Times*« har katolikkerne fra Chicago gjort opmærksom på deres anliggende, som blandt andre støttes af den amerikanske teolog *Charles Curran* og vicebiskop

i New York, *Emerson Moore*.

Det fremhæves i katolikernes appel, at den katolske kirke sætter sin troværdighed på spil, hvis radikale reformer ikke gennemføres hurtigt, således at kirken reagerer på den moderne verdens tungtvæjende krav. Efter de 4.500 katolikkers opfattelse er det på tide at ophæve cølibatet, at give kvinder adgang til præsteembedet og at medinddrage de troende ved bispevalg og ved fastlæggelse af kirkens morallære.



Er der en tendens i Vesteuropa til at rejse nye mure og forskanse sig i en fæstning af velstand? Polfoto

Bygger Vesten nu et nyt jerntæppe?

Kirkelige reaktioner på Østrigs flygtningepolitik

Wien, (KIPA) – Efter Wiens vicebiskop *Florian Kuntner*s opfattelse er begivenhederne fornylig ved den Østrig-ungarske grænse »alt andet end en anbefaling af Østrig«. Han føler skam over, at tusinder af rumænere, der ville flygte til Østrig, før visumpligten trådte i kraft, blev afvist ved grænsen.

Kynisme

Det er »ren kynisme«, når man forlanger af mennesker, der kommer fra et af Europas fattigste lande, at de skal være i besiddelse af 2-3.000 kr. pr. hoved som betingelse for at rejse ind i Østrig, – en sum, som man skal leve for et halvt år i Rumænien.

Biskoppen, som er formand for den østrigske »Justitia et Pax«-kommission »føler et meget stort ubehag« ved det store opbud af sikkerhedspolitik ved Østrigs såkaldte »grønne grænse« til Ungarn. »Vi hilste med begejstring, at jerntæppet og dets umenneskelige regulerings-system fornylig faldt sammen. Nu er det kommet så vidt, at Østrig selv ved massiv indsats af sikkerhedsstyrker vil afspærre sin grænse«, erklærer han.

Østrig er kendt for beslutsomt at gå imod apart-

heid i Sydafrika, siger biskop Kuntner og spørger: »Hvordan skal jeg forklare mennesker i Sydafrika, at i Østrig er et »fremmedartet udseende« nu nok til at man afvises som nabo?«

Kirkelig appel til alle dele af Østrig

Katolsk Aktion i Østrig har udsendt en appel til alle sogne og politiske områder i Østrig om at tilbyde asylsøgende bolig og i øvrigt træffe foranstaltninger til deres integration. Det hedder videre i appellen, at denne opgave ikke alene kan klares af sognene i det østlige Østrig. Derfor må alle østrigske forbundslande være med.

Mange har stillet deres bolig til rådighed

Katolsk Aktion kritiserer påny den østrigske regerings flygtningepolitik. De seneste måneders begivenheder og den udvikling, der er ved at tegne sig, gør det særdeles påtrængende at »revidere den østrigske asylpolitik« og iværksætte »nye foranstaltninger til integrering af flygtningene«. Mange østrigere har ifølge Katolsk Aktion erklæret sig parat til at stille bolig til rådighed.

Caritas Europa opfordrer til nye veje i asylpolitikken

Strasbourg, (KIPA) – Ansvarlige i *Caritas Europa* og herunder også biskopper opfordrer til, at man ikke gør Europa »utilgængeligt for flygtninge«. Mens murene falder i Østeuropa, »ser man en tendens i Vesteuropa til at rejse nye mure og forskanse sig i en fæstning af velstand«, hedder det i et budskab ved afslutningen af Den europæiske flygtningekongres, som Caritas fornylig afholdt i Strasbourg.

Caritas Europa understreger, at »behovene hos de mennesker, der søger beskyttelse« står i centrum for kirken. Bibelens bud om gæstfrihed over for fremmede og Jesu klare indsats for de udstødte og værgeløse er grund nok for en kompromisløs hjælp til udlændinge, der søger beskyttelse. Mange institutioner og forbund inden for den katolske kirke i Europa er derfor parat til at hjælpe sådanne menne-

sker og også »offentligt gå ind for modtagelse, ophold, forsørgelse og fri religionsudøvelse« for de pågældende.

Konsekvent fredspolitik

Over for den restriktive udlændinge- og asylpolitik er det et tidens krav, at fastlægge nye retningslinier for modtagelse af flygtninge, der tager ligeligt hensyn til det modtagende samfund og flygtningene, fremhæver Caritas Europa. I øvrigt må man gennem en konsekvent fredspolitik og økonomisk politik fjerne årsagerne til flygtningestrømmen og gøre det muligt for asylsøgende at vende tilbage til deres hjemland.

Det almene vel omfatter også andre folk

Årsagen til de mange millioner flygtninge er krig, vold, undertrykkelse, ringeagt for menneskerettigheder, politisk og religiøs forfølgelse såvel som den arbejdsmæssige og økologiske situation i de fattige lande, fastslår Caritas Europa. En del af disse mennesker finder vej til Europa, og mange europæere bliver derfor usikre og reagerer afvisende. »Men vi vil gøre samfundet opmærksom på, at hensynet

til almenvellet også omfatter velfærd for medlemmer af andre nationaliteter og kulturer«, hedder det i Caritas-budskabet.

Caritas Europa omfatter 21 nationale Caritas-organisationer. Det europæiske fællesskabs bispekonferencer overlod til Caritas Europa at gennemføre den afholdte flygtninge-konference.

Paven opmuntrer til samarbejde mellem jøder og katolikker

Rom, (KIPA) – Pave Johannes Paul II opfordrer til et virksomt samarbejde mellem jøder og katolikker med henblik på fremme af menneskerettighederne. Begge religiøse samfund bør især gøre en indsats for religionsfriheden, sagde paven under en audiens for en delegation fra »American Jewish Committee« fornylig. »Vi må også enigt kæmpe imod alle former for racistisk, etnisk og religiøs diskriminering og had, herunder også antisemitisme«, un-

derstregede han.

Paven betegner det som en opgave for de enkelte lokale kirker at fremme samarbejdet mellem jøder og kristne. Uden at gå direkte ind på problemerne omkring opførelsen af bønscenetre i den tidligere koncentrationslejr Auschwitz gav paven udtryk for håbet om, at det forstående møde mellem den jødiske kommission og den polske bispekonference vil blive et tegn på ægte broderskab mellem kristne og jøder.

Europa-parlamentet kræver love mod racismen

Paris, (KIPA) – Over 1.000 mennesker deltog torsdag aften den 15. marts i en demonstration i Paris imod racismen i Frankrig. Protestmarchen rettede sig mod voldsomhederne overfor tre afrikannere ugen forinden, hvor under to unge mennesker mistede livet og en tredje blev alvorligt kvæstet.

Racistiske optrin i Frankrig og Italien

En talsmand for den franske bispekonference, pater *Jean-Michel Di Falco* fordømte i den forbindelse den højre-ekstremistiske politiker *Jean-Marie Le Pen* »og andre politisk ansvarlige, der undskylder

de racistiske handlinger«. Når der opstår kontroverser mellem forskellige kulturelle grupper, »skal man ikke prøve at bilægge dem med jernnæver«, sagde den gejstlige. Man må tværtimod stræbe efter at kunne leve sammen i samfundet.

Samme dag vedtog Europaparlamentet et krav om gennemførelse af »strenge love« mod racisme og fjendtlighed over for fremmede. Parlamentarikerne udtalte sig bestyrtede over de seneste racistiske udskjelser i Frankrig og Italien. På baggrund af de brutale handlinger, f.eks. i Firenze, hvor en 20-årig marok-

kaner blev pryglet af 80 mennesker og alvorligt såret af knivstik, er det tvungende nødvendigt at have bedre love til beskyttelse af mindretal.

Racisme indenfor politi og retsvæsen

Parlamentarikerne fordømte nogle domstoles »letfærdige« holdning, »især i Italien«. Talrige »skyldige og mordere går fri«, fremhævede man i parlamentet, og man kræver af alle Europarådets medlemslande, at der oprettes en undersøgelseskommission, der skal se nærmere på racistiske tendenser inden for politiet og retsvæsenet.

25 års jubilæum i Katolsk Arbejderaktion

Formanden for Katolsk Arbejderorganisation, *George William Bune Andersen*, fejrede fredag d. 23. marts 1990 25 års jubilæum, men ingen havde underrettet offentligheden. Denne mangel vil jeg i kærlig respekt forsøge at råde bod på.

Din beskedenhed når det gælder dig selv, og din

sjælfulde iver og dit »gå-på-mod«, når det gælder dine kære, organisationen, fredsarbejdet og mennesker i nød er velkendt af mange – rigtig mange! Det vigtigste for dig er ikke din person, men K.A.'s ansigt og dine meninger, men har også øre og hjerte for andres.

Dit ansigts træk har skif-

tet med årene, men i dit hjertes stemme genkender jeg DIG. Menneskets fornemmeste arbejde er at tjene, og deri bliver ingen arbejdsløse. Du har klarlagt det flot, og forhåbentlig har du kræfter, lyst og mod til at fortsætte.

Hjertelig tillykke for mand farmand!!!

Stella Sørensen

Bøger

Fred med retfærdighed

Dokument fra Basel-møde anbefalet til studiekredse og aktionsgrupper

Det økumeniske møde i Seoul, Korea, som omtales andet steds i bladet, blev ikke så godt som det skelsættende møde i Basel i fjor, hvor debatterne omkring *Fred, retfærdighed og respekt for alt det skabte* førte til enighed. Basel udsendte et slutdokument »Fred med retfærdighed«. Det er nu sendt til alle sogne til brug i studiekredse og aktionsgrupper.

forordninger, vi møder, den tro, vi bekræfter, syndsbeholdelse og omvendelse til Gud, en vision om Europa og til sidst en stribe grundlæggende erklæringer, forpligtelser, anbefalinger og fremskridtsperspektiver. Fra dansk katolsk side deltog pater *Anton Dekkers*, *Eva Nordentoft* og *Ulla Pinborg* i Basel-mødet i pin- sen 1989.

Dokumentet er udgivet af Det økumeniske Fællesråd i Ruth Plums oversættelse.

Dokumentet er på 39 sider og behandler de ud-

De europæiske kirkers konference
De europæiske bispekonferencers Råd
SLUTDOKUMENT
fra Det økumeniske Møde
FRED MED RETFÆRDIGHED



15.-21. maj 1989
Basel - Svejt

Efter Klingenthal

Meningsudveksling om »Det fælles europæiske Hus«

I k.o. nr. 20 af 13. december 1989 omtales en katolsk/marxistisk konference i Klingenthal ved Strasbourg. Konferencens officielle taler og indlæg er nu tilgængelige i et tidsskrift, som udgives af Det pavelige råd for dialogen med ikke-troende. I tidsskriftet, »*Atheisme et dialogue*«, XXIV - 4, 1989, er fransk det mest anvendte sprog; engelsk og spansk anvendes også.

Europæisk ken- detegn


– Meningsudvekslingen angik bl.a. »det fælles europæiske hus« og den europæiske identitet. Central i den europæiske kultur er og forbliver mennesket. »Mennesket, på samme tid Guds eller naturens højeste skabning, på samme tid hovedmand (protagoniste) i samfundsmæssige

fremskridt«, som en sovjetisk deltager formulerer det (347). Fra katolsk side fremhæves, at troen på Gud som eneskaber gjorde verden tilgængelig for menneskets rationelle udforskning. Tidens linearitet fra skabning til den yderste dag, hvor Gud vil være alt i alle, er også et europæisk kendetegn, til forskel fra andre kulturers cykliske opfattelse af tiden. Hertil kommer menneskeopfattelsen, således

som den har frigjort sig fra den bibelske åbenbaring. (318-320).

Tidsskriftet indeholder desuden en bibliografi vedr. tidsskriftets emnekreds. Heraf fremgår, at man ved Ingenieurhochschule für Seefahrt, Rostock-Warnemünde bl.a. beskæftiger sig med »Katholische Kirche und gesellschaftliche Mitarbeit katholischer Christen im Sozialismus«.

Erik Stubkjær



Bønnens apostolat
I april beder vi for:
At de kristne overalt vil bede og virke for større kendskab og kærlighed til Jesus Kristus i 1990'erne.

Liturgisk kalender 17.-30. april

17. *hvid. Tirsdag i påskeugen. Gl. Evt. sekvens. Páskepf. I. Til bortsendelse og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja! L.: Ap. G. 2,36-41; Sl. 33,4-5. 18-19. 20 + 22. (Omk.: Jorden er fuld af Herrens miskundhed. Eller: Halleluja!) Ev.: Joh. 20,11-18.*
18. *hvid. Onsdag i påskeugen. Gl. Evt. sekvens. Páskepf. I. Til bortsendelse og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja! L.: Ap. G. 3,1-10; Sl. 105,1-2. 3-4. 6-7. 8-9. (Omk.: Jeres hjerte glæde sig, I, som søger Herren. Eller: Halleluja!) Ev.: Luk. 24,13-35.*
19. *hvid. Torsdag i påskeugen. Gl. Evt. sekvens. Páskepf. I. Til bortsendelse og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja! L.: Ap. g. 3,11-26; Sl. 8,2a + 5. 6-7. 8-9. (Omk.: Herre, vor Herre, hvor herligt er dit navn på den vide jord. Eller: Halleluja!) Ev.: Luk. 24,35-48.*
20. *hvid. Fredag i påskeugen. Gl. Evt. sekvens. Páskepf. I. Til bortsendelse og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja! L.: Ap. G. 4,1-12; Sl. 118,1-2 + 4. 22-24. 25-27a. (Omk.: Den sten, bygmestrene forkastede, er blevet hovedhjørnesten. Eller: Halleluja!) Ev.: Joh. 21,1-14.*
21. *hvid. Lørdag i påskeugen. Gl. Evt. sekvens. Páskepf. I. Til bortsendelse og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja! L.: Ap. G. 4,13-21; Sl. 118,1 + 14-15. 16ab-18. 19-21. (Omk.: Jeg vil takke dig, thi du bønørte mig. Eller: Halleluja!) Ev.: Mark. 16,9-15.
*Anselm, biskop og kirkelærer, (+1109), fejres ikke.**
22. *hvid. 2. søndag i påsken. (II Ps). Gl. Evt. sekvens. Páskepf. I. Til bortsendelse og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja! 1. L.: Ap. g. 2,42-47; Sl. 118,2-4. 13-15. 22-24. (Omk.: Tak Herren, thi han er god, thi hans miskundhed*

varer evindelig. Eller: Halleluja!) 2. L.: 1. Pet. 1,3-9. Ev.: Joh. 20,9-31.

23. *hvid. Mandag i 2. uge i påsken. (II Ps). Eller rød. Georg, martyr. Páskepf. L.: Ap. G. 4,23-31. Ev.: Joh. 3,1-8.*
24. *hvid. Tirsdag i 2. uge i påsken. (II Ps). Eller rød. Fidelis af Sigmaringen, præst og martyr, († 1622). Páskepf. L.: Ap. G. 4,32-37. Ev.: Joh. 3,7-15.*
25. *rød. Onsdag. Markus, evangelist (f). (II Ps). Gl. Ap. pf. L.: 1. Pet. 5,5b-14; Sl. 89,2-3. 6-7. 16-17. (Omk.: Om din nåde, Herre, vil jeg evigt synge. Eller: Halleluja!) Ev.: Mark. 16,15-20.*
26. *hvid. Torsdag i 2. uge i påsken. (II Ps). Páskepf. L.: Ap. G. 5,27-33. Ev.: Joh. 3,31-36.*
27. *hvid. Fredag i 2. uge i påsken. (II Ps). Páskepf. L.: Ap. G. 5,34-42. Ev.: Joh. 6,1-15.*
28. *hvid. Lørdag i 2. uge i påsken. (II Ps). Eller rød. Peter Chanel, præst og martyr, († 1841). Páskepf. L.: Ap. G. 6,1-7. Ev.: Joh. 6,16-21.*
29. *hvid. 3. søndag i påsken. (III Ps). Gl. Cr. Páskepf. 1. L.: Ap. G. 2,14. 22-28; Sl. 16,1-2a + 5. 7-8. 9-10. 11. (Omk.: Vis os, Herre, Irvets vej. Eller: Halleluja!) 2. L.: 1. Pet. 1,17-21. Ev.: Luk. 24,13-35.
*Katarina af Siena, jomfru og kirkelærer, († 1380), fejres ikke.
Kirketælling.**
30. *hvid. Mandag i 3. uge i påsken. (III Ps). Eller hvid. Pius V, pave, († 1572). Páskepf. L.: Ap. G. 6,8-15. Ev.: Joh. 6,22-29.*

Møder og arrangementer

Vi ønsker læsere og annoncører en glædelig påske

A.C.

Christifidelis Laici: Lægefølket set med Kirkens øjne. Foredrag ved Per Beskow onsdag den 18. april kl. 20 på Niels Steensens Gymnasium, Englesalen, Jagtvej 1838. Alle er velkomne.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde. Tlf. 42 35 09.65, bedst mellem kl. 9 og 10.

Søndag d. 8.: Palmesøndag. Palmeindvielsen begynder i menighedssalen kl. 10.

Torsdag d. 12.: Skærtorsdag Højmesse kl. 17. Derefter stille tilbedelse indtil kl. 22.

Fredag d. 13.: Langfredag-Tiurgi kl. 15.

Lørdag d. 14.: Påskenaat-liturgien begynder kl. 22.45.

Søndag d. 15.: Påskemesse kl. 10 og 17.

Mandag d. 16.: 2. Påskedag: Messe kl. 10.

Søndag d. 22.: Trosbekræftelse ved højmesse kl. 10.

Lørdag d. 28.: Den hellige Montforts-fest: messe kl. 8.

Ledeborg Slotskirke

Hver søndag messe kl. 8.30, undtaget påskedag.

Træfældning på Magleås igen lørdag d. 28. april

Snyd ikke jer selv for en stor oplevelse.

Hjælp med til at gøre Magleås pænt til festen, hvor vi fejrer biskoppens 25-års jubilæum.

Træfældning og havearbejde på Magleås. Kom og hjælp - kom og deltag i et arbejdsfællesskab for en dag.

Enhver kan bære en lille gren til balene eller hjælpe med at brygge og servere kaffe. Tag venner og bekendte med og få en god oplevelse.

Vi har været meget glade for at også nogle af vore »fremmedsprogede« grupper tidligere har hjulpet. Bl.a. har vi fået god hjælp fra en gruppe polske katolikere.

Man er også velkommen til blot at komme forbi og hilse på. Vi byder altid på en god kop kaffe.

Altså vi mødes på Magleås lørdag den 28. april 1990, fra kl. 9 til 17.

På glædelig gensyn
Jan Lange
kursuskonsulent

Pensionist-uger på Magleås!

Der er endnu nogle pladser til:

1. Pensionist-uge: den 17.-23. juni 1990

2. Pensionist-uge: den 12.-18. august 1990

Endnu engang tilbyder vi ophold i katolske omgivelser for dem, der ikke rejser så langt mere. Pris 1450 kr. for enkeltværelse og 1250 kr. for dobbeltværelse.

Vi håber på en uges dejligt samvær omkring messen og et let program. Der vil være foredrag, sangaften, udfugt med bus og meget andet. Enkelte programpunkter vil være ens på de to uger.

NB: Magleås har en del trapper og det forudsættes, at man er selvhjulpent.

Medarbejder ved katolsk orientering Kirsten Szarafi vil fortælle om: Lourdes – et valfartsted. Sølvsmed Jørgen Dahlerup fortæller om og viser: Kirkesølv. Vi vil også besøge søstrene på Åsebalden. I første uge vil vi kunne stille spørgsmål og tale om livet i klostret. I anden uge vil besøget dreje sig om: Billedmeditation.

Udfugtsdagen i den ene uge vil gå til Nordvanggård, hvor der er mulighed for at se kirke, børnehave, kloster og plejehjem i samme lokalitet. Pastor Paul Honoré fra folkekirken har endnu engang stillet sig til rådighed og taler denne gang om: Martin A. Hansen, og overbibliotekar Ellen Marie Lebnah vil via litteraturen føre os: På rejse gennem Europa.

Til vores hyggelige sangaften deltager atter Filip Lange og de andre gode kendte kræfter.

I løbet af ugerne vil forskellige præster læse messe for os, og nogle også komme med indlæg. De vil bl.a. kunne møde pater Pierre Grégoire O.P., pastor Czeslaw Kozon, pastor Peter Nissen og biskoppens skolekonsulent pater Edward Stappers O.Praem.

Tilmelding sker til centerleder Elin Udum, Magleås på tlf. 42 81 07 15, samt ved indbetaling af depositum kr. 300 med check eller på giro (4 28 44 29) til:

»Pensionist-uger«
Magleås
Hæstebakvej 6
3460 Birkerød

Yderligere oplysninger fås ved henvendelse til:
Jan Lange, Bakkevaenge 21, 2820 Gentofte, tlf. 31 65 88 75.

Alle deltagere vil i god tid modtage endeligt program og deltagerliste.

Med venlig hilsen
Jan Lange
kursuskonsulent

»Magleåstræf«

søndag den 22. april 1990 kl. 14.00

»Tabt slag eller endelig skilsmisse«

Lars Tjalve, sognepræst ved Asminderød-Grønholt folkekirke fortæller om børn, unge og voksnes samspil i dagens Danmark.

Lars Tjalve er også kendt som bl.a. anmelder af bøger i Kristeligt Dagblad, medlem af hovedbestyrelsen for FDF og deltager i Mellemkirkeligt udvalgs arbejde. Lars Tjalve har gennem sit 13-årige virke i Fredensborg erhvervet et solidt kendskab til familien Danmark, som vi nu kan få indblik i.

Program:
Fra kl. 14-15 kaffe/te og kage i stueme.
Kl. 15.00 i salen.

Pris:
Kr. 25,00 for voksne, børn gratis.
Med venlig hilsen
Magleås styrelse

Katolsk Radio- og Fjernsynsklub for Storkøbenhavn

afholder sin årlige generalforsamling tirsdag den 22. maj 1990 kl. 20.00 i Englesalen, Jagtvejen 183, Østerbro.

Dagsorden ifølge vedtægterne.

Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være forinden Gerda Sørensen, Røddager Allé 38 B, 1. sal, 2610 Rødovre, i hænde senest tirsdag den 15. maj 1990.

Forslag til vedtægtsændringer kan dog først behandles på generalforsamlingen i 1991, da de i henhold til vedtægterne skal være indsendt senest den 1. marts.

Efter generalforsamlingen vil KVIP vise en film.

Gerda Sørensen
formand

DUK-kalender

Lejrledelseskursus den 30/3-1/4 1990 på Ømborgen for alle ledere på DUKs sommerlejre i 1990.

Firmelsesweekend Vest den 6/4-8/4 1990 på Ømborgen for alle kon/firmander, der bor på Fyn og i Jylland.

Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejse.

Karwoche den 6/4-11/4 1990 i Hamburg. Kurset henvender sig til ledere og udvalgsmedlemmer.

Pris kr. 800.-. Tilskud kan søges.

Påskelejr den 9/4-16/4 1990 i Holland for de 16-20 årige.

Pris kr. 950.- samt 110.- for fællesrejsen til København.

Ledertræning den 20/4-22/4 1990 på Magleås for alle KUK-ledere + en potentiel efterfølger.

Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 30/3 1990.

Sportsdag den 28/4 1990 på Niels Steensens Gymnasium for alle mellem 5-25 år.

Pris kr. 20.- samt 50.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 6/4 1990.

Ministrant-weekend den 4/5-6/5 1990 på Ømborgen for de 13-18 årige.

Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejsen. Tilmelding og betaling senest den 13/4 1990.

Firmelsesweekend Øst den 11/5-13/5 1990 på Ømborgen for alle kon/firmander der bor på Sjælland og Lolland/Falster.

Pris kr. 160.- samt 110.- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 20/4 1990.

Nordisk redaktionskursus: Aflyst.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse: ()

Ankommer selv: ()

Postgirokonto 9 08 32 94

Danmarks unge Katolikker

Sekretariatet

Bredgade 67, 2. th.

1260 København K.

Tlf. 33 14 77 07

Det sker på Magleås:

Ma. d. 2.-fr. d. 6.4.:

Gymnasieskolernes studievej.

To. d. 12.-ma. d. 16.4.:

Påskerefuglum, v/p. Stappers og E.M. Lebahn.

Ti. d. 17.-fr. d. 20.4.:

Gymn. skolernes Engelsklærerfor.

To. d. 19.-fr. d. 20.4.:

Dansk Flygtninge Hjælp

Fr. d. 20.-lø. d. 21.4.:

Den Journalistiske Efterudd.

Fr. d. 20.-sø. d. 22.4.:

DUK, ledarkursus v/Susanne Hoyos.

Søndag den 22.4. kl. 14.00:

Magleåstræf: »Tabt slag eller endelig skilsmisse« v/sognepræst i folkekirken Lars Tjalve.

Ma. d. 23.-fr. d. 27.4.:

Den Journalistiske Efterudd.

Ti. d. 24.-to. d. 26.4.:

Frederiksværk kommune.

Ond. d. 25.4.:

Møde v/Ole Meyer Sct. Ansgars skole.

Fr. d. 27.-lø. d. 28.4.:

Europæisk Forum v/Ellen Marie Lebahn og Jan Lange.

Lø. d. 28.4.:

Træfældningsdag v/Jan Lange.

Sø. d. 29.-ma. d. 30.4.:

Gymn. skolernes Fysiklærerf.

Skandinavisk tro og fællesskab retræte

Sted: Sostrup Kloster, Gjerrild, 8500 Grenå.

Tid: Søndag den 29. juli (kl. 16) - lørdag den 4. august (kl. 12), 1990.

Leder: Pater Paul Marx OMI, Generalvikar og Maggie Conrad, fra Faith and Sharing, U.S.A.

Liturgi: Pater Brian McNeill, CRV og sognepræst Knud Christensen.

Temaet: Jesus The Wounded healer.

Sprog: Letforståeligt engelsk med oversættelse til dansk.

Pris: 1300 kr. (800 kr. for børn).

Tilmelding: Inden 1. maj til Peter Wimberley, Kærmindevej 42, 7400 Herning, tlf. 97 21 44 00, lokal 6201.

Yderligere oplysninger kan også fås hos Werner Switon-Rønnow, tlf. 31 39 09 89.

Yderligere oplysninger kan også fås hos Werner Switon-Rønnow, tlf. 31 39 09 89.

Retræte for damer

afholdes på Dalum Kloster fra mandag den 3. september, med ankomst kl. 17 og slutter fredag den 7. september efter morgenmad og Eukaristi fejring.

Retrætens præst er pastor Peter Nissen.

Emnet: Johannes Evangeliet.

Vor tro belyst ved hjælp af udvalgte stykker fra det fjerde evangelium.

Retrætens samlende midtpunkt er den daglige fejring af den hl Eukaristi.

Pris pr. deltager ialt 650 kr. Der bedes ved tilmelding sendes et depositum på 100 kr. til:

Agnethe Emmerich, Lahnsgrøde 11, 5000 Odense C.

Der kan søges om tilskud på samme adresse til retræten.

Der kan søges om tilskud på samme adresse til retræten.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

En stor tak

Festen for vor løfteafleggelse d. 17. marts 1990 var meget smuk og blev til en oplevelse, som vi er meget teknemlige for.

Vi siger hjertelig tak til alle, der har delt festens glæde med os ved forbøn, venlige tanker, breve, tilstedeværelse og gaver.

Sr. Maria Horsel

Sr. Gisela Heitz

Sr. Maria Horsel

Sr. Gisela Heitz

Sr. Maria Horsel

Sr. Gisela Heitz

Sr. Maria Horsel

Sr. Gisela Heitz

Sr. Maria Horsel

Sr. Gisela Heitz

Sr. Maria Horsel

Sr. Gisela Heitz

Sr. Maria Horsel

Sr. Gisela Heitz



KATOLSK INFORMATION
RYESGADE 28
DK-8000 ÅRHUS C
TLF. 86 18 53 90

ÅBEN: Ma.-fr. kl. 13-18.

Annoncering:

Rubrikannoncer pr. mm kr. 3.50

Tekstsideannoncer pr. mm. pr. sp. kr. 4.50

Huset ved søen

Bispedømmets sommerhus »Abbednæs« er også i år tilleje i perioden maj-oktober. Det ligger ned til Mossø ved »Ømborgen«, er enkelt udstyret med plads til 6 personer (4 voksne og 2 børn) og har køleskab, toilet og v/k-vand.

Nærmere oplysninger fås hos Margrethe Mørck Pedersen, Bøgebjergvej 11, 8600 Silkeborg, tlf. 86 83 63 60.

Huset i skoven

Bispedømmets familie- og lejrskoleejendom »Hamahytten« beliggende i skoven ved »Ømborgen« og ned til Mossø er tilleje forår - sommer - efterår.

Der fungerer som basishus for op til 24 personer, der overnatter i telte.

»Hamahytten« er indrettet med stort moderne køkken med køle/frostskab og fædebur, stor opholdsstue med brændeovn, 1 lederum med 4 sovepladser, 2 toiletter og 2 separate baderum med v/k-vand. El-varme overalt.

»Hamahytten«s lejere kan leje »Ømborgen«s cykler.

Nærmere oplysninger fås hos Margrethe Mørck Pedersen, Bøgebjergvej 11, 8600 Silkeborg, tlf. 86 83 63 60.

Radio Steno - 107,9 Mhz

Sct. Kjeldsg. 3, Kbh. Ø, giro 9 73 75 96.

Hver mandag fra kl. 20 til 23.

Kl. 20.00: Magasinet - nyheder, meddelelser, musik og forskellige indslag, f.eks.

16.4.: Livskvalitet v/p. Hviid

23.4.: Joh. af korset v/G. Livbjerg

Kl. 21: Telefonprogram - lytterne kan ringe ind på 31 20 93 38. Emnerne er:

16.4.: En- eller to-etagers teologi v/Sr. Philip-pa og p. L.O. Dorn.

23.4.: »Jeg har en drøm om en kirke«. Kvinder og kirke v/sr. Gisela Heitz m.fl.

Kl. 22.30: Postludium - Det ugentlige musikprogram, hvor vi præsenterer kirkelig og religiøs musik.

Kl. 22.30: Postludium - Det ugentlige musikprogram, hvor vi præsenterer kirkelig og religiøs musik.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelser

Nye retningslinier for uddannelse...

Fortset fra forsiden

Blandt de unge, der søger adgang til ordenslivet, er der stadig flere, som på disse sidstnævnte områder har gjort ulykkelige erfaringer.

Ordenslydighed er ifølge dokumentet noget, der ligger langt fra en mindskelse af den menneskelige persons værdighed... Tværtimod fører lydigheden ordensfolkene »gennem Guds børns større frihed til modenhed«. Retningslinierne henviser til, at uddannelsen i ordensinstitutionerne skal føre til »fællesskab med kirken, hvis sønner og døtre ordensfolkene er, og barnlig lydighed over for deres biskopper«.

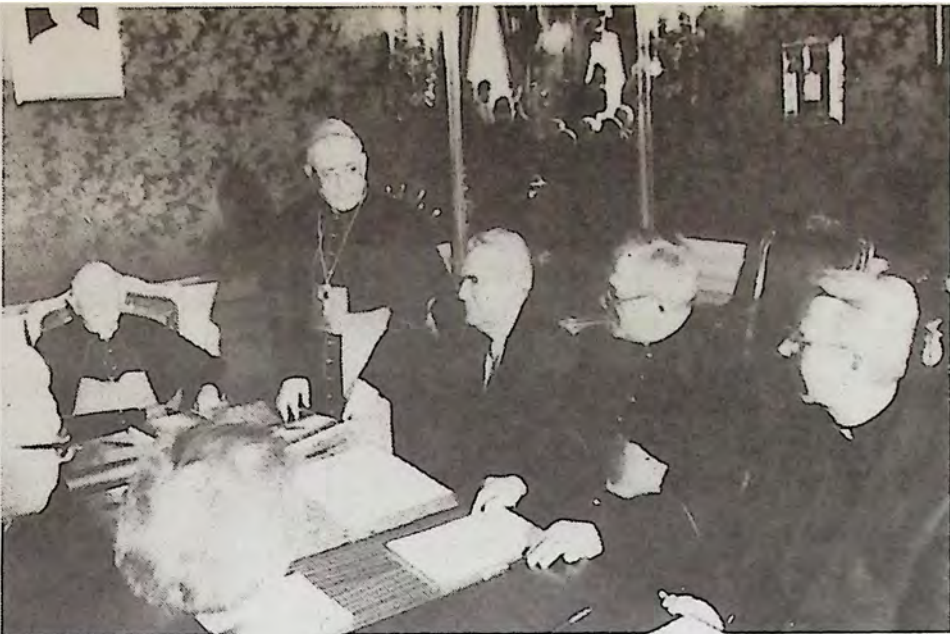
Livet blandt de fattige

Med hensyn til fattigdommen skal ordensfolkene holde fast ved »større nærhed« med de fattigste og dem, der behøver det mest nødvendige. Ordensfolk skal dog ikke lade sig trænge ud i bestemte miljøer eller sociale klasser,

for de virkelig fattige findes i alle kredse. Samtidig anbefales studier af kirkenes sociallære, især rundskrivelsen »Sollicitudo rei socialis« og instruktionen om den kristne frihed.

Den tredje verden

Retningslinierne omtaler også problemet med tilgang til ordenerne i den tredje verden. I bestemte lande vil det ofte ske, at mænd og kvinder melder sig til ordenslivet, »fordi de mere eller mindre bevidst søger fremgang i social henseende eller sikkerhed for fremtiden«. For andre forekommer ordenslivet at være »det ideelle sted til at gøre en ideologisk indsats for retfærdigheden«. Atter andre, »der er mere konservativt indstillet, venter at ordenslivet vil være redningen for deres tro i en verden, der i stort omfang opleves som fjendtlig og korrupt«, siges det. Disse motiver udgør på en måde bagsiden af en række vurderinger, som kræver nærmere afklaring.



For første gang i 40 år kunne biskopperne i Tjekkoslaviet holde et plenarmøde. Sammen med den pavelige særnuntius for Østeuropa, Francesco Colasuonno (stående i billedet) forberedte de pavens besøg den 21. september. Foto: KNA

Paven aflægger et to-dages besøg i Tjekkoslaviet

Prag, (KIPA) – Lørdag den 21. april ankommer pave Johannes Paul II til Tjekkoslaviet, hvor han kl. 11 vil blive modtaget i Prags lufthavn Ruzyne af statspræsident Vaclav Havel og den tjekkoslovakiske kirkes primas, kardinal Frantisek Tomasek.

1 mio. mennesker til valfartsmesse

I Skt. Veits-domkirken skal paven senere mødes med repræsentanter for den katolske klerus og med handicappede katolikker. Om eftermiddagen arrangeres kl. 16 en festgudstjeneste på »Letna«-pladsen. Gudstjenesten transmitteres i sin helhed af det tjekkoslovakiske fjernsyn og af radioen samt af foreløbig 8 tilmeldte udenlandske radio- og fjernsynsstationer. Om aftenen bliver paven mod-

taget af præsident Havel på slottet i Prag og mødes her med repræsentanter for de kristne kirker og andre.

Søndag formiddag skal paven besøge det berømte Maria-valfartssted Velehrad. Man venter her omkring 1 million mennesker til gudstjeneste.

Søndag eftermiddag rejser paven til Slovakiet, hvor der skal afholdes gudstjeneste i Bratislavas lufthavn Vajnory. Efter denne gudstjeneste tager paven igen tilbage til Rom.

Første bispemøde i Tjekkoslaviet

Den apostoliske nuntius fra Østeuropa, ærkebiskop Francesco Colasuonno har fornylig været i Prag for at deltage i det første møde mellem biskopperne i Tjekkoslava-

kiet de sidste 40 år. Oprettelsen af en bispekonference var en af betingelserne for pavens besøg i landet. På fællesmødet drøftedes blandt andet udarbejdelsen af statutter for bispekonferencen. Et andet emne var genoprettelsen af diplomatiske forbindelser mellem Vatikanet og Tjekkoslaviet.

Enker og fraskilte som ordenssøstre

Solothurn, (KIPA) - Søsterfællesskabet Visitation i Solothurn i Schweiz stiller spørgsmålet, om ikke kun unge ugifte kvinder, men også enker og eventuelt fraskilte kvinder kunne indtræde i et kloster. Dermed vil man gøre opmærksom på, »at partnerløse kvinder, der ikke mere er bundet af familiepligter, kunne finde ny mening med livet i en selvopofrende indsats«.

Kun når ægteskabet var ugyldigt

Ideen med at optage fraskilte kvinder er ny. For nylig har to fraskilte kvinder spurgt, om de kunne blive optaget i et kloster, oplyser sr. Marguerite Marie til KIPA. En kvinde er i mellemtiden indtrådt i et tysk fællesskab, og en anden vil snart blive optaget. En ordensoptagelse er i hvert fald uden større problemer kun muligt for fraskilte, hvis ægteskabet er erklæret kirkelig ugyldigt. Hvis ægteskabet ikke er

Nødråb fra Tjernobyl

Wien, (KIPA) – Den hviderussiske sovjetrepublik har opfordret verdensoffentligheden til at støtte bekæmpelsen af de alvorlige følger af atomkatastrofen i Tjernobyl. Nødråbet er blandt andre underskrevet af den russisk-ortodokse metropolit Filaret.

Endnu 118.000 skal evakueres

Den stedfortrædende ministerpræsident for Hviderusland, Kichkalo erklærer på en pressekonference, at 70 pct. af den radioaktive forurening fra ulykken faldt på det hviderussiske område.

Der lever over 2 millioner mennesker i det radioaktivt forurenede område. Ifølge medicinske og sociologiske beregninger må 118.000 mennesker i mere end 500 bebyggede områder evakueres inden for de næste år. For at holde de sundhedsmæssige skader nede i befolkningen, fremfor alt blandt børnene, anmodes personer og organisationer i udlandet om at yde hjælp med yderst tiltrængt medicinsk og teknisk apparatur og lægemidler.



I god tid gør skilte langs motorvejen fra San Sebastian syd på opmærksom på, at i 1991 er det 500 år siden, Ignatius blev født i den baskiske by Loyola, selv om to andre baskiske byer Azpeitia og Azkioia gør hinanden rangen stridig som Ignatius' fødeby. Foto KNA.

12 nye biskopper udnævnt i Rumænien

Kirkens situation ved at være normaliseret

Rom, (KIPA) – Efter omvæltningerne i Rumænien har situationen også for den katolske kirke ændret sig til det mere normale. I midten af marts kunne pave Johannes Paul II således foretage 12 bispeudnævnelser og dermed få besat hidtil ubesatte bispestole eller ikke officielt besatte bispeembeder. Med de statslige myndigheders indforståelse har de rumænske biskopper for få uger siden indbudt paven til at besøge landet.

Vatikanets talsmand Joaquin Navarro-Valls op-

lyser, at den i årtier forfulgte rumænske kirke nu igen er bygget op som for 40 år siden. Han siger videre, at en genoptagelse af de diplomatiske forbindelser mellem Rumænien og Vatikanet vil være mulig, så snart regeringen i Bukarest tager de afgørende skridt. De diplomatiske kontakter blev afbrudt i 1950. Den rumænske regering har allerede tilbagegivet Pavestolen det apostoliske nuntiaturs bygninger i Bukarest. De blev konfiskeret for 40 år siden.

Af de nyudnævnte bi-

skopper tilhører 5 den byzantinske ritus og 6 den latinske ritus, hvortil kommer en vicebiskop også af latinsk ritus. Bispeudnævnelserne er blevet mulige, efter at regeringen tidligt på året ophævede to dekretter, der indskrænkede antallet af bispedømmer i landet, og som opløste kirker af byzantinsk ritus og tvangsendlemmede dem i den ortodokse kirke.

Ejendomme tilbage

Pavestolen venter nu på, at endnu gældende dekretter om opløsning af

ordenssamfund og konfiskation af deres ejendom bliver ophævet snarest muligt.

Der er i Rumænien ca. 1,5 millioner romersk-katolsk troende (af latinsk ritus). Af disse er 1,2 millioner ungarsk talende og ca. 300.000 rumænsk talende.

Antallet af græsk-katolsk troende (af byzantinsk ritus) er vanskeligt at bedømme. Da kirken i 1948 blev forbudt, omfattede den ca. 1,7 millioner. I dag er der betydeligt færre.

katolsk orientering

Udgiver: Ansgarstiftelsen.
Redaktion:
Pastor Willem Wuyts (ansvarsh. redaktør).
Konsulent Hans Jørgen Johansen (redaktør).
Journalist Knud Helsted Kluge (red. sekretær).

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 2B, 3.
DK-1260 København V. Telefon 31 21 14 44.
Redaktionelle medarbejdere:
Kirsten Szaräfin og Ruth Plum.
Tryk: Ny Dag, DK-4900 Nakskov. Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes 2. maj

Dialog med ateister, side 2
Valget den 1. april, side 4-5
Orientering fra sognene, side 6-10
Kirken i Østeuropa, side 12
Ændrede værdinormer, side 13

katolsk orientering



Umiddelbart efter bispevielsen i Skt. Knud Lavard kirke i Lyngby, søndag den 16. maj 1965 ledsages Hans L. Martensen i procession af biskopperne Paul Verschuren, Helsinki og John Willem Gran, Oslo.

Hans L. Martensen 25 år biskop

Fejres onsdag den 16. maj i Skt. Ansgars Kirke

Lørdag den 19. maj fejres jubilæet på Åsebakken og søndag den 17. juni markeres jubilæet i Øm.

Festmesse kl. 16.30

Onsdag den 16. maj 1990 har Hans L. Martensen været biskop af bispedømmet København i nøjagtig 25 år. Jubilæet fejres på selve dagen med en festmesse i Skt. Ansgars kirke i Bredgade i København onsdag den 16. maj kl. 16.30. Efter messen er der reception i menigheds-salen.

Lørdag den 19. maj får katolikker øst for Storebælt lejlighed til at fejre biskoppen i forbindelse med *valfarten til Åsebakken*, der i år er fastlagt som et *lørdags-arrangement* (se i øvrigt den store annonce på side 3 inde i bladet).

Søndag den 17. juni fejres bispejubilæet i forbindelse med *valfarten til Øm* for katolikker vest for Storebælt.

Gave til biskoppen

Biskoppen har tidligere givet udtryk for, at den bedste jubilæumsgave, han kan få, er at rigtig mange slutter op om årets valfar-

ter på Åsebakken og i Øm. I øvrigt er det også muligt med et gavebidrag at være med i en fællesgave til biskoppen. Det er hans ønske, at gaven skal gå til: »Hjælp til publikationer og kurser i bispedømmet«. Gavebidrag kan sendes fra den enkelte eller samlet fra menigheden til: »Biskop-25«, Katolsk Bispekontor, Bredgade 69 A, 1260 København K. Giro 5 00 1471. kk

Litauisk ærkebiskop om den aktuelle situation:

Vi må give Gorbatsjov tid

Vilnius, (KIPA) - Litauens vej til uafhængighed kan ikke ændres ifølge ærkebiskoppen af Vilnius, Julijonas Steponavicius, men man må under alle omstændigheder give den sovjetiske præsident Gorbatsjov tid. I et interview med den romerske avis »La Repubblica« erklærer kirkelederen, at »intet af det, der er sket nu, ville have været muligt uden Gorbatsjov. Det må vi ikke glemme. Uden Gorbatsjov havde vi ikke haft valget, ikke haft parlamentet og ikke haft uafhængigheds-erklæringen«.

Det er endnu ikke til at sige, hvornår Litauen bliver frit, fortsætter kirkelederen, hvis 28-årige husarrest først ophørte for 15 måneder siden. »Jeg ved ikke, hvornår vi bliver frie, men det er klart, at vi vil blive det. Jeg kan ikke se bort fra de sovjetiske panservogne her, men hvis ekstremister i Moskva eller her slår til, kan alt ske«.

Denne frihed har vi ventet på i 50 år

Den litauiske biskop, der nu i et år officielt har stået i spidsen for ærkebispeddømmet, understreger, at han trods 28 års forfølgelse og »Berufsverbot«

ikke nærer noget had. »Hvad der er sket, er sket. For os tæller kun nutiden og fremtiden«. Nu er det øjeblik kommet, som litauerne har ventet på i 50 år. Kirken har i denne periode altid været hos sit folk og stået ved dets side. »Derfor velsigner vi uafhængigheden, også selv om Vilnius' kirke ikke er politisk«.

Efter ærkebiskoppens mening har paven haft en vigtig andel i den seneste udvikling. »Vi ved, at ændringerne i vores land ikke

ville have været mulige uden hans moralske støtte«.

Løsrivelse med omtanke

Litauens løsrivelse fra Sovjetunionen må gennemføres med omtanke og under hensyn til de økonomiske, politiske og militære spørgsmål, understreger ærkebiskoppen. Litauen erklærede sig uafhængigt i 1918, men blev faktisk først selvstændigt i 1920. Vi må reagere roligt også nu.

Pavestolen parat til at mægle mellem Moskva og Litauen

Rom, (KIPA) - Den hellige Stol er parat til at mægle mellem Moskva og Litauen, såfremt det ønskes. Dette meddelte den særlige nuntius for østeuropæiske spørgsmål, ærkebiskop Francesco Colasuonno i et interview i den katolske avis »Avvenire« søndag den 8. april. Colasuonno blev af paven den 15. marts i år udnævnt som personlig gesandt i Sovjet med rang af apostolisk nuntius.

Ifølge ærkebiskoppen går Pavestolen klart ind for en fredelig og retfærdig løsning af konflikten mellem Moskva og Litauen. På baggrund af reformpolitikken i Sovjetunionen under præsident Gorbatsjov finder Colasuonno grund til optimisme i den aktuelle konflikt.



Ny rektor

Den 57-årige Walter Dalland bliver ny rektor ved Niels Steensens Gymnasium fra 1. august i år og afløser hermed konstitueret rektor siden 1. januar, Kaspar Kallan. Walter Dalland har tidligere været lærer på Niels Steensens Gymnasium, men har siden 1972 været ansat som rektor på Falkonergårdens Gymnasium.

Den anglikanske ærkebiskop Robert Runcie træder tilbage

London, (KIPA) - Den anglikanske kirkes primas og ærkebiskop af Canterbury, Robert Runcie meddelte den 25. marts, at han ønskede at træde tilbage allerede den 1. januar næste år, otte måneder før sin 70 års fødselsdag. Ifølge den anglikanske kirkeret kunne ærkebiskoppen ellers blive i sit embede indtil 70 års fødselsdagen.

Den britiske premierminister Margaret Thatcher har et afgørende ord ved valget af den ny primas.

Hun kan vælge mellem to kirkelige person-forslag og anbefale sit valg til *dronning Elizabeth*, som dernæst udpeger den 103. ærkebiskop af Canterbury.

Spændt forhold til Margaret Thatcher

Forholdet mellem ærkebiskop Robert Runcie og premierminister Thatcher var spændt lige siden Falklandskrigen, som Robert Runcie ikke ville give sin fulde støtte. Desuden har ærkebiskoppen ved flere

lejligheder kritiseret regeringens politik for at være usocial og hjerteløs. Sidste år anklagede Robert Runcie Storbritannien for at være et »farisæisk« samfund, hvor egoisme og intolerance var fremherskende.

Valget af ærkebiskop Runcies efterfølger ventes at udløse konflikter mellem konservative og liberale fløje. Biskoppen af Peterborough, Bill Westwood vides at have Margaret Thatchers fortrolighed.

Dialog med alle mennesker af god vilje vækker nyt håb

Sekretariatet for de ikke-troende har bestået i 25 år



Kardinal König (tv) fra sekretariatet og Laszlo Rapczanyi fra Videnskabernes Akademi i Budapest. Foto KNA.

Den katolske kirke må være rede til dialog med alle mennesker af god vilje, både indenfor og udenfor kirkens eget område, skrev pave Paul VI i 1964 i rundskrivelsen »Ecclesiam suam«. Kardinal Franz König, daværende ærkebiskop i Wien, der senere blev udnævnt af paven til formand for det ny sekretariat for de ikke-troende, betegner rundskrivelsen som »grundloven for det ny sekretariat«.

Udnævnelsen af kardinal König fandt sted samtidig med oprettelsen af sekretariatet for de ikke-troende den 8. april 1965. På det seneste har sekretariatet skiftet navn til »Det pavelige råd for dialogen med de ikke-troende«, men formålet og arbejdet er stadig det samme.

Vil overskride grænserne

Kardinal König erklærede i 1965, at det ikke drejer sig for kirken om at føre krig mod ateismen, men om »at opspore alle muligheder for at sikre religionen plads i det moderne samfund og gennem oprettelse af kontakt og seriøse drøftelser at bane vej for fredsaktioner«. Det drejer sig desuden om at nedbryde hadet, hvad enten det betjener sig af religiøse eller antireligiøse midler.

Kardinalen tilføjede: »Vanskelighederne for dette sekretariats arbejde ligger

først og fremmest i at finde ud af, hvem fra ateistisk side, der er interesseret i sådanne kontakter og samtaler«.

I hvert fald havde kirken taget et afgørende skridt for at overskride grænserne til »verden« helt i overensstemmelse med Det andet Vatikan-koncilis intentioner. Sekretariatet for de ikke-troende var et synligt bevis for, at kirken ville inddrage hele den menneskelige familie. Pave Paul VI havde hermed votet at slå bro til en verden, der hidtil havde forholdt sig afvisende og fjendtlig over for kristendommen, eller som direkte bekæmpede den.

Han vidste vel, at kirkens vilje til åben og broderlig dialog også ville have virkninger indadtil i kirken. En sådan dialog kræver jo en fornuftig begrundelse af ens overbevisning og på den anden side ikke blot generelt at fordømme vantroen, men at skelne og forstå.

Fremhæver pluralismen

I 1968 offentliggjorde sekretariatet et sæt retningslinier for dialog med de ikke-troende, hvor denne samtale egenart blev fremhævet til forskel fra den indre kristne dialog. Retningslinierne henvendte sig først og fremmest til de kristne, men i en form, der også

skulle kunne forstås og accepteres af ikke-troende.

Som noget vigtigt blev pluralismen fremhævet som »kendetegnende for vor tid«. En ægte pluralisme er imidlertid kun mulig, hvis den fører til dialog mellem mennesker og fællesskaber med forskellig åndelig holdning. »En dialog, der bygger på samtalepartnernes gensidige forhold, forudsætter, at de begge anerkender hinandens værdighed og værdi som personer«. Begge parter må derfor føle sig kaldede til at lade dialogen blive udtryk for broderlig kærlighed. Selv om den nødvendige forudsætning for en sådan dialog er en åben og forstående holdning, så udelukker ret-

ningslinierne dog ikke apologetik, konfrontation og debat.

Ordret hedder det videre: »Man må i dialogen vogte sig for at gøre sandheden problematisk, som om den var underordnet for dialogen, hvad bestemte former for irenisme synes at gøre. (Irenisme = fred for enhver pris. Red.) Tværtimod må dialogen udspringe af den normale moralske forpligtelse til at søge sandheden i al ting og fremsfor alt i religiøse forhold«.

Der kræves mod og sandfærdighed

Også den kendsgerning, at enhver tror at være i besiddelse af sandheden, gør netop på ingen måde dialogen overflødig. Tværtimod vil dialogen be-

lyse sandheden ud fra forskellige standpunkter og så vidt muligt bringe dem nærmere sammen.

Der kræves altså mod og sandfærdighed af de kristne, men de skal ikke bare give. En dialog med ikke-troende åbner også mulighed for at skelne mellem de af Gud åbenbarede trossandheder fra andre sandheder og afprøve tidens tegn i lyset af evangeliet.

Tale om virkeligheden indbefatter tale om Gud

Det nu 25-årige arbejde i sekretariatet har ikke kun stødt på vanskeligheder og problemer. Den katolske fundamentalteolog Bernd Groth fra det pavelige Gregoriana universitet i Rom har med rette påvist, at den tilstræbte dialog mellem kristne og marxister faktisk kom i stand og forløb heldigt netop i tiden umiddelbart efter konciliet. Den var dog ikke upåvirket af de politiske begivenheder. Afslutningen af »foråret i Prag« forhindrede, at det også kom til et »forår mellem kristne og marxister«.

Hvad nutiden og fremtiden angår, mener Bernd Groth, at det må være sekretariatets opgave at indstille sig på den helt nye situation, hvor spørgsmålet om Gud ikke længere er et eksistentielt problem. Det må på en eller anden måde gøres klart, at enhver tale om virkeligheden også indbefatter at tale om Gud. En anden grundregel for dialogen må være at hjælpe modparten til at komme i dialog. »At forstå den anden betyder at give ham eller hende plads til eller mulighed for at kunne udtrykke sig«, fremhæver Bernd Groth.

Gå ud i verden

Det pavelige råd for dialogen med de ikke-troende vil også i fremtiden bestandig være udfordret til at gå ud i »verden« uden at kunne regne med på forhånd udarbejdede enigheds-erklæringer som i den indre kristne økumeniske dialog. Det vil fortsat være et bevis på kirkens mod og tolerance og beredskab til at tjene mennesker. (KIPA).

Hvilken vej går anglikanerne?

Ærkebiskop Robert Runcies tilbagetræden og følgerne for den anglikansk-katolske dialog

I Vatikanet kan man endnu kun gætte på, hvilke følger det vil få for dialogen mellem den katolske kirke og det anglikanske trosfællesskab, at ærkebiskop Robert Runcie trækker tilbage før tiden. I 10 år har Robert Runcie virket som en åben og dialog-villig samtalepartner i det økumeniske arbejde med Rom, og økumeniske eksperter fremhæver, at den blandede anglikanske dialog-kommission, ARCIC har bidraget til en række fælles dokumenter. På nogle punkter, f.eks. i forslaget om den romerske paves æresprimat har ærkebiskop Runcie indtaget standpunkter, som mange af hans trosfæller anser for at være alt for katolik-venlige. Det ellers så gode forhold mellem den anglikanske og den katolske kirke blev dog overvurderet under den anglikanske Lambeth-konference i 1988, hvor delkirkerne blev stillet frit for at vie kvindelige præster og biskopper.

3 vigtige møder med paven

I slutningen af maj 1982 havde pave Johannes Paul

II sit første møde med ærkebiskop Runcie under et besøg i England. Det markerede på en måde afslutningen af den første dialog-fase (ARCIC 1) 1970-81, hvor paven og den anglikanske primas forkyndte den fælles tro på dåben. Under det historiske første møde erklærede begge parter, at de ville fortsætte dialogen i en ny fase (ARCIC II).

Forhandlingerne blev ført i en kommission med 12 katolske og 12 anglikanske biskopper og teologer. De blev færdige med et baggrundspapir i 1986 »Frelse og kirke«, i hvilket spørgsmålet om retfærdiggørelses-læren er behandlet. Den følgende sommer blev udarbejdet et nyt økumenisk dokument om kirke og fællesskab.

I oktober 1986 mødtes pave Johannes Paul II og ærkebiskop Robert Runcie påny under bønsmødet for freden i Assisi. På dette møde mellem mange kirke- og religionsledere udviklede Robert Runcie sine ideer om den romerske paves embede i retning af et æresprimat for de kristne også uden for den katolske kirke.



Ærkebiskop Robert Runcie.

Disse ideer gentog han forud for sit sidste officielle besøg i Vatikanet sidste efterår. Efter skarp kritik fra egne rækker understregede han, at forslaget ikke drejede sig om et jurisdiktions-primat, der skulle give paven samme magt som i den katolske kirke, og det drejede sig heller ikke om et politisk primat. Derimod mener Robert Runcie, at paven udadtil kunne stå som en æresprimas for hele kristenheden, - og heri er han enig med mange af sine trosfæller.

Det fremkaldte et tilbagelag i dialogen, da anglikanerne definitivt vedtog også at give kvinder adgang til præsteembedet.

Paven advarede flere gange imod at »forlade det fælles grundlag«, som denne beslutning var udtryk for. I en erklæring efter det sidste Runcie-besøg i Rom siges det klart, at den trufne afgørelse er en »alvorlig« hindring for en genforening af de to kirker, og den indeholder en advarsel om ikke at undervurdere dette forhold. I Vatikanet er man imidlertid fortrøstningsfuld med hensyn til genoptagelse af dialogen.

Sammenhold

Selv om den anglikanske kvinde-ordination belaster forholdet til Rom, så lægger man ikke ansvaret for dette på ærkebiskop Runcie personligt. Som æresoverhoved for det anglikanske fællesskab har ærkebiskoppen af Canterbury ingen retlige fuldmagter. På den anden side har han ansvaret for fællesskabets sammenhold. I de ret selvstændige delkirker, f.eks. i New Zealand og i USA er der bred enighed om ordinationen af kvinder, således at ærkebiskop Runcie ikke kan modsætte sig det, hvis han ellers ville.

Pax Christi Danmark indkalder til årsmøde lørdag den 5. maj

Alle er velkomne til mødet ved Sakramentskirken

Lørdag den 5. maj fra 9.00-18.00 holder Pax Christi Danmark sit første årsmøde i Sakramentskirken menighedslokaler på Nørrebro i København. På mødet skal vedtægter forelægges og vedtages og der skal vælges en bestyrelse for den katolske fredsbevægelse.

På mødet forelægges beretninger om Pax Christi Danmark og de nedsatte arbejdsgrupper. Efter beretningerne giver

Anton Dekkers SJ en introduktion til Pax Christis internationale arbejde, Jan Ørsted fortæller om sin arbejdsgruppe »Fra global forurening til nærøkologi«, Thomas Achen og Lisbeth Bavnsgaard oplyser om arbejdsgruppen »Fred og retfærdighed - en teologisk refleksion«.

Om eftermiddagen taler Jan Ørsted om Pax Christis fremtidige arbejdsstruktur »Paraply og græsrod«. Herefter kommer Thomas

Achen og Lisbeth Bavnsgaard med konkrete forslag til aktivitets- og arbejdsområder.

Stiftet i 1989

Pax Christi Danmark blev stiftet 16. september sidste år, og man dannede 4 interessegrupper:

1) *Fred, fredsteologi og fredsarbejde* - som beskæftiger sig med fredsbegrebet i forskellige, men især teologiske sammenhænge. Denne gruppe orienterer sig også i forhold til andre arbejdsgrupper i Danmark.

2) *Flygtninge* - en gruppe, der søger at få overblik over flygtningeproblematikken. Gruppen vil også sætte sig i stand til at yde hjælp ved myndighedsamtaler, boligbistand samt deltage i integrationsprogrammer.

3) *Nord-Syd* - Denne gruppe beskæftiger sig med de økonomiske forhold, der fastholder 3.-verdenslandene i deres udvikling. Gruppen vil prøve at finde konkrete handlingsanvisninger for mennesker i Danmark for at påvirke situationen i u-landene.



pax christi

4) *Økologi* - Gruppen beskæftiger sig med udviklingen i verden ud fra et økologisk synspunkt. Der lægges såvel globale som lokale perspektiver for arbejdet.

Hvad er Pax Christi?

Pax Christi, Den internationale katolske fredsbevægelses formål er at samarbejde og virke med alle, om at fremme freden i verden og samtidig vidne om Kristi fred, siges det i bevægelsens statutter.

Bevægelsen er rodfæstet i kirken og åben for alle. Pax Christi ønsker at bekæmpe årsagen til uretfærdighed, vold og krig.

Pax Christi kun for københavnere?
På det stiftende møde deltog overvejende folk fra

det storkøbenhavnske område, og arbejdsgrupperne er foreløbig kun organiseret i København. I Jylland er der nedsat en gruppe i Århus, der endnu ikke er interesserede.

Alle interesserede er velkomne til årsmødet, siges det i en udsendt indbydelse. Prisen for deltagelse

er 40 kr. Alle deltagere deler rejseomkostningerne ligeligt.

Tilmelding

Tilmelding sker til Lisbeth Bavnsgaard, Dommervænget 24 E, 1-2, 4000 Roskilde. Telefon 42 36 06 66.

kk

Crux Probat Omnia

Festskrift til biskop Hans L. Martensen 1965-1990

I anledning af bispejubilæet vil der udkomme et festskrift, som vil tegne et billede af den danske, katolske kirke og dens øverste hyrde gennem de sidste 25 år. Økumene, liturgireform, Niels Steensen, pavebesøget... Alt dette og meget mere vil blive belyst gennem en række forskellige bidrag fra katolsk såvel som protestantisk hold.

Festskriftet kommer til at omfatte ca. 175 sider og vil udkomme sidst på året.

Det vil også indeholde en tabula gratulatoria, hvor alle, der på denne måde ønsker at sende en hilsen til biskoppen, kan lade sig indskrive.

Indtil den 1. juli 1990 er prisen i subscription kr. 150, derefter kr. 200. Dertil skal lægges et forsendelsesgebyr.

Jeg bestiller hermed ___ eks. af **Crux Probat Omnia**, festskrift til biskop Hans L. Martensen.

Jeg ønsker at blive optaget på tabula gratulatoria.

Stilling/titel: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Dato: _____ Underskrift: _____

Bestillingskuponen udfyldes og sendes til:

Den Katolske Kirke i Danmark
Ansgarstiftelsen
Bredgade 69 A
1260 København K.



almesøndag deltog en halv snes katolikker fra menigheden Silkeborg i den årlige kirkevandring, der denne gang fik eltagelse af 28 østtyskere. I den katolske Vor Frue kirke ændtes et par hundrede lys, hvorefter alle stille forlod kirken med de brændende lys - et symbol på tro og håb for en lysere fremtid. Billedet er fra den lutheranske Silkeborg kirke. Foto Preben Baltzer, Midtjyllands Avis

Omvalg i Lyngby

En forkert oplysning om fredsvalg i sognebladet for Knud Lavard menighed i Lyngby bevirker nu, at valgene i menigheden skal gå om til pastoralråd og menighedsråd. Det har »Stiftets valgstyrelse« ved formanden, Erik Zieler krævet, efter at valgstyrelsen havde modtaget klage herom.

Det betyder, at der er spænding lige til det sidste, om hvilke lægfolk der skal med til pastoralrådsmødet ugen efter i Sostrup. I pastoralenhed 14 var ellers an Lange, Peter Ryom og Jacob Thomsen valgt, mens Birgit Wohlert og Ole Meyer blev suppleanter.

Situationen er nu den før omvalget, at Jan Lange

har 185 stemmer, Peter Ryom 141 stemmer, Jacob Thomsen 112 stemmer, Birgit Wohlert 87 stemmer og Ole Meyer 37 stemmer. I Lyngby, hvor der er 928 stemmeberettigede, blev der afgivet 116 stemmer ved pastoralrådsvalget. Så der kan ske ændringer.

Også valget til menighedsråd skal om. 12 kandidater var opstillet og 12 skulle vælges. Der var imidlertid én kandidat mere.

Valget afholdes i forbindelse med messerne i Lyngby lørdag og søndag den 5. og 6. maj. Der er også mulighed for at brevstemme.

kk

Katolsk messe i radioen

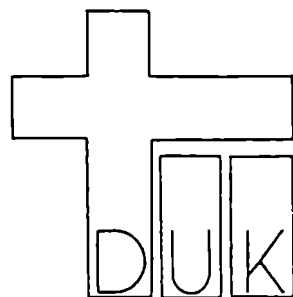
Lørdag den 6. maj kl. 9.55 transmitterer Danmarks Radio på program 1 højenssen i Vor Frue Kirke i Århus.

Celebrant og prædikant er pater Gottfried Grünevald S.J. der synges Emmanuel-Messen, der er

komponeret af vor Frue Kirkes kantor og organist Herman van Tooren.

I øvrigt anvendes følgende numre i salmebogen »Lovsang«: 222, 132, 608, 704, 443 og 579.

John S. Lundorf



Endnu ledige pladser på DUK-lejre

Det er nu sidste frist at tilmelde sig, hvis du vil på en af Danmarks Unge Katolikkers sommerlejre. Børnelejr 1, børnelejr 3, multilejren, midilejren og juniorlejren er allerede overtegnet, men der er stadig mulighed for at deltage i enten børnelejr 2, vandreljre på Bornholm, kanotur i Sverige, ungdomslejren eller Sommer-skule i Tyskland.

Ring til DUKs sekretær på telefon 33 14 77 07 og hør nærmere om disse lejre.

Valfart og 25-års bispejubilæum

I 1989 havde vi ingen valfarter, men til gengæld besøg af paven.

I 1990 får vi igen valfarter både på Åsebakken og Øm. Begge steder får vi desuden mulighed for at fejre biskop Martensens 25-års bispejubilæum.

Biskoppen har sagt, at den bedste jubilæumsgave, han kan få, er at rigtig mange slutter op om årets valfarter. Lad os alle mødes og give os selv en stor oplevelse og dermed glæde biskoppen med den gave, han ønsker allermost.

Hvis nogen vil være med i en fællesgave til vores biskop, er det hans ønske, at gaven kan gå til: hjælp til publikationer og kurser i bispedømmet. Gavebidrag kan sendes fra den enkelte eller samlet fra menigheden til:

»Biskop-25«
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A
1260 København K
Giro 5 00 14 71

Biskop Martensens 25-års bispejubilæum:

Onsdag den 16. maj:

Kl. 16.30: Festmesse i Skt. Ansgars kirke.

Kl. 18.00: Reception i menighedssalen, Bredgade 69 A.

Valfart og 25-års bispejubilæum:

Lørdag den 19. maj:

Kl. 10.00: Valfarten udgår fra Ruderdalsvej i Holte (overfor Poppel Alle).

Kl. 12.00: Valfartsandagt på Åsebakken.

Kl. 12.30: Spisning på Magleås.

Kl. 13.30-15.15: Kaffe/te-pause samt fejring af biskoppen.

Kl. 15.30: Valfartsmesse på Åsebakken.

Kl. 17.00: Aftensmad på Magleås.

Kl. 18.00: Festen fortsætter med hygge, sang og musik.

Mad (både frokost og aftensmad), drikkevarer, kaffe, the og kage kan købes på stedet. Hvis nogen vil bidrage til festen ved at forære kage eller vin, bedes man ringe besked til undertegnede.

Grupper og enkeltpersoner er meget velkomne til i løbet af eftermiddagen at »overtage scenen« og optræde med sang, dans, skuespil eller, hvad man ellers kan finde på for at gøre dagen festlig. Af hensyn til programmet bedes man venligst oplyse til undertegnede, hvad man vil optræde med, og hvor lang tid det vil tage - senest et par dage før festen.

NB: Bemærk at valfarten til Åsebakken er flyttet til en lørdag og at starten fra Holte er kl. 10.00.

Med venlig hilsen
Jan Lange

25 år

Da biskop *Theodor Suhr* trak sig tilbage efter 26 år i embedet, med syv års trættende konciliararbejde, fire år i forberedelseskommissionen siden 1958 og tre sessioner under selve koncilet, havde han nok ikke forventet, at han ville være med til at fejre sin efterfølgers 25 års bispejubelæum.

Paul VI, paven med den brede økumeniske horisont, udnævnte i 1965 den unge Luther-specialist *Hans Ludvig Martensen S.J.* til vor biskop. Han blev viet af biskopperne *Gran* og *Verschuren* i den lyse Skt. Knud Lavards kirke i Lyngby søndag den 16. maj. Vielsesmessen blev transmitteret af dansk TV.

Den bedste lykønskning må bestå i at se tilbage til højdepunkterne i de 25 år, og dem er der mange af. Biskop Martensen er formentlig den første katolske biskop i hele verden, der umiddelbart efter koncilet (han nåede dets sidste session i 1965) satte alle sejl til for at virkeliggøre koncilet her hos os. En folkevalgt synode skulle kortlægge kirkens behov og muligheder. Bispedømmet blev delt op i seks regioner, der fungerede som valgkredse for en repræsentativ forsamling, som skulle igangsætte fornyelsesarbejdet. To år gik med månedlige regionale møder. Foreløbige betænkninger blev udarbejdet. Plenarmødet i sommeren 1969 på Nyborg Strand med over 200 delegerede og observatører fra andre trossamfund lignede et mini-koncil. Den fik samme betydning, idet synoden 1969 blev optakten til et pragtfuldt samarbejde i bispedømmet.

I 1970 kom synodens første modne frugter: Messehæftet »Herrens Bord« med den fornyede liturgi på dansk og valget af de første menighedsråd og pastoralrådet.

Et af synodens varmeste ønsker var udgivelsen af et gratis kontaktblad til alle katolske husstande, en avis i frokostformat, som det hed i fagjargon. »katolsk orientering« er udkommet siden januar 1975.

Købet af Magleås gik ikke for sig uden bølgeskulp, men ejendommen bliver flittigt brugt i dag.

Det nye Øm blev efter voldsomme debatter påbegyndt i november 1975 og festligt indviet i sommeren 1976. Det har bevist sin enorme værdi, især for vore unge. Under biskoppens bevågenhed fik Kateketcentralen og hjælpeorganisationen Caritas de bedst mulige arbejdsbetingelser.

Et højdepunkt, utvivlsomt for hele bispedømmet, men nok især for biskoppen personligt, var saligkåringen af *Niels Steensen* og de dertil knyttede valfarter til Firenze og Rom.

En absolut milepæl blev pavens besøg i fjor. Omkring denne tid summede hele bispedømmet af forberedelse og forventning, mens debatten rasede i pressen. Paven kom, økumenen trak vejret lidt stakåndet dansk, men »alle elskede paven«, som »Politiken« skrev.

Økumenen har krævet mange af biskoppens kræfter, sikkert af hans bedste kræfter, som medlem af og en af formændene for den internationale katolsk/lutherske studiekommision. Her til lands har vor kirke gode forhold til i hvert fald flere biskopper i Den danske Folkekirke og andre kristne trossamfund, og ikke mindst til Det mosaiske Trossamfund – det har vi overrabiner *Melchior*s ord for.

Ind imellem toppene ligger dalene som i ethvert bjerglandskab. Sådan forløber hvert menneskeliv, også en biskops liv, med skygge i dalene mens toppene skinner i solen. Også dansk katolicisme kender til fodnotepolitik, som kan hæmme biskoppen i den tiltrængte reform i koncilets ånd, og som hvert tyvende år begynder gamle diskussioner forfra. Godt, biskoppen har kunnet opleve så mange højdepunkter.

Vi tør ikke ønske 25 år til, vel? (Biskop Suhr har præsteret det med benediktinsk ro og værdighed og fynsk lune). Vi kender dine ofte dybe suk, men bliv dog ved rorpinden, så længe kræfterne rækker.

W.W.

Jyske og fynske katolikker viste størst interesse for pastoralrådsvalget

3.948 katolikker stemte ved valget den 1. april ud af knap 23.379 stemmeberettigede

Jylland og Fyn skiller sig katolsk set markant ud fra det øvrige land, i hvert fald hvad interessen for valget af nyt pastoralråd angår. Jyderne fik en stemme procent på 22,1, en mindre stigning på 0,7 i forhold til valget i 1986. Fynboernes stemme procent blev landets højeste med sine 23,3, en stigning fra 1986 på 3,1 procent.

13,6 procent i København
Størst interessere for valget viste sønderjyderne med en stemme procent på 31,1, men også menighederne i det nordjyske og midtjyske følger godt med.

Derimod har sjællænderne og københavnere

byttet rolle, idet København med Bornholm i år fik en stemme procent på 13,6 mod sjællændernes 13,4. Ved i valget i 1986 havde denne enhed en stemme procent på 22,9. 577 personer fik ikke lejlighed til at afgive deres stemme på grund af fredsvalget i denne pastoralenhed samt i Assens menighed.

Det må vække til eftertanke, at stemme procenten for København og Bornholm med sine næsten 9.000 stemmeberettigede katolikker ligger under landsgennemsnit. Det gælder ligeledes landets næststørste by Århus. Hvor mon årsagen til dette er at finde?

kk



Også mange ældre gik til stemmeurnerne søndag den 1. april

Valget til pastoralråd 1990

PE Menigheder	Stemt	berett.	Pct.
1 Ålborg	264	995	26,5
2 Randers, Viborg	76	497	15,3
3 Århus, Grenå	342	1964	17,4
4 Herning, Silkeborg, Horsens, Vejle	289	1168	24,7
5 Esbjerg, Fredericia, Kolding	228	997	22,9
6 Haderslev, Aabenraa, Sønderborg, Tønder	160	515	31,1
Jylland	1359	6136	22,1
7 Odense, Svendborg, Assens, Nyborg	439	1888	23,2
Fyn	439	1888	23,2
8 Maribo, Nykøbing F., Nakskov	244	1469	16,6
9 Køge, Næstved, Vordingborg	176	887	19,7
10 Ringsted, Slagelse, Kalundborg	F	547	F
11 Holbæk, Roskilde, Tåstrup	249	2064	12,1
12 Helsingør, Hillerød, Hørsholm, Birkerød	264	1995	13,2
Sjælland	933	6962	13,4
13 Brønshøj, Herlev	185	1252	14,8
14 Ordrup, Hellerup, Lyngby, Søborg	364	2157	16,8
15 Frederiksberg, Hvidovre, Stenosgade	265	2122	12,5
16 Nørrebro	75	1061	7,1
17 Bredgade	123	960	12,8
18 Amager, Rønne, Åkirkeby	205	1418	14,5
København + Bornholm	1217	8970	13,6
Jylland	1359	6136	22,1
Fyn	439	1888	23,2
Sjælland	933	6962	13,4
København + Bornholm	1217	8970	13,6
Hele landet	3948	23956	16,5
÷ Menigheder med fredsvalg		÷ 577	
Hele landet	3948	23379	16,9

kk

Pastoralrådsmøde i Sostrup 12.-13. maj

Det nyvalgte pastoralråd går allerede igang med deres 4-års periode den 12. og 13. maj på Sostrup Kloster. Det afgående forretningsudvalg deltager i mødet og aflægger beretning. Rådet skal vælge formand, næstformand og nyt forretningsudvalg.

Pastoralrådet får forelagt regnskabet fra 1989 ligesom det orienteres om driftsbudgettet for 1990. Stiftets valgstyrelsesformand aflægger beretning for det netop afholdte valg.

kk

Læserne diskuterer

Statistik giver et falsk billede

Når »katolsk orientering« anfører, at der er manglende interesse for valget til pastoralrådet, så føler jeg mig slet ikke sikker på, at dette er rigtigt. I alt fald kan man ikke slutte dette ud fra opstilling af kandidater.

Mange steder kan man være blevet enig om ikke at opstille flere, end der kan vælges, andre steder har valgstyrelsen i regionen kludret i det.

I vor region kom man simpelthen for sent, man havde ikke forstået alvorren i at komme i rette tid, man var ny, man var helt amatør. Det sogn der hidtil var størst, var det ikke længere, så helt uerfarne skulle løse opgaven.

Man burde nok have rykket lidt håndfast fra centralt sted. For der var opstillet rigeligt med kandidater. Interessen var der

sandelig. En fik vi med omend med noget besvær.

Når valget er overstået, kan man heller ikke slutte noget ud fra valgdeltagelsen.

De steder, hvor der kun er opstillet det antal kandidater, der kan vælges, afholdes der jo ikke valg.

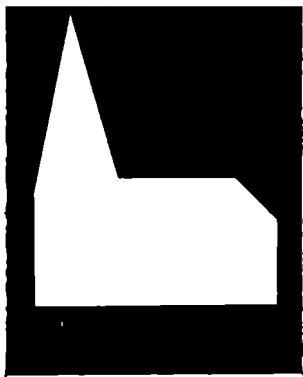
Noget helt andet er, at der nok er for få unge med og for få i 30 års alderen. Det er her, man har problemerne, og det er her

man finder evnen til at yde.

Men lykkeligvis er det sådan, at når man nedsætter udvalg, så kan man reparere på denne kalamitet.

Dette blot fordi, selv om statistik bygger på kendsgerninger, kan den give et helt falsk billede.

Knud Holstein-Ledreborg



fra sognene

Maj 1990

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 10, der udkommer 30. maj 1990 er mandag den 14. maj 1990 for juni 1990. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarain på »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kbh. V. Tlf. 31 21 14 44.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Ålborg

Kastetvej 1, 9000 Ålborg.
Sognepræst Leo Kertz, OMI.
Andenpræst Allen Courteau, OMI.
Tlf. 98 12 63 44.
Søndagsmesser:
Kl. 8.00: Sct. Joseph Hospitalskirke.
Kl. 10.00: Højmesse i Sct. Mariæ Kirke.
Tirsdag d. 1., 8., 15., 22. og 29. kl. 9.00: Rosenkransgruppe.
Onsdag d. 2. og 16. kl. 14.30: Syklub.
Torsdag d. 3., 10., 17., 24. og 31. kl. 19: Maxi-KUK.
Fredag d. 4. kl. 15.00: Første fredags sakramentale tilbedelse indtil messen kl. 18.
Søndag d. 6. kl. 10: Højmesse.
Torsdag d. 10. kl. 14.30: Sct. Josephsklub mødes i menighedslokalet.
Søndag d. 13. kl. 10: Højmesse.
Lørdag d. 19. kl. 11: Messe for de syge og meddelelse af den hellige Salvelse. (Samme lørdag) kl. 14: Vietnamesisk messe med pastor Châu.
Søndag d. 20. kl. 10: Højmesse.
Torsdag d. 24. Kristi Himmelfartsdag.
Lørdag d. 26. kl. 17: Polsk messe.
Søndag d. 27. kl. 10: Højmesse.
N.B. kl. 19.00: Økumenisk Gudstjeneste og kirkevandring fra Sct. Mariæ Kirke til Ansgars Kirken.

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn.
Kapellan Per Dolmer. Tlf. 98 42 32 80 eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg. Tlf. 98 12 63 44.
Søndag d. 6. kl. 10: Højmesse.
Lørdag d. 12. kl. 16.30: Messe.
Søndag d. 20. kl. 10: Højmesse.
Torsdag d. 24. Kristi Himmelfartsdag kl. 10: Højmesse.
Lørdag d. 26. kl. 16.30: Messe.

Hjørring

(Baptistkirken, Sct. Olai Plads)
Henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg. Tlf. 98 12 63 44.
Søndag d. 6. kl. 14: Messe.
Søndag d. 13. kl. 14: Messe.
Søndag d. 20.: Vietnamesisk messe med pastor Châu.
Søndag d. 27. kl. 14: Messe.

Thisted

Skt. Thøgers kirke
Møllevej 23, 7700 Thisted
Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04 eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg. Tlf. 98 12 63 44.
Søndag d. 13. kl. 11: Ordets gudstjeneste ved Keld Westergaard. Kirkekaffe bagefter.
Søndag d. 27. kl. 11: Messe og kirkekaffe.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers.
Tlf. 86 42 97 30.
Messtider:
Søndagsmesser:
Lørdag kl. 14.
Søndag kl. 10 højmesse.
Hverdagsmesser:
Onsdag kl. 18.30: Vi begynder med rosenkransbøn; derefter vesper og messe.
Torsdag kl. 8.15: Messe (dog ikke 24.5.)
Fredag kl. 8.15: Messe i Søstrenes Kapel, Laksegade 4.
Kristi Himmelfartsdag d. 24.5.: Messe kl. 10.
Lørdag d. 5.: Sognedag. Vi begynder med messe kl. 14. Derefter undervisning af børnene og for voksengruppen foredrag om kirken i Holland ved Ricard Sprengers.
Lørdag d. 12.: Polsk messe kl. 14 med efterfølgende samvær.
Møder
Mini-KUK d. 16. kl. 19 i præstegården.
KUK d. 9. kl. 19.30 i præstegården.
Møde for deltagerne i Assisi-rejsen d. 30. efter messen i præstegården.

Sct. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg.
Tlf. 86 62 36 41.
Konstitueret sognepræst: Allan Courteau, OMI boende i Aalborg. Tlf. 98 12 63 44.
Lørdag d. 5. kl. 16.30: Messe.
Søndag d. 6. kl. 10: Messe.
Lørdag d. 12. kl. 10.00: Sogneundervisning med efterfølgende familiemesse kl. 12.00. Kl. 16.30: Mass in English.
Søndag d. 13. kl. 10: Messe.
Lørdag d. 19. kl. 16.30: Messe.
Søndag d. 20. kl. 10: Messe.
Lørdag d. 26. kl. 16.30: Messe.
Søndag d. 27.: Ingen messe.

Lemvig/Holstebro

Hellig Kors Kirke, Lemvig
Østergade 33, 7620 Lemvig.
Rita Sørensen, tlf. 97 82 22 42 eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg Tlf. 98 12 63 44.
Lørdag d. 5. kl. 10: Sogneundervisning med efterfølgende familiemesse kl. 12.
Søndag d. 13. kl. 10: Ordets gudstjeneste.
Søndag d. 20. kl. 16: Messe i Holstebro, (Nørrelands kirke) med efterfølgende undervisning.
Søndag d. 27. kl. 10: Messe og kirkekaffe.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus

Ryesgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C.
Tlf. 86 13 56 66.
Præsterne: Adolf Meister SJ.
Tlf. 86 18 57 66.

Piet Reijnders SJ, 86 13 56 66.
Sognesekretær: Knud C. Jepsen, 86 13 56 66.
Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe), 17.
Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.
Messe på polsk: 6/5, 20/5 kl. 14.
Messe på ungarsk: 26/5 kl. 16.
Messe på vietnamesisk: 27/5 kl. 14.
Majandagt: Tirsdag kl. 16.00.
Latinsk højmesse: Hver 3. søndag kl. 10.
Skriftemål: Helst 1. fredag kl. 18-19, eller efter aftale.
Skolemesser: hver tirsdag og sidste fredag kl. 8.
KUK: Hver tirsdag og torsdag kl. 19.30.
Mini-KUK: Hver tirsdag kl. 18.30.
Sct. Knuds klub for ældre: Hver tirsdag kl. 14.30.
Mariakongregationen: Torsdag 17/5 kl. 14.30.
Menighedens bodstime: Fredag 4/5 kl. 18-19.
Retræteaften: Mandag 14/5 kl. 19.
Sogneundervisning: Medarbejdermøde 26/5 kl. 10.
Katolsk Information: Mandag-fredag kl. 13-18, søndag 11-12.
Galleri ved kirken: Kaj Nielsen, ferniseringen 5/5 kl. 11.
Firmelsen ved biskop Martensen: Torsdag 24/5 kl. 10.00.
Kristi Himmelfartsdag, torsdag 24/5: Messe kl. 8 og 10.
Pinsenovene: Fra 25/5 kl. 7.15.

Pindstrup

Skt. Mikael's Kirke, Ringsø
Præst: Adolf Meister SJ, tlf. 86 13 56 66.
Gudstjenesteleder: Helge Clausen, tlf. 86 37 76 56.
Messe: 6/5, 20/5 kl. 10.30.

Odder

Skt. Ansgars Kapel
Holstensgade 25, 8300 Odder.
Præst: Gottfried Grünwald SJ, tlf. 86 13 56 66.
Messe: 13/5, 27/5 kl. 14.

Sct. Clemens Kirke, Grenå

Thykærvej, 8500 Grenå.
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Gudstjenesteleder: Moder M. Theresa, tlf. 86 38 42 06.
Menighedsrådsformand: Keld Andersen, tlf. 86 39 84 53.

Søndagsmesser: Hver søndag kl. 10.30.
Kirkekaffe bagefter.
Hverdagsmesser: Hver onsdag kl. 19.
Skriftemål: Onsdag kl. 18.30, eller efter aftale.

Sostrup

Gjerrild, 8500 Grenå.
Cistercienserinder Kloster, tlf. 86 38 41 11.
Priorinde: Moder Theresa, O. Cist. Tlf. 86 38 42 06.
Søndagsmesse: Hver søndag kl. 8.30.

Tilbedelse af det Allerseligste: Hver søndag og alle helligdage kl. 17 og hver torsdag kl. 19.30-21.
Alle helligdage, som ikke er søndage og hverdagsmesser, kl. 9.

Grundstensnedlæggelse: 1. maj messe, kl. 10.00, bagefter højtideligheden i anledning af påbegyndelsen af byggeriet af det nye kloster og reception med forfriskning.

Kristi Himmelfartsdag: Messe kl. 9.
Tilbedelse af det Allerseligste kl. 17.

Skt. Peters Kapel, Herning
Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
Tlf. 97 12 43 82.
Præst: Willem Wuyts. O. Praem.

Messtider: Søn- og helligdage kl. 10.00.
Menigheds Kaffe efter messen.
Lejlighed til skriftemål efter aftale.

Fredag den 11.: Store bededag, ingen messe.

Torsdag den 24., Kristi Himmelfart: Messe kl. 10.00.

Religionsundervisning:

Hold 1: Onsdag den 2. og torsdag den 17.
Hold 2: Kun torsdag den 17.
Hold 3: Onsdag den 9. og torsdag den 17.
Bemærk, at afslutningen finder sted på en torsdag!

Biskoppens 25-års jubilæum den 16. maj
Sidste frist for indsendelse af gaver via sognets giro 4 34 72 26 eller i særkonvolut er torsdag den 10. maj.

Byggeplaner?

Sankt Peters kapel har 44 siddepladser. I den senere tid er det ofte forekommet, at kirkebesøget var så godt, at kapellet faktisk ikke kunne rumme os mere. Palmesøndag var vi 85 mennesker, skærtorsdag 57, påskedag mødte 70 op. Menighedsrådet undersøger mulighederne for en »vandrekirke« i gården bag huset. Ideer og kommentar er velkomne.

Menighedsråd og præst

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg.
Tlf. 86 82 24 15.
Sognepræst Jan Ophoff. O. Præm.

Søndagsmesser: Kl. 10.
Hverdagsmesser: Onsdag kl. 19 i kirken.
Tirsdag kl. 19.00 hos Jesu små Søstre i Øm. Fredag kl. 8.45 i kirken.
Hver lørdag kl. 10: Rosenkrans.
Onsdag d. 2.: Efter aftenmessen katolsk spørgetime.
Søndag d. 6. kl. 10: Familiemesse. Derefter kirkekaffe.
Torsdag d. 10. til mandag d. 14.: Menighedens rejse til Belgien. Afrejse kl. 6.30 fra kirken.
Mandag d. 21.: Kl. 19 menighedsrådsmøde efter aftenmessen.
Torsdag d. 24.: Kristi Himmelfartsdag. Kl. 10 højmesse.

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.
Tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.
Søndagsmesser: I Sct. Josefs Kapel kl. 7.30. I kirken kl. 10 (højmesse).

Hverdagsmesser: I Sct. Josefs kapel tirsdag og fredag kl. 19. Torsdag kl. 10.30
Hver morgen (undtagen torsdag) samle elever og lærere fra Sct. Ibs skole til en kort andagt i kirken.
Torsdag morgen holdes andagten i Vofrelser Kirke.
Menighederne er velkomne.

Lørdag den 5. kl. 14: Børnene samles.

Søndag den 6.: Kirkekaffe.

Søndag den 13.: Katekese for menighe den. »Jeg tror på Gud, Fader« v. Hanne Kvium.

Torsdag den 17. kl. 8: Skolemesse og kl. 19.30 bibelaften hos sognepræsten.

Søndag den 20. kl. 10: Børnenes første hellige kommunion.

Torsdag den 24., Kristi Himmelfart: Som om søndagen.

5 Syddjylland

Sct. Knuds kirke, Fredericia
Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.
Sognepræst:
Tran Duc Thanh Dominique.
Tlf. 75 92 11 76.

Faste gudstjenester:

Hverdage kl. 17.15 i kapellet.

Lørdage kl. 16 i kirken.

Søndage kl. 10 i kirken.

Festligheder:

Torsdag 24/5: Kristi Himmelfartsdag, messe kl. 10.

Søndag 3/6: Pinsedag, familiemesse kl. 10.

Søndag 10/6: Under højmesse bliver Maria, Helle, Karin og Tage Laursen samt Ebbe, Karen og Bjarne Pedersen og Peter Kofoed optaget i den katolske kirkes fulde fællesskab. Reception efter messen. Tillykke!

Søndag 24/6: Messe kl. 10 og udflugt til Mørholt stranden.

Religionsundervisning: Lørdage 18/5, 2. og 15/6 kl. 14.

DUKs møde: Fredag 25/5, 8. og 22/6 kl. 15.

Børneklubbens møde: Lørdag 26/5 kl. 13.

Skt. Michaels kirke, Kolding

Tøndervej 17, 6000 Kolding

Sognepræst Georg Bertling

Tlf. 75 52 76 01.

Sædvanlige messetider

Søndage: Kl. 8 sangmesse, kl. 10 højmesse.

Hverdage: Mandag til onsdag kl. 17.15,

torsdag til lørdag kl. 8.15.

Kristi Himmelfartsdag, torsdag d. 24. er der messer som om søndagen.

Valgt til menighedsrådet: Annette Brødsgaard, Benny Jensen, Ole Skov Møller, Marianne Petersen, Ulla Roed og Anna Smitshuysen.

Skt. Nikolaj kirke, Esbjerg

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg

Sognepræst: Lars Messerschmidt.

Tlf. 75 12 10 27, bedst mellem 10-11, undt. mandag og tirsdag. Træffes normalt i Tønder om mandagen 11-12, tlf. 74 72 18 90.

Søndagsmesser:

Lørdag kl. 16.30 og søndag kl. 10.

Hverdagsmesser:

Torsdag kl. 8.15 (undt. d. 24.): Skolemesse - alle er velkomne.

Fredag kl. 16.30 (undt. d. 11. og 18.)

Fredag d. 4.: Første fredag i md. Kl. 16.30: Messe med efterfølgende tilbedelse indtil kl. 18.

Lørdag d. 12. kl. 15.30: Skriftemål for polske børn.

Lørdag d. 19. kl. 16.30: Messe og 1. kommunion for polske børn (messen på polsk).

Torsdag d. 24., Kristi Himmelfartsdag. Kl. 10: Højmesse.

Lørdag d. 26. kl. 16.30: Messe på vietnamesisk.

Maj måned - Jomfru Marias måned:

Rosenkransandagt hver onsdag kl. 16.30 og rosenkrans hver lørdag kl. 16 inden messen, undtagen d. 19. maj.

6 Sønderjylland

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg

Sognepræst Ebbe Simonsen.

Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.

Tlf. 74 42 35 85.

Hver søndag højmesse i kirken kl. 9.30.

Fredag kl. 9.

På ugens første fire hverdage er messen i Als Kloster, Sdr. Landevej 156, som regel kl. 17. Men ring hellere i forvejen: Tlf. 74 43 33 70.

Resultatet af menighedsrådsvalget kunne læses i »katolsk orientering«. Det nye menighedsråd har endnu ikke haft sit første møde, så endnu ved vi ikke, hvem der bliver den nye formand.

Efter at vi har fejret dronning Margrethes 50 års fødselsdag, bliver den næste store begivenhed for os, biskoppens 25-års jubilæum onsdag den 16. maj. Da kun få kan være tilstede i St. Ansgars domkirke den dag, opfordrer biskoppen os til at møde talrigt op til årets valfarter, for os valfarten til Øm søndag d. 17. juni. Sæt allerede nu et stort kryds i kalenderen.

Fredag d. 11. maj, »Store bededag«: Ingen særlig messe i kirken. Messe i Als kloster kl. 17.

Torsdag d. 24.: Kristi Himmelfarts fest, højmesse kl. 9.30.

Hellig Kors kapel, Tønder

Ribelandsvej 41, 6270 Tønder.

Præst: Lars Messerschmidt.

Træffes normalt i Tønder mandag 11-12, tlf. 74 72 18 90, ellers 10-11, tlf. 75 12 10 27, undt. tirsdag.

Messetid:

Søndag kl. 17: Højmesse.

Torsdag d. 24., Kristi Himmelfartsdag:

Ingen messe!

Religionsundervisning:

Det yngste hold: Søndag d. 13. og d. 27. kl. 16.30.

Det ældste hold: Søndag d. 20. maj og d. 10. juni kl. 16.30.

Sankt Ansgars Kirke, Åbenrå

Søndertorv 1, 6200 Åbenrå.

Ansvarlig præst: Ceferino C. Anez.

Fiskergade 7-9. Tlf. 74 62 35 43.

Hverdagsmesser:

Mandag-onsdag-fredag kl. 19.30.

Tirsdag-torsdag-lørdag kl. 15.30.

Søndagsmesser kl. 10. Derefter kirkekaffe.

Fredag d. 4.: Jesu Hjerter Fredag, tilbedelse kl. 15-16. Messe med sak. velsignelse kl. 19.30.

Onsdag d. 16.: 25-års dagen for biskop Hans L. Martensens bispevielse. Messe kl. 19.30.

Torsdag d. 24.: Kristi Himmelfart. Messe kl. 19.30.

Torsdag d. 31.: Jomfru Marias Besøgelse. Messe kl. 19.30.

7 Fyn

Skt. Knuds Kirke, Svendborg

Havnegade 1, 5700 Svendborg.

Sognepræst pater Josef Völkl.

Tlf. 62 21 05 42 eller 62 21 36 10.

Træffetid: Torsdag kl. 17-18.

Fredag, lørdag kl. 11-12 el. efter aftale.

Faste messetider:

Søn- og helligdage kl. 10.

Hver onsdag og torsdag kl. 19.

Lørdage: kl. 16 undtagen lørdag den 19. kl. 14.

Tirsdag d. 1.: Aftenmesse kl. 19.

Fredag d. 4.: Jesu-Hjerter-fredag.

Fredag d. 4.5.-6.5. Ministrantweekend på Ømborgen for de 13-18 årige.

Mandag d. 7. Rosenkransgruppen mødes kl. 19.30 i menighedssalen.

Mandag d. 14.: Menighedsrådsmøde kl. 19. (Formand: Maureen Pelle, næstformand - Duc Do Hoang. Sekretær - Søster Cecilie Maes).

Onsdag d. 16.: Biskoppens 25 års jubilæum.

Lørdag d. 19.: Lykønskning til Biskoppen efter valfarten (i forbindelse med valfarten). Se Katolsk Orientering nr. 7, side 3. - Kontaktgruppen mødes: Kl. 14 messe. Derefter hyggeligt samvær i menighedssalen.

Søndag d. 20.: Kollekt for meddelelsesmidlerne.

Torsdag d. 24.: Kristi Himmelfartsdag. Første hellige Kommunion under højmesse kl. 10.

Dåb:

Hoang Cathrine Le Thao Nhi Hoang, datter af Le Thi Hoa og Hoang Duc Do. - (Den 14.4.)

Hoang Margrethe Le Thuy Nhi, datter af Le Thi Hoa og Hoang Duc Do. - (Den 14.4.) Nguyen Martin Tu Lan, søn af Le Thi Ninh og Nguyen Tu Long. - (Den 14.4.)

Le Mong Hoai Thuong Maria, datter af Bui Thi Toi - (Den 16.4.)

Firmander: (Den 22.4.)

Adellund Nils Christian, Adellund Christine, - Maria Astrid Ulriksdatter Jensen - Kierans Peter, Soergel Mikal, - Luu vu Anh og Nguyen Mong Ngoc.

Konfirmand: Koczowski Eva.

Vielse: De Morais Rui José Vieira da Silva og Pedersen, Lene Schultz. (Den 24.3.)

Dødsfald: Jan Stanislaus Rajda-Bukartyk Hrynczyszyn. 74 år. (Den 29.3.)

Fødselsdage: 85 år Elena Johannes Jørgensen.

80 år Elisabeth Sølvig. 70 år Inger Røpoulsen.

Stanislaw Skov. - Til lykke!

Skt. Bendts Kapel, Rudkøbing:

Brogade 14, tlf. 62 21 05 42 el. 62 21 36 10.

Søndag den 6. Messe med prædiken kl. 15.

Vor Frelzers Kirke, Assens

Nørregade 3, 5610 Assens.

Sognepræst: J. Kruk.

Tlf. 65 31 09 74 eller 65 31 26 82.

Søndag d. 6.: 4. sø. i Påsken. Messe kl. 10.30.

Søndag den 20.: 6. sø. i Påsken. Messe: kl. 14.00. Efter messen er der kirkekaffe hos Maria og Osvald Lauridsen. Alle er hjertelig velkomne!

Stella Maris Kirke, Nyborg

Vindingevej 9, 5800 Nyborg

Sognepræst: J. Kruk.

Tlf. 65 31 09 74 eller 65 31 26 82.

Træffetid: Torsdag, fredag kl. 9.00-11.00 eller efter aftale.

Fredag d. 4.: Jesu Hjerter messe kl. 7.00.

Onsdag d. 16.: 25-års dagen for biskop Hans L. Martensens bispevielse.

Torsdag d. 24.: Kristi Himmelfartsdag. Den 1. Hl. kommunion og konfirmation.

Højtidelig messe: kl. 10.00. Efter messe er der en kort reception på Stella Maris.

Religions- og Konfirmandundervisning: lørdag den 5., og 19. kl. 10-11.30.

Hver lørdag i maj måned er der majandagt med sakramental velsignelse kl. 16.00, 5., 12., 19., 26.

Sct. Albani kirke, Odense

Adelgade 1, 5000 Odense C

Tlf. 66 12 16 64

Kontortid: Ma.-fr. 10-12, og to. 17-18.

Præsternes træffetider:

P. Gorowski: ti. 10-12, samt to. 10-12 og 17-18.

P. Huber: ons.10-12 og 17-18, samt fr. 10-12.

P. Przybylowicz: ti., ons., og to. 10-12.

Søndagsmesser: kl. 8 og 10; i maj-sept. tillige kl. 19/i okt.-april kl. 16.30. 1., 2., 4., 5. søndag: polsk messe kl. 12.

2. søndag: vietnamesisk messe kl. 14.

Hverdagsmesser: ma. kl. 8, ti., to., lø. kl. 9, ons. kl. 10.30, fr. kl. 19.

Religionsundervisning på Skolen: onsdag kl. 16 for alle grupperne.

Mini-KUK: se kalenderen.

Maria-Legionen: tirsdag kl. 9.30.

Den franciskanske Lægorden: 2. tirsdag i måneden, begyndende med messe kl. 9.

Tirsdag d. 1.: kl. 18 polsk andagt, kl. 19 bankospil på Skolen.

Torsdag d. 3.: kl. 19 Maj-andagt i kirken derefter møde med p. Gorowski i sogne-lokalerne.

Fredag, d. 4.: kl. 18.30 tilbedelse, kl. 19.30 aftenmesse.

Søndag, d. 6.: Messer kl. 8, 10, 12 polsk messe, 14 vietnamesisk messe, 19.

Tirsdag d. 8.: kl. 18 polsk andagt.

Torsdag d. 10.: kl. 19 Maj-andagt hos søstrene på Bjerregårdsvej 9.

10.-12. maj: Børnweekend i Mørkholt.

Fredag d. 11.: Bededag, messe som sædvanlig kl. 19.

Søndag d. 13.: Messer kl. 8, 10, 12 polsk messe, 14 vietnamesisk messe, 19.

Mandag d. 14.: kl. 19.30 møde i DKKF i sognelokalene.

Tirsdag d. 15.: kl. 18 polsk andagt.

Onsdag d. 16.: Biskop Martensens jubilæum. Messe kl. 10.30.

Torsdag d. 17.: kl. 19 Maj-andagt på Dalum kloster.

Fredag d. 18.: Hl. Erik/Messe kl. 19, derefter møde i Senior-KUK.

Lørdag d. 19.: kl. 14 messe og sammenkomst for menighedens ældre på Bjerregårdsvej 9.

Søndag d. 20.: Messer kl. 8, 10 familiemesse, 19.

Tirsdag d. 22.: Kl. 18 polsk andagt.

Torsdag d. 24.: Kristi Himmelfart/messe kl. 8. Kl. 10 højmesse med børnenes 1. hl. kommunion, ingen aftenmesse kl. 19!

Lørdag d. 26.: Kl. 18 forårsfest på skolen, arr. af klubberne.

Søndag d. 27. Messer kl. 8, 10, 12 polsk 19.

Tirsdag d. 29.: Kl. 18 polsk andagt. Kl. 19 afslutning for 1. kommunikanter på skolen.

Torsdag d. 31.: Kl. 19 Maj-andagt i kirken.

Dalum Klosterkirke:

Søndage: messe kl. 7.30.

Hverdage: messe kl. 6.30.

8 Lolland og Falster

Skt. Birgitta Kirke, Maribo

Mariagade 4, 4930 Maribo

P. Herman Legut, OFM. conv.

Tlf. 53 88 01 74. Kontortid 10-11 undtagen mandag og tirsdag.

Majandagter i forbindelse med messen hver lørdag kl. 16.30.

Valfart til Aasebakken 19. maj: Afgang fra Sankt Birgitta kirke kl. 9.00.

Opsamling fra Saksøbing Torv kl. 9.15.

Pris for busturen pr. person kr. 65,00.

Tilmelding til Marianne Nielsen, tlf. 53 88 43 45.

Vi må bede jer betale ved tilmeldingen.

Menigheden har i anledning af biskop H. Martensens 25 års jubilæum samlet ind til en gave.

Torsdag d. 24.: Kristi Himmelfart, messe kl. 10 som øvrige helligdage.
Nyt menighedsråd:
Formand: Marianne Nielsen,
Lupinvej 13, Maribo,
tlf. 53 88 43 45.
Næstformand: Inge Eriksen
Sekretær: Anne Marie Bloksted
Øvrige medlemmer:
Birgitta Daubjerg
Inger Larsen
Adolf Majcherek
Lily Petersen

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov
Bredgade 47, 4900 Nakskov.
Tlf. 53 92 06 81. Giro 7 09 10 60
Sognepræst: Pater Irenæus OFM conv.

Gudstjenester:
Søndage kl. 10.00.
Kristi Himmelfartsdag kl. 10.00.
Hverdage: Onsdag og torsdag kl. 11.30.
Øvrige hverdage kl. 17.00.

Polske messe:
Polsktalende menighedsmedlemmer gøres opmærksom på, at der vil blive holdt messe på polsk søndag den 27. maj kl. 11.15 ved pater Eugeniusz Legut.

Kirkekaffe:
Menighedsrådet indbyder til kirkekaffe efter højmessens søndag den 6. maj.

Valfart til Vor Frue af Åsebakken:
På grund af biskoppens 25-års jubilæum holdes årets Åsebakkevalfart lørdag den 19. maj. Selve jubilæumsdagen er onsdag den 16. maj. Menighederne øst for Storebælt mødes med biskoppen og fejrer 25-års bispejubilæet i forbindelse med Åsebakkevalfarten. Den bedste jubilæumsgave, menigheden kan give biskoppen, er at møde talstærkt op til valfarten. Dog vil menighederne i hele landet også give biskoppen en ekstra gave. I Nakskov indsamles til denne gave den sidste søndag i april og de to første søndage i maj. Man bedes tilmelde sig til valfarten ved at indskrive sig på den i kirken fremlagte liste.

Børnenes Urneborg-lejr:
Børn fra 6 til 12 år indbydes til at deltage i årets Urneborg-lejr fra mandag den 30. juli til lørdag den 4. august. Prisen pr. barn er 200 kr. Tilskud kan søges. Tilmelding sker ved henvendelse til præstegården. Detaljeret program offentliggøres snarest.

Rosenkransbøn i maj:
I maj bedes hver søndag rosenkransen før højmessens. Bønnen begynder kl. 9.45.

Hellig Kors Kirke
Bispegade 12
4800 Nykøbing F.
Tlf. 54 85 07 39

Weekendens Gudstjenester:
Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 16.00. Søndag kl. 10.00.

Torsdag d. 3.: Kl. 8.00 skolemesse.
Fredag d. 4.: 1. fredag i måneden. Kl. 18.15 messe og tilbedelse.
Polsk grundlovsdag, som fejres af den polske forening i salen.
Søndag d. 6.: Kl. 10.00 familiemesse.
Fredag d. 11.: Kl. 18.30 messe.
Søndag d. 13.: Kl. 11.15 polsk messe.
Lørdag d. 19.: Valfart til Åsebakken. Denne dag fejres med katolikernes øst for Storebælt biskoppens 25-års bispeju-

bilæum. Kl. 12.00 andagt. Kl. 12.30 spisning af den medbragte mad. Kl. 15.30 festmesse.
Alle andre meddelelser følger i kirken. Der kører en bus til Åsebakken denne dag fra Nykøbing F.
Torsdag d. 24.: Kristi Himmelfartsdag kl. 10.00 højmesse.

9 Sydøstsjælland

Skt. Hans Kirke, Køge
Sognepræst: Anton Dekkers S.J.
Bjerggade 10, 4600 Køge
Tlf. 53 65 06 51
Der er højmesse hver søndag kl. 10.
Hverdagsmesse: Onsdag kl. 10.
Søndag d. 6. er der desuden messe på polsk kl. 16.
Søndag d. 13. er der kirkekaffe efter højmessens.
Torsdag d. 24., *Kristi Himmelfartsdag:* Højmesse kl. 10.

Vor Frue Kirke, Næstved
Præstøvej 29, 4700 Næstved
Tlf. 53 72 09 85.
Sognepræst: Pater Julian Bodnar. Træffes bedst tir., fre. og lørd. mellem kl. 11-12.
Faste gudstjenester: Søndage kl. 8.00 messe på Maria-Elisabeths Hj.
Kl. 10.00: Højmesse i Vor Frue Kirke.
Majandagt: Hver tirsdag kl. 19.00 i kirken og torsdag kl. 19.00 på Maria-Elisabeths Hjem.
Fredag d. 4. kl. 18.00-19.00: Tilbedelse på Maria-Elisabeths Hj. Kl. 19.00: Messe.
Søndag d. 6. under højmessens meddeler pastor Lars Messerschmidt firmelsens sakramente. Derefter er der reception i menighedssalen, hvor alle er hjertelig velkomne!
Lørdag d. 19.: Valfart til Åsebakken. På den dag fejrer vi også vor biskop Hans L. Martensens 25-års bispejubilæum. Vi kører med en bus, den starter ved kirken (Kählersbakken) kl. 9.45.
Søndag d. 20. kl. 11.00: Polsk messe.
Kristi Himmelfart d. 24.: Gudstjenesterne er som om søndagen.

Helligåndskirken, Vordingborg
Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg.
Præsten træffes: Marienbergvej 9 st. th.
Tlf. 53 77 39 27, on., to., søn., ellers i Næstved. Tlf. 53 72 09 85.

Hver søndag kl. 10.00: Messe.
Søndag d. 13.: Menighedskaffe efter messen.
Kristi Himmelfart d. 24.: Kl. 10.00 højmesse.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted
Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.
Tlf. 53 61 03 92.
Sognepræst Hans Esmark.
Tlf. 42 26 14 04.

Sankt Josef Søstrene.
Tlf. 53 61 73 71.
Onsdag d. 2.: Skolemesse kl. 8.45, hvor menigheden også er velkommen.
Lørdag d. 5.: Søndagsmesse med sognepræsten kl. 16.
Søndag d. 6.: Ingen messe.
Søndag d. 13.: Messe kl. 10 med p. Gregoire.
Lørdag d. 19.: Valfart til Åsebakken og fest i anledning af biskoppens 25-års jubilæum. Fælles kørsel fra Ringsted. Tilmeldingsliste og dagsforløb er ophængt i våbenhuset.

Søndag d. 20.: Messe kl. 10 med p. Gregoire.
Torsdag d. 24.: Kristi Himmelfarts-messe med p. Gregoire kl. 10.
Søndag d. 27.: Messe kl. 10 med p. Gregoire.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg
Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.
Pastoralassistent: Sr. Helene, Karl Borromæussøstrenes kommunitet, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Tlf. 53 51 29 41.
Søndagsmesse: Kl. 15.00 - med efterfølgende kirkekaffe.
Hverdagsgudstjenester:
Onsdag kl. 17 og fredag kl. 19 ordets gudstjeneste med kommuniuddeling; om onsdagen som afslutning på hyggeeftermiddag, der begynder kl. 14.
Religionsundervisning for 8.-9. klasse ved sognepræsten. Søndag den 6. og søndag den 27. maj fra kl. 14.

Børneundervisning: Torsdagene den 3., 17. og 31. maj (ved søstrene).
Fredag den 4.: Månedens 1. fredag. Kl. 19 er der ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20.
Søndag den 13.: 5. søndag i påsken. Titularfest i Slagelse. Se under »Slagelse«. I Kalundborg: søndagsmesse kl. 15, delvis på latin.
Lørdag den 19.: Valfart til Vor Frue af Åsebakken og fejring af vor biskops 25-års bispejubilæum (- egentlig den 16. maj).
Vedr. dagens program: Se andetsteds i k.o.
Torsdag den 24.: Kristi Himmelfarts dag. Kl. 15.00 højtidelig messe.

Vor Frue Kirke, Slagelse
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Sognepræst: Stephen Holm.
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen.
Tlf. 53 52 06 45.

Faste messetider:
Alle søndage: Højmesse kl. 10.00.
Hverdage normalt således:
Mandag kl. 17.15, tirsdag, onsdag og torsdag kl. 11.15, fredag kl. 19.15. Lørdag ingen.
Kommunitetets bønner normalt således: Rosenkransbøn kl. 12, vesper kl. 18, søndag dog kl. 18.45.
Majandagter med sakramental velsignelse: torsdagene den 3., 17. og 31. maj kl. 19.15.
Torsdag den 3.: Kl. 19.15 majandagt.
Søndag den 6.: 4. søndag i påsken, den gode hyrdes søndag, bededag for præste- og ordenskald.
Kl. 10.00 højmesse, hvor Nyholm-koret synger Franz Schuberts »Deutsche Messe« (Wohin soll ich mich wenden?) med dansk tekst.
Mandag den 7.: Månedens 1. mandag. Kl. 17.15 messe, kl. 18 tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 19.
Fredag den 11.: »Store Bededag«, ikke-katolsk helligdag. Ingen messe om formiddagen.
Kl. 14.30 messe med ægtevielse. Jens Kowalczyk og Birthe Kot, Snerlinge, meddeler hinanden ægteskabets sakramente.
Om aftenen begynder ungdomsweekend på Slettinghus i Jyderup for vor pastoralenheds unge over 16 år. Den varer til søndag morgen, hvor den afsluttes med festgudstjenesten i Slagelse.

Lørdag den 12.: Kl. 16.00 katolsk ægtevielse i den gamle klosterkirke i Sorø.
Søndag den 13.: Højtideligholdelse af festen for jomfru Maria, Guds nådes moder og midlerinde, titularfest for Vor Frue kirke og menighed i Slagelse. (- egentlig den 8. maj).

Kl. 10.00: Højtidelig messe med fornyelse af menighedens indvielse til jomfru Maria. Efter messen fester vi videre i menighedshuset, idet vi arrangerer vor traditionelle fælles menighedsfrokost efter det nu snart alment bekendte mønster: Hver (familie) medbringer så mange stykker smørrebrød, som man mener selv at kunne spise, - plus ét eller to stykker ekstra til de meget velkomne gæster, som vi forventer fra menighederne i Kalundborg og Holbæk og osse gerne andre steder fra. Al smørrebrødet arrangeres så festligt på fade. Ungdomsgruppen sælger øl og vand og menighedsrådet sørger, sammen med Sankt Montforts kommunitet, for sild og snaps og for en afrundende kop kaffe. Mød op og lad os fejre vort sogns navnefest på behørig vis!
Torsdag den 17.: Kl. 19.15 majandagt.
Lørdag den 19.: Valfart til Vor Frue af Åsebakken og fejring af vor biskops 25-års bispejubilæum, som var den 16. maj, i øvrigt på vor kirkebygningens indvielsesdag.
Kl. 9.30 åbningsandagt i kirken; derefter, kl. ca. 9.50 kører bussen til Åsebakken. Læs om dagens program andetsteds i k.o.
Søndag den 20.: 6. søndag i påsken. Kl. 10.00 højmesse.
Torsdag den 24.: Kristi Himmelfartsdag. Kl. 10.00: Højtidelig messe.
Søndag den 27.: 7. søndag i påsken. Kl. 10.00 højmesse, sunget delvis på latin. Ved messens slutning meddeles dåbens sakramente til Arulappu og Vasanthamalar Arulthas nyfødte datter Sara (Stenlille).

Torsdag den 31.: Festen for jomfru Marias besøg hos Elisabeth.
Kl. 11.15 messe. Kl. 19.15 afsluttende majandagt.

11 Midtsjælland

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde
Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
Tlf. 42 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.

Søndagsmesser: Højmesse kl. 10 og 17.
Familiemesse den anden søndag i måneden.
Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag og fredag dog kl. 19.30.
Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.

Torsdag d. 24.: Kristi Himmelfart: Børnenes førstekomunion under højmesse kl. 10. Ingen messe kl. 17.
Tirsdag d. 29.: Økumenisk kirkevandring begynder i vores kirke kl. 19.30, fortsætter i den Apostolske kirke, og afslutter i Himmelev kirke.
Lørdag d. 19.: Valfart til Åsebakken og biskoppens jubilæum. Der organiseres bustur fra kirken kl. 10. Tilmelding senest søndag d. 13. maj.
Majandagter: Hver onsdag kl. 19.30.
I dagene 24.-27. maj er Sct. Laurentii menighed værter for et økumenisk kor fra Hamburg. Koret er på 55 medlemmer. D. 24.: Kirkekoncert i Jakobskirken i Roskilde kl. 19. Den 25.: Kirkekoncert Strandkirken, Brøndby kl. 19 og søndag d. 26. synger koret højmessens i Sct. Laurentii kirke kl. 10.00.

Ledreborg Slotskirke
Hver søndag messe kl. 9.30.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4300 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Gudstjenesteleder: Jan Tecza,
Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk.
Tlf. 53 44 15 62.

Sognesøster: Sr. Engeline, Sankt Karl
Borromæussøstrene, Carl Reffsvej 2B,
4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.

Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30 - med
efterfølgende kirkekaffe i menighedslo-
kalerne.

NB 1: Ingen messe på selve søndagen.
NB 2: Ingen messe lørdag den 19. i
anledning af valfart/bispejubilæum.

Onsdagsandagter ved sr. Engeline (majan-
dagt): Den 9., 16. og 23. maj kl. 19.15.

**Religionsundervisning af vore børn og un-
ge:** Lørdagene den 5. og 26. maj i
tilslutning til søndagsmessen.

Afsluttende møde i de voksnes studiekreds:
Mandag den 28. maj hos Vibeke Lind,
Bakken 9 - ved siden af kirken, efter
majandagten kl. 19.15.

Torsdag den 3.: Kl. 19.15 ordets gudstje-
neste med uddeling af den hellige kom-
munion. Herefter tilbedelse foran det
udstillede sakramente indtil kl. 20.

Søndag den 13.: Titularfest i Slagelse. Se
under »Slagelse«.

Lørdag den 19.: Valfart til Vor Frue af
Åsebakken og fejring af vor biskops 25-års
bispejubilæum.

Bus til Åsebakken afgår fra Sankt Elisa-
beths kirke kl. 10.15. Program for dagen:
Se andetsteds i k.o. Der er i dag ingen
messe i Holbæk om eftermiddagen.

Torsdag den 24.: Kristi Himmelfartsdag.
Der er i dag ingen gudstjeneste i Holbæk.
Festen højtideligholdes den følgende lør-
dag.

Lørdag den 26.: Kristi Himmelfart højtide-
ligholdes.
Kl. 15.30: Festmesse.

Mandag den 28.: Kl. 19.15 majandagt med
sakramental velsignelse. Derefter møde i
de voksnes studiekreds (se ovenfor).

Skt. Pauls Kirke
Køgevej 162, 2630 Taastrup
Sognepræst: Frank Jobst, O.M.I.
Tlf. 42 99 07 28.

Messtider:
Søndag: Messe kl. 8.30. Højmesse kl.
10.00.

Onsdag: Messe kl. 19.00.

Torsdag: Messe kl. 16.00.

Fredag d. 4.: Jesu Hjerter messe m/sakra-
mental velsignelse.

Kirkekaffe hver søndag efter højmessens.
Assumptionssøstrene: »Den Gamle Smed-
je«, Bygaden 53: Messe hver tirsdag kl.
19.30, derefter åbent hus.

Religionsundervisning: Undervisning for
1. kommunionens børnene: Søndagene 6.,
13. og 20. maj.

1. Kommunion: Kristi Himmelfartsdag den
24.5.

Spejderne: Ulvemøde hver onsdag kl.
18.30 til 20.00. Spejdermøde hver onsdag
kl. 19.45.

KUK: Program meddeles fra gang til
gang.

Kolping: Lørdag den 5. kl. 18.00: Festaf-
ten i anledning af Kolping-familiens
10-års jubilæum.

Onsdag d. 16.: Besøg på toldmuseet.

Åsebakkevalfart: Lørdag den 19. Se ven-

ligst plakaterne i våbenhus og sal. Der vil
blive mulighed for bustransport - binden-
de tilmelding snarest muligt.

12 Nordsjælland

Skt. Vincents Kirke, Helsingør
Nygade 8B. Tlf. 49 21 05 71.
Sognepræst Hans Esmark,
Møllestræde 10B, 3400 Hillerød.
Tlf. 42 26 14 04.

Diakon Ole Lundsteen, Nygade 8B,
Helsingør. Tlf. 49 21 05 71.

Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 49 21 75 47.

Tirsdag d. 1.: Kommunionsgudstjeneste
hos søstrene på Møllebakken nr. 8, kl.
14.30.

Troselære-aften med Ole Lundsteen kl.
19.30.

Søndag d. 6. 4. søndag i påsken, bededag
for præste- og ordenskald. Messe kl. 11.

Tirsdag d. 8.: Pensionist-dag for sognets
ældre. Der henvises til sognebrevet.

Søndag d. 13.: 5. søndag i påsken. Messen
fejres kl. 9.

Tirsdag d. 15.: Kommunionsgudstjeneste
hos søstrene kl. 14.30.

Onsdag d. 16. Biskop Martensen fejrer 25
års bispejubilæum i Sankt Ansgars Kirke.
Se omtale i »katolsk orientering«.

Lørdag d. 19. Åsebakkevalfart. Vi mødes
ved skovbrynet i Holte, og valfarer til
Åsebakken. Se program i våbenhuset.

Søndag d. 20. 6. søndag i påsken. Messen
fejres kl. 11. Kollekt for meddelelsesmid-
lerne.

Tirsdag d. 22. Messe hos søstrene kl.
14.30.

Torsdag d. 24. Kristi Himmelfart. Latinsk
højmesse kl. 9.

Søndag d. 27. 7. søndag i påsken. Stille
messe kl. 10, på grund af menighedens
deltagelse i loppemarkedet på Nordvang-
gård i Birkerød, som åbner kl. 11.

Adressen: Bistrup Byvej 4 i Bistrup ved
Birkerød.

Tirsdag d. 29. Kommunionsgudstjeneste
hos søstrene kl. 14.40.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7,
3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde
10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl.
9-10, dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 42 26 78 65.

Hverdagsmesse: Tirsdag, onsdag, torsdag
kl. 17. Fredag kl. 8.30.

Tirsdag d. 1.: Messe kl. 18.

Torsdag d. 3.: Messe kl. 17.

Fredag d. 4.: Messe kl. 8.30.

Søndag d. 6.: 4. søndag i påsken, bededag
for præste- og ordenskald. Messe kl. 9.

Onsdag d. 9.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 10.: Messe kl. 17.

Fredag d. 11. Messe kl. 8.30.

Søndag d. 13.: 5. søndag i påsken. Messen
fejres kl. 11.

Tirsdag d. 15.: Messe kl. 18.

Onsdag d. 16.: Biskop Martensen fejrer
25 års bispejubilæum i Sankt Ansgars
Kirke. Se omtale i »katolsk orientering«.

Torsdag d. 17.: Messe kl. 17.

Fredag d. 18.: Messe kl. 8.30.

Lørdag d. 19. Åsebakkevalfart. Vi mødes
ved skovbrynet i Holte, og valfarer til
Åsebakken. Se program i våbenhuset.

Søndag d. 20.: 6. søndag i påsken. Messen
fejres kl. 9. Kollekt for meddelelsesmid-
lerne.

Tirsdag d. 22.: Messe kl. 17.

Onsdag d. 23.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 24.: Kristi Himmelfart. La-
tinsk højmesse kl. 11.

Fredag d. 25.: Messe kl. 8.30.

Søndag d. 27.: 7. søndag i påsken. *Stille*
messe kl. 9, på grund af menighedens
deltagelse i loppemarkedet på Nordvang-
gård i Birkerød, som åbner kl. 11.
Adressen: Bistrup Byvej 4, Bistrup ved
Birkerød.

Tirsdag d. 29.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 31.: Messe kl. 17.

Den Hellige Families Kirke
Bistrup Byvej 4, Birkerød.
Sognepræst Jacob Muiser.
Tlf. 42 81 27 96 helst mellem kl. 9-10.

Søndagsmesserne: Kl. 8 og kl. 10.

Tirsdag messe kl. 10.

Fredag aftenmesse kl. 19.30.

Skriftemål:

Lejlighed til at skrive i forbindelse med
gudstjenesterne og efter aftale.
Tilbedelse af Alterets Hl. Sakramente
efter aftenmesse kl. 19.30 på Nordvang-
gård den første fredag i måneden.

Søndag d. 6.: Familiemesse og kirkekaffe.
Fredag d. 11.: St. Bededag. Aftenmesse
kl. 19.30.

Mandag d. 14.: Ældreklubben afslutter
sæsonen med majandagt kl. 13.30.

Onsdag d. 16.: Festmesse i Sct. Ansgar i
anledning af biskoppens jubilæum kl.
16.30.

Torsdag d. 17.: Menighedsrådsmøde kl.
19.30.

Lørdag d. 19.: Fejres biskoppen på Åse-
bakken i forbindelse med den årlige
valfart. Messe kl. 15.30. Ellers se plakat i
våbenhus.

Mandag d. 21.: Forberedelse til loppetorv
kl. 19.

Torsdag d. 24.: Kr. Himmelfart: Højmes-
se kl. 10 ingen 8-messe.

Søndag d. 27.: Loppetorv kl. 11-15.

NB: Menighedens årlige bustur vil i år gå
til Sorøkanalen, og det bliver d. 9. juni!
Afgang fra Nordvanggaard kl. 8 præcis,
hjemkomst ca. kl. 18.

Skt. Hans Kirke
Marievej 6, Hørsholm
Sognepræst Jac. Muiser
Bistrup Byvej 4, Birkerød.
Tlf. 42 81 27 96, helst mel. kl. 9-10.
Pastor Peter Nissen, Bredgade 69, Kbh.
K. Tlf. 33 93 19 48.

Søndagsmesser:
Skt. Hans Kirke kl. 10.
Mikkelborg, Strandvej 352 kl. 8.
Torsdag messe kl. 10.30 i Skt. Hans
Kirke.

Skriftemål:
Lejlighed til at skrive i forbindelse med
gudstjenesterne og efter aftale.

Onsdag d. 9.: Menighedsrådsmøde kl. 19
m. messe.

Fredag d. 11.: St. Bededag: Kirkearbejde.
Mandag d. 14.: Ældreklubben slutter
sæsonen m. majandagt kl. 13.30.

Onsdag d. 16.: Festmesse i Sct. Ansgar i
anledning af biskoppens jubilæum, kl.
16.30.

Lørdag d. 19.: Fejres biskoppen på Åse-
bakken i forbindelse med den årlige
valfart. Messe kl. 15.30. Se ellers plakat i
våbenhus.

Mandag d. 21.: Forberedelse til loppetorv
kl. 19.

Torsdag d. 24.: Kr. Himmelfart: Højmes-
se kl. 10.

Søndag d. 27.: Loppetorv kl. 11-15.

14 Hovedstads- område NØ

Skt. Andreas Kirke, Ordrup
Sognepræst Czeslaw Kozon,
Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund.
Tlf. 31 64 04 22

(bedst 9-10), undtagen mandag.
Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bern-
storffsvej 56, 2900 Hellerup.
Tlf. 31 61 19 19 (bedst 8-9).

Sognekontor: Kollegievej 2A, 2920 Char-
lottenlund. Tlf.: 31 64 30 39 mandag-fre-
dag kl. 9-12. (Onsdag lukket).

Messtider:

Søndag: Reciteret messe kl. 8.00. Høj-
messe kl. 10.00.

Hverdage: Mandag-torsdag messe kl.
8.00.

Fredag: Kl. 16.00: Udstilling af sakramen-
tet til tilbedelse. Kort andagt. Messe kl.
17.00. Lørdag: Messe kl. 11.30.

Onsdag d. 2.: Kl. 19.00 majandagt.

Fredag d. 4.: Jesu Hjerter-fredag. Se under
messtider.

Lørdag den 5.: Kl. 11.15 rosenkransbøn i
kirken. Derefter messe.

Søndag d. 6.: Kl. 10.00 latinsk højmesse.

Tirsdag d. 8.: Sammenkomst for menighe-
dens ældre. Kl. 15.00: Messe. Under den
efterfølgende sammenkomst vil major
Per Darville fortælle om oplevelser under
udkommando til FN's fredsbevarende
styrke på Cypern.

Fredag d. 11.: Store Bededag. Kl. 9.00
messe. NB: Tilbedelsen og messen om
eftermiddagen bortfalder.

Tirsdag d. 15.: Kl. 15.00 rosenkransbøn
hos Connie Probst, Schimmelmansvej
45, Ordrup. Alle er velkomne efter
tilmelding på tlf. 31 63 63 82.

Lørdag d. 19.: Af hensyn til festligholdel-
sen af biskoppens jubilæum med valfart
og messe på Åsebakken er der ingen
messe her i kirken.

Torsdag d. 24.: Kristi Himmelfart. Kl.
10.00: Højmesse med førstekomunion.
NB: Ingen messe kl. 8.00.

Onsdag d. 30.: Kl. 19.00 majandagt.

Skt. Therese Kirke, Hellerup
Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Giro 4 08 38 30.

Sognepræst: Czeslaw Kozon, Kollegievej
2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 04 22
(bedst kl. 9-10), undtagen mandag. (Mel-
lem kl. 13 og 15 kun i nødtilfælde).

Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt.
Andreas Kirkes kontor, Kollegievej 2A.,
2920 Charlottenlund. Kontorets telefon:
31 64 30 39 mandag til fredag kl. 9-12.
Onsdag lukket.

Andenpræst: Jørgen Erichsen,
Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Tlf. 31 61 19 19 (bedst kl. 8-9).

Messtider:

Søndag: Højmesse kl. 9, reciteret messe
kl. 11. Morgenmad i kantinen mellem
messerne. Familiemesse hver 4. søndag i
måneden.

Hverdage: Mandag-onsdag kl. 17. Tors-
dag kl. 17 i Skt. Joseph Søstrenes kapel,
Bernstorffsvej 98. Fredag kl. 7.30 og
lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl.
11.15.

Onsdag den 16. maj: Biskop Hans L.
Martensens 25-års bispejubilæum fejres
med en messe i Sct. Ansgars kirke kl.
16.30.

Lørdag den 19. maj: Maria-Valfart til
Åsebakken (bemærk den ændrede dato).
Andagt ved Vor Frue Kloster kl. 12.00.
Bispemesse sammesteds kl. 15.30. Imel-

lem andagt og messe fejres biskoppens jubilæum på Magleås.
Torsdag den 24. maj: Kristi Himmelfart (befelet helligdag). Højmesse kl. 9 med børnenes 1. kommunion. Reciteret messe kl. 11.
Immaculatakirken
Hverdage:
 Messe kl. 7 undtagen mandag og torsdag, hvor messen læses kl. 16.45.
 Søndag højmesse kl. 9.

Sankt Knud Lavard

Pastor G. Uttenthal Nibler
 Lyngbygårdsvej 1, 2830 Lyngby.
 Tlf. 42 87 77 12.
 Kirkekantor: Tlf. kl. 10-12.
Onsdag d. 2.: Kl. 13.00 ældreklubbens møde.
Lørdag d. 5.: Kl. 17.00 søndagsmesse.
Søndag d. 6.: Kl. 9.30 familiemesse. Kl. 11.00 søndagsmesse.
Torsdag d. 10.: Kl. 19.00 voksenstudiegruppe A i menighedssalen.
Lørdag d. 12.: Kl. 17.00 søndagsmesse.
Søndag d. 13.: St. Bededagsmesse med efterfølgende kirkekaffe.
Lørdag d. 19.: Kl. 17.00 søndagsmesse.
Søndag d. 20.: Kl. 9.30 familiemesse. Kl. 11.00 søndagsmesse.
Torsdag d. 24.: Kl. 11.00 Kristi Himmelfartsmesse.
Lørdag d. 26.: Kl. 17.00 søndagsmesse med dialogprædiken.
Søndag d. 27.: Kl. 11.00 søndagsmesse.
Onsdag d. 30.: Kl. 13.00 ældreklubbens møde.
Torsdag d. 31.: Kl. 19.00 økumenisk kirkevandring, voksenstudie-A's møde falder sammen med kirkegruppevandringen.
 Sognets ungdomsgrupper: Mini/midi-KUK hver mandag kl. 19-21 i præstegården (for alle i alderen 4-15 år).
 Old Boys hver onsdag kl. 19-22 i præstegården (for alle i alderen 15-35).
 Hverdagsmesser: Se opslag i kirken.

Johanneskirken, Søborg

Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg.
 Sognepræst Knud Aage Nielsen, S.J.
 Bopæl: Jens Jessensvej 5, 2000 F.
 Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Andre hverdage kl. 10-12 på tlf. 31 71 79 66.
 Menighedsrådsformand Ove Leerbeck.
 Bopæl: Salamandervej 24, 2800 Bagsværd. Tlf. 42 98 23 84.

15 Hovedstads-område V

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4A, 1616 København V.
 Sognepræst: Gerhard Sanders S.J.
 Andenpræst: Niels Kiær S.J.
 Tlf. 31 24 65 80 (kontor) og 31 21 85 88.
Messetider:
 Mandag-fredag: 8.15 og 17.
 Lørdag kl. 8.15. Kl. 18: Italiensk messe.
 Søndag kl. 10: Latinsk højmesse.
 Kl. 11.30: Dansk højmesse. Kl. 20: Aftenmesse.
 Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.
Tirsdag d. 1.: Kl. 16 kongregationsmøde.
Onsdag d. 2.: Kl. 18 ungdomsklubben: Grill-party med diverse underholdende indslag. Sted endnu uvist!
Fredag d. 4.: Jesu Hjerter Fredag. Kl. 16 udstilles det Helligste Sakramente. Kl. 16.45 andagt og sakramental velsignelse. Kl. 17 messe.

Onsdag d. 9.: Kl. 19.30 liturgisk arbejds-kreds.
Tirsdag d. 15.: Skovtur for de ældre.
Torsdag d. 24.: Kristi Himmelfart. Søndagsmesseorden.
Lørdag d. 26.: Kl. 10 kongregationsmesse. Alle er velkomne.
Søndag d. 27.: Kl. 11.30 familiemesse. Derefter kirkekaffe.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N.
 Sognepræst: Jac. Adams. Redemptorist. (Weimargade 7², 2300 København S. Tlf. 32 97 37 43).
 Træffes på kirkens kontor hverdage 9.30-11.00 mandag og lørdag undt., og ca. ½ time efter alle mine messer. Evt. efter aftale, tlf. 31 35 68 25.
 Pastoralassistent Sr. Gisela Heitz C.S.J., Skt. Hansgade 28, 2200 Kbh. N. Tlf. 31 35 86 92, kontor 31 35 68 25.
 Træffes hverdage undt. mandag kl. 9.30-11.00.
Søndage: Højmesse kl. 10, fransk messe kl. 11.30, engelsk messe kl. 18.
Hverdage: Tirsdag, torsdag, fredag messe eller ordets gudstjeneste kl. 11.
 Onsdag engelsk messe kl. 17 og hos Skt. Josephsøstre, Skt. Hansgade 28 kl. 19.
 Hver lørdag messe kl. 17 (gælder som søndagsmesse).
Fredag d. 4.: Kl. 16.30 bøn- og meditationstime. Sakramental velsignelse.
Søndag d. 6.: Biskop Hans L. Martensen meddeler firmelsens sakramente til en gruppe unge i højmessens kl. 10. Vi håber, at denne fest med biskoppen bliver en rigtig familie-messe!
Tirsdag d. 8.: Efter 11-messen tirsdagsklub.
Onsdag d. 16.: Mindedag for biskop Martensens 25 års bispevielse. Koncelebreret messe kl. 16.30 i Skt. Ansgars Kirke.
Lørdag d. 19.: Valfart til Aasebakken. Samme dag fejres biskoppens jubilæum. Se annoncen andet steds i bladet.
 Vi vil forsøge at arrangere en bustransport. Nærmere herom meddeles i kirken.
Tirsdag d. 22.: Efter 11-messen tirsdagsklub.
Torsdag d. 24.: Kristi Himmelfartsdag. Højmesse kl. 10. Engelsk messe kl. 18.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K.
 Sognepræst Dietrich Timmermann.
 Tlf. 33 13 37 62.
 Præsternes træffetid: Ti.-fr. 11-12.
 Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.
 Søndag kl. 8: Reciteret messe.
 Kl. 10: Højmesse.
Hverdage: Alle dage messe kl. 8.00.
 Tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30.
 Lørdag kl. 17.00 messe med prædiken (gælder som søndagsmesse).
Onsdag d. 2.: Kl. 9.30 starter menighedens skovtur, der bliver messe ca. kl. 11.00 undervejs, ingen ældremesse den dag. Kl. 19.00 majandagt.
Fredag d. 3.: Kl. 17.30 Jesu Hjerter fredag, tilbedelse til kl. 18.00.
Søndag d. 6.: Kl. 10.00 højmesse, gregoriansk sang.
Onsdag d. 9.: Kl. 19.00 majandagt.

Søndag d. 13.: Kl. 10.00 familiemesse.
Onsdag d. 16.: Kl. 16.30 Pontifikalmesse, biskop H.L. Martensens 25 års bispejubilæum.
Lørdag d. 19.: Valfart til Åsebakken og fejringen af biskoppens jubilæum. Se annoncen.
 Kl. 17.00 messe i Sct. Ansgars kirke.
Søndag d. 20.: Kl. 10.00 højmesse, gregoriansk sang.
Onsdag d. 23.: Kl. 19.00 majandagt.
Torsdag d. 24.: Kl. 10.00 højmesse, Kristi Himmelfartsdag.
Søndag d. 27.: Kl. 10.00 højmesse.
Onsdag d. 30.: Kl. 19.00 majandagt.
Fredag d. 1.: Kl. 16.30 Jesu Hjerter fredag, tilbedelse til kl. 18.00.
Søndag d. 3.: Kl. 10.00 pinsedagshøjmesse under hvilken biskoppen meddeler firmelsens sakramente.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager

Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
 Sognepræst: p. Leo Drzal, C.SsR.
 Andenpræst: p. A. Jestl, C.SsR.
 Tlf. 31 58 41 02. Kontortid: Tirsdag og fredag 11-12, onsdag og torsdag 18-19. Udenfor kontortid tlf. 31 58 21 02.
Faste messetider:
Lørdag kl. 17: Engelsk messe.
Søndag kl. 8.30: Reciteret messe. Kl. 10: Højmesse. Kl. 12: Polsk messe. Kl. 17: Engelsk messe.
Hverdage kl. 8: Messe.
Torsdag kl. 19: Messe med novene.
Første fredag kl. 19: Jesu Hjerter messe.
Skt. Annæ Hjem: Søndag kl. 10.30.
Hverdage: Kl. 9.
Børne- og ungdomsarbejde:
Spejderne: Hver mandag.
Mælkebøtten: Hver mandag.
Bikuben: Hver anden tirsdag.
Religionsundervisning: Hver mandag og tirsdag.
Tirsdag d. 1.: Skolegudstjeneste.
OBS: Hver torsdag kl. 19 majandagt i stedet for Marianovenemessen.
Søndag d. 6.: Familiemesse kl. 10.
Onsdag d. 9.: Kl. 14 de ældres klub.
Fredag d. 11.-søndag d. 13.: Er vore firmander på firmelsesweekend i Øm.
Tirsdag d. 15.: Skolegudstjeneste og kl. 16 Børnenes majandagt.
Onsdag d. 16.: Mindedag for biskop Hans L. Martensens 25 års bispevielse. Koncelebreret messe kl. 16.30 i Skt. Ansgars Kirke.
Lørdag d. 19.: Valfart til Åsebakken. Se annoncen andet steds i bladet.
Onsdag d. 23.: Ældreklubbens skovtur.
Torsdag d. 24.: Kristi Himmelfartsdag. Kl. 10 børnenes 1. hellige kommunion.
Tirsdag d. 29.: Skolegudstjeneste.
Skt. Hyacinthus Kirke
 Østergade 59, 3700 Rønne.
 Tlf. 53 95 08 14.
 Svares ikke, ring: 53 95 08 55.
 Sognepræst: D. Timmermann.
 Tlf. 33 13 37 62.
 Menighedsrådsformand: Renate Gulstad-Kuhnen. Tlf. 53 95 43 69.
 Pastoralassistent: Sr. Hermengild Gerick. Tlf. 53 95 08 55.
Søndage i maj:
 Højmesse kl. 9.00.
Torsdag d. 24.: Kristi Himmelfartsdag. Gudstjeneste som om søndagen. Ingen religionsundervisning i maj måned.
Rosenkranskirken
 Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby.

Sognepræst: D. Timmermann.
 Tlf. 33 13 37 62.
 Menighedsrådsformand: Erik Frandsen.
 Kannikeengen 24, 3720 Åkirkeby.
 Tlf. 53 97 42 95.
Søndage i maj:
 Højmesse kl. 11.00.
Torsdag d. 24.: Kristi Himmelfartsdag. Gudstjeneste som om søndagen.
Lørdag d. 5.: Religionsundervisning kl. 10.00.

Deutschsprachige Gemeinde

Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2, 1620 Kbh. V. Tlf.: 31 24 26 30.
 Hl. Messe jeden 1. og 3. Sonntag im Monat um 10 Uhr in der Hauskapelle de St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, København. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-speaking ministry

Fr. Carroll Parker, OMI, Chaplain to the English-speaking Catholic Community Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK) Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 42 94 76 78.
Other churches with Mass in English:
 Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N and Skt. Annæ Kirke (Skt. A), Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S.
Eucharistic celebrations in English:
 Saturday: Skt. A: 5 p.m.
 Sunday: VFK: at 11 a.m. Skt. A: at p.m. SAK: at 6 p.m.
 Tuesday: VFK at 9:30 a.m.
 Wednesday: at 5 p.m. SAK
 Friday: VFK at 7:30 p.m.

Misa en español

Iglesia de san Augustin, Jagtvej 183.
 Todos los domingos. Juni-aug. kl. 18.
 Sept.-maj kl. 12.
 P. Tomás Tirapu Beortegui C.SsR.
 Tlf. 31 58 21 02.

Communauté de Langue Française

Prêtre: Etienne Calvet 31 62 36 28.
 Copenhagen: tous les dimanches (sau 1.07-15.08) messe à 11 h 30 à Sakraments kirken, Nørrebrogade 27, København N

Missione cattolica Italiana

Lorenzo Del Zanna, S.J., Stenosgade 4A, 1616 København V.
 Ufficio e biblioteca italiana: Stenosgade 5, 1616 København V. Tlf. 31 31 78 22.
 Messa ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V
 Segretariato Sociale ACLI, Bredgade 6 st., 1260 København K. Tlf. 33 32 10 49
 Sig. Tullio Piras.
 Ogni Lunedì e giovedì dalle ore 9,30 all 13,30.

Kroatisk messe

2. og 4. søndag i Jesu Hjerter Kirke kl. 1.
 Helsingør: 1. og 3. søndag. 1. søndag kl. 12. 3. søndag kl. 17.

Msze święte w języku polskim

Ks. Władysław Zdunek C.s.s.R.
 Kościół św. Anny, Amager Hans Bogbinders Alle 2
 2300 København S, tlf. 31 58 21 02
 Msza św.: Każda niedziela i święto godz. 12.00 w kościele św. Anny Spow. edź: w każda niedziele od godz. 11,30 d 11,55.

Ungarsk messe

Magyar mise v. P. Kálmán Horváth s.j.
 Stenosgade 4 a - 1616 København V.
 Tlf.: 31 21 85 88.
 Messe med efterfølgende samvær hver søndag i måneden.

Skt. Joseph Søstre omorganiserer kommuniteterne

Af Anne Marie Kaas Claesson

Baggrunden for dette interview er et netop afsluttet provinskapitel på i alt 4 samlinger hos Sankt Joseph Søstre af Chambéry.

Sankt Joseph Søstrenes ordenssamfund blev stiftet i 1651 af jesuitten pater Jean Pierre Médaille i byen Le Puy i Frankrig. Pater Médaille gav, som der står skrevet i deres konstitutioner, ordenssamfundet navn efter den hellige Joseph. Sr. Inge-Helene Rosenberg, der interviewes, er pensioneret lærer og har virket i generalledelsen i Rom ca. 10 år, netop i den spændende tid lige efter Det andet Vatikankoncil. Sr. Inge-Helene Rosenberg har været med til udarbejdelsen af de nye konstitutioner.

Hvert tredje år skal I vælge provinsialpriorinde, og så benytter I også muligheden til at tage alt, hvad der er sket i løbet af de sidste tre år, op til drøftelse. Hvad har gjort mest indtryk på dig under dette kapitel?

Jeg tror det, at vi engagerer os i helheden, – dét er virkelig noget nyt, at vi i vore drøftelser engagerer os i hele provinsens liv, ja, jeg vil endda sige, at alt hvad der sker i vort ordenssamfund, altså også på internationalt plan.

Jeg har forstået, at alle søstre kan deltage i kapitel-samlingerne.

Ja, og det, at vi alle indtages i planlægningen af fremtiden, synes jeg er noget særlig nyt. Vi udtrykker allesammen vore tanker om, hvilke opgaver vi evt. skal engagere os i, hvilke kommuniteter, vi har brug for osv. Selvfølgelig med vores konstitutioner som grundlag.

Mange ændringer

Det er mit indtryk, at der i løbet af de sidste 20 år er sket mange ændringer inden for ordenen, og jeg ved, at efter Det andet Vatikankoncil begyndte de fleste ordener at søge tilbage til deres oprindelse, til deres rødder. Hvordan er denne proces forløbet hos Sct. Josephsøstre?

Helt fantastisk! Det er kendt, at de kvindelige ordenssamfund har reageret meget dybtgående og alvorligt på opfordringen fra koncil: Gå tilbage til kilderne for at finde retningslinier for fornyelse af ordenslivet. Fra 1965 arbejdede vi så med udarbejdelsen af de nye konstitutioner, d.v.s. de skrifter, der indeholder retningslinier for vort liv. Retningslinier for den livsform, vi forpligter os til ved løfteafleggelsen.

Du var med til at studere de oprindelige skrifter. Hvilke værdier, var efter din opfattelse blevet glemt?

Dét virkelig at være menneske. – Tidligere lå

det i luften, at man kunne ikke rigtig være den man er, med alle sine fejl, med alle sine måder at udtrykke sig på – ja, det var ligesom foreskrevet, hvad der var passende for en søster; du skulle bevæge dig på den og den måde, du kunne ikke komme med spontane følelsesreaktioner osv. Tidligere blev der jo heller ikke taget hensyn til den enkelte persons anlæg og muligheder ved valg af apostolat. Ordenen havde skoler og hospitaler, så her fik du arbejde. I dag ser man i høj grad på den enkeltes talenter og muligheder. Man har også meget mere sans for værdien af at udvikle den enkeltes kreative evner.

Værdier gik tabt

Hvordan kunne sådanne værdier gå tabt?

Jeg tror, det bl.a. skyldes jansenismens indflydelse.

Jansenismen var en strømning i det 17. og 18. århundrede. Den fik stor indflydelse på kirkens liv især i Frankrig, jansenismen hævdede, at mennesket i bund og grund er fordærvet af arvesynden, og den betragtede derfor det menneskelige legeme og det menneskelige begær som noget ondt. I modsætning til en kontemplativ spiritualitet lagde den hovedvægten på askese og anbefalede et liv i total forsagelse og selvfornægtelse. Til jansenismen hørte også tanken om prædestination, at nåde kun gives til få udvalgte.

Skønt denne lære blev forkastet af kirken i det 18. århundrede, har den påvirket mange kristnes holdning helt op til vor tid. Under vore studier konstaterede vi f.eks., at et af vore dokumenter fra grundlæggelsen var blevet ændret i denne retning, men nu har vi den autentiske udgave. – Pater Médaille var forud for sin tid,

og det varede længe, før hans visioner om et »åbent« klosterramfund kunne virkeliggøres.

Hvilke væsentlige ændringer er der sket i den måde, I lever på?

Tidligere tror jeg, vi blev opfattet, og vi selv opfattede os som et klaustreret, monastisk ordenssamfund. Det var en stor opdagelse, at vi har vores plads midt ude blandt folk og ikke i et isoleret klosterliv. Så i 70'erne oprettedes flere små kommuniteter i almindelige boligkvarterer. I vore kommuniteter er gæsterne ofte sammen med søstre, f.eks. til måltiderne, og de har mulighed for at deltage i vores bønsliv. – Og det var jo uhørt tidligere.

Kommunitetsstruktur

Hvordan er kommuniteterne struktureret i dag?

I hvert kommunitet lægger man sammen en kommunitetsplan en gang om året: Er der bestemte opgaver, kommunitetet skal tage op? Hvordan skal dagene struktureres, når alle er udearbejdende? Hvor når skal der f.eks. være morgenbøn eller vesper, hvor ofte skal der være meditationer i fællesskab osv.? I månedens løb er der jævnlige kommunitetsaftener, hvor løbende sager drøftes.

Lederen af kommunitetet har så til opgave, at koordinere og samordne det, man bliver enige om. I det daglige er det vigtigt for os at være i dialog med hinanden, vi prøver at dele vores liv og vores troserfaringer. Der er ingen som kontrollerer, om du overholder dagsplanen i kommunitetet; Det skal være et krav indefra, og de forskellige kommuniteter finder selv frem til den struktur, som svarer til deres apostolat. Denne frigjort-hed føler jeg virkelig er



Sr. Inge Helene har virket i generalledelsen

noget nyt og noget væsentligt.

De næste 3 år

Hvad føler du er vigtigt at arbejde med her de næste tre år?

En kongstanke hos p. Médaille var, altid at være opmærksom på tidens behov og lade dem bestemme valget af apostolat. Vi har planer om at omorganisere vores kommuniteter. Jeg tror, kommuniteterne kommer til at se meget forskellige ud, de vil få forskellige opgaver og forskellige strukturer. Derfor føler jeg, at det er meget vigtigt, at vi virkelig bruger tid på at fordybe os i det, der er det egentlige grundlæggende for vort fællesskab.

Jeg finder, at vores spiritualitet er en meget stor rigdom. Egentlig føler jeg også, at der er meget, vi kan være med til at bygge op også i vores kirke i Danmark. Et bønsliv, et åndeligt liv trænger hele tiden til fornyelse og til uddybelse, og det kan vi være med til på flere planer. Der er et umådeligt behov også i vor tid for åndelig vejledning, og mange søstre, også enkelte

her fra Danmark, har været på videreuddannelse i USA. Bl.a. her er der specialuddannelse for ordensfolk, lægfolk og præster til retraceledere, åndelige vejledere. Og så har det slået mig mange gange, at i USA er der en del lægfolk tilknyttet vort ordenssamfund for også at leve vores spiritualitet.

International orden

Skt. Josephsøstrenes orden er en international orden. Der er f.eks. søstre i Brasilien og Indien. Hvordan har de forsøgt at virkeliggøre p. Médailles tanker og intentioner?

Det var en stor oplevelse for mig, da jeg i 1973 kom til Brasilien og hørte, hvordan biskopperne i 1968 havde opfordret alle kvindelige og mandlige ordenssamfund til at sende søstre og præster op til de nordlige og nordøstlige dele af Brasilien. De fattigste egne, egne, hvor der ofte ingen undervisning var, og hvor der måske kom en præst en eller to gange om året. Dengang var søstre engagerede i store skoler og hospitaler i storbyerne i de sydlige provinser.

I 1968 tog de første søstre derhen for at leve blandt folk der, og søstre har været med i hele den udviklingsproces, der er sket i Brasilien, hvor befrielsesteologien har fundet mere og mere rod-fæste. Også i Indien er søstre taget ud i landsbyerne og lever i små fællesskaber der. De så det som deres særlige opgave at hjælpe kvinderne rundt om i de fattigste landsbyer, de har skabt centre der, hvor kvinder kan lære at lave sund mad, at væve, sy m.v.

Stræber mod enhed

Er der aspekter i Sankt Josephsøstrenes spiritualitet, som netop kan være inspirerende for mennesker i dag her i begyndelsen af 1990'erne?

Eukaristien, som enhedens mysterium er noget centralt i vores spiritualitet, og et af vores store mål er at stræbe imod enhed mennesker imellem og mellem mennesker og Gud. I hele verden er der en længsel efter fællesskab, efter at møde andre, så den kan ikke være mere aktuel.

Jeg føler det sådan, at der er nogle værdier, vi kan stå fælles om, f.eks. menneskerettighederne.

Jeg føler at det at ære og agte mennesker er så vigtigt; og deri er jo indbefattet den vidunderlige frihed, hvor man kan benytte og bruge sig selv, sine evner og muligheder inden for de rammer, som Gud selv, hvis jeg kan bruge det udtryk, giver os – evangeliet. Jeg tænker også på hele miljøbevægelsen: at stå sammen om at værne om Guds skaberværk, at arbejde for at bevare miljøet og bekæmpe ødelæggelsen af naturen.

Læserne beretter

Lad dem blomstre, lad dem gro...

En fin tanke blev til virkelighed lørdag den 24. marts i Skt. Knuds Kirke i Svendborg: en tredjedel af menighedens børn mellem 0 og 5 år mødte op sammen med mor eller far til en snak om Gud og kirken.

Sr. Cecilie samlede børnene foran i kirken og fortalte kort og meget ligetil, om hvad kirken er; så smukt og enkelt det dog kan siges. Så tændte vi lys for Gudsmoder og snaktede lidt om vores egen mor, som sørger for os og passer på os. Derefter så vi nogle lysbilleder om skabelsen,

børnene gav deres besyv med i form af klapsalver og ivrige svar på sr. Cecilies spørgsmål. Som afrunding på denne lille kirkehandling sang vi »Hvem skabte stjernerne?«

Bagefter samledes vi i menighedslokalet og fik boller og saftevand og kaffe, og mens børnene legede, fik vi forældre en snak om vores kære børn, og om vores egne opgaver som levende troende. En vietnamesisk far fortalte om, hvor vanskeligt det er at opdrage børnene i danske kirke- og bønformer, når han selv føler sig mest

hjemme i de vietnamesiske former. Sr. Cecilie fortalte om enkle bønformer for små børn og viste os nogle bøger, der er velegnede som hjælpemidler til en snak om Gud.

Vi var enige om, at det er vigtigt, at også de mindste får en oplevelse af, at kirken er deres, og aftalte at mødes igen sidst på sommeren.

Jeg kunne mærke på mine to piger, da vi tog hjem, at deres kærlighedsbeholder var fyldt op, deres små livsspirer havde fået næring...

Pia Borgels

»Vi vil tale direkte med Rom«

Interview med den ortodokse vicebiskop af Timisoara

Genève, (KIPA) - »Vi vil tale direkte med Rom og ikke have formidlet vores synspunkter gennem de unerede. I dag, hvor vi har genvundet vores frihed, er der ingen grund til at diskutere genoprettelsen af en uneret kirke i Rumænien«. Disse udtalelser fremsætter den nye ortodokse vicebiskop af Timisoara, Daniel Lugoiano over for KIPA. Biskoppen blev fornøjelig interviewet i Genève i forbindelse med hans møde i kirkernes økumeniske råd i slutningen af marts.

Biskop Lugoiano erklærer videre, at han ikke er indforstået med kravene fra Rumæniens græsk-katolske kirke, der blev forbudt i 1948. De græsk-katolske er ude på at få genoprettet unionen med

Rom for at tilbagevinde gamle rettigheder og det statsligt konfiskerede kirkegods. Han er overbevist om, at det var en »lykke« for de græsk-katolske troende at være tvunget i opposition under Ceauscus' regime. »Derved er den unerede kirke forblevet nær ved folket og vundet sympati«.

En domkirke til 25 katolikker

Efter biskoppens opfattelse er følgende mening udbredt i Rumænien: »Man accepterer unionen med Rom, fordi man respekterer religionsfrihed. Men man vil ikke gå med til den slags proselytisme eller støtte den. Det ville være en anakronisme!«

Om tilbagegivelse af kirker og katedraler, som i

1948 blev overdraget den ortodokse kirke, udtaler biskop Lugoiano kategorisk: »Vi må give dem tilbage, hvis det er de troendes vilje. For os tilhører en katedral det fællesskab, der har bygget den. Mere er der ikke at sige om det«. Når altså de troende, der blev ortodokse i 1948, nu igen vil være katolikker, bliver kirken givet tilbage. Men hvad nu, hvis katolikkerne kun er et lille mindretal i et kirkesogn? Erfaringen viser, siger biskoppen videre, at flertallet af de tidligere unerede nu definitivt er gået over til de ortodokse og altså vil forblive ortodokse, hvilket ikke passer med den opfattelse, som de græsk-katolske kirkerepræsentanter udbreder.

»Se bare, hvad der skete

i Lugoj! De unerede fik tilbagegivet domkirken, og nu er der kun 25 sjæle, der fejrer græsk-katolsk messe, hvor domkirken før var fyldt til sidste plads. Det betyder helt konkret, at de troende, der tidligere kom her, nu ikke længere har nogen kirke«.

Brud med den lokale kirke

Biskop Lugoiano lægger ikke skjul på de ortodokse troendes frustration, og han beklager, at de unerede ikke er villige til at bruge kirken sammen med de ortodokse. Han fremhæver, at unionen med Rom opfattes af de ortodokse som et brud med den lokale kirke. Denne genforening med Rom, som fandt sted i 1700, skete uden nogen dialog. Det var en kapitulation på grund af de samfundsmæssige forhold. »For at opnå de samme privilegier som de romerske katolikker, måtte de ortodokse i Transylvanien under det østrig-ungarske tryk gå over til den katolske kirke«. Og i dag kan vi ikke handle uden hensyn til begivenhederne i 1700. Vi skal holde os til det, der skete i 1948, efter de un-

redes mening, fortsætter biskoppen og tilføjer, at over 150 klostre blev ødelagt i det 18. århundrede af general Boukov, fordi de blev anset for at være bastioner for den ortodokse modstand.

I den vestlige diaspora fejrer ortodokse menigheder ofte deres gudstjeneste i katolske kirker, efter den katolske messe og uden at det giver problemer, fortsætter biskop Daniel Lugoiano. »Hvorfor kan det ikke også lade sig gøre hos os i Rumænien i stedet for at bygge nye kirker i landsbyerne?« Ortodokse og

katolikker omfavner hinanden i Rom eller i Genève, men man kan ikke være sammen i ens eget land.

»Da pave Johannes Paul II udnævnte 12 katolske biskopper i Rumænien den 14. marts, havde vi visse forbehold. Men måden, hvorpå det foregik, var direkte chokerende. Vi fik det indtryk, at Rom simpelthen ville demonstrere sin magt... netop fordi antallet af katolske troende er ganske lille i forholdet til antallet af biskopper«, slutter biskop Lugoiano.

Dialog i Ukraine

Katolikker og ortodokse på vej til enighed om Ukraine 3-trins plan for tilbagegivelse af kirkebygninger

Lwow, (KIPA) - En kommission sammensat af repræsentanter for den katolske og den ortodokse kirke er blevet enige om en 3-trins plan for tilbagegivelsen af kirkebygninger til den påny anerkendte ukrainsk-katolske kirke i Sovjetunionen. Det første skridt består i, at man alle steder, hvor der er mere end en kirkebygning, skal dele bygningerne mellem de med Rom unerede katolikker og de ortodokse.

På steder, hvor der er klart flertal for den ene af de to kirker, skal kirkebygningen tilhøre flertallet. Hvis der ikke er klart flertal, skal der gennemføres frie og hemmelige valg blandt sognemedlemmerne og under kommissionens kontrol.

På et senere tidspunkt vil kommissionen løse det »meget komplicerede spørgsmål« om opdeling af kirkerne i de større byer. Her er flertals-forholdene vanskelige at klarlægge, og ejerforholdet skal derfor bestemmes gennem to-sidede aftaler.

Kommissionen omfatter repræsentanter for Vatika-

net, den ukrainsk-katolske kirke, Moskva-patriarkatet og den russisk-ortodokse kirke i Ukraine. Ved indledningen af forhandlingerne udsendte kommissionen en fælleserklæring med en appel til de troende i begge kirker om at undgå voldsaktioner, demonstrationer og konfliktskabende ytringer.

Forsøger de ortodokse at manipulere?

Under forhandlingerne har katolske og ortodokse medlemmer af kommissionen besøgt nogle af områderne i Vestukraine for at se på kirke-opdelingen i praksis. Ifølge den i Rom residerende ukrainsk-katolske primas skulle de ortodokse have gjort forsøg på manipulation. Ukrainsk-katolske troende har berettet, at rejseplanerne for kommissionsmedlemmerne flere gange blev ændret. Ukrainsk-katolske kredse har også fremsat kritik af forhandlingernes forløb, hvorunder de ortodokse skulle have indtaget en mindre forsonlig holdning.

Tilspidset kirkelig konflikt i Rumænien

150 ortodokse præster vil gå over til katolicismen

Bukarest, (KIPA) - Konflikten mellem den rumænsk-ortodokse kirke og den påny tilladte græsk-katolske kirke i Rumænien tilspidnes fortsat. I den seneste tid har 150 ortodokse præster forespurgt, om de kan indtræde i den græsk-katolske kirke, oplyser den græsk-katolske ærkebiskop Alexandru Todea.

Efter ærkebiskoppens opfattelse vil der ikke foreløbigt blive afholdt afstemning i de ortodokse rumænske sogne om tilbagegivelse af de i 1948 beslaglagte græsk-katolske kirker. Den græsk-katolske kirke har krævet tilbagegivelse af alt kirkegods, som den tidligere kommunistiske regering lod beslaglægge ved lov, fordi

denne lov nu er ophævet af den rumænske overgangsregering.

Kun een kirke er givet tilbage

Den græsk-katolske kirke i Rumænien, der er uneret med Rom, er parat til at dele kirkerne med de ortodokse, hvis det ønskes. De præster, der ønsker at gå over til den græsk-katolske kirke, har man rådet til at vente med dette skridt, indtil spændingerne mellem de to kirker er taget af.

Ærkebiskop Todea tilbageviser den rumænske minister for religiøse anliggender, Nicolae Stoicescu i dennes krav om, at kirken må udarbejde en ny statut, før den kan blive officielt anerkendt. Argumentet er, at man først kan udarbejde en sådan ny statut, når de unerede katolikker har fået deres kirke-ejendom tilbage. Ærkebiskoppen beklager, at Stoicescu støtter den ortodokse kirkes standpunkt.

Indtil nu er en enkelt kirke givet tilbage til katolikkerne, nemlig domkirken i Lugoj. Samtaler mellem ministerpræsidenten og repræsentanter for begge kirker om yderligere tilbagegivelse af kirker er forløbet uden resultat.

Voksende modstand i Albanien

London, (KIPA) - Ifølge beretninger fra øjenvidner i Albanien vokser også her modstanden mod det kommunistiske regime. Det britiske øst-institut »Keston College« oplyser, at indbyggerne i den nordalbanske by Shkodra den 11. januar gennemførte en egentlig protest-demonstration. Af de omkring 1.000 demonstrerende blev 400 arresteret af sikkerhedspolitiet. 120 af disse er stadig fængslet.

Protesten rettede sig ikke alene mod den politiske undertrykkelse, men også mod den ateistiske politik og det fuldstændige forbud mod enhver offentlig religions-udøvelse. Albanien,

der betegner sig selv som »det første ateistiske land i verden« har siden 1967 forbudt alle religiøse fællesskaber. Alle steder, der tidligere blev benyttet til gudstjenester blev ved den lejlighed lukket og i flere tilfælde blev der øvet hærværk mod dem.

Genåbne kirker

En ung kvinde blandt de demonstrerende har erklæret, at et af formålene var at få genåbnet kirkebygninger. Den religiøse overbevisning kommer fortsat til udtryk i mange menneskers privathjem, hvor man kan se ikoner og andre religiøse symboler.



Rumæniens græsk-katolske ærkebiskop Alexandru Todea. Foto KNA

Ingen begrænsninger for den katolske kirke i Bulgarien

Sofia, (KIPA) - Ifølge det bulgarske pressebureau »Sofia-Press« er der nu ikke nogen begrænsninger for den katolske kirke i Bulgarien. Bulgariens katolske biskopper indbød i marts paven til at besøge Bulgarien, og i en kommentar til dette fremhæver pressebureauet, at under det »totalitære regime« blev forskellige katolske

institutioner i Bulgarien lukket. Det gælder flere skoler, præsteseminariet i Plovdiv, et sygehus, en børneinstitution og et alderdomshjem i Sofia.

Pressebureauet konstaterer videre, at hvis kirken har ønske om at genoptage nogle af disse aktiviteter, kan det uden videre ske. I den anledning har de katolske biskopper allerede

henvendt sig til den bulgarske nationalforsamling.

Der er ifølge »Sofia-Press« omkring 60.000 katolikker i Bulgarien. 35.000 er græsk-katolske og 25.000 romersk-katolske. De har 70 gudstjenestesteder, men kun 30 præster til rådighed. 96 pct. af den bulgarske befolkning tilhører den ortodokse kirke.

Er vi herrer over liv og død?

Af Ole Meyer

I en vis forstand er vi blevet herrer over liv og død! I hvert fald, hvis vi fuldt ud vil anvende den teknik og viden, som moderne lægevidenskab og genforskning har sat os i stand til.

Men skal vi? Hvilke etiske problemer står vi overfor?

Det var hovedtemaet for det seminar, som RPU, Religionspædagogisk Udvalg og Foreningen af katolske Skoler afholdt på »Magleås« i dagene den 29.-31. marts.

35 lærere fra de katolske skoler var samlet for at høre noget om dels de videnskabelige og tekniske forudsætninger for de såkaldte reagensglasbørn (in vitro fertilisation), gensplejsning, døds-kriterier m.m., dels de etiske og lovgivningsmæssige konsekvenser.

Vor tid rummer mange udfordringer

Der er ingen tvivl om, at man rundt om på de katolske skoler mere og mere bliver sig bevidst, at vor tid rummer så mange udfordringer, at man ikke

blot kan henholde sig til det, der var gældende for blot få år siden, men at man til stadighed må tage nye emner op og se disse i relation til skolens kristne målsætning.

Det er også den linje, RPU har fulgt, siden man begyndte at arrangere det årlige seminar. Man har haft »Skabelse og/eller evolution«, »Dåbssyn«, »New Age« m.m. på tapetet.

Store skred i værdinormer og menneskesyn

Og i år har det så været det store skred i værdinormer og menneskesyn, som er fulgt i kølvandet af de nyeste forskningsresultater inden for genteknologien, biokemien og lægevidenskaben. Der stilles nye spørgsmål ved begreber som liv, død, forplantning, livskvalitet, individualitet, ægteskab og samliv.

Men for at kunne stille de rigtige spørgsmål, er det nødvendigt med en grundig orientering om den rent faktiske baggrund for de redskaber, som i vore dage er givet læger,

genteknikere, biokemikere og – ikke mindst – politiske beslutningstagere i hænde.

Den nødvendige baggrundsviden

Foredragsholderne, der hver især repræsenterede kompetence inden for forskellige områder, skyede derfor heller ingen anstrengelser for at bibringe tilhørerne en vis baggrundsviden om ofte komplicerede foreteelser inden for bl.a. embryologi og genforskning.

AIDS-forsker, læge John-Erik S. Hansen og neurolog Dorte Linnemann stod sammen med Ulla Pinborg, biolog og fuldmægtig i Skov- og Naturstyrelsen, for denne side af seminaret, der i øvrigt var nok så krævende for tilhørere, som ikke var hjemmefremme i fagterminer. Men heldigvis forstod foredragsholderne at bruge såvel tavle som overheadprojektor. Ole Münster, sekretariatschef for Det etiske Råd, supplerede på udmærket vis med de lovgivningsmæssige aspekter i forbindelse med bl.a.

døds-kriterier, organtransplantation og fostres rettigheder (eller mangel på samme).

Der var ingen tvivl om foredragsholdernes engagement. Man fornemmede tydeligt, at dette her handlede ikke kun om teknik og økonomi, men om liv, død og andre menneskelige grundvilkår. Det var ikke kun biologi og teknik, men i lige så høj grad filosofi og teologi. Pater L. O. Dorn S.J. fremlagde de udtalelser, som Den hellige Stol er kommet med om de etiske-teologiske konsekvenser af de lægelige og naturvidenskabelige landvindinger.

Intet automatisk svar på nye spørgsmål

Men man mærkede tydeligt, at der hverken ved Troslærekongregationens eller ved kristne videnskabsmænds udsagn er sat punktum for debatten.

Det kom velgørende til udtryk, da Ålborgbiskoppen Henrik Christiansen fredag eftermiddag og aften redegjorde for det udgangspunkt en kristen,

etisk holdning må have, når man som privatperson, forsker, tager beslutning eller som kristen menighed stilles over for den moderne, lægevidenskabelige forsknings konsekvenser.

Det jødisk-kristne menneskeskyn giver ikke automatisk svar på de nye spørgsmål, men inspirerer os trods alt til at stille de rigtige spørgsmål, som går helt ind til benet af, hvad et menneske er. Er det en zygote, en embryo eller hvad?

Også her kunne deltagerne glæde sig over at blive konfronteret med et engageret, ærligt og varmt menneske, uden at kompetence og indsigt forsvandt.

Den første aften så man videofilmen »Whose life is it anyway«. Filmen var en fin optakt til kurset, idet den illustrerede det moderne dilemma: vi er i stand til så meget, men skal vi for enhver pris bevare livet?

Seminaret sluttede – traditionen tro – med en evaluering af kursus-erne, specielt set i relation til den genteknologiske udvikling, sådan som den tager sig ud for en biolog, Ulla Pinborg, der i sit daglige arbejde konfronteres med de store samfundsetiske spørgsmål, der er fulgt i kølvandet af de naturvidenskabelige forskningsresultater.

Der blev også tid til en drøftelse af de pædagogiske aspekter. Det var trods alt et kursus for lærere, som bagefter på en eller anden måde skal have mulighed for at omsætte de nye perspektiver og den nye viden til en hverdag ude i de katolske skoler.

Mange gode ideer og impulser blev bragt til torvs. Der er god grund til at tro, at et sådant seminar kan bringe sit – omend beskedne – bidrag til, at den kristne skole, der står midt i tiden og dens strømninger, tvinges til at oplyse og påvirke morgendagens borgere og beslutningstagere, så vi ikke kastes i armene på teknokrater og økonomer.

Tak til dem, der ved denne lejlighed øste af deres viden og indsigt, men også af deres kristne tro og livsholdning, og ligeledes tak til arrangørerne, personificeret i Michael Hala-tyn og pater L.O. Dorn!

Ole Meyer

Rettelse:

I artiklen »Folketinget drøfter etik og biomedicin« i »katolsk orientering« nummer 7 stod, at forskere i Århus udtager hjernevæv fra aborterede fostre for at indoperere dette væv i fosterhjerners«. Det sidste ord i denne sætning skulle have været »rottehjerners«.

Red.

Radio Steno i hybridnet og på bånd

Den københavnske, katolske lokalradio Radio Steno er kommet i hybridnettet. Det gælder dog kun i Frederiksberg kommune. Radioen har nemlig kun sendetilladelse her, og ifølge lokalradioloven må signaler ikke spredes via kabler over kommune-

grænser. Det samme gælder i teorien også for de æterbårne signaler, men det er jo umuligt at overholde i praksis. Radio Steno kan faktisk høres over det meste af Storkøbenhavn.

Frekvens 94,5 MHz

I praksis betyder det, at husstande i Frederiksberg kommune, som har fået indlagt hybridnet, og som har en radio, der kan tilsluttes nettet, nu kan høre Radio Steno gennem nettet. Det giver en bedre lyd-kvalitet, men betyder samtidig, at man skal lære nogle nye frekvenser på de programmer, man plejer at høre. Alle stationer har nemlig fået nye frekvenser i hybridnettet. Radio Stenos frekvens er: 94,5 MHz.

For resten af lytterne - og det er jo nok de fleste -

gælder det stadig, at man skal bruge sin antenne og stille ind på 107,9 MHz. Radio Steno sender hver mandag aften fra kl. 20 til kl. 23.

Radio Steno er ved at indlede et samarbejde med Katolsk Radio- og Fjernsyns-Forbunds stor-københavnske klub, som går ud på at få optaget radioens direkte telefonprogrammer på bånd. Der bliver tale om private optagelser, som nogle af KRFF-K's medlemmer har tilbudt at stå for. Radio Steno stiller faciliteter til rådighed for kopiering og distribution. Lyd-kvaliteten bliver ikke helt af radiofonisk standard, men rigeligt god til, at man kan få fuldt udbytte af at lytte til debatten.

Båndkopier til undervisning

Ordningen skyldes, at en del mennesker har henvendt sig for at få kopier af nogle af telefonprogrammerne. Der har hidtil ikke været kræfter til at efterkomme ønsket, men radioen vil gerne stå som formidler af disse private



I løbet af sommeren vil Radio Steno kunne tilbyde lyd-bånd til undervisningsbrug. Foto Knud H. Kluge.

optagelser. Man er velkommen til at henvende sig på 31 20 93 97 og høre, hvilke udsendelser der er på lager. Hvad der sendes i telefonprogrammerne, fremgår af programoversigten bagest i hvert nr. af k.o.

I løbet af forsommeren vil Radio Steno desuden tilbyde bånd til f.eks. un-

derisningsbrug med nogle af de 10-15 minutters indslag, der bringes i det ugentlige magasin-program. Indslagene bliver samlet omkring forskellige emner såsom liturgi, messens led, litterære programmer m.m.

I »katolsk orientering« nr. 2 omtalte vi, at jesuitterne på Jagtvej har ansat

Klaus Møller-Jørgensen som mediekonsulent, bl.a. med henblik på at koordinere det frivillige arbejde på Radio Steno og KVIP. Bispedømmet er nu gået økonomisk ind i denne stilling, således at den skulle være sikret foreløbig året ud.



Klaus Møller-Jørgensen

»Kvindernes tjeneste i kirken« reduceres i emancipationens tidsalder alt for ofte til spørgsmålet om kvindelige præster. Denne diskussion føres tit med megen emotion og kan på grund af spørgsmålets indsnævring ikke bidrage til emnet for denne måned.

Det, som kvinderne kan se i Maria, kan lige så godt gælde for mændene, thi Maria er jo frem for alt »de troendes moder« og »Kirkens moder« (2. Vat. Om Kirken, LG 53).

Fuldkommen lighed

Skabelsesberetningen forkynder fuldkommen lighed: »Og Gud skabte mennesket i sit billede; i Guds billede skabte han det, som mand og kvinde skabte han dem« (1. Mos. 1,27). Guds billede ved ånd og frihed, dog kun som en skitse; det er den enkeltes livsopgave at fuldende Guds billede. På denne åbenhed for Guds væsen og Guds ord beror menneskets umistelige værdighed.

Hos kvinderne i G.T. findes der ligesom hos mændene gudfrygtige og gudløse. Påfaldende nok er de fire kvinder, som

nævnes i Kristi stamtavle (Mt 1), noget tvivlsomme. Mellem kvinderne omkring Jesus er både Lazarus' søstre Marta og Maria, synderinden (Lk 7) og Maria Magdalene, som af den Opstandne fik den opgave at bringe apostlene påskebudskabet (Jo 20).

I rækken af patriarker og profeter, lige fra Abraham til Joh. Døber, står Maria som det menneske, der på enestående måde er åben for Gud, både ved at lytte og ved at adlyde. »Herrens Moder undfangede Kristus først ved sin lydlighed i sit hjerte, og derefter i sit skød« (Ambrosius, LG 53).

Guds søns moder

Lige fra evighed af var Maria udvalgt til at være »Guds Søns moder, Faderens elskede datter og Helligåndens helligdom«. Hendes særlige tjeneste bestod i at være »theo-tokos« = den der føder Gud; den som bærer Kristus ind i verden. På lignende måde er enhver troende fra evighed af kaldet til at være en »kristo-foros« = en som bærer Kristus ind i verden af i dag. Den samme Guds Søn, som blev

Marias barn, kommer til os i kommunionen, for ved os at blive nærværende blandt menneskene: ved vort eksempel, vor bøn, vort ord, ved hele vort væsen. Hvilken renhed, tro, lydlighed, kærlighed kræves da ikke af os efter Marias eksempel!

Kirken

I Marias efterfølgelse er kirken, (også den enkelte troende, uafhængig af køn), moder ved i tro at tage imod Guds ord og give det videre (LG 64). Maria forener de største troshemmeligheder i sig. »Mariadyrkelsen kalder derfor de troende til hendes søn, til hans offer og til Faderens kærlighed« (LG 64). Ved bestandig vækst i tro, håb og kærlighed og ved at søge og følge Guds vilje i alt kommer kirken (og også den enkelte troende) mere og mere til at ligne Maria. Endelig er Maria eksemplet på den kærlighed, »som alle bør være besjælet af, som virker med i kirkens apostoliske sendelse« (LG 65).

(Efter »Maria, Guds Moder i Kristi og Kirkens mysterium« 2. Vat. »Kirken« LG, kap. 8).

1. hvid. Tirsdag i 3. uge i påsken. (III Ps). Eller hvid. Josef, arbejderen. Påskepf. L.: Ap. G. 7,51-8,1a. Ev.: Joh. 6,30-35. *Fejrer man Josef, arbejderen, læses følgende tekster: Sankt Josefs pf. L.: (ad libitum) 1. Mos. 1,26-2,3 eller Kol. 3,14-15. 17,23-24. Ev.: (obligatorisk) Matt. 13,54-58.*
2. hvid. Onsdag i 3. uge i påsken. (III Ps). Athanasius, biskop og kirkelærer, († 373) (m). Påskepf. L.: Ap. G. 8,1b-8. Ev.: Joh. 6,35-40. (Evangeliem ad libitum (Athanasius): Matt. 10,22-25a.)
3. rød. Torsdag. Filip og Jacob, apostle (f). (III Ps). Gl. Ap. pf. L.: 1. Kor. 15,1-8; Sl. 19,2-3. 4-5ab. (Omk.: Deres tale er nået til jorderigs ende. Eller: Hallelujal) Ev.: Joh. 14,6-14.
4. hvid. Fredag i 3. uge i påsken. (III Ps). Påskepf. L.: Ap. G. 9,1-20. Ev.: Joh. 6,52-59.
5. hvid. Lørdag i 3. uge i påsken. (III Ps). Påskepf. L.: Ap. G. 9,31-42. Ev.: Joh. 6,60-69.
6. hvid. 4. søndag i påsken. (IV Ps). Gl. Cr. Påskepf. 1. L.: Ap. G. 2,14a. 36-41; Sl. 23,1-2. 3-4. 5. 6. (Omk.: Herren er min hyrde, mig skal intet fattes. Eller: Hallelujal) 2. L.: 1. Pet. 2,20b-25. Ev.: Joh. 10,1-10). *Bededag for præste- og ordenskald.*
7. hvid. Mandag i 4. uge i påsken. (IV Ps). Påskepf. L.: ap. G. 11,1-18. Ev.: Joh. 10,11-18.
8. hvid. Tirsdag i 4. uge i påsken. (IV Ps). Påskepf. L.: Ap. G. 11,19-26. Ev.: Joh. 10,22-30.
9. hvid. Onsdag i 4. uge i påsken. (IV Ps). Påskepf. L.: Ap. G. 12,24-13,5. Ev.: Joh. 12,44-50.
10. hvid. Torsdag i 4. uge i påsken. (IV Ps). Påskepf. L.: Ap. G. 13,13-25. Ev.: Joh. 13,16-20.
11. hvid. Fredag i 4. uge i påsken. (IV Ps). Påskepf. L.: ap. G. 13,26-33. Ev.: Joh. 14,1-6. (Store Bededag).
12. hvid. Lørdag i 4. uge i påsken. (IV Ps). Eller rød. Nereus og Achilleus, martyrer, († 1. årh.) eller rød. Pancratius, martyr, († 304). Påskepf. L.: Ap. G. 13,44-52. Ev.: Joh. 14,7-14.
13. hvid. 5. søndag i påsken. (I Ps). Gl. Cr. Påskepf. 1. L.: Ap. G. 6,1-7; Sl. 33,1-2. 4-5. 18-19. (Omk.: Din miskundhed være over os, Herre, såsom vi håber på dig. Eller: Hallelujal) 2. L.: 1. Pet. 2,4-9. Ev.: Joh. 14,1-12.
14. rød. Mandag. Mattias, apostle (f). (I Ps). Gl. Ap. pf. L.: Ap. G. 1,15-17. 20-26; Sl. 113,1-2. 3-4. 5-6. 7-8. (Omk.: Herren sætter ham mellem sit folks fyrster. Eller: Hallelujal) Ev.: Joh. 15,9-17.
15. hvid. Tirsdag i 5. uge i påsken. (I ps). Påskepf. L.: Ap. G. 14,19-28. Ev.: Joh. 14,27-31a.
16. hvid. Onsdag i 5. uge i påsken. (I Ps). Påskepf. L.: Ap. G. 15,1-6. Ev.: 15,1-8. *25-års dagen for biskop Hans L. Martensens bispevielse. Mindes i Menighedens Forbønner.*

17. hvid. Torsdag i 5. uge i påsken. (I Ps). IPåskepf. L.: Ap. G. 15,7-21. Ev.: Joh. 15,9-11.
18. rød. Fredag i 5. uge i påsken. (I Ps). Erik, martyr, († 1160) (m). Påskepf. L.: Ap. G. 15,22-31. Ev.: Joh. 15,12-17.
19. hvid. Lørdag i 5. uge i påsken. (I Ps). Eller rød. Johannes I, pave og martyr, († 526). Påskepf. L.: Ap. G. 16,1-10. Ev.: Joh. 15,18-21. *Valfart til Åsebakken.*
20. hvid. 6. søndag i påsken. (II Ps). Gl. Cr. Påskepf. 1. L.: Ap. G. 8,5-8. 14-17; Sl. 66,1-3a. 4-5. 6-7a. 16 + 20. (Omk.: Bryd ud i jubel for Gud, al jorden. Eller: Hallelujal) 2. L.: 1. Pet. 3,15-18. Ev.: Joh. 14,15-21. *Bernardin af Siena, præst, († 1444), fejres ikke. Kollekt for meddelelsesmidlerne.*
21. hvid. Mandag i 6. uge i påsken. (II Ps). Påskepf. L.: Ap. G. 16,11-15. Ev.: Joh. 15,26-16,4a.
22. hvid. Tirsdag i 6. uge i påsken. (II Ps). Påskepf. L.: Ap. G. 16,22-34. Ev.: Joh. 16,5-11.
23. hvid. Onsdag i 6. uge i påsken. (II Ps). Påskepf. L.: Ap. G. 17,15. 22-18,1. Ev.: Joh. 16,12-15.
24. hvid. Torsdag Kristi Himmelfart (h). Gl. Cr. Hf. pf. Påskelyset står fremme til og med pinse-dag. 1. L.: Ap. G. 1,1-11; Sl. 47,2-3. 6-7. 8-9. (Omk.: Gud steg op under jubel, Herren under hornets klang. Eller: Hallelujal) 2. L.: Ef. 1,17-23. Ev.: Matt. 28,16-20.
25. hvid. Fredag i 6. uge i påsken. (II Ps). Eller hvid. Beda den Ærværdige, præst og kirkelærer († 375). Eller hvid. Gregor VII, pave, († 1085). Eller hvid. Maria Magdalene af Pazzi, jomfru, († 1607). Påske- eller Hf. pf. L.: Ap. G. 18,9-18. Ev.: Joh. 16,20-23a.
26. hvid. Lørdag i 6. uge i påsken. (II Ps). Filip Neri, præst, († 1595) (m). Påske- eller Hf. pf. L.: Ap. G. 18,23-28. Ev.: Joh. 16,23b-28.
27. hvid. 7. søndag i påsken. (III Ps). Gl. Cr. Påske- eller Hf. pf. 1. L.: Ap. G. 1,12-14; Sl. 27,1. 4. 7-8 + 9a. (Omk.: Jeg er sikker på, at jeg skal skue Herrens godhed i de levendes land. Eller: Hallelujal) 2. L.: 1. Pet. 4,13-16. Ev.: Joh. 17,1-11a. *Augustin af Canterbury, biskop, († 605), fejres ikke.*
28. hvid. mandag i 7. uge i påsken. (III Ps). Påske- eller Hf. pf. L.: Ap. G. 19,1-8. Ev.: Joh. 16,29-33.
29. hvid. Tirsdag i 7. uge i påsken. (III Ps). Påske- eller Hf. pf. L.: Ap. G. 20,17-27. Ev.: Joh. 17,1-11a.
30. hvid. Onsdag i 7. uge i påsken. (III Ps). Påske- eller Hf. pf. L.: Ap. G. 20,28-38. Ev.: Joh. 17,11b-19.
31. hvid. Torsdag. Jomfru Marias Besøgelse (f). (III Ps). Gl. Jomfru Marias pf. L.: Zef. 3,14-18 eller Rom 12,9-16a; Sl.: Es. 12,2-3. 4bcd. 5-6. (Omk.: Stor i din midte er Israels Helligel) Ev.: Luk. 1,39-56.

Bøn - troens åndedræt

Retræte for mænd på Dalum 20.-24. august

Det er en klassisk vending at kalde bøn for troens åndedrag. Ligeså nødvendigt det er at trække vejret for at leve, ligeså nødvendigt er det at bede for at leve troens liv. Her tænkes ikke kun på de daglige morgen- og aftenbønner, men på et bønsliv.

Ja, men er et bønsliv ikke forbeholdt præster og ordensfolk? Kan almindelige lægfolk, der lever »i verden« udvikle et bønsliv, og har de behov for det?

har rigtigt lært at bede. På denne retræte vil jeg forsøge at tage problemerne omkring bøn op. Der vil både blive orientering om de forskellige former for bøn, men også praktisk vejledning i bøn og tilbud om individuel vejledning i bøn. Erfaringen viser nemlig, at man som regel har brug for at tale med nogen om sit personlige bønsliv for enten at komme rigtig igang eller for at komme videre. At bede kan sammenlignes med f.eks. at lære at spille på klaver. Der skal øvelse og vejledning til.

Bøn er ikke kun for de få

Hvis ens tro ikke kan overleve uden bøn, så har alle behov for virkelig at kunne bede, så er bøn ikke en specialitet for nogle få. I øvrigt er det et spørgsmål om man overhovedet kan blive specialist i bøn.

Men bøn skal læres! Problemet er netop at så få

Formålet med at bede er troens eget formål: at lære den treenige Gud personligt at kende. Denne retræte er for dig som ønsker at udvikle og uddybe din tro, uanset om du mener, at du ikke forstår dig på at bede. Prøv alligevel. Det er ønsket og den gode vilje, der tæller i vort forhold til Gud.

Lars Messerschmidt

Møder og arrangementer

ÅRETSLOPPEMARKED

27. maj 1990 fra kl. 11.00 til 15.00 på Nordvanggård, Blstrup Byvej 4, Birkerød

Ting og sager søges til loppemarkedet

Brugt tøj, isenkram, kunst, el-artikler, bøger (også udenlandske), møbler - kort sagt alt hvad der er omsætteligt og har en vis værdi. (Dog ikke hårde hvidevarer).

Vedrørende aflevering - ring venligst
42 32 36 40
Kan også afhentes

Tag familien med, kom og oplev markædstemningen, se en masse sjove ting og

GØR ET GODT KØB!!!

Katolsk Radio- og Fjernsynsklub for Storkøbenhavn

afholder sin årlige generalforsamling tirsdag den 22. maj 1990 kl. 20.00 i Englesalen, Jagtvejen 183, Østerbro.

Dagsorden ifølge vedtægterne.

Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være formanden Gerda Sørensen, Røddager Allé 38 B, 1. sal, 2610 Rødovre, i hænde senest tirsdag den 15. maj 1990.

Forslag til vedtægtsændringer kan dog først behandles på generalforsamlingen i 1991, da de i henhold til vedtægterne skal være indsendt senest den 1. marts.

Efter generalforsamlingen vil KVIP vise en film.

Gerda Sørensen
formand

Maria-andagter

holdes på søndagene i majmåneden i Skt. Augustins Kirke, Jagtvej 183, København den 6., 13., 20. og 27. maj kl. 16.30.

Aug. Ziggelaar S.J.

Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund

afholder sit årlige repræsentantskabsmøde den 26. maj 1990 kl. 10.45 i Rådssalen i radiohuset i København.

Lokalclubber og repræsentanter bedes snarest sende navne og adresser på de medlemmer, der skal repræsentere lokalclubberne til landsformanden, John S. Lundorf, Skovbyvej 14, 2740 Skovlunde.

Det sker på Magleås:

Ma. d. 30.4.-ti. d. 1.5.: Østtysk gruppe.

On. d. 2.-to. d. 3.5.: Det Tværkomm. Projektsamarb.

To. d. 3. og fr. d. 4.5.: Allerød pæd. psyk. rådgivning.

Lø. d. 5.5.:

Lokalhistorisk foren. i Birkerød.

Ti. d. 8.-on. d. 9.5.: Dansk Flygtningehjælp.

Fr. d. 11.-sø. d. 13.5.:

Tro og Lys.

Ma. d. 14.5.:

Frederiksborg Amts UK-forv.

Ti. d. 15.-fr. d. 18.5.:

Landsmøde for Ungdomsskolerne.

Fr. d. 18.-sø. d. 20.5.:

Biskop Hans L. Martensens jubilæum.

Ma. d. 21.-ti. d. 22.5.:

Hillerød komm. skoleforv.

To. d. 24.-sø. d. 27.5.:

Berliner Konference v/Katolsk Arbejder Aktion.

Lø. d. 26.-sø. d. 27.5.:

NeoKatekommunatet v/Jørgen Fog

Ma. d. 28.-fr. d. 1.6.:

Den journalist. efterudd.

Ti. d. 29.5.:

Allerød skoleforvaltning.

Har De husket Deres påskegave 1990

Bibler til Rumænien

Det danske Bibelselskab
Tlf. 33 12 78 35 Giro 9 000 488

Focolare Mariapoli '90

i Bøgersminde, Fælledvej 132, Dragør. Fredag d. 11. maj kl. 11 til søndag d. 13. maj kl. 18 inkl. aftensmad.

Tema: Helligåndens virke og Focolarebevægelsen. 3 dage med lejlighed til fordybelse, udveksling af erfaring, nyheder fra Focolare og rigelig tid til samvær. Fra kr. 100,- til kr. 170,- pr. døgn m. fuld pension.

Børn u. 6 år gratis. 6-12 år halv pris. Særligt program for børn. Alle oplysninger og hurtig tilmelding til: Focolare, Strindbergsvej 46, 2500 Valby. Tlf. 31 46 01 92. Giro Focolare nr. 5 87 93 61.

DUK-kalender

KUK-øst-weekend den 24.08.-26.08. 1990 i Maribo for alle KUKere og interesserede i øst og sydøst Danmark.

Alder: 10 år og opefter. Pris kr. 100,00 samt kr. 50,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 03.08. 1990.

KUK-vest-weekend den 07.09.-09.09. 1990 i Ålborg for alle KUKere og interesserede i Jylland og på Fyn.

Alder: 12 år og opefter. Pris kr. 100,00 samt kr. 75,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 17.08. 1990.

Skoleweekend den 14.09.-16.09. 1990 på Ømbyen for alle katolske elever i 6. klasse. En weekend med film, lege og spændende gudstjenester.

Pris kr. 160,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 24.08. 1990.

Ledertræning den 05.10.-07.10. 1990 på Ømbyen for alle landets KUK-ledere og potentielle KUK-ledere samt interesserede.

Pris kr. 160,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 14.09. 1990.

Troslærkursus den 14.10.-21.10. 1990 i Jerusalem, for de 18-25 årige. Pris kr. 5.000,00 fra København. Fællesrejse hertil kr. 110,00. Tilmelding + indbetaling af depositum på kr. 1.000,00 snarest - restgebyr senest den 15.08. 1990. Enkelte ledige pladser.

Troslærkursus den 15.10.-20.10. 1990 på Bastrup for de 14-18 årige. Pris kr. 500,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 24.09. 1990.

Børnelejr den 15.10.-20.10. 1990 på Ømbyen for de 7-13 årige. Pris kr. 500,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 24.09. 1990.

Musikweekend den 02.11.-04.11. 1990 på Ømbyen for musikinteresserede. Alder: 16 år og opefter. Pris kr. 160,00 samt 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 12.10. 1990.

Interspisning den 10.11. 1990 på Sct. Pauls skole i Tåstrup for alle nationale grupper og interesserede. Alder: Ca. 14 år og opefter. Tilmelding senest den 19.10. 1990.

Medarbejderledertræning den 30.11.-02.12. 1990 på Bissrup, Sjælland for repræsentanter, redaktioner og udvalg nedsat af DUK. Kurset er gratis for deltagere. Tilmelding senest den 09.11. 1990.

Åbent hus med julehygge onsdag den 19.12. 1990 kl. 14.00-17.00 på Sekretariatet.

Nytårslejr den 27.12. 1990-01.01. 1991 på Ømbyen for unge over 18 år samt familier med små børn. Pris kr. 500,00 samt 110,00 for fællesrejse (dog kr. 160,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 06.12. 1990.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig: _____

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. & by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse: ()

Ankommer selv: ()

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Pensionist-uger på Magleås!

Der er endnu nogle pladser til:

1. Pensionist-uge: den 17.-23. juni 1990

2. Pensionist-uge: den 12.-18. august 1990

Endnu engang tilbyder vi ophold i katolske omgivelser for dem, der ikke rejser så langt mere. Pris 1450 kr. for enkeltværelse og 1250 kr. for dobbeltværelse.

Vi håber på en uges dejligt samvær omkring messen og et let program. Der vil være foredrag, sangaften, udflugt med bus og meget andet. Enkelte programpunkter vil være ens på de to uger.

NB: Magleås har en del trapper og det forudsættes, at man er selvhjulpent.

Medarbejder ved katolsk orientering Kirsten Szarafin vil fortælle om: Lourdes - et valfartsted. Sølvmed Jørgen Dahlerup fortæller om og viser: Kirkesølv. Vi vil også besøge søstrene på Åsebakken. I første uge vil vi kunne stille spørgsmål og tale om livet i kloster. I anden uge vil besøget dreje sig om: Billedmeditation.

Udflugtsdagen i den ene uge vil gå til Nordvangård, hvor der er mulighed for at se kirke, børnehaver, kloster og plejehjem i samme lokalitet. Pastor Paul Honoré fra folkekirken har endnu engang stillet sig til rådighed og taler denne gang om: Martin A. Hansen, og overbibliotekar Ellen Marie Lebahn vil via litteraturen føre os: På rejse gennem Europa.

Til vores hyggelige sangaften deltager atter Filip Lange og de andre gode kendte kræfter.

I løbet af ugerne vil forskellige præster læse messe for os, og nogle også komme med indlæg. De vil bl.a. kunne møde pater Pierre Grégoire O.P., pastor Czeslaw Kozon, pastor Peter Nissen og biskoppens skolekonsulent pater Edward Stappers O.Præm.

Tilmelding sker til centerleder Elin Udam, Magleås på tlf. 42 81 07 15, samt ved indbetaling af depositum kr. 300 med check eller på giro (4 28 44 29) til:

»Pensionist-uge«
Magleås
Hæsterkøvej 6
3460 Birkerød

Yderligere oplysninger fås ved henvendelse til:

Jan Lange, Bakkevænget 21, 2820 Gentofte, tlf. 31 65 88 75.

Alle deltagere vil i god tid modtage endeligt program og deltagerliste.

Med venlig hilsen
Jan Lange
kursuskonsulent

Årets Dalum Retræte

for mænd afholdes på Dalum Kloster fra mandag den 20. august (ankomst senest kl. 17) til fredag den 24. august efter højmesse og morgenmad.

Under ledelse af sognepræst Lars Messerschmidt. Emne: Bøn - troens åndedræt.

Prisen for hele opholdet er kr. 675,-. Du tilmelder dig ved at indbetale kr. 100,- på giro 9 27 08 33 eller check til Børge Blans, Sejsvej 7, 8600 Silkeborg (tlf. 86 82 28 92 eller tlf. 98 93 10 74). Der ydes tilskud til opholdet.

Retræteudvalget: Bo Nyland Rasmussen, København. Edv. Gothen, Svendborg. Stig Kø-nig-Petersen, Odense. Jens Åge Ibsen, Sønderborg. Edm. Jensen, Frederikshavn. Børge Blans, Silkeborg (udvalgsformand).

Retræte for damer

afholdes på Dalum Kloster fra mandag den 3. september, med ankomst kl. 17 og slutter fredag den 7. september efter morgenmad og Eukaristi fejring.

Retrætens præst er pastor Peter Nissen. Emnet: Johannes Evangeliet.

Vor tro belyst ved hjælp af udvalgte stykker fra det fjerde evangelium. Retrætens samlende midtpunkt er den daglige fejring af den hl Eukaristi.

Pris pr. deltager ialt 650 kr. Der bedes ved tilmelding sendes et depositum på 100 kr. til: Agnetha Emmerich, Lahngade 11, 5000 Odense C.

Der kan søges om tilskud på samme adresse til retræten.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

50 års præstejubilæum

Kristi Himmelfarts dag, torsdag den 24. maj, fejrer pater Georg Heggum sit 50 års præstejubilæum.

Der er højmesse i Sankt Augustins Kirke på Jægtvej kl. 10 og derefter reception i Englesalen.

Radio Steno 107,9 MHz

Sct. Kjeldsg. 3, Kbh. Ø, giro 9 73 75 96. Hver mandag fra kl. 20 til 23.

Kl. 20: Magasinet - nyheder, meddelelser, musik og forskellige indslag, f.eks.:

7.5.: Om St. Bededag v/P. Rude

14.5.: Interview med biskoppen.

Kl. 21: Telefonprogram - lytterne kan ringe ind på 31 20 93 38. Emnerne er:

7.5.: Kirken og politik v/G. Bune Andersen og J. Jørgensen.

14.5.: Hvorfor gå i kirke? v/p. Jesper Fich samt nogle unge.

Kl. 22.30: Poststudium - Det ugentlige musikprogram, hvor vi præsenterer kirkelig og religiøs musik.

Busrejsen til Medjugorje

fra den 23/7-1/8 1990.

Kr. 1930,- incl. halvpension, endnu ledige pladser ved tilmelding på tlf. 86 99 13 12 eller tlf. 86 44 80 78.

Benny Blumensaat
28 Beaufort Street, Chelsea
London SW 3 5AA

Hushjælp søges

Moden og stabil dame søges til varigt job i lejlighed ved Svanemøllen Station, 3 timer ugentlig. Timeløn 60 kr. Telefon 31 29 27 72.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Den nordiske valfart til Lourdes

24. juli til 31. juli 1990, 8 dages flyrejse med fuld pension.

Pris på hotel kr. 5.000,-

Særpris for syge og handicappede på »Accueil«..... kr. 4.600,-

Gejstlig leder: Biskop Hans L. Martensen.

Læger, sygeplejersker, samaritter medfølger:

Program og tilmeldelser
Valfartskomiteen
Barsehøj 25, 2900 Hellerup
Telefon 31 65 63 41

Salg og service

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.

Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT 31 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 42 99 01 58

Annoncering:

Rubrikannoncer pr. mm kr. 3.50
Tekstsideannoncer pr. mm. pr. sp. kr. 4.50

BENZONS BEGRAVELSESFORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

31 69 86 81
DØGNET RUNDT



Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Aut.
el-installator
EL MOGENS LARSEN
Ramsbøllevej 31a 2200 København S
62 25 30 62 25 31

Malermester VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Murermester
Bernhardt Christiansen
Solbærvvej 8, Sabro.
Tlf. 86 94 82 10

Pianostemmer
Bernhard Hauber
31 68 19 59

Revision - Bogføring - Skat

- den Registrerede Revisor rådgiver

REGISTRERET REVISOR FRM
Jørgen Brangstrup
STØDEN 6-8, 2. SAL
REVISION 4000 ROSKILDE, 42 35 10 35

International festival i Rom

»Ungdom for en forenet verden«

Rom, (KIPA) - Enhed i verden er mulig. Netop ungdommens indsats for fred, retfærdige politiske og sociale strukturer og for naturens redning er nødvendig. Denne overbevisning kom til udtryk 31. marts-1. april på den internationale ungdomsfestival i Rom, arrangeret af »Ungdom for en forenet verden«, et af Focolare-bevægelsens initiativer. Pave Johannes Paul II deltog i programmet i en times tid og opmuntrede de unge til at følge hans budskab om fred, frihed og retfærdighed.

Omkring 16.000 unge var til stede i sportsanlægget PalaEur. De kom fra 86 forskellige nationer.

Ungdommens rolle i omvæltningerne

»Vores planet bevæger sig langsomt, men fast besluttet på enhed«, udtalte Chiara Lubich, grundlægger og formand for Focolare-bevægelsen i sin åbningstale. Hun henviste til de radikale ændringer i Østeuropa, i Mellemamerika og i Asien, og hun understregede ungdommens centrale betydning i alle disse ændringer.

At give verden »sjæl« gennem kærlighed. Dette er de unges særlige opgave, fordi den tror på muligheden for en bedre verden, sagde Chiara Lubich. Som forbillede fremhævede hun den kærlighed, som Jesus bragte til jorden. Det er ikke nok at møde andre med en venlig og velvillig holdning. Jesu kærlighed drejer sig om noget aktivt, der også kan være forbundet med anstrengelse og offer. »Den kræver uhyre meget, men den har også kraft til at forandre verden«, betonedes Lubich.

Unge fra alle 5 kontinenter fremstillede deres indsats for folkenes enhed gennem musik, dans og beretninger. De fortalte

om aktuelle begivenheder i Europa og forskellige lande i Den tredje Verden. Unge fra Polen, Tjekslovakiet og Rumænien gav øjensvidne-skildringer fra omvæltningerne de seneste måneder.

Berlinmuren og Tianmenpladsen

Unge fra Øst- og Vestberlin sang sammen om muren, der styrtede sammen. En gruppe fra Kina udtrykte i dans på den ene side smerten over den politiske situation i deres land og på den anden side håbet om forsoning gennem et af kærlighed præget engagement.

Den internationale ungdomsfestival har siden 1975 været gennemført hvert femte år i Rom med stor tilslutning. I 1985 deltog ikke alene katolske unge, men også muslimer, buddhister og ikke-troende. Det gennemgående tema ved alle festivaler er enhed i hele verden.



Der hørtes skarpe jødiske protester, da paven modtog PLO-chefen Yassir Arafat i audiens for tredje gang. Foto KN

Paven fordømmer overfor Arafat enhver form for vold

Protester fra Israels ambassade i Rom

Rom, (KIPA) - For tredje gang siden 1982 har pave Johannes Paul II modtaget lederen af den palæstinensiske befrielsesfront, Yassir Arafat i privataudiens. Paven imødekom Arafats ønske herom, fordi han vil opmuntre til alle forsøg på fred mellem israelere og palæstinensere. Mødet mellem paven og Arafat har imidlertid udløst protester fra jødisk side, blandt andet fra den israelske ambassadør i Rom.

Efter Johannes Paul II's opfattelse kan en løsning på konflikten mellem israelerne og palæstinenserne kun opnås gennem dialog. Brug af våben og terroraktioner bør aldrig bruges som midler til løsning af konflikten, udtalte paven under privataudiensen.

I en tale til Arafat fremhævede paven på ny sin særlige bekymring for situationen i det nære østen. Han udtalte endvidere håbet om, at man snart må nå til langvarig fred i retfærdighed og sikkerhed.

De jødiske protester drejer sig om »at det prin-

cipielt foruroliger og irriterer, at paven på ny modtager PLO-chefen uden endnu at have anerkendt staten Israel, siger professor Jean Halperin, som er leder af centret for de jødiske videnskaber i Genève.

Omstridt abortlov i Belgien

I nødsfald er abort mulig inden for de første 12 uger

Bryssel, (KIPA) - Efter 30 hidtil mislykkede forsøg i parlamentet har man nu med 7/8 flertal vedtaget at liberalisere loven om abort. Herefter er Irland det eneste land i det europæiske fællesskab, hvor fosterfordrivelse under enhver form er strafbar.

Efter den ny vedtagelse er abort stadig forbudt i Belgien, medmindre den svangre befinder sig i en nødsituation. I så fald kan abort finde sted inden for de første 12 uger af svangerskabet.

En nødsituation vil ifølge loven sige, at en kvinde

»vedholdende afviser« at gennemføre svangerskabet. En afbrydelse af svangerskabet kan tidligst foretages 6 dage efter det første lægebesøg, og lægen er forpligtet til at forklare den svangre, hvilke muligheder for hjælp, der eksisterer.

Den belgiske bispekonference har flere gange taget offentlig stilling til liberaliseringen af loven og afvist den. Trods tidligere forbud mod svangerskabsafbrydelse har der årligt været gennemført omkring 15.000 aborter i Belgien.

Den belgiske kong Baudouin har som bekendt vægret sig ved at underskrive loven af samvittighedsgrunde. For at undgå dette har han i en periode givet afkald på sine fuldmagter som statsoverhoved. Dette skridt har den belgiske bispekonference ikke ønsket at kommentere. Derimod betegner Vatikanets dagblad »Osservatore Romano« kongens reaktion som »en nobel gestus«.

Biskoppens gave til dronningen

Biskop Martensen sendte dronning Margrethe en lille lerkrukke som fødselsdagshilsen på Hendes Majestæts 50-års fødselsdag mandag den 16. april.

I brevet til dronning Margrethe skriver biskoppen: »Denne lille lerkrukke har nok ikke været »Abrahams Saltkar«, men krukken stammer fra den store Patriarks tid. Krukken er fundet i en bjerghule i Israel og er kommet til Danmark for ca. 30 år siden. Inden da er den blevet undersøgt på »The Israel Museum« i Jerusa-

lem, hvor forskerne skønnede, at krukken stammer fra Abrahams tid. Det specielle ved denne krukke er, at den har en lille hank.

Med denne gave, der minder om den store historie, hvoraf vi selv er en lille del, og om Abrahams tro, som også er blevet til velsignelse for os, sender jeg hjertelige lykønskninger fra Den katolske kirke i Danmark«.

Ud over denne gave, sendte biskop Martensen også 10.000 kr. til Dronningens Fond.

Arafat og ærkebiskop Capucci hos franciskanerne i Assisi

»Bed for Palæstina og for freden«

Assisi, (KIPA) - Lederen af den palæstinensiske befrielsesorganisation, PLO, Yassir Arafat har i Assisi opfordret til bøn for Palæstina, for Jerusalem og for freden. Arafat erklærer, at efter hans mening er man i dag freden nærmere, fordi der er større vilje til fred, »og mødet med paven har givet mig større håb«.

Franciskanerne over-

rakte Arafat som gave en flaske med jord fra Den hellige Franz's grav. Gaven skal symbolisere, at det palæstinensiske folk snart må have deres eget land, hvor de kan leve i fred, sagde franciskanerpateren Giulio Berrettoni. Han bad samtidig PLO-lederen om at sprede jorden ud over det »alvorligt forpinte« hellige land for således med Den hellige Franz's forbøn at åbne

hjerterne hos de mennesker, der er indblandet i konflikten, med henblik på at finde en retfærdig løsning.

Arafat lovede at sprede jorden i Betlehem og nærheden af Jerusalem.

Under mødet i Assisi var også biskoppen af Assisi-Nocera, Sergio Gore og den med Rom unerede melkitiske ærkebiskop Hilarion Capucci til stede.

katolsk orientering

Udgiver: Ansgarstiftelsen.
Redaktion:
Pastor Willem Wuyts (ansvarsh. redaktør).
Konsulent Hans Jørgen Johansen (redaktør).
Journalist Knud Helsted Kluge (red. sekretær).

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3.
DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax 31 24 49 75
Redaktionelle medarbejdere:
Kirsten Szarafin og Ruth Plum.
Tryk: Ny Dag, DK-4900 Nakskov. Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes 16. maj

Pastoralrådsmøde på Sostrup, side 2

Hvordan underviser man en konvertit, side 5

25 år biskop, side 6-7

Organtransplantation, side 8

Paven i Tjekkoslaviet, side 9

Påskenen fejret i overfyldte kirker i Østeuropa, men ikke i Mellemøsten

Rom, Sofia, Beirut, Jerusalem, (KIPA) - De kristne har overalt i verden fejret Kristi opstandelse i påsken. Især i Østeuropa var kirkebygningerne fyldt til sidste plads, hvor de kristne for første gang siden diktaturernes fald kunne fejre påske.

I Bulgarien blev påsken for første gang i 45 år fejret som officiel fest. Mens den ortodokse patriark Maxim fejrede midnatsmesse i Sofias Alexander Nevski-katedral, deltog 70.000 mennesker i en friluftsmesse i den indre by, som oppositionen hav-

de indbudt til. Påsken i år havde også mening som »Frihedens og demokratiets genopstandelse i Bulgarien«, sagde pater *Christofer Sabev*.

Fest i Litauen, Ukraine og Rumænien

Også i Litauen var kirkerne overfyldte. Det samme var tilfældet i Ukraine og i Rumænien. Det sovjetiske fjernsyn transmitterede pavens påskegudstjeneste og hans velsignelse »Urbi et orbi«. Den ortodokse kirkes synode i Rumænien udtalte: »For første gang efter 45 års slaveri under et ateistisk diktatur kan det rumænske folk nu fejre påske i frihed«.

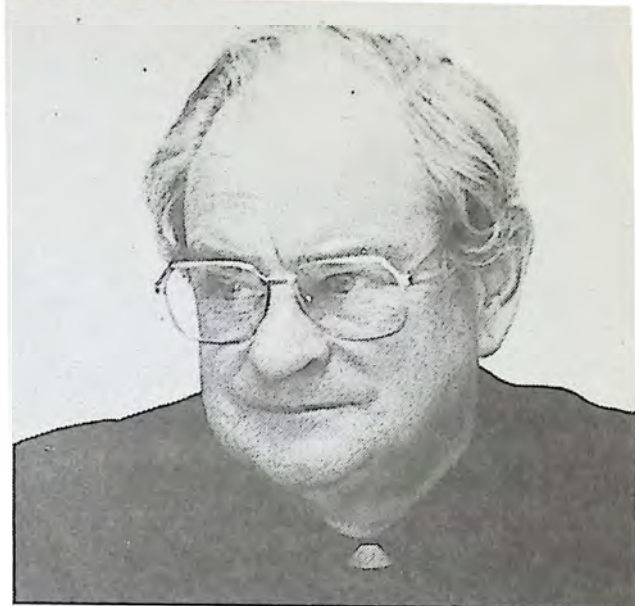
Borgerkrig mellem kristne falanger

I Beirut var kirkerne denne gang næsten tomme efter kampene mellem rivaliserende kristne grupper. I den kristne bydel Ashrafiye deltog kun nogle få hundrede mod flere tusinde de tidligere år.

Den maronitiske patriark *Nasrallah Sfeir* erklærede under henvisning til den fortsatte udvandring af kristne sin bekymring for det kristne fællesskabs beståen. »Alle kristnes skæbne i det nære Østen trues af kampene mellem hæren, general Aoun og de libanesiske militser, som nu i to måneder systematisk har ødelagt det kristne Libanon. Over halvdelen af den kristne befolkning har allerede forladt Libanon. Når krigen en gang ophører, er der ikke flere tilbage«.

Protestlukning af kirker i Jerusalem

Påskefesten i Det hellige Land blev overskygget af de seneste konfrontationer mellem militante jødiske bosættere og kristne i den gamle del af Jerusalem. Den latinske patriark af Jerusalem, *Michel Sabbah* udtalte under en gudstjeneste i gravkirken stor bekymring for freden og de kristnes tilstedeværelse i Det hellige Land.



Den 16. maj er det 25 år siden Hans L. Martensen blev bispesviet. Vi bringer en billedmontage på side 6-7.

Vatikanets underskud

Rom, (KIPA) - Vatikanets underskud vokser stadig. Ifølge en officiel meddelelse i midten af marts regner man i 1990 med indtægter på 66,5 millioner dollars, men udgifter på omkring 152 millioner dollars, heraf ca. 70 millioner i personale-omkostninger.

Det giver et underskud på godt 85 millioner dollars.

I 1988 blev underskuddet på 43,5 millioner dollars, som dog blev dækket af »Peterspenge« fra katolikkerne på i alt 52,9 millioner.

Kardinalsrådet, der tager sig af Pavestolens økonomi, udtrykker sin »dybe bekymring« over situationen. Uden øgede bidrag fra universalkirken vil det blive vanskeligt for Pavestolen at dække de uundgåelige udgifter, - trods alle spareforanstaltninger, som i øvrigt vil blive forstærkede, hedder det i den officielle meddelelse.

Moder Teresa træder tilbage

Rom, (KIPA) - Den 79-årige grundlægger af »Næstekærlighedens missionærer«, *Moder Teresa* fra Calcutta er trådt tilbage som ordenens øverste leder. Den 11. april blev det officielt meddelt i Rom, at pave *Johannes Paul II* har imødekommet *Moder Teresas* ønske. En ny leder vil blive valgt på søsterfællesskabets generalmøde til efteråret. Ordenen har mere end 350 ordenshuse og omfatter omkring 2.900 søstre over hele verden.

Det er ikke så vigtigt, hvem der bliver min efterfølger. Det afgørende er, »at der er nok af arbejde for os, som vi kan udføre til Guds større ære«, fortsætter *Moder Teresa*.

Tvivel om ægthed i Medjugorje

Rom, (KIPA) - De påståede Maria-visioner i det jugoslaviske Medjugorje er efter den lokale biskops opfattelse ikke ægte. Biskoppen af Mostar-Duvno, *Pavao Zanic* erklærer i forbindelse med forelæggelsen af en dokumentation i Rom, at der i forbindelse med de »falske visioner« har udviklet sig »religiøs blindhed og religiøs fanatisme«.

Biskoppen fremhæver, at han med sin dokumentation vil fremskynde en undersøgelse af de påståede visioner ved en kommission under den jugoslaviske bispekonference. Selv har han aldrig troet på de seks unge menneskers beretninger, ifølge hvilke de siden den 24. juni 1981 gentagne gange har set Gudsmoder.

Høj alder og svigtende helbred

Også efter sin tilbagetræden vil *Moder Teresa* tage sig af syge og nødlidende. »Min tilbagetræden fra ledelsen vil give mig mere tid til at drage omsorg for de fattige«, udtaler hun. Som begrundelse for sin tilbagetræden nævner hun selv sin høje alder og svigtende helbred.

Det bekymrer hende, at millioner af mennesker stadig sulter og mangler tag over hovedet. »Når jeg tænker på dette, står det mig klart, hvor lidt jeg har kunnet udrette af det, som Gud har ventet af mig«, siger hun.



Lørdag i påskeugen blev Per Dolmer præsteviet i Skt. Mariækirken i Aalborg. Se side 3. Foto: W. Wuyts.

Store opgaver prægede det netop afgåede pastoralråd

Det ny pastoralråd påbegyndte sin periode 12. maj

Den 6. pastoralrådsperiode er netop påbegyndt med det ny råds første møde i Sostrup i weekenden den 12. og 13. maj. I beretningen fra det netop afgåede råd fremhæves en række meget store arbejdsopgaver, som prægede dette råd:

- Biskoppens 60 års fødselsdag i august 1988.
- Niels Steensens saligkåring i oktober 1988.
- Pavens besøg sidste år.
- Retningslinier for »katolsk orientering«
- Dekret om DUK som bispeddømmets initiativ vedr. ungdomsarbejdet.

Hovedemner

Rapporten omtaler desuden de hovedemner, der har været oppe i den netop overståede 4-års periode:

- *Menighedens liv og kald* i lyset af Det andet Vatikanconcil.

- *Udvalg vedr. valgprocedure* for valg til menighedsråd og pastoralråd.

Udvalget så på en forenkling af reglerne samt for at dispensere bestemte grupper til valg.

- *Udvalg om hvilke værdier og kundskaber børnene i katolske skoler skal have med sig ind i det 20. århundrede.* Dette udvalg redigerede en bog om samme emne.

- *Småbørn og forældre.*

- *Fremmedsprogede katolikkers pastorale behov.*

Desuden nævner rapporten, at kirkebidragsordningen og de katolske skoler har været til drøftelse.

Økonomi

Det er også med lidt stolthed, at rådet kan præsentere bispeddømmets driftsregnskab over den 4-årige periode. Regnskabet udviser nemlig et overskud for hvert af årene, såfremt de særlige indtægter og udgifter fra ind- og udland medtages. Heraf er en del formålsbestemt og kan af

den grund ikke i deres helhed medregnes i driftsregnskabet.

I tabellerne nedenfor ses, at der trods de stigende udgifter i perioden har indtægterne nogenlunde kunnet følge med. En nærmere redegørelse for bispeddømmets økonomi bringes i »katolsk orientering«, så snart det samlede regnskab foreligger.



Pastoralrådets næstformand, Georg Høhling stillede ikke op til pastoralrådet, da han søgte stillingen som skoleleder på Sct. Josephsøstrenes skole i Ordrup. Han tiltræder denne stilling 1. august.

Kirkebidragsordningen

Ifølge rapporten fra pastoralrådet udviser tallene fra kirkebidragsordningen (se tabellen nedenfor) en stigende tendens, idet bidraget er steget fra godt 4 mio. kr. til 4,4 mio. kr. i den forløbne 4-års periode. Men denne stigning på

ca. 10% er næppe nok til at modvirke den almindelige prisudvikling i samfundet.

Overraskende for mange er måske, at kollekter, gaver og sognebidrag overstiger kirkebidraget. Fra 1986 til 1989 er der således en stigning fra 4,1 mio. til knap 6,6 mio. kr., d.v.s. en indtægtsfremgang på mere end 50%.

Af tabellen fremgår det også, at beløbet, der afsættes til betrængte menigheder er i stærk stigning. Fra 1986 til 1989 er dette

beløb forhøjet fra 600.000 kr. til knap 900.000 kr.

Af kirkebidraget går 60% direkte tilbage til sognene, medens de 40% bruges dels til støtte af vanskeligt stillede menigheder og dels til dækning af ordningens omkostninger. Restbeløbet indgår til dækning af en række af bispeddømmets fællesopgaver såsom ungdomsarbejdet, udgivelse af katekisk materiale, udgivelse af »katolsk orientering«, drift af kursus og lejrcentre m.v.

kk

Bispeddømmets ordinære driftsregnskab i 1.000 kr.

	1986	1987	1988	1989
Indtægter.....	11.056	12.658	14.981	14.823
Udgifter.....	10.635	11.888	13.170	15.118
Resultat.....	421	770	1.811	+295

Særlige indtægter og udgifter fra ind- og udland i 1.000 kr.

	1986	1987	1988	1989
Indtægter.....	14.282	1.149	1.324	3.354
Udgifter.....	554	758	351	787
Resultat.....	13.728	391	973	2.567

Kirkebidragsordningen i 1.000 kr.

	1986	1987	1988	1989
Kirkebidrag.....	4.016	4.103	4.231	4.400
Kollekter, gaver, sognebidrag.....	4.113	5.181	8.228	6.545
Tilskud til sogne af de 40%.....	662	759	549	876

Trosformidling og katekese bør prioriteres højt

- mener det tidligere forretningsudvalg for pastoralrådet

Trosformidling og katekese bør prioriteres højt i den netop indledte pastoralrådssamling, mener det netop afgåede forretningsudvalg, som i Storebededagsweekenden aflagde beretning over for det nye råd. Udvalget henviser til de 6 heldagsmøder, som biskoppen og Kateketcen-

tralen har holdt for menighederne uden for Storkøbenhavn i løbet af vinteren 1990.

I rapporten omtales også det dekret, som gør DUK til »bispeddømmets initiativ vedr. ungdomsarbejdet«. Dekretet blev underskrevet af biskoppen 23. januar 1990. Forret-

ningsudvalget understreger, at andet ungdomsarbejde i bispeddømmet, f.eks. de katolske spejdere stadig nyder status og opmærksomhed, som de hidtil har gjort.

Nordkat

Beretningen nævner desuden Nordkat-mødet på

Magleås 16.-18. marts, hvor de fleste fra forretningsudvalget deltog. Dette møde samlede repræsentanter fra de 5 nordiske lande, hvor man udvekslede erfaringer om lægfolkets virksomhed i den katolske kirke i Norden.

Foruden forretningsudvalget deltog medlemmer fra AC, Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund, Danmarks Katolske Kvindesforbund og enkelte andre.

Mediemedarbejder

Udvalget nævner desuden, at Niels Steensens Kollegium og Niels Steensens Gymnasium for en stor del af 1990 har ansat en mediemedarbejder, som tager sig af de elektroniske medier Radio Steno og KVIP (Katolsk Videoproduktion). Biskoppen har på forretningsudvalgets foranledning bevilget tilskud til denne forsøgsordning.

Skt. Andreas Bibliotek

Det har i flere år været et ønske både fra Københavns Universitet og fra katolsk side at udnytte den meget fine bogsamling fra Skt. Andreas Bibliotek bed-

re, siges det i rapporten. Efter forhandlinger med universitetet er en flytning af hovedparten af biblioteket til universitetets lokaler midt i København nu nært forestående. Det forventes, at flytningen sker i løbet af året.

Sogne

I Tåstrup arbejdes der på, at kirke, præstegård og menighedslokaler placeres i nærheden af Skt. Pauls Skole i Høje Tåstrup. Et udvalg fra menigheden og pastoralrådets forretningsudvalg samt medarbejdere fra Katolsk Bispekontor har set på forskellige projekter for en eventuel ud-flytning.

I Kolding fratræder Georg Bertling som sognepræst 1. august i år, men han bliver boende i præstegården. Til den kommende sognepræst Henri Kerkhofs har Ansgarstiftelsen købt en ejendom direkte over for kirken. Forretningsudvalget har som biskoppens økonomiske råd anbefalet denne løsning.

En anonym gave på 90.000 kr. har gjort det muligt at få repareret kirketårnene på Skt. Mariæ Kirke i Aalborg.

I Hjørring har Ansgarstiftelsen købt et tidligere stenhuggeri, som menigheden nu ved hjælp af frivillig arbejdskraft er ved at ombygge til en kirke. En anonym gave på 850.000 kr. har medvirket til, at dette projekt er igangsat.

For 1990 er afsat 900.000 kr. af kirkebidragsordningens solidariske del, som kan benyttes af økonomisk svagere stillede sogne. Der er indtil nu disponeret over 600.000 kr., oplyses det.

Støtte fra Bonifatiuswerk

I 1989 støttede »De tyske katolikkers Bonifatiuswerk« bispeddømmet med 1,8 mio. DM, altså knap 7,2 mio. kr. Følgende kirker har modtaget tilskud til renovering og vedligeholdelse: Skt. Ansgars Kirke i København samt kirkerne i Maribo, Hvidovre, Fredericia, Aalborg, Horsens, Hjørring og Roskilde.

Desuden har Magleås modtaget et beløb til renovering og etablering af badeværelser. Også Kateketcentralen, Liturgisk Sekretariat og DUK har modtaget tilskud.

kk



I weekenden den 28. og 29. april holdt bestyrelsen for lægmandsorganisationen »Europæisk Forum« møde på Magleås for at planlægge dens plenarforsamling, som afholdes i juli måned i Wien. Temaet for denne konference er »Mod år 2000 - Et mere menneskeligt Europa en udfordring for kristne«. Dette tema blev i øvrigt fremlagt og debatteret på NORDKAT-mødet - den nordiske lægmandsorganisation - på Magleås i begyndelsen af april. Bestyrelsen ankom til Magleås allerede fredag, hvor dens danske medlem, Ellen Marie Lebahn havde inviteret en række lægfolk til en sammenkomst på kursuscenteret. Både biskop Martensen og generalvikar Paul Marx deltog. Billedet viser Ellen Marie Lebahn (t.v.) ved velkomsten. T.h. ses Claus Munk Plum, Europæisk Forums tidligere bestyrelsesmedlem.



Efter vielsen modtog Per Dolmer lykønskninger fra familie, venner og menighed. Foto Willem Wuyts.

Per Dolmer præsteviet

i Sankt Mariæ kirke i Aalborg

Blandt gæsterne var biskop Henrik Christiansen

Lørdag den 21. april blev en stor dag for Aalborg og de menigheder, der betjenes fra Aalborg, især Frederikshavn, som nu får egen fastboende præst i *Per Dolmer*.

Skt. Mariækirken var fyldt til sidste ståplads, da indgangsprocessionen med de koncelebrerende præster og biskoppen drog op mod deres pladser omkring altret.

Blandt de mange gæster var biskoppen over Aalborg stift *Henrik Christiansen*.

Spiltet kirke

Ordets gudstjeneste blev indledt med salmen »Denne er dagen, som Herren har gjort«. Alle tre læsninger havde vidnesbyrdet om Kristi opstandelse som tema. Den første tekst fra

Apostlenes Gerninger 10, 37.43 blev læst op af Pers ægtefælle *Tinna Dolmer*, den anden fra Peters første 4,7-11 af deres søn *Peter*. *Pater Allen Courteau OMI*, Viborg, læste evangeliet fra Johannes 15,9-17.

I sin prædiken tog biskop *Martensen* sit udgangspunkt i den økumeniske problematik og dens følger, især kirkernes manglende anerkendelse af hinandens embeder, der havde skylden for, at præsten *Per Dolmer* skulle præstevies igen. En ordination til præst i Den danske Folkekirke fornægter ikke, at ved bruddet med Rom i 1536 blev også den apostoliske succession afbrudt. *Per Dolmer* har erfaret denne splittelse i sit eget kald. Efter sin konversion til den katolske

kirke længtes han efter fortsat at kunne virke som præst. Med Roms tilladelse er det nu blevet muligt at fortsætte dette kald.

Under frembæring af gaverne og senere under altergangen sang *Pro Musica*-koret fra Aalborg Katedralskole under ledelse af lektor *Bjarne Troelsen*. Ved orglet lektorens ægtefælle *Inger Marie Troelsen*.

Efter kommunionen sang menigheden »Påskeblomst, hvad vil du her?« Udgangsprocessionen blev ledsaget af hymnen »Store Gud, vi lover dig«.

Gaver og takketal

Efter messen myldrede kirkefolket ind i skolens festsal, hvor *Per Dolmer* modtog lykønskninger og gaver fra nær og fjern.

ww

Omvalget i Lyngby gav ingen ændringer til pastoralrådet

Også omvalg i Søborg til menighedsrådet

Omvalget til pastoralrådet i Lyngby 5. og 6. maj gav ingen mærkbare ændringer for de kandidater, der var valgt ifølge resultatet fra valget 1. april, og som blev offentliggjort i »katolsk orientering« nummer 7 den 11. april.

Omvalget gav følgende stemmetal for kandidaterne: *Birgit Wohlert* 30, *Ole Meyer* 29, *Jan Lange* 27, *Peter Ryom* 16 og *Jacob Thomsen* 14.

Det betyder, når resultaterne fra hele pastoralenheten, d.v.s. menighederne fra Ordrup, Søborg,

Hellerup og Lyngby lægges sammen er følgende valgt:

Jan Lange 212 stemmer
Peter Ryom 157 stemmer
Jacob Thomsen 126 stemmer.

De to sidste kandidater er valgt som henholdsvis 1. og 2. suppleant, nemlig:

Birgit Wohlert med 117 og *Ole Meyer* med 66 stemmer. Der var omvalg p.g.a. en valgteknisk fejl.

Menighedsrådsvalg i Søborg

Omvalg til menighedsråd i

Søborg fandt sted den 22. april p.g.a. en valgteknisk fejl 1. april. Kandidaterne, der blev valgt til menighedsrådet fik følgende stemmer:

Lene Ottesen-Støtt 21
Ove Leerbeck 16
Ketil Perstrup 9
Jørgen Larsen 8

Som suppleanter blev valgt:

Torben Wedervang-Jensen 7 stemmer
Matthias K. Jürgensen 7 stemmer og
Kate Christiansen 5 stemmer.

kk

Nordiske redaktører ved katolske blade mødtes med Den Nordiske Bispekonference



Biskop Verschuren, Helsinki ledede som præsident bispekonferencens møde i Oslo. Fotos Knud Kluge.

For første gang nogensinde var redaktører ved de katolske blade og tidsskrifter til møde med Den nordiske Bispekonference, hvor Vatikanets retningslinier for katolske medier samt forskellige mere praktisk betonedede emner blev drøftet. Mødet, der varede i 4 timer, blev afholdt uden for Oslo onsdag den 25. april. 4 redaktører fra Danmark, Norge, Sverige og Finland deltog i mødet med de 7 nordiske biskopper.

Fuld journalistisk frihed

Den nordiske Bispekonference havde ikke noget ønske om at udarbejde fælles retningslinier på grundlag af Vatikanets pastoralinstruktion »Communio et progressio«. Biskopperne havde fuld forståelse for, at redaktørerne i deres arbejde måtte

have fuld journalistisk frihed, men de fastholdt at ville skelne mellem blade, som katolikkerne abonnerer på og blade, som tilsendes alle katolske husstande, som det er tilfældet i Danmark, Norge, Island og Finland. I det sidste tilfælde må redaktionerne tage hensyn til bladets læsere – et hensyn som i øvrigt ikke nævnes i »Communio et Progressio«.

Biskopperne blev desuden orienteret om den nydannede katolske journalistforening »Nordisk UCIP«, som er tilsluttet verdensunionen af katolske journalister. Nordisk UCIP blev dannet i februar i år i Stockholm, og det er planen at der én gang årligt skal holdes et journalistmøde i en af de nordiske hovedstæder. Nordisk UCIP vil søge at skabe kontakter til de baltiske

lande, som betragtes som en del af Norden. Redaktørerne fik på en forespørgsel biskoppernes støtte i, at katolske redaktører én gang årligt kunne mødes for at drøfte fællesnordiske anliggender. Det er hensigten, at dette møde afholdes i forbindelse med Nordisk Ucip mødet. Næste år holdes det i Helsinki.

Samarbejde med bispekonferencen

Et nærmere samarbejde mellem Den nordiske Bispekonference og de katolske blade og tidsskrifter i Norden blev også drøftet, især med hensyn til at gøre pressemeddelelser fra konferencens årlige møde mere indholdsrigt.

Nyheder via computer

Biskopperne blev også præsenteret for et forslag om at redaktionerne via computer tilslutter sig en katolsk nyhedsdatabase, således at nyheder fra de katolske nyhedsbureauer KIPA, KNA og KATH-PRESS kan tilgå redaktionerne hurtigere. Både Finland og Sverige har planer om en katolsk pressetjeneste. Biskopperne var positive over for ideen, men ønskede at redaktørerne nærmere undersøgte bl.a. økonomien i det.

De deltagende redaktører var *Unni Klepper Joyn*, Skt. Olav i Norge, *Pehr Thorell*, Katolsk Kyrkotidning i Sverige, *Peniti Laukama*, Fides og Katolsk Informationstjeneste i Finland samt *Knud Kluge*, »katolsk orientering«.

kk



»Fides« fra Helsinki, »katolsk orientering« fra Danmark, »Katolsk Kyrkotidning« fra Sverige og »Skt. Olav« fra Norge var repræsenteret med en redaktør med mødet med de 7 nordiske biskopper. »Merki Krossins« fra Island havde ikke mulighed for at sende en redaktør.

Kommunionserstatning for småbørn! Hvem kan give et råd?

I det tyske blad »Gottesdienst« nr. 3 stod et indlæg fra en præst med følgende indhold:

»Forældre med småbørn er sædvanligvis intet problem i vore menighedsgudstjenester, også når børnene løber lidt omkring. At barnet græder eller på anden måde gør sig bemærket er normalt og bliver accepteret af menigheden. Problemet begynder først ved kommunionen. En moder kommer med sit 3-årige barn til kommunion. Moderen får hostien og barnet et kors-tegn. Det går normalt godt, men så kommer der en protest: »Jeg vil ikke have et korstegn, men brødet.« »Hvorfor kan jeg ikke få det.« »Hvis jeg ikke kan få det, så giv mig halvdelen af dit, mor.« Tårer, skuffelse og børne-

ne vil ikke mere komme op til kommunionen, den gælder jo ikke for dem.

En femårig kom efter samtale med forældrene til en tidlig førstekommu-nion, men hvad gør man med en treårig. Jeg har sagt til forældrene, at de med barnet efter messen kunne komme ind i sakristiet, hvor barnet kunne få et »prøvebrød«. I den senere tid har jeg haft en skål med ukonsakrerede hostier stående på kom-munionsbænken og derfra kan de små børn få deres brød. Jeg har set mødre, der har delt deres hostie med barnet, og har spurgt mig, om jeg ikke lige så godt kunne have givet barnet en hostie! Præsten spørger, om andre har haft de samme problemer, om de har en bedre løsning.

Jeg ved ikke, hvor ofte

det forekommer i Danmark, men jeg har oplevet det i en menighed, hvor barnet ved hver gudstjeneste råbte og skreg for at få brødet.«

I »Gottesdienst« nr. 7 kom der adskillige svar fra andre præster. Man anførte: Bl.a. er det absolut nødvendigt, at børn skal have alt, hvad de voksne får?

En anden giver barnet en erstatning - en lille plæsk (brød). En tredje, en ministrant giver en rund hvid bonbon.

Der er en præst, der mener, at man må kunne forklare barnet, hvorfor det skal vente. Med samme begrundelse, som angivet først. En fortæller, at han, når han giver barnet korstegnet siger: »Jesus elsker dig«.

Fleere mener, at det er

forkert at tale om erstatning. Overskriften er dårligt valgt, for der gives ingen erstatning for Herrens Legeme. En præst siger, at hvis barnet er utilfreds, så tager jeg det i hånden og siger et par ord til det. Ved familiegudstjenester får børnene ofte en lille ting - et lys, et Nikolaus-brød, en frugt el. lign. Så er der en præst, der henviser til den kristne initiation (at man bliver kristen). I århundrede var det både i kirken i Vest og

i Øst (det praktiseres stadig i østkirken) almindeligt, at man havde dåbskommunion. At også de umyndige modtog dåbskommunionen var for den hellige Augustin en selvfølge.

Paul VI har givet forældrene mulighed for at lade børnene komme til førstekommu-nion, når de fandt det passende. Endelig er der en præst, der siger: »Kristus har sagt: »Lad de små børn komme til mig.« Hvad ville Kristus selv ha-

ve gjort?« Denne præst giver den, der ledsager barnet en ekstra hostie, så kan vedkommende selv give den til barnet eller spise den selv!

Dermed sluttede man debatten i »Gottesdienst«.

Jeg spørger: Gælder det ikke mere, at barnet kan komme til førstekommu-nion, når det kan skelne mellem det eukaristiske brød og almindeligt brød. Står dette ikke stadig fast? Hvad siger kirkeretten?

Lily Fausbøll

Præster er anderledes og bør gå med præsteflip

Vor kirke har altid været forskellig fra de øvrige. Der var noget særligt over den, og det var noget særligt, noget unikt og specielt at være katolik. Vor liturgi var med alle dens fordele og ulemper også enestående. Muligvis har det været nødvendigt at foretage ændringer, men efter min mening behøvede de ikke at være så drastiske.

Vore præster var også anderledes, og en af de ting, der adskilte dem fra andre mennesker og fra andre præster, var deres påklædning. Jeg anerkender, at præstekjolen var upraktisk, og jeg synes derfor, det er ganske udmærket, at præsterne ikke længere skal bære den uden for de rent kirkelige rammer. Imidlertid finder jeg det trist, at vore præster efter at have »smidt« præstekjolen ikke længere ønsker at give sig til kende, at vedkende sig, at de er præster i en kirke, der i henhold til vor trosbekendelse er »hellig, katolsk og apostolsk«.

Så vidt jeg ved, er det Hans Helligheds ønske, at

katolske præster i civilt giver sig til kende ved at bære den karakteristiske præsteflip, hvilket jeg finder særdeles positivt. En katolsk præst er enestående; han er ikke som andre mennesker. Han er udvalgt og har forladt alt og alle for at følge Mesteren. Der er mange situationer i Evangeliet, der beskriver dem, der følger Mesteren, men lad mig her nøjes med at citere en enkelt:

»Da sagde Jesus til sine disciple: »Hvis nogen vil gå i mit spor, skal han fornægte sig selv og tage sit kors op og følge mig!« (Matt. 16,24).

Derfor er en katolsk præst anderledes, ikke kun åndeligt men også i den måde, hvorpå han fremtræder offentligt.

Alt dette bringer mig til præstevielse af en diakon den 10. marts i år. Ordinationen er et af de vigtigste sakramenter i vor kirke, og et sakramente, der kun gives til de udvalgte. Det var derfor en stor overraskelse for mig at se den nyordnede præst klædt fuldstændigt i civilt tøj kort efter ordinationen uden nogen som helst an-

givelse af, at han var blevet præst i en enestående kirke, Den katolske Kirke.

Jeg ved godt, at *Thomas a Kempis* sagde: »Klæder skaber ikke folk...«, men en klog person har senere tilføjet, at »de bidrager til det!«

Det er sørgeligt, at forandringerne har ført til en sådan situation, og at vi ikke længere skiller os ud fra andre religioner, snarere tværtimod, for det er mit indtryk, at nogle lutheranere forsøger at vende tilbage til situationen før reformationen. Nogle, især svenske, præster bærer med stolthed præstekraven og er ikke bange for at give sig til kende som personer, der repræsenterer en kirke, en Gud.

Ja, så fik jeg lidt afløb for mine følelser, som ikke må forveksles med vrede, men derimod skuffelse, for det gør mig meget ondt at se, at vore præster ikke længere ønsker, verden skal vide, at de er udvalgte. Det er en skam, og det sker mod vor paves ønske.

Miguel Fargas

Hjælp til selvhjælp

Kære Bent Petersen

Dit indlæg i »katolsk orientering« minder mig om mit eget tidligere indlæg i bladet fra 12. december 84 - glemt af alle. Imidlertid fik jeg ligesom dig et kærligt og velment svar fra Willem Wuyts, som jeg virkelig har prøvet at lægge mig på sinde.

I stedet for at længes efter en latinsk messe, som næppe nogen præst i dag ville kunne stave sig igennem, bør du glæde dig over at deltage i messen på dansk. Hvis du går fra kirke til kirke, vil du kunne opleve mange afskyninger af dit modersmål, som du slet ikke var klar over eksisterede; det er ikke kun bornholmsk, der lyder ejendommeligt. I nogle kirker tror du måske, du er gået forkert; det lyder som kinesisk med

tibetansk accent - men det er det ikke, det er messen på dit modersmål.

Samtidig kan du glæde dig over søndag efter søndag at være fri for at høre den helt forældede, mosbegroede gregorianske jammemusik og i stedet deltage fuldstemmigt i en ægte dansk messe, som i sandhed er lettilgængelig for alle. Glæd dig over de mange salmer, vi i dag synger i stedet for den gregorianske musik - ikke dem, man kalder »den danske salmeskat«, men søde konvertitsalmer fra århundredskiftet; de passer så godt til vor ægte danske messe.

Det sker jo trods alt, at der anvendes lidt latin i kirken - ikke meget, så menigheden bliver klar over, hvad der sker - du vil

også lægge mærke til, at man omhyggeligt har søget for, at der ingen oversættelser er mere, så præsten forstår det heller ikke. Er du stadig i tvivl, om du er på rette vej, selv om du næppe bør være det efter at have fået at vide, at kirken har stemplet alt før 1964 som »yt« - tåbeligt, fejlagtigt, så vil den begejstrede deltagelse i messerne om søndagen, i de større byer en hel række messer fra kl. 7 om morgenen, overbevise dig.

Tænk på, hvordan det så ud tidligere, hvordan kirkerne stod halvtomme under søndagens ene messe; dengang kunne man på hverdage ruske i en lukket kirkedør, hvis man ville tilbringe en stund alene i kirken. Hvis du var uheldig og trængte til at tale med en præst, kunne du aldrig finde en - i modsætning til i dag, hvor du dag og nat kan søge trøst hos en telefonsvarer, som tålmodigt lytter til alle dine bekymringer og sorger. Ikke sandt, når du virkelig tænker efter og lytter til ww's hjælpende og kærlige ord, så vil du uden tvivl glæde dig, for du vil vel ikke regnes for en uvidende tåbe; dem er der i al fald ikke plads til i kirken. Du vil blive meget ensom. Tænk på WW's ord »Vatikanerkonciliet forpligter os« - take it or leave it.

Ole Dam

søndag den 17. juni 1990

»Andens frugt er kærlighed, glæde, fred.«

Valfarten begynder kl. 11.00 med valfartsvandring og Maria-andagt.

Efter andagten er der lejlighed til at modtage bodens sakramente og til stille bøn i kirken foran det allerhelligste Sakramente.

Frokost kl. 12.30. Lettere smørrebrød og drikkevarer kan købes.

Fra kl. 13.45 til 14.15 siger vi til lykke til biskop Hans Martensen i anledning af hans 25-års bispejubilæum.

Kl. 14 højmesseren med biskoppen som hovedcelebrant.

Støt valfarten med at købe et Øm-valfartsmærke, som sælges på stedet. På forhånd tak.

Ømvalfartskomiteen

Fat mod og deltag i evangeliseringen af æteren

Lytter du til »Radio Ste-no« på 107,9 MHz? Der sendes hver mandag fra kl. 20.00 til 23.00. Her kan man få de sidste nyheder om katolske aktiviteter både lokalt og internationalt. Tiden inden telefonprogrammet udfyldes med holdningsprægede indlæg af katolsk tilsnit. Telefonprogrammet er et debatoplæg, hvor kvalificerede telefonværter kommer ind på aktuelle emner, og så er det meningen, at interesserede lyttere giver deres besyv med, så der kan komme en dialog igang.

Den 23. april 1990 om-

handlede telefonprogrammet »Kvinder og kirke«. Emnet blev belyst af fire kvindelige repræsentanter fra hvert sit kirkesamfund, og det viste sig, at de havde nogenlunde de samme problemer vedrørende den mandsdominerede kirkestruktur, med kvindeundertrykkelsen i kirkesamfundene, der virker hæmmende for evangeliets forkyndelse.

Ingen er vel i tvivl om, at kirken har brug for de kvindelige værdier, men skal der sættes en grænse for deres udfoldelse? Er grænserne gudgivet eller

menneske-skabte? Er grænserne tidsbestemte, eller har de evig gyldighed? Skal kvinde og mand supplere hinanden for at vort gudsbillede kan blive helt, eller skal de kæmpe om magten til at lede guds-folket? Er præstekaldet Guds frie valg eller autoriteternes afgørelse?

Ja, programmet satte mange overvejelser igang, og det var jo også meningen, skade blot at opfordringen til lytterne havde så ringe effekt. Fat mod og deltag i evangeliseringen via æteren.

George Bune Andersen

Hvordan underviser man en konvertit i vore dage?

For nogle måneder siden henvendte en ung mand sig til mig. Han ville gerne være katolsk kristen. Hvad skulle jeg stille op?

Af Bjørn Højbo

Min sidste konvertit, nr. 23, var optaget for 25 år siden, det var afdøde pastor Poul Madsen. Ham var det nemt nok at undervise, da han var cand. mag i historie og tysk. Vi fik fat på et større tysk værk og gennemdrøftede det grundigt.

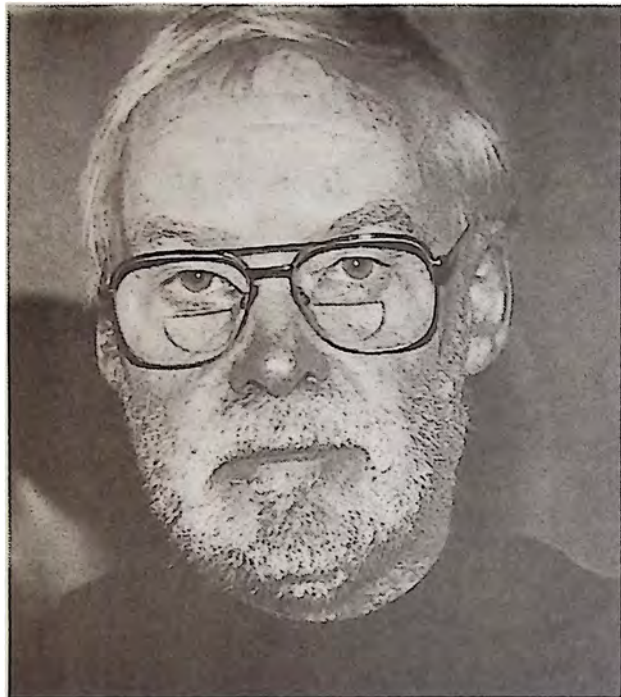
Sådan ville Kristus aldrig udtrykke sig

Men nu? Hvad skulle jeg gøre? Selv var jeg i 30-erne blevet undervist efter: *Katolsk katekismus af 1927*. Den begyndte med spørgsmålet: »Hvorfor er vi her på jorden?« Og svaret var: »Vi er her på jorden for at gøre Guds hellige vilje og derved nå til Himmelen.« Det slugte jeg råt - opdraget som jeg var i Krebs' skole og levende i fascismens og nazismens tidsalder med at kæft, trit og retning er det eneste saliggørende og brugbare. Senere har det undret mig, hvor uevangelisk dette svar var; sådan ville Kristus aldrig have udtrykt sig.

I 1958 fik vi en ny katekismus her i landet; det var en oversættelse af den tyske »Einheitskatekismus«. Heri stod der som svar på det samme spørgsmål: »Vi er her på jorden for at lære Gud at kende, for at elske ham og for at vi ved at tjene ham kan leve evigt hos ham.« Se, det var jo af en hel anden beskaffenhed. Man skulle tro, det var en anden religion!

En total anden opfattelse

Men endnu mere mærkeligt er det fænomen, som gamle og kloge pater Hubert Messerschmidt gjorde mig opmærksom på: Den gamle katekismus havde følgende hovedinddeling: Troen - Moralen - Sakramenterne. Der er noget, du skal tro - dette skal virkeliggøres i livet - og da dette er svært har kirken »Nådemidler«, sakramenter, for at styrke og give kræfter til at gøre Guds vilje. Ordet »Nådemiddel« oversætter det middelalderlige udtryk: »medium gratiæ«, men



Pastor Bjørn Højbo anbefaler Niels Steensens Forlags værk af teologen McBrien som instrument for konvertitundervisning. Foto: Knud Kluge.

»medium« betød i middelalderlatin: miljø, som vi siger (med et fransk udtryk), altså: »Nådens miljø«. Med denne forståelse af medium havde katekister da også været opbygget indtil forrige århundrede - og nu igen i den tyske. Her har vi nemlig: Troen - (Guds åbenbaring af sit væsen for os) - Sakramenterne (Gud lader os leve med i hans eget liv) - Budene (dette liv udfolder sig og virkeliggøres på alle planer). Det er en total anden opfattelse. Sig så ikke at der ikke sker ændringer i kirken!

Skrigende modsætning

Men kunne jeg bruge en katekismus? Det er jo en lærebog for børn og svarene er unuancerede og ubegrundede. Selv var jeg som konverterende gymnasiast bleven undervist hos en katolsk præst efter denne metode og i denne form for religiøs indlæring. Men det stod i skrigende modsætning til det man lærte og til de metoder, man brugte i gymnasiet. Det skabte enorme vanskeligheder og vred hele min tro af led.

Jeg husker endnu en aften i Jesu Hjerte kirke, hvor jeg var i svar knibe. Jeg sagde til mig selv: »Enten tænker du over problemerne, og så taber du troen - eller også tror

du, og så lukker du af for problemerne.« Jeg valgte det sidste - en højst uetisk indstilling, men hvad skulle jeg gøre? Pastor Schindler sagde engang: »Uløste intellektuelle problemer bryder ud som væskende sår og bylder før eller senere.« Det har han evig ret i.

Intellektuel uredelig

Den dag i dag kan jeg tage mig i at rette bebrejdelser mod den nu afdøde underviser, der aldrig formåede at give ordentlige svar på mine - fra skolen hentede - velfunderede spørgsmål.

Hvorfor henviste han mig ikke til en ekspert? En læge henviser jo ikke sjældent til en specialist. Præster burde gøre det samme. Resultatet blev da også at jeg - som en af mine professorer i Louvain senere sagde til mig - blev intellektuel uredelig.

Det, der frelste mig, var mine meget lærde og uhyre velinformerede professorer i Louvain. Jeg er dem dybt taknemmelig for, hvad jeg fik af dem. - Men, hvordan formidle alt dette til den unge konverterende?

McBrien

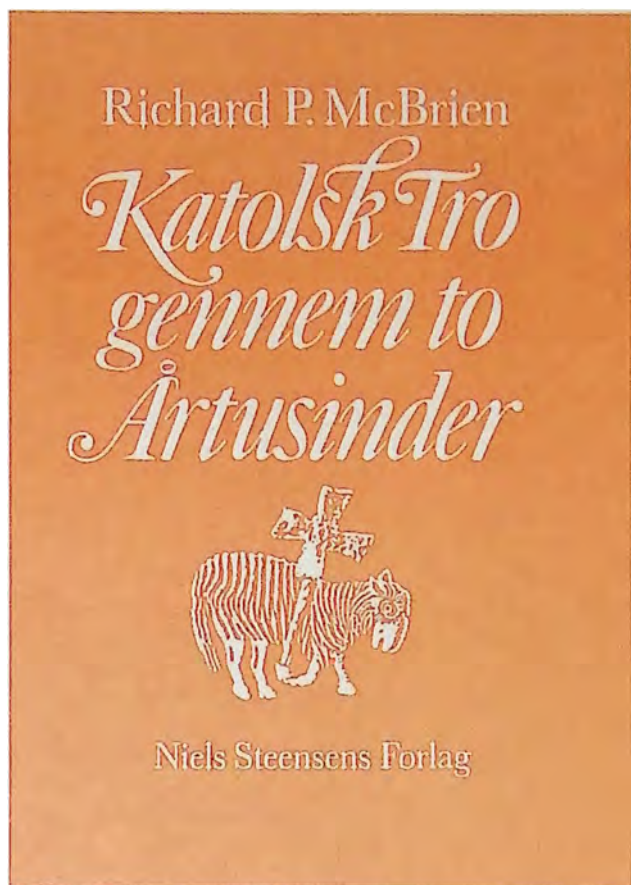
Så fik jeg fat i McBriens bog: »Katolsk tro gennem to årtusinder.« Ja - men det er et fremragende værk!

Den går frem som den nye katekismus gør: Menneskelivet - Gud - Kristus - Kirken - Det kristne liv (sakramenterne findes under »Kirken«, danner dennes miljø). Desuden får vi for alle underspørgsmålene hele tiden en redegørelse for hvordan »Læren« har udviklet sig fra GT og NT og gennem Oldkirke og Middelalder og senere tid, med talrige citater af kirkefædre, teologer, konciler og paver.

Derpå viser forfatteren, hvordan læren i moderne tid opfattes af dels katolske teologer, men også af ikke-katolske teologer: ortodokse, anglikanske, lutherske og reformerte. Det er fabelagtig godt gjort. Intet bliver stukket under stolen eller fejlet ind under gulvtæppet. Vi får redegørelse for alle væsentlige synspunkter på problemerne i vore dage.

Interessant kommentar fra biskoppen

Er bogen ufejlbar? Eller altomfattende? Det er jo intet værk. Selvfølgelig kan man finde utilstrækkeligheder. Her i landet er vi så lykkelige at have en biskop, der er teolog. Vor biskop har gjort opmærksom på en række svagere steder, hvor han ville have understreget dette eller hint mere eller udtrykt det anderledes. Det er en uhyre interessant kommentar - og en stor skam, at den



ikke er indarbejdet som et tillæg i selve bogen. Så ville man kunne se, sort på hvidt, hvorledes teologer arbejder og affiler deres meninger på hinanden.

Bogen er fantastisk godt oversat - faktisk for godt, for man griber sig i at undre sig over, at en hel dansk bog så tit omtaler amerikanske forhold. Man glemmer simpelt hen, at det er en oversættelse.

Hvem er denne McBrien? Han er professor i teologi og dekan for det

teologiske fakultet ved Notre Dame Universitetet, forhenværende præsident for Amerikas katolske teologiske selskab. Han fik to priser for dette værk. Hans ærkebiskop og mange amerikanske biskopper står bag ved ham med deres uforbeholdne anerkendelse af dette værk.

Jeg er Niels Steensens forlag overordentlig taknemmelig for, at vi har fået et sådant instrument i hånden.

Valfart og 25-års bispejubilæum

I 1989 havde vi ingen valfarter, men til gengæld besøg af paven.

I 1990 får vi igen valfarter både på Åsebakken og Ørn. Begge steder får vi desuden mulighed for at fejre biskop Martensens 25-års bispejubilæum.

Biskoppen har sagt, at den bedste jubilæumsgave, han kan få, er at rigtig mange slutter op om årets valfarter. Lad os alle mødes og give os selv en stor oplevelse og dermed glæde biskoppen med den gave, han ønsker allermost.

Hvis nogen vil være med i en fællesgave til vores biskop, er det hans ønske, at gaven kan gå til: hjælp til publikationer og kurser i bispedømmet. Gavebidrag kan sendes fra den enkelte eller samlet fra menigheden til:

»Biskop-25«
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A
1260 København K
Giro 5 00 14 71

Biskop Martensens 25-års bispejubilæum:

Onsdag den 16. maj:

Kl. 16.30: Festmesse i Skt. Ansgars kirke.

Kl. 18.00: Reception i menighedssalen, Bredgade 69 A.

Valfart og 25-års bispejubilæum:

Lørdag den 19. maj:

Kl. 10.00: Valfarten udgår fra Ruderdalsvej i Holte (overfor Poppel Alle).

Kl. 12.00: Valfartsandagt på Åsebakken.

Kl. 12.30: Spisning på Magleås.

Kl. 13.30-15.15: Kaffe/te-pause samt fejring af biskoppen.

Kl. 15.30: Valfartsmesse på Åsebakken.

Kl. 17.00: Aftensmad på Magleås.

Kl. 18.00: Festen fortsætter med hygge, sang og musik.

Mad (både frokost og aftensmad), drikkevarer, kaffe, the og kage kan købes på stedet. Hvis nogen vil bidrage til festen ved at forære kage eller vin, bedes man ringe besked til undertegnede.

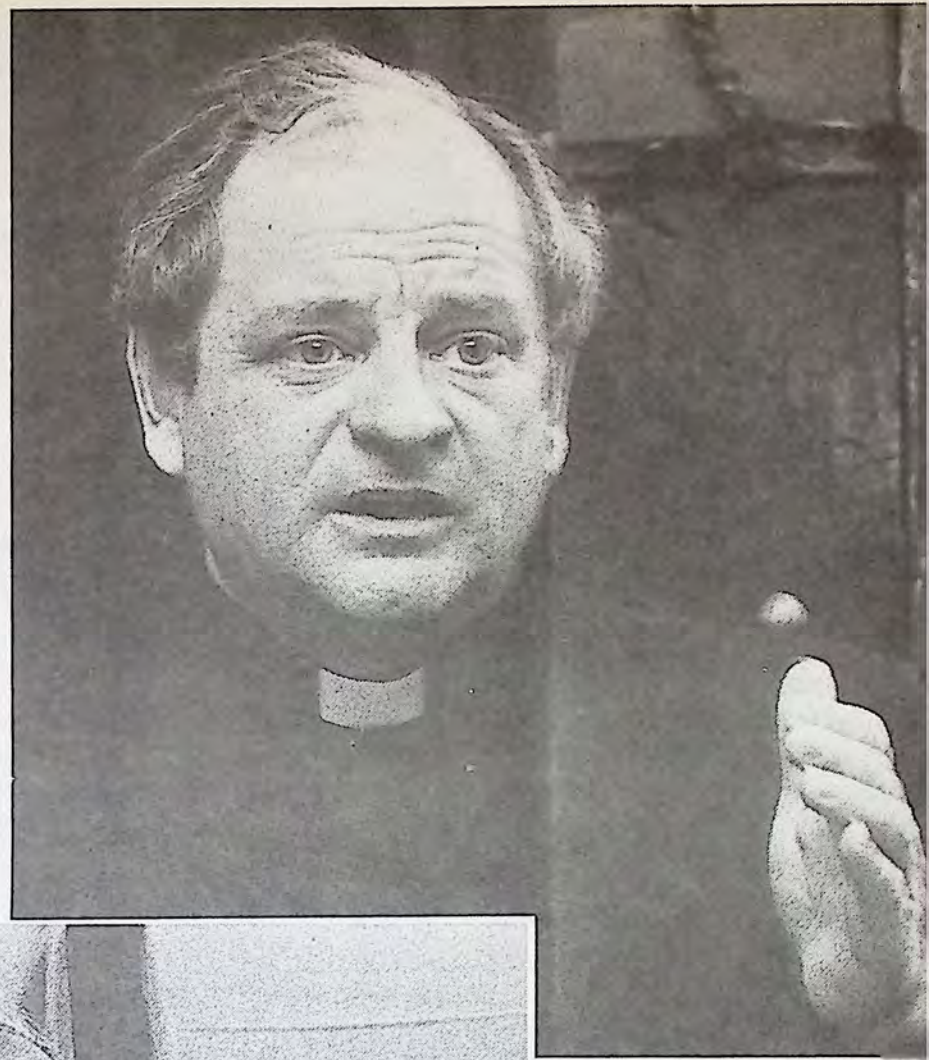
Grupeer og enkeltpersoner er meget velkomne til i løbet af eftermiddagen at »overtage scenen« og optræde med sang, dans, skuespil eller, hvad man ellers kan finde på for at gøre dagen festlig. Af hensyn til programmet bedes man venligst oplyse til undertegnede, hvad man vil optræde med, og hvor lang tid det vil tage - senest et par dage før festen.

NB: Bemærk at valfarten til Åsebakken er flyttet til en lørdag og at starten fra Holte er kl. 10.00.

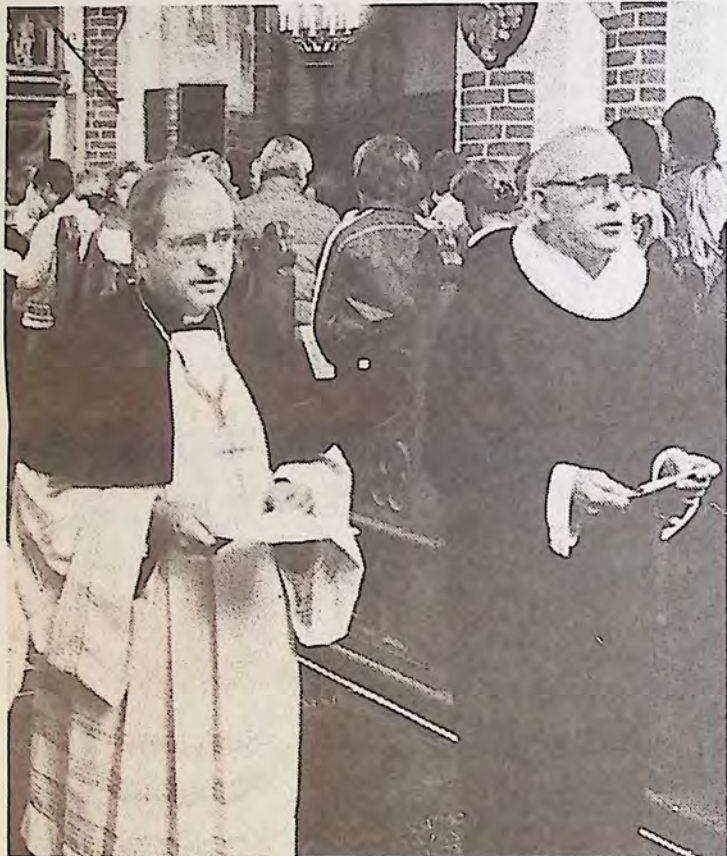
Med venlig hilsen
Jan Lange



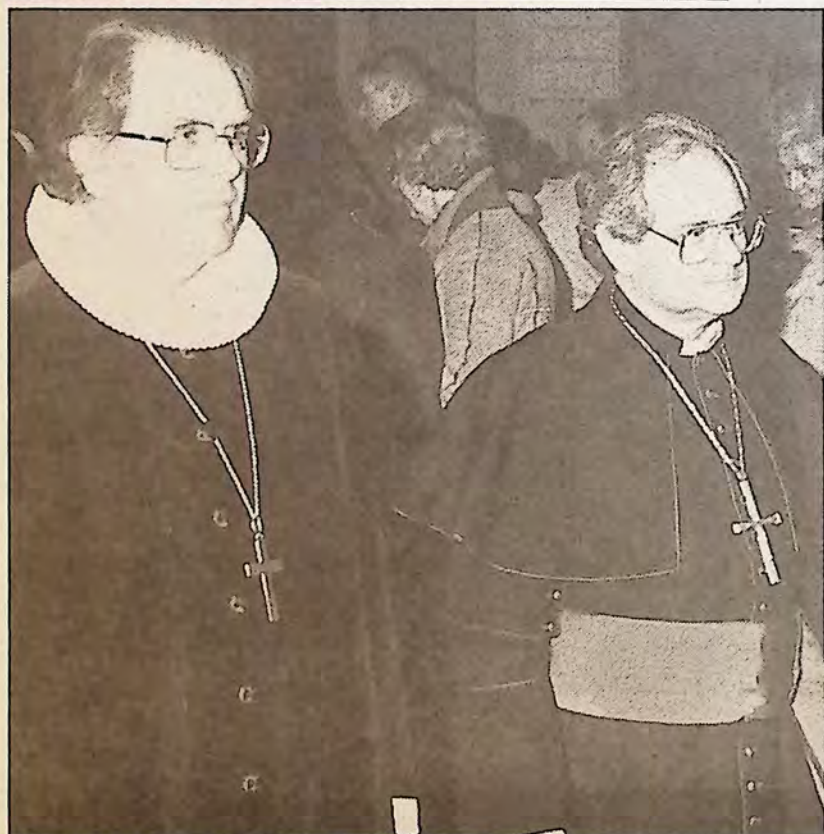
1965
16. maj
1990



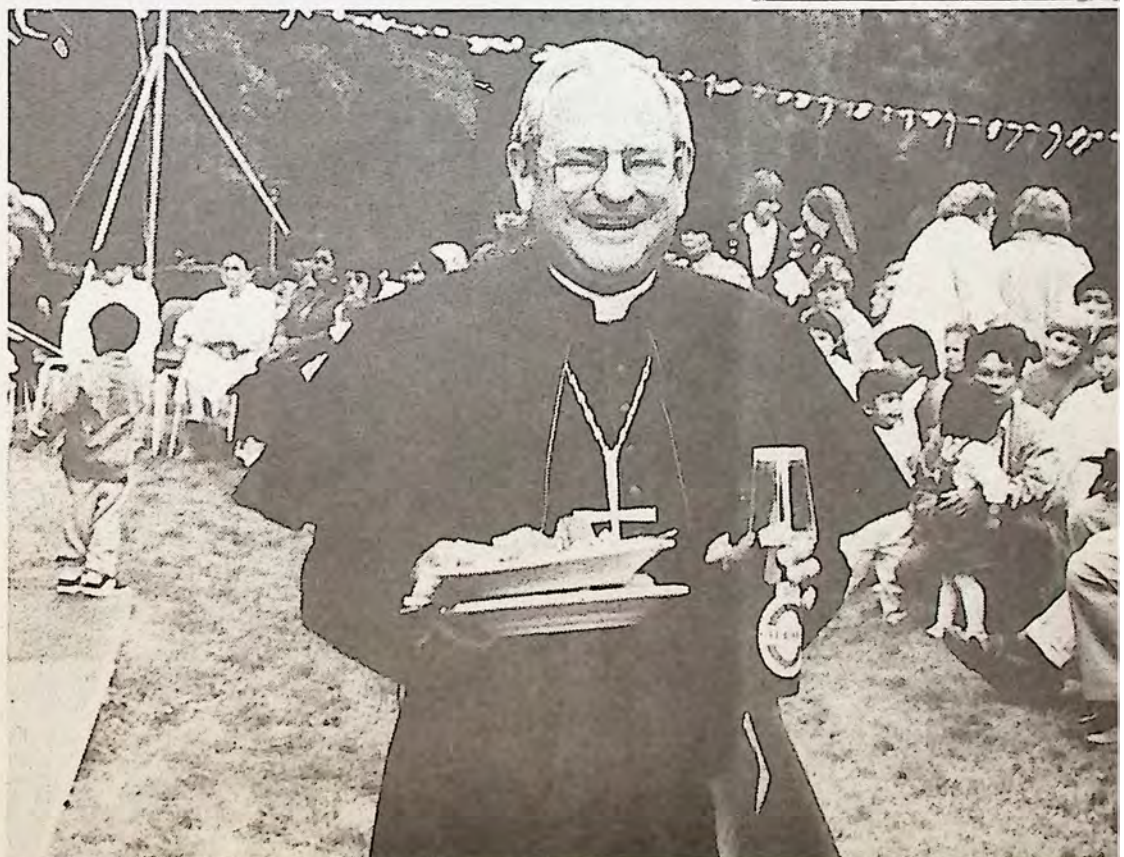
Den unge jesuit Hans L. Martensen.



Følelserne er med under en prædiken.



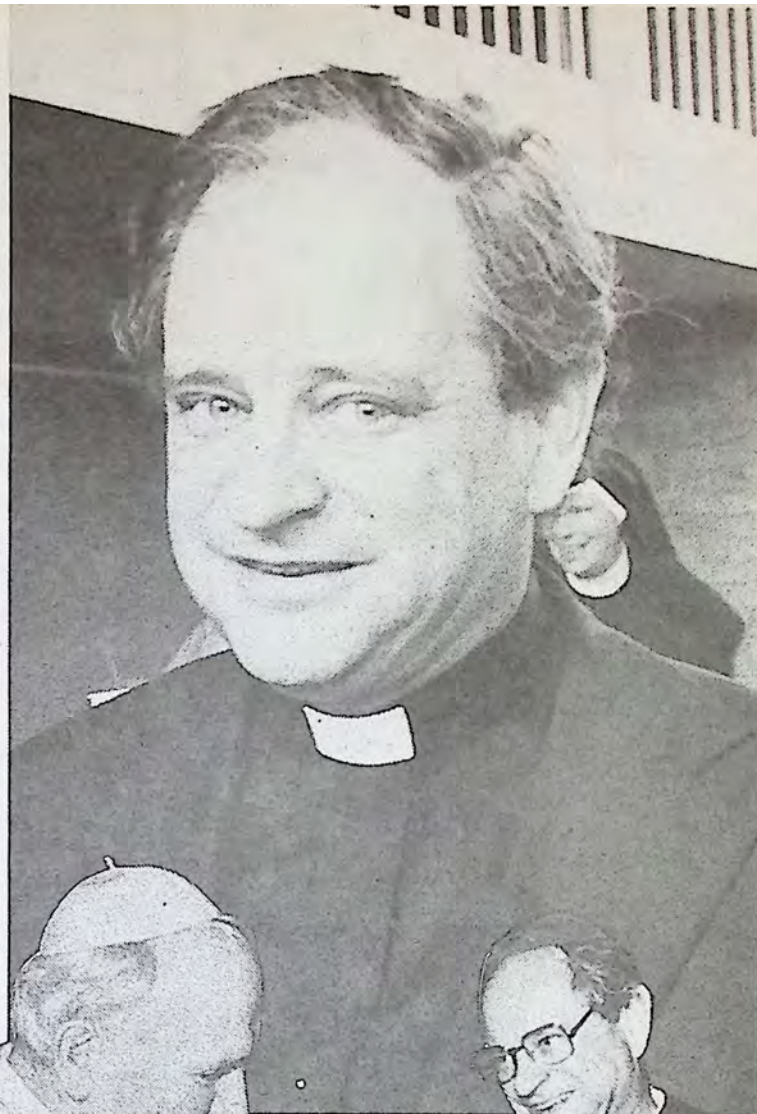
Med daværende domprovst Bertil Wiberg i Roskilde domkirke (øverst) og sammen med Københavns biskop Ole Bertelsen.



Biskoppens 60-års fødselsdag i 1987 blev fejret på Magleås.



er en Åsebakke-valfart sammen med præsterne Olav Rørdam Bonnevie og Jac Adams.



Et pavebesøg i Norden: Et længe næret ønske blev virkelighed i juni 1989.

Hans Ludvig Martensen 25 år biskop



Der er sket meget i bispedømmet siden synoden 68-69, som har sat sig spor, og ikke alt var lige glædeligt, men biskoppen kan se tilbage med et smil på 25 gode år.

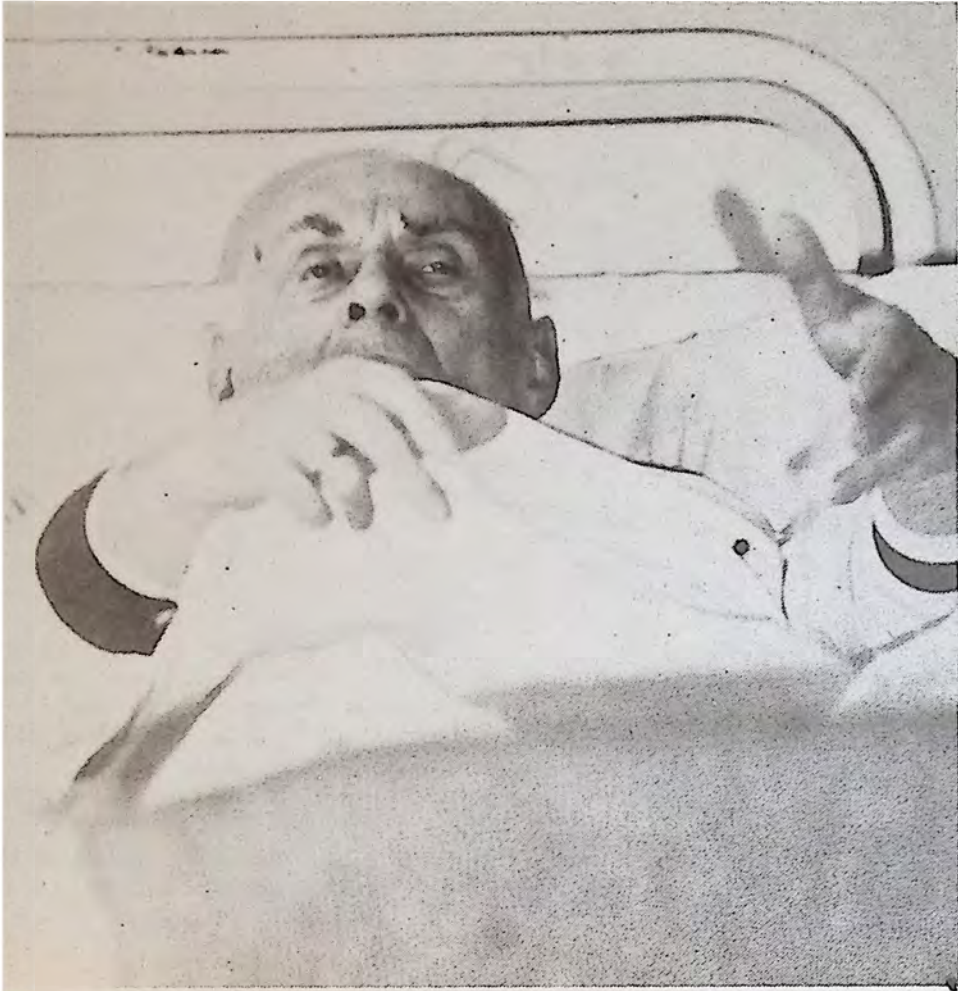


På besøg hos Hertug Knuds Divisions spejderlejr.

Redaktionen
ønsker
hjerteligt
til lykke!

Tanker omkring organtransplantation

Af Birgit Arbirk



Der er en tid lang foregået en debat omkring vores organtransplantationsteknik og kædet sammen med denne et behov for at få et nyt døds-kriterium. Det er på tide at forsøge at skille de to problematikker fra hinanden og behandle dem hver for sig. Det er også på tide, at vi indser at vore ressourcer er begrænsede, og at vi derfor må begynde at prioritere. Det er på tide, at vi som kristne forholder os til døden og lidelsen på en kristen facon og meddeler os til andre derom. Vi må se disse problematikker i en kristen sammenhæng og handle både næstekærligt og menneskeværdigt ud fra denne.

Overbehandler vi?

Debatten om et evt. nyt døds-kriterium er absolut den mindst interessante.

Vi må kunne stole på, at hvis et menneske i dette land på den ene eller den anden måde erklæres død, så er vedkommende virkelig også død, for ellers hører jo al tillid til vore læger op. Snarere kunne der måske stilles spørgsmålstegn ved, om vi i virkeligheden overbehandler i visse situationer. Det sker i nogle tilfælde og er ikke til glæde for nogen, snarere tværtimod. Der må her sættes nogle rimelige grænser. Ofte sættes de grænser af menneskene selv.

Et eksempel: En gammel dame, frisk at se til, men temmelig forpustet efter få skridts gang kommer til mig. Jeg råder hende til at få hjertet kontrolleret hos en læge. Om jeg kendte hendes alder? Nej, ingen anelse. Hun var over halvfems og ønskede inderligt at dø pludseligt af et hjertestop.

Når man derimod beskæftiger sig med problematikken omkring organtransplantationer, bliver det meget mere kompliceret.

Man kunne i denne forbindelse, og måske også i andre, ønske sig, at man på én gang kunne se hvilke ressourcer, vi som samfund råder over samt præcis, hvordan vi bruger dem og med hvilke konsekvenser. Helt uanset om det er kommunal, amts- eller statspolitisk. Se helt bort fra hvilke ministerier, der administrerer hvad. Derefter at kunne træffe nogle valg. Måske andre valg og andre prioriteringer end det er tilfældet i dagens Danmark.

Når sagen sættes på spidsen

Organtransplantation er meget dyr. Dernæst involverer teknikken to menneskeliv. En syg modtager, der får sit liv forlænget nogle år, og en donor. Bortset fra nyre-, rygmars- og hudtransplantationer, drejer det sig om organer ingen kan leve foruden, så i andre tilfælde må donoren være død. Hvis der skal være mening i transplantationen, skal denne døde donor være ung og fysisk sund og rask.

Hvis denne teknik føres ud i sin yderste konsekvens, kan man bl.a. forestille sig, at et forulykket ungt menneskes organer havner hos flere forskellige mennesker, alt efter hvilken sygdom, man vil kurere dem for. Det virker på en eller anden måde forkert, at mennesker, der er syge, skal håbe, på en måde, at et andet menneske dør, sådan at de kan overtage organer for at fortsætte livet. Sætter man sagen på spidsen, kunne man forestille sig, at vi ender med at betragte f.eks. færdselsulykker som naturgivne og uundgåelige, fordi de så trods alt ikke er helt uden værdi, i stedet for, at vi gør alt, hvad der er menneskeligt muligt for at ændre vores ulykkesvoldende adfærd. Andre konsekvenser kan tænkes. F.eks. ung følsom M/K lider nogle skibbrud, kommer ikke i uddannelse eller arbejde, bliver fortvivlet og begår selvmord. Vedkommendes organer bruges og hjælper andre, men hvor var hjælpemulighederne for den fortvivlede unge?

Ressourcer stilles til rådighed for prestige-projekter

Vi har som kristne i høj grad medansvar for, hvordan vort samfund udvikler sig (eller vi udvikler det). Vi producerer i øjeblikket flere og flere samfundstæbere. Man kunne spørge, hvorfor det ikke er særlig interessant og prestigegivende at forhindre dette. Hvorimod der står utrolig stor opmærksomhed om transplantationer. Der stilles ressourcer til rådighed og det er virkelig prestigegivende.

Vi er desværre nødt til at sætte disse ting op imod hinanden, netop fordi vore ressourcer ikke rækker til det hele. Det forekommer ulogisk og er svært at måtte acceptere, at det ene menneske skulle være så meget mere værd i kroner, ører og interesse end det andet. Medens vi fokuserer på transplantations-teknikkens muligheder, bliver f.eks. psykisk syge tilbudt en i al almindelighed ret ussel behandling, og det netop ofte af mangel på ressourcer. Der er ingen prestige i at hjælpe mennesker i svær krise til at fungere og blomstre. Livskvaliteten kan for psykisk syge være af lige så ringe art, som for et nyre- eller hjertesygt menneske.

Men de dør jo ikke af det, vel? Å jo, nogle dør. Måske endda flere, end vi bryder os om at tænke på. I øvrigt også mange ganske

unge. Dør de ikke, kan andre af dem komme ret tæt på en slags psykisk død, så de risikerer at ende, som det der kaldes en »grønssag«.

Hvad er der i vejen med døden?

Nu vi taler om døden, hvad er der så i grunden i vejen med den? Altså set fra et kristent synspunkt. Det er som om, vi bliver mere og mere forhippede på at udskyde vort dødstidspunkt, måske på bekostning af vor livskvalitet. Det er måske en forståelig reaktion i et afkristnet samfund, men hvor kommer vores kristne fortrosthed om det evige liv ind? Hvor kommer vores tro på opstandelsen ind? Hvor kommer i det hele taget vores tro ind, når vi beskæftiger os med spørgsmål, der omhandler liv og død. Det er, som om vi snart opfører os lige så afvisende og paniske overfor døden, som de mere eller mindre afkristnede mennesker vi lever iblandt. Ikke, at det ikke er hårdt at miste mennesker, man holder af eller at se mennesker, vi er knyttet til, rammes af svær, måske håbløs sygdom. Ikke, at vi ikke selv kan være glade for at leve det liv, der er vores og ønske, at det må vare længe. Men dermed også at ønske andres død, for at vi eller vore kære kan leve længere, er der da et spring. Vi kan da ikke ønske, at det så bliver andre, der må stå med smerten og sorgen.

Mennesker får forskelligt værd

Vi begiver os ind på en farlig vej, hvor vi risikerer, at mennesker får forskelligt værd. Måske er der derfra ikke så langt til, at nogle mennesker fødes blot for at levere reservedele til andre. Da ville vi virkelig have trådt den

menneskelige værdighed under føde.

I øjeblikket foretages der årligt i Danmark ca. 20.000 aborter. Når det nu alligevel sker, kunne man så ikke lige så godt bruge disse små mennesker til noget »fornuftigt«. Problematikken ligger lige om hjørnet. Hvad om vi i stedet skabte et samfund, hvor børn altid var mere end velkomne, hvor de kunne trives og blomstre, hvor de trygt kunne færdes i frihed og ikke indesparrede, som de er nu, fordi vi med rette frygter for deres liv. Hvad om vi slog en beskyttende kreds om hver eneste vordende mor og gav hende, barnet og barnets far optimale livsvilkår? Det handler ressourcefordelingen jo også om.

Ingen hjælp til nødlidende

Og hvad i øvrigt med de fattige landes befolkninger. Der er utroligt mange børn og voksne, der stadig dør eller vantrives af helt banale årsager. Sult og mæslinger er blot to eksempler ud af mange. Kan vi virkelig tillade os at vurdere os selv og vore evt. forlængede liv så højt også på deres bekostning? Vi gør det i talrige andre sammenhænge, men de må dog være grænser.

Vi er kommet dertil hvor vi må stille spørgsmålet. Er det vi formår at gøre, også det vi skal gøre? Vi kan sende mennesker ud i verdensrummet og placere vores organer hinanden, men skal vi virkelig gøre det? Skal forlænge vores jordiske å mens millioner af mennesker lider ufatteligt og også dør på grund af vore formåen.

Dette spørgsmål må vi som kristne være modige nok til at stille os selv om vort omgivende samfund.

Birgit Arbirk

Kongres om familien i Brighton

Fra 12. til 15. juli afholder *The international Congress for the Family* en konference i Brighton conference center.

Blandt talerne er moder *Teresa* fra Calcutta, psykiateren *Viktor Frankl*, generatoren *Jerôme Lejeune* (der opdagede den genetiske kode for mongolismen), m.fl.

Formålet er at hjælpe forældre og børn til at modstå samfundets pres

på familiens liv. Der blive seminarer om forældre opgaver, de ældres særlig behov, omsorg for handicappede, mediernes pres på familiefællesskabet fattigdom og gæld, faderens rolle, popmusikens indflydelse, ungdomskulturer og forbrugerskifte.

Henvendelser kan ske til *Peter Wimberley*, Kæmindevej 42, 7400 Henning.

Katolsk Bispekontor lukker den 30. maj

Katolsk Bispekontor er lukket onsdag den 30. maj 1990, da personalet er på studietur.

Poul Marx, OMI
generalvikar



Anden påskesøndag den 22. april deltog titusinder med hvide blomster i hænderne i pavens messe foran valfartskirken i Velehrad. Foto KNA.

Pavens lynbesøg i Tjekkoslavakiet

Kommunistpartiet anerkender kirkens bidrag til kulturen

Datoen for besøget var valgt med omhu: For 40 år siden, mellem den 21. og 22. april 1950 blev tusinder af ordensfolk arresteret og kørt på lastbiler til arbejdslejre og kz-klostre.

Prag, Bratislava, Wien (KIPA) - Kun få minutter efter sin hjemkomst i Rom søndag den 22. april betegnede paven selv sit lynbesøg i Prag og Velehrad som »nødvendigt på dette tidspunkt.« I sine taler for titusinder af deltagere i messen på Letnabladsen i Prag lørdag den 21. april og foran valfartskirken i Velehrad dagen efter havde paven uddybet denne nødvendighed: Østeuropa trænger ikke kun til politisk og økonomisk nytænkning, det har i lige høj grad behov for en ny moralsk og religiøs genopstandelse.

Hæsblæsende tempo

Lørdag blev paven modtaget i Prags lufthavn af præsident Vaclav Havel. Samme dag stod en friluftsmesse med 200.000 deltagere på Letnabladsen og et møde med repræsentanter fra kulturverden og andre kirkesamfund i Skt. Vitus-katedralen på programmet. Søndag fejrede paven messen foran valfartskirken i Velehrad.

Pressekommentarer

Alle tjekkske aviser, også den kommunistiske »Rudo Prave« betegner pavens besøg som vellykket. »Besøgets moralske, åndelige og politiske mål blev opnået«. Forsvarsministeriets

avis »Obrana Lidu« citerede kardinal Tomaseks udsagn »For hver eneste troende har et pavebesøg en anden, men uvurderlig værdi. Dette besøg var dog også for vor republik en begivenhed og et symbol, fordi kirken har gjort så meget for staten.«

Kommunistpartiets centralkomité holdt møde under pavebesøget for at drøfte fremtidens nye partilinie. Generalsekretær

Mohorita opfordrede partiet til at droppe fortiden og sagde ordret: »Vi må lære noget af kirkens fornyelse. I anledning af pavens besøg i Tjekkoslavakiet ønsker jeg at betone, at vi anerkender kirkens store bidrag til vor kultur og civilisation. Den katolske kirke har bevist sin fornyelseskraft, den vendte tilbage til sine traditionsrige etiske værdier, og til sin humanistiske mission. Pave Johannes Paul II er det bedste bevis for, hvad man kan præstere for friheden i ens eget land og hvad der kan

gøres for fred og gensidig forståelse på denne planet. Vi bør derfor principielt ændre vor indstilling over for de troende.«

Styrket enhed

Ifølge Prags hjælpebiskop Antonin Liska har pavens besøg styrket enheden mellem de forskellige nationaliteter i Böhmen, Moravien og Slovakiet. Han kaldte også pavens plan om at sammenkalde en hel-europæisk bispekonference i nærmeste fremtid for en begivenhed, der vil møde bred tilslutning i hele Østeuropa.

Pavens påskebudskab 1990:

Glæde over diktaturernes fald og demokratiets genoplivelse

Rom (KIPA) - I sit traditionelle påskebudskab har pave Johannes Paul II i år opfordret de rige nationer til at hjælpe den nødlidende befolkning i Sahel zonen. Overfor omkring 100.000 mennesker på Peterspladsen erklærede paven påskesøndag, at ingen mennesker må forholde sig ligegyldige over for den fortsatte tørke og befolkningens tragedie i dette område. Samtidig gav han udtryk for sin glæde over diktaturets fald i Øst- og Mellemeuropa, hvor mennesker i årevis har været berøvet deres grundlæggende rettigheder.

»I dag medfører genoplivelsen af demokratiet dialog og tillid mellem folkene, og verden forstår på ny, at mennesket ikke kan leve uden Gud«, fremhævede paven. Efter påskebudskabet, som blev udsendt over Mondovision og også udsendt i Sovjetunionen, ønskede paven på 55 sprog »en glædelig og velsignet påske«.

Respektfuld dialog i Litauen

I påskehilsenen på litauisk bad han om fred for »den elskede litauiske nation« og udtrykte håb om, »at dens forventninger vil

blive opfyldt i en respektfuld og forstående dialog«.

Ikke glemme Afrikas nød

I et tilbageblik på sin sidste pastorale rejse i Sahel zonen advarede han menneskeheden mod egoismen og opfordrede til en hurtig indsats for de nødlidende. Han havde selv set, hvordan sandet ubønhørligt breder sig i Sahel, hvordan landsbyer tildækkes, og brønde tørrer ud. Det afmagrer børn til skeletter, det lammer ungdommens kraft og fremkalder fortvivlelse, sult, sygdom og død.

Sidste fælles påske indtil år 2000

Fribourg, (KIPA) - I år har de kristne for sidste gang før årtusinde-skiftet fejret påske på samme tid. I de næste 10 år vil påsken falde på forskellige datoer i Vesten og i Østen. Det hænger sammen med, at den romersk-katolske og den protestantiske kirke benytter en anden kalender end den ortodokse og forskellige orientalske kirker.

To slags kalendere

I de fleste østkirker bruges stadig den af Julius Cæsar indførte kalender. Da denne kalender hvert fjerde århundrede indebærer en forskel på 3 dage i forhold til det astronomiske solår, indførte pave Gregor XIII en kalenderreform med skudår og lod 10 dage falde bort, nemlig den 5.-14. oktober 1582.

Lidt efter lidt indførte også de protestantiske lande den gregorianske kalender, men først i 1918 blev den indført i Sovjetunionen, og det er derfor, at oktober-revolutionens festligheder i dag afholdes i november. Imidlertid

blev forskellen mellem den julianske og den gregorianske kalender øget til 13 dage. F.eks. fejrer østkirken først juleaften den 7. januar.

Søndag efter den første nymåne i forårsjævndøgn

Kalender-forskydningen har betydning for årets begyndelse og dermed for beregningen af påsken. Påsken fejres altid på søndagen efter den første nymåne efter forårsjævndøgn. I Østen regner man desuden med den regel, at påsken ikke skal falde på den samme dag som den jødiske påskefest, og hvis det ville være tilfældet udskydes den til en uge senere. Som regel er der en uges forskel i påsken mellem Øst og Vest. Den julianske påske kan dog falde på samme dag eller fire eller fem uger senere end efter den gregorianske kalender.

I de sidste 25 år faldt påsken seks gange på den samme dag, nemlig i 1974, 1977, 1980, 1984, 1987 og nu i 1990. Næste gang vil blive efter år 2000.

Bøger

JOHANNES PAUL II



Katolsk Informationstjeneste, Helsinki har i samarbejde med de øvrige nordiske bispedømmer udgivet »Johannes Paul II i Norden«, der gennem 168 illustrationer, heraf de 100 i farver, beskriver pavens rundrejse i Norden 1. til 10. juni 1989. Foruden 5 artikler om besøget i hvert af de 5 lande er der til de fleste billeder knyttet korte billedtekster. Bogen, der er på 80 sider i A4 format, er indbundet. Den kan bestilles på »katolsk orientering« (tlf. 31 21 14 44) og koster 230 kr. incl. moms + forsendelse.

Paven fylder 70 år fredag den 18. maj

Tro og Lys valfart til Lourdes

Vil du være med til at fejre Tro og Lys' 20 års fødselsdag med en international taksigelsesvalfart »Mod enhed« i Lourdes i påsken 1991? Valfarten henvender sig til mennesker med et mentalt handicap, deres familie og venner samt til mennesker, der er interesseret i et fællesskab med

den mentalt handicappede.

Hvem vil med?

Kender I nogle mennesker, der kan have glæde af at komme med? Valfarten vil skabe et fællesskab mellem folk fra alle verdensdele, af alle racer, mellem dem, der har nok

og dem, der har lidt, mellem mentalt handicappede og såkaldt normale mennesker, mellem ung og gammel og endelig mellem forskellige kristne kirker i økumeni.

Gennem dette fællesskab følger vi os som én stor familie, der styrker hinanden til at få mod, kræfter

Tyske katolske kirkedage i Berlin med danske deltagere

»Wie im Himmel so auf Erden« - »Som i himlen, så og på jorden« er temaet for den 90. Katholikentag, som finder sted i Vestberlin i dagene 23. til 27. maj.

Fra Danmark deltager blandt andre pastoralrådets hidtidige formand Jan Lange og næstformand, Georg Høhling, Niels Engelbrecht fra det afgåede

forretningsudvalg, en AC-gruppe, Ellen Marie Lebahn fra Europæisk Forums centralkomité og 11 kvinder fra Danmarks Katolske Kvindeforbund.

Ved tilmeldingsfristens udløb kunne arrangørerne konstatere, at deltagerantallet bliver rekordagtigt stort. Fra Vesttyskland er tilmeldt 75.000 deltagere

og fra Østtyskland 35.000 deltagere. Der er udsendt 175.000 programmer, et hefte på 275 sider, som foruden sanghefte indeholder et kort over Berlin samt en udførlig beskrivelse af alle arrangementer, mødesteder, temaer, værksteder, gudstjenester, sogneaktiviteter, børneprogram m.v. ks

Opstand i Vejle

Så oplevede vi endnu en gang »Opstand« i Vejle, og det at 3-4.000 unge kunne samles omkring Jesus og lytte til, hvad der rører sig af kristen musik her i landet. Selvsagt også en god mulighed for, at vore unge kunne blive opmærksom

på denne side af det danske musikliv.

Det er jo nogle år siden DUK var med, men vi kan da håbe, at det snart sker igen, også fordi vi stadig kan møde fordomme i protestantiske kredse. Dette kan man jo på »Op-

stand« være med til at fjerne.

Mærkeligt kan det så synes, at der ikke i k.o. var en eneste notits om dette store kristelige arrangement, det største af sin art her i landet. Det er den tværkirkelige »Ungdom for Kristus«, der står bag arrangementet, og som også har gæstelærere på skolerne, om man ønsker dem.

Da DUK var med på »Opstand« havde man »U-landsimporten« varer med, men nu har andre i år og sidste år dem med. Og det er da glædeligt.

Der kan købes bøger også på »Opstand«, men vore forlag er ikke - heller ikke indirekte - repræsenteret, hvilket jo kun kan beklages.

Navnet »Opstand« er jo direkte henvisning til, at vi i påsken fejrer Jesu opstandelse, og det hele er et stort forkyndende arrangement med musik for vel enhver smag fordelt på 4 scener og organiseret transport fra det meste af landet.

Lad os være med næste år. Selv er jeg med hvert år for »Respekt for Menneskeliv«, hvor vi jo har som hovedsag abortmodstand i lighed med vor kirkes lære - men også andre punkter om menneskelivet som døden o.l.

På gensyn på Opstand 91!

Knud Rohde

Bog fra Don Silvio

Mange italienskinteressererede husker *Don Silvio Porisiansi* fra hans undervisningsvirksomhed i Danmark i årene 1952-1972 og fra hans mange bøger - især monografien om *Dante Alighieri*. Nu har Don Silvio imidlertid udgivet en bog, der hverken handler om filologiske eller litterære problemer, men derimod om hans oplevelser som feltpræst under Anden Verdenskrig.

På italiensk

Bogen er skrevet på italiensk, hvilket naturligvis vil begrænse antallet af læsere betragteligt. Den udkom i juni 1989.

Det er en meget personlig erindringsbog på 257 sider med mange fotografier, deraf en del fra Don Silvios private album. Don Silvio beretter om sine oplevelser, fra han blev indkaldt og sendt som feltpræst sammen med de italienske soldater, bl.a. de berømte alpini, til østfronten - især i Polen - og til det under dramatiske omstændigheder ved krigens

afslutning lykkedes ham a rejse gennem det sammenbrudte Tyskland tilbage til Italien.

I februar 1945 blev han lykkeligt genforenet med sin familie i landsbyen Grions del Torre i Norditalien.

Den stærkt personligt beretning udvides undertiden med nogle kapitler der tilstræber at være historisk baggrund. Den til sigtede objektivitet i disse afsnit lykkes dog ikke ganske.

Trods denne lille indvending er det dog et interessant - til tider meget gribende bog.

Don Silvios beretning, om sit svære apostolai blandt de tilfangetagne italienske soldater i Polen kan ikke undgå at røre alle, der interesserer sig for nyere italiensk historie.

Kirsten Grub

Silvio Porisiansi: Nel Turbine Della Guerra 1940-1945, Un Cappellano Militare, Chiandetti Editore. 1989. pp. 257

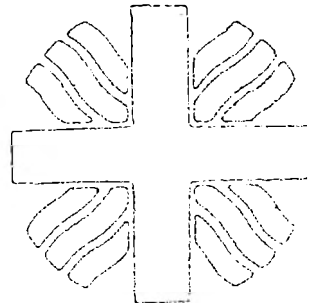
Såsæd til Rumænien fra Caritas

En del af de indsamlede midler fra Danmarks Radios og TV2s store tv-galleri i december, »Hjælp Østeuropa«, går nu til køb af såsæd til landbruget i Rumænien. Det oplyser formanden for Caritas Danmark, Anne Lise Timmermann til »katolsk orientering«.

Caritas Danmark er en af de 6 hjælpeorganisationer, der har fået del i »Hjælp Østeuropa«. Caritas køber derfor såsæd for 38.000 kr., så rumænske småbønder kan få tilsæt

deres marker dette forår. Den fordeles mellem 8 kirkesogne i Transsylvanien. Der er tale om såkaldt ekspreshjælp, for såsæden skal i jorden med det samme, såfremt høsten skal blive til noget. Transporten med såsæden afgik til Rumænien i begyndelsen af april.

Manglen på såsæd i det rumænske landbrug er stor, oplyser Caritas Danmark. Den ungarske Malteser Caritas Tjeneste anslår, at de skal bruge for mellem 40 og 100.000 DM



til såning af majs, hestebønner, hirse, havre, rug og hvede.

k

Crux Probat Omnia

Festskrift til biskop Hans L. Martensen 1965-1990

I anledning af bispejubilæet vil der udkomme et festskrift, som vil tegne et billede af den danske, katolske kirke og dens øverste hyrde gennem de sidste 25 år. Økumene, liturgireform, Niels Steensen, pavebesøget... Alt dette og meget mere vil blive belyst gennem en række forskellige bidrag fra katolsk såvel som protestantisk hold.

Festskriftet kommer til at omfatte ca. 175 sider og vil udkomme sidst på året.

Det vil også indeholde en tabula gratulatoria, hvor alle, der på denne måde ønsker at sende en hilsen til biskoppen, kan lade sig indskrive.

Indtil den 1. juli 1990 er prisen i subscription kr. 150, derefter kr. 200. Dertil skal lægges et forsendelsesgebyr.

Jeg bestiller hermed ___ eks. af **Crux Probat Omnia**, festskrift til biskop Hans L. Martensen.

Jeg ønsker at blive optaget på tabula gratulatoria.

Stilling/titel: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Dato: _____ Underskrift: _____

Bestillingskuponen udfyldes og sendes til:

Den Katolske Kirke i Danmark
Ansgarstiftelsen
Bredgade 69 A
1260 København K.

Møder og arrangementer

Årets Dalum Retræte

for mænd afholdes på Dalum Kloster fra mandag den 20. august (ankomst senest kl. 17) til fredag den 24. august efter højmesse og morgenmad.

Under ledelse af sognepræst Lars Messerschmidt. Emne: Bøn - troens åndedragt.

Prisen for hele opholdet er kr. 675.-. Du tilmelder dig ved at indbetale kr. 100.- på giro 9 27 08 33 eller check til Børge Blans, Sejsvej 7, 8600 Silkeborg (tlf. 86 82 28 92 eller tlf. 98 93 10 74). Der ydes tilskud til opholdet.

Retræteudvalget: Bo Nyland Rasmussen, København. Edv. Gothen, Svendborg. Stig Kønig-Petersen, Odense. Jens Åge Ibsen, Sønderborg. Edm. Jensen, Frederikshavn. Børge Blans, Silkeborg (udvalgsformand).

Det sker på Magleås:

Ma. d. 14.5.: Frederiksborg Amts UK-forv.

Ti. d. 15.-fr. d. 18.5.: Landsmøde for Ungdomsskolerne.

Fr. d. 18.-sø. d. 20.5.: Biskop Hans L. Martensens jubilæum.

Ma. d. 21.-ti. d. 22.5.: Hillerød komm. skoleforv.

To. d. 24.-sø. d. 27.5.: Berliner Konference v/Katolsk Arbejder Aktion.

Lø. d. 26.-sø. d. 27.5.: NeoKatekommunatet v/Jørgen Fog

Ma. d. 28.-fr. d. 1.6.: Den journalist. efterudd.

Ti. d. 29.5.: Allerød skoleforvaltning.

A.C. Medjugorje

Medjugorje er siden 1981 blevet verdenskendt som den jugoslaviske landsby, hvor Jomfru Maria talrige gange har vist sig og givet budskaber til hele verden. Tusindvis af pilgrimme er siden strømmet til. Sr. Michaela Hechinger OSB, som for nyligt har besøgt Medjugorje, vil fortælle om sine indtryk og erfaringer. Det sker onsdag den 30. maj ca. kl. 20.30 på lærerværelset, Niels Støensens Gymnasium, Jægtvej 183 B. Alle er velkomne.

DUK-kalender

KUK-øst-weekend den 24.08.-26.08. 1990 i Maribo for alle KUKere og interesserede i øst og sydøst Danmark.

Alder: 10 år og opefter.
Pris kr. 100,00 samt kr. 50,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 03.08. 1990.

KUK-vest-weekend den 07.09.-09.09. 1990 i Ålborg for alle KUKere og interesserede i Jylland og på Fyn.

Alder: 12 år og opefter.
Pris kr. 100,00 samt kr. 75,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 17.08. 1990.

Skoleweekend den 14.09.-16.09. 1990 på Ørnborgeren for alle katolske elever i 6. klasse. En weekend med film, lege og spændende gudstjenester.

Pris kr. 160,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 24.08. 1990.

Ledertræning den 05.10.-07.10. 1990 på Ørnborgeren for alle landets KUK-ledere og potentielle KUK-ledere samt interesserede.

Pris kr. 160,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 14.09. 1990.

Trosælerekursus den 14.10.-21.10. 1990 i Jerusalem, for de 18-25 årige.

Pris kr. 5.000,00 fra København. Fællesrejse hertil kr. 110,00. Tilmelding + indbetaling af depositum på kr. 1.000,00 snarest - restgebyr senest den 15.08. 1990. Enkelte ledige pladser.

Trosælerekursus den 15.10.-20.10. 1990 på Bastrup for de 14-18 årige.
Pris kr. 500,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 24.09. 1990.

Børnelejr den 15.10.-20.10. 1990 på Ørnborgeren for de 7-13 årige. Pris kr. 500,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 24.09. 1990.

Musikweekend den 02.11.-04.11. 1990 på Ørnborgeren for musikinteresserede.

Alder: 16 år og opefter.
Pris kr. 160,00 samt 110,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 12.10. 1990.

Interspisning den 10.11. 1990 på Sct. Pauls skole i Tåstrup for alle nationale grupper og interesserede.

Alder: Ca. 14 år og opefter.
Tilmelding senest den 19.10. 1990.

Medarbejderledetræning den 30.11.-02.12. 1990 på Bissrup, Sjælland for repræsentanter, redaktioner og udvalg nedsat af DUK. Kurset er gratis for deltagere. Tilmelding senest den 09.11. 1990.

Åbent hus med julehygge onsdag den 19.12. 1990 kl. 14.00-17.00 på Sekretariatet.

Nyårslejr den 27.12. 1990-01.01. 1991 på Ørnborgeren for unge over 18 år samt familier med små børn.

Pris kr. 500,00 samt 110,00 for fællesrejse (dog kr. 160,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 06.12. 1990.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. & by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse: ()

Ankommer selv: ()

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

ÅRETS LOPPEMARKED

27. maj 1990 fra kl. 11.00 til 15.00 på Nordvangsgård, Blstrup Byvej 4, Birkærød

MANGE BODER

med masser af spændende tilbud.

AUKTION afholdes

Der er også

CAFETERIA

med smørbrød, kager, kaffe, the, vin og øl.
Der er is og pølser.

ALT TIL RIMELIGE PRISER

Tag familien med, kom og oplev markedstomlægen, se en masse sjove ting og

GØR ET GODT KØB!!!

Klitborg

Sommerophold for børn - ca. 10-14 år - varer i år 10 dage, nemlig fra tirsdag d. 26. juni til torsdag d. 5. juli.

Pris for ophold m.v. 600 kr.

Nærmere oplysninger og tilmeldelsesblanket fås hos Katolsk Menighedspleje, tlf. 33 15 23 03, 33 14 69 36 eller 31 29 63 40.

J. Gorm Jensen

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Radio Steno 107,9 MHz

Sct. Kjeldsg. 3, Kbh. Ø, giro 9 73 75 96.
Hver mandag fra kl. 20 til 23.

Kl. 20: Magasinet - nyheder, meddelelser, musik og forskellige indslag, f.eks.

21.5.: Reportage fra bispejubilæet.

28.5.: Om pinsen.

Kl. 21: Telefonprogram - lytterne kan ringe ind på 31 20 93 38. Emnerne er:

21.5.: Maria - et kvindeforbillede? v/R.M. Tilisch, B. Arends og p. Holm.

28.5.: »Tro og lys« v/I. Rønnow, E. Achen, M. Storm og pater Konold.

Kl. 22.30: Postludium - Erling Rasmussen og Rolf Tønshoff i samtale om kirkemusik - d. 21.5. og d. 28.5.

Katolsk Videoproduktion (KVIP)

Katolsk video til debat og undervisning
KVIP producerer videofilm af 20-40 minutters varighed til debat og undervisning i skoler, menigheder eller derhjemme. Ring efter vort katalog: 31 20 93 37.

Nyheder 1990:

Høstår: Om at blive gammel med værdighed.

Sognepræsten: Et personligt portræt af en katolsk sognepræst.

Kvinder i kirken: Om kvindens stilling i den katolske kirke.



KATOLSK
INFORMATION
RYESGADE 28
DK-8000 ÅRHUS C
TLF. 86 18 53 90

ÅBEN: Ma.-fr. kl. 13-18.

Tak for al kærlighed og omsorg, der er vist

Elna Messerschmidt

ved hendes 100 års dag d. 6.4. 90 og hendes død og begravelse d. 19.4. 90.

På familiens vegne
Jens Messerschmidt

Tak

Ved min præstevielse 21. april i Aalborg har så mange tænkt på mig med bønner, messer, hilsener, gaver, fremmøde. Hjertelig tak.

Per Dolmer
Uranienborgvej 5
9900 Frederikshavn

International Tro og Lys valfart Mod enhed

I påsken 1991 i Lourdes i Frankrig.

Tidspunkt: 27. marts 1991-2. april 1991.

Pris: Voksen: Ca. 5300,- kr. Barn: Ca. 2900,- kr.

Rejsemåde: Fly.

Bindende tilmelding og depositum på 500,- kr. inden 20. november 1990 på girokontonr. 6 33 43 77, Marielystvej 16, 2000 Frederiksberg. Foreløbig tilmelding nødvendig inden 10. juni 1990 til Ulla Hjortbøl, Søllerød Park 14, 1-14, 2840 Holte. Telefon 42 80 16 61.

Yderligere informationer: Inge Switon-Rønnow, telefon 31 39 09 89.

Den nordiske valfart til Lourdes

24. juli til 31. juli 1990, 8 dages flyrejse med fuld pension.

Pris på hotel..... kr. 5.000,-

Særpris for syge og handicappede på »Accueil«..... kr. 4.600,-
Gejstlig leder: Biskop Hans L. Martensen.

Læger, sygeplejersker, samaritter medfølger:

Program og tilmeldelser

Valfartskomiteen

Barsehøj 25, 2900 Hellerup

Telefon 31 65 63 41

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Leonora køber

Hvide broderede duge, sy- og navneklude, fingerbøl, knipleredskaber m.m. Usædvanlig høj pris gives.

Træffes ml. 8-11 og efter kl. 19. Også weekend på tlf. 31 29 08 05. Forretning tlf. 33 14 03 03.

Salg og service

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.



DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 42 99 01 58

Annoncering:

Rubrikannoncer pr. mm kr. 3.50
Tekstsideannoncer pr. mm. pr. sp. kr. 4.50

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

31 69 86 81
DØGNET RUNDT



Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Det forkalkede hus

Beboerne klager. Der kommer for lidt varmt vand ud af hanerne, og det der kommer er ikke varmt nok.

Det er en velkendt situation i mange større ejendomme.

Guldager har udviklet et nyt anlæg, der med kulsyre effektivt fjerner kalkbelægningen i hele rørsystemet.

Ring og få mere at vide på telefon 42 27 31 00.



guldager
electrolyse

Hejrevang 1-3 . 3450 Allerød

Aut.
elinstallatør

EL MOGENS LARSEN
Rensherød 31a 6200 Ålborg tlf. 62 25 30/62 25 31

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Muremester

Bernhardt Christiansen

Sølbævej 8, Sabro.
Tlf. 86 94 82 10

Pianostemmer

Bernhard Hauber

31 68 19 59

Revision - Bogføring - Skat

-den Registrerede Revisor rådgiver

REGISTRERET REVISOR FRFR
Jørgen Brangstrup
STØDEN 6-8, 2. SAL
4000 ROSKILDE . 42 35 10 35
REVISION

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Lille kvinde med stort hjerte

En KIPA-kommentar til Moder Teresas tilbagetræden



Agnes Bojaxhiu, bedre kendt som Moder Teresa. Foto KNA.

Flere flygter fra Rumænien til Ungarn

Budapest, (KIPA) – Over 600 rumænere flygtede i første halvdel af april fra Rumænien til Ungarn. Tilstrømningen af flygtninge fra Rumænien har siden de voldsomme begivenheder den 19. marts med konfrontationen mellem rumænere og medlemmer af de ungarske mindretal i Tigru Muses taget til. Under optø-

jerne blev flere dræbt og kvæstet. Ifølge oplysningerne fra det ungarske officielle kontor for flygtningespørgsmål kom der i januar 500 flygtninge til Ungarn fra Rumænien. I februar var tallet 300 og i marts 1.500. Omkring 40 pct. af dem anmodede straks om asyl som politiske flygtninge.

Mere end 27.000

Antallet af rumænske flygtninge, der vil tilbage til deres hjemland går stadig tilbage. I januar kort efter Ceausescus fald var antallet 300. Det er siden faldet til 50 i februar og 30 i marts. Der befinder sig for tiden mere end 27.000 flygtninge i Ungarn. Optagelseslejrene er fuldt bebygget. Hvis antallet af flygtninge stadig stiger, vil det hidtil bevilgede beløb til flygtningehjælp på ca. 7,7 millioner dollars ikke række til.

Krucifikser gen tilladt i kaserner

Belgrad, (KIPA) – Jugoslaviske værnepligtige må i remtiden medbringe anlagtsgenstande som krucifikser og religiøs litteratur i kasernerne. Ifølge hærens pressetalsmand, oberst Vuk Obradovic vil forsvarsministeriet meget snart fremlægge et udkast til regler for religionsudøvelse på kaserner og for deltagelse i religiøse foranstaltninger uden for kasernerne. Der eksisterer allerede bestemte regler for militær såvel som religiøs begravelse for militært personale.

Opblødningen af de tidligere bestemmelser om religionsudøvelse inden for hæren opfattes af agttagere som en følge af let kommunistiske partis vækkelse og en styrkelse af parti-pluralismen i Jugoslavien.

Mange anser Moder Teresa fra Calcutta for en helgen. Næppe nogen anden står som hende som et eksempel på sammenhæng i bøn og gerning. Bestandigt søger hun at hjælpe nødlidende: døende i Calcuttas gader, børnehjemsbørn, fattige og udstødte Aids-syge i de vestlige storbyer. Af helbredsmæssige grunde har hun trukket sig tilbage fra ledelsen af den orden, hun selv har stiftet, »Næstekærlighedens missionærer«. Hun har længe haft vanskeligheder med hjertet, og efter en hjerte-operation i slutningen af november har lægerne forbudt hende at foretage flere rejser.

Hendes orden blev godkendt i 1950

»Vi vil finde ud af, hvem der har brug for os«. Med denne sætning formulerede Moder Teresa, født den 27. august i den jugoslaviske by Skopje af albanske forældre, programmet for næstekærlighedens missionærer. Og sådan begyndte hun sin søgen: Under sit borgerlige navn Agnes Bojaxhiu indtrådte hun i 1928 i noviciatet hos de irske Loreto-søstre i Darjeeling i Indien. Senere gik hun sin egen vej for at være nær hos de fattige og for bedre at kunne hjælpe dem gennem denne nærhed. Klædt i en hvid sari med en blå stribe i kanten begyndte hun i julen 1948 sit arbejde i Calcuttas slum. Hun fandt hurtigt medarbejdere. I 1950 fik hun kirkelig godkendelse af det søster-fællesskab, hun havde grundlagt. Snart kunne hun oprette afdelinger overalt i verden. På den måde opstod »et verdensomspændende generalstabskort over næstekærligheden«.

Symposium i Moskva om pave Leo XIII's social-rundskrivelse

Osnabrück, (KIPA) - I anledning af 100 års dagen for offentliggørelsen af den pavelige social-rundskrivelse »Rerum novarum« vil Moskvas højskole for sovjetiske fagforbund og det internationale flyvende universitet for kristen sociallære afholde et

symposium i Moskva til efteråret om erhvervs- og socialpolitik.

Dette meddeler professor i Osnabrück for kristen socialvidenskab, Manfred Spieker, der selv er medlem af det flyvende universitet.

Der er i dag mere end 350 afdelinger i 80 lande. I 1965 blev det første center uden for det asiatiske subkontinent oprettet i Caracas. De følgende oprettelser strækker sig som et bånd rundt om jordkuglen og understreger nød, elendighed og krig: Jordanien, Nordirland, Bangladesh, Gaza, Vietnam, Cambodja for kun at nævne nogle af de lande, hvor søstrene i den hvide sari virker. De tager sig af omkring 80.000 børn i dag i hele verden. Omkring 60 skoler er oprettet på Moder Teresas initiativ. Næsten en million syge plejes af næstekærlighedens missionærer. Omkring 50.000 spedalske behandles i mere end 50 sygehuse. Ca. 2.000 forældreløse børn bor i de 20 hjem, der ledes af ordenen, og 34.000 døende modtager den sidste støtte og hjælp i mere end 20 særlige hjem.

Nobels fredspris gav hende lejlighed til at forsvare de svage

Overrækkelsen af Nobels fredspris til Moder Teresa i 1979 var mere end udtryk for en skyldighed. Det betød også en opværdning af prisen, fordi overrækkelsen til en or-

denssøster i en tid med politiske kriser og magtmisbrug viste, at der stadig er mennesker, som trods alle ulykkesprofetier omsætter kærlighedens ånd i gerning. Hendes takketale i Oslo var som en bøn. Hun var appellen til verdens-offentligheden om at acceptere de ufødte børn. At Moder Teresa på grund af dette også blev taget til indtægt af undertiden tvivlsomme organisationer, kan man ikke laste hende for. Når hun også så

ivrigt rejste rundt i verden for at tale med politikere og erhvervsledere, så var det ikke for at tilfredsstille sit eget behov for at gøre sig gældende, men ærgerlighed efter at forsøge alt for »hendes« fattige. Derfor har hun også trods sin sygdom for kort tid siden taget imod en indbydelse fra PLO-lederen Yassir Arafat om at komme til Jerusalem og Betlehem. Hendes begrundelse er: Jeg tager derhen, fordi Gud vil det.

Britiske biskopper udarbejder nye regler for blandet ægteskab

London, (KIPA) - De katolske biskopper i England og Wales har udarbejdet nye retningslinier for indgåelse af ægteskab mellem kristne af forskellig konfession. Ifølge de nye regler skal den katolske part ikke længere give skriftligt løfte om »af al magt at sørge for, at børnene bliver døbt og opdraget katolsk«. Det er nok, at man over for præsten giver mundtligt tilsagn om »inden for partnerskabets rammer alvorligt at stræbe

efter, at børnene bliver døbt og opdraget i den katolske tro«.

De nye retningslinier forbyder, at børn i blandede ægteskaber får dobbelt konfessions-tilhørighed d.v.s. tilmeldes begge forældres kirke. Det er ganske vist »naturligt«, at børnene tager aktivt del i begge forældres kirkeliv men for børnene »er det nødvendigt, at de selv tilhører enten den ene eller den anden kirke«.

Ansvarsbevidst investering af kirkelige midler

Første udspil fra »Justitia et Pax« i Schweiz

Bern, (KIPA) - Med en første pjeces »Hvordan kan man ansvarligt investere penge?« vil »Justitia et Pax« i Schweiz give kirkelige kredse, men også en bredere offentlighed anledning til eftertanke. Det er nødvendigt at udvikle en større problem-bevidsthed på dette område, hedder det i pjecen.

Etiske tanker bag finansforvaltning

Ansvaret for pengene hører ikke op ved bankens skranke. Den, der investerer penge, må tænke på, hvilke uønskede eller skadelige bivirkninger investeringen kan få. »Justitia et Pax« er begyndt at kortlægge kirkelige institutioners investeringer i

Schweiz, og man har spurgt en række kantonalkirker, sogne, ordenssamfund og kirkelige hjælpeorganisationer om omfanget og arten af deres investeringer, og efter hvilke kriterier de foregår. Resultatet opgøres i pjecen til orientering for ansvarlige for kirkelig finansforvaltning. Samtidig gives en oversigt over eksisterende investeringsmuligheder.

Pjecen indeholder også nogle etiske tanker. Det hedder her blandt andet, at penge skal tjene til »livets fremme«. Bibelske tekster og deres videre tolkning i den kirkelige sociallære taler klart til fordel for de fattige og de underkuede. Det bør tages med i betragtning ved kir-

kelige investeringer ved siden af de sædvanlige kriterier om sikkerhed, likviditet og passende afkast.

Større økonomisk gennemskuelighed

I et kapitel om mere praktiske forholdsregler anbefaler pjecen større økonomisk gennemskuelighed gennem bedre regnskabs-opstillinger og så i form af sociale og miljø-orienterede redegørelser. Der gives oversigte over områder, hvor man ikke bør investere, og oversigte over områder hvor investering kan anbefales.

Pjecen kan købes for 11 schw.fr. hos »Justitia et Pax«, Postfach 6872, 3003 Bern.

katolsk orientering

Hjælp til Rumænien, side 2
 Pastoralrådet, side 3
 Pax Christi Danmark, side 5
 Orientering fra sognene, side 6-11
 Kvinder i familie og kirke, side 12-13

Vietnams biskopper takker regeringen og lover loyalitet

Paris, (KIPA) - To nye biskopper er udnævnt i Vietnam, nemlig *Bui Van Cam* for bispedømmet *Thai Binh* og *Phung Hieu* for bispedømmet *Hung Hoa*. Landets biskopper takker regeringen i Hanoi for at have godkendt udnævnelsen af de nye biskopper. Vatikanet har dog ikke fastsat nogen dato for bispevielsen.

Reparation af flere kirker

Udnævnelsen af de to nye biskopper hænger sammen med begge forgængeres nylige død. Den vietnamesiske bispekonfe-

rence har i et brev til »Komiteen for religiøse anliggender« i Hanoi anmodet om de nye udnævnelser. I samme henvendelse anmoder biskopperne om tilladelse til at oprette to nye præsteseminarier. Desuden ansøger man om tilladelse til udlandsrejse for flere biskopper.

Bispekonferencens henvendelse til Hanoi indeholder også en tak for reparationer af flere kirker, en øget frihed for præsterne med hensyn til aktiv sjælesorg og for ansættelse af ordensfolk i syge- og ældrepleje. Samtidig forsikrer man regeringen om, at alle katolikere vil forholde sig loyale over for landet og dets regering.

Børnehaver

I begyndelsen af året er påbegyndt et 3 måneders kursus for ordenssøstre, der vil være børnehaverhjælpere. Dette tyder på, at man i Vietnam snart vil godkende oprettelse af private sociale institutioner.

Irlands kard. O'Fiaich død under valfart

Den 66-årige ærkebiskop af Armagh, kardinal *Thomas O'Fiaich* er pludselig død under en valfart til Lourdes. Efter messen for 600 irske pilgrimme tirsdag den 8. maj blev kardinalen indlagt på et sygehus i Lourdes, hvorfra han blev fløjet til en specialklinik i Toulouse.

Her døde han af hjertesvigt.

I 1977 blev han den 113. efterfølger af Skt. Patrick på bispestolen i Armagh. I 1979 blev han kardinal. Samtidig med at han fordømte enhver form for terrorisme i Ulster, kræve-



Biskop Theodor Suhr og over 50 præster koncelebrerede ved jubilæumsmessen onsdag den 16. maj, da biskop Hans L. Martensen fejrede 25 års-dagen for sin bispevielse. Pastor Dietrich Timmermann overrakte præsternes gave, en pladespiller til compact disc. Vi bringer en billedreportage i næste nummer. Foto K. Kluge.

Kirkens nye muligheder i Østeuropa

Wien, (KIPA) - Repræsentanter for de europæiske bispekonferencer var i begyndelsen af maj samlet i Wien for at drøfte kirkens situation i de tidligere kommunistiske beherskede lande. Der var enighed

om, at kirken i disse lande har et fælles problem: - De står over for mange nye opgaver og har mange chancer, men det kniber med kræfterne efter de mange års undertrykkelse.

I en fælles udtalelse ved mødets slutning, fremhæver biskopperne, at kirkens situation er meget forskellig i de forskellige østeuropæiske lande. Følgerne af den kommunistiske undertrykkelse skifter fra land til land. I Polen har en stor og velorganiseret bispekonference kunnet arbejde nogenlunde effektivt, men en tilsvarende organisation har slet ikke eksisteret i nabolandet Tjekkosllovakiet.

Kristne skoler kan oprettes igen

I Østtyskland har den katolske kirke stadig kunnet opretholde sit sociale arbejde, mens det ikke har været muligt i de fleste andre lande, hvor karitativ virksomhed fra kirkens side var forbudt.

Hvad der tidligere var særlig deprimerende, men nu vækker store håb, er

spørgsmålet omkring de kristne skoler og religionsundervisningen. I de tidligere kommunistiske lande havde kirken praktisk taget ingen indflydelse på skoleområdet, og kun ganske få skoler kunne opretholdes af kirkelige kredse. I dag er der ved at

ske en radikal ændring på dette område, men det tydeliggør samtidig de ringe kirkelige kræfter, opsummerer biskopperne.

En tilsvarende situation gør sig gældende på medicinernes område. Muligheden for, at ordensfolk igen

Fortsætter på bagsiden

Kontinuitet sikret i pastoralrådet

Jan Lange fortsætter som formand Nils Engelbrecht valgt til næstformand

Kontinuiteten er sikret for det ny pastoralråd, idet den tidligere formand for rådet, *Jan Lange* og det tidligere forretningsudvalgsmedlem *Nils Engelbrecht* blev valgt til henholdsvis formand og næstformand for pastoralrådet på mødet i Sostrup i weekenden den 12. og 13. maj. Begge blev valgt uden modkandidater.

Til forretningsudvalget blev de tidligere medlem-

mer Tove Pedersen, Andreas Smidt og pastor Dietrich Timmermann indvalgt. Nye medlemmer blev sr. *Marianne Bode* fra Aalborg og *Damian Nawarecki*. Alle medlemmer er valgt for en 2-årig periode.

Udtrådt af forretningsudvalget og pastoralrådet er de to tidligere medlemmer, *Georg Høhling* og sr. *Hildegard Madsen OSB* der ikke ønskede at opstille til valget den 1. april.



Kardinal Thomas O'Fiaich



Scilla Freifrau von Boeselager også kaldet »Englen fra Budapest« fik i 1989 prisen »Kvinder for Europa«. Hun ses her sammen med biskop Imré Kozma. Foto KNA.

Englen fra Budapest:

Hjælp til Rumænien skal være skræddersyet

Hun er baronesse og ligner en, der sidder til pynt ved sin mands jagtmiddage. Men baronen må undvære sin gemalinde ved slige lejligheder og ved så mange andre. Hun træffes fortrinsvis i flygtningelejre i Ungarn, på børnehjem i Rumænien at den type, der opbevarer, hvad Elena Ceausescu betragtede som »affaldsbørn«, eller på rundtur til tyske hospitalsstyr. I 1987, da det hele startede, kunne hun også træffes på rasteplasserne på autobahnstrækningen Dortmund/Kassel, hvor hun overtalte ungarske lastbilschauffører til ikke at køre tomme retur til Ungarn, når de havde afleveret salamipølser til tyske importører, men medtage hospitalsudstyr og medicinkamenter til ungarske hospitaler. Da årstallet skiftede til 89 havde hun etableret et gennemorganiseret transportnet, der i løbet af året bragte hospitalsudstyr og medicin for mere end 23 millioner DM til Ungarn.

Hun har selv haft skoen på

Navnet er Scilla v. Boeselager, og hun er Caritas Danmarks samarbejdspartner i forbindelse med Caritas-projekter i Ungarn og Rumænien. Den blå bog ser i korthed således ud:

Født i Budapest i 1941. 1945 flygter familien til Tyskland, hvor den an-

bringes i en flygtningelejr. Her lever familien under kummerlige forhold. Faderen rekvirerer indvandringspapirer fra 24 lande, fylder dem ud og sender dem tilbage. Det første land, der melder sig, skal være deres nye hjemstavn, beslutter han. Det blev Venezuela. Pigen Scilla sættes i skole hos franziskanerinder i Caracas, og allerede som stor pige hjælper hun søstrene med at give katekese i slumkvartererne. Senere følger en universitetsuddannelse i USA, faget er biokemi. Herefter ansættelse i den tyske kemiske industri. Endelig via ægteskab slotsfrue på slottet Höllinghofen i Arnsberg, bispedømmet Paderborn. Hvis historien sluttede her, havde den ikke været værd at fortælle.

25 mill. DM er ikke til at kimse af

Men først her begynder den. Gennem en bekendt hører hun om de katastrofale tilstande på ungarske hospitaler. Personligt besøger hun Johannes-hospitalet i Budapest, der med sine 2200 senge er Ungarns største. Her oplever hun, at 30 år gamle iltapparater til nyfødte og småbørn, går i stykker. Og lægerne må dels tage stilling til, hvilke børn, der skal overleve, dels meddele fortvivlede forældre, at deres børn er døde. Det bliver den nøgleoplevelse, der sætter lavinen i skred.

Scilla v. Boeselager bliver naturligvis et godt navn hos det daværende regime. Gaver til ungarske hospitaler til rundt regnet 23 millioner DM er trods alt ikke til at kimse af og Scilla v. Boeselager gør regimet opmærksom på, at hun ønsker »noget for noget«. Regimet skal tillade præsterne at øve sjælesorg på hospitalerne. Det sker. Senere konstaterer hun, at de oprindelige hospitalskapeller bruges til pulterkamre og oplagringsrum. Hun forlanger at de skal ryddes og genindvies som kapeller. Det sker også.

DDR flygtninge i ungkommunisternes telte

Ved et tilfælde (for hende selv eksisterer der ikke tilfælde, alt er Guds forsyn) er hun i Budapest, da flygtningestrømmen fra DDR vælter ind i Ungarn. Den tyske ambassade lukker sine døre, fordi den ikke kan rumme flere flygtninge. Hundredvis må opholde sig på gaderne. Men ikke ret længe. Scilla v. Boeselager kontakter sognepresten i Den hellige Families sogn i Budapest, Imré Kozma. Til præstegården hører en stor grund. Den kan bruges, og præsten gør opmærksom på, at ungkommunisterne ligger inde med masser af telte. I løbet af ingen tid skyder ungkommunisternes telte op i præstens have. Den bliver hurtigt for lille. Men så kan man jo udvirke, at ungkommu-

nisterne stiller deres store lejrområde til rådighed. Fra Tyskland rekvireres rullende feltkøkkener. Sådan går det for sig, når »Englen fra Budapest« tager fat i en sag. Navnet har flygtningene heftet på hende. Hun er ikke vild med det, fordi det, som sagt, altsammen drejer sig om Guds forsyn, og det betyder for hende omsat i praksis: At være på de rigtige steder og træffe de rigtige beslutninger på de rigtige tidspunkter.

Det er ikke gjort med at sende lastvogntog af sted

Et 100% sikkert kontakt- og fordelingsnet skabte hun ved at grundlægge Ungarsk Malteser Caritas-Tjeneste. Den unge organisation blev og er fortsat et uudværligt instrument i hjælpen til Rumænien. Sammen med den tyske Malteser Tjeneste har den sørget for et stadigt tættere informationsnet, der er baseret på organisationens egne kontakter i Rumænien og ikke på rumænske institutioner, der hurtigt viste sig at være helt utilstrækkelige både i forbindelse med fordeling og koordinering af hjælpen og med oplysninger om, hvor der er behov for hvad.

»Hjælpen til Rumænien må være skræddersyet,« understreger Scilla v. Boeselager. Det er ikke gjort med at sende lastvogntog af sted i tillid til, at rumænske institutioner kan klare fordeling og – ikke mindst – kontrol.

Engel med medieberedskab

Englen fra Budapest bidrager til en udvidelse af vore begreber om engle: foruden stædighed, jernvilje og knaldhår effektivitet, kan engle åbenbart også være udstyret med evnen til at organisere et medieberedskab, der har fået alverdens pressefolk til at interessere sig for hendes forehavende. Det amerikanske PARADE Magazine har netop bragt en stor reportage om Ungarsk Malteser Caritas-tjenestes indsats i Rumænien og Ungarn. »Jeg håber på mange penge fra USA!« siger »englen« i den forbindelse. Det skal lige tilføjes, at hun er 80% invalideret af et brud på rygsøjlen, som hun pådrog sig som ung. Det forhindrer hende imidlertid ikke i at meddele, at hun står til rådighed for CARITAS DANMARK »rundt om die Uhr.«

Karen Erngaard

Dansk hjælp sikrer grønne kornmarker i Rumænien

Lynaktion fra Caritas Danmark betød såsæd til 1250 familier

Slutningen af marts måned er sidste mulighed for tilsåningen af marker i Siebenbürgen i Rumænien. Midt i marts måtte småbønderne i Vlahita området se i øjnene, at deres marker måtte ligge brak. Såsæd var umuligt at opdrive. 10 dage senere rullede lastbiler med 40 tons såsæd, rug og havre, ind i området. En lynindsats fra CARITAS DANMARK i samarbejde med Ungarsk Malteser Caritas - Tjene-

ste betød såsæd til 1250 familier.

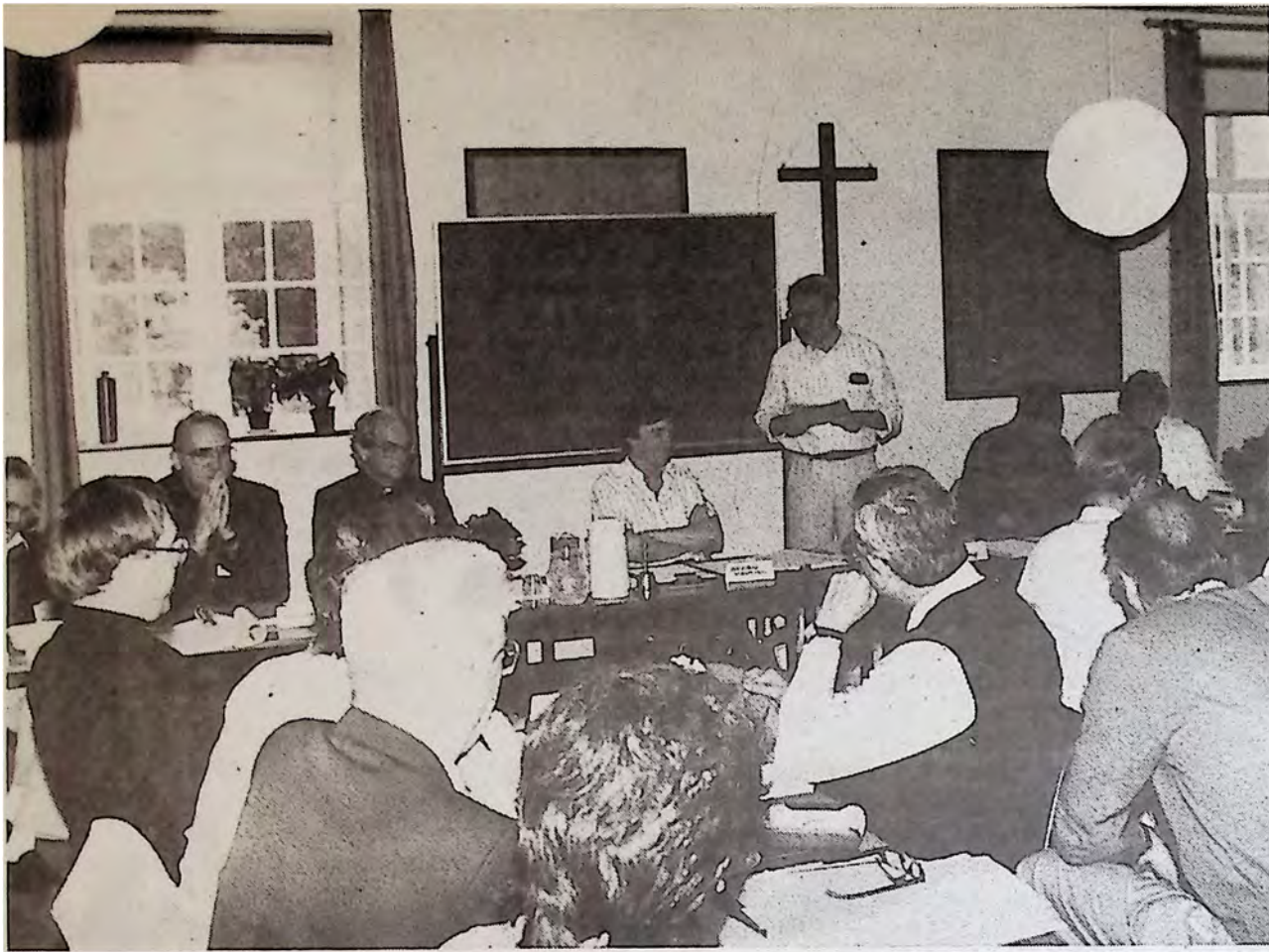
Uigennemskuelige politiske forhold i Rumænien og en omsiggribende mistillid til, at hjælpen fra udlandet virkelig placeres på rette sted, vanskeliggør hjælpeorganisationernes arbejde. Derfor er det for øjeblikket særdeles vigtigt at få understreget og dokumenteret, at en gave til CARITAS er en gave, der når frem!



3 dage tog det at organisere aktion såsæd. Alligevel nåede de ungarske Caritas maltesere at få fremstillet skilte til lastbilerne, der viste, hvor hjælpen kom fra: »mit Dansk Charitas« står der mellem malteserkorsene øverst på 20 tons lastbilen.



Den romersk katolske præst, Sandor Bakai, byen Vlahitas borgmester, Bálint Szeles og Vince Tamas fra den ungarske malteser Caritas-tjeneste overvågede fordelingen. 40 kg såsæd pr. familie blev det til.



Søstrene i Sostrup bygger nyt kloster

**Større tilgang til ordenen
nødvendiggør byggeriet,
siger søstrene i Sostrup**

Tirsdag den 1. maj lagde biskop Martensen i Sostrup grundstenen til det første cistercienserkloster efter reformationen her i Danmark. Det skete i overværelse af en lang række gæster fra ind- og udland. Heriblandt generalabbeden Polycarp Zakar og generalsekretæren fra Bonifatiuswerk i Tyskland, prælat Georg Walf. De tre munkesten, som blev nedlagt er sten fra det tidligere Øm Kloster. De er foræret af museumsinspektør ved Øm Kloster, Holger Garner Nielsen.

Cistercienserinderne ønsker at bygge et nyt kloster, fordi ordenen har en større tilgang af unge piger, og den bygning, der

nu huser søstrene er for lille og utidssvarende.

Den nu ældre generation af søstre, som ombyggede slottet og ladegården til refugium, rekonvalcenthjem, ferielejigheder samt møde- og konferencenter, er afløst af en ny generation, som vil bygge et kloster efter det mønster, som man for 500 år siden byggede cistercienserkloster: Et firlænget kompleks, hvor den ene fløj indrettes til kirke. Byggeriet, der ventes at koste 26 mio. kr., finansieres via store udenlandske fonde og en nystartet vennekreds.

Det nye kloster ventes at stå færdigt næste år.

kk

Katekese, medier og de fremmedsprogede bliver emner for det ny pastoralråd

Radio Steno og Katolsk Videoproduktion, KVIP omtalt i en kort debat om forretningsudvalgets beretning

Katekese og trosformidling, medier samt de fremmedsprogede katolikker bliver de kommende store emner, som skal behandles af det ny pastoralråd i den kommende 4-års periode. Det ny pastoralråd mødtes første gang lørdag og søndag den 12. og 13. maj på Sostrup Slot, hvor man bl.a. drøftede de arbejdsopgaver, som rådet skulle beskæftige sig med. Efter gruppedrøftelser lørdag eftermiddag og fremlæggelse af emneforslag nedsatte rådet en række arbejdsgrupper, som til næste møde skal fremlægge arbejdsbeskrivelser for eventuelle udvalg.

Pastoralrådet nedsatte 7 arbejdsgrupper om følgende emner:

- katekese, pædagogik og opdragelse,
- diakoni,
- medier - med henblik på en mediehøring i bispedømmet,

- de fremmedsprogede katolikker,
- kirkebidrag og etisk regnskab,
- småbørn og forældre,
- stiftets valgstyrelse - herunder »Folkevalgte forsamlingers opgaver og placering i menighederne og bispedømmet«.

Debat om forretningsudvalgets beretning

Det blev til en meget kort debat om forretningsudvalgets beretning, som er omtalt i »katolsk orientering« nr. 9. Peter Ryom ønskede, at rådet ville beskæftige sig med de katolske medier og især de elektroniske. Han spurgte om Radio Steno og KVIP (Katolsk Video Produktion) havde nogen forpligtelser over for bispedømmet. Niels Engelbrecht svarede hertil, at jesuitterne i Danmark havde ansat Klaus Møller Jørgensen som mediekonsulent for

1990, og at bispedømmet havde ydet tilskud til lønnen. Radio Steno og KVIP producerer materiale til undervisning i form af bånd og video. De har desuden et samarbejde med Kateketcentralen. Jesuitterne og bispedømmet vil se dette år an, før der træffes beslutning om ansættelse videre frem.

kk

En lille valgfolder, som var uddelt umiddelbart før valget 1. april, tiltrak sig dog en smule debat i rådet. Nogle ønskede, at der burde være flere oplysninger i den, andre mente, at der burde være en folder om menighedsrådsvalget og en om pastoralrådsvalget.

Hospice-projektet i Lyngby stadig i live

Hospice-projektet i Lyngby er endnu på planlægningsstadiet, men en gruppe i menigheden arbejder stadig ihærdigt på at komme i gang. Allerede for nogle år siden begyndte en kreds i menigheden at arbejde for at skabe et hjem for døende.

I de senere år har menigheden afholdt 3 loppe-

markeder til fordel for projektet, og der er allerede indsamlet 120.000 kr., oplyser sognepræsten Georg Nibler. Kunstneren Jørgen Dahlerup har tegnet en mærkat til fordel for sagen. Mærkatene kan købes i ark á 24 stk. for 10 kr. hos Knud Lavard menighed, Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby, telefon 42 87 77 12.

Georg Nibler ønsker ikke, at det skal være en institution, men et »hjem, hvor mennesker, der ellers ville dø i ensomhed eller i institutionernes korrekte og underbemandede kulde, kunne gennemleve afslutningen af livet i en varm og menneskelig atmosfære«.

kk

Jubilæums-lotteri

Følgende numre er udtrukket i »Jubilæums-lotteriet« på Magleås lørdag den 19. maj:

- | | |
|---------------------------|-------------------------------|
| Brun R 54 Rejse til Paris | Grøn F 35 Lampe |
| Brun A 50 Julekrybbe | Blå X 73 Plaid |
| Blå D 16 Radio | Gul N 88 Kaffemaskine + kaffe |
| Blå B 3 1 stor fl. whisky | Blå L 96 12 flasker vin |
| Brun B 22 12 fl. snaps | Brun A 26 Dampstrygejern |
| Gul K 12 Middag | Grøn Z 30 Cognac |
| Chinese Palace | |

Gevinsterne kan afhentes på Katolsk Bispekontor, Bredgade 69 A, 1260 København K mellem kl. 9 og 16.30. Telefon 33 11 60 80.

HOSPICE I LYNGBY



L. O. DORN S.J. Når lyset brydes



Udvalgte prædikener udgivet af venner og kolleger i anledning af pater Dorn's 75 års fødselsdag.

Bogen kan bestilles hos

Niels Steensens Kollegium
Skt. Kjeldsgade 3 · 2100 København Ø.
Tlf. 31 20 93 37

kr. 180,-

Valfart til Vor Frue af Øm

søndag den 17. juni 1990

»Åndens frugt er kærlighed, glæde, fred.«

Valfarten begynder kl. 11.00 med valfartsvandring og Maria-andagt.

Efter andagten er der lejlighed til at modtage bodens sakramente og til stille bøn i kirken foran det allerhelligste Sakramente.

Frokost kl. 12.30. Lettere smørrebrød og drikkevarer kan købes.

Fra kl. 13.45 til 14.15 siger vi til lykke til biskop Hans Martensen i anledning af hans 25-års bispejubilæum.

Kl. 14 højmesse med biskoppen som hovedcelebrant.

Støt valfarten med at købe et Øm-valfartsmærke, som sælges på stedet. På forhånd tak.

Ømvalfartskomiteen

Fem vigtige opgaver

Det nye pastoratråd genvalgte *Jan Lange* som formand, uden modkandidat og med velfortjent applaus. Også valget af *Niels Engelbrecht* som næstformand, samt genvalget af *Tove Pedersen* og *Andreas Smidt* som medlemmer af forretningsudvalget var en klar tillidsklæring til et hold mennesker, der har slidt i det og præsteret et godt arbejde til alles tilfredshed i den forrige 4-års periode. Med valget af søster *Marianne Bode* kom en ung ordenssøster fra Aalborg ind, og *Damian Nawarecki* forstærker dette element af ungdom i pastoratrådets mest ungdommelige forretningsudvalg siden 1970. Mange gode grunde til lykønskninger!

Rådets første møde på Sostrup i Store bededagsferien den 12. og 13. maj var præget af lange gruppedrøftelser af, hvad de enkelte medlemmer eller de, der altid dominerer i en gruppedrøftelse, så som de mest tvingende opgaver, det nye råd bør lægge sine kræfter i at få løst eller gjort noget ved. De otte grupper og især deres referenter brugte mange, ind imellem rørende ord på en lang ønskeliste. Især fem ønsker gik igennem næsten samtlige referater:

Katekese til både voksne og børn, og den fornødne uddannelse af kateketer.

Uddannelse af *menigheds-diakoner* til besøgstjeneste og kontakt med alskens menighedsmedlemmer, der har svært ved af egen vilje eller kræfter at vise sig i menigheden, men som ikke på nogen måde har tilkendegivet et brud med menighedens fællesskab.

Øget *kommunikation* (med alle moderne midler) både indadtil med kirkens egne medlemmer og udadtil med det samfund, vi er en del af.

Intensivering af *ungdomsarbejdet*, ikke mindst behovet for egnede børne- og ungdomsgudstjenester eller meningsfyldt (også liturgisk meningsfyldt) beskæftigelse af småbørn under søndagsmessen.

Til sidst, men ikke mindst vigtigt, *integrationen* af de såkaldte »udenlandske menigheder« og deres præster i det lokale sogn, så de ikke udarter til nationale valgmenigheder i den danske kirke, noget nær det modsatte af katolsk kirkeforståelse.

Så mange var ønskerne. Så mange grunde til at håbe, at det nye pastoratråd vil få held med at gennemføre, hvad et medlem kaldte »forskydning i arbejdsform fra repræsentantskab til formidlende arbejdsfællesskab«. Tillidsklæringen til *Jan Lange* og hans nærmeste medarbejdere skal derfor også lyde fra »katolsk orientering«.

W.W.

Materialismens krydstog i Europas skærgård

Det er selvfølgelig for at undgå ordet korstog, vi med denne overskrift belemler læseren med det ikke eksisterende ord *krydstog!*

Men er der ikke for mange, der gerne vil kalde sig kristne, ligesom for mange, der virkelig er kristne, en underlig fornemmelse af, at den senere tids omvæltninger, demonstrationer, valg og »frihedsmanifestationer« i meget høj grad er udtryk for åndløs materialisme – og i meget beskeden grad antyder, at der er foregået en åndelig opvågning, i de undertrykte østlige dele af Europa?

Naturligvis kan ingen benægte, at dialog i frihed altid er et skridt på vejen mod en bedre forståelse mellem mennesker, der i lang tid ikke har kunnet tale sammen, eller ligefrem har været forhindret deri – dialogen og muligheden for at »tale højt« med hinanden, uden at frygte for liv og frihed – er et fremskridt af virkelig værdi.

Men – den frygt, der lurar bag den næsten ubeherskede begejstring, er frygten for, at det først og fremmest er glæden over en udsigt til medlemskab af det, der så ofte benævnes den vestlige verdens materielle frihed og velstand!!!

(Eller tidligere benævnt »Dansen om guldkalven«)

Mange har sultet – er blevet holdt nede på grund af magtapparaters og åndløse ideologiers hensynsløshed og ensretningskrav. – Masser af tænkende mennesker har måttet lide, fordi de selv kunne tænke, men ikke fik lov dertil, fordi ensporede sygelige systemer ville påtvinge dem en slags grup-

pedynamik, der i virkeligheden kun kunne opfattes som en mundkurv for udvikling i stedet for at være et forum for gensidig forståelse og åbenhed.

Sådanne skræmmende reminiscenser fra Den anden Verdenskrigs veltrimmede ensretning og støvletramp, kan få mange til at stille spørgsmålet:

Jamen – hjælp det da ingen verdens ting!!!

Var det hvert eneste menneske, der svigtede det sammenhold og den tolerance, der var til stede, da den anden verdenskrig rasede? Eller da denne grusomme krig var forbi?

Eller var det de åndelige kræfter – der blev trådt under fode af materialistiske modestrømninger?

Eller var det simpelthen den splittede kristendom, der ikke kunne samle og

fastholde troen, håbet og kærligheden som det eneste, der både gælder hvert enkelt menneske og den samlede verden?

Hvis det er tilfældet – så er det i dag mere nødvendigt end nogensinde at understrege kristendommens ansvar for i enighed at bekæmpe vor tids falske guder: Materialismen og den falske gruppedynamik!

Helle og Robert Hansen

Et par ord om valget

Pastoratråds- og menighedsrådsvalget d. 1. april var åbenbart en succes mange steder. Man snakkede om fremgange på f.eks. 0,2 og endda nogle steder op på 1%.

Men hvis man kiggede på den endelige optælling fra hele landet, ser man tydeligt, at det er langt fra de fleste steder at valgdeltagelsen overhovedet kom over 20%.

Mange vil sikkert sige, at det altid er noget at deltagelsen nærmer sig 20%, og hvis den ikke kan blive højere så forbliver status quo.

Men dette vil være en passiv holdning, for det er vigtigt, at det katolske samfund i Danmark viser, at det bakker op omkring dets mange værdier.

Der kan aldrig komme nok for at stemme. Man behøver jo ikke på nogen måde være aktiv eller direkte interesseret i lokale kirkelige forhold for at afgive sin stemme. Valgene vil altid være åbne for alle katolikker. Den katolske kirke i Danmark er en minoritet og ved at kun ca. 4000 katolikker stemmer

kan det ende med en minoritet i minoriteten.

Man kunne jo eventuelt næste gang der var valg, prøve at være så forberedt, at man ved hvilken gruppe man skal prøve at påvirke til at stemme. For hvad er det egentlig for en gruppe der ikke stemmer? Er det de unge, de ældre, eller drejer sagen sig måske bare om at 20.000 danske katolikker var beskæftiget til anden side d. 1. april (meget usandsynlig forklaring).

Der hvor problemet nok har ligget har været i kontakten mellem vælgerne og kandidaterne. En lidt mere »folkelig« debat

kunne nok have været skabt gennem f.eks. »katolsk orientering«, som jo er de danske katolikkers samlede medie.

Det ser faktisk ud til at mange vælgere åbenbart har følt det bare var noget der skulle gøres. Et slags demokratisk rutine ritual.

Derfor må man nok konkludere, at det er vigtigt at have kontakt med vælgerne, for meningen er jo at de, i det mindste, skal stemme på noget, som de bl.a. føler er et budskab fra kandidaterne. Så vil der blive en større valgdeltagelse end et fast klientel af vælgere.

Jens Lykke Hansen

Det vigtigste må være at budskabet når frem og at alt er forståeligt

I »katolsk orientering« har der et par gange været læserbreve, hvori det beklages, at den latinske messe er forsvundet.

Jeg er en af de mange, som er kommet til den katolske kirke, efter at latinen er afskaffet, og jeg er godt tilfreds. Det vigtigste må være, at budskabet når frem, at alt er forståeligt og føles vedkommende – og det sker da bedst på det sprog, som menigheden er mest fortrolig med.

De søde konvertitsalmer, som *Ole Dam* omtaler i sit læserbrev, er jeg endnu ikke stødt på. Er *Ole Dam* klar over, at 9 ud af 10 salmer i Lovsang også står i den salmebog, der bruges i Folkekirken?

kk

Ole Førster



Urban Figge OMI er leder af Skt. Vincentgruppen.

Skt. Vincentgrupperne har vokseværk

»Det er en meget stor glæde at kunne bringe et meget fint regnskab for 1989. Men glæden er nok størst dér i u-landene, hvor bidragene blev modtaget.« Det siger *Urban Figge*, lederen af Skt. Vincentgrupperne i det seneste nummer af deres lille blad. Af regnskabet fremgår det, at der i 1989 er indsamlet knap 458.000

kr. ind til projekter i u-landene. I 1988 var beløbet 283.000 kr.

Urban Figge oplyser, at væksten bl.a. skyldes en stor arv, som har muliggjort at visse drømme for nogen af de allerdårligst stillede kunne opfyldes. Således kunne p. *Eduardo* i Recife, Brasilien åbne endnu et hjem, »reden«, for forladte spædbørn, og

p. *Claessens* i Haiti kunne bygge videre på hjemmet for de mange unge, enlige mødre med AIDS. Dette byggeri havde længe ligget stille på grund af pengemangel.

Følgende projekter har modtaget støtte fra Vincentgrupperne:

99.000 kr. til p. *Joseph Claessen* i Haiti.

4.000 kr. til p. *Peter Tanholdt Hansen* i Peru.

600 kr. til p. *Frans Schloz* i Indien.

94.000 kr. til p. *Eduardo Figueroa* i Brasilien.

500 kr. til *Roger Ampe* i Zaire.

6.000 kr. til p. *Ton Vocking* i Etiopien.

100 kr. til *Moder Laura* i Zaire.

Slut op om Pax Christi Danmark

Af Frans Ove Larsen



Jan Ørsted

Lørdag den 5. maj mødtes en lille snes mennesker til det første årsmøde i Pax Christi Danmark. Forud for dette mere »officielle« årsmøde har der været afholdt to forberedende møder, dels på Magleås i maj 1989, hvor den første spæde begyndelse kom i gang på initiativ af p. Anton Dekkers, som havde modtaget en direkte opfordring fra »Pax Christi International« i Antwerpen til at prøve at sætte et arbejde i værk i Danmark, dels i Søborg i september 1989, hvor man bl.a. besluttede

at sætte nogle arbejdsgrupper i gang.

Man kan måske sige, at disse grupper, som har beskæftiget sig med freds- og befrielsesteologi og med Nord-Syd problematikken (u-landenes situation) indtil nu har fungeret helt uformelt som studiekredse. Hvilket ikke betyder, at der ikke allerede er gjort et betydeligt stykke arbejde. Thomas Achen fremlagde et arbejdsrapport på 16 sider, incl. litteraturliste, fra teologigruppen, mens Skt. Josephssøster Anna og Jan Ørsted fyldigt og grundigt mundtligt gjorde rede for arbejdet i u-landsgruppen.

Det der nu bl.a. skulle ske på årsmødet var så at sige mere formelt at institutionalisere Pax Christi Danmark som katolsk bevægelse. Der blev derfor fremlagt og med enkelte ændringer vedtaget et ret enkelt sæt vedtægter på 11 korte paragraffer, og der blev, som antydning, aflagt beretning om det hidtidige arbejde, herunder også en redegørelse fra p. Dekkers om Pax Christi International. Desuden valgtes en bestyrelse på fem men-



Søster Anna CSJ.

sker til at varetage sekretariatsfunktioner, koordinering af arbejdet, økonomi m.m.

Mere nødvendigt end nogen sinde

Alle som interesserer sig for fordelingen af den verdens goder – eller rettere sagt den uhyggeligt rædselsfulde ulige fordeling – og som kunne tænke sig at bidrage til at ændre på dette, bl.a. ud fra en bestemt teologisk refleksion, som har en social dimension, bør på en eller

anden måde, om ikke andet så ved økonomisk støtte, slutte op om denne bevægelse.

Det er nu åbenbart, at det på bare lidt længere sigt er ganske utilstrækkeligt, globalt set, hvad vi kan gøre for Den tredje Verden, som udmarves, bl.a. af den ufattelige gældsbyrde på hundreder af milliarder dollars, som de skylder os i denne del af verden. Dermed være ikke sagt, at Caritas', Folkekirkens Nødhjælp og Røde Kors' indsatser ikke er mere nødvendige end nogensinde. Det er den bestemt! Men skal vi *allesammen* overleve, er det ikke længere en vækstfilosofi, vi skal dyrke i Vesteuropa, USA og Japan. Tværtimod! Hvornår mon det går op for dem, der har



Thomas Achen aflagde rapport fra Teologigruppen.

den politiske magt? Det er os, der må lide afsavn og ændre holdninger *fundamentalt*, på en ikke-kom-

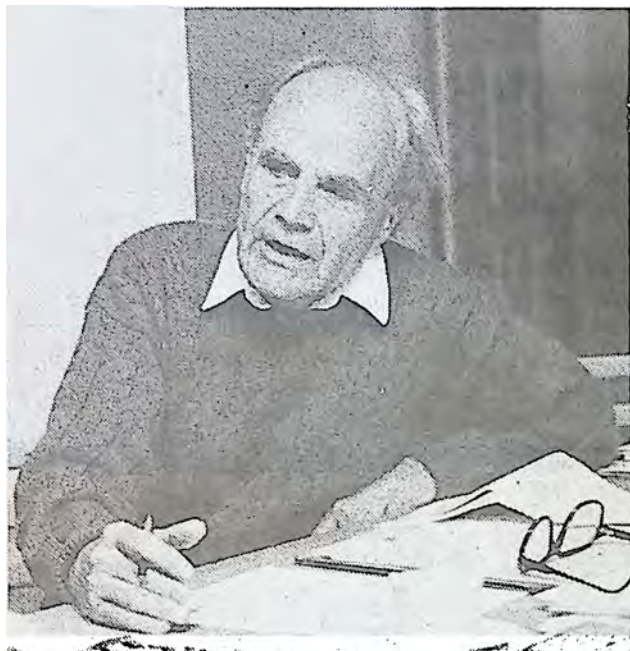
merciel basis – simpelthen for at overleve *allesammen* overalt i verden. Dette lyder sikkert skrækkeligt naivt i nogles ører. Men jeg er dybt overbevist om, at det længe har været sandt. At flertallet i vor del af verden nægter at se sandheden i øjnene, er en anden sag.

– Tre af os rejser til årsmøde i Pax Christi International i Wien omkring Kristi Himmelfartsdag. Det bliver spændende at høre hvad de får med hjem af ideer.

Vi tænker at afholde et seminar, sandsynligvis netop om den økonomiske verdens(u)orden, gældskrisen i u-landene, i september i år.

Kom og vær med! Det drejer sig om noget helt eksistentielt for os alle!

Frans Larsen



Initiativet udgik fra Anton Dekkers SJ. Fotos K. Kluge.

Evangeliet i æteren

Af Klaus Møller-Jørgensen

Søndag d. 27. maj var det den katolske kirkes 24. verdensmediedag. Og hvad er så det?

I løbet af et år er der en række dage, hvor hele kirken koncentrerer sig om et særligt anliggende, f.eks. »Fred« eller »Mission«. På verdensmediedagen drejer det sig om mediernes, og som sædvanligt har paven også i år udsendt et budskab i dagens anledning.

Paven peger her på den enorme betydning, de moderne kommunikationsmidler har for dialogen i verden. Gennem bl.a. radio og TV kan vi følge med i, hvad der sker i de fjerneste afkroge, og vi præsenteres dagligt for de forskelligste synspunkter på alverdens problemer.

Men hvor er det kristne budskab i denne evindelige strøm af nyheder og informationer, af katastrofer, sygdomshistorier og

politiske skandaler? Voksne danskere bruger i gennemsnit tre til fire timer om dagen på at se fjernsyn. Hvor ofte hører de om, hvad troen kan give af trøst og støtte i en forvirret verden?

En form, der passer til mediernes art

Her er det så, verdensmediedagen skal minde os om vores ansvar som kristne: At evangeliet i en eller anden passende form også må være tilstede i de massemedier, som spiller så stor en rolle i de fleste menneskers hverdag. Der er i hvert fald ikke andre, der sørger for det!

Paven er selv inde på det i sit budskab. Han peger på, at Gud altid taler til menneskeheden i overensstemmelse med den kultur, der svarer til enhver tidsalder. Vor tids forkyndelse og undervis-

ning kan ikke klares uden de moderne samfundsmidler.

Men kan vi overhovedet stille noget op? Jo da, naturligvis. I det små har vi alle så afgjort en mulighed for at gøre en indsats. Det nemmeste er selvfølgelig at gå ind i det eksisterende arbejde. Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund (KRFF) er en gammel, hæderkronet forening, der fortjener større opbakning. Selvom det er landets mindste lytter/seerorganisation, hører man efter, hvad KRFF har at sige. Foreningen har f.eks. en repræsentant siddende i Danmarks Radios programråd.

Holde liv i den løbende debat

De lokale klubber er et naturligt sted for en løbende debat om mediernes og for et eventuelt engage-

ment i dagspressen og lokalradioerne. Men alt for få katolikker er med i dette vigtige arbejde.

I Storkøbenhavn har Radio Steno i over halvdelen af år sendt katolsk lokalradio i først 1 og nu 3 timer om ugen. Radio Steno har en støtteforening, som godt kunne bruge flere medlemmer. Medlemskab af både KRFF og Radio Steno er ganske billigt. Radioen er desuden åben for alle, der har noget på hjerte – det skulle gerne være en rigtig katolsk græsrodsradio!

Flere andre steder i landet er enkeltpersoner engageret i lokalradioarbejde og har herigennem mulighed for lejlighedsvis at sende kristent inspirerede programmer. Disse mennesker fortjener fuld opbakning. Og det ville være dejligt om flere fik mod på at følge eksemplet – er

man parat til at yde et stykke arbejde, er det ikke svært at få foden inden for på en af de lokale radiostationer. Radio Steno hjælper gerne til med råd og programmer.

Katolsk Videoproduktion (KVIP) har allerede haft 4 programmer i det københavnske lokal-TV KKR. Alle KVIP's film er desuden velegnede som oplæg til undervisning og debat i sogne, på skoler, og i studiekredse, også blandt ikke-katolikker. Radio Steno og KVIP udgiver et fælles katalog i løbet af sommeren.

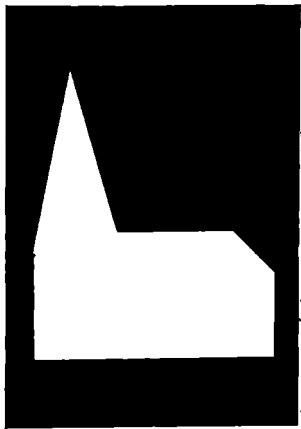
Alle kan følge med

At skrive avis-artikler eller lave lokalradio-programmer er nok mere, end de fleste kan overkomme. Men alle kan melde sig ind i f.eks. KRFF eller Radio Steno Støtteforening. Og

vigtigst af alt: Alle kan følge med i og omtale kristne radio- og TV-udsendelser blandt venner, på arbejdspladsen osv. Det er utroligt vigtigt, at vi alle reklamerer for det, der sker, så den kristne dimension ikke totalt glemmes i det samlede mediebillede.

Som mediekonsulent, delvist lønnet af bispedømmet, står jeg gerne til rådighed med hjælp og oplysninger på tlf. 31 20 93 37. Det er naturligvis også en del af mit arbejde at gå sammen med andre kristne om en fælles indsats i mediernes. Men verdensmediedagen skal især minde om, at hver enkelt har et ansvar for i det små at være med til at sikre det glade budskab en plads i mediernes.

Klaus Møller-Jørgensen
mediekonsulent



Orientering fra sognene

Juni 1990

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 12 der udkommer 27. juni 1990 er mandag den 11. juni 1990 for juli og august 1990. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kbh. V. Tlf. 31 21 14 44.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Ålborg
Kastetvej 1, 9000 Ålborg
Sognepræst Leo Kertz, OMI
Andenpræst Allen Courteau, OMI
Tlf. 98 12 63 44
Præst: Per Dolmer, 98 42 32 80
Søndagsmesser:
Kl. 8.00: Sct. Joseph Hospitalskirke.
Kl. 10.00: Højmesse i Sct. Mariæ Kirke.

Fredag d. 1. kl. 15.00: Første fredags sakramentale tilbedelse indtil messen kl. 18.

Søndag d. 3. pinse, kl. 10: Højmesse.

Mandag d. 4. 2. pinsedag kl. 10: Messe.

Onsdag d. 6. og 20. kl. 14.30: Syklub.

Torsdag d. 7. Sct. Josephsklub udflugt.

Søndag d. 10. kl. 10: Højmesse.

Søndag d. 17. Øm Valfart. Der afgår en bus fra kirken 7.30. Der er messe i kirken kl. 10.

Lørdag d. 23. kl. 10: Skoleafslutning, gudstjeneste kl. 17: Messe på polsk.

Søndag d. 24. kl. 10: Højmesse.

Helligåndskirken, Frederikshavn
Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn.
Præst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80 eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg, tlf. 98 12 63 44.

Søndag d. 3., pinse, kl. 10: Højmesse.

Mandag d. 4., 2. pinsedag, kl. 10: Messe.

Lørdag d. 9. kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 17. Øm valfart: Ingen messe. Der afgår en bus fra kirken kl. 6.30.

Lørdag d. 23. kl. 16.30: Messe.

Lørdag d. 30. kl. 17.00: Løkken - Central-skolens aula.

Hjørring

(Baptistkirken, Sct. Olai Plads)

Henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg, tlf. 98 12 63 44.

Søndag d. 3., pinse, kl. 14: Messe.

Søndag d. 10. kl. 14: Messe.

Søndag d. 17., Øm Valfart. Der afgår en bus kl. 7.00. Ingen messe i Hjørring denne dag.

Søndag d. 24. kl. 14: Messe.

Thisted

Skt. Thøgers Kirke

Møllevej 23, 7700 Thisted.

Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04 eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg, tlf. 98 12 63 44.

Søndag d. 10. kl. 11: Messe og kirkekaffe.

Søndag d. 17., Øm Valfart. Der afgår en bus fra kirken ved 7.-7.30-tiden.

Søndag d. 24. kl. 11: Messe og kirkekaffe.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers.

Pastor Lech Pytlak, tlf. 86 42 97 30.

Søndagsmesser:

Lørdag kl. 14.

Søndag kl. 10.

Hverdagsmesser: Tirsdag kl. 8.15. Onsdag kl. 18.30: Vi begynder med rosenkransbøn.

Torsdag kl. 8.15. Fredag kl. 8.15 i Søstrenes Kapel, Laksegade 4.

2. pinsedag d. 4. kl. 10.

Søndag d. 10.: Afskedsmesse for pastor Torben Toustrup.

Søndag d. 17.: Ingen messe p.g.a. Ømvalfart.

Lørdag d. 9.: Polsk messe kl. 14 med efterfølgende samvær.

Sct. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg.

Tlf. 86 62 36 41.

Konstitueret sognepræst: Allan Courteau, OMI boende i Aalborg.

Tlf. 98 12 63 44.

Lørdag d. 2. kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 3., pinse: Ingen messe.

Mandag d. 4., 2. pinsedag kl. 10: Messe.

Lørdag d. 9. kl. 10.00: Sogneundervisning med efterfølgende familiemesse kl. 12.00.

Kl. 16.30: Mass in English.

Søndag d. 10. kl. 10: Messe.

Lørdag d. 16. kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 17.: Øm Valfart. Ingen messe i kirken. Der afgår en bus fra kirken ved 10-tiden.

Lørdag d. 23. kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 24.: Ingen messe.

Lørdag d. 30. kl. 16.30: Messe.

Lemvig/Holstebro

Hellig Kors Kirke, Lemvig

Østergade 33, 7620 Lemvig.

Rita Sørensen, tlf. 97 82 22 42

eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg

tlf. 98 12 63 44.

Lørdag d. 2. kl. 10: Sogneundervisning med efterfølgende familiemesse kl. 12.

Søndag d. 3., pinse kl. 10: Messe.

Søndag d. 10. kl. 10: Ordets Gudstjeneste.

Søndag d. 17. Øm Valfart: Ingen messe i Holstebro, og ingen undervisning. Der afgår en bus fra Nørrelands Kirke ved 9-tiden.

Søndag d. 24. kl. 10: Messe og kirkekaffe.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus

Ryesgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C.

Tlf. 86 13 56 66

Katolsk Information

Ryesgade 28, 8000 Århus C.

Tlf. 86 18 53 90

Præsterne:

Adolf Meister SJ, 86 18 57 66

Herbert Krawczyk, 86 18 56 33.

Gottfried Grünwald SJ, 86 18 52 11.

Piet Reijnders SJ, 86 13 56 66.

Sognesekretær Bengt Jensen, 86 13 56 66.

Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe), 17.

Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.

Messe på polsk: kun 4/6 (2. pinsedag), kl. 14.

Messe på vietnamesisk: 24/6, kl. 14.

Skolemese (yngre elever): Hver tirsdag i skoletiden, kl. 8.

Skriftemål: 1/6, kl. 18-19 eller efter aftale.

KUK: Hver tirsdag og torsdag, kl. 19.30 i skoletiden.

Menighedsrådsmøde: 18/6, kl. 19.

Katolsk Information: Mandag-fredag, kl. 13-18, søndag 11-12.

Galleri ved kirken: Mandag-fredag, kl. 13-18, søndag kl. 11-12: Kaj Nielsen, fra 30/6: Christian Søborg.

Messe 2. pinsedag, kl. 10, 14 (polsk).

17/6.: Valfart til Vor Frue af Øm.

Pindstrup

Skt. Mikael Kirke, Ringsø

Præst: Adolf Meister SJ

Gudstjenesteleder Helge Clausen, 86 37 76 56.

Messe: kun 2. pinsedag, kl. 10.30 p.g.a. Ømvalfarten ingen messe den 17/6.!

Odder

Skt. Ansgars Kapel

Holsteinsgade 25, 8300 Odder

Præst: Gottfried Grünwald SJ.

Messe: 10/6, 24/6, kl. 14. Ingen messe 2. pinsedag!

Skt. Clemens kirke, Grenå

Thykærvej, 8500 Grenå

Tlf. 86 30 97 38

Giro 563 26 68.

Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ., tlf. 86 18 56 33

Gudstjenesteleder: Moder Theresa, tlf. 86 38 42 06.

Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13.

Søndagsmesser: Hver søndag kl. 10.30. Kirkekaffe bagefter.

Hverdagsmesser: Hver onsdag kl. 19.

Skriftemål: Onsdag kl. 18.30, eller efter aftale.

Ømvalfarten: Søndag 17/6. Ingen messe i Grenå.

Sostrup:

Gjerrild, 8500 Grenå

Cistercienserinder Kloster, tlf.: 86 38 41 11

Priorinde: Moder Theresa, O. Cist. Tlf.: 86 38 42 06

Søndagsmesse: Hver søndag kl. 8.30.

Tilbedelse af det Allerhelligste, hver søndag og alle helligdage, kl. 17 og hver torsdag, kl. 19.30-21.

Alle helligdage, som ikke er søndage og hverdagsmesser, kl. 9.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kapel, Herning

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tlf. 97 12 43 82.

Præst: Willem Wuyts. O. Praem.

Messtider: Søn- og helligdage kl. 10.00.

Menighedskaffe efter messen.

Lejlighed til skriftemål efter aftale.

Mandag d. 4. juni, 2. pinsedag: Ingen messe.

Søndag d. 17.: Ingen messe i Herning, men valfartsmesse med biskoppen i Øm.

Fælles kørsel fra Herning senest kl. 9.15. Valfarten begynder kl. 11.00.

Kl. 13.45 fejres biskoppens 25 års jubilæum.

Kl. 14.00: Højmesse.

Se i øvrigt annoncen.

Til lykke:

Døbt påskedag den 15. april: Mac Milan Jenovious, søn af Jenovious Sebalamai og Amirthanathar Jenovious.

Optaget i kirkens katolske fællesskab: Christian Frandsen, Tjørring, den 25. april.

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupgade 16, 8600 Silkeborg.

Tlf. 86 82 24 15.

Sognepræst Jan Ophoff. O. Præm.

Søndagsmesser: Kl. 8 og kl. 10.

Hverdagsmesser: Onsdag kl. 19 i kirken.

Tirsdag kl. 19.00 hos Jesu små Søstre i Øm. *Fredag kl. 8.45* i kirken.

Hver lørdag kl. 10: Rosenkrans.

Søndag d. 3., 1. pinsedag: Højmesse kl. 10. Efter messen er der kirkekaffe.

Mandag d. 4., 2. pinsedag: Messe kl. 10.

Søndag d. 17.: Øm Valfart og biskoppens jubilæum. Processionen starter kl. 11.

Højmesse kl. 14.30. Derfor ingen messe i Silkeborg.

Mandag d. 18. kl. 19: Efter aftenmessen menighedsrådsmøde.

Søndag d. 1. juli: Ingen messe kl. 8.

Søndag d. 5. august: Efter højmessens afskedsreception for sognepræst Jan Ophoff.

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.

Tlf. 75 62 52 68.

Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.

Søndagsmesser: I Sct. Josefs Kapel kl. 7.30. I kirken kl. 10 (højmesse).

Hverdagsmesser: I Sct. Josefs kapel tirsdag og fredag kl. 19. Torsdag kl. 10.30.

Hver morgen (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs skole til en kort andagt i kirken.

Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke.

Menighederne er velkomne.

Søndag d. 3. juni, pinsedag kl. 7.30 og kl. 10: Højmesse.

Torsdag d. 7. kl. 19.30: Bibelaften hos sognepræsten.

Søndag d. 10. under højmassen kl. 10: Firmelse ved generalvikar Poul Marx OMI.

Søndag d. 17.: Valfart til Øm. (Ingen messe kl. 10). Mens præsten er fraværende i ferietiden vikarierer pastor Stappers, Vejle.

Skt. Norberts Kirke, Vejle

Fjellegade 2, 7100 Vejle.

Tlf. 75 82 08 93.

Søndagsmesse:

Hver lørdag kl. 15. Hver søndag kl. 10.

Søndag d. 3., pinsedag kl. 10: Familiemese. Bagefter: Menighedskaffe i Samlings-salen.

Mandag d. 4., 2. pinsedag kl. 10: Salmemese.

Torsdag d. 7.: Den hl. Kommunion bringes til de syge.

Søndag d. 17.: Øm Valfart og fest i anledning af biskoppens 25 års bispeju-bilæum. Kl. 8: Messe i kirken. OBS.: Ingen messe kl. 10. Fælles bus til Øm afgår fra Mariahospitalet kl. 9. Tilmelding på listen i våbenhuset. Sidste frist: Søndag d. 10.

Fravær:

10-16: P. Minnaert.

18-30: P. Kerkhofs.

5 Sydjylland

Skt. Knuds kirke, Fredericia

Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.
Sognepræst:

Tran Duc Thanh Dominique.

Tlf. 75 92 11 76.

Hverdage kl. 17.15 undt. mandag

Lørdag kl. 16, søndag kl. 10 undt. søndag d. 17. (ingen messe).

Ømvalfart: søndag den 17. Tilmelding til fælles bustur nødvendig. Nærmere oplysninger bekendtgøres i kirken. Menighedsdag med udflugt til Mørkholt stranden: søndag d. 24/6.

Tilmelding nødvendig. Nærmere oplysninger bekendtgøres i kirken.

KUK's møde: fredag den 22. kl. 15.

Skt. Nikolaj kirke, Esbjerg

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg

Sognepræst: Lars Messerschmidt.

Tlf. 75 12 10 27, bedst mellem 10-11, undt. mandag og tirsdag.

Træffes normalt i Tønder om mandagen 11-12, tlf. 74 72 18 90.

Søndagsmesser: Lørdag kl. 16.30 og søndag kl. 10.

Hverdagsmesser: Torsdag kl. 8.15 (undt. d. 21.)

Fredag kl. 16.30.

Fredag d. 1. Første fredag i mdr. kl. 16.30: Messe med efterfølgende tilbedelse indtil kl. 18.

Søndag d. 3. Pinsedag. Højmesse kl. 10 med efterfølgende kirkekaffe.

2. pinsedag d. 4.: Ingen messe.

Lørdag d. 16. Kl. 16.30: Messe på polsk.

Søndag d. 17. Kristi Legems og Blods fest. Valfart til Øm. Messe i Skt. Nikolaj Kirke kl. 10.

Nærmere program for valfarten, se andet steds i katolsk orientering og opslaget i våbenhuset. Vedr. evt. fælles transport henvendelse på kirkekontoret.

Fredag d. 22. Jesu Hjerter fest. Messe kl. 16.30 med efterfølgende tilbedelse indtil kl. 18.

Søndag d. 17.: Valfart til Øm. Bus afgår fra kirken kl. 7.30 og kører over Kollund og Kruså. Pris 75 kr. for voksne, 30 kr. for børn.

Hellig Kors Kapel, Tønder

Ribelandevej 41, 6270 Tønder.

Præst: Lars Messerschmidt.

Træffes normalt i Tønder mandag kl. 11-12 (undt. d. 4. og 18.). Tlf. 74 72 18 90, ellers kl. 10-11, tlf. 75 12 10 27, undt. tirsdag.

Søndag d. 3., pinsedag. Højmesse kl. 17.

Mandag d. 4., 2. pinsedag: Messe kl. 10.

Søndag d. 17.: Kristi Legems og Blods fest. Valfart til Øm. Ingen messe i Tønder! Mulighed for fælles transport til Øm. Henvendelse til Jean Langwadt, 74 72 14 47.

Religionsundervisning:

Ingen undervisning for det ældste hold søndag d. 10.

Sankt Ansgars Kirke, Åbenrå

Søndertorv 1, 6200 Åbenrå.

Ansvarlig præst: Ceferino C. Anez.

Fiskergade 7-9: Tlf. 74 62 35 43.

Hverdagsmesser:

Mandag-onsdag-fredag kl. 19.30.

Tirsdag-torsdag-lørdag kl. 15.30.

Søndagsmesser kl. 10. Derefter kirkekaffe.

Jesu Hjerter fredag: Tilbedelse kl. 15-16.

Messe med sak. velsignelse kl. 19.30.

Søndag d. 3., pinsedag: Messe kl. 10.

Søndag d. 10.: Den hellige Treenigheds Fest. Messe kl. 10.

Søndag d. 17.: Kristi Legems og Blods Fest.

Valfart til Øm

Fredag d. 22.: Jesu Hjerter fest.

Søndag d. 24.: Johannes Døbers Fødsel. Messe kl. 15.30.

7 Fyn

Skt. Knuds Kirke, Svendborg

Havnegade 1, 5700 Svendborg.

Sognepræst pater Josef Völk.

Tlf. 62 21 05 42 eller 62 21 36 10.

Træffetid: Torsdag kl. 17-18. Fredag, lørdag kl. 11-12 el. efter aftale.

Faste messetider:

Søn- og helligdage kl. 10.

Hver torsdag kl. 19.

Lørdage kl. 16.

Mandag d. 4., 2. pinsedag: Messe kl. 10.00 med dåb.

Onsdag d. 13.: Menighedsrådsmøde efter aftenmessen. Messe: Kl. 19. Mødet: 19.30.

Torsdag d. 14. Kristi Legemsfest: Fejringen af festen falder sammen med valfarten til Øm søndag den 17. Derfor indbydes menigheden særligt til denne aftenmesse kl. 19.

Lørdag d. 16.: Messen kl. 16 gælder som søndagsmesse for dem, der ikke tager del i valfarten til Øm. Kontaktgruppens udflugt. Bussen kører kl. 10 fra kirkens parkeringsplads.

Søndag d. 17.: Valfart til Øm. Afgang fra kirkens parkeringsplads kl. 8. - I Øm kl. 11: procession og andagt. Kl. 12.30: Frokostpause. I den samme tid er der lejlighed til skriftemål. - 13.45 til 14.15: Biskoppen ønskes til lykke. Kl. 14.30: Messe. Kl. 16.15 afgår bussen til Svendborg. - Højmessens kl. 10 i Sct. Knuds Kirke bortfalder.

Skt. Bendts Kapel, Rudkøbing

Brogade 14, tlf. 62 21 05 42 eller 62 21 36 10.

Søndag d. 3.: Pinse, messe kl. 15.

(Brogade 14, Rudkøbing, tlf. 62 21 05 42, eller 26 21 36 10).

Dåb:

Den 29.4.: Christian Dana, søn af Evelyn Villano Spinding, født Gaudicos og Klaus Peter Spinding. Den 6.5.: Henning Horn, søn af Virginia Bayot Horn, født Ricaplaza og Søren Horn.

Forældrene ønskes hjertelig til lykke!

Vor Frelsers Kirke, Assens

Nørregade 3, 5610 Assens.

Sognepræst: J. Kruk.

Tlf. 65 31 09 74 eller 65 31 26 82.

Søndag d. 3., pinsedag: Messe kl. 10.30.

Søndag d. 17.: Kristi Legemsfest. Valfart til Vor Frue af Øm. Hos os ingen messe!!!

Stella Maris Kirke, Nyborg

Vindingevej 9, 5800 Nyborg.

Sognepræst: J. Kruk.

Tlf. 65 31 09 74 eller 65 31 26 82.

Træffetid: Torsdag, fredag kl. 9.00-11.00 eller efter aftale.

Søndagsmesser: Kl. 8.00/juni-sept./ højmesse kl. 10.

Hverdagsmesser: Kl. 7.00 dog onsdag kl. 19.00.

Søndag d. 3., pinsedag kl. 8.00: Ingen messe. Kl. 10.00: Højmesse.

Mandag d. 4., 2. pinsedag kl. 8.00: Ingen messe. Kl. 10.00: Højmesse.

Søndag d. 10.: Efter højmessens kl. 10.00 er der kirkekaffe på Stella Maris sidste gang i denne sæson.

Tirsdag d. 12.: Menighedsrådsmøde kl. 18.30.

Søndag d. 17.: Valfart til Vor Frue af Øm. Nærmere oplysninger derom i menigheds publikanda. Hos os er der ingen messe i kirken. men for dem, der ikke kan komme til Øm bliver der læst messe lørdag den 16. juni kl. 16.00!

Fredag d. 22.: Jesu Hjerter Fest. Messe: Kl. 19.

Lørdag d. 23.: Sommerferie begynder.

Sct. Albani Kirke, Odense

Adelgade 1, 5000 Odense C

Tlf. 66 12 16 64.

Kontortid: Ma.-fr. 10-12, og to. 17-18.

Præsternes træffetider:

P. Gorowski: ti. 10-12, samt to. 10-12 og 17-18.

P. Huber: ons. 10-12 og 17-18, samt fr. 10-12.

P. Przybylowicz: ti., ons., og to. 10-12.

Søndagsmesser: Kl. 8 og kl. 10. I maj-sept. tillige kl. 19. I okt.-april kl. 16.30. 1., 2., 4. og 5. søndag: Polsk messe kl. 12. 2. søndag: Vietnamesisk messe kl. 14.

Hverdagsmesser: Ma. kl. 8, ti., to., lø. kl. 9, ons. kl. 10.30, fr. kl. 19.

Religionsundervisning på Skolen: Onsdag kl. 16 for alle grupperne.

Mini-KUK: Se kalenderen.

Maria-Legionen: Tirsdag kl. 9.30.

Den franciskanske Lægorden: 2. tirsdag i måneden, begyndende med messe kl. 9.

Fredag d. 1. kl. 18.30: Tilbedelse. Kl. 19.30: Aftenmesse.

Søndag d. 3.: Pinse/messer kl. 8, 10, 12 (polsk). Ingen messe kl. 19!

Mandag d. 4., 2. pinsedag: Kun messe kl. 10.

Tirsdag d. 5., (grundlovsdag): Messe som sædvanlig kl. 9.

Søndag d. 10.: Messer i kirken kl. 8 og 10.

Kristi Legems- og Blods Fest fejres ved højmessens kl. 10 på Dalum Kloster!

Torsdag d. 14., De ældres Klub: Udflugt.

Lørdag d. 16., Hl. Vilhelm: Messe kl. 9.

Søndag d. 17., Øm Valfarten: Messe her i kirken kun kl. 19.

Søndag d. 24., Johs. Døberen: Messer kl. 8, 10, 12 (polsk), 19.

Onsdag d. 27.: Moderen af den Stedseverende Hjælp: Messe kl. 10.30.

Dalum Klosterkirke:

Søndage: Messe kl. 7.30.

Hverdage: Messe kl. 6.30.

8 Lolland og Falster

Skt. Birgitta Kirke, Maribo

Mariagade 4, 4930 Maribo.

P. Herman Legut, OFM. conv.

Tlf. 53 88 01 74. Kontortid 10-11 undtagen mandag og tirsdag.

Fredag d. 1.: Andagt til Jesu Hjerter i forbindelse med messen kl. 16.30.

Søndag d. 3., pinsedag: Højmesse kl. 10.00.

Søndag d. 10.: Højmesse kl. 10.00. Den Hellige Treenigheds Fest.

Søndag d. 17.: Kristi Legems og Blods Fest: Højmesse med procession kl. 10.00.

Lørdag d. 23.: Vigilje til Johannes Døbers fødsel. Messe kl. 16.30. Derefter samles vi i haven for at nyde dagens menu: 1/2 kylling, salat og flutes pr. kuvert kr. 25.-. Drikkevarer skal købes på stedet. Alle er velkommen!

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov

Bredgade 47, 4900 Nakskov.

Tlf. 53 92 06 81. Giro 7 09 10 60.

Sognepræst: Pater Irenæus OFM conv.

Gudstjenester:

Søndage kl. 10.00. 2. pinsedag kl. 10.00.

Hverdage: Der henvises til opslag i kirken. Ingen gudstjeneste lørdag d. 16., 23. og 30. juni.

Polsk messe:

Der gøres opmærksom på, at der i juni ikke holdes messe på polsk.

Kirkekaffe:

Menighedsrådet indbyder til kirkekaffe søndag den 10. juni efter højmessens.

Børnenes Urneborg-lejr:

Børn fra 6 til 12 år indbydes til at deltage i årets Urneborg-lejr fra mandag den 30. juli til lørdag den 4. august. Prisen pr. barn er 200 kr. Tilskud kan søges. Tilmelding sker ved henvendelse til præstegården. Detaljeret program ligger fremme i våbenhuset.

Bidrag til menigheden:

Det bringes i erindring, at girokortene til årets bidrag til menigheden blev vedlagt menighedens kontaktblad, som blev postomdelt den 25. marts. Tak til dem, som allerede sendte deres bidrag. Husk at sende Deres bidrag i god tid!

Menighedsrådet:

Følgende blev valgt til menighedsrådet: Ingrid Buntzen, Jurek Golubowski, Anne Weilbach Holm, Joan Mikolajek, Delfina Poulsen, Esther Smith. 1. suppleant: Maria Kristensen. 2. suppleant: Hans Henrik Dørum. Menighedsrådet har konstitueret sig sådan: Formand: Ingrid Buntzen, næstformand: Joan Mikolajek, sekretær: Esther Smith.

Hellig Kors Kirke

Bispegade 12.

4800 Nykøbing F.

Tlf. 54 85 07 39.

Weekendens Gudstjenester:

Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 16.00. Søndag kl. 10.00.

6 Sønderjylland

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg

Sognepræst Ebbe Simonsen.

Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.

Tlf. 74 42 35 85.

Det nye menighedsråd består af Frede Byllemos, formand, Tråsbøl, Sr. Elisabeth, Als Kloster, Astrid og Ingrid Byllemos, børne- og ungdomsarbejde. Mary Hansen, Sønderborg.

Suppleanter er

Jens Aage Ibsen, Gråsten og Knud Rohde, Kruså.

Vores biskop, Hans L. Martensen, kunne onsdag den 16. maj fejre sit 25-års jubilæum ved en festgudstjeneste i domkirken.

Men hele bispedømmet vil også være med til at fejre vores biskop. Det gør vi ved årets to store valfarter til Åsebakken, og for os i Vest-Danmark på Øm søndag den 17. juni.

I fjor samlede vi i tusindvis til messe sammen med vores pave Johannes Paul. Lad os også i år møde talrigt op og vise, at pavens besøg er blevet en opvågning til påny at besinde os på vores store åndelige værdier.

Søndag d. 3., pinsedag: Messe kl. 9.30. Påsketiden slutter.

Mandag d. 4.: Messe kl. 9.30.

Lørdag d. 16.: Søndagsmesse kl. 19 for dem, der ikke deltager i valfarten.

Fredag d. 1.: 1. fredag i måneden. Kl. 18.30: Messe og tilbedelse.
Lørdag d. 2.: kl. 11.30: Messe. Kl. 15.45: Bryllup af Birgitte Korczak og Brian Baron.
Søndag d. 3., 1. pinsedag kl. 10.00: Familiegudstjeneste.
Mandag d. 4., 2. pinsedag kl. 10.00: Sangmesse.
Onsdag d. 6.: Møde for de katolske forældre, som har børn på Sct. Joseph Søstrenes skole.
Torsdag d. 7.: kl. 8.00: Skolemesse.
Søndag d. 10.: kl. 11.15: Polsk messe.
Lørdag d. 16.: Fra denne lørdag hele sommeren igennem messe kl. 19.00.
Søndag d. 17.: Efter højmessens cykeltur for alle i menigheden som kan og vil. Madpakke medbringes.
Fredag d. 22.: kl. 8.00 + kl. 10.00: Skoleafslutning for alle børn på den katolske skole. På de angivne tider er der en kort gudstjeneste i kirken.
Søndag d. 24.: kl. 10.00: Højmesse, hvorunder barnedåb. Møde med Den Franciskanske Lægorden.

9 Sydøstsjælland

Skt. Hans Kirke, Køge

Sognepræst: Anton Dekkers S.J.
 Bjerggade 10, 4600 Køge.
 Tlf. 53 65 06 51.

Der er højmesse hver søndag kl. 10.
 Hverdagsmesse: Onsdag kl. 10.

Søndag d. 3. juni fejrer vi pinsen. Samme dag er der også messe på polsk kl. 16. Efter højmessens søndag d. 10. juni er der kirkekaffe. Under kirkekaffen vil der fremover være mulighed for køb af Ulandsimportens varer.
 Kristi Legems og Blods Fest fejres i år søndag d. 17. juni.

Vor Frue Kirke, Næstved

Præstøvej 29, 4700 Næstved.
 Tlf. 53 72 09 85.

Sognepræst: Pater Julian Bodnar. Træffes bedst tir., fre. og lørd. mellem kl. 11-12.
Faste gudstjenester: Søndag kl. 8.00 messe på Maria-Elisabeths Hjem.
 Kl. 10.00: Højmesse i Vor Frue Kirke.

Fredag d. 1.: kl. 18.00-19.00: Tilbedelse foran det udstillede sakramente på Maria Elisabeths Hjem. Kl. 19.00: Messe.

Pinse d. 3.: Der er ingen kaffe efter højmessens.

Søndag d. 17.: Kristi Legemsfest. Der er procession med det Allerhelligste efter højmessens. Ingen polsk messe.

Søndag d. 24.: Festen for den hl. Johannes Døberens.

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg.
 Præsten træffes: Marienbergvej 9 st. th.
 Tlf. 53 77 39 27, on., to., søn., ellers i Næstved. Tlf. 53 72 09 85.

Hver søndag kl. 10.00: Messe.

Søndag d. 10.: Menighedskaffe efter messen.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.
 Tlf. 53 61 03 92.

Sognepræst Hans Esmark.
 Tlf. 42 26 14 04.

Sankt Josef Søstrene.

Tlf. 53 61 73 71.

Søndag d. 3., pinsedag: Messe kl. 10 med p. Gregoire.

Lørdag d. 9.: Søndagsmesse kl. 16 med sognepræsten.

Søndag d. 10.: Ingen messe.

Søndag d. 17.: Messe kl. 10 med p. Gregoire.

Søndag d. 24.: Sankt Hans dag: Messe kl. 10 med prælat Ib Andersen.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.

Sognepræst: Stephen Holm,
 Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
 Tlf. 53 52 06 45.

Pastoralassistent: Sr. Helene, Karl Borromæussøstrenes kommunitet, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
 Tlf. 53 51 29 41.

Søndagsmesse: Kl. 15.00 – med efterfølgende kirkekaffe. (Ingen messe søndag d. 17.).

Hverdagsgudstjenester: Onsdag kl. 17 og fredag kl. 19 ordets gudstjeneste med kommuniionsuddeling.

Fredag d. 1.: Efter ordets gudstjeneste og kommuniionsuddeling (kl. 19), udstilles Det Hellige Sakramente til tilbedelse indtil kl. 20.

Søndag d. 3., 8. påskesøndag, pinsedag, Helligåndens Fest kl. 15.00: Festmesse. Påsketiden afsluttes.

Mandag d. 4., 2. pinsedag. Ingen gudstjeneste.

Søndag d. 10.: Trinitatis-søndag, festen for Den Hellige Treenighed: Fader, Søn og Helligånd. Kl. 15.00: Festmesse.

Torsdag d. 14.: Den egentlige festdag for Kristi Legems og Blods fest. Kl. 19.00 messe, afsluttet med sakramental velsignelse. Den højtidelige fejring af festen med festmesse og sakramentsprocession finder sted i Sognekirken i Slagelse først-kommende søndag (den 17.) kl. 10.00.

Søndag d. 17.: Højtideligholdelse af Kristi Legems og Blods fest. Ingen messe i Kalundborg. Menigheden deltager i festmesse og procession i Slagelse. Gudstjenesten begynder kl. 10.

Søndag d. 24.: Sankt Hans Dag: Festen for Johannes Døberens fødsel. Kl. 15.00: Messe.

Søndag d. 1. juli: Højtideligholdelse af festen for apostlene Sankt Peter og Sankt Poul. Kl. 15.00: Festmesse, delvis på latin.

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Sognepræst: Stephen Holm.
 Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen.
 Tlf. 53 52 06 45.

Faste messetider:

Alle søndage: Højmesse kl. 10.00.

Hverdag, i Maria-sideskibet, normalt således: Mandag kl. 17.15, tirsdag, onsdag og torsdag kl. 11.15, fredag kl. 19.15. Lørdag ingen.

Kommunitetets bønner normalt således: Rosenkransbøn kl. 12, vesper kl. 18, søndag dog kl. 18.45.

Lørdag d. 2., pinselørdag kl. 12.15: Højtidelig pinsevesper med vigiliens læsninger og sakramental velsignelse (i Maria-sideskibet).

Søndag d. 3., 8. påskesøndag, pinsedag: Helligåndens fest. Kl. 10.00: Højtidelig pinsemesse. Kl. 18.45: Pinsevesper.

Mandag d. 4., 2. pinsedag, påsketiden afsluttes. Kl. 10.00: højmesse.

Torsdag d. 5.: kl. 17.15: Messe. Kl. 18 udstilles Det Hellige Sakramente til tilbe-

delse indtil kl. 19 (bøn for præste- og ordenskald).

Søndag d. 10., Trinitatis-søndag: Festen for den treenige Gud: Fader, Søn og Helligånd. Kl. 10.00: Højtidelig messe, hvorunder dåbens sakramente meddeles til Peter og Anne Hansens nyfødte datter (Korsør). Kirkekaffe.

Søndag d. 17.: Højtideligholdelse af Kristi Legems og Blods fest. Kl. 10.00: Højtidelig messe med uddeling af Den Hellige Kommunion under begge skikkelser. Efter messen holdes procession med Det Hellige Sakramente, i det fri, hvis vejret tillader det. Vi afslutter i kirken med Te Deum og sakramental velsignelse.

Søndag d. 24., Sankt Hans dag: Festen for Johannes Døberens fødsel. Kl. 10.00: Højmesse. I forbindelse med messen meddeles dåbens sakramente til Hanne Lundtoftes 6-årige datter Johanne (Munkbjergby).

Søndag d. 1. juli: Festen for apostlene Sankt Peter og Sankt Poul. Kl. 10.00: Højtidelig messe. I forbindelse med messen optages Keld Gärtner (Sørby), Erik Joakim Hansen (Dianalund), Børge Juulsgaard og Benny Rasmussen (Slagelse) i den katolske kirkes fuldstændige fællesskab.

Efter messen reception i menighedslokalerne.

11 Midtsjælland

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
 Tlf. 42 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.

Søndagsmesser: Højmesse kl. 10 og 17. Familiemesse den anden søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag og fredag dog kl. 19.30.

Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.

Søndag d. 3.: Pinse.

Mandag d. 4., 2. pinsedag: Messe kl. 10.

Søndag d. 10.: Den hellige Trefoldighedsfest.

Søndag d. 17.: Kristi Legems Fest.

Fredag d. 22.: Jesu Hjerter Fest.

Søndag d. 24.: Johannes Døbers fødsel.

Torsdag d. 7.: Kvindeklubbens kl. 19.30: Søster Hildegaard fra Lioba-Kloster taler om: »Kvindens værdighed og kald«, hvad er det? Alle kvinder, også fra andre sogne indbydes.

Ledreborg Slotskirke

Hver søndag messe kl. 8.30.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk

Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.
 Sognepræst: Stephen Holm,

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Tlf. 53 52 06 45.

Gudstjenesteleder: Jan Tecza,

Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk.

Tlf. 53 44 15 62.

Sognesøster: Sr. Engeline, Sankt Karl Borromæussøstre, Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.

Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30 – med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalerne.

NB: Ingen messe på selve søndagen.

Onsdags-andagter v/sr. Engeline: Hver onsdag i juni kl. 19.15.

Torsdag d. 31. maj: Festen for jomfru Marias besøg hos Elisabeth, – aftenen før juni måneds første fredag.

Kl. 19.15 ordets gudstjeneste med udde-

ling af Den Hellige Kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20.

Lørdag d. 2. juni, 8. påskesøndag, pinsedag: Helligåndens Fest. Kl. 15.30: Festmesse.

Søndag d. 3., pinsedag og **mandag d. 4.,** 2. pinsedag, er der ingen gudstjenester i Holbæk. Se under »Slagelse« og »Kalundborg«.

Lørdag d. 9.: Trinitatisfesten, festen for Den Hellige Treenighed: Fader, Søn og Helligånd. Kl. 15.30: Højtidelig messe.

Lørdag d. 16.: Højtideligholdelse af Kristi Legems og Blods Fest. Kl. 15.30: Festmesse. Efter messen er der procession med Det hellige Sakramente. Der afsluttes i kirken med Te Deum og sakramental velsignelse.

Efter festgudstjenesten fortsætter vi med hele menighedens grill-aften, hvor vi, som vi plejer, hygger os sammen. Slut op om denne menigheds-festdag.

Lørdag d. 23.: Sankt Hans aften, festen for Johannes Døberens fødsel. Kl. 15.30: Messe.

Lørdag d. 30.: Højtideligholdelse af festen for apostlene Sankt Peter og Sankt Poul. Kl. 15.30: Højtidelig messe, delvis på latin.

Skt. Pauls Kirke

Køgevej 162, 2630 Taastrup.
 Sognepræst: Frank Jobst, OMI.

Tlf. 42 99 07 28.

Messetider:

Søndag: Messe kl. 8.30. Højmesse kl. 10.00.

Onsdag: Messe kl. 19.30.

Torsdag: Messe kl. 16.00.

Fredag d. 1.6.: Jesu Hjerter messe m/sakramental velsignelse. Kirkekaffe hver søndag efter højmessens.

Assumptionssøstrene: »Den Gamle Smedje«, Bygaden 53: Messe hver tirsdag kl. 19.30, derefter åbent hus.

Religionsundervisningen begynder igen til september.

Spejderne: Ulvemøde hver onsdag kl. 18.30 til 20.00. Spejdermøde hver onsdag kl. 19.45.

KUK: Program meddeles fra gang til gang.

Kolping: 10.6. skovtur og 20.6. afslutning.

Aktiviteter: 2. pinsedag d. 4.6. kl. 10 modtager vore unge firmelsens sakramente af biskop Martensen. Søndag d. 17.6. kl. 10 fejrer vi Kristi Legemsfest.

12 Nordsjælland

Skt. Vincents Kirke, Helsingør

Nygade 8B. Tlf. 49 21 05 71.

Sognepræst Hans Esmark,

Møllestræde 10B, 3400 Hillerød.

Tlf. 42 26 14 04.

Diakon Ole Lundsteen, Nygade 8B,

Helsingør. Tlf. 49 21 05 71.

Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 49 21 75 47.

Søndag d. 3.: Pinsedagsmesse kl. 9.

Søndag d. 10.: Messe kl. 11.

Tirsdag d. 12.: Messe hos søstre kl. 14.30.

Torsdag d. 14.: Kristi Legemsfest kl. 19 i Birkerød. Adr.: Bistrup Byvej 4, Nordvanggård. De nordsjællandske menigheder er indbudt til at deltage. Efter messen, delvis udendørs, er vi indbudt til kirkekaffe i stalden.

Søndag d. 17.: Kristi Legemsfest fejres i messen kl. 9.

Søndag d. 24.: Sankt Hans Dag, latinsk messe kl. 11.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød

Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstre: Tlf. 42 26 78 65.
Hverdagsmesse: Tirsdag, onsdag, torsdag kl. 17. Fredag kl. 8.30.
Fredag d. 1.: Messe kl. 8.30.

Søndag d. 3.: Pinsedagsmesse kl. 11.

Torsdag d. 7.: Messe kl. 17.

Fredag d. 8.: Messe kl. 8.30.

Søndag d. 10.: Messe kl. 9.

Tirsdag d. 12.: Messe kl. 19. *Menighedsrådsmøde* kl. 19.30.

Onsdag d. 13.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 14.: Kristi Legemsfest kl. 19 i Birkerød. Adr.: Bistrup Byvej 4, Nordvanggård. De nordsjællandske menigheder er indbudt til at deltage. Efter messen delvis udendørs – er vi indbudt til kirkekaffe i stalden.

Søndag d. 17.: Kristi Legemsfest fejres kl. 11 – vi drikker et glas sommervin på kirkepladsen efter messen.

Søndag d. 24.: Sankt Hans Dag, latinsk messe kl. 9.

Lørdag d. 30.: Asserbo-messe kl. 17 og Gilleleje-messe kl. 19 dansk/tyrk.

Vor Frue Kloster, Åsebakken

Høsterkøbvej 3, 3460 Birkerød.
Benediktinerindekloster, tlf. 42 81 06 98.
Søn- og helligdage: Terts og højmesse kl. 8.20.
Hverdage: Terts og højmesse kl. 7.50.

Den Hellige Families Kirke

Bistrup Byvej 4, Birkerød.
Sognepræst Jacob Muiser.
Tlf. 42 81 27 96 helst mellem kl. 9-10.
Søndagsmesserne: Kl. 8 og kl. 10.
Tirsdag messe kl. 10.
Fredag aftenmesse kl. 19.30.
Skriftemål:
Lejlighed til at skrive i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.
Tilbedelse af Alterets Hl. Sakramente efter aftenmessen kl. 19.30 på Nordvanggård den første fredag i måneden.

Søndag d. 3.: pinsedag: Messe kl. 8 og kl. 10.

Mandag d. 4.: 2. pinsedag: Kun messe kl. 10.

Lørdag d. 9.: Bustur for hele menigheden til Sorøegnen, se nedenfor.

Søndag d. 10.: Vi fejrer Sr. Luitberga og Sr. Maria, som har hhv. 50-års og 25-års klosterjubilæum. Reception efter messen.

Søndag d. 10.: Menighedsmøde efter receptionen.

Torsdag d. 14.: Kr. Legemsfest kl. 19. Procession kl. 19 på Nordvanggaard fælles for de 4 N.Sj.-menigheder. Efter messen kirkekaffe.

NB: Ang. menighedsbusturen til Sorø m.m.: Vi gør ophold flere interessante og smukke steder. Medbring selv frokost incl. drikke, eftermiddagskaffe – om nogle vil bage?

Pris: 100 kr. for voksne, 50 kr. for 1 barn, øvrige børn gratis. Vi har sat prisen lavt for at alle skal have chancen, derfor modtages ekstra bidrag med glæde. Vi mødes kl. 8.00 præcis på Nordvanggård.

Hjemkomst ca. kl. 18.30. Tilmelding - bindende - gerne d. 27., og senest d. 30. maj til Sr. Neophita, tlf. 42 81 00 96.

Skt. Hans Kirke

Marievej 6, 2970 Hørsholm.
Sognepræst: Jac. Muiser.
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
Tlf. 42 81 27 96, bedst kl. 9-10.
2. præst: Peter Nissen.
Bredgade 69, 3. th., 1260 Kbh. K.
Tlf. 33 93 19 48, bedst formd. og aften.
Søndagsmesser:
Skt. Hans Kirke kl. 10: Højmesse.
Mikkelpborg, Strandvej 352: Kl. 8.
Torsdag: Læst messe kl. 10.30 i Skt. Hans Kirke.
Skriftemål:
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.

Søndag d. 3.: pinsedag: Højmesse kl. 10.00. Efter messen kirkekaffe og orientering fra menighedsrådet.

Mandag d. 4.: 2. pinsedag: Læst messe kl. 10.00.

Onsdag d. 6.: kl. 19.00: Læst messe. Kl. 19.45: Menighedsrådsmøde.

Torsdag d. 14.: Kristi Legems- og Blods fest. Kl. 19.00: Festmesse og procession på Nordvanggård, Bistrup Byvej 4, Birkerød.

Lørdag d. 16.: kl. 10.00-12.00: Åbent Hus i Skt. Hans Kirke for forældre og børn.

Søndag d. 17.: Højtideligholdelse af festen til ære for Kristi Legeme og Blod. Kl. 10.00 højmesse med procession i gården. Dette års konfirmander og førstekomunikanter indbydes specielt til at deltage i denne festmesse. Kom om lørdagen d. 16., hvor vi taler om dette.

Pastor Peter Nissen er bortrejst i perioden 18.6.-28.6. (begge dage incl.).

13 Hovedstadsområde NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj.
Tlf. 31 28 17 00.
Sognepræst: Pater Knud Aage Nielsen S.J. Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag kl. 10.30-11.30 på sognekontoret. Øvrige dage kl. 10-12 på tlf. 31 71 79 66.
Menighedsrådsformand: Henning Heine-meier, Markskellet 5, 2720 Vanløse. Tlf. 31 74 13 05.
Sædvanlige messetider: Søndag kl. 10.30. Tirsdag kl. 10.00. Derefter samvær i præstegården. Onsdag og fredag kl. 19.00.

Fredag d. 1.: Tilbedelse inden messen kl. 19.00

Søndag d. 3.: Pinsedag. Messe kl. 10.30.

Mandag d. 4.: (2. pinsedag): Messe kl. 10.30.

Onsdag d. 13.: fejres Skt. Antonius, sognets værnehelgen. Efter messen kl. 19.00 er der sammenskudsfest i menighedssalen.

Søndag d. 17.: Kristi Legems Fest. Messe kl. 10.30.

Søndag d. 24.: Johs. Døbers Fødsel. Messe kl. 10.30.

Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14
2730 Herlev
Tlf. 42 94 76 94
Sognepræst: Lon Konold O.M.I.

Messetider:
Lørdag kl. 17.00.
Søndag kl. 9.30, kl. 11.00 (engelsk).

Hverdage:
Tirsdag kl. 9.30 (engelsk)
Onsdag kl. 9.30.
Fredag kl. 19.30.

Tilbedelse: Tirsdag kl. 19.30-20.30. Lejlighed til skriftemål fra kl. 19.

Ungdomsklubber:
Maxi-KUK: Hver torsdag kl. 19.00.
Mini-KUK: Spørg May Weber Nielsen. Tlf. 42 94 93 31.

Trosælæredage
Lørdag d. 25. august kl. 14.45. Lørdag d. 29. september kl. 14.45. Lørdag d. 27. oktober kl. 14.45. Lørdag d. 24. november kl. 14.45. Torsdag d. 6. december kl. 19.00.

Lørdag d. 2.: Firmelse i messen kl. 17.00 med biskop Martensen.

Søndag d. 3.: Pinsedag, messer som om søndagen.

Mandag d. 4.: 2. pinsedag. Kun messe kl. 9.30.

Søndag d. 10.: Syges Salvelse i messen kl. 9.30.

Torsdag d. 14.: Kristi Legems Fest. Messe på Nordvanggård kl. 19.00.

14 Hovedstadsområde NØ

Skt. Andreas Kirke, Ordrup

Sognepræst Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst 9-10), undtagen mandag.
Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst 8-9).
Sognekontor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Tlf.: 31 64 30 39 tirsdag-fredag kl. 9-12.
Mettetider:
Søndag: Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 10. I tiden 24. juni til og med 12. august kun én messe: Kl. 10.30.

Hverdage: Mandag-torsdag messe kl. 8.00.

Fredag: Kl. 16.00: Udstilling af sakramentet til tilbedelse. Kort andagt. Messe kl. 17.00. I tiden 29. juni til og med 10. august bortfalder tilbedelsen og messen om eftermiddagen. Lørdag: Messe kl. 11.30.

I sognepræstens ferier fra og med den 4. til og med den 9. juni og fra og med den 26. juni til og med den 6. juli bortfalder alle hverdagsmesser – også messen om lørdagen.

Fredag d. 1.: Jesu Hjerte-fredag. Se under messetider.

Lørdag d. 2.: Kl. 11.15. Rosenkransbøn i kirken. Derefter messe.

Søndag d. 3.: Pinsedag. Kl. 10.00. Latinsk højmesse.

Mandag d. 4.: 2. pinsedag. Kl. 10.00. Sangmesse.

Tirsdag d. 12.: Kl. 15.00. Rosenkransbøn hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45. Tilmelding på tlf.: 31 63 63 82.

Torsdag d. 14.: Kristi Legems- og Blods fest fejres med festmesse og procession kl. 19.30 i Sankt Therese Kirke. Ingen messe i Sankt Andreas Kirke.

Søndag d. 24.: Se ændring under messetider.

Skt. Therese Kirke

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Giro 4 08 38 30.
Sognepræst: Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst kl. 9-10) undtagen mandag. (Mellem kl. 13 og 15 kun i nødstilfælde).
Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas Kirkes kontor, Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Kontorets telefon: 31 64 30 39 mandag til fredag kl. 9-12. Onsdag lukket.

Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst kl. 8-9).

Mettetider:
Søndag: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11. Morgenmad i kantinen mellem messerne. Familiemesse hver 4. søndag i måneden. NB! Se dog sommertidens ændringer nedenfor.

Hverdage: Mandag-onsdag kl. 17. Torsdag kl. 17 i Skt. Joseph Søstrenes kapel, Bernstorffsvej 98. Fredag kl. 7.30 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Søndag den 3. juni (Pinsedag). Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Mandag den 4. juni (2. pinsedag). Messe kl. 9.

NB! Ingen messe kl. 11.

Torsdag den 14. juni. Kristi Legems- og Blods fest kl. 19.30. Festmesse med efterfølgende procession i parken. Medbring venligst »LOVSANG«.

NB! Ingen messe hos Josephsøstre på Bernstorffsvej.

Ændring af sommerens søndagsmessetider. Fra og med søndag den 24. juni til og med søndag den 12. august er der i Sct. Therese Kirke kun een messe, nemlig messen kl. 9 med efterfølgende morgenmad.

Ønsker man en senere messe i denne tid, anbefales messen i Sct. Andreas Kirke kl. 10.30.

Sognepræstens ferie.

Sognepræsten er bortrejst fra og med den 4. til og med den 9. juni, og igen fra og med den 26. juni til og med den 6. juli. Pastor Erichsen er hjemme hele sommeren.

Immaculatakirken

Hverdage:
Messe kl. 7 undtagen mandag og torsdag, hvor messen læses kl. 16.45.
Søndag højmesse kl. 9.

Sankt Knud Lavards Kirke

Pastor G. Uttenthal Nibler
Lyngbygårdsvej 1, 2830 Lyngby.
Tlf. 42 87 77 12.
Kirkekontor tlf. 42 87 39 33 kl. 10-12.

Lørdag d. 2.: kl. 17.00 pinsemesse.

Søndag d. 3.: kl. 9.30 familiemesse kl. 11.00 pinsemesse.

Mandag d. 4.: ingen messe eller gudstjeneste.

Onsdag d. 6.: afsluttende møde i ældreklubben.

Torsdag d. 7.: kl. 19.30 menighedsrådsmøde.

Lørdag d. 9.: kl. 17.00 søndagsmesse.

Søndag d. 10.: kl. 11.00 søndagsmesse med kirkekaffe.

Torsdag d. 14.: voksengruppe A kl. 19.00.

Lørdag d. 16.: kl. 17.00 søndagsmesse med tilsluttende bålfeest i præstegårdshaven for menigheden og dens venner. Mad medbringes.

Søndag d. 17.: kl. 9.30 familiemesse. Kl. 11.00 søndagsmesse.

Lørdag d. 23. kl. 17.00 søndagsmesse med dialogprædiken.

Søndag d. 24. kl. 11.00 søndagsmesse. I perioden 25. juni til 3. august er der ingen andre kirkelige handlinger end søndagsmessen kl. 11.00 i kirken.

Johanneskirken, Søborg

Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg.
Sognepræst Knud Aage Nielsen, S.J.
Bopæl: Jens Jessensvej 5, 2000 F.
Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Andre hverdage kl. 10-12 på tlf. 31 71 79 66.

Menighedsrådsformand Ove Leerbeck.

Bopæl: Salamandervej 24,
2800 Bagsværd. Tlf. 42 98 23 84.

Hver søndag kl. 10 højmesse.

15 Hovedstads- område V

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4A, 1616 København V.

Sognepræst: Gerhard Sanders S.J.

Andenpræst: Niels Kiær S.J.

Tlf. 31 24 65 80 (kontor) og 31 21 85 88.

Messtider:

Mandag-fredag: 8.15 og 17.

Lørdag kl. 8.15. Kl. 18: Italiensk messe.

Søndag kl. 10: Latinsk højmesse.

Kl. 11.30: Dansk højmesse. Kl. 20: Aftenmesse.

Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.

Fredag d. 1.: Jesu Hjerter fredag kl. 16: Tilbedelse af sakramentet. Kl. 16.45: Sakramental velsignelse. Kl. 17: Jesu Hjerter messe.

Mandag d. 4., pinsemandag: Messe kl. 8 og 10. Ingen senere messer.

Søndag d. 10. kl. 10: Messe på ungarsk i huskapellet.

Torsdag d. 14., kl. 19.30: Kristi Legems og Blods Fest med procession i parken ved St. Therese Kirke (Rygaard).

Fredag d. 22.: Jesu Hjerter Fest. Tilbedelse kl. 16. Indvielse til Jesu Hjerter og sakramental velsignelse kl. 16.45. Festmesse kl. 17.

Mariakongregationen og De ældres Klub og Ungdomsklubben holder ferie indtil september. Har De sørget for ferielitteraturen? F.eks. en god bog fra Niels Steensens Bibliotek, Stenosgade 9, som holder åbent også om søndagen kl. 11-13. (Ellers ti. og to. kl. 17-19. Ons. og fr. 10-14).

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 København F.

Tlf. 31 71 53 35.

Sognepræst Charles Edwards S.J. træffes bedst på tlf. 31 71 53 35 kl. 10-11, mandag undtaget.

Pater Laurence A. Dorn, S.J., samme adresse, men tlf. 31 71 33 92.

Ungdomspræst Jesper Fich, Marielystvej 16, 2000 Frederiksberg.

Tlf. 31 71 34 45.

Messtider:

Søndage kl. 8 og 11 (højmesse). Alle hverdage messe kl. 6.45. Ti. og to. kl. 9.30. On. kl. 19.30. Fre. kl. 8.

Mandag d. 4., 2. pinsedag, er der kun én messe (med pinsesalmer) kl. 11.

Fredag d. 22.: Jesu Hjerter Fest. Ingen messe denne dag kl. 6.45, men messe kl. 8 som sædvanligt. Der er festmesse om aftenen kl. 19.30.

Skt. Nikolai Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.

Tlf. 31 78 27 90.

Sognepræst Charles Edwards, S.J., Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg.

Kan bedst kontaktes om formiddagen på Skt. Mariæ Kirkes telefon, 31 71 53 35, helst mellem kl. 10-11, mandag undtaget.

Faste messtider: Lørdag kl. 17.00 og søndag kl. 9.35.

Søndag d. 10. juni er der kirkekaffe efter højmessens.

16 Hovedstads- område N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N.

Sognepræst: Jac. Adams. Redemptorist. (Weimargade 7, 2300 København S.

Tlf. 32 97 37 43).

Træffes på kirkens kontor hverdage 9.30-11.00 mandag og lørdag undt., og ca. ½ time efter alle mine messer. Evt. efter aftale, tlf. 31 35 68 25.

Pastoralassistent Sr. Gisela Heitz C.S.J., Skt. Hansgade 28, 2200 Kbh. N.

Tlf. 31 35 86 92, kontor 31 35 68 25.

Træffes hverdage undt. mandag kl. 9.30-11.00.

Søndage: Højmesse kl. 10, fransk messe kl. 11.30, engelsk messe kl. 18.

Hverdage: Tirsdag, torsdag, fredag messe eller ordets gudstjeneste kl. 11.

Onsdag engelsk messe kl. 17 og hos Skt. Josephsøstrene, Skt. Hansgade 28 kl. 19. Hver lørdag messe kl. 17 (gælder som søndagsmesse).

Fredag d. 1.: kl. 16.30 bøn- og meditationstime m. sakramental velsignelse.

Søndag d. 3.: Pinse. Festmesse med dåb kl. 10.

Mandag d. 4.: Ingen messe.

Fra den 20. juni til den 10. juli er sognepræsten bortrejst.

17 Hovedstads- område K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K.

Sognepræst Dietrich Timmermann.

Tlf. 33 13 37 62.

Præsternes træffetid: Ti.-fr. 11-12.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.

Søndag kl. 8: Reciteret messe.

Kl. 10: Højmesse.

Hverdage: Alle dage messe kl. 8.00.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30.

Lørdag kl. 17.00: Messe med prædiken (gælder som søndagsmesse).

Fredag d. 1. kl. 16.30: Jesu Hjerter messe, tilbedelse til kl. 18.

Pinse d. 3. kl. 10: Pontifikalmesse under hvilken biskoppen meddeler firmelsens sakramente.

Mandag d. 4. kl. 8 og kl. 10: Reciteret messe.

Søndag d. 10 kl. 10: Højmesse.

Søndag d. 17. kl. 10: Højmesse og Sakramental velsignelse: Kristi Legems Fest.

Fredag d. 22. kl. 16.30 Jesu Hjerter Fest: Messefest: Messe og tilbedelse til kl. 18.00.

Søndag d. 24. kl. 10: Højmesse, Johannes Døbers Fest.

Tirsdag d. 19. kl. 19.30: Økumenisk gudstjeneste.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager

Hans Bogbinders Allé, 2300 Kbh. S.

Sognepræst: p. Leo Drzel, C.S.R.

Andenpræst: p. A. Jestl, C.S.R.

Tlf. 31 58 41 02. Kontortid: Tirsdag og fredag 11-12, onsdag og torsdag 18-19.

Udenfor kontortid tlf. 31 58 21 02.

Faste messtider:

Lørdag kl. 17: Engelsk messe.

Søndag kl. 8.30: Reciteret messe. Kl. 10:

Højmesse. Kl. 12: Polsk messe. Kl. 17:

Engelsk messe.

Hverdage kl. 8: Messe.

Torsdag kl. 19: Messe med novene.

Første fredag kl. 19: Jesu Hjerter messe.

Skt. Annæ Hjem: Søndag kl. 10.30.

Hverdage: Kl. 9.

Fredag d. 1., Jesu Hjerter: Messe kl. 19.00.

Søndag d. 3., pinsedag: Messerne som om søndagen.

Mandag d. 4., 2. pinsedag: Messerne som på hverdage.

Onsdag d. 6. kl. 14: De ældres Klub holder sæsonafslutning.

Tirsdag d. 12.: Skolemesse.

Torsdag d. 14., Kristi Legems og Blods Fest: Festmesse med højtidelig procession kl. 19.00.

Søndag d. 17.: Festen for moder af den stedsevarende hjælp.

Skt. Hyacinthus Kirke

Østergade 59, 3700 Rønne.

Tlf. 53 95 08 14.

Svares ikke, ring: 53 95 08 55.

Sognepræst: D. Timmermann.

Tlf. 33 13 37 62.

Menighedsrådsformand: Renate Gulstad-Kuhnen. Tlf. 53 95 43 69.

Pastoralassistent: Sr. Hermengild Gerick. Tlf. 53 95 08 55.

Søndage i juni:

Højmesse kl. 11.

Rønne:

Søndag d. 3., 1. pinsedag: Højmesse kl. 11.00.

Mandag d. 4., 2. pinsedag: Messe kl. 10.00.

Søndag d. 17.: Kristi Legems og Blods fest. Højmesse med procession kl. 11.00.

Rosenkranskirken

Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby.

Sognepræst: D. Timmermann.

Tlf. 33 13 37 62.

Menighedsrådsformand: Erik Frandsen.

Kannikeengen 24, 3720 Åkirkeby.

Tlf. 53 97 42 95.

Søndage i juni:

Højmesse kl. 9.

Aakirkeby:

Søndag d. 3., 1. pinsedag: Højmesse kl. 9.00.

Mandag d. 4., 2. pinsedag: Ingen messe i Åkirkeby. I Rønne kl. 10.00.

Søndag d. 17.: Kristi Legems og Blods fest. Højmesse med procession kl. 9.00.

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde

Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2, 1620 Kbh. V. Tlf.: 31 24 26 30.

Hl. Messe jeden 1. og 3. Sonntag im Monat um 10 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-speaking ministry

Fr. Carroll Parker, OMI, Chaplain to the English-speaking Catholic Community. Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 42 94 76 78.

Other churches with Mass in English:

Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N and Skt. Annæ Kirke (Skt. A), Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S.

Eucharistic celebrations in English:

Saturday: Skt. A: 5 p.m.

Sunday: VFK: at 11 a.m. Skt. A: at 5 p.m. SAK: at 6 p.m.

Tuesday: VFK at 9:30 a.m.

Wednesday: at 5 p.m. SAK

Friday: VFK at 7:30 p.m.

Misa en español

Iglesia de san Augustin, Jagtvej 183.

Todos los domingos. Juni-aug. kl. 18.

Sept.-maj kl. 12.

P. Tomás Tirapu Beortegui C.S.R.

Tlf. 31 58 21 02.

Communauté de Langue Française

Prêtre: Etienne Calvet 31 62 36 28.

Copenhagen: tous les dimanches (sauf 1.07-15.08) messe à 11 h 30 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, København N.

Missione cattolica Italiana

Lorenzo Del Zanna, S.J., Stenosgade 4A, 1616 København V.

Ufficio e biblioteca italiana: Stenosgade 5, 1616 København V. Tlf. 31 31 78 22.

Messa ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

Segretariato Sociale ACLI, Bredgade 67 st., 1260 København K. Tlf. 33 32 10 49.

Sig. Tullio Piras.

Ogni Lunedì e giovedì dalle ore 9,30 alle 13,30.

Kroatisk messe

2. og 4. søndag i Jesu Hjerter Kirke kl. 14.

Helsingør: 1. og 3. søndag. 1. søndag kl. 12.

3. søndag kl. 17.

Msze święte

w języku polskim

Ks. Władysław Zdunek C.S.S.R.

Kościół św. Anny, Amager

Hans Bogbinders Alle 2

2300 København S, tlf. 31 58 21 02

Msza św.: Każda niedziela i święto o godz. 12.00 w kościele św. Anny Spowiedź: w każdą niedzielę od godz. 11,30 do 11,55.

Ungarsk messe

Magyar mise v. P. Kálmán Horváth s.j.

Stenosgade 4 a - 1616 København V.

Tlf.: 31 21 85 88.

Messe med efterfølgende samvær hver 2. søndag i måneden. I juni d. 10.

Bodens sakramente er Kristi påskegave til os

Når vi overvejer intentionen for juni måned 1990, må vi først betragte de tre elementer den indeholder, nemlig synd, skriftemål og Jesu barmhjertighed. Disse tre faktorer er nøje forbundne, for vi kan ikke forstå betydningen af synd, hvis vi ikke først har forstået Guds uendelige kærlighed til mennesket. Vi kan ikke forstå værdien af skriftemål og især hyppigt skriftemål, hvis vi ikke har en klar erkendelse af Jesu tålmodighed og den afgrund af utaknem-

melighed, der rummes i synden.

Oprør mod Gud

Gud har i sin evighed ønsket at skabe og gøre lykkelig, derfor skabte han universet og mennesket. Det er gribende, at Gud har valgt hver af os personligt mellem millioner af mulige væsener. Men mennesket var utaknemmeligt og misbrugte sin frihed og gjorde oprør mod Gud. Vi ville være dømt, hvis Gud ikke var

kommet os til hjælp med sin kærlighed. Da tidens fylde kom, sendte han sin Søn, født af en kvinde, for at frelse det faldne menneske. Han antog vor menneskelige natur, led, døde og lod sit hjerte gennem-bore for at vise sin kærlighed til os. Det er svært at sige, hvad der er det største mysterium: Guds kærlighed til os eller vor utaknemmelighed mod ham.

Skriftemål forøger selverkendelsen

Bodens sakramente er Kristi påskegave til os. Der møder vi Kristus, den korsfæstede og opstandne.

Hyppigt skriftemål forøger selverkendelsen, uddyber ydmygheden, muliggør rodbehandling af vore fejl, får os til at undgå lunkenhed; det renser samvittigheden, styrker

viljen, åbner mulighed for åndelig vejledning, skænker sjælen stor glæde, fred og afklarethed.

Den nye Bodsritus af 2. dec. 1973 anbefaler det hyppige og omhyggelige skriftemål af mindre synder: for at dåbens nåde må

komme mere til udfoldelse, for at vi må blive mere ligedannet med Kristus og mere lydør for Helligåndens stemme.

Det er Kristus selv, som forøger nådens liv i os; især fremmer den regelmæssige modtagelse af for-

soningens sakramente hjertets vedvarende kontakt med »Faderen, al forbarmelsens Gud«.

Efter Congregatio de Culto Divino et Disciplina Sacramentorum

Bøger

Stærkere end døden

En præstation i betragtning af emnets vanskelige karakter, siger anmelderen

Gisbert Greshake: Stærkere end døden.

Niels Steensens Forlag 1989, udgivet af kateketcentralen, oversat af Eva Guldager, kr. 69,-.

En lille bog på knap 100 sider, skrevet på et klart, letforståeligt sprog. Det er i sig selv en præstation i betragtning af emnets vanskelighed og de udenlandske kilders ikke altid lettilgængelige udtryksform.

Bogen er delt i tre kapitler.

I. Fremtid og Håb

II. Dødens problem

III. De »Sidste Ting«: Himmel, helvede og skærsilden.

Fremtid og håb

Det frie menneske vil vælge selv, men længes dog efter en slags tryghed, sikkerhed i fremtiden, i morgen, i overmorgen og endelig i døden. Denne længsel kan ikke besvares med sikkerhed, men med håb, håbet om et endeligt fællesskab med Gud. Det er lovet os ved Kristi opstandelse påskemorgen efter hans død på korset langfredag. Opstandelsen er det kristne håbs kerne og midtpunkt.

Dette håb om et liv efter døden har gennem-

tidene sommetider ført til meninger, som »Troen på det hinsides lader denne verden i stikken« (Feuerbach) eller Karl Marx: »Religion er opium for folket«. Håbets teologi, revolutionsteologien, befrielsesteologien i vor tid taler derimod om utopier om det himmelske Jerusalem her på jorden, som forener os alle i kærlighed. I kølneren D. Sølles »Politiske aftenbøn« står der i stedet for »Jeg tror på det evige liv«. »Jeg tror på den fred, vi kan skabe«.

I Det andet Vatikan koncil hedder det »I menneskeslægtens historie skal verdens fornyelse foregribes«.

Dødens problem

Midt i livet er vi omgivet af døden. Det moderne menneske fortrænger døden. Livet føles som noget kostbart, der er truet. Den platoniske filosofi, der tror på en udødelig sjæl, og den hebraisk-bibelske, der opfatter mennesket som et udelt hele, stilles op mod hinanden: Sjælens egen udødelighed over for kødets opstandelse, som gives os af Gud, når vi møder ham i døden. Mennesket med sin verden og

sin historie, med hele sit liv vender hjem til Gud. Opstandelsen er ikke noget individuelt, men et led i en universel proces. Hele virkeligheden finder sin fuldendelse i kærlighed, i et fællesskab med hinanden og med Gud.

Himmel, helvede og skærsilden

Himlen er altså fuldkommen kærlighed og kommunikation med Gud, helvede er en frygtelig indre mulighed for menneskelig frihed. Vi ødelægger os selv, hvis vi egoistisk kun lever for os selv. Men vi må håbe, at Guds nåde og kærlighed forhindrer virkeliggørelsen af helvede. Når vi er parate til at dele livet i fuldendelsen hos Gud i gensidig kærlighed, selv med vore værste fjender, skulle Gud så være mindre beredt til det?

Skærsilden er menneskets forfærdende møde med Gud i døden. Dette møde er en brændende, rensende ild.

Jeg har her kun kort forsøgt at fremhæve nogle af bogens problemstillinger. Resultatet er på ingen måde udtømmende. Læs bogen. Den er det værd.

Maria Grandt



Bønnens apostolat i juni beder vi for:

At Kristi kærlighed må få os til oftere at modtage bodens sakramente.

Liturgisk kalender juni 1990

- rød.** Fredag i 7. uge i påsken. (III Ps). *Justinus, martyr, (†166)(m). Påske- eller Hf. pf. L.: Ap.G. 25,13-21. Ev.: Joh. 21,15-19.*
- hvid.** Lørdag i 7. uge i påsken. (III Ps). Eller **rød.** *Marcellinus og Peter, martyrer, (†303). Påske- eller Hf. pf. L.: Ap.G. 28,16-20,30-31. Ev.: Joh. 21,20-25. Aften: rød. Pinsevigilie (h). Gl. Cr. Pinsens pf. Til bortsendelsesord og svar føjes: Hallelujal Hallelujal. 1. L.: 1. Mos. 11,1-9 eller 2. Mos. 19,1a. 3-8a. 16-20b eller Ez. 37,1-14 eller Joel 3,1-5; Sl. 104,1-2a. 24+35c. 27-28,29bc-30. (Omk.: Udsend din Ånd, Herre, og forny jordens skikkelse. Eller: Hallelujal) 2. L.: Rom. 8,22-27. Ev.: Joh. 7,37-38.*
- rød.** Pinsedag. (h). *Gl. Sekvens. Cr. Pinsens pf. Til bortsendelsesord og svar føjes: Hallelujal Hallelujal. 1. L.: Ap. G. 2,1-11; Sl. 104,1ab+24ac.29bc-30. 31-34. (Omk.: Udsend din Ånd, Herre, og forny jordens skikkelse. Eller: Hallelujal) 2. L.: 1. Kor. 12,3b-7.12-13. Ev.: Joh. 20,19-23. Karl Lwanga og Lidelsesfæller, martyrer, (+1886), fejres ikke.*
- grøn.** Mandag i 9. alm. uge. (I Ps). L.: 2. Pet. 1,2-7. Ev.: Mark. 12,1-12.
- rød.** Tirsdag i 9. alm. uge. (I Ps). *Bonifatius, biskop og martyr, (†754)(m). L.: 2. Pet. 3,12-15a. 17-18. Ev.: Mark. 12,13-17.*
- grøn.** Onsdag i 9. alm. uge. (I Ps). Eller **hvid.** *Norbørt, biskop, (†1134). L.: 2. Tim. 1,1-3.6-12. Ev.: Mark. 12,18-27.*
- grøn.** Torsdag i 9. alm. uge. (I Ps). L.: 2. Tim. 2,8-15. Ev.: Mark. 12,28b-34.
- grøn.** Fredag i 9. alm. uge. (I Ps). L.: 2. Tim. 3,10-17. Ev.: Mark. 12,35-38a.
- grøn.** Lørdag i 9. alm. uge. (I Ps). Eller **hvid.** *Efræm Syrer, diakon og kirkelærer, (†373). Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: 2. Tim. 4,18. Ev.: Mark. 12,38-44.*
- hvid.** Søndag. *Den Hellige Treenigheds Fest (h). Cl. Cr. Sær. pf. 1. L.: 2. Mos. 34,4b-6.8-9; Sl.: Dan. 3,52.53.54.55.56. (Omk.: Priset og ophøjet i evighed!) 2. L.: 2. Kor. 13,11-13. Ev.: Joh. 3,16-18.*
- rød.** Mandag i 10. alm. uge. (II Ps). *Barnabas, apostel (m). Ap. pf. L.: Ap. G. 11,21b-26; 13,1-3. Ev.: Matt. 5,1-12. (Evangelium ad libitum (Barnabas): Matt. 10,7-13.)*
- grøn.** Tirsdag i 10. alm. uge. (II Ps). L.: 1. Kong. 17,7-16. Ev.: Matt. 5,13-16.
- hvid.** Onsdag i 10. alm. uge. (II Ps). *Antonius af Padova, præst og kirkelærer, (†1231) (m). L.: 1. Kong. 18,20-39. Ev.: Matt. 5,17-19.*
- grøn.** Torsdag i 10. alm. uge. (II Ps). L.: 1. Kong. 18,41-46. Ev.: Matt. 5,20-26.
- grøn.** Fredag i 10. alm. uge. (II Ps). L.: 1. Kong. 19,9a. 11-16. Ev.: Matt. 5,27-32.
- hvid.** Lørdag i 10. alm. uge. (II Ps). *Vilhelm, abbed, (†1203) (m). L.: 1. Kong. 19,19-21. Ev.: Matt. 5,33-37.*
- hvid.** Søndag. *Kristi Legems og Blods Fest (h). Gl. Sekvens ad libitum. Cr. Euk. pf. 1. L.: 5. Mos. 8,2-3.14b-16a; Sl. 147,12-13. 14-15. 19-20. (Omk.: Lovpris Herren, Jerusalem! Eller: Hallelujal) 2. L.: 1. Kor. 10,16-17. Ev.: Joh. 6,51-58. Vælfart til Øm.*
- grøn.** Mandag i 11. alm. uge. (III Ps). L.: 1. Kong. 21,1-16. Ev.: Matt. 5,38-42.
- grøn.** Tirsdag i 11. alm. uge. (III Ps). Eller **hvid.** *Romuald, abbed, (†11027). L.: 1. Kong. 21,17-29. Ev.: Matt. 5,43-48.*
- grøn.** Onsdag i 11. alm. uge. (III Ps). L.: 2. Kong. 2,1,6-14. Ev.: Matt. 6,1-6. 16-18.
- hvid.** Torsdag i 11. alm. uge. (III Ps). *Aloysius Gonzaga, ordensmand, (†1591) (m). L.: Sir 48,1-14. Ev.: Matt. 6,7-15.*
- hvid.** Fredag. *Jesu Hjerter Fest (h). Gl. Cr. Sær. pf. 1. L.: 5. Mos. 7,6-11; Sl. 103,1-2. 3-4. 6-7. 8+10. (Omk.: Herrens miskundhed varer fra evighed til evighed over dem, der frygter ham.) 2. L.: 1. Joh. 4,7-16. Ev.: Matt. 11,25-30.*
- grøn.** Lørdag i 11. alm. uge. (III Ps). Eller **hvid.** *Marias reneste hjerte. L.: 2. Krøn. 24,17-25. Ev.: Matt. 6,24-34. (Evangelium obligatorisk (Marias reneste hjerte): Luk. 2,41-51). Aften: hvid. Vigilie til Johannes Døbers fødsel (h). Gl. Cr. Sær. pf. 1. L.: Jer. 1,4-10; Sl. 71,1-2. 3-4a. 5-6ab. 15ab+17. (Omk.: Fra moders skød har jeg støttet mig til dig.) 2. L.: 1. Pet. 1,8-12. Ev.: Luk. 1,5-17.*
- hvid.** Søndag. *Johannes Døbers fødsel (h). Gl. Cr. Sær. pæf. 1. L.: Es. 49,1-6; Sl. 139,1-3. 13-14ab. 14c-15. (Omk.: Jeg vil takke dig, fordi jeg er underfuldt skabt.) 2. L.: Ap. G. 13,22-26. Ev.: Luk. 1,57-66.80.*
- grøn.** Mandag i 12. alm. uge. (IV Ps). L.: 2. Kong. 17,5-8.13-15a.18. Ev.: Matt. 7,1-5.
- grøn.** Tirsdag i 12. alm. uge. (IV Ps). L.: 2. Kong. 19,9b-11. 14-21.30c-35a.36. Ev.: Matt. 7,6.12-14.
- grøn.** Onsdag i 12. alm. uge. (IV Ps). Eller **hvid.** *Cyrrillus af Alexandria, biskop og kirkelærer (†444). L.: 2. Kong. 22,8-13; 23,1-3. Ev.: Matt. 7,15-20.*
- rød.** Torsdag i 12. alm. uge. (IV Ps). *Irenæus, biskop og martyr, (†202) (m). L.: 2. Kong. 24,8-17. Ev.: Matt. 7,21-29. (Læsning ad libitum (Irenæus): 2. Tim. 2,22b-26).*
- grøn.** Fredag i 12. alm. uge. (IV Ps). L.: 2. Kong. 25,1-12. Ev.: Matt. 8,1-4.
- grøn.** Lørdag i 12. alm. uge. (IV Ps). Eller **rød.** *Romerkirkens første hellige martyrer. Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Klages. 2,2.10-14. 18-19. Ev.: Matt. 8,5-17. (Læsning ad libitum (Romerkirkens første hellige martyrer): Matt. 24,4-13).*
- Aften: rød.** *Vigilie til Peter og Paul, apostle (h). Gl. Cr. Sær. pf. 1. L.: Ap. G. 3,1-10; Sl. 19,2-3. 4-5ab. (Omk.: Deres tale er nået til jorderigs ende.) 2. L.: Gal. 1,11-20. Ev.: Joh. 21,15-19. 1. vesper til Peter og Paul, apostle.*

To danske klostre nu på video fra Statens Filmcentral

Sidste år var der stor interesse for et lyd/dias-program »En stræben mod fuldkommenhed – glimt af

livet i to danske klostre«, som blev vist i Park Bio på Østerbro i København.

Programmet, som viser billeder og interviews, giver et blik ind i hverdagen i Sankt Lioba Kloster på Frederiksberg og Vor Frue Kloster på Åsebakken. Det er nu overspillet til video og kan lejes hos Statens Filmcentral og lånes på foreløbig 50 biblio-

teker landet over. Bibliotekerne har enten programmet stående eller kan rekvirere det hos Statens Filmcentral.

Et smukt hefte giver en kort indledning til livet i de to benediktinske klostre.

Oplysning hos *Ulla Dyrborg*, tlf. 31 68 29 68, eller *Eva Signe Svendsen*, tlf. 31 18 06 27.



Bispekontoret lukket 30. maj

Katolsk Bispekontor er lukket onsdag den 30. maj 1990, da personalet er på studietur.

Nyt institut for ægteskab og familie

Roermond, (KIPA) - Et nyt kirkeligt institut for studier af ægteskabet og familien er oprettet i Holland. Institutet med navnet »Mater Ecclesiae Domesticae« vil officielt påbegynde sin virksomhed i oktober i år i forbindelse med et symposium over emnet »Verdens og kirkens fremtid må bygge på familien«. Institutet er indrettet i det tidligere augustiner abbedi Rolduc nær Kerkrade.

Videnskab og teologi

Institutet er opdelt i to afdelinger, en for ægteskabs- og familie-teologi og en for ægteskabs- og familie-videnskab. Lærerne skal hentes fra alle europæiske lande og fra Nordamerika. Undervisningsproget bliver tysk og engelsk. Man skal kunne opnå licenciats- og doktorgrad i teologi og familie-videnskab samt afgangseksamen eller diplom i fagene religionslære og ungdoms- og familiepastoral.

De studerende vil kunne erhverve sig »en åndelig

og kulturel uddannelse« foruden den videnskabelige uddannelse. De studerende skal derfor danne et bofællesskab på stedet. Også personer uden studentereksamen kan få adgang til de grundlæggende studier. Institutet ledes af biskoppen af Roermond, Johannes Baptist Gijsen.

Biskopperne fra Holland, Østrig, Schweiz, Vesttyskland, Frankrig, Belgien, Storbritannien, Irland og de skandinaviske lande har bidraget til instituttets oprettelse og skal videreføres ved biskoppelige stipendier og gaver i øvrigt.

Det ny internationale institut er oprettet i overensstemmelse med dekretet af 4. april fra Vatikanets kongregation for katolsk uddannelse, og det er i overensstemmelse med pave Johannes Paul II's ønske om at oprette undervisningssteder, hvor man gennem videnskabelig uddannelse og forskning kan udbrede den katolske holdning til ægteskab og familie.



Sexualitet skal være befriende

Det negative syn på legemet er ikke kristent

Eisenstadt, (KIPA) - Sexualitet skal også i kirken opfattes som noget befriende og smukt, fremhæver professor Adolf Karlinger, som er leder af det religionspædagogiske institut i Innsbruck. Han udtaler

sig hermed klart imod fortsatte tendenser til fjendtlighed mod det legemlige og fordømmelse af lystfølelser.

Alternative modeller for sexualmoralen

Professor Karlinger beklager, at kirken har mistet troværdighed i spørgsmålet om den menneskelige sexualitet. Han henviser her til undersøgelser, der viser, at 80 pct. af de unge praktiserende katolikker ikke godtager kirkens sexualmoral. Blandt katolske kvinder i USA finder man ligeledes, at 80 pct. praktiserer en fødselsregulering, der er i strid med kirkens holdning. Karlinger mener derfor, at det er på tide, at kirken

udvikler »alternative modeller« for sexualmoralen.

Kirken har tidligere taget fejl i spørgsmålet om hekseprocesser og renter af udlånte penge. Hvad angår sexualmoralen må man også tale om et »fejlbarligt læreembede« i bestemte ikke centrale spørgsmål. Efter Karlingers opfattelse er det derfor lovligt, når religionslærere og opdragere på enkelte punkter fremsætter afvigende meninger, især på områder hvor mange biskopper og teologer har samme meninger.

Det negative syn på legemet

Indtil Det andet Vatikan-koncil har kirken ifølge Karlinger erklæret alt,

hvad der hænger sammen med det 6. bud som alvorlig synd og dermed selv »begået en alvorlig synd«. Det negative syn på det legemlige stammer oprindeligt slet ikke fra jødisk-kristne opfattelser, men fra persisk-græsk tænkning. I jødedommen havde man endog den regel, at en nygift mand var fritaget et helt år for krigstjeneste, for at han »kunne glæde sig med sin hustru«.

Professor Karlinger fremhæver nødvendigheden af sexualundervisning i skolen, hvor eleverne må tilbydes tilstrækkelig oplysning, - uden at man derfor anbefaler et tidligt sexliv.

Revideret udkast til hyrdebrev om kvinden

Positive bidrag fra USA's feminister

Washington, (KIPA) - De katolske biskopper i USA vil ikke stå i vejen for kvinden. I et netop offentliggjort 2. udkast til et kvinde-hyrdebrev understreger USA's bispekonference, at kirken må overveje, om dens praksis, magtstruktur og livsstil hæmmer kvinderne i deres fremskridt.

Biskopperne vil ganske vist stå fast i afvisningen af præstevie af kvinder, men de kræver »grundige undersøgelser« over mulighederne for at diakonvie kvinder. De »kirkelige normer«, hvorefter kvin-

der udelukkes fra lektor- og ministranttjeneste må ligeledes ændres, fremhæves det i det 99 sider omfattende udkast. Indtil den 1. september kan biskopperne komme med yderligere ændringsforslag til teksten, som derefter udformes endeligt til efteråret.

Afviser sexismen i vort samfund

Biskopperne fordømmer i det nu foreliggende udkast »sexismen som synd«, således som det er trængt ind i hele vores civilisation og sat sig fast i

de økonomiske og politiske systemer og også i de samfundsmæssige og kirkelige strukturer. Denne synd nedværdiger mennesket til blot en genstand, »der kan bruges og misbruges efter behov«. Den erhvervsmæssige diskriminering af kvinden fordømmes i samme grad som hendes udnyttelse i prostitution og pornografi.

I forhold til det første udkast er tilføjet et nyt kapitel om »kristen feminisme«, i hvilket kristne feministers indsats værdsættes. Samtidig advares dog mod »nogle radikale gruppers afvigelser«, hvor man f.eks. ærer gudinder, propagerer for hekseri eller anbefaler svangerskabsafbrydelse.

Hyrdebrevs-udkastet indeholder 25 biskoppelige løfter om at fremme kvindens anliggender. Blandt andet foreslås nedsettelse af en kvindekommission i hvert enkelt bispedømme.

Ny britisk lov om forsøg med menneskefostre

London (KIPA) - Med stort flertal har det britiske parlament vedtaget en lov, der nedsætter den tidsmæssige grænse for svangerskabsafbrydelse fra 28 til 24 uger. Dermed er de gamle bestemmelser siden 1967 ændret. Englands katolske bispekonference har indtrængende appelleret for en yderligere indskrænkning af strafefri abort.

Parlamentet har desuden vedtaget en lov om embryonforskning med 364 stemmer mod 193. Det

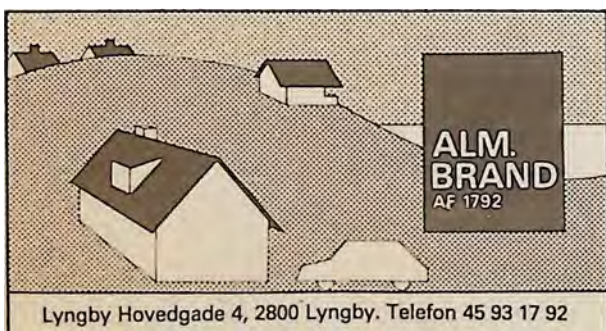
drejer sig om et lovforslag, der allerede er billiget af overhuset, hvorefter der kan eksperimenteres med embryoner i indtil 14 dage efter befrugtningen.

Kirken afviser foster-forskning

Embryon-loven har i de seneste måneder været stærkt diskuteret i offentligheden. Her har hertugen af Norfolk, der er den katolik, der har højst rang i overhuset, udtalt sig imod lovforslaget. Det samme gælder den tidligere stats-

advokat og katolik Lord Rawlingson af Ewell.

Den anglikanske biskop af York, John Habgood har derimod argumenteret for, at forskernes »værdifulde arbejde« i de sidste 20 år ikke bør hindres. Formanden for den katolske bispekonference i England og Wales, kardinal Basil Hume har principielt afvist embryon-forskning og krævet »en klar lovgivning«, til beskyttelse af den menneskelige persons værdighed og uantastelighed.



Jødedommen belyst ud fra påske Europæisk kvindesyn

Af sr. Else Pascale CSJ

Mens kristendommen som noget centralt hæger om den rette tro - *ortodoksi*, er det et centralt anliggende for jødedommen, at handle ret - *ortopraksi*. Deri ligger en væsentlig forskel mellem jødedom og kristendom, sagde Liobasøster Simone Springer i sit indlæg om påske.

Marisa Rey-Henningsen belyste en kultur, hvor slægtslinien går gennem kvinderne, noget hun kaldte et matri-lineært samfund

Danske katolske kvinders weekend på Øm den 20.-22. april indledtes med messen, der var præget af opstandelsesglæde og den Opstandnes møde med sin moder og kvinderne. I pater *Gottfried Grünwalds* prædiken indgik der en meditation over *Stephan Lochners* billede »Jesu møde med sin moder«, et møde, hvilket ikke er kendt fra Det nye Testamente, men som mange troende kristne i middelalderen mente at have fundet sted helt naturligt og selvfølgelig. På billedet sidder Jesus sammen med sin moder på tronen, og atmosfæren er kærlig og ordløs harmoni.

Slægtens erfaringer

Søster *Simone Springer* OSB talte om »Jødedommen, belyst ud fra påsken«, og hun mente, at emnet peger direkte hen imod det centrale, det som er forskelligt i jødedommen og kristendommen, nemlig spørgsmålet om ortopraksi eller ortodoksi som grundlag.

Jøderne siger: »Herren er én - du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og med alt, hvad der er i dig; Han er én, og al hjælp og inspiration kommer fra Ham. Du skal elske ham og gøre, hvad han vil«. Dette dobbelte bud fører umiddelbart ind i ortopraksien.

Ortopraksi hænger sammen med erfaringerne af forholdet til Gud og næsten, som ikke hviler på

filosofiske overvejelser. Erfaringerne er dog ikke alene mine personlige, men de går også tilbage til mine forfædre - det, som mine forfædre har erkendt. Forfædrenes liv er en erfaringskæde og en erfaringsrigdom, og dette liv går videre til mig og præger mit forhold til Gud. Det er altså et helt folks erfaringer, hvilke er aktuelle her og nu. Derfor findes i Det gamle Testamente og ikke mindst i salmernes bog en hyppig skiftet fra jeg-til-du-formen. Mit forhold til Gud ville være for fattigt, for abstrakt, for uvedkommende, hvis der bare var et isoleret »jeg«. Hvis det kun var »vi«, kunne det blive ligeså »uvedkommende«.

Ortopraksien hviler på folkets erfaringer gennem århundreder. Alt, hvad der i Det gamle Testamente står om Gud, det kan folket stå inde »for«. Naturligvis har jøderne spekuleret og filosofert og teoretiseret, men de var sig bevidste om, hvad der var virkelighed, og hvad der var tanker omkring denne virkelighed. Jøderne har brugt deres sprogs muligheder til det yderste for at give udtryk for den holdning, mening og tankegang, sproget vil udtrykke.

Jødernes erfaringer udtrykker, at Gud er Redderen, Befrieren, Ham, der har befriet jøderne fra ægypternes åg og ledsaget dem gennem Det røde Hav. Jødernes påskenat er en aktualisering af denne

Guds erfaring. I påskefesten, som strækker sig over en hel aften og nat, indgår Bibelens beretninger, kommentarer og diskussion af disse begivenheder ud fra Skriften. Påskebegivenheden aktualiseres ved hjælp af den bibelske beretnings bærende udsagnsord, der giver sproget dynamik og nutidighed.

Jødisk påske

Jesu afskedsmåltid med apostlene sker inden for rammen af jødernes påskemåltid, der aktualiseres i ord og handling. Påskefesten bærer den dag i dag præg af forestillinger og skikke, der hører en tid til, da jøderne var et hyrdefolk i ørkenområdet. Der skiftede man ved forårsjævndøgn fra vinterens græsgange til sommerens.

Det gav anledning til at holde fest, og man slagtede et lam og anvendte blodet, fordi man mente, at de onde ånder derefter gik deres vej. De fastboende bønder skik kommer til udtryk i brugen af de usyrede brød. Den nye høst, det nye (byg-) korn skulle ikke blandes med den gamle surdej. Det, som er spændende ved fejringen af den jødiske påskefest er, at den ikke foregik på et kultsted, men normalt skulle lammet slagtes i hjemmet i familien, og alle, også børnene havde deres plads og berettigelse. Det er jo børnene, der skal give traditionen, troen videre, og derfor skulle børnene stå forrest.

Kvindens rolle

I det jødiske påskemåltid har kvinden sin ubetingede rolle, uden hende går det slet ikke. Påsken i familien var og er ikke noget abstrakt, og til festen hører god mad og rigelig at drikke. Familien taler og diskuterer, synger, fortolker, spiser og læser i Skriften. Alle deltagere har deres rolle og er med på lige fod.

Marisa Rey-Henningsen talte om Den Mariologiske Reformation i Vesteuropa

og »matriarkatet« i Spanien tidlige middelalder.

Forskellige samfundsgrupper tegner billeder af den matriarkalske kultur. I Spanien havde man før Reformationen en kultur, der var matrilinear, hvor slægten går gennem moderen, hvilket dog i sig selv ikke er noget matriarkalsk.

Ordet »matriarkat« opstod i det 18. århundrede og svarer til patriarkatet. Ved dannelsen af begrebet har svejtseren *Bachhofen* (1815-1887) haft stor betydning. Matriarkatet bygger på modernyndigheden og på en kvindelig opfattelse af Gud og er udviklet fra en evolutionistisk teori. Kristendommen udviklede sin egen teori efter 1. Mosebog, som bygger på, at Gud skabte mand og kvinde i sit billede.

Marisa Rey-Henningsens undersøgelser beskæftiger sig først og fremmest med spanske socio-kulturelle træk, hvor der skete en udvikling af »matriarkatet« fra ca. 500-1400

e.Kr. I brede spanske kredse havde moderen myndighed og retten til børnene, og i spansk lovgivning kan ses, at moderen blev ligestillet med Kristus, idet moderen lider ligesom Kristus. Man brugte det bibelske udtryk: »kvinden frelses ved smerten«, og børnene blev skrevet op som børn af moderen. De matelineære områder var udbredt i store dele af Spanien. *Den hl. Isidor af Sivillia* gjorde op med *Aristoteles'* synspunkt, at mandens sæd er det altafgørende for barnets undfangelse, og han sagde, at den stærke sæd kommer til at præge slægten.

Matriarkatet er dog først og fremmest et socialt system og ikke noget kirkeligt eller politisk. I de matriarkalske religioner udgår kvinden direkte fra Guderne og er bedst egnet til at gå i forbøn for menneskene. Det er påvist, at menneskene i gamle religiøse kulturer strukturerede deres Guder efter deres egne samfunds- og sociale strukturer.

Kirkens teologi

I den tidlige middelalder havde kirkens teologi to parallelle udviklinger, en patriarkalsk og en matriarkalsk. Mariologien i middelalderen forklarer, hvorfor det første køn er det væsentlige og opfattelsen af moderprincippet er

det overordnede. Ved Jesu undfangelse stammer det egentlige fra Guds vilje, der sendte Helligånden til Maria.

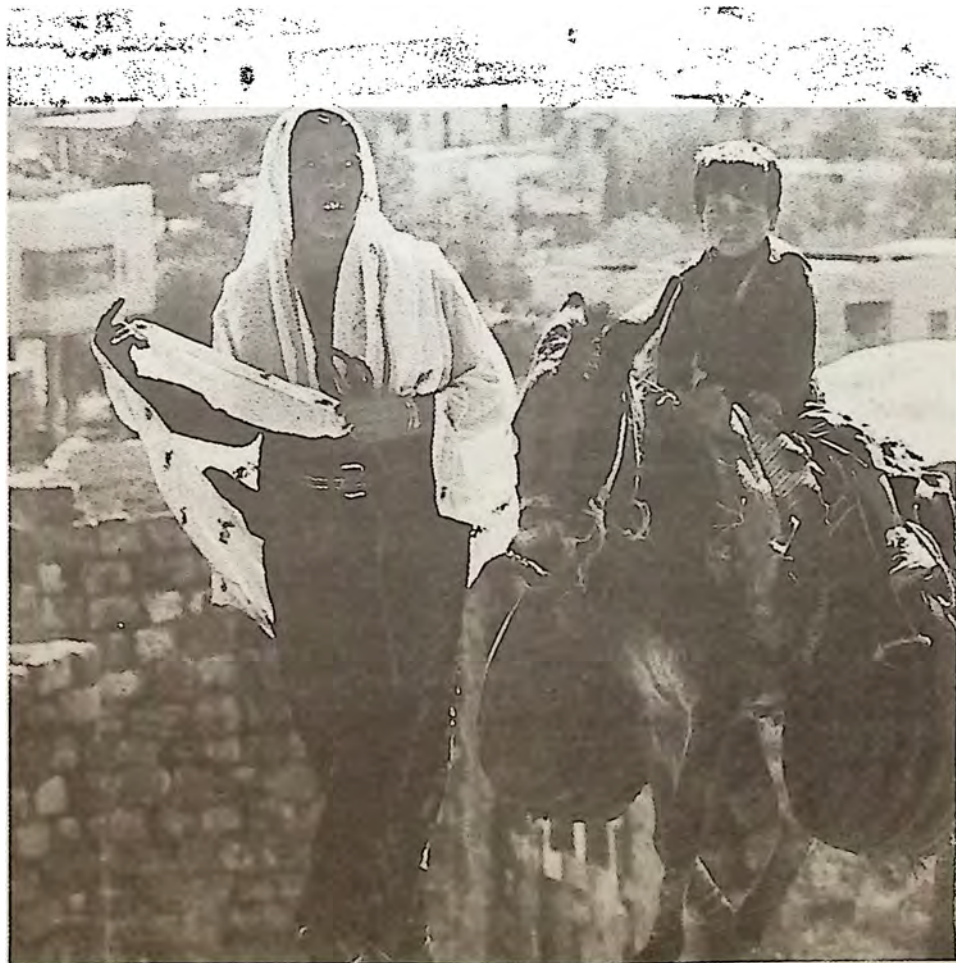
Kirken har et matriarkalsk billede i Maria, vor moder. Moderbegrebet har sin bibelske oprindelse i Johannes evangeliet. Gud tog bolig i Maria, og ifølge middelalderens mariologi, fik Maria på denne måde del i Gud; hun var det kød, som Gud tog bolig i, og Maria fødte verdens lys. Det er ligeledes interessant, at festen for Marias optagelse i himlen allerede blev stadfæstet i 600-tallet af *Den hl. Gregor*.

Dybe fælles rødder

Vor kristne tro har dybe rødder i jødedommen, og i påskenatten er alle mennesker, jøder og kristne, blevet befriet. Maria, en jødisk kvinde, udvalgte til at være *Guds Moder* og fik den største opgave og ære, som et menneske nogen sinde har fået »at føde Guds Søn«, at være »*Gudsføderske*«.

Udover foredragene og de drøftelser, der fulgte, havde vi fælles natbøn fredag og lørdag. Vi fik tid til gode samtaler, traveture, til dans og sang. Vi havde gæster fra Tyskland, England og Norge, og de 50 deltagere var enige om, at det var en i alle måder vellykket weekend.

Søster *Else Pascale CSJ*



Alt, hvad der i Det gamle Testamente står om Gud, det kan hele jødefolket stå inde for.

Århus Universitet markerede 100-året for kardinal John Henry Newman

Newmans liv, lære og indflydelse belyst af forskere

Institut for Dogmatik ved Aarhus Universitet har markeret 100 året for John Henry Newmans død med et Newman-Symposium den 23. og 24. april. Newmans liv, studier, lære og indflydelse blev belyst ved oplæg fra prof. Nicholas Lash (Cambridge) og dr. A.M. Allchin (Canterbury), prof. Olaf Pedersen, lektor Jens Holger Schørring, docent Lars Thunberg, lektor Niels Henrik Gregersen (Aarhus) og lektor Svend Bjerg (København).

Spændende og omstridt

Hvad gjorde Newman til en så spændende, også omstridt, og så indflydelsesrig personlighed? Som symposiet skred frem blev også de ca. 25 deltagere mere og mere involveret i de emner, Newmans skrif-

ter giver os adgang til. Hvad gør den person så fascinerende, som levede 45 år som medlem af den anglikanske kirke og 45 år som medlem af den romersk katolske - de sidste år som kardinal?

Lars Thunberg formulerede, at det banebrydende ved Newmans tankegang var begrebet »development«, bevægelse, udvikling. Mens middelalderen så på kirkens lære som uforanderlig, spurgte reformationen til lærens kilder, mens Newman (og hans tid) spurgte til lærens udvikling og historicitet.

Olaf Pedersen viste Newmans kendskab til samtidens naturvidenskab.

Liv er udvikling

Symposiet belyste begrebet udvikling fra naturvi-

denskabelig og teologiske synsvinkler. Udvikling behøver ikke forstås som fremskridt men måske som vækst. Newmans udsagn »to live is to change« blev gang på gang taget op til overvejelse. Spørgsmålet om, hvem der garanterer læren at være den sande lære beskæftigede ikke kun Newman, men han formulerede præcist og dristigt.

Hos ham hører erfaring og lære sammen, hvad han også udtrykker i poesi og meditationer. Teologisk reflekterede han over begrebet »consensus fidelium«, de troendes modtagelse og samtykke. I hans skrift »On consulting the faithful« beskriver Newman levende balancen mellem læreformulering og de troendes samtykke - eller inspirationen fra de

troende i de første kristne århundreder.

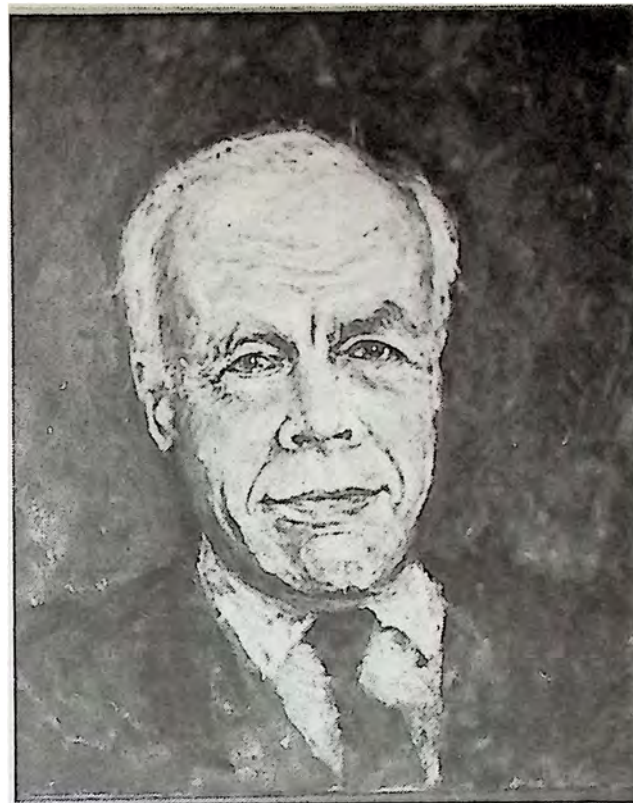
Et liv med Gud

A.M. Allchin understregede, at for Newman var det personlige liv et liv med Gud, dog ikke individualistisk men fældet ind i kirkens liv.

Den unge Newmans belæsthed og begejstring for naturvidenskabelige emner, hans vej fra anglikanismen til katolicismen, hvor hans tanker har levende indflydelse på begge kirker, hans personlige liv viser bredde og dybde og stræben efter en fin balance i denne spændende personlighed.

I den katolske salmebog har John Henry Newman sat sig spor med salmen »Led, milde lys, led du mig frem«.

Eva Nordentoft



Knud Jepsen, malt af p. Adolf Meister S.J.

Knud Jepsen, Århus har tjent som sognesekretær i 38 år

Knud C. Jepsen, 76 år gammel, har tjent som sognesekretær ved Vor Frue Kirke i Århus i 38 år.

Samtidig har han varetaget forskellige opgaver i Skt. Knuds Stiftelse.

I de senere år var han bl.a. kommunionssuddeler og gudstjenesteleder samt sakristan.

Selv om vi under ham det velfortjente otium, så vil vi savne ham som med-

arbejder og medbroder. Århus sogn har været utænkeligt uden Knud Jepsen. Vi skylder ham hjertelig tak for utroligt meget.

Heldigvis fortsætter han som gudstjenesteleder og kommunionssuddeler for de ældre og syge i menigheden. Bengt Jensen bliver pr. 1/6 hans efterfølger.

P. Adolf Meister SJ
sognepræst

Formand for Danmarks Unge Katolikker, Elisabet Hoel: DUK er kommet flot ind i 90'erne



DUKs ny formand Elisabet Hoel.

rettigheder, etik o.s.v.«, siger hun videre.

Flere kræfter på økumeni

Elisabet Hoel mener desuden, at DUK på det økumeniske område bør satse på flere kræfter. »I en tid, hvor det i Danmark ikke drejer sig om at være katolik, baptist, metodist eller lignende, men hvor det er spørgsmålet om at være kristen eller ej, kan

det ikke nytte, at vi i de kirkelige organisationer lægger større vægt på vores modsætninger end på det fundamentale, der binder os sammen: nemlig det at være kristen«.

Vi kan være behjælpelige i det økumeniske arbejde, siger Elisabet Hoel videre, men betoner, at menighederne i så fald må tage Danmarks Unge Katolikker alvorligt. Uden samarbejde går det ikke, og en

af vejene frem kan være at gøre menighedsråd og sognepræster mere opmærksomme på, at børnene og ungdommen er fremtidens kirke, og at der bør sættes på de unge og gøre dem motiverede til at engagere sig i kirken.

kk

»DUK« er kommet meget flot ind i 90'erne«, siger den nyvalgte formand for Danmarks Unge Katolikker, Elisabet Hoel i sidste nummer af »Nyt fra DUK« og henviser til det biskopelige dekret, der udnævnte DUK til det officielle katolske børne- og ungdomsarbejde i Danmark.

Den ny formand mener, at det er af stor betydning, at DUK går aktivt ind i spørgsmål af almen menneskelig karakter, og at DUK markerer sit kristne standpunkt. »Vi skal ikke være en politisk forning i den forstand at tilhøre en bestemt fløj, men en ungdomspolitisk organisation, der søger at varetage, ikke overhøre, menneskelige forhold. Det kan være holdningen til flygtninge, menneske-

Vatikanets Radio ændrer sendetid for Skandinavien

Danske og svenske udsendelser 5 dage om ugen

Vatikanets Radio har med virkning fra 1. juni 1990 ændret sendetiden for de skandinaviske programmer. Lytterne skal nu stille ind på 11.715 khz eller 17.870 khz fra kl. 21.00 til 21.20 dansk tid. Frekvensen på 16 meter afløser hermed frekvensen på 49 meter under det lyse halvår.

Programtiden er ændret til 20 minutter mod tidligere 15 minutter, men sprogfordelingen bibeholdes: Dansk mandag, svensk tirsdag, onsdag, torsdag og lørdag.

Jesuiten Lars Rooth leder den skandinaviske sender og får hjælp fra forskellige bosiddende skandinaver.

Møder og arrangementer

Midsommertræf på Magleås

Skt. Hans-aften lørdag den 23. juni 1990
Båltalen holdes i år af lektor og pastor Bjørn Højbo.

Tag venner og bekendte med til Skt. Hans-bål på Magleås.

Kl. 17.00-19.00:

Man er velkommen til at møde tidligt op, og f.eks. spise sin medbragte aftenmad på havens plæner, gå tur i parken eller blot hygge og snakke.

Kl. 19.00-20.00:

Vi vil synge lidt og rigtige spillemænd vil spille op til folke- og kædedans.

Kl. 20.00-21.00:

Der serveres kaffe/te, saftvand og kager i stueme. For dette betaler voksne kr. 25.-. Børn gratis.

Kl. ca. 21.00:

Samles vi på bålpladsen, hvor vi synger nogle sange og nyder udsigten over Sjælsø, og hvor pastor Bjørn Højbo vil tale til os, medens bålet buldrer.

Aftenen afsluttes med en salme og nogle få ord af biskop Martensen.

Hvis vejret tillader det, vil vi kunne fortsætte hyggen omkring bålet med sang og guitar-musik.

Der vil også kunne købes vin, øl og sodavand.

På styrelsens vegne.
På glædeligt gensyn.

Jan Lange
kursuskonsulent.

Det sker på Magleås

Fr. d. 1.-sø. d. 3.6.:
DUK-Retræte
v/Jesper Fich.

To. d. 7.-fr. d. 8.6.:
Skoledirektørforeningen
for Frederiksberg Amt.

Fr. d. 8.-lø. d. 9.6.:
Direktoratet for gymn. og HF.

Lø. d. 9.-ma. d. 11.6.:
Folkekirkens Nødhjælp.

Lø. d. 9.-sø. d. 10.6.:
Neo-katekumenatet
v/Jørgen Fog.

Ma. d. 11.-fr. d. 15.6.:
Den journ. efteruddannelse.

Lø. d. 16.-sø. d. 17.6.:
Sct. Therese sogn.
v/Grethe og Ole Søgaard.

Sø. d. 17.-lø. d. 23.6.:
Pensionistuge
v/Jan Lange.

Lø. d. 23.6. kl. 18.00:
Midsommertræf
v/Jan Lange.

Lø. d. 23.-ma. d. 25.6.:
Frankfurt Kirkemusikskole.

Fr. d. 29.6.-fr. d. 13.7.:
Sct. Joseph sr.
v/sr. Hildegard Doods.

Annoncering:

Rubrikannoncer pr. mm kr. 3.50
Tekstsideannoncer pr. mm. pr. sp. kr. 4.50

A.C. Medjugorje

Medjugorje er siden 1981 blevet verdenskendt som den jugoslaviske landsby, hvor Jomfru Maria talrige gange her vist sig og givet budskaber til hele verden. Tusindvis af pilgrimme er siden strømmet til. Sr. Michaela Hechinger OSB, som for nyligt har besøgt Medjugorje, vil fortælle om sine indtryk og erfaringer. Det sker onsdag den 30. maj ca. kl. 20.30 på lærerværelset, Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B. Alle er velkomne.

DUK-kalender

KUK-øst-weekend den 24.08.-26.08. 1990 i Maribo for alle KUKere og interesserede i øst og sydøst Danmark. Alder: 10 år og opæfter. Pris kr. 75,00 samt kr. 50,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 03.08. 1990.

KUK-vest-weekend den 07.09.-09.09. 1990 i Ålborg for alle KUKere og interesserede i Jylland og på Fyn. Alder: 12 år og opæfter. Pris kr. 75,00 samt kr. 75,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 17.08. 1990.

Skoleweekend den 14.09.-16.09. 1990 på Ømboerg for alle katolske elever i 6. klasse. En weekend med film, lege og spændende gudstjenester. Pris kr. 160,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 24.08. 1990.

Ledertræning den 05.10.-07.10. 1990 på Ømboerg for alle landets KUK-ledere og potentielle KUK-ledere samt interesserede. Pris kr. 160,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 14.09. 1990.

Trosælørekursus den 14.10.-21.10. 1990 i Jerusalem, for de 18-25 årige. Pris kr. 5.000,00 fra København. Fællesrejse hertil kr. 110,00. Tilmelding + indbetaling af depositum på kr. 1.000,00 snarest - restgebyr senest den 15.08. 1990. Enkelte ledige pladser.

Trosælørekursus den 15.10.-20.10. 1990 på Bastrup for de 14-18 årige. Pris kr. 500,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 24.09. 1990.

Børnlejr den 15.10.-20.10. 1990 på Ømboerg for de 7-13 årige. Pris kr. 500,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 24.09. 1990.

Musikweekend den 02.11.-04.11. 1990 på Ømboerg for musikinteresserede. Alder: 16 år og opæfter. Pris kr. 160,00 samt 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 12.10. 1990.

Interspisning den 10.11. 1990 på Sct. Pauls skole i Tåstrup for alle nationale grupper og interesserede. Alder: Ca. 14 år og opæfter. Tilmelding senest den 19.10. 1990.

Medarbejderledertræning den 30.11.-02.12. 1990 på Bisserup, Sjælland for repræsentanter, redaktioner og udvalg nedsat af DUK. Kurset er gratis for deltagere. Tilmelding senest den 09.11. 1990.

Åbent hus med julehygge onsdag den 19.12. 1990 kl. 14.00-17.00 på Sekretariatet.

Nytårslejr den 27.12. 1990-01.01. 1991 på Ømboerg for unge over 18 år samt familier med små børn. Pris kr. 500,00 samt 110,00 for fællesrejse (dog kr. 160,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 06.12. 1990.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. & by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse: ()

Ankommer selv: ()

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Kristi Legems- og blodsfest torsdag den 14. juni

Traditionen tro indbydes Storkøbenhavns katolikker til i fællesskab at fejre denne festdag i Sct. Therese Kirke, Bernstoffsvvej 56, 2900 Hellerup.

(S-tog til Hellerup station, eller bus nr. 21 til Bernstoffsvvej nr. 24 til stoppestedet Tuborgvej, eller bus nr. 1 næsten til døren).

Kl. 19.30 koncelebreret festmesse med efterfølgende procession i Rygaards park. Salmebog bedes medbragt. (Lovsang).

Velkommen i Sct. Therese Kirke.
Menighedsrådet.

Katolsk Arbejderaktions mødekalendar juli kvartal 1990

6/7 kl. 20: Orienteringsmøde i Newmanstuen.
21/7 kl. 16.45: Fællesmesse med efterfølgende samvær.

28/7 kl. 15.00: Åbent hus hos Jette Wulffsberg, Sigmondsvej 2, Bagsværd.

3/8 kl. 20.00: Orienteringsmøde i Newmanstuen.

11/8 kl. 15.00: Åbent hus hos Sara Engstrøm, Ndr. Kinkelgade 28B, Dragør.

18/8 kl. 16.45: Fællesmesse med efterfølgende samvær.

1/9 kl. 15.00: Åbent hus hos Aase Larsen, Lindevangen 88, Virum.

7/9 kl. 20.00: Orienteringsmøde i Newmanstuen.

15/9 kl. 16.45: Fællesmesse med efterfølgende samvær.

17/9 kl. 20.00: Fællesmøde med andre katolske organisationer i Newmanstuen.

Mødested: Fællesmesse: Sankt Augustin kapel, Jagtvej 183.

Newmanstuen: Sankt Kjeldsgade 3, kælder.

Åbent hus: Man medbringer madpakke, øl og vand kan købes på stedet, værten giver kaffe. Deltagere: Alle, der kan støtte vort apostolat, er velkommen.

Tilmelding: Af hensyn til værterne bedes man til åbent hus møderne senest 3 dage før, tilmelde sig hos formanden. George Bune Andersen, Ved Klosteret 4.1. - 2100 København Ø., tlf. 31 29 51 10.

Årets Dalum Retræte

for mænd afholdes på Dalum Kloster fra mandag den 20. august (ankomst senest kl. 17) til fredag den 24. august efter højmesse og morgenmad.

Under ledelse af sognepræst Lars Messerschmidt. Emne: Bøn - troens åndedræt.

Prisen for hele opholdet er kr. 675,-. Du tilmelder dig ved at indbetale kr. 100,- på giro 9 27 08 33 eller check til Børge Blans, Sejsvej 7, 8600 Silkeborg (tlf. 86 82 28 92 eller tlf. 98 93 10 74). Der ydes tilskud til opholdet.

Retræteudvalget: Bo Nylund Rasmussen, København. Edv. Gothen, Svendborg. Stig Kønig-Petersen, Odense. Jens Åge Ibsen, Sønderborg. Edm. Jensen, Frederikshavn. Børge Blans, Silkeborg (udvalgsformand).

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Katolsk Videoproduktion (KVIP)

Katolsk video til debat og undervisning KVIP producerer videofilm af 20-40 minutters varighed til debat og undervisning i skoler, menigheder eller derhjemme. Ring efter vort katalog: 31 20 93 37.

Nyheder 1990: Hæstar: Om at blive gammel med værdighed.

Sognepræsten: Et personligt portræt af en katolsk sognepræst.

Kvinder i kirken: Om kvindens stilling i den katolske kirke.

Radio Steno - 107,9 MHz

Sct. Kjeldsg. 3, Kbh. Ø, giro 9 73 75 96.

hver mandag fra kl. 20 til 23.

Kl. 20: Magasinet - nyheder, meddelelser, musik og forskellige indslag, f.eks.:

4.6.: Om Caritas i Kina

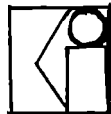
11.6.: Om en dansk helgen

Kl. 21: Telefonprogram - lytterne kan ringe ind på 31 20 93 38. Emnerne er:

4.6.: Pinse, Helligånd og karismatikere v/p. Dom og pinsevenner.

11.6.: Kirke og demokrati v/Jakob Frandsen og sr. Gisela Heitz

Kl. 22.30: Postludium - Erling Rasmussen og Rolf Tønshoff i samtale om kirkemusik.



KATOLSK
INFORMATION
RYESGADE 28
DK-8000 ÅRHUS C
TLF. 86 18 53 90

ÅBEN: Ma.-fr. kl. 13-18.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Leonora køber

Hvide broderede duge, sy- og navneklude, fingerbøl, knipleredskaber m.m. Usædvanlig høj pris gives.

Træffes ml. 8-11 og efter kl. 19. Også weekend på tlf. 31 29 08 05. Forretning tlf. 33 14 03 03.

Salg og service

Testamenter Arvesager Ejendomsadministration

Advokat (H)
E. Ardenkjær-Madsen
Store Regnegade 12
1110 København K.
Tlf. 33 91 12 11

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Arkitekt M.A.A. Massimiliano Falconi

Daglijevej 12, 4000 Roskilde
Tlf. 02 - 36 23 11

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m. Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.



DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 42 99 01 58

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

31 69 86 81
DØGNET RUNDT



Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

BENZONS BEGRAVELSESFORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Aut.
el-installator

EL MOGENS LARSEN
Rumshøved 31a 6200 Aabenraa 62 25 30/62 25 31

M.T.S.

M. THOMSEN STØTT

INGENIØRER • ENTREPRENØRER
MURERMESTRE

Kong Christians Allé 6 . 9100 Aalborg
Telefon 54 13 42 33

Malermester
VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Muremester
Bernhardt Christiansen
Solbævej 8, Sabro.
Tlf. 86 94 82 10

Pianostemmer
Bernhard Hauber
31 68 19 59

Revision - Bogføring - Skat

- den Registrerede Revisor rådgiver

REGISTRERET REVISOR FRÅ
Jørgen Brangstrup
STØDEN 6-8, 2. SAL
4000 ROSKILDE . 42 35 10 35

Østeuropa

Fortsat fra forsiden

kan blive aktive med blad-udgivelse og lignende, bedømmes i nogle østeuropæiske lande som problematiske eller små, mens den i andre har gode udsigter.

Mødet blev arrangeret af De europæiske bispekonferencers Råd. Der deltog repræsentanter fra alle tidligere kommunistiske lande, bortset fra Litauen. Der kunne desværre ikke sendes nogen indbydelse til Albanien, da »den kirkefjendtlige situation her er uændret«, som biskopperne udtrykker det. De vesteuropæiske lande var først og fremmest repræsenteret ved bispekonferencernes formand, kardinal *Carlo Maria Martini* og desuden af deltagere fra Østrig, Vesttyskland, Frankrig og England.



Tirsdag den 11. april besøgte hertugen af Edinburgh, prins Philipp, som er formand for Verdensnaturfonden World Wildlife Fund paven. Prins Philipp og paven drøftede, hvordan kirken kan samarbejde med Verdensnaturfonden. Foto KNA.

Fremtidigt samarbejde mellem Verdensnaturfonden WWF og den katolske kirke

Rom, (KIPA) - Den internationale miljø-organisation *World Wildlife Found* eller Verdensnaturfonden og den katolske kirke vil i fremtiden i fællesskab arbejde for beskyttelse af naturen. Det fremgår af en pressemeddelelse offentliggjort i Rom af Verdensnaturfonden, efter at pave *Johannes Paul II* modtog organisationens præsident, prins Philipp i privat-

audiens for nylig. Fra Vatikanets side foreligger endnu ingen kommentarer.

Kirkens jord

Ifølge meddelelsen er organisationen nu den katolske kirkes rådgiver i spørgsmål om opretholdelsen af naturen. Prins Philipp foreslog under paven-

ve-audiensen, at kirken lod al sin jord underlægge naturbeskyttelse. Johannes Paul II skal også være villig til at gøre en indsats mod ukontrolleret udnyttelse af havene og mod den illegale handel med dyr af truede arter. Mødet mellem paven og prins Philipp understreger sammenhængen mellem naturens bevarelse og de etiske principper i den religiøse tradition. Miljø-organisationerne og den katolske kirke har påbegyndt en dialog, som nu skal føres videre, hedder det i pressemeddelelsen.

Verdensnaturfonden er en uafhængig organisation, der virker for gennemførelse af projekter til naturbeskyttelse. Prins Henrik er præsident for den danske afdeling.

Columbiansk dødspatrolje mod kard. Trujillo

Medellin, (KIPA) - Seks bevåbnede personer har tilsyneladende forsøgt at dræbe eller bortføre ærkebiskoppen af Medellin i Colombia, kardinal *Alfonso Lopez Trujillo*. De ukendte mænd udgav sig for at være fra det hemmelige politi, og som led i en »rutinekontrol« ønskede de at tale med kardinalen. Kardinalens sikkerhedsvagter anede imidlertid uråd. En efterspørgsel hos det hemmelige politis ledelse afkræftede udsendelsen af en sådan rutinekontrol. Kort efter forsvandt

dødspatroljen uden at det kom til skudveksling, og man formoder, at de var udsendt af en af narkocheferne i Colombia.

Står narko-miljøet bag forsøget?

Kardinal Trujillo er formand for den columbianske bispekonference og opholder sig for tiden ikke i sin embedsbolig. Medellin anses for at være centrum for den sydamerikanske narko-handel, som bispekonferencen ved flere lejligheder skarpt har fordømt.

Meningsmåling i Østrig Katolikker ønsker større kirkeligt engagement

Wien, (KIPA) - Efter østrigernes mening har kirken høj social kompetence, men den bruger den for lidt. Det fremgår af en kirkeligt iværksat undersøgelse af spørgsmålet om et menneskeværdigt arbejdsliv, der for nylig er offentliggjort i Wien. Efter de udsurgtes ønske bør kirken i højere grad engagere sig i miljø-spørgsmål og i mænds og kvinders ligeberettigelse. Undersøgelsen indgår i forberedelserne til et hyrdebrev om de sociale forhold fra Østrigs biskopper.

Kirken bør lytte til sine egne

Undersøgelsen viser videre, at 61 pct. beklager sig over, at kirken tager for lidt hensyn til de pågældende menneskers meninger og ideer, når den offentligt udtaler sig om deres forhold.

Undersøgelsen er baseret på en repræsentativ meningsmåling blandt 1.000 mandlige og kvindelige østrigere over 14 år. Den er gennemført af lederen af Institutet for kirkelig Socialforskning, *Hugo Bogensberger*, af lederen af Østrigs katolske Socialakademi, pater, dr. *Alois Riedlsperger* og socialforskeren professor *Klaus Zapotoczky*, og den er gennemført med økonomisk støtte fra den østrigske bispekonference.

Ansvarsløs holdning overfor børnenes fremtid

Pater Riedlsperger udtaler, at man med undersøgelsen har villet skaffe sig overblik over befolkningens mening om sociale emner, og om den faktisk stemmer overens med »grundteksten« i udkastet

til hyrdebrevet. Han konstaterer, at dette i vidt omfang er tilfældet.

Det gælder i særlig grad emnerne miljø, deltidsarbejde og kvindens rolle. Således mener 77 pct., at Østrig gør for lidt ved »miljø-beskyttende produktion«. Hele 92 pct. af befolkningen mener, at den nuværende holdning til miljøet er »ansvarsløs« over for børnenes fremtid.

Befolkningen er også stærkt optaget af spørgsmålet om oprettelse af flere deltids-arbejdspladser. 81 pct. anser dette for at være et egnet middel til at løse arbejdsmarkedsproblemerne.

Om kvindens rolle mener 92 pct., at en erhvervsuddannelse er lige så vigtig for kvinden som for manden. I den forbindelse mener lige så mange, at kirken bør engagere sig i højere grad for mænds og kvinders ligeberettigelse, - også inden for kirkens eget område. 64 pct. af de adspurgte tillægger kirken den gammeldags opfattelse, at kvinden først og fremmest skal være hus-

mor og mor og ikke arbejde uden for hjemmet.

Undersøgelsen viser videre, at 62 pct. stadig holder på, at søndagen principielt skal være arbejdsfri, - et emne, der for tiden diskuteres heftigt i både Østrig og Tyskland. Opfattelsen er særlig interessant, fordi 17 pct. af de adspurgte angiver, at de i det mindste en gang imellem arbejder om søndagen.

Positivt syn på arbejdet

Østrigerne opfatter i øvrigt arbejdslivet som særdeles vigtigt. Således mener 79 pct., at uden arbejde ville livet være »indholdsløst«. Pater Riedlsperger udtaler hertil, at man må se arbejdets mening »i en større sammenhæng«. Efter kristen overbevisning har arbejdet ikke noget mål i sig selv. Arbejdet får først mening, når det sættes ind i en meningsfuld livs-sammenhæng, og her er det vigtigt at være opmærksom på arbejdets konkrete formål.

Allerede over 15.000 permanente diakoner i verdenskirken

(KNA) - I slutningen af 50-erne fremhævede teologen *Karl Rahner*, der døde i 1984, at diakonerne ikke skulle opfatte sig selv som »andenrangs ansatte blandt klerikerne, men som udøvere af kirkens hellige funktion inden for bestemte kirkelige områder«. Under Det andet Vatikanconcil har kirken på ny overvejet diakon-embedet. Antallet af diakoner steg siden da over hele verden. Kirkens statistiske årbog og oplysninger fra det internationale diakonatcenter i Freiburg er netop fremkommet med nye tal for diakonerne.

Arbejder i 99 lande

Ifølge tidsskriftet »*Diakonia Christi*« var der ved begyndelsen af 1990 15.775 permanente diakoner i arbejde i 99 lande. Ser man nærmere på for-

delingen, er der visse interessante træk. De fleste diakoner findes først og fremmest i USA med 9.880 og i Europa med 3.706. De fleste europæiske diakoner findes i Vesttyskland, hvor der er 1.384, hvorefter følger Italien med 717, Frankrig med 460, Belgien med 417, Østrig med 217 og Storbritannien med 180.

I Holland er der 96 diakoner, i Spanien 95, i Schweiz 40, i Portugal 13 og i Østtyskland 65.

Kun een

Det er påfaldende, at der i »det katolske Irland« kun er en enkelt virksom diakon. Det samme er tilfældet herhjemme i Danmark.

De øvrige diakoner er spredt over verdensdelene uden for Nordamerika og Europa, flest i Mellem- og Sydamerika.

Katolsk biskop i Kina fængslet på fjerde måned

Peking, (KIPA) - Ifølge pressebureauet »*Asia News*« er den romtro kinesiske biskop *Li-Side* på fjerde måned fængslet »under yderst strenge forhold«.

Biskoppen blev arresteret den 11. december sidste år. Han er indsat i et

fængsel i Tientsin og befinder sig med 30 andre straffefanger i en kun 3 m lang celle. Hvordan der overhovedet kan blive plads til så mange mennesker i cellen er noget af en gåde, som pressebureauet ikke oplyser nærmere om.

katolsk orientering

Udgiver: Ansvarstiftelsen.
Redaktion:
Pastor Willem Wuyts (ansvarsh. redaktør).
Konsulent Hans Jørgen Johansen (redaktør).
Journalist Knud Helsted Kluge (red. sekretær).

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3.
DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax 31 24 49 75
Redaktionelle medarbejdere:
Kirsten Szarafin og Ruth Plum.
Tryk: Ny Dag, DK-4900 Nakskov. Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes 13. juni

Katholikentag i Berlin, side 2
Biskop Grans prædiken på
Åsebakken, side 5
Biskoppens jubilæum, side 6-7
Maria Immaculata-søstrene, side 8
Nyt kirkecenter i Hjørring, side 9

katolsk orientering



Disse rumænske børn kan endnu smile, for de er raske. Caritas Danmark indsamler mellem 16.-30. juni tøj og sengelinned til syge småbørn på det forfaldne sygehus i Tileagd. Læs om kampagnen på side 3

Litauens biskopper appellerer til de vestlige demokratier

Vilnius, (KIPA) - De litauiske biskopper kritiserer USA og de vesteuropæiske stater for manglende støtte til Litauens uafhængigheds-bestræbelser. I et brev til USAs præsident *George Bush* fra næstformanden for den litauiske bispekonference, biskop *Antanas Vaicius* siges det, at det litauiske folk er »meget skuffet« over USAs beslutning om ikke at iværksætte økonomiske sanktioner mod Sovjetunionen, »selv om Sovjetunionen fortsat øver vold mod Litauens fredelige, demokratisk valgte regering«.

Frygten for, at Gorbatsjov ved vestlige sanktioner kunne blive offer for stalinistiske kræfter, tilbagevises i biskoppens brev. »Det stalinistiske spøgelse« bliver tværtimod brugt til »at lamme Vesten i spørgsmålet om Litauens uafhængighed«.

Det er Sovjet-regeringen som afviser dialog

Under et ophold i Vesttyskland for nylig erklærede biskop *Vaicius*, at paven også i sin appel til den litauiske regering om at gå ind i en dialog overser, at det er den sovjetiske statsledelse, der afviser dialog.

I brevet til præsident *Bush* understreger biskop *Vaicius*, at hans bekymringer over Vestens manglende reaktioner deles af de øvrige litauiske biskopper, af de romersk-katolske troende og af det store flertal af den litauiske befolkning. »Litauerne anerkender USAs hidtil konsekvente afvisning af at ville anerkende USSR's »illegale besættelse og annektering« af landet i 1940. Desto mere foruroliges man over den tøvende moralske og politiske støtte på et tidspunkt, hvor den er tvingende nødvendig.

Ifølge biskop *Vaicius* sætter Vesten Litauen-problemet i sammenhæng med nedrustnings-for-

handlingerne og spørgsmålet om statschef *Gorbatsjovs* politiske overlevelse. »Efter vores opfattelse er det helt uretfærdigt at opstille sådanne sammenhænge«, skriver biskoppen.

Patriark Pimen død, 80 år

Moskva, (KIPA) - Overhovedet for den russisk-ortodokse kirke, patriark *Pimen* døde den 3. maj i Moskva. Han blev 80 år. Hans helbredstilstand var i de sidste måneder under stadig forværring.

Patriark *Pimen* var fra *Bogorodsk* ved Moskva. I 1927 indtrådte han i *Trefoldigheds-klostret* i *Zagorsk*.

Han blev diakonviet i 1931 og præsteviet i 1932. De første år som præst var han beskæftiget med sjæ-



lesorg i Moskva, Odessa og flere andre russiske byer. I 1949 blev han valgt som abbed for *Huleklostret* ved *Pskov*.

Han blev bispeviet i 1957, hvorefter han først fungerede som vicebiskop i Odessa. I 1961 blev han udnævnt til metropolit af Leningrad og i 1971 til patriark af Moskva og hele Rusland.

Den afdøde patriark *Pimen* var den fjerde patriark af Moskva siden genindførelsen af patriarkatet i 1917.

Baltisk uafhængighed gennem dialog – siger paven

(KNA) - Pave *Johannes Paul II* giver regeringerne i Estland, Letland og Litauen en vis opbakning, idet han i flyet for nylig på rejsen til Mexico udtalte sig for en dialog om uafhængighed for de baltiske republikker.

Johannes Paul II fremhæver, at de baltiske landes ønske om uafhængighed principielt må indgå i en mere omfattende fredsordning. Her må der tages ligeligt hensyn til folkeretten, de baltiske landes håb og den sovjetiske *perestrojka*. *Perestrojka*en må imødekomme det sovjetiske folks håb og gøre det straks.

Tage hensyn til alle folks ønsker

Ordret udtaler paven: »På den ene side må man tage hensyn til disse folks ønsker, uden dog på den anden side at glemme de omfattende problemer i denne del af verden«.

Ethvert folk har ret til selvbestemmelse, betoner paven videre. Denne ret til »blev dybt krænkede« i Europa gennem

Ribbentrop-Molotov planen i 1939. Hans eget hjemland Polen blev lige så hårdt ramt af denne plan som de tre baltiske lande. Netop i dette område har man en ganske særlig situation, »som må ses i sammenhæng med den internationale orden, med den sovjetiske *perestrojka*-orden og med hensyn til det så uhyre store

land med mange forskellige folk«.

Fra litauisk side har man flere gange de sidste uger gentaget ønsket om en mægling fra paven. Officielt foreligger intet herom, men iagttagere i Vatikanet udelukker ikke, at paven undersøger forskellige muligheder for en sådan mægling.

Kristne kirker hilser den europæiske bispesynode velkommen

Rom, (KIPA) - Europas 120 ortodokse og protestantiske kirkesamfund takker for pavens indbydelse til en bispe-særsynode om Europa i 1991 og giver udtryk for deres interesse i, på en eller anden måde, at deltage i arrangementet.

På et pressemøde i Rom fornylig ved afslutningen af et komite-møde inden for Den europæiske Kirkekonference (KEK) udtalte

generalsekretær *Jean Fischer* at der er »hjertelig overensstemmelse« med de katolske biskopper, om nødvendigheden af at overveje fornyelsen i Øst- og Mellemeuropa. Den europæiske situation kræver en fælles dialog mellem de kristne og en virksomhedsfuld solidaritet som bevis på den kristne troværdighed. Den europæiske Kirkekonference repræsenterer 270 millioner troende i Europa.



200.000 mennesker fra Øst- og Vesttyskland, Østrig, Nederlandene og Danmark var Kristi Himmelfartsdag forsamlet til messe på Olympia Stadion i Berlin

90. Katholikentag i Berlin

Katolikker fra øst og vest mødtes

Deltagelsen i Katholikentag i Berlin i dagene 23.-27. maj blev en meget stor og uforglemmelig oplevelse for deltagerne fra Danmarks Katolske Kvindeforbund.

200.000 katolikker fra alle egne af Tyskland og nabolandene Østrig, Nederlandene og Danmark mødtes første gang samlet ved en festlig Kristi Himmelfartsmesse torsdag på det store Olympia Stadion. Messen var et spektakel af sang, musik og farver samt aktiv deltagelse af børn fra Berlins katolske skoler. Familier med

børn fra forskellige sognes familiegupper frembar offergaverne. Kollekten gik til lægfolkets uddannelse i Østtyskland.

Taknemmelige østtyskere

Alle deltagere fik et program på 270 sider med tilbud, hvoraf de fleste foregik i et stort center, hvor så at sige alle aktiviteter i den tyske katolske kirke var repræsenteret. Lige fra Den Tyske Bispekonferences stand, hvor man kunne opleve prælat Walf fra Bonifatiuswerk som den glade giver af bibler til

taknemmelige østtyskere, til de enkelte bispedømmer og Berlins sogne med deres aktiviteter, foreninger, grupper, projekter m.m. De unge katolikker havde eget center, vel nok det livligste sted at opholde sig. Der var masser af musik, og der blev udvist stor opfindsomhed for på den mest iøjnefaldende

måde at illustrere, hvad der optager unge i dag. Herunder en afdeling, hvor nyreligiøsitet var sat under debat.

»Den åbne Familie« i Århus

Endvidere var der kvindecenter, familiecenter, (her kunne man møde DKKF's landsleder Aagot

Bohn og høre hende fortælle om den »åbne familie« i Det økumeniske Center, Århus) bibelcenter, center for liturgi og kirkemusik samt et »åndeligt centrum« med et lille smukt kapel, hvor der praktiseredes absolut stilhed.

Formiddage og eftermiddage var der såkaldte »Forum«. D.v.s. oplæg, diskussion og plenum med tilhørernes aktive medvirken og mulighed for at komme til orde. Der var afsat 2½ time til hvert forum, og emnerne var så mange, at man måtte beklage, at man kun kunne være et sted ad gangen, idet de fandt sted samtidig i forskellige sale.

Beat-messe

I »Kongresshalle« i Tiergarten havde det tyske katolske kvindeforbund indrettet et mødecenter for kvinder fra Øst og Vest. Her var udstilling, pjecer m.v. om katolske kvinders aktiviteter i Vesttyskland. Det var bl.a. medlemmer af det nordtyske kvindeforbund, som havde forberedt rejsen for DKKF-deltagerne fra Norden.

Fredag aften var der en 4 timers »beat-messe« med deltagelse af ca. 3.000, hovedsageligt unge. Kirken var helt ryddet for bænke. Ca. 2.000 unge sad på gulvet, de lidt ældre blev

henvist til pulpitoret, og ca. 1.000 måtte via højttalere deltage fra det fri. Det var en »befrielsesmesse«, med latinamerikansk musik og sang, »levende liturgi« med agapemåltid: kæmpestore, flade brød og mineralvand gik fra hånd til hånd, til alle hænder.

Møde foran Reichstag

Lørdag eftermiddag var kun et arrangement på programmet, mødet på pladsen foran Reichstag, hvor bl.a. forbundspræsident Richard von Weizsäcker og kansler Helmut Kohl talte. Efter dette arrangement kom det til et bevægende intermezzo. De daglige deltagere fra Østberlin skulle hjem igennem den ganske smalle grænsekontrolpost ved Brandenburger Tor. Det krævede en lang, tålmodig venten. Pludselig begyndte en at synge »Fredshilsen«, og alle istemte og sangen bredte sig til de bageste i køen. Sangen blev afløst af »Halleluja«, og den blev ved med at lyde, indtil alle var nået gennem grænsekontrollen.

Lørdag aften sluttede på et langt stykke af den afspærrede Kurfürstendamm med en gigantisk gadedefest med underholdning i form af sang, dans og teater og kulinariske læk-

Fortsætter side 3

Protester mod antisemitisme i Frankrig

Angreb på menneskeheden siger storrabbiner Sitruk

Paris, (KIPA) - 100.000 mennesker deltog i demonstrationen mod racisme og antisemitisme i Paris i midten af maj, blandt disse den franske præsident François Mitterand. Rådet for jødiske foranstaltninger i Frankrig havde opfordret kirkerne og alle politiske partier i Frankrig med undtagelse af den højreekstremistiske Nationale Front til at være med i demonstrationen på baggrund af den seneste tids gentagne gravskænderier på jødiske begravelsespladser.

I en efterfølgende gudstjeneste i Paris' store synagoge fremhævede Frankrigs storrabbiner, Joseph Sitruk, at gravskænderierne er »et angreb på menneskeligheden, på Frankrig og på det jødiske folk«. Bevidstheden om, »at hele nationen støtter os i denne kamp, giver os mod«. Formanden for den franske bispekonference, kardinal Albert Decourtray deltog i

den jødiske gudstjeneste sammen med formanden for den protestantiske sammenslutning i Frankrig, Jacques Stewart.

Også biskopper demonstrerede mod antisemitisme

Demonstrationen i Paris fik også tilslutning fra en

delegation fra den franske bispekonference. Foruden formanden, kardinal Decourtray deltog også ærkebiskoppen af Rouen, Joseph Duval, ærkebiskoppen af Tours, Jean Honoré og vicebiskoppen af Paris, Claude Frikart.

Den italienske bispekonference er bestyrtet

over gravskænderierne. I et brev til præsidenten for det jødiske samfund i Italien, Tullia Zevi og til storrabbineren af Rom, Elia Toaff forsikrer de italienske biskopper det jødiske samfund om »deres solidaritet i kampen mod antisemitismen«.

Hver 3. franskmand finder antijødisk holdning normal

Paris, (KIPA) - 35 pct. franskmand anser det for »normalt, at man i et demokrati indtager en antijødisk holdning og også giver udtryk for den«. Samtidig er 96 pct. »dybt, meget eller i nogen grad chokeret« over gravskænderierne på den jødiske begravelsesplads i Carpentras. Det fremgår af en opinionsundersøgelse, som CSA-instituttet har foretaget for dagbladet

»Le Parisien« og den franske radiostation »France-Inter«.

Endvidere var 3 pct. »kun lidt eller slet ikke chokeret«, da de hørte om begivenheden i Carpentras. 55 pct. af de adspurgte anser Jean-Marie Le Pens højreorienterede Nationale Front for at være »et antisemitisk parti«. 22 pct. afviser dette.

17 ud af hver 100 franskmand mener, at jøderne

har »for stor magt« i Frankrig, mens 69 pct. går imod denne opfattelse. På spørgsmålet om, hvem eller hvilken instans der mest virksomt kunne bekæmpe antisemitismen, svarer 40 pct. skolen, 29 pct. medierne, 28 pct. kirken og 21 pct. de politisk ansvarlige eller private organisationer. Opinionsundersøgelsen omfatter 803 voksne mennesker.



Prælat Walf fra Bonifatiuswerk uddelte bibler til taknemmelige østtyskere

Caritas starter landsindsamling til børnehjem i Rumænien

Alle menigheder opfordres til at deltage

CARITAS DANMARK har for kort tid siden sendt 180.000 kr. til et børnehjem for psykisk syge børn i byen Tileagd i Rumænien. Hjælpen blev kanaliseret gennem det ungarske Maltaser-Caritas, der hyppigt besøger børnehjemmene i Rumænien og sikrer den fornødne kontrol med hjælpearbejdet.

Situationen på børnehjemmet i Tileagd er lige så katastrofal, som på det børnehjem, vi blev konfronteret med i DR's

»Søndagsavisen« for nylig. Ved hjælp af de 180.000 kr., der stammer fra Caritas Danmarks juleindsamling til Østeuropa, foretages nu de mest elementære forbedringer. Alligevel er der fortsat et meget stort behov for hjælp til Tileagd og andre rumænske børnehjem. Derfor iværksætter Caritas Danmark en landsdækkende indsamling.

16.-30. juni

Den starter den 16. juni og løber til den 30. juni 1990.

For at begrænse indsamlingen til en størrelse, der er praktisk håndterlig, har man indskrænket ønskesedlen til kun at omfatte de effekter, som samarbejdspartneren – Ungarsk Maltaser Caritas-tjeneste – har peget på:

Gummiunderlag til børnesenge, sengelinned, håndklæder, mindre gulvtæpper, legetøj samt velholdt børnetøj. Civilforsvaret påtager sig transporten. Alligevel løber der omkostninger på. Caritas

vil være taknemmelig for bidrag hertil på giro 4043979 mkr. »Rumænien«.

Forhør Dem lokalt

Der er udsendt opfordring til alle katolske sogne om at være med i indsamlingen. Ønsker De at bidrage, så forhør Dem lokalt, om Deres sognekirke er med eller henvend Dem til Caritas Danmark tlf. 33 12 72 61, som kan oplyse om nærmeste indsamlingssted.



Der skal kun få gaver til for at bringe smilet frem hos børnene.

Her runger fattigdommens ekko

Der er mere end en verden til forskel mellem præsidentpaladset i Bukarest, der savner sin lige i prangende vulgaritet, og så de »hjem« for Ceauscusu frasorterede børn, som man kan finde spredt over Rumænien, bl.a. i Tileagd ikke langt fra grænsen til Ungarn.

Mens præsidentens lysekroner med 1800 elektriske pærer i hver krone oplyser paladset, dingler en enkelt nøgen pære i børnehjemmets skolestue. På gangene, i børnenes sovesale, i baderummene, fungerer den nødtørftige belysning ikke. Der mangler pærer, fatninger, stikkontakter. Hvis der skal skaffes rimelige belysningsforhold på børnehjemmet, skal der trækkes 2000 m ledning, installeres 300 stikkontakter og lige så mange lampesteder.

Sindssvag luksus og vægge der driver af fugt

Hvor præsidentfruens arbejdsværelse beklædtes med paneler af kirsebærtræ (præsidenten foretrak mahogni) må børnehjemsbørnene i Tileagd leve med vægge, der driver af fugt, dels på grund af dår-



Disse adfærdsvanskelige børn fra børnehjemmet i Beius i Rumænien er ikke forskellige fra de børn i børnehjemmet i Tileagd, som Caritas ønsker at hjælpe. Fælles for dem er, at de mangler alt.

ligt byggeri, dels fordi centralvarmeanlægget er ødelagt. Om vinteren lægger man udrangerede sengetæpper på gulvene for at klare sig mod fodkulden.

Rå cementgulve, manglende gardiner og møbler betyder sammen med børnestemmer, der råber for at blive hørt, at her runger fattigdommens ekko, både bogstavelig talt og billedligt talt.

Der bor normalt

160-170 psykisk handicappede piger i alderen 6-14 år på hjemmet. P.t. huser det imidlertid også 30 drenge.

Også disse børn har formentlig dagligt messet Ceauscusu-remsen om »Vores gode far og mor,

der giver os mad og tøj«. At den samme »gode far« lod marmorgulvet i sin kæmpe festivals udskifte 2 gange, fordi han var utilfreds med såvel marmor som håndværk, ligger uden for disse børns forestillingsmuligheder.



Aagot Bohn fortalte i Berlin om »Den åbne familie« i Århus.

Katolik-dage i Berlin

Fortsat fra side 2

kerier, som var fremstillet af de forskellige fremmedsprogede grupper.

Begivenhederne i Berlin den 9. november 1989 satte deres præg på den 90. Katholikentag, der altid vil stå som et minde om

det første store møde mellem katolikkerne fra Øst og Vest. Og som en østtysk deltager bemærkede: »Den 9. november kom også Helligånden til Østtyskland«.

Kirsten Szarafin

Mens 2000 håndværkere arbejdede i 6 år på at skabe sindssvag luksus til præsidentfamilien, er disse børns »hjem« en fuldstændig molesteret bygning, smækket op for 15 år siden af elendigt byggemateriale, udført af ufaglært arbejdskraft og ikke siden vedligeholdt.

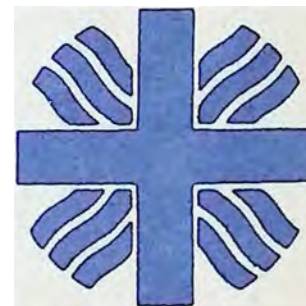
Hjælpeløse børn og afmægtigt personale

Ingen sanitære installationer fungerer. På hovedparten af håndvaskene mangler der haner. Der er – ét – badekar til de små 200 børn. Det er anbragt i vaskerummet. Her får det selskab af en enkelt vaskemaskine, der er så slidt, at den ikke længere kan opvarme vandet. Mange af børnene er sengevædere. Der er ingen tørretumbler og ikke strygerulle. Køkkenpersonalet må lave mad til de 200 børn på et petroleumsovarmet komfur i gryder uden låg. Er der noget at sige til, at personalet indtager en resigneret og opgivende holdning?

Det gælder også lærerne – hjemmet fungerer som skolehjem, dvs. at børnene undervises på stedet. Der er en gymnastiksal, men ingen redskaber. De to talepædagoger, der skal tage sig af 40 børn med talevanskeligheder, har et eneste spejl til rådighed. Der skal bruges et spejl pr. barn.

Geografilæreren har til sin undervisning et gammelt afskallet vægkort over Rumænien. I et skab med glasdør står 5 bøger med titlen: »Rumæniens

historie« og nogle få ABC'er. Mærkeligt nok rummer skabet også en lille mekanisk legetøjsbil, en af dem til at trække op med en nøgle. Det er helt klart klenodiet, der kun tages frem ved særlige lejligheder.



Caritas Danmark
Giro 40 43979

En gul tulipan

– et symbol på håb

Men på det bord, der fungerer som lærerens kateder, står der et stort syltetøjsglas med en enkelt påskegul tulipan. Den er klart anbragt der, fordi Caritas Danmarks søsterorganisation Ungarsk Maltaser Caritas-Tjeneste er på besøg for at få konstateret, hvor og hvordan der kan hjælpes. Alligevel bliver den gule tulipan til en slags symbol, som den står der og lyser op midt i elendigheden, et symbol på, at hjælp her vil betyde opstandelse, opstandelse fra håbløshed og afmagt til nyt håb og nye perspektiver for både børn og voksne på hjemmet.

Karen Erngaard

Kirkens troværdighed

Man støder undertiden på den påstand, at den katolske kirke vil miste sin troværdighed, dersom den ikke tilpasser sin morallære efter det moderne samfunds normer, specielt i spørgsmål, der vedrører seksualiteten i videste forstand.

Heroverfor kan anføres, at kirken ikke er en slags borgerlig sædelighedsliga, hvis program afpasses efter medlemmernes bedste overbevisning og tidernes vekslende adfærdsmønstre. Kirken er jo forpligtet på Kristi budskab og på sin læremyndighed, d.v.s. på grundlag af evangeliet og af en læremæssig uddybning af troens indhold gennem nu snart to tusind år.

Når man derfor fra katolsk hold vil diskutere disse problemer er det tvingende nødvendigt, at udgangspunktet er ægteskabets natur som beskrevet i Den hellige Skrift og i Kirkens lære.

Ægteskabet er indstiftet af Gud. Det er et sakramente, ved hvilket en mand og en kvinde betingelsesløst lover hinanden livslang kærlighed og troskab. Paulus beskriver denne forening som et gensidigt forhold, hvor manden ikke råder over sit legeme, men over hustruens, og hun ikke over sit, men over mandens legeme (1. Kor. 7.4.). Han sidestiller deres gensidige forbindelse med Kristi for-

ening med sin kirke (Ef. 5. 25-33).

Ved ægteskabets sakramente bliver ægtefællerne »et kød«, og dets frugt er liv, både på legemligt og på åndeligt plan. Det kan ikke anses for tilrådeligt at »snyde« i en legemlig forening, der så enestående udtrykker kærlighedsforbindelsen mellem mand og hustru og mellem Gud og hans kirke. Ejheller kan det forekomme rigtigt, at indgå denne legemlige forbindelse uden for det sakramentelle ægteskab, idet den da berøves sin dybeste mening.

Det ville derfor være foruroligende, dersom en debat om disse spørgsmål fra katolsk hold i hovedsagen støttede sig på en henvisning til adfærdsmønstre, der praktiseres i et verdsligt samfund som det vi lever i, og som i vid udstrækning må karakteriseres som afkristnet.

Dersom nogen derfor skulle påstå, at ingen unge katolikker i Danmark søger at efterleve de idealer om kyskhed og troskab, der rummes i de ovenfor skitserede trossætninger, kan man kun håbe, at en sådan påstand er ubegrundet; i modsat fald måtte der stilles et alvorligt spørgsmålstegn ved den katekese desangående, som det fra begyndelsen var et af D.U.K.s hovedopgaver at formidle.

At disse krav ikke er lette at gennemføre, er

klart. Det er idealer aldrig. At vore menneskelige vilkår medfører svigten og skuffelser, er en realitet. At vi skylder dem, der er skuffede eller har svigtet, vor broderlige kærlighed, bør hævdes og leves i højere grad måske, end før er sket. Vi tror, at Guds hjælp kan føre os nærmere idealerne; vi tror ikke, at Gud går på akkord, så at vi kan snyde os til en god samvittighed: i så henseende er seksualitetsproblemer ikke forskellige fra andre moralproblemer. Det er heller ikke let at elske sin fjende og at »vende den anden kind til«.

Kirken ville nok snarere miste sin troværdighed, dersom den skar sin lære til efter adfærdsmønstre i et samfund, der sætter forbrug af nydelsesmidler for-

rest i sin målsætning, og regner seksuel promiskuitet som et forbrugsgode, der beriger »livskvaliteten«.

I øvrigt kan anføres, som en randbemærkning, at brugen af kondom som smitteforebyggende forholdsregel ikke forbydes af kirken. Spørgsmålet har allerede været gennemdebatteret for flere menneskealdre siden, da risikoen for den dengang uhelbredelige syfilis var stor, og i Frankrig har kardinal Decourtray for kort tid siden á propos AIDS offentlig betegnet en smittebærers samleje uden kondom som uansvarlig adfærd. Hermed røres der ikke ved kirkens afvisning af kondombrug som befrugtningforebyggende forholdsregel indenfor ægteskabet. I øvrigt er det

troskyldigt at mene, at kondomet skulle give 100% sikkerhed mod smitte; risikoen nedsættes væsentligt, men den ophæves ikke totalt; derfor bør en smittebærer afholde sig fra samleje, også i ægteskabet. Alt tyder på at kondombrug i et ægteskab, hvor en af ægtefællerne er smittebærer, munder ud i en høj statistisk risiko, og altså giver falsk tryghed.

I vort samfund anses

seksuel afholdenhed for umulig. Kirken hævder, at den er mulig, og forbundet med en ganske særlig velsignelse, under forudsætning af en beredvillig holdning fra menneskets side, og den hjælp fra Gud, der følger deraf.

I den situation, der er opstået gennem den nye sygdom, behøves der besindelse, bøn og forbøn, ikke laxisme.

M.J. Baagøe

Valfart til Vor Frue af Øm

søndag den 17. juni 1990

»Andens frugt er kærlighed, glæde, fred.«

Valfarten begynder kl. 11.00 med valfartsvandring og Maria-andagt.

Efter andagten er der lejlighed til at modtage bodens sakramente og til stille bøn i kirken foran det allerhelligste Sakramente.

Frokost kl. 12.30. Lettere smørrebrød og drikkevarer kan købes.

Fra kl. 13.45 til 14.15 siger vi til lykke til biskop Hans Martensen i anledning af hans 25-års bispejubilæum.

Kl. 14.30 højmesseren med biskoppen som hovedcelebrant.

Støt valfarten med at købe et Øm-valfartsmærke, som sælges på stedet. På forhånd tak.

Ømvalfartskomiteen

Af god vilje – eller hvad?

Foranlediget af »Tvivl om ægthed i Medjugorje« på forsiden af k.o. nr. 9 er det med bedrøvelse, at vi må gøre k.o.'s læsere opmærksom på bladets gentagne tendentiose og uretfærdige fremstilling af denne sag: Fra Rom har man allerede for flere år siden udelukket biskop Zanic fra den kommission, der skal undersøge Medjugorjes ægthed, på grund af hans følelsesfulde og meget personlige uvilje mod visionerne. Hvorfor så ustandselig bringe ham frem i forgrunden og gøre hans udsagn til genstand for særlig opmærksomhed?

Medjugorje er verdenskendt, også langt ud over kirkens kredse. Frugterne af, hvad der sker dér, er så vidunderlige og tydelige for enhver af god vilje. Budskabet, der kommer derfra, er så trostærkende og fuld af håb for kirken og alle troende. Marias medleven i vor vanskelige og farlige tid, og hendes anvisning på, at vor bøn og kamp komplet kan vende alt og bringe Guds fred, den eneste holdbare, til vor verden, er det så vigtigt at få frem. Hvorfor så ikke langt hellere bringe langt mere stof om det?

Når man fra højeste og officielle side i Rom så tydeligt og demonstrativt har

anbragt Zanic på et sidespor, hvorfor så ustandselig bringe hans negative og højst tvivlsomme personlige holdning til torvs? Denne gang oven i købet på forsiden, og som sædvanlig ukommenteret og uoverspektiveret?

Karin og Bjørn Juul

Svar

Vi har bragt følgende om Medjugorje. Alle indlæg, som ikke var læserbreve eller annoncer, var officielle nyhedsbulletiner fra de anerkendte katolske pressebureauer KNA, KIPA og NC. De er bragt uden kommentar fra redaktionen.

»Garantier for kirkens frihed i Jugoslavien«, 1982, nr. 2 NC.

»Åndeligt opbrud i Medjugorje og biskoppelige kontroverser«, 1984, nr. 2 KNA.

»Maria-visionerne i Jugoslavien«, en helside fra Catholic Herald. 1984, nr. 2.

»Hvad sker der i Medjugorje?«, 1984, nr. 9 KIPA.

»Jugoslaviens bispekonference har nedsat en særlig kommission«, 1987, nr. 4 KIPA.

»Er Maria-visionerne i Medjugorje ægte?«, 1987, nr. 16 KIPA.

»Er biskoppen af Mo-

star utroværdig?« læserbrev 1987, nr. 18.

»Fakta om Medjugorje« artikel af Benny Blumensaat. 1987, nr. 19.

»Ægte eller uægte Maria-visioner i det kroatiske Medjugorje?« 1987, nr. 19 KNA.

»Biskoppen af Mostar bestemmer ikke om Maria-åbenbaringerne er ægte«, læserbrev. 1987, nr. 19.

»Hvad vil jomfru Maria i Medjugorje?«, læserbrev. 1988, nr. 1.

»Kardinal Tomasek be-

dømmer Medjugorje positivt«, 1988, nr. 2 KIPA.

»Maria optagelse i himlen fejret i Medjugorje« af Benny Blumensaat. 1988, nr. 14.

»Mariaåbenbaringerne i Medjugorje«, Bogannonce. 1989, nr. 6.

»Pilgrimsrejse til Medjugorje«, at Klaus Aarup. 1989, nr. 19.

Busrejse til Medjugorje. Annonce 1990, nr. 4.

»Tvivl om ægthed i Medjugorje«. 1990, nr. 9 KIPA.

Red.

»kat. orientering« er inspirerende læsning for en konvertit

Idet jeg takker »katolsk orientering« for omtalen af Maria-åbenbaringerne i Medjugorje endda på forsiden, vil jeg blot meddele, at biskop Zanic efterhånden er blevet negativt indstillet i sin vurdering (nøjagtig på samme måde som andre i sin tid i Lourdes og Fatima).

Alt i alt er k.o. inspirerende læsning for en konvertit, som blev grundigt undervist efter den gamle

katekismus og trods personlige vanskeligheder lovede at følge denne opfattelse, som var en betingelse for optagelse, og som fortsat forsøger at holde dette løfte.

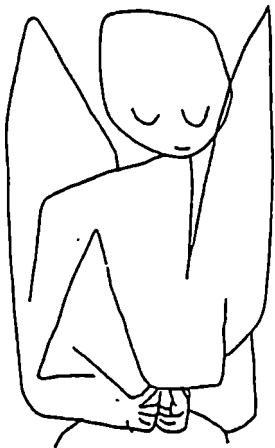
»Theologien ændrer sig«, som løjtnant von Buddinge siger i Hostrups komedie »Genboerne«.

Tak for Ole Dams læserbrev.

Inge Therese Laursen

L. O. DORN S.J.

Når lyset brydes



Udvalgte prædikener udgivet af venner og kolleger i anledning af pater Dorn's 75 års fødselsdag.

Bogen kan bestilles hos

Niels Steensens Kollegium

Skt. Kjeldsgade 3 . 2100 København Ø.

Tlf. 31 20 93 37

kr. 180,-



Biskop John Willem Gran

Kirkens fornemste opgave

Biskop John Willem Gran, Oslo holdt denne prædiken på Åsebakken da biskop Martensens 25-års bispejubilæum blev fejret den 19. maj

Kære valfartsvenner, kære biskop Martensen,

Til denne festmesse mødes ikke bare alle vi, som deltager, men også et par eller tre betydelige anliggender, der er egnede til at blive fejret hver for sig: Den årlige valfart, biskop Martensens 25-års bispejubilæum og et tilbageblik på pave Johannes Paul II's besøg i Norden, ikke mindst her på Åsebakken. Hvorledes skal en prædikant kunne yde alle disse anliggender retfærdighed uden at holde flere prædikener (hvilket heldigvis ikke er tilladt), eller én alt for lang (hvilket ville være uklogt).

Jeg mener at have øjnet en rimelig god linie i det hyrdeembede, som både paven og biskopperne (ja, også apostlen Paulus med) har til fælles.

Vor pave, som stod her og talte til mange af jer for mindre end et år siden - og som i øvrigt fyldte 70 år i går - bærer rigtigt nok hovedansvaret for kirkens

enhed, kontinuitet og sunde lære, men biskopperne deler reelt dette ansvar med ham ikke blot i det hjemlige - som om det ikke var nok - men også på det universalkirkelige plan. Dette er ikke nyt; men det var længe en overset eller endog glemt lære, som først blev vakt til live igen og sat i fokus præcis dengang pater Martensen blev udnævnt til at være biskop Suhrs efterfølger på Københavns bispestol. Han kunne dermed deltage i Vatikankoncilet, fjerde og vigtigste session, den som bl.a. vedtog det banebrydende dekret om »Biskoppernes hyrdeembede i kirken«.

Medlem af apostelkollegiet

For første gang blev det klart for alle, hvad ordet apostolisk - brugt i vor trobekendelse som præcisering af kirkens væsen - egentligt indebærer.

Og for første gang fik vi en klar redegørelse for det faktum, at apostelkollegiet - indsat af Kristus - ikke døde ud med apostlene, men bestod videre i kraft af stadig nye mænds optagelse i dette team, med biskoppen af Rom som apostelfyrstens legitime efterfølger.

Dette kollegium, som blev håndplukket og indsat af Kristus selv, har med andre ord levet videre gennem historien uden afbry-

delse. Og heri ligger den apostoliske succession: at blive gyldigt viet til biskop betyder at blive optaget i dette kollegium.

En række tiltag på verdensplan

Alle vi, som deltog i Vatikankoncilet, oplevede denne uddybelse af indsigt i bispefunktionen som noget stort og dybtgående, men samtidig som en uhyre udfordring. Vor umiddelbare perspektivudvidelse gjorde os opmærksomme på, at det fællesansvar for hele kirken, som biskopperne har under et koncil, i virkeligheden er tilstede hele tiden, både forud for og efter et koncils forløb. Helt naturligt resulterede denne fornyede indsigt i en række tiltag på det verdenskirkelige plan: Ikke mindst bemærkelsesværdigt var indelingen af det efterhånden meget talrige apostelkollegium i bispekonferencer, hvis dobbeltopgave det skulle være at fremme kirkens frugtbare virke ikke blot på det hjemlige plan, men også på det internationale: kollegialt, sammen med paven, til hele kristenhedens bedste.

Biskop Martensen med fra første dag

Et eklatant udtryk for dette nyopdagede samarbejdsprincip blev så bispe-synoden. Også den var et initiativ fra koncilet.

Biskop Martensen måtte opleve denne spændende nyorientering fra sin første dag som biskop af København. Og se, om han ikke blev udnævnt som Den nordiske Bispekonferences delegerede til historiens første bispe-synode i Rom i 1967.

Vi, der dengang udgjorde det lokale bispekollegium, oplevede også intet mindre end en anden vigtig perspektivudvidelse, som blev formuleret under førnævnte fjerde og sidste koncilsession: For nu erklærede kirken, at den havde indtaget et radikalt økumenisk standpunkt. Kirkens blik skulle fra nu af omfatte alle kristne trossamfund. Dåben, ikke et konfessionelt tilhørsforhold, skulle herefter betragtes som enhedens grundpille. Ja, som om dette ikke var nok, erklærede koncilet yderligere, at samtlige store religioner, fra jødedommen og islam til buddhismen, shintoismen o.s.v. alle havde deres religiøse egenverdi og krav på respekt. Også dette gik koncilfædrene altså redeligt og helhjertet ind for.

Alle ved vi, at biskop Martensen, som den betydelige økumeniske teolog han var og er, snart blev indvalgt i det vigtigste organ, pavestolen havde oprettet som følge af denne nyorientering: Sekretariatet for Kristen Enhed, oprettet af kardinal *Bea*, som

mange sikkert vil huske fra hans besøg i København på netop den tid.

Vi, biskop Martensens kolleger her i Norden, ved navnlig godt, hvilken betydelig, vedvarende og opofrende indsats han har ydet her, særlig som pavestens delegerede i den dialoggruppe, som har samarbejdet i mange år med et tilsvarende hold fra Det lutherske Verdensforbund.

Økumenisk dialog i Europa

Et sted midt imellem vor hjemlige katolske kirke og kirken på verdensplan har der som følge af koncilet nyorientering også udviklet sig et europæisk katolsk samarbejdsorgan, som, dengang biskop Martensen blev viet, knap nok var påtænkt, men som i dag er en betydelig åndelig-religiøs faktor i den europæiske samlingsproces, nemlig De europæiske Bispekonferencers Fællesråd, CCEE. De nordiske biskopper valgte kollega Martensen som deres første delegerede til dette forum. Og en meget speciel rolle skulle han komme til at spille her, i og med at dette råd gentagne gange har tilrettelagt banebrydende møder med Fællesrådet for de europæiske protestantiske Kirker, KEK. Her har han været primus motor, altid med Roms opmuntring og velsignelse.

Pavens ord her på Åsebakken

Vor nuværende pave har fulgt med i alt dette og ikke mindst vist sin positive indstilling ved at saliggøre den danske konvertit og biskop *Niels Steensen* forud for sit besøg i Norden i fjor. Ja, her på Åsebakken udtalte han på velklingende dansk ordret følgende: »For nylig i Rom, sammen med mange af jer, havde jeg den glæde at ære en af Danmarks største sønner, *Niels Steensen*. Måtte Kristi lys altid brænde klart gennem hans eksempel og hans bønner blandt katolikkerne i hans fædreland.«

Jeg vover, i parentes bemærket, at tænke, at dette besøg i Norden kan have betydet tilnærmelses-

vis lige så meget for Hans Hellighed, som det gjorde for os. Meget af, hvad han har sagt til sine medarbejdere og sågar offentligt, kunne tyde på det. Men ikke mindst dette: Paven var så helhjertet engageret i sin forkynderopgave her, at vi tit hørte folk, også ikke-katolikker, sige, at selv om de ikke altid kunne forstå eller huske, hvad paven havde sagt, så ville de aldrig glemme den måde, han sagde det på. Her kan vi med rette bruge McLuhans berømte ord: »The medium is the message«.

Også jeres egen biskop Martensen er i alle de år på sin engagerede måde gået helhjertet ind for bispeembedets forkyndende opgave. Jeg behøver næppe at understrege noget, alle her kender mere til end jeg. Det, jeg vil understrege er, at jeres overhyrde altid har forstået og understreget, at kirkens fornemste opgave netop er forkyndelsen.

Ordet er en person: Jesus Kristus

Når dette er sagt, må det imidlertid også præciseres, at kirkens forkyndelse ikke er en tekst, ikke et teologisk system, ikke engang en lære, men en person.

»I begyndelsen var Ordet« betyder for såre mange, at i begyndelsen var talen: ordene, for ikke at sige ordflommen. I virkeligheden har Johannes sagt, at oprindeligt eksisterede Guds uskabte Ord: Hans evige Søn, som blev menneske og som boede iblandt os, men som alt for få ville vide af. Dog, de som tog imod dette Ord, »gav han magt til at blive Guds børn«.

I tråd med dette vil jeg, vil vi helhjertet takke dig, kære biskop Hans, fordi du gennem disse år har bevist at varetage begge sider af din biskoppelige gerning: både den hjemlige og den universalkirkelige, ja, og midt imellem disse to både den nordiske og den europæiske. Jeg vil til slut også på dine nordiske kollegers vegne overbringe denne tak og ønske dig Guds fortsatte velsignelse og »ad multos annos«!



Over 1.200 katolikker deltog i jubilæumsmessen på Åsebakken lørdag den 19. maj. Fotos K. Kluge

Onsdag den 16. maj fejrede Hans L. Martensen sit 25 års bispejubilæum dels med at modtage gæster dagen lang og dels med en højtidelig messe med mere end 50 celebrerende præster i Skt. Ansgars Kirke. Efter messen var der reception for de godt 500 mennesker, der var mødt op. Lørdag den 19. maj fejredes 25-årsdagen i forbindelse med valfarten til Åsebakken. 12-1500 mennesker deltog i valfarten og i festen på Magleås. Mange gæster fra udlandet var mødt op, heriblandt biskopperne Gran fra Oslo, Hubrich fra Schwerin, Jaschke fra Hamburg samt prælat Wolf fra Bonifatiuswerk. Jubilæet fejres også i forbindelse med valfarten til Øm søndag den 17. juni.



Også biskoppen var glad for den festlige jubilæumsmesse.



I timevis så biskoppen underholdning på Magleås, medens børn i alle aldre sad bænket omkring ham.



Biskoppen giver fredshilsen til de lutherske præster, Ane Hjerrild og Niels Jørgen Cappelørn, der begge deltog i jubilæumsmessen i Skt. Ansgars Kirke.



Biskoppen fik en bilradio overrakt af DUKs formand, Elisabet Hoel, men det var den halvt år gamle søn Philip, der havde den umiddelbare interesse.



Mere end 50 præster fra alle egne af Danmark celebrerede ved jubilæumsmessen onsdag den 16. maj. 500 mennesker deltog i gudstjenesten, der havde biskop Martensen som hovedcelebrant. Også biskop Suhr celebrerede.



Efter messen rykkede alle over til menighedssalen, hvor biskoppen modtog både gaver og lykønskninger fra de mange gratulanter.

Paven sender lykønsknin Til den Ærværdige Broder Hans Ludvig Martensen, Biskop af Københ

Ærværdige Broder, efter at have bragt i erfaring, at du den 16. i indeværende maj måned fejrer 25-årsdagen for din bispevielse, er det vort ønske med dette brev såvel at tage del i din hjertelige glæde som oprigtigt at gratulere i anledning af din lange embedsperiode. I disse 25 år, hvor du har ledet bispedømmet København, har dette gjort så mange fremskridt, at det med rette har opnået ny glans, og dette skyldes ikke mindst dig.

Først og fremmest har du i bispedømmet indrettet pastorale strukturer: nemlig *Det biskoppelige Råd, Pastorlrådet, Præste- og Søsterrådet, to generalvikarer og en biskoppelig vikar for udlændinge.* På

grundlag af disse strukturer, som er nødvendige eller i det mindste meget nyttige i ledelsen af et bispedømme, har du brugt passende virkemidler, hvorved religiøsiteten dels er vokset, dels genvundet: her tænker vi på den katolske opdragelse; apostolattet frem for alt over for de unge; udbredelse af andagten til Alterets Sakramente; en mere hyppig deltagelse i søndagsmessen; en solid teologisk dannelse ganske særligt af lægfolk ved foreningen »Academicum Catholicum«; ved at fremme katekeke og liturgi, og ligeledes ved retræter og meditationer i menighederne: noget, som bispedømmets Kateketcentral drager om-

sorg for; udnævnelse af kommuniionsuddelere og gudstjenesteledere; og sidst, men ikke mindst en forøgelse af sognenes antal.

Den katolske tro har vundet større udbredelse, og dette skyldes ikke blot de grunde, vi ovenfor har anført, men også et ihærdigt arbejde for menneskerettighederne og for samfundets fremgang. Store ting, ikke mindst når man betænker, under hvilke vilkår Den katolske Kirke består i Danmark.

Ærværdige Broder, med omhu, skarpsindighed og venlighed, med allehånde omsorg for sjæle-nes gode har du støttet og fremmet den store begivenhed, som dit bispe-



Tillykke



Selv om man er lille kan man godt være festklædt, når nu biskoppen jubilerer.



Det er nu ikke kun Gud, Henrik Løhrer laver lyd for. Også de 1200 gæster fik fornøjelsen.



Biskop Hubrich fra Schwerin Også biskop Jaschke koncelebrerede ved messen. Også biskop Jaschke koncelebrerede på Åsebakken.



Det store bispekor sang foruden ved messen den 16. maj også ved valfartsmessen på Åsebakken. Koret, der blev ledet af Rolf Tønshoff, havde øvet måneder forud.



Pastor Steffen Holm med menighederne fra Slagelse og Holbæk underholdt biskoppen og de mange gæster med et morsomt potpourri over 25 års biskoppelig virke.

g til biskoppen

in

omme, under din ledelse, øjtideligt fejrede i 1986: 10-året for Niels Steenens død og samtidig arbejdede på forberedelsen hans saligkåring. At dette vil få stor betydning, emgår af, at nok følte stolikkerne mest for det, en medlemmer af andre konfessioner stod ikke side og ligegyldige over for dette. Thi denne mand ikke blot Vor, men hele anmarks pryd og lys. Denne højtidelighed kan – om dengang – også nu i høj grad tjene til at bevæge alle til med alle midler arbejde for enhedens oprettelse.

Ærværdige Broder, idet i enhver henseende tror dit lange episkopat, ogger vi dig med broder-

lig kærlighed på sinde, at du efter bedste evne fortsat bidrager til at virkeliggøre det, som Kristus indstændigt bad Faderen om: »at de skal være ét, ligesom vi er ét« (Jo 17,22): fordi intet er mere ønskeligt.

Dette ønsker vi dig, og sammen med dig takker vi Gud og beder ham skænke dig sine himmelske nådegaver. Vi sender dig Vor Apostoliske velsignelse, som du, når det er belejligt, kan meddele alle i bispedømmet København som også rettet til dem.

Vatikanet, den 25. april 1990, i Vort Pontifikats 12. år.

sign. Johannes Paulus II



Jubilæumslotteriet blev udtrukket af biskoppen, og flere af præmierne blev uddelt på stedet.



Det poiske børnekor fra Skt. Annæ kirke på Amager var et af de mange populære indslag på Magleås.



Der var også jubilæumslagkage til alle de tilstedeværende gæster.

Reportage: Knud Helsted Kluge

Maria Immaculata-Søstrene i Odense og på Amager

Den 14. november 1814 blev der en lille dreng født i en landsby - Grabonog i Vest-Polen. I dåben fik han navnet *Edmund*. Hans far var godsejer og ejede tre små landsbyer beliggende ved siden af hinanden. Da Edmund var fire år gammel blev han alvorlig syg. Han var næsten ved at dø. Lægerne, der undersøgte ham erklærede, at menneskeligt set, var der intet at gøre. De, der var hjemme ved barnets seng, var klar over at barnet skulle dø. Kun barnets mor Teresa troede trods alt, at Jomfru Maria ville hjælpe hende i hendes nød. Med det samme gik hun i kirken, hvor der på sidealteret var et billede af den smertefulde Jomfru Maria. Edmunds mor vidste, at kun Guds Moder kunne helbrede hendes kære barn.

Da hun kom hjem igen, så hun sit barn allerede i bedring. På grund af sit svage helbred blev Edmund undervist derhjemme. Blandt lærerne, som underviste ham, var der også en meget god præst, der påvirkede ham i den grad, at det prægede hans senere liv.

Fattigdom efter politisk deling

Efter hjemmeundervisningens afslutning, rejste Edmund til Breslav for at læse ved universitetet. Senere blev han student ved universitetet i Berlin. Efter sin mors død kom han igen til Polen og boede i familiens hus i Grabonog.

Selv om han stammede fra en rig og from familie, havde han åbne øjne for både den politiske og den økonomiske krise i landet. Edmund var meget berørt af den forfærdelige livssituation, der herskede særligt i landbobefolkningen.

Hvorfor var det sådan? Siden 1772 var Polen blevet delt mellem tre forskellige stormagter dvs. Rusland, Preussen og Østrig. Edmund satte sig for at løse sit lands påtrængende og sociale problemer. Han fik en idé om at oprette læsestuer og børnehaver. Den gang var der ingen skoler eller bistandshjælp for de fattige. Folk levede i stor elendighed.

Da 1849-befolkningen blev ramt af en smitsom sygdom, »kølera«, gik Edmund i gang med at hjælpe de syge. Den fornemme mand var ikke bange for at blive smittet af sygdommen. Hver dag gik han fra hus til hus med medicin, trøst, brød og nødvendig hjælp. Men straks opdagede han, at hans gode vilje og de to hænder han havde, ikke var nok. Han kunne ikke nå det hele alene. Hele tiden var der mange, som havde brug for hjælp. Derfor tænkte han på, at finde flere mennesker, der gerne ville fortsætte hans gerning. Hans store idé blev virkeliggjort ved grundlæggelsen af en kvindelig orden i 1850. Og han selv var dens leder indtil sin død. Edmund var ikke præst og heller ikke munk. Han var lægmand.

Levede som fattig blandt de fattige

På grund af sit svage helbred kunne han ikke blive præst, selv om det var hans højeste ønske. Han var en bønnens mand. Han bad altid. Selv om han foretog sig andre ting, levede han altid i dyb forening med Kristus, hvorfra han hentede al sin kraft og inspiration.

I sin omgang med mennesker var han naturlig og hjertelig. Alt hvad han arvede efter sine forældre, gav han til de fattige og selv levede han, som en af dem. Næsten hver dag tilbragte han flere timer i kirken ved tabernaklet. Hvis nogen spurgte ham hvorfor han gjorde sådan? Svarede han: »Kun her kan man få hjælp og styrke til at gøre Guds vilje på den rigtige måde«.

Ordensstifter

Efter den 8. december 1854, den dag hvor dogmet om den ubesmittede Jomfru Marias undfangelse blev offentliggjort, stillede han den nye orden under *Maria Immaculata* beskyttelse, som en værneshelgen for vor orden.

På den tid var der også mange forældreløse børn. Så der var et stort behov for børnehaver og for dem der ville passe børnene. Der var jo også mange

piger, som frivilligt gerne ville tage sig af børnene af hele deres hjerte. Pigerne lærte de fattige børn at læse og at skrive samt praktisk arbejde.

Hovedformålet dengang

Hovedformålet var, at hæve moralen og levestandarden for landsbyboere. Skridt efter skridt fortsatte Edmund sit værk, selv om han havde mange vanskeligheder og flere gange mødte manglende forståelse. Han var særlig knyttet til Jomfru Maria og havde altid en kolossal stor tillid til Gud. Derfor, alt hvad han ville gøre, lagde han først i Guds Moders hænder.

Han døde i hellighedens ry den 7. august 1871. Han ligger begravet i Zabikovo i Polen og hans saligkæringsproces er i gang. I 1867 aflagde søstre for første gang offentligt deres ordensløfter. Edmunds idé bredte sig hurtigt omkring i Polen, og hans værk voksede ret hurtigt. Men efter oprøret mod russerne i 1863 mistede landet den sidste rest af selvstyret og blev genstand for streng russificeringspo-

litik og en kraftig germanisering. Denne situation varede indtil den første verdenskrig.

Det var en meget svær tid for den nye orden. Det var strengt forbudt at holde kontakt med de andre søstre, der boede i de andre dele af Polen. Og derfor blev ordenen delt op i fire forskellige grene.

Alle fire grene har den samme regel, men forskellige omstændigheder bevirkede, at der nu findes fire ordensgrene. Søstrenes antal i hele verden løber op mod 4.000. En af grenen er vort fællesskab »*Maria Immaculata Søstre fra Dembica*«. Hver gren af ordenen har navn efter den by, hvor den har sit hovedsæde. I 1937 blev vor gren af ordenen endeligt godkendt af Rom. Fra da af voksede ordenen endnu mere, og nu udgør den mere end 700 søstre, som er fordelt på 94 kommuniteter.

Vor hovedopgave i dag

Vores hovedopgave er at tjene i kærlighed på forskellige områder: f.eks. at tage sig af de syge og fattige, at hjælpe til i sog-

nearbejdet og at undervise. Klosterlivet er et liv i fællesskab med Gud og mennesker. Bønnen indtager en væsentlig rolle i vort ordensliv, derfor mødes vi flere gange i løbet af dagen til fælles bøn.

Det er klart, at ordenslivet kræver forberedelse. Derfor er »postulanttiden« den første etape, hvor de unge piger i en venlig atmosfære lærer ordenslivet at kende. Den anden etape kalder man »noviciatet«, hvor man går dybere ind i åndslivet. I vort ordenssamfund varer noviciatet et år, og derefter aflægges novicerne de første ordensløfter dvs.

- cølibat - at de vil leve i ugift stand.

- fattigdom - at de ikke ejer privat ejendom.

- lydighed - at de lever i et fællesskab og må indrette deres liv under ordensreglerne og i dem se Guds vilje.

Efter prøvetiden, som varer seks år fra de første løfter, aflægges man de sidste og også kaldet: de evige løfter. Ved de sidste løfter får man en ring med et hjerte på, som et ydre tegn på, at man har viet sit liv til Gud og ordenen.

Hvordan realiserer søstre stifterens - Edmund Bojanovski's - idé i dag? I Polen arbejder søstre på hospitaler, børnehjem med handicappede børn og hjælper til i sognearbejdet. Foruden arbejdet i Polen arbejder søstre også i Italien - på et hospital, i Tyskland på et alderdomshjem, i Bolivia - missionsarbejde blandt de fattige, på børnehjem og sygehus, og giver undervisning.

I Danmark siden 1971

Og her i Danmark, hvor vi ankom den 21. november 1971 begyndte vi at virke i Skt. Annæ sogn i København på Amager. I dag er vi elleve søstre, hvoraf otte er i København og tre er i Odense.

I Odense virker søstre i Skt. Albani Skole og passer kirken samt arbejder både for den danske og polske sjælesorg. I København virker søstre på Skt. Annæ plejehjem på Amager. I kirken som organist og sakristian. Ligesom i Odense arbejder søstre også både for den polske og danske sjælesorg.



I Odense virker søstre på Skt. Albani Skole og passer kirken. De arbejder både for den danske og den polske sjælesorg. I København arbejder søstre på Skt. Annæ plejehjem på Amager, samt i kirken som organist og sakristian. Lige som i Odense gør søstre også på Amager en indsats for sjælesorgen både blandt danskere og polakker



Det er inspirerende at arbejde sammen med vietnameserne på kirkecenteret i Hjørring. De møder trofast op på byggepladsen, når håndværkerne har brug for dem

Nyt kirkecenter for ny menighed i Hjørring

Vietnamesiske bådflugtninge har sat gang i menighedslivet i Hjørring

Oplevelsernes hus har mange rum og mange døre, der kan åbnes og lukkes. Hos os er de åbne.

Hvem er vi?

Vi er en ny menighed i Hjørring. I mange år var vi en lille flok katolikker her i det nordlige med messe en gang om måneden for dem, der ikke havde tid og kræfter til at tage til Aalborg. En helt ny menighed blev så at sige skyllet op på strandene hos os ved Vesterhavet. Det var en gruppe vietnamesiske bådflugtninge, der havnede her. Og i sand økumenisk ånd har baptisterne åbnet deres kirke for os.

Vigtigt at menigheden får sit eget hjem

En hovedhjørnestein i vietnamesernes livssyn har været den katolske tro; for deres tro har de lidt, for dén er de flygtet og er nu bosat i Hjørring.

Det kan være svært for os i Danmark at anerkende den eksistentielle betydning troen har, al den stund vi lever med utallige konkurrerende livsanskuelser.

For at vietnameserne kan føle, at deres værsts-

land er deres nye fædreland, er det nødvendigt at møde dem med respekt for deres rødder, ligesom deres fremtidshåb må knyttes til den nye hjemegn.

Derfor er det vigtigt, at menigheden får sit eget »hjem«. Det arbejde er vi igang med nu. Den balance mellem vietnamesernes integration og egen integritet er hovedhjørnestein i det kirkeprojekt, som står i centrum for menighedens arbejde.

Tidligere stenhuggeri

Det er et tidligere stenhuggeri med privatbolig, der er købt til formålet. Det er i en ombygningsopgave, de fleste muligheder for medarbejde ligger, fx. nedbrydning af bygningsdele. Opgaven er også at opbygge og færdiggøre. Der skal pudses vægge, lægges gulve, males og tapetseres. Det skal udføres af os selv.

Kirkebænkene bygger vi selv, og vi er underleverandører af dele til belysningen i kirken. Hertil kommer arbejdet med grunden. At ændre den til kirkecenterets ydre rum.

Alle aktiviteterne er indarbejdet i det samlede projekt. Der er derfor både sat pris og tid på arbejdet. Det bliver bogstaveligt talt værdsat. Det er rart at vide for de mange, der deltager.

Det har været en utrolig

givende og inspirerende oplevelse at arbejde sammen med vietnameserne om projektet. De har til fulde levet op til de mange løfter, de også skulle indfri i forhold til de forventninger, jeg nærrede til dem. Planlægningen har holdt. De møder trofast på byggepladsen, når håndværkerne har brug for dem, i det omfang som det er ønsket, så alt glider i en naturlig byggerytme.

Vietnamesisk arbejdsindsats

Vietnamesernes arbejdsindsats har haft en sådan stabilitet og kvalitet, at det har været naturligt at øge forventningene og inddrage dem i den endelige fastlæggelse af arbejdsdelingen mellem ingeniør, arkitekt, entreprenør og os i menigheden.

Mange har haft et direkte samarbejde med håndværkerne. Et arbejdsfællesskab, der har øget respekten og forståelsen mellem dem. Det er blevet en del af den integrationsproces, jeg havde håbet på fra projektets tidligste start.

Der har også været lærpengene at betale undervejs, fx da vietnameserne af lutter iver fjernede et gulv for meget. Det var også dem, der betalte prisen ved at deltage i arbejdet med gul-

vene efter aftale med mureren. Det har alle følt naturligt. Eller da entreprenøren glemte at komme med trykluftværktøj, så vi måtte bryde værkstedsgulvet op med muckerter. Det blev gjort og blev færdig til tiden. Det lærte byggeledelsen noget af.

Mange 10-års kontrakter

Jeg vil også fremhæve, at vietnameserne har været meget omhyggelige med, at alt skal foregå på lovlig vis, fx de ledige må kun deltage i weekenden, de må ikke arbejde i deres eget fag, etc. at sikkerhedsbestemmelser skal overholdes fx masker, briller osv.

En sådan drøm kan kun blive til virkelighed ved hjælp udefra. Økonomisk har vi ydet, hvad vi kunne gennem opsparing og ved at alle – stort set – betaler kirkebidrag efter 10 års kontrakternes bestemmelser. Ingen af delene rækker langt.

Vi er derfor meget taknemmelige for de gaver, vi har modtaget. Dels har en anonym velgører på stor slået vis betænkt os, dels har vi fra vore tyske trosfæller fået beløb, der jo også stammer fra opsparing – vel ofte fra troende,

der sidder nok så hårdt i det som mange af os danskere. Vietnameserne i Danmark har støttet os med indsamling. En smuk og rørende gestus. Endelig skal jeg nævne, at vi fra det gamle søsterkommunitet i Aalborg får en del kirkeligt inventar. For det er vi også meget taknemmelige.

Som en norsk trosfælle sagde en gang: »Det er ikke nok at sige halleluja, man må gøre halleluja«.

150 til messe hver søndag

Selv om tal intet siger om atmosfæren i messens liturgiske fællesskab eller vor kærlige hengivenhed til præsterne, kan jeg da nævne, at vi hver søndag har messe med ca. 150 deltagere, at vort kor er på 35 medlemmer, hovedsageligt unge, at der er 12 børn, der modtager undervisning af vores ny pastoralassistent. Tak for den støtte og velkommen i Nordjylland.

Kirken færdig i august

Vi glæder os til kirkecenteret bliver helt færdigt. Til pinse bliver forhuset færdigt med møderum m.v. og i august bliver vi færdige med kirken.

Erik Skou

Pastoralrådsmødet i Sostrup 12. og 13. maj

Ny kateketuddannelse på vej

Biskoppen og Marianne Powell redegjorde for de kateketiske møder i Jylland, på Fyn og Sjælland

Biskoppens 5 regionale møder i Jylland, på Fyn og på Sjælland resulterer nu i 2 konkrete tiltag nemlig *forberedelse af et nyt kateketkursus og forberedelse af en ny firmelsesordning og firmelsesplan*. Efter 2 år vil der således have været firmelse overalt i landet. Det meddelte biskoppen på pastoralrådsmødet i maj i Sostrup.

Kateketcentralens menighedskonsulent, *Marianne Powell* oplyste, at kateketcentralen har bearbejdet rapporterne fra regionalmøderne, og at man nu vil satse på en ny kateketuddannelse, der skal igang i det nye år. Uddannelsen vil også egne sig for bibelkredsledere. Senere vil der blive udarbejdet et kursus for gudstjenesteledere. Det ligger i forslaget, at kurserne skal lægges ud regionalt. Liturgisk Sekretariat har fundet frem til et gudstjenestelederkursus,

som om nødvendigt kan koordineres med kateketkurset.

Marianne Powell oplyste endvidere, at der er flere børnebønnebøger undervejs, og at der på regionalmøderne blev spurgt, om hvad man kunne gøre for at bevare børnene i kirken, efter at de

er firmet. Kateketcentralen håber på at kunne hjælpe menighederne, bl.a. med et nyt firmelsesmateriale.

Brug for lægfolk

Biskoppen så fællestræk i de 6 møder, der er holdt rundt om i landet. Det kom bl.a. frem, at antallet

af præster er mindsket i forhold til tidligere, og at menighederne måtte se i øjnene, at de ikke i samme omfang kunne få samme betjening af søstre og præster. Der vil i langt højere grad være brug for flere lægfolk til forskellige tjenester i kirken.

kk



Rettelse

I forrige nummer af »katolsk orientering« stod under omtalen af forretningsudvalgets beretning, at Niels Steensens Kollegium og Niels Steensens Gymnasium for en stor del af 1990 har ansat en mediedarbejder. For god ordens skyld skal det nævnes, at det kun er Niels Steensens Kollegium, der står for denne ansættelse; gymnasiet har altså ikke noget med denne ansættelse at gøre.

ALM. BRAND
AF 1792

Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby. Telefon 45 93 17 92



Weekenderne i Øm for firmander er godt populære. Ikke mindre end 90 har deltaget i år

Firmander på weekend i Øm

I dette år er samarbejdet mellem sognene, de katolske skoler og DUK slået rigtigt an hvad angår firmelsesundervisningen.

Allerede sidste år var det nødvendigt at dublere den traditionelle firmelsesweekend. Dermed kunne den deles i et »øst-« og »vestweekend«, der dog

begge finder sted på Øm. For mange er det første gang de er på borgen, og stifter bekendtskab med DUKs tilbud.

90 firmander i Øm

I år har begge weekender været overordentlig godt besøgt. Ikke mindre end 90 af årets firmander

har på denne måde haft chance for at møde andre unge katolikker.

I DUK er vi meget glade over at sognene i katolske skoler i stigende grad benytter sig af mulighederne i dette tilbud. Der er altid meget at hente i samarbejde.

Jesper Fich

Turistfolder til ferien

Tilbud om 100 forskellige gudstjenestesteder

Holder De ferie i Danmark, tag da den lille nyudkomne turistfolder om gudstjenestetider i det danske sommerland med! Den oplyser om de steder og tidspunkter, hvor der holdes gudstjenester. Samtlige katolske kirker og kapeller er medtaget foruden en række lutherske kirker, skoler m.v. I alt er der mere end 100 forskellige steder at deltage i en katolsk gudstjeneste.

10 forskellige sprog

Gudstjenesterne holdes på følgende sprog foruden det danske: Polsk, vietna-

mesisk, tysk, engelsk, spansk, fransk, kroatisk, italiensk og ungarsk. Men se selv i den grønne folder, hvor gudstjenesterne holdes.

Få folderen i sognekirken

Folderen er fremlagt i din sognekirke, men den kan også fås ved henvendelse til Katolsk Bispekontor, Bredgade 69A, 1260 København K (tlf. 33 11 60 80). Den er desuden lagt frem på flere campingpladser og hoteller i sommerlandet.

kk



AC til Jugoslavien og Østrig

Fra 13. til 29. juli rejser Academicum Catholicum til Jugoslavien og Østrig. I Jugoslavien besøges bl.a. det omdiskuterede Maria-valfartssted Medjugorje, medens rejsen i Østrig går til Salzburg. Her holdes katolske universitetsuger over temaet »I begyndelsen skabte Gud himlen og jorden«, hvor man taler om skabelsessteologi og om naturvidenskabelige aspekter ved skabelsesideen.

AC har i en lang række år deltaget i de såkaldte

Salzburger Hochschulwochen, der skabtes for mere end 50 år siden af østrigske og tyske akademikere i samarbejde med benediktinere.

Programmet omfatter forelæsninger af fagfolk fra flere lande, og man kan selv sammensætte sit program. Efter formiddagens to forelæsninger gives et kort sammendrag på dansk. Om aftenen er der forskellige kunstneriske tilbud.

AC arrangerer fællesrejse med afgang fredag den 13. juli og hjemkomst søndag den 29. juli. Prisen er 3.600 kr. og omfatter rejse med tog. Liggevojn i toget, skib på Adriaterhavet, kvartpension i Jugoslavien og mødeafgift i Salzburg. Deltager man alene i ugen i Salzburg er prisen 1.100.

Yderligere oplysninger kan fås hos Sophie Kallan 42 88 14 75.

kk

Økumenisk værested oprettet i Herlev

Har fået plads på Amtssygehusets grund

Den katolske menighed i Herlev opretter sammen med baptister og tre folkekirker i Herlev et økumenisk værested, som får plads i en mobil pavillon på Herlev Amtssygehus grund. Der er ydet støtte fra socialministeriet og De samvirkende Menighedsplejer med 95.000 kr., medens Herlev Kommune har sørget for tilslutning af el og vand, oplyser Kristeligt Dagblad.

Det ny værested henvender sig til alle målgrupper. Man kan komme ind fra gaden og selv få indflydelse på de behov, som stedet skal tilfredsstille, siger folkekirkepræsten, Palle Gerlach, der samtidig er præst på Herlev Syge-

hus. Værestedet er ikke kun for mennesker med store sociale problemer, for vi bliver jo alle konfronteret med en personlig krise på et eller andet tidspunkt i løbet af vor

tilværelser, siger han.

Værestedet holder åbent lørdage og søndage mellem kl. 15 og 19, hvor man kan få gratis kaffe, billig mad, spil og andre aktiviteter. *kk*

Biskoppen leder økumenisk gudstjeneste i Skt. Ansgars kirke

Baptist prædiker om menneskerettigheder

Tirsdag den 19. juni står biskop Hans L. Martensen for liturgien i en økumenisk gudstjeneste i Skt. Ansgars Kirke i Bredgade, København. Baptistpræst

Knud Wümpelmann prædiker. Temaet for gudstjenesten er menneskerettigheder og er led i det fælleskirkelige program om menneskerettigheder, der afholdes i anledning af Helsinki-opfølgingskonferencen i København 5.-29. juni.

Det økumeniske Fællesråd og Folkekirken Nødhjælp er arrangører af det kirkelige program.

Sommerferie

»katolsk orientering« udsender den 27. juni det sidste nummer inden redaktionen går på sommerferie.

Redaktionskontoret vil i juli måned kun være åbent i begrænset omfang.

Møder og arrangementer

Sommerkoncert

Den Katolske Vor Frue Kirkes Kantori, Ryesgade, Århus afholder sommerkoncert med davidssalmer efter engelsk tradition samt danske sommersange. Sopransolo v/Sanne Kolman og orgelledsagelse v/organist ved Skanderup kirke, Poul Bajlum. Korledelse v/Olav K. Mielke-Jepsen onsdag den 20. juni kl. 20.00.

Kristi Legems- og blodsfest torsdag den 14. juni

Traditionen tro indbydes Storkøbenhavns katolikker til i fællesskab at fejre denne festdag i Sct. Therese Kirke, Bemstoffsvej 56, 2900 Hellerup.

(S-tog til Hellerup station, eller bus nr. 21 til Bemstoffsvej nr. 24 til stoppestedet Tuborgvej, eller bus nr. 1 næsten til døren).

Kl. 19.30 koncelebreret festmesse med efterfølgende procession i Rygaards park. Salmebog bedes medbragt. (Lovsang).

Velkommen i Sct. Therese Kirke. Menighedsrådet.

Det sker på Magleås

Ma. d. 11.-fr. d. 15.6.: Den jour. efteruddannelse.

Lø. d. 16.-sø. d. 17.6.: Sct. Therese sogn. v/Grøthe og Ole Sjøgaard.

Sø. d. 17.-lø. d. 23.6.: Pensionistuge v/Jan Lange.

Lø. d. 23.6. kl. 18.00: Midsommertræf v/Jan Lange.

Lø. d. 23.-ma. d. 25.6.: Frankfurt Kirkemusikskole.

Fr. d. 29.6.-fr. d. 13.7.: Sct. Joseph sr. v/sr. Hildegard Doods.

Midsommertræf på Magleås

Skt. Hans-aften lørdag den 23. juni 1990

Båltalen holdes i år af lektor og pastor Bjørn Højbo.

Tag venner og bekendte med til Skt. Hans-bål på Magleås.

Kl. 17.00-19.00:

Man er velkommen til at møde tidligt op, og f.eks. spise sin medbragte aftensmad på havens plæner, gå tur i parken eller blot hygge og snakke.

Kl. 19.00-20.00:

Vi vil synge lidt og rigtige spillemænd vil spille op til folke- og kædedans.

Kl. 20.00-21.00:

Der serveres kaffe/te, saftvand og kager i stuerne. For dette betaler voksne kr. 25.-. Børn gratis.

Kl. ca. 21.00:

Samles vi på bålpladsen, hvor vi synger nogle sange og nyder udsigten over Sjælsø, og hvor pastor Bjørn Højbo vil tale til os, medens bålet buldrer.

Aftenen afsluttes med en salme og nogle få ord af biskop Martensen.

Hvis vejret tillader det, vil vi kunne fortsætte hyggen omkring bålet med sang og guitar-musik.

Der vil også kunne købes vin, øl og sodavand.

På styrelsens vegne. På glædeligt gensyn.

Jan Lange kursuskonsulent.

Årets Dalum Retræte

for mænd afholdes på Dalum Kloster fra mandag den 20. august (ankomst senest kl. 17) til fredag den 24. august efter højmesse og morgenmad.

Under ledelse af sognepræst Lars Messerschmidt. Emne: Bøn - troens åndedræt.

Prisen for hele opholdet er kr. 675.-. Du tilmelder dig ved at indbetale kr. 100.- på giro 9 27 08 33 eller check til Børge Blans, Sejsvej 7, 8600 Silkeborg (tlf. 86 82 28 92 eller tlf. 98 93 10 74). Der ydes tilskud til opholdet.

Retræteudvalget: Bo Nyland Rasmussen, København. Edv. Gothen, Svendborg. Stig Kønig-Petersen, Odense. Jens Åge Ibsen, Sønderborg. Edm. Jensen, Frederikshavn. Børge Blans, Silkeborg (udvalgsformand).

Haraldsted-valfarten

søndag den 8. juli

Allerede nu henledes opmærksomheden på den årlige sjællandske valfart til øens værnehelgen Sankt Knud Lavard, der døde som martyr i året 1131 i Haraldsted.

Den finder sted søndag den 8. juli om eftermiddagen, idet den traditionelle første juli-søndag i år er »optaget« af den store fest for apostlene Sankt Peter og Sankt Paul (den 1. juli). Nærmere i næste nr. af k.o.

DUK-kalender

KUK-øst-weekend den 24.08.-26.08. 1990 i Maribo for alle KUKere og interesserede i øst og sydøst Danmark.
Alder: 10 år og opefter.
Pris kr. 100,00 samt kr. 50,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 03.08. 1990.

KUK-vest-weekend den 07.09.-09.09. 1990 i Ålborg for alle KUKere og interesserede i Jylland og på Fyn.
Alder: 12 år og opefter.
Pris kr. 100,00 samt kr. 75,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 17.08. 1990.

Skoleweekend den 14.09.-16.09. 1990 på Øm-borgen for alle katolske elever i 6. klasse.
En weekend med film, lege og spændende gudstjenester.
Pris kr. 160,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 24.08. 1990.

Ledertræning den 05.10.-07.10. 1990 på Øm-borgen for alle landets KUK-ledere og potentielle KUK-ledere samt interesserede.
Pris kr. 160,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 14.09. 1990.

Troselærekursus den 14.10.-21.10. 1990 i Jerusalem, for de 18-25 årige.
Pris kr. 5.000,00 fra København. Fællesrejse hertil kr. 110,00. Tilmelding + indbetaling af depositum på kr. 1.000,00 snarest - restgebyr senest den 15.08. 1990. Enkelte ledige pladser.

Troselærekursus den 15.10.-20.10. 1990 på Bastrup for de 14-18 årige.
Pris kr. 500,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 24.09. 1990.

Børnelejr den 15.10.-20.10. 1990 på Øm-borgen for de 7-13 årige. Pris kr. 500,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 24.09. 1990.

Musikweekend den 02.11.-04.11. 1990 på Øm-borgen for musikinteresserede.
Alder: 16 år og opefter.
Pris kr. 160,00 samt 110,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 12.10. 1990.

Interspisning den 10.11. 1990 på Sct. Pauls skole i Tåstrup for alle nationale grupper og interesserede.
Alder: Ca. 14 år og opefter.
Tilmelding senest den 19.10. 1990.

Medarbejderledertræning den 30.11.-02.12. 1990 på Bissrup, Sjælland for repræsentanter, redaktioner og udvalg nedsat af DUK.
Kurset er gratis for deltagere. Tilmelding senest den 09.11. 1990.

Åbent hus med julehygge onsdag den 19.12. 1990 kl. 14.00-17.00 på Sekretariatet.

Nytårslejr den 27.12. 1990-01.01. 1991 på Øm-borgen for unge over 18 år samt familier med små børn.
Pris kr. 500,00 samt 110,00 for fællesrejse (dog kr. 160,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 06.12. 1990.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. & by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse: ()

Ankommer selv: ()

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Børnelejr på Klitborg

Katolsk Menighedspleje indbyder igen i år til den traditionelle sommerlejr for børn i alderen fra 7-14 år på Feriehjemmet »Klitborg« i Rørvig i Nordsjælland, fem minutters gang fra Kattegats skønneste sandstrand.

Tid: 23. juli-3. august 1990.
Pris: kr. 800,- (incl. fællesrejse fra København).
(Mulighed for søskenderabat).
Leder: Mørelthe og Michael Plum.
Præst: p. G. Sanders SJ.
Hurtig tilmelding nødvendig på tlf. 33 15 23 03, Katolsk Menighedspleje, eller tlf. 33 14 69 36.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Katolsk Videoproduktion (KVIP)

Katolsk video til debat og undervisning KVIP producerer videofilm af 20-40 minutters varighed til debat og undervisning i skoler, menigheder eller derhjemme. Ring efter vort katalog: 31 20 93 37.

Nyheder 1990:
Hæstar: Om at blive gammel med værdighed.

Sognepræsten: Et personligt portræt af en katolsk sognepræst.

Kvinder i kirken: Om kvindens stilling i den katolske kirke.

TAK

Jeg siger tak til alle, der har sendt mig deres lykønskninger med mit 50-års præstestjubilæum.
Hans Jorna

C.M. Hinné og Hustrus Mindelegat

For at opnå en portion af legatet må den pågældende være ældre og bosiddende i København eller en omegnskommune. Tilhørsforholdet til en katolsk menighed skal bevidnes af en præst.

Ansøgningsskema fås ved Sct. Ansgars pastorat, Bredgade 64, 1260 K.

Ansøgningen må afleveres inden 31. juli 1990. Legatet kommer til udbetaling sidst i september.

Ung (eller ældre) pige M/K

Fra 1/8 eller 1/9 søger vi en person til at passe Jakob (5 måneder) i dagtimerne. Du kan evt. bo hos os. Vi bor i en stor lejlighed på Østerbro nær Trianglen. Jakob har en storebror på 4 år som går i børnehaven.

Ring på 31 26 10 65 efter 16.

Henrik Liebetrau

Ønskes

Brugte møbler, husholdningsartikler, tøj, haveredskaber, maling og tapetrester o.l. modtages med tak.

Fred og Forsøning
Katolsk bofællesskab for Hjemløse
Fasterholtgårdvej 2
7330 Brande

Busrejsen til Medjugorje

Endnu få ledige pladser ved hurtig tilmelding. Afrejse d. 23/7, hjemkomst d. 1/8. Pris, inklusive halvpension kr. 1930. Tilmelding og yderligere oplysning på tlf. 86 44 80 78.



KATOLSK INFORMATION
RYESGADE 28
DK-8000 ÅRHUS C
TLF. 86 18 53 90

ÅBEN: Ma.-fr. kl. 13-18.

Hjælp tilbydes

Stabil og sød dame, 56 år, tilbyder sin hjælp til ældre mennesker. Tlf. 31 61 20 13.

Radio Steno - 107,9 MHz

Sct. Kjeldsg. 3, Kbh. Ø, giro 9 73 75 96.
Hver mandag fra kl. 20 til 23

Kl. 20: Magasinet - nyheder, meddelelser, musik og forskellige indslag, f.eks. 18.6.: Generalvikar Paul Marx 50 år.

Kl. 21: Telefonprogram - lytterne kan ringe ind på 31 20 93 38. Emnerne er: 18.6.: Reinkarnation v/Sven Damsholt og L.O. Dom.

Kl. 22.30: Postludium - Vi præsenterer kirkelig og religiøs musik.

Sommerferie: Radio Steno sender gennem hele sommerperioden. Der bringes dog ingen direkte telefonprogrammer fra d. 25.6. t.o.m. d. 6.8.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Døde

R.I.P.

Min kære hustru,
vor kære mor, mormor og oldemor,

Rosa Maria Kiærulff

født den 10.1. 1898 er stille sovet ind,
den 7.5. 1990.

Familien

Begravelsen har fundet sted.

Salg og service

Leonora køber

Hvide broderede duge, sy- og navneklude, fingerbøl, knipleredskaber m.m. Usædvanlig høj pris gives.

Træffes ml. 8-11 og efter kl. 19. Også weekend på tlf. 31 29 08 05. Forretning tlf. 33 14 03 03.

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.



DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 42 99 01 58

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

31 69 86 81
DØGNET RUNDT



Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Annoncering:

Rubrikannoncer pr. mm. kr. 3.50
Tekstsideannoncer pr. mm. pr. sp. kr. 4.50

Aut.
el-installator

EL MOGENS LARSEN
Ransherød 316 6200 Åbenrå 62 25 30 62 25 31

Det forkalkede hus

Beboerne klager. Der kommer for lidt varmt vand ud af hanerne, og det der kommer er ikke varmt nok.

Det er en velkendt situation i mange større ejendomme.

Guldager har udviklet et nyt anlæg, der med kulsyre effektivt fjerner kalkbelægningen i hele rørsystemet.

Ring og få mere at vide på telefon 42 27 31 00.



guldager electrolyse

Hejrevang 1-3 . 3450 Allerød

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Murermester

Bernhardt Christiansen

Solbævej 8, Sabro.
Tlf. 86 94 82 10

Pianostemmer

Bernhard Hauber

31 68 19 59

Revision - Bogføring - Skat

- den Registrerede Revisor rådgiver

REGISTRERET REVISOR FRÅ
Jørgen Brangstrup
STODEN 6-2, 2. SAL
4000 ROSKILDE . 42 35 10 35

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Jerikos mure

New York. (KIPA) - Ifølge den canadiske arkæolog *Bryant G. Wood* har Bibelen ret: Jerikos mure er som beskrevet i Det gamle Testamente styrtet sammen på kort tid.

Ikke vædderhorn

Forskeren ser dog ikke toner fra de israelske vædderhorn som årsagen til sammenstyrtningen, som det siges i det 6. kapitel af Josuas Bog. Derimod mener han, at sammenstyrtningen muligvis skyldes et jordskælv. I hvert fald er byen ikke blevet indtaget efter en længere belejring og derefter ødelagt, fordi udgravningerne har vist, at der var fulde lagre i mange huse.

Ifølge bibelteksten blev Jeriko indtaget efter syv dages belejring. På den syvende dag gik den israelske hær syv gange rundt om bymuren ledsaget af lyden fra syv vædderhorn. Under et afsluttende krigsråd fra israelitterne styrtede muren så sammen.



Et flystyrt, hvorved en gruppe pilgrimme med deres biskop, der var på vej til pavens messe, mistede livet, kastede en skygge over pavens rejse. Her ses paven ved den omkomne biskop Luis Miguel Canton Marins kiste. Foto KNA.

Nye mordtrusler mod to jesuitter

Palermo, (KIPA) - Søndag den 29. april blev en anonym mordtrussel mod to jesuitter og lederen af Anti-Mafia-samarbejdet, *Carmine Mancuso* publiceret i de italienske aviser. De to jesuitter er direktøren for centret for sociale studier i Palermo, *Bartolomeo Sorge* og en af docenterne ved centret, *Ennio Pintacuda*. Begge præster er i Italien bekendt for



Den 9. maj besøgte paven de indsatte i fængslet i Durango. I en tale til arbejdsgivere advarede paven mod at opfatte socialismens svigten som et argument for hæmningsløs liberalisme. Foto KNA

Paven ser nye perspektiver for kirke og stat i Mexico

(KNA) - Pavens andet besøg i Mexico siden 1979 har efter den almindelige mening indledt en ny epoke i forholdet mellem stat og kirke. *Johannes Paul II* gjorde selv midtvejs på rejsen i maj status og erklærede, at »nye perspektiver i kontakten mellem kirken og det politiske samfund« tegner sig. Hovedemnet i denne pavens

47. udlandsrejse var i øvrigt nyevangelisering, foruden indsatsen for de fattige og forfordelte.

Ønsker om politisk normalisering

Selv om rejsens pastorale karakter officielt blev understreget, havde den også klare politiske undertoner. Paven blev trods indre politisk modstand modtaget som et statsoverhoved, og han blev budt velkommen af præsident *Carlos Salinas de Gortari* imod den oprindeligt planlagte protokol. Dette opfattes som et tegn på ønsket om en normalisering af forholdet mellem stat og kirke. *Johannes Paul II* udtalte håbet om en ændring af den antikirkelige mexikanske forfatning fra 1917. Under alle omstændigheder er tiden løbet fra dette punkt i den mexikanske forfatning. Af landets 82,7 millioner indbyggere er omkring 97 pct. katolikker.

Det enerådende venstre-regeringsparti PRI og fagforeningerne holder imidlertid officielt fast ved den antiklerikale forfatning.

Forældrenes rettigheder

I flere af sine taler krævede *Johannes Paul II* kirkens ret til at drive egne skoler og forældrenes ret til »fri opdragelse«. Det medførte øjeblikkeligt anklager imod ham for utilstodelig indblanding i landets politiske forhold.

I en tale til arbejdsgivere advarede *Johannes Paul II* mod at opfatte socialis-

mens undergang som en triumf for den liberale kapitalisme, og den tale vakte international opsigt.

Paven talte i Mexico om en række af landets alvorlige problemer: sulten, arbejdsløsheden, narkomani, den sociale uretfæ-

dighed, flygtningenes situation og indianernes rettigheder. Han gentog nødvendigheden af en indsats for de fattige, men advarede samtidig mod yderligtgående retninger indenfor befrielsesteologien.

»Religiøs propaganda« nu straffri i Albanien

Tirana, (KIPA) - Det albanske parlament har i begyndelsen af maj i år besluttet at genoprette det i 1965 nedlagte justitsministerium. Samtidig vedtog man, at borgerne i denne strengt kommunistisk-ateistiske stat kan erhverve sig pas.

Blandt en række andre nye bestemmelser er det

bemærkelsesværdigt, at »religiøs propaganda« i fremtiden ikke skal straffes som »forbrydelse mod staten«. Ifølge en af fædrene til justitsreformen, professor *Alex Luarasi* forbliver Albanien dog en ateistisk stat, og man vil ikke genåbne kirkelige bygninger.

Første Hl. Messe i århundreder i Johannes-basilikaen i Efesos

Izmir, (KIPA) - For første gang i flere århundreder fejredes en kristen messe i Johannes-basilikaens ruiner ved Efesos i Tyrkiet, - på det sted hvor evangelisten Johannes grav findes. Efter særlig tilladelse fra de tyrkiske myndigheder kunne ærkebiskoppen af Napoli, kardinal *Michele Giordano* afholde gudstjeneste med omkring hundrede italienske pilgrimme og deltagere i et internationalt bibelteologisk symposium om evangelisten Johannes.

Indtil det 15. århundrede var Johannes-basilika-

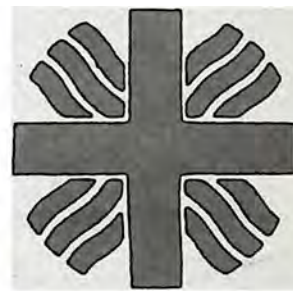
en en af kristenhedens hoved-valfartskirker. Den blev opført i det 6. århundrede under kejser Justinian på en høj ved Efesos. Den omfattede 3 kirkeskibe og var forsynet med 11 kupler. Den dannede midtpunktet for byen Efesos, som til ære for Den hellige Johannes bar navnet »Agius Theologos«. Indtil den tyrkisk-græske befolkningsudveksling i 1923 var en del af byens indbyggere stadig kristne. Under tyrkernes store kampagne med udskiftning af stednavne i 1950-erne skiftede byen

Internationalis«, pater *Emile Destombes*.

Hidtil var det ikke tilladt de kristne i Kampuchea at praktisere deres tro. Den katolske domkirke i Phnom Penh blev ødelagt i 1975, efter at de røde khmerer overtog magten. Ifølge månedsbladet »Kirken i Asien« er tilladelsen til åbning af kirken givet af Kampuchea kommunistiske particentralkomite den 7. april i år, og er blevet meddelt i Phnom Penhs radio den 11. april. Kampuchea fjernsyn viste korte uddrag af påskemessen.

Siden 1989 er buddhismen statsreligion i Kampuchea, men der findes små kristne og muslimske mindretalsgrupper.

Indsamling til småbørn i Rumænien



Caritas Danmark

Telefon
33 12 72 61
Giro 4 043979

katolsk orientering

Udgiver: Ansgarstiftelsen.
Redaktion:
Pastor Willem Wuyts (ansvarsh. redaktør).
Konsulent Hans Jørgen Johansen (redaktør).
Journalist Knud Hølsted Kluge (red. sekretær).

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3.
DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax 31 24 49 75
Redaktionelle medarbejdere:
Kirsten Szarafin og Ruth Plum.
Tryk: Ny Dag, DK-4900 Nakskov. Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes 27. juni

CSCE-mødet i Bella-Centret, side 2
Organtransplantation, side 5
Orientering fra sognene, side 6-10
Kirken og Mafiaen, side 13

katolsk orientering



Så går det løs igen i Øm og Bastrup, på Bornholm og i Sverige: Syv uger med lejre for børn og juniorer, for blandede aldersgrupper og familier uden aldersgrænser. Årets tema, som på tilpasset vis vil være den røde tråd igennem samtlige lejre, er selve Messen. Foto Susanne Hoyos.

Dogmer skal ikke være »døde historiske levn«

Den internationale teolog-kommission, der hører under troselærekongregationen, har offentliggjort et dokument om tolkningen af dogmer. Dokumentet er på 30 sider og har ikke læremæssigt forpligtende karakter.

Rom, (KIPA) – Katolske dogmer skal ikke være »døde levn fra en forangt tid, men frugtbar gøre kirkens liv«, understreger et nyt dokument om tolkning af dogmer. Det er udsendt af Den internationale teologkommission med kardinal *Joseph Ratzinger* som leder.

Religiøs begrundet lydighed

Dokumentet er skrevet til fagfolk inden for teologien, og størsteparten drejer sig om dogme-tolkningens udvikling, specielt i forholdet til Den hellige Skrift og til det kirkelige læreembede. I den forbindelse erindres om, at katolikker har pligt til at være lydige over for læreembedet, og at denne lydighed ikke alene gælder formelt definerede sandheder. De troende er også forpligtet til »religiøs begrundet lydighed« over for andre udtalelser af læremæssig karakter fra paven og fra biskopperne.

Grader af bindende virkning

Det siges i øvrigt i dokumentet: »Det ville være særlig ønskværdigt, at kirkens læreembede – for ikke unødigt at gøre brug af sin autoritet – i hvert enkelt tilfælde klart angiver de forskellige former og

grader af bindende virkning for dets erklæringer«.

Pennefører for dokumentet er biskoppen af Rottenburg, professor *Walter Kasper* og hans nærmeste medarbejder dominikaneren *Christoph Schönborn*, der underviser på universitetet i Fribourg i Schweiz.

Dokumentet pointerer, at læreembedet over for det moderne pluralistiske samfund i højere grad bruger en argumentation, der kan overbevise, da det ellers let kan miste indflydelse. Under hensyn til den moderne videnskabelige forsknings hurtige udvikling betones endvidere, at læreembedet ikke bør træffe »forhastede afgørelser« for vejledende domme. Læreembedet må derimod skaffe hver enkelt kristen orientering og sik-

kerhed i »den forvirrende mangfoldighed af stemmer og aldrig ophørende teologiske debatter«, som den enkelte konfronteres med.

Tolkning af dogmer

Tolkning eller udlægning af dogmerne i videre forstand er imidlertid ikke kun læreembedets opgave, men hele kirkens opgave, og den sker »såvel i prædiken og katekese, i liturgien, i bønslivet, og diakonatets tjeneste og i det daglige vidnesbyrd, som kristne aflægger, som i kirkens juridisk-disciplinære ordning«.

Ikke i forstenet form

Det betones videre i dokumentet, at overleveringen af dogmerne ikke må ske i en »forstenet« form,

Fortsætter på bagsiden

Biskopperne i El Salvador imod USA's kaffe-boycot

San Salvador, (KIPA) - De katolske biskopper i El Salvador opfordrer deres embedsbrødre i USA til at udvirke, at den planlagte kaffe-boycot indstilles. Denne boykot er foreslået af USA's nationale kirkeråd.

I et åbent brev til USA's biskopper hedder det, at en sådan foranstaltning ikke alene vil skade de store kaffe-producenter, men også det salvadorianske folk. Boykotten er »et

ukristent middel til fra landet at videreføre krigen mod den salvadorianske samfundsøkonomi«, hvis infrastruktur guerillaen under de 10 års borgerkrig systematisk har ødelagt.

Kaffe-boykotten skal tvinge *Alfredo Christiani*-regeringen til at få opklaret jesuitter-mordene, gennemføre menneskerettighederne og afslutte de væbnede konflikter, som indtil nu har krævet over 70.000 døds ofre.

Redningen af regnskoven

Assisi, (KIPA) – 20 brasilianske biskopper har i forbindelse med en gudstjeneste i Assisi – Den hellige Frans' by, værnehelgenen for miljøet – påny opfordret de ansvarlige verden over til at redde Amazonas regnskov mod ødelæggelse. Biskopperne udtaler, at »planetens grønne lunge« svinder faretruende ind, og allerede i de nærmeste år vil den »tage sit

sidste åndedrag«. 30 pct. af regnskoven er i dag ødelagt.

Jordspekulanter

Biskopperne fremhæver, at nogle få jordspekulanter bliver stadig rigere ved at ødelægge naturen på den voldsomste og mest ufornuftige måde. Luften og floderne forurenes og store befolkningsområder lægges øde.

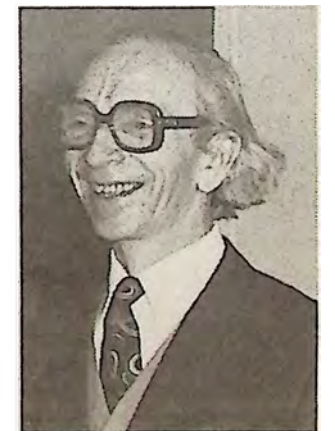
Biskopperne minder også om, at for 500 år siden udgjorde landets oprindelige indbyggere 5 millioner mennesker, og deres antal er i dag skrumpet ind til 220.000. Rydningen af regnskoven forsvares med økonomiske fordele for landet, men Brasiliens udlandsgæld er ikke blevet formindsket, og beløber sig stadig til omkring 125 millioner dollars.

John S. Lundorf fratrædt som landsformand for KRFF

Den 26. maj fratrædte *John S. Lundorf* som landsformand for KRFF, Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund. Til ny landsformand blev *Kate Christiansen* valgt. Nyvalgt til hovedbestyrelsen blev mediekonsulent *Klaus Møller Jørgensen*.

John S. Lundorf virkede som landsformand, en post han har bestridt siden 1973. Han fortsætter som biskoppelig rådgiver og som medarbejder på DRs distrikt Aalborg, som producer og kommentator ved transmissioner af

gudstjenester fra katolske kirker. KRFF har knap 2.000 medlemmer.



John S. Lundorf.

Efter tyve års arbejde både med forberedelsen og udgivelsen af »katolsk orientering« har vor højtskattede medredaktør Hans Jørgen Johansen ønsket at trække sig tilbage fra redaktionen.

Et par takkeord bringes på side 4.

w.w.

Fremtrædende ærkebiskop fra Vatikanet i Bella-Centret

Anton Dekkers SJ er kirkelig delegeret i menneskerettigheds-konferencen

Ved åbningen af CSCE-konferencen om »Den menneskelige Dimension« den 5. juni sås blandt de mange udenrigsministre og delegerede også enkelte præster med flip. Vatikanet, der er medlem af CSCE havde til konferencen sendt sin egen delegation bestående af ærkebiskop Angelo Sodano, som er sekretær for forbindelserne mellem staterne – en slags udenrigsminister, msgr. Alain Lebeaupin, deputeret chef for delegationen, Jean Louis Tauran og fr. Raymond Chrochet. Ved åbningen deltog desuden fra nuntiatoret i Vedbæk ærkebiskop Henri le Maitre, apostolisk pronuntius og msgr. E.J. Adams og fra den katolske kirke i Danmark, biskop Hans L. Martensen.

Den menneskelige dimension

CSCE-konferencen har samtlige europæiske lande som deltagere samt Sov-

jetunionen, USA og Canada. Albanien er dog ikke medlem af CSCE, men udbad sig observatør-status umiddelbart før mødets afholdelse. Konferencen arbejder under temaet, »Den menneskelige Dimension«. Udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen håber på, at konferencen bliver »den første milepæl på vejen mod opbygningen af et mere udviklet sikkerheds- og samarbejdssystem i Europa«. Han understregede ved åbningen, at respekten for menneskerettighederne udgjorde grundlaget for udviklingen af venskabelige forbindelser og samarbejde mellem staterne i Europa.

Sikkerhed og samarbejde

På initiativ fra Danmark holdes en serie konferencer om »Den menneskelige dimension« (Conferences on the Human Dimension), hvor det første mø-

de blev holdt i Paris sidste år. Disse konferencer er en del af forhandlingerne mellem øst og vest om sikkerhed og samarbejde.

Det økumeniske Fællesråd

Det var kun 5. og 6. juni, at de 35 landes udenrigsministre deltog i mødet. Herefter arbejdede delegerede fra de enkelte lande med at finde frem til et fælles dokument om fundamentale principper, som ikke allerede er indeholdt i Helsinki-aftalen. I dette arbejde deltager tidligere generalsekretær i Bispedømmet København, Anton Dekkers SJ, som udpeget rådgiver af Det økumeniske Fællesråd, der af regeringen er anmodet om at lade sig repræsentere. Konferencen varer til 29. juni.

Nedenfor bringes i uddrag ærkebiskop Sodanos indlæg.

kk



Ærkebiskop Angelo Sodano (tv.) og msgr. Alain Lebeaupin som pavestolens repræsentanter under CSCE-konferencens første mødedag den 5. juni i Bella-Centret.

frihed er religionsfrihed. Kirken insisterer på den, ikke fordi den nu engang er en religiøs institution, men fordi religionsfriheden er prøvesten for, om en lang række andre menneskelige friheder tages alvorligt.

Religionsfrihed

Religionsfrihed indeholder retten til at give livet videre og til at beskytte det ufødte liv, retten til frit at stifte familie og opdrage sine børn religiøst. Retten til at mødes i troen og til at fejre den fælles tro. Retten til at blive respekteret for sin religiøse overbevisning og virksomhed af staten herunder retten til forsvar, hvor trosfriheden krænkkes, samt presse- og kommunikationsfrihed.

Alle disse rettigheder er integrerende dele af den menneskelige frihed, uden hvilke intet samfund kan hævde at fremme den menneskelige persons frie udvikling. Pavestolen har uophørligt understreget, at ikke staten er kilden til rettigheder og friheder, men at staten skal anerkende og sikre alle rettigheder, der udspringer af selve menneskets værdighed.

Samme almengyldige retlige principper

Dette mødes anliggende er netop at skabe juridiske rammer for nævnte rettigheder. Retsstaten skal skabe instrumenterne for samarbejde, så alle europæiske lande baserer deres retlige praksis på de samme almengyldige princip-

per. Dette vil styrke tillidsforholdet mellem regeringer og de regerede, og skabe en større tillid mellem de forskellige lande.

Klarsyn og dialog

Jo mere de ideologiske barrierer går i opløsning, des større må også respekten blive for folkenes naturlige og kulturelle forskellighed. Kun klarsyn og dialog kan løse problemer, som ellers søges løst gennem konflikter og mangel på respekt. Vi må ikke glemme at begge verdenskrige er udbrudt på europæisk jord. Det påhviler CSCE-konferencen at lære vor egen og de kommende generationer, at kun respekten for den enkeltes ret sikrer freden for alle.

Uddrag af Pavestolens indlæg i Bella-Centret

Menneskets værdighed grundlag for menneskerettighederne



(På dette tidspunkt var Albaniens to observatører ikke ankommet endnu, så ærkebiskoppen udtalte kirkens ønske om også at se denne »søsternation« finde veje mod materiel og åndelig fremgang).

15 år efter de første skelsættende aftaler i Helsinki om fri udveksling af kulturværdier, venter nye opgaver. Europa bliver hørt i verden, siden det er begyndt at finde sammen igen. Nu skal det europæiske miljø menneskeliggøres. Nye økonomiske muligheder kan og skal give alle mennesker en ny værdighed, men den sværeste opgave er ikke løst endnu: At sikre friheden for hvert menneske og hvert folk.

Ny borgerlig ansvarsbevidsthed

Der skal skabes en ny borgerretlig ansvarsbevidsthed, en ny omsorg for det fælles vel. Men langt vigtigere end, at mennesker kan mødes frit er mødet mellem ideer: Udveksling af tanker og kulturværdier kræver den

samme frihed, som individer har krav på for at krydse grænser.

En nødvendig form for

Chilensk befrielsesteolog sammenligner situationen i Østeuropa og Latinamerika

Luzern, (KIPA) - Den chilenske befrielsesteolog, Fernando Castillo gav fornylig en analyse af de nye sociale bevægelser i Latinamerika sammenlignet med begivenhederne i Østeuropa. Det fandt sted i det katolske kulturcenter, Romero Haus i Luzern. Han understreger, at de østeuropæiske stater har givet et klart eksempel på, at staten ikke er i stand til at ændre samfundet. Efter at det socialistiske system brød sammen i Chile, er også her mange private sociale bevægelser ved at opstå.

Hvorfra kommer fattigdommen

Østeuropas folk har trods mangeårigt formyn-

deri og undertrykkelse udviklet sig i en anden retning, end staten ville, og Castillo forklarede i den forbindelse forskellige træk i opståelsen af de fattiges kirke i Latinamerika. Befrielsesteologien må undersøge, hvorfra fattigdommen kommer eller opstår. Elendigheden er ikke simpelthen resultatet af enkelte menneskers eller befolkningers fejltagelser. Skylden kan heller ikke uden videre lægges på traditionelle strukturer, men hænger sammen med objektive forholds virkning som især kapitalismens afhængighed af markedskræfterne.

80-erne betegnes i Latinamerika som det tabte årti. I denne periode

opstod den enorme gæld og som følge heraf rentebelastningen, der umuliggør enhver udvikling på det økonomiske og sociale område. Dette årti var også voldens årti. Fortvivlelsen og nøden fremkaldte hos de fattige en slags »volds-kultur«.

Håb og befrielse

Men i disse år udvikledes også alternativer i retning af håb og befrielse for undertrykkelsen. Den udbrede fattigdom i de latinamerikanske lande fik begivenhederne i Østeuropa til at se ud som en utopisk sammenbrud. Det socialistiske system faldt her fra hinanden. I Latinamerika spørger man nu sig selv, om en overlevelse kun er

mulig under et kapitalistisk system.

Historisk chance

I det tabte årti så flere sociale bevægelser dagens lys, - bevægelser, der uden at være bundet til en bestemt samfundsklasse, fremstod som modvægt mod staten, kapitalen og militæret. Disse bevægelser, som i vidt omfang også havde deltagelse fra de fattiges kirke, er et håb for mange underprivilegerede. Det er samtidig en historisk chance for kirken, for her drejer det sig om et nyt grundlag for evangelisering *nedefra* og ikke som hidtil en evangelisering, der udgår fra de privilegerede, hævder Castillo.

Den nordiske Fasteaktion indsamlede over 1,5 mio. kr.

Udgifterne til indsamlingen kun på 9,7 procent

Katolikker i de nordiske lande har bidraget med godt 1,7 mio. kr. til den nordiske fasteaktion. Heraf tegner danske katolikker sig alene for knap halvdelen nemlig 835.000 kr. De samlede udgifter beløber sig »kun« til 168.000 kr. eller 9,7 procent. Det betyder, at Den nordiske Bispekonference via Caritas kan støtte forskellige projekter med kr. 1,57 mio. kr.

Af skemaet nedenfor ses, hvor meget hvert en-

kelt land har indsamlet, hvor meget der er brugt i administration samt hvor meget gennemsnitsbidraget har været for antallet af katolikker i de enkelte lande. Selv om administrationen i Danmark er høj i forhold til de øvrige lande, bør man samtidig se, hvor stort gennemsnitsbidraget er pr. registreret katolik.

Udgifter

Udgifterne til fasteaktionen i Danmark er godt 145.000 kr., hvoraf udsen-

delsen (tryk, adressering og porto) koster 95.000 kr. Caritas Danmark har desuden brugt omkring knap 30.000 kr. til pr-materiale. I alt er der indsamlet knap 836.000 kr. mod 818.000 sidste år.

Projekterne

Godt en halv mio. kr. går til etniske ungarere fra Rumænien, der er flygtet til Ungarn, Angola, El Salvador, Guatemala og Chile.

kk

	Indsamlet	Udgifter	Procent	Katolikker	Kr. pr. katolik
Danmark	835.600	145.045	17,4	29.000	28,81
Sverige	653.421	10.544	1,6	135.000	4,84
Norge	156.421	6.659	4,3	25.000	6,26
Finland.....	50.313	4.869	9,7	4.000	12,58
Island.....	41.900	0	0,0	2.100	19,95

Caritas Danmark afholder seminar om Flygtning 90

Landsindsamling den 7. oktober

Caritas Danmark indbyder sine kontaktpersoner i sognene til et seminar som optakt til Flygtning 90, der kulminerer med en landsindsamling den 7. oktober. Formålet med seminaret er at udbrede kendskabet til, hvad der kan gøres for flygtninge i Danmark og internationalt, og også hvordan man kan deltage i dette arbejde. Weekendens afholdes på Sostrup Slot 7.-9. september.

Tilmelding senest 1. juli

Programmet begynder allerede fredag aften kl. 19.30, hvor der vises en film om integration og repatriering, d.v.s. hvordan flygtningene kan vende tilbage til deres hjemland.

Lørdag kl. 9 fortæller generalsekretæren fra Dansk Flygtningehjælp, Arne Piel Christensen om »Flygtninges behov i forbindelse med integration i Danmark«, hvorefter der vil være gruppeudtalelser med efterfølgende plen-

Om eftermiddagen taler Peter van Kriegen fra UNCHR om »Repatriering af flygtninge globalt set«. Også herefter er der gruppeudtalelser.

Lørdag aften fortæller en flygtningeven om arbej-

det som flygtningeven og en sognepræst taler om støttegrupper for flygtninge.

Søndag formiddag er forbeholdt Fr. Robert Vitillo fra Caritas Internationalis, Vatikanet. Han taler om »Socialt arbejde for flygtninge - lokalt og inter-

nationalt«, hvorefter der afsluttes med gruppeudtalelser.

Caritas Danmark opfordrer sognene til at dække udgifter både opholds- og rejseudgifter. Tilmelding til arrangementet senest 1. juli.

kk

Indsamlingssteder for effekter til Rumænien

Caritas Danmarks indsamling af legetøj, velholdt børnetøj, håndklæder, sengelinned og gummiunderlag til børnesenge, mindre gulvtæpper til børnehjemmet i Tileagd i Rumænien har nu været igang i 14 dage.

Man kan henvende sig nedenstående steder, og høre hvornår og hvor man kan aflevere effekter. Det er også muligt at kontakte Caritas Danmark direkte (tlf. 33 12 72 61), hvor man så kan få oplyst adresse eller telefonnummer på afleveringsstedet.

København:

Skt. Annæ Kirke, Amager.
Skt. Antoni Kirke, Brønshøj.
Johanneskirken, Søborg.
Skt. Knud Lavard Kirke, Lyngby.
Skt. Mariæ Kirke, Frederiksberg.

Skt. Nikolaj Kirke, Hvidovre.
Sakramentskirken, Nørrebro. (Kun håndklæder).

Provinsen:

Birkerød: Den Hl. Familjes Kapel.
Esbjerg: Skt. Nikolaj Kirke.
Fredericia: Skt. Knud Kirke.
Haderslev: Skt. Marie Kirke.
Helsingør: Skt. Vincent Kirke.
Herning: Skt. Peters Kapel.
Hillerød: Skt. Vilhelms Kirke.
Horsens: Skt. Josefs Kirke.
Kolding: Skt. Michaels Kirke.
Køge: Skt. Hans Kirke.
Nyborg: Sr. Karla (65 31 03 60).
Næstved: Vor Frue Kirke.
Odense: Skt. Albani Kirke.



pax christi



Sr. Anne Bonifatia Rickers og Jan Ørsted deler formandsposten i Pax Christi.

Pax Christi Danmark har valgt bestyrelse

Den nystartede fredsbevægelse Pax Christi Danmark har valgt Skt. Josefsøster Anne Bonifatia Rickers og Jan Ørsted til formænd. De øvrige bestyrelsesmedlemmer består af Maria Grimm, Thomas Achen, Lisbeth Bavnsgaard. Anton Dekkers SJ er udpeget til teologisk konsulent og Andreas Smidt tager sig af fredsbevægelsens økonomi.

Pax Christi Danmark har fået sekretariat hos Kateketcentralen, Vesterbrogade 28, 3. sal, 1620 V. Årsmødet besluttede, at medlemskab af Pax Christi Danmark koster 200 kr.

for et år. Foruden medlemskab dækker det abonnement på de publikationer, der udsendes forud for hvert halvårsmøde. Det er også muligt at blive støttemedlem. Institutioner, menigheder, familier og andre grupper kan optages som støttemedlemmer, men bestyrelsen ser helst ét medlemskab for hver person.

Pax Christi Danmark er delt op i 5 grupper: »Den tredje Verden og gældskrisen, Fredsteologi og fredsarbejde samt Indvandrere/Flygtninge.

kk

Biskop Martensen siger tak til alle

Da det ikke er muligt personligt at takke alle, der har sendt mig hilsener og gaver i anledning af mit 25-års bispejubilæum, siger jeg hermed hjertelig tak for al den godhed og opmærksomhed, der er strømmet mig i møde i denne tid.

Også en hjertelig tak til de mange - enkeltpersoner, menigheder og institutioner m.m. - der har sendt beløb til fællessagen som hjælp til publikationer og kurser i bispedømmet.

Endelig takker jeg på det hjerteligste de mange frivillige og ulønnede hjælpere for deres store indsats i forbindelse med afviklingen af festlighederne.

Alt dette har været til stor opmuntring og glæde for mig som biskop.

Lad det være vort fælles anliggende og bøn, at vort sind må åbnes for, hvad Helligånden har at sige ind i vor kirkelige sammenhæng i dag, så at vort kristne fællesskab må styrkes og udfoldes.

Hans L. Martensen

Kursus for menighedsråds- og pastoralrådsmedlemmer

Kursus i samarbejde, kommunikation, fornyelse og udvikling o.m.a.

Kurset henvender sig i første omgang til menighedsråd- og pastoralrådsmedlemmer, men andre interesserede skal være meget velkomne.

Da en del har reageret på, at kurserne strakte sig over to weekender, er det besluttet at, kurset KUN er på en weekend!!!

Man kan deltage enten på Magleås eller på Sostrup.

I. VEST: SOSTRUP

Fredag den 21. til søndag den 23. september.

II. ØST: MAGLEÅS

Fredag den 5. til søndag den 7. oktober.

Hvis disse kurser bliver overtegnede, vil vi gentage kurserne til foråret.

Kurserne starter fredag kl. 20.00 og slutter søndag efter frokost.

Prisen for kurset er på Magleås kr. 500.- og på Sostrup kr. 600.-.

Tilmelding sker ved indbetaling af depositum kr. 200.- eller hele kursusbeløbet. Betaling enten ved check eller på giro mærket Sostrup eller Magleås. Det vil forenkle det hele, hvis der fremsendes en samlet tilmelding fra de enkelte menigheder med oplysning om: sogn, navn, adresse og telefonnummer.

Man bedes også oplyse, hvem man evt. vil dele værelse med, da der ikke vil være enkeltværelser til alle.

Tilmelding til Sostrup sendes skriftligt til:

Jan Lange, Bakkevænget 21, 2820 Gentofte, telefon 31 65 88 75, giro 5 02 70 20.

Tilmelding til Magleås sendes skriftligt til:

Elin Udarn, Magleås, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød, telefon 42 81 07 15, giro 4 28 44 29.

Forespørgsler vedrørende kurset til Jan Lange.

Program, deltagerliste m.v. vil blive tilsendt ca. en uge før week-enden. På glædeligt gensyn.

Med venlig hilsen
Jan Lange
kursusassistent

Tak for 20 års uselevsk indsats

Synoden 69 blev enig om udgivelsen af et gratis kirkeblad til alle katolske husstande, som skulle afløse det tidligere »katolsk ugeblad«, senere »katolsk forum«. Med det formål blev der af pastoralrådet nedsat et »udvalg for det skrevne ord«, med Hans Jørgen Johansen som formand. Opgaven bestod i at undersøge de konkrete muligheder for udgivelsen af et »orienterende, meningsdannende og uafhængigt blad i avisformat«. Hans Jørgen Johansen følte sig ikke kun forpligtet til at være fødselshjælper ved bladets start i 1975: Bordet fangede og problemerne med at finde stabil arbejdskraft til den nye redaktion resulterede i, at han forblev i redaktionen i snart 16 år.

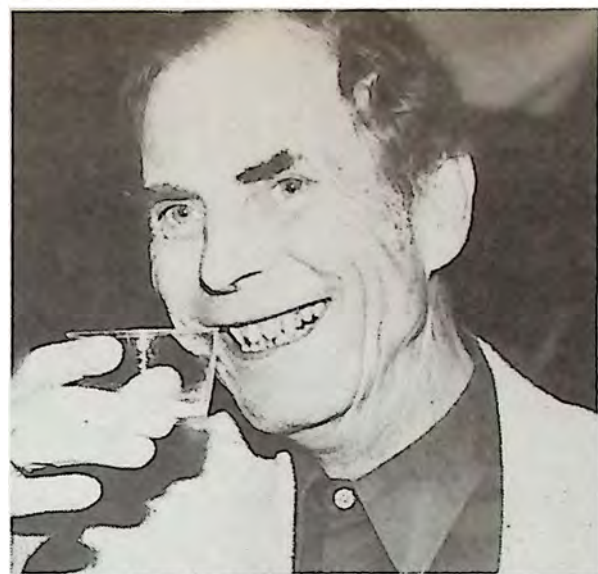
Her var han garant for den sunde fornuft og den kritiske sans, svarende til koncilets retningslinier for

katolsk presse, nedfældet i »Communio et Progressio« fra 1971, som netop havde været ledetråd under de forberedende drøftelser.

At være uafhængig, meningsdannende og orienterende om alt, hvad der rører sig i kirken, avler kritik og modstand hos nogle, ros og taknemmelighed hos andre. Øretæver har der været en del af, men også dem har HJJ taget imod med sund fornuft og kritisk sans.

I anledning af sin 60 års fødselsdag har HJJ nu ønsket at vie sig andre opgaver og studier. Det må vi bøje os for. Vi takker ham for den intellektuelle redelighed, der har præget hans egne bidrag i bladet og for det usete, ulønnede knokle-arbejde for at give den katolske kirke i Danmark et ansigt udadtil, som vi kan være bekendt.

Willem Wuyts O. Praem



Konsulent Hans Jørgen Johansen. Foto Kluge.

Læserne diskuterer

Medjugorje – et budskab om fred

Den eneste mig bekendt officielle udtalelse af biskop Zanic om hændelserne i Medjugorje er fra 1981. (R. Laurentin: Medjugorje. Eine Untersuchung 1985). Den er i kirken klassiske holdning, sober, nøgtern, klogt afventende. Derfor vil jeg også tage de udsagn, der lægges biskoppen i munden med forbehold indtil de kirkelige undersøgelser er afsluttet.

Imidlertid findes der andre kriterier, man ikke

burde lade upåagtet, når man vil gøre sig et billede om ægtheden i Medjugorje, såsom undersøgelser af internationalt anerkendte specialister i medicin, psykiatri, hypnose samt undersøgelser af statslige myndigheder og selvfølgelig de kirkelige undersøgelser. Aldrig før har der været mulighed for at undersøge et sådant fænomen så grundigt og videnskabeligt som tilfældet er i Medjugorje. Undersøgelserne vidner om fuldstæn-

dig normale unge mennesker. Endvidere er det et kriterium, hvordan budskabet, hændelser og frugten deraf står i forhold til kirkens lære. Gudsmoder kommer ikke med nye åbenbaringer, nye budskaber, nye sandheder, men vil at vi skal forstå hende som en ny energi i vort slappe trosliv. Maria kommer ikke for sin egen skyld, men peger mod Kristus ved at pege mod det, der udgør sandt kristent liv og livspraksis, nemlig nød-

vendigheden af tro, bøn, bibellæsning, bod, faste og eukaristi.

Faktisk underviser hun Medjugorje sogn i ægte kristenliv og bønsliv fra bunden og hun ønsker, at Medjugorje skal være et eksempel derpå for hele verden – og det er det »Ved deres frugter skal I kende dem«!

En hel landsby har omvendt sig – fra at være som det er almindeligt i dag, at hver passer sit eget kram - til en stor familie, der kommer hinanden ved. De har gjort op med stridigheder og splittelser, og de har forandret sig fra nogenlunde vanekristne til en engageret bedende menighed.

Biskop Myles Mc Keon (Australien) kan stå her for mange andre, idet han siger: »Som en af Det andet Vatikankoncilts fædre har jeg oplevet, hvad der skete siden da: Vi så fornyelse og sorg. Vi beklager, at mennesker er holdt op med at gå til messe, til skrifte, med at bede. Og her i Medjugorje ser jeg, at der bliver rettet op på alt det, vi er så kede af at konstatere i mange verdensdele. Folk strømmer til – 3 timers bøn i kirken og derudover – hver dag. Jeg ser det er eukaristisk – og så må det være godt, når folk vender tilbage til bodens sakramente – storartet, at ung og gammel beder rosenkrans sammen, så ved man Vor Frue må være her, Jesus og Maria er der, det mærker man«.

Man regner med, at 10 mio. indtil nu har besøgt stedet, talløse har fået genoprettet deres Guds-

forhold og fundet fred og mening i deres liv – et vidnesbyrd værd at regne for noget. Gudsmoder siger: Ved bøn og faste kan I influere på situationer, ja endda afvende krige. Er vi ikke alle opsatte på fred?

Medens vi afventer kirkens afgørelse, kan jeg som ansvarsfuld kristen ikke forholde mig passiv eller ligegyldig over for dette budskabs indhold – der forøvrigt burde være ele-

mentær bestanddel i hvert kristent liv.

Pavens svar til 12 italienske biskopper, der spurgte, hvilken holdning de skulle indtage i spørgsmålet om valfarter til Medjugorje lød: Hvis resultatet deraf er, at menneskene omvender sig og udøver bod, bøn og faste og ivrigt modtager sakramenterne så lad dem roligt gå.

Sr. Mikaela Hechinger OSB

Her i landet taler vi dansk

I anledning af læserbreve om sproget i kirken (k.o. 10 af 30. maj m.fl.) vil jeg gerne fortælle følgende. Min afdøde mand har undervist adskillige mennesker i katolsk religion. Tit har vi hørt følgende udtalelse »det kan ikke nytte noget at gå i den kirke, vi forstår ikke hvad de siger«.

Jeg har selv tænkt det samme og siger nu inderlig tak for det danske sprog.

Jeg har dog ikke noget imod latin for turistens skyld, af og til. Men vi er i Danmark, her taler vi dansk. Der er kun meget få mennesker, der forstår latin. Det kan være grunden til, at ingen eller få vil være katolikker. Jeg har tænkt meget over det, og synes jeg vil fortælle det.

Jeg glæder mig over, at flere har samme mening. Tak.

K. Simonsen

I »kirkebil« til Vor Herre

Selv om man fornemmer, at vor kirke genvinder tilslutning hos de yngre årsgange, er det ingen hemmelighed for læserne af »katolsk orientering«, at ældre udgør en meget betydelig del af kirkens praktiserende medlemmer.

I en lang række af statskirkens sogne har man indført kørselsordninger til søndagens gudstjenester for at give ældre, der p.g.a. nedsat fysisk bevægelighed ellers ikke ville kunne deltage i kulten, en mulighed for at leve med i

menighedens fælles liv. »Kirkebil« kalder man det.

Selv om den katolske kirke her i landet ikke har statskirkens økonomiske potentiale, kunne der måske også i vore menigheder etableres sådanne kørselsordninger, eventuelt på basis af frivillig arbejdskraft.

Ideen anbefales herved til overvejelse hos sognegejstlighed og menighedsråd, for så vidt den ikke allerede er effektueret.

Bertil A. Frosell

Fiks og færdig

Som deltager i det sidste pastoralrådsmøde har jeg ikke kunnet undgå at studse over den noget kradse formulering, som leder-skribenten benytter i k.o. nr. 10 om et af de otte emner, der skal behandles af det nyvalgte pastoralråd: »(...) integrationen af de såkaldte »udenlandske menigheder« og deres præster i det lokale sogn, så de ikke udarter til nationale valgmenigheder i den danske kirke, noget nær det modsatte af katolsk kirkeforståelse«.

Bortset fra at indholdet af ovenstående citat er særdeles diskutabelt, må selve præmisserne stå for skribentens egen regning, idet den omtalte »udarten« slet ikke blev nævnt på mødet og da slet ikke i disse vendinger, ligesom emnet hedder »fremmedsprogede katolikker« og ikke det klart misvisende »udenlandske menigheder«, som ej heller blev nævnt på noget tidspunkt.

Endvidere skal man vel

ikke foregribe arbejdsgruppens arbejde og på forhånd komme med nogle letkøbte patentløsninger på et komplekst område. Dermed blokerer vi og udelukker integrationen, hvilket vi i øvrigt hidtil har mestret til det fuldkomne.

Og hvad katolsk kirkeforståelse angår, nytter det heller ikke bedrevidende at slå andre katolikker i hovedet med bastante og konservative argumenter, hvilket ellers ikke kendetegner k.o. på andre områder. De fremmedsprogede katolikker kunne jo sikkert også sige et og andet om kirkeforståelsen her i landet, hvis de læste »katolsk orientering«...

Damian Nawarecki

Svar:

Fremmedsprogede katolikker har vi i alle vore menigheder. De er integreret i menighedens liv. De kan blive valgt ind i menighedsråd og pastoral-

råd på lige fod med deres dansksprogede trosfæller, hvis de stiller op til valg.

Udenlandske menigheder derimod har vi i en række sogne, hvor de udgør en national menighed, med egen præst ved siden af den danske menighed. I Østdanmark og på Fyn har de måske deres egne præster, men i Jylland unddrager de sig deres sogns liv og påberåber sig et tilhørsforhold til et sogn langt borte, hvor »deres præst« virker. Disse menigheder er begyndt at kræve repræsentation i pastoralrådet uden om det lokale sogn og uden opstilling til valg.

Jeg håber ikke, at pastoralrådets lidt forkromede tale om fremmedsprogede katolikker, når der faktisk menes udenlandske, ikke-integrerede menigheder, får Damian Nawarecki til at tro, at det er de danske sogne, der blokerer for fremmedsprogede integration.

w.w.

Den forkerte problemstilling

Af Knut Klaveness Heidelberg

I »katolsk orientering« nummer 9 af 16. maj har Birgit Arbirk en særdeles interessant artikel. Det er ikke mindre end helt centrale problemstillinger vedrørende menneskeværd, hun tager op. Findes der mennesker med høj og lav værdi? Har samfundet sat en pris på vore hoveder? Kort sagt: Er nogle mere værdifulde end andre?

Ud fra en kristen vurdering må svaret omgående blive nej. Derfor må også vort udgangspunkt her være, at alle mennesker – uanset race, social status, alder, o.s.v. – har ret til og krav på sit eget liv. Og med det menes et liv, som er meningsfyldt i indhold og gerning. Så langt bygger vi på tanker, som springer fra Buddhismens grundlægger til vor tids FN-vedtagne menneskerettighedserklæring. Og vi betragter denne elementære rettighed som universel. Det er alle mennesker vi taler om – ikke nogle, som af en eller anden grund skiller sig ud. Vi må for alt i verden ikke komme derhen, at vi betragter vore medmennesker med naturalismens briller.

Ikke på nogens bekostning

Jeg finder det irrelevant at diskutere, hvorvidt kristne skal forlænge deres jordiske liv ved hjælp af organtransplantation, mens millioner af andre dør af sult og fattigdom. Birgit Arbirk sætter organtransplantation ind i et socio-økonomisk forhold. Fordi organtransplantationer er meget kostbare, mener hun, at man bl.a. må vurdere omkostningerne i forhold til dødskvantitet. »Skal vi forlænge vores jordiske år, mens millioner af mennesker lider ufatteligt og også dør på grund af vores formåen,« afslutter hun sin artikel.

Jeg mener, at dette er en forkert problemstilling. At forlænge livet må ikke nødvendigvis betyde, at millioner af mennesker dør, og absolut ikke, at vi vurderer vort eget liv på bekostning af de millioner mennesker, der er døde af sult i verdens katastrofeområder. Men det synes at være konklusionen på Arbirk's tanker. Citat: »Og hvad i øvrigt med de fattige landes befolkninger.

Der er utroligt mange børn og voksne, der til stadighed dør eller vantrives af helt banale årsager. Sult og mæslinger er blot to eksempler ud af mange. Kan vi virkelig tillade os at vurdere os selv og vores evt. forlængede liv så højt, også på deres bekostning?«

Her gælder intet enten eller

Ingen kan skjule, at den tredje verdens problemer skyldes, at vi i den første verden krampagtigt sidder på vores goder. Vi er usolidariske og vil ikke dele. Desuden indbilder vi os, at problemerne er meget langt borte. Det er et velkendt psykologisk træk, at jo fjernere en katastrofe opleves, jo mindre engagerer den os. Naboens døde katte opleves ofte som en langt større tragedie, end disse millioner nødlidende et eller andet sted i

verden. Sult og nød ser de fleste af os via TV-skærmen – som et indslag i en nyhedsformidling. Det hele tager måske kun 30 sekunder, vips så er det forbi, og nyhedsbilledet drejer sig om noget helt andet, et andet sted på vor klode.

Vi har altså en væsentlig skyld i klodens miserable tilstand. Men jeg tror ikke, at medicinen og i dette tilfælde organtransplantation kan lastes. Heller ikke, og det er lige så vigtigt, må vi give indtryk af, at mennesker, som har fået sat et nyt organ ind i deres krop og lever et lykkeligt liv, skal have dårlig samvittighed over for den tredje verden.

Det, sult og nød drejer sig om, er ikke medicin, men en af menneskets ældste beskæftigelser, nemlig krig og oprustning for at holde krigen stangen. Og i de tilfælde, hvor naturen

selv starter nøden, forstærker menneskene den ofte med våben og egoisme. Kernen er magt og magtpositioner. Tænk om vi i stedet for at havne på transplantations-sidesporet hellere fandt ud af en måde globalt at skære ned på militærbudgetterne. Tænk om vi kunne åbne landegrænserne. Tænk om vi kunne kanalisere penge fra luksusindustri til jordbrug i den tredje verden. Ville det ikke være langt mere fornuftigt for en kristen, end at begå selvmord ved at nægte en transplantation, som kan forlænge ens liv? Det kan være, at det forlængede liv kan bruges til at redde andre liv.

Det må for en kristen være en moralsk pligt at bruge sit liv i tjeneste for andre, så længe som muligt. Og med de medicinske-tekniske landvindinger, som vi i dag har nået, betyder det, at en organ-

transplantation kan være et middel til et sådant mål. Der er ikke her tale om transplantation for at undgå døden, men om at have muligheden for at hjælpe endnu et medmenneske. Enten det nu er at hjælpe sin nære familie blot ved at holde sig levende, eller det er at engagere sig i den tredje verdens problematik.

Bør vi eller bør vi ikke forlænge livet ved hjælp af organtransplantation, spørger Birgit Arbirk. Selv om jeg er uenig i hendes præmisser bag spørgsmålet, støtter jeg fuldt ud, at dette er en vigtig og principiel problemstilling – som også favner langt videre end det denne korte kommentar har taget op.

Min holdning er, at vi kristne her ikke må antage det kiergegaardske »enten-eller«-syndrom. Det er problemstillingen – og verden i øvrigt – for kompleks til. Det er irrelevant at sætte organtransplantation op mod sultkatastrofer. Det er heller ikke et tungtvejende argument at sætte sagen på spidsen ved at hævde, at mennesker kan præfabrikeres som potentielle organleverandø-

rer, som Arbirk gør i sin artikel. Og skulle sådanne nazistiske tendenser fortsat have deres begrundelse, er det ikke organtransplantation, der er noget i vejen med, men vort syn på mennesket og dets værdi.

Ingen kirkelig negativisme

Tilbage står det faktum, at organtransplantation er kommet for at blive. Vi kristne gør ikke sagen bedre ved at opføre os, som vi var fra Jehovas Vidner, der som bekendt konsekvent nægter blodtransfusion af dogmatiske grunde. Vort udgangspunkt var og er, at alle har samme ret til liv. Det betyder ikke, at man kan tiltvinge sig organer fra andre mennesker, men at sådanne organer må kunne nyttiggøres medicinsk i de tilfælde, hvor det er muligt. For ville det ikke være en forbrydelse – ja nærmest drab – at lade et sådan organ ligge ubrugt, når vi ved, at det kan redde et andet menneskes liv?

Knut Klaveness Heidelberg
Oversat fra norsk af Knud Kluge
(Forkortet af red.)

»Led os ikke i fristelse«

Sprogproblemer ved bibeloversættelser

af Bjørn Højbo



Herrers bøn stammer fra bjerprædikenen. Men hvad mente Jesus med fristelsen?

Det er ejendommeligt, hvor mange år man kan bakse med et problem og føle ubehag ved det, men alligevel ikke får gjort noget ved sagen. Nu dette udtryk, som har generet mig så længe. Mente Jesus virkelig at Gud frister? Da han selv blev fristet, var det jo djævelen, der fristede ham, som skrevet står. (Mat. 4,1 - Mr. 1,12 - Luk.4,2). I sin Bibel (GT) kunne han læse følgende tekst fra c. 180 f. Kr. i Jesu

Sirak bog 15,11-12:

»Sig ikke: »Det er Herren, der er skyld i, at jeg kommer på afveje!« - thi det han hader, bevirker han ikke selv. Sig ikke: »Det er Ham selv, der har forført mig!« - thi han har ikke brug for nogen syndere.»

Gud frister ingen

Og efter Jesu tid har Jakob i sit brev i NT (formentlig fra mellem 35 og 60) skrevet (1,13-15):

»Ingen må sige, når han bliver fristet: »Jeg fristes af Gud«; - thi Gud kan ikke fristes af noget ondt, og selv frister han ingen; men enhver fristes, når han drages og lokkes af sit eget begær; derefter, når begæret har undfanget, føder det synd, og når synden er fuldvoksen, avler den død«.

Hvordan skal sætningen så forstås?

Vi har den på græsk i »Fader vor« i Mat. 6,13 og Luk 11,14.

Lad os først se på ordet: Fristelse, på græsk: peirasmos. Det betyder enten: fristelse d.v.s. forførelse til synd, eller: anfægtelse d.v.s. troen eller troskaben sættes på prøve. Ordet forekommer 21 gange i NT, men kun i I Tim 6,9 kan det entydigt oversættes ved »fristelse«: »Men de, som vil være rige, falder i fristelse og i snarer og mange uforstandige og skadelige begæringer, som styrter mennesker i undergang og fortabelse«. Alle andre steder betyder det enten trosanfægtelse eller at troskaben mod Gud stilles på prøve. Her i »Fader vor« er meningen måske

trosanfægtelse med udgangen: frafald. Her er altså ikke tale om de små eller store fristelser i hverdagen.

Værre er det med at blive klar over: »led os ikke«. På græsk står der for: »led«: eis-enekès. Grammatisk er det Aorist, konjunktiv 2 person. Konjunktiv betegner først og fremmest viljen til at noget skal ske eller med nægtelse ikke skal ske. Her med nægtelse: më. Vi beder altså om at Gud ikke må have denne vilje? Men har han det?

Aramæisk grammatik

Nu ved vi at Jesu modersmål var aramaisk. Vi står altså overfor en oversættelse. Men er den korrekt? Oversætteren har stået overfor en vanskelig opgave. Semitiske sprog (hebræisk, aramaisk, arabisk, babylonsk, assyriske f.eks.) har nemlig verbalformer, der ikke findes i Indo-europæiske sprog som græsk og dansk. En af disse former kaldes: Hifil. Det er en »årsagsform«, en kausalform: at forårsage en handlings tilblivelse, at foranledige en anden til at udføre en handling. Så

begynder det at blive klart. Vi beder altså om at Gud ikke må foranledige at vi falder i fristelse.

Men der er endnu et stykke vej før det bliver acceptabelt. Helt klart bliver det nemlig først, når vi gøres opmærksom på at nægtelsen: ikke, på semitisk ikke skal knyttes til subjektet i sætningen, nemlig Gud, men til verbet nemlig falde (i fristelse).

Altså: Vi beder Gud om at foranledige, at være årsag til, at vi ikke falder i fristelse, styrtes i trosfrafald, troskabsfrafald.

Vi kan slutte med oversættelse:

»Vær årsag til at vi ikke bukkes under ved trosfrafald eller troskabsfrafald.«

Men hvordan kan vi oversætte dette rytmisk, så det passer ind i bønner? »Sørg for at vor troskab ikke sættes på prøve«?

»Led os, så vi ikke falder i fristelse.«

Den nye danske oversættelse har: »Og bring os ikke i fristelse«. - Det er jo ikke bedre end det klassiske.

Ja, - jeg spørger bare! Men problemet er løst - teoretisk.

Orientering fra sognene

Juli og august 1990

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de ulige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 13, der udkommer 29. august 1990 er mandag den 13. august 1990 for september 1990. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kbh. V. Tlf. 31 21 14 44.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Ålborg
Kastetvej 1, 9000 Ålborg
Sognepræst Leo Kertz, OMI
Andenpræst Allen Courteau, OMI
Tlf. 98 12 63 44
Præst: Per Dolmer, 98 42 32 80
Menighedsrådsformand: Erik Schou,
tlf. 98 92 27 74.

Søndagsmesser:

Kl. 8.00: Sct. Joseph Hospitalskirke.
Kl. 10.00: Højmesse i Sct. Mariæ Kirke.

Juli og august

Hver fredag kl. 17: Messe i kirken.
Hver søndag kl. 10: Højmesse i kirken.

Søndag d. 15. juli kl. 10: Vi fejrer Sct. Kamillus fest, hvor vi mindes alle præster og brødre der har tjent her i Nordjylland.

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn.
Præst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80
eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg,
tlf. 98 12 63 44.

Juli og august

Messe hver søndag kl. 10.00 på tysk og dansk (læsninger).

Løkken

Centralskolens aula, Harald Fischersvej kun juli og august (N.B. dag og tids ændring). Messe hver lørdag kl. 17.00 på tysk (og læsninger på dansk).

Hjørring

(Baptistkirken, Sct. Olai Plads)
Henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg,
tlf. 98 12 63 44.

Juli og august

Messe hver søndag kl. 14.00.

Thisted

Skt. Thøgers Kirke
Møllevvej 23, 7700 Thisted.
Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04 eller
henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg,
tlf. 98 12 63 44.

Juli og august

Messe hver lørdag kl. 16.00.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers.
Pastor Lech Pytlak, tlf. 86 42 97 30.

Søndagsmesser:

Lørdag kl. 14.

Søndag kl. 10.

Hverdagsmesser:

Tirsdag kl. 8.15.

Onsdag kl. 18.30. Vi begynder med rosenkransbøn.

Torsdag kl. 8.15.

Fredag kl. 8.15 i Søstrenes Kapel, Lakse-
gade 4.

Under præstens ferie 2.-22. juli kun

søndagsmesse *søndag* kl. 10. Eventuelle
hverdagsmesser meddeles ved søndags-
messerne.

Søndag d. 5.8. kl. 10: Pastor Lech Pytlak
indsættes som sognepræst i Randers af
generalvikar Paul Marx. Efter indsættel-
sen reception i gymnastiksalen.
Husk første sognedag *lørdag* d. 1.9. kl.
14.

Sct. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg.
Tlf. 86 62 36 41.
Konstitueret sognepræst: Allan Cour-
teau, OMI boende i Ålborg.
Tlf. 98 12 63 44.

Juli og august

Der læses messe hver lørdag kl. 16.30.
(Dog er messen d. 14. juli og d. 11.
august på engelsk).

Der er også messe hver søndag kl. 10.00.

Lemvig/Holstebro

Hellig Kors Kirke, Lemvig
Østergade 33, 7620 Lemvig.
Rita Sørensen, tlf. 97 82 22 42
eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg
tlf. 98 12 63 44.

Der læses ingen messe i Holstebro i juli
og august.

Juli og august

I Lemvig er der messe hver søndag kl. 10
på tysk (og læsninger også på dansk).

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus

Ryesgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C.
Tlf. 86 13 56 66

Katolsk Information

Ryesgade 28, 8000 Århus C.
Tlf. 86 18 53 90

Præsterne:

Adolf Meister SJ, 86 18 57 66

Herbert Krawczyk, 86 18 56 33

Gottfried Grünwald SJ, 86 18 52 11

Piet Reijnders SJ, 86 13 56 66

Sognesekretær Bengt Jensen, 86 13 56 66
(kl. 9-13), 86 18 53 90 (13-16).

Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og
kirkekaffe), 17.

Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag
16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19,
lørdag 8.

Messe på polsk: 5/8 og 19/8, kl. 14.

Messe på vietnamesisk: Normalt 4. sø., kl.
14.

Messe på ungarsk: 26/8, kl. 16.

Latinsk højmesse: Normalt 3. sø., kl. 10.

Familiemesse: Lørdag 25/8, kl. 12.15.

Skolemesse: Tirsdag, kl. 8 (undt. ferie).

Skriftemål: Hver 1. fredag, kl. 18-19.

KUK: Hver tirsdag og torsdag, kl. 19.30
(undt. ferie).

Menighedsrådsmøde: Mandag 6/8 kl. 19.

Sogneundervisningen: Lørdag 25/8 kl. 10.

Katolsk Information: Mandag-fredag kl.
13-18, søndag kl. 11-12.

Galleri ved kirken: Fotoudstilling Christi-
an Søborg, ma.-fr. kl. 13-18, sø. 11-12.

Messer for tyske turister i Dråby (nord for
Ebeltoft): juli, august, lørdag kl. 19.30
(undt. 4/8).

Skt. Ignatius fest: Tirsdag 31/7 kl. 16.30:
Højmesse.

P. Meisters 25 års præstjubilæum: Tirs-
dag 28. august kl. 16.30: Højmesse og
åbent hus i præsteboligen.

Pindstrup

Skt. Mikael Kirke, Ringsø

Præst: Adolf Meister SJ/Piet Reijnders
SJ.

Gudstjenesteleder Helge Clausen,
86 37 76 56.

Messe: 1. og 3. søndag om måneden kl.
10.30.

Odder

Skt. Ansgars Kapel

Holstengade 25, 8300 Odder

Præst: Gottfried Grünwald SJ.

Messe: 2. og 4. søndag om måneden kl.
14.

4 Midtjylland

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.

Tlf. 75 62 52 68.

Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.

Søndagsmesser: I Sct. Josefs Kapel kl.
7.30. I kirken kl. 10 (højmesse).

Hverdagsmesser: I Sct. Josefs kapel tirs-
dag og fredag kl. 19. Torsdag kl. 10.30.

Hver morgen (undtagen torsdag) samles
elever og lærere fra Sct. Ibs skole til en
kort andagt i kirken.

Torsdag morgen holdes andagten i Vor
Frelsers Kirke.

Menighederne er velkomne.

August

Lørdag den 18.: Vietnameserne holder
deres årlige martyrfest på Øm. Alle er
velkomne.

Torsdag den 23. kl. 19.30: Bibelaften hos
sognepræsten.

Tirsdag den 28. kl. 19.30 i Silkeborg:
Møde for pastoralenhedens repræsentan-
ter.

Skt. Peters Kapel, Herning

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tlf. 97 12 43 82.

Præst: Willem Wuyts. O. Præm.

Messeider: Søn- og helligdage kl. 10.00.

Fra lørdag d. 30. juni til lørdag d. 11.
august også kl. 17.00.

Menighedskafe efter messen.

Lejlighed til skriftemål efter aftale.

*Vigtig nyhed: 7 lørdagsmesser i sommerferi-
en.*

Syv gange, første gang lørdag den 30. juni
og sidste gang lørdag den 11. august er
der mulighed for at deltage i en søndags-
messe om lørdagen kl. 17.00. Det kan
være en god løsning for familier, der får
gæster, forældre med småbørn eller turi-
ster på gennemrejse. Ordningen kan også
lette pladsproblemet i kapellet.

August

Onsdag den 1.: Menighedsrådsmøde i
Ikast. Vi kører i én bil fra Herning kl.
19.00.

Torsdag den 9.: Kl. 19.30 forældremøde
for alle, der har børn til religionsunder-
visning i sognet.

Tirsdag den 28.: Møde for præsterne og
sognerepræsentanter fra vore 4 menighe-
der i Pastoralenhed 4. Sted: Præsteboli-
gen i Silkeborg kl. 19.30. Sidste forbered-
else til regionalmødet »Fremtidens
værksted«, som vi holder i Vejle lørdag
den 8. september fra kl. 10.00 til 17.00.

Med ønsket om en god sommer.

Præst og menighedsråd

5 Sydjylland

Skt. Knuds Kirke, Fredericia

Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.

Sognepræst:

Tran Duc Thanh Dominique.

Tlf. 75 92 11 76.

Faste gudstjenester:

Hverdage: Kl. 17.15 dog forbeholdt æn-
dringer.

Lørdage: Kl. 16, undt. d. 18.8. (ingen
messe).

Søndage: Kl. 10, undt. d. 19.8.

Juli

Mandag d. 9.: Koncert i kirken ved
drengeangkorret »Les Petits Chanteurs de
la Vierge Noire« kl. 19.30.

Børnelejr for børnene i menigheden i
Belgien d. 5.-11/8.

Udflygt for børnene til Århus d. 28/7 er
aflyst.

August

Søndag d. 19. kl. 14: Genindvielsen af
kirken ved biskop Hans Martensen.

Søndag d. 26.: Indsættelse af vore nye
præster pastor Jan Ophoff og pastor
Raymond Minnaert.

Reception efter messen.

God ferie!

6 Sønderjylland

Sankt Ansgars Kirke, Åbenrå

Søndertorv 1, 6200 Åbenrå.

Ansvarlig præst: Ceferino C. Anez.

Fiskergade 7-9. Tlf. 74 62 35 43.

Hverdagsmesser:

Mandag-onsdag-fredag kl. 19.30.

Tirsdag-torsdag-lørdag kl. 15.30.

Søndagsmesser kl. 10. Derefter kirkekaf-
fe.

Juli

Søndag d. 1.: Peter og Paul. Messe kl. 10.

Tirsdag d. 10.: Knud Konge. Danmarks
Værnehelgen. Messe kl. 15.30.

August

Mandag d. 6.: Herrens Forklarelse. Messe
kl. 19.30.

Søndag d. 19.: Jomfru Marias Optagelse i
Himlen. Messe kl. 10.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg

Sognepræst Ebbe Simonsen.

Ringriervej 35, 6400 Sønderborg.

Tlf. 74 42 35 85.

Pinsesøndag blev den helt store fest i år. 6
børn var for første gang til den hellige
kommunion: Catrina Beck Jørgensen og
Anders, Christina, Maja, Maria, Tho-
mas, alle fra den store Hansana-familie.
Desuden modtog Niels Hansen firmel-
sens sakramente, en festlig dag for deres
familier og hele menigheden.

Men i denne sommer venter os endnu en
stor oplevelse. På festen for Marias
Optagelse (Assumptionssøstrenes fest-
dag) den 15. august meddeler biskoppen
diakonvielsen til Poul Clausen, det første
skridt på vejen til præstevielsen. Selv om
festen falder på en onsdag, regner vi igen
med en stuende fuld kirke. Poul Clausen
vil både være tilknyttet Als Kloster og
menigheden.

Pr. 1. august plejer der at finde en del
forflytninger sted i bispedømmet. For mit
vedkommende betyder det, at jeg nu går
på pension. Dette blot som en foreløbig
meddelelse. Senere kommer et særligt
sognebrev om forandringerne.

Messeiderne i sommer er som sædvanlig:
Søndag kl. 9.30 og lørdag tysk messe i juli
og august.

7 Fyn

Skt. Knuds Kirke, Svendborg
Havnegade 1, 5700 Svendborg.
Sognepræst pater Josef Völk.
Tlf. 62 21 05 42 eller 62 21 36 10.
Træffetid: Torsdag kl. 17-18. Fredag, lørdag kl. 11-12 el. efter aftale.

Faste messetider:
Søn- og helligdage kl. 10.
Hver torsdag kl. 19.
Lørdage kl. 16.
Dåb:
Den 19.5. Nguyen Hoang Anh Theresa, datter af Nguyen Lan Huong, født Nguyen og Nguyen Hoang Nhan.
Den 4.6.: Diane Soa Scheel, datter af Veronique Scheel, født Soa og Find Scheel.

Den 9.6.: Guanamuthu Anochihn Trut-hayam, søn af Iruthayam, Sisiliya Jeyarani, født Arulpiragasam.
Forældrene ønskes hjertelig til lykke.

Rudkøbing
Sct. Bendts Kapel
Brogade 14, tlf. 62 21 05 42 eller 62 21 36 10.

Juli:
Søndag den 1. og 15. kl. 19.
August:
Søndag den 5. og 19. kl. 19.

Stella Maris Kirke, Nyborg
Vindingevej 9, 5800 Nyborg.
Sognepræst: J. Kruk.
Tlf. 65 31 09 74 eller 65 31 03 60.
Træffetid: Torsdag, fredag kl. 9.00-11.00 eller efter aftale.
Søndagsmesser: Kl. 8.00/juni-sept./højmesse kl. 10.
Hverdagsmesser: Kl. 7.00 dog onsdag kl. 19.00.

Søndag d. 1.: Peter og Paul, apostle. Højmesse kl. 10: Kollekten går til vedligeholdelse af Peterskirken i Rom/Peterspenge.
Søndag d. 15.: Festen for Den allerhelligste Forløser/SS. Redemptor/ - Redemptoristernes titular fest. Kl. 10.00 Festlig højmesse.
Søndag d. 29.: Latinsk højmesse: Kl. 10.00
August:
Søndag d. 19.: Jomfru Marias Optagelse i Himlen. Højmesse kl. 10.00.

Vor Frelsers Kirke, Assens
Nørregade 3, 5610 Assens.
Sognepræst: J. Kruk.
Tlf. 65 31 09 74 eller 64 71 28 43.

Søndag d. 1.: Peter og Paul, apostle. Messe: Kl. 14.00. Kollekten går til vedligeholdelse af Peterskirken i Rom/Peterspenge.
Søndag d. 15.: Festen for Den allerhelligste Forløser/SS. Redemptor/ - Redemptoristernes titular fest. Messe: kl. 14.00.
August:
Søndag d. 5.: 18. søndag i året. Messe: kl. 10.30.
Søndag d. 19.: Jomfru Marias optagelse i Himlen. Messe: Kl. 14.00.

Sct. Albani Kirke, Odense
Adelgade 1, 5000 Odense C.
Tlf. 66 12 16 64.
Kontortid: Ma.-fr. 10-12, og to. 17-18.
Præsternes træffetider:
P. Gorowski: Ti. 10-12, samt to. 10-12 og 17-18.

P. Huber: Ons. 10-12 og 17-18, samt fr. 10-12.
P. Przybylowicz: ti., ons. og to. 10-12.
Søndagsmesser: Kl. 8 og kl. 10. I maj-sept. tillige kl. 19. I okt.-april kl. 16.30. 1., 2., 4. og 5. søndag: Polsk messe kl. 12. 2. søndag: Vietnamesisk messe kl. 14.
Hverdagsmesser: Ma. kl. 8, ti., to., lø. kl. 9, ons. kl. 10.30, fr. kl. 19.
Relionsundervisning på Skolen: Onsdag kl. 16 for alle grupperne.
Mini-KUK: Se kalenderen.
Maria-Legionen: Tirsdag kl. 9.30.
Den franciskanske Lægorden: 2. tirsdag i måneden, begyndende med messe kl. 9.

Juli:
Søndag d. 1.: Festen for Peter og Paul/Messer kl. 8, 10, 12 (polsk), 19.
Fredag d. 6. kl. 18.30: Tilbedelse og kl. 19.30: Aftenmesse.
Søndag d. 8.: Messer kl. 8, 10, 12 (polsk) 14 (vietn.), 19.
Mandag d. 9.: Hl. Villehad/Messe kl. 8.
Tirsdag d. 10.: Hl. Knud Konge/Messe 9.
Onsdag d. 11.: Hl. Benedikt/Messe 10.30.
Torsdag d. 12.: Hl. Kjeld/Messe kl. 9.
Søndag d. 15.: Messer kl. 8, 10, 19.
Fredag d. 20.: Hl. Torlak/Messe kl. 19.
Søndag d. 22.: Messer kl. 8, 10, 12 (polsk), 19.
Mandag d. 23.: Hl. Birgitta/Messe kl. 8.
Søndag d. 29.: Hl. Olav/Messer kl. 8, 10, 12 (polsk), 19.

August:
Onsdag d. 1.: Hl. Alfonsus af Liguori/Messe kl. 10.30.
Fredag d. 3. kl. 18.30: Tilbedelse og kl. 19.30: Aftenmesse.
Søndag d. 5.: Messer kl. 8, 10, 12 (polsk), 19.
Mandag d. 6.: Herrens Forklarelse: Kl. 8.
Søndag d. 12.: Messer kl. 8, 10, 12 (polsk), 14 (vietn.), 19.
Fredag d. 17.: Søndag d. 19.: Weekend i Mørkholt for børnene.
Søndag d. 19.: Marias Optagelse i Himlen/Messer kl. 8, 10, 19.
Lørdag d. 25.: Heldagsmenighedsrådsmøde
Søndag d. 26.: Messer kl. 8, 10, 12 (polsk), 19.

Dalum Klosterkirke:
Søndage: Messe kl. 7.30.
Hverdage: Messe kl. 6.30.

8 Lolland og Falster

Skt. Birgitta Kirke, Maribo
Mariagade 4, 4930 Maribo
P. Herman Legut, OFM. conv.
Tlf. 53 88 01 74. Kontortid 10-11, undtagen mandag og tirsdag.

August
Søndag d. 12.: Under højmassen kl. 10.00 synger Folkloregruppen fra Polen salmer både på polsk og latin. Efter messen vil der i menighedssalen blive arrangeret en sammenkomst for koret og menigheden. Her vil der blive serveret en lettere anretning.
Søndag d. 19.: Jomfru Marias Optagelse i himlen. Højmesse kl. 10.00.
Sognebrev:
Menighedsrådet har besluttet at udsende et Sognebrev 5 gange årligt til menigheden. Samtidig kan vi oplyse, at der bliver organist 2 gange om måneden (1. og 3. søndag).

Loppemarked d. 22. september:
Vi har brug for både store og små ting. Husk at se efter i udhuse, kældre og på

lofter. - Tag kontakt med menighedsrådsformanden: Tlf. 53 88 43 45.
Caritas fasteaktion:
Der blev indsamlet i alt kr. 1.674,00. Vi takker for bidraget, som går til den katolske kirke i Ungarn.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov
Bredgade 47, 4900 Nakskov
Tlf. 53 92 06 81. Giro 7 09 10 60.
Sognepræst: Pater Irenæus OFM conv.
Gudstjenester:
Søndage kl. 10.00
Hverdage: fra 2. juli kl. 19.00. Om lørdagen event. på tysk.
Polsk messe:
Der gøres opmærksom på, at der i juli og august ikke holdes messe på polsk.
Kirkekaffe:
Menighedsrådet indbyder til kirkekaffe søndag den 1. juli og søndag den 5. august efter højmassen i Kolbehuset.

Børnenes Urneborg-lejr:
Forældrene gøres opmærksom på årets Urneborglejr fra mandag den 30. juli til lørdag den 4. august for børn fra 6 til 12 år. Pater Berning fra Nykøbing er lejrpræst. Prisen er 200 kroner. Der kan søges tilskud ved henvendelse til præstegården. Tilmeld børnene nu ved at ringe til Nykøbing tel. 53 85 07 39. Børnene ønskes rigtig god ferie!
Konfirmandsundervisning:
Tirsdag den 7. august kl. 16.00 fortsætter konfirmandundervisningen. Forældrene bedes huske, at den bedste forberedelse til modtagelse af firmelsessakramentet er deltagelsen i søndagens gudstjeneste.

Biskop Hans Martensen meddeler firmelsen søndag den 16. september under højmassen.

Blomster til kirken:
Det er ingen hemmelighed, at vor kirke året rundt er smukt pyntet med blomster. Det glæder de mange kirkegængere sig over. Vær med til at pynte kirken og læg et bidrag i kirkebøssen: Blomster til kirken. Tak!
Søndagens kollekter:
Meget guld er der nok ikke i de nye 10-kroner og 20-kroner mønter. Men de ser unægteligt smukke ud og er til gavn for menigheden, når der ligger mange af dem i søndagens kollektkurve. Det har kirkegængerne ganske bestemt opdaget, for det er dem, som med et glad hjerte lægger »guldmønterne« i kurven. Derfor skal der lyde en ekstra tak til alle, som har bidraget til, at kollekterne i den senere tid er væsentlig højere end for et år siden. Den ros skal menigheden have: Nakskov er ved at blive en gavmild menighed. Tak.

Hellig Kors Kirke

Bispegade 12
4800 Nykøbing F.
Tlf. 54 85 07 39
Weekendens gudstjenester:
Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 19.00. Søndag kl. 10.00

Juli
Søndag d. 1.: Peter og Pauls fest. Kl. 10.00 højmesse.
Fredag d. 6.: 1. fredag i måneden. Kl. 18.30 Messe + tilbedelse.
Lørdag d. 7.: Kl. 19.00. Tysk messe.
Fredag d. 13.: Menighedens og turisternes havefest.
Kl. 18.00 messe. Herfter fest i haven for såvel børn som voksne.

Mandag d. 30.: Urneborglejren starter. Det er en lejr for børn i 6-12 års alderen fra hele Lolland-Falster. Lejren varer til den 4. august.

August
Hver lørdag kl. 19.00. Tysk messe.
Fredag d. 3.: 1. fredag i måneden. Kl. 18.30. Messe + tilbedelse.
Fredag d. 10.: Kl. 18.30. Messe med barnedåb.
Søndag d. 19.: Festen for Jomfru Marias optagelse i himlen. Kl. 10.00 højmesse.
Fredag d. 24. - Søndag d. 26.: Ungdomsweekend i Maribo. Tilmelding senest den 13. august.

9 Sydøstsjælland

Skt. Hans Kirke, Køge
Sognepræst: Anton Dekkers S.J.
Bjerggade 10, 4600 Køge.
Tlf. 53 65 06 51.
Der er højmesse hver søndag kl. 10.
Hverdagsmesse: onsdag kl. 10.

Juli
Søndag d. 1.: Peter og Pauls Fest, højmesse kl. 10. Kl. 16 messe på polsk (p. J. Dudek).
Søndag d. 8.: Højmesse kl. 10 (p. Ch. Edwards). Efter messen er der kirkekaffe.
Søndagene 15. og 22. juli celebreres højmassen af p. A. Papuga.

August
Søndag d. 5. er der igen - foruden højmassen - messe på polsk kl. 16.
Søndag d. 12. er der kirkekaffe efter højmassen.
Søndag d. 26. er der udflugt til Skovbækgaard efter højmassen.
Under p. Dekkers fravær 7.-26. juli kan der i påkommende tilfælde ringes til Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade, Kbhvn. V, tlf. 31 24 65 80 eller 31 21 85 88.

Vor Frue Kirke, Næstved
Præstøvej 29, 4700 Næstved.
tlf. 53 72 09 85.
Sognepræst: Pater Julian Bodnar. Træffes bedst tir., fre. og lørd. mellem kl. 11-12.
Faste gudstjenester: Søndage kl. 8.00 messe på Maria-Elisabeths Hj.
Kl. 10.00: Højmesse i Vor Frue Kirke.

Juli
Fredag d. 6. kl. 19.00: Messe på Maria-Elisabeths Hjem.
Søndag d. 15.: Den Hellige Forløseres Fest. Redemptoristernes navnefest. Kl. 10.00: Højmesse. Kl. 11.00: Polsk messe.

Helligåndskirken, Vordingborg
Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg.
Præsten træffes: Marienbergvej 9 st. th. Tlf. 53 77 39 27, on., to., søn., ellers i Næstved. Tlf. 53 72 09 85.
Hver søndag kl. 10.00: Messe.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted
Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.
Tlf. 53 61 03 92.
Sognepræst Hans Esmark.
Tlf. 42 26 14 04.
Sankt Josef Søstrene.
Tlf. 53 61 73 71.

Juli og august
Alle søndage: Messe med p. Gregoire kl. 10.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Søndagsmesse: Kl. 15.00 - med efterfølgende kirkekaffe. (Ingen messe søndag d. 8. juli).

Søndagene den 1. og 29. juli samt 26. august fejres messen delvis på latin.

Søndag den 1. juli fejres festen for apostlene Sankt Peter og Sankt Paul.

Kl. 15.00 højtidelig messe, delvis på latin.

Søndag den 8. juli er der ingen messe i Kalundborg, idet sognepræsten dén søndag eftermiddag leder de sjællandske menigheders valfart til Sankt Knud Lavard i Ringsted/Haraldsted.

Kalundborg menighed opfordres til at deltage. Vi mødes i Skt. Bendts Kirke på torvet i Ringsted kl. 13.20. Se andetsteds i dette nr. af k.o.

Søndag den 19. august fejres jomfru Marias optagelse i himlen.

Kl. 15.00 højtidelig messe.

søndag den 9. september, anden september-søndag, hvor vi fejrer vor kirkes og menigheds titularfest, celebrerer biskoppen festmessen og meddeler firmelsens sakramente til menighedens unge.

Som forberedelse til denne firmelse bedes firmanderne møde op til undervisning hos sognepræsten. Denne undervisning ville finde sted i det lille menighedslokale søndagene den 12., 19. og 26. august samt den 2. september fra kl. 13.45 til umiddelbart før messen. Reservér allerede nu disse søndag eftermiddage.

Torsdagene den 5. juli og 2. august afholdes kl. 19.15 en ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion. Efter kommunionuddelingen udstilles det hellige sakramente til tilbedelse indtil kl. 20.

Lørdag den 30. juni fejres festen for apostlene Sankt Peter og Sankt Paul.

Kl. 15.30 højtidelig messe.

Søndag den 8. juli: Om eftermiddagen afholdes de sjællandske katolikkers valfart til Sankt Knud Lavard i Ringsted/Haraldsted, - under sognepræstens ledelse. Holbæk menighed opfordres til at deltage i valfarten, som indledes i Sankt Bendts Kirke (på torvet) i Ringsted kl. 13.20. Se orientering om valfarten andetsteds i dette nr. af k.o.

Lørdag den 18. august fejres festen for jomfru Marias optagelse i himlen.

Kl. 15.30 højtidelig messe.

NB: Under festmessen på Kristi Legems og Blods fest lørdag den 16. juni, modtog Preben og Marianne Lunds ældste datter Hanna (Holbæk) den første hellige kommunion. Vi ønsker hjertelig til lykke!

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde
Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
Tlf. 42 35 09 65,
bedst mellem kl. 9 og 10.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 42 26 78 65.

Skt. Pauls Kirke
Køgevej 162, 2630 Tåstrup.
Sognepræst: Frank Jobst, OMI.
Tlf. 42 99 07 28.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Skt. Hans Kirke
Marievej 6, 2970 Hørsholm.
Sognepræst: Jac. Muiser.
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
Tlf. 42 81 27 96, kl. 9-10.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg
Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde
Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
Tlf. 42 35 09 65,
bedst mellem kl. 9 og 10.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 42 26 78 65.

Skt. Pauls Kirke
Køgevej 162, 2630 Tåstrup.
Sognepræst: Frank Jobst, OMI.
Tlf. 42 99 07 28.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Skt. Hans Kirke
Marievej 6, 2970 Hørsholm.
Sognepræst: Jac. Muiser.
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
Tlf. 42 81 27 96, kl. 9-10.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg
Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde
Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
Tlf. 42 35 09 65,
bedst mellem kl. 9 og 10.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 42 26 78 65.

Skt. Pauls Kirke
Køgevej 162, 2630 Tåstrup.
Sognepræst: Frank Jobst, OMI.
Tlf. 42 99 07 28.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Skt. Hans Kirke
Marievej 6, 2970 Hørsholm.
Sognepræst: Jac. Muiser.
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
Tlf. 42 81 27 96, kl. 9-10.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg
Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde
Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
Tlf. 42 35 09 65,
bedst mellem kl. 9 og 10.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 42 26 78 65.

Skt. Pauls Kirke
Køgevej 162, 2630 Tåstrup.
Sognepræst: Frank Jobst, OMI.
Tlf. 42 99 07 28.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Skt. Hans Kirke
Marievej 6, 2970 Hørsholm.
Sognepræst: Jac. Muiser.
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
Tlf. 42 81 27 96, kl. 9-10.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg
Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Johannes og Christina Novals nyfødte datter.

Mandag den 6. august: Festen for Kristi forklarelse på Taborbjergget.

Kl. 17.15 messe. Kl. 18 udstilles det hellige sakramente til tilbedelse indtil kl. 19.

Bøn for præste- og ordenskald.

Søndag den 19. august fejres festen for jomfru Marias optagelse i himlen.

Kl. 10.00 højtidelig messe.

11 Midtsjælland

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Skt. Hans Kirke
Marievej 6, 2970 Hørsholm.
Sognepræst: Jac. Muiser.
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
Tlf. 42 81 27 96, kl. 9-10.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg
Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde
Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
Tlf. 42 35 09 65,
bedst mellem kl. 9 og 10.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 42 26 78 65.

Skt. Pauls Kirke
Køgevej 162, 2630 Tåstrup.
Sognepræst: Frank Jobst, OMI.
Tlf. 42 99 07 28.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Skt. Hans Kirke
Marievej 6, 2970 Hørsholm.
Sognepræst: Jac. Muiser.
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
Tlf. 42 81 27 96, kl. 9-10.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg
Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde
Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
Tlf. 42 35 09 65,
bedst mellem kl. 9 og 10.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 42 26 78 65.

Skt. Pauls Kirke
Køgevej 162, 2630 Tåstrup.
Sognepræst: Frank Jobst, OMI.
Tlf. 42 99 07 28.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Skt. Hans Kirke
Marievej 6, 2970 Hørsholm.
Sognepræst: Jac. Muiser.
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
Tlf. 42 81 27 96, kl. 9-10.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg
Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde
Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
Tlf. 42 35 09 65,
bedst mellem kl. 9 og 10.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 42 26 78 65.

Skt. Pauls Kirke
Køgevej 162, 2630 Tåstrup.
Sognepræst: Frank Jobst, OMI.
Tlf. 42 99 07 28.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Skt. Hans Kirke
Marievej 6, 2970 Hørsholm.
Sognepræst: Jac. Muiser.
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
Tlf. 42 81 27 96, kl. 9-10.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg
Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde
Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
Tlf. 42 35 09 65,
bedst mellem kl. 9 og 10.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 42 26 78 65.

Skt. Pauls Kirke
Køgevej 162, 2630 Tåstrup.
Sognepræst: Frank Jobst, OMI.
Tlf. 42 99 07 28.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Skt. Hans Kirke
Marievej 6, 2970 Hørsholm.
Sognepræst: Jac. Muiser.
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
Tlf. 42 81 27 96, kl. 9-10.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg
Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde
Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
Tlf. 42 35 09 65,
bedst mellem kl. 9 og 10.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 42 26 78 65.

Skt. Pauls Kirke
Køgevej 162, 2630 Tåstrup.
Sognepræst: Frank Jobst, OMI.
Tlf. 42 99 07 28.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Skt. Hans Kirke
Marievej 6, 2970 Hørsholm.
Sognepræst: Jac. Muiser.
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
Tlf. 42 81 27 96, kl. 9-10.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg
Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde
Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
Tlf. 42 35 09 65,
bedst mellem kl. 9 og 10.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 42 26 78 65.

Skt. Pauls Kirke
Køgevej 162, 2630 Tåstrup.
Sognepræst: Frank Jobst, OMI.
Tlf. 42 99 07 28.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Skt. Pauls Kirke
Køgevej 162, 2630 Tåstrup.
Sognepræst: Frank Jobst, OMI.
Tlf. 42 99 07 28.

Messtider juli:
P.g.a. sognepræstens ferie i juli er der kun én messe om søndagen og ingen hverdagsmesser i juli.

Søndag: Højmesse kl. 10.00.

Messtider august:
Søndag den 5.: Kun messe kl. 10.00.

Hverdagsmesser: Tirsdag den 7. kl. 19.30 messe i smedjen hos søstrene og herefter fra uge 33 normale messtider onsd. kl. 19 og torsdag kl. 16 og søndag kl. 8.30 og 10 og tirsdag kl. 19.30 i smedjen.

Kirkekaffe: Hver søndag efter højmessens.

Børnenes religionsundervisning: Begynder igen i september med en weekend for børn fra 1.-6. klasse den 7.-9.9. De mindre børn begynder søndag den 16.9. Yderligere oplysninger ved henvendelse til sr. Erika.

Spejderne: Sommerlejr ved Gedser og derefter ferie til ca. 1.9.

KUK: Lourdes-valfart 24.-31. juli. Sommerferie til 19. august, hvor der er fotografering.

24.-26.8.: KUK Øst-weekend i Maribo.

Kolping: Ferie til 1. september.

Den Hellige Families Kirke
Bistrup Byvej 4, Birkerød.
Sognepræst Jacob Muiser.
Tlf. 42 81 27 96 helst mellem kl. 9-10.
Søndagsmesserne: Kl. 8 og kl. 10.
Tirsdag messe kl. 10.
Fredag aftenmesse kl. 19.30.

Skriftemål:
Lejlighed til at skrifte i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.

Tilbedelse af Alterets Hl. Sakramente efter aftenmessen kl. 19.30 på Nordvanggård den første fredag i måneden.

August
Onsdag d. 8.: Ældreklubben har sin årlige udflugt til Eremitagen og Mikkelpark. Afg. kl. 13.30 fra Nordvanggaard. Tilmelding!

Torsdag d. 23.: Kateketmøde på Nordvanggaard kl. 16.

Fredag d. 24.: Liturgimøde kl. 16.

Firmelseltrosbekræftelse
Festen fejres for både Hørsholm og Birkerød sogn i Birkerød sandsynligvis søndag d. 17. marts. Konfirmanderne, fyldt 14 år, helst ældre, bedes tilmelde sig inden september.

Konfirmandundervisningen begynder torsdag d. 7. sept. 1990 kl. 16 på Nordvanggaard, Birkerød.

Religionsundervisningen for børnene begynder igen også torsdag d. 7. sept. på Nordvanggaard kl. 16.

Rigtig god sommer! Jacob Muiser

Vor Frue Kloster, Åsebakken
Høsterkøbvej 3, 3460 Birkerød.
Benediktinerindekloster, tlf. 42 81 06 98.
Søn- og helligdage: Terts og højmesse kl. 8.20.
Hverdage: Terts og højmesse kl. 7.50.

Skt. Vincents Kirke, Helsingør
Nygade 8B. Tlf. 49 21 05 71.
Sognepræst Hans Esmark,
Møllestræde 10B, 3400 Hillerød.
Tlf. 42 26 14 04.

Diakon Ole Lundsteen, Nygade 8B, Helsingør. Tlf. 49 21 05 71.
Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 49 21 75 47.

Søndag d. 1.: Peter og Poul fejres i messen kl. 9.

Tirsdag d. 3.: Kommunionsgudstjeneste hos søstrene på Møllebakken kl. 14.30.

Lørdag d. 7.: Søndagsmesse i Gilleleje Kirke (dansk/tysk) kl. 19.

Søndag d. 15.: Messe kl. 11.

Lørdag d. 21.: Søndagsmesse i Asserbo kl. 17. Søndagsmesse i Gilleleje Kirke kl. 19.

Søndag d. 22.: Messe kl. 9.

Tirsdag d. 24.: Messe kl. 18.

Onsdag d. 25.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 26.: Messe kl. 17.

Fredag d. 27.: Messe kl. 8.30.

Lørdag d. 28.: Søndagsmesse i Asserbo kl. 17. Søndagsmesse i Gilleleje Kirke kl. 19.

Søndag d. 29.: Latinsk Messe kl. 11.

Tirsdag d. 31.: Messe kl. 18.

Søndag d. 8.: 14. alm. søndag fejres kl. 11.
Tirsdag d. 10.: Pensionist-træf hos søstrene kl. 14.30 med messe og hyggeligt samvær.
Lørdag d. 14.: Søndagsmesse i Gilleleje Kirke (dansk/tysk) kl. 19.
Søndag d. 15.: 15. alm. søndag fejres kl. 9.
Tirsdag d. 17.: Messen bortfalder.
Lørdag d. 21.: Søndagsmesse i Gilleleje Kirke (dansk/tysk) kl. 19.
Søndag d. 22.: 16. alm. søndag fejres kl. 11.
Tirsdag d. 24.: Messe hos søstrene kl. 14.30.
Lørdag d. 28.: Søndagsmesse i Gilleleje Kirke kl. 19.
Søndag d. 29.: 17. alm. søndag. Latinsk messe kl. 9.
Tirsdag d. 31.: Messe hos søstrene kl. 14.30.

August

Lørdag d. 4.: Søndagsmesse i Gilleleje Kirke kl. 19. Sidste gang i denne sommer.
Søndag d. 5.: 18. alm. søndag fejres kl. 11.
Tirsdag d. 7.: Kommunionsgudstjeneste hos søstrene kl. 14.30.
Søndag d. 12.: 19. alm. søndag fejres kl. 9.
Tirsdag d. 14.: Pensionist-træf hos søstrene kl. 14.30 med kommunionsgudstjeneste og hyggeligt samvær.
Søndag d. 19.: Jomfru Marias optagelse i Himlen fejres kl. 11.
Tirsdag d. 21.: Kommunionsgudstjeneste hos søstrene kl. 14.30.
Søndag d. 26.: 21. alm. søndag fejres med latinsk messe kl. 9.
Tirsdag d. 28.: Kommunionsgudstjeneste hos søstrene kl. 14.30.

13 Hovedstads-område NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj
 Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj. Tlf. 31 28 17 00.
Sognepræst: Pater Knud Aage Nielsen S.J. Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag kl. 10.30-11.30 på sognekontoret. Øvrige dage kl. 10-12 på tlf. 31 71 79 66.
Menighedsrådsformand: Henning Heine-meier, Markskellet 5, 2720 Vanløse. Tlf. 31 74 13 05.
Sædvanlige messetider: Søndag kl. 10.30. Tirsdag kl. 10.00. Derefter samvær i præstegården. Onsdag og fredag kl. 19.00.

Juli

Søndag d. 1.: Peter og Paul, der er messe kl. 10.30.
Fredag d. 6.: Der er tilbedelse før messen kl. 19.00.

August

Fredag d. 3.: Der er tilbedelse før messen kl. 19.00.
Mandag d. 13.: Sommermarkedsmøde kl. 19.30 i menighedssalen. Hvem laver hvad til sommermarked.
Lørdag d. 18.: Menighedsrådsmøde. Kl. 10.00 drøftelse af det kommende år.
Tirsdag den 28.: Sognepræstens 25 års jubilæum. Der er festmesse kl. 10.00 med efterfølgende reception. Alle indbydes på det hjerteligste.

Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev
 Tlf. 42 94 76 94

Sognepræst: Lon Konold O.M.I.
Messetider:
Lørdag kl. 17.00.
Søndag kl. 9.30, kl. 11.00 (engelsk).
Hverdage:
Tirsdag kl. 9.30 (engelsk).
Fredag kl. 19.30.
Tilbedelse: Tirsdag kl. 19.30-20.30.
Lejlighed til skriftemål fra kl. 19.
Ungdomsklubber:
Maxi-KUK: Hver torsdag kl. 19.00.
Mini-KUK: Spørg May Weber Nielsen. Tlf. 42 94 93 31.
Trosælæredage:
Lørdag 25. august kl. 14.45.
Lørdag 29. september kl. 14.45.
Lørdag 27. oktober kl. 14.45.
Lørdag 24. november kl. 14.45.
Torsdag 6. december kl. 19.00.

Juli

Messe onsdage kl. 9.30.

August

NB! Messe onsdage kl. 19.30.
Lørdag d. 25.: Trosælæredag kl. 14.45.

14 Hovedstads-område NØ

Skt. Andreas Kirke, Ordrup
 Sognepræst Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst 9-10), undtagen mandag.
Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst 8-9).
Sognekantor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 30 39 tirsdag-fredag kl. 9-12.
Messetider:
 Søndagene i juli og d. 5. og d. 12. august kun én messe: Kl. 10.30.
Hverdage: I juli og til og med d. 11. august: Mandag-fredag kl. 8.00. Lørdag kl. 11.30. Fra d. 13. august: Mandag-torsdag kl. 8.00.
Fredag: Kl. 16.00: Udstilling af sakramentet til tilbedelse. Kort andagt. Messe kl. 17.00. **Lørdag:** Messe kl. 11.30.
 I sognepræstens ferie fra den 26. juni til og med den 6. juli bortfalder alle hverdagsmesser - også messen om lørdagen.

August

Tirsdag d. 14.: Kl. 15.00 Rosenkransbøn hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45. Tilmelding på tlf. 31 63 63 82.
Fredag d. 17.: Tilbedelsen af sakramentet om eftermiddagen genoptages. Se under messetider.
Søndag d. 19.: Festen for Jomfru Marias optagelse i Himlen.
Søndag d. 26.: Loppemarked til fordel for reparation af kirkens orgel. Loppemarkedet er åbent fra kl. 11.30-kl. 17.00.

Johanneskirken, Søborg

Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg.
 Sognepræst Knud Aage Nielsen, S.J. Bopæl: Jens Jessensvej 5, 2000 F. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Andre hverdage kl. 10-12 på tlf. 31 71 79 66.
 Menighedsrådsformand Ove Leerbeck. Bopæl: Salamandervej 24, 2800 Bagsværd. Tlf. 42 98 23 84.
 Hver søndag kl. 10 højmesse.

Tirsdag d. 28. august: Sognepræstens 25 års jubilæum. Der er festmesse i Skt. Antoni Kirke kl. 10 med efterfølgende reception.

15 Hovedstads-område V

Jesu Hjerter Kirke
 Stenosgade 4A, 1616 København V.
 Sognepræst: Gerhard Sanders S.J.
 Andenpræst: Niels Kiær S.J.
 Tlf. 31 24 65 80 (kontor) og 31 21 85 88.
Messetider:
Mandag-fredag: 8.15 og 17.
Lørdag kl. 8.15. Kl. 18: Italiensk messe.
Søndag kl. 10: Latinsk højmesse.
 Kl. 11.30: Dansk højmesse. Kl. 20: Aftenmesse.
 Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.

Fredag d. 6. juli og 3. august: Jesu Hjerter Fredag. Kl. 16: Tilbedelse af sakramentet. Kl. 16.45: Sakramental velsignelse. Kl. 17: Jesu Hjerter Messe.
Mandag d. 13. august: Kl. 19.30 menighedsrådsmøde.
Onsdag d. 22. august: Kl. 19.30 liturgisk arbejds-kreds.
 Ingen familiemesser i juli og august.
 Mariakongregationen og De Ældres Klub og Ungdomsklubben holder ferie indtil september. Har De sørget for ferielitteraturen? F.eks. en god bog fra Niels Steensens Bibliotek, Stenosgade 9, som holder åbent også om søndagen kl. 11-13. (Ellers ti. og to. kl. 17-19. Ons. og fr. 10-14).

Skt. Nikolai Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.
 Tlf. 31 78 27 90.
 Sognepræst Charles Edwards, S.J., Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg.
 Kan bedst kontaktes om formiddagen på Skt. Mariæ Kirkes telefon, 31 71 53 35, helst mellem kl. 10-11, mandag undtaget.
 Faste messetider: Lørdag kl. 17.00 og søndag kl. 9.35.
 Der er messe om lø. d. 7., 14. og 21. juli, kl. 17.00, men ikke d. 28. juli, og ikke i august måned.
 Præsten er bortrejst fra ma. d. 23. juli-lø. d. 25. august. I denne periode bortfalder lørdagsmesserne.
 I tilfælde af alvorlig sygdom eller begravelse, kan man ringe til pastor Jørgen Erichsen (Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup) på tlf. 31 61 19 19, bedst mellem kl. 9-10.
 Kontorets arbejde (attester o.s.v.) overtages i en vis grad af Skt. Mariæ kirkes kontor. Adresse: Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg, tlf. 31 71 53 35. Der er normalt nogen på kontoret om ti., to. og lø. mellem kl. 9-11.
 Der er ikke nogen kirkekafe i juli måned, men der er kirkekafe efter messen sø. d. 12. august.
 Ons. 29. august holder vi menighedens sommerfest, kl. 18.30. Før festen begynder er der en messe i kirken, kl. 18.00.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 København F.
 Tlf. 31 71 53 35.
 Sognepræst Charles Edwards S.J. træffes bedst på tlf. 31 71 53 35 kl. 10-11, mandag undtaget.
 Pater Laurence A. Dorn; S.J., samme adresse, men tlf. 31 71 33 92.
 Ungdomspræst Jesper Fich, Marielystvej 16, 2000 Frederiksberg. Tlf. 31 71 34 45.
Messetider:
 Søndage kl. 8 og 11 (højmesse). Alle hverdage messe kl. 6.45. Ti. og to. kl. 9.30. On. kl. 19.30. Fre. kl. 8.
 Sognepræsten er bortrejst fra ma. 23.

juli-lø. 25. august. Der er normalt nogen på kirkens kontor ti., to. og lø. kl. 9-11, på tlf. 31 71 53 35.
 I tilfælde af alvorlig sygdom eller begravelse kan man ringe til pater Laurence Dorn på tlf. 31 71 33 92. (Han træffes bedst kl. 11-12 og 18-19 mandag undtaget).

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N.
 Sognepræst: Jac. Adams, Redemptorist. (Weimargade 7, 2300 København S. Tlf. 32 97 37 43).
 Træffes på kirkens kontor hverdage 9.30-11.00 mandag og lørdag undt., og ca. ½ time efter alle mine messer. Evt. efter aftale, tlf. 31 35 68 25.
 Pastoralassistent Sr. Gisela Heitz C.S.J., Skt. Hansgade 28, 2200 Kbh. N. Tlf. 31 35 86 92, kontor 31 35 68 25.
 Træffes hverdage undt. mandag kl. 9.30-11.00.
Søndage: Højmesse kl. 10, fransk messe kl. 11.30, engelsk messe kl. 18.
Hverdage: Tirsdag, torsdag, fredag messe eller ordets gudstjeneste kl. 11.
 Onsdag engelsk messe kl. 17.
 Hver lørdag messe kl. 17 (gælder som søndagsmesse).

Juli

Søndag d. 1.: Festen for apostlene Peter og Paul. Festlig højmesse kl. 10.
Mandag d. 9.: Den hellige Villehad. Kirkens værnehelgen og martyr.
 Der er ingen fransk messe i juli måned.
 Sognepræsten er bortrejst til og med 10/7.
August:
Søndag d. 19.: Jomfru Marias optagelse i himlen. Festmesse kl. 10.
 Ingen messe hos Skt. Josephsøstrene i juli og august. Første gang efter ferien onsdag d. 5. september.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K.
 Sognepræst Dietrich Timmermann. Tlf. 33 13 37 62.
 Præsternes træffetid: Ti.-fr. 11-12. Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.
Søndag kl. 8: Reciteret messe.
 Kl. 10: Højmesse.
Hverdage: Alle dage messe kl. 8.00. Tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30.
 Lørdag kl. 17.00: Messe med prædiken (gælder som søndagsmesse).

Juli

Alle hverdage er der messe kl. 8.00.
 Tirsdag og torsdag messe kl. 16.30.
 Hver lørdag kl. 17.00 reciteret messe.
 Alle søndage kl. 8.00 reciteret messe.
 Kl. 10.00 højmesse.
 Fredag d. 6. kl. 16.30 Jesu Hjerter messe, derefter tilbedelse til kl. 18.00.

August

Fredag d. 3. kl. 16.30: Jesu Hjerter messe, derefter tilbedelse til kl. 18.00.
Lørdag d. 4. kl. 17.00: Aftenmesse.
Søndag d. 5. kl. 8.00: Reciteret messe. Kl. 10.00 højmesse, gregoriansk sang.
Søndag d. 12. kl. 10.00: Familiemesse, kirkekafe.

Søndag d. 19.: Festen for Jomfru Marias optagelse i Himlen, kl. 10.00 højmesse, gregoriansk sang.
Søndag d. 26. kl. 10.00: Højmesse.
 I år afholdes *mini-markedet* søndag den 9. september. Gaver til boderne, effekter til loppetov og bog-antikvariat modtages gerne. Henvendelse til kirkens kontor, tlf. 33 13 37 62.
Undervisning til forberedelse til den 1. hellige kommunion i 1991 og firmelsen til pinse 1991 starter i august. Børnene og de unge bedes meldt til ved skolens start i august.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager
 Hans Bogbinders Allé, 2300 Kbh. S.
 Sognepræst: p. Leo Drzel, C.SsR.
 Andenpræst: p. A. Jestl, C.SsR.
 Tlf. 31 58 41 02. Kontortid: Tirsdag og fredag 11-12, onsdag og torsdag 18-19.
 Udenfor kontortid, tlf. 31 58 21 02.
Faste messetider:
Lørdag kl. 17: Engelsk messe.
Søndag kl. 8.30: Reciteret messe. Kl. 10: Højmesse. Kl. 12: Polsk messe. Kl. 17: Engelsk messe.
Hverdage kl. 8: Messe.
Torsdage kl. 19: Messe med novene.
Første fredag kl. 19: Jesu Hjerter messe.
Skt. Annæ Hjem: Søndag kl. 10.30.
Hverdage: Kl. 9.

Juli
Søndag d. 1.: Festen for Peter og Paul.
Fredag d. 6.: Ingen Jesu Hjerter-messe.
Søndag d. 15.: Den hellige Forlørsers fest. Redemptoristernes titularfest.
Søndag d. 29.: Den hl. Annas fest, vor kirkes værnehelgen.

August
Fredag d. 3.: Ingen Jesu Hjerter-messe.
Søndag d. 19.: Marias optagelse.
Torsdag d. 23.: Menighedsrådsmøde.

Skt. Hyacinthus Kirke
 Østergade 59, 3700 Rønne.
 Tlf. 53 95 08 14.
 Svares ikke, ring: 53 95 08 55.
 Sognepræst: D. Timmermann.
 Tlf. 33 13 37 62.
 Menighedsrådsformand: Renate Gulstad-Kuhnen. Tlf. 53 95 43 69.
 Pastoralassistent: Sr. Hermengild Gerick. Tlf. 53 95 08 55.
Søndage i juli:
 Højmesse kl. 9.00.
Søndage i august:
 Højmesse kl. 11.00.
Søndag d. 19. august fejres jomfru Marias optagelse i himlen.

Rosenkranskirken
 Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby.
 Sognepræst: D. Timmermann.
 Tlf. 33 13 37 62.
 Menighedsrådsformand: Erik Frandsen.
 Kannikeengen 24, 3720 Åkirkeby.
 Tlf. 53 97 42 95.
Søndage i juli:
 Højmesse kl. 11.00.
 I juli måned er der hver lørdag en tysk aftenmesse kl. 17.00.
Søndage i august:
 Højmesse kl. 9.00.
 I august måned er der hver lørdag en tysk aftenmesse kl. 17.00.
Søndag d. 19. august fejres jomfru Marias optagelse i himlen.

19 Grønland

Nuuk/Godthåb
Krist Konge Kirke
 Sognepræst: Urban Figge, OMI.
 Box 51.
 3900 Nuuk/Godthåb.
 Tlf. 009 299 2 12 75.
Søndagsmesser: Kl. 11.00.
Hverdage: Mandag, tirsdag, onsdag kl. 16.45. Torsdag: Tilbedelse kl. 18.30-19.30. Messe kl. 19.30. Fredag: Kl. 17.15 hos Jesu Små Søstre. Lørdag: Kl. 11.00.
Religionsundervisning: Fredag kl. 13.30.
Kirkekaffe: Efter søndags- og torsdagsmessen.
 Andre sammenkomster eller fester meddeles ved kirkekaffe og/eller telefonisk.

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde
 Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2, 1620 Kbh. V. Tlf.: 31 24 26 30.
 Hl. Messe jeden 1. og 3. Sonntag im Monat um 10 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, København. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-speaking ministry
 Fr. Carroll Parker, OMI, Chaplain to the English-speaking Catholic Community. Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 42 94 76 78.

Other churches with Mass in English:
 Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N and Skt. Annæ Kirke (Skt. A), Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S.

Eucharistic celebrations in English:
 Saturday: Skt. A: 5 p.m.
 Sunday: VFK: at 11 a.m. Skt. A: at 5 p.m. SAK: at 6 p.m.
 Tuesday: VFK at 9:30 a.m.
 Wednesday: at 5 p.m. SAK
 Friday: VFK at 7:30 p.m.

Misa en español
 Iglesia de san Augustin, Jagtvej 183. Todos los domingos. Juni-aug. kl. 18. Sept.-maj kl. 12.
 P. Tomás Tirapu Beortegui C.SsR.
 Tlf. 31 58 21 02.

Communauté de Langue Française
 Prêtre: Etienne Calvet 31 62 36 28.
 Copenhagen: tous les dimanches (sauf 1.07-15.08) messe à 11 h 30 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, København N.

Missione cattolica italiana
 Lorenzo Del Zanna, S.J., Stenosgade 4A, 1616 København V.
 Ufficio e biblioteca italiana: Stenosgade 5, 1616 København V. Tlf. 31 31 78 22.
 Messa ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V. Segretariato Sociale ACLI, Bredgade 67 st., 1260 København K. Tlf. 33 32 10 49. Sig. Tullio Piras.
 Ogni Lunedì e giovedì dalle ore 9,30 alle 13,30.

Kroatisk messe
 2. og 4. søndag i Jesu Hjerter Kirke kl. 14.
Helsingør: 1. og 3. søndag. 1. søndag kl. 12. 3. søndag kl. 17.

Msze święte w języku polskim
 Ks. Władysław Zdunek C.S.S.R.
 Kościół św. Anny, Amager

Hans Bogbinders Alle 2
 2300 København S, tlf. 31 58 21 02
 Msza św.: Każda niedziela i święto o godz. 12.00 w kościele św. Anny Spowiadanie: w każdą niedzielę od godz. 11,30 do 11,55.

Skt. Therese Kirke
 Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
 Giro 4 08 38 30.
Sognepræst: Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst kl. 9-10) undtagen mandag. (Mellem kl. 13 og 15 kun i nødstilfælde).
 Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas Kirkes kontor, Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Kontorets telefon:

Ungarsk messe
 Magyar mise v. P. Kálmán Horváth s.j.
 Stenosgade 4 a - 1616 København V.
 Tlf.: 31 21 85 88.
 Messe med efterfølgende samvær hver 2. søndag i måneden. I juni d. 10.

31 64 30 39 mandag til fredag kl. 9-12.
 Onsdag lukket.
Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. tlf. 31 61 19 19 (bedst kl. 8-9).
 I juli måned til og med 12. august kun messe kl. 9. Fra og med 19. august højmesse kl. 9 og rec. messe kl. 11.
 Sognepræsten er bortrejst til og med 7. juli.

Læserne skriver

Ignatius-retræte på Klitborg

I anledning af jesuitterordenens 450 års jubilæum havde ordenen i Danmark ved annonce i »katolsk orientering« inviteret til ignatiansk retræte på Klitborg.
 En flok fulgte spændt opfordringen og tilbragte pinsen under pater Henri Leenders ledelse.

Sankt Ignatius har skrevet en instruktionsbog for ordenens retræter, der varer 30 dage, så meget kunne vi ikke nå på tre pinse-dage. Pater Leenders tog det, som handler om kirkens teologi om Faderen, Sønnen og Helligånden og om mariologien. Desuden talte pater August Ziggelaar om »Sentire cum Ecclesia« et begreb, som Sankt Ignatius er ophavsmand til.

Helligånden er relation af det, han hører og defineret ved Faderen og Sønnen. I Faderen er Helligånden skaberkraften og i Kristus er han handling, Helligånden er frugtbarhed og liv. Guds ånd svævede over vandene og skabte sønnens form, som

senere blev Jesus Kristus. Jomfru Maria er det egentlige menneske, og hun er den åbenhed, som vi alle skal have som kristne, vi er i Marias situation, sagde pater Leenders.

Som sagt, så er »sentire cum Ecclesia« et begreb, som Ignatius har skabt, d.v.s. 18 regler for katolsk sindelag, forklarede pater Ziggelaar. Regel nummer 1 handler om villighed til at adlyde kirken, og reg-

lerne 2 til 11 handler om at rose og forsvare, f.eks. skriftemålet, lange bønner, overholde messetidspunkterne, rose og forsvare ordenslivet og foresatte.

Vi ankom til et koldt hus, men varmen i radiatorerne og dagsrytmen med messe, foredrag og kirkens liturgi rystede os sammen. Og så skal fru Ella Jørgensen nævnes for det altid festligt anlagte spisebord.

Hans Thoms Clausen

Vincentgrupperne gav mere

Vincentgrupperne gav mere til projekter i udlandet end »katolsk orientering« oplyste i sidste nummer.

De rigtige beløb ser sådan ud:

Indien, p. Schlooz 27.000 kr. og Moder Teresa 6.000 kr.

Zaire, p. Ambe 35.000 kr. og Moder Laurs' Søsterorden 24.000 kr.

Haiti, p. Claessen 134.000 kr.

Brasilien, p. Figueroa 121.000 kr.

Peru, p. Tantholdt-Hansen 36.000 kr.

Guatemala, p. van Dongen 33.000 kr.

Etiopien, p. Vocking 42.000 kr.

Magleåskursus: Bibelstudie for alle

Giv dem selv mulighed for at møde andre troende mennesker om spændende emner. Behovet for at lære nyt og at udvikle sin tro er stort. Mange har tit efterlyst flere belærende kurser. Chansen er der nu. Vi tilbyder igen bibel-weekend.

Bibelkursus 14.-16. september 1990 på Magleås.

Skriv allerede nu datoerne i kalenderen.

Tema: »Var Farisæerne farisæiske?«

Kurset vil beskæftige sig med den historiske baggrund Jesus virkede ud fra. Hvilke grupper fandtes i Palæstina? Hvordan var den verden, som Jesus og kristendommen gik ud i? Hvad er den romerske politik? og storpolitik? o.m.a.

Kursusledelse: Pastor Bjørn Højbo, sr. Simone Springer O.S.B., gymnasielærer Niels Engelbrecht samt undertegnede.

Vil man allerede nu sikre sig plads, kan man ringe til centerleder Elin Udam på Magleås, tlf. 42 81 15 07.

Prisen for kurset er kr. 475.-. Har man brug for økonomisk støtte - spørg så først menighedsrådet. Ellers kan man ringe eller skrive til undertegnede. Ingen må blive hjemme af økonomiske grunde. Folk fra provinsen kan yderligere få hjælp til transportudgifter.

Jan Lange
 kursusassistent

Knud Lavard valfart til Ringsted og Haraldsted

Valfarten er flyttet til søndag den 8. juli

Tiden er atter inde, hvor der indbydes til den årlige valfart til Sjællands værnehelgen, Sankt Knud Lavard. Det er den ældste valfart i vort bispedømme, første gang gennemført i 1914 og regelmæssigt siden 1920. Således fejrer valfarten på en måde 70-års-jubilæum.

Valfartsdagen bliver søndag den 8. juli, idet den traditionelle første juli-søndag i år er »optaget« af festen for apostlene Sankt Peter og Sankt Paul.

Samlested i Ringsted

Søndag den 8. juli samles vi kl. 13.20 i den store Skt. Bendts Kirke på torvet i Ringsted. Det var i denne gamle benediktinerkirke, at Knud Lavard den 25. juni 1170 blev skrin-

lagt, umiddelbart efter sin helgenkåring. Efter salmesang og kort bøn hér, drager vi til den nærliggende katolske Sankt Knuds Kirke, hvor vi ved ankomsten kl. ca. 14 højtideligt fejrer valfartsmessen, valfartens højdepunkt. Straks efter messen fordeler vi os i privatbilerne og kører de 12 km til Haraldsted kirke, hvorfra vi i videre procession går den lille kilometer til kapel-ruinen. På dette sted led Knud Lavard martyrdøden den 7. januar 1131, og hér afslutter vi vor valfart med en andagt og velsignelse.

En halv dag

Som det fremgår af programmet, er Knud Lavard-valfarten et halvdagsarrangement. Vi hå-

ber, at vi derved kan lokke stadig flere fra hele Sjælland til at deltage. Det relativt sene begyndelsestidspunkt gør frokostpak-

Vietnamesisk martyrfest i Øm

Fra fredag den 17. til søndag den 19. august holder vietnameserne i Danmark deres årlige martyrfest i Øm med både biskop *Martensen* og generalvikar *Paul Marx* som deltagere.

Programmet begynder allerede fredag eftermiddag, hvor der foruden ug-

ker overflødige, men selvfølgelig bliver der sørget for en kop kaffe og et stykke kage ved valfartens slutning.

Katolikker fra hele Sjælland! Og osse gerne andre steder fra! Lad os mødes til Sankt Knud Lavard valfart søndag den 8. juli.

p. Stephen Holm

gudstjeneste med biskoppen som hovedcelebrant og prædikant. Programmet omfatter desuden forskellig underholdning samt nyvalg til bestyrelsen

af vietnamesernes for-

ening. Søndag afholdes messen kl. 10 ved generalvikaren, Paul Marx. Arrangementet slutter søndag 14.30.

Chilenske flygtninge hjælper fattige børn i deres hjemland

Chilenske flygtninge i Danmark har nu i en år-række hjulpet fattige og sultne børn i Linares i Chile ved hver måned at sende 2.500 kr. Det er hidtil sket uden hjælp fra danskere, men nu kniber det, hvor flere og flere chilenske flygtninge vender tilbage til deres hjemland. Gruppen »El Comedor« i Danmark har indtil nu sørget for, at fattige børn i Linares får mad på et spisested, som de sammen med biskop *Carlos*

Camus har oprettet for en del år siden.

Chilenerne opfordrer danskere til enten at støtte med et månedligt bidrag eller eventuelt deltage i deres månedlige sammenkomst hver sidste lørdag i måneden. Det foregår i *Chile Sport, Bymuren 17, Avedøre*. Man kan også henvende sig til *D. Manuel Lara, Bymuren 1 th, 2650 Hvidovre* for at høre nærmere. Emmaus Klunserne i Århus har hidtil sørget for en del forsendelser til Chile.

Liturgisk kalender

Juli

1. rød. Søndag. *Peter og Paul*, apostle (h). *Gl. Cr. Særl. pf.* 1. L.: Ap. G. 12,1-11; Sl. 34,2-3.4-5.6-7.8.9. (Omk.: Herren friede mig fra alle mine rædsler.) 2. L.: 2. Tim. 4,6-8.17-18. Ev.: Matt. 16,13-19.
Kollekt af Peterspenge.
2. grøn. Mandag i 13. alm. uge. (I Ps). L.: Am. 2,6-10.13-16. Ev.: Matt. 8,18-22.
3. rød. Tirsdag. *Thomas*, apostel (f). (I Ps). *Gl. Ap. pf.* L.: Ef. 2,19-22; Sl. 117,1.2. (Omk.: Gå ud i al verden og forkynd Evangeliet!) Ev.: Joh. 20,24-29.
4. grøn. Onsdag i 13. alm. uge. (I Ps). Eller *hvid. Elisabeth af Portugal*, (†1336). L.: Am. 5,14-15.21-24. Ev.: Matt. 8,28-34.
5. grøn. Torsdag i 13. alm. uge. (I Ps). Eller *hvid. Antonius Maria Zacharia*, præst, (†1539). L.: Am. 7,10-17. Ev.: Matt. 9,1-8.
6. grøn. Fredag i 13. alm. uge. (I Ps). Eller *rød. Maria Goretti*, jomfru og martyr, (†1902). L.: Am. 8,4-6.9-12. Ev.: Matt. 9,9-13.
(*Læsning ad libitum* (Maria Goretti): 1. Kor. 6,13c-15a. 17-20)
7. grøn. Lørdag i 13. alm. uge. (I Ps). Eller *hvid. Gudsmoders lørdagsmesse*. L.: Am. 9,11-15. Ev.: Matt. 9,14-17.
8. grøn. 14. alm. søndag. (II Ps). *Cl. Cr. Alm. S. pf.* 1. L.: Zak. 9,9-10; Sl. 145,1-2.8-9.10-11.13cd-14. (Omk.: Evigt og altid vil jeg love dit navn, min Gud, min kongel.) 2. L.: Rom. 8,9.11-13. Ev.: Matt. 11,25-30.
9. rød. Mandag i 14. alm. uge. (II Ps). *Villehad*, martyr, (†1572) (m). L.: Hos. 2,14-15b-16.19-20. Ev.: Matt. 9,18-26.
10. rød. Tirsdag. *Knud Konge*, martyr, kongeriet Danmarks værnehelgen (†1086). (f). (II Ps). *Gl. Mart. pf.* L.: 2. Krøn. 24,18-22 eller 2. Kor. 9,6-15; Sl. 31,3cd-4.6+8ab. 16bc-17. (Omk.: I dine hænder befaler jeg min ånd.) Ev.: Matt. 10,34-39.
For Færøerne og Grønland (m). L.: Hos. 8,4-7.11-13. Ev.: Matt. 9,32-38.
11. hvid. Onsdag. *Benådigt*, abbed, Europas værnehelgen (†547) (f) (II Ps). *Gl. Helg. pf.* L.: Ordspr. 2,1-9; Sl. 34,2-3.4-5.6-7.8-9.10-11. (Omk.: Jeg vil love Herren til hver en tid. Eller: Smag og se, at Herren er god.) Ev.: Matt. 19,27-29.
12. grøn. Torsdag i 14. alm. uge. (II Ps). Eller *hvid. Kjeld*, præst, (†1150). L.: Hos. 11,1-4.8c-9. Ev.: Matt. 10,7-15.
13. grøn. Fredag i 14. alm. uge. (II Ps). Eller *hvid. Henrik* (†1204). L.: Hos. 14,2-10. Ev.: Matt. 10,16-23.
14. grøn. Lørdag i 14. alm. uge. (II Ps). Eller *hvid. Kamillus af Lellis*, præst, (†1614). Eller *hvid. Gudsmoders lørdags messe*. L.: Ex. 6,1-8. Ev.: Matt. 10,24-33.
15. grøn. 15. alm. søndag. (III Ps). *Gl. Cr. Alm. S. sp.* 1.L.: Es. 55,10-11; Sl. 65,10abcd. 10e-11.12-13.14. (Omk.: Sæden faldt i god jord og bar frugt). 2. L.: Rom. 8,18-23.00. Ev.: Matt. 13,1 eller 13,1-9.

- Bonaventura, biskop og kirkelærer, (†1274) fejres ikke.*
16. grøn. Mandag i 15. alm. uge. (III Ps). Eller *hvid. Vor Frue af Karmel*. L.: Es. 1,10-17. Ev.: Matt. 10,34.11.1.
17. grøn. Tirsdag i 15. alm. uge. (III Ps). L.: Es. 7,1-9. Ev. Matt. 11,20-24.
18. grøn. onsdag i 15. alm. uge. (III Ps). L.: Es. 10,5-7.13-16. Ev.: Matt. 11,25-27.
19. grøn. Torsdag i 15. alm. uge. (III Ps). L. Es. 26,7-9.12.16-19. Ev.: Matt. 11,28-30.
20. hvid. Fredag i 15. alm. uge. (III Ps). *Tortak*, biskop (†1193) (m). L.: Es. 38,1-6.21-22.7-8. Ev.: Matt. 12,1-8.
21. grøn. Lørdag i 15. alm. uge. (III Ps). Eller *hvid. Laurentius af Brindisi*, præst og kirkelærer (†1619). Eller *hvid. Gudsmoders lørdagsmesse*. L.: Mika 2,1-5. Ev.: Matt. 12,14-21.
22. grøn. 16. alm. søndag. (IV Ps). *Gl. Cr. Alm. S. pf.* 1. L.: Visd. 12,13.16-19; Sl. 86,5-6.9-10.15-16a. (Omk.: Du, o Herre, er god og rund til at forlade (2. L.: Rom. 8,26-27. Ev.: Matt. 13,24-43 eller 13,24-30
Maria Magdalene fejres ikke.
23. hvid. Mandag i 16. alm. uge. (IV Ps). *Birgitta*, ordenssøster, (†1373) (m). L.: Mika 6,1-4.6-8. Ev. Matt. 12,38-42.
24. grøn. Tirsdag i 16. alm. uge. (IV Ps). L.: Mika 7,14-15.18-20. Ev.: Matt. 12,46-50.
25. rød. Onsdag. *Jacob*, apostel (f). (IV Ps). *Gl. Ap. pf.* L.: 2. Kor. 4,7-15; Sl. 126,1-2ab.2cd-3.4-5.6 (Omk.: De, som sår med gråd skal høste med frydesang.) Ev.: Matt. 20,20-28.
26. hvid. Torsdag i 16. alm. uge. (IV Ps). *De hellige Joakim og Anna*, Jomfru Marias forældre (m). L.: Jer. 2,1-3.7-8.12-13. Ev.: Matt. 13,10-17.
(*Læsning og evangelium ad libitum* (Joakim og Anna): Sir. 44,1.10-15 & Matt. 13,16-17.)
27. grøn. Fredag i 16. alm. uge. (IV Ps). L.: Jer. 3,14-17. Ev.: Matt. 13,18-23.
28. hvid. Lørdag i 16. alm. uge. (IV Ps). *Martha* (m). L.: Jer. 7,1-11. Ev.: Joh. 11,19-27 eller Luk. 10,38-42.
(*Læsning ad libitum* (Martha): 1. Joh. 4,7-16.)
29. grøn. 17. alm. søndag. (I Ps). *Gl. Cr. Alm. S. pf.* 1. L.: 1. Kong. 3,5.7-12; Sl. 119,57 + 72.76-77.127-128.129-130. (Omk.: Hvor elsker jeg dog din lov, Herre.) 2. L.: Rom. 8,28-30. Ev.: Matt. 13,44-52 eller 13,44-46.
Olaf, martyr, (†1030), fejres ikke i Danmark.
For Færøerne og Grønland (h). *Cl. Cr. Mart. pf.* 1. L.: Visd. 10,10-14; Sl. 31,2-3a.3bcd-4.6 + 8ab.16bc + 17. (Omk.: Fader! I dine hænder betror jeg min ånd.) 2. L.: Jak. 1,2-4. 12. Ev.: Matt. 16,24-28.
30. grøn. Mandag i 17. alm. uge. (I Ps). Eller *hvid. Peter Chrysologus*, biskop og kirkelærer, (†451). L.: Jer. 13,1-11. Ev.: Matt. 13,31-35.
31. hvid. Tirsdag i 17. alm. uge. (I Ps). *Ignatius af Loyola*, præst, (†1556) (m). L.: Jer. 14,17-22. Ev.: Matt. 13,36-43.
(*Læsning ad libitum* (Ignatius af Loyola): 1. Kor. 10,31 - 11,1.)

August

1. hvid. Onsdag i 17. alm. uge. (I Ps). *Alfons Maria de Liguori*, biskop og kirkelærer, (†1787) (m). L.: Jer. 15,10. 16-21. Ev.: Matt. 13,44-46.
(*Læsning ad libitum* (A.M. de Liguori): Rom. 8,1-4).
2. grøn. Torsdag i 17. alm. uge. (I Ps). Eller *hvid. Eusebius af Vercelli*, biskop, († 1371). L.: Jer. 18,1-6. Ev.: Matt. 13,47-53.
3. grøn. Fredag i 17. alm. uge. (I Ps). L.: Jer. 26,1-9. Ev.: Matt. 13,54-58.
4. hvid. Lørdag i 17. alm. uge. (I Ps). *Johannes Maria Vianney*, præst, († 1859) (m). L.: Jer. 26,11-16. 24. Ev.: Matt. 14,1-12.
(*Evangelium ad libitum* (J.M. Vianney) Matt. 9,35-10,1.)
5. grøn. 18. alm. søndag. (II Ps). *Gl. Cr. Alm. S. pf.* 1. L.: Es. 55,1-3; Sl. 145,8-9. 15-16. 17-18. (Omk.: Du åbner din hånd, Herre, og mætter os.) 2. L.: Rom. 8,35. 37-39. Ev.: Matt. 14,13-21.
Kirkevielsesfest for kirken Santa Maria Maggiore fejres ikke.
6. hvid. Mandag. *Herrens forklarelse* (f). (II Ps). *Gl. Særl. pf.* L.: Dan. 7,9-10. 13-14 eller 2. Pet. 1,16-19; Sl. 97,1-2. 5-6. 9. (Omk.: Herren har vist, han er konge; den Højeste over al jorden!) Ev.: Matt. 17,1-9.
7. grøn. Tirsdag i 18. alm. uge. (II Ps). Eller *rød. Xystus II, pave, og lidelsesfæller*, martyrer († 258). Eller *hvid. Cajetan*, præst († 1547). L.: Jer. 30,1-2. 12-15. 18-22. Ev.: Matt. 15,1-2. 10-14.
8. hvid. Onsdag i 18. alm. uge. (II Ps). *Dominicus*, præst, († 1221) (m). L.: Jer. 31,1-7. Ev.: Matt. 15,21-28.
9. grøn. Torsdag i 18. alm. uge. (II Ps). L.: Jer. 31,31-34. Ev.: Matt. 16,13-23.
10. rød. Fredag. *Laurentius*, diakon og martyr, († 258) (f). (II Ps). *Gl. Mart. pf.* L.: 2. Kor. 9,6-10; Sl. 112,1-2. 5-6. 7-8. 9. (Omk.: Salig den, der dynkes og låner udl!) Ev.: Joh. 12,24-26.
11. hvid. Lørdag i 18. alm. uge. (II Ps). *Klara*, jomfru, († 1253) (m). L.: Hab. 1,12-2,4. Ev.: Matt. 17,14-20.
12. grøn. 19. alm. søndag. (III Ps). *Gl. Cr. Alm. S. pf.* 1. L.: 1. Kong. 19,9a. 11-13a. Sl. 85,9ab-10. 11-12. 13-14. (Omk.: Lad os skue din miskundhed, Herre, din frelse give du os.) 2. L.: Rom. 9,1-5. Ev.: Matt. 14,22-33.
13. grøn. Mandag i 19. alm. uge. (III Ps). Eller *rød. Pontianus*, pave, og *Hippolyt*, præst, martyrer († 3. årh.) L.: Ezek. 1,2-5. 24-28c. Ev.: Matt. 17,22-27.
14. rød. Tirsdag i 19. alm. uge. (III Ps). *Maximilian Maria Kolbe*, præst og martyr, († 1941) (m). L.: Ezek. 2,8-3,4. Ev.: Matt. 18,1-5. 10. 12-14.
15. grøn. Onsdag i 19. alm. uge. (III Ps). L.: Ezek. 9,1-7; 10,18-22. Ev.: Matt. 18,15-20.
16. grøn. Torsdag i 19. alm. uge. (III Ps). Eller *hvid. Srsfan af Ungarn*, († 1038). L.: Ezek. 12,1-12. Ev.: matt. 18,21-19,1.
17. grøn. Fredag i 19. alm. uge. (III Ps). L.: Ezek. 16,1-15. 60. 63. Ev.: Matt. 19,3-12.

18. grøn. Lørdag i 19. alm. uge. (III Ps). Eller *hvid. Gudsmoders lørdagsmesse*. L.: Ezek. 18,1-10. 13b. 30-32. Ev.: Matt. 19,13-15.
Aften: hvid. Vigilie til Jomfru Marias optagelse i himlen (h). *Gl. Cr. Særl. pf.* 1. L.: 1. Krøn. 15,3-4. 15-16; 16,1-2; Sl. 132,6-7. 9-10. 13-14. (Omk.: Herre, bryd op til dit hvilested, du og din vældes arkl!) 2. L.: 1. Kor. 15,54b-57. Ev.: Luk. 11,27-28.
19. hvid. Søndag. *Jomfru Marias optagelse i himlen* (h). *Gl. Cr. Særl. pf.* 1. L.: Joh. Åb. 11,19a; 12,1-6a. 10ab; Sl. 45,11-12. 14-15. 16-17. (Omk.: Dronningen står i ofriguldets skrud ved din højre.) 2. L.: 1. Kor. 15,20-27. Ev.: Luk. 1,39-56.
Johannes Eudes, præst, († 1680), fejres ikke.
Kirketælling.
20. hvid. Mandag i 20. alm. uge. (IV Ps). *Bernhard*, abbed og kirkelærer, († 1153) (m). L.: Ezek. 24,15-24. Ev.: Matt. 19,16-22.
21. hvid. Tirsdag i 20. alm. uge. (IV Ps). *Pius X*, pave, († 1914) (m). L.: Ezek. 28,1-10. Ev.: Matt. 19,23-30.
22. hvid. Onsdag i 20. alm. uge. (IV Ps). *Jomfru Maria*, vor Dronning (m). *Jomfru Marias pf.* L.: Ezek. 34,1-11. Ev.: Matt. 20,1-16.
Læsninger ad libitum: (Jomfru Maria, vor Dronning): L.: Es. 9,1-6. Ev.: Luk. 1,26-38).
23. grøn. Torsdag i 20. alm. uge. (IV Ps). Eller *hvid. Rosa af Lima*, jomfru, († 1617). L.: Ezek. 36,23-28. Ev.: Matt. 22,1-14.
24. rød. Fredag. *Bartholomæus*, apostel (f). (IV Ps). *Gl. Ap. pf.* L.: Joh. Åb. 21,9b-14; Sl. 145,10-11. 12-13ab. 17-18. (Omk.: Dine hellige, Herre, kundgør dit riges strålende herlighed.) Ev.: Joh. 1,45-51.
25. grøn. Lørdag i 20. alm. uge. (IV Ps). Eller *hvid. Ludvig*, († 1270). Eller *hvid. Josef af Calasanz*, præst, († 1648). Eller *hvid. Gudsmoders lørdagsmesse*. L.: Ezek. 43,1-7a. Ev.: Matt. 23,1-12.
26. grøn. 21. alm. søndag. (I Ps). *Gl. Cr. Alm. S. pf.* 1. L.: Es. 22,19-23; Sl. 138,1-2ab. 2cd-3. 6 + 8bc. (Omk.: Din miskundhed, Herre, vare evindelig. Opgiv ej dine hænders værk!) 2. L.: Rom. 11,33-36. Ev.: Matt. 16,13-20.
27. hvid. Mandag i 21. alm. uge. (I Ps). *Monika*, († 387) (m). L.: 2. Tess. 1,1-5. 11-12. Ev.: Matt. 23,13-22.
(*Evangelium ad libitum* (Monika): Luk. 7,11-17.)
28. hvid. Tirsdag i 21. alm. uge. (I Ps). *Augustin*, biskop og kirkelærer, († 430) (m). L.: 2. Tess. 2,1-3a. 14-17. Ev.: Matt. 23,23-26.
29. rød. Onsdag i 21. alm. uge. (I Ps). *Johannes Døberens martyrium* (m). *Særl. pf.* L.: 2. Tess. 3,6-10. 16-18. Ev.: Mark. 6,17-29.
(*Læsning ad libitum* (Johs. Døbers martyrium): Jer. 1,17-19.)
30. grøn. Torsdag i 21. alm. uge. (I Ps). L.: 1. Kor. 1,1-9. Ev.: Matt. 24,42-51.
31. grøn. Fredag i 21. alm. uge. (I Ps). L.: 1. Kor. 1,17-25. Ev.: Matt. 25,1-13.

Åben tillidskrise i schweizisk bispedømme

Omstridt udnævnelse af den ny biskop Haas

Det er kommet til en åben tillidskrise mellem biskop, klerus og folk i det schweiziske bispedømme Chur, der omfatter kantonerne Graubünden, Zürich, Uri, Schwyz, Ob- og Nidwalden samt fyrstedømmet Liechtenstein. Trods indtrængende anmodninger fra mange kredse, herunder fortrydelse hos nuntius i Bern og advarsler fra repræsentanter i den romerske kurie blev den hidtidige vicebiskop *Wolfgang Haas* den 22. maj udnævnt til biskop *Johannes Vonderachs* efterfølger i embedet. Kort efter udnævnelsen afskedigede biskop Haas generalvikaren for Zürich, *Gebhard Matt* og nedsatte en medarbejdergruppe, der udelukkende består af konservative klerikere.

Problemerne begyndte i

april 1988, hvor biskop Vonderach meddelte offentligheden, at *Wolfgang Haas* af paven var blevet udnævnt til vicebiskop med ret til at efterfølge Vonderach i bispeembedet. Dette chokerede vide kredse i bispedømmet, idet man henviste til det privilegium som domkapitlet i Chur havde opnået af Rom i 1948, hvorefter domkapitlet selv kunne vælge sin biskop blandt tre af Pavestolen foreslåede kandidater. Denne valgmulighed var nu udelukket med *Wolfgang Haas'* ret til efterfølgelse, og der blev ført en langvarig »erklæringskrig« med Rom.

Utilfreds med sin forgængers sjælesorg

Vigtigere var imidlertid det sjælesørgiske aspekt ved vicebiskoppens ud-

nævnelse. Han havde tidligere ikke lagt skjul på sin utilfredshed med forskellige forhold i bispedømmet, f.eks. skriftmålspraksis, kvinders deltagelse i sjælesorgen, forhold på det teologiske fakultet i Chur og visse professorers undervisning. Hans nære tilknytning til »Opus Dei« vakte også bekymring.

Demonstrationer

Et flertal i Churs domkapitel, bispedømmets dekan, bisperrådet og enkelte præster og lægfolk tog stilling imod udnævnelsen, og vicebispevielsen pinsesøndag 1988 fremkaldte forskellige demonstrationer, f.eks. lagde en stor gruppe troende sig som et »mennesketæppe« i midtergangen i domkirken, så gæsterne måtte skræve over dem.

Døve øren i Rom

Samtaler på højeste niveau i Rom, herunder en paveaudiens for formanden for den schweiziske bispekonference gav ingen resultat. Rom havde talt.

Få uger før den nu gennemførte bispeudnævnelse af *Wolfgang Haas* havde Zürichs klerus ved et møde med ham indtrængende bedt ham om at give afkald på udnævnelsesretten, men også uden resultat. I forskellige kommentarer til udnævnelsen spørger man, hvorfor »Gudsfolkets stemme« i dette tilfælde så åbenbart er ignoreret.

overrasket« over udnævnelsen.

Den nyudnævnte biskop har »uforståelig hurtigt« gjort brug af sine rettigheder ved at afskedige den hidtidige generalvikar for bispedømmet Zürich, *Gebhard Matt*. Ifølge prototesterne i Zürich er der udbredt modstand mod biskop Haas, og nogle taler endog om »konfessionskrig«.

Store spændinger i Chur efter bispeudnævnelse

(KNA) – Udnævnelsen af *Wolfgang Haas* til ny biskop af Chur i Schweiz har påny givet anledning til spændinger, der allerede brød frem for et par år siden, hvor *Wolfgang Haas* blev udnævnt til vicebiskop. Situationen er tilspidset, efter at formanden for den schweiziske bispekonference, vicebiskop *Joseph Candolfi* har udtalt, at han er »særdeles

Teologiske fakulteter i Østrig har ubesatte lærestole

Wien, (KIPA) – Repræsentanter for Østrigs katolsk-teologiske fakulteter vil demonstrere med »advarselsstrejker og protestforanstaltninger« for »en uhindret lære-virksomhed« på universiteterne. Dette blev besluttet på et møde mellem fakultetsrepræsentanter for de fire katolsk-teologiske fakulteter i Østrig (Graz, Innsbruck, Salzburg og Wien) og studenterrepræsentanter. Mødet fandt sted på den katolsk-teologiske højskole i Linz.

Fakultetsrepræsentanterne klager over »massive vanskeligheder« med at få tilvejebragt »et menings-

fuldt forløb af teologistudiet« på grund af de langvarige ubesatte lærestole.

»Det synes at være kirkelige instanser, som i flere år forsinket eller direkte forhindrer besættelsen af lærestolene«, fremhæver fakultetsrepræsentanterne. De kritiserer også, at »læggfolk på forhånd er udelukket som professorer for bestemte fag eller lærestole«.

Kræver professorer uanset stand og køn

I resolutionen for en uhindret lære-virksomhed konstaterer underskriverne, at »videnskabeligt arbejde ikke mere er sikret

som helhed på de katolsk-teologiske fakulteter i Østrig. Således har der i Wien i otte semestre ikke været nogen ordinær professor i kirkehistorie. I Graz har der siden efteråret ikke været forelæsninger på instituttet for fundamentalteologi. I Salzburg har en lærestol i moralteologi været ubesat i tre år.

»For at muliggøre en uhindret lære-virksomhed« kræver fakultetsrepræsentanterne »besættelse af lærestolene med kvalificerede teologer uanset stand og køn.



For 100 år siden formulerede pave Leo XIII en kirkelig sociallære. Den beundres meget rundt i verden og har inspireret mange staters sociallovgivning. Det kniber dog med dens gennemførelse i selve Vatikanstaten, mener 500 af de 1.800 ansatte lægfolk. Foto Knud H. Kluge.

Ansatte lægfolk i Vatikanet kræver forhandling om deres sociale rettigheder

Rom, (KIPA) – Omkring 500 lægfolk ansat i Vatikanet har tilkendegivet, at de ønsker »konkret og ærlig dialog« med deres ledere. Ifølge *Foreningen for lægfolk ansat i Vatikanet* gennemførtes en demonstration mandag den 29. maj efter et fagligt møde.

Lægfolkene kræver, at

deres arbejdsledere i Vatikanet giver svar på forskellige spørgsmål, man har stillet. De drejer sig blandt andet om uklarhed omkring arbejdstagerrepræsentanternes officielle status.

Desuden ønsker man en paveaudiens, hvorunder der må gøres alvor af op-

rettelsen af det såkaldte »arbejdsbureau«, som indtil nu ikke er nået længere end til skrivebordet.

Arbejdsbureau fungerer ikke

I januar sidste år bestemte pave Johannes Paul II at oprette det vaticanske arbejdsbureau som en slags arbejdsret og forligsinstitution. Bureauets kompetence omfatter ifølge den apostoliske skrivelse af 25. januar 1989 alle arbejds- og beskæftigelsesproblemer. Paven gav den gang udtryk for håbet om, at arbejdsbureauet ville være et virksomt bidrag til arbejdsfreden på basis af retfærdighed og alvorlig men samarbejde.

Der er i Vatikanet ansat ca. 1.800 lægfolk, og omkring 1.400 er medlemmer af lægfolkforeningen.

Kvindelige præster nu tilladt i Irlands anglikanske kirke

Dublin, (KIPA) – Irlands anglikanske kirke har på sin generalsynode vedtaget med to tredjedele flertal at tillade præstevielser af kvinder. Dermed er Irland det første land på de britiske øer, hvor den anglikanske kirke får kvindelige præster.

Den katolske kirke i Irland beklager dette skridt i en erklæring offentliggjort i Dublin. Heri betones, at vedtagelsen »ikke vil fremme den økumeniske dialog«.

Kvindelige diakoner allerede siden 1985

Irlands anglikanske kirke er den syvende anglikanske provins, som tillader kvindelige præster. Hidtil var dette kun muligt i USA, Canada, New Zealand, Brasilien, Kenya og Uganda, foruden i bispedømmet Hongkong.

Det anglikanske trosamfund omfatter ca. 70

millioner troende verden over, fordelt på 27 uafhængige provinser. Siden 1985 kunne kvinder i Irland opnå diakonvielse. Der er i øjeblikket fem kvindelige diakoner, og fire er under uddannelse.

Teologi genindføres som universitetsfag i Tjekkosllovakiet

Prag, (KIPA) – De teologiske fakulteter vender nu tilbage til de statslige universiteter i Tjekkosllovakiet. Parlamentet har besluttet efter forslag fra Den kristeligt-demokratiske Union at genindføre teologien på universiteterne. Faget blev forbudt af det kommunistiske regime i 1950.

Det katolsk-teologiske fakultet ved Prags Karls-

universitet, der blev grundlagt i 1348 og dermed det ældste i Mellemeuropa, blev af det kommunistiske regime forflyttet til Litomerice, mens det tilsvarende fakultet i Olomouc blot blev nedlagt uden »erstatning«.

Foruden genoprettelsen af katolske fakultet i Prag genoprettes også det evangeliske Huus-fakultet på Karls-universitetet.

Kirken irriterer Mafiaen ved at afsløre bestikkelser

Skræmme-kampagner mod præster og biskopper er udbredt i Syditalien

Locri, (KIPA) - De organiserede forbrydere i Italien skyder sig i stigende grad ind på klerikerne. Mafiaen på Sicilien, Camorraen i Napoli og Ndranghetaen i Calabrien, Italiens støvlespids såvel som deres filialer i Midt- og Norditalien ser en ny fjende i den katolske kirke. Skræmme-kampagner i form af anonyme telefontrusler, anstiftede bilbrande og advarselsskud er blevet hyppige, især i Calabrien, hvor bortførelser og afpresning af løsepenge er et stadigt samtaleemne.

Mafia-inficeret

Banditterne er blevet klar over, at hele kirken over en bred front har engageret sig mod den organiserede kriminalitet i Italien. Sidste år udsendte den italienske bispekonference et dokument alene om dette brændende problem i Syditalien.

»Kirken har ingen fjender«, udtalte for kort tid siden biskoppen af Locri-Grace, *Antonio Ciliberti* i fjernsynet. Hans hus er flere gange blevet beskudt af Ndrangheta-folk. Biskoppen fremhæver, at »kirken er ikke Mafiaens modpart, men dens hindring«. Kirken siger nemlig sandheden, som er ubekvem for Mafiaen og alle de mafia-inficerede organisationer.

For den italienske kirke drejer det sig ikke kun om den klare fordømmelse af mord og bortførelser, men

også om »de ærværdige selskabers« infiltrering af samfundet. Disse lyssky forhold betegnes med det italienske ord »omerta«, - dvs. den indforståede affinden sig med forholdene og den passive medskyld i de kriminelle aktiviteter. Herunder indkasseres bestikkelser, og der manipuleres med »tildeling« af arbejds-ansættelser.

I Napoli, hvor der er særlig mange arbejdsløse unge, siger man ofte: Staten gør ikke noget for os, men Camorraen skaffer os arbejdspladser, - ikke kun som narco-forhandlere eller lejermordere, men f.eks. også som arbejdere i renovationsvæsenet. Staten og de politiske partier er også delvis involveret i uigennemsigtige bestikkelser, eller ligger under for trusler og pres.

Biskoppernes skarpe kritik af staten

De italienske biskopper har i de senere år gentagne gange kritiseret staten, embedsmændene og partierne i forbindelse med den organiserede forbrydelse. Således beskyldte formanden for bispekonferencen, kardinal *Ugo Poletti* i slutningen af marts i år de italienske myndigheds indsats i kampen mod Mafiaen for at være alt for ineffektiv. Han betonedede nødvendigheden af, at politikerne, ordensmagten og de offentlige anklagere iværksatte mere beslutningsomtålelige tiltag.

Denne undertiden ret generelle fordømmelse fra kirkens side fremkalder imidlertid modstand fra dem, der føler sig ramt. Mange kræver, at kirkens kritik bør være mere konkret, for der findes jo sorte får overalt. Og netop dette er en vanskelig sag. I Syditalien er det kristeligt demokratiske parti næstørene dominerende, og som dem, der har magten, er de et tillokkende mål for forsøg på at opnå indflydelse. I hvert fald undgår intet parti opmærksomhed fra den organiserede forbryderverden.

Kirkens kamp mod Camorraen

Enkelt-repræsentanter for kirken har altid standhaftigt talt åbent imod den

organiserede forbrydelses uvæsen. En af de mest kendte i Italien er den 67-årige biskop af Acerra, *Antonio Riboldi*. Han har konsekvent taget bladet fra munden over for gangsterbanderne på Sicilien og siden 1978 som biskop i Napoli, hvortil Acerri hører. Derfor har det heller ikke skortet på mordtrusler mod ham. Den italienske ministerpræsident *Giulio Andreotti* anerkendte officielt for nylig biskoppens indsats og udtalte: »Vi har brug for ubejlejlige mænd som De«.

Jesuitterpræsten *Bartolomeo Sorge* har også skaffet sig et navn i indsatsen mod Mafiaen og Camorraen.

Han er direktør for Centret for sociale studier

i Palermo, og har længe gået ind for, at Mafiaen og korrupsionen kun lader sig bekæmpe gennem en ny politik. Derfor går han også ind for et samarbejde med kommunisterne. Beskyldningerne for at være »katokommunist« viser han tilbage: Den kommunistiske ideologi har han altid afvist, men hvorfor skulle man ikke lade kommunisterne være med til at løse påtrængende problemer? spørger han.

I begyndelsen af april bekendtgjorde den italien-

ske bispekonference, at de helt og fuldt står solidariske med biskop *Ciliberti af Locri*, og at Italiens katolske kirke ikke lader sig skræmme af Mafiaen eller lignende organisationer. Bispekonferencens sekretær udtalte i den anledning: »Et direkte angreb på en biskoppelig person er dramatisk og må fordømmes. Det er dog også samtidig et godt tegn, fordi det viser, at kirken har en vis indflydelse. Ellers ville de bare ignorere os«.

Jødisk-kristent fællesråd vil forebygge racehad i det frie Ungarn

Budapest (KNA). - Flere kristne kirker, bl.a. den reformerte og den katolske kirke har sammen med det jødiske trossamfund oprettet et fællesråd, med det formål at modarbejde og forebygge den voksende spænding mellem etni-

ske grupper i Ungarn. Rådet vil ifølge en pressemeddelelse fra det ungariske MTI især henvende sig til ungdommen i håbet om at neutralisere den indflydelse, der udøves fra bestemte »ultra-nationalistiske kredse«.

Muslimere tror på den samme Gud som jøder og kristne

München, (KNA) - Den kvindelige Bambergerprofessor *Rotraud Wielandt* opfordrer de kristne kirker til dialog med Islam. Som ekspert i islam og arabisk kultur fremhæver hun, at muslimer tror på den samme Gud som jøder og kristne, og denne fælles basis for samtale må udnyttes af kirkerne.

Under sit foredrag på det katolske akademi i München understregede hun videre, at årsagerne til den forfærdelige konflikt i

det nære Østen ikke skal findes i islams væsen. De aktuelle massebevægelser i den islamiske verden er snarere et svar på de overvældende moderniseringsprocesser. En beskeden gruppe intellektuelle har uden hensyn til befolkningerne forsøgt at importere det vestlige fremskridt til de arabiske stater. Det har medført de alvorlige spændinger blandt almindelige muslimer. De arabiske lande kan kun håbe på en løsning af deres indre problemer gennem deres fælles religion, der er »den bredeste platform for alle moderniseringsforsøg«. I denne situation må den vestlige verden reagere yderst forsigtigt og undgå yderligere aggressioner.

Afviser udbredelse ved hellig krig

Frygten for en islamisk militær ekspansion afviser *Rotraud Wielandt* som helt ubegrundet. Vesten må derimod erkende, at islam er en verdensreligion, der ligesom kristendommen er præget af missions-tanker. »Når kristne missionærer blev sendt til Arabien, så må vi også acceptere islamiske missionærer i Vesten«.

Flertallet af islamiske religions-lærde afviser desuden enhver udbredelse af



troen med krigeriske midler. Ganske vist tillader Koranen en sådan form for missionering, men også i den islamiske verden anser man politik for at være en selvstændig sag ved siden af religion. De politiske omvæltninger inden for islam de seneste år har deres forklaring i, at nogle muslimske stater forsøgte at misbruge religionen til politiske formål. Således forsøger den iranske regering at dække den sociale uro »med islams kappe«.

Også uroen i det sydlige Sovjetunionen skal først og fremmest forklares ved nationalistiske tendenser. Aserbejdjanerne ser her islam udelukkende som et forenende forhold.

Vranglære

Wielandt betegner den libyske oberst *Gadaffis* trosudsagn som vranglære. For at nå sine personlige mål, der fortaber sig i det dunkle, har han fjernet sig langt fra den islamiske tros lære.

Messen på kinesisk

Koncil-reform med 25 års forsinkelse

Ifølge en pressemeddelelse fra *UCA News* i Hongkong er den officielt godkendte katolske kirke i Kina ved at foretage en »uformel« revision af formen og sproget i gudstjenesten. Pressebureauets kilde er den amerikanske nonne, *Janet Carroll*, der fornylig har foretaget en rejse til flere bispedømmer i Kina.

Den tilladte katolske kirke i Kina tager afstand fra paven og hans autoritet og kontrolleres af det katolske patriotiske forbund, der henhører under det

kommunistiske parti. Hidtil har den officielle katolske kirke i Kina ikke ladet sig påvirke i koncilets beslutninger.

Tre muligheder for fornyelse

Sr. *Janet Carroll* oplyser med en kinesisk biskop som kilde, at man overvejer tre muligheder. Enten kan den eksisterende ritus fra før det andet Vatikan-koncil opretholdes, eller man kan indarbejde liturgiske træk fra andre dele af sydøst-Asien. Den tredje mulighed er at ændre

den nuværende liturgi for at gøre den »autentisk hjemmehørende« eller mere passende til Kina.

Det er endnu ikke besluttet, hvornår de kinesiske biskopper skal diskutere de mulige ændringer, men der er udbredt ønske for en à jour-føring af liturgien. Allerede nu foreligger en ny kinesisk oversættelse af den tridentinske messe. Den cirkulerer blandt biskopperne i det sydlige Kina, og de er opfordret til at komme med deres kommentarer.

Bøger og tidsskrifter Talerne fra Pavens besøg nu i bogform Udgivet af Ansgarstiftelsens Forlag

På årsdagen for pave Johannes Paul II's besøg i Øm, den 7. juni udkom den længe ventede »Forkynd evangeliet for al skabningen« på Ansgarstiftelsens Forlag. Det er pavebesøgets tema, der er bogens titel.

Bogen indeholder taler til og fra paven i Danmark: Modtagelsen, messerne på Åsebakken og i Øm, mødet i Landemodsalen i Roskilde med de lutherske biskopper og det økumeniske møde i Moltkes Palæ samt mødet med det diplomatiske korps. Desuden er de øvrige økumeniske taler til og fra paven i de 4 andre nord-

ske lande medtaget, ligesom talerne under mødet med de unge fra alle 5 nordiske lande i Vadstena er med. Også talerne ved mødet med Den nordiske Bispekonference er at finde i bogen.

Pavebesøget i Norden fandt sted 1. til 10. juni sidste år, hvor paven gæstede Danmark 6. til 8. juni. Formålet med besøget var at styrke de katolske menigheder og forbedre den økumeniske dialog.

»Forkynd evangeliet for al skabningen«, Ansgarstiftelsens Forlag, Redaktion Erik Christiansen, sider 115, kr. 112 incl. moms.



Redemptorister vælger ny forstander 51-årige p. Dudek valgt

Redemptoristordenen i Danmark har under provinskapitlet valgt p. Josef Dudek (51 år) som sin forstander.

P.J. Dudek, født i Polen, kom til Danmark i 1972. Han var i 11 år sjælesørger for polsktalende katolikker i København og fra 1987 hjælpepræst i Næstved og Vordingborg.

Fra 1. august i år bliver p. J. Dudek sognepræst i

Vordingborg, mens hans faste bopæl forbliver i Næstved, Præstøvej 29.

Redemptorister betjener sognene: Skt. Annæ på Amager, Odense, Svendborg, Nyborg, Assens, Næstved og Vordingborg. Desuden har de præstelig betjening og sjælesorg for polske, spanske og filippinske katolikker.

Julian Bodnar

Sr. Euphrasia har været 50 år i Århus

Søster Euphrasia Reisch har været i Århus i 50 år. Født i Oberschlesien kom hun til Danmark i 1931 og indtrådte i Skt. Josephsstrenes orden. Den 6. august 1940 flyttede hun til Århus for at blive. I 40 år underviste hun som lærer på Skt. Knuds skole, hvor

hun var afholdt af mange. I en årrække var hun viceinspektør.

Da hun i 1980 gik på pension, begyndte et meget aktivt liv i menigheden: Kommuniionsuddeleger, lektor, Skt. Knuds klub for ældre, sakristan og kirkens »blomsterpige« med ansvar for kirkens blomsterudsmykning.

Når hun den 6. august har 50 års Århus-jubilæum, og den 13. oktober fylder 80, står hun midt i alle disse opgaver. Vorherre har velsignet hende med en utrættelig natur og hendes kommentar er bare et stort smil.

Hjertelig til lykke!

p. Adolf Meister SJ
sognepræst



Etik-Avisen

Glimrende, gratis og økumenisk

»I dag er liv og død pludseligt midtpunktet i en samfundsdebat, fordi menneskets teknologiske viden og kunnen har gjort dette spørgsmål aktuelt: er mennesket herre over liv og død, og hvorledes vil vi, at rammen og indholdet af vores liv skal se ud?« - står der i forordet til Etik-Avisen, som Det økumeniske Center i Århus og Det økumeniske Fællesråd sammen har udgivet.

I avisen, der er på 16 sider, behandles bl.a. emnerne kunstig befrugtning, fosterundersøgelser og transplantation af Eva Nordentoft. Hun sætter disse emner i teologisk perspektiv under overskriften »Jeg vil takke dig, fordi jeg er underfuldt skabt« (Davids 139. salme).

Også emner som forskningsfrihed, aborter, teknologi og livsanskuelse behandles, foruden at der bringes digte og andre tankevækkende indskud.

Livskvalitet og døds-kvalitet

To af indlæggene er skrevet af mennesker, der, hvis de var blevet undfanget efter fosterprøvernes indførelse, ville have været udsat for måske at blive aborteret af »humane« grunde, hvad ingen af dem tilsyneladende ville have ønsket.

Gymnasieelev Nicolai Wilmot, der lider af stærkt fremadskridende muskelsvind (Duchenne's) skriver bl.a.: »Jeg tænkte meget på, at jeg snart skulle dø. Da jeg så for fire år siden fik min hjemmehjælper, begyndte jeg at tænke anderledes, - nu tænker jeg først og fremmest på livet frem for døden. Jeg tror, at denne

respirator kan forlænge mit liv med mange år, og jeg er glad for livet og har lyst til at leve mange år endnu.«

Ewald Krog, som er landsformand for Muskel-svindfonden og kendt fra TV-udsendelser, har skrevet artiklen »For en bedre døds-kvalitet«. Han skriver bl.a.: »Livskvalitet og døds-kvalitet har en ting til

fælles: Kvalitet! Hvad der gør os glade i livet, gør os også glade i døden. Glæden er forudsætning for kvalitet, uanset hvilke forestillinger man gør sig om det, der følger efter.«

Få fat i avisen!

Avisen kan fås hos Det Økumeniske Center, Kløvermarksvej 4, 8200 Århus C, tlf. 86 16 26 55. Takket være økonomisk støtte fra Det Etske Råd og Teknologinævnet er den gratis, men Eva Nordentoft oplyser, at der allerede er udleveret over halvdelen af oplaget.

Ruth Plum

Katolske forfattere med nye bøger

Mogens Osterhammel har netop fået sin debut som forfatter i erindringsbogen »Lyset der skinner i mørket«. Mogens Osterhammel foretog som ung i 30'erne en række rejser til Tyskland, hvor han fik venner, som var aktive i den katolske ungdomsbewægelse. Bogen fortæller levende om forskellige katolske miljøer i Tyskland fra begyndelsen af 30'erne til de første efterkrigsår, hvor forfatteren igen fik kontakt med nogle af vennerne. »Lyset der skinner i mørket« er en bog, der trods de dystre år, den skildrer, vidner om tro, håb og kærlighed.

Fiskers Forlag, »Lyset der skinner i mørket« af

Mogens Osterhammel, 144 sider, kr. 175.

Jørgen Hviid med ny bog Pastor Jørgen Hviid har netop udsendt sin 6. bog denne gang med titlen »Hvor skal vi gå hen? - Udbrændthed og fornyelse«. Biskop Henrik Christiansen, Ålborg siger om bogen, at den giver stor viden og en stor bunke af særdeles jordnære, praktiske anvisninger for vejen ud af udbrændthed og ind til et varmt engagement i tjenesten for næsten i Kristi følge og i hans fællesskab.

Unitas Forlag, »Hvor skal vi gå hen?« af Jørgen Hviid, 114 s., kr. 122.

kk

Møder og arrangementer

»katolsk orientering«
redaktionskontor
holder delvist lukket
i juli måned

Haraldsted-valfarten

søndag den 8. juli

Allerede nu henledes opmærksomheden på den årlige sjællandske valfart til gæns værnehelgen Sankt Knud Lavard, der døde som martyr i året 1131 i Haraldsted.

Den finder sted søndag den 8. juli om eftermiddagen, idet den traditionelle første juli-søndag i år er »optaget« af den store fest for apostlene Sankt Peter og Sankt Paul (den 1. juli). Nærmere i næste nr. af k.o.

Det sker på Magleås

Fr. d. 20.-lø. d. 28.7.:

Skt. Joseph sr.
v/sr. Emma Martensen.

Sø. d. 29.7.:

Hjælpe- og lejerforen., Frederiksgården
v/Kjeld Beyer.

Ma. d. 30.7.-fr. d. 10.8.:

Hensyntagende Specialunderv.,
Frederiksborg amt.

Ti. d. 7.-on. d. 8.8.:

Direktoratet f. gymm. & HF.

Sø. d. 12.-lø. d. 18.8.:

Pensionistuge II, v/Jan Lange.

Ma. d. 20.-fr. d. 24.8.:

Direktoratet f. arbejdstilsynet.

To. d. 23.-lø. d. 25.8.:

Italiensklæreforen.

Lø. d. 25.-sø. d. 26.8.:

Dansk S.T.O.K.

Sø. d. 26.-fr. d. 31.8.:

Danmarks Tekniske Højskole.
Fysikerkonference.

Fr. d. 31.-sø. d. 2.9.:

Enneagram. v/sr. Emma Martensen.

Børnelejr på Klitborg

Katolsk Menighedspleje indbyder igen i år til den traditionelle sommerlejr for børn i alderen fra 7-14 år på Feriehjemmet »Klitborg« i Rørvig i Nordsjælland, fem minutters gang fra Kattegats skønneste sandstrand.

Tid: 23. juli-3. august 1990.

Pris: kr. 800,- (incl. fællesrejse fra København).

(Mulighed for søskenderabat).

Leder: Merethe og Michael Plum.

Præst: p. G. Sandørs SJ.

Hurtig tilmelding nødvendig på tlf. 33 15 23 03, Katolsk Menighedspleje, eller tlf. 33 14 69 36.

DUK-kalender

KUK-øst-weekend den 24.08.-26.08. 1990 i Maribo for alle KUKere og interesserede i øst og sydøst Danmark.

Alder: 10 år og opefter.

Pris kr. 100,00 samt kr. 50,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 03.08. 1990.

KUK-vest-weekend den 07.09.-09.09. 1990 i Ålborg for alle KUKere og interesserede i Jylland og på Fyn.

Alder: 12 år og opefter.

Pris kr. 100,00 samt kr. 75,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 17.08. 1990.

Skoleweekend den 14.09.-16.09. 1990 på Ømborgen for alle katolske elever i 6. klasse. En weekend med film, lege og spændende gudstjenester.

Pris kr. 160,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 24.08. 1990.

Ledertræning den 05.10.-07.10. 1990 på Ømborgen for alle landets KUK-ledere og potentielle KUK-ledere samt interesserede.

Pris kr. 160,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 14.09. 1990.

Trosælverkursus den 14.10.-21.10. 1990 i Jerusalem, for de 18-25 årige.

Pris kr. 5.000,00 fra København. Fællesrejse hertil kr. 110,00. Tilmelding + indbetaling af depositum på kr. 1.000,00 snarest - restgebyr senest den 15.08. 1990. Enkelte ledige pladser.

Trosælverkursus den 15.10.-20.10. 1990 på Bastrup for de 14-18 årige.

Pris kr. 500,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 24.09. 1990.

Børnelejr den 15.10.-20.10. 1990 på Ømborgen for de 7-13 årige. Pris kr. 500,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 24.09. 1990.

Musikweekend den 02.11.-04.11. 1990 på Ømborgen for musikinteresserede.

Alder: 16 år og opefter.

Pris kr. 160,00 samt 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 12.10. 1990.

Interspisning den 10.11. 1990 på Sct. Pauls skole i Tåstrup for alle nationale grupper og interesserede.

Alder: Ca. 14 år og opefter.

Tilmelding senest den 19.10. 1990.

Medarbejderledertræning den 30.11.-02.12. 1990 på Bissørup, Sjælland for repræsentanter, redaktioner og udvalg nedsat af DUK. Kurset er gratis for deltagere. Tilmelding senest den 09.11. 1990.

Åbent hus med julehygge onsdag den 19.12. 1990 kl. 14.00-17.00 på Sekretariatet.

Nytårslejr den 27.12. 1990-01.01. 1991 på Ømborgen for unge over 18 år samt familier med små børn.

Pris kr. 500,00 samt 110,00 for fællesrejse (dog kr. 160,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 06.12. 1990.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. & by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse: ()

Ankommer selv: ()

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks unge Katolikker
Sekretariatet
Brødgade 67, 2. th.
1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Indføringskursus i Enneagrammet

på Magleås fredag den 31. august kl. 19.00 til søndag den 2. september 1990 kl. 16.00.

Har du lyst til at forstå dig selv og andre lidt bedre, så har du hermed en chance for at komme et skridt videre.

Enneagrammet er en fascinerende metode til at lære sig selv at kende. Det er på en gang personlighedspsykologi og spiritualitet. Det er en metode, der øser visdom af meget gamle kilder, og som forener denne visdom med moderne psykologisk erkendelse.

Man bliver ikke lukket inde i en bås eller holdt fast på et nummer, men forhåbentlig åbnes nye døre til selverkendelse og veje mod større indre frihed aftages.

Man bliver ikke underkastet psykologiske prøver eller bedømmelse ..., men må selv gå på opdagelse!

På grund af den begrænsede tid vil det meste af tiden blive brugt til oplæg fulgt af drøftelse og mulighed for spørgsmål.

Kursusleder: sr. Emma Martensen.

Kursuspris: kr. 475,00 (tilskud kan søges).

Tilmelding sker til centerleder Elin Udarn, Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød på tlf. 42 81 07 15, samt ved indbetaling af depositum kr. 200,- med check eller på giro 428 44 29.

Årets Dalum Retræte

for mænd afholdes på Dalum Kloster fra mandag den 20. august (ankomst senest kl. 17) til fredag den 24. august efter højmesse og morgenmad.

Under ledelse af sognepræst Lars Messerschmidt. Emne: Bøn - troens åndedræt.

Prisen for hele opholdet er kr. 675,-. Du tilmelder dig ved at indbetale kr. 100,- på giro 9 27 08 33 eller check til Børge Blans, Sejsvej 7, 8600 Silkeborg (tlf. 86 82 28 92 eller tlf. 98 93 10 74). Der ydes tilskud til opholdet.

Retræteudvalget: Bo Nyland Rasmussen, København. Edv. Gothen, Svendborg. Stig Kønig-Petersen, Odense. Jens Åge Ibsen, Sønderborg. Edm. Jensen, Frederikshavn. Børge Blans, Silkeborg (udvalgsformand).

Retræte for damer

afholdes på Dalum Kloster fra mandag den 3. september, med ankomst kl. 17 og slutter fredag den 7. september efter morgenmad og Eukaristi fejring.

Retrætens præst er pastor Peter Nissen.

Emnet: Johannes Evangeliet.

Vor tro belyst ved hjælp af udvalgte stykker fra det fjerde evangelium.

Retrætens samlende midtpunkt er den daglige fejring af den hl Eukaristi.

Pris pr. deltager ialt 650 kr. Der bedes ved tilmelding sendes et depositum på 100 kr. til: Agnethe Emmerich, Lahngade 11, 5000 Odense C.

Der kan søges om tilskud på samme adresse til retræten.

Havearbejde på Magleås

Lørdag den 29. september 1990 gentager vi succes'en med »træfædningssdag« på Magleås fra kl. 9 til 17.

Alle kan være med.

Hvis man melder sig i forvejen til undertegnede på tlf. 31 65 88 75 får man både frokost, kaffe og kage.

Notér allerede nu datoen i kalenderen!

På glædeligt gensyn

Jan Lange

kursuskonsulent

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397.

Døde

R.I.P.

Min elskede mor

Inger Lili Erichsen

* 27.11. 02

er stille sovnet ind den 15.6. 90

Mette Erichsen (Sr. Veroniche OSB)

Diverse

Sct. Andreas Bibliotek

Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund

er lukket i juli og august måned på grund af bibliotekets flytning til Købmagergade 44, 1150 København K. Det åbner igen i september. En artikel om biblioteket og flytningen følger senere.

Radio Steno - 107,9 MHz

Sct. Kjeldsgade 3, Kbh. Ø, giro 9 73 75 96

Hver mandag fra kl. 20 til 23.

Radio Steno er i æteren hele sommeren igennem med nyheder, meddelelser, musik og forskellige indslag. Blandt andet genudsender vi en række af vore bedste programmer, f.eks.:

En katolik læser danske klassikere v/Hanne Toldberg samt: Messens led v/p. L.O. Dom.

Der er ingen direkte telefonprogrammer i perioden fra d. 25.6. til og med d. 6.8.

Katolsk Videoproduktion (KVIP)

Katolsk video til debat og undervisning KVIP producerer videofilm af 20-40 minutters varighed til debat og undervisning i skoler, menigheder eller derhjemme. Ring efter vort katalog: 31 20 93 37.

Nyheder 1990:

Hæst: Om at blive gammel med værdighed.

Sognepræsten: Et personligt portræt af en katolsk sognepræst.

Kvinder i kirken: Om kvindens stilling i den katolske kirke.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Stor-København. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Salg og service

Testamenter Arvesager Ejendoms-administration

Advokat (H)
E. Ardenkjær-Madsen
Store Regnegade 12
1110 København K.
Tlf. 33 91 12 11

Arkitekt M.A.A.

Massimiliano Falconi

Daglijevej 12 . 4000 Roskilde
Tlf. 42 - 36 23 11

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelser ordnes smukt og rimeligt. Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m. Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.



DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155

Filial: Taastrup 42 99 01 58

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

31 69 86 81
DØGNET RUNDT



Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Aut.
el-installatør
EL MOGENS LARSEN
Rønnerød 31a-6200Ålborg tlf. 622530/622531

Leonora køber

Hvide broderede duge, sy- og navneklude, fingerbøl, knipleredskeer m.m. Usædvanlig høj pris gives.

Træffes ml. 8-11 og efter kl. 19. Også weekend på tlf. 31 29 08 05. Forretning tlf. 33 14 03 03.

Malemester VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Muremester
Bernhardt Christiansen
Solbærvvej 8, Sabro.
Tlf. 86 94 82 10

Pianostemmer
Bernhard Hauber
31 68 19 59

Revision - Bogføring - Skat

- den Registrerede Revisor rådgiver

REGISTRERET REVISOR FRÅ
Jørgen Brangstrup
STØDEN 6-8, 2. SAL
4000 ROSKILDE . 42 35 10 35

Katolsk voksen-undervisning i Østeuropa

Hinhead, (KIPA) - Den ny situation i de østeuropæiske lande kræver en udbredt og intensiv uddannelse af voksne under katolsk vejledning og ledelse. Herunder skal man ikke bare eksportere erfaringer fra Vesteuropa, men gøre sine egne erfaringer og nærmere overveje dem.

Det var hovedpunktet på en konference i midten af maj for *Den europæiske føderation for katolsk Voksenuddannelse* i Hinhead i nærheden af London, hvor repræsentanter for katolsk voksen-uddannelse fra 12 europæiske lande mødtes. Føderationen vil derfor udbygge kontakten med de tidligere socialistiske

lande i Mellem- og Østeuropa.

Blandt konferencens øvrige emner var mandens og kvindens rolle i familien, et besøg i den anglikanske og den metodistiske kirke samt forbindelser med voksen-undervisning inden for andre kristne kirker.

Biskoppen af Hongkong kræver forklaring om fængslinger i Kina

Rom, (KIPA) - Biskoppen af Hongkong, *John Baptist Wu Cheng-Chung* har over for regeringen i Peking krævet nærmere forklaring om de seneste fængslinger af mere end 30 pavetro katolikker i folkerepublikken Kina. Blandt de fængslede er 8 biskopper, 1 generalvikar og 2 præster.

Vatikanets Radio meddelte i midten af marts, at biskoppen af Hongkong under en festmesse til ære for 8 delegerede fra Peking-regeringens kontor for religiøse anliggender har efterlyst grundene til disse fængslinger.

Flere og flere fængslinger

De delegerede havde senere samtaler med repræsentanter for forskellige trossamfund i den britiske kronkoloni, som den 1. juli 1997 skal gives tilbage til folkerepublikken Kina. Det katolske pressebureau »Uca News« oplyser, at fængslingerne er taget

til i omfang, efter at man har oprettet en Romtro bispekonference i byen Zhangyi i den nordlige del af provinsen Shaanxi. Biskopperne oprettede bispekonferencen under henvisning til par. 447 i kirkeloven og valgte den 82-årige biskop af Paoting, *Peter Joseph Fan Xueyan* til

formand, om hvem man siden begyndelsen af december savner efterretninger. Deltagerne i mødet i Zhangyi krævede respekt for artikel 36 i folkerepublikken Kinas forfatning, der garanterer alle borgere religionsfrihed, samt artikel 35, der sikrer forsamlingsfrihed.

Kirkelige kommentarer og ønsker til verdensmesterskabet i fodbold

Sportspræstationer og økonomisk modydelse ude af balance

Rom, Dortmund, (KIPA) - En uge før fodboldmesterskabernes start i Italien velsignede pave Johannes Paul II det ombyggede Olympia-stadion i Rom under deltagelse af 80.000 begejstrede mennesker. Samtidig opfordrede han alle deltagende fodboldspillere og fodboldfans til fairness og til at undlade vold. Han gav også udtryk

for håbet om, at de internationale sportsbegivenheder vil fremme broderskab og solidaritet mellem alle mennesker.

Menneskehandel, show-effekt, doping og vold

Paven forklarede, at hans tilstedeværelse på Olympia-stadion markerede kirkens sjælesørgeriske omsorg også i sportens verden. Han advarede mod faren ved den moderne sport, som f.eks. kommercialiseringen, en overdreven show-effekt, doping og vold. Han sagde også, at sport uden tvivl er en af de mest populære former for menneskelig aktivitet, og at den har stor indflydelse på menneskers og især de unges adfærd.

Tysk kritik

Både den katolske og den evangeliske kirke i Vesttyskland advarer mod kommercialiseringen inden for sporten. »De uhyre købesummer og sejrpræmier« viser, at sports-



Paven deltog i indvielsen af Roms stadion.

90 mio. troende i Sovjetunionen

Moskva, (KIPA) - Et nylig gennemført rundspørge i Sovjetunionen viser, at omkring 90 millioner sovjetborgere bekender sig som troende eller tilhængere af en religion. Dette tal blev fremhævet i forberedelserne til den kommende parlamentsdebat om den ny lov vedrørende samvittigheds- og religionsfrihed. Behandlingen af lovforslaget er flere gange blevet udskudt. Loven vil også regulere det fremtidige forhold mellem sovjetstaten og de forskellige kirker.

Kræver rettigheder

I kirkelige kredse i USSR skønner man, at antallet af religionstilhængere er højere end de angivne 90 millioner. De kommunistiske magthavere har ikke tidligere oplyst om, hvor mange af de ialt 290 millioner sovjetborgere, der bekender sig som religiøse. Rådet for religiøse Anliggender, der kontrollerer de religiøse samfund, har altid benægtet at have sådanne optællinger.

Et flertal af de adspurgte i rundspørget mener, at de religiøse samfund bør have flere rettigheder, f.eks. ret til at give religionsundervisning og til at udgive blade og tidsskrifter. Efter den endnu gældende religionslov fra 1929 er dette ikke tilladt.

præstationer og økonomisk modydelse inden for mange sportsarter er kommet ud af balance.

Udtalelserne foreligger i en erklæring om »Sport og kristen etik« udsendt i fællesskab af den tyske bispekonference og den evange-

liske kirke i Vesttyskland.

Ord som »spiller-køb og -salg« eller »markedsværdi« røber tydeligt, at mennesker handles som varer. En fortsat udvikling af dette forhold »vil ikke være til gavn for mennesket«, hedder det i erklæringen.

Massakren i El Salvador forbliver uopklaret

San Salvador, (KIPA) - Mordet på de seks jesuitter og to kvinder i El Salvador sidste november er stadig uopklaret. I begyndelsen af maj forlød det i retskredse i San Salvador, at de militære myndigheder ikke kan finde »et vigtigt dokument«, der har sammenhæng med sagen. En talsmand for retten erklærer overfor journalister, at en liste med navne på de soldater, der gik ind og ud af militærskolen i løbet af natten til den 16. november er meldt bortkommet.

Militærskolens oberst

Guillermo Alfredo Benavides er blandt de hovedanklagede. USAs kongres har truet El Salvadors regering med at nedskære militærhjælpen med 50 pct., hvis de ansvarlige militærpersoner ikke bliver draget til regnskab. I forbindelse med retssagen er 8 militærpersoner arresteret. Alle, bortset fra en, er officerer.

Bevismateriale forsvundet

For nylig meddelte dommer *Ricardo Zamora* undersøgelseskommissionen, at militærhøjskolens davæ-

rende direktør, major *Camillo Hernandez* har tilintetgjort navnelisterne over alle ansatte officerer, der underviste ved skolen i 1989. Derfor er det ikke længere muligt at efterforske, hvilke officerer og soldater, der har deltaget i myrderierne.

I natten mellem 15. og 16. november 1989 blev seks jesuitter, rektoren og fem lektorer ved jesuitternes universitet i San Salvador, samt deres husholderske og dennes datter mishandlet og skudt i deres hjem af militære enheder.

Om tolkning af dogmer

Fortsat fra forsiden

men som ansporing til håb. Den moderne kriseprægede tilbagevisning verden over af gamle sandheder og værdier betegnes som »grundlæggende åndelig udfordring« i vor tid.

Dogmer med rod i vestlig tankegang

For mange kristne synes det »kirkens traditionelle dogmatiske sprog ikke mere forståeligt«, og nogle anser det for en direkte hindring for videregivelse af troen. Det er f.eks. et særligt problem i Afrika og Asien med dogmer, som

har deres rod i vestlig tankegang. Udtryk og grundbegreber i de kirkelige dogmer kan dog ikke uden videre »ombyttes« og med henblik på den kristne tros indplantning i andre kulturer kræves mere end »blotte oversættelser«.

Dokumentet nævner også faren ved nyere forskning på dogme-tolkning. I befrielses-teologiens »radikale« form bliver en bestemt synsvinkel på kvinddefrigørelsen den eneste definitive nøgle til udlægning af Bibelen og traditionen.

katolsk orientering

Udgiver: Ansgarstiftelsen.

Redaktion:
Pastor Willem Wuyts (ansvarsh. redaktør),
Konsulent Hans Jørgen Johansen (redaktør),
Journalist Knud Helsted Kluge (red. sekretær).

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3.
DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax 31 24 49 75
Redaktionelle medarbejdere:
Kirsten Szarafin og Ruth Plum.
Tryk: Ny Dag, DK-4900 Nakskov. Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes 29. august

katolsk orientering

Børnehjemmet i Tileagd, side 2
Bispejubilæet i Øm, side 5
Orientering fra sognene, side 6-11
Sommeroplevelser, side 12-13

Kirkens nye Europa drøftes - men hvilket Europa?

Under sit lynbesøg i Tjekkoslovakiet den 21. og 22. april i år bebudede paven en hel-europæisk bispesynode i nær fremtid.

Forskellige kommissioner og råd er begyndt på at opstille ønsker til denne synode. Andre drøfter spørgsmålet om, hvilket Europa, paven har i tankerne.

Speyer (KIPA) - I juli holdt Det pavelige Råd for de ikke-troende et møde, der havde det formål, at se både chancerne for kirken og de faldgruber, der ligger på dens vej. Trods alle forskelle mellem Øst og Vest har kirken i begge dele af Europa det fælles træk, at den ikke slår til. Østeuropa beder i dag om et større kirkeligt bidrag til politik, samfund og kultur end kirken er i stand til at yde. I Vesteuropa forholder det sig omvendt: Sam-

fundets dybe historiske og etiske forankring i kristendommen modsvares desværre af, at troen har en lav kursværdi i den offentlige mening, uanset hvor mange engagerede kristne, der findes. Vesteuropa virker træt af kristendommen. Den russiske forfatter *Tatjana Goritjeva* sagde om den nye frihed i Østeuropa: »Det er nemmere at blive forfulgt end at regere, og lettere at dø end at leve«.

Ingen præstekirke længere

»Kirken kan kun bevare sin indflydelse i Østeuropa og måske genvinde den i Vesten, hvis det lykkes for den at ændre sin fremtoning fra præste-orienteret kirke til en aktiv og helt tydeligt at lægfolket båret kirke« sagde ærkebiskop *Istvan Seregely* fra Ungarn. Han blev bakket op af den polske biskop *Alfons Nossol* fra Olomouc.

Ingen giraf

Ifølge Kölns ærkebiskop *Joachim Meisner* venter kirken den svære opgave at genforene »kultus og kultur«, Europas religiøse Gudsforhold og samfundsudvikling. »Skulle kirken glemme, at den er sendt til verden, burde den vælge en giraf i sit heraldiske

våben«, sagde Meisner ordret, »... den bærer sit hoved på en lang hals højt oppe i skyerne, dens fire lange ben bevarer fornem distance til de fattiges verden, og dens ryg er skrå, ude af stand til at bære en byrde. Det er ikke Jesu Kristi kirke«.

Mindretalskirke

Videre blev der sagt, at kirken må lære »med stolthed« at være mindretalskirke i et nyt Europa. I et samfund, som har overtaget videnskabens professionelle tvivl som livsholdning og udbredt den til næsten alle livsområder, skal kirken ikke gå på kompromis med sandheden. Men den skal heller ikke undervurdere sin betydning. Kirkens chance i Europa består nok i at være en levende, lille kernemenighed. I øvrigt bør man heller ikke forveksle samfundets positive forventninger til kirken med en positiv vurdering af kirkens tro. Ifølge meningsforskeren *Renate Köcher* er samfundet mere interesseret i troens resultater end i dens kilder.

Lusket projekt?

Der høres også kritik af pavens plan om en europæisk bispesynode. Chefredaktør *David Seeber* spørger i »Herder Korrespondenz« om den bebudede synode ikke vil øge den igangværende centralisering. Planen er udmærket, men har sine lumske sider, mener Seeber. Risikoen ligger dels i bispesy-



Sidst i juli blev Caritas-indsamlingen af tøj og legetøj i de danske katolske menigheder og skoler kørt til børnehjemmet i Tileagd i Rumænien af det danske civilforsvar. Forventningsfulde børn tømte i løbet af få øjeblikke den tungt lastede bil. Se reportagen side 2. Foto Knud Helsted Kluge.

noden selv, dels i de ideer, der foresvæver paven. I stedet for at fungere som middel for kollegial drøftelse og beslutningsformning bliver bispesynoden misbrugt som instrument i centraliseringens tjeneste,

Fortsætter på bagsiden

Biskopper i Zaire kræver politiske reformer

Kinshasa (KIPA) - Zaires katolske biskopper har opfordret regeringen til politiske reformer, siden statsoverhovedet *Mobutu* har skærpet kursen efter massakren i universitetet i Lubumbashi.

Massakren i Lubumbashi

Biskopperne erindrer præsidenten om menneskets fundamentale rettigheder og pligten til at føre en politik til gavn for hele folket.

»Overgangen til et demokrati er i fare«, skriver biskopperne, »det er fol-

ket, som vælger sin regering. Ingen har retten til at tilrane sig magten«.

I maj overfaldt *Mobutu* sikkerhedsstyrker universitetet i Lubumbashi og nedslagtede hundreder af studenter, der strejkede. Ifølge *Mobutu* omkom kun én student, der faldt ud af et vindue. Ifølge øjenvidner og de zaireske biskopper blev mindst 500 unge mennesker dræbt. Biskopperne kræver en uforbeholden undersøgelse af massakrens omfang og at de ansvarlige blandt det hemmelige politi bliver straffet.

Asylret må ikke begrænses

»Pax Christi« forsværer flygtnings ret

Bryssel (Kathpress) - Den internationale katolske fredsbevægelse *Pax Christi* modsætter sig ethvert forsøg på at indskrænke menneskers asylret gennem love, dekretter eller andre foranstaltninger.

Hos asylansøgere bør der ikke gøres forskel på folks etniske eller nationa-

le herkomst, siger *Pax Christi*. Frygten for udlændinge og flere europæiske stater forsøg på at skubbe flygtninge videre til nabolandet bør imødegås.

»Asylansøgere og flygtninge i vore europæiske lande gør den splittelse og den uretfærdighed, der

hersker i det meste af verden, synlig foran vor egen dør. Menneskerettighedskommissioner, De forenede Nationer og kirken og de økumeniske initiativer bør søge løsninger, der gør, at de, der ingen stemme har i samfundet, får en stemme, og at hjemløse får et hjem«.



Børnene fik selv lov til at åbne og tage for sig af de tre sidste sække i transporten. En af de 8-årige drenge benyttede spontant håndtaget på et brugt sjippetov som mikrofon, hvorefter han med dyb alvor sang den nyeste lambada.

Vellykket Caritas-indsamling til rumænsk børnehjem

14 forældreløse børn modtog med glæde Caritas-hjælpen, der også omfattede legetøj

Tekst og foto: Knud Helsted Kluge

Ceausescu er død! Ceausescu er død! Det fortalte 8-årige Florin Kowatz med dyb alvor i stemmen repræsentanter for den danske katolske hjælpeorganisation Caritas Danmark, da de sidst i juli ankom til børnehjemmet i Tileagd i det vestlige Rumænien med en lastvogn fyldt med børnetøj, sengelinned og legetøj.

Katolske skoler og menigheder i Danmark havde i juni måned indsamlet 8 tons udstyr til børnehjemmet, som med frivillig hjælp fra det danske civilforsvar blev sorteret og transporteret til Debrecen

i Ungarn. Indholdet fra to af lastvognene vil senere i mindre biler blive videregivet til andre børnehjem i Moldavien nær den russiske grænse.

Blev modtaget af 14 forældreløse

Børnehjemmet i Tileagd så tomt og øde ud, da transporten ankom. Det huser normalt 154 psykisk handicappede drenge og piger i alderen 5 til 18 år. Kun 14 forældreløse børn var hjemme i de store forfaldne bygninger. De øvrige var på ferie hos familie. Interessen for at se hvad de fremmede kom

for var større end den tysksprogede tv-udsendelse, de var i færd med at se.

Med stor ivrighed slæbte børnene tunge sække og pakker ind i børnehjemmets lagerrum. De sidste sække med legetøj fik børnene selv lov til at åbne på gårdspladsen. Krammedyr blev flået op af sækkene og straks taget i brug af både de små og de store. Stolt kom de og viste deres ny besiddelse.

Børnehjemmet

En rundvisning på børnehjemmet viste forfaldne bygninger, selv om de kun var 15 år gamle. Rå ce-

mentgulve, manglende gardiner og møbler, en enkelt nøgen pære i loftet på hver rum. Børnene bor i store rum med 12 senge i hver. En enkelt hylde i et skab rummer deres personlige ejendele. De fleste af børnene havde kun et stykke legetøj hver. Også i deres fjernsynsstue var der gamle udslidte jernsenge med elendige og slidte madrasser. I køkkenet stod et stort petroleumskomfur, hvorpå 2 kæmpestore gryder stod og simrede med dagens ret.

200.000 kr. til vaskeri

Spisesalen havde 20 4-mands borde, hvor børnene får deres måltider i 2-holdsskift. Hvert barn har en blik tallerken og blikkrus, der i dagens anledning blev fyldt med cola, som børnene ikke havde smagt før.

I vaskeriet stod to damer og vaskede nogle sengetæpper i en gammel vaskemaskine, hvorefter de

blev skyllet i koldt vand i et kæmpestort kar.

Caritas Danmark har for nylig ydet en økonomisk hjælp på 200.000 kr., som skal bruges til indkøb og installation af 3 vaskemaskiner, en stor centrifuge, en tørretumbler og en strygerulle.

For godt et halvt år siden var der ingen af de sanitære installationer, der fungerede. På hovedparten af håndvaskene manglede haner. Det er nu bragt i orden efter hjælp udefra. Hjemmet fungerer også som skolehjem, d.v.s. at børnene undervises på stedet. Gymnastiksalen er uden redskaber. To talepædagoger, der tager sig af 40 børn med talevanskeligheder, har kun et enkelt spejl til rådighed. Geografilereren har til sin undervisning et gammelt vægkort over Rumænien. I et glasskab står 5 bøger med titlen »Rumæniens historie« og nogle få ABC'er.

Ungarsk Malteser Caritas Tjeneste, der har forestået kontakten til børnehjemmet, fortæller, at der inden for en 50 km's grænse fra Ungarn er bragt megen hjælp, og at behovet nu er større uden for denne zone.

Optimisme

Det går bedre nu på børnehjemmet fortalte fru Tógo Erzsebet, der er medarbejder på børnehjemmet. Vi har i år fået mad og tøj, f.eks. fik børnene for nylig appelsiner og bananer, som børnene aldrig havde set eller smagt før. Personalet virkede optimistiske med hensyn til fremtiden og var yderst kærlige over for børnene. Mange års diktatur har sat sine spor i Rumænien – også på børnehjemmet i Tileagd, men den glæde disse psykisk handicappede børn udstrålede og den kærlige omsorg personalet udviste, bringer håb for fremtiden.



Det går bedre på børnehjemmet nu, fortalte en af de ansatte, vi har i år fået mad og tøj, f.eks. fik børnene for nylig appelsiner og bananer, som de aldrig havde smagt før.



V-tegnet blev vist af alle lige efter revolutionen i Rumænien. Nu er det kun børnene, der benytter det.



Alle børnene fik sig et krammedyr, der stolt blev fremvist til alle, der kom i nærheden.



Børnene ville hellere end gerne fotografæres og helst på deres » eget « værelse, som viste sig at være et rum med 12 senge. En enkelt hylde i et skab rummede deres personlige ejendele.

Panda-bjørnen og religionen

Om en usædvanlig begivenhed den 16. september

Alle kender »Verdensnaturfonden« (for det meste afkortet til WWF) med den søde lille panda-bjørn som symbol. WWF er en verdensomspændende og politisk uafhængig miljøorganisation. Den har som formål at bevare naturens sundhed og mangfoldighed, at sikre at naturens ressourcer udnyttes på en fornuftig måde, og at bekæmpe forurening og et overforbrug af ressourcer og energi.

Religiøse og etiske synspunkter

Da WWF i 1986 fejrede sit 25-års jubilæum, indbød man de fem verdensreligioner: buddhisme, hinduisme, islam, jødedom og kristendom til et møde. Man ønskede, at miljødebatten verden over i stærkere grad også blev præget af religiøst-etiske overvejelser. Som mødestedet valgtes den hellige Frans' fødeby Assisi, han som Den katolske Kirke har valgt som »naturens skytshelgen«. Højdepunk-

tet i Assisi var offentliggørelsen af de fem religioners »erklæringer«, hvori netop de religiøse og etiske synspunkter vedr. naturbevarelsen klart trådte frem.

Verdensnaturfonden i Danmark har ifjor taget initiativ til noget tilsvarende på dansk grund. Siden har de nævnte fem religioner herhjemme arbejdet sig hen imod hinanden i spørgsmålet om naturbevarelsen. I dette samarbejde er kristendommen repræsenteret dels ved Folkekirken (Frederiksberg kirkes præster og menighedsråd), dels ved Den katolske Kirke.

Kristne skal blande sig i miljødebatten

Alle er enige om, at naturen – og den krise, den befinder sig i – ikke må ses under tekniske og økonomiske synsvinkler alene. Naturen er os givet og betroet. Det forudsætter en Giver eller Magt (hvilket navn man så end bruger for den), som står

over os mennesker, og som vi står til ansvar overfor. Vi kristne tolker bibelens skabelshistorie således: da Adam og Eva spiste af det forbudte træ, siger dette i billedform, at mennesket ville tilrane sig det, som hørte Skaberen til. Dermed blev naturens fred, sammenhæng og harmoni ødelagt. Og mennesket selv kan ikke genoprette freden. Det er Jesus Kristus, der er kommet for at befri og nyskabe mennesket og hele skabelsen. Og Han bruger os mennesker som sine medarbejdere. Altså skal vi som kristne også i miljødebatten og i arbejdet for naturens bevarelse stille os under Guds ord og Kristi virke i os som døbt.

De fem religioner har i fællesskab forberedt en »festival«, der vil finde sted i København d. 14.-16. september. Bl.a. afholder de hver for sig en gudstjeneste eller fredsbøn eller meditation eller puja.

På Frederiksberg Rådhus

Højdepunktet bliver en fælles festlig sammenkomst i Frederiksberg Rådhus søndag d. 16. september kl. 13-15. Der vil religionerne præsentere deres respektive »erklæringer«, der også vil foreligge trykt. Desuden vil en fælles erklæring blive overrakt til miljøminister Lone Dybkjær. En række musiske indslag vil understrege de enkelte religioners holdning til naturen, og vil indramme hele arrangementet. Ved afslutningen vil hver religion skænke et træ til Frederiksbergs borgmester, der et sted i

kommunen vil lade træerne udplante som begyndelsen til en »fremtidens skov«.

Bag denne manifestation »religioner og naturbevarelsen« ligger et håb om, at den vil bidrage til, at livets religiøse dimension og dens etiske konsekvenser må komme til at spille en større rolle også i vor hjemlige miljødebat og i arbejdet for naturbevarelsen. Det drejer sig frem for alt om respekt, ansvarlighed, solidaritet og et nyt syn på vore egne forbrugsvaner.

Praktiske oplysninger

Søndag d. 16. september afholdes højmesse i Skt. Ansgars kirke med naturbevarelse som tema. Celebranter: generalvikar Paul Marx og Anton Dekkers S.J.

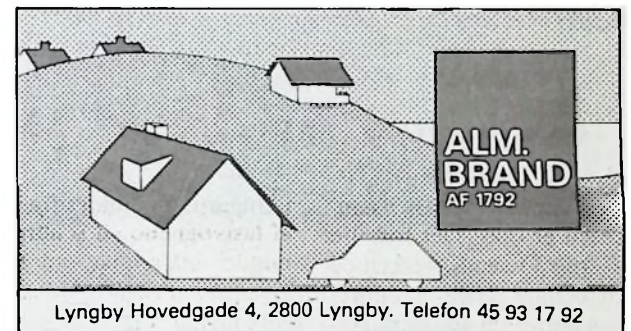
Gratis adgangsbilletter til arrangementet i Frederiksberg Rådhus samme dag kl. 13 kan fås ved henvendelse til Skt. Ansgars kirke, Bredgade 64, 1260 Kbh. K. Tlf. 33 13 37 62, eller hos Verdensnaturfonden, Ryesgade 3F, 2200 Kbh. N. Tlf. 35 36 36 35.

Anton Dekkers S.J.



De første løfter

Søndag den 1. juli aflagde medlem af pastoralrådet, Sankt Josephssøster Evelyn Krepele sine første løfter i Immaculatakirken i København. Sr. Evelyn er og pr. 1. august udnævnt til pastoralassistent ved Jesu Hjerter Kirke i København.



Det ny Testamente på diskette

Hele Det ny Testamente kan nu fås i en disketteversion til brug på computere. Målgruppen er alle bibellæsere, præster såvel som lægfolk, oplyser Det danske Bibelselskab, der står for udgivelsen.

I den elektroniske bibel har præster et tidsbesparende arbejdsredskab, som kan lette prædikenforberedelsen. Det er muligt at taste bestemte ord

eller udtryk ind, og sekunder efter præsenteres man for svaret. Programmet, der består af 5-6 disketter, indeholder Det ny Testamente i prøveoversættelsen. Det kan købes hos boghandleren for 7.-800 kr.

I Danmark sælges omkring 25.000 bibler og 35.000 eksemplarer af Det nye Testamente om året.

kk

En halv million kroner til burmesiske stammefolk

Caritas Danmark har givet en halv million kr. til bespisning af 24.000 burmesiske flygtninge i Thailand. Bevillingen bruges udelukkende til indkøb af nødhjælpsforsyninger, især ris og fisk, men også effekter som medicin og moskitonet, oplyser Anne Lise Timmermann, der er formand for Caritas Danmark.

Forsyninger går især til burmesiske minoritetsgrupper, der opholder sig i flygtningelejre. Alene in-

den for de seneste måneder er der flygtet 20.000 på grund af den burmesiske hærs offensiv i området. Det er især de etniske minoriteter, der går ud over. Det samlede antal af flygtninge fra Burma er nu på 40.000.

Rækker 3 måneder

Hjælpen fordeles gennem en sammenslutning af kristelige hjælpeorganisationer, der arbejder i grænseområdet mellem Thailand og Burma. FN's

Højkommissariat har ikke adgang til området, da den thailandske regering ikke anerkender stammefolkene som flygtninge.

Den halve million, Caritas Danmark har stillet til rådighed for lejrene, er kommet dels fra Danida med 400.000 kr. og Dansk Flygtningehjælp med 100.000 kr., oplyser Anne Lise Timmermann.

Beløbet rækker til akut mad og medicin i 3 måneder.

kk

Kursus for organister, korledere, sangere, musiklærere m.fl.

Liturgisk Sekretariat afholder en studieuge for organister, korledere, sangere, musiklærere og andre kirkemusikinteresserede i dagene 14.-18. oktober 1990 - fra søndag aften kl. 19.30 til torsdag eftermiddag kl. 16 - på Magleås kursuscenter. Det er lykkedes Sekretariatet at engagere flere kirkemusikere, som vil lede kurset, der består i individuel orgelundervisning, korledelse og sang, samt indføring i liturgiske emner.

Deltagerne melder sig i ét enkelt hovedfag, i hvilket han/hun vil få sololektioner. Pris: Kr. 950.-.

Følgende lærere vil medvirke: Peter Møller, orgel, Jørgen Ditlevsen, sang, Bent Fabricius, korledelse, Eva Rungwald, gregoriansk sang, stemmeopvarmning m.m.: Jette Thomsen, gregoriansk sang, liturgisk værksted m.m.

Kursuspræst: Guido Kreienbühl, kursuskonsulent: Jan Lange.

Forespørgsel vedr. kurset rettes til Jette Thomsen, tlf. 31 65 35 96.

Programmet tilsendes omkring 8. oktober.

Tilmelding sker ved indbetaling af depositum kr. 300.-, eller hele kursusbeløbet til Magleås Kursuscenter, Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød, giro 4 28 44 29 og indsendelse af nedenstående blanket. Senest 1. oktober.

Med venlig hilsen

Guido Kreienbühl, Liturgisk Sekretariat

KLIP _____

Undertegnede ønsker at deltage i kirkemusikkursus 14.-18. oktober 1990 på Magleås

Navn: _____

Adresse: _____ Tlf. _____

Jeg melder mig til orgelundervisning

korledelse

solosang

sæt ét kryds

Alle deltager desuden i korsang.

Sendes til Liturgisk Sekretariat, Vesterbrogade 28,3, 1620 København V. Tlf. 31 24 52 13.

I gæld til Newman

Den 11. august var det præcis 100 år siden, kardinal John Henry Newman døde 89 år gammel, omgivet af sine medbrødre i Oratoriet i Birmingham, som han havde oprettet i Filip Neris ånd. Tusinder overværede hans begravelse.

Tre år tidligere havde den 81-årige biskop Ullathorne efter sit sidste besøg hos den syge Newman sagt: »There is a Saint in that man«. Han konverterede midt i 40-erne og var næsten lige så længe katolik som han havde været anglikaner, men de første 32 år som katolik var der ikke mange, hverken i England eller i Rom, der så en helgen i Newman. Både det engelske episkopat og det ærkekonservative italienske vaticanske hof omkring pave Pius IX gik i alt for små sko til at kunne følge Newmans store skridt. De mistænkeliggjorde hans hensigter, torpederede hans planer om et katolsk universitet i Dublin, forstyrrede arbejdet med en ny bibeloversættelse og tvang ham faktisk til tavshed, som han først brød efter 18 års ydmygelse med sit opsigtsvækkende selvforsvar »Apologia pro vita sua« i 1864.

Pius IX døde i 1878. Den nye pave, kardinal Gioacchino Pecci, havde som nuntius i Bryssel fulgt Newmans rolle i Oxford-bevægelsens udvikling. Kort efter sit valg, hvor han tog pavenavnet Leo XIII, ophøjede han den kanøfede Newman til kardinal.

I dag er der bestræbelser i gang for at få ham saliggjort. Hans tilhængere og beundrere, hvoraf de mest ivrige endog kalder sig Newmaniakker, har for længst gjort det, i henhold til oldkirkens folkelige tradition.

Kirkehistorikere er mere end nogen sinde optaget af Newmans slående aktualitet. For 150 år siden formulerede han ideer om kirken, som diskuteres livligt i dag. Hans intellektuelle ærlighed og åbenhed for verden, (en åbenhed, Leo XIII delte; for Pius IX var verden en styg fjende) hans fornyende syn på kirkens væsen og lægfolkets rolle i dens læremæssige og moralske udvikling gør Newman til den største kirkelige personlighed i hele det nittende århundrede og til en teolog, hvis tanker er frugtbare den dag i dag. Det var derfor, vi i januar foreslog at fejre 1990 som et Newman-år og bragte flere ledere om denne store, forhåned mand, der var større og mere hæderlig end hans modstandere på højeste sted i kirken. Mens de især var optaget af italiensk indenrigspolitik, så Newman kirken med de øjne. Det andet Vatikankoncil lærte os at se med, hvis vi altså ønsker at se.

I dag er det andre store teologer, der lider under læreforbud eller under mistænkeliggørelse af deres hensigter. I vor tid er det andre, forbigåede ånder, der pludselig bliver kardinal, som Henri de Lubac for eksempel. I dag er kirken ikke synligt indblandet i italiensk politik, men måske mere end rigeligt i østpolitik.

»Newman har forenet sin troskab mod den katolske kirke med respekt og forståelse for andres meninger« skrev paven i anledning af 100-året for Newmans dødsdag. »Nå«, tænker man så, var det det hele? Hvad med andres respekt for Newmans meninger?»

Vi har mere end nogen sinde brug for Newmans profetiske vision om kirkens virkelige væsen og opgave i denne verden. Koncilet har formuleret opgaverne. Vi er begyndt at realisere nogle af dem, de letteste først. Den modstand, de har vakt, eller den ligegyldighed, de er blevet mødt med, siger noget om, hvorfor de store reformer lader vente på sig.

W.W.

Kirken har ikke - og har aldrig haft et negativt syn på kønslivet

Det er mærkeligt og forstemmende at se i vore dage, hvordan mennesker, der (synes man) burde vide bedre, lader sig lede af fordomme, når de udtaler sig om kirkens syn på legemet og på seksualitet. Nu sidst refererer »katolsk orientering« professor Karlinger i Østrig for at sige: Indtil Det andet Vatikankoncil har kirken erklæret alt, hvad der hænger sammen med det 6. bud som alvorlig synd og dermed selv »begået en alvorlig synd«.

Det er en lidt besværlig udtalelse; for mener prof. Karlinger *overtrædelser* af det 6. bud? I så fald er det (og har altid været) et vurderings spørgsmål i det enkelte tilfælde, om der er tale om en alvorlig synd. På den anden side: er ikke enhver synd alvorlig?

Men prof. Karlinger siger også (stadig i henhold til referatet), at hvad angår sexualmoralen, må man også tale om et »fejlbarligt læreembede« i bestemte ikke centrale spørgsmål. Men en sådan udtalelse forudsætter jo for at have sandhedsværdi, at man tager prof. Karlingers meninger som norm i stedet for kirkens læreembede. Det kan man naturligvis gøre.

Mit hovedanliggende er, at så mange, der i dag udtaler sig om kirkens (forkerte) syn på sexualmoralen, ikke kan vide nok om kirkens lære på dette område, men har

samlet deres viden ud fra egne forudfattede meninger. For det er ikke sandt, at kirken har haft eller har et negativt syn på legeme og kønsliv.

Det er sandt, at der har været tilbøjeligheder mange steder i kirken og igennem tiderne til at se negativt på disse grundlæggende menneskelige forhold; det skyldes ikke mindst påvirkning fra kætterier, (jfr. nedenfor). Men det er ikke svært at dokumentere, at der til alle tider også har været særdeles positive syn på de samme forhold i kirken, og det er en kendsgerning, at kirkens læreembede altid har udtalt sig positivt om dette område. Således er adskillige kætterier blevet dømt af kirken p.g.a. deres negative syn på legeme og kønsliv (f.eks. gnosticismen, manikæismen og katarerne (som gav navn til »kætteri«)).

Vi kan beklage, at kirken ikke i tilstrækkelig grad har udviklet en ordentlig teologi på området (men må så i sandhedens navn også indrømme, at de fleste teologer har været meget utilbøjelige til at beskæftige sig positivt med emnet), og at dens forsvar for kroppen og kønslivet i mange tilfælde ikke har haft tilstrækkelig styrke.

Jeg vil gerne henvise til nogle få eksempler for at vise sådanne positive udtalelser. I vor tid er der mange; jeg nøjes med tre: Dietrich von Hildebrandt:

Die Ehe (1923, tror jeg*), Adrienne von Speyer: Teologie der Geschlechter (fra tresserne, mener jeg*) og Johannes Paul IIs bøger om legemets teologi og kønslivet (som begyndte mens han endnu var biskop i Krakow og fortsatte i årene 1979-1983).

Historisk henviser jeg til to bøger blandt mange: Peter Brown: The Body and Society (USA 1988), som behandler kirkens første fire århundreder med hensyn til dens udvikling i teologisk tænkning om kønsliv og ugift stand; og pater Jean Leclercq OSB: Monks on Marriage (min udgave er også fra USA, skønt han er munk i Clairvaux og underviser i England) fra begyndelsen

af firserne, tror jeg; den behandler emnet i det tolvte århundrede med afstikkere til århundrederne omkring det.

Det er svært for mig at forstå, hvordan man som videnskabsmand kan udtale sig skræmskilt om noget uden at kende hele det foreliggende og meget let tilgængelige materiale. Det virker nærmest, som om man har et personligt formål, man ønsker at fremme uden hensyn til hele sandheden eller i det mindste til at forsøge at finde den.

Erik Guldager

* Usikkerheden m.h. til udgivelsestid skyldes, at dette skrives i Danmark, mens bøgerne befinder sig i Basel (Schweiz).

Fordømmende holdning til sex

Gamle Grundtvig sagde: »Menneske først og kristen så.« Kære Baagø. Din artikel var lige så lang, som den var reaktionær. Det, Dr. Karlinger efterlyser er nytænkning og en alternativ sexualmoral. Er du klar over, hvor mange åndelige invalider der findes på grund af gammel-tænkningens fordømmende holdning til alt, hvad der foregår under bæltet?

Så vidt mig bekendt har Jesus ikke sagt noget om sex i al almindelighed. Føl-

gende har han sagt: »Du må ikke bedrive hor. Du må ikke begære din næstes hustru og endelig - (Matt. 5,28) den som ser på sin næstes hustru og begærer hende i sit hjerte har allerede bedrevet hor med hende«.

Hvad mennesker ellers har opfundet hen ad vejen, skal man ikke skyde Jesus i skoene. Lær af Buddha, som siger, at ønsker og begæringer medfører lidelser. Han siger også, at det ikke er den mest yderliggående selvfornægtelse, der befrier mennesket, men ligevægten mellem livsudfoldelse og selvfornægtelse. Det fører til klarhed og fred. Mange katolikker har i tidens løb deponeret deres sjæl, deres tanke og deres seksualitet i den katolske kirke, men kirken er ikke en garderobe. Vi har alle et sexliv, men der er ikke så mange, der tør indrømme det.

Dr. Karlinger har ret i hvert eneste ord, han skriver. Hvem skitserer en alternativ sexualmoral? (især for dem, som lever i ufrivilligt cølibat). Hvad med vores hjemlige katolske teologer? Har de ikke noget på hjertet? Lad os holde os til Jesus, men fri os fra vanetænkning.

»Menneske først og kristen så«.

Josef Petersen

Medjugorje - ikke den lokale biskops ansvar

I »katolsk orientering« nummer 9, stod der i en lille artikel på forsiden at den lokale biskop Zanic ikke tror på ægtheden af Maria-visionerne i Medjugorje. I den forbindelse vil jeg gerne henlede opmærksomheden på den nye kommission Vatikanet nedsatte til at undersøge begivenhederne i Medjugorje. Denne kommission blev overdraget ansvaret efter at biskop Zanics kommission blev frataget de videre undersøgelser.

I en erklæring fra september 1987 udsendt af

ærkebiskop Franic af Split hedder det: »Den nye undersøgelseskommission er ansvarlig overfor Den jugoslaviske Bispekonference, og indtil den har aflagt rapport til samme råd og dens afgørelse er blevet bekræftet af konferencen og Vatikanet, kan ingen individuel biskop alene bedømme begivenhederne eller fremlægge egne erklæringer om begivenhederne. Den nye kommission har bemærket de utrolige åndelige frugter Medjugorje har frembragt og fortsætter med at frembringe«.

I 1985 udtalte ærkebiskop Franic af Split, at Medjugorje har betydet mere for kirken i hele Jugoslavien gennem de sidste 4 år, siden åbenbaringerne begyndte, end alt pastoralt arbejde havde gjort gennem de sidste 40 år.

Yderligere oplysninger om Medjugorje samt tidskrifter på engelsk fremsendes ved henvendelse til Benny Blumensaat, 28 Beaufort Street, Chelsea, London SW3 5AA, England.

Benny Blumensaat

Biskoppens 25-års jubilæum festligt fejret i Øm 16. juni

Marianne Powells tale på valfartkomiteens vegne

Kære biskop Martensen

Du er nu blevet fejret i en hel måned, og måske er du ved at have fået nok. Det kan være hårde betingelser at være hyrde over et bispedømme, som strækker sig fra Thule til Padborg, for slet ikke at nævne afstanden fra hovedstaden til Vestkysten. Jeg skal derfor gøre min tale kort.

Vi er meget glade for, at også vi herude på prærien har fået lov – selv om det er en måned for sent – til at fejre dig lidt og markere dit jubilæum.

For katolikkerne i Jylland og på Fyn og Langeland er Ømvalfarten det store årlige samlingspunkt, som vi ser hen til med glæde. Ømvalfarten tjener mange formål: Der er dem, der synes, at »valfart« er en mærkelig betegnelse for det, de snarere oplever som en jamboree. Måske er valfarten til Vor Frue af Øm en lidt blandet landhandel, men for os er den et højdepunkt i året, fordi vi her møder så mange af vore trosfæller, og fordi vi ved denne lejlighed har mulighed for at være sammen med vores biskop en hel dag. Vi håber, at Ømvalfarten aldrig må blive slettet af din ellers så travle kalender.

Kendt og respekteret

Der er blevet sagt mange smukke ord om dig og til dig i anledning af dit jubilæum – om dit store og betydningsfulde virke for verdenskirken som for den lokale danske kirke. Paven har lovprist dig, gejstlighed som lægfolk har udtrykt deres taknemlighed og deres respekt for dine 25 års arbejde for evangeliets forkyndelse, for teologi, for økumene og for menneskerettighederne. Vi slutter os fuldt ud til disse anerkendende ord, som vi ikke selv kan for-

mulere bedre. Vi vil blot føje vore egne til.

Vi er glade for vores biskop og vi er stolte af ham. Vi er glade for at have en biskop, som er kendt og respekteret også af verden udenfor, og en biskop, som ikke er bange for at markere sin stillingtagen til spørgsmål i samfundet på en for biskopper original måde. Jeg kender ingen andre biskopper – på disse breddegrader i det mindste – som har taget sultestrejke med som et redskab i forkyndelsen. Vi glæder os over din store og dybe viden og ikke mindst din evne til at formidle den. Vi glæder os over din pastorale omsorg for os.

Med en øl i hånden

Så er der noget, som har gjort særligt indtryk på os – for vi er jo jyder og fynboer – og det er din beskedenhed. Vi kender dig som den, der kommer uden store foranstaltninger og slår dit telt op. Vi kender dig som den, der kommer listende ligeså stille og slår dig ned hos mennesker og falder i snak med dem.

Vi kender dig som den, der på valfarten kommer med en øl i hånden og siger tak til tilbuddet om at dele folks madpakke med dem.

Du forstår, at det personlige møde med mennesker taler lige så klart et sprog som den formelle forkyndelse.

Men din formelle forkyndelse er et kapitel for sig. Vi har bemærket at, når du træder ind i kirken til en festmesse og går op gennem skibet i processionen, ser du ofte ualmindelig alvorlig og bekymret ud. Dit ansigtsudtryk er som hos et menneske, der er sig bevidst, at han bærer alle verdens problemer personligt på sine skuldre. Vi, der sidder i kirkebæn-



Biskop Martensens jubilæum satte sit præg på den årlige Øm-valfart, som kunne glæde sig over en meget stor tilslutning. Alene i selve rosenkransprocessionen deltog over 1.000 voksne og unge. Biskoppen plantede et træ, en rød eg, i hvis skygge kommende generationer af katolikker vil søge ly. Foto W. Wuyts.

kene, bliver undertiden lidt nervøse. Men så begynder du at prædike. Dit ansigt bliver forvandlet; du stråler som en sol, dit blik bliver intenst og levende, og du prædiker med hele kroppen. Billederne i »katolsk orientering« er bevis på, at jeg taler sandhed. Du taler som en voldsom vind, der forstyrrer hele vort åndelige møblement og ikke lader noget tilbage på sin

oprindelige plads. Du forstyrrer vores selvtilfredshed og laver ravage i vore forudfattede meninger. Vi får aldrig lov til at gå uberørte bort.

Vi har lært at forstå, at dit bekymrede ansigt forinden sikkert blot betyder, at du er i færd med at forberede din prædiken.

Så har vi lært at kende dig som et menneske, der har selvironi og sans for humor. Det er vigtige

egenskaber i omgangen med mennesker.

Husker at sige tak

Og til sidst, vi har lært dig at kende som den, der aldrig glemmer at sige tak. Du tager ikke folks arbejdsindsats for givet. Jeg har ladet mig sige, at du selv svarer personligt på al post, som bliver sendt til dig, inklusive reklamerne. Det skal nok være rigtigt.

Du glemmer i hvert fald aldrig at sige personligt tak både for gaver og for tjenester, som mennesker udfører for dig eller for kirken.

Nu er det vores tur til at sige tak: Tak for trofast virke i 25 år. Tak, fordi du har viet dit liv til tjeneste for os. Tak, fordi du altid ender med at lyse op i et smil, når du ser bekymret ud. Hjertelig tillykke og tak.

Den nordiske bispekonferences plenarmøde i Tromsø 9.-14. juni 1990

Alle medlemmer og den apostoliske pronuntius i Norden ærkebiskop Henri Lemaître var tilstede, da konferencens formand biskop Paul Verschuren, Helsinki, bød velkommen. Det var 20 år siden, mødet havde fundet sted i Norges mest nordlige bispedømme Tromsø.

Evaluering af pavebesøget

På dagsordenen stod en evaluering af pavebesøget for et år siden og drøftelser som forberedelse til bispesynoden, som skal finde sted i Rom i oktober med vor tids krav til præsteuddannelsen som tema.

Biskop Verschuren af lagde rapport fra et møde, formændene for samtlige europæiske bispekonferencer havde afholdt i Rom ugen efter pinsen. Dette mødes emne var den af paven bebudede særsy-

node for alle europæiske biskopper om Europas fremtid.

Man drøftede flere pastorale spørgsmål, som angår Europa i disse dage: De teologiske videnskaber udvikling, ansvaret for den katolske diaspora i Letland og Estland, sjælesorg i fængslerne og samarbejdet ved katolsk voksenuddannelse. Biskopperne enedes også om at stille midler til rådighed for at gøre samarbejdet mellem redaktørerne for de nordiske kirkeblade lettere.

Caritas

Den nordiske bispekonference opmuntrede de lokale Caritas-organisationer i deres arbejde for flygtninge og asylansøgere i et Europa, som mere og mere trues af racisme.

Biskop Hubertus Bran-

denburg, Stockholm forelagde årsberetningen om den nordiske katolske udviklingshjælp i 1989, hvoraf det fremgik at samarbejdet med statslige instanser kan øge effektiviteten. I 1989 og 1990 har vi kunnet støtte projekter i Den tredje Verden for 1.800.000 danske kroner.

Den fælles fasteaktion

Som fælles fasteaktion for 1991 valgtes alfabetiseringsprojekter, for 1992 projekter, der vil øge indtægtsmulighederne i udviklingslande. Vor første fælles gennemførte nordiske fasteaktion i alle fem lande var i 1970 og kan glæde sig over en stor tillid både hos kirkelige og statslige myndigheder.

Biskop Verschuren blev genvalgt som konferencens formand for perioden 1990-1994, med biskop

Brandenburg som stedfortræder og biskop Gerhard Schwenzer, Oslo som bispekonferencens generalsekretær.

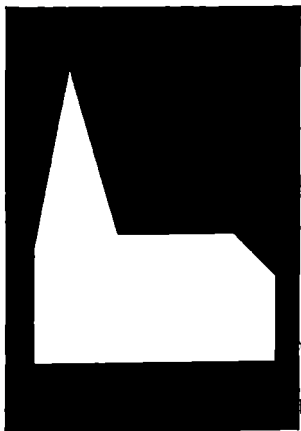
Konferencens medlemmer fejrede søndagsmessen med den lille menighed i bispekirken i Tromsø og deltog efter messen i menighedens kirkekaffe.

Mødet fandt sted hos Skt. Elisabethjemmet søstre, som sammen med værten, biskop Gerhard Göbel blev takket for deres gæstfrihed.

Næste møde

Næste plenarmøde finder sted i september og holdes i München efter indbydelse fra Ansgarværket.

To af dette mødes hovedpunkter bliver Islam i Europa og Kirken i Europa 1992.



Orientering fra sognene

September 1990

På disse sider bringer vi en gang om måneden i ulige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 15, der udkommer 26. september 1990 er mandag den 10. september 1990 for oktober 1990. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kbhv. V. Tlf. 31 21 14 44.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Ålborg

Kastetvej 1, 9000 Ålborg
Sognepræst: Leo Kertz, OMI
Andenpræst: Allen Courteau, OMI
Tlf. 98 12 63 44
Præst: Per Dolmer, 98 42 32 80
Menighedsrådsformand: Erik Schou, tlf. 98 92 27 74
Søndagsmesser:
Kl. 8.00: Sct. Joseph Hospitalskirke.
Kl. 10.00: Højmesse i Sct. Mariæ Kirke.
Søndag d. 2. kl. 10: Højmesse med efterfølgende sogneundervisning.
Mandag d. 3., 10., 17. og 24. kl. 14.30-16.00: Mini/Midi-KUK.
Tirsdag d. 4., 11., 18. og 25. kl. 9.00: Rosenkransgruppe.
Onsdag d. 5. og 19. kl. 14.30: Strikke-/Syklub.
Torsdag d. 6., 13., 20. og 27. kl. 19-21: Maxi-KUK.
Fredag d. 7. kl. 15: Første fredags sakramental-tilbedelse indtil messen kl. 18.
Fredag d. 7. kl. ca. 21. - søndag d. 9. ca. kl. 12.: KUK weekend for Maxi-KUK'er fra Fyn og Jylland i Ålborg.
Søndag d. 9. kl. 10: Familiemesse.
Torsdag d. 13. kl. 14.30: Sct. Joseph klub mødes i menighedslokalet.
Søndag d. 16. kl. 10: Højmesse.
Lørdag d. 22. kl. 17: Polsk messe.
Søndag d. 23. kl. 10: Højmesse.
Søndag d. 30. kl. 10: Familiemesse med efterfølgende sogneundervisning. (Husk sommertiden ender natten til søndag).

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn.
Præst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80 eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg tlf. 98 12 63 44.
Lørdag d. 1. kl. 16.30: Messe.
Søndag d. 9. kl. 10: Højmesse.
Lørdag d. 15. kl. 16.30: Messe.
Søndag d. 23. kl. 10: Højmesse.
Lørdag d. 29. kl. 16.30: Messe.

Hjørring

(Baptistkirken, Sct. Olai Plads)
Henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg.
Tlf. 98 12 63 44.
Messe hver søndag kl. 14.00.

Thisted

Skt. Thøgers Kirke
Møllevvej 23, 7700 Thisted.
Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04, eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg.
Tlf. 98 12 63 44.
Søndag d. 2. kl. 11: Messe og kirkekafe.
Søndag d. 16. kl. 11: Messe og kirkekafe.
Søndag d. 30. kl. 11: Messe og kirkekafe.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers.
Pastor Lech Pytlak, tlf. 86 42 97 30.

Træffetid kl. 11-12 undtagen mandag.

Søndagsmesser:
Lørdag kl. 14.
Søndag kl. 10 (undtagen d.23.9).
Hverdagsmesser:
Tirsdag kl. 8.15.
Onsdag kl. 18.30. Vi begynder med rosenkransbøn.
Torsdag kl. 8.15.
Fredag kl. 8.15 i Søstrenes Kapel, Laksegade 4.
Lørdag d. 1.: Sognedag kl. 14.
Lørdag d. 8.: Polsk messe kl. 14 med efterfølgende samvær.
Weekenden 22.-23. 9.: Menighedstur til Øm.
Ingen messe i Randers d. 23. 9.
Mini-KUK: **ons. d. 5. og 19. kl. 19** i præstegården.
KUK: **Weekend d. 14.-16. 9.** Henvendelse til Shelagh Powell, tlf. 86 42 39 53.

Sct. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonis Gade 12, 8800 Viborg.
Tlf. 86 62 36 41.
Sognepræst: Allen Courteau, OMI. fast-boende i Aalborg. Tlf. 98 12 63 44.
Menighedsrådsformand: Rudolf Lager. Tlf. 97 41 41 50.
Lørdag d. 1. kl. 16.30: Messe.
Søndag d. 2. kl. 10.00: Messe med efterfølgende kirkekafe.
DUK-weekend i Aalborg
Lørdag d. 8. kl. 10: Sogneundervisning med efterfølgende familiemesse kl. 12.
Kl. 16.30: Mass in English.
Søndag d. 9.: Ingen messe.
Lørdag d. 15. kl. 16.30: Messe.
KUK weekend d. 15. og 16.
Søndag d. 16. kl. 10.: Messe.
Lørdag d. 22. kl. 16.30: Messe.
Søndag d. 23.: Ingen messe.
Lørdag d. 29. kl. 16.30: Messe.
Søndag d. 30. kl. 10: Messe.

Lemvig/Holstebro

Hellig Kors Kirke, Lemvig
Østergade 33, 7620 Lemvig.
Rita Sørensen, tlf. 97 82 22 42 eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg, tlf. 98 12 63 44.
Lørdag d. 1.: Sogneundervisning og familiemesse er aflyst i dag.
Søndag d. 9. kl. 10: Messe i Lemvig.
Søndag d. 23. kl. 10: Messe i Lemvig. (Der er ingen messe i Holstebro i sept.)

3 Århus og Djursland

Ryesgade 26, P.B.219, 8100 Århus C
Tlf.: 86 13 56 66.

Præsterne:
Adolf Meister SJ. 86 18 57 66
Herbert Krawczyk SJ, 86 18 56 33
Gottfried Grunewald SJ, 86 18 52 11
Piet Reijnders SJ, 86 13 56 66

Menighedsrådsformand:
Leo Arlund 86 17 57 08

Sognesekretær:

Bengt Jensen, 86 26 32 33.
Søndagsmesser: Kl. 8, 10 - højmesse og kirkekafe.
Hverdagsmesse: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.
Messe på polsk: Søndag, 2/9 og 16/9, kl. 14.
Latinsk højmesse: Hver 3. søndag kl. 10.
Skriftemål: Helst 1. fredag kl. 18-19 eller efter aftale.
Skolemesser: hver tirsdag kl. 8 (yngre) og sidste fredag kl. 8 (ældre) elever.
KUK: Hver tirsdag og torsdag kl. 19.30.
Mini - KUK: Hver tirsdag kl. 18.30.
Sct. Knuds klub for ældre: Hver tirsdag kl. 14.30.
Mariakongregationen: Torsdag 16/9 kl. 14.30.
Menighedsrådsmøde: Torsdag 6/9 kl. 19.
Menighedens bodstime: Fredag 7/9 kl. 18-19.
Retræteaften: Mandag 10/9 kl. 19.
Sogneundervisning: Lørdag 8/9 og 22/9 kl. 10.
Familiemesse: Lørdag 8/9 og 22/9 kl. 12.15.
Katolsk Information: Mandag - fredag kl. 13-18 og søndag kl. 11-12.
Galleri ved kirken: Arnt Uhre, Kristus - billeder, fremvisning i Galleri og kirke: lørdag 1/9 kl. 11-13.
Økumenisk festgudstjeneste: Søndag 2/9 kl. 10 i domkirken.
Første kommunion: Forældremøde mandag 24/9 kl. 19.
Firmelse: Forældremøde mandag 24/9 kl. 19.
Sct. Knuds Skole: Skolekredsens generalforsamling tirsdag 25/9 kl. 19.30.

Pindstrup:

Skt. Mikael Kirke, Ringsø
Præst: Adolf Meister SJ, tlf. 86 13 56 66.
Gudstjenesteleder: Helge Clausen, tlf. 86 37 76 56.
Messe: Søndag 9/9 kl. 10.30 og 23/9 kl. 10.30. (Kirken fejrer 60 års jubilæum).
Odder:
Skt. Ansgars kapel
Holstensgade 25, 8300 Odder.
Præst: Gottfried Grunewald SJ, tlf.: 86 13 56 66.
Messe: Søndag 9/9 og 23/9 kl. 14.

Sct. Clemens Kirke, Grenå

Thykærvej, 8500 Grenå
Tlf. 86 30 97 38 - Giro 563 26 68.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ., tlf. 86 18 56 33.
Gudstjenesteleder: Moder M. Theresa, tlf. 86 38 42 06.
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13.
Søndagsmesser: Hver søndag kl. 10.30. Kirkekafe bagefter.
Hverdagsmesser: Hver onsdag kl. 19.
Skriftemål: Onsdag kl. 18.30 eller efter aftale.
Sogneundervisning: Børne- og ungdomstræf lørdag den 29/9 kl. 10 på Sostrup.

Sostrup:

Gjerrild, 8500 Grenå.
Cistercienserinder Kloster. Tlf. 86 38 41 11.
Priorinde: Moder Theresa, O. Cist. Tlf. 86 38 42 06.
Søndagsmesse: Hver søndag kl. 8.30.
Tilbedelse af det Allerhelligste: Hver søndag og alle helligdage kl. 17 og hver torsdag kl. 19.30-21.
Alle helligdage, som ikke er søndage og hverdagsmesser kl. 9.
Søndag 23/9 kl. 9.30 aflægger Sr. Johanne Hahn O.Cist. de højtidelige løfter.

4 Midtjylland

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.
Tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.
Søndagsmesser: I Sct. Josefs Kapel kl. 7.30. I kirken kl. 10 (højmesse).
Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19. Torsdag kl. 10.30. Hver morgen (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs skole til en kort andagt i kirken.
Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke.
Menighederne er velkomne.
Lørdag d. 1. kl. 10-16: Udflugt til Tinnest Krat. Vi mødes ved kirken og kører i samlet flok. Madpakke medbringes.
Søndag d. 2.: Kirkekafe efter højmassen.
Lørdag d. 8.: Menighedsrådene fra Pastoralenheden samles til møde i Vejle fra kl. 10-17.
Søndag d. 9.: Katekese for menigheden efter højmassen, emne: Hvordan fungerer vort sogn?
Torsdag d. 20. kl. 19.30: Bibelaften hos sognepræsten.
Tirsdag d. 25.: Menighedsrådet holder møde.
Lørdag d. 29. kl. 14: Børnene mødes i Mødelokalet.
Søndag d. 30.: Katekese for menighederne efter højmassen. Emne: Kirkens forkyndelse og sakramenterne.

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupsgade 16, DK 8600.
Tlf. 86 82 24 15.
Sognepræst:
Tran Duc Thanh Dominique.
Søndagsmesse: Kl. 10.
Hverdagsmesser:
Tirsdag kl. 19 i Øm hos Jesu Små Søstre.
Onsdag kl. 19 i kirken.
Fredag kl. 8.45 i kirken.
Lørdag kl. 10: Rosenkrans.
Mandag d. 3. kl. 14-16: Værested.
Lørdag d. 8. kl. 10: Fællesmøde for menighedsrådene i pastoralenheden i Vejle.
Søndag d. 16. kl. 10: Høstgudstjeneste, kollekt og auktion efter messen med kirkekafe til fordel for Caritas.
Mandag d. 17. kl. 14-16: Værested.
NB: Ingen 8-messe om søndagen. Se i øvrigt sognebladet.

Skt. Peters Kapel, Herning

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
Tlf. 97 12 43 82.
Præst: Willem Wuyts. O. Praem.
Messtider: Søn- og helligdage kl. 10.00.
Menighedskaffe efter messen.
Lejlighed til skriftemål efter aftale.
Søndag d. 2. og 23.: Ordets gudstjeneste og altergang ved en af vore to gudstjenesteledere.
Lørdag d. 8.: Menighedsrådet deltager i mødet for pastoralenhed 4 i Vejle fra kl. 10 til 17. Fælles kørsel aftales.
Religionsundervisning:
På forældremødet den 9. august blev vi enige om torsdag eftermiddage som bedst egnede til børnenes undervisning.
Torsdag d. 6. og 20.: Begynderhold 1. Det er børn, som skal forberedes til deres 1. hellige kommunion. Kl. 16-18.
Torsdag d. 13. og 27.: Holdene 2 og 3. Hold 2 er børn, der endnu ikke er blevet firmet. Hold 3 er de større unge.
Ny Caritas-repræsentant.
Ester Jensen, som i mange år har påtaget sig tjenesten som menighedens Caritas-repræsentant, er efter eget ønske blevet afløst af B.S.W. Fernando. En stor tak til begge!

Behovsanalyse:

Menigheden vil i nær fremtid få mulighed for at fremsætte ønsker og kommentar på et spørgeskema vedrørende sognets liv og trivsel.

Ministrantudflugt:

Lørdag den 6. oktober tilbydes vore ministranter en udflugt til det nye fly- og bilmuseum i Billund. Hvilke forældre kan køre med børnene? Sæt kryds i kalenderen.

5 Sydjylland

Skt. Knuds Kirke, Fredericia

Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.
Sognepræst: Jan Ophoff.

Anden præst: Raymond Minnaert.

Tlf. 75 92 11 76 (torsdag-søndag)

75 82 08 93 (mandag-onsdag).

Faste gudstjenester:

Lørdage: Kl. 17. Søndage kl. 10.

Sankt Nikolaj Kirke

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.

Sognepræst: Lars Messerschmidt.

Tlf. 75 12 10 27, bedst mellem 10-11,

undt. mandag og tirsdag. Træffes normalt

i Tønder om mandagen 11-12,

tlf. 74 72 18 90.

Søndagsmesser:

Lørdag kl. 16.30.

Søndag kl. 10.

Hverdagsgudstjenester:

Mandag kl. 7.30: Laudes og kommunion.

Tirsdag kl. 7: Laudes og kommunion eller messe.

Onsdag kl. 7: Laudes og messe. Kl.

16.30: Rosenkrans.

Torsdag kl. 8.15: Skolemesse.

Fredag kl. 9: Messe undt. 1. fredag i

måneden, se nedenfor.

Søndag d. 2. kl. 10: Højmesse. Efter

massen indvielse af Søstrenes Hus, Bag-

gesens Allé 149. Alle er velkomne.

Fredag d. 7. 1. fredag i måneden kl. 16.30:

Messe med efterfølgende tilbedelse indtil

kl. 18.

Lørdag d. 8.: Sognedag kl. 14. Messe kl.

16.30.

Lørdag d. 15. kl. 16.30: Messe på polsk.

Torsdag d. 20. kl. 19.30: Menighedsaften,

hvor der vises en videofilm om Medjugor-

je.

6 Sønderjylland

Sankt Ansgars Kirke, Åbenrå

Søndertorv 1, 6200 Åbenrå.

Præst: Ceferino C. Anez.

Fiskergade 7-9. Tlf. 74 62 35 43.

Hverdagsmesser:

Mandag-onsdag-fredag kl. 19.30.

Tirsdag-torsdag-lørdag kl. 15.30.

Søndagsmesser kl. 10.

Fredag d. 5.: Jesu hjerte. Tilbedelse kl.

15-16. Messe med sak. velsignelse kl.

19.30.

Lørdag d. 8.: Jomfru Marias Fødsel.

Messe kl. 15.30.

Fredag d. 14.: Det Hellige Kors' Ophøjel-

se. Messe kl. 19.30.

Hellig Kors Kapel, Tønder

Ribelandsvej 41, 6270 Tønder.

Præst: Lars Messerschmidt.

Træffes normalt i Tønder mandag 11-12,

tlf. 74 72 18 90, ellers 10-11,

tlf. 75 12 10 27 undt. tirsdag.

Mesetid:

Søndag kl. 17.

Søndag d. 2.: Menighedsudflugt til Als

Kloster. Afgang fra kirken i Tønder kl.

9.30. Ingen messe i Tønder kl. 17.00.

Søndag d. 16.: Sognedag kl. 14.30. Messe

kl. 17.

Sognedage:

16. og 30. september, 11. november, 9. december, kl. 14.30.

Hele menigheden, børn, unge og voksne indbydes til en serie sognedage, hvor der er religionsundervisning for børnene, studiekreds for de voksne og fællesskab for alle.

Firmelse:

Søndag d. 18. november kl. 10 (bemærk tidspunktet).

Skt. Pauls kirke, Sønderborg

Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.

Vikar: Ebbe Simonsen.

Tlf. 74 42 35 85.

Sognepræst: Ceferino C. Anez.

Fiskergade 7, 6200 Åbenrå.

Tlf. 74 62 35 43.

Indtil 1. oktober vil pastor Simonsen

fortsætte som vikar, assisteret af vores

nye diakon, Poul Clausen, Als Kloster.

Gudstjenesterne kan derfor fortsætte

uforandret i september:

Søndag: Højmesse kl. 9.30.

Hverdagsmesserne er i Als Kloster undta-

gen fredag, kl. 9 i kirken.

7 Fyn

Sct. Albani Kirke

Adelgade 1, 5000 Odense C.

Tlf. 66 12 16 64.

Kontortid: Ma.-fr. kl. 10-12.

Præsternes træffetider:

Sognepræst, p. Leo Drzal: Ti.-fr. 10-12.

2. præst, p. Stefan Huber: Ti.-fr. 10-12.

P.K. Przybylowicz: Ti. og to. 10-12.

Søndagsmesser: Kl. 8 og 10. I maj-sept.

tillige kl. 19. I okt.-april kl. 16.30. 1., 2.,

4. og 5. søndag: Polsk messe kl. 12. 2.

søndag: Vietnamesisk messe kl. 14.

Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag,

torsdag, lørdag kl. 9, onsdag kl. 10.30,

fredag kl. 19.

Religionsundervisning på skolen: Onsdag

kl. 16 for alle grupperne.

Den franciskanske Lægorden: 2. tirsdag i

måneden, begyndende med messe kl. 9.

Søndag d. 2.: Messer kl. 8, 10, 12 (po.),

19.

Tirsdag d. 4.: Midi-KUK kl. 16-17.30 på

skolen.

Onsdag d. 5. kl. 16-17: Start på religions-

undervisning.

Torsdag d. 6. kl. 19: Kirkevandring,

begyndende i Vor Frue Kirke.

Fredag d. 7.: Tilbedelse kl. 18-19, kl. 19

aftenmesse.

Søndag d. 9.: Messer kl. 8, 10, 12 (po.), 14

(vietn.), 19.

Mandag d. 10. kl. 19.30: Møde i DKKF

begyndende med messe.

Torsdag d. 13. kl. 14: Møde i De ældres

Klub i sognelokalerne.

Fredag d. 14.: Korsets Ophøjelse/Mini-

KUK kl. 15-16.30 på skolen. Kl. 19:

Messe. Kl. 19.30: Møde i senior-KUK.

Søndag d. 16.: Messer kl. 8. Familiemesse

kl. 10. Høstgudstjeneste kl. 19.

Tirsdag d. 18.: Midi-KUK kl. 16-17.30.

Søndag d. 23.: Messer kl. 8, 10, 12 (po.),

19.

Torsdag d. 27. kl. 19.30: Møde for

forældre til 1. kommunikanter i sogne-

lokalet.

Fredag d. 28.: Mini-KUK kl. 15-16.30.

Søndag d. 30.: Messer kl. 8, 10, 12 (po.),

19.

Dalum Klosterkirke:

Søndage: Messe kl. 7.30.

Hverdage: Messe kl. 6.30.

Stella Maris Kirke, Nyborg

Vindingevej 9, 5800 Nyborg

Sognepræst: p. Stefan Huber

Træffetid: Torsdag kl. 17-18.30 og søndag

efter aftale på Vindingevej 9, Nyborg, tlf.

65 31 09 74 - ellers: Adelgade 1, 5000

Odense C, tlf. 66 12 16 64.

Søndagsmesser: Kun kl. 10!

Hverdagsmesser: Kun mandag kl. 8, tors-

dag kl. 19 og fredag kl. 7.

Lørdag d. 8. kl. 19.30: Menighedsaften.

Niels Christian Andersen, Kristeligt Fol-

kepartis sekretær, giver et oplæg om

moderne etiske problemer.

Søndag d. 9. kl. 10: Familiemesse med

efterfølgende kirkekaffe.

Religionsundervisning og ungdomsarbej-

de planlægges på et møde den 23/8 og er i

skrivende stund altså endnu ikke plan-

lagt.

Ring og forhør dig!

Skt. Knuds Kirke

Havnegade 1, 5700 Svendborg.

Sognepræst: J. Kruk.

Tlf. 62 21 05 42 eller 62 21 36 10.

Træffetid: Torsdag, fredag, lørdag kl.

9-11, eller efter aftale.

Faste messetider: Søn.- og helligdage: Kl.

10. Hverdagsmesser: Kl. 6.45 dog torsdag

kl. 19.00 og lørdag kl. 16.00.

Søndag d. 2.: Messe i Sct. Bendts Kapel i

Rudkøbing kl. 19.00.

Mandag d. 3.: Rosenkransgruppen mødes

i menighedslokalet kl. 19.30.

Fredag d. 7.-9.: Fælles kateket-weekend i

Mørkholt for 10-14-årige børn. Vi starter

kl. 15.45 fra kirkens P-plads. Hjemkomst

søndag d. 9. kl. 18.00.

Lørdag d. 15.: Sammenkomst for kon-

taktgruppen. Mødet begynder med mes-

sen i kirken kl. 14.00. Derefter samles vi

oppe i menighedssalen til fælles fest.

NB. Engang i denne måned begynder vi

at holde religionsundervisning for børn.

Men før vi gør det holder vi et orienteren-

de møde for forældre. Meddelelsen om

begge dele kommer i menighedens publi-

kanda.

Fra og med den 28. september indtil den

13. oktober er sognepræsten på ferie. I

nødsituationer bedes menigheden hen-

vende sig til præsterne ved Sct. Albani

Kirke i Odense.

8 Lolland og Falster

Skt. Birgitta Kirke, Maribo

Mariagade 4, 4930 Maribo.

P. Herman Legut, OFM. conv.

Tlf. 53 88 01 74. Kontortid 10-11, undta-

gen mandag og tirsdag.

Søndag d. 2.: Højmesse kl. 10.00. Under

forbønnerne mindes de faldne fra 2.

verdenskrig.

Fredag d. 7.: Vi tilbeder Jesu hellige

Hjerte. Jesu hjertestatuen bliver sat i en

niche i væggen under pulpituren.

Lørdag d. 8.: Jomfru Marias fødsel.

Messe kl. 16.30.

Søndag d. 9.: P. Berning fra Nykøbing

læser messe kl. 10.00.

Fredag d. 14.: Det hellige kors ophøjelse.

Messe kl. 16.30.

I Johannes evangeliet betegner ordet

ophøjelse Jesu korsfæstelse: »Og ligesom

Moses ophøjede slangen i ørkenen, sådan

må menneskesønnen ophøjjes, for at alle,

der tror på ham, kan få evigt liv i ham«.

Søndag d. 16.: Efter højmassen på dansk

er der messe på polsk.

Søndag d. 23.: P. Irenæus fra Nakskov

læser messe kl. 10.00.

Loppemarked d. 22.: Hvert år arrangeres

der i menigheden et loppemarked til

hjælp for økonomien. – Husk at se efter i

udhuse, kældre og på lofter. Her er en

opgave hvor vi kan hjælpe hinanden.

Udsmykning af kirken:

Mens vi glæder os over vores nye tag og

vores fint istandsatte kirke, må vi også

glæde os over indgangsportalen der er

moderniseret. Kom og se blandt andet

den nye skriftestol. Det store arbejde er

udført af Bent Bloksted fra Errindlev

med hjælp af Thorvald Jacobsen fra

Maribo.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov

Bredgade 47, 4900 Nakskov

Tlf. 53 92 06 81. Giro 7 09 10 60.

Sognepræst: Pater Irenæus OFM conv.

Gudstjenester:

Søndage kl. 10.00.

Hverdage kl. 17.00. Onsdag og torsdag

Søndag d. 23. kl. 10.00: Højmesse med barnedåb. Efter messen er der møde for medlemmerne af Den franciskanske Lægorden.

9 Sydøstsjælland

Vor Frue Kirke, Næstved
Præstøvej 29, 4700 Næstved.
Tlf. 53 72 09 85.

Sognepræst: Pater Josef Völk. Præsten træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.

Faste gudstjenester:

Søndage: Kl. 8 messe på Maria Elisabeth Hjemmet.

Kl. 10: Højmesse i Vor Frue Kirke.

Sognekalender:

Fredag d. 7.: Jesu Hjerte-Fredag: Tilbedelse på Maria Elisabeth Hjemmet: Kl. 18-19. Messe: Kl. 19.

A propos »Jesu Hjerte-Fredag«: Stikord »Hjerte«: Hjertet betød så meget for Niels Steensen hele hans liv igennem. Som anatom havde Niels Steensen udforsket hjertet og var nået frem til banebrydende erkendelser. Som sit bispesegl valgte Niels Steensen et hjerte, der bærer korset!

I netop det år, i hvilket Niels Steensen var blevet præsteviet (1675), havde den 28-årige Margareta Maria Alacoque en vision i klostret Paray - le - Monial: Jesus Kristus pålagde hende at sørge for, at der fremover holdtes en »Jesu Hjerte Fest«. Og det skulle være fredagen efter Kristi Legemsfest-Oktaven. – Det var oprindel- sen til Jesu Hjerte Festen.

Onsdag d. 12.: Skolemesse i kirken kl. 8 for de små. Menighedsrådsmøde i salen kl. 19.15.

Fredag d. 14.: Skolemesse i kirken kl. 8 for de store.

Søndag d. 16.: Polsk messe kl. 11.30.

Fredag d. 28.: Skolens høstgudstjeneste i kirken.

Søndag d. 30.: Menighedens høstgudstjeneste i kirken kl. 10.

Personalìa:

Vielse den 4/8: Alan Mulvana og Beate Yvonne Mulvana, født Olsen. – Brudeparret ønskes hjertelig til lykke!

Husk allerede nu:

Trosælerekursus fra den 15. til den 20. oktober. Myretuen, Bastrup. Alder: 15-18 år.

Foldere angående kurser i »Kristen Meditation« og »DUK Kurser« i dette halvår kan fås i præstegården gratis.

P.S.: »Paver, biskopper, præster kommer og går. Men husk dette: »Jesus Kristus består!« Han er den samme i går, i dag og i al evighed.« (fj.Hebr.)

Tak til pater Julian Bodnar for hans store arbejde i sognet (sognene). Vi ønsker ham alt godt fremover. Guds glæde og fred! Pater Josef Völk er tiltrådt med og fra 1/8. Menighedens forventninger er store. Kirkelæreren St. Augustin sagde på en årsdag for sin præsteviel- se til sin menighed som biskop af Carthago: »Hvor bliver jeg bange ved tanken om, hvad jeg skal være for Jer. Men samtidig trøstes jeg ved tanken om, hvad jeg er sammen med Jer. For Jer er jeg præst, med Jer er jeg kristen!« Bed oftere for jeres præster! Bed om gode præste- og ordenskald.

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Vinthersvej 4, 4760 Vordingborg.
Sognepræst: Josef Dudek CSsR. træffes: Marienbergvej 9 st.th. Tlf. 53 77 39 27, torsdag, søndag ellers i Næstved, tlf. 53 72 09 85.

Hver søndag kl. 10.00: Messe.

Søndag d. 9.: Menighedskaffe efter messen.

Lørdag d. 15. kl. 16: Fejrer vi jubilæums- messe med biskop Hans L. Martensen.

Søndag d. 16.: Ingen messe.

Skt. Hans kirke, Køge

Sognepræst: Anton Dekkers S.J.
Bjerggade 10, 4600 Køge.
Tlf. 53 65 06 51.

Der er højmesse hver søndag kl. 10.

Hverdagsmesse: Onsdag kl. 10.

Søndag d. 2.: er der desuden messe på polsk kl. 16.

Søndag d. 9.: sept. er der barnedåb i.f.m. højmassen. Efter messen er der kirkekaffe og mulighed for at hilse på den nydøbtes familie.

Søndag d. 16.: vil pastor Dietrich Timmermann celebrere højmassen. Denne dag arrangerer Verdensnaturfonden en fest i Frederiksberg Rådhusal omkring temaet »religioner og naturbevarelsen«. Gratis adgangskort kan fås via sognepræsten (senest d. 9. sept.). Højmassen i Skt. Ansgars kirke i København denne søndag har vort ansvar for naturbevarelsen som tema. Celebrant: Generalvikar Paul Marx.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.
Tlf. 53 61 03 92.

Sognepræst Hans Esmark.

Tlf. 42 26 14 04.

Sankt Josef Søstrene.

Tlf. 53 61 73 71.

Lørdag d. 1. Valfartsmesse/Høstfest med sognepræsten kl. 16. Vi begynder i kirken og fortsætter ved vejkorset på Holbækvejen, kører videre til ruinen i Harald- sted, og slutter endelig med høstfest på Sankt Joseph Skole. Koldt bord med... Lister er ophængt i våbenhuset, hvor du kan skrive hvad du medbringer, samt hvor mange I deltager i spisningen. *Medbring gerne venner og bekendte.*

Søndag d. 2.: Ingen messe.

Onsdag d. 5: Skole-messe kl. 8.45. *Bibel- aften* hos søstrene kl. 19. Vi vil i denne vinter arbejde med Markus-evangeliet, som i stor udstrækning læses om søndagen i det næste kirkeår. Medbring egen bibel.

Søndag d. 9.: Messe med p. Gregoire kl. 10.

Søndag d. 16.: Messe med p. Gregoire kl. 10.

Onsdag d. 19.: Dame-aften hos søstrene kl. 19.

Søndag d. 23.: Messe med p. Gregoire kl. 10.

Søndag d. 30.: Messe med p. Gregoire kl. 10. Denne morgen er vi overgået til vintertid, og kan altså sove en time længere!

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Sognepræst: Stephen Holm.

Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen.

Tlf. 53 52 06 45.

Faste messetider:

Alle søndage: Højmesse kl. 10.00.

Hverdage, i Maria-sideskibet, normalt således: Mandag kl. 17.15, tirsdag, onsdag og torsdag kl. 11.15, fredag kl. 19.15. Lørdag ingen.

Kommunitetets bønner normalt således: Rosenkransbøn kl. 12, vesper kl. 18, søndag dog kl. 18.45.

Religionsundervisning for børn og unge begynder igen fredag den 21. september og hver følgende fredag fra kl. 18-20. (Messe fra kl. 19.15).

Kirkekaffe i menighedssalen: søndag den 16. september efter højmassen.

Kirkebil fra Korsør: søndagene den 16. og 30. september.

Rengøringsdag omkring kirke og menig- hedshus: lørdag den 15. september fra kl. 10.30.

Lørdag den 1.: Kl. 11.00 messe med ægtevielse. Peter Plum og Jette Bergh (Hedehusene) meddeler hinanden ægte- skabets sakramente.

Mandag den 3.: Månedens 1. mandag. Kl. 17.15 messe. Kl. 18 udstilles det hellige sakramente til tilbedelse indtil kl. 19. Bøn for præste- og ordenskald.

Fredag den 7.: *Festen for jomfru Marias fødsel.* (egentlig den 8. sept.)

Kl. 19.15 messe. Ved denne messe optages Christina Valsted Jensen og Ella Strandet (begge Slagelse) i den katolske kirkes fuldstændige fællesskab.

Søndag den 9.: Titularfest og firmelse i menigheden i *Kalundborg* ved biskoppen. Festmessen begynder kl. 15.30, og Slagelse menighed er inviteret. Se under »Ka- lungborg«.

I Slagelse: Højmassen kl. 10.

Fredag den 14.: Festen for korsets ophø- jelse.

Kl. 19.15 messe.

Søndag den 23.: I dag synges dele af højmassen på latin.

Lørdag den 29.: Mikkelsdag. Kl. 18.00 bryllupsgudstjeneste. Kjeld Helmuth Jensen og Mariola Gadomska Jensen (Skellebjerg) meddeler hinanden ægte- skabets sakramente.

Søndag den 30.: Højtideligholdelse af *Mikkelsdag:* Festen for ærkeenglens Sankt Mikael, Sankt Gabriel og Sankt Rafael. Ærkeenglen Mikael er Slagelse bys vær- neengel. Kl. 10.00 højmesse.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.

Sognepræst: Stephen Holm,

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Tlf. 53 52 06 45.

Menighedssøster: Sr. Engeline, Karl- Borromæus-søstrene, Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk. Tlf. 59 44 15 62.

Kirke»værge«: Mogens og Grethe Carl- sen, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg, tlf. 53 51 75 84.

Søndagsmesse: Kl. 15.00, – med efterføl- gende kirkekaffe i menighedslokalerne. (søndag den 9. sept. kl. 15.30 NB).

Søndag den 9.: *Festen for jomfru Marias navn, vor kirkebygning og menigheds titularfest.* Kl. 15.30 (NB!) *højtidelig bispe- messe.*

Under messen meddeler biskop Hans L. Martensen *firmelsens sakramente* til 8 medlemmer af vor menighed, og ved messens slutning fornyer menigheden sin indvielse til jomfru Maria.

Efter messen samles vi i menighedshu- set til *reception*, hvor vi får lejlighed til at hilse på biskoppen og ønske firmanderne og hinanden tillykke. Det lille glas ved receptionen kan samtidig tjene som aperi- tif, idet vi, efter receptionen samles til *fælles middag*, afrundet med en kop kaffe. Under kaffen begynder gruppen »Line out« at spille op til dans, og Jens Christi- an Seeberg har lovet at tage sin klarinet med. Der er altså lagt op til en højtidelig og festlig menighedsdag, og menighedsrå- det håber, at alle vil slutte op om årets titularfest.

NB: Faktisk begynder festen allerede *lørdag den 8. kl. 10.00.* Her starter menighedens *forberedelsesdag*, hvor alt ude og inde skal gøres fint og klart til morgendagens store fest. Kom allesam- men og gi' et nap med. Vi skal nok få det hyggeligt.

Søndag den 23. fejres dele af søndagsmes- sen på latin.

Undervisning af vore børn og unge (v. sr. Engeline og sognepræsten) begynder ugen efter firmelsen, altså søndag den 16. september. I september er der undervis- ning søndagene den 16. og 30., – i forbindelse med messen.

11 Midtsjælland

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.

Tlf. 42 35 09 65, bedst mellem 9 og 10.

Søndagsmesser: Højmesse kl. 10 og 17. Familiemesse den anden søndag i måne- den.

Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag og fredag dog kl. 19.30.

Eventuelle ændringer meddeles ved søn- dagsmesserne.

Søndag d. 9. kl. 10: Familiemesse, høst- gudstjeneste. Bagefter fællesspisning i menighedssalen. Tag madpakken med, drikkevarer kan købes.

Søndag d. 30.: Vor kirkes indvielsesfest.

Tirsdag d. 11.: Pensionistudflugt. Vi star- ter som sædvanlig kl. 13 i Mariahospi- tals gård: Ud i det blå.

Ledreborg Slotskirke

Hver søndag: Messe kl. 8.30.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk

Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.

Sognepræst: Stephen Holm,

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Tlf. 53 52 06 45.

Gudstjenesteleder: Jan Tecza,

Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk.

Tlf. 53 44 15 62.

Sognesøster: Sr. Engeline, Sankt Karl Borromæussøstrene, Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.

Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30 – med efterfølgende kirkekaffe i menig- hedslokalerne.

NB: Ingen messe på selve søndagen.

Onsdagsandagten ved sr. Engeline: Den 12. og 26. sept. kl. 19.15.

Børne- og ungdomsundervisningen begyn- der igen lørdag den 15. september. I september er der undervisning den 15. og 29. i forbindelse med messen.

Torsdag den 6., aftenen før månedens 1. fredag: Kl. 19.15 ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstil- lede sakramente indtil kl. 20.

Lørdag den 8.: Festen for jomfru Marias fødsel.

Søndag d. 9.: Titularfest og firmelse i menigheden i *Kalundborg* ved biskoppen. Festmessen begynder kl. 15.30 og Hol- bæk menighed er inviteret. Se under »Kalundborg«.

Lørdag den 22.: I dag fejres dele af søndagsmessen på latin.

Lørdag den 29.: Mikkelsdag. Festen for ærkeenglene Sankt Mikael, Sankt Gabri- el og Sankt Rafael.

12 Nordsjælland

Bistrup Byvej 4, Birkerød.

Sognepræst Jacob Muiser.

Tlf. 42 81 27 96 helst mellem kl. 9-10.

Søndagsmesserne: Kl. 8 og kl. 10.

Tirsdagsmesse kl. 10.

Fredag aftenmesse kl. 19.30.

Skriftemål:

Lejlighed til at skrifte i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.

Tilbedelse af Alterets Hl. Sakramente efter aftenmessen kl. 19.30 på Nordvanggård den første fredag i måneden.

Torsdag d. 6.: Religionsundervisningen begynder for alle vore børn og unge. Kl. 16-17.15. Det gælder også for de unge, som gerne vil firmes til foråret og som er født inden 1. jan. 1977. Disse vordende konfirmander, fyldt 14 år, helst ældre, bedes tilmelde sig i god tid inden september, så vi kan tilrettelægge undervisningen. Yngste hold består af de børn, som i år er begyndt i skolernes 1. klasse, (ikke børnehaveklasse).

Det er vigtigt at være med i undervisningen helt fra start! Tilmelding til præsten inden 1. september.

Menighedsrådsmøde kl. 19.30 (komplet).

Lørdag d. 8.: Festsdag for ældre, syge og handicappede i Sankt Hans kirke, Marievej 6, Hørsholm. Messe kl. 11, festligt samvær med fællesspisning bagefter i menighedssalen. Tilmelding og oplysning hos sr. Marie-Auguste, tlf. 42 26 78 65, fru Meulenkamp, tlf. 42 86 27 65, og sr. Neophita, tlf. 42 81 00 96.

Fredag d. 14 – lørdag d. 15.: Vores årlige ministranttur! I får brev i august med nærmere beskes.

Torsdag d. 20. – søndag d. 23.: Firmandtur til Holland.

Fredag d. 28. – søndag d. 30.: Weekendtur for de 10-14-årige. Den går til Roskilde. I får brev i august.

Skt. Hans Kirke

Marievej 6, 2970 Hørsholm.

Sognepræst: Jac. Mujsen.

Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.

Tlf. 42 81 27 96, bedst kl. 9-10.

2. præst: Peter Nissen,

Bredgade 69, 3. th., 1260 Kbh. K.

Tlf. 33 93 19 48, bedst formd. og aften.

Søndagsmesser:

Skt. Hans Kirke: Kl. 10 højmesse.

Mikkelborg, Strandvej 352: Kl. 8.

Torsdag: Læst messe kl. 10.30 i Skt. Hans Kirke.

Skriftemål:

Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.

Lørdag d. 1.: Vi starter efterårssæsonen med en menighedsudflugt, der går enten til Sverige eller Nordsjælland. Det bliver en heldagsudflugt med start fra kirken ca. kl. 10.00 og hjemkomst hen under aften.

Torsdag d. 6.: Religionsundervisningen for børn begynder på Nordvanggård kl. 16.00.

Vedrørende det praktiske i denne forbindelse se venligst sognebrevet.

Lørdag d. 8.: Syge/ældredag i Skt. Hans Kirke kl. 11.00. Tilmelding og oplysninger fås hos Sr. Marie-Auguste, tlf. 42 26 78 65 eller fru Meulenkamp, tlf. 42 86 27 65 eller Sr. Neophita, tlf. 42 81 00 96.

Torsdag d. 13.: Religionsundervisning for børn kl. 16.00 på Nordvanggård.

Torsdag d. 20.: Religionsundervisning for børn kl. 16.00 på Nordvanggård.

Torsdag d. 27.: Religionsundervisning for børn kl. 16.00 på Nordvanggård.

Søndag d. 30.: Sommertiden ender.

Alle ure stilles én time tilbage.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød

Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7.

3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.

Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde

10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl.

9-10, dog undtagen søndag og mandag.

Sankt Vincent Søstre: Tlf. 42 26 78 65.

Søndag d. 2.: Messe kl. 9.

Tirsdag d. 4.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 6.: Messe kl. 17.

Fredag d. 7.: Messe kl. 8.30.

Lørdag d. 8.: Ældredag i Hørsholm Sankt

Hans Kirke fra kl. 11. Interesserede

bedes kontakte Sr. Marie-Auguste vedr.

tilmelding: 42 26 78 65.

Søndag d. 9.: Messe kl. 11.

Tirsdag d. 11.: Messe kl. 19. Menigheds-

rådsmøde kl. 19.30.

Onsdag d. 12.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 13.: Messe kl. 17.

Fredag d. 14.: Messe kl. 8.30.

Lørdag d. 15.: Børnenes religionsunder-

visning nr. 1 i tiden kl. 9.30-11.30. Messe

kl. 11-11.30.

Søndag d. 16.: Messe kl. 9.

Tirsdag d. 18.: Messe kl. 18.

Torsdag d. 20.: Messe kl. 17.

Fredag d. 21.: Messe kl. 8.30.

Lørdag d. 22.: Børnenes religionsunder-

visning nr. 2 i tiden kl. 9.30-11.30. Ingen

messe!

Søndag d. 23.: Familiemesse (høstfest) kl.

11, og bagefter spiser vi frokost i menig-

hedssalen. Vi dækker op til det store

kolde bord (sammenskud – idet vi alle

medbringer lækkerierne). Skriv på listen i

våbenhuset, hvad du vil medbringe, og

hvor mange I bliver.

Tirsdag d. 25.: Messe kl. 19. Studiekreds

kl. 19.30 med sognepræsten. Vi vil arbej-

de med Markus-evangeliet, som i stor

udstrækning læses om søndagen i det

kommende kirkeår.

Onsdag d. 26.: Messe kl. 17.

Fredag d. 28.: Messe kl. 8.30.

Lørdag d. 29.: Børnenes religionsunder-

visning nr. 3 i tiden kl. 9.30-11.30. Messe

kl. 11-11.30.

Søndag d. 30.: Latinsk messe kl. 9.

Sommertid ender, så vi kan sove en time

længere – altså inden messen.

Vor Frue Kloster, Åsebakken

Høsterkøbvej 3, 3460 Birkerød.

Benediktinerindekloster, tlf. 42 81 06 98.

Søn- og helligdage: Terts og højmesse kl.

8.20.

Hverdage: Terts og højmesse kl. 7.50.

Skt. Vincents Kirke, Helsingør

Nygade 8B. Tlf. 49 21 05 71.

Sognepræst Hans Esmark,

Møllestræde 10B, 3400 Hillerød.

Tlf. 42 26 14 04.

Diakon Ole Lundsteen, Nygade 8B,

Helsingør. Tlf. 49 21 05 71.

Sankt Vincent Søstre: Tlf. 49 21 75 47.

Søndag d. 2.: Messe kl. 11.

Tirsdag d. 4.: Kommunionsgudstjeneste

hos søstre kl. 14.30. **Menighedsråd kl.**

19.

Torsdag d. 6.: Møde for religionslærerne i

menighedshuset kl. 19.

Lørdag d. 8.: Ældredag i Hørsholm Sankt

Hans Kirke kl. 11. Interesserede bedes

kontakte fru Buch: 42 23 20 03 vedr.

tilmelding. Vi kører samlet i bus fra

kirken i Helsingør.

Søndag d. 9.: Messe kl. 9.

Tirsdag d. 11.: Børnenes religionsunder-

visning nr. 1, kl. 16-17.30 i menighedshu-

set.

Søndag d. 16.: Familiemesse/høstfest kl.

11. Og bagefter spiser vi frokost i menig-

hedssalen. Vi dækker op til det store kolde bord (sammenskud – idet vi alle medbringer lækkerierne. Skriv på listen i våbenhuset, hvad du vil medbringe, og hvor mange I bliver.

Tirsdag d. 18. Messe hos søstre kl. 14.30.

Børnenes religionsundervisning nr. 2 kl.

16-17.30.

Søndag d. 23. Latinsk messe kl. 9.

Tirsdag d. 25. Kommunionsgudstjeneste

hos søstre kl. 14.30. Børnenes reli-

gionsundervisning nr. 3 kl. 16-17.30.

Studiekreds med Ole Lundsteen kl.

19.30.

Emnet bliver en gennemgang af dele af

Markus-evangeliet, som i stor udstræk-

ning læses om søndagen i det kommende

kirkeår.

Søndag d. 30.: Sankt Vincent Fest fejres i

messen kl. 11. Efter messen hilser vi på

hinanden med et glas kirke-sherry i

menighedssalen. I forbindelse hermed

gøres status over forberedelserne til årets

julemarked.

Denne dag er sommertid til ende, hvorfor

vi kan sove en time længere om morgene-

nen!

13 Hovedstads- område NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj.

Tlf. 31 28 17 00.

Sognepræst: Pater Knud Aage Nielsen

S.J. Træffes ved kirken i forbindelse med

messerne samt tirsdag kl. 10.30-11.30 på

sognekontoret. Øvrige dage kl. 10-12 på

tlf. 31 71 79 66.

Menighedsrådsformand: Henning Heine-

meier, Markskellet 5, 2720 Vanløse. Tlf.

31 74 13 05.

Sædvanlige messetider: Søndag kl. 10.30.

Tirsdag kl. 10.00. Derefter samvær i

præstegården. Onsdag og fredag kl.

19.00.

Søndag d. 2.: Afholdes Skt. Antonis

årlige sommermarked.

Messen på denne søndag er kl. 9 på

pladsen foran kirkens hovedindgang.

I tilfælde af dårligt vejr læses messen på

plejehjemmet Hoffmanns Minde. Kl. 10

åbnes der for sommermarkedet. Der er

tombolaer, boghandel, loppemarked, re-

staurant m.m.

Alle er hjertelig velkommen.

Fredag d. 7.: 1. fredag. Der er tilbedelse

kl. 18.30 før messen kl. 19.00.

Øvrige søndage i sept. er messen kl.

10.30.

Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.

Tlf. 42 94 76 94.

Sognepræst: Lon Konold O.M.I.

Mestetider:

Lørdag kl. 17.00.

Søndag kl. 9.30, kl. 11.00 (engelsk).

Hverdage:

Tirsdag kl. 9.30 (engelsk).

Onsdag kl. 19.30 (undtagen onsdag 26).

Fredag kl. 19.30.

Fredag d. 7. kl. 19.30 (engelsk).

Tilbedelse: Tirsdag kl. 19.30-20.30. Lej-

lighed til skriftemål fra kl. 19.

Ungdomsklubber:

Maxi-KUK: Hver torsdag kl. 19.00.

Mini-KUK: Spørg May Weber Nielsen.

Tlf. 42 94 93 31.

Troslæredage:

Lørdag d. 25. august kl. 14.45.

Lørdag d. 29. september kl. 14.45

Lørdag d. 27. oktober kl. 14.45.

Lørdag d. 24. november kl. 14.45.

Torsdag d. 6. december kl. 19.00.

Onsdag d. 5.: Bibelstudiegruppe på en-

gelsk kl. 19.30.

Torsdag d. 6.: Maxi-KUK begynder.

Lørdag d. 8.: Tro og Lys kl. 13 med messe

kl. 17.

Søndag d. 16.: Familiemesse.

Onsdag d. 19.: Bibelstudiegruppe på en-

gelsk kl. 19.30.

Onsdag d. 26.: Messe kl. 19.00 (ikke som

sædv. 19.30), bagefter menighedsråds-
møde.

Lørdag d. 29.: Troslære kl. 14.45. Bage-

fter messe kl. 17.

14 Hovedstads- område NØ

Sankt Knud Lavards Kirke

Pastor G. Uttenthal Nibler.

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby.

Tlf. 42 87 77 12.

Kirkekontor tlf. 42 87 39 33 kl. 10-12.

Lørdag d. 1.: Kl. 17.00 søndagsmesse.

Søndag d. 2.: Kl. 9.30 familiemesse. Kl.

11.00 søndagsmesse.

Mandag d. 3.: Kl. 19.00 mini-kuk (5-15

år) begynder i præstegården.

Onsdag d. 5.: Kl. 19.00 old boys (16-35 år)

begynder i præstegården.

Torsdag d. 6.: Kl. 19.30 menighedsråds-

møde.

Lørdag d. 8.: Kl. 17.00 søndagsmesse.

Søndag d. 9.: Kl. 11.00 søndagsmesse med

Lørdag d. 1.: Kl. 11.15. Rosenkransbøn i kirken. Derefter messe.

Søndag d. 2.: Kl. 10.00. Latinsk højmesse.

Fredag d. 7.: Årsdagen for Domkirkens konsekration. Jesu Hjerter-fredag. Se under messetider.

Lørdag d. 8.: Jomfru Marias fødsel. Messe kl. 11.30.

Tirsdag d. 11.: Kl. 15.00. Rosenkransbøn hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45. Tilmeldning på tlf. 31 63 63 82.

Fredag d. 14.: Det hellige Kors' ophøjelse. Se under messetider.

Skt. Therese Kirke

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.

Giro 4 08 38 30.

Sognepræst: Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst kl. 9-10) undtagen mandag. (Mellem kl. 13 og 15 kun i nødstilfælde).

Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas Kirkes kontor, Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Kontorets telefon: 31 64 30 39. **Onsdag kl. 14-16.**

Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst kl. 8-9).

Mettetider:

Søndag: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11. Morgenmad i kantinen mellem messerne. Familiemesse hver 4. søndag i måneden.

Hverdage: Mandag-onsdag kl. 17. Torsdag kl. 17 i Skt. Joseph Søstrenes kapel, Bernstorffsvej 98. Fredag kl. 7.30 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Søndag den 9.: Efter 9-messen menighedsrådsmøde i kantinen. Emne: Firmelsesalder og Biskoppens besøg i menighederne.

Lørdag den 29.: Skt. Theresefest. Kl. 17 messe, derefter fest i gymnastiksalen, nærmere herom senere.

sognepræsten (tlf. 31 24 65 80) eller til pastoralassistenten sr. Evelyn Krepele (tlf. 31 10 30 34).

Ungdomsklubben holder møde hver anden onsdag kl. 19. Program: Se opslag i våbenhuset eller ugesedlen.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 København F.

Tlf. 31 71 53 35.

Sognepræst Charles Edwards S.J. træffes bedst på tlf. 31 71 53 35 kl. 10-11, mandag undtaget.

Pater Laurence A. Dorn, S.J., samme adresse, men tlf. 31 71 33 92.

Ungdomspræst Jesper Fich, Marielystvej 16, 2000 Frederiksberg. Tlf. 31 71 34 45.

Mettetider:

Søndage kl. 8 og 11 (højmesse).

Hverdage messe kl. 6.45. Ti. og to. kl. 9.30. On. kl. 19.30. Fre. kl. 8.

Fredag d. 7.: Jesu Hjerter fredag er der messe kl. 8 og aftenmesse kl. 19.30. Fra kl. 19 er der tilbedelse foran det udstillede sakramente.

Søndag d. 9. kl. 11: »Sæsonens« første familiemesse.

Fredag d. 28.: Højmesse kl. 10 og efterfølgende reception i klostret i anledning af søster Mikaelas aflæggelse af de evige løfter og søster Laurentias 25 års ordensjubilæum.

Skt. Nikolai Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.

Tlf. 31 78 27 90.

Sognepræst Charles Edwards, S.J., Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg.

Kan bedst kontaktes om formiddagen på Skt. Mariæ Kirkes telefon, 31 71 53 35, helst mellem kl. 10-11, mandag undtaget.

Faste messetider: Lørdag kl. 17.00 og søndag kl. 9.35.

Søndag d. 9.: Kirkekaffe efter messen.

OBS! Fra søndag d. 16. september begynder søndagsmessen kl. 9.30, dvs. 5 minutter tidligere end nu.

16 Hovedstadsområde N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N.

Sognepræst: Jac. Adams, Redemptorist. (Weimargade 7, 2300 København S. Tlf. 32 97 37 43).

Træffes på kirkens kontor hverdage 9.30-11.00 mandag og lørdag undt., og ca. ½ time efter alle mine messer. Evt. efter aftale, tlf. 31 35 68 25.

Pastoralassistent Sr. Gisela Heitz C.S.J., Skt. Hansgade 28, 2200 Kbh. N. Tlf. 31 35 86 92, kontor 31 35 68 25.

Træffes hverdage undt. mandag kl. 9.30-11.00.

Søndage: Højmesse kl. 10, engelsk messe kl. 18.

Hverdage: Tirsdag, torsdag, fredag messe eller ordets gudstjeneste kl. 11.

Onsdag engelsk messe kl. 17.

Hver lørdag messe kl. 17 (gælder som søndagsmesse). Fransk messe kl. 18 v. p. Grégoire.

Søndag d. 2.: Kl. 10 familiemesse med emnet »Sommerens glæder«.

Fredag d. 7.: Kl. 16.30 Bøn og meditationstime. Med udstilling af det Allerheligste.

Hver fredag efter 11-messen bedes rosenkransen.

Lørdag d. 8.: Skt. Ansgars Skoles Høstfest i skolegården.

Hver lørdag fra og med d. 1. september holdes den franske messe i Sakramentskirken kl. 18. Dermed bortfalder søndagens franske messe kl. 11.30. Det er p. Grégoire, som tager sig af den franske gudstjeneste lørdag kl. 18.

Nu stiler vi med stor kraft efter kirkens indre istandsættelse! Støt menighedsrådet i dets bestræbelser. Hvem hjælper? Kontakt MR-formand Pia Drabowicz eller sognepræsten.

17 Hovedstadsområde K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64. 1260 København K.

Sognepræst Dietrich Timmermann.

Tlf. 33 13 37 62.

Præsternes træffetid: Ti.-fr. 11-12.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.

Søndag kl. 8: Reciteret messe.

Kl. 10: Højmesse.

Hverdage: Alle dage messe kl. 8.00.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30.

Lørdag kl. 17.00 messe med prædiken (gælder som søndagsmesse).

Søndag d. 2.: kl. 10.00 Højmesse, gregoriansk sang.

Onsdag d. 5.: kl. 10.00 Messe for de ældre.

Fredag d. 7.: kl. 16.30 Jesu Hjerter messe, tilbedelse til kl. 18.00.

Søndag d. 9.: kl. 10.00 Højmesse, festen for Sct. Ansgars Kirkes konsekration.

Mini-markedet starter efter højmessens og slutter kl. 16.00.

Søndag d. 16.: kl. 10.00 Højmesse.

Onsdag d. 19.: kl. 10.00 Messe for de ældre.

Søndag d. 25.: kl. 10.00 Højmesse, gregoriansk sang.

Søndag d. 30.: kl. 10.00 Højmesse. (Husk: at indstille uret, sommertiden slutter).

I år afholdes Mini-markedet søndag den 9. september. Gaver til boderne, effekter til loppetov og bogantikvariat modtages gerne. Henvendelse til kontoret tlf. 33 13 37 62.

Undervisning til forberedelse til den 1. hellige kommunion i 1991 og til firmelsen til pinse 1991 starter i disse dage. Børnene og de unge bedes meldt til snarest.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager

Hans Bogbinders Allé, 2300 Kbh. S.

Sognepræst: p. Jerzy Gorowski, C.S.R.

Andenpræst: p. Julian Bodnar, C.S.R.

Tlf. 31 58 41 02. Kontortid: Tirsdag og fredag 11-12, onsdag og torsdag 18-19.

Udenfor kontortid, tlf. 31 58 21 02.

Faste messetider:

Lørdag kl. 17: Engelsk messe.

Søndag kl. 8.30: Reciteret messe. Kl. 10:

Højmesse. Kl. 12: Polsk messe. Kl. 17:

Engelsk messe.

Hverdage kl. 8: Messe.

Torsdag kl. 19: Messe med novene.

Første fredag kl. 19: Jesu Hjerter messe.

Skt. Annæ Hjem: Søndag kl. 10.30.

Hverdage: Kl. 9.

Søndag d. 2. kl. 10: Familiemesse.

Torsdag d. 6.: Møde for de børn (og deres

forældre) der ikke går på katolsk skole.

Starter med messe i kirken kl. 19. Husk skema!

Søndag d. 9.: Sognepræst Jerzy Gorowski og andenpræst Julian Bodnar indsættes under højmassen kl. 10.

Torsdag d. 13.: Møde for firmander 1991 og deres forældre. Begynder i kirken med messe kl. 19. Dåbsattest medbringes.

Rosenkranskirken

Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby.

Sognepræst: D. Timmermann.

Tlf. 33 13 37 62.

Menighedsrådsformand:

Erik Frandsen, Kannikeengen 24.

3720 Åkirkeby.

Tlf. 53 97 42 95.

Højmesse i september: kl. 11.00.

Søndag d. 2.: Højmesse kl. 10.00, hvor to af menighedens børn modtager deres 1. h. kommunion.

Onsdag d. 19.: kl. 14.30 møde hos søstrene. Alle er velkommen!

Skt. Hyacinthus Kirke

Østergade 59, 3700 Rønne.

tlf. 53 95 08 14.

Svares ikke, ring: 53 95 08 55.

Sognepræst: D. Timmermann.

Tlf. 33 13 37 62.

Menighedsrådsformand: Renate Gulstad-Kuhnen. Tlf. 53 95 43 69.

Pastoralassistent: Sr. Hermengild Gerick. Tlf. 53 95 08 55.

Søndage i september:

Højmesse kl. 9.00.

Søndag d. 2.: Ingen gudstjeneste i Rønne. I Åkirkeby højmesse kl. 10.00 hvor to af menighedens børn modtager deres 1. h. kommunion.

Onsdag d. 19.: kl. 14.30 møde hos søstrene. Alle er velkomne.

19 Grønland

Nuuk/Godthåb

Krist Konge Kirke

Sognepræst: Urban Figge, OMI.

Box 51.

3900 Nuuk/Godthåb.

Tlf. 009 299 2 12 75.

Søndagsmesser: Kl. 11.00.

Hverdage: Mandag, tirsdag, onsdag kl.

16.45. Torsdag: Tilbedelse kl.

18.30-19.30. Messe kl. 19.30. Fredag: Kl.

17.15 hos Jesu Små Søstre. Lørdag: Kl.

11.00.

Religionsundervisning: Fredag kl. 13.30.

Kirkekaffe: Efter søndags- og torsdagsmessen.

Andre sammenkomster eller fester meddeles ved kirkekaffe og/eller telefonisk.

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde

Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2, 1620 Kbh. V. Tlf.: 31 24 26 30.

Hl. Messe jeden 1. og 3. Sonntag im

Monat um 10 Uhr in der Hauskapelle der

St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-speaking ministry

Fr. Carroll Parker, OMI, Chaplain to the English-speaking Catholic Community.

Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 42 94 76 78.

Other churches with Mass in English:

Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N and Skt. Annæ Kirke

15 Hovedstadsområde V

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4A, 1616 København V.

Sognepræst: Gerhard Sanders S.J.

Andenpræst: Niels Kiær S.J.

Tlf. 31 24 65 80 (kontor), 31 21 85 88.

Mettetider:

Mandag-fredag: Kl. 8.15 og 17.

Lørdag: Kl. 8.15. Kl. 18: Italiensk messe.

Søndag kl. 10: Latinsk højmesse. Kl.

11.30: Dansk højmesse. Kl. 20: Aften-

messe.

Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.

Tirsdag d. 4. kl. 16: Kongregationsandagt.

Fredag d. 7.: Jesu Hjerter fredag. Kl. 16:

Tilbedelse af sakramentet. Kl. 16.45:

Sakramental velsignelse. Kl. 17: Jesu

Hjerter Messe.

Lørdag d. 15. kl. 10: Messe.

Tirsdag d. 18. kl. 14.30: Møde for de ældre. Der vises en film om det berømte benediktinerkloster Einsiedeln i Schweiz.

Søndag d. 30. kl. 11.30: Familiemesse.

Religionsundervisningen for børn er begyndt. Derunder forberedelse til Første kommunion og til firmelse. Tilmelding til

(Skt. A), Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S.

Eucharistic celebrations in English:

Saturday: Skt. A: 5 p.m.

Sunday: VFK: at 11 a.m. Skt. A: at 5 p.m. SAK: at 6 p.m.

Tuesday: VFK at 9:30 a.m.

Wednesday: at 5 p.m. SAK

Friday: VFK at 7:30 p.m.

Misa en español

Iglesia de san Augustin, Jagtvej 183.

Todos los domingos. Juni-aug. kl. 18.

Sept.-maj kl. 12.

P. Tomás Tirapu Beortegui C.S.R.

Tlf. 31 58 21 02.

Communauté de Langue Française

Copenhagen: Tous les samedis (sauf 1.07-1.09) messe à 18 h à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, København N.

Missione cattolica italiana

Lorenzo Del Zanna, S.J., Stenosgade 4A, 1616 København V.

Ufficio e biblioteca italiana: Stenosgade 5, 1616 København V. Tlf. 31 31 78 22.

Messa ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

Segretariato Sociale ACLI, Bredgade 67 st., 1260 København K. Tlf. 33 32 10 49.

Sig. Tullio Piras.

Ogni Lunedì e giovedì dalle ore 9,30 alle 13,30.

Kroatisk messe

2. og 4. søndag i Jesu Hjerter Kirke kl. 14.

Helsingør: 1. og 3. søndag. 1. søndag kl. 12. 3. søndag kl. 17.

Msze święte

w języku polskim

Ks. Władysław Zdunek C.S.S.R.

Kościół św. Anny, Amager

Hans Bogbinders Alle 2

2300 København S, tlf. 31 58 21 02

Msza św.: Każda niedziela i święto o godz. 12.00 w kościele św. Anny. Spowiedź: w każda niedzielę od godz. 11,30 do 11,55.

Ungarsk messe

Magyar mise v. P. Kálmán Horváth s.j.

Stenosgade 4 a - 1616 København V.

Tlf.: 31 21 85 88.

Messe med efterfølgende samvær hver 2. søndag i måneden. I juni d. 10.

Sundhedsministeriet har oprettet donor-register

1. juli 1990 trådte som bekendt en ny Lov om ligsyn, obduktion og transplantation m.v. i kraft. Denne lov gør det muligt at tilbyde lever- og hjerte-transplantationer i Danmark.

Transplantationer forudsætter organ-donorer. Sundhedsministeriet har derfor oprettet et register, hvor personer over 18 år kan lade deres beslutning for eller imod organdonation registrere. Lægerne skal forespørge i Donor-

gistreren inden transplantation.

Donorregistret er et tilbud om central registrering af ens personlige beslutning. Enhver tilkendegivelse mundtlig eller skriftlig fra én selv skal imidlertid respekteres. Kun hvis man ikke selv har givet sin beslutning til kende, kan afgørelsen træffes af ens nærmeste pårørende.

Hvis man ønsker at benytte sig af tilbuddet om registrering kan et anmel-

delseskema rekvireres hos:

Donorregistret
Rigshospitalet, afsnit 5231
Blegdamsvej 9
2100 København Ø

(Ekspeditionen lettes ved vedlægning af ufranteret svarkuvert med ens navn og adresse påført).

Man kan til enhver tid ændre beslutning og tilbagekalde sin registrering ved skriftligt at meddele dette til Donorregistret.

Ruth Plum

Magleåskursus:

»Var farisæerne farisæiske?«

Bibelstudie for alle

Bibelkursus på Magleås fra fredag den 14. september kl. 20.00 til søndag den 16. september 1990 efter frokost.

Kurset vil beskæftige sig med den historiske baggrund Jesus virkede ud fra. Hvilke grupper fandtes i Palæstina? Hvordan var den verden, som Jesus og kristendommen gik ud i? Hvad er den romerske politik? og storpolitik? o.m.a.

Kurset forestås af Bjørn Højbo, sr. Simone Springer O.S.B., Niels Engelbrecht samt undertegnede.

Brug denne chance til at komme lidt væk fra dagligdagens jag. Med Bibelkurset får man mulighed for sammen med inspirerende mennesker at fordybe sig i tekster fra både Det Nye og Gamle Testamente.

Det kan oplyses, at weekenden bl.a. vil indeholde foredrag, gruppearbejde og plenumdrøftelser.

Morgenbøn, messe og komplet vil være rammer for vores samvær.

Mellem arbejdsperioderne vil der være mulighed for stille refleksion og ture i skov og park. Lørdag aften vil vi holde fest med bl.a. sang, musik og hygge.

Prisen for kurset er kr. 475.-. Har man brug for økonomisk støtte - spørg først menighedsrådet. Ellers kan man kontakte undertegnede. Ingen må blive hjemme af økonomiske grunde. Folk fra provinsen kan evt. få hjælp til transportudgifter.

Tilmelding sker ved indbetaling af depositum kr. 200.- eller hele kursusbeløbet. Betaling enten ved check eller på giro 4 28 44 29, mærket:

»Bibelstudie 1990«.

Tilmelding sendes til: Elin Udarn, Magleås, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød, telefon 42 81 07 15.

Forespørgsler vedrørende kurset: Jan Lange, Bakkevænget 21, 2820 Gentofte, telefon 31 65 88 75.

Program, deltagerliste m.v. vil blive tilsendt ca. en uge før weekenden. På glædelig gensyn.

Jan Lange
kursuskonsulent

1. grøn. Lørdag i 21. alm. uge (I Ps). Eller hvid. Gudsmøders lørdagsmesse. L.: 1. Kor. 1,26-31. Ev.: Matt. 25,14-30.
2. grøn. 22. alm. søndag. (II Ps). Gl. Cr. Alm. S. pf. 1. L.: Jer. 20,7-9; Sl. 63,2.3-4.5-6.8-9. (Omk.: Herre min Gud, efter dig tørster min sjæl.) 2. L.: Rom. 12,1-2. Ev.: Matt. 16,21-27.
3. hvid. Mandag i 22. alm. uge. (II Ps). Gregor den Store, pave og kirkelærer, (†604)(m). L.: 1. Kor. 2,1-5. Ev.: Luk. 4,16-30.
4. grøn. Tirsdag i 22. alm. uge (II Ps). L.: 1. Kor. 2,10b-16. Ev.: Luk. 4,31-37.
5. grøn. Onsdag i 22. alm. uge. (II Ps). L.: 1. Kor. 3,1-9. Ev.: Luk. 4,38-44.
6. grøn. Torsdag i 22. alm. uge. (II Ps). L.: 1. Kor. 3,18-23. Ev.: Luk. 5,1-11.
7. hvid. Fredag. Årsdagen for Domkirkens konsekration (h). I Domkirken (h). Gl. Cr. Sær. pf. 1. L.: 1 Kong. 8,22-23.27-30; Sl. 84,3.4.5.10-11. (Omk.: Hvor elskelige er dine boliger, Hærskarers Herrel) 2. L.: 1. Kor. 3,9c-11.16-17. Ev.: Joh. 2,13-22 eller Joh. 4,19-24. I andre kirker (f). (II Ps). Gl. Sær. pf. Man vælger mellem 1. og 2. læsning.
8. hvid. Lørdag. Jomfru Marias fødsel (f). (II Ps). Gl. Jomfru Marias pf. L.: Mika 5,1-4a eller Rom. 8,28-30; Sl. 13,6ab.6cd. (Omk.: Jeg vil glæde mig højlig i Herren!) Ev.: Matt. 1,1-16.18-23 eller 1,18-23.
9. grøn. 23. Alm. søndag. (III Ps). Gl. Cr. Alm. S. pf. 1. L.: 33,7-9; Sl. 95,1-2.6-7ab.7c-9. (Omk.: Når i dag hører Herrens røst, forhærd ej jeres hjerte). 2. L.: Rom. 13,8-10. Ev.: Matt. 18,15-20.
10. grøn. Mandag i 23. alm. uge. (III Ps). L.: 1. Kor. 5,1-8. Ev.: Luk. 6,6-11.
11. grøn. Tirsdag i 23. alm. uge. (III Ps). L.: 1. Kor. 6,1-11. Ev.: Luk. 6,12-19.
12. grøn. Onsdag i 23. alm. uge. (III Ps). L.: 1. Kor. 7,25-31. Ev.: Luk. 6,20-26.
13. hvid. Torsdag i 23. alm. uge. (III Ps). Johannes Chrysostomos, biskop og kirkelærer, (†407) (m). L.: 1. Kor. 8,1b-7.11-13. Ev.: Luk. 6,27-38.
14. rød. Fredag. Det Hellige Kors' Ophøjelse (f). (III Ps). Gl. Sær. pf. eller Pass. pf. I. L.: 4. Mos. 21,4-9 eller Fil. 2,6-11; Sl. 78,1-2.34-35.36-37.38. (Omk.: Glem ikke Guds velgørelser.) Ev.: Joh. 3,13-17.
15. hvid. Lørdag i 23. alm. uge. (III Ps). Jomfru Marias smerte (m). Jomfru Marias pf. Ad libitum skvens: Stabat Mater. (Under Korset dybt nedbøjet). L.: 1. Kor. 10,14-22. Ev.: Joh. 19,25-27 eller Luk. 2,33-35. (Læsning ad libitum (Jomfru Marias smerte): Hebr. 5,7-9.)
16. grøn. 24. Alm. søndag. (IV Ps). Gl. Cr. Alm. S. pf. 1. L.: Sir 28,1-7; Sl. 103,1-2.3-4.9-10.11-12. (Omk.: Nådige og barmhjertige er Herren, langmodige og rig på miskundhed.) 2. L.: Rom. 14,7-9. Ev.: Matt. 18,21-35. Cornelius, pave, (†253), og Cyprian, biskop, martyrer, (†258), fejres ikke.
17. grøn. Mandag i 24. alm. uge. (IV Ps). Eller hvid. Robert Bellarmine, biskop og kirkelærer, (†1621). L.: 1. Kor. 11,17-26.33. Ev.: Luk. 7,1-10.
18. grøn. Tirsdag i 24. alm. uge. (IV Ps). L.: 1. Kor. 12,12-14.27-31a. Ev.: Luk. 7,11-17.
19. grøn. Onsdag i 24. alm. uge. (IV Ps). Eller rød. Januarius, biskop og martyr, (†305). L.: 1. Kor. 12,31 - 13,13. Ev.: Luk. 7,31-35.
20. rød. Torsdag i 24. alm. uge. (IV Ps). Andreas Kim Taegon, præst, og Paulus Chong Hasang og lidelsesfæller, martyrer, (†19. årh.) (m). L.: 1. Kor. 15,1-11. Ev.: Luk. 7,36-50.
21. rød. Fredag. Mattæus, apostel og evangelist (f). (IV Ps). Gl. Ap. pf. L.: Ef. 4,1-7.11-13; Sl. 19,2-3.4-5ab. (Omk.: Deres tale er nået til jordens ende.) Ev.: Matt. 9,9-13.
22. grøn. Lørdag i 24. alm. uge. (IV Ps). Eller Hvid. Gudsmøders lørdagsmesse. L.: 1. Kor. 15,35-37.42-49. Ev.: Luk. 8,4-15.
23. grøn. 25. Alm. søndag. (I Ps). Gl. Cr. Alm. S. pf. 1. L.: Es. 55,6-9; Sl. 145,2-3.8-9.17-18. (Omk.: Nær er Herren hos alle, som kalder på ham.) 2. L.: Fil. 1,20c-24.27a. Ev.: Matt. 20,1-16. Kollekt for Katolsk Menighedspleje.
24. grøn. Mandag i 25. alm. uge. (I Ps). L.: Ordsp. 3,27-35. Ev.: Luk. 8,16-18.
25. grøn. Tirsdag i 25. alm. uge. (I Ps). L.: Ordsp. 21,1-6.10-13. Ev.: Luk. 8,19-21.
26. hvid. Onsdag. Kirkevielsesfest (h) i konsekrede kirker undtagen Domkirken (som 7. september). I andre kirker: grøn. Onsdag i 25. alm. uge. (I Ps). Eller rød. Cosmas og Damian, martyrer, (†303). L.: Ordsp. 30,5-9. Ev.: Luk. 9,1-6.
27. hvid. Torsdag i 25. alm. uge. (I Ps). Vincent af Paul, præst, (†1660) (m). L.: Præd. 1,2-11. Ev.: Luk. 9,7-9.
28. grøn. Fredag i 25. alm. uge. (I Ps). Eller rød. Wenceslaus, martyr, (†929). Eller rød. Laurentius Ruiz og lidelsesfæller, martyrer, (tomkring 1635). L.: Præd. 3,1-11. Ev.: Luk. 9,18-22.
29. hvid. Lørdag. De hellige ærkeengle Michael, Gabriel og Rafael (f). (I Ps). Gl. Englenes pf. L.: Dan. 7,9-10.13-14 eller Joh. Åb. 12,7-12a; Sl. 138,1-2a.2bc.3.4-5. (Omk.: Herre, jeg vil lovsynge dig for englene). Ev.: Joh. 1,47-51.
30. grøn. 26. Alm. søndag. (II Ps). Gl. Cr. Alm. S. pf. 1. L.: Ezek. 18,25-28; Sl. 25,4-5.6-7.8-9. (Omk.: Herre, kom din miskundhed i hu). 2. L.: Fil. 2,1-11 eller 2,1-5. Ev.: Matt. 21,38-42. Hieronymus, præst og kirkelærer (†420), fejres ikke.

Bønnens apostolat ved Paul Keller S.J.

Flygtninge og immigranter har brug for din hjælp!

Man antager, at der er ca. 50 millioner mennesker, som har forladt deres hjemland, for at kunne føre en mere menneskeværdig tilværelse. Dertil kommer vel nok 20 millioner, som blev fordrevet af politiske eller religiøse fanatikere. Alle disse mennesker er rodløse, mange af dem er syge af hjemve.

Flygtningeproblemet er blevet til et verdensproblem. Alle vegne kommer de fra: Fra Sydøstasien, Sri Lanka, fra den nærmeste Orient, fra Østeuropa, fra Afrika. De frygter mord, massakre, pigtrådshegn, de går gennem utallige farer, tusinder er druknet, blev overset af forbisejende skibe, andre blev udplyndret og kastet i havet.

Stadig flere

Og hvordan bliver de modtaget? De trænger til hjælp, sprogbarrierer må overvindes; lejligheden kan være ved i flere år. Børnene kan ikke slå rod i nogen kultur.

Hvor mange er det i virkeligheden? Der findes ikke nogen tilforladelig statistik. Millioner af dem er allerede blevet optaget; men der er så mange uden papirer, tilsyneladende uden berettigelse til at kunne leve på vor jord. Og strømmen bliver stadig større.

For at få midler til flygtninge

85 nationer er undertegnet Genève-Konventionen og erklæret sig rede til at tage imod flygtninge. Men alt for mange trækker sig efterhånden tilbage. De internationale organisationer, som indtil nu har hjulpet flygtningene, disponerer ikke mere over så mange midler. De juridiske, politiske, hygiejniske, ja pædagogiske krav og betingelser skrues højere og højere, og flygtningenes strøm bliver ved at vokse.

Da paven besøgte en flygtningelejr i Thailand,

kom han til at græde. Hans opråb er klare: »Kirken har ret og pligt til at skride ind, hvis den vil forblive tro mod sin sendelse.« »Hvor som helst et menneske lider, bør kirken stå ved hans side.« På lignende måde i pavens budskab af 21.2. 90. Ingen har lov at overse eller bortforklare disse kendsgerninger. De angår os alle. Vi kan nemt reagere negativt. Men er de angribere? Er de ikke snarere hjælpøgende? De er faldet blandt røverne, og vi må ikke gå forbi som præsten og leviten.

Bøn i september

I denne måned opfordres vi til at bede for alle, som yder præstelig omsorg og materiel støtte til flygtninge og immigranter: Både at de må kunne skelne, men især, at de ikke må blive trætte, men få kraft til at holde ud med at hjælpe.

På valfart til La Salette, Lourdes og Fatima

Tidligt om morgenen den 3. juli, efter den hellige messe i Skt. Annæ kirke på Amager tog en gruppe herboende polakker sammen med deres åndelige hyrder, pater W. Zdunek og pater K. Przybylowicz på en busrejse for at besøge de tre steder for Guds Moders åbenbaring: La Salette, Lourdes og Fatima.

Vi rejste gennem Kasel, Mulhouse og Grenoble til La Salette. Fra La Salette videre til Lourdes. Fra Lourdes gennem Salamanka til Fatima. Fem lande! Fra Fatima igen gennem Salamanka og San Sebastian, Poitiers, Paris, Bremen til København. 6 lande! 6.718 km helt nøjagtigt. Vi måtte overnatte 12 gange på vidt forskellige steder, lige fra elegante hoteller i Tyskland og Spanien og motel i Mulhouse, til det yderst beskedne præsteseminarium i Grenoble og et rigtigt polsk vandrehjem med en bedårende værtinde, søster Irene (nazaretaner) i Lourdes.

I alle de 17 uforglemmelige dage var vi én stor familie forenet om et fælles mål, ønsket om at komme til pilgrimsstederne. Vi var fælles om at gå til messe, om at bede og synge lige fra de tidlige morgentimer til sent på aftenen. Vi spiste sammen på forskellige steder: på de elegante hotelrestauranter og på parkeringspladserne hvor vi – som i Portugal – måtte bruge mineralvand til at kunne vaske os.

Vi har haft mange oplevelser. I La Salette har vi, ligesom de to hyrder, Melanie og Maxim i 1846, mødt Guds Moder, som var bedrøvet over folks mangel på livsmidler og religiøsitet. Der, i 1800 meters højde i alperne, følte vi, at vi var kommet Gud nærmere, og samtidig erkendte vi vores ufuldkommenhed.

Synet af syngende pilgrimme fra alverdens lande i Lourdes var virkelig betagende, men samtidig blev vi rystede over at blive konfronteret med menneskets elendighed – tusinder og atter tusinder

syge søger dertil i håb om at finde helbredelse.

Fatima, hvis navn stammer fra Muhammads datter, gjorde et stort indtryk på os, først og fremmest på grund af det portugisiske folks dybe religiøsitet. Den 12. og den 13. hver måned fra maj til oktober kommer der utallige mængder med deres rosenkranse for at prise den Hellige Jomfru Maria, som i 1917 havde vist sig på det sted for de tre små hyrder: Hiacenta, Francisco og Luo.

Vi har på vores rejse mødt mange af vore polske landsmænd. Vi har bedt og sunget sammen med dem. Vi har mødt mange polske præster, såvel fra hjemlandet, som dem, der arbejder blandt polakkerne i eksil.

Fra hjemvejen husker vi især Poitiers, hvor vi efter mange kilometers gang, halvdøde af træthed forsøgte at finde en bus eller nogle taxi-vogne, men intet var til at finde efter klokken 9 om aftenen. Belært af denne erfaring kørte vi i metro i Paris. Men

en af deltagerne i vores gruppe blev bange for at fare vild efter en lang vandring. Han tog en taxa til hotellet, uvidende om, at han kun var ganske få skridt derfra. Paris vil vi huske ikke på grund af Triumfbuen og Montmartre, men på grund af et lokomotiv, som peb det meste af natten, da vi på vores hotel havde vinduer ud til den nærliggende Gare l'Est. Først i Bremen blev der rigtigt stille, vi kunne slappe af efter den anstrengende tur.

Efter 17 dages lang vandring ankom vi den 19. juli om aftenen til København. Vi takkede forsynet for, at vi kom sunde og raske hjem fra denne lange rejse. Vor åndelige hyrde, pater W. Zdunek skylder vi en hjertelig tak for den fremragende idé til pilgrimsrejsen, for den meget dygtige vejledning og upåklagelige organisation under turen.

Rejsedeltagere
Jagoda G.
og Virginia C.



Polakker bosiddende i Danmark var 17 dage i juli på pilgrimsrejse bl.a. til Lourdes, hvor synet af syngende pilgrimme fra alverdens lande var betagende. Billedet er taget i Lourdes ved rosenkransbasilikaen.

40 pilgrimme i Medjugorje

Ca 40 pilgrimme fra Sverige, Færøerne og Danmark drog d. 23. juli på pilgrimsrejse til Medjugorje, hvor Jomfru Maria siden d. 24. juni 1981 har åbenbaret sig dagligt for 6 unge mennesker og kommer med budskaber til seerne, til sognet og til hele verden.

Den første dag i Medjugorje gik vores gruppe i procession op til Åbenbaringsbjerg, hvor Jomfru Maria viste sig den første gang og stadig viser sig for seerne, og der på toppen af bjerget satte vi vores danske pilgrimskors, som krævede 4 mand ad gangen til at bære det. I korset står der indskrevet: Fra danske pilgrimme 1990 – Ora pro nobis. Jeg vil opfordre kommende pilgrimme fra

vore lande om at bede ved dette kors, bede for vore lande og vore kirker, at de budskaber som udgår fra Medjugorje må blive modtaget og efterlevet.

Pilgrimsturen foregik i bus og selv om det var en anstrengende rejse, skal der her lyde en tak til alle som deltog for den tålmodighed, der blev udvist og for den iver hvormed alle tog del i pilgrimsrejsen.

Yderligere oplysninger om begivenhederne i Medjugorje og om kommende pilgrimsrejser fås ved henvendelse til undertegnede.
Benny Blumensaat
28 Beaufort Street, Chelsea,
London SW 3 5AA - England

Benny Blumensaat

En god tur til Medjugorje

Fra mandag d. 23. juli til onsdag d. 1. august tog ca. 43 deltagere med bus til Medjugorje. Vi startede mandag morgen fra Århus og kom hjem til Jylland onsdag d. 1. august til diverse »afskibningsbyer« omkring midnat. Turen danned / henholdsvis hjemtager med bus ca. 1½ døgn, og vi kom frem og tilbage uden nogen form for uheld for vort eget vedkommende.

Det var første gang, jeg var i Medjugorje – første gang for flere andre, dog havde flere deltagere været i Medjugorje adskillige gange, bl.a. lederne af turen, præstestuderende Benny Blumensaat, Klaus Aarup, Århus og fru Agnete Blumensaat, Randers. – Vi kan kun rose disse tre for planlægningen af turen, som gik godt på alle måder.

Vi var indkvarteret hos jugoslaviske familier i Medjugorje med halv pension, hvilket fungerede udmærket. Vore værtsfolk var søde og hjælpsomme.

Der var en præst blandt pilgrimmene på turen, Lars Messerschmidt fra Esbjerg, som fungerede udmærket som skriftefader og vejleder for os i Medjugorje og læste en messe for os en af dagene dernede. Han gav også de syges salvelse til nogle syge deltagere om søndagen og gav ellers gode råd om bøn og referater af seernes udtalelser under vore besøg hos dem, på vej hjem i bussen.

Seerne er de 6 børn, som siden juni 1981 jævnligt har set Jomfru Maria åbenbare sig for dem, har talt og bedt med hende og modtaget forskellige budskaber, som de giver videre til os. De har også (nogle af dem) modtaget nogle hemmeligheder af Jomfru Maria, som de først må bekendtgøre få dage før hemmelighederne går i opfyldelse, gennem en præst. Vi har endnu ikke fået nogen af disse hemmeligheder at vide, så vidt jeg kan forstå.

Der er fire piger og to drenge blandt seerne. – Vi

besøgte tre af seerne om fredagen og en om mandagen. Seernes budskaber fra Jomfru Maria er *opfordring til bøn og fred, flittig brug af sakramenterne, også Bodens Sakramente, bøn i familierne og dannelse af bedegrupper*. Det var ikke mindst seeren Ivan, en ung mand på omkring 24 år, som overvejer et præstekald, som understregede disse ting for os, men alle seerne lægger vægt på dette, og det er deres budskab til os foruden de specielle budskaber, som de modtager jævnligt af Jomfru Maria, og som i øvrigt kan fås i engelsk oversættelse ved at ringe til Medjugorje Centre i London på nr.: 00944813671300. Disse budskaber går især ud på kald til omvendelse og kald til at vende sig bort fra afhængighed af materielle og kødelige ting i denne verden. Med bøn tænkes der ikke mindst på Rosenkransbønnen, som Jomfru Maria opfordrer os til at bede hver dag.

Om søndagen, meget tidligt om morgenen, gik

vi Korsvejen op på det store bjerg, – som Lars Messerschmidt understregede fra korset og døden til opstandelsen – eftersom det var søndag – en smuk tanke synes jeg.

En af de første dage var vi oppe på det lille bjerg og plante et kors, symbolisk for at vi skal bære hinandens byrder i tro, håb og kærlighed. – På dette bjerg fandt fredag aften en åbenbaring sted, som vi overværede (stillehed under åbenbaringen). Åbenbaringen varede ca. 5 minutter, og vi fik at vide, at Jomfru Maria velsignede os og som afslutning på åbenbaringen drog tilbage til Himlen med et lysende kors efter sig.

Meget mere godt fra valfarten kunne nævnes, men jeg vil slutte af med den meget smukke sungne bøn, som indleder den kroatisk messe hver aften kl. 7 bag Jakobskirken i Medjugorje, en bøn til Jomfru Maria: Bed, bed for os!

Marie-Louise Johansen

Flere læserindlæg side 14

Artikler og indlæg til »katolsk orientering«

Redaktionen har i øjeblikket ikke mulighed for at bringe alle artikler og øvrige læserindlæg, som er indsendt i løbet af sommerperioden. Vi beder indsenderne have tålmodighed endnu et stykke tid.

Vi vil samtidig anmode skribenter og annoncører om at indsende artikler og annoncer i god tid, d.v.s. om muligt nogle dage inden deadline. Artikler sendt ind i sidste øjeblik kan ikke forventes bragt i førstkommande nummer, medmindre aftale herom er truffet med redaktionskontoret.

Red.

Lyset der skinner i mørket

Af Elsebet Kieler

Det er en meget åben og sanddru skildring af årene før, under og efter Anden Verdenskrig, *Mogens Osterhammel* har givet. Der er endnu en gang tale om en modstandsbevægelse – dog ikke den danske, men den tyske! Og ikke bare en historie om røvere og soldater, men et spædstik dybere – i katolsk regi. Hvad tænkte unge tyske katolikker syd for grænsen om Hitlers 3. rige, og hvad gjorde de ved det?

Vedkommende i dag

Hvis den tålmodige læser nu sukker: Så skal vi til det igen – Den 2. Verdenskrig! Så er Osterhammels bog det bedste svar: Den plukker en lille gruppe unge katolikker, som forfatteren selv har haft en nær kontakt med, og fremlægger med stor soberhed og personlig tilbageholdenhed deres tanker, ord og handlinger under det voldsomme sammenstød i Tyskland mellem det kristne menneskesyn og det nazistiske.

Man læser bogen i ét

stræk. For det drejer sig om et sammenstød, der er ligeså vedkommende i dag som for 50 år siden – ikke blot i den marxistiske og islamiske del af verden, men i hele verden, i det yderst følsomme skæbnefællesskab, vi nu befinder os i. I hele vort århundrede har det i stigende grad været menneskesynet, der er på verdens dagsorden – i tro og i praksis.

Osterhammel er, betegnende nok, næstformand i Caritas Danmark. Hans baggrund går tilbage til de danske »urkatolikker«, som Johs. Jørgensen kaldte dem, dvs. de »indvandrede rhinske og sydtyske familier. Man hed i disse kredse Osterhammel, Stratböcker, Messerschmidt, Millich eller Hoffmann«. Det var gode, solide, katolske håndværkerfamilier, hvorfra nogle dygtige folk i Danmark udviklede sig til fabrikanter og direktører. De var solidt plantet i deres næringsvej og i den katolske Kirke, som havde et åndehul omkring de fremmede

gesandtskaber og i tilflytterbyen Fredericia, der havde brug for fremmed arbejdskraft.

Opmuntret af grundloven 1849, der indførte religions- og næringsfrihed, og fordrevet af kulturkampen under Bismarck i 1870'erne kom også tyske ordensfolk hertil. Jesuiternes Andreas-Kollegium i Ordrup og Sct. Knuds skole i Stenosgade med dertilhørende spejdertrop samlede de næste generationer op fra de tyske indvandrerfamilier.

De udgjorde stammen i det lille danske bispedømme omkring århundredskiftet og indledte således vor egen danske kirkehistorie i nyere tid.

Tilbage til sine rødder

Men den tyske afstamning gjorde det naturligt for Osterhammel at søge tilbage til sine rødder, og sådan gik det til, at han allerede som spejder i 1930'erne kom i kontakt med tre unge trosfæller i Tyskland: den ene, Rudi, under uddannelse som journalist; den anden, Hans, stud. med., og den tredje, Walther, i gørtlerlære. Socialt set fra forskellige miljøer, med Walther nederst og Hans i toppen. Moralsk set var de alle vokset op under solide, patriarkalske forhold med sans for spillets regler i de samfundsmønstre, hvor de hver især hørte hjemme.

Men i den katolske ungdomsbevægelse blev de rystet sammen. Og efterhånden som de politiske begivenheder gav magten til Hitler, og han bredte sig, følte de sig udfordret til at tænke dybere over deres tro og engagerede sig derefter. En trang, som også Mogens Osterhammel delte, men ikke fandt rigtig genklang for i Danmark.

Den almindelige tysker var heller ikke interesseret i ret meget andet end et arbejde og så nogle anstændige og velordnede forhold, så mange, navnlig ubemidlede tyskere, havde ikke noget imod at lade regimet prøve sine kræfter og vise, hvad det duede til. Det var en pragmatisk, for ikke at sige opportunistisk holdning, der lod dagen og vejen bestemme sig. Under offentlige demonstrationer kunne den også udarte til massehysteri i deres hyldest til »Føreren«: Sieg Heil! Men Osterhammel lyttede sig frem også i den katolske verden: Var der bag det fuldttonede Credo i kirken bare vankristen sangglæde – eller var der levende tro og bekendelsesvilje?

For de unge tyskere, han kom i kontakt med, var en opportunistisk holdning end ikke på tale – indtil Walther faldt for en nazi-pige; så var spillet gående også i denne kreds. I forbindelse med den samme Walther var der flere følsomme facetter, også et delikat forhold fra Hans' side, som forfatteren kortlægger så langt hans dokumentation tillader det.

Det brændende spørgsmål var imidlertid, om man skulle indtage en alteller-intet-holdning, hvor man søgte at påvirke syste-

Nye bøger fra Ansgarstiftelsens Forlag:

Forkynd evangeliet for al skabningen

Pave Johannes Paul II's taler og prædikener under hans besøg i Danmark, samt taler til paven fra officiel dansk hold og alle taler til og fra paven ved de økumeniske møder og gudstjenester under hele rejsen i Norden. 115 sider, kr. 112.-.



Johannes Paul II

Pave Johannes Paul II, »Det kristne lægfolk«

Eftersynodal apostolsk skrivelse om lægfolkets kald og sendelse i kirken og i verden. 136 sider, kr. 99.-.

Bøgerne kan købes i boghandelen eller bestilles direkte fra forlaget:

Ansgarstiftelsens Forlag, Vesterbrogade 28,3, 1620 København V. Tlf. 31 24 12 10

Salmemeditationer

til 26 Davids Salmer af Johannes Hansen med tegninger af Sven Havsteen-Mikkelsen

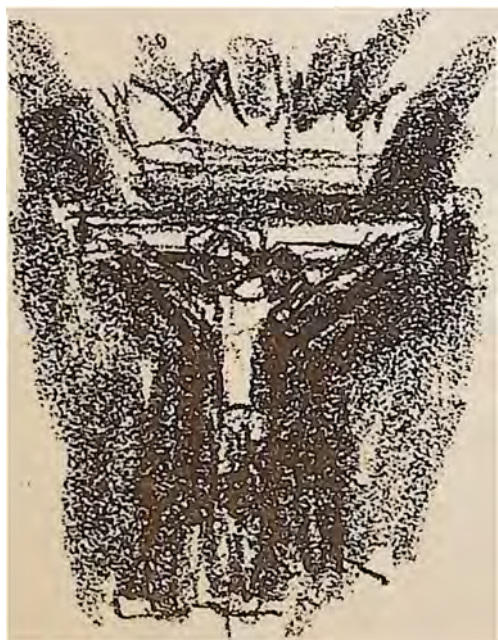
En smuk boggave til festlige lejligheder: Bryllup, jubilæer, fødselsdage m.m., men også til én, der bliver ramt af sorg.

»Livsmodet vokser og trøsten fornemmes, mens man læser Johannes Hansens meditationer til Davids Salmer«, skrev Doris Ottesen i Kristeligt Dagblad.

Bogen er illustreret med 16 udtryksfulde tegninger af én af Danmarks største religiøse kunstnere. 78 sider, kr. 125.-.

Bogen kan købes i boghandelen eller bestilles direkte fra forlaget:

Kateketcentralen, Vesterbrogade 28,3, 1620 København V, tlf. 31 24 26 30



Fra det dybe råber jeg til dig, Herre

Pastor Kaare Osorio's artikler i bogform

Kirken forandrer sig og det har den gjort gennem hele kirkehistorien. Men i hvad retning forandrer den sig?

Det har vi en mulighed for at få svar på, sådan da, gennem pastor *Kaare Osorio's* artikler i tidsskriftet *Katolsk Dialog*. Disse artikler har været bragt i årene 1982-1987 og vil nu blive udgivet samlet som et særtryk af dette tidsskrift i løbet af sommeren 1990. Det bliver en lille bog på omkring 180 sider, og den vil for abonnenter komme til at koste 60 kr.

Pastor Osorio, der døde den 16. juli 1988, var både

berejst og belæst og en meget velorienteret teolog. Han nåede at udbrede kendskabet til den nyeste tyske, franske og amerikanske teologi både mundtligt og skriftligt ved stor arbejdsomhed og i et forståeligt sprog. Blandt emnerne kan nævnes: befrielsesteologien, katolsk bibelforskningens resultater, den historiske Jesus, den kirkelige læremyndighed, kvindens rolle i de kirkelige tjenester, opadstigende og nedadstigende kristologier.

Bogen kan bestilles i subscription hos *Katolsk Dialog*, Sankt Kjeldsgade 3, 2100 København Ø eller på telefon 31 20 93 37.

met indefra. Og er det ikke også det brændende spørgsmål for os i dag?

Det ved østeuropæiske katolikker alt om. De har alle slags i deres egne rækker. Det vil et genforenet Tyskland i denne vinter få helt ind på livet, når ikke blot Vesttysklands katolikker mister deres flertal til fordel for protestanterne, men hvor også protestantiske kristne vil miste flertal til fordel for et sækulariseret, mere eller mindre hedensk Stortyskland. Hvordan vil det kristne mindretal så markere sig?

Holdningssag om menneskesynet

Men denne holdningssag omkring menneskesynet er vel også yderst aktuell i et stadig mere afkristnet Danmark? i familierne og på arbejdspladserne, hvor solidaritet søges! i laboratorierne og på universiteterne og Christiansborg, hvor etik søges! i den stadig mere folkelige Folkekirke, hvor troens enhed søges! blandt de katolikker, læg og lærd, der

føler, at de skal følge med tiden og strømmen, hvor troens glød og mod efterlyses!

I Irak går Saddam Hussein mere kontant til værks. Han tåler ikke nogen surdej-holdning, men griber sin modpart (sundhedsminister) i håret og skyder ham gennem munden. I Rom befinder kirken sig på korsvejen, mens disciplene flygter. I Hitler-Tyskland talte de unge i sene nattetimer intenst og engageret med hinanden: skal vi være ganske almindelige, dødelige mennesker, der bare går al kødets gang? – eller skal vi tværtimod være Lyset, der skinner i Mørket?

Det var som en dommedag over verden, hvor enhver går til sit. En ting stod dem i hvert fald klar: »Når krigen – denne krig – er til ende, vil de, der er tilbage, være langt mere og andet, end vi nogensinde tidligere var...«. Læs selv.

Mogens Osterhammel: Lyset der skinner i Mørket. Fiskers Forlag. 1990. 139 s. 175 kr.

Kvinder fra Europa til økumenisk møde i York

Fra d. 14.-20. juli afholdt »Ecumenical Forum of European Christian Women« den 3. generalforsamling i York. Forum er en økumenisk lægfolksorganisation, som blev grundlagt i 1982. Fra at være en græsrodsbevægelse er Forum vokset sig så stor, at over 200 kvinder fra hele Europa – undtagen Bulgarien – var repræsenteret ved generalforsamlingen. Fra Danmark kom 4 katolikker: Sr. Gisela Heitz og Lillian Hinge som delegater, Anette Clausen som ungdomsdelegat, og Aagot Bohn som bestyrelsesmedlem. Der var også 4 kvinder fra den danske folkekirke med.

Alle mulige kristne trosretninger var da også repræsenteret – lige fra orthodoxe, katolikker, lutheranere, anglikanere til diverse store og små frikirker. Der var forskelligheder nok at tage fat på, da temaet for generalforsamlingen var »Fra division til vision«.

Valgte Dronning Dagmar

Generalforsamlingen var bygget op af to dele: En egentlig generalforsamling, og møder med diskussion og oplæg. Hver morgen var der morgenandagt, som på skift blev

arrangeret af de forskellige regionalgrupper; det var en blandet fornøjelse.

Inden vi ankom, havde hvert land forberedt nogle få ord om en kvinde, der kunne gå ind under kategorien »Woman of Faith«, og repræsentere de enkelte lande. Alle lande havde også medbragt et symbol på den valgte kvinde. Vi havde valgt Dronning Dagmar og havde selvfølgelig medbragt hendes kors som symbol. Selv om vi syntes vores kvinde var interessant, blev det dog for meget at høre om 26 hellige liv lige efter hinanden.

Workshops

Diskussionen foregik i forskellige grupper. Den første dag blev vi inddelt i nogle små grupper på 6-7 kvinder. Vi brugte det meste af den dag på at fortælle de andre om os selv og dioskutere nogle emner, som vi selv syntes var vigtige. Resten af ugen var vi inddelt i workshops, hvor vi beskæftigede os med alt lige fra verdenssituationen med racisme, øst-vest og biogenetik til vores egen situation med vold mod kvinder og menstruationsproblemer. Det var specielt meget interessant at høre de østtyske kvinders

mening om deres fremtid, om hvordan de føler, at de sidste 40 år af deres historie ikke tæller mere, og om deres angst for den vestlige verdens materialisme.

Hvad der skiller kvinder

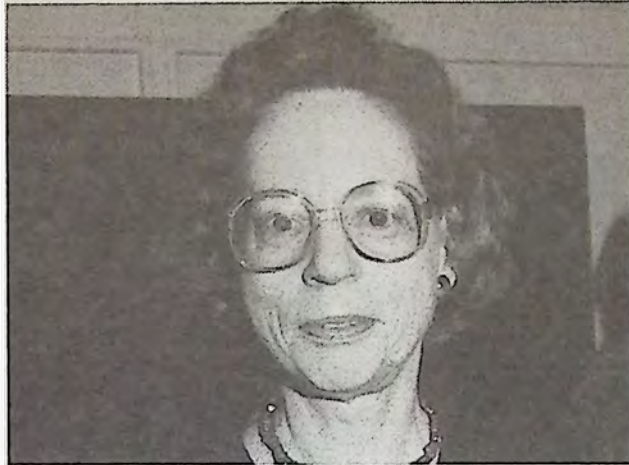
Desuden var der 3 oplæg. Det første var om, hvad der adskiller kvinder.

Det var nærmest en paneldiskussion mellem 4 kvinder, som hver gav deres bud på, hvad der skiller kvinder. Det var f.eks. fattigdom – altså nord-syd problematikken, racisme osv. Hovedoplægget blev holdt af Mary Grey, som er en engelsk katolsk kvindelig teolog. Det var ikke fordi, der var så meget nyt for mig i det, hun sagde. Det var mere gode gentagelser for de gamle garvede.

Det tredje oplæg var igen en paneldiskussion om Maria Magdalena teksterne set ud fra 4 kvinders noget forskellige fortolkning.

Den uge i York gav mulighed for en masse internationale forbindelser, og viste i hvert fald klart, at kvinder er nogenlunde ligeså forskellige som andre mennesker.

Anette Clausen
ungdomsdelegat



Ellen Marie Lebahn fejret med de 60 år

Ellen Marie Lebahn blev fejret på Skt. Josefs Skole i Ringsted, da hun få dage før var fyldt 60 år. Omkring 100 mennesker var mødt op for at fejre hende.

Blandt de mange gæster

var fra katolsk side biskop Suhr, tidligere generalvikar Ib Andersen og fra Magleås styrelsen p. Grøngorie og pastoralrådets næstformand Georg Høhling. Skoleleder Ole Dam fra Skt. Joseph Skole

kk

Flemming Andersen 60 år

»Søndag den 26. august fylder Flemming Andersen, Ved Klosteret 4, Østerbro, 60 år.

Flemming Andersen har været formand for Katolsk Radio- og Fjernsynsklub for Storkøbenhavn 1981-1985, er næstformand i Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund siden maj 1988, valgt som medlem af Danmarks Radio's

landsprogramråd i 1989 for en periode på 4 år og medlem af repræsentantskabet for TV 2/Lorry.

Flemming Andersen yder en stor indsats for at skaffe Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund flere medlemmer, da forbundet, hvis alle katolikker var medlemmer, også kun-

ne få sæde i TV 2's programråd, og på denne måde yde en større indsats for den katolske kirkes indflydelse på medierne.

Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund og klubben for Storkøbenhavn ønsker Flemming Andersen hjertelig tillykke.

Gerda Sørensen

En flygtning fra Chile er netop vendt hjem

Efter 16 år i Danmark som politisk flygtning er Daniel Labarca den 16. august sammen med sin hustru vendt tilbage til fødelandet Chile.

Daniel Labarca fik hurtigt arbejde som vicevært ved Skt. Ansgars Kirke og

tilhørende ejendomme i Bredgade.

Han og hans hustru tog sig tillige af den daglige rengøring på Katolsk Bispeskontor. For 12 år siden startede han et lille husstrykkeri, som voksede sig stort gennem årene.

Blandt de mange kunder, som vil huske ham er biskoppen, flere katolske skoler og sogne. Kateketcentralen. DUK. »katolsk orientering« m.fl.

Ægteparret Labarcas 4 voksne børn er alle gift og bosiddende i Danmark.

Kursus for menighedsråds- og pastoralrådsmedlemmer

Kursus i samarbejde, kommunikation, fornyelse og udvikling o.m.a.

Kurset henvender sig i første omgang til menighedsråds- og pastoralrådsmedlemmer, men andre interesserede skal være meget velkomne.

Da en del har reageret på, at kurserne strakte sig over to weekender, er det besluttet at, kurset KUN er på en weekend!!!

Man kan deltage enten på Magleås eller på Sostrup.

I. VEST: SOSTRUP

Fredag den 21. til søndag den 23. september.

II. ØST: MAGLEÅS

Fredag den 5. til søndag den 7. oktober.

Hvis disse kurser bliver overtegnede, vil vi gentage kurserne til foråret.

Kurserne starter fredag kl. 20.00 og slutter søndag efter frokost.

Prisen for kurset er på Magleås kr. 500.- og på Sostrup kr. 600.-.

Tilmelding sker ved indbetaling af depositum kr. 200.- eller hele kursusbeløbet. Betaling enten ved check eller på giro mærket Sostrup eller Magleås. Det vil forenkle det hele, hvis der fremsendes en samlet tilmelding fra de enkelte menigheder med oplysning om: sogn, navn, adresse og telefonnummer.

Man bedes også oplyse, hvem man evt. vil dele værelse med, da der ikke vil være enkeltværelser til alle.

Tilmelding til Sostrup sendes skriftligt til:

Jan Lange, Bakkevænget 21, 2820 Gentofte, telefon 31 65 88 75, giro 5 02 70 20.

Tilmelding til Magleås sendes skriftligt til:

Elin Udarn, Magleås, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød, telefon 42 81 07 15, giro 4 28 44 29.

Forespørgsler vedrørende kurset til Jan Lange.

Program, deltagerliste m.v. vil blive tilsendt ca. en uge før week-enden. På glædeligt gensyn.

Med venlig hilsen

Jan Lange

kursusassistent

Møder og arrangementer

Det sker på Magleås:

Mandag d. 3. – onsdag d. 5.9.: Danmarks Lærerehøjskole.

Torsdag d. 6. – mandag d. 10.9.: Landsforeningen Huntingtons Chorea.

Mandag d. 10. – fredag d. 14.9.: Hospitals Laborantforeningen.

Fredag d. 14. – søndag d. 16.9.: Bibelkursus v/Jan Lange.

Fredag d. 21. – søndag d. 23.9.: Dansk Missionsråd.

Mandag den 24. – tirsdag d. 25.9.: Hørsholm skolepsykologisk rådgivning.

Tirsdag d. 25. – torsdag d. 27.9.: Arboretet.

Torsdag d. 27. – fredag d. 28.9.: Frederikssund skoleforvaltning.

Fredag d. 28. – lørdag d. 29.9.: Sct. Joseph skole, Ringsted v/Ole Dam.

Lørdag d. 29.9. kl. 9-17:

Høvearbejde på Magleås v/Jan Lange.

Lørdag d. 29. – tirsdag d. 2.9.:

Direktoratet for Folkeskolen og polske lærere.

Indvielse

Lørdag den 1. september holder vi indvielsesfest.

Lars Messersmidt fejrer udendørs messe med os kl. 11, og hvis I tager madpakken med, kan vi alle spise sammen bagefter.

Vi har kaffe og saftvand. Kom allesammen og få en dejlig dag sammen med os. Snak med os, se vores lille fællesskab, gå en tur i vor dejlige skov. Tilmelding ikke nødvendig. Kommer I langvejs fra, så tag soveposen med, og kom fredag den 31. august.

Fred og Forsoning
Katolsk Bofællesskab for Hjemløse
Fasterholtgaardvej 2
7330 Brande

Sommermarked i Skt. Antoni i Brønshøj

søndag d. 2. september 1990

Der er friluftsmesse kl. 9.00 og sommermarkedet åbner kl. 10.00. (Bemærk tidspunkterne).

Der er loppetov, tombolaer, salgsbod og kroen har lækkert smørbrød, kaffe og kager.

Skt. Antoni kirke og menighedslokaler er stedet, hvor katolikker fra hele København og omegn mødes og hygger sig.

Frederikssundsvej 225
Bus 5 - 7 - 8 kører lige til døren.

Annoncering:

Rubrikannoncer pr. mm kr. 3.60
Tekstsideannoncer pr. mm. pr. sp. kr. 4.50

Havearbejde på Magleås

Lørdag den 29. september 1990 gentages vi succes'en med »træfældningsdag« på Magleås fra kl. 9 til 17.

Alle kan være med.

Hvis man melder sig i forvejen til undertegnede på tlf. 31 65 88 75 får man både frokost, kaffe og kage.

Notér allerede nu datoen i kalenderen!

På glædeligt gensyn
Jan Lange
kursuskonsulent

DUK-kalender

KUK-vest-weekend den 07.09.-09.09. 1990 i Ålborg for alle KUKere og interesserede i Jylland og på Fyn.
Alder: 12 år og opefter.
Pris kr. 100,00 samt kr. 75,00 for fællesrejse.

Skoleweekend den 14.09.-16.09. 1990 på Øm-borgen for alle katolske elever i 6. klasse. En weekend med film, lege og spændende gudstjenester.
Pris kr. 160,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse.

Ledertræning den 05.10.-07.10. 1990 på Øm-borgen for alle landets KUK-ledere og potentielle KUK-ledere samt interesserede.
Pris kr. 160,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 14.09. 1990.

Trosælerekursus den 14.10.-21.10. 1990 i Jerusalem, for de 18-25 årige.
Pris kr. 5.000,00 fra København. Fællesrejse hertil kr. 110,00. Tilmelding + indbetaling af depositum på kr. 1.000,00 snarest - restgebyr senest den 15.08. 1990. Enkelte ledige pladser.

Trosælerekursus den 15.10.-20.10. 1990 på Bastrup for de 14-18 årige.
Pris kr. 500,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 24.09. 1990.

Børnelejr den 15.10.-20.10. 1990 på Øm-borgen for de 7-13 årige. Pris kr. 500,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 24.09. 1990.

Musikweekend den 02.11.-04.11. 1990 på Øm-borgen for musikinteresserede.
Alder: 16 år og opefter.
Pris kr. 160,00 samt 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 12.10. 1990.

Interspisning den 10.11. 1990 på Sct. Pauls skole i Tåstrup for alle nationale grupper og interesserede.
Alder: Ca. 14 år og opefter.
Tilmelding senest den 19.10. 1990.

Medarbejderledertræning den 30.11.-02.12. 1990 på Bisserup, Sjælland for repræsentanter, redaktioner og udvalg nedsat af DUK. Kurset er gratis for deltagere. Tilmelding senest den 09.11. 1990.

Åbent hus med julehygge onsdag den 19.12. 1990 kl. 14.00-17.00 på Sekretariatet.

Nyttårslejr den 27.12. 1990-01.01. 1991 på Øm-borgen for unge over 18 år samt familier med små børn.
Pris kr. 500,00 samt 110,00 for fællesrejse (dog kr. 160,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 06.12. 1990.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. & by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse: ()

Ankommer selv: ()

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Mini-marked

ved Sct. Ansgars Kirke
søndag d. 9. september
Bredgade 69A - menighedsalen
(bus 1 - 6 - 9)

Højmesse kl. 10.00: Derefter har markedet åbent til kl. 16.00.

Vi har cafeteria, forskellige boder, loppetov, antikvariske bøger og plader og meget andet. Lotteriet udtrækkes kl. 16.00 når vi slutter. Alle er hjertelig velkomne.

Retræte på Åsebakken

Der afholdes retræte på Åsebakken fra den 14. september kl. 17.00 til d. 16. september om eftermiddagen.

Tema: Kender vi Gud?

Leder sr. Philippa Toldberg.

Retræten er i stilhed.

pris kr. 300,- + kr. 30,- for sengelinned.

Tilmelding skriftlig eller pr. tlf. til Vor Frue Kloster, Høsterkøvej 3, 3460 Birkerød (42 81 06 98).

Kursus i Assisi 12.-21. okt.

Den hellige Hildegard von Bingens medicin. I den hellige Hildegard von Bingens medicin finder vi en spirituel dimension, som har dybe rødder i Det gamle Testamente, der blev virkeliggjort i Det nye Testamente. Ud fra dette giver Hildegard os en forståelse af menneskets væsen og sundhed.

Terapien består af bestemte urter, krystaller og ernæringsråd, samt bøn, meditation og retræteøvelser.

Pris: 4.500 kr. incl. rejse med tog, ophold, morgenmad og undervisning.

Tilmelding til kursuseder David Russell, tlf. 31 18 54 21

senest 20. september 1990.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Katolsk Videoproduktion (KVIP)

Katolsk video til debat og undervisning
KVIP producerer videofilm af 20-40 minutters varighed til debat og undervisning i skoler, menigheder eller derhjemme. Ring efter vort katalog: 31 20 93 37.

Nyheder 1990:

Høstår: Om at blive gammel med værdighed.

Sognepræsten: Et personligt portræt af en katolsk sognepræst.

Kvinder i kirken: Om kvindens stilling i den katolske kirke.

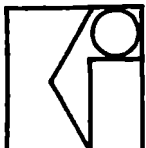
RADIO STENO - 107,9 MHz

Sct. Kjeldsg. 3, Kbh. Ø, giro 9 73 75 96
Hver mandag fra kl. 20 til kl. 23.

Kl. 20: Magasinet - nyheder, meddelelser, musik og forskellige indslag, fx.
3.9.: p. Højbo 75 år. Interview.
10.9.: Den hellige Dominicus v/Erik Christiansen.

Kl. 21.: Telefonprogram - lytterne kan ringe ind på 31 20 93 38. Emnerne er:
3.9.: Er religion en neurose? v/sr. Emma og Hans Jørgen Johansen.
10.9.: Niels Engelbrecht interviewer unge skoleelever.

Kl. 22.30: Postludlum - vi præsenterer kirke- lig og religiøs musik.



KATOLSK
INFORMATION
RYESGADE 28
DK-8000 ÅRHUS C
TLF. 86 18 53 90
Åbent: Søndag kl. 11-12

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Salg og service

Testamenter Arvesager Ejendoms- administration

Advokat (H)
E. Ardenkjær-Madsen
Store Regnegade 12
1110 København K.
Tlf. 33 91 12 11

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

31 69 86 81
DØGNET RUNDT



Jeg kommer
gerne hjem
til Dem for at
træffe de
nødvendige
aftaler.

Begravelses- forretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald
også anmeldelse til skifteret, sygesik-
ring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i
Storkøbenhavn.



DØGNVAGT 31 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 42 99 01 58

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Aut.
elinstallatør

**EL MOGENS
LARSEN**
Karnetmed 31e 8200Aaberrse 622530/622531

Leonora køber

Hvide broderede duge, sy- og navneklude, fingerbøl, knipleredskaber m.m. Usædvanlig høj pris gives.

Træffes ml. 8-11 og efter kl. 19. Også week-end på tlf. 31 29 08 05. Forretning tlf. 33 14 03 03.

Malermester VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Murermester Bernhardt Christiansen

Solbævej 8, Sabro.
Tlf. 86 94 82 10

MØBLER

Søger De kvalitetsmøbler, så aflæg vor forretning et besøg og se vort store udvalg i reoler, opholds- og spisestuer.

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavsgade 13
København Ø.
Tlf. 01 26 60 70

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Olieselskabet NORDISK KUL A/S

Administration, salg og service:
RØDOVREVEJ 383

Automatisk levering
Olievagt i fyringssæsonen
Egen import og tanklager
Radiodirigerede tank- og
servicevogne

31 70 45 30

- sikkerhed for varme

Pianostemmer Bernhard Hauber

31 68 19 59

Revision - Bogføring - Skat

- den Registrerede Revisor rådgiver

REGISTRERET REVISOR FRA
Jørgen Brangstrup
STØDEN 6-A, 2. SAL
4000 ROSKILDE, 42 35 10 35

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 66 21 19 20

Kirkens nye Europa

Fortsat fra forsiden

og analyserer man de Europa-taler, paven har holdt, er spørgsmålet berettiget, hvilket Europa paven har i tankerne.

Ordret Seeber: »I pavens Europa-billede bliver viljen tydelig til at forestille sig et kristent Europa, som vil hente en fremtid for den kristne tro næsten helt i fortiden. Det er væsentlig det katolske Europa fra kristendommen før reformationen, båret af stærke traditioner, befolkning med helgener«. Fra disse kilder skal det kristelige Europa åbenbart genvinde sin nye skikkelse. Ifølge Seeber er det »en fascinerende, men desværre forenklet fremtidsvision, hvori de sækulariserede livsforhold, under hvilke troen i dag og i morgen må bevise sin styrke, næppe er taget i betragtning.«

Restaurering

Kardinal Hermann Groer, Østrig ser den bebudede synode fra en helt anden vinkel. Synoden må forny kirken og genoprette »fuld enhed i tro og lære«. I »Wiener Kirchenzeitung« udtaler han: »Hvis kirken skal hjælpe folkene i Europa i deres nye situation

og føre dem til åndelig enhed, må drøftelserne have en ny-evangelisering af Europa som væsentligste målsætning.«

Til denne ny-evangelisering hører ifølge kardinal Groer ny-organisering og sanering af mange delkirker, som lider under manglende tro, subjektivism, materialisme og forbrugmentalitet. Manglen på den fulde enhed i den katolske lære er »uoverskuelig«. De fleste kontroverser om moral og tros lære stammer fra Vesteuropa, derfor må kirken genskabe enhed i sin lære.

Omfordeling

Kardinal Groer efterlyser også en økonomisk omfordeling mellem europæiske lokalkirker, en holdning til ind- og udvandringen, ideer om forholdet mellem kirke og stat, sikringen af freden og miljøets beskyttelse. Ikke mindst må bispesynoden med kraft tilbagevise de politiske kræfter, der sigter på lovliggørelse af abort i hele Europa. Og sidst, men ikke mindst, må kirken anerkende sit ansvar for hele verden på en ny, missionær måde.



Præsidentens private Peterskirke vakte harme i hele verden. Foto KNA.

Vil paven alligevel indvie prestigekirken i Yamoussoukro?

Den fattige befolkning protesterer

Rom (KIPA) - For nylig har Vatikanet officielt meddelt, at paven under sin forestående Afrika-rejse i september alligevel vil indvie præsidentens gigantiske basilika i dennes fattige fødeby. Præsident Felix Houphouët-Boigny har foræret paven kirken, som er en moderne kopi af Peterskirken i Rom, bare meget større. Den står midt i en fattig landsby og

har kostet over 9 milliarder kroner. Komplekset fylder 130 hektar og giver plads til 20.000 mennesker.

Skandale

Byggeriet af dette personlige prestige-projekt i et af Afrikas ludfattige lande er blevet kritiseret i hele verden, men mest af Elfenbenskystens egne indbyggere. Oppositionen mod

præsidenten frygter for, at der vil blive uroligheder, hvis paven alligevel kommer for at indvie kirken.

Paven besøgte i september Tanzania, Burundi, Ruanda og Elfenbenskysten og vil bl.a. have forberedt ved et forberedende møde for den afrikanske bispekonference. Biskopper fra 16 afrikanske lande deltager i synoden.

50 år Taizé

Taizé (KIPA) - Det økumeniske munkefællesskab i det burgundiske Taizé fejrer 50 års-jubilæum. Den 21. august 1940 oprettede den schweiziske protestantiske præst Roger Schutz et center for bøn og besindelse, som i dag tiltrækker titusinder af unge mennesker fra hele verden. Taizé er blevet et navn, et begreb, som betyder fred, forsoning, tillid. Jubilæet fejres den 1. og den 8. september.

Hver uge bliver Taizé besøgt af 3-4000 unge fra 60 lande for at deltage i munkenes bøn og sang og meditation. I år vil talrige unge fra Østtyskland kunne deltage.

Broder Roger

Broder Roger begyndte helt alene. Han levede et liv i bøn i et forfaldent hus ved en forfalden kirke og skjulte politiske flygtninge. I dag tæller hans broderskab 85, for det meste katolske medbrødre fra 23 lande og fra alle fem kontinenter. De 40 af dem bor i Taizé, de øvrige lever i mindre broderskaber blandt Afrikas, Asiens og Amerikas fattigste. Fællesskabet modtager ingen gaver og har ingen kapital. Man lever af brødrenes arbejde.

Næste gang i Prag d. 28. dec.

Taizé organiserer hvert år et stort internationalt ungdomsmøde i en euroæisk by. Det næste bliver fra 28. december til 2. januar i Prag, hvor man forventer 50.000 unge deltagere.



Kardinal Franz König 85 år

Kardinal König er den sidste endnu levende af de store kirkeledere, der prægede Det andet Vatikanconcils ånd. Det må skuffe den utrættelige forkæmper for åbenhed og dialog i kirken, at så meget af denne ånd er gået tabt de sidste 10 år. Foto KNA.

Skolestrid i Spanien

Madrid (KIPA) - Det spanske parlament har med 198 stemmer mod 69 (3 undlod at stemme) vedtaget den nye skolelov, som biskopperne har kritiseret på det skarpeste. Loven, som først gælder fra 1992-93, skal dog endnu debatteres i senatet, der har vetoret. I begge kamre er socialisterne i flertal.

Den spanske bispekonference har gentagne gange udtalt sig imod skolereformen, som i fremtiden

gør deltagelse i religionsundervisning frivillig og ikke engang tilbyder etikundervisning som alternativ mulighed.

Det katolske forældreforbund Concapa bebryder regeringen diskrimination af de katolske skoler. Den socialistiske regering henviser til, at den nye lov har taget hensyn til alle grundlovssikrede rettigheder og til konkordatet med Pavestolen.

Tito-partisanernes 12.000 ofre

Ljubljana (KIPA) - Republikken Slovenien har reageret positivt på en forsoningsgestus fra kirkens side. Søndag den 8. juli fejrede ærkebiskop Alois Suster en mindehøjtidelighed for de 12.000 slovenske landsmænd, der blev myrdet af Titos partisaner i juli 1945. Gudstjenesten blev holdt i den skov, 50 km sydøst for Ljubljana, hvor massakren fandt sted. Under det kommunistiske styre var enhver omtale af masse mordet tabu. I marts i år ønskede biskopperne en officiel undersøgelse og betoned, »at en forsoning med de døde fremmer en forsoning mellem de levende«. Ærkebiskop Suster efterlyser også amnesti for alle politiske fanger.

Hjemmeværn mod kommunismen

De 12.000 henrettede tilhørte det slovenske hjemmeværn mod bolsjevismen, oprettet i krigens slutning. I 1945 overgav de sig til englænderne. Englænderne udleverede dem

til Titos kommunistiske partisaner, der skød dem i skovene.

I Kocevski Rog, hvor gudstjenesten blev holdt ved en massegrav for 4000 af ofrene, deltog 75 slovenske præster i koncelebrationen med ærkebiskop Suster. 30.000 mennesker overværede højtideligheden, som blev transmitteret af radio og fjernsyn.

Også Milan Kucan, præsident for republikken Slovenien opfordrede til tolerance og forsoning: »Vi kan hverken ændre eller fortie fortiden, men i dag kan vi forhindre, at den bliver ved med at belaste vort liv og vor fremtid.«



Hver uge får Taizé besøg af flere tusinde unge fra 60 lande. Foto KNA.

katolsk orientering

Redaktion:
Pastor Willem Wuyts (ansvarsh. redaktør),
Journalist Knud Holsted Kluge (red. sekretær)
Redaktionelle medarbejdere:
Kirsten Szerafin og Ruth Plum.

Udgiver: Ansgarstiftelsen
Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3.,
DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax 31 24 49 75 og 97 22 40 54.
Tryk: Ny Dag, DK-4900 Nakskov. Oplag 18.500.

Næste nummer
udsendes
12. september

katolsk orientering

Hjem fra Sibirien, side 2
Interview med sr. Ansgaria, side 5
Jesuitter i 450 år, side 6-7
Meddelelser fra Bispekontoret, side 8

Tvivel om DUK-rejse til Jerusalem

DUKs planlagte rejse til Jerusalem vil blive aflyst, såfremt den spændte krise i Mellemøsten fortsætter, oplyser DUKs Sekretariat i København. Indtil nu har 42 tilmeldt sig rejsen. Enkelte har selv meldt fra.

Den endelige afgørelse træffes midt i september, hvorefter DUK giver de tilmeldte besked om eventuel aflysning.

kk

Ærkebiskop Rivera y Damas afskaf de militære dødspatroljer

San Salvador (KIPA) - Præsident *Alfredo Christiani* kan kun indlemme de venstreorienterede modstandsgrupper til en konstruktiv rolle i samfundet og derved afslutte borgerkrigen, hvis han afskaffer

de højreorienterede militære dødspatroljer, erklærede ærkebiskop *Arturo Rivera y Damas* søndag den 17. juni i sin domkirke i San Salvador.

»Det ville være trist, hvis den nationale befrielsesfronts partisaner (FMLN) skulle lide den samme skæbne som oprørerne i Columbias modstandsbevægelse M-19«, sagde ærkebiskoppen. Sidstnævnte bevægelse har gentagne gange været offer for højreekstremistiske attentater. I april blev deres leder, præsidentkandidat *Carlos Pizarro* myrdet. Regeringen i El Salvador forhandler for tiden med FMLN om betingelserne for at afslutte den blodige borgerkrig, der allerede har krævet 70.000 ofre.



423 katolikker valgte i år at benytte en af de mange af DUKs sommerlejre som feriested. Det er den største søgning nogensinde, oplyser DUKs sekretariat. Se billedreportagen side 9.

Sovjetunionen og Vatikanet enige om mange internationale spørgsmål

Ateister, kristne, muslimer, jøder og mennesker af andre konfessioner skal arbejde for social og moralsk fornyelse

Rom (KIPA) - Forbindelserne mellem Sovjetunionen og Vatikanet er i øjeblikket de bedste i »de russisk-vatikanske forbindelsers 500-årige historie«, mener Sovjetunionens ambassadør ved Vatikanet, *Juri Karlov*.

I et interview med Det katolske Nyhedsbureau (KNA) udtaler Karlov, at der er enighed mellem Sovjetunionen og Vatikanet om mange internationale spørgsmål. Han fremhæver de fælles opfattelser »af den menneskelige faktors rolle og prioriteringen af fælles menneskelige værdier«.

Karlov betoner også den grundlæggende enighed om problemer i forbindelse med afskaffelsen af masseødelæggelsesvåben, behandling af lokale konflikter og den økologiske krise.

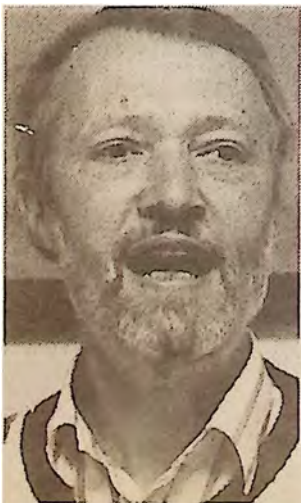
bliver mere og mere pluralistisk. Ateister, kristne, muslimer, jøder og mennesker af andre konfessioner arbejder sammen for den sociale og moralske fornyelse af samfundet. I denne sammenhæng bliver det nu klart, at både kristendom og marxisme har deres rødder i århundreder gamle fælles menneskelige erfaringer. Kommunistpartiets fjendtlige indstilling til religion er uigenkaldeligt forbi. »Vi

har bladet om til en ny side«, sagde Karlov. Ambassadøren afviste den opfattelse, at pavens besøg i Sovjetunionen er udsendt til »når der falder to torsdage i én uge«. Han mindede om, at præsident *Mikhail Gorbatjov* har indbudt pave *Johannes Paul II* til at besøge Sovjetunionen, men Karlov bad om forståelse for, at en »begivenhed af så stor politisk og åndelig betydning« må forberedes omhyggeligt.

Formandsskifte for en tid

Pastoralrådets formand, *Jan Lange* har grundet sygdom forladt pastoralrådsarbejdet for en tid. Rådets

næstformand, *Niels Engelbrecht* vil i sygdomsperioden fungere som rådets formand.



Jan Lange

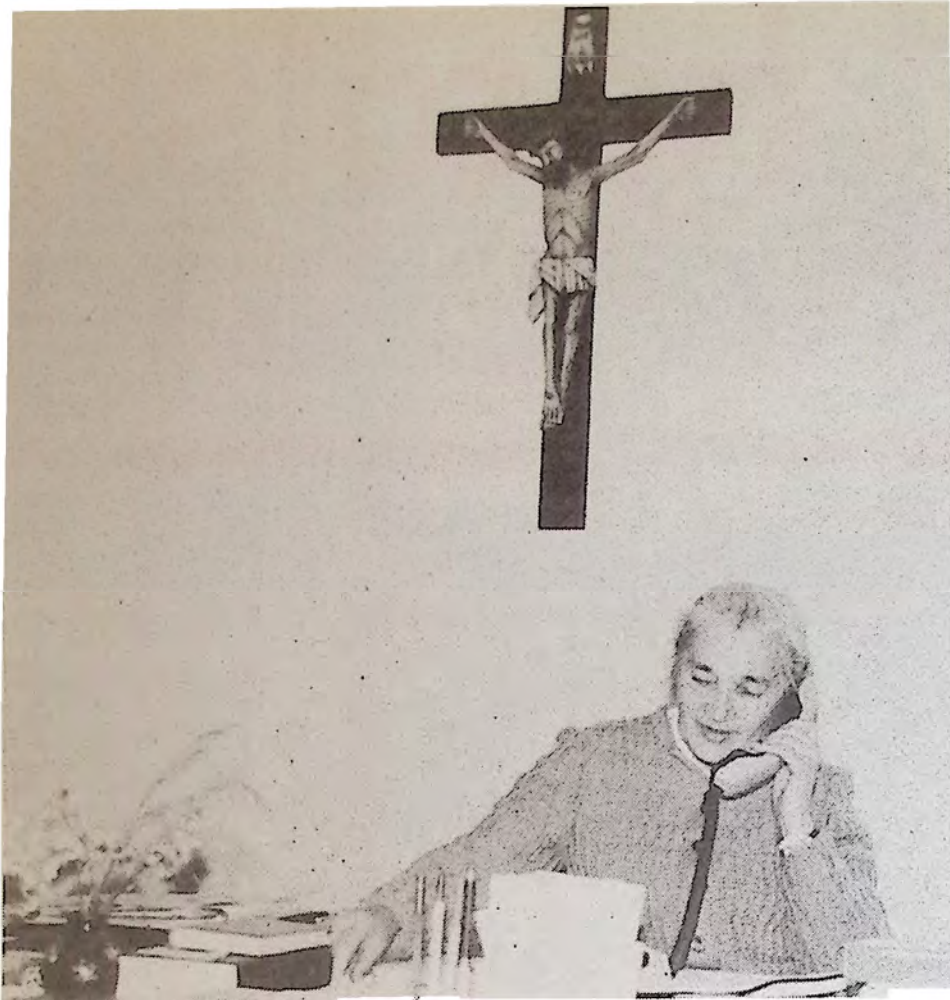


Niels Engelbrecht

Ny instruktion om teologernes kald

Rom (KIPA) - En ny instruks fra Troskrækkongregationen omtaler i fire afsnit teologiens natur, læreembedets forhold til den åbenbarede sandhed, teologernes forhold til læren og forholdet mellem teologisk forskning og læreembedet. Instruksen blev i slutningen af maj tilsendt biskopperne. Den er underskrevet af kardinal *Joseph Ratzinger*, præfekt for Troskrækkongregationen.

De første afsnit har et teologisk sigte, de sidste et disciplinært. Spændinger på grund af forskningsfrihed tolereres ifølge instruksen, men grænsen sættes ved teologisk »dissens«, der ifølge instruksen truer med et »alternativt læreembede i kirken«.



Caritas Litauen blev startet af en gruppe kvinder i 1988, og nu ønsker de en nærmere tilknytning til Caritas Danmark. På billedet ses Caritas Litauens dynamiske leder, *Albani Pajarskaite*, som selv levede skjult som ordenssøster igennem 42 år.

Hjemvendte fra Sibirien mangler høreapparater

Caritas Danmark opfordrer til hjælp

»De vender hjem nu, dem der blev sendt til Sibirien«, beretter vores litauiske værter på kontoret i det nystartede Caritas Litauen.

Jeg spørger lidt forsigtigt, om det mon ville være muligt at tale med en person, der selv har været i eksil i Sibirien.

– Du kan bare tale med mig, siger min sidedame, en midaldrende kvinde, der er en af de regionale repræsentanter for Caritas Litauen.

Mange kom til Sibirien

Man behøver ikke at lede længe for at træffe litauere, der har oplevet en deportation. Hver femte familie i den lille Østersørepublik har et eller flere medlemmer, hvis bedste leveår er tilbragt i fjerne ugæstfri egne tusinder af kilometer østpå. I et land med 3,5 mio. indbyggere bliver det til mange.

De deporterede indgik som arbejdskraft i Uralbjergenes kulminer, i industribyen Karangandas fabrikker eller som ufrivillige nybyggere, der skulle tjene som menneskeligt »fyld« i koloniseringen af Sibirien.

Officerer i den litauiske hær, politikere og embeds-

mænd i den gamle regering, medlemmer af de litauiske borgerlige partier, præster og søstre, – mange mennesker blev udpeget som ideologisk upålidelige elementer, og der blev derfor udskrevet en deportationsordre på dem. Især 1941, 1948 og de første år af 50'erne viser høje tal over deporterede.

Min sidedame denne dag på det nyoprettede Caritas kontor i Kaunas, Litauens tidligere hovedstad, hedder *Apolonia Vepstiene*, i dag 62 år. Som datter af en af de større jordbesiddere i Litauen blev hun 20 år gammel sammen med sin familie deporteret til Sibirien. Familiens jord blev konfiskeret for at skabe plads til et statsligt kollektivbrug. *Apolonia* var 28, da hun fik tilladelse til at vende hjem. Andre er indtil for nylig forblevet i deres eksil. De vender hjem nu som gamle mænd og koner.

Behov for hjælp

– De folk, der har levet på landet, har ofte stadig kontakt med slægtninge, der kan tage sig af dem, når de vender tilbage til Litauen, fortæller *Apolonia*.

– Men mange af de, der har boet i større byer som Vilnius eller Kaunas, har behov for hjælp for at falde til. De har intet sted at bo, og mange er nervesvækkede på grund af opholdet i Sibirien. Andre lider af gigt eller har nedsat hørelse, og ordentlige høreapparater til de ældre baltere er netop problemet. De er ikke til at skaffe, slutter *Apolonia*.

Man kan hjælpe nogen

»Man kan ikke hjælpe alle, men man kan hjælpe nogen«. Ud fra denne filosofi har Caritas Danmark nu udarbejdet et hjælpeprogram, der skal hjælpe 60 ældre ofre fra Stalin-tiden med nye høreapparater. Behovet er stort både blandt de hjemvendte deporterede som blandt andre pensionister.

Den lokale Caritas-organisation vil forestå fordelingen af høreapparaterne, der trods den ringe størrelse er dyre. Det kan kun blive til 60 høreapparater medmindre Caritas Danmark får støtte udefra til køb af flere, oplyser formanden *Anne Lise Timmermann*, der i samme åndedrag minder om, at giro-nummeret til Caritas Danmark er: 4 04 3979

Litauere vender hjem fra tvungen eksil i Sibirien

Omkring 100.000 litauere forsvandt under Stalin-tiden, men de er ikke glemt

Caritas Danmark har denne sommer besøgt Litauen, der er overvejende katolsk. Formålet med rejsen, som kom i stand efter invitation fra ærkebiskoppen af Vilnius, *Julianus Stepanoviccius*, var at undersøge det aktuelle behov for medicinsk hjælp til Litauen. Desuden ønskede man at få et samarbejde igang med den lokale Caritas-organisation, der blev oprettet af en gruppe kvinder i 1988. *Anne Lise Timmermann* og *Stefan Katić* fik også lejlighed til at møde Litauens kardinal *Vincentas Sladkevicius*.

Fra den litauiske kirkes side blev det slået fast, at behovet for materiel hjælp er til stede efter myndighedernes mangeårige forsøg på at skabe et ateistisk socialistisk samfund. Specielt mangler kirken undervisningsmaterialer og litteratur.

Kirken kan arbejde frit

Det statslige kontor for religiøse anliggender, hvis opgave tidligere bestod i at overvåge kirkens aktiviteter, eksisterer ikke mere. Kirken kan atter udføre sit arbejde frit, konfiskerede ejendomme og kirkegods gives nu tilbage til kirken, og socialt hjælpearbejde i kirkens regi er igen tilladt. Intet er som før. Hvad der blot for få år siden var utænkeligt, sker nu med den største selvfølgelighed.

Klostre og kirker genåb-

nes i samme tempo, som bygningerne rømmes af de statslige institutioner, der har benyttet bygninger til bogdepoter, kontorer og tekstilfabrikker. Der er brug for bygningerne, for tilstrømningen til kirken er stor.

Omkring 100.000 litauere forsvandt under Stalin-tiden, men de er ikke glemt. En trøst for de efterladte er, at ofrene nu får æresoprejsning fra officiel sovjetisk side. Mange litauiske familier lader sig imidlertid ikke nøje med det. Når de finder ud af, hvor deres pårørende ligger begravet i den sibiiske tundra, bliver de jordiske rester gravet op og fløjet til en »rigtig« og mere værdig begravelse i indviet jord på fødeegnen i Litauen.

Maskinpistoler skiftet ud med religionsundervisning

Indtil for kort tid siden havde børnene i de litauiske skoler to timer obligatorisk »civilforsvars-træning« på skoleskemaet. Undervisningen blev foretaget af en officer fra Den røde Hær og foregik efter dekret på russisk, selv om såvel officerer som elever havde litauisk som modersmål.

Civilforsvarsundervisningen var dog ikke mere »civil«, end at piger og drenge fra ottende klasse skulle kunne skille og samle en Kalashnikov-maskinpistol på et vist antal mi-



Kardinal Sladkevicius mødte den danske Caritas delegation.

nutter. I dag er officeren udskiftet med en katolsk ordenssøster, hvad angår den ene af CF-timerne. Denne time er nu – efter pres fra kirken – erstattet med religionsundervisning. Den anden er erstattet med EDB.

Efter 50 år med ateisme er det svært at finde religionslærere. Derfor er det indtil videre ældre ordenssøstre, som forestår undervisningen. Siden Sovjet-myndighederne forbød ordener og konfiskerede klostrene i 1948, har 1500-2000 søstre levet skjult i Litauen.

Søstrene udgør også ryggraden i kateket- og familieundervisningen. Ifølge biskop *Vladislovas* fra præsteseminariet i Kaunas mangler de katolske sogne i Litauen omkring 1.000 præster.



Caritas Litauen varetager driften af suppekkøkkener i Kaunas.



Kirken i Litauen er under hastig genopbygning. Præsteseminarerne er fyldte, idet 200 studerende forbereder sig til et liv som præst i Litauen. Kirker og kloster genåbnes i samme tempo, som bygningerne rømmes af de statslige myndigheder, der førhen benyttede bygninger til bogdepoter, kontorer og fabrikker.

Ikke flere pladser på præsteseminarierne i Litauen

(KNA) – Til det litauiske præsteseminarium i *Kaunas* har der til det nye studieår meldt sig 70 nye studerende. Det vil sige, at der fra efteråret er mere end 200, der her forbereder sig til at blive præster – men så er der heller ikke plads til flere på dette seminarium, siger dets rektor, professor *Victoras Butkos*.

I et nyåbnet præsteseminarium i *Telsiai* er der allerede 23 teologistuderende, og da der også forventes nytilmeldinger her, kommer antallet af præstestuderende i Litauen op på cirka 250 i år.

Adgangsbegrænsning ophævet

Den øgede tilgang til præstestudiet skyldes dels, at den tidligere påtvungne adgangsbegrænsning nu er ophævet, og at den sovjetiske efterretningstjeneste, KGB, ikke længere skal undersøge de enkelte ansøgers forhold.

Af Litauens 3,5 millio-

ner indbyggere er cirka de 85 procent katolikker, og selv om der endnu er præstemangel i landet, vil den med den nye tilgang til studiet nok være overvundet i løbet af få år.

690 præster til 640 sogne

For tiden er der i Litauen 690 præster til 640 katolske sogne, hvoraf de 160 er uden egen præst. I 1940 havde landet 1.450 katolske præster (i 1939 blev Litauen besat af Den røde Hær). Den nuværende mangel på præster skyldes foruden den tidligere skrappe adgangsbegrænsning til præstestudiet, at en tredjedel af de litauiske præster efter 1940 blev deporteret til Sibirien.

I hele Sovjetunionen er der nu fire katolske præsteseminarier. Foruden de to i Litauen, er der et helt overfyldt i Letlands hovedstad *Riga*, og i dette efterår åbnes der også et præsteseminarium i *Minsk* i Hviderusland.

Pax Christi – seminar i Øm

Seminaret tager udgangspunkt i befrielsesteologien

Fra den 26. til 28. oktober afholder den nystartede danske fredsbevægelse »Pax Christi« sit første seminar med temaet »En verden i opbrud – krav om teologisk nyformulering«. I en blanding af foredrag og gruppediskussioner sætter seminaret fokus på den moderne verdens udfordring til den teologiske tænkning.

Seminaret vil tage udgangspunkt i befrielsesteologien. Her findes et sæt sammenhængende tanker over væsentlige sociale, politiske, økonomiske og kulturelle konflikter samt kirkens holdning hertil, si-

ges det i en udsendt folder. Disse tanker »kan måske være en vej for de kristne i Europa til en refleksion over og nyformulering af kirkens teologi og den kristnes trospraksis«.

Kan vi bruge befrielsesteologien

Seminarets sigte er økumenisk, idet det lægger op til en bred diskussion af de kristne kirkers og de enkelte kristnes engagement og ansvar i opbruddets Europa. Seminaret stiller spørgsmålet: Kan de kristne bruge befrielsesteologien i forsøget på at fastholde og udvikle en ansvarlig trospraksis?

Alle Pax Christi medlemmer er velkomne, ligesom alle andre med interesse for emnerne.

Programmet

Seminaret er inddelt i 3 hovedemner.

Første hovedemne er »Befrielsesteologi som redskab for den kristne kirke og den enkelte kristne til at efterleve evangeliets budskab i den moderne sekulariserede verden. Teologen Manfred Hofmann fra Lund Universitet giver oplæg herom.

Andet hovedemne ved Oluf Bohn er: »Teologisk nyorientering – befrielseste-

ologien i Latinamerika. Hvordan kan vi bruge befrielsesteologien i Europa?»

Tredje hovedemne ved Ellen Christensen: »Ny økonomisk verdensorden – krav til kirken om en ny praksis«.

Yderligere oplysninger om seminaret kan fås ved henvendelse til: Lisbeth Bavnsgaard, Dommervænget 24 E, 1-2, 4000 Roskilde – telefon 42 36 06 66. Eller Thomas Achen, Roskilde Universitetscenter byg. 22.2 postbox 260, 4000 Roskilde – telefon 46 75 77 11 lokal 2171.

kk

4 nye videofilm fra KVIP

Katolsk Videoproduktion (KVIP) har nu fire nye film klar. De beskæftiger sig med så vidt forskellige emner som en katolsk sognepræst, det at blive gammel, kvinder i kirken og biskoppens jubilæum.

De fire nye film

»Også om søndagen« er titlen på KVIP's portræt af en katolsk sognepræst. Programmet tegner et billede, der på én gang er personligt og almengyldigt. Vi følger Hans Esmarks hverdag og får et indblik i de mange forskellige udfordringer, der tilsammen udgør, hvad Esmark kalder »den totale livsoppgave«. Han fortæller åbent om tro og tvivl, om afsavn og stress, og ikke mindst om den fantastiske energi, han modtager fra alle de mennesker, der udgør kernen i hans liv. Varighed: 40 min.

I filmen »Høstår. Om at

blive gammel med værdighed« møder vi et ældre ægtepar, hvor manden netop er gået på pension – og hvad så? Ægteparret skal nu til at gøre op med alle de urealiserede drømme fra de aktive år og finde sig til rette med den nye livssituation. Det gælder om at genfinde Gud og åbne sig for nye venskaber. Filmen er en dansk version af en professionel engelsk video. Varighed: 21 min.

»Kvinder i den katolske kirke« er en mosaik af interviews med otte kvinder i alderen 20 til 80 år. Kvinderne fortæller om, hvordan de i deres liv og dagligdag forstår troen. Deres baggrunde er vidt forskellige; nogle er konvertitter, andre er »født« katolske. Men de har alle gjort sig tanker om det at være katolik og om at virkeliggøre troen i hverdagen. Varighed: ca. 25 min.

Filmen om biskoppens

25 års jubilæum er en reportage, der i uddrag følger begivenhederne i dagens anledning. Det drejer sig dels om festmessen i Skt. Ansgars Kirke på selve dagen, d. 16. maj 1990, dels om festlighederne på Magleås den efterfølgende lørdag. Filmen er et dejligt minde om begivenheden. Varighed: 16 min.

Bestilling

KVIP's fire nye videofilm kan bestilles hos:

Katolsk Videoproduktion Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø Tlf. 31 20 93 37

Det koster 40 kr. for private og 90 kr. for institutioner at leje en film. Salgspris: 450 kr. pr. stk. Katolsk Videoproduktion og Radio Steno udgiver et fælles katalog i løbet af september. Her vil alle KVIP's og Radio Steno's bånd blive omtalt nærmere.

Klaus Møller Jørgensen

Økonomisk hjælp og handicap-bus til Polen

Fredag den 10. august 1990 modtog Salesianerordenen i Polen 68.000.- kr. af Legos medarbejders Jubilæumsfond. Pengene gives, så de polske søstre kan færdiggøre en børnehave i det sydlige Polen. Legatet blev givet gennem Caritas Danmark og på deres vegne modtog *Bendt Bendtsen* og søster *Krystyna Arndt* fra Polen checken. Søster *Krystyna* var inviteret til Legoland sammen med *Bendt Bendtsen* i denne anledning.

Danske maltesere

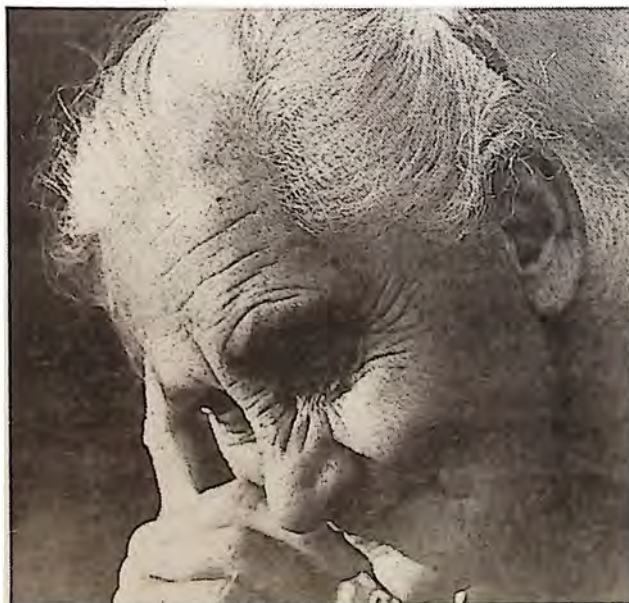
Søndag den 12. august 1990 overrakte prioratet *Dacia Malteserordenen* en handicapbus som gave til Salesianerordenen. Sankt Joseph Søstrene på Strandvejen 91, hvor Søster *Krystyna* boede under Danmarks-besøget, havde stillet kirken og svalegan-

gen i klostret til rådighed for denne festlighed. Efter messen kl. 9.00, som blev celebreret af p. *Leenders* og p. *L. del Zanna*, blev bilen velsignet og overrakt søster *Krystyna* af komtur *K. Larsen*.

På svalegangen i klostret havde Sankt Joseph Søstrene og Ansgargruppen dækket op med vin og kager. Det var alt i alt en vellykket formiddag.

Onsdag den 15. august 1990 om aftenen rejste søster *Krystyna* tilbage med bilen, som var fyldt op med vitamintabletter og medikamenter og andet givet af Caritas Danmark og Ansgar-gruppen. *Bendt Bendtsen* har gennem 12 år været beskæftiget med hjælp til Polen og de sidste 2 år er en del af hjælpen gået til Salesianerordenens arbejde med børn i Polen.

Bendt Bendtsen



En af KVIP's nye film handler om at blive gammel med værdighed. Filmen er dansk version af en engelsk video.

Flytning

Ved flytning letter det Dem selv og os, hvis De også sender flyttemeddelelse til Katolsk Bispekontor, Bredgade 69A, 1260 K.

»katolsk orientering« bliver da tilsendt til den ny adresse.

Politisk udnyttelse af gravskændinger i Frankrig

Det er ikke rigtigt, at »hver tredje franskmand finder antijødisk holdning normal«, som anført i nr. 11 af »katolsk orientering«. Man burde have udtrykt det derhen, at franskmænd anser det for en demokratisk ret at udtrykke antijødiske meninger inden for den hidtidige lovgivnings rammer, hvis man har den mening.

Den af KIPA referede meningsundersøgelse har i Frankrig vakt megen kritik, fordi spørgsmålene var formuleret således, at svarene ville blive fejludlagt.

Gravskændingerne (ikke »skænderierne«!) i Carpentras fandt sted et par dage før en antiraci-

stisk demonstrationsmarch i Paris, der længe forinden var blevet planlagt af flere venstreorienterede organisationer; ugeringen i Carpentras blev slået stort op af medierne, hvorefter det moderate, politiske højre og de kultiske organisationer sluttede sig til demonstrationen den følgende søndag. Formålet var at isolere Front National, det yderliggående højreparti; dette har imidlertid taget energisk afstand fra gravskændingen.

Der er imidlertid både før og efter gravskændingen i Carpentras forekommet analoge ugeringer rundt omkring i Frankrig,

uden dog at disse er blevet tilsvarende oppustet i medierne; hvor gerningsmændene er blevet pågrebet, har det vist sig at være bøllestreger uden dybere politisk perspektiv.

Ugeringsmændene i Carpentras har været fåtalige, uden større midler – et par kassevogne og håndværktøj – og vil næppe blive pågrebet; deres motiver vil altså næppe nogensinde blive kendt; hidtil er kun nogle »læderjakkere« og et par gymnasiaster, sønner af det bedre borgerskab, blevet afhørt, og derefter løsladt uden sigtelse.

De alvorligste, antisemitiske attentater i de se-

ner år i Frankrig er udgået fra kredse omkring de palæstinensiske terrororganisationer; således det blodige attentat mod den største synagoge i Paris.

Regeringen benyttede røret omkring Carpentras til at få jaget en lov gennem parlamentet, som indskrænker ytringsfriheden overfor minoriteter. Oppositionen kritiserer denne skærpelse.

En insinuation, der kan få det til at se ud, som om en trediedel af alle franskmænd skulle nære sympati for antisemitismen (anse den for »normal«) er uretfærdig og burde aldrig have været fremsat, det være sig af »Le Parisien Libéré«, af »KIPA« eller af det officielle organ for det katolske bispedømme i Danmark.

M.J. Baagøe

Vi er blevet til et samfund af superegoister

Når man oplever, at mennesker får en drastisk forringet livskvalitet på grund af f.eks. ventetider på hofte- og øjenoperationer, ventetider, der på grund af manglende ressourcer kan vare flere år. Når man oplever en etik eller mangel på samme i det danske samfund, der bl.a. fører til ca. 20.000 provokerede aborter om året. Når man oplever, at mennesker i stigende grad bliver arbejds- og hjemløse, at børnefamilier bliver hårdere og hårdere belastet. Når man oplever, at danskere i stigende grad bliver negativt stemt overfor flygtning-

ge, fordi man ganske enkelt ikke vil dele »vore erhvervede velfærdsgoder« med andre. Når man oplever dette og meget andet, så tvivler man på, at vi har ressourcer, etik og lov til at begynde at udvide vore organtransplantationsprogrammer.

Vores indbyrdes solidaritet kan ligge på et meget lille sted efterhånden. Vi er blevet til et samfund af superegoister.

Alt, simpelthen alt, hvad vi foretager os i vort eget land i dag, har også med udbygning af den tredje verden at gøre. Hvad vi spiser, hvad vi drikker,

hvor meget energi vi bruger, hvor meget vi forurenar. Vi kan ganske enkelt kun have det overforbrug, vi har, ved at udnytte de fattige lande. Derfor vedkommer det i allerhøjeste grad også dem, om vi synes, vi er så rige, at vi kan tillade os at indføre behandlinger, der dels er utroligt kostbare, dels medfører livslang behandling, og sidst men ikke mindst, involverer et andet menneskes liv.

Der er allerede nu skræmmende erfaringer fra andre lande, hvor det er fattige, der afgiver organer til rige, og der foregår i

høj grad handel med organer. Er der nogen, der for alvor tror, at danskerne har en speciel høj moral i forhold til resten af verden?

Lad os løse helt almindelige og basale problemer først, så kan prestigeprojekterne komme bagefter. Man har før i tiden her i landet haft den skik at spise grød før stegen. Det er godt nok ikke så spændende, som alene at leve af steg. Men det kan være nødvendigt og i nogle tilfælde både sundere og rigtigere.

Birgit Arbirk

Kirkens internationalisering jager folk væk fra kirken

I »katolsk orientering« nr. 12 under overskriften »Her i landet taler vi dansk« skriver K. Simonsen om sproget i kirken, at det er godt, at der nu tales dansk, og at ingen eller så godt som ingen forstod latin. Enten har K. Simonsen ikke været katolik ret længe, eller også husker hun ikke ret godt.

I vore messebøger fra før den tid, hvor de vise fædre absolut skulle fedte for protestanterne og afskaffe latinen til fordel for modersmålene, stod teksten på latin på den ene halvdel af siden og på dansk på den anden. Altså

skulle man være analfabet for ikke at kunne følge med i messen.

K. Simonsen skriver, at latinen var skyld i, at ingen ville være katolikker. Det tror jeg ikke. Jeg er selv konvertit helt tilbage fra 1943, og dengang var vi til forskel fra nu mange konvertitter. Og jeg kan huske, at jeg selv syntes, det var dejligt, at uanset hvor i verden man opholdt sig, kunne man følge med i messen.

Jeg kan regne ud, at K. Simonsen ikke er fra vor menighed her i Esbjerg, for her tales ikke kun dansk, det er såmænd lige

ved at være undtagelsen. Vi har et meget stort islat af vietnamesere og et noget mindre af polakker samt enkelte af andre nationaliteter. Hver søndag bliver evangeliet læst op på vietnamesisk, polsk og i turistsæsonen på tysk, og skulle der være en eller to engelsktalende, så også på engelsk foruden naturligvis – ja gæt engang – på dansk. Herudover bliver der under forvandlingen sunget på vietnamesisk. Læg så hertil, at vi også kan være så »heldige« at få prædiken på dansk og tysk.

Vore trosfæller vietna-

meserne og polakkerne, der er kommet hertil som flygtninge skulle jo gerne lære dansk, og de fleste af dem taler og forstår sproget udmærket. Hertil kommer, at der en lørdag i hver måned læses vietnamesisk messe og en lørdag polsk messe.

Jeg tror, at hele denne »internationalisering«, som udøves her hos os, langt snarere er med til at jage folk væk, end den latinske messe nogen sinde har været.

Peder Jacobsen

Sådan løser man »Fader Vor« problemet i andre lande

I forbindelse med Bjørn Højbos artikel »Led os ikke i fristelse« (27. juni) er det måske værd at se, hvordan man i andre lande har søgt at løse problemet.

Den franske Jerusalem-Bibel har: »Et ne nous soumet pas à la tentation«. Den økumeniske oversættelse foretrækker: »Et ne nous expose pas à la tentation«. Der tilføjes dog i en note to andre muligheder: »... fais que nous n'entrons pas dans la tentation« og »... fais que nous ne tombions pas dans la tentation«. Altså enten

» ... udsæt os ikke for fristelse« eller »... gør, at vi ikke går ind i / falde i / fristelse«.

Spanierne siger meget tydeligt: »y no nos dejes caer en la tentación« = »og lad os ikke falde i fristelse«.

Forslag:

1. Led os, så vi ikke falder i fristelse
2. Led os, så vi ikke falder, når vi fristes«
3. Lad os ikke falde, når vi fristes
4. Lad os ikke falde i fristelse.

L. O. Dorn S.J.

Thomas-evangeliet

I forordet til for nylig udgivne Thomas Evangeliet skriver oversætteren, Søren Giversen: »Endnu på det andet kirkemøde i Nicæa i 787 følte den katolske kirke sig foranlediget til at forkaste Thomas Evangeliet; ja, endnu i det 11. århundrede angribes Thomas Evangeliet«.

Hvorledes stiller kirken sig i dag til Thomas Evangeliet; og, hvis den stadig forkaster det, hvorfor gør den så det?

Stig Rolvsen

Svar til Stig Rolvsen

Når oldkirken afgjorde, om et bekendelsesskrift skulle anerkendes som åbenbaret eller ej (= optaget i rækken af såkaldt kanoniske bøger) anvend-

tes forskellige kriterier. En citatsamling kunne være ukorrekt eller misvisende. En tekst kunne være historisk upålidelig, snarere legende end fakta (Jesu barndomsfortællinger f.eks.) eller smittet af gnostiske tanker eller fortolkninger. Gnosticismen blev afvist som kættersk. Thomasevangeliet er i grunden ikke blevet »forkastet« eller »angrebet«, men betegnet som »ikke-kanonisk«, altså ikke-åbenbaret, som så megen anden bekendelseslitteratur. Selv Martin Luther kasserede dele af Det gamle Testamente som »ikke-kanonisk« og derfor »apokryf«, ikke-åbenbaret, f.eks. Visdommens Bog, de to Makka-bærbøger, tilføjelser til Esters og Daniels Bog m.m.) Red.

Foreningen af Katolske Skoler har 25 års jubilæum

Dette fejres med en festmesse i Skt. Albani Kirke i Odense, lørdag d. 29. september 1990 kl. 13.00.

Celebrant biskop Hans L. Martensen.

Efterfølgende frokostreception på Hotel H.C. Andersen kl. 14.00.

Deltagelse i receptionen bedes venligst anmeldt til foreningens sekretær K.W. Thomasen, Hostrupsvej 10, 6000 Kolding, tlf. 75 52 39 39. (Inden 14/9).

Foreningen har udgivet et jubilæumsskrift, som kan fås ved henvendelse til foreningens sekretær, (se ovenfor). Pris kr. 25.- + fors. omkostninger.



Sr. Ansgaria Riemann har efter 15 år som skoleleder på Skt. Joseph Søstrenes Skole i Ordrup valgt at prøve noget nyt. I sommer rejste hun på et 2-års ophold i USA for at læse teologi. Om to år forventer hun at vende tilbage til Danmark. Foto: Knud Kluge.

Skoleelever i samtale med deres tidligere skoleleder fra Ordrup

Fire 7. klasse-elever fra Skt. Josefs skole i Ordrup har talt med sr. Ansgaria om hendes tid på skolen og om hendes søsterkald. Hun trådte tilbage som skoleleder i juni for at påbegynde et 2 års studium i USA

Hvordan har dine år været på skolen?

– Det har været dejlige år med masser af udfordringer og opgaver. Jeg har følt, at jeg fik lov til at bruge mig selv på mange forskellige områder, og jeg synes, det har været en god tid, som jeg er meget glad for.

Hvordan startede du som lærer?

– Jeg tog lærereksamen fra Hellerup Seminarium i 1970, og fra 1970-74 var jeg lærer på Østerbro på Institut Skt. Joseph. Da fik jeg meddelelse om, at jeg skulle være skoleleder i Ordrup. Så man kan vist sige, at jeg gjorde lynkarriere med det samme. I 1974-75 var jeg 1 år i England på Corpus Christi College – et institut for katekese og teologi.

Har du altid gerne villet være skoleleder?

– Nej, det har udviklet sig hen ad vejen. Jeg ville

først og fremmest være søster, så jeg besluttede mig for at træde ind hos Skt. Josephsøstrene og var herefter åben overfor de opgaver, der måtte komme.

Når man kommer til et fremmed land, spørger man sig selv, kan jeg klare mig, hvor ligger mine evner og muligheder? Da jeg var færdig med noviciatet, drøftede vi det, og der var nogle, der mente, at jeg skulle gå igang med en læreruddannelse. Det råd har jeg været utrolig glad for.

Hvad mindes du mest, om de år du har været her på skolen og hvad synes du er særlig godt ved vores katolske skole?

– En skole står og falder med sine lærere, og jeg føler personligt, at vi har et utroligt godt og velfun-

gerende og meget engageret lærerkollegium. Det er meget vigtigt, for det spreder sig lige som ringe i vand – videre til klasserne, eleverne og samarbejdet på kryds og tværs.

Jeg mindes især turene igennem gangene, klasserne og skolegården, at møde børn med et smil på læberne. Jeg tror, at det er altafgørende, at de mennesker, der kommer, er glade for at komme her.

– Så er jeg utrolig glad for, at vi gennem de sidste 15 år har fået lov til at udvide, d.v.s. at vi har fået overbygning med to villaer og kommunen har givet os lov til at inddrage en tredje villa.

Er der en mening med at have skoler, når kun 10% af eleverne er katolikker?

– Ja, hvis vi kigger på, at vi jo er her i Danmark, hvor de fleste er protestan-

ter, og hvis jeg tænker på, at de katolske skoler har deres rødder i den katolske kirke. Den er grundlagt af Skt. Josephsøstrenes ordenssamfund, og den skal først og fremmest være et tilbud til katolske elever. Skolen skulle jo gerne være en støtte også til hjemmet og kirken. Og så synes jeg også, at samarbejdet mellem skolen, sognet og hjemmet er vigtigt.

Vi er et tilbud til alle, der søger os. Og vi lægger jo heller ikke i hverdagen mærke til, hvem der er protestant eller hvem der er katolik. Vi går alle til morgensamling. Når vi har gudstjeneste i den katolske kirke er den også et tilbud til protestanterne på skolen.

Gik du selv på katolsk skole, da du var barn?

– Ja, der var ikke andre muligheder, for jeg er vokset op i et område, hvor der kun er katolikker. Jeg har ikke gået på privatskole, for kommuneskolerne var også katolske. Der var det helt naturligt, at præsten underviste i skolen, og der var tæt samarbejde mellem kirken og skolen.

Hvornår begyndte du at tænke på at blive nonne?

– Da jeg var omkring de 14-15 år. Og jeg havde truffet min beslutning, da jeg var 17-18 år. Jeg indtrådte, da jeg var 19 år.

Hvorfor blev du Skt. Josephsøster?

– Jeg prøvede at komme i kontakt med nogle af de nærmestboende ordenssamfund, men det var mere eller mindre tilfældigt, at jeg hørte om Skt. Josephsøstrene. Det skete igennem en avisartikel, som jeg i første omgang lagde væk. Den sagde mig ikke så meget til at starte med – og dog var der hele tiden noget, der vendte tilbage; det endte med, at jeg kontaktede søstrene. Da jeg hørte, at det drejede sig om Danmark, tænkte jeg – Danmark, hvad er det for noget. Men da jeg lærte dem at kende, deres måde at være på, de var utrolig nemme og ligefremme at komme i kontakt med, deres idè om ordenslivet, de opgaver de varetog, fik jeg gradvis forståelse for det og følte, at det var noget, der tiltalte mig.

Hvorfor kom du til at hedde sr. Ansgaria?

– Da jeg indtrådte i 1961 var det endnu sådan, at man efter 9 måneder som postulante blev iklædt – altså fik dragt på, og der tog et nyt navn for at markere,

at man starter et nyt liv, at man fuldt ud tager konsekvenserne af sine dåbsløfter.

I dag vil jeg sige, at det navn, jeg føler mig kaldet til er mit dåbsnavn – hvor Gud har sagt »Ja« til mig. Men dengang var det skik og brug, at man skiftede navn. Man fik lov til at skrive 3-4 navne ned, og så var det den store overraskelse på selve dagen, hvilket navn man fik.

– Jeg tror egentlig, at det der tiltalte mig ved Ansgaria var Ansgar, der som Nordens apostel kom til Danmark og prøvede at formidle kristendommen.

Hvad var så dit pigenavn?

– Mit pigenavn er Mathilde Elisabeth.

Hvilket land hører du til?

– Jeg kommer fra Tyskland, men jeg føler, at jeg mere er dansker end tysker, da jeg har levet mere end halvdelen af mit liv i Danmark.

Har det givet dig vanskeligheder at komme til et fremmed land med et fremmed sprog?

– Til at begynde med ja, men nu vil jeg nok sige, at vi de første 2-3 år havde en ret beskyttet tilværelse. Vi var på klosteret på Strandvejen og kom ikke ret meget ud. De fleste af de søstre, vi var sammen med var tyskere. Da vi havde fået undervisning i et år skulle vores lærer til et møde i Rom, og i stedet kom der en dansker, som ikke kunne ret meget tysk. Pludselig stod jeg i den situation at skulle føre en samtale, og så måske ikke finde de rette ord.

– Det er utroligt vanskeligt, når man ikke kan udtrykke sine tanker og følelser, man føler sig så dum – nå, men jeg har fået en god undervisning.

Hvad synes du om valget af den ny skoleleder?

– Ja Georg Høhling har jo været her på skolen lige så længe, som jeg har været her, og jeg vil ikke lægge skjul på, at jeg er utrolig glad for, at valget er faldet på ham. Fordi han er mindst lige så engageret i skolen som jeg. Han kender skolen, og den betyder noget for ham. Han er dygtig og har en god kontakt med elever, lærere og forældre.

Tror du, at skolen klarer sig nu, hvor den bliver selvejende institution?

– Ja, det er jeg helt overbevist om. Skt. Josephsøstrene har 5 skoler – de 3 er endnu privatejet, men de 2 er selvejende, og det har de været i 10 år.

Blandt de 24 katolske skoler, der er i Danmark er 3-4 af dem private.

Hvad skal du lave i USA?

– Når jeg kommer til USA, skal jeg først 1 år til Boston, hvor jeg starter på jesuiternes teologiske universitet, hvor jeg skal læse teologi. Derefter vil jeg tage et 3 måneders kursus på et hospital, hvor man lærer samtaler med patienter. Her får man hele tiden vejledning. Det er sådan, at man især ved personlige samtaler skal være klar over, hvor man selv har sine svagheder – og stærke sider.

Derefter håber jeg at komme ind på et religiøst center for at lære om åndelig vejledning. Centret ligger ligeledes i Boston.

Efter 2 år regner jeg med at komme tilbage til Danmark, og så er det spændende hvilke opgaver, der så venter.

Alice Thorkilse, Tanja Wulffeld, Nicolaj Fjellvang og David Ravnkilde – 7. a og b, Skt. Joseph Søstrenes Skole i Ordrup.



Jesuitter-ordenen 450 år

Af August Ziggelaar S.J.



Den hellige Ignatius af Loyola grundlagde Jesu Selskab, bedre kendt som jesuitterordenen.

November 1537 vandrede en præst, lille af vækst, lidt haltende, ind i Rom gennem Porta del Popolo. To andre unge, ligelids tarveligt klædte præster ledsagede ham, en spanier og en franskmænd. Alle tre var de vandret til fods fra Venedig; rejsen havde de påbegyndt den 25. juli, festdagen for Den hellige Apostel Jakob, spaniernes værnehelgen, og på den spanske præsts navnedag – han hed Jacob Laynez.

Den franske præst hed Pierre Favre, og den førstnævnte præst var basker, magister Ignatius fra Loyola blev kaldt. Nu skulle han bosætte sig i Rom for resten af sit liv, men han var i de sidste år draget fra baskerlandet på den spanske halvø til Jerusalem, fra Barcelona til London og fra Paris over sin fødeegn til Bologna og Venedig, på farlige sørejser, på et mulddyr, men mest til fods.

De tre præster var de første af en vennekreds på ti, der kom til Rom for at tilbyde paven deres tjenester. De ville lade sig sende af ham, hvor i verden han end mente, at det var vigtigst til Guds ære, over-

beviste om, at han var bedst til at tolke Guds vilje.

Hvordan det begyndte

Man plejer måske at forestille sig den hellige Ignatius som et militært geni, der mobiliserede tropper fra Rom i kamp mod den kirkespaltende reformation. Militære evner havde han udfoldet i kamp for spaniens konge, indtil en kanonkugle ramte ham i benene, og et længere sygeleje blev anledning til, at han omvendte sig og planlagde en kampagne for Kristi Kirke.

Virkeligheden afviger en del fra dette vrangbillede. Da Inigo, det er Ignatius' dåbsnavn, var omtrent 16 år gammel, tog kongens storskatmester Juan Velazquez ham i sin tjeneste som page. Naturligvis lærte han at bruge våben. Men ligesom et kørekort til en bil og nogen fortrolighed med computere hører med til at få en stilling i dag, selv om man ikke bliver chauffør eller programmør, således var omgang med våben forudsætning for en karriere ved hoffet. Han lærte at omgås fyrster og høje embeds-

mænd. Uden den uddannelse kunne han næppe have klaret sig under alle genvordigheder på sine vandringer og især ikke have gennemført sine planer i Rom, da han ville stifte sin orden og støde på modstand. Han var kendt i Rom som det høfligste menneske, hvis optræden, selv ved det karrigste måltid, forblev fornem. Han nærmede sig kirkens stormænd med de høviske manerer, han havde opøvet som ung mand hos verdslige fyrster.

Ganske rigtigt blev kanonkuglen i Pamplona, pinsemandag 1521, anledning til hans omvendelse. Men da han havde aflagt sit tre dages skriftemål ved benediktinerklosteret i Monserrat ved Barcelona, den 22.-24. marts 1522, og trukket sig tilbage i ensomheden ved Manresa for at holde sin egen store retræte, havde han ingen andre planer end at valfarte til Jerusalem og måske indtræde i et kloster.

Engang mens han sad ved Cardoner-floden, fik han pludselig dyb indsigt i det åndelige liv og troens mysterier. Nu forstod han også, at han burde tage sig af sine næstes sjælfrelse

og samle medarbejdere. Dette er langt fra en klar plan om at grundlægge en orden. Nok samlede han efter sin valfart til Det hellige Land nogle efterfølgere, mens han læste ved universiteterne i Alcalá og Salamanca, 1526-27, men de forlod ham. Ved sine fortsatte studier i Paris, fra februar 1528, erhvervede han sig nye fæller. De aflagde i 1534 løfter om at drage til Det hellige Land som pilgrime – intet om en religiøs orden.

Tankerne afklares

I 1535 var Inigo på sin fødeegn og talte med en slægtning om en plan om at stifte »et selskab«. Han mødtes igen med sine pariservenner i Venedig i 1537 for derfra at sejle til Jerusalem, men det viste sig umuligt at gennemføre. Derfor begav de sig til Rom, og i 1538 beskæftigede de sig der med mange gerninger af sjælelig og legemlig barmhjertighed i storbyen.

Men de havde efterladt sig minder i Paris. Kong Johan III af Portugal søgte missionærer til Indien. Don de Gouvea, der havde været rektor for studenter-

kollegiet af Den hellige Barbara i Paris, dengang Ignatius og hans fæller boede der, rådede kongen til at sende dem nogle fra denne vennekreds. Samtidig meldte Kejser Karl V sig ved sin ambassadør i Rom for at bede om nogle af disse unge præster til kolonierne i Amerika. Imidlertid sendte pave Paul II to af dem til Siena for at reformere et kloster der.

Snart ville de være spredt for alle vinde, og selskabet derved gået i opløsning. Skulle de forinden knytte sig sammen til et fællesskab med en foresat, hvem alle andre skyldte religiøs lydighed? Fra marts til den 24. juni 1539 drøftede den lille kreds alt dette under megen bøn. Svaret på alle spørgsmålene blev et enstemmigt ja.

Planen udføres

For at grundlægge et ordenssamfund skulle de have pavens godkendelse. Skitsen blev fremlagt for ham den 3. september 1539, og paven bifaldt den med ordene: »Her er Guds Ånd.« Men to kardinaler var så bestemt imod, at det kostede Ignatius et års lobbyvirksomhed og bøn, inden paven den 27. september 1540 kunne udsende den bulle, der bekræftede grundlæggelsen af Jesu Selskab.

Marts 1541 begyndte Ignatius at skrive ordensreg-



Løfterne på Montmartre, – fr

len. Imens fortsatte udsendelsen af medlemmerne. Paven havde udsendt Pierre Favre og Jacob Laynez til Parma og Piacenza, og Favre blev sendt videre derfra til Tyskland, hvis kristenhed var ved at blive splittet af reformationen. Der vandt han den unge Peter Canisius til jesuitterordenen. En var i Syditalien, en tredje, Simon Rodriguez, var med Frans Xaver rejst til Portugal, men forblev der, da Frans Xa-



Gudsmoderbilledet i kirken »Skt. Paulus udenfor Murene« i Rom, her gengivet i et linoliumssnit af Hubert Jacobs S.J. Foran Maria-billedet i basilikaen aflagde Ignatius sine løfter 22. april 1541.

Meddelelse fra Bispekontoret

Fuldkommen af

Biskoppen har fået meddelelse om, at paven har bevilget fuldkommen aflad på sædvanlige betingelser i forbindelse med Jesuitterordenens 450-årige beståen og 500-året for den hl. Ignatius af Loyola's fødsel (1991).

Biskoppen har givet sit samtykke til, at Jesu Hjerter Kirke i København og Vor Frue Kirke i Århus hører til de steder, hvor

fuldkommen aflad kan opnås.

Afladen – som også tilvendes de afdøde – vil vinderes den 27. september 1990 og den 31. juli 1991 dvs. ved begyndelsen af afslutningen af det natianske år, hver gang kl. 12 dagen i forvejen. Desuden een gang i løbet af dette år på en dag, som man selv bestemmer. endelig, hver gang n

Jesuitter i Danmark i 137 år

Af August Ziggelaar S.J.



Den hellige Ignatius.

ver sejlede som missionær til Indien.

Hvem der skulle være ordenens generalforstander, var ikke noget problem undtagen for Den hellige Ignatius selv. Da alle pegede på ham, aflagde han igen et tre dages skriftemål over hele sit liv hos en franciskanerpræst. Først da skriftefaderen ligevel udtalte, at han burde tage imod valget, bøjede han sig. Det var den 19. april 1541. Fredag i påske-

ugen, den 22. april 1541, besøgte de seks tilbageblevne Roms syv basilikaer. I basilikaen Sankt Paulus Udenfor Murene skriftede de hos hinanden, inden Ignatius frembar den hellige messe. Lige før kommunionen aflagde de deres løfter foran et Gudsmoderbillede fra det 13. århundrede, som stadig æres i denne kirke, med stor andagt og overstrømmende glæde.

ager i en valfart til æren den hellige Ignatius. or at opnå den fulde aflad skal de troenfeltage i messen eller et Fadervor og trosendelsen; desuden gå krifte, modtage kommunionen og bede en pasle bøn i pavens intention. De sidste betingelser også opfyldes nogle før eller efter den som man har valgt.

Men det anbefales, at modtagelsen af Den hellige Kommunion og bønner for Den hellige Fader sker på denne dag.

(Nærmere oplysninger om gudstjeneste- og åbningstider ved de nævnte kirker fås ved henvendelse sammesteds).

Paul Marx OMI
generalvikar

Den første jesuit, der satte foden på dansk jord, var nordmanden Lauritz Nielssoen (1540-1622), »Klosterlasse«. Han fik ikke fodfæste i Danmark. Han gav sin bog »Confessio Christiana« til selve Kong Christian IV i 1606, men universitetes konsistorium stævned ham den 9. juni, og på kongens bud måtte han omgående forlade landet.

Forbudet i Kong Christian V's Danske Lov af 1683: »Munke, Jesuitter og deslige Papistiske Geistlige maa under deris Livs Fortæelse ikke bo i Kongens Riger og Lande, lade sig finde eller opholde« (6. bog, 1. cap., 3. art.), går tilbage til 1643. Det gjaldt dog ikke de præster, der kom i katolske gesandters følge, og på den måde har en lang række jesuitter kunnet virke i København hos spanske,

franske eller tyske gesandter, fra kort efter trediveårskrigen slutning (1648) til jesuitterordenens ophævelse (1773).

I den ringe udstrækning, det var muligt, forsøgte disse jesuitter også at virke udadtil. Desuden var der jesuitter i fristæderne Fredericia og Glückstadt, og de fik begrænsede muligheder til at rejse omkring og øve sjælesorg blandt katolske soldater andre steder og hos få andre katolikker.

Efter at Danmark havde fået religionsfrihed

I 1814 genoprettede pave Pius VII jesuitterordenen, og i 1849 medførte grundloven ophævelsen af forbudet mod jesuitter i Danmark. Allerede i 1853 var to jesuitter fra Münster, præsten Fidelis de Pozzo og lægbroderen Gabriel

Lerner, i København; de hjalp til ved kolera-epidemien. Pater de Pozzo var desuden med til at grundlægge »Skandinavisk Kirketidende«, som siden hen blev til »katolsk orientering«.

kampf« fordrev Bismarck i 1872 jesuitterne fra Tyskland. De bosatte sig fortrinsvis på steder nær Tyskland. Således grundlagde de 1873 i Ordrup Sankt Andreas Kollegiet, tiltænkt til tyske, men også åbent for danske elever. Samme år begyndte jesuitterne deres gerning i Århus, og i 1870-erne forsøgte jesuitter en indsats på Færøerne. I 1883 overtog jesuitterne Sankt Knuds Skole i København.

I 1920 måtte jesuitterne lukke Sankt Andreas Kollegiet, men i 1950 åbnede de Niels Steensens Gymnasium. Blandt deres øvrige virksomhed skal nævnes

Mariakongregationer og Bønnens Apostolat, retriakter og forfattervirksomhed, undervisning og forskning, konvertitundervisning og studiekredse. Danmarks biskop Hans L. Martensen er jesuit.

Fremtiden

I årene 1960-65 var der over 30 jesuitter i Danmark. Som andre ordenssamfund og som deres egne medbrødre i Vesten har jesuitterne i Danmark måttet opleve, at deres rækker tyndede ud. For tiden er der en snes jesuitter i Danmark. Der er tradition hos jesuitter for, at de finder veje til at opnå deres mål, Guds større ære og menneskers frelse og fuldkommenhed som kristne, under de mest forskellige forhold og betingelser. En indsats for tro og retfærdighed bør indgå i en væsentlig bestanddel i alt deres arbejde.

Således søger jesuitterne i Danmark nu at leve deres ordensliv og udfolde deres aktivitet under hensyntagen til de ændrede forhold. Deres indsats på skole- og undervisningsområdet er blevet stærkt reduceret. Til gengæld hjælper jesuitter måske mere end før i den almindelige sjælesorg, især søgnearbejdet.

De er ved at tage den sidste tids udfordringer op ved at vende sig til medierne og samarbejde med andre kristne om kirkens udfoldelse i hele verden, især de unge Kirker. Nogle unge jesuitter fra andre lande er ved at forberede sig til en indsats i Danmark efter deres præsteviselse og fuldført uddannelse.



Jesuitterne har blandt mange aktiviteter i det danske land især markeret sig med deres katolske skoler i Århus, Ordrup, Stenosgade og på Østerbro med Niels Steensens Gymnasium, Nordens eneste katolske Gymnasium. Billedet er så vidt vides fra begyndelsen af 1960'erne, hvor Leslie Dorn S.J. var aktiv ved skolebladet »På vejen«.

Nyt om vore præster, søstre, Det biskoppelige Råd og Caritas

Med virkning fra den 1. august 1990 har biskoppen udnævnt:

Pastor *Ceferino Anez* til sognepræst ved Sankt Pauls Kirke i Sønderborg for en periode af 3 år.

Pater *Julian Bodnar* C.ss.R. til andenpræst ved Sankt Annæ Kirke på Amager for en periode af 3 år.

Pater *Leo Drzal* C.ss.R. til sognepræst ved Sankt Albani Kirke i Odense for en periode af 3 år.

Pater *Josef Dudek* C.ss.R. til sognepræst ved Helligaandskirken i Vordingborg (med bopæl i Næstved) og til andenpræst ved Vor Frue Kirke i Næstved for en periode af 3 år.

Pater *Jerzy Gorowski* C.ss.R. til sognepræst ved Sankt Annæ Kirke på Amager for en periode af 3 år.

Pater *Stefan Huber* C.ss.R. til sognepræst ved Stella Maris Kirke i Nyborg (med bopæl i Odense) for en periode af 3 år.

Pater *Henri Kerkhofs* O.Præm. til sognepræst ved Sankt Michaels Kirke i Kolding for en periode af 3 år.

Pater *Jerzy Roman Kruk* C.ss.R. til sognepræst ved Sankt Knuds Kirke i Svendborg for en periode af 3 år.

Pastor *Raymond Minnaert* O.Præm. til andenpræst ved Sankt Knuds Kirke i Fredericia for en periode af 3 år.

Pastor *Jan Ophoff* O.Præm. til sognepræst ved Sankt Knuds Kirke i Fredericia (med bopæl i Vejle) og ved Sankt Norberts Kirke i Vejle for en periode af 3 år.

Pater *Kazimerz Przybylowicz* C.ss.R. til sognepræst ved Vor Frelsers Kirke i Assens (med bopæl i Odense) for en periode af 3 år.

Pater *Lech Pytlak* til sognepræst ved Jesu Hjerter Kirke i Randers for en periode af 3 år.

Pastor *Reinhold Sahner* til andenpræst ved Sankt Ansgars Kirke i København for en periode af 3 år samt til andenpræst ved Sankt Hyacinthus' Kirke i Rønne og ved Rosenkranskirken i Åkirkeby for en periode af 1 år.

Pastor *Dominique Tran Duc Thanh* til sognepræst ved Vor Frue Kirke i Silkeborg for en periode af 3 år.

Pater *Josef Völk* C.ss.R. til sognepræst ved Vor Frue Kirke i Næstved for en periode af 3 år.

Pastor *Per Dolmer* er den 22. april 1990 blevet

udnævnt til andenpræst ved Sankt Mariæ Kirke i Ålborg (med bopæl i Frederikshavn) for perioden indtil den 31. juli 1993.

Pastor *Peter Nissen* er den 1. april 1990 blevet udnævnt til andenpræst ved Sankt Hans Kirke i Hørsholm for perioden indtil den 31. juli 1991.

Pastor *Czeslaw Kozon* er den 1. maj 1990 blevet udnævnt til biskoppelig referent for udlændinge for perioden indtil den 31. juli 1993. Han afløser hermed pater *Josef Grochot* C.ss.R. som fratrådt som biskoppelig vikar for udlændinge.

Pastor *Torben Toustrup* er den 1. august 1990 udnævnt til præst ved Sostrup Kloster i Grenå for en periode af 1 år.

Forlænget embedsperiode

Med virkning fra den 1. august 1990 har biskoppen forlænget embedsperioden for følgende præster:

Pater *Jac Adams* C.ss.R. som sognepræst ved Sakramentskirken i København for en periode af 3 år.

Pastor *Ceferino Anez* som præst for den selvstændige menighed (quasi-paroecia) ved Sankt Ansgars Kirke i Åbenrå for en periode af 3 år.

Pater *Herman Berning* O.F.M. Conv. som sognepræst ved Hellig Kors Kirke i Nykøbing Falster for en periode af 2 år.

Pater *Allen Courteau* O.M.I. som sognepræst ved Sankt Kjelds Kirke i Viborg for en periode af 1 år.

Pastor *Hans Esmark* som sognepræst ved Sankt Knuds Kirke i Ringsted for en periode af 1 år.

Pater *Stefan Huber* C.ss.R. som andenpræst ved Sankt Albani Kirke i Odense for en periode af 3 år.

Pater *Frank Jobst* O.M.I. som sognepræst ved Sankt Pauls Kirke i København for en periode af 3 år.

Pater *Leo Kertz* O.M.I. som sognepræst ved Sankt Mariæ Kirke i Ålborg for en periode af 3 år.

Pastor *Czeslaw Kozon* som sognepræst ved Sankt Andreas Kirke i København for en periode af 3 år.

Pastor *Lars Messerschmidt* som sognepræst ved Sankt Nikolaj Kirke i Esbjerg og som præst for den selvstændige menighed (quasi-paroecia) ved Hellig Kors Kapel i Tønder for en periode af 3 år.

Pastor *Raymond Minnaert* O.Præm. som anden-

præst ved Sankt Norberts Kirke i Vejle for en periode af 3 år.

Pater *Knud Aage Nielsen* S.J. som sognepræst ved Johanneskirken i København for en periode af 2 år.

Pastor *Dietrich Timmermann* som sognepræst ved Sankt Hyacinthus' Kirke i Rønne og ved Rosenkranskirken i Åkirkeby for en periode af 1 år.

Prælat *Ib H. Andersen* som notar i Den kirkelige Domstol for en periode af 1 år.

Pastor *Czeslaw Kozon* som ansvarlig præst for forberedelsen og gennemførelsen af den årlige valfart til Åsebakken for en periode af 3 år.

Pater *Paul Marx* O.M.I. som kontaktpæst for de teologistuderende for en periode af 1 år.

Pater *Wladyslaw Zdunek* C.ss.R. som præst for de polsktalende katolikker i Hovedstadsområdet for en periode af 3 år.

Udnævnelser

Pastor *Ceferino Anez* er udnævnt til administrator paroecialis ved Sankt Marie Kirke i Haderslev indtil udløbet af pastor Erling Brodersens sygeorlov.

Pater *Hubertus Oremus* C.M. (Island) er udnævnt til administrator paroecialis ved Mariukirkjan i Torshavn fra den 1. september 1990 indtil den 25. november 1990.

Søster *Maria Horsel* CSJ er pr. 1. august 1990 udnævnt til pastoralassistent i menigheden ved Sankt Mariæ Kirke i Ålborg for perioden indtil den 31. juli 1993.

Søster *Evelyn Krepele* CSJ er pr. 1. august 1990 udnævnt til pastoralassistent i menigheden ved Jesu Hjerter Kirke i København for perioden indtil den 31. juli 1993.

Søster *Theresa Brenninkmeijer* O.Cist er pr. 13. april 1990 blevet udnævnt som priorinde for Sostrup Kloster i Gjerrild for en periode af 3 år.

Søster *Gisela Heitz* CSJ er pr. 1. august 1990 blevet udnævnt som pastoralassistent i menigheden ved Sakramentskirken i København for en periode af 3 år.

Susanne Hoyos er pr. 1. august 1990 blevet udnævnt som ungdomskonsulent i bispedømmet og som gudstjenesteleder i f.m. børne- og ungdomsarbejde i DUK's regi for en periode af 3 år.

Poul-Erik Jensen er pr. 1. august 1990 blevet udnævnt som pastoralassi-

stent i menigheden ved Vor Frue Kirke i Slagelse for en periode af 3 år.

Andet

Pastor *Etienne Calvet* er af sin biskop kaldt tilbage til Frankrig. Der er endnu ikke fundet en afløser for ham som præst for de fransktalende katolikker i Hovedstadsområdet.

Pater *Pierre Grégoire* O.P. har indvilget at stille sig til rådighed for at fejre messen for de fransktalende katolikker fra den 1. september 1990 indtil den 30. juni 1991.

Pater *Hendrik Herberighs* S.M.M. er p.g.a. dårligt helbred rejst tilbage til Holland.

Pater *Alfons Jestl* C.ss.R. er af sin orden blevet forflyttet til nye arbejdsopgaver i sit hjemland, Østrig.

Biskop *Theodor Suhr* har fået nyt telefonnummer: 31 20 15 50.

Pastor *Georg Bertling* har p.g.a. alder ønsket at trække sig tilbage fra sit embede som sognepræst i Kolding. Pastor Bertlings adresse er stadig det samme; nyt telefonnummer: 75 53 05 70.

Pater *Michael Bradley* O.M.I. har af sin orden fået bevilget et sabbatsår fra den 1. juli 1990.

Pastor *Gerard Coenen* C.M. har fået nyt telefonnummer: 42 81 92 52.

Pastor *Per Dolmer* kan også træffes på telefonnummer: 98 42 32 80 (Frederikshavn).

Pastor *Reinhold Sahner* har fået nyt telefonnummer: 33 91 21 56.

Pastor *Ebbe Simonsen* er - efter endt tjeneste som sognepræst i Sønderborg - flyttet til: Knud Lavardsvej 11, Haraldsted, 4100 Ringsted.

Diakon *Poul Clausen* er frem til sin præstevieelse i januar 1991 bosat på Als Kloster.

Pater *Wieslaw Podlach* C.ss.R. er i august 1990 kommet til Danmark for at gå ind i bispedømmets pastorale arbejde. Han bor hos sine medbrødre i Odense.

Sankt Karl-Borromæus Søstre har nedlagt deres kommunitet i Kalundborg. Søstrene er flyttet til: Baggesens Allé 149, 6700 Esbjerg. Tlf. 75 13 87 95.

Søster *Engeline van Ziji* K.B. forbliver bosiddende på Carl Reffsvej 2 B i Holbæk.

Sankt Joseph Søstre har oprettet et nyt kommunitet på Danmarksvej 23, st.th., 9000 Ålborg. Tlf. 98 13 14 81.

Bispedømmets teologiske bibliotek, Sankt Andreas Biblioteket, er flyttet fra Ordrup til Københavns Universitet, Det teologiske Fakultet, Købmagergade 44, 1150 København K. Tlf. 33 91 86 90.

Bispedømmets præstekursus finder i år sted på Magleås fra mandag den 19. november til fredag den 24. november. Pater

Francis G. Morrissey O.M.I. (Ottawa, Canada) leder kurset. Brevet udsendes senere.

Pastorat ændret til menighed

I bispedømmets sprogbrug har »pastorat« hidtil betegnet et sogn eller en selvstændig menighed. Fra d.d. ændres betegnelsen »pastorat« til menighed.

Det biskoppelige Råd

Den 1. maj 1990 har jeg genudnævnt følgende præster som medlemmer af det biskoppelige råd:

Sognepræst, pater *Frank Jobst* O.M.I., sognepræst, pastor *Henri Kerkhofs* O.Præm., generalvikar, pater *Paul Marx* O.M.I., biskoppelig vikar, prælat *Lars Messerschmidt* og sognepræst, pastor *Dietrich Timmermann*.

Endvidere har biskoppen

- efter at prælat *Ib H. Andersen*, pater *Anton Dekkers* S.J. og pater *Josef Grochot* C.ss.R. den 15. marts 1990 er udtrådt af det biskoppelige råd - udnævnt:

sognepræst, pastor *Czeslaw Kozon* og pastor *Guido Kreienbühl* til medlemmer af rådet.

Samtlige udnævnelser gælder indtil den 30. april 1995.

Caritas Danmark

Med virkning fra den 1. august 1990 er følgende genudnævnt som medlemmer af den rådgivende bestyrelse for Caritas Danmark:

Anne Lise Timmermann (formand), *Mogens Osterhammel* (næstformand),

Torben Juncker, *Henri Leenders*, *S.J. Michael Wi-berg* og *Birgit Wohler*.

Som nyt medlem af bestyrelsen, har jeg udnævnt *Thomas Achen*.

Samtlige medlemmers mandat løber over en periode af 5 år.

Tillykke



25 år som præst

Tirsdag den 28. august fejrede pater Knud Aage Nielsen S.J. sit 25 års præstetjubilæum. Det skete ved en festlig højmesse med efterfølgende reception i Skt. Antoni Kirke i Brønshøj. Jubilæaren var hovedcelebrant, og mange medbrødre og præstekolleger var koncelebranter.

Pater Knud Aage Nielsen er sognepræst for Sk Antoni menighed og for menigheden ved Johaneskirken i Søborg. Medlemmer fra begge menigheder samt en masse udeogsgns venner var mødt op for at gratulere.

K..

Sommer med DUK

Glimt fra nogle af DUKs mange sommerlejre

DUKs sommerlejre er vel overstået. Aldrig før har vi haft så stor en søgning på næsten samtlige lejrtilbud, ialt har 423 været på lejr.

Temaet »Messen« er blevet belyst på alle tænkelige og utænkelige måder – og vort håb er, at forståelsen af »Messen«, er større, og at de spændende ting der blev afprøvet, bearbejdes hjemme og måske tages op i sognene.

Fra vores 3 børnelejre, som alle var fyldt op til bristepunktet, har vi kun hørt rosende ord. Fra lederne hører vi samstemmende; »Hvor er børnene dog søde og velopdragne«.

Midilejr og juniorlejr har ligeledes været en stor oplevelse for de fleste, og sikke en sang- og musikglæde vi oplevede.

Ungdomslejren er efter længere tids pause kommet frem fra mølposen, og det bliver ikke sidste gang. Vi har en voksende ungdomsgruppe, som der må »værnes« om.

80 ledere

Multilejr har mange været glade for, også kritiske ryster har vi hørt, men en lejr hvor deltagerne er fra 0-80 år kan det vist ikke helt undgås.

Vandrelejren på Bornholm var i år en nordisk lejr. Deltagerne har haft en udbytterig lejr, hvor der specielt var mange unge fra Norge og Danmark. En sjov måde at møde unge fra de øvrige nordiske lande. Kanolejren var endnu engang rimelig heldig med vejret, og de har haft en uge fuld af oplevelser i det naturskønne Sverige.

Alt i alt en dejlig sommersæson. Vores godt 80 personer store lederskare kan vi endnu en gang takke for sommeren 1990!

Susanne Hoyos



Børnene her på Myretuen i Bastrup har tjek på det hele. Denne lejr var som 2 andre børnelejre fyldt op til bristepunktet.



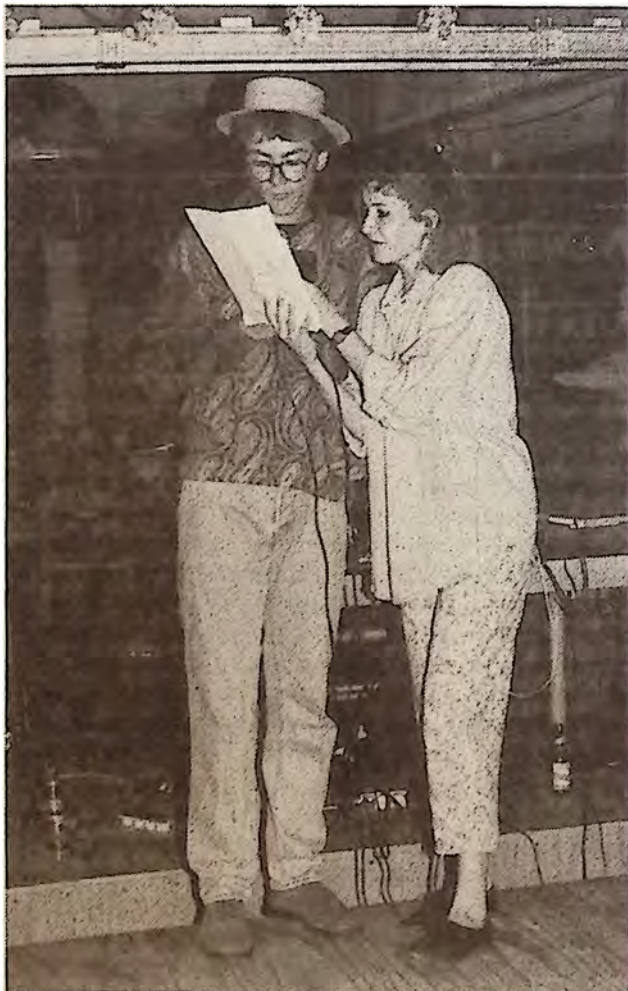
Maria og Ulrik nyder begge livet på en af de danske »herregårde« – i dette tilfælde Myretuen i Bastrup.



Temaet »messen« blev belyst på alle DUKs lejre. Der blev også tid til at beskæftige sig med rosenkransen.



Køkkenet i Øm er et af de populære samlingssteder, hvor mange problemer drøftes igennem.



Lejrbålsunderholdning i Øm planlægges som regel i sidste øjeblik for at få dagens sidste lærdom og indtryk med.

Men der er også sat tid af til, som på billedet nedenfor, at børn og unge kan udfolde deres kreative evner. Begge billeder er fra Øm-lejre.





Aktion Børnehjælp fejrer 25 års jubilæum

Brchure om Aktion Børnehjælp giver historisk tilbageblik

I anledning af sit 25-års jubilæum har Aktion Børnehjælp/Mother Teresas Medarbejdere i Danmark netop udsendt en 16-siders jubilæumsbrochure om sit omfattende hjælpearbejde i Indien og Bangladesh.

Brochuren giver et historisk tilbageblik på organisationens og hjælpearbejdets udvikling, indlæg

fra direktør Berno Holmgaard Jensen, professor Bent Friis-Hansen og kirke- og kommunikationsminister Torben Rechen-dorff, rapporter fra de mange samarbejdspartnere i Indien, oversigt over aktiviteterne i Danmark samt en artikel om *Moder Teresa*, som fylder 80 år d. 27. august i år.

Jubilæumsbrochuren og andet materiale om det hjælpearbejde, Aktion Børnehjælp/Mother Teresas Medarbejdere i Danmark udfører i Indien og Bangladesh, kan rekvireres på Aktion Børnehjælps sekretariat, Ryparken 98, 2100 København Ø, tlf. 31 20 36 10.

Mother Teresa 80 år

Ny forstander for ordenen valgt 8. september

Mandag d. 27. august fyldte Mother Teresa 80 år. 11 april blev det meddelt, at paven har imødekommet hendes ønske om at trække sig tilbage som ordensforstander. Lørdag den 8. september vælges ny forstander. Det er ikke så vigtigt, hvem der bliver min efterfølger, det afgørende er, »at der er nok af arbejde for os, som vi kan udføre til Guds større ære«, siger Mother Teresa.

egen orden »Kærlighedens Missionærer«, som siden har arbejdet blandt de fattigste. Dette søsterfællesskab har siden bredt sig til mange lande i Den tredje Verden og i Europa. Søstre arbejder i de fattigste kvarterer i storbyerne.

I 1979 modtog Mother Teresa Nobels Fredspris.

kk



Korrekturfejl i boganmeldelse

I »katolsk orientering« nummer 13 er der desværre oversat en meningsforstyrrende korrekturfejl i *Elsebet Kielers* anmeldelse af *Mogens Osterhammels* bog »Lyset der skinner i mørket«. Sætningen, der manglede i anmeldelsen side 9, skal lyde:

»Det brændende spørgsmål var imidlertid, om man skulle indtage en alt-eller-intet-holdning:

En martyrholdning altså – eller det, man kunne kalde en surdej holdning, hvor man søgte at påvirke systemet indefra«.

I artiklen »På valfart til La Salette – Lourdes – Fatima« blev en af de tre små, som Maria viste sig for, forkert navngivet. I stedet for Luo skulle der stå Lucia.

»katolsk orientering« beklager fejlene.

Læserne beretter

Indøvelse i demokratiske processer ved kvindemøde

Spansk ordenssøster valgt til præsidentteam

Da det »Økumeniske Forum for Europæiske Kristne Kvinder« i 1982 holdt sin stiftende generalforsamling, var der blandt medlemsorganisationerne næppe katolske navne at finde. Helt anderledes tegnede billedet sig til den 3. generalforsamling, som fandt sted 14.-20. juli 1990 i York, England. Talrige katolske kvindeorganisationer (heriblandt DKKF) var blevet medlemmer af en kirkelig lægfolksorganisation, hvor et struktureret samarbejde rummer hele det europæiske, kulturelle spektrum og lader ortodokse og katolikker deltage på lige fod med kvinder fra reformationskirkerne og frikirkerne.

Denne brogede mangfoldighed med den lange, sammenfildrede europæiske historie bag sig og et »Europa uden mur« foran sig gør Forum udfordrende, spændende og lærerigt udover »blot« at være en unik kirkelig organisation.

Den teologiske refleksion på selve mødet foregik både i små arbejdsgrupper, i kreative liturgiske samlinger, i bibelarbejde og ikke mindst blev mødets overskrift »From division to vision« overvejet i det hovedforedrag, som den katolske teolog professor Mary Grey, Nijmegen, Holland, holdt. Hendes grundspørgsmål var dybt præget af de historiske erfaringer af splittelse og deling, som både mænd, kvinder og børn i dette udgående århundrede lever med. Hvordan er forsoning og forløsning mulige i betragtning af dis-

se splittelse? Mary Grey anskueliggjorde de teoretiske overvejelser ved hjælp af en afrikansk billedhuggers skulptur (16. århundrede, afrikansk museum, Tervuren, Belgien), der fremstiller den korsfæstede som fødende/skabende et nyt menneske ud af sin side. Dette billede står for den tradition, der taler om forløsning i billeder, baseret på forestillingen om en ny fødsel. På korset – med udstrakte, indbydende arme – føder Gud et barn. Det barn, som er fællesskab, der indeslutter alle, hvor relationer bliver forvandlet.

Forums arbejde mellem generalforsamlingerne foregår bl.a. i faste udvalg.

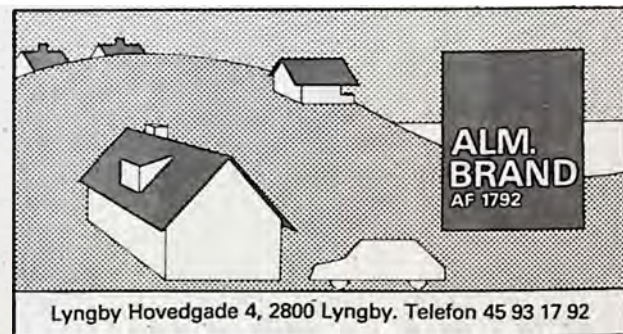
Udvalget »Peace and justice« har koncentreret sig om at bidrage til den proces, der kulminerede i det fælles-europæiske kirke-møde i Basel om »Retfærdighed, fred og Skaberværkets Bevarelse«. Her organiserede Forum to høringer og fik stor indflydelse på Basel-mødets slutdokument.

Udvalget »Theological Reflection« har først og fremmest arbejdet med afholdelse af en række regional-konferencer, f.eks. om liturgi (England 1988), om

bibeltolkning, der gør kvinder synlige (Frankrig 1989) og om identitet som kvindelige kirkemedlemmer med fantasien i behold (Skandinavien, Sverige 1988).

På generalforsamlingens dagsorden stod bl.a. revision af Forums statutter og valg af en ny ledelse for de næste 4 år. Det er et af Forums anliggender at skabe så åbne ledelsesstrukturer som muligt. Forslaget om at arbejde med et præsidentteam på tre i stedet for én person på denne post blev positivt modtaget af de 175 delegerede. Den spanske katolske ordenssøster *Marie Jose Arana*, der blev valgt ind i teamet sammen med en finsk lutheraner og en vesttysk repræsentant fra den evangeliske kirke, må anses for at være en dobbelt integrationsfigur. Som repræsentant for Europas sydregion står hun for bruddet med den nord/middeuropæiske dominans i denne fælles-europæiske organisation. Som medlem af den katolske kirke viser hun kirkens vilje til på lige fod med andre kristne kirker at deltage i et økumenisk arbejde.

Sr. Gisela Heitz



Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby. Telefon 45 93 17 92

Møder og arrangementer

Havearbejde på Magleås

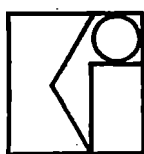
Lørdag den 29. september 1990 gentager vi succes'en med »træfældningsdag« på Magleås fra kl. 9 til 17.

Alle kan være med.

Hvis man melder sig i forvejen til undertegnede på tlf. 31 65 88 75 får man både frokost, kaffe og kage.

Notér allerede nu datoen i kalenderen!

På glædeligt gensyn
Jan Lange
kursuskonsulent



KATOLSK
INFORMATION
RYESGADE 28
DK-8000 ÅRHUS C
TLF. 86 18 53 90
Åbent: Søndag kl. 11-12

Mødekalender for Katolsk Arbejderaktion

- 5.10 Orienteringsmøde
- 13.-14.10 Retræte på Magleås
- 20.10 Fællesmesse og sammenkomst
- 27.10 Kammeratskabsaften hos formanden
- 2.11 Orienteringsmøde
- 9.-14.11 Repræsentantskabsmøde i BK, Berlin
- 17.11 Fællesmesse og sammenkomst
- 23.11 Generalforsamling kl. 20.00.
- 7.12 Orienteringsmøde
- 22.12 Fællesmesse og julekomsammen

Fællesmessen foregår i Sankt Augustins kapel kl. 16.45. De øvrige møder foregår i Newmanstuen Sankt Kjeldsgade 3, kælderen kl. 20.00. Kammeratskabsaften hos formanden, adr. Ved Klosteret 4, 1., 2100 København Ø kl. 20.00 bedes man tilmelde sig af hensyn til forberedelsen.

George Bune Andersen
formand

Katolsk Arbejderaktion - Danmark

afholder sin 61. retræte på Magleås den 13. og 14. oktober 1990 med ankomst kl. 14 og afslutning kl. 17.00.

Retrætens emne er »Benediktinerindernes ordenssamfund«.

Indleder:
Sr. Hildegard Madsen, OSB.

Pris:
290 kr. med mulighed for tilskud til socialt dårligt stillede.

Tilmelding senest 6. oktober til
George Bune Andersen
Ved Klosteret 4, 1. tv.
2100 København Ø
Tlf. 31 29 51 10

Vi ønsker at lære de forskellige ordenssamfund at kende for derigennem at få en forståelse for deres apostolat.

Alle, der kan støtte vort apostolat, er velkomne og vil få et retræteprogram tilsendt ved tilmeldingen.

DUK-kalender

Skoleweekend den 14.09.-16.09. 1990 på Ømborgen for alle katolske elever i 6. klasse. En weekend med film, lege og spændende gudstjenester.
Pris kr. 160,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse.

Ledertræning den 05.10.-07.10. 1990 på Ømborgen for alle landets KUK-ledere og potentielle KUK-ledere samt interesserede.
Pris kr. 160,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 14.09. 1990.

Troslærkursus den 14.10.-21.10. 1990 i Jerusalem, for de 18-25 årige.
Pris kr. 5.000,00 fra København. Fællesrejse hertil kr. 110,00. Tilmelding + indbetaling af depositum på kr. 1.000,00 snarest - restgebyr senest den 15.08. 1990. Enkelte ledige pladser.

Troslærkursus den 15.10.-20.10. 1990 på Bastrup for de 14-18 årige.
Pris kr. 500,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 24.09. 1990.

Børnelejr den 15.10.-20.10. 1990 på Ømborgen for de 7-13 årige. Pris kr. 500,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 24.09. 1990.

Musikweekend den 02.11.-04.11. 1990 på Ømborgen for musikinteresserede.
Alder: 16 år og opefter.
Pris kr. 160,00 samt 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 12.10. 1990.

Interspisning den 10.11. 1990 på Sct. Pauls skole i Tåstrup for alle nationale grupper og interesserede.
Alder: Ca. 14 år og opefter.
Tilmelding senest den 19.10. 1990.

Medarbejderledertræning den 30.11.-02.12. 1990 på Bisserup, Sjælland for repræsentanter, redaktioner og udvalg nedsat af DUK. Kurset er gratis for deltagere. Tilmelding senest den 09.11. 1990.

Åbent hus med julehygge onsdag den 19.12. 1990 kl. 14.00-17.00 på Sekretariatet.

Nytårslejr den 27.12. 1990-01.01. 1991 på Ømborgen for unge over 18 år samt familier med små børn.
Pris kr. 500,00 samt 110,00 for fællesrejse (dog kr. 160,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 06.12. 1990.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. & by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse: ()

Ankommer selv: ()

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Sankt Vincentgrupperne 30 år

Dette bliver fejret med bl.a. en festgudstjeneste, hvortil alle venner indbydes. Det bliver søndag d. 7. oktober 1990 kl. 10 i Sakramentskirken, Nørrebrogade 27.

Hovedcelebrant: Sct. Vincentgruppens dynamiske leder p. Urban Figge OMI, Grønland.

Efter messen hyggeligt samvær i krypten over en kop kaffe. Her kan man også se plancher over SVG's arbejde gennem de 30 år.

Velkommen!

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Jans Fond

Der er nogle legatportioner til uddeling i oktober 1990. Ansøgning bedes sendt til Inger Høyer, Marielystvej 16, 2000 Frederiksberg, senest 25.9. 1990.

Fonden yder støtte til fællesskaber og familier med psykisk udviklingshæmmede, hjemmeboende børn.

Inger Høyer

Stiftelsen Mariahjemmet

yder støtte til unge, danske katolikker, der har sluttet folkeskolen og er under uddannelse - dels som stipendium dels som rentefrie lån.

Skema til ansøgning, der må indsendes inden den 29. oktober 1990 kan hentes eller rekvireres ved indsendelse af frankeret svarkuvert til bestyrelsens formand Jan Lange, Bakkevænget 21, 2820 Gentofte.

Yderligere oplysninger kan fås ved tlf. henvendelse til Jan Lange på nr. 31 65 88 75. Alle ansøgere vil få skriftligt svar inden jul.

Lensbaron og lensbaronesse Stampe Charisius Legat

yder legatstøtte til katolske kvinder og/eller børnerige familier i vanskelige økonomiske kår.

Legatportioner kan søges ved henvendelse inden 29. oktober 1990 med fyldige oplysninger og påtegning af sogneprest eller anden gejstlig myndighed.

Ansøgning sendes til formanden for bestyrelsen Jan Lange, Bakkevænget 21, 2820 Gentofte.

Alle ansøgere vil få skriftligt svar inden jul.

Radio Steno - 107,9 MHz

Sct. Kjeldsg. 3., Kbh. Ø, giro 9 73 75 96.

Hver mandag fra kl. 20 til kl. 23.

Kl. 20.00: Magasinet - nyheder, meddelelser, musik og forskellige indslag, f.eks.

17.9.: Om Caritas i Rumænien v/Anne Lise Timmermann.

24.9.: Jesuiternes 450 års jubilæum.

Kl. 21: Telefonprogram, lytterne kan ringe ind på 31 20 93 38. Emnerne er:

17.9.: Kristen Meditation v/G. Livbjerg, H.C. Christiansen & O.A. Daht.

24.9.: Det hele menneske - kroppens plads i bønnen v/Livbjerg & V. Tefre.

Kl. 22.30: Postludium - Vi præsenterer kirkeleg og religiøs musik.

Katolsk videoproduktion (KVIP)

Katolsk video til debat og undervisning KVIP producerer videofilm af 20-40 minutters varighed til debat og undervisning i skoler, menigheder eller derhjemme. Ring efter vort nye katalog, september 1990:

31 20 93 37

Nyheder 1990:

Høstår: Om at blive gammel med værdighed.

Også om søndagen: Et personligt portræt af en katolsk sogneprest.

Kvinder i kirken: En mosaik af interviews med vidt forskellige katolske kvinder.

Bispejubilæum: Reportage fra biskoppens 25 års jubilæum maj 1990.

Salg og service

Testamenter Arvesager Ejendomsadministration

Advokat (H)
E. Ardenkjær-Madsen
Store Regnegade 12
1110 København K.
Tlf. 33 91 12 11

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Arkitekt M.A.A.

Massimiliano Falconi

Dagliiljevej 12 - 4000 Roskilde
Tlf. 42 - 36 23 11

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 42 99 01 58

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

31 69 86 81
DØGNET RUNDT



Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Annoncering:

Rubrikannoncer pr. mm kr. 3.50
Tekstsideannoncer pr. mm. pr. sp. kr. 4.50

BENZONS BEGRAVELSESFORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelser og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Aut.
elinstallatør
EL MOGENS LARSEN
Ramsbørd 3te 6200 Åbenrå 622530/622531

Leonora køber

Hvide broderede duge, sy- og navneklude, fingerbøl, knipleredskaber m.m. Usædvanlig høj pris gives.

Træffes ml. 8-11 og efter kl. 19. Også weekend på tlf. 31 29 08 05. Forretning tlf. 33 14 03 03.

Malermester VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Muremester
Bernhardt Christiansen
Solbævej 8, Sabro.
Tlf. 86 94 82 10

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Olieselskabet NORDISK KUL A/S

Administration, salg og service:
RØDOVREVEJ 383

Automatisk levering
Olievagt i fyringssæsonen
Egen import og tanklager
Radiodirigerede tank- og servicevogne

31 70 45 30

- sikkerhed for varme

Pianostemmer
Bernhard Hauber
31 68 19 59

Revision - Bogføring - Skat

- den Registrerede Revisor rådgiver

REGISTRERET REVISOR FRP
Jørgen Brangstrup
STØDEN 8-8, 2. SAL
4000 ROSKILDE - 42 35 10 35

Kristne kirker forfølges

Menneskerettighederne krænkes i Sudan

Bonn (KIPA) – *Bona Malwal*, Sudans fhv. minister for kultur og religiøse anliggender, og tidligere udgiver af »Sudan Times«, beskylder regimet i Khartoum for systematisk at krænke menneskerettighederne.

»Tilladelse til mord«

Under et besøg i Bonn mødtes Malwal, der lever i eksil i England, med repræsentanter for den tyske »Justitia et Pax«-kommission og tyske journalister. Han siger, at situationen i det af borgerkrig splittede land både økonomisk og indenrigspolitisk er meget dårlig, og at de kristne

kirker i landet udsættes for vold og trusler.

Malwal opfordrer til, at man holder øje med, hvad der sker i Sudan, og især fordømmer de krænkelser af menneskerettighederne, som general *Omar Hassan Ahmad al-Baschirs* militærjunta har ansvaret for. Efter at generalen i 1989 ved et kup tilrev sig magten, forsøger regimet at islamisere landet og betragter derfor de kristne trossamfund som modstandere.

De kristne kirker har været udsat for megen vold og mange trusler. Juntaen nægter for eksempel at garantere katolske

biskopper og repræsentanter for andre ikke-islamske trossamfund, sikkerhed for liv og lemmer. Dette er faktisk det samme som at give »tilladelse til mord«.

Mens islamiske missionærer har lov til at arbejde i flygtningelejrene i den nordlige del af landet, er ethvert socialt og pastoralt arbejde forbudt for kristne præster.

Flere kristne missionærer er udvist af landet.

Hjælp til Sudans befolkning burde om muligt gå gennem kirkelige og andre ikke-statslige organisationer, betoner Malwal. Disse organisationer bør dog stoppe deres hjælp for at øve pres på magthaverne i Khartoum.

Malwal beklager, at mange organisationer har kontor i Khartoum og dermed – ofte ufrivilligt – støtter militærjuntaen. Regeringen er faktisk meget afhængig af denne hjælp, fordi støtten fra de arabiske islamiske stater aftager, da den ikke har ført til de ønskede resultater.

Nej til censur

New York (KIPA) - Enhver form for censur forkastes i en erklæring fra det amerikanske katolske presseforbund CPA (Catholic Press Association), offentliggjort i juni i deres medlemsblad »The Catholic Journalist«.

Skader også det kirkelige embede

Censur skader ikke kun den katolske presse, men også det kirkelige embedes integritet og troværdighed, hedder det i erklæringen. Ærlig nyhedsformidling om meningsforskelle og kontroverser i kirken er »et nødvendigt tegn på sundhed og troværdighed i institutionen kirke«. Den katolske presse har som pligt i enhver intern-kirkelig diskussion, som ikke har med dogmer at gøre, at gengive alle standpunkter. Heri må

journalister ved den kirkelige presse ikke optræde mindre professionelt end deres kolleger i andre medier, og kirken bør respektere deres faglige kompetence. Ordret siges det i erklæringen: »Vi er overbeviste om, at åbenhed er bedre end hemmelighedskræmmeri, at der er brug for anvarsbevidsthed på alle områder i kirkens liv og at katolikker har krav på information om, hvad kirken laver.«

Skarpe konflikter

Erklæringen er reaktionen på en lang række spørgsmål fra medlemmer i det forløbne år, som har været præget af skarpe konflikter vedrørende ytringsfrihed i kirkeblade.

CPA grupperer samtlige amerikanske og canadiske katolske journalister.

For kommunistisk

Lissabon (KIPA) - »Udkastet til Moçambiques nye forfatning er alt for kommunistisk,« erklærer biskop *Mandlate*, formand for landets bispekonference. Nok er der fremskridt i forhold til den nugældende lov, men den nye har endnu for tydelige marxistisk-leninistiske rødder.

Kirken kræver et flerparti-system og ønsker garantier for, at det enkelte menneskes rettigheder sikres. Biskop *Mandlate* foreslår, at den nye grundlov ikke træder i kraft før de to borgerkrigspartier *Frelimo* og *Renamo* har sluttet en politisk overenskomst.

Bedre lønforhold i Vatikanet

Rom (KIPA) - De tidligere omtalte proteststrejker mod de dårlige lønforhold i Vatikanet har nu givet resultat, meddeler Vatikanets fagforening. Samtlige 3.500 ansattes løn vil fremover hver sjette måned blive forhøjet med et dyrtidstillæg, tilpasset den italienske inflationsrate.

Indtil nu betales der for overtimer et dyrtidstillæg til grundlønnen. Den nye ordning trådte i kraft i juli, hvor alle ansatte yderligere fik udbetalt en dyrtidsportion for årene 1985-89, fordi udligningen i disse år havde været utilstrækkelig.

Vatikanets Fagforening

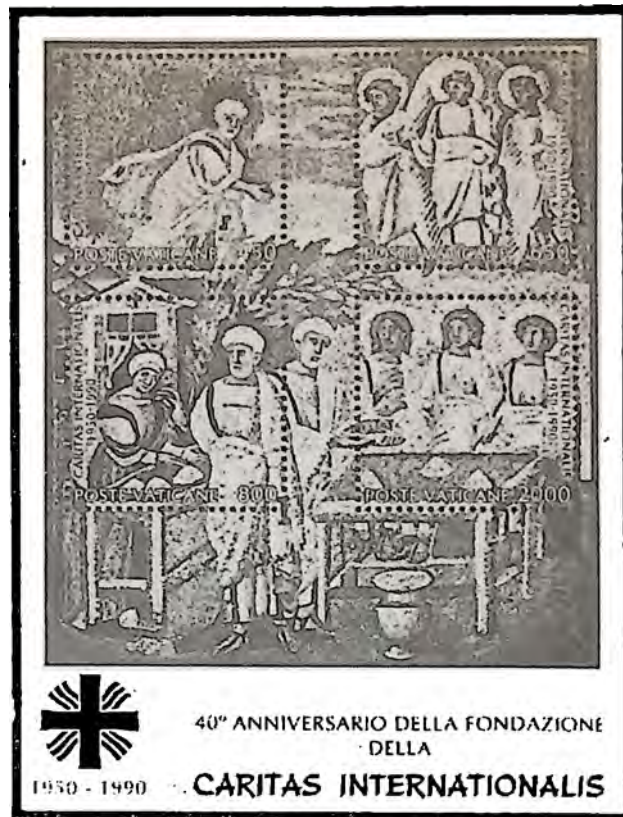
Formanden for Vatikanets fagforening *Mariano Cerullo* kalder den nye pristalsregulering »et første positivt svar på en række lønkrav, fremsat den 15. september 1989 og et godt udgangspunkt for videre forhandlinger«.

Det laveste løntrin i Va-

tikanet er på 1.056.400 lire, svarende til 5.282 kr., det højeste trin (for kontorchefer er på 1.700.804 lire, godt 8.504 kr.



Virginus Veilentas, præst og redaktør af kirkebladet »Kataliku Pasaulis« er altid et hestehoved foran andre. Som det ses på billedet uddeler han selv bladet fra hestevogn i den litauiske by, Vilnius. Et eksempel til efterfølgelse for måske også »katolsk orientering«s præst og chefredaktør, Willem Wuyts, der på denne måde kunne spare flere hundredtusinde kroner for bispedømmet. Foto KNA.



I anledning af 40-året for Caritas Internationalis grundlæggelse har Vatikanet udgivet et mindeark bestående af værdierne 450, 650, 800 og 2.000 lire. Mærkerne viser en mosaik fra apsis i basilikaen Santa Maria Maggiore, Rom: »Gud som gæst hos Abraham«. Caritas Internationalis blev stiftet i 1950 med bl.a. pastor *Knud Ballin* initiativtager. I dag har organisationen 120 medlemmer fra ligeså mange forskellige lande. Foto KNA.

Katolsk hospital rømmet

Monrovia (KIPA) - Den liberianske oprørshær »National Patriotisk Front« (NPFL) har sørget for, at det af ordenssøstre drevne Sankt Josephs Hospital blev rømmet, fordi det ligger i centrum af Monrovia midt i det område, hvor oprørerne og regeringstropperne kæmper mod hinanden.

Oprørerne rådede hospitalets læger til at rømme hospitalet, fordi man kunne vente overgreb fra regeringstropperne side. En belgisk læge der hører til organisationen »Læger uden Grænser«, har fortalt, at de patienter, der selv kunne gå, straks begav sig af sted til den af oprørerne kontrollerede zone, der regnes for relativt sikker.

300 sårede

Lægerne og Søstrene på Sankt Josephs-Hospital plejede i den sidste tid inden hospitalets rømning 300 sårede fra borgerkrigen. Blandt dem var der også godt 100, som var sluppet bort fra massakren i et protestantisk flygtningecentrum, hvor over hundrede mennesker blev skudt ned af regeringssoldater.

Naboer til kampområdet i hovedstaden beretter, at præsident *Samuel Doe's* soldater, da de blev drevet væk af oprørerne, »skød på alt, hvad der bevægede sig«.

Skeptisk over for Maria-visioner

Dublin (KIPA) - Meddelelser om påståede Maria-åbenbaringer i Irland bør ifølge biskop *John Kirby* af Clonfert »tages med største forbehold«.

»Det er meget sandsynligt, at der for visionerne findes naturlige forklaringer« siger biskoppen i et hyrdebrev, hvori han beder alle katolikker om at afholde sig fra valfarter til de påståede steder. »Guds vilje åbenbares for os i Bibelen og i kirkens lære«, siger biskop Kirby, »private budskaber er ikke den normale fremgangsmåde.«

Han opfordrer katolikkerne til at bede rosenkransen sammen i deres hjem i stedet for at løbe til steder, hvor Guds moder skulle have vist sig.

katolsk orientering

Redaktion:
Pastor Willem Wuyts (ansvarsh. redaktør).
Journalist Knud Helsted Kluge (red.sekretær).
Redaktionelle medarbejdere:
Kirsten Szaraffin og Ruth Plum.

Udgiver: Ansgarstiftelsen
Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3.
DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax 31 24 49 75 og 97 22 40 54.
Tryk: Ny Dag, DK-4900 Nakskov. Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes 26. september

Omvæltningen i Østeuropa, side 2
 Flygtning 90, side 3
 Katolsk identitet, side 5
 Orientering fra sognene, side 6-10
 Om præsternes uddannelse, side 12
 Kirkens struktur, side 13

katolsk orientering

Paven om konflikten i Golfen:

Der må findes mulighed for en konstruktiv dialog

Castel Gandolfo (KIPA) - Pave Johannes Paul II har fordømt de »grove krænkelse af den internationale ret og FN's charta« i forbindelse med konflikten i Golfen.

Etiske principper

»Det er de etiske principper, der styrer nationernes sameksistens«, sagde paven efter angelusbønnen i Castel Gandolfo d. 20. august. Han hentydede hermed til gidslerne i Kuwait og Irak og appellerede til de ansvarlige om i en »konstruktiv dialog« at

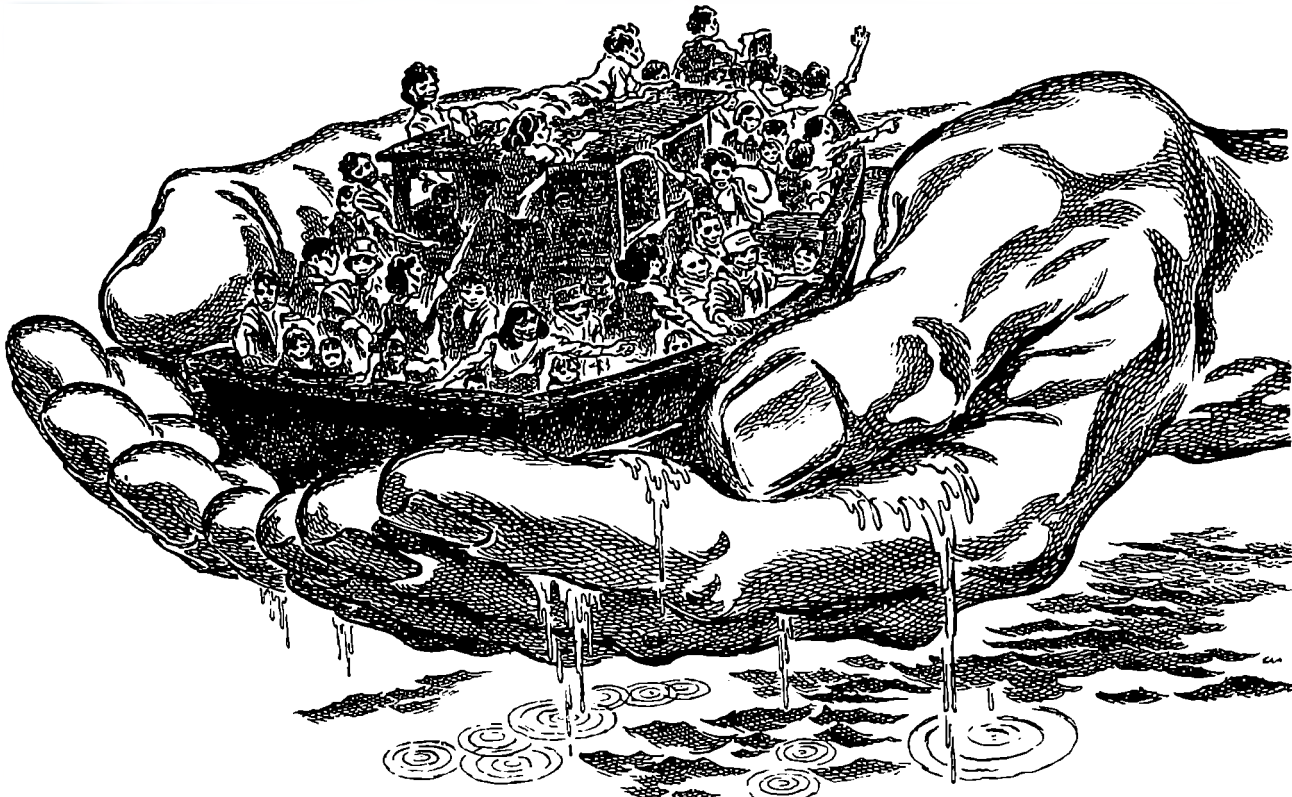
nå til en retfærdig løsning af problemerne.

Konflikten rammer de fattige hårdest

Mistilliden mellem de forskellige nationer er vokset dramatisk, og den internationale orden er alvorligt truet, sagde Johannes Paul II, og tilføjer, at man heller ikke må glemme, at dette virker tilbage på de sociale og økonomiske forhold. Denne konflikt vil ramme de fattige nationer særlig hårdt, mener han. Paven opfordrer alle troende til at bede om fred for alle nationer ved Den persiske Golf og i hele Mellemøsten, »især menneskene i Libanon og Palæstina, der er så hårdt prøvet af lidelser«.

Bøn for gidslerne

I sin bøn nævnte paven specielt dem, »som lider, fordi de med urette tilbageholdes langt fra deres fædreland«. Det var første gang, at han klart tog stilling til Golfkonflikten. Onsdagen forinden ved generalaudiensen hentydede han kun til krigsfaren i Golfregionen.



Søndag den 7. oktober afholder Dansk Flygtningehjælp en stor landsindsamling. Meld dig som indsamler i din kommune eller tag vel imod den indsamler, der ringer på hos dig. Lad dig ikke påvirke af hetzen mod flygtninge. Læs side 3.

Biskoppen opfordrer de katolske skoler til at finde sammen igen

»Der er brug for en skoleforening, der kan samle alle vore skoler om det, der til forskel fra alt andet vover at bære navnet kristen«. Det siger biskoppen i jubilæumsskriftet fra Foreningen af katolske skoler i Danmark i anledning af 25 års jubilæet 29. september.

Hermed opfordrer biskoppen for første gang offentligt til, at landets 24 katolske skoler igen finder sammen i én forening. Sidste år blev foreningen delt, da 8 skoler udmeldte sig p.g.a. organisatoriske uoverensstemmelser.

Biskoppen giver også udtryk for, at der er brug for lærere af begge køn, som slutter op om det kristne grundsyn, der har bud til hvert eneste af skolens fag og til hver eneste aktivitet i skolens sammenhæng. Der er desuden brug for forældre, der vælger de katolske skoler ud fra et kristent engagement.

Kristent miljø

Biskoppen påpeger det vigtige arbejde, der er foregået i foreningen omkring forståelsen og formuleringen af de katolske skolers målsætning. »Det har været mig magtpåliggende, at fastholde at skolerne bygger på dåben og den kristne tro, der bekenes i forbindelse med dåben«, siger han.

Bevidste kristne må gå ind i det offentlige skole-

væsen og præge det i en kristen retning, fortsætter biskoppen. Men der er også behov for, at andre kristne søger sammen for at danne kristent miljø omkring børns og unges udvikling. Skolen præger nemlig ikke blot forstanden, men hele personen.

Hele mennesket

Biskoppen finder dog tegn på, at der inden for de senere år trods en fremadskridende sekularisering

er tegn på, at der finder en slags genopdagelse af kristendommen og kristne grundholdninger sted. Om en skole er kristen, bestemmes ikke blot gennem skolens religionsundervisning. Den kristne tro har at gøre med hele mennesket i alle dets dimensioner.

Der er 24 katolske skoler i Danmark med omkring 8.000 elever. Se også side 3.

kk

»Pax Christi« imod USA's intervention

Washington (KIPA) - USA's militære aktioner i Den persiske Golf er blevet fordømt af den internationale katolske fredsbevægelse »Pax Christi« i USA.

USA's intervention »vil kunne udløse netop det, den skal forhindre: krig«, hedder det i en erklæring, som »Pax Christi« for nylig har offentliggjort i Washington.

I dokumentet kritiserer denne katolske fredsbevægelse, efter at den i forvejen har fordømt den irakiske besættelse af Kuwait,

at »en blokade af levnedsmidler, medicin og anden humanitær hjælp gør uskyldige civilpersoner i Irak og Kuwait til skabebrikker«.

Hvad USA's militære tilstedeværelse i Saudi-Arabien angår, mener »Pax Christi« ikke, at betingelserne for en »retfærdig krig« som »sidste udvej« er opfyldt. Det kan »ikke retfærdiggøres at true uskyldige mennesker med et blodbad for at beskytte vore olieinteresser og vor livsstil«, hedder det i fredsbevægelsens erklæring.

Tilsendes vederlagsfrit alle katolske husstande i Danmark 1,20 numre om året, som regel 2 og 4, onsdag i måneden. Abonnementprisen i flygt 200 kr. årligt. Adresseændringer: Katolsk biskopkontor, Bredgade 69A, 1260 København K. Tlf. 33 11 80 80. Telex 31 24 49 78. Giro 500 14 71. Ansigtsfotelsen, samme adresse.



For første gang siden 1946 kunne de katolske biskopper fra Ukraine mødes i Rom Foto KNA.

Den ukrainske katolske kirke vil være et selvstændigt patriarkat

Rom (KIPA) – For første gang i 44 år var det muligt for 10 ukrainske biskopper at forlade Sovjetunionen for at møde 18 af deres kolleger, der siden 1946 har levet i eksil. Mødet fandt sted i Rom i slutningen af juni.

Biskopperne berettede for paven om den enorme lidelse, de katolske ukrainere har måttet udholde under stalinismens forfølgelse.

Det var biskop *Volodimir Sterniuk*s ønske, at paven ophøjede den nyoprettede ukrainske kirke til et selvstændigt patriarkat i lighed med de øvrige katolske kirker af byzantinsk ritus.

Et videre ønske var, at ærkebiskoppen af Lwow, *Ivan Miroslav Lubachivsky* skulle vende tilbage til

Ukraine fra sit årelange eksil i Rom.

Som tegn på deres enhed med Rom har de ukrainske biskopper under todagesmødet med paven vedtaget at gennemføre Det andet Vatikankoncil reformer, ikke mindst at stræbe efter et økumenisk samarbejde med den russisk-ortodokse kirke. Lige for tiden besværes dette arbejde af spændingerne omkring de ukrainske katolikkers krav om at få deres kirker tilbage, der i 1946 blev overdraget de ortodokse.

Pavens aftale med Gorbatsjov

Paven mindede dem om, at en af betingelserne for diplomatiske forbindelser mellem Vatikanet og Sovjetunionen netop er

statens anerkendelse af den ukrainske kirke som selvstændigt trossamfund, og at *Mikhail Gorbatsjov* har lovet denne frihed under sin samtale med paven i april.

Vatikanets særnuntius for kontakter med Sovjetunionen, ærkebiskop *Francesco Colasuonno* forventer legaliseringen af den ukrainske kirke en gang i september i år.

Også de ortodokse i Ukraine går deres vej

London (KIPA) - Den ukrainsk-ortodokse kirke har udråbt sig selv til patriarkat og dermed officielt brudt med den russisk-ortodokse. Syv biskopper, 300 præster og 300 lægfolk tog denne beslutning på et kirkemøde i Kiew og valgte ærkebiskop *Mstyslav* af Philadelphia, USA, som indtil nu var metropolit for de ortodokse ukrainere i disporaen, til deres nye patriark. Da Sovjetuni-

onen nægter ham indrejsetilladelse, har kirkemødet udnævnt ærkebiskop *Joann* af Bodnartjuk som hans stedfortræder.

Den ukrainsk-ortodokse kirke blev selvstændig i 1921, men blev officielt forbudt. I 1989 har den uden myndighedernes tilladelse konstitueret sig selv igen. Den russisk-ortodokse kirke har bandlyst ærkebiskop *Ioann*.

Om at så under tårer og høste med jubel

»Hellig dialog« udløser store spændinger mellem katolikker og ortodokse

München-Freising (KIPA) – Kardinal *Friedrich Wetter* reddede det 6. plenarmøde for den internationale studiekommision, bestående af katolske og ortodokse teologer, fra at ende i ufred. De 60 deltagere havde som opgave at drøfte, hvordan institutionelle strukturer bedst og synligt kan genspejle det kirkelige fællesskabs mysterium. Det mål nåede de ikke. I stedet for viste det sig, at perestrojka og glasnost også påvirker kirkerne: Den nye frihed skaber samtidig rum for ny religiøs frihed, og den passer ikke alle.

Kortslutning

Den russisk-ortodokse kirke ser ugerne den med Rom unerede katolske kirke i Ukraine vokse sig stærk, endog stærkere end den var før indlemmelsen i den russiske kirke under Stalin. Ifølge russiske teologer er den massive tilslutning til den ukrainske kirke slet ikke noget tegn på tro, men på nationalis-

me. »Ukraine vil rive sig løs fra Rusland og den katolske kirke lader sig misbruge til denne manøvre,« mener russeren *Nikolaj Gundiajev*: »Nationalisterne torpederer samtalen« sagde han.

Vatikanets repræsentant på mødet var ærkebiskop *Edward Idris Cassidy*, som fandt, at spændingerne i kølvandet på liberaliseringen i Østeuropa nu også truer økumenen. Den dialog, vi har ført i 10 år, kan ikke fortsætte på denne måde, så længe uenigheden om den katolsk-ukrainske kirkes eksistensberettigelse fører til konflikter. Også i Rumænien er det kommet til spændinger mellem ortodokse og katolikker, og det skyldes ifølge patriarkatet i Moskva, at paven alt for forhatet har udnævnt alt for mange biskopper til alt for få katolikker.

Den græsk-ortodokse metropolit *Stylianos* fra Konstantinopel kunne ik-

Moderne russiske martyrer bliver helligkåret

Leningrad (KIPA) - Den russisk-ortodokse kirke har opfordret myndighederne til at skaffe alle dokumenter vedrørende henrettelser af kristne i årene efter oktoberrevolutionen i 1917. Kirken vil udarbejde en liste over mennesker, der er blevet myrdet under kristenfølgelserne i Sovjetunionen. Blandt andet regner man med at helligkære metropolit *Wladimir* af Kiev og *Wenjamin* af Petrograd som martyrer, skudt af den røde revolutionshær.

Også tsaren?

Den myrdede Tsar og hans familie kommer dog ikke i betragtning for en særskilt helligkåring, mener patriark *Alexej* af Leningrad, men bør indgå i en større og bredere helligkåring af alle russiske martyrer under ét. Tsar *Nikolaus II* blev sammen med sin ægtefælle og deres børn likvideret den 16. juli 1918. Den 14. juni kanoniserede den nye patriark *Alexej* den hellige *Johannes* af *Kronstadt* og lod relikvierne af tre hellige munke,

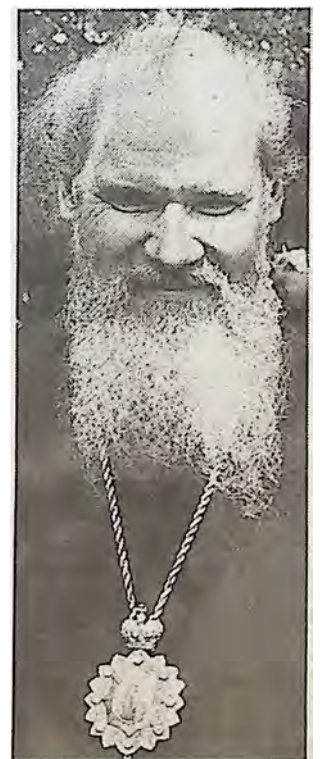
der stod til skue i ateismemuseet i Leningrads tidligere Kasan-katedral, overføre til Alexander Newskiklosteret i samme by. For første gang i 60 år blev der i Leningrads største kirke, Isaak-katedralen fejret en gudstjeneste, hvori man lagde mærke til *Boris Jeltsins* tilstedeværelse.

Religion i stedet for marxisme

Beograd (KIPA) – Religion bliver igen skolefag i gymnasierne i den jugoslaviske delrepublik Serbien, meddeler dagbladet »Politika« i Beograd.

I fremtiden skal verdensreligionerne og de vigtigste »myter« finde en plads i historieundervisningen, i sociologi, litteratur og kunstundervisning.

Faget marxisme derimod er definitivt strøget fra læseplanen. Det erstattes ifølge bladet »Politika« med et nyt fag Forfatning og Borgerrettigheder.



Moskvas nye patriark, den 61-årige Alexij.

ke se nogen mulighed for at løse problemerne, men opfordrede til, at kommissionen tog en modig beslutning: »Kærlighedens dialog er for værdifuld og for hellig til at blive ødelagt af sådanne vanskeligheder«.

Olie på bølgerne

Kardinal *Wetter* af München-Freising gød olie på bølgerne ved at minde om, »at det slet ikke er dialogkommissionens opgave at løse de nævnte problemer. Den er ingen domstol, der skal bedømme eller fordømme. Mellem søskende kan der sagtens opstå kiv, men vi hører sammen, ingen kan fornægte sine søstre og brødre.« Derfor må dialogen ikke afbrydes.

Både Moskva og Rom afventer nu, hvad der sker. Moskva har anmodet paven om, at opfordre de unerede ukrainere til mere mådehold.

Kardinal *Wetters* diplomatiske ord fra salmen

om, at »der såes under tårer, men høstes med jubel«, virkede befriende nok til, at man aftalte at fortsætte kærlighedens dialog.

Mødet fandt sted i Freising fra 7. til 14. juni.



Uden præsters, søstres og ordensbrødres opofrelse ville der ikke have været ret mange katolske skoler i Danmark, og dermed ikke basis for nogen forening, siger formanden Ole Meyer.

Foreningen af katolske skoler i Danmark - 25 år

25-års jubilæet fejres med biskoppen lørdag den 29. september i Odense

Lørdag den 29. september fejrer »Foreningen af Katolske Skoler i Danmark, FAKS sit 25 års jubilæum i Odense. Jubilæet fejres med en messe kl. 13 i Skt. Albani Kirke med biskop Hans L. Martensen som hovedcelebrant. Efter messen er der reception på Hotel H.C. Andersen.

Foreningen har i anledning af jubilæet udsendt et hefte, som indeholder et forord af biskop Hans L. Martensen, et tilbageblik af Ole Meyer (formand for FAKS), De katolske skoler i middelalderen af Jørgen Nybo Rasmussen samt en almen oversigt over de

24 katolske skoler her i landet.

Foreningen blev stiftet i 1965 i Odense på initiativ af Erling Tiedemann og nu afdøde Erik Lorensen. Få år før - i 1961 havde lægfolk, søstre og præster sluttet sig sammen i »Danmarks katolske Lærerforbund«. Deres aktiviteter var bl.a. pædagogiske studiedage, debatmøder, foredrag, retræter og publikationer. Dette lærerforbund var delt i »Religionspædagogisk Udvalg« og »Kateketcentralen«.

Kendte skolefolk

En anden fraktion, som blev den egentlige forløber for foreningen, var »lederfraktionen«. En række kendte skolefolk deltog heri, nemlig Erik Lorensen, Vagn Haarsted, Hans Bang o.a. Efter dannelsen af FAKS blev denne lederfraktion overflødig.

Biskoppen kunne gennem sin skolekonsulent nu præge udviklingen i de katolske skoler. Det skete bl.a. med den målsætningsdebat, der i 1976 resulterede i den nuværende målsætning for de katolske skoler, siges det videre.

Ikke alle er med i foreningen

Men også internationalt er foreningen med, idet den har deltaget i forskellige møder i katolske internationale skoleforeninger.

»Gennem foreningen fik skolerne skabt et fælles image, og selv om ikke mere alle katolske skoler

er medlem af foreningen, så er der i jubilæumsåret grund til at sige tak til de katolske skolefolk, som for 25 år siden indså nødvendigheden af et samarbejde inden for en foreningsstruktur«, siger Ole Meyer og hentyder hermed til, at 8 katolske skoler sidste år udmeldte sig af Foreningen af Katolske Skoler i Danmark.

Ole Meyer håber, at »sølvbrylluppet« ikke bliver til et vaneægteskab, men at de katolske ledere og bestyrelser, i som udenfor foreningen, kan fortsætte en udvikling, som nødvendigvis ikke behøver at være knyttet til de samme strukturer. Hverken kirken eller skolen er statiske størrelser«.

Uden søstre og præster ikke mange skoler

Ole Meyer fremhæver til slut de mange ordensfolk, som har været med at præge udviklingen i skolerne. Uden præsters, søstres og ordensbrødres opofrelse ville der ikke have været ret mange katolske skoler og dermed ikke basis for nogen forening. Disse mennesker knytter os til det store kulturelle, kirkelige og menneskelige fællesskab, som har været hovednerven i den katolske skole fra middelalderen til i dag, og som fremover bør være livsnerven i den skoleform, som er knyttet til vores 25 år gamle forening«.

kk

Landsindsamling den 7. oktober

Verdens flygtninge har brug for din hjælp!

Flygtning 90 kampagnen har brug for din hjælp søndag den 7. oktober. Dansk Flygtningehjælp har denne dag brug for 40.000 frivillige indsamlere, som skal besøge hvert hjem i Danmark.

Men det er også muligt at hjælpe nogle flygtninge ved at give et bidrag til den indsamler, der ringer på din dør. Et sådant bidrag kan være med til at nogle af verdens mere end 15 millioner flygtninge kan hjælpes igang med en ny tilværelse.

Udover indsamlingen, der gør det muligt at udbygge de private organisationers bidrag i flygtningearbejdet, ønsker Dansk Flygtningehjælp at øge befolkningens kendskab til det nationale og internationale flygtningearbejde.

Bag flygtningehjælpens kampagne står Caritas Danmark og de øvrige 11 medlemsorganisationer. Tilmelding kan ske på rådhuset i din kommune, som herefter sørger for, at Flygtningehjælpens lokal-komite får den.

51,4 millioner kr. indsamlet i 1986

Flygtning 86 indsamlede 51,4 millioner kr., hvoraf der hvert år anvendtes 8,5 millioner kr. direkte til projekter for flygtninge. Pengene er fordelt til de 12 medlemsorganisationer, som har sørget for projekternes gennemførelse.

Nogle af de områder, der har fået andel i midlerne, er Dacca-projektet i Afghanistan og Centralamerika med lande som

Honduras, El Salvador, Guatemala og Nicaragua.

De støttes af flygtning 90

I de kommende år vil især det sydlige Afrika være et af de områder, der prioriteres højt. Det gælder især områder omkring Mozambique, men samtidig understreger Dansk Flygtningehjælp, at midlerne fra den kommende indsamling også skal gå til at fastholde og videreføre det arbejde, der allerede er sat penge i.

Dansk Flygtningehjælp håber på, at kampagnen kommer til at markere en folkelig opbakning i Danmark til princippet om, at flygtningehjælp betyder hjælp til selvhjælp. Du kan bidrage hertil!

kk



Din hjælp eller dit bidrag kan søndag den 7. oktober være med til at hjælpe nogen af verdens mange flygtninge.

Caritas Danmark sender 500.000 kr. til flygtninge i Jordan

Caritas Danmark har overført 500.000 kr. til nødhjælpsarbejde for irakiske og kuwaitiske flygtninge i Jordan.

Caritas Internationalis

Pengene er i begyndelsen af september overført til et projekt via en katolsk

præst fra Caritas Internationalis, som er rejst til Jordan for at vurdere situationen og behovet for hjælp.

Caritas Danmark har modtaget pengene fra Danida.



kk

Fond for ledere og lærere

Foreningen af Katolske Skoler i Danmark, FAKS har oprettet et legat i anledning af foreningens 25 års jubilæum den 29. september. Legatet er for ledere og lærere ved de katolske skoler, som kan søge støtte fortrinsvis til religionspædagogiske kurser.

Midlerne kommer fra gaver, og legatet kan uddeles til samme person to gange, fremgår det af fundatsen. Bestyrelsen for skoleforeningen består af Ole Meyer, formand, Else Brask, K.W. Thomasen, Jørgen Braarup og Øivind Kjærstad.

kk

Skammen

I bogen »Slavernes kyst« om den danske slavehandel i Holbergs glade dage giver *Thorkild Hansen* nogle af forklaringerne på afrikanske høvdingers utrolige rigdom blandt fattige undersåtter. Folket betalte tribut, ikke til »statskassen«, men til chefen. Korruption var almindelig.

Nogle af vor tids afrikanske præsidenter siges at nedstamme fra de gamle høvdingeslægter. Deres umådelige rigdom er nedarvet. Også deres folks umådelige fattigdom er en arv så gammel, at ingen kan huske bedre dage.

Det er nok svært i dag at afgøre, om rigdommen, der giver magt, er ærligt erhvervet eller ej. Retten til rigdom er en sær elastisk ret og historisk betinget og belastet.

Høvdinge har altid bygget monumenter for egne eller andres penge. Det smukkeste er stadig Taj Mahal i Indien, et gravmæle over en elsket kvinde. Det sidste skud på stammen er så Vor Frue-kirken i Yamoussoukro. Ikke direkte noget bidrag til afrikansk kultur, men en neo-barok byggekloks, tegnet efter Peterskirken i Rom.

For et år siden gik paven endnu udenom Elfenbenskysten for at undgå at skulle finde en grimasse, der kunne passe ved synet af præsidentens monstrum. Så fandt præsidenten på at forære paven det hele - og den 10. september har paven indviet »gaven«.

Skal vi glæde os eller skamme os? Godt spørgsmål. I et indlæg på denne side stiller *Lars Rooth S.J.*, ansat ved Vatikanets Radio, dette spørgsmål. Hans svar ligner et forsvar. Han henviser til andet umådeholdent byggeri i vor tid: De 150 millioner dollars til præsident *Mitterands* revolutions-show på Champs Elysées nævnes, og vor egen *von Spreckelsens* nye Triumfbue i Paris, for samme pris, og operaen, endnu dyrere, og Oslos nye rigsbank, og til slut originalen til milliard-orgiet i Yamoussoukro, selveste Peterskirken i Rom.

Der er noget, der irriterer ved dette forsvar: Havde paven haft modet til at nægte gaven, da havde de fattige og vi andre jublet. Da havde *Lars Rooth* nok forsvaret pavens modige nej.

Sammenligningen med regeringers pengeforbrug går heller ikke op. Det har været de franske skatteyderes sag at lade deres »rige stat« afsætte millionbeløb til én aftens fyrværkeri. Måske ligger de norske oliekrone bedre beskyttet i en ny rigsbank. Men alt dette er politik og statsøkonomi. Selv om de lejlighedsvis føler sig forpligtede af erklæringer om solidaritet med de fattige, er regeringers statsbudget ikke noget evangelium. Prinsen, der byggede Taj Mahal, har næppe forkyndt noget, som tændte et nyt håb hos de fattige indere. Hvad sheiker, sultaner, konger og præsidenter bygger for egne eller andres penge i dag, er ingen undskyldning for den katolske kirke. Selvfølgelig er det ikke det afrikanske bispedømme, der har bygget uhyret, men »gaven til paven« lugter af andres nød. Ved at tage imod gaven følger lugten med.

Den katolske kirke har i nyere tid udtrykkeligt solidariseret sig med de fattige. På vigtige kirkemøder som i Puebla og Medellín har den valgt at stå på de udpintes side og taget risikoen for vold og drab fra de riges side med i købet. Hele verden holder øje med den katolske kirke, og derfor bør den ikke længere lefle for storfyrster eller præsidenter med argumenter, den vaticanske journalist synes at kunne forsvare. De vaticanske rådgivere burde have sagt nej tak, med mindre de i et sjældent øjeblik af fremsynethed allerede har set en kommende sort pave flytte sin residens til Yamoussoukro.

Måske er det vaticansk realpolitik. Eller figenbladet over skammen?

W.W.

Peterskirke i Afrika

Skal vi glæde os eller skamme os?

Allerede for et år siden, da man var i gang med slutfasen på et stort kirkebyggeri i Yamoussoukro, Elfenbenskysten, hørtes der kritiske kommentarer. Når nu den skal indvies, kommer der endnu flere beske bemærkninger. Hvordan i alverden kan paven sige ja til selv at indvie en kopi af Peterskirken i et fattigt land i Afrika? Et byggeri, som har kostet egnen 150 millioner dollars. Præsidenten siger ganske vist, at han har betalt den ud af sin egen lomme, men gør det sagen bedre?

Det var dog med stor betænkning, at paven og Vatikanet besluttede sig til at tage imod gaven. Var de blevet spurgt i forvejen, så havde de sikkert foreslået at bygge en mindre pompøs kirke og bruge resten af pengene til et andet formål. Og havde præsident *Felix Houphouët-Boigny* vidst, at Elfenbenskystens økonomi skulle komme i krise, skulle han nok have tænkt sig om to gange, inden han besluttede sig for byggeriet. Han har været en afholdt regent, som har bygget landet op på en tilsyneladende fornuftig måde indtil de internationale spekulationer på råvare-

markedet fik verdensprisen på kakao og kaffe til at rasle ned. I dagens krisesituation er han ikke længe den ærede, ældre statsmand, han var for bare et år siden.

Houphouët-Boigny begyndte som læge, avancerede til sundhedsminister og har været landets præsident lige siden Elfenbenskysten blev selvstændigt i 1960. Som mange afrikannere er han meget stolt af sin hjemstavn, og han har ladet bygge en ny hovedstad i Yamoussoukro, 25 mil nord for Abidjan, den by, hvor præsidenten blev født for 85 år siden, og det er der kirken ligger. Den ser ud som en kopi af Peterskirken i Rom, som dog »kun« kan rumme 20.000 personer. Både byen og kirken er betalt, men præsidenten og hans familie har stået for en del af udgifterne. De er fra gammel tid høvdinge fra egnen og velhavende. Gennem kloge investeringer de senere årtier er de blevet meget rige.

Nu er der naturligvis mange mennesker, som synes, at dette er et forfødeligt sløseri med penge. En af kritikerne er en fransk præst, som arbejder i Elfenbenskysten. Han

har ovenikøbet startet en uges sultestrejke i protest. Det kunne være interessant at vide, hvordan han kommenterede 200-års jubilæet for den franske revolution sidste år. Alene festlighederne kostede betydeligt mere end 150 millioner dollars, og så byggede man en ny triumfbue for lige så meget samt en opera, som kostede 400 millioner dollars. Dette for at fejre en revolte, hvor folket vendte sig mod de urimelige omkostninger for kongehusets og aristokratiets luksus. Holder vi os til vore breddegrader, så kostede den nye rigsbank i Oslo 3,5 milliarder kroner.

Og skal vi gå tilbage til originalen, nemlig Peterskirken i Rom, så kostede den også en masse penge at bygge og udsmykke. Står man ved Tiberen med ryggen mod floden og ser op langs den brede gade, som hedder *Via della Conciliazione* og beundrer Peterskirken i det fjerne, så glemmer man heldigvis handelen med aflad for kirkebyggeriet og at vi har Mussolini at takke for gaden.

En afrikansk præst kommenterer sagen med følgende ord: »Havde præ-

sidenten købt våben for pengene, havde ingen sagt noget, nu skriger de over, at han har bygget en kirke«.

Paven kom altså til at indvie denne kirke den 10. september i forbindelse med en Afrika-rejse. Han nedlagde samtidig grundstenen til et sygehus, som bygges ved siden af kirken, efter pavens udtrykkelige krav, og der tales om, at et stort uddannelsescenter for unge skal indgå i gaven. Kirken kommer til at hedde *Notre Dame de la Paix* - Maria, fredens dronning. Den ligger i et område, som er tre gange så stort som Vatikanstaten og får sandsynligvis lignende status.

Man kan mene og tænke, hvad man vil om denne kirke. Men vi bør ikke glemme, at kong Hassan af Marokko for nogle år siden lod opføre verdens næst-største moské til 250 millioner dollars, og at han skulle have betalt den ud af sin egen lomme. Skal vi udelukkende beklage, at M. Felix Houphouët-Boigny har gjort noget lignende for sin tro og sin kirke?

Lars Rooth S.J.

Troende katolikker ryster igen på hovedet af den kirke de holder af

Jeg troede ikke mine egne øjne, da jeg på »ko's« bedste plads finder en fremhævet meddelelse fra bispkontoret om aflad. Begrebet fører tanker tilbage til middelalderen. Og der ville jeg gerne efterlade både tanker og aflad.

I mit studium hos jesuitterne i Frankfurt har jeg

aldrig hørt om aflad. Og i min tid som præst, har jeg intet set eller hørt til dette begreb fra kirkelig side. Og så pludselig i 1990 tilbydes vi fuldkommen aflad ved at gå i kirke i Stenosgade eller Århus på bestemte dage, og bede nogle af vore kendte bønner. Hvad søren er det for noget?

Ved at slå efter i *Katolsk Mini-leksikon* opdagede jeg, at pave *Paul VI* har formuleret et skrift om aflad i 1967. Der står også, at der findes en håndbog fra 1986 om aflad! Jeg mener ikke at have set nogen anmeldelse af disse bøger, hverken fra vore gode forlags side eller fra officiel kirkelig side.

Jeg oplever i disse dage, at vi katolikker nu igen bliver udsat for overbærende smil fra andre kristne, ligesom jeg oplever, at troende katolikker igen ryster på hovedet af den kirke de holder af.

Hvor er det ærgerligt!

Hans Esmark

Artikler og indlæg til »katolsk orientering«

Redaktionen har ikke altid mulighed for at bringe alle indlæg i førstkommande nummer af bladet. Vi beder derfor indsenderne om lidt tålmodighed.

Vi vil samtidig anmode skribenter om at indsende artikler og annoncer i god tid. Artikler indsendt i sidste øjeblik kan ikke forventes bragt i førstkommande nummer - medmindre aftale herom er truffet med redaktionskontoret.

red.

Sct. Albani Skole Odense

Ledige legatportioner 1990.

Gunhild Buchardt Hansens fond for tidligere elever ved Sct. Albani skole og for tiden under uddannelse.

Ledige portioner á kr. 4.000 er til udbetaling i år.

Ansøgningsblanket anvendes ikke.

Ansøgning bedes indsendt inden den 5. november 1990 til:

Skoleleder Ole Nielsen, Sct. Albani Skole, Adelgade 5, 5000 Odense C



Det andet Vatikankoncil betød en enorm verdensomspændende katolsk anstrengelse for at finde sit eget kald som kirke, siger biskoppen i sin første artikel om vor katolske identitet.

Vor katolske identitet

Af biskop Hans L. Martensen

I sin prædiken ved min jubilæumsmesse den 16. maj kom pastor *Lars Messerschmidt* ind på spørgsmålet om vor identitet som katolsk kirke i Danmark. Den bærende tanke i prædikenen var, at vor opgave består i at lytte til, hvad Ånden har at sige til menighederne. Ved en sådan lytten og en sådan lydighed skal vi finde frem til vor identitet efter Guds vilje.

Hvad er nu denne »identitet«, som det er blevet moderne at tale om? Overalt hører man om, hvordan enkelte mennesker og grupper søger efter deres egentlige identitet.

Identitet betyder det, vi er. Derfor hænger identitet bl.a. sammen med en umiddelbar oplevelse af vor tilstand. Når vi spørger om vor danske, katolske identitet, begynder det derfor med erfaring - hvilke oplevelser har vi haft?

Tilbageblik på sommerens begivenheder

Mange små tildragelser hænger sammen med denne identitet. Således kan jeg f.eks. som biskop personligt se tilbage på en sommer med mange ople-

velser, der alle bidrager til at forstå, hvad den katolske kirke i Danmark er.

Der var f.eks. grundstensnedlæggelsen i Sostrup i begyndelsen af maj. Der var møder med menighederne i Sakramentskirken i København og i Århus i forbindelse med firmelser. Møde med den filippinske menighed i forbindelse med første kommunion og en skøn menighedsfest.

Der var mange enkelte samtaler, f.eks. med arkitekt Wohlert omkring Skt. Ansgars Kirkes renovering. Møde med en delegation af færøske søstre om søstrenes og Færøernes fremtid efter pater *Waagø*s uventede død.

Der var mange møder i Forretningsudvalget, det Biskoppelige Råd, Præsteråd og Pastoralråd i Sostrup. Der var spørgsmål, der skulle løses på bispekontoret, som på så mange måder har været ramt af sygdom, og hvor vi dog alligevel besluttede os til en fælles personaleudflugt til Køge og Næstved lige før sommerferien - en udflugt, som vi alle ser tilbage på med glæde. Pinsedagene var som altid travle med firmelser i Herlev, Skt. Ansgar og Tåstrup.

Derefter samledes vi til Nordisk Bispekonference i

Tromsø, hvor det var 20 år siden, vi sidst var. Der var mødet mellem nordiske præster, søstre og lægfolk i Osnabrück. Skt. Hans bål på Magleås. Den første og anden Sostrup-retræte, der ligesom de foregående år samlede fuldt hus. Der var den Nordiske Valfart til Lourdes. En præstevielse af 5 unge jesuitter i Nürnberg. Diakonvielse af Poul Clausen i Sønderborg. Samvær med de Små Søstre, der havde besøg fra både Rom og deres egen provins.

Ved sammenkomsten i Øm, hvor vietnameserne fejrer deres martyrfest, var vi på grund af regntvunget til at holde messen indendøre i kirken: jeg spørger mig selv, om det er første gang i dens historie, at der har været ca. 500 mennesker trængt sammen i denne lille kirkebygning foruden de 100 mennesker eller flere, der stod udenfor. Ved denne lejlighed blev *Tuyen* indsat som lektor og akolyt, og man mærkede hvorledes vietnameserne ser frem til den dag, da også han kan blive diakon- og præsteviet.

Jeg har her som stikord sammenstillet en række begivenheder, som jeg selv har deltaget i, og som alle illustrerer en katolsk

identitet, vi umiddelbart oplever. Dette kunne suppleres med mange andres personlige oplevelser sommeren igennem. Jeg har hørt mange fortælle om vellykkede lejre og begivenheder, de har været med til i katolsk sammenhæng. Især har jeg hørt unge tale med stor begejstring om forskellige af sommerens arrangementer.

Når vi ser tilbage på en sommer som denne, er der meget at sige Gud tak for og meget at glæde sig over. Som noget af det glædeligste, jeg selv var med til, ser jeg tilbage på Lourdesvalfarten, hvor jeg især følte en stor optimisme ved at se alle plejernes og de unge medarbejders utrættelige indsats. Med den slags oplevelser som baggrund er det lettere at se fremtiden imøde!

Tilbageblik på 25 år

Gerne vil jeg endnu en gang vende tilbage til mit 25 års jubilæum den 16. maj og påfølgende fester på Aasebakken og i Øm. Al den venlighed og hjertelige opmuntring, der mødte mig i forbindelse med dette jubilæum giver mig anledning til endnu en gang at sige tak til alle, der bidrog til at gøre jubilæet til en så smuk oplevelse for mig selv.

Når jeg ser tilbage på de 25 år, jeg har været biskop, er Det andet Vatikankoncil af afgørende betydning. Selv nåede jeg at opleve noget af dette koncil, mens jeg studerede i Rom, og som biskop var jeg med til koncilets sidste samling i 1965. For mig som for så mange andre blev dette koncil vor store og inspirerende katolske oplevelse. Helt sikkert er det, at det dengang var min drøm at gøre koncil og dets tanker og dets visioner til inspiration for vor katolske kirke i Danmark.

Nu må det ikke glemmes - netop under overskriften »identitet« - at hele koncilbetød en enorm verdensomspændende katolsk anstrengelse for at finde sit eget kald som kirke i en verden, der på afgørende måder har ændret sig siden tidligere skelsættende katolske kirkemøder, så som Tridentinerkoncil og Det første Vatikankoncil. Derfor blev koncilets vigtigste tekster også udtalelser om kirken selv og om dens væsen og opgaver.

Synoden kom til at præge os

Alt dette kom til at præge vor egen udvikling herhjemme. Synoden på

Nyborg Strand var et forsøg på at omplante koncilets tanker til vore danske omgivelser og muligheder. Synoden satte mange udviklinger i gang, og mange initiativer fandt en form, der sidenhen har præget vort katolske liv i Danmark.

Ganske vist må man indrømme, at mangt og meget senere kom anderledes, end vi havde forventet. Dette gælder i øvrigt ikke blot Danmark, men hele verden: Det andet Vatikankoncil satte processer i gang og fik resultater, som ingen på koncilets egen tid helt havde kunnet ane. Selv om ikke alt fik netop de positive virkninger, man havde håbet, så mener jeg dog, at man endnu i dag med stor visshed kan sige, at koncilbetød en Guds gave til den katolske kirke - en gave, der var ganske nødvendig for, at kirken kunne rustes til sine opgaver i verden af i dag.

I forbindelse med arbejdet på Nyborg Strand blev som bekendt nedsat mange kommissioner og grupper, der arbejdede på forskellige tekster, som senere blev viderebehandlet og vedtaget. Én ting nåede imidlertid aldrig at blive vedtaget, nemlig om kirkens målsætning. Her stod en flertalsbetænkning og en mindretalsbetænkning over for hinanden. Det lykkedes ikke at udarbejde en fælles tekst. Måske var dette ikke tilfældigt, og måske var det heller ikke dårligt.

Naturligvis kan alle katolikker hurtigt enes om bestemte fælles målsætninger, der udtrykker hele kirkens opgave og kald. Således f.eks. den samlende sætning, som vi brugte som tema for pavens besøg: »Forkynd evangeliet for hele skabningen«. Ingen kan nægte, og ingen kan tvivle på, at en sådan sætning udtrykker og sammenfatter hele kirkens målsætning. Men når målsætningen skal anvendes mere konkret, således som man søgte at gøre det i arbejdet omkring Nyborg Strand, bliver spørgsmålet vanskeligere.

Vor identitet modtages fra

Tag f.eks. spørgsmål som disse: Er det kirkens hovedopgave her i landet at blive en del af den danske kultur og få et virkeligt dansk ansigt? Eller er det snarere kirkens opgave at være en kirke for de fremmede iblandt os? Er det kirkens hovedopgave at vinde konvertitter? Eller er det i endnu højere grad kirkens opga-

ve at arbejde økumenisk? Står disse to opgaver i nogen indre modsætning? Er det kirkens opgave at gå ud i samfundet og dets politiske og sociale spørgsmål og være med til at præge det samfund? Har vi muligheder for at gøre det som det mindretalsamfund, vi er i Danmark? Eller er det snarere kirkens hovedopgave at vise vej til inderlighed og bøn? Og atter: Står disse opgaver i egentlig modsætning til hinanden?

Mange andre eksempler kunne nævnes. De viser klart, at spørgsmålet om kirkens målsætning ikke var let, når det drejede sig om at gøre mål og midler helt livsnære og konkrete.

Måske har der på den tid, da vor synode fandt sted, været den ene og den anden, der ubevidst mente, at vi selv kunne mestre vor egen identitet og vor fremtid. Måske har vi lært af denne erfaring. Vor virkelige identitet kan vi ikke selv skabe, men kun modtage udefra, fra Gud, der taler til os og sender sin Ånd. Om den Ånd siger Johannesevangeliet: »Han skal ikke tale af sig selv; men alt, hvad han hører, skal han tale, og det, der kommer, skal han forkyn- de jer« (Johs. 16,13).

Et spørgsmål om det der kommer

Ved et jubilæum drages naturligt nok især de lyse og positive sider af en udvikling frem - samtidig må et jubilæum også være anledning til, at i hvert fald jubilaren selv ser alvorfuldt tilbage på den tilbagelagte periode og gør sig tanker om, hvad der er sket. Med andre ord: spørgsmålet om en identitet og dens udvikling melder sig atter. Foruden en tak, man føler sig tilskyndet til at bringe videre til andre, kan der også være ønske om at bede om tilgivelse og overbærenhed i forhold til mange fejl og mangler, der jo utvivlsomt også har været.

Men identitet er aldrig kun et spørgsmål om det, der umiddelbart er og erfares, og heller ikke blot et spørgsmål om vurdering af en fortid, der nu er forbi. Spørgsmålet om identitet er i højeste grad også et spørgsmål om »det, der kommer«, og som netop Gud Helligånd skal føre os ind i. Om netop dette emne handlede Lars Messerschmidts prædiken ved mit jubilæum, og jeg vil derfor i en følgende artikel vende tilbage til nogle hovedtanker i denne prædiken, idet jeg måske vil blande prædikantens tanker med mine egne.

Orientering fra sognene

Oktober 1990

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de ulige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 17, der udkommer 31. oktober 1990 er mandag den 8. oktober 1990 for november 1990. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kbh. V. Tlf. 31 21 14 44.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Ålborg

Kastetvej 1, 9000 Ålborg
Sognepræst: Leo Kertz, OMI
Andenpræst: Allen Courteau, OMI
Tlf. 98 12 63 44
Præst: Per Dolmer, 98 42 32 80
Menighedsrådsformand: Erik Schou,
tlf. 98 92 27 74

Søndagsmesser:

Kl. 8.00: Sct. Joseph Hospitalskirke.
Kl. 10.00: Højmesse i Sct. Mariæ Kirke.

Mandag d. 1., 8., 22., 29. kl. 14.30-16.
Mini/Midi-KUK.

Tirsdag d. 2., 9., 16., 23., 30. kl. 9.00:
Rosenkransgruppe.

Onsdag d. 3. og 17. kl. 14.30: Strikke-/Sy-
klub.

Torsdag d. 4., 11. og 25. kl. 19.00-21.00:
Maxi-KUK.

Fredag d. 5. kl. 15.: Første fredags
sakramental-tilbedelse indtil messen kl.
18.

Søndag d. 7. kl. 10.: Højmesse.

Torsdag d. 11. kl. 14.30: Sct. Joseph klub
mødes i menighedslokalet.

Søndag d. 14. kl. 10.: Højmesse.

Søndag d. 21. kl. 10.: Højmesse.

Lørdag d. 22. kl. 17.: Polsk messe.

Søndag d. 28. kl. 10.: Familiemesse med
efterfølgende sogneundervisning.

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn.
Præst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80
eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg
tlf. 98 12 63 44.

Søndag d. 7. kl. 10.: Højmesse.

Lørdag d. 13. kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 21. kl. 10.: Højmesse.

Lørdag d. 27. kl. 16.30: Messe.

Hjørring

(Baptistkirken, Sct. Olai Plads)

Henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg.
Tlf. 98 12 63 44.

Messe hver søndag kl. 14.00.

Thisted

Skt. Thøgers Kirke

Møllevej 23, 7700 Thisted.
Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04,
eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg.
Tlf. 98 12 63 44

Søndag d. 14. kl. 11.: Messe og kirkekaf-
fe.

Søndag d. 28. kl. 11.: Messe og kirkekaf-
fe.

2 Midtjylland nord

Sct. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonis Gade 12, 8800 Viborg.
Tlf. 86 62 36 41.

Sognepræst: Allen Courteau, OMI, fast-
boende i Ålborg. Tlf. 98 12 63 44.

Menighedsrådsformand: Rudolf Lager.
Tlf. 97 41 41 50.

Lørdag d. 6. kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 7. kl. 10.00: Messe med efter-
følgende kirkekaffe.

Lørdag d. 13. kl. 10: Sogneundervisning
med efterfølgende familiemesse kl. 12.

Kl. 16.30: Mass in English.

Søndag d. 14.: Ingen messe.

Lørdag d. 20. kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 21. kl. 10: Messe.

Lørdag d. 27. kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 28.: Ingen messe.

Lemvig/Holstebro

Hellig Kors Kirke, Lemvig

Østergade 33, 7620 Lemvig.
Rita Sørensen, tlf. 97 82 22 42 eller henv.
Sct. Mariæ Kirke, Ålborg,
tlf. 98 12 63 44.

Lørdag d. 6. kl. 10: Sogneundervisning
med efterfølgende familiemesse kl. 12.

Søndag d. 14. kl. 10: Messe i Lemvig.

Søndag d. 28. kl. 10: Messe i Lemvig.

(Der er ingen messe i Holstebro i okt.)

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke

Ryesgade 26, P.B.219, 8100 Århus C
Tlf. 86 13 56 66.

Præsterne: Adolf Meister SJ, 86 18 57 66,
Herbert Krawczyk SJ, 86 18 56 33,
Gottfried Grünwald SJ, 86 18 52 11.

Piet Reijnders SJ, 86 13 56 66

Menighedsrådsformand: Leo Arlund
86 17 57 08.

Sognesekretær: Bengt Jensen, 86 26 32 33.
Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og
kirkekaffe) og 17.

Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag
16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19,
lørdag 8.

Messe på polsk: Søndage, 7/10 og 21/10,
kl. 14.00.

Messe på vietnamesisk: Søndag 28/10 kl.
14.00

Latinsk højmesse: Hver 3. søndag kl. 10.

Skriftemål: Helst 1. fredag, kl. 18-19, eller
efter aftale.

Skolemesser: Hver tirsdag og sidste fre-
dag, kl. 8. Undt. 16/10.

Rosenkransandagt: Hver tirsdag kl. 16.00.

KUK: Hver tirsdag og torsdag, kl. 19.30.

Mini - KUK: Hver tirsdag, kl. 18.30.

Sct. Knuds klub for ældre: Hver tirsdag kl.
14.30.

Mariakongregationen: Torsdag 18/10 kl.
14.30.

Menighedsrådsmøde: Mandag 1/10 kl. 19.

Menighedens bodstime: Fredag 5/10 kl.
18-19.

Retræteaften: Mandag 8/10 kl. 19.

Sogneundervisning: Lørdage, 6/10 og
27/10 kl. 10.

Familiemesse: Lørdage, 6/10 og 27/10 kl.
12.15.

Katolsk Information: Ma.-fre. fra kl.
13-17.30 - Lø. fra kl. 10-12. Sø. fra kl.
11-12.

Kunstkredsaften: Mandag, 15/10 kl. 19.30:
Flemming Houe: »Hvad er en myte?«

Skt. Mikael Kirke, Ringsø

Præst: Adolf Meister SJ, tlf. 86 13 56 66.
Gudstjenesteleder: Helge Clausen, tlf. 86
37 76 56.

Messe: Søndage, 7/10 og 21/10 kl. 10.30.

Odder:

Skt. Ansgars kapel

Holstengade 25, 8300 Odder.

Præst: Gottfried Grunewald SJ, tlf.: 86
13 56 66.

Messe: Søndag, 14/10 og 28/10 kl. 14.00.

Sct. Clemens Kirke, Grenå

Thykærvej, 8500 Grenå
Tlf. 86 30 97 38 - Giro 563 26 68.

Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ., tlf.
86 18 56 33.

Gudstjenesteleder: Moder M. Theresa, tlf.
86 38 42 06.

Menighedsrådsformand: Joanna Jensen,
tlf. 86 32 58 13.

Søndagsmesser: Hver søndag kl. 10.30.
Kirkekaffe bagefter.

Hverdagsmesser: Hver onsdag kl. 19.

Skriftemål: Onsdag kl. 18.30 eller efter
aftale.

Rosenkransbønnen: Hver onsdag, kl.
18.30.

Sostrup:

Gjerrild, 8500 Grenå.

Cistercienserinder Kloster.

Tlf. 86 38 41 11.

Priorinde: Moder Theresa, O. cist. Tlf.
86 38 42 06.

Søndagsmesse: Hver søndag kl. 8.30.

Tilbedelse af det Allerhelligste: Hver søn-
dag og alle helligdage kl. 17 og hver
torsdag kl. 19.30-21.

Alle helligdage, som ikke er søndage,
samt hverdage: Messe kl. 9.

4 Midtjylland

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.
Tlf. 75 62 52 68.

Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.

Søndagsmesser: I Sct. Josefs Kapel kl.
7.30. I kirken kl. 10 (højmesse).

Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel tir-
sdag og fredag kl. 19. Torsdag kl. 10.30.

Hver morgen (undtagen torsdag) samles
elever og lærere fra Sct. Ibs skole til en
kort andagt i kirken.

Torsdag morgen holdes andagten i Vor
Frelzers Kirke.

Menighederne er velkomne.

Søndag d. 7.: Kirkekaffe efter højmassen.

Torsdag d. 11. kl. 19.30 hos sognepræsten:
Bibelaften.

Lørdag d. 27. kl. 14: Børnene samles.

Søndag d. 28. efter højmassen: Katekese
for menigheden, »at tro med hinanden«.

Emnet: Præsten og os.

Skt. Peters Kapel, Herning

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tlf. 97 12 43 82.

Præst: Willem Wuyts. O. Præm.

Messestider: Søn- og helligdage kl. 10.00.

Menighedskafe efter messen.

Lejlighed til skriftemål efter aftale.

Søndag d. 7.: Abbed Edward Stappers,
som begyndte arbejdet i den nyoprettede
Herning menighed i 1962, gæster os under
og efter messen. Alle, der vil være med til
spisning, bedes medbringe en frokostpak-
ke.

Ministrantudflugt:

Lørdag den 6. besøger vore ministranter
sammen med dem fra Silkeborg, Horsens
og Vejle det nye Fly-, bil- og Falckmu-
seum i Billund. Kørsel i privatbiler. Vi
slutter dagen med en messe i Vejle.

Afgang fra Herning kl. 9.

Undervisning:

Hold 1: Torsdag den 4. og 25. okt. kl.
16-18.

Hold 2 og 3 (+ voksne): Torsdag den 11.
okt. og den 1. november.

Adskillige foredrag:

Tirsdag den 9. kl. 19.30: Pastor Wuyts

taler om »Peters-tjenesten i kirken«.

Sted: Herning Kirkehus, Østre Kirkevej.

Torsdag den 11. kl. 19.30: Pastor Wuyts
fortæller om befrielsesteologien. Sted:
Hedeager kirke.

Husk: Ingen undervisning i efterårsferien
(13. til 21. okt.)

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupsgade 16, DK 8600.

Tlf. 86 82 24 15.

Sognepræst:

Tran Duc Thanh Dominique.

Søndagsmesse: Kl. 10.

Hverdagsmesser:

Onsdag kl. 19 i kirken med efterfølgende
tilbedelse af Altrets Sakramente.

Torsdag kl. 19 i Øm hos Jesu Små Søstre.
Lørdag kl. 10 Laudes og rosenkrans.

Barnedåb: Søndage 30/9 og 14/10.

Religionsundervisning: Fredag kl. 14-16.

Første time: Fredag d. 21. september.

Udflugt for ministranterne i pastoralen-
heden: lørdag d. 6/10.

Værested: Mandage d. 1.15. og 29. kl.
14-16.

5 Syddjylland

Skt. Nikolaj kirke, Esbjerg

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.

Sognepræst: Lars Messerschmidt, tlf.
75 12 10 27, bedst mellem 10-11, undt.
mandag og tirsdag.

Træffes normalt i Tønder om mandagen
11-12, tlf. 74 72 18 90.

Søndagsmesser:

Lørdag kl. 16.30, søndag kl. 10.

Hverdagsgudstjenester:

Md. kl. 7.30: Laudes og kommunion.

Ti. kl. 7: Laudes og kommunion eller
messe.

On. kl. 7: Laudes og messe. Kl. 16.30:
Rosenkrans.

To. kl. 7: Laudes. Kl. 8.15: Skolemese,
se dog nedenfor.

Fr. kl. 9: Messe undt. 1. fredag i md., se
nedenfor.

Fredag d. 5. 1. fredag i md. kl. 16.30:
Messe med efterfølgende tilbedelse indtil
kl. 18.

Lørdag d. 6.: Sogndag kl. 14. Messe kl.
16.30.

Søndag d. 7. kl. 10: Højmesse med
efterfølgende kirkekaffe.

Lørdag d. 20. kl. 16.30: Messe på polsk.

Tirsdag d. 23. kl. 7.30: Laudes og kommu-
nion.

Onsdag d. 24. kl. 7.30: Laudes og kom-
munion.

Torsdag d. 25. kl. 8.15: Ordets gudstjene-
ste og kommunion.

Fredag d. 26. kl. 9: Ordets gudstjeneste og
kommunion.

6 Sønderjylland

Skt. Marie Kirke, Haderslev

Mariegade 8, 6100 Haderslev.

Tlf. 74 52 23 26. Giro 9 06 37 34.

Sognepræst Erling Brodersen.

Messestider: Søndag kl. 10.00 og fredag
kl. 17.00. Fredag d. 5. okt.: Ingen messe.

Søndag d. 7.: Høstgudstjeneste kl. 10.00
med kirkekaffe.

Skriftemål: Indtil et kvarter før messen
samt efter aftale.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg

Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.
Sognepræst: Ceferino C. Anez.
Tlf. 74 42 35 85.
Diakon Poul Clausen, Søndre Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 33 70.
Assumptionssøstre, Als Kloster.
Forstanderinde: Sr. Elisabeth, Søndre Landevej 156. Tlf. 74 43 33 70.
Hverdagsmesserne er i Als Kloster kl. 8, undtagen fredag kl. 9 i kirken.
Søndagsmesser er kl. 9.30.

OBS!

Do you speak and understand English? Then, come and join our first organizational meeting to be hosted by Torben & Pauline Jensen, Fjordvejen 39, Kollund, 6340 Kruså, on the 28th of October, at 4 o'clock PM. If interested, please call any of the following:

Pauline Jensen tlf. 74 67 88 42
John Luscombe tlf. 74 62 88 50
Ceferino C. Anez tlf. 74 42 35 85

Hellig Kors Kapel, Tønder

Ribelandsvej 41, 6270 Tønder.
Præst: Lars Messerschmidt.
Træffes normalt i Tønder mandag 11-12 (undt. d. 8. og 22.), tlf. 74 72 18 90, ellers 10-11, tlf. 75 12 10 27 undt. tirsdag.
Messeid: Søndag kl. 17.

Sankt Ansgars Kirke, Åbenrå

Søndertorv 1, 6200 Åbenrå.
Tlf. 74 62 35 43.
Præst: Ceferino C. Anez.
Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.
Tlf. 74 42 35 85 eller c/o Sankt Hedvig Søstrenes Kommunitet, Fiskergade 7-9, 6200 Åbenrå. Tlf. 74 62 27 30.
Hverdagsmesser:
Onsdag og lørdag kl. 15.30.
Søndagsmesser kl. 15. Derefter kirkekaffe.

Fredag d. 5. oktober: Jesu Hjerte Fredag. Messe med sak. velsignelse kl. 19.
Onsdag: Religionsundervisning varetages af Sr. Christina og Hilda Jensen og finder sted på Sankt Ansgars Plejehjem, Fiskergade 7-9. Tlf. 74 62 27 30.

OBS!

Do you speak and understand English? Then, come and join our first organizational meeting to be hosted by Torben & Pauline Jensen, Fjordvejen 39, Kollund, 6340 Kruså, on the 28th of October, at 4 o'clock PM. If interested, please call:
Pauline Jensen tlf. 74 67 88 42
John Luscombe tlf. 74 62 88 50
Ceferino C. Anez tlf. 74 42 35 85

7 Fyn

Sct. Albani Kirke

Adelgade 1, 5000 Odense C.
Tlf. 66 12 16 64.
Kontortid: Ma.-fr. kl. 10-12.
Præsternes træffetider
Sognepræst, p. Leo Drzal: Ti.-fr. 10-12.
2. præst, p. Stefan Huber: efter aftale.
P.K. Przybylowicz: Ti. og to. 10-12.
Søndagsmesser: Kl. 8 og 10. I maj-sept. tillige kl. 19. I okt.-april kl. 16.30. 1., 2., 4. og 5. søndag: Polsk messe kl. 12. 2. søndag: Vietnamesisk messe kl. 14.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag, lørdag kl. 9, onsdag kl. 10.30, fredag kl. 19.
Religionsundervisning på skolen: Onsdag kl. 16 for alle grupperne.

Den franciskanske Lægorden: 2. tirsdag i måneden, begyndende med messe kl. 9.
Tirsdag d. 2.: Midi-KUK kl. 16/polsk Rosenkransandagt kl. 18/Bankospil på skolen kl. 19.
Torsdag d. 4.: Kl. 19 Rosenkransandagt/19.30 menighedsrådsmøde.
Fredag d. 5.: Tilbedelse kl. 18-19/messe kl. 19.
Søndag d. 7.: Messer kl. 8, 10 (latin), 12 (polsk), 16.30.
Mandag d. 8.: Foredrag i skolens sal (DKKF) kl. 19.30.
Tirsdag d. 9.: Polsk Rosenkransandagt kl. 18.
Onsdag d. 10.: Kl. 19.30 bibelkreds i sognelokalet.
Torsdag d. 11.: De ældres Klub i sognelokalet kl. 14/Rosenkransandagt kl. 19.
Fredag d. 12.: Mini-KUK kl. 15/aftenmesse kl. 19/Senior-KUK kl. 19.30.
Søndag d. 14.: Messer kl. 8, 10 familie- og missionsmesse/Tupiza, 12 (polsk), 14 (vietn.), 16.30.
Tirsdag d. 16.: Polsk Rosenkransandagt kl. 18.
Torsdag d. 18.: Rosenkransandagt kl. 19.
Søndag d. 21.: Messer kl. 8, 10, 16.30.
Tirsdag d. 23.: Midi-KUK kl. 16/polsk Rosenkransandagt kl. 18.
Onsdag d. 24.: Kl. 19.30 bibelkreds i sognelokalet.
Torsdag d. 25.: Rosenkransandagt kl. 19.
Søndag d. 26.: Messer kl. 8, 10, 12 (polsk), 16.30.
Tirsdag d. 30.: Polsk Rosenkransandagt kl. 18.

Dalum klosterkirke

Søndage: Messe kl. 7.30.
Hverdage: Messe kl. 6.30.

Stella Maris Kirke, Nyborg

Vindingevej 9, 5800 Nyborg
Sognepræst: p. Stefan Huber
Træffetid: Torsdag kl. 17-18.30 og søndag efter aftale på Vindingevej 9, Nyborg, tlf. 65 31 09 74 – ellers: Adelgade 1, 5000 Odense C, tlf. 66 12 16 64.
Søndagsmesser: Kun kl. 10!
Hverdagsmesser: Kun mandag kl. 8, torsdag kl. 19 og fredag kl. 7.
Torsdag d. 4. kl. 19.30 menighedsaften på Stella Maris med formanden for Katolsk Radio- og Fjernsynsklub Fyn, Jens Ove Lund, som fortæller og viser video-film om katolske emner.
Søndag d. 7.: kl. 10 familiemesse som festlig høstgudstjeneste.
Torsdag d. 11.: kl. 19.30 katolsk ungdomsmøde i præstegården.

Lørdag d. 27.-søndag d. 28.: Weekend for børn og unge på Fasanhøjen, Aunslev.

Mødetid: Lørdag kl. 10 ved kirken.
Søndag kl. 15 messe i lejren, hvortil også voksne er velkomne.
Søndag d. 28.: kl. 10 latinsk højmesse i kirken.

Skt. Knuds Kirke

Havnegade 1, 5700 Svendborg.
Sognepræst: J. Kruk.
Tlf. 62 21 05 42; tirsdag, onsdag: 66 12 16 64
Træffetid: Torsdag, fredag, lørdag kl. 9-11, eller efter aftale.
Faste messetider: Søn- og helligdage: Kl. 10.00.
Hverdagsmesser: Kl. 6.45 dog torsdag kl. 19.00 og lørdag kl. 16.00-

Mandag d. 1.: Rosenkransgruppen: kl. 19.30.
Søndag d. 7.: Messe i Sct. Bendts Kapel: kl. 15.00
Lørdag d. 20.: Sammenkomst for kontaktgruppen. Vi begynder med messen i kirken kl. 14.00.
Torsdag d. 25.: Menighedsrådsmøde efter aftenmesse kl. 19.30.
Rosenkransandagter hver lørdag før messe kl. 16.00, dvs. kl. 15.30 den 6., 13., 20., 27.
Religionsundervisning: Fredage den 5., 12., 26. kl. 15.45-17.30.
Efterårsferie: 13.-20.

8 Lolland og Falster

Skt. Birgitta Kirke, Maribo

Mariagade 4, 4930 Maribo.
P. Herman Legut, OFM. conv.
Tlf. 53 88 01 74. Kontortid 10-11, undtagen mandag og tirsdag.
Messeid:
Søndag: Højmesse kl. 10.00.
Hverdage: Fredag og lørdag kl. 16.30 med efterfølgende rosenkransbøn. Det er gavnligt at lade rosenkransen gå igennem fingrene, mens vi beder, så holdes vort indre lettere i kontakt med det hellige.

Søndag d. 7.: Børne- og ungdomsmesse; efter messen er der kirkekaffe.
Søndag d. 14.: P. Legut læser messe på polsk i Nyk. F.

Søndag d. 28.: Messe ved P. Irenæus fra Nakskov. Kollekt for verdensmissionen.
Firmelse i september 1992: Det er planlagt at biskoppen vil besøge menigheden og firme vore unge. Forældrene bedes tilmelde de unge til katekese snarest.
Undervisning af børn der skal til den første kommunion foregår i præstegården fra 1. oktober '90. Det er vigtigt, at forældrene viser deres interesse i børnenes religiøse opdragelse.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov

Bredgade 47, 4900 Nakskov
Tlf. 53 92 86 01. Giro 7 09 60 60.
Sognepræst: Pater Irenæus OFM conv.
Gudstjenester:
Søndag kl. 10.00.
Hverdage kl. 17.00. Onsdag og torsdag dog kl. 11.30.
Kirkekaffe:
Menighedsrådet indbyder til kirkekaffe efter højmassen søndag den 7. oktober.
Polsk messe:
Polsktalende menighedsmedlemmer gøres opmærksom på, at pater Eugeniusz Legut holder messe på polsk søndag den 28. oktober kl. 11.15.
Sankt Franciskus Fest:
Onsdag aften den 3. oktober mindes vi den hellige Frans bortgang med en andagt i kirken kl. 19.30. Efter andagten samles vi i Kolbehuset.

Torsdag den 4. oktober holdes festmessen kl. 11.30 i præstegårdens huskapel.
Oktober - Rosenkransmåned:
Traditionen tro bedes rosenkransen om søndagen før højmassen af rosenkransmåned.
Lørdag den 13. oktober:
Aftenmessen lørdag den 13. oktober bortfalder.
Konfirmandundervisningen:
Konfirmandundervisningen finder sted om fredagen kl. 16.00.
Fredag den 12. og 19. oktober: Ingen undervisning.

Har De et bidrag til Julemarkedet?
Forberedelsen af julemarkedet er så småt kommet i gang. Arbejdsgruppen beder om hjælp. Har De strikke- eller broderivarer eller andre ting, som kan bruges, kan de afleveres i præstegården. Tak.

9 Sydøstsjælland

Skt. Hans Kirke, Køge

Sognepræst: Anton Dekkers S.J., Bjerggade 10, 4600 Køge.
Tlf. 53 65 06 51.

Der er højmesse om søndagen kl. 10.
Hverdagsmesse: Onsdag kl. 10.
Søndag d. 7. er der desuden messe på polsk kl. 16.
Søndag d. 14. er der kirkekaffe efter højmassen.
Onsdag d. 24. er menigheden indbudt af Kolpinggruppen i Tåstrup kl. 19. Først er der messe. Derefter vil p. Dekkers berette om det økumeniske »Baselmøde« om fred, retfærdighed og bevarelse af skabelsesværket. (Adr. Skt. Pauls kirke, Køgevej 162, Tåstrup).

Vor Frue Kirke, Næstved

Præstøvej 29, 4700 Næstved.
Tlf. 53 72 09 85.

Sognepræst: Pater Josef Völk. Præsten træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.

Sognepræsten træffes desværre ikke i denne måned.
Faste gudstjenester
Søn- og helligdage: Messe på Maria-Elisabeth Hjemmet kl. 8.
Højmesse i Vor Frue Kirke kl. 10.
Rosenkransandagterne:
Hver tirsdag kl. 19 i kirken.
Hver torsdag kl. 17 på Maria Elisabeth Hjemmet.

Mandag d. 1.: Møde for liturgi og salmeudvalget i menighedssalen i præstegården kl. 19.
Tirsdag d. 2.: Menighedsaften. Efter rosenkransandagten mødes vi til en kop kaffe i præstegården. P. Dudek fortæller lidt »nyt« om rosenkransen.
Fredag d. 5.: Jesu Hjerte-Fredag: Kl. 18-19 tilbedelse på Maria-Elisabeth Hjemmet. Derefter messe i kapellet kl. 19.
Søndag d. 7.: Kirkekaffe efter messen kl. 10. Søren Clausen orienterer kort om pastoralrådets arbejde. Forslag og ønsker modtages gerne.
Skolemesser: Kl. 8 i kirken.
Onsdag d. 10.: For de små elever.
Fredag d. 12.: For de store elever. Også menighedens medlemmer er velkomne.
Bibelkreds: Kontakt fr. Hedvig Lund. Tlf. 53 73 79 79. Gennemgang af Filipperbrevet. Bring Biblen med.
Søndag d. 21.: Kl. 11.30 polsk messe. Husk kirkebidraget for 1990.

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Vinthersvej 4, 4760 Vordingborg.
Sognepræst: Josef Dudek CSsR. Træffes: Marienbergsvej 9 st. th. Tlf. 53 77 39 27, torsdag, søndag ellers i Næstved, tlf. 53 72 09 85.
Hver søndag kl. 10.00: Messe.
Søndag d. 14.: Menigheds Kaffe efter messen.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.
Tlf. 53 61 03 92.
Sognepræst Hans Esmark.
Tlf. 42 26 14 04.
Sankt Josef Søstrene.
Tlf. 53 61 73 71.

Onsdag d. 3. Skole-messe kl. 8.45. Hertil er også menigheden indbudt. *Bibel-aften* hos søstre kl. 19. Vi fortsætter med en gennemgang af Markus-evangeliet.

Søndag d. 7. 27. alm. søndag fejres med p. Gregoire kl. 10.

Søndag d. 14. 28. alm. søndag fejres med p. Gregoire kl. 10.

Onsdag d. 17. Dame-aften med hygge og flid hos søstre kl. 19.

Lørdag d. 20. Søndags-messe med sognepræsten kl. 16.

Søndag d. 21. Ingen messe.

Søndag d. 28. 30. alm. søndag fejres med p. Gregoire kl. 10.

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Sognepræst: Stephen Holm.
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen.
Tlf. 53 52 06 45.

Faste messetider:

Om søndagen: Højmesse kl. 10.

Om hverdagen, i Sankt Montforts kapel over kirkens sakristi, normalt således: Mandag kl. 17.15, tirsdag, onsdag og torsdag kl. 11.15, fredag kl. 19.15 (i kirken), lørdag ingen.

Kommunitetets bønner normalt således: Rosenkransbøn kl. 12, undtagen lørdags-søndag. Vesper kl. 18, søndag dog kl. 18.45.

Oktober måned er rosenkrans-måned. Derfor bedes, udover den daglige midt-dagsrosenkrans, rosenkransen før søndagsmessen den 14., 21. og 28. oktober, - fra kl. 9.50.

Mandag d. 1.: Månedens 1. mandag, kl. 17.15 messe. Kl. 18 udstilles det hellige sakramente til tilbedelse indtil kl. 19. Bøn for præste- og ordenskald.

Søndag d. 7., den første oktobersøndag, højtideligholder vil rosenkransfesten. Den dag forbindes højmessens kl. 10 med en rosenkrans-andagt.

Søndag den 14. er 28. søndag i årsrækken. Den søndag fejres messen kl. 10 som *høstgudstjeneste*, hvor vore børn ved messens begyndelse vil bringe høstens gaver frem til altret i procession. Vi beder menigheden om at bringe disse gaver med til kirke. Efter messen fortsætter vi høstfesten i menighedshuset og håber på, at vi ved festens afslutning har fået samlet et smukt beløb, som i år vil tilfalde Vincent-grupperne.

Torsdag den 25. er der *menighedsaften i menighedshuset*, begyndende kl. 19.30. Vi vil holde to aftener før jul og to efter. Vi håber på godt fremmøde, sådan som det har været tilfældet gennem de sidste to sæsoner ved sognepræstens aftener.

Søndag den 28. er 30. søndag i årsrækken. Den søndag er højmessens kl. 10 koncelebreret og delvis på latin. Deltagerne i et internationalt, kateketisk kursus, som netop i denne weekend finder sted i Slagelse, vil være med ved messen.

Børne- og ungdomsundervisning: Hver fredag aften fra kl. 18-20, - messe fra kl. 19.15. Fredag den 19. oktober bortfalder undervisningen p.g.a. efterårsferie.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Menighedssøster: Sr. Engeline, Karl-Borromæus-søstrene, Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk. Tlf. 59 44 15 62.

Kirke»værge«: Mogens og Grethe Carlsen, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg, tlf. 53 51 75 84.

Søndagsmesse: Kl. 15.00, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalerne. Oktober måned er rosenkrans-måned. Derfor beder vi rosenkransen i fællesskab før søndagsmessen den 14., 21. og 28. oktober, - fra kl. 14.50.

Søndag d. 7., den første oktobersøndag, højtideligholder vil rosenkransfesten. Den dag forbindes søndagsmessen kl. 15 med en rosenkrans-andagt.

Onsdag d. 10. holder vi *menighedsaften*, begyndende i kirken kl. 19.30 med rosenkransandagt og sakramental velsignelse. Bagefter samles vi i huset, nede eller oppe, og sognepræsten vil tale lidt om bøn. Også om rosenkransbønnen. Vi slutter af med at hygge os over en kop kaffe og lidt spiseligt.

NB: I månederne oktober til og med marts vil vi hver onsdag nr. to i måneden samles til menighedsaften under sognepræstens ledelse. Vi håber på godt fremmøde.

Søndag d. 14. er 28. søndag i årsrækken. Den søndag vil vi fejre messen kl. 15 som *høstgudstjeneste*, hvorfor vi beder menigheden om at bringe høstens gaver med til kirke. Efter messen fortsætter vi høstfesten i forbindelse med kirkekaffen.

Søndag d. 21. er 29. søndag i årsrækken. Den søndag fejres dele af messen på latin.

Børneundervisning: Søndagene den 14. og 28. oktober, - den 14. i forbindelse med høstgudstjenesten.

11 Midtsjælland

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk

Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 53 52 06 45.

Gudstjenesteleder: Jan Tecza,
Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk.
Tlf. 53 44 15 62.

Sognesøster: Sr. Engeline, Karl Borromæussøstrene, Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.

Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30 - med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalerne.

NB: Ingen messe på selve søndagen. Oktober måned er rosenkrans-måned. Derfor beder vi rosenkransen i fællesskab før søndagsmessen lørdagene den 13., 20. og 27. oktober - fra kl. 15.20.

Torsdag d. 4.: Mindedagen for den hellige Frans af Assisi.

Kl. 19.15 ordets gudstjeneste med udde-
ling af den hellige kommunion og efter-
følgende tilbedelse foran det udstillede
sakramente indtil kl. 20.

Lørdag d. 6., den første oktober-weekend, højtideligholder vil rosenkransfesten. Den dag forbindes søndagsmessen kl. 15.30 med en rosenkrans-andagt.

Lørdag d. 13. fejrer vi søndagsmessen som *høstgudstjeneste*, hvor børnene ved messens begyndelse i procession vil bringe høstens gaver frem til altret, - gaver,

som menigheden den søndag bringer med til kirke.

Efter messen fortsætter vi høstfesten i forbindelse med kirkekaffen i menighedslokalerne.

Lørdag d. 20.: fejres dele af søndagsmessen på latin.

Mandag d. 22. holder vi *menighedsaften* i menighedshuset, begyndende med rosenkransandagt og sakramental velsignelse i kirken kl. 19.15.

Som nævnt i sidste nummer af sognebladet har menighedsrådet i samråd med præsten besluttet, at den gennem flere år løbende månedlige studiekreds-aften i den kommende sæson skal afløses af fire menigheds-mandagsaftener med to aftener før jul og to efter.

Mandag den 22. er den første aften. Mød op!

Børne- og ungdomsundervisning: Lørdagene den 13. og 27. oktober, - den 13. i forbindelse med høstgudstjenesten!

Sct. Pauls Kirke, Taastrup

Køgevej 162, 2630 Taastrup.
Sognepræst: Frank Jobst, O.M.I.
Tlf. 42 99 07 28.

Messetider:

Søndag: Højmesse kl. 10.00.

Onsdag: Messe kl. 19.00.

Torsdag: Messe kl. 16.00.

Lørdag: Messe kl. 17.00 (søndagsmesse).

Fredag d. 5.10.: Første fredagsmesse med sakramental velsignelse.

Kirkekaffe hver søndag efter højmessens.

Assumptionssøstrene: Den Gamle Smedje, Bygaden 53: Messe hver tirsdag kl. 19.30, derefter åbent hus.

Spejderne: Ulvemøde hver onsdag kl. 18.30 til 20.00. Spejdermøde hver onsdag kl. 19.45.

KUK:

5.-7.: Ledertræning på Øm.

28.: Forberedelse til interspisning + evt. revy jan. 91.

Kolping: Møde hver anden og fjerde onsdag.

Religionsundervisning: Søndag den 7. efter højmessens.

Firmelsesundervisning: Indskrivningsmesse søndag d. 7. Undervisning torsdag d. 4., 11. og 25. kl. 15.30-17.30.

Aktiviteter: Søndag d. 28. kl. 10.00: Messe og derefter Minibazar på Sct. Pauls skole til fordel for skole og menighed.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
Tlf. 42 35 09 65, bedst mellem 9 og 10.

Søndagsmesser: Højmesse kl. 10 og 17. Familiemesse den anden søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag og fredag dog kl. 19.30.

Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.

Hver onsdag kl. 19.30: Rosenkransandagt: »Rosenkransen i vor tid«: Bønnens skole, troens føde, kirken i bevægelse, troens skole, bønner under alle omstændigheder. (Efter J.R. Bouchet o.p.)

Tirsdag d. 2.: Menighedsmøde kl. 19.30: Sognepræst Poul Christensen, Herslev taler om: »Glæde ved livet - 47. år i sygdommens tag«: »Den nødvendige smerte«. Poul Christensen vil ud fra positive livsholdninger fortælle om sygdommens tag - sygdommens glæde og nødvendighed.

Torsdag d. 4.: Roskilde Kat. Kvindeklubs-møde kl. 19.30: Pater Dekkers taler om den koncilære proces: Fred, retfærdighed og naturens bevarelse. Hele menigheden er indbudt.

Ledreborg Slotskirke

Hver søndag messe kl. 8.30.

12 Nordsjælland

Den Hellige Families Kirke

Bistrup Byvej 4, Birkerød.
Sognepræst Jacob Muiser.
Tlf. 42 81 27 96, helst mellem kl. 9-10.

Søndagsmesserne: Kl. 8 og kl. 10.

Tirsdag messe kl. 10.

Fredag aftenmesse kl. 19.30.

Skriftemål:

Lejlighed til at skrive i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale. Tilbedelse af Alterets Hl. Sakramente efter aftenmessen kl. 19.30 på Nordvanggård den første fredag i måneden.

Torsdag d. 4.: Religionsundervisning for børn kl. 16.00 på Nordvanggård.

Lørdag d. 6.: Lørdagsklub kl. 10.30-13.00 for børn fra 4-ca. 9 år.

Søndag d. 7.: Høstmesse kl. 10.00. Familiemesse - børnene må gerne bringe blomster og frugt fra haven med. Kirkekaffe.

Mandag d. 8.: Tværsognsmøde i Hørsholm kl. 19.30. Messe kl. 19.00.

Mandag middag d. 8.: Mødes Ældreklubben kl. 13.30.

Torsdag d. 11.: Religionsundervisning.

Torsdag d. 18.: Ingen religionsundervisning, efterårsferie.

Mandag d. 22.: Præstemøde kl. 18.00.

Torsdag d. 25.: Ingen religionsundervisning.

Torsdag d. 25.: Kateketmøde kl. 16.00.

Mandag d. 29.: Firmandforældremøde kl. 19.30 på Nordvanggård.

NB: Konfirmandundervisning er begyndt og fortsættes hver torsdag kl. 16.00 på Nordvanggård.

Vor Frue Kloster, Åsebakken

Høsterkøbvej 3, 3460 Birkerød.
Benediktinerindekloster, tlf. 42 81 06 98.
Søn- og helligdage: Terts og højmesse kl. 8.20.

Hverdage: Terts og højmesse kl. 7.50.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød

Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7.
3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.

Sognepræst Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.

Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 42 26 78 65.

Tirsdag d. 2.: Messe kl. 18.

Torsdag d. 4.: Messe kl. 17.

Fredag d. 5.: Messe kl. 8.30.

Lübeck kalder, og har inviteret menigheden på besøg i tiden: fredag aften til søndag eftermiddag.

Søndag d. 7.: Stille messe kl. 11.

Mandag d. 8.: Fælles menighedsrådsmøde i Hørsholm kl. 19.30.

Tirsdag d. 9.: Messe kl. 19. Og herefter *Studiekreds - Markus (2)* kl. 19.30.

Onsdag d. 10.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 11.: Messe kl. 17.

Fredag d. 12.: Messe kl. 8.30.

Søndag d. 14.: Messe kl. 9.

Søndag d. 21.: Messe kl. 11.
Tirsdag d. 23.: Messe kl. 19. *Og herefter Studiekreds - Markus (3) kl. 19.30.*
Onsdag d. 24.: Messe kl. 17.
Torsdag d. 25.: Messe kl. 17.
Fredag d. 26.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 28.: Latinsk messe kl. 9.
Tirsdag d. 30.: Messe kl. 18.
Onsdag d. 31.: Messe kl. 17.

Skt. Vincents Kirke, Helsingør
 Nygade 8B. Tlf. 49 21 05 71.
 Sognepræst Hans Esmark,
 Møllestræde 10B, 3400 Hillerød.
 Tlf. 42 26 14 04.

Diakon Ole Lundsteen, Nygade 8B,
 Helsingør. Tlf. 49 21 05 71.
 Sankt Vincent Søstre: Tlf. 49 21 75 47.
Tirsdag d. 2.: Kommunionsgudstjeneste
 hos søstre kl. 14.30. *Børnenes religions-*
undervisning nr. 4 i menighedshuset kl.
16.
Søndag d. 7.: 27. alm. søndag. Messe kl.
 9.
Mandag d. 8.: Fælles menighedsrådsmøde
 i Hørsholm kl. 19.30.
Tirsdag d. 9.: Pensionist-træf hos søstre
 kl. 14.30 til messe og hyggeligt samvær.
Børnenes religionsundervisning nr. 5 i me-
nighedshuset kl. 16-17.30. Studiekreds nr.
2 omkring Markus-evangeliet, med Ole
Lundsteen kl. 19.30.
Søndag d. 14.: 28. alm. søndag. Messe kl.
 11, og bagefter *Kirkekaffe.*
Søndag d. 21.: 29. alm. søndag, messe kl.
 9.
Tirsdag d. 23. Kommunionsgudstjeneste
 hos søstre kl. 14.30. *Studiekreds nr. 3*
omkring Markus-evangeliet, med Ole
Lundsteen kl. 19.30.
Søndag d. 28.: 30. alm. søndag. Latinsk
 messe kl. 11. Kollekt for verdensmissionen.
Tirsdag d. 30.: Messe hos søstre kl.
 14.30.

Skt. Hans Kirke
 Marievej 6, 2970 Hørsholm
 Sognepræst: Jac. Muiser, Bistrup Byvej
 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96, bedst
 kl. 9-10.
 Præst: Peter Nissen, Bredgade 69, 3.
 h., 1260 Kbh. K. Tlf. 33 93 19 48, bedst
 formidd. og aften.
Søndagsmesser:
 Skt. Hans Kirke: Kl. 10 højmesse.
 Mikkelborg, Strandvej 352: Kl. 8.
Torsdag: Læst messe kl. 10.30 i Skt. Hans
 Kirke.
Ikritemål:
 Lejlighed til skriftemål i forbindelse med
 messerne eller efter aftale.
Onsdag d. 3.: Kl. 19.00 læst messe.
 Derefter (kl. 19.30) mødes vi i menig-
 hedsalen til gennemgang af den kom-
 nende søndags læsninger.
Torsdag d. 4.: Religionsundervisning for
 børn kl. 16.00 på Nordvanggård.
Lørdag d. 6.: Kl. 10.00-12.00 »Åbent-
 hus«, hvor vi forbereder familiemessen
 og begynder gennemgangen af de ti bud.
Søndag d. 7.: Kl. 10.00 familiemesse.
Mandag d. 8.: Ældreklubben mødes kl.
 3.30 på Nordvanggård. Stig Fjording
 fortæller og viser billeder.
 Kl. 19.00 læst messe i Skt. Hans Kirke.
 Kl. 19.30 tværsognsmøde for menigheds-
 ådene for de nordsjællandske menighe-
 der.
Onsdag d. 10.: Kl. 19.00 læst messe.
 Kl. 19.30 gennemgang af næste søndags
 læsninger.
Torsdag d. 11.: Religionsundervisning for
 børn kl. 16.00 på Nordvanggård.

Onsdag d. 17.: Kl. 19.00 læst messe.
 Kl. 19.30 gennemgang af næste søndags
 læsninger.
Torsdag d. 18. og 25.: Religionsundervis-
 ningen for børn bortfalder. Efterårsferie!!!
Onsdag d. 24.: Kl. 19.00 læst messe.
 Kl. 19.30 gennemgang af næste søndags
 læsninger.
Torsdag d. 25.: Kl. 16.00 møde for
 kateketerne på Nordvanggård.
Mandag d. 29.: Kl. 19.30 mødes konfir-
 mandernes forældre på Nordvanggård.
Onsdag d. 31.: Kl. 19.00 læst messe.
 Kl. 19.30 gennemgang af næste søndags
 læsninger.

13 Hovedstads- område NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj
 Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj.
 Tlf. 31 28 17 00.
 Sognepræst: Pater Knud Aage Nielsen
 S.J. Træffes ved kirken i forbindelse med
 messerne samt tirsdag kl. 10.30-11.30 på
 sognekontoret. Øvrige dage kl. 10-12 på
 tlf. 31 71 79 66.
 Menighedsrådsformand: Henning Heine-
 meier, Markskellet 5, 2720 Vanløse. Tlf.
 31 74 13 05.
 Sædvanlige messetider: Søndag kl. 10.30.
 Tirsdag kl. 10.00. Derefter samvær i
 præstegården. Onsdag og fredag kl.
 19.00.
 Hver fredag i oktober måned er der
 Rosenkransandagt kl. 18.40 før den sæd-
 vanlige messe kl. 19.00.

Vor Frue Kirke
 Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.
 Tlf. 42 94 76 94.
 Sognepræst: Lon Konold O.M.I.
 Messetider:
 Lørdag kl. 17.00.
 Søndag kl. 9.30, kl. 11.00 (engelsk).
 Hverdage: Tirsdag kl. 9.30 (engelsk).
 Onsdag kl. 9.30.
 Tilbedelse: Tirsdag kl. 19.30-20.30.
 Lejlighed til skriftemål fra kl. 19.
 Ungdomsklubber:
 Maxi-KUK: Hver torsdag kl. 19.00.
 Mini-KUK: Spørg May Weber Nielsen
 tlf. 42 94 93 31.
 Troslæredage:
 Lørdag 27. oktober kl. 14.45.
 Lørdag 24. november kl. 14.45.
 Torsdag 6. december kl. 19.00.
 8-12. oktober: Ingen messer!
 Fredag d. 5. kl. 19.30 (engelsk).
 Lørdag d. 13. kl. 19.30 dansk messe med
 efterfølgende Rosenkransbøn.
 Søndag d. 21. Familiemesse.
 Onsdag d. 24. Messe kl. 19.00, bagefter
 menighedsrådsmøde.
 Lørdag d. 27. Troslære kl. 14.45, bagefter
 messe kl. 17.

14 Hovedstads- område NØ

Skt. Andreas Kirke, Ordrup
 Sognepræst Czeslaw Kozon,
 Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund.
 Tlf. 31 64 04 22
 (bedst 9-10), undtagen mandag.
 Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bern-
 storffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf.
 31 61 19 19 (bedst 8-9).

Sognekantor: Kollegievej 2A, 2920 Char-
 lottenlund. Tlf.: 31 64 30 39 onsdag kl.
 14-16.
 Messetider:
Søndag: Reciteret messe kl. 8.00. Høj-
 messe kl. 10.00.
Hverdage: Mandag-torsdag messe kl.
 8.00.
Fredag: Kl. 16.00: Udstilling af sakramen-
 tet til tilbedelse. Kort andagt. Messe kl.
 17.00. Lørdag: Messe kl. 11.30.
 I oktober måned hver lørdag kl. 11.15
 rosenkransbøn i kirken. Derefter messe.
Søndag d. 7.: Kl. 10.00. Latinsk højmes-
 se. Sognepræsten vil være bortrejst fra
 den 1. til og med den 8. oktober. I den tid
 bortfalder alle hverdagsmesser undtagen
 om fredagen og om lørdagen.
Tirsdag d. 16.: Kl. 15.00. Rosenkransbøn
 hos Connie Probst, Schimmelmansvej
 45. Tilmelding på telf.: 31 63 63 82.

Sankt Knud Lavards Kirke
 Pastor G. Uttenthal Nibler.
 Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby.
 Tlf. 42 87 77 12.
 Kirkekantor tlf. 42 87 39 33 kl. 10-12.
Onsdag d. 3.: Onsdagsklubben kl. 13.
Torsdag d. 4.: Kl. 19.30 menighedsråds-
 møde.
Lørdag d. 6.: Kl. 17.00 søndagsmesse.
Søndag d. 7.: Kl. 9.30 familiemesse, kl.
 11.00 søndagsmesse.
Torsdag d. 11.: Kl. 19.00 voksengruppe A.
Lørdag d. 13.: Kl. 17.00 søndagsmesse.
Søndag d. 14.: Kl. ??? søndagsmesse
 med kirkekaffe.
Lørdag d. 20.: Kl. 17.00 søndagsmesse.
Søndag d. 21.: kl. 9.30 familiemesse, kl.
 11.00 søndagsmesse
Torsdag d. 25.: kl. 19.00 voksengruppe A.
Lørdag d. 27.: kl. 17.00 søndagsmesse
 med dialogprædiken.
Søndag d. 28.: kl. 11.00 søndagsmesse.
Onsdag d. 31.: kl. 13.00 onsdagsklubben.

Johanneskirken, Søborg
 Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg.
 Sognepræst Knud Aage Nielsen, S.J.
 Bopæl: Jens Jessensvej 5, 2000 F.
 Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf.
 31 28 17 00. Andre hverdage kl. 10-12 på
 tlf. 31 71 79 66.
 Menighedsrådsformand Ove Leerbeck.
 Bopæl: Salamandervej 24,
 2800 Bagsværd. Tlf. 42 98 23 84.
 Hver søndag kl. 10 højmesse.

Skt. Therese Kirke
 Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
 Giro 4 08 38 30.
 Sognepræst: Czeslaw Kozon, Kollegievej
 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 04 22
 (bedst kl. 9-10) undtagen mandag. (Mel-
 lem kl. 13 og 15 kun i nødstilfælde).
 Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt.
 Andreas Kirkes kontor, Kollegievej 2A,
 2920 Charlottenlund. Kontorets telefon:
 31 64 30 39.
 Onsdag kl. 14-16.
 Andenpræst: Jørgen Erichsen,
 Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf.
 31 61 19 19 (bedst kl. 8-9).
 Messetider:
Søndag: Højmesse kl. 9, reciteret messe
 kl. 11. Morgenmad i kantine mellem
 messerne. Familiemesse hver 4. søndag i
 måneden.
Hverdage: Mandag-onsdag kl. 17. Tors-
 dag kl. 17 i Skt. Joseph Søstrenes kapel,
 Bernstorffsvej 98. Fredag kl. 7.30 og

lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl.
 11.15.
Lørdag d. 13.: Fælles rosenkransbøn kl.
 16 for alle københavnske rosenkrans-
 grupper. Kl. ca. 16.30 messe, hvor alle er
 velkomne.
 Sognekatekesen vil blive afholdt på føl-
 gende lørdage i 1990/1991:
 10/11, 8/12, 12/1, 2/2, 9/3, 13/4, 5/5 i
 kantine kl. 15-17.

Immaculatakirken
Hverdage:
 Messe kl. 7 undtagen mandag og torsdag,
 hvor messen læses kl. 16.45.
 Søndag højmesse kl. 9.

15 Hovedstads- område V

Jesu Hjerter Kirke
 Stenosgade 4A, 1616 København V.
 Sognepræst: Gerhard Sanders S.J.
 Andenpræst: Niels Kiær S.J.
 Tlf. 31 24 65 80 (kontor), 31 21 85 88.
 Messetider:
 Mandag-fredag: Kl. 8.15 og 17.
 Lørdag: Kl. 8.15. Kl. 18: Italiensk messe.
 Søndag kl. 10: Latinsk højmesse. Kl.
 11.30: Dansk højmesse. Kl. 20: Aften-
 messe.
 Lejlighed til skriftemål før og efter alle
 messer og efter aftale.

Tirsdag d. 2.: Kl. 16. Kongrationsan-
 dagt.
Fredag d. 5.: Jesu Hjerter. Fredag kl. 16:
 Tilbedelse af sakramentet. Kl. 16.45:
 Sakramental velsignelse. Kl. 17: Jesu
 Hjerter Messe.
Onsdag d. 10.: Kl. 19.30 Liturgisk ar-
 bejds-kreds.
Søndag d. 14.: Kl. 16 Messe på ungarsk i
 huskapellet.
Tirsdag d. 16.: Kl. 14.30 Møde for de
 ældre. Vor ungarske præst, P. Horvath,
 fortæller om situationen i Ungarn i dag.
Lørdag d. 20.: Kl. 10 Messe.
Søndag d. 28.: Kl. 11.30 Familiemesse.
 Derefter kirkekaffe.
 Religionsundervisningen for børn er be-
 gyndt.
 Forberedelse til Første Kommunion:
 Hver anden lørdag kl. 10-12.
 Forberedelse til firmelse: Hver fredag kl.
 15.30-17.

Mellemgruppen (9-12 år):
 Hver onsdag kl. 15.30-17.
 Tilmelding til sognepræsten eller til pa-
 storassistenten Sr. Evelyn Krepele (tlf.
 31 24 65 80 eller 31 10 30 34).
 Ungdomsklubben holder møde hver an-
 den onsdag kl. 19. Program: se opslag i
 våbenhuset eller ugesedlen.

Skt. Mariæ Kirke
 Jens Jessensvej 5, 2000 København F.
 Tlf. 31 71 53 35.
 Sognepræst Charles Edwards S.J. træffes
 bedst på tlf. 31 71 53 35 kl. 10-11, man-
 dag undtaget.
 Pater Laurence A. Dorn, S.J., samme
 adresse, men tlf. 31 71 33 92.
 Ungdomspræst Jesper Fich, Marielystvej
 16, 2000 Frederiksberg. Tlf. 31 71 34 45.
 Messetider:
 Søndage kl. 8 og 11 (højmesse).
 Hverdage messe kl. 6.45. Ti. og to. kl.
 9.30. On. kl. 19.30. Fre. kl. 8.
Tirsdag d. 2.: (og hver tirsdag), mødes
 rosenkransgruppen kl. 19.15.

Fredag, d. 5., Jesu hjerte fredag, er der aftenmesse kl. 19.30. Fra kl. 19.00 er der tilbedelse foran det udstillede Sakramente.

Søndag d. 14., er der familiemesse.

Skt. Nikolai Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.
Tlf. 31 78 27 90.

Sognepræst Charles Edwards S.J., Jens Jessensvejs 5, 2000 Frederiksberg.

Kan bedst kontaktes om formiddagen på Skt. Mariæ Kirkes telefon, 31 71 53 35, helst mellem kl. 10-11, mandag undtaget. Faste messetider: Lørdag kl. 17.00 og søndag kl. 9.30.

Søndag, d. 14., er der kirkekaffe.

OBS! Søndagsmessen begynder nu (og fremover) kl. 9.30.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N.
Sognepræst: Jac. Adams, Redemptorist. (Weimargade 7², 2300 København S.
Tlf. 32 97 37 43).

Træffes på kirkens kontor hverdage 9.30-11.00 mandag og lørdag undt., og ca. ½ time efter alle mine messer. Evt. efter aftale, tlf. 31 35 68 25.

Pastoralassistent Sr. Gisela Heitz C.S.J., Skt. Hansgade 28, 2200 Kbh. N.
Tlf. 31 35 86 92, kontor 31 35 68 25.

Træffes hverdage undt. mandag kl. 9.30-11.00.

Søndage: Højmesse kl. 10, engelsk messe kl. 18.

Hverdage: Tirsdag, torsdag, fredag messe eller ordets gudstjeneste kl. 11.

Onsdag engelsk messe kl. 17.

Hver fredag rosenkransbøn efter 11-messen.

Hver lørdag messe kl. 17 (gælder som søndagsmesse). Fransk messe kl. 18 v.p. Grégoire.

Fredag d. 5.: Kl. 16.30 bøn- og meditationstime. Udstilling af det Allerhelligste og velsignelse.

Fredag d. 5.-7.: Weekend på Magleås for menighedsrådsmedlemmer.

Lørdag d. 6.: kl. 17 aftenmesse: En trofast medarbejder bliver 75 år!

Søndag d. 7.: Skt. Vincentsgrupperne mindes 30-års dagen for dens start. Festmesse kl. 10 med pater Urban Figge OMI, Nuuk, Grønland som hovedcelebrant.

En ideel dag at takke Herren for en god høst!

Derfor er denne S.V.G.-festmesse samtidig *familiemesse* med tak for høstens mangfoldige goder. Hvad har I, børn og voksne tænkt jer at tage med til denne høstfest?

Efter messen samvær i krypten, hvor vi kan møde en del af S.V.G.'s medarbejdere. Alle er velkomne! Planché-udstilling i krypten.

Lørdag d. 13.: Vi planter et træ! Vi mødes i krypten kl. 15 (kaffe m.v.) Hvad betyder det at plante et træ? Samtale derom. Kl. 17 messe.

Efterårsferie i uge 42 - fra 15.-20. oktober.

Lørdag d. 20.: Kl. 14 fælles Maria-valfart til Immaculatakirken på Strandvejen. Kl. 14.45 kaffe. Derefter lysbilledserie »Maria i Kunsten« ved sr. Gisela. Kl. 17 messe i Immaculatakirken.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K.
Sognepræst Dietrich Timmermann.
Tlf. 33 13 37 62.

Præsternes træffetid: Ti.-fr. 11-12.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.

Søndag kl. 8: Reciteret messe.

Kl. 10: Højmesse.

Hverdage: Alle dage messe kl. 8.00.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30.

Lørdag kl. 17.00 messe med prædiken (gælder som søndagsmesse).

Onsdag d. 3. kl. 10.00: Messe for de ældre.

Fredag d. 5. kl. 16.30: Jesu Hjerte messe, tilbedelse til kl. 18.00.

Søndag d. 7.: Festen for Vor Frue af Rosenkransen. Kl. 10 højmesse, gregoriansk sang.

Søndag d. 14. kl. 10: Familiemesse.

Onsdag d. 17. kl. 10: Messe for de ældre.

Søndag d. 21. kl. 10: Højmesse, gregoriansk sang.

Søndag d. 28. kl. 10: Højmesse, 12 års dagen for Pave Johannes Paul II's indsættelse.

Tilbedelse hver fredag fra kl. 17.00 til kl. 18.00.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager

Hans Bogbinders Allé, 2300 Kbh. S.
Sognepræst: p. Jerzy Gorowski, C.S.R.
Andenpræst: p. Julian Bodnar, C.S.R.
Tlf. 31 58 41 02. Kontortid: Tirsdag og fredag 11-12, onsdag og torsdag 18-19.
Udenfor kontortid, tlf. 31 58 21 02.

Faste messetider:

Lørdag kl. 17: Engelsk messe.

Søndag kl. 8.30: Reciteret messe. Kl. 10:

Højmesse. Kl. 12: Polsk messe. Kl. 17:

Engelsk messe.

Hverdage kl. 8: Messe.

Torsdage kl. 19: Messe med novene.

Første fredag kl. 19: Jesu Hjerte messe.

Sct. Annæ Hjem: Søndag kl. 10.30.

Hverdage: Kl. 9.

Søndag d. 7.: Familiemesse kl. 10.

Fredag d. 5.: Jesu Hjerte-fredag. Messe kl. 19.

NB: Alle torsdage i oktober er der rosenkransdag kl. 19 i kirken, derefter sakramental velsignelse og kommuniionsuddeling.

Skt. Hyacinthus Kirke

Østergade 59, 3700 Rønne.

Tlf. 53 95 08 14.

Svares ikke, ring: 53 95 08 55.

Sognepræst: D. Timmermann.

Tlf. 33 13 37 62.

Menighedsrådsformand: Renate Gulstad-Kuhnen. Tlf. 53 95 43 69.

Pastoralassistent: Sr. Hermengild Gerick. Tlf. 53 95 08 55.

Søndage i oktober:

Højmesse kl. 11.00.

Søndag d. 21. okt. fejrer de katolske menigheder på Bornholm et jubilæum. Det var i okt. for 75 års siden, at en katolsk præst tog fast ophold på Bornholm.

I den anledning er alle inviteret til festmesse kl. 10.00 sammen med biskop H.L. Martensen i Skt. Hyacinthus Kirke i Rønne.

Efter messen er alle hjertelig velkommen til receptionen i præstegården.

Onsdag d. 24. kl. 14.30 møde hos søstre. Alle er velkommen!

Rosenkranskirken

Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby.

Sognepræst: D. Timmermann.

Tlf. 33 13 37 62.

Menighedsrådsformand:

Erik Frandsen, Kannikeengen 24, 3720 Åkirkeby.

Tlf. 53 97 42 95.

Søndage i oktober:

Højmesse kl. 9.00.

Søndag d. 21. okt. ingen messe i Åkirkeby.

I Rønne kl. 10.00.

efter messen er alle hjertelig velkommen til receptionen i præstegården.

Onsdag d. 24. møde hos søstre kl. 14.30. Alle er velkommen!

19 Grønland

Nuuk/Godthåb

Krist Konge Kirke

Sognepræst: Urban Figge, OMI.

Box 51.

3900 Nuuk/Godthåb.

Tlf. 009 299 2 12 75.

Søndagsmesser: Kl. 11.00.

Hverdage: Mandag, tirsdag, onsdag kl.

16.45. Torsdag: Tilbedelse kl.

18.30-19.30. Messe kl. 19.30. Fredag: Kl.

17.15 hos Jesu Små Søstre. Lørdag: Kl. 11.00.

Religionsundervisning: Fredag kl. 13.30.

Kirkekaffe: Efter søndags- og torsdagsmessen.

Andre sammenkomster eller fester meddeles ved kirkekaffe og/eller telefonisk.

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde

Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2, 1620 Kbh. V. Tlf.: 31 24 26 30.

Hl. Messe jeden 1. og 3. Sonntag im Monat um 10 Uhr in der Hauskapelle der

St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, København. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-speaking ministry

Fr. Carroll Parker, OMI, Chaplain to the English-speaking Catholic Community.

Sct. Michaels Kirke, Kolding

Kralundsgade 3A, 6000 Kolding.

Tlf. 75 52 76 01

Sognepræst: Pastor Henri Kerkhofs.

Menighedsrådsformand: Benny Jensen.

Tlf. 75 58 33 69.

Søndagsmesser: Kl. 8 salmemesse, kl. 10 højmesse.

Hverdagsmesser: Mand., tirsd. og onsd. kl. 17.15, torsd., fred. og lørd.: Kl. 8.15.

Torsdag d. 4. kommer DUK's ungdoms-

Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 42 94 76 78.

Other churches with Mass in English:

Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N and Skt. Annæ Kirk (Skt. A), Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S.

Eucharistic celebrations in English:

Saturday: Skt. A: 5 p.m.

Sunday: VFK: at 11 a.m. Skt. A: at

p.m. SAK: at 6 p.m.

Tuesday: VFK at 9:30 a.m.

Wednesday: at 5 p.m. SAK

Friday: VFK at 7:30 p.m.

Misa en español

Iglesia de san Augustin, Jagtvej 183.

Todos los domingos. Juni-aug. kl. 18.

Sept.-maj kl. 12.

P. Tomás Tirapu Beortegui C.S.R.

Tlf. 31 58 21 02.

Communauté de Langue Française

Copenhagen: Tous les samedis (sa. 1.07-1.09) messe à 18 h à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, København N.

Missione cattolica Italiana

Lorenzo Del Zanna, S.J., Stenosgade 4A, 1616 København V.

Ufficio e biblioteca italiana: Stenosgade 5, 1616 København V. Tlf. 31 31 78 22.

Messa ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjer Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V

Segretariato Sociale ACLI, Bredgade 1 st., 1260 København K. Tlf. 33 32 10 4

Sig. Tullio Piras.

Ogni Lunedì e giovedì dalle ore 9,30 al 13,30.

Kroatisk messe

2. og 4. søndag i Jesu Hjerte Kirke kl. 1

Helsingør: 1. og 3. søndag. 1. søndag kl. 12. 3. søndag kl. 17.

Msze święte

w języku polskim

Ks. Władysław Zdunek C.s.s.R.

Kościół św. Anny, Amager

Hans Bogbinders Alle 2

2300 København S, tlf. 31 58 21 02

Msza św.: Każda niedziela i święto godz. 12.00 w kościele św. Anny. Spow

edź: w kazda niedziele od godz. 11,30 do 11,55.

Ungarsk messe

Magyar mise v. P. Kálmán Horváth s.j. Stenosgade 4 a - 1616 København V.

Tlf.: 31 21 85 88.

Messe med efterfølgende samvær hver søndag i måneden. Kl. 16 i huskapellet.

konsulent for at hjælpe os med oprettelsen af et lokalt ungdomsarbejde. Al

børn og unge er velkomne. Nærme oplysning følger. Kontaktperson: Anne

te Brødsgård. Tlf. 75 52 31 74.

Lørdag d. 6. kl. 13: Udflugt for de ældre (60-årige og plus). Vi starter med en ko

andagt i kirken. Bagefter kører vi private biler til Egeskov-slot.

Søndag d. 28.: Menighedskaffe efter høst

massen.

1. *hvid*. Mandag i 26. alm. uge. (II Ps). *Therese af Jesusbarnet*, jomfru, († 1897) (m). L.: Job 1,6-22. Ev.: Luk. 9,46-50.
2. *hvid*. Tirsdag i 26. alm. uge. (II Ps). *De hellige Væmeengle* (m). *Englenes pf.* L.: Job 3,1-3. 11-17. 20-23. Ev.: Matt. 18,1-5. 10. (*Læsning ad libitum* (Væmeenglene): 2. Mos. 23,20-23a).
3. *grøn*. Onsdag i 26. alm. uge. (II Ps). L.: Job 9,1-12. 14-16. Ev.: Luk. 9,57-62.
4. *hvid*. torsdag i 26. alm. uge. (II Ps). *Frans af Assisi*, († 1226) (m). L.: Job 19,21-27ab. Ev.: Luk. 10,1-12. (*Læsning ad libitum* (Frans af Assisi); Gal. 6,14-18.)
5. *grøn*. Fredag i 26. alm. uge. (II Ps). L.: Job 38,1. 12-21; 39,36-38. Ev.: Luk. 10,13-16.
6. *grøn*. Lørdag i 26. alm. uge. (II Ps). Eller *hvid*. *Bruno*, præst, († 1101). Eller *hvid*. *Gudsmoders lørdagsmesse*. L.: Job 42,1-3. 5-6. 12-17. Ev.: Luk. 10,17-24.
7. *grøn*. 27. alm. søndag. (III Ps). *Gl. Cr. Alm. S. pf.* 1. L.: Es. 5,1-7; Sl. 80,9 + 12. 13-14. 15-16. 19-20. (Omk.: Herrens vingård er Israels hus.) 2. L.: Fil. 4,6-9. Ev.: Matt. 21,33-43. *Vor Frue af Rosenkransen fejres ikke.*
8. *grøn*. Mandag i 27. alm. uge. (III Ps). L.: Gal. 1,6-12. Ev.: Luk. 10,25-37.
9. *grøn*. Tirsdag i 27. alm. uge. (III Ps). Eller *rød*. *Dionysius*, biskop, og *lidelsesfæller*, martyrer. Eller *hvid*. *Johannes Leonardi*, præst († 1609). L.: Gal. 1,13-24. Ev.: Luk. 10,38-42.
0. *grøn*. Onsdag i 27. alm. uge. (III Ps). L.: Gal. 2,1-2. 7-14. Ev.: Luk. 11,1-4.
1. *grøn*. torsdag i 27. alm. uge. (III Ps). L.: Gal. 3,1-5. Ev.: Luk. 11,5-13.
2. *grøn*. Fredag i 27. alm. uge. (III Ps). L.: Gal. 3,7-14. Ev.: Luk. 11,15-26.
3. *grøn*. Lørdag i 27. alm. uge. (III Ps). Eller *hvid*. *Gudsmoders lørdagsmesse*. L.: Gal. 3,22-29. Ev.: Luk. 11,27-28.
4. *grøn*. 28. alm. søndag. (IV Ps). *Gl. Cr. Alm. S. pf.* 1. L.: Es. 25,6-10a; Sl. 23,1-2. 3-4. 5. 6. (Omk.: I Herrens hus skal jeg bo gennem lange tider.) 2. L.: Fil. 4,12-14. 19-20. Ev.: Matt. 22,1-14 eller 22,1-10. *Callistus I, pave og martyr*, († 222), fejres ikke.
5. *hvid*. Mandag i 28. alm. uge. (IV Ps). *Therese af Jesus*, jomfru og kirkelærer, († 1582) (m). L.: Gal. 4,22-24. 26-27.31 - 5,1. Ev.: Luk. 11,29-32. (*Læsning ad libitum* (Therese af Jesus): Rom. 8,22-27.)
6. *grøn*. Tirsdag i 28. alm. uge. (IV Ps). Eller *hvid*. *Hedvig*, ordenssøster, († 1243). Eller *hvid*.

- Margrethe Maria Alacoque*, jomfru, († 1690). L.: Gal. 5,1-6. Ev.: Luk. 11,37-41.
17. *rød*. Onsdag i 28. alm. uge. (IV Ps). *Ignatius af Antiochia*, biskop og martyr, († 107) (m). L.: Gal. 5,18-25. Ev.: Luk. 11,42-46. (*Læsning ad libitum* (Ignatius af Antiochia): Fil. 3,17-4,1.)
18. *rød*. torsdag. *Lukas*, evangelist (f). (IV Ps). *Gl. Ap. pf. II*. L.: 2. Tim. 4,10-17b; Sl. 145,10-11. 12-13ab. 17-18. (Omk.: Dine fromme, Herre, skal kundgøre dit riges strålende herlighed!) Ev.: Luk. 10,1-9.
19. *grøn*. Fredag i 28. alm. uge. (IV Ps). Eller *rød*. *Isaak Jogues*, præst, og *lidelsesfæller*, martyrer († 1647). Eller *hvid*. *Paul af Korset*, præst, († 1775). L.: Ef. 1,11-14. Ev.: Luk. 12,1-7.
20. *grøn*. Lørdag i 28. alm. uge. (IV Ps). Eller *hvid*. *Gudsmoders lørdagsmesse*. L.: Ef. 1,15-23. Ev.: Luk. 12,8-12.
21. *grøn*. 29. alm. søndag. (I Ps). *Gl. Cr. Alm. S. pf.* 1. L.: Es. 45,1. 4-6; Sl. 96,1 + 3. 4-5. 7-8. 9-10ac. (Omk.: Giv Herren ære og pris!) 2. L.: 1. Tess. 1,1-5b. Ev.: Matt. 22,15-21.
22. *grøn*. Mandag i 29. alm. uge. (I Ps). L.: Ef. 2,1-10. Ev.: Luk. 12,13-21. *12-års dagen for pave Johannes Paul II's indsættelse. Mindes i Menighedens forbønner.*
23. *grøn*. Tirsdag i 29. alm. uge. (I Ps). Eller *hvid*. *Johannes af Capestrano*, præst, († 1456). L.: Ef. 2,12-22. Ev.: Luk. 12,35-38.
24. *grøn*. Onsdag i 29. alm. uge. (I Ps). Eller *hvid*. *Antonius Maria Claret*, biskop, († 1870). L.: Ef. 3,2-12. Ev.: Luk. 12,39-48.
25. *grøn*. torsdag i 29. alm. uge. (I Ps). L.: Ef. 3,14-21. Ev.: Luk. 12,49-53.
26. *grøn*. Fredag i 29. alm. uge. (I ps). L.: Ef. 4,1-6. Ev.: Luk. 12,54-59.
27. *grøn*. Lørdag i 29. alm. uge. (I Ps). Eller *hvid*. *Gudsmoders lørdagsmesse*. L.: Ef. 4,7-16. Ev.: Luk. 13,1-9.
28. *grøn*. 30. alm. søndag. (II Ps). *Gl. Cr. Alm. S. pf.* 1. L.: 2. Mos. 22,21-27; Sl. 18,2-3a. 3bc-4. 47 + 51ab. (Omk.: Herre min styrkel jeg har dig hjertelig kær.) 2. L.: 1. Tess. 1,5c-10. Ev.: Matt. 22,34-40. *Simon og Judas, apostle, fejres ikke. Kollekt for verdensmissionen.*
29. *grøn*. Mandag i 30. alm. uge. (II Ps). L.: Ef. 4,32-5,8. Ev.: Luk. 13,10-17.
30. *grøn*. Tirsdag i 30. alm. uge. (II Ps). Eller *hvid*. *Thøger*, præst, († ca. 1050). L.: Ef. 5,21-33. Ev.: Luk. 13,18-21.
31. *grøn*. Onsdag i 30. alm. uge. (II Ps). L.: Ef. 6,1-9. Ev.: Luk. 13,22-30.

Bønnens apostolat

ved Paul Keller S.J.

Vi har ansvar for evangelisering

For missionærer og alle andre, som arbejder med missionsvirksomhed

Oktober er missionsmåned par excellence. Hvert år i denne måned indbyrder vi den hele kirken til at genoplive sin missionsbevidsthed. Lige siden 1927 har kristne i hele verden fejret »verdensmissionsøndagen« i oktober som fest for universel katolicisme.

I år opfordres vi specielt til at bede for, at følelsen af ansvar for evangelisering af hele verden altid må holdes levende i kirken, for intentionen omfatter alle troende: »Missionærer og alle, som individuelt eller i foreninger eller bevægelser samarbejder om at fremme missionsvirksomheden«. Det andet Vatikankoncil udtaler herom i dekretet om mission (nr. 36): »De troende er ved dåben, firmelsen og nadveren indlem-

met i og ligedannede med den levende Kristus. Som hans lemmer har de alle pligt til at medvirke til, at hans legeme så hurtigt som muligt når til sin fylde« (sml. Ef. 4,13).

Forkynd evangeliet i verden

Kristi ord »Gå ud i al verden og forkynd evangeliet for al skabningen« (Mk 16,15) gælder os alle. Enhver kaldes personligt ved navn, ingen kan undslå sig. »Ve mig, om jeg ikke forkynnder evangeliet« (1. Kor. 9,16). Hvorfor?

Kristus er det menneskeskeudne Guds Ord. Han er Gud selv, som er kommet til os. Han henvender sig til alle mennesker af god vilje. Han henvender sig til menneskene ved hjælp af mennesker, som

stiller sig i hans tjeneste. Den hellige *Therese af Lisieux* gjorde det helt radikalt: hun ville ikke andet end være helt til disposition for Jesus Kristus. Således blev hun til værnehelgen for kirkens missionsgerning, skønt hun aldrig drog ud til fremmede lande, men i sine træsko tilbragte sin tid i klosterets vaskekøkken.

Troens Forkyndelse er villet af Kristus

Troens forkyndelse er villet og anordnet af Kristus, fordi han har et hjerte for alle mennesker. Mennesker med en negativ indstilling over for troens udbredelse har ikke forstået Guds kærlighed, den treenige Guds kærlighed, som vil optage alle mennesker i sit liv.

Giv Caritas fem minutter af Deres tid!

Caritas Danmark efterlyser frivillige til at sprede ny folder

Kan De huske hvad der lå indeni sidste nummer (nr. 14) af katolsk orientering?

Det gjorde en ny folder, der præsenterer Caritas Danmarks hjælpearbejde verden over. Vi sendte folderen ud, fordi vi synes, at vores bidragydere har krav på at vide, hvad deres bidrag er gået til.

Imidlertid så vi gerne, at folderen nu kommer ud til en større kreds af mennesker, der måske kunne være interesserede i at støtte Caritas Danmarks projekter til gavn for nødlidende

i den tredje verden og i Østeuropa.

Der er nu et nyt oplag af folderen »Caritas Danmark« – den katolske kirkes hjælpeorganisation – klar til uddeling landet over.

Bed Caritas Danmark om at få 10, 50 eller 100 tilsendt til uddeling til venner og bekendte eller til opstilling på et sted, hvor den vil blive set og læst af mange. F.eks. venteværelser hos læger og tandlæger, advokatkontorer, af-

tenskolesekretariater og lignende.

Folkebiblioteker, højskoler samt de katolske plejehjem vil få folderen tilsendt direkte herfra kontoret.

Gør Caritas kendt – ring allerede i dag på telefon 33 12 72 61 og bed om at få et antal pjecer til uddeling. Det tager ikke ret lang tid – men effekten kan gå hen og blive ganske stor.

På forhånd tak for hjælpen

Med venlig hilsen
Caritas Danmark

Video om pavebesøget i Danmark 6.-8. juni 1989

Videoen sælges og distribueres af Kateketcentralen i København

Danmarks Radio har på bestilling af Katolsk Bispeskontor fremstillet en video-film, der omhandler pavebesøget i Danmark sidste år 6.-8. juni. *Peter Ryom* har redigeret videoen, mens p. *Czeslaw Kozon* har været teologisk konsulent.

Videoen, der varer ca. 1 time, har det hele med: ankomsten i Værløse Lufthavn, besøget hos dronningen, messen på Åsebakken, mødet med de lutherske biskopper i Roskilde, mødet i Skt. Ansgars Kirke og messen i Øm.

Vises 3. oktober

Videoen sælges og distribueres af *Kateketcentralen*, *Vesterbrogade 28, 3., 1620 København V*. Prisen for videoen er 250 kr. incl. moms. + forsendelse.

Videoen vises i øvrigt ved et AC-arrangement onsdag den 3. oktober kl. 20 i Englesalen, Jagtvej

183B, København Ø. *Peter Ryom* fortæller også om arbejdet bag fremstillingen. *kk*

Økumeniske retræter i Skovhuset

Det økumeniske Center i Århus har udsendt sit blad »Skovhuset« med programmet for efterårets arrangementer i *Skovhuset* ved Sdr. Vissing.

Der tilbydes bl.a. en retræte med særlig hensyn til begyndere, naturretræte, adventsretræte, tema-weekends og som noget nyt såkaldte »stille dage«, hvor deltagerne selv bestemmer, hvad dagene skal indeholde.

Blandt retrætelederne er *Gottfried Grünwald*, sr.

Gisela Heitz, sr. *Regina König*, *Karin T. Jensen*, *Gerhard Pedersen*, *Kirsten Clement* m.fl.

Fastedugen med de bibelske kvindeskikkelser er temaet i dette nummer af »Skovhuset« – ligesom en af retræterne er det – og bladet med nærmere oplysninger om arrangementerne kan fås ved henvendelse til Det økumeniske Center, Kløvermarksvej 4, 8200 Århus N. tlf. 86 16 26 55. *ks*

Gregoriansk sang – en levende tradition

Med titlen *Gregoriansk sang - en levende tradition* har FOF (Folkeligt Oplysningsforbund) dette kursus blandt sine tilbud i København.

Kurset ledes af korleder, stud. mag. *Eva Rungvald* og organist, cand. mag. *Jette Thomsen*. Kurset finder sted hver man-

dag fra kl. 19-20.40 (i alt 40 lektioner) på Strandvejsskolen, Sionsgade 1, 2100 København Ø.

For begyndere og øvede

Udover sang vil man beskæftige sig med emner omkring gregoriansk sangs

historie, notation, salmetoner, modalitet og liturgi. Kurset er både for begyndere og for de lidt mere erfarne i sang.

Interesserede skal henvende sig til: FOF, Frederiksborggade 20, I, 1360 København K. Tlf. 33 11 19 80. *ks*

Hvad forventer kirken af fremtidens præster?

Rom (KIPA) – Mange bispekonferencer har ytret ønsket om, at synoden beskæftiger sig udførligt med den træthed og »udbrændthed«, som præster i alle aldersgrupper lider under. Dette sagde synodens generalsekretær Jan Schotte, da han præsenterede arbejdsrapporten til den forestående bispesynode om præsternes uddannelse.

Dokumentet er redigeret ud fra de svar, samtlige bispekonferencer har indsendt på spørgeskemaet.

Præstemangel

For hele verden vil gennemsnitsalderen hos præster i år 2000 ligge omkring de 60 år. Det problem kan ikke løses ved at sænke niveauet for uddannelsen af nye kandidater. Ifølge ærkebiskop Schotte skal de også forberedes bedre til et liv uden ægtefælle i en stadig mere erotiseret verden.

Han kaldte det også overraskende, at biskopperne efterlyser mere omsorg for en uddannelse i spiritualitet, med den begrundelse »at lægfolket anser præstens åndsliv for vigtigere end hans pastorale aktivitet«. Ligeledes overrasker det, at mange biskopper ønsker kurser i filosofi genindført. Desværre er der ofte mangel på egnede lærere, også der, hvor der er præstekandidater nok.

(Lægfolk med en teologisk uddannelse er der masser af, men de må stadig ikke fungere ved uddannelsen af præster. Red.)

Menneskelige evner

»Præster skal kunne hjælpe mennesker i deres søgen efter en mening med livet for at forhindre flugten i de mest forskellige former for fremmedgørelse«, siges det.

Uddannelsen af en præst skal være en livsvarig proces; »Udover hans faglige og intellektuelle skoling skal den også fremme hans menneskelige og pastorale evner«.

Arbejdsrapporten anbefaler, »at en beskeden livsførelse, lydighed mod biskopper og foresatte samt kyskhed hører med til en præsts livsstil. Cølibatet bør ikke blot betragtes som en »juridisk norm« eller ren og skær »betingelse for at blive viet«, men som udtryk for en udelt kærlighed til Kristus og hans kirke, og total væren til rådighed for den pastorale tjeneste.

Mænd med hjerte

Præsteuddannelsen skal aflevere modne personligheder og mennesker med karakter, i stand til at påtage sig et pastoralt ansvar og som trofaste mod deres sendelse udfører det pålagte arbejde. De skal være mænd med hjerte,

egnet til medfølelse og loyalt samarbejde, mænd med dømmekraft, i stand til en objektiv vurdering af mennesker og begivenheder. Den intellektuelle uddannelse skal ligge på et højt niveau og gøre præsten egnet til at forkynde evangeliet i en ofte ligeglad verden, og give ham indsigt i forvirrede eller ustabile situationer.

Trods al specialisering og teologisk pluralisme forudsættes trofastheden mod læreembedet som en selvfølge; »Troens dimension anses for vigtigere end alle andre aspekter, endog sjælesorgen«.

Præster skal uddannes til bøn og liturgi. »En dyb forståelse for eukaristien må være uddannelsens hjertesag«.

Som verden ser dem

»I mange lande bliver præsten respekteret for sin indsats. Man sætter pris på hans vidnesbyrd, nok mest på det sociale område til fordel for fattige og tilside-satte.

Ikke altid opfattes eller accepteres han dog som en Guds mand. Troens aspekt og hans cølibat for Gudsrigets skyld gør ham i manges øjne til en mærkværdig person. Hans uselviske hengivenhed mod sine medmennesker kan også vække forargelse, hvor den på sin stille, men provokerende måde er en anklage mod den sækulariserede verdens egoisme. Dette forklarer forsøgene på at stille præstens mission i et dårligt lys: ved at generalisere enkelte præsters fejltrin og negative holdninger forsvarer en bestemt slags miljø sig selv«.

Hvilket præstebillede

Flere biskopper har allerede fremsat offentlig kommentar til det 60 sider lange arbejdsrapport. »Afgørende for synoden bliver, hvilket præstebillede den vil have i tankerne«, mener Wiens hjælpebiskop Helmut Krätzl i bladet »Die Furche«. »De, som foretrækker det traditionelle præstebillede, kommer nok mere til at betone »embedet«, præstens »værdighed« og det, at han er »udtaget fra folket«. Da bliver præstens uddannelse nok også drøftet ud fra gammelkendte

og kontrollerbare former for fromhed. Så kan vi forvente, at der påtvinges ham en teologi, der præsenteres som »overskuelig og systematisk« og »lettest anvendelig« i sjælesorgen. Dette præstebillede bliver påny »mere klerikalt« og uddannelsen dertil igen mere adskilt fra alle de andre, som også studerer teologi.

Går man derimod efter det præstebillede, der fremstår af det nye kirkesyn siden Det andet Vatikanconcil, og som vor nutidige, meget differentierede sjælesorg ubetinget har brug for, da bør der sættes på andre kvaliteter. Den, som vil blive præst, siger biskop Krätzl, skal fremfor alt være en stærk personlighed med fornemmelse for andres følelser,



Afgørende for synoden om præsternes fremtidige uddannelse bliver, om man bliver hængende ved det traditionelle præstebillede eller vælger at se virkelighedens mangfoldighed i øjnene.

egnet til at vejlede andre og til at danne fællesskab, men også egnet til at yde kritik.

Denne type præst fromhed vil ikke kunne ses på hans ydre handlinger, men på hans livs grundlæggende valg. Hans overbevisningskraft vil ikke så meget ligge i hans »værdighed« eller i »embedets au-

toritet«, men i hans liv vidnesbyrd og i styrken hans argumenter«.

Ifølge biskop Helmut Krätzl indeholder arbejdsrapporten for synoden masser af debatstof og tænkestof nok til en ændret præsteuddannelse. Alt vil afhænge af, hvilket præstebillede synodedeltagerne kan blive enige om.

Teolog foreslår ny praksis ved pavevalg indført

Innsbruck (KIPA) - »Paven burde ikke vælges af kardinalskollegiet, men af valgmænd, som bispekonferencerne sendte til Rom«, mener jesuitten Hans Rotter. Et virkeligt samarbejde mellem den lokale kirke og Rom kunne også forhindre, at biskopper blev udnævnt imod et bispedømmes forventninger.

Ifølge Rotter burde repræsentanter for klerus og lægfolk deltage i valget af en ny biskop, og embedstiden begrænses til et fastsat åremål, som det sker i dag i ordenssamfundene, hvor abbeder eller andre foresatte kun vælges for seks år. Det burde være tilfældet også ved bispevalg. Embedstiden kan i tilfælde af tilfredshed forlænges med yderligere seks år.

Skepsis over for kardinalskollegiet

Som vigtigste grund for sin skepsis over for kardinalskollegiet anførte Rotter, at udnævnelsen til kardinal sjældnere skyldes mandens indlysende evner end det blotte faktum, at han var indehaver af et bispedømme, som rent traditionelt giver ret til kardinalshatten. Hvis bispekonferencerne fra hele verden kun-

ne sende valgmænd til Rom, ville der være langt større mulighed for egnede kandidater til paveembedet, samtidig med at forbindelsen med kirkens basis ville være betydelig større end tilfældet er i dag, hvor mange kardinaler ingen kontakt har med nogen menighed.

Kirken bør lære af samfundet

Valget for demokrati på det politiske plan gør det efterhånden muligt at skabe retfærdige strukturer, idenfor hvilke hvert menneske får mulighed for at leve sit liv nogenlunde konfliktfrit og efter egen samvittighed. Det burde kirken lære af, for demokratiseringen af den politiske virkelighed rejser jo spørgsmålet om de kirkelige strukturers rigtighed, mener professor Rotter. Det er indlysende, at de

strukturer, kirken i dag holder fast ved, ikke går tilbage til grundlæggelse ved Jesus Kristus.

Berettigede spørgsmål

Det er utvivlsomt rigtigt, at kirken ikke udgør et demokrati, hvor magte kommer fra folket, for kirken er et Kristokrat, det burde være Kristus der hersker i sin kirke, men spørgsmålet må være berettiget, hvorvidt Kristoffer herredømme legitimerer en centralistisk magtøvelse hos den menneskelige kirkeledelse. Netop strukturer, som ikke sikrer frihedens grundlæggende rettigheder og retsbeskyttelsen bør gøre os bevidste om, at vi også gennem kritik og modstand kan bidrage til mere retfærdighed og mere menneskelighed, betoner moralteologen Hans Rotter.

Giftede katolske præster til kongres i Holland

(KNA) »Giftede katolske præsters internationale forbund« har fra 19. til 24. august afholdt kongres i den hollandske by Doorn ved Utrecht. Det er anden gang Forbundet mødes til kongres. Første gang var i 1987 i Ariccia ved Castel Gandolfo.

Kongressen i år havde samlet over 200 deltagere fra 24 forskellige lande for at drøfte emnet »Et fornyet præsteembede til vor tid«. Hermed henvendte de giftede præster sig specielt til biskopperne med henblik på verdensbispesynoden, der skal mødes i oktober i Rom for at drøfte »Præsternes uddannelse«.

Under henvisning til Det andet Vatikanconcils dekret om »Præsternes tjeneste og liv« og til Canon 1026 i den nye kirkeret hævder de giftede præster desuden, at »ingen kan påstå, at giftede mænd kirkeretligt ikke er egnede til præstedømmet«.

80.000 i verden

Forbundet oplyser, at officielle statistikker viser, at der på verdensplan er over 80.000 giftede præster, hvad der er cirka 20 procent af hele gejstligheden. I USA og Brasilien er der foreninger af giftede præster med flere tusinde medlemmer.



Om jeg nu har ret i min opfattelse, så håber jeg, at dette indlæg kan være frugtbar. »Kirken« er ikke lig med gejstligheden, »de troende« er ikke lig med lægfolket. Ledet af Guds Ånd er vi en enhed, et fællesskab, og dette bør komme til udtryk i vor opfattelse af kirkens struktur, siger Ove Leerbeck.

Kirkens struktur

f Ove Leerbeck

Hvis man spørger katolikker og ikke-katolikker om den romersk-katolske kirkes struktur, så er det noget af det letteste at få svar på. Kirkens struktur er strengt hierarkisk. Øverst sidder paven. Ved siden af ham, men dog lidt under har vi patriarkerne. De bringer ligesom lidt orden i systemet; men det er der ikke noget at sige ved. De repræsenterer de orientalske kirker.

Paven er en slags Guds ensmand ville nogen måske sige, og tilsvarende har han sine lensmænd, nemlig ærkebiskopperne, og de har igen biskopper som deres lensmænd. Sådan var det i hvert fald i middelalderens kirke i Vesteuropa; mens i dag biskopper ofte er direkte assallunder paven. Biskopperne har deres præster og diakoner under sig.

Det er en meget smuk og klar pyramide-opbygning. Men så kommer orientalske folkene, og de har lidt

svært ved at blive passet ind i pyramiden. De mandlige ordeners medlemmer er ofte præster, de kvindelige ordeners medlemmer er mere underordnede og mere tjenende, end præster har lyst til at være.

Allernederst i pyramiden ligger lægfolket.

Et forældet billede af kirkens struktur

De gejstlige, de der ikke er lægfolk, har deres egen kultur og deres eget sprog. Til gengæld har de forpligtelsen til at leve i cølibat; og det er måske denne forpligtelse som giver dem adgang til deres særlige privilegier og æresbevisninger.

Dette billede af kirkens struktur er allerede forældet. Det fælles sprog er ikke længere fælles; teologi-undervisningen foregår ikke mere på latin, men på moderne sprog. Lensvæse-

net er holdt op med at være model for forholdet mellem pave og biskopper, selv om modellen af og til alligevel vender tilbage, når vi f.eks. ser paven udnævne biskopper på tværs af de lokale befolkningers ønsker, med lensherrens ret.

»Privilegier og æresbevisninger« vil nogen nok studse over. De skal nok tages med et gran salt. For pavens vedkommende er der tale om en ganske bastant persondyrkelse af en ret uskadelig karakter, måske. Hvor uskadelig den er, afhænger af, hvilken virkning den har dels på pavens opfattelse af sig selv, dels på katolikernes forståelse af kirkens struktur, og det vender jeg tilbage til om lidt, og dels på ikke-katolikernes mulige forargelse. For biskoppers og præsters vedkommende er æresbevisningerne i det store og hele begrænset til deres liturgiske rolle. Jeg finder

det slet ikke usympatisk, at man i mine unge dage satte højre knæ i gulvet og kyssede biskoppens ring, når man mødte ham.

Dette er det billede af kirkens struktur, som enhver katolik vil genkende.

Hvis vi nu går til Det nye Testamente, så viser det sig, at de tidligste skrifter, nemlig de autentiske Paulus-breve, intet kender til denne struktur. De kender derimod til en helt anden struktur: - den karismatiske. Talrige karismer nævnes af Paulus, de fornemste er apostle, profeter og lærere.

Først med Apostelgængerne og Pastoralbrevene får vi embedsstrukturen frem i lyset, ikke som en pyramide-struktur, men som en række tjenester, der synes at have til formål at lede de enkelte menigheder, at forhindre splittelser i menighederne og at advare mod sværmeriske fortolkninger af evangeliet.

Den karismatiske struktur

Jeg tror ikke, at den karismatiske struktur er noget forbigående, et første, måske særlig begejstret forsøg. Jeg tror, at den karismatiske struktur er kirkens primære og grundlæggende struktur.

Kan man nu overhovedet tale om struktur i forbindelse med karismer, som jo er Helligåndens frie gaver til de enkelte mennesker til gavn for helheden?

Det tror jeg godt, man kan. Der er forskel på strukturen i en regnskov og strukturen i et stykke arkitektur; men der er struktur begge steder. Bygningens struktur er let at fatte, ligesom embedsstrukturens pyramideform er enkel og forståelig for enhver.

Regnskovens struktur kræver en langt, langt større indsats af menneskelig forståelse og følsomhed, for at blive opfattet, og selv med denne indsats er opfattelsen usikker, og kræver stadig ny forskning.

På samme måde er vores opfattelse af kirkens karismatiske struktur vanskelig, og kræver en stor personlig indsats, og vi når aldrig til en fuldstændig forståelse, simpelthen fordi Helligånden blæser hvor den vil.

En struktur der bølger i vinden

Karismerne er noget levende, en struktur der bølger i vinden, hvis grene strækker sig ud i mærkelige mønstre, og ikke blot

når ud til alle kroge af den katolske kirke, men til alle døbtte, og faktisk til alle mennesker af god vilje. Det er en erkendelse, vi først helt har fået gennem Det andet Vatikankoncil.

Men det er også en struktur, som vi har stort åndeligt udbytte af at prøve at forstå. Guds Ånd er ikke en splittelsens og forvirringens ånd, men fredens og glædens og visdommens ånd. Og det er ikke blot de enkelte karismer, der er givet til vores gavn, det samme gælder også strukturen af karismer. Ligesom Gud har tegnet sine egne mønstre i træer og blomster og dyr og mennesker, således har han tegnet sine mønstre i kirkens karismatiske struktur. Og det er ikke blot terninger og pyramider.

Nogle karismer synes hos Paulus at være nogle bestemte og fast-definerede som apostles, profeters og læreres karismer. Andre som tungetale og fortolkning af denne tungetale er snarere en del af en mangfoldig mængde, måske næsten en karisme til hvert enkelt menneske. Vi kan heller ikke i dag sætte nogen grænser for mængden og arten af karismer. Det kan være, at Paulus anser kærligheden for den største karisme; det kan også tænkes, at han anser kærligheden for at være den helt nødvendige forudsætning for, at enhver karisme overhovedet kan fungere.

Ikke en nedvurdering

At opfatte den karismatiske struktur som den primære og den hierarkiske som den sekundære er ikke en nedvurdering af de kirkelige embeder. Det er højst et forsøg på at forhindre, at embedernes indehavere bliver betragtet som kirkefyrster, det er også et forsøg på at være med til at mindske de »alt for store spændinger, der eksisterer mellem Guds folk og dets ledelse« (Schillebeeckx), og komme bort fra de anti-klerikale og anti-romerske følelser, som vi, der har været vidner til fornyelsen og til den delvise tilbagetrækning fra fornyelsen i de allersensreste år, har måttet konstatere hos os selv. Men først og fremmest motiveres denne opfattelse af vores forpligtelse til at søge sandheden. Og vi kunne måske tænke os, at denne opfattelse svarer bedre til sandheden om kirkens struktur end den modsatte.

Ud fra den embedsmæssige struktur levnes der ikke megen ære og herlighed til lægfolket. De får at vide, at de jo da har karismerne, selv om de er afskåret fra de væsentligere funktioner i Guds kirke.

Fællesskab

Ud fra den karismatiske struktur forstår vi fællesskabet mellem gejstlighed og lægfolk som en organisk struktur, hvor alle stræber efter at leve op til hver sin karisme på bedste måde, uanset om der er mere ære ved den ene karisme end ved den anden. Og vi forstår også, at embederne: pave, biskop, præst, diakon ikke virker af sig selv, men kun som opfyldelse af en eller flere karismer.

(At sakramenterne, som delvis forvaltes af gejstligheden, virker »af sig selv«, er noget helt andet og skyldes Guds konstante godhed og frelsesvilje, som ingen menneskelig svaghed kan ødelægge.)

Vi husker, hvorledes menigheden i Antiokia, hvor Matthæus-evangeliet antagelig blev til, opfattede apostlen Peter, som de havde høje tanker om. - Salig er du Simon Jonas's søn! Dette har kød og blod ikke åbenbaret for dig, men min Fader i Himmele (Mt. 16,17). Men, lidt senere: - Dine tanker er ikke Guds tanker, det er mennesketanker! (Mt. 16,23). Hvis Peter lever op til sin karisme, er han den store apostel med Gudsrigets nøgler; hvis ikke, er han en Satan og en frister.

Åbenhed over for Guds Ånd

Det er i åbenheden over for Guds Ånd, vi er istand til at modtage Åndens gaver; og dette gælder ikke mindst for kirkens lærere, hvor et embedsvæsen, et bureaukrati vil være tilbøjeligt til at tænke mennesketanker. Under Det andet Vatikankoncil så vi med undren, hvorledes de romerske kurieterologer igen og igen prøvede at forhindre de fornyelser, der alligevel blev resultatet.

Om jeg nu har ret i min opfattelse eller ej, så håber jeg, at dette indlæg kan være frugtbar. »Kirken« er ikke lig med gejstligheden, »de troende« er ikke lig med lægfolket. Ledet af Guds Ånd er vi en enhed, et fællesskab, og dette bør komme til udtryk i vores opfattelse af kirkens struktur.

Ove Leerbeck



Ud fra den karismatiske struktur forstår vi fællesskabet mellem gejstlighed og lægfolk som en organisk struktur, hvor alle stræber efter at leve op til hver sin karisme på bedste måde.

Mennesker med et mentalt handicap skelner ikke, - de forlanger det væsentlige

Internationalt møde for Tro og Lys ledere i Skotland

Den fælles vej med den mentalt handicappede er en vej til enhed, en vej i ydmyghed og vækst.

Fra 1. til 9. august mødtes 151 delegerede fra 60 lande i Edinburgh til møde i »Tro og Lys«. Mødet var bl.a. forberedt af de to grundlæggere, Jean Vanier og Marie-Helene Mathieu. I midtpunktet for disse dage stod fordybelse i Tro og Lys' spiritualitet, mødet med de skotske Tro og Lys grupper, valget af ny international koordinator samt den internationale Tro og Lys valfart »Mod enhed« til Lourdes i påsken 91. Blandt gæsterne var den pavelige udsending for økumeni i de orientalske kirker.

Deltagere fra Danmark

Ved åbningshøjtideligheden mødte deltagerne op i nationaldragter, mens de sang eller dansede noget typisk fra deres lande. Fra Danmark deltog Tro og Lys præst Lon Konold og den nationale koordinator, Inge Switon-Rønnow. Der var deltagere fra 17-81 år. Tro og Lys kender ingen grænser.

I denne bevægelse drejer det sig først og fremmest om det konkrete menneske med et mentalt handicap, der er i de over 850 fællesskaber i alle verdensdele og inden for alle trosretninger.

Økumeni, betonedede Marie-Helene Mathieu, er en vigtig gave og opgave for Tro og Lys. »Mennesker med et mentalt handicap skelner ikke, de forlanger det væsentlige. Det væsentlige kan selv komfartable indretninger og perfekte institutioner ikke give«. Hvorfor Tro og Lys for mange er blevet så væsentlig, kunne man høre i de små grupper, hvor forældre fortalte, at de fik øjnene op for deres mentalt handicappede barns behov for et religiøst liv.

Opfordret til at slå sin søn ihjel

En far til et mentalt handicappet barn i Burundi fortalte, hvordan han ofte blev opfordret til at slå sin søn ihjel, især da man mente, det var nemt for ham som børnelæge at skaffe medicin hertil; når

han nægtede, rystede man på hovedet af ham. En ven til en mentalt handicappet pige fra Ghana fortalte, at han i sin middagspause tog hen til pigen hver dag for at give hende vand at drikke, da hun ellers var overladt til sig selv i fire timer, hvor hendes mor var tvunget til arbejde for at skaffe føden. En 23-årig mand fra Sierra Leone fortalte, hvordan han mistede sit job, fordi han involverede sig i Tro og Lys. Han og tre andre unge går nu blandt gadens hjemløse og samler de syge op og bærer dem til hospitalet, hvor de bliver skældt ud, fordi de ingen penge har at betale med. Når dette sker siger de til lægerne: »Vi gør det for Gud, og det kan I også gøre«. De får nogle få pund om måneden af den lokale Tro og Lys præst, nok til et dagligt måltid.

En jesuit og professor for det teologiske fakultet i Ljubljana, Jugoslavien mente, at han havde studeret meget om lidelse, men først gennem Tro og

Lys er han kommet korsets hemmelighed nærmere.

Tro og Lys er ikke vort ideal, men er kærlighedens skole, i hvilken jeg i vort fællesskab lærer at elske den anden ligesom han er, siger Jean Vanier.

Kærlighedens fest

Den internationale messe med ærkebiskoppen af Edinburgh, Keith Patrick O'Brian i St. Marys katedral var for alle højdepunktet. Det var et stort fællesskab mellem sort og hvid, ung og gammel, fattig og rig, mellem normalt begavet og mentalt handicappet. Det er et tegn for verden, at enhed er mulig der, hvor man elsker hinanden, - det var en kærlighedens fest.

Ny koordinator for de næste 4 år

Valget af en international koordinator for Tro og Lys for de næste fire år faldt på Maureen O'Reilly, U.S.A. Hun har i over

20 år været beskæftiget med mentalt handicappede mennesker og bor sammen med sin bror, der er mentalt handicappet.

Den 3. internationale valfart til Lourdes næste år til påske bliver en valfart, der kundgør Guds kærlighed for alle. Den skal desuden være et ja til livet og det især i en tid, hvor mennesker mener at kunne afgøre, om det ufødte menneskes liv er værdifuldt eller ej. Valfarten bliver et tegn på, at netop mennesker med et mentalt handicap kan være årsag til glæde og fest og en kilde til enhed. Et indtryk af denne enhed kunne ses under denne konference. I virvaret af forskellige mennesker og sprog bandt kærligheden til mennesker med et mentalt handicap dem sammen til ét.

Er du interesseret i at høre mere om Tro og Lys i Danmark så ring til Inge Switon-Rønnow 31 39 09 89.

Inge Switon-Rønnow
(Forkortet af red.)



Tro og Lys er ikke vort ideal, men er kærlighedens skole, hvilken jeg i vort fællesskab lærer at elske den anden ligesom han er, siger Jean Vanier.

Ny sæson
for Tro og Lys

Undervejs mod enhed

Efterårssæsonen er allerede startet hos Tro og Lys, og som tema for sæsonen har man valgt: *Undervejs mod enhed*.

På mødet den 10. november skal der vælges en leder og en arbejdsgruppe. Den 8. december fejrer Tro og Lys jubilæum med generalvikar Paul Marx. Alle møder finder sted ved Vor Frue Kirke i Herlev fra kl. 13 til kl. 18 den 2. lørdag i måneden.

Tro og Lys har følgende specialarrangementer:

Stor international Tro og Lys valfart til Lourdes fra onsdag den 27. marts-tirsdag den 2. april 1991. Fredag den 26. april 1991 - søndag den 28. april: *Bededagsweekend* og lørdag den 8. juni *udflugt*.

Inge Switon Rønnow dansk koordinator og Lon Konold OMI præst for Tro og Lys.

Alle interesserede velkomne til Tro og Lys møder.

Bøn - troens åndedræt

Retræte for mænd på Dalum Kloster

Hvert år er der retræte for mænd på Dalum Kloster, i år ledet af p. Lars Messerschmidt, Esbjerg.

Fra mandag aften til torsdag aften blev vi beriget med en række foredrag af meget høj kvalitet. Der til kom daglig messe, laudes, vesper og kompletrosenkran og korsvej.

Vi blev instrueret i, hvordan de bibelske sange skulle synges: som en bølge, der skyller frem og derpå langsomt trækker sig tilbage - og så gentages, så der med pauser skabes en smuk rytme.

Fra tirsdag begyndte foredragene med retrætens gennemgående emne: »Bøn - troens åndedræt«.

Kristen meditation - stille bøn - bøn i fællesskab. Og den personlige bøn, hvor man kommer Gud så nær, at man føler, at man står ansigt til ansigt med Gud, blot med et lille slør imellem.

Vi har Helligånden som en gave i os. Vi kan og skal

samarbejde - også med Gud. Gennem bøn til fred, fra tro til omvendelse, gennem faste styrkes bønner.

Sidste aften fortalte Lars Messerschmidt om en pilgrimsrejse til Medjugorje. Livligt fortalte han om anstrengelserne ved en sådan busrejse fra Danmark og om vanskelighederne i Medjugorje, og om hvordan man slet ikke følte besværet, men levede sig ind i oplevelsen.

Det var en god retræte, hvor præsten med en udtømmelig rigdom af ord og tanker gav utroligt meget til hver enkelt.

Føler sig hjemme

Men det hører også med til retræten, at stedets egenhed og søstrenes og personalets velkomst, smil og venlighed gør, at man føler sig hjemme med det samme.

Tak til pastor Messerschmidt for en stor indsats, og ligeledes tak til

søstrene for deres store arbejde.

Børge Johansen, Ringe

Møder og arrangementer

Det sker på Magleås

On. d. 3.-to. d. 4.10.:
Gymnasieskolernes Fransk. foren.

To. d. 4.10.:
Frb. Amts Skoletandlæger.

Fr. d. 5.-sø. 7.10.:
Kursus for Pastoralråds- og Menighedsrådsmedlemmer v/Jan Lange.

Sø. d. 7.-fr. d. 12.10.:
Den Journalistiske Efterudd.

To. d. 11.-fr. d. 12.10.:
Fredensborg-Humlebæk kulturelforv.

Lø. d. 13.-sø. d. 14.10.:
Katolsk Arbejder Aktion v/George Bune-Andersen.

Sø. d. 14.-to. d. 18.10.:
Kursus for organister, korledere, sangere og musiklærere v/Jan Lange.

To. d. 18.-sø. d. 21.10.:
Neo-Katekumenaterne v/Jørgen Fog.

Ma. d. 22.-fr. d. 26.10.:
Den Journalistiske Efterudd.

Sø. d. 28.-fr. d. 2.11.:
Den Journalistiske Efterudd.

Sø. d. 28.-ti. d. 30.10.:
Gymnasieskolernes Filosofilærerforening.

Økumenisk Kvinde-tiår 1988-1998

Tværkirkelig kvindegruppe.
Studiekreds: Biblen set med Kvindøjne.
Torsdag den 27. september kl. 19 i Sakramentskirkens menighedslokale, Nørrebrogade 27 C.

Årsmøde

Foreningen af katolske børnehaver afholder den 28.-29. september 1990 sit årsmøde i Vor Frue Sogns Børnehave i Silkeborg.

Ud over over personale og bestyrelser i de katolske børnehaver er katolske pædagoger, som arbejder i andre børnehaver eller børnehaveklasser, meget velkomne.

Årsmødets tema er Børn og Natur, og det indebærer en tur i Silkeborgs smukke omegn under ledelse af Poul Egede Andersen.

Tilmelding og nærmere oplysninger hos

Margrethe Mærck Pedersen,
Vor Frue Sogns Børnehave,
Tlf. 86 82 90 38, Silkeborg

Pave-video vises i AC

Onsdag den 3. oktober kl. 20 viser Peter Ryom en ny video om pavebesøget i Danmark sidste år. Den er fremstillet af Danmarks Radio og redigeret af Peter Ryom, der denne aften også fortæller om arbejdet med den. Arrangementet finder sted i Englesalen, Jagtvej 183 B, København Ø.

Sankt Vincentgrupperne 30 år

Dette bliver fejret med bl.a. en festgudstjeneste, hvortil alle venner indbydes. Det bliver søndag d. 7. oktober 1990 kl. 10 i Sakramentskirken, Nørrebrogade 27.

Hovedcelebrant: Skt. Vincentgruppemes dynamiske leder p. Urban Figge OMI, Grønland. Efter messen hyggeligt samvær i krypten over en kop kaffe. Her kan man også se plancher over SVG's arbejde gennem de 30 år.

Velkommen!

Medjugorje-dag

Alle der har været i Medjugorje, eller som er interesseret i det, der sker i Medjugorje, indbydes til en Medjugorje dag

lørdag den 27. oktober

på Sct. Albani skole, Odense.

Ankomst kl. 10.30.

Slutter med messe kl. 16.30.

Emner:

Jomfru Marias budskab til kirken i dag. Rosenkransen, en skole i bøn.

Klaus Aarup, Benny Blumensaaf, Lars Messerschmidt.

DUK-kalender

Ledertræning den 05.10.-07.10. 1990 på Øm-borgen for alle landets KUK-ledere og potentielle KUK-ledere samt interesserede. Pris kr. 160,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse.

Trosælørekursus Jerusalem aflyst.

Trosælørekursus den 15.10.-20.10. 1990 på Bastrup for de 14-18 årige. Pris kr. 500,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse.

Børnelejr den 15.10.-20.10. 1990 på Øm-borgen for de 7-13 årige. Pris kr. 500,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse.

Musikweekend den 02.11.-04.11. 1990 på Øm-borgen for musikinteresserede. Alder: 16 år og opefter. Pris kr. 160,00 samt 110,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 12.10. 1990.

Interispisning den 10.11. 1990 på Sct. Pauls skole i Tåstrup for alle nationale grupper og interesserede.

Alder: Ca. 14 år og opefter.

Tilmelding senest den 19.10. 1990.

Medarbejderledertræning den 30.11.-02.12. 1990 på Bissrup, Sjælland for repræsentanter, redaktioner og udvalg nedsat af DUK. Kurset er gratis for deltagere. Tilmelding senest den 09.11. 1990.

Åbent hus med julehygge onsdag den 19.12. 1990 kl. 14.00-17.00 på Sekretariatet.

Nytårslejr den 27.12. 1990-01.01. 1991 på Øm-borgen for unge over 18 år samt familier med små børn.

Pris kr. 500,00 samt 110,00 for fællesrejse (dog kr. 160,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 06.12. 1990.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. & by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse: ()

Ankommer selv: ()

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Diverse

Katolsk videoproduktion (KVIP)

Katolsk video til debat og undervisning KVIP producerer videofilm af 20-40 minutters varighed til debat og undervisning i skoler, menigheder eller derhjemme. Ring efter vort nye katalog, september 1990:

31 20 93 37

Mini-markedet 1990

Lotteriet gennemføres af Ældreklubben til støtte for menighedens arbejde.

Lotteriet gav følgende resultat:

1. Trans. radio nr. 615
2. Broderet billede nr. 381
3. Plaid/slumretæppe nr. 205
4. Dug nr. 520
5. Broderet juledug nr. 231
6. Krydderihylde nr. 622
7. Hæklet sjal nr. 228
8. Stort blomstret sjal nr. 100
9. Broderede servietter nr. 279
10. Foto-apparat nr. 84
11. El-citronpræsser nr. 99
12. Bord-støvsuger nr. 536
13. 4 dessertglas, krystal nr. 467
14. Pude nr. 22
15. Cloisonné vase nr. 255

Amerikansk lotteri:

Dukke grøn nr. 96

Tæppe brun 150

Gevinsterne skal være afhentet på kirkens kontor senest 1. november 90.

Sct. Ansgars Kirke
Bredgade 64, 1260 K
Tlf. 33 13 37 62

3 vær. lejlighed søges

i Århus midtby. Er rolig lærer (k, 42) med sød dreng (6, Skt. Knuds Skole). Stabil indtægt.

Tlf. 86 93 76 76

Det Kristne Arbejdsfællesskab

Vort retrætehus, 30 m², kan lejes for week-ender eller kortere ophold. Beliggende på Midsjælland. Stenille Hovedgade, i stor have, få minutter fra tog og bus. Fem sovepladser, kakkelovn, køkken, wc, bad og varmt vand. Kr. 150,- for en hel weekend. Henv. Joost Dahlerup, tlf. 31 69 27 57, bedst søndag og mandag.

Hvad tror katolikkerne?

Spørg

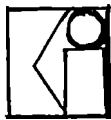
Katolsk Brevkursus

Ring/skriv efter brochure hos Katolsk Information, Vesterbrogade 28, 3., 1620 København V. Tlf. 31 24 26 30.

Skt. Bonaventuras Tankens vej til Gud

Opbyggelse, filosofi og mystik oversat og forklaret af p. Palle Burla.

Odense Universitetsforlag
Kr. 98,- + porto ved bestilling inden 15. november.
P. Burla, Dalumvej 105, 5250 Odense SV.



KATOLSK
INFORMATION
RYESGADE 28
DK-8000 ÅRHUS C
TLF. 86 18 53 90
Åbningstider: Mand.-fred.
kl. 13-17.30. Lørd. kl. 10-12.
Sønd. kl. 11-12

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Radio Steno - 107,9 MHz

Sct. Kjeldsg. 3, Kbh. Ø. Giro 9 73 75 96.
Hver mandag fra kl. 20 til kl. 23.

Kl. 20: Magasinet - nyheder, meddelelser, musik og forskellige indslag, f.eks.:

1.10.: Om skriftemålet v/p. Keller og Michael Hombech-Madsen.

8.10.: Interview med vietnamesiske flygtninge v/Nik Brødholdt.

Kl. 21: Telefonprogram - lytterne kan ringe ind på 31 20 93 38. Emnerne er:

1.10.: »Flugt fra de, der flygter« - om flygtningedebat v/bl.a. B. Wohler.

8.10.: Nyreligiøsitet v/Anette Messerschmidt og Lars Lydholm.

Kl. 22.30: Postludium - musikprogram.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397.

Salg og service

Testamenter Arvesager Ejendoms-administration

Advokat (H)
E. Ardenkjær-Madsen
Store Regnegade 12
1110 København K.
Tlf. 33 91 12 11

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

31 69 86 81
DØGNET RUNDT



Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.



DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 42 99 01 58

Annoncering:

Rubrikannoncer pr. mm kr. 3.50
Tekstsideannoncer pr. mm. pr. sp. kr. 4.50

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.



Malermester VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Murermester Bernhardt Christiansen

Solbævej 8, Sabro.
Tlf. 86 94 82 10

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Olieselskabet NORDISK KULA/S

Administration, salg og service:
RØDOVREVEJ 383

Automatisk levering
Olievagt i fyringssæsonen
Egen import og tanklager
Radiodirigerede tank- og servicevogne

31 70 45 30

- sikkerhed for varme

Pianostemmer Bernhard Hauber

31 68 19 59

Revision - Bogføring - Skat

- den Registrerede Revisor rådgiver

REGISTRERET REVISOR FRA
Jørgen Brangstrup
SCT. OLSGADE 10
REVISION 4000 ROSKILDE . 42 35 10 35

Tømrermester Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen 23 . Ålborg
Telefon 98 16 26 00

Kirke og stat adskilles i Ungarns nye forvaltning

Budapest (KIPA) - Både kirkelederne og det jødiske samfund i Ungarn udtaler sig positivt for en principiel adskillelse mellem kirken og staten i Ungarns nye forfatning. Samtidig understreger repræsentanterne for de kristne kirker og det jødiske trossamfund, at loven ikke kan adskille trossamfundene fra det ungarske folk.» Hver gang, magthaverne har prøvet det i historiens løb, har det skadet både trossamfundene og folket,« siger kristne og

jøder i en fælles stillingtagen til udkastet til en ny forfatning.

Kirken formulerer rettigheder

Adskillelsen af kirke og stat forudsætter dog, at staten anerkender kirkerens ret til og muligheden for religiøst arbejde »i fuld omfang«, og at regeringen sikrer alle trossamfund økonomisk selvstændighed. Især på fire områder ønsker trossamfundene frihed uden statsindblanding: familien, ungdom-

men og dens opdragelse, udformningen af den sociale sektor og massemedierne rolle. Kirkerne kræver hele nettet af skoler tilbage, som ifølge biskopperne »igennem århundreder har tjent nationen«.

Modstandere frygter privilegier

Modstandere af religionsfriheden hævder, at kirken blot vil generobre de privilegier, den havde inden den kommunistiske magtovertagelse for 40 år siden. De spørger, »hvordan en præ-koncilær kirke kan fungere i et post-kommunistisk samfund« og kræver, at kirkerne opgiver deres stræben efter magt i det nye Ungarn.

De ungarske biskopper har opfordret lægfolk til en stor indsats for at genopbygge de kirkelige strukturer. Skolelovgivningen forudsiger allerede nu valgfri religionsundervisning i alle offentlige skoler. Og fængsels-sjælesorg skal være tilladt igen.

Religionsundervisning i franske skoler henvises til lørdage

Paris (KNA) - Frankrigs katolske biskopper har anmodet regeringen om at sikre religionsundervisningen en bedre plads i de offentlige skoler.

»En af kirkens væsentligste opgaver er at give troen videre«, hedder det i en fælles erklæring, »og det er forældrenes ret og pligt, som staten bør anerkende.«

Religion er ikke obligatorisk fag i de franske skoler, men er henvist til onsdag eftermiddag, hvor alle børn har fri. Da regeringen vil flytte den ugentlige frie eftermiddag fra onsdag til lørdag, frygter biskopperne for, at der ikke bliver meget tilbage af religionsundervisningen.

Traditionalister forstyrrer højmesse

Pontoise (KIPA) - I domkirken i Pontoise nord for Paris blev højmassen den 1. juli pludselig afbrudt af en gruppe tilhængere af den ekskommunicerede traditionalist biskop Marcel Lefebvre. Omkring 60 mennesker kom i håndgemæng med menigheden, da de krævede den franske højmesse afbrudt for selv at fejre den afskaffede tridentinermesse fra højaltret. Efter mellemkomst af præsten nøjedes traditionalisterne med et sidekapel efter at højmassen var slut. Det er tredje gang, Lefebvre-tilhængere har opført sig således i Oise-dalen.

Sendte advarsel

To gange er det lykkedes dem at holde deres messe i en kirkes hovedkor. Før i tiden nøjedes de dog med at trænge ind i en kirke efter en gudstjeneste; hændelsen i Pontoise

var den første forstyrrelse af en igangværende messe efter den fornyede liturgi. »Vi var underrettet om deres planer« sagde den biskoppelige vikar pater Pierre Bonnet til KIPA. Biskoppen af Pontoise, Mgr. Thierry Jordan havde fået en advarselsskrivelse om, at traditionalisterne ville forsøge at afbryde søndagsmassen. Lignende skrivelser blev fundet i flere folks postkasser.

Pater Bonnet siger, at det drejer sig om en gruppe på ca. 150 personer, som har fået tilladelse til at fejre deres messe efter den gamle ritus i hele tre kirker i bispedømmet og har lovet at holde sig til dem. Deres messe overværes kun af 50 mennesker.

Biskop og vikar håber, at traditionalisterne vil holde sig til aftalen og undlade voldelige aktioner mod de sogne, der holder sig til koncilets liturgi.



I år trådte moder Teresa tilbage som forstander for sin orden. Til sin egen og alle andres store forbauselse blev hun den 8. september genvalgt til samme post.

Kong Fahd af Saudi-Arabien betaler moskeen i Rom

Mekka (KIPA) - Det største muslimske bygningsværk uden for den islamiske verden, den store moske i Rom, kan nu blive virkelighed, meddeler ugebladet »Muslim World News« i Mekka. Saudi-Arabiens kong Fahd Ibn Abdel Aziz Saud har erklæret sig villig til at skaffe de resterende 25 millioner dollars, så byggeriet kan genoptages. Allerede i



Første station på pavens 7. Afrikarejse var Dar es Salaam, hvor han under højmassen viede 43 diakoner til præst. Efter messen velsignede han en gruppe handicappede i kørestol. F Tanzania gik rejsen videre til Burundi, Rwanda og Elfenbenskysten. Foto KNA.

Pavens syvende Afrikarejse

Rom (KIPA) - Fra 1. til 10. september besøgte pavnen Tanzania. Burundi Rwanda og Elfenbenskysten. Rejsen gik fra Dar es Salaam (Fredens Port) til grænsen med Moçambique.

Tanzania udgør et forbund med øen Zanzibar og hører til Afrikas fattigste lande efter flere års forgæves forsøg på at skabe en afrikansk socialisme under Julius Nyerere. 20 procent af befolkningen er katolikker, som regnes blandt de bedst uddannede og derfor sidder på de vigtigste poster i politik og erhvervsliv. Men kirken ser med bekymring den islamiske fundamentalisme på frem-march blandt de fattigste.

Burundi

Der er mere grund til glæde og tilfredshed i Burundi. Efter ti år med diskrimination kan kirken trække vejret frit igen, siden magtskiftet i 1987 gav den

sine rettigheder tilbage. 65 procent af Burundis 4 millioner er katolikker. Kirkens skolevæsen står i høj kurs. Den tidligere statschef Buyoya fra Tutsi-stammen havde udvist 400 missionærer, nationaliseret samtlige katolske skoler og forbudt gudstjenester på hverdage. Freden belastes dog stadig af sammenstød mellem Tutsierne og Hutuerne.

Rwanda

I Rwanda udgør katolikkerne halvdelen af landets 7 millioner indbyggere. Her fejrer den katolske kirke 90-året for sin tilstedeværelse idet de første af kardinal Lavignies arabisk klædte »hvide fædre« (med burnus og fez) ankom til Rwanda den 2. februar 1900.

Forholdet mellem kirke og stat er godt. Kirken betjener 80 procent af landets skoler. Ærkebiskop Vincent Nsengiyuma af Ki-

gali har i 10 år siddet i d regerende Enhedspart centralkomité med sociale spørgsmål som sit speciale område.

Domkirke i tom ørken

Det var tredje gang pavnen kom til Elfenbenskysten 1985 indviede han i den gamle hovedstad Abidjan en mammutkirke, bygget i afrikansk stil. Nu skal han indvie en moderniseret kopi af Roms Peterskirke. Notre Dame de Paix. Fredens Vor Frue midt i ørkenen. Pavnen har dog som betingelse krævet, at der - også af prædentens »private midler« bygges et sygehus ved den af kuppelkirken, som mange muslimer allerede begyndt at betragte som deres moske.

Afrikansk særsynode

Pavens 49. pastoralrejse var den 4. til Afrika indfor to år. De afrikanske bispekonferencer holdt møde med pavnen som forberedelse til den meget omtalte, men ikke fastlagte afrikanske særsynode. Afrikanerne ønsker den gode grunde i Afrika man nævner Nairobi som by, der har faciliteter til sådant møde - men »kræfter i Vatikanet« ønsker den i Rom.

Demokratiseringsbølgen, den »sorte perestrojka« har nu nået flere lande i Afrika og også her kræver kirkerne, der ikke sjældent har været drønkraften bag udviklingen, at kristendommen aflægger sit europæiske præg og bliver afrikansk.

katolsk orientering

Redaktion:
Pastor Willem Wuyts (ansvarsh. redaktør).
Journalist Knud Helsted Kluge (red.sekretær).
Redaktionelle medarbejdere:
Kirsten Szarafin og Ruth Plum.

Udgiver: Ansgarstiftelsen
Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3.,
DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax 31 24 49 75 og 97 22 40 54.
Tryk: Ny Dag, DK-4900 Nakskov. Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes 10. oktober

Paven i Afrika, side 2

Missionssøndag, side 4

Elektroniske medier, side 5-8

Afrikansk kirkemøde, side 9

Katolikker i Englands økumeniske Kirkeråd

Protestdemonstration i Liverpool

London (KIPA) – For første gang er den katolske kirke i England blevet tilfaldt som medlem af et økumenisk kirkeråd. En helt ny organisation med navnet »Kirker med hinanden« (Churches Together in England) er den 1. september officielt blevet oprettet af kardinal *Basil Hume* og den anglikanske primas *Robert Runcie*. 2.000 troende og 30 repræsentanter for andre kirkesamfund deltog i mødet, som fandt sted i den katolske Skt. Georgskirke i London. Lignende kirkeråd blev samme dag oprettet i Skotland og Wales. Det nye råd afløser det hidtidige Britiske Kirke-

råd, som den katolske kirke ikke var medlem af.

Det nye kirkeråd tæller ortodokse, metodister, baptister og andre protestantiske trossamfund blandt sine medlemmer.

Protester

I Liverpool kom det til protestdemonstrationer mod den katolske kirkes medlemskab af det nye råd. 2.000 protestanter, anført af den militante irske præst *Ian Paisley* forstyrrede med råbet »forrædere« den festprocession, der efter stiftelsesmødet gik til Liverpools anglikanske katedral for at fejre oprettelsen af de økumeniske kirkeråd.

Ian Paisley anklager den katolske kirke for »gennem sit medlemskab at ville manipulere de øvrige kirker »ind under Roms ledelse«. Kardinal *Hume* svarer dertil, at det økumeniske arbejde ønsker at opfylde Kristi vilje, »som kun har ønsket én kirke«.

900-året for Bernhard af Clairvaux

Rom (KIPA) – For 900 år siden fødtes *Bernhard af Clairvaux*. Derfor blev der fra 11. til 15. september holdt en kongres i Rom, hvor eksperter fra hele verden beskæftigede sig med »læren om åndslivet i den hellige Bernhards værker«.

I 1113 indtrådte den 23-årige *Bernhard* hos munkene i Cîteaux, klosteret, som har givet navn til cistercienserne. På det tidspunkt var Cîteaux i oprud, idet ordenen var ved at afskaffe alle skikke, der var i strid med ordensstifteren *Benediktus* regel. I 1115 stiftede *Bernhard* med en gruppe udbrydere abbediet *Clairvaux* og blev dets første abbed. Da han døde i 1153 var han kendt over hele Europa som prædikant, forfatter af åndelige og teologiske bøger, kunstner og mystiker.



Et halvt hundrede børn og unge fra Frederiksberg Kirkes udvidede børne- og ungdomskor var med til at præge Verdensnaturfondens fest søndag den 16. september på Frederiksberg Rådhus, hvor 5 religioner præsenterede deres erklæringer om naturbevarelse. Koret opførte scener fra musicalen »Liv og Fred«, hvis handling udspiller sig i Noahs ark. Generalvikar *Paul Marx* O.M.I. og *Anton Dekkers* S.J. deltog på den katolske kirkes vegne i arrangementet på rådhuset. Læs side 3.

Både kapitalisme og kommunisme skyld i manglende ansvarfølelse

Begge systemer er menneske-uenlige og respekterer ikke menneskets værdighed, siger kardinal *Basil Hume*

Ampleforth (KNA) – »Både kapitalisme og kommunisme er politiske, økonomiske og sociale systemer, der har det fælles, at de er menneske-uenlige og slet ikke respekterer dets værdighed«, udtalte den engelske kardinal *Basil Hume* ved åbningen af en international kongres for miljø-eksperter i klostret *Ampleforth*, i slutningen af august.

Følelseskoldt

»Begge systemer har opført sig aggressivt, følelseskoldt og kortsigtet over for deres omverden.

I Midt- og Østeuropa har politiske ideologier underlagt mennesket statens vold. Undertrykkelse af religionsfrihed og korruption, som er kendetegnende for alle diktaturer, har demoraliseret hele fol-

ketslag og fratøvet dem deres værd«.

Intet alternativ

»Men kommunismens sammenbrud skal ikke få os til at tro, at en efterligning af vesteuropæiske demokratiske modeller skulle være et bedre alternativ. Sandfærdighed, integritet og ansvarsbevidsthed, alt sammen egenskaber, der er nødvendige for at opbygge en retfærdig verden, findes heller ikke uden videre hos disse demokratier«, sagde kardinal *Hume*.

Det kristne Europa en myte?

»Der foreligger beviser nok for at man kan tale om et »kristent Europa«, men samtidig lige så mange belæg for, at dette Europa slet ikke er så kristeligt i ideal-typisk forstand, og da slet ikke så kristent

længere, som det har været«, betonede den jugoslaviske ærkebiskop *Alois Sustar* af Ljubljana.

Sustar advarede derfor mod en myte om et kristent Europa i de forhenværende kommunistiske lande i Østeuropa. Han

fandt en meningsfælle i den tyske *Tübinger-teolog Peter Hünermann*. »Under forfølgelse og undertrykkelse har den kristne tro været af stor betydning. Så snart forfølgelsen ophører, er de troendes fællesskab Fortsættes på bagsiden

Svært at få øje på et kristent håb

Leuven (KIPA) – Det er svært at få øje på et kristent håb for det tredje årtusinde. Det var det nøgterne resultat af *den internationale teologkongres i Leuven* i Belgien, der for nylig er afsluttet.

Kongressens tema var »På tærsklen til det tredje årtusinde«. Den havde

samlet 500 teologer fra alle dele af verden. I fire dage drøftede de kirkens fremtid. Til deres skuffelse kunne der dog ikke samles det krævede tre fjerdedele flertal for det forelagte slutdokument.

Den peruvianske teolog *Gustavo Gutierrez*, der reg-

Fortsættes på bagsiden

AIDS-epidemien og flygtningestrømmen Afrikas største problemer

Af Willem Wuyts O. Praem.

Fra begyndelsen af sin 7. Afrikarejse gjorde pave Johannes Paul II det klart, hvilke temaer, han ønskede at belyse: AIDS og flygtningeproblemet. Men han mindede også industrilandene om ikke at glemme deres pligt til solidaritet med Den tredje Verden. Et ansvarligt forældreskab kan ifølge paven kun opnås ved »beherskelse af frugtbarheden«.

Mod AIDS, som han dog ikke nævnte ved navn, er kyskhed og faste seksuelle forhold de eneste midler, der kan tillades. Paven fordømte igen brugen af kondom mellem AIDS-smittede, hvilket har vakt en del skarpe protester i verdenspressen.

»Jeg er kommet som en ven af Afrika, som én, for hvem dette kontinents fremtid er en hjertesag«, sagde paven i Dar es Salaams lufthavn, hvor Tanzanias præsident Ali Hassan Mwinyi tog imod ham. Vejen til domkirken i præsidentens sorte Rolls Royce lignede ifølge pressen det triumftog, som var blevet Nelson Mandela til del i marts.

Musik og dans og syngende skolebørn bød paven velkommen. Både kristne og muslimer var troppet op.

Forsoning og fred

I sin tale i domkirken nævnte paven »forsoning og fred« som eneste farbar

vej for et kontinent, hvor så mange racer og kulturer findes side om side.

Dagen efter, under messen i Yangwani-parken ved byens udkant, betonedede han både cølibatets betydning og troskab blandt ægtefæller som to værdier, afrikansk kultur kun kan vinde ved.

Paven viede under denne messe 43 diakoner til præst. Messen foregik foran en baggrund af bambus og med stråtag over altret.

Under et møde med landets bispekonference understregede paven behovet for en god uddannelse og videreuddannelse af præster og ansvarlige lægfolk.

Søndag eftermiddag

den 2. september havde paven et møde med repræsentanter for ikke-katolske og ikke-kristne religioner. »Gensidig tolerance og fælles indsats for fred og retfærdighed, dialog mellem trossamfund kan fremme den religiøse frihed, det menneskelige broderskab og det sociale fremskridt«. »Men«, sagde paven, »det er ingen smal sag i en verden, som rigtig nok betragter religion som en faktor, der fremmer harmoni og fred, men gang på gang oplever skandalen, at religion bliver misbrugt til at retfærdiggøre eller sågar fremme uenighed, had og vold«.

Ansvarligt forældreskab

Fra besøget i Burundi vil paven især blive husket for sin prædiken om »ansvarligt forældreskab«, hvori han opfordrede afrikanerne til at »lade beherskelsen af deres frugtbarhed forblive dybt menneskelig og moralsk«. Talen skal forstås på baggrund af det endnu stærkt udbredte flerkoneri blandt afrikanske stammer.



På sin syvende Afrika-rejse i begyndelsen af september talte paven med AIDS-ramte på et sygehus i Burundis hovedstad, Bujumbura. Et lille AIDS-ramt barn løftes her op til paven. Foto KNA.

Også stamme-krigen mellem hutuerne og mindretallet af de bedre uddannede tutsier blev strejft i en opfordring til enhed og forsoning.

Den danske dagspresse, som ikke interesserer sig særligt for en paverejse, har forstædt nok hæftet sig mest ved pavens udtalelser imod brugen af forebyggende midler imod AIDS. Staten Rwanda er en af Afrikas hårdest ramte med henved 2.900 AIDS-patienter. Paven besøgte nogle af dem. Hans henvisning til »ægte-skabelig troskab og seksuel afholdenhed« som eneste duelige midler mod spredning af sygdommen har vakt en del harme.

Kirken har gavn af nybesindelse

Under et møde med statsekschefer i Rwandas hovedstad Kigali bad direktøren for regeringens informationskontor paven om »igen at overveje sin holdning til kunstig svangerskabsforebyggelse«. I et land som Rwanda, hvor børn dør af underernæring, voksne knap nok får noget at spise og immunitets-sygdommen AIDS breder sig alle vegne, har vi det svært med en kirke, som afviser kunstig prævention«, udtalte direktør Christophe Mfizi, der fortsatte: »Hvordan skal vi fortælle mennesker, der er syge og hverken har arbejde eller nogen udsigt til en bedre fremtid, at de skal beherske deres seksual-liv?«.

Især stod Mfizi uforstående over for afvisningen

af kondom mellem ægtefæller, hvoraf den ene er smittet med AIDS eller HIV-positiv. »Kirken kan kun have gavn af en grundig nybesindelse over sine opfattelser om svangerskabsforebyggelse«, kirken bør også »snarest muligt bringe sit evangeliske budskab i overensstemmelse med livsbetingelserne i Tredje-Verdenslande som Rwanda«.

Mfizi fortalte ligeledes paven, at mange præster og søstre i Rwanda ikke forstår argumentationen for cølibatet, og at den romersk-katolske kirke i hans land stadig er en af den hvide races bastioner, som prioriterer vesterlandske opfattelser og normer højere end afrikanske. Paven kiggede forstømt på Mfizi, men svarede ikke. I sit svar til embedsmændenes velkomsttale kom han dog med et par bemærkninger til Mfizis kritik.

Uacceptabel indvielse

Den næstskrappeste kritik, pavens rejse har afstedkommet skyldes indvielsen af Vor Frue-kirken i

Yamoussoukro. Den er blevet omtalt tidligere her i bladet. Hvad vi andre her i Europa mener om den højst usmagelige kirkeindvielse – betinget af byggeriet af et sygehus og et ungdomscenter ved siden af kirken – står i skyggen for, hvad den afrikanske teolog fra Elfenbenskysten, lektor ved universitetet i Abidjan, Sidbe Sempore sagde under teologkongressen i Leuven den 10. september, i anledning af tidsskriftet Conciliums jubilæum:

»Set med et afrikansk synspunkt er kirkens indvielse uacceptabel. Biskopper og klerus i Elfenbenskysten er aldrig blevet spurgt og har ingen indflydelse haft på byggeriet. Basilikaen er det modsatte af et vidnesbyrd for Kristus. Den afrikanske kirke, som endnu er ved at finde sin egen vej, er ikke tjent med dette bygningsværk. Ved at indvie det, udhuler paven selv sine egne appeller om solidaritet med de fattige«.

Willem Wuyts O. Praem

Det kræver tillid, at nogen på ens vegne skærer verden til

En tillid kan De have til Kristeligt Dagblad

Spar 153 kroner, det er vort økonomiske tilbud til Dem

Sådanne tilbud har De set så tit. Men også KD ønsker at gøre det overkommeligt at »prøve« sig frem med avisen.

»Hvad er Deres mening om KD?«. Vi har stillet spørgsmålet til en række kendte danskere. Svaret kommer prompte. Der findes ikke andre aviser, der orienterer så grundigt om det, der rører sig i kirken og dens omegn. Læser De KD hver dag, bliver De godt orienteret om alt, hvad der er væsentligt. Grib chancen nu og spar 153 kroner.

Ja tak, jeg ønsker at abonnere på Kristeligt Dagblad og får det første kvartal for kr. 325. (normalpris kr. 478.)

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr.: _____

By: _____

Telefon: _____

Udfyld kuponen og send den i lukket kuvert til: Kristeligt Dagblad, Abonnementsafdelingen, Fanøgade 15, 2100 København Ø.

Sct. Albani Skole Odense

Ledige legatportioner 1990.

Gunhild Buchardt Hansens fond for tidligere elever ved Sct. Albani skole og for tiden under uddannelse.

Ledige portioner á kr. 4.000 er til udbetaling i år.

Ansøgningsblanket anvendes ikke.

Ansøgning bedes indsendt inden den 5. november 1990 til:

Skoleleder Ole Nielsen, Sct. Albani Skole, Adelgade 5, 5000 Odense C

Vi har alle et ansvar for naturens bevarelse

siges det i fælles erklæring fra fem verdensreligioner

Det er vor religiøse overbevisning, at kloden og naturen hverken kan eller må anskues ud fra tekniske og økonomiske synsvinkler alene. Et sådant ensidigt forhold til naturen er årsag til den økologiske krise, som vi betragter med dybeste alvor. Det siges i en erklæring fra repræsentanter for 5 verdensreligioner i Danmark.

Deklarationen, der i fællesskab er udarbejdet af kristne, hinduer, muslimer og jøder, blev overrakt til miljøminister Lone Dybkjær søndag den 16. september ved en fest på Frederiksberg rådhus med mere end 1.000 deltagere. Som repræsentanter for den katolske kirke sås generalvikar Paul Marx O.M.I. og Anton Dekkers S.J.

De fem religioner havde i fællesskab i samarbejde med Verdensnaturfonden, WWF forberedt en festival 14.-16. september i København med gudstjeneste, fredsbøn og puja. Festivalen kulminerede med festen på Frederiksberg rådhus.

»Vi må se fremad med en fælles ansvarsfølelse for naturen og alt liv på kloden, ikke blot med tanke på en rent ydre og fornuftmæssig indsats mod rovdrift og spild af klodens

ressourcer, men i en langt dybere forståelse af menneskets værdighed og dets fremtid i erkendelse af, at al naturødelæggelse også er menneskeligt demoraliserende«, fremgår det videre af deklARATIONEN.

Denne ansvarsfølelse gælder ikke alene den enkelte, men alle mennesker, de politiske processer i vort land, og på verdensplan når det gælder fordeling af jordens gode lande og kontinenter imellem, forbrug af ressourcer og misbrug af miljø.

Katolsk indslag

Festen på rådhuset havde også et katolsk indslag med Solbjørg Højfeldts oplæsning af Frans af Assisis *solsang*. Dagen sluttede med overrækkelse af fem træer til Frederiksberg kommune, som planter dem i en cirkel, så både rødder og kroner med tiden flettes ind i hinanden som symbol på de fem verdensreligioner.

Den katolske Kirke har foruden fælles-erklæringen også selv ligesom de øvrige verdensreligioner udarbejdet sin egen tekst. »katolsk orientering« bringer denne tekst i et senere nummer.

kk



Det katolske indslag kom fra Solbjørg Højfeldt, der læste Frans af Assisis *solsang*. Fotos; Kluge.



Frederiksbergs borgmester, John Winther takker generalvikar Paul Marx O.M.I. for den katolske kirkes engagement for naturens bevarelse.

Esbjergmenighed i lokalt tv-samarbejde

Den 5. september stiftedes »Foreningen Kanal 7, Esbjerg Kristne TV«. Kristne fra Apostolisk Kirke, Evangeliekirken, Folkekirken, Den katolske Kirke, Metodistkirken og Frelsens Hær er gået sammen om at sende lokalt TV for at formidle det kristne budskab.

Som formand for den nystiftede TV-forening er valgt pastor Lars Messerschmidt, som er sognepræst for Skt. Nikolaj menighed i Esbjerg.

Man håber på at kunne påbegynde udsendelserne i november og vil sende en halv time søndag aften samt en hverdagsaften, oplyser Lars Messerschmidt. I første omgang satser man på at sende allerede færdiglavede programmer, idet forskellige kristne TV-selskaber har lovet at stille gratis programmer til rådighed i begyndelsen. Senere påtænkes det også at lave egne programmer.

kk

Vatikanets Radio sender på ny frekvens

Steen Nielsen fra Vatikanets Radio, den skandinaviske afdeling oplyser til »katolsk orientering«, at man nu skifter frekvens til 6.185 khz på 49 meter båndet og 7.365 på 41 meter båndet.

Den førstnævnte frekvens har man tidligere benyttet i vinterhalvåret. Denne frekvens vil stort set blive benyttet af Vatikanets Radio til et tysk program kl. 20.30 og Rosenkransbønnen kl. 20.40 til 21.00.

Den anden frekvens er ny og ligger noget uden for det nuværende bånd, siger Steen Nielsen. Den vil blive anvendt til bl.a. russiske og lettiske udsendelser fra 18.00 til 20.10, men med en pause indtil det skandinaviske program begynder kl. 21.00.

De skandinaviske programmer sendes således: Dansk mandag, svensk tirsdag, onsdag, torsdag og lørdag.

De skandinaviske programmer genudsendes efterfølgende morgen kl. 6.20 til 6.40 på de samme frekvenser. Før det skandinaviske program sendes på litauisk.

Steen Nielsen efterlyser lytterrapporter.

Skt. Andreas Bibliotek flyttet til Københavns Universitet

Rektor Ove Nathan betegner flytningen af biblioteket som en symbolsk økumenisk indsats

Skt. Andreas Bibliotek er nu permanent flyttet fra Ordrup og har fået nye lokaler ved det teologiske Fakultet på Københavns Universitet i Købmagergade. Flytningen blev markeret ved en mindre reception tirsdag den 18. september med deltagelse af biskopperne Hans L. Martensen og Theodor Suhr, og fra Københavns Universitet, rektor Ove Nathan og dekan for det teologiske fakultet, John Strange.

Sandhed og virkelighed

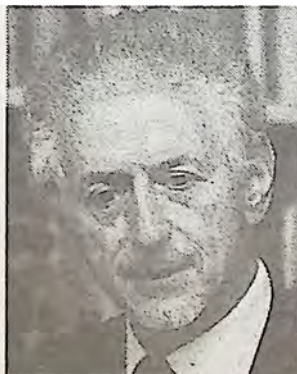
I sin tale sagde biskop Martensen bl.a.: Man taler meget om en økume-

nisk indsats mellem kristne kirker og konfessioner, om at få et bedre forhold til hinanden, om enhed. Når nu dominikanerne har sørget for, at der er en stor afdeling med thomistisk filosofi, så har vi netop gennem Thomas arvet et stykke af oldtidens visdom, især af Aristoteles, - at sandhed består i overensstemmelse med virkeligheden. Denne grundidé er af stor betydning også for forholdet mellem kirkerne, sagde biskoppen. Som kristne må vi have den fornødne tillid, at hvis noget er sandt, så vil det også have holdbarhed og fremtid for sig.



Vi har igennem Thomas arvet et stykke af oldtidens visdom, sagde biskop Martensen.

Rektor Ove Nathan sagde, at denne bogsamling, som universitetet nu kan bruge, betyder noget både historisk og i fremadrettet forstand. Inden for få år er der kommet to markeringer af fortiden, nemlig bibliotekets flytning og den mindeplade i Vatikanet, som bærer Stenos navn såvel som Køben-



Rektor Ove Nathan fremhævede både Steno og biblioteket i sin takketale.

havns Universitets navn. Ud fra disse to ting ser jeg en symbolsk økumenisk indsats.

Dekanen for det teologiske fakultet, John Strange var glad for, at det kunne lade sig gøre at få biblioteket til universitetet og for samarbejdet med den katolske kirke. Han takkede især Peder Højen,



Dekan for det teologiske fakultet, John Strange glædede sig over samarbejdet.

der bragte ideen til universitetet.

35.000 bind

Bibliotekets leder, Pierre Grégoire redegjorde for dets historie. Biblioteket blev grundlagt i 1905, da biskop von Euch forærede sit private bibliotek til bispedømmet. Det indeholdt dengang 15.000



Bibliotekets leder, Pierre Grégoire O.P. fortalte kort om bibliotekets historie.

bind, hvoraf de fleste bind var skønlitterære værker, som blev solgt fra. I 1953 blev det overført til Ordrup, og dominikanerne fik sat system i biblioteket. I dag består dette teologiske bibliotek af 35.000 bind med hovedvægt på eksegese, dogmatik, liturgi og kirkehistorie.

kk

Høj tærskel

Endnu inden Det andet Vatikankoncil sluttede i 1965 besluttede de toneangivende konciltologer, der var med som deres biskoppers rådgivere, at udgive et nyt teologisk tidsskrift. Det fik det indlysende navn »Concilium«. Meningen var jo, at fortsætte uddybelsen af koncilets nytænkning og gøre hele verden delagtig i den vækstproces, man oplevede så stærkt lige efter konciliet. Spredningen af informationen var også nødvendig, fordi koncildebatterne ikke havde været offentligt tilgængelige, pressekonferencerne ofte underlødige og dokumenterne kortfattede og svært tilgængelige.

»Concilium« ønskede at være et blad, der bragte »anvendelig teologi«. I 25 år er det udkommet hveranden måned på syv europæiske sprog og er allerede inde i sin 26. årgang. I redaktionen sad fra begyndelsen mennesker som nu afdøde *Karl Rahner* og *André Chenu*, og veteraner som *Schillebeeckx*, *Metz*, *Congar* og *Küng*. Bladet kunne være blevet det debatforum, hvor konciliet ikke blot »fortsatte« sin teologiske nytænkning, men navnlig et kommunikationsmiddel mellem kirkens ledelse, dens teologer og kirkens fodfolk.

Det gik anderledes til. De kræfter i Rom, som allerede under konciliet havde rynket på næsen af al nytænkning, begyndte på et tidligt tidspunkt at løfte pegefingern mod den åbenhed og den talefrihed, »Concilium« gav spalteplads til. Kuriefolk, som allerede i 1964 påstod, konciliet var gået alt for langt, så med den gængse bekymring for de svage sjæle, at koncilets tanker nu nåede ud over hele verden. »Concilium« måtte leve under mistænkeliggørelse, dets mest fremtrædende redaktører (en redaktion på 45 mænd og kvinder) fik en »sag« på halsen. *Schillebeeckx*, formodentlig den sidste vaskeægte thomist, skulle forsvare sin lære i Rom. *Küng* blev afsat som lektor i dogmehistorie. Boff fik et års skriveforbud. Ja, endog den nærmest monumentale *Karl Rahner* blev på et velvalgt tidspunkt af kardinal *Ratzinger* stemplet som »ikke katolsk teolog længere«.

I stedet for at bruge »Concilium« og blande sig i den åbne samtale dér, foretrak Vatikanet at oprette en international teologkommission. Man hører ret sjældent fra den. Den inspirerer de dokumenter, der med jævne mellemrum udsendes fra Vatikanet. Nok også de tekster, kardinal *Ratzinger* forbavser teologerne med.

Alt dette skal man have i tankerne for at fatte betydningen af »Concilium«-jubilæet, da bladet evnede at samle 500 teologer fra hele verden til en 5-dages kongres i Det katolske Universitet Leuven den første uge i september. Den flamske kardinal *Godfried Danneels*, selv en flittig forfatter af teologisk læsestof, især bestemt for ikke-teologer, holdt velkomstalen. Han er i kridthuset i Rom. På de forreste rækker sad *Schillebeeckx*, *Boff*, *Küng* og mange andre kollegaer, der i modsætning til kardinalen ikke er i kridthuset i Rom. I sin tale beklagede kardinalen, at »vejforholdene« mellem teologerne og Rom for tiden snarere lyder på »overskyet« end på »solrigt blått«, og at det netop skyldes manglen på et fælles debatorgan, hvor alle teologiske strømninger kunne mødes og udtale sig frit om teologiens svære opgave at oversætte troen til et sprog, vor tid forstår. Kongressens tema er jo »På tærsklen til det 3. årtusind«.

Der er i forvejen en dyb kommunikationskløft mellem kirken og resten af verden, og irritations-tærsklen er lav. Det gør mangel på kommunikation inden for kirken mellem læreembedet og dets teologer endnu mere meningsløs. »Ratzinger tænker kun på at forsvare troen og traditionen uden at have øje for den udfordring til troen, vor tid indeholder«, mente den franske dogmatiker *Christian Duquoc*. Lidt mere firkan-tet udtalte *Johann Baptist Metz* under presse-mødet: »I dag er man kun tro mod konciliet ved at gå i offensiven, ikke ved at afvise alle nybrud. Ved alligevel at gøre det sidste lader det romerske læreembede sig faktisk trænge helt i udkanten af den teologiske debat, mens de teologer, der videreudvikler koncilets tanker, står i centrum«.

Kirken, der ellers gerne vil belære verden om viljen til politisk dialog, har mange grunde til at fejte foran egen dør.

w.w.

Transplantationer anfægtes ikke i de katolske lande

Jeg er blevet klar over, at Birgit Arbirk er helt og aldeles imod organtransplantation. Hvis jeg har forstået dit sidste indlæg i ko nr. 14 er det for dig især et prioriteringsproblem. Du mener, at hofte og øjenoperationer burde prioriteres højere og man burde reducere eller afskaffe provokerede aborter, samt bruge flere penge på socialforsorg. Vi er ifølge dit indlæg blevet en nation af superegoister.

Jeg bliver nødt til at tale de syge patienters sag, som kan og for en dels vedkommende bliver afhjulpet med organtransplantation. Jeg taler især for mine nyresyge medpatienter. Det er en gruppe af meget syge medmennesker, som ikke bare har en forringet livskvalitet, men er i en livstruende situation, som kun kan afhjæl-

pes af en transplantation. Af mange grunde er det væsentligt for denne gruppe, at der er et stort udbud af nekronyrer - altså nyre fra afdøde, som har doneret deres organ til transplantation - fortrinsvis fra hjernedøde - og at de fornødne ressourcer afsættes til formålet.

Det er nemlig vigtigt at understrege, at en nyretransplantation faktisk ikke er så voldsomt dyr, som det undertiden hævdes. Og ikke mindst, at det er væsentligt billigere end at »holde« patienten i fortsat dialysebehandling. Allerede et år efter transplantationen vil samfundet spare betydelige beløb - mere og mere som årene går. Rent bortset fra, at patienten igen får en normal tilværelse, også med mulighed for igen at virke som en aktiv samfundsborger.

Man regner i dag med omkring 80% vellykkede nyretransplantationer, og de resterende patienter kan oftest senere igen få chancen, hvis der er nyre nok til rådighed!

Hvis du mener, at det at transplantere en frisk nyre til en livstruet patient er et prestigeprojekt, må det skyldes ukendskab til patientgruppen.

Det er endvidere værd at bemærke, at i samtlige de lande, hvor den katolske tro er dominerende, har transplantationsvirksomheden ikke været anfægtet. Tværtimod har Pave-stolen udtalt sig klart positivt herom, vel nok fordi der her er tale om en

barmhjertighedsgerning, som oven i købet bevisligt har utrolig stor, positiv effekt for en række mennesker.

Jeg er derfor glad for, i Kristeligt Folkepartis lovforslag om transplantation blev nedstemt, så mange nyrepatienter snart igen vil få mulighed for at komme ud af den belastende dialysebehandling, som ofte gør dem uarbejdsdygtige og til dels invaliderede. Hvis min egen resterende nyrefunktion en dag hellere forsvinder, vil jeg i hver fald kunne glæde mig over den forventede udvikling og bestemt ikke føle mig som superegoist.

Kaj Tjerrin,

Flytning meddeles til Katolsk Bispekontor

Verdensmissionen

Et kald til alle – den 28. oktober

Ved et missionsmøde i Rom kunne man læse følgende tekst på en farvestrålende plakat:

»Nogle mennesker får tingene til at ske.

Andre ser til, mens tingene sker.

Og nogle aner ikke, at der sker noget«.

Teksten skulle understrege, at alle kristne har et medansvar for kirkens missionsvirksomhed og aktiviteter.

Pave *Johannes Paul II* opfordrer også alle katolikker til et aktivt engagement i missionsarbejde, men han siger det på en lidt anden måde end teksten på plakaten. Pinsedag i år sagde paven: »Det sker tit, at betegnelsen »missionær« kun bliver brugt i forbindelse med de kristne, som forkynder evangeliet i fjerne lande. Vi har den største beundring for denne højsindede form for ubegrænset kærlighed til Gud kan føre til, men samtidig må vi bekræfte, at hele det kristne fællesskab er missionerende i kraft af den ene og alleomfattende frelsesplan. Iver for kirkens mission skal derfor besjæle og kendetegne alle kristne...«

Vi er alle missionærer

Som kristne er vi derfor allesammen missionærer.

Vi skal være med til at få tingene til at fungere på kirkens missionsmark, både på hjemmefronten og ude i den store søgende verden. Vor mission er ikke mindre end en fortsættelse af Jesu mission i hele vor verden.

Personligt vidnesbyrd

På Verdensmissionssøndag fokuserer vi på en verdens-omspændende forkyndelse, men hvad enten der er tale om at undervise ikke-kristne på fremmede breddegrader eller styrke troen herhjemme, er opskriften den samme, nemlig et ægte og personligt vidnesbyrd som kristen. Søgende mennesker vil gerne se troen i funktion og ikke kun høre argumenter. Eller som pave *Paul VI* sagde det i en tale den 2. oktober 1974: »Hvor er det sandt, at moderne mennesker hellere hører på troens vidner, end på en lærer, og hvis de hører på en lærer, er det fordi, læreren også er et vidne«.



Et kristent vidne får tingene til at ske som fortsættelse af Jesu mission. Der er hårdt brug for en aktiv, gavmild indsats fra alle. 3½ milliard mennesker kender endnu ikke til Jesu mission i verden.

Kollekt

Kollekten, som optages i alle vore kirker den 28. oktober, går til fordel for verdensmissionen. I de se-

nere år har der været en flot stigning i disse kollekter, og det kan forhåbentlig tolkes som tegn på, at flere kristne vidner engageres i at få tingene til at ske i kirkens missionsverden.

Til orientering nævner vi de sidste års resultater.

1987 kr. 32.858,90

1988 kr. 63.877,50

1989 kr. 74.564,25

Urban Figge, o.m.i.

Ikke delt

I artiklen i sidste nummer om Foreningen af Katolske Skolers 25-års jubilæum blev det fejlagtigt oplyst, at »Danmarks katolske Lærerforbund« var

delt i »Religionspædagogisk Udvalg« og »Kateketcentralen«.

Som udløber af »Religionspædagogisk Udvalg« dannedes »Kateketcentralen«, som senere blev bispedømmets officielle kateketiske institution.

Kirken

- og de elektroniske medier

Frygt ikke!

Massemedierne skal tjene mennesket

Kan vi modstå trangen til at se TV, lytte til radio eller læse aviser m.v. - blot som tidsfordriv eller som daglig rutine? Er vi i stand til at slukke for fjernsynet og radioen? Kan vi lægge avisen til side? Tør vi være stille, og kan vi holde stilheden ud? - spørger biskoppen i sin artikel om massemedierne.

Af biskop Hans L. Martensen

I et budskab om samfundets meddelelsesmidler har pave Johannes Paul II engang betonet, at massemedierne skal tjene til en humanisering af menneske og samfund. Som spejlinger af virkeligheden udsætter de os for en uendelig variation af tilbud, hvad enten det sker på tryk, i tale eller billeder. De påvirker vore sind og tanker, de præger og former os og griber stadig dybere ind i den enkeltes, familiens og samfundets liv.

På den baggrund er det nødvendigt, at vi spørger, hvilke konsekvenser denne udvikling har for os som kristne, og i hvilket omfang vi kan øve indflydelse på den.

Kan vi modstå trangen til at se TV, lytte til radio eller læse aviser m.v. - blot som tidsfordriv eller som daglig rutine? Er vi i stand til at slukke for fjernsynet og radioen? Kan vi lægge

avisen til side? Tør vi være stille, og kan vi holde stilheden ud? Vi har alle brug for et vist mål af stilhed for at kunne skelne mellem godt og ondt i vort daglige liv og i medierne.

En medieskabt virkelighed?

Vi kan heller ikke undvære et vist mål af kritisk sans i vores daglige omgang med medierne. Forholder vi os kritisk over for alt det, vi ser, hører og læser? Eller accepterer vi ukritisk mediernes tolkning af virkeligheden og deres tilbøjelighed til at genspejle og forstærke samfundets dominerende holdninger? Gør vi os klart, hvilke værdier - eller mangel på samme - medierne afspejler?

Når vi først er blevet opmærksomme på, i hvilken grad vores virkelighedsopfattelse er filtreret gennem medierne, kan vi begynde at se med andre

og nye øjne. Som kristne er vi kaldet til at være i verden, men ikke af verden. Og i dag oplever vi, hvorledes »verden« i stigende grad er blevet lig med »medieverdenen«. Vi har derfor brug for både stilhed og distance for at kunne spørge, hvad der er i harmoni med evangeliet.

Ris og ros

Selv om en kritisk holdning både er nyttig og nødvendig, er den dog i sig selv utilstrækkelig, fordi den løber risiko for kun at fremkalde skepticisme. Kritik skal være solidarisk og konstruktiv. Vi skal lære at værdsætte det gode og ikke kun afvise det dårlige!

Mediefolk er følsomme over for publikums reaktioner. Får de ros for et godt program eller en læseværdig artikel, opmuntres de til at lave flere af samme kvalitet. Og vi har alle erfaret, at medierne



Mediefolk er følsomme over for publikums reaktioner. Får de ros for et godt program eller en læseværdig artikel, opmuntres de til at lave flere af samme kvalitet, siger biskoppen.

kan bringe god underholdning, åbne for nye indsigter og vise os naturens vidundere, som vi ellers ikke ville have nogen mulighed for at opleve.

Lytte, se og handle

Mediefolk anklages ofte for, at de ikke lytter. Men hvad med os selv? Hvor gode er vi til at lytte? Hvis vi for alvor lærer at lytte og at se, opdager vi, at vi mere og mere vil kunne se og lytte som kristne, d.v.s. som Guds børn, der ledes af Guds egen Ånd.

Vi erfarer dagligt, at den verden, vi lever i, og som medierne viser os, til overmål er fyldt af lidelse, af misbrug af mennesker, magt og penge. Men i stedet for at give op og miste håbet skal vi som kristne engagere os stadig dybere i kampen for fred og retfærdighed, så vi i troen på Kristus tilskyndes til at viderebringe det glade budskab om kærlighedens sejr over ondskabens magter.

Dette indebærer, at vi selv om det måtte være nok så beskedent - bakker de initiativer op, som findes i vor egen katolske sammenhæng, både inden for de trykte medier og inden for de elektroniske medier.

Fjernsynets udfordring
Vi må konstatere, at virkeligheden i stigende grad

domineres af TV. Ifølge medieforskere vil de fleste danskere i løbet af ganske få år have adgang til mere end 25 TV-kanaler. Dette aktualiserer spørgsmålet om, hvad vi ser i TV, og hvorledes vi påvirkes af TV. Sikkert er det, at kommende generationer vokser op med helt andre TV-vaner og TV-muligheder, end vi før har kendt.

Dette stiller opdragerne, nemlig forældre, men også præster og lærere i en ny og skærpet situation. Hvilke livsværdier bidrager vi til at fremelske hos børn og unge? I hvilken udstrækning overlades de til sig selv - og dermed til det TV, hvor de vilkårligt kan skifte fra det ene program til det andet, uanset kvalitet? Ønsket om at nå det størst mulige antal seere resulterer ofte i, at det bliver den laveste fællesnævner, der kendetegner et program.

Det er med andre ord af stor betydning, at vi besinder os på denne ny situation og medvirker til at fremme de ægte værdier,

så vi ikke isolerer os, men tværtimod bidrager til at bygge verden op.

Tidens virkelige tegn

Denne problematik har pave Johannes Paul II fremhævet, og jeg gør hermed hans ord, som udtrykker tillidsfuld tro, til mine egne:

»Til alle, der er bekymrede over farerne ved de nye teknologiske kommunikationsmidler, siger jeg: Frygt ikke! Frem for at negligere den virkelighed, vi lever i, er det nødvendigt at omfatte den med en dyberegående forståelse. I troens lys skal vi tyde tidens virkelige tegn! Kirken, som er opfyldt af omsorg for mennesket, er sig menneskehedens dybe længsel bevidst - en længsel, der ofte bliver fortrængt og forvansket, men som er uforgængelig, fordi den er indpodet i menneskets hjerte af den samme Gud, som i os har skabt trangen til kommunikation og evnen til at udvikle den i verdensomspændende målestok«.



Biskoppen opfordrer til, at vi bakker op om de initiativer, der findes i vor egen katolske sammenhæng, både inden for de trykte medier og inden for de elektroniske medier. Fotos: Knud H. Kluge.

4 sider om de elektroniske medier.
Redaktion: Klaus Møller Jørgensen.
Usignerede tekster: Klaus Møller Jørgensen.

katolsk orientering

Hellere lille og vågen...

Katolsk Radio og Fjernsynsforbund fylder 60 år til januar. Gennem årene har forbundet formået at gøre sig ganske godt gældende. Jubilæumsønsket er flere medlemmer, især blandt yngre katolikker.



Selvom Katolsk Radio og Fjernsynsforbund (KRFF) er landets mindste lytter/seerorganisation, betyder det langt fra, at forbundet ikke har nogen indflydelse. F.eks. har forbundet en plads i DR's programråd. At denne plads kun er én ud af 30, er af mindre betydning – rådet kan ikke binde DR's ledelse til noget, dets formål er alene at komme med efterkritik, ønsker og principielle overvejelser. Og fra denne ene plads kan KRFF på lige fod med de andre deltage i debatten, komme med forslag osv. Og der er ingen tvivl om, at DR faktisk lytter til, hvad lytter/seerrepræsentanterne har på hjerte.

Hvis KRFF havde flere medlemmer, kunne en tilsvarende plads måske også opnås i TV2's programråd. Forbundet har allerede hele 5 pladser i repræsentantskabet for TV/Lorry (TV2-region København). Disse blev kun opnået, fordi KRFF var på pletten, da pladserne skulle fordeles.

Fælles fodslag

KRFF er med i Danske Lytteres og Fjernseeres Fællesforbund (DLFF). Inden for DLFF er der et meget tæt samarbejde, så lytter/seerbevegelsen står samlet over for de store medieinstitutioner og politikere.

Fællesforbundet har deltaget aktivt i debatten om TV2, reklamer i medierne, sponsorstøtte osv. På trods af et meget forskelligt bagland har de enkelte forbund kunnet enes

om at lægge pres på politikere og mediegiganterne for at sikre flest mulige danske programmer og modarbejde den stigende kommerialisering og det ufuldstændige menneskesyn, der herigennem kommer til udtryk. Dette vigtige arbejde er KRFF sin lidenhed til trods aktivt med i. KRFF's formand var i en periode næstformand i Fællesforbundet.

Den religiøse dimension

Sammen med Kristelig Lytter- og Fjernseerforening (KLF) kæmper KRFF for tilstedeværelsen af den religiøse dimension i medierne. F.eks. var forbundet med til de stærke protester mod nedlæggelsen af programmet »Ved dagens begyndelse«. En fælles indsats mod nedskæringer af gudstjenestetransmissioner har medført, at antallet nu igen er sat op.

Samarbejde med KLF er godt, men KRFF har samtidig stor gavn af at have status som *selvstændigt* forbund med alle de rettigheder, det indebærer. Som et religiøst mindretal har vi katolikker særinteresser, som bedst forsvares gennem denne status.

Det lokale arbejde

Indadtil er det bl.a. forbundets formål at skabe bevidsthed blandt katolikker om mediernes betydning og at støtte katolske medieinitiativer. John S. Lundorf, formand gennem 17 år, rejste en del rundt i den anledning, men han har nu måttet trække sig tilbage p.g.a. sygdom. Hovedbestyrelsen og den nye formand Kate Christiansen står over for en stor opgave med at videreføre hans arbejde.

Forbundet består i dag dels af 5 lokalklubber, dels af enkeltmedlemmer.

Desuden har man en række sognerepræsentanter til at varetage kontakten til sogne, der ikke dækkes af lokalklubber. Til januar kan KRFF fejre sit 60 års jubilæum.

Desværre er aktivitetsniveauet i det lokale arbejde de fleste steder ikke særlig højt. KRFF trænger i høj grad til nye og initiativrige kræfter. Blandt forbundets knap 1900 medlemmer er de fleste ældre mennesker, og medlemstilbagegangen skyldes primært dødsfald. Der mangler med andre ord en tilgang af unge. Denne tendens findes dog også hos de andre lytter/seerforbunde.

Noget foregår der dog. F.eks. har lokalklubben på Lolland-Falster for nylig været på ekskursion til København, og den københavnske lokalklub afholdt i foråret et medietræf på Magleås med foredrag og studiekredse om koncilets dekret om meddelelsesmidlerne. Københavnerklubben yder desuden økonomisk støtte til Radio Steno.

Billigt at være med

KRFF er således en gammel, hæderkronet forening med en betydelig indflydelse, foreningens størrelse taget i betragtning. Men den savner flere medlemmer og mere lokalt engagement. Det første kan enhver bidrage til via indbetaling af et ganske lille beløb. Det andet kræver måske lidt mere – men må siges at være mindst lige så vigtigt!

Det koster kun 40 kr. om året at være medlem, endda kun 25 kr. for pensionister og studerende. Gennem KRFF kan man tegne en billig billedrørsforsikring, og mindrebedmedlede kan gratis låne radio/TV-apparater fra Dansk Radiohjælpefond.



Kateketcentralen

Lysbilleder og film stadig brugt

Kateketcentralen er »bispedømmets religionspædagogiske materialecentral«. Dvs. at den udgiver materiale til katolsk religionsundervisning i sogne og skoler. Men det er nu langt fra det eneste, Kateketcentralen beskæftiger sig med. Og selv om det nok mest er bøger, hæfter og andet skriftligt materiale, der er kendt, så tilbydes der også lysbilledserier, 16 mm-film og lyd-bånd.

Målgruppen er alle mellem 3 og 80 år! Katekese er nemlig ikke bare oplæring i troen, men også uddybning af den. Der er materiale til enhver aldersgruppe og til enhver sammenhæng. Materialet er ikke kun til undervisningsbrug, det meste kan også bruges til almen oplysning, til debat, i gudstjenestesammenhæng og ikke mindst til bøn og meditation.

Lysbilledserier

Blandt de elektroniske medier er Kateketcentralens flagskib lysbilleder og lysbilledserier. Dette stærke medie er desværre gået noget i glemmebogen efter videoens voldsomme vækst i 80'erne, og det er faktisk synd. For intet billede er så flot som et godt farvedias, og stemningen i det mørkelagte rum med det stærke lys fra det store lærred er meget mere intens, end stemningen foran en lille TV-skærm.

Fordelen ved lysbilleder er bl.a., at man selv bestemmer tempoet for fremvisning og ledsagende

oplæsning, man kan koncentrere sig om et enkelt billede, man kan forbinde billederne med musik, litterære eller bibelske tekster eller man kan bruge dem som udgangspunkt for en selvudvalgt historie. Det er med andre ord et meget kreativt medium.

Til brug af Kateketcentralens lysbilledserier kræves et lysbilledapparat, et lærred, og helst et rimeligt mørkelagt rum – det betyder nu engang en del for oplevelsen. (I enkelte tilfælde kræves også en båndoptager, idet der medfølger et bånd med musik til billederne.) De fleste serier er en del af et samlet materiale med tekster, arbejdsopgaver, lærervejledning m.m.

Kateketcentralens mange serier er delt op i forskellige emnegrupper såsom bibelhistorie, liturgi, sociale emner m.m. F.eks. består lysbilledserien »*Palæstina på Jesu tid*« af 54 farvedias fra Samaria, Galilæa, Jordanfloden m.v., og den ledsages af et tekst-hæfte.

Der er også et stort udvalg af enkelt-dias til brug for f.eks. billedmeditation. Man kan selv komme ind og vælge af samlingen, der ligeledes er ordnet efter emner, eller man kan aftale med en af konsulenterne at få tilsendt et udvalg. Det samme gælder for transparanter eller overheads, som der også er et betydeligt udvalg af.

På skoler o.lign., hvor man har en overheadprojektor, er disse nemmere

at have med at gøre end enkelt-dias ved f.eks. morgensamlinger eller gudstjenester. Endelig har Kateketcentralen nogle AV-montagen, hvor lysbilleder og lydbånd følges ad, nærmest som en film. Disse kræver dog et særligt udstyr.

16 mm-film og lydbånd

Film kan måske virke gammeldags i dag, men igen er det biografstemningen, der stadig gør dette medie levedygtigt. Kateketcentralen har ca. 30 16 mm-film, der beskæftiger sig med forskellige emner. Der er både tegnefilm, film med tale og film blot med reallyd. F.eks. er »*Evolu*« en 10 min. tegnefilm, der genspejler menneskets liv i form af et ansigt, hvis udtryk hele tiden forandres. og »*Kontaktion*« er en 15 min. film, der via reallyd og moderne ballet fortæller passionshistorien på en meget gripende måde.

Fremvisningen kræver et filmapparat med tone. Det har de fleste skoler, og man kan stadig leje sådanne apparater rundt omkring.

Kateketcentralen formidler også bestillinger til Statens Filmcentral på film og videoer. Denne service er primært en hjælp til dem, der ikke selv har adgang til filmcentralens katalog.

DR's video om *pavebesøget i Danmark* sommeren 1989 distribueres af Kateketcentralen. Den varer ca. en time og viser glimt

Indmeldelse

sker hos:

Kasserer C. V. Hein
Lipkesgade 30, 2100 København Ø
Giro 6 44 19 47



Radio Steno

Katolsk lokalradio – det kan lade sig gøre

En radio, der lægger stor vægt på orientering

Radio Steno blev startet i 1987 på initiativ af pater Leslie O. Dorn S.J. samt nogle tidligere elever fra Niels Steensens Gymnasium. Formålet var at komme med et kristent, katolsk alternativ til de mange nye lokalradioer. Radioen fik sendetilladelse i sommeren 1988 og har siden november samme år været i luften hver eneste mandag aften, først fra kl. 20 til kl. 21, senere fra kl. 20 til kl. 23 på frekvensen 107,9 MHz i København.

Radio Steno behandler både almenmenneskelige og religiøse emner. Stationen adskiller sig fra de fleste andre kristne lokalradioer ved at lægge større vægt på orientering end på direkte personrelateret

forkyndelse. Radioen giver sig i øvrigt tid til at komme ordentlig rundt i emnerne - gode radioprogrammer behøver ikke nødvendigvis gå over stok og sten!

Sendefluden

Sendefluden er delt op i 3 blokke. Magasinet kl. 20-21 bringer nyheder om kirkelige forhold i Danmark og udlandet samt meddelelser om den katolske kirkes liv i København. Herudover bringes der en række indslag om forskellige kirkelige, religiøse eller almenmenneskelige forhold.

I telefonprogrammet kl. 21-22.30 er der gæster i studiet som debatterer eller fortæller om et eller andet emne. Lytterne kan ringe ind på tlf. 31 20 93 38 og deltage i debatten eller stille spørgsmål.

I »postludium« kl. 22.30-23 præsenterer forskellige musikkyndige mennesker musik med kirkelig eller religiøs tilknytning.

Radio Steno bringer en programoversigt i hvert

nr. af »katolsk orientering«. Radioen håber på at få bedre sendetider sidst på året.

Båndkopier af indslag og telefonprogrammer

Det er muligt at købe båndkopier af nogle af de magasinindslag, som har været bragt i radioen. De er samlet i emner, f.eks. om kirkeåret eller om katolske helgener. Se i øvrigt kataloget, omtalt andet steds.

Det er ligeledes muligt at købe kopier af de fleste af de telefonprogrammer, som er blevet udsendt gennem det sidste halve år. Båndene koster 20 kr. stykket (ekskl. porto) og kan bestilles på telefon 31 20 93 37.

Det er endvidere muligt gratis at låne originalbåndene til brug på andre lokalradio-stationer.

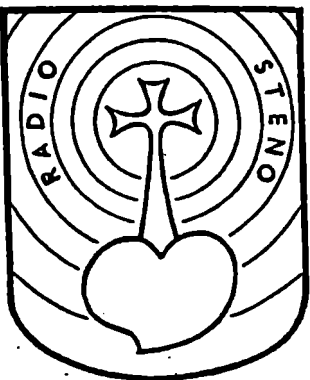
Støtteforening

Radio Steno har en støtteforening, som har hårdt brug for flere medlemmer. Radioen har ingen indtægter fra reklamer el. lign., så den daglige drift er helt



afhængig af medlemskontingenter og gaver. Og det er ikke billigt at drive en moderne radiostation!

Støttemedlemskab koster kun 30 kr. i kvartalet. Man melder sig ind ved at indbetale dette beløb til: Radio Steno Støtteforening, Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø. Giro 9 73 75 96.



art

fra hele besøget: messerne, besøget hos dronningen, det økumeniske møde m.m.

Udover lydbånd til enkelte af diasserierne kan man få kassetter med musik og sange, primært liturgisk materiale. F.eks. er der Erling Rasmussens børnemesse og sangene fra de unges musikmappe »Pris Herren efter noder«.

Det nyeste tilbud er Bertier's vekselsange. (Komponisten bag Taizé-musikken).

Ganske gratis!

Det er helt gratis at låne Kateketcentralens materiale, der skal kun betales forsendelsesomkostninger. Det er ligeledes gratis at benytte sig af centralens konsulenttjeneste. Når man henvender sig, er der altid en konsulent til rådighed, som kan vejlede om, hvilket materiale der er bedst egnet i en given sammenhæng. Konsulentten hjælper også gerne med tilrettelæggelsen af menighedsaftener, retræter m.m.

Udover det kateketiske materiale er det også Kateketcentralens opgave at udgive bispedømmets liturgiske materiale til brug ved messer m.v. Ligeledes hører Katolsk Brevkursus/ Katolsk Information ind under Kateketcentralen, og de to forlag Ansvarstiftelsens Forlag og Niels Steensens Forlag har til huse hos Kateketcentralen. Vesterbrogade 28, 3. th., 1620 Kbh. V. Tlf. 31 24 26 30, kl. 9-16.

Katolsk Videoproduktion

Video til mange formål – nemt og effektivt

Katolsk Videoproduktion (KVIP) laver videofilm, som fortæller om katolske forhold, eller som belyser

forskellige religiøse eller almenmenneskelige emner.

KVIP's film er fortrins-

vis egenproduktioner. Enkelte er dog dels danske versioner af professionelle engelske produktioner,

dels produceret i samarbejde med den kristne TV-station i København, KKR.

Også på lokal-TV

Katolsk Videoproduktion blev startet i 1983 på initiativ af pater Leslie O. Dorn S.J. samt nogle tidligere elever ved Niels Steensens Gymnasium. KVIP har siden produceret 18 videofilm samt løst forskellige andre video-opgaver. Flere af KVIP's film har været vist på lokal-TV.

KVIP er for tiden ved at lægge sidste hånd på sin første egenproducerede fiktionsfilm; en genre man vil gøre mere ud af fremover.

Bred anvendelighed

KVIP's film er især velegnede til undervisning og debat i hjemmet, i folkeskolen og gymnasiet, i ungdomsklubber samt i studiekredse, ved menighedsaftener og ved lignende arrangementer.

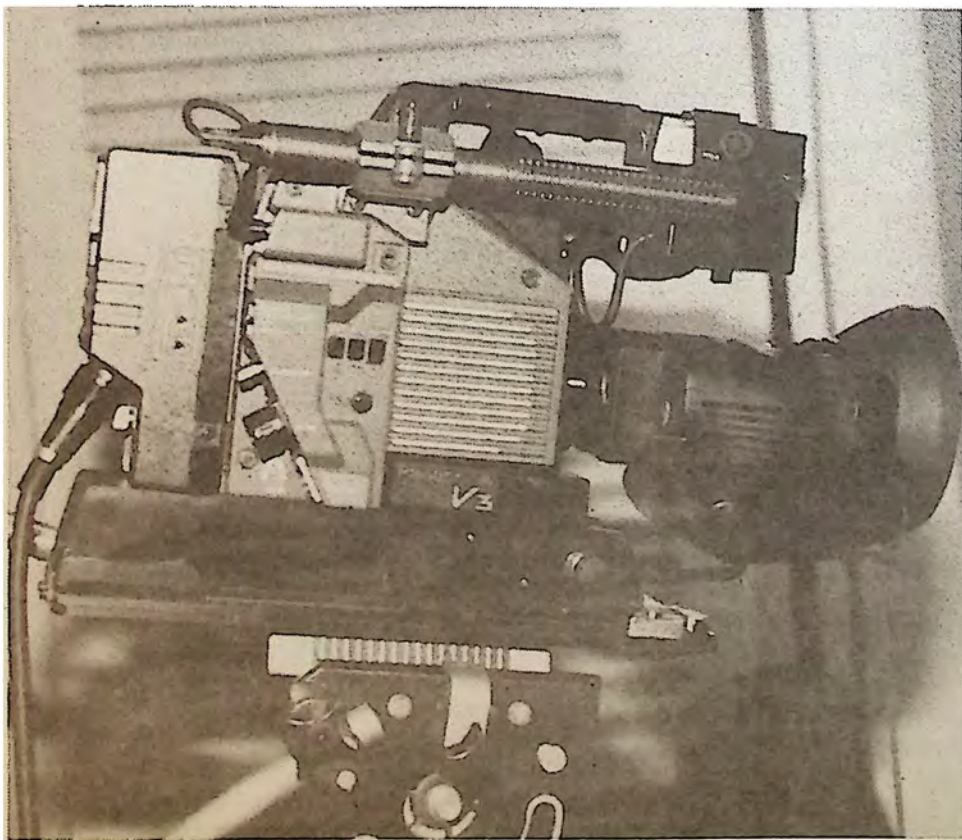


KVIP

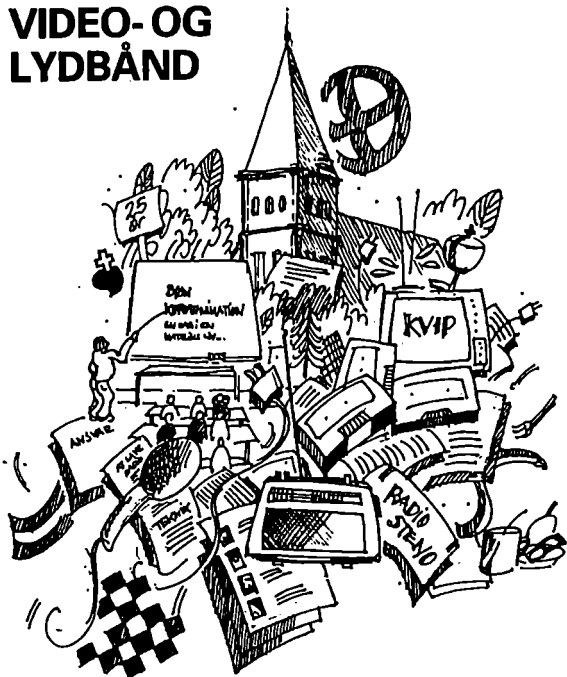
Videomediet er dejligt nemt at gå til. Fremvisningen kræver blot et TV og en videobåndoptager, som man eventuelt kan leje i enhver videobutik. Der kræves ingen særlige tekniske færdigheder. Man kan standse undervejs, springe frem og tilbage eller se en sekvens igen og igen.

KVIP kan tilbyde film inden for følgende emner: Sakramenterne; Den katolske kirke i Danmark; Bøn, meditation og klosterliv; Øvrige emner. Se i øvrigt kataloget, omtalt andet steds.

Det koster 40 kr. for private og 90 kr. for institutioner at leje KVIP's film. Bestilling sker på tlf. 31 20 93 37. Filmene kan også købes.



KATOLSKE VIDEO- OG LYDBÅND



Fælles katalog

Katolsk Videoproduktion og Radio Steno har udgivet et fælles katalog. Her kan man læse om alle de video- og lydbånd, som KVIP og Radio Steno sælger og lejer ud. Kataloget bestilles på tlf. 31 20 93 37.

Det andet Vatikankoncil og medierne

Det andet Vatikankoncil i 60'erne udsendte en række dokumenter. De fleste står i skyggen af nogle få, der fik afgørende betydning for kirkens udvikling.

Blandt dem, der ikke tiltrak videre opmærksomhed, var et beskedent dekret med titlen »Om samfundets meddelelsesmidler« (Dansk oversættelse: Sankt Ansgars Forlag 1966).

Det fremgår af dekretet, at konciliet var klar over mediernes enorme betydning, men det har åbenbart ikke ment sig i

stand til at præstere en fyldestgørende behandling af emnet. Der manglede tid og vel nok også den nødvendige sagkundskab. Dekretet er følgelig for det meste holdt i ret generelle vendinger. Dette forhindrer imidlertid ikke, at opfordringen til biskopper, præster og lægfolk om aktivt at træde ind i mediernes verden er nok så kraftigt formuleret.

Dekretet bestemmer, at der skal oprettes en pavelegitim mediekommision, som bl.a. skal sørge for, at dekretets principielle

overvejelser får praktiske følger.

Pastoral instruks

Den pavelegitime kommission blev faktisk oprettet og nedkom i 1971 med en »pastoral instruks«.

Dette dokument indeholder en mere grundig analyse af mediernes væsen og af deres enorme indflydelse i vor tids samfund. Det fremhæver både farerne - især ved fjernsyn og video - og det potentielle for undervisning og forkyndelse, som disse medier indebærer. Det betoner derfor også, hvor

vigtigt det er, at børn og unge opdrages til forståelse for mediernes magt og til kritisk vurdering af de særdeles blandede gudsde formidler. Unge katolikker skulle meget gerne lære at se mediernes brogede mangfoldighed i troens lys og skelne mellem godt og ondt.

Set i fremtidens perspektiv er det sidste nok det vigtigste. Hvad gør vi katolsk regi? I familierne i menighederne, i ungdomsklubber, i de 24 katolske skoler?

L.O. Dorn S.

Katolsk Information

Menigheden i Århus går på gaden

Menigheden i Århus kastede sig for godt et halvt år siden over et meget ambitiøst projekt: Man etablerede en lille butik ved siden af kirken ud mod et af Århus' mest befærdede strøg. I denne butik er der dels salg af bøger, tidsskrifter, billeder m.m., dels et håndbibliotek, adgang til en database med informationer om katolske forhold, plancheudstillinger osv.

Butikken er behørigt udstyret med elektronisk grej, herunder naturligvis en kopimaskine, så man kan kopiere artikler

o.lign. på stedet. Men der er også en lille computer (PC'er), der kan tilsluttes en TV-skærm i vinduet eller i galleriet i kælderetagen under butikken. Her kan man fremvise informative tekster, hente artikler frem fra databasen m.v.

Video, lydbånd og lysbilleder

TV-skærmene bruges også til fremvisning af de ca. 35 videobånd, som man kan se i butikken. Det drejer sig dels om optagelser af religiøse eller kunstneriske

TV-udsendelser, dels om nogle af KVIP's bånd.

Man kan høre musik og lydbånd i butikken, bl.a. gudstjenester, foredrag og radiooptagelser med kristent indhold. CD'ere og bånd afspilles enten over højttalere eller individuelt via walkman. Nogle af båndene lejes ud.

Endelig er det muligt at se og leje lysbilledserier med kateketisk indhold eller om kunsthistoriske emner. Man kan selv danne sig et overblik over udvalget via en lyskasse i butikken, og man kan få foretaget en decideret forevis-

ning i galleriet. Diasserierne vises også lejlighedsvis via en skærm i butiksviruet.

På denne måde er de elektroniske medier også inddraget som et naturligt led i katolsk informationsvirksomhed på gadeniveau.

Butikkens adresse er: *Katolsk Information, Rye-gade 28, 8000 Århus C, Tlf. 86 18 53 90.*

Da butikken er bemærket med frivillig og ulønnet arbejdskraft, er de begrænset åbningstider: ma.-fr. kl. 13-17.30, lø. kl. 10-12 og sø. kl. 11-12.

Tal om medierne

Danskerne ser i gennemsnit 9-10 timers TV om ugen, og over 50% af befolkningen sidder foran skærmen fra 5 til 6 ud af ugens 7 dage. Storfbrugere er især pensionister og personer med ingen eller kortere uddannelse. De udenlandske stationer tager kun lidt af den samlede tid fra DR og TV2.

95% af befolkningen (over 15 år) kan modtage lokalradioer. På landsplan lytter 30% dagligt og 53% ugentligt til lokalradio. Det er især unge og yngre mennesker, der lytter regelmæssigt, men den ældre del af befolkningen er også ganske godt med.

Videoens årti

Mange vurderer, at 90'erne bliver videoens årti. Udviklingen viser, at der er ved at ske et skred fra udlejning til salg af videofilm i takt med, at der sker et enormt prisfald på videokopier af populære film. Det bliver mere og mere almindeligt at have videokassetter stående side om side med bøgerne i reolen.

67% af alle amerikanske hjem har en videobåndoptager.

I Danmark ejer over 1.2 mill. mennesker en videobåndoptager, og dertil kommer så al udlejning. I branchen mærker man tydeligt bortfaldet af afgiften pr. 1.1. 90, og man forventer, at der ved årets udgang vil være en husstandsdekning på omkring 38%.

Kirkeligt mediecenter

Den danske katolske kirkes medieengagement er udførligt omtalt på disse sider. KVIP står desuden sammen med en lang række andre - fortrinsvis folkekirkelige - organisationer bag Danmarks Kirkelige Mediecenter. Mediecenteret producerer bl.a. udsendelser til TV2. I juni sidste år producerede centeret en udsendelse om den katolske kirke.

Kristne lokalradioer

Der er over 20 kristne lokalradioer i Danmark. Det er typisk Indre Mission eller frikirkerne, der står bag dem. Der er endvidere kristne involveret i lokal-TV flere steder, bl.a. i Århus og på Fyn.

Katolikker i æteren

Det er ikke kun via KVIP og Radio Steno, der lyder katolske røster i den danske æter. Flere katolikker landet over har været eller er engageret i lokalradioarbejde. Det gælder bl.a. i Sønderjylland, Helsingør og Næstved.

Det hænder også, at nogle lokalradioer selv op søger katolikker. Således har Radio Falcon på Frederiksberg i København for nylig bragt et program om Sct. Mariæ menighed i en serie om kirkerne på Frederiksberg. Der er planer om flere gudstjenestetransmissioner fra denne kirke i samme anledning.

Medieværksted

En katolsk skole i arbejdstøjet

Gennem nogle år har vi på Sct. Knuds Skole i Århus gennemført undervisningsforløb med elektroniske medier. Målet med

medieværkstedet er dels at give eleverne mulighed for at udtrykke sig ved hjælp af lyd og billeder, dels at give dem indsigt og forståelse for de arbejdsmetoder og virkemidler, man benytter inden for de elektroniske medier.

De medier, vi arbejder med, er: lyd-dias, video og lyddrama. Et forløb starter med et grundkursus, hvor eleverne i hold på 4-5 stk. arbejder 2x3 timer inden for hvert af de tre områder. Efter en kort instruktion i brug af kamera, lydudstyr m.m. får grupperne stillet en bunden opgave, f.eks. at lave en reklame, et indslag til en radio/TV-avis eller en OBS-udsendelse, der skal vises for klassen/forældre/resten af skolen. Det er vores erfaring, at eleverne skal kastes direkte ud i arbejdet uden at der udarbejdes drejebog/manu-

skript, og med en meget stram tidsplan.

Større produktioner

Først når vi går igang med en større produktion, skal der arbejdes mere bevidst med en egentlig planlægning (instruktør, drejebog, research osv.) Grupperne skal altså inden for 6 lektioner finde på en idé (som skal godkendes af læreren) og gennemføre den. Ved fremlæggelsen for klassen sker der en vurdering af indhold og form, billedkomposition, vinkler, tempo o.s.v.

Generelt set er lyd-diasforløbene mest vellykkede, både indholdsmæssigt og teknisk, p.g.a. de »faste« billeder, den vilkårlige rækkefølge, de kan tages i, samt de redigeringsmuligheder, der er efter optagelserne.

Video er langt vanskeligere at arbejde med. Da vi

inden for 2x3 timer ikke kan redigere, er vi nødt til at »klippe« i kameraet, og det har vist sig, at eleverne har svært ved at skabe dynamiske billedforløb. Også med hensyn til lyddrama har det vist sig, at eleverne har svært ved at beherske teknikke (båndoptagere, mixerpu o.s.v.)

Eleverne arbejder koncentreret og seriøst

Selv om der er vanskeligheder med teknikken, må vi dog betegne medieværkstedet som vellykket. Eleverne er glade for forløbene, de arbejder koncentreret og seriøst, og de mærker på deres krop, hvor svært det er, både indholdsmæssigt og tidmæssigt, at producere de elektroniske medier.

Edward Buch-Andersen
Sct. Knuds Skole, Århus

Børneægteskaber indgås stadig ulovligt i Indien

Jaipur (KIPA/COM) - Trods forbudet i den indiske lov er børneægteskaber i delstaten Rajasthan stadig aktuelle, meddeler franciskanernes medieinformation i Indien.

På den årlige »Lykkebringende Dag« blev i 1990 hundreder af børn, de fleste af dem under 7 år gamle, forbundet ved ægteskab.

Den indiske lovgivning tillader ægteskab for piger på 18 år, drenge på 21. Forældre og præster kan idømmes fængselsstraf, hvis disse regler overtræ-

des. Politiet tager sig dog kun af sagen, når der foreligger en anmeldelse, men en sådan har politiet endnu aldrig fået.

For unge mødre

Følgerne af børneægteskaber er alarmerende: Af 1000 børn, født af for unge mødre, dør de 115.

Børneægteskaber skyldes dog ikke kun gamle traditioner, men først og fremmest forældrenes ønske om, tvunget af fattigdom, at frigøre sig for det økonomiske ansvar for deres døtre.

Katolsk/jødisk fælles erklæring om børneopdragelse

Washington (KIPA) - Skolernes angst for at indoktrinere børn med religiøse eller moralske værdier har nu tilstrækkeligt vist sit negative resultat, mener en fælles erklæring udsendt af USAs bispekonference og Synagogernes kommission for tværreligiøse anliggender i Amerika.

Hærgede ungdom

Modstanden i de offentlige skoler mod at bibringe ungdommen moralske normer, af angst for at påtvinge unge mennesker meninger og holdninger, har sit udgangspunkt i en overdreven angst for at gøre børn og unge ufrie,

men denne angst er uberegtiget, siges det i erklæringen. Tværtimod ser vi en tiltagende ungdomskriminalitet, stofmisbrug, bandevæsen, depressioner, alkoholisme, seksuel løssluppenhed og AIDS hærge store dele af vor ungdom. En fælles indsats for at bibringe ungdommen fundamentale etiske normer er mere påkrævet end nogensinde. De store religiøse institutioner i USA burde gå sammen i et krævende arbejde for at genindføre »en passende opdragelse« i de offentlige skoler, hvis vi vil undgå »at blive en nation af amoraliske borgere« hedder det i erklæringen.

Sandheden om attentatet mod paven frem i lyset?

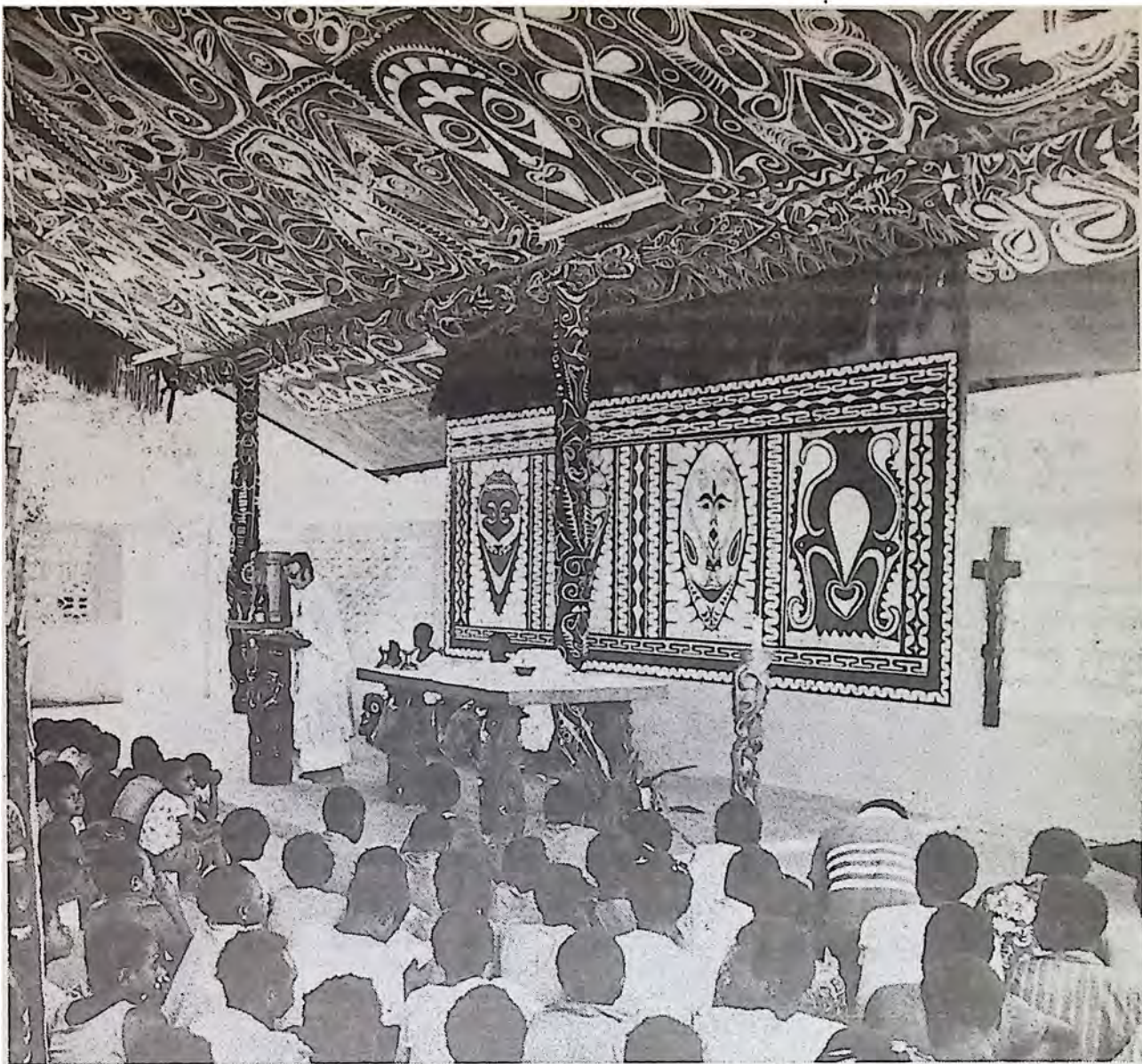
Sofia (KIPA) - Efter det mislykkede mordforsøg mod paven den 13. maj 1981 førte visse spor mod det bulgarske luftfartsselskab og videre til dette lands sikkerhedspoliti.

For nylig lovede den nye bulgarske præsident *Zeljo Zhelev* at åbne det forhenværende kommunistregimes arkiver for at finde frem til sandheden om attentatets baggrunde.

»Sandheden om den bulgarske sikkerhedstjenestes eventuelle indblanding i sagen kan ikke ska-

de vort land«, erklærede præsidenten i et interview med det italienske blad »Corriere della Sera«, »Sandheden kan kun hjælpe Bulgarien til at genvinde den tabte tillid til dets troværdighed«.

Tre dage senere sagde en talsmand for indenrigsministeriet, *Jordan Ormankov* i samme avis, at der i statens arkiver ikke findes hemmelige dokumenter vedrørende denne forbrydelse, og at bagmændene ikke skulle søges i Sofia eller Moskva, men snarere i selve Italien.



Heldigvis er ikke alle katolske kirker i Afrika bygget i europæisk ny-gotik, men kirkens mentalitet og struktur er stadig ikke-afrikansk.

Afrikansk kirkemøde vil fremme afrikansk kristendom

Lomé, Rom (KIPA) - I januar 1989 bebudede paven en særsynode for kirken i Afrika, under mottoet »Kirken i Afrika på vej til det tredje årtusind«. Forberedelseskommissionen har nu udsendt et arbejdsdokument på 93 sider (engelsk version). Papirerne er blevet drøftet i Togos hovedstad Lomé i slutningen af juli, hvor hele den afrikanske bispekonference (Afrika og Madagascar) deltog i et plenarmøde under ledelse af synodens generalsekretær, ærkebiskop *Jan P. Schotte*. Selve synoden bliver formodentlig afholdt i 1993. Det er endnu ikke afgjort, i hvilken afrikansk by.

Som vor tids drama betegner arbejdsdokumentet splittelsen mellem evangelium og kultur. I Afrika drejer det sig oven i købet om mange forskellige kulturer. Forholdet mellem

kristendom og islam er kun et af aspekterne. Selv om det officielle islam som religion gerne opstiller sig med »strengt holdninger« er dialogen med den enkelte muslim langt lettere. Men da både kristne og muslimer vil omvende så mange som muligt til deres tro, er der brug for »stor klogskab«, vil man undgå en farlig kollisionkurs, siger dokumentet.

Også sekternes og andre religiøse gruppers vækst i Afrika betyder en pastoral udfordring for kirken.

Evangelisering aktuel
Arbejdsrapporten har som indledning en kort oversigt over den katolske kirkes historie i Afrika. Det første kapitel handler om synodens hovedtema »I skal være mine vidner« (Ap.

Gern. 1, 8). Heri betegnes evangeliseringen af det sorte kontinent som bydende aktuel.

Andet kapitel nævner de konkrete områder, der trænger til evangeliets kultivering: racismen, diskrimination, stammekonflikter.

Afrikansk kultur

Næste kapitel giver anvisninger for evangeliets såkaldte »inkulturation«, d.v.s. indplantningen af den kristne tro i lokale traditioner og optagelsen af traditionelt afrikanske værdier i det kristne liv. På dette område efterlyses der mere teologisk forskning om hvad, der kan udgøre en typisk afrikansk kristendom.

Mere dialog, mere fred i samfundene

Dokumentet beskriver, hvor langt dialogen er nået mellem den katolske kirke og andre kristne kirker, med traditionelle afrikanske religioner, andre verdensreligioner, sekter, nyere religiøse grupper og ikke mindst med »mennesker af god vilje«.

Under overskriften

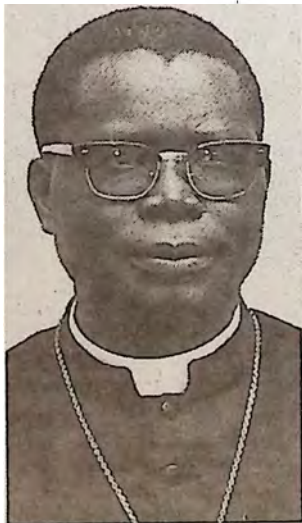
»Fred og retfærdighed« stilles spørgsmålet, hvordan det katolske lægfolk kan engageres i skabelsen af et mere retfærdigt og fredeligt samfund. En pastoral plan for hele Afrika og koordinering af landenes aktiviteter ses som en nødvendighed.

81 spørgsmål

Arbejdsrapporten (lineamenta på latin) slutter med 81 spørgsmål, hvis besvarelse af biskopperne skal danne udgangspunktet for synodens arbejdsrapport (instrumentum laboris). Det høje antal spørgsmål begrundes med, at tilstanden i de deltagende 54 afrikanske lande ofte er aldeles forskellig.

Paven har under sin rejse mellem 1. og 10. september holdt et møde for særsynodens generalsekretariat i det omdiskuterede Yamassoukro på Elfenbenskysten.

Statistikker fra 1986 anslår, at kun 13,11 procent af hele Afrikas 572 millioner indbyggere er katolikker, men deres »vækstrate« er den højeste i verden.



Senegals kardinal Hyacinthe Thiandoum.

Biskop fra Brasilien besøgte Skt. Annæ kirke

Søndag den 2. september fik katolikerne i Skt. Annæ Kirke lejlighed til at møde biskop *Czeslaw Stanula*, Floresta i Brasilien. Biskoppen, som er født i Polen og bispeviet i 1989, har i 24 år været missionær i henholdsvis Argentina og Brasilien.

Biskoppen deltog i to gudstjenester, først i højmessens kl. 10 og derefter i den polsk-sprogede gudstjeneste kl. 12. I stedet for en egentlig prædiken fortalte biskop Stanula om det landområde, hvor han har sin gerning.

Bispedømmet ligger i nord-øst Brasilien og er på 17.000 kvadratkilometer og beboet af 210.000 mennesker.

Det er et land med store kontraster, både klimatiske og sociale. Et land, hvor man kan opleve den største rigdom og den yderste fattigdom. I ni må-

neder har der været absolut tørke i Floresta-området, hvilket har medført hungersnød med store lidelser for den fattige befolkning.

Over halvdelen af områdets befolkning er analfabeter. Det religiøse liv har ikke nogen klar form; katolicismen bliver blandet

med de indfødtes religiøse traditioner.

Biskoppens beretning gjorde et dybt indtryk på tilhørerne, og der blev efter gudstjenesten foranstaltet en indsamling til det hårdt betrængte bispedømme.

Maria Lizewska
(forkortet af red.)



Biskop *Czeslaw Stanula*, Floresta i Brasilien besøgte 2. september menigheden på Amager.

Indvielse af »Fred og forsoning« – et sted for hjemløse

Lørdag den 1. sept. 1990, indviede pastor *Lars Messerschmidt* et nyt katolsk hjem for hjemløse. Der var ca. 50 mennesker samlet fra forskellige kirkesamfund og derfor var også stedets protestantiske

præst indbudt til at fejre nadver for protestanterne, mens katolikerne gik op i husets kapel og fejrede messe sammen.

»Fred og Forsoning« er en nedlagt landbrugsejendom med 8 tønder land

jord, hvor beboerne dyrker grønsager, og de gamle stalde bruges til at huse høns og gæs og hen ad vejen nok også et par grise og får.

Inge Norling, som med Guds hjælp har lejet og åbnet huset for alle, som trænger til fred og kristne hjemlige omgivelser, har ladet sig inspirere af den holdning, som ligger til grund for Mother Teresas arbejde blandt de fattige, nemlig at Jesus er tilstede i ethvert menneske.

Projektet er et trosprojekt, dvs. at Inge er helt afhængig af Gud og af den hjælp andre giver hende og andre beboere, hvad enten det er af materiel eller åndelig art.

Der mødte os en stor gæstfrihed og en fornemmelse af, at »Fred og Forsoning« er spiren til en meget smuk blomst, som lidt efter lidt vil folde sig ud.

Alle, som er interesserede i at vide mere om fællesskabet eller ønsker at hjælpe til med nogle af de mange praktiske opgaver, kan skrive til »Fred og Forsoning« Katolsk Bofællesskab for Hjemløse, Fasterholtgaardvej 2, 7330 Brande.

Benny Blumensaat

Retræte for damer på Dalum Kloster

Mon danske katolikker er klar over, hvilken perle der findes midt i det frodige, fynske landskab, det, som *H.C. Andersen* med rette kaldte »Danmarks have«? Og at vi en enkelt gang om året har mulighed for at kunne opleve dette utrolig dejlige sted? Skønt Skt. Hedvigøstrene har rigeligt at se til i det daglige med fastboende pensionærer og adskillige meget gamle søstre, så åbner de hen på sommeren gæstfrit deres kloster for mennesker, der lever ude i verden, men som trænger til en lille uges stilhed og fordybelse i det åndelige liv.

Og her findes alle forudsætninger for, at man kan opleve nogle lykkelige dage: Man får et dejligt eneværelse, sund og god

kost og kan nyde naturen ude i den store, særprægede park. Og hver sommer kommer to præster beredvilligt for at berige os gennem foredrag, samtaler og prædikener.

Damerne har en uge med deres præst og herrerne en anden uge med en anden præst. I år var det pastor *Peter Nissen*, der tog sig af damerne. Med sikker og kyndig hånd førte han os gennem Johannes evangeliet, så ingen kunne være i tvivl om, at det var hans yndlingsevangelium. En teologiprofessor kunne ikke have gjort det bedre.

En varm tak både til ham, til de venlige søstre og til den dygtige arrangør, fru Emmerich fra alle de jyske, fynske og sjællandske damer.

Inge Stoltenberg



Inge Müller fyldt 70 år.

Målbevidst arbejde for katolsk bibliotek Inge Müller fyldt 70 år

Den 14. september var der reception i *Niels Steensens Bibliotek* i Stenosgade. Bibliotekets leder gennem 32 år, *Inge Müller* fyldte 70. Støt og målbevidst har hun, sammen med gode medarbejdere, oparbejdet det lille katolske bibliotek, så det i dag er leveringsdygtigt til alle landets biblioteker og private lånere med praktisk talt al katolsk litteratur på nordiske sprog samt en god portion engelsk-sproget og en del tyske og franske bøger også. 6000 bind har de nu på hylderne – om troslære, filosofi, kristen mystik, bøn og meditation, kirkehistorie, bibelkundskab, ordensvæsen, helgenbiografier, spiritualitet, skønlitteratur m.m. Håndbøger og tidsskrifter er også til disposition.

De unge vil måske synes, det er en selvfølge at vi har denne service. I virkeligheden er det et blandt flere eksempler på et privat initiativ i bispedømmet, bygget op, hylde for hylde, af kvalificerede lægfolk, der ulønnet og udholdende har brugt det meste af deres fritid til denne opgave.

Den engelsk-sprogede litteratur fik sin grundbestand fra bøger, indsamlet af bibliotekar *Marie-Louise Bruzelius*, under et studieophold i USA. Det blev siden fulgt op af nu afd. bibliotekar sr. *Mary Katharine*, dansk-født nonne i et amerikansk kloster, siden overflyttet til Skt. Lioba Kloster på Frederiksberg.

De to bibliotekarer kastede sig med ildhu og

stort udbytte ud i opgaven, suppleret på hjemmefronten af nu afd. bibliotekar *Anna Elise Møldrup* og *Inge Müller*, bistået af p. *Ib Andersen*. De ordnede og katalogiserede de mange boggaver, også fra det gamle Vikariatsbibliotek, der stammede fra biskop v. *Euch*.

Biblioteket holdt i begyndelsen til i den nuværende menighedssal i Bredgade og dens kælder. Siden, da Bispkontoret rykkede ind, blev de flyttet rundt med i ejendommene i Bredgade og Ste-

nosgade, ikke altid til deres trivsel. Så glæden var stor, da de omsider, med økonomisk støtte fra bispedømmet, i 1976 kunne tage en butik med tilstøtende lokaler i besiddelse i Stenosgade 9.

Her føjede adj. *Torben Riis* i 1979 et nyt bidrag til, da han i bibliotekets lokaler startede et informations- og komsammen-center efter søndagsmesserne i Jesu Hjerter Kirke, også med bog salg. Til medarbejderstaben skal også nævnes nu afd. overlærer *Erna Saabye-Ottosen*, mag. art. *Cecily Worster* og socialrådgiver *Aase Jørgensen*.

Gennem hele denne brogede historie har Inge Müller været Holmens faste stok – først i fritiden i de mange år, hvor hun arbejdede i Bibliotekernes Oplysningskontor og varetog lånesamkøbet mellem alle danske biblioteker samt med de udenlandske – siden full time, da pensionsalderen meldte sig.

Vi hylder hende for hendes trofasthed og indsigt. Hun kender sine varer og hendes vurderinger og råd er vel værd at lytte til. Hun går stille med dørene og kan slet ikke lide at komme i avisen. Hun har bare villet tjene kirken og troen med de skjulte skatte i bøgernes verden. Her finder vi mange af de rødder, vi selv, måske uden at vide det, står på.

Til lykke, kære Inge – ad multos annos!

Elsebet Kieler

Nyt om bøger

Nyreligiøsitet

I RPU's serie »Skrevet for Unge« foreligger nu et hæfte om Nyreligiøsitet skrevet af *Annette Messerschmidt*.

Hæftet omtaler nogle af de bevægelser, som i dag er i stand til at fascinere unge. Således Moon-bevægelsen og Scientology (uden dog at nævne de stærke økonomiske aspekter ved netop disse bevægelser), og den også blandt danske unge udbredte »Ånd i glas«-udgave af spiritismen. At kalde spiritismen som sådan for en nyreligiøs bevægelse må dog vist være en tilsnigelse. Et afsnit beskæftiger sig med hinduistisk inspirerede grupperinger og i tilknytning hertil med interesse for healer- og terapivirkning.

Det lille hæfte kommer altså vidt omkring i de mangearterede tilbud på til-

værelsestolkning, som unge i dag kan løbe ind i.

Indledningsafsnittet »menneskesyn« står noget isoleret. Begrebet »menneskesyn« indføres, men bruges for mig at se ikke senere som forståelsesramme eller indfaldsvinkel i forbindelse med behandlingen af de forskellige bevægelser.

Den ukommenterede epiløp giver rig anledning til overvejelse – og ikke kun for den nyreligiøse.

Hæftet er en kortfattet appetitvækker, der udmærket kan anvendes til en præsentation af det nyreligiøse område. Den interesserede læser kan så i andet materiale finde mulighed for den fordybelse i emnet, som et hæfte af dette omfang naturligvis ikke kan tilbyde.

Ingelise Christensen

Møder og arrangementer

Økumenisk Kvinde-tiår 1988-1998

Tværkirkelig kvindegruppe.
Studiakreds: Biblen set med Kvindøjne.
Torsdag den 25. oktober kl. 19 i Sakramentskirkens menighedslokale, Nørrebrogade 27 C.

Medjugorje-dag

Alle der har været i Medjugorje, eller som er interesseret i det, der sker i Medjugorje, indbydes til en Medjugorje dag

lørdag den 27. oktober

på Sct. Albani skole, Odense.
Ankomst kl. 10.30.

Slutter med messe kl. 16.30.

Emner:

Jomfru Marias budskab til kirken i dag.
Rosenkransen, en skole i bøn.

Det sker på Magleås

Sø. d. 7.-fr. d. 12.10.:

Den Journalistiske Efterudd.

To. d. 11.-fr. d. 12.10.:

Fredensborg-Humblebæk kulturforsv.

Lø. d. 13.-sø. d. 14.10.:

Katolsk Arbejder Aktion
v/George Bune-Andersen.

Sø. d. 14.-to. d. 18.10.:

Kursus for organister, korledere, sangere
og musiklærere
v/Jan Lange.

To. d. 18.-sø. d. 21.10.:

Neo-Katekumenateme
v/Jørgen Fog.

Ma. d. 22.-fr. d. 26.10.:

Den Journalistiske Efterudd.

Sø. d. 28.-fr. d. 2.11.:

Den Journalistiske Efterudd.

Sø. d. 28.-ti. d. 30.10.:

Gymnasieskolernes Filosofilærforening.

DUK-kalender

Troslærekursus Jerusalem aflyst.

Troslærekursus den 15.10.-20.10. 1990 på
Bastrup for de 14-18 årige.

Pris kr. 500,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse.

Børnelejr den 15.10.-20.10. 1990 på Øm-
borg for de 7-13 årige. Pris kr. 500,00 samt kr.
110,00 for fællesrejse.

Musikweekend den 02.11.-04.11. 1990 på
Ømborgen for musikinteresserede.

Alder: 16 år og opæfter.

Pris kr. 160,00 samt 110,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 12.10.
1990.

Interspising den 10.11. 1990 på Sct. Pauls
skole i Tåstrup for alle nationale grupper og
interesserede.

Alder: Ca. 14 år og opæfter.

Tilmelding senest den 19.10. 1990.

Medarbejderledetræning den 30.11.-02.12.
1990 på Bisserup, Sjælland for repræsentan-
ter, redaktioner og udvalg nedsat af DUK.
Kurset er gratis for deltagere. Tilmelding
senest den 09.11. 1990.

Åbent hus med julehygge onsdag den 19.12.
1990 kl. 14.00-17.00 på Sekretariatet.

Nytårslejr den 27.12. 1990-01.01. 1991 på
Ømborgen for unge over 18 år samt familier
med små børn.

Pris kr. 500,00 samt 110,00 for fællesrejse
(dog kr. 160,00 for dem over 25 år). Tilmel-
ding og betaling senest den 06.12. 1990.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt
ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. & by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse: ()

Ankommer selv: ()

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Academicum Catholicum

Indbyder i anledning af Newman-året til
foredrag om

Kardinal John Henry Newman

ved lektor Lars Thunberg, Århus, mandag
den 15. oktober kl. 19.30 (præcis) i Engles-
løen, Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183
B.

Alle er velkomne.

Tre Adventsaftener

kl. 19.30-21.30 i Newmanstuen, Niels Steen-
sens Kollegium, Sankt Kjeldsgade 3, Køpen-
havn. Vi beskæftiger os med Jesuiterorden-
ens stifter, den hellige Ignatius' liv ud fra
moderne biografier på tre møder, indrammet
af bøn, lørdag den 8., fredag den 14. og
fredag den 21. december. til forberedelse
anbefales enten Mary Purcell, The First
Jesuit, eller Cándido de Dalmases, Ignatius
von Loyola.

Aug. Ziggelaar S.J.

Niels Steensens Gymnasium 40 år

Jubilæumsfest for gamle elever lørdag den
24. november 1990.

Indbydelse og girokort kan fås ved hæn-
delse til skolens kontor. Tlf. 31 20 93 40.

Vi er interesserede i adresser på alle gamle
elever - også selvom de ikke kan komme den
24..

Ring til Joen Holm - 31 47 11 76.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl.
14-16. Telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Annoncering:

Rubrikannoncer pr. mm kr. 3.50
Tekstsideannoncer pr. mm. pr. sp. kr. 4.50



KATOLSK
INFORMATION
RYESGADE 28
DK-8000 ÅRHUS C
TLF. 86 18 53 90
Åbningstider: Mand.-fred.
kl. 13-17.30. Lørd. kl. 10-12.
Sønd. kl. 11-12

Katolik og cand. phil., 32 år, med erfaring i
organisationsarb., formidlingsopp., EDB, un-
dervisning, projektarb. & PF, søger job, geme
humanitære eller formidl. opg.

Henv. N. Messerschmidt, 31 35 79 56

Hyggeligt samvær

Er der ikke behov, blandt enlige katolikker
eller andre omkring 50 år for hyggeligt
samvær??? såsom - rejser- biograf - udstillin-
ger - sport - traveture... Hvis, så skriv til
billetmrk. 1289, til katolsk orientering, Vester-
brogade 28, 1620 København V.

Cykler søges

Ømborgen søger et antal juniorcykler (stør-
relse 10-12 år) til brug ved lejre og week-
ender.

Hvis der derfor skulle stå sådanne på lofter
eller kældre, modtager vi dem med glæde.

Evt. andre cykler har også interesse.

Kontakt venligst DUKs sekretariat, Bredgade
67, 2 th., 1260 København V, tlf. 33 14 77 07
vedr. transporten.

Ømstyrelsen

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolske
Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Stor-
københavn. Gratis for begge parter formidles
kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De
at udleje eller leje - ring til Katolske Menig-
hedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Katolsk videoproduktion (KVIP)

Katolsk video til debat og undervisning
KVIP producerer videofilm af 20-40 minutters
varighed til debat og undervisning i skoler,
menigheder eller derhjemme. Ring efter vort
nye katalog, september 1990:

31 20 93 37

Nyheder 1990:

Høstår: Om at blive gammel med værdig-
hed.

Også om søndagen: Et personligt portræt af
en katolsk sognepræst.

Kvinder i kirken: En mosaik af interviews
med vidt forskellige katolske kvinder.

Bispejubilæum: Reportage fra biskoppens
25 års jubilæum maj 1990.

Radio Steno - 107,9 Mhz

Sct. Kjeldsg. 3, Kbh. Ø, giro 9 73 75 96.
Hver mandag fra kl. 20 til kl. 23.

Kl. 20: Magasinet - nyheder, meddelelser,
musik og forskellige indslag, fx.

15.10.: Om den hellige Dominicus v/Erik
Christiansen.

22.10.: Om Niels Steensen v/Jørgen Ny-
bo Rasmussen.

Kl. 21.: Telefonprogram - lytterne kan ringe
ind på 31 20 93 38. Emnerne er:

15.10.: »Kan man leve uden religiøse
værdier?« v/bl.a. sr. Philippa Tolberg.

22.10.: Inkulturation v/Oluf Bohn m.fl.

Kl. 22.30: Postludium - musikprogram med
religiøs eller kirkelig musik.

Salg og service

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

31 69 86 81
DØGNET RUNDT



Jeg kommer
gerne hjem
til Dem for at
træffe de
nødvendige
aftaler.

Begravelses- forretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald
også anmeldelse til skifteret, sygesik-
ring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i
Storkøbenhavn.



DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 42 99 01 58

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes
smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Arkitekt M.A.A.

Massimiliano Falconi

Daglijevej 12 · 4000 Roskilde
Tlf. 42 - 36 23 11

Aut.
el-installatør

**EL MOGENS
LARSEN**
Ransherød 31a 6200 Åbenrå · 6225 30/6225 31

Det forkalkede hus

Beboerne klager. Der kommer for lidt varmt
vand ud af hanerne, og det der kommer er
ikke varmt nok.

Det er en velkendt situation i mange større
ejendomme.
Guldager har udviklet et nyt anlæg, der med
kulsyre effektivt fjerner kalkbelægningen i
hele rørsystemet.

Ring og få mere at vide på telefon 42 27 31 00.



**guldager
electrolyse**

Hejrevang 1-3 · 3450 Allerød

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Muremester

Bernhard Christiansen

Solbævej 8, Sabro.
Tlf. 86 94 82 10

Pianostemmer

Bernhard Hauber

31 68 19 59

Revision - Bogføring - Skat

- den Registrerede Revisor rådgiver

REGISTRERET REVISOR FRM
Jørgen Brangstrup
SCT. ØLSGADE 10
REVISION 4000 ROSKILDE · 42 35 10 35

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 66 21 19 20

Svært at få øje på et kristent håb

Fortsat fra forsiden

nes for »opfinder af befrielsesteologien«, havde sendt et brev til kongressens åbning. Heri slog han klart fast, at teologien altid må tage den virkelighed, som menneskene lever i, i betragtning. – For de fleste mennesker er denne virkelighed fattigdom og uretfærdighed.

Vigtigere med suppe til de fattige

At Gutierrez ikke selv deltog i kongressen i Leuven, begrundede han med, at selv om »det er teologernes opgave at beskæftige sig tankemæssigt med Gud og drøfte, hvordan man skal tale om Gud«, så er det dog undertiden »vigtigere at lave suppe til de fattige«.

Befrielsesteologien og de fattige

Befrielsesteologien har altid holdt sig til de fattige, sagde den førende brasilianske befrielsesteolog *Leonardo Boff* på kongressen, og tilføjede, at derfor vil denne teologi også bestå så længe, der findes fattige.

Boff mener, at nok har socialismens tilbagegang i Østeuropa påvirket den latinamerikanske befrielsesteologi, men man tager fejl, hvis man tror, at den nogen siden har haft *Karl Marx* i centrum. De fattige var og er altid det centrale for den. Boff er overbevist om, at den brasilianske kirkes flertal vil være »på folkets og de fattiges side«.

Amerikas opdagelse - og indianerne

Boff kom også ind på de festligheder, der er planlagt i Latinamerika i anledning af *500-årsdagen for Amerikas opdagelse*. De vil blive en milepæl i den latinamerikanske kirkes historie, sagde han.

Disse festligheder må dog efter hans mening nødt til blive »krænkende for indianerne og afrikanerne«. De bør være præget af bod, hvor »kirken på ny overvejer sin rolle i Latinamerika«.

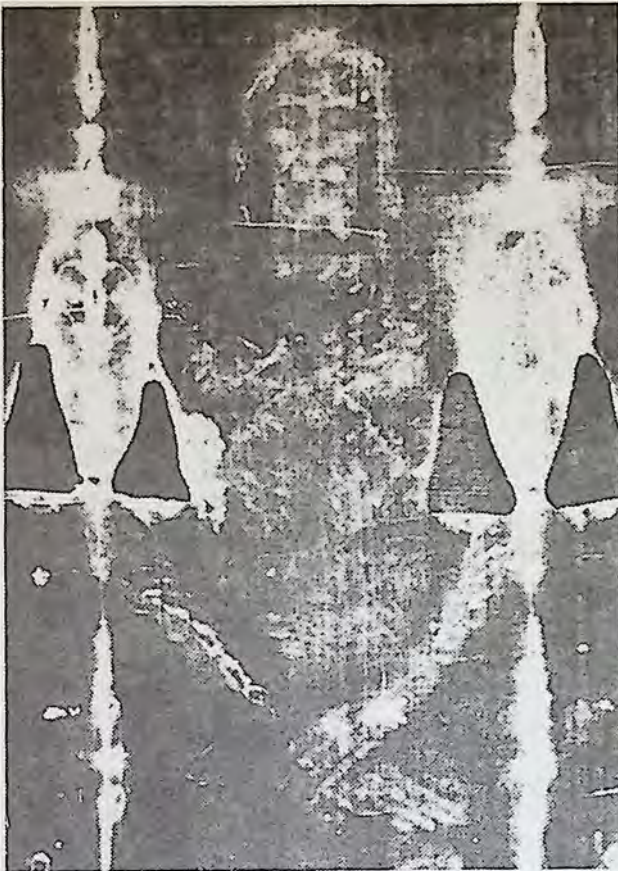
Folkets tribunal

De officielle festligheder, der forberedes af de latinamerikanske regeringer, af det latinamerikanske bisperåd (CE-LAM) og den spanske regering, kalder Boff for »triumfalistiske arrangementer, som man mener man bør stille et »folkets tribunal« op imod.

Opgør med fortiden

Blandt teologerne var der frygt for, at kirken også i fremtiden kan pådrage sig skyld. Det har måske også noget med et »opgør med fortiden« at gøre.

Der taltes helt åbent om kirkens skyld blandt andet i forbindelse med undertrykkelsen af Den tredje Verden og befolkningsekspllosionen. Ved slutningen af det andet årtusinde er denne skyld stadig en udfordring til kirken og til teologien, var der enighed om.



Ligklædet fra Torino skal på ny undersøges.

Vatikanet vil igen have ligklædet fra Torino til undersøgelse

Undersøgelse i 1988 viste at ligklædet var fra middelalderen

Torino/Rom (KIPA) - *Ligklædet fra Torino*, som efter overleveringen er det klæde, Jesu legeme blev svøbt i, da han blev lagt i graven, vil formodentlig snart igen blive undersøgt med henblik på dets ægthed. Ærkebiskop *Giovanni Saldarini* har i et interview til den italienske avis »*Il Giornale*« sagt, at i oktober vil han tage stilling hertil.

Tidligere har en talsmand fra Vatikanet, *Joaquin Navarro-Valls* meddelt, at Vatikanet er parat til at overveje forslag om nye undersøgelser af ligklædet.

I 1988 erklærede laboratorier i Zürich, Oxford og Arizona, at undersøgelser med kulstof-14 metoden

havde vist, at ligklædet fra Torino stammer fra middelalderen. Siden er disse resultatets rigtighed blevet betvivlet; man har til dels beskyldt de tre laboratorier for at have »manipuleret« med prøverne.

Kulstof-14 metoden er ikke ufejlbar

Ærkebiskop Saldarini har understreget, at aldersbestemmelsen efter Kulstof-14 metoden er en undersøgelse som mange andre. »Den er hverken afgørende eller endegyldig«, mener han.

Navarro-Valls har fremhævet, at laboratorieresultaterne fra 1988 er i modstrid med alle tidligere undersøgelsesresultater. Samtidig meddelte han, at

Kirken genforenes i Tyskland

Berlin (KIPA) - Fire uger før de to tyske stater blev forenet den 3. oktober, oprettede kirken en ny struktur, der gælder hele det forhenværende DDR og Forbundsrepublikken.

Opløst

Den 1. september blev Berliner bispekonferencen opløst. Den var indtil nu ansvarlig for hele DDR-området og Vestberlin, trods statsgrænse og pigtråd. Da muren blev bygget i 1961 blev man af rent praktiske grunde nødt til at dele bispedømmet Berlin i en vestlig og østlig del. I 1967 blev den nu afdøde biskop *Heinrich Theissing*

af Schwerin ansvarlig for bispedømmets østlige sektor.

Delområde

På deres møde i Dresden den 3. og 4. september vedtog DDRs 11 biskopper og hjælpebiskopper at tilslutte sig den tyske bispekonference.

Bispedømmet Berlin bliver derved reduceret til »regionalt« delområde, udtaler Berlins ærkebiskop *Georg Sterzinsky*.

Formanden for den tyske bispekonference, biskop *Karl Lehmann* af Mainz og sekretæren prælat *Wilhelm Schätzler* deltog i det historiske møde i Dresden.

Manglende ansvarfølelse

Fortsat fra forsiden

skab ikke længere det synlige symbol på en rigtig samfundsorden.

Kulturrevolution

Langt tydeligere bliver kirkens mindretals-situation nu synlig«, sagde *Hünemann*. »Omvæltningen i Østeuropa er den største kulturrevolution i nyere europæisk historie. Folkeslagene i Sovjetunionen står for første gang over for den opgave at give sig selv en stats- og samfundsorden. Det største problem ved denne opgave er, at mennesker i årtier

er blevet umyndiggjort af staten. Derved er både ansvarsbevidstheden og den solidariske forpligtelse over for hinanden lige så forkomne størrelser som bevidstheden om, at samfundet er der for menneskenes vel og ikke udgør det sidste mål i sig selv«.

Mødet i Ampleforth samlede 200 eksperter fra det kirkelige, kulturelle og politiske liv til et seminar om temaet »En forandringens tid: troende, samfund og stat i Midt- og Østeuropa«. Om to år vil deltagerne mødes igen.

Paven ikke til Sovjet før 1992

Rom (KIPA) - Pave *Johannes Paul II* vil meget gerne besøge Sovjetunionen; alligevel kan en sådan rejse ikke finde sted før i 1992.

Nogle italienske aviser havde ifølge kirkelige kredse stillet et besøg i udsigt allerede i 1991. Dette dementerede Vatikanets pressetalsmand, *Joaquin Navarro-Valls* kort efter.

Da Sovjetunionens præ-

sident *Mikhail Gorbatsjov* 1. december sidste år besøgte Vatikanet, indbød han paven til at besøge Moskva, og det er velkendt, at paven ønsker at tage på en pastoral rejse til Sovjet, udtaler Navarro-Valls. Det er dog indlysende, at en sådan rejse kræver omhyggelig forberedelse. »Det må derfor udelukkes, at den kan finde sted allerede næste år«, fastslår han.



Gorbatsjov ser gerne paven i Moskva.

Fremskridt for franciskanere

Prag (KIPA): - Franciskanerordenen har for tiden stor fremgang i Tjekkosllovakiet.

»Takket være enkelte tapre ordensbrødre, der har overlevet 40 års grusom kommunistisk undertrykkelse, står franciskanerne i Tjekkosllovakiet over for en genopbygning«, udtaler p. *Innozenz*

kelsen af det hellige ligklæde«. Dette embede besad indtil nu hans forgænger kardinal *Anastasio Ballestrero*.

Franz Kubicek, der er prior for franciskanerne i Prag.

Skønt der i løbet af de 40 år døde 60 af de tidligere i alt 110 ordenspræster, er der nu allerede igen 90 ordensmedlemmer: 54 præster, 16 teologistuderende, 12 lægbrødre og 8 novicer.

41 franciskanere arbejder for tiden i forskellige sogne. Ordenen håber, at den inden årets udgang har fået nogle af de tidligere klosterbygninger, som kommunisterne beslaglagde, tilbage. Så vil de »fuldstændige genopbygning« af franciskanerordenen i Tjekkosllovakiet, der allerede er påbegyndt kunne fortsættes med god resultat.

I 1950 blev 30 franciskanere fra den tjekkiske ordensprovinns idømt mangeårige fængselsstraffe. Derfor fik den længste straffesad fængslet i 16 år.

katolsk orientering

Redaktion: Pastor Willem Wuyts (ansvarsh. redaktør). Journalist Knud Helsted Kluge (red.sekretær). Redaktionelle medarbejdere: Kirsten Szaraffin og Ruth Plum.

Udgiver: Ansgarstiftelsen
Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3., DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44. Telefax 31 24 49 75 og 97 22 40 54. Tryk: Ny Dag, DK-4900 Nakskov. Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes 31. oktober

katolsk orientering

Kirken og naturen, side 2
 Vor katolske identitet, side 5
 Orientering fra sognene, side 6-11
 Interview med Laszlo Tokes, side 12

Religionsfriheden sikret i Israel

Jerusalem (KIPA) - For første gang siden oprettelsen af staten Israel i 1947 har den israelske minister for religiøse anliggender, Avner Skaki indbudt repræsentanter for alle ikke-jødiske religioner til en samtale. Kristne, muslimer, druser, bahais og samaritanere deltog i mødet. Skaki forsikrede dem om, at det er muligt, at overvinde de kløfter og barrierer mellem de forskellige trossamfund, som stadig splitter samfundet. Han fandt det især trist, at netop religiøse ledere lader sig inspirere af nabolande til at opfordre til krig i stedet for fred.

Skaki lovede, at den erklæring om religionsfri-

hed, som står i Israels uafhængighedserklæring, og som sikrer fri adgang til de hellige steder, skal forsvares. I konfliktsituationer mellem de forskellige trossamfund gælder lovens status quo.

Økumene skal gå nye veje

Bad Camberg (KIPA) - »Indtil nu har økumenen alt for ensidigt fikseret sig på troslæren, som fortolkes forskelligt af kirkerne. Vi bør snarere begynde at lære af hinanden, hvordan man lever troen med hinanden, udveksler troserfaringer og lader hinanden deltage deri« siger hjælpe-

biskop Franz Eisenbach af Mainz.

Denne fælles læren af hinanden er blandt andet derfor blevet nødvendig, fordi antallet af kirkeligt blandede ægteskaber i dag langt overstiger antallet af rent katolske og rent protestantiske ægteskaber. Hvis disse familier skal finde hjælp til troen i deres samliv, skal der findes nye og vidtgående former for fælles trospraksis. Ifølge biskop Eisenbach er den hidtidige hjælp til børnenes opdragelse i blandede ægteskaber utilstrækkelig. Begge forældre skal hjælpes til afgørelser, som ikke bringer dem i konflikt med deres samvittighed som troende.



»Historien er iblandt os« sagde FAKS-formanden Ole Meyer under jubilæet, idet han hyldede den 92-årige forhenværende skoleinspektør H.D.T. Kjærulff, som ses ved siden af sin datter Anne, (tv.), der er læge ved samme skole, som nu dog hedder Sankt Ansgars Skole. Til højre Anne Lise Kjærstad og Harald Rasmussen. Foto: Kirsten Szarafin.

Foreningen af Katolske Skolers jubilæumsfest

Lørdag den 29. september fejrede Foreningen af Katolske skoler sin 25 års jubilæumsfest i Odense.

Festen begyndte med en højtidelig messe i den smukt pyntede Skt. Albani Kirke. Biskoppen var hovedcelebrant og med ham koncelebrerede skolekonsulent p. Edward Stappers, sognepræst Leo Drzal og ungdomspræst Jesper Fich.

Biskoppen prædikede ud fra dagens tekst fra Johannes Åbenbaring om kampen mellem englen Mikael og dragen, symbolerne på kampen mellem det gode og det onde.

Vi er alle inddragede i denne kamp, sagde biskoppen, så derfor mener jeg, at teksten har noget vigtigt at sige også i forbindelse med vore katolske skoler. Dåbsritualet begynder med en forsagelse af det onde og fortsætter med trosbekendelsen. Denne forsagelse fra det onde og bekendelsen af troen på Gud, er netop det grundlag, som vore katolske skoler bygger på.

Skolens grundlag

Der er meget, der er blændværk, fortsatte biskoppen, og det gælder om at skelne, hvad der er ægte og hvad der er blændværk. Som eksempler på det sidste nævnte han Hitlers Tyskland, stalinismen med alle dens udløbere, og måske også vort eget overflodssamfund i Vesten.

Det centrale spørgsmål er, om vi tror på Gud, eller handler vi, som om vi var Gud og falder på den måde for fristelsen fra Paradiset. Det er ikke et teoretisk spørgsmål, om vi tror på Gud, men om mennesket i praksis gør sig selv til Gud. Kan vi skelne, hvad der er blænd-

værk? Tror vi virkelig på Gud og stiller vi vore skoler på dette grundlag? Troen på Gud og bekendelsen til Jesus Kristus er vi uden tvivl kaldet til, som katolske skoler at blive os mere bevidst, sluttede biskoppen.

Reception

Ved en efterfølgende frokost-reception bød formanden for FAKS, skoleleder Ole Meyer velkommen. I sin indledning sagde han bl.a., at forenin-

gens 25 årige historie jo ikke var længere, end at »historien var iblandt os«, idet flere af pionererne fra foreningens start havde efterkommet indbydelsen til jubilæumsfesten. En særlig velkomst fik »den katolske skoles grand old man«, fhv. skoleinspektør ved Centralskolen, biskop Suhrs skolekonsulent og tidligere redaktør af »Katolsk Ugeblad«, den 92-årige H.D.T. Kjærulff.

Fortsætter på bagsiden

Kræver hjælp til ofre i Golfkonflikten

London (KIPA) - Britiske kirkeledere har opfordret til bøn for de udlændinge, der holdes tilbage som gidsler i Irak. Desuden kræver de hjælp til og solidaritet med de mennesker, der har pårørende i Irak eller Kuwait, og hvis hele økonomiske situation trues af Golfkrisen.

»Vi beder om, at deres lidelse snart må være forbi«, hedder det i en appel, der er underskrevet af for-

manden for Englands og Wales' bispekonference, kardinal Basil Hume, af den anglikanske kirkes primas, ærkebiskop Robert Runcie og af ordføreren for frikirkernes forbund, John Tudno Williams. I skrivelsen giver de også udtryk for håbet om, at Golfkonflikten ikke optrappes til en krig, og at der snart opnås en »retfærdig og varig fred« i denne region.

Dåbsundervisning pr. video i Frankrig

Paris (KIPA) - I Frankrig vil kirken nu indføre dåbsundervisning pr. video. Hvert år beder omkring 2.000 unge og voksne, som ikke har fået religionsundervisning, om at blive døbt. For at imødekomme behovet for egnet materiale har Organisationen for katekumener (= dåbskandidater) i samarbejde med

bispedømmet Versailles produceret en film på 20 minutter om dåbens betydning.

For at understrege, at den katolske kirke er en verdenskirke, er »aktørerne« i videofilmen en kristen pige fra Benin i Afrika og en hindu-katekumen fra øen Mauritius.

Fred, retfærdighed og naturens bevarelse er dele af kirkens bekendelse

Søndag den 16. september sluttede Verdensnaturfonden sammen med de fem verdensreligioner en 2-dages festival i Frederiksberg. Under slutmødet på rådhuset blev bl.a. nedenstående erklæring læst op på den katolske kirkes vegne. Flere billeder fra mødet er bragt i forrige nummer af »katolsk orientering«.

Af Paul Marx OMI og Anton Dekkers S.J.

Bibelsk skabelshistorie viser, at den kultursammenhæng, hvori den er opstået, havde øje for en plan, en sammenhæng, en helhed i alt det skabte. Efter hver »skabelsesdag« gøres som et omkvæd: »Og Gud så, det var godt«. Mennesket skabes som kronen på værket: »I Guds billede skabte han det, som mand og kvinde skabte han dem«. Og Gud sætter mennesket til at styre og forvalte Hans værk. »Og Gud så alt, hvad han havde gjort, og se, det var såre godt« (1. Mos. 1,31).

Guds skaberværk ER fred, enhed, sammenhæng, integritet. Og for os mennesker gælder, at det hører til vor menneskenatur at forvalte og værne om denne fred, sammenhæng og integritet.

Mennesker blev hinandens rivaler

Vi kristne ser årsagen til den økologiske krise i vor manglende ærbødighed og respekt for livet som Guds gave, det liv, der er betroet os. I stedet for at forvalte under ansvar, vil vi eje, og det på vore egne betingelser. Når bibelen fortæller, at Adam og Eva spiste af det forbudte træ, siger dette – i billedform – at mennesket tilranede sig det, som hører Gud til. Fortællingen beretter, at følgen var, at mennesket mistede sin uskyld, tabte paradiset, kom i splid med sig selv og spiste sig døden til. Og mennesker blev hinandens rivaler. Dermed er grundlaget for fred og retfærdighed ødelagt. Den gensidige udbytning er begyndt, ja, udbytning af alt det skabte er begyndt. Paradiset er forvandlet til en slagmark med torne og tidsler og med forgiftede forhold mennesker imellem.

Al skabningen sukker i veer

Når mennesker ikke er i fred med sig selv eller med hinanden, er jorden heller ikke i fred: »Derfor sørger

landet, og alt, hvad der bor der, sygner, markens dyr og himlens fugle; selv havets fisk svinder bort«. (Hos. 4,3). Ikke blot vi selv, men hele skaberværket er fanget i syndens fælde, som vi ikke selv kan gøre os fri af. Det er kun Skaberen, der kan befri, genoprette, nyskabe, frelse. Som skabelsen ligger også nyskabelsen i Hans hånd: »Vi ved jo, at hele skabningen sukker og er i veer endnu i denne stund. Og ikke skabningen alene, men også vi selv, ... også vi sukker ved os selv, idet vi bier på barnekår, vort legemes forløsning« (Rom. 8,22-23).

Menneskets befrielse og nyskabelse

Jesu Kristi gerning består i menneskets og hele skaberværkets befrielse og nyskabelse. Kirken forstår sig selv som spiren til dette nye Gudsrige. For den er fred, retfærdighed og naturens integritet derfor ikke ene og alene et etisk eller politisk motiveret anliggende, som det kan være det for andre samfundsgrupper og bevægelser. Det er – endnu i al ufuldkommenhed – dens væsen. Det er dens væren endnu før dens handlen.

Forudsætninger for en ny harmoni

Fred, retfærdighed og naturens bevarelse er således dele af kirkens bekendelse. En åndelig nybesindelse og en etisk omvendelse er derfor en både nødvendig og naturlig følge af den kristne tro. Vi skal komme til en fornyet erkendelse af, at respekten for livet og alt det skabte bør være den grundlæggende norm for al vor handlen. Vi skal på en ny måde blive overbevist om, at denne respekt er forudsætningen for fred, for retfærdighed, for naturens bevarelse og for al sundt fremskridt.

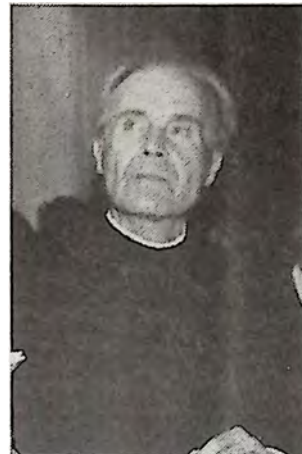
Mere konkrete forudsætninger for, at den økologiske krise, vi selv har

skabt, kan overvindes, er følgende:

- erkendelsen af, at det skabte udgør et sammenhængende univers, et kosmos, med en indre balance og en egen integritet. Ethvert indgreb i naturens gang skal have denne erkendelse som udgangspunkt.
- erkendelsen af, at jorden er vor fælles arv. Dens frugter skal komme alle

mennesker til gode. Og vi skal i fællesskab forvalte denne arv således, at vi kan give den uskadt videre til kommende slægter.

- derfor også erkendelsen af nødvendigheden af et koordineret internationalt samarbejde med forvaltningen af vor fælles arv: naturen og dens ressourcer.
- en økonomisk politik, hvori de økologiske aspekter af al økonomisk handlen har høj prioritet. Økonomisk vækst »for enhver pris« medfører en strukturel udbytning af vor jord.
- en ny solidaritet mellem menneskene og mellem landene. Den riges egoisme overser den fat-



Pater Dekkers under mødet i Frederiksberg.

tiges behov. Og den vil altid også være en trussel mod freden og ligeledes mod naturens integritet.

- en ny økonomisk verdensorden, der effektivt

gør det muligt for de fattige lande at blive fri af deres enorme gældsbyrde, og dermed ikke længere tvinger dem til at øve rovdrift på naturen, vort fælles livsgrundlag.

– en ny livsstil i vor egen del af verden. En livsstil, der går imod et tankeløst og ukritisk forbrug. I vor rige del af verden er der behov for mere omtanke, større enkelhed og selvbeherkskelse.

I vor kristne tro er der ingen plads til resignation eller endog fortvivlelse. Vi bør være »grundfæstede og faste uden at lade os røkke fra det håb, der skænkes i det evangelium, vi har hørt« (Kol. 1,23).

Et menneskeligere Europa

20-års jubilæum for lægmandssamarbejde i Europa Claus Munk Plum fejret i Wien

I 1960 mødtes 100 lægmandsrepræsentanter fra europæiske lande i København. Mødets formål var at diskutere samarbejds muligheder for lægapostolatet i Europa. Efter videre møder i 60'erne bl.a. med repræsentanter for det pavelige råd for lægfolk stiftedes i 1970 Europæiske Forum for Lægfolk med Claus Munk Plum som første formand.



Claus Munk Plum blev hædret for sin store indsats siden 1960.

Medlemmer af Europæisk Forum er de europæiske landes centralkomiteer, d.v.s. de organisationer, der samler de store nationale lægmandsforeninger. I Danmark udfylder *pastoralrådets forretningsudvalg* en centralko-

mités funktioner og har som sin repræsentant udpeget *Ellen-Marie Lebahn*, der ved mødet i Wien blev genvalgt til Europæiske Forums ledelse. Desuden deltog for Danmark *Jan og Kirsten Lange*, *Niels Engelbrecht*, som særligt indbudte *Claus og Ruth Plum* og som foredragsholder sr. *Emma Martensen*.

En udfordring til kirken

Hvert andet år mødes centralkomiteerne til et fællesmøde dels for at arbejde med et tema og dels for at udveksle erfaringer om lægfolkets rolle og arbejde i de forskellige lande. Temaet for 1990 var: »Mod år 2000. Et menneskeligere Europa - en udfordring til kirken.« Grundlag for temaarbejdet var *Johannes Paul II's* apostoliske skrivelse *Christifideles Laici* (Lægfolkets kald), der er resultatet af bispesynoden i 1987 om lægfolket. Emnet blev desuden belyst af professor *Heinrich Schneider* fra Wien, pavestolens repræsentant ved sikkerhedskonferencen i Wien, som talte om »En kristen fremtid for Europa: Mål, betingelser og strategier.« og af sr. *Emma Martensen*, der talte om »Gud i os - vi med hinanden. Spiritualitet og solidari-

tet som centrale emner for nyevangelisering.«

Deltagere fra Østeuropa

Ingen havde ved forberedelsen af mødet forestillet sig, hvor aktuelt emnet »Et menneskeligere Europa...« ville være i sommeren 90, og det teoretiske arbejde blev da også overskygget af samtaler og møder med delegerationer fra Østeuropa, som for første gang kunne deltage i Forums arbejde. Mange af disse lande står med hensyn til organisering af lægfolket på et absolut nulpunkt.

Den rumænske skin-revolution

Størst opmærksomhed fik den rumænske delegeration, der tydeligt afspejlede kirkens vanskelige situation i et land med både en ortodoks, en uneret og en romersk-katolsk kirke og med store problemer mellem forskellige etniske grupper. Samtidig fik man tydeligt bekræftet indtrykket af den rumænske revolution som en skin-revolution, der dog har givet de kristne en større frihed end før.

Situationen i Tjekkoslaviet kunne vurderes ved selvsyn, da mødedeltagerne om søndagen var invite-

ret til messe i domkirken i Bratislava. Efter messen fortalte ministerpræsidenten og parlamentsformanden fra Slovakiet om landets situation. Begge aktive katolske lægfolk, de har deres organisatoriske erfaringer fra kirkeligt undergrundsarbejde.

Organisationens første formand

Selve 20-års jubilæum blev fejret ved et møde Det videnskabelige Akademis festsal, hvor de østrigske kultur- og undervisningsminister holdt hovedtalen. Særlig hædersgæst var Claus Munk Plum, som af Europæiske Forums nuværende præsident blev behørigt fejret for sin indsats i opbygningsfasen fra 1960-70 og for sit store arbejde som organisationens første formand.

Efter festmødet læste Wiens ærkebiskop, kardinal *Groer*, messe for deltagerne og prædikede over dagens helgen apostlen Thomas som eksempel for de forsamlede lægapostle (En prædiken, der gjorde mest indtryk ved sin længde). Jubilæet sluttede med, at byen Wien indbød deltagerne til middag med efterfølgende bal.

Niels Engelbrech

Sankt Vincent-gruppernes 30 års jubilæum

Kollekt og auktion gav 5.000 kr.

Søndag den 7. oktober markerede Skt. Vincent-grupperne deres 30 års jubilæum. Det skete i forbindelse med en festgudstjeneste i Sakramentskirken. Skt. Vincentgruppernes leder, p. Urban Figge OMI, Grønland koncelebrerede med sognepræst p. Jac. Adams.

Høstgudstjeneste med stor deltagelse

Under gudstjenesten præsenterede de små ministranter de små projekter, som Vincentsgrupperne støtter, og p. Figge gav hvert projekt nogle ord med på vejen.

Efter gudstjenesten, som samtidig var familie- og høstgudstjeneste med meget stor deltagelse, var der reception og auktion i krypten. Auktionen blev holdt over høstens frugter og grønsager fra messen, og den indbragte sammen med kollekten over 5.000 kr., som ubeskåret gik til Skt. Vincentsgruppernes arbejde.

Det var en festlig anledning for Vincentsvennerne til at hilse personligt på bestyrelsesmedlemmerne, som for deres del også så ud til at glæde sig over at se ansigterne bag giroalonerne. ks



Søndag den 30. september var der blomster til søster Gisela Fischer, CSJ som tak for mange års arbejde i Jesu Hjerter sogn, Stenosgade i København. Ved samme lejlighed blev hendes efterfølger søster Evelyn Krepele CSJ indsat som pastoralrådsassistent.

I Sønderborg viedes Poul Clausen til diakon



På festen for Marias optagelse i himlen den 15. august blev Poul Clausen diakonviet i Skt. Pauls kirke i Sønderborg.

Nordiske biskoppers efterårsmøde

Af en pressemeddelelse fremgår det, at Den nordiske Bispekonference vil oprette en mediekommision bestående af repræsentanter fra de fem nordiske lande. Hjælpebiskop Kenney, Stockholm skal repræsentere konferencen på immigrationskongressen i Rom i oktober næste år, og biskop Alfred Jolson, Reykjavik vil ledsage den skandinaviske valfart til Rom i 1991.

De nordiske biskopper holdt deres efterårsmøde i retrætehuset Fürstenried ved München efter indbydelse fra Ansgar-værk München og dets formand prælat Franz S. Müller.

Hovedemner var »Det udvidede Europa - spørgsmål til kirken« og »islam«.

I pressemeddelelsen siges kun, at professorerne Hans Maier og Ludwig Hagemann holdt nogle oplæg, og at biskopperne i den efterfølgende diskussion fik »værdifulde impulser til at forberede biskoppernes særsynode om Europa i 1991«.

Præsternes uddannelse

Biskop Brandenburg, Stockholm fremlagde konferencens udkast til drøftelsen af præsternes uddannelse under bispesynoden i Rom, hvor han repræsenterede den nordiske bispekonference. Også betydningen af pavebesøget i juni 1989 blev drøftet igen. Biskopperne mente, de lokale kirker følte sig styrket af dette besøg, deres kontakter med verdenskirken, den offentlige interesse for den katolske kirkes liv synes at blive mere levende og den økumeniske dialog har fået nyt liv.

Under punktet sjælesorg for immigranter drøftede biskopperne, hvordan vi kan betjene indvandrere der er katolikker af orientalsk ritus. Flere internationale kongresser, som er under forberedelse, blev drøftet. Pressemeddelelsen nævner ikke hvilke.

Trofast hjælp fra Ansgarværkerne

Søndag den 23. september fejrede de nordiske biskopper messen i Skt. Michaelskirken sammen med ærkebiskop Friedrich Wetter af München og Freising. Om aftenen mødtes de nordiske bi-

skopper i det katolske akademi med delegationer fra den lokale kirke og det offentlige, og især med medlemmer af Ansgarværket München, som blev oprettet i 1925.

Under et møde med repræsentanter fra Ansgarværkerne München, Köln, Münster og Osnabrück havde de nordiske biskopper lejlighed til at takke katolikkerne i disse bispedømmer for den trofaste hjælp til opretholdelsen af den katolske kirke i Norden.

Der var også afsat tid til et besøg i det eneste Bir-

gittinerindekloster i Tyskland, Altomünster og i Gründholm, hvor biskop Johannes Erik Müller, fra 1923 til 1957 biskop i Sverige, blev født. I domkirken i Freising havde man tid til at fordybe sig i byggekunstens udvikling fra romansk til moderne stil.

Man sendte også et lykønskningstelegram til de tyske biskopper fra den forhenværende Berliner Konferenz, der var til møde med den øvrige tyske bispekonference i Fulda.

Næste plenarmøde finder sted i Oslo i april 1991.

Pastoralrådsmøde på Magleås 10.-11. nov.

Det 43. pastoralrådsmøde finder sted på Magleås i weekenden den 10.-11. november 1990.

På mødet er der beretning fra forretningsudvalget samt fra følgende udvalg: Kirkebidrag og etisk regnskab, fremmedspro-

gede grupper. Katekese, pædagogik, opdragelse. Diakoni. Medier og etik - mediehøring. Småbørn - kirke - forældre.

Endvidere vil biskoppen informere om den nye firmelsesordning.

Stenogildets årsmøde

på Magleås den 23.11. kl. 18.00 til 25.11. kl. ca. 13.00.

Emne: Moderne Medicinsk teknik.

På mødet vil vi især beskæftige os med problemerne omkring teknikkens nye muligheder ved livets begyndelse, og ganske specielt om problemerne omkring den genteknologiske udvikling.

Talere vil være læge John Erik Stig Hansen, dr. med. Dorte Linnemann og pater dr. theol. Erwin Bischofberger.

Mødet er primært for katolske læger og medicinske studenter, men i den udstrækning, der er plads vil andre (specielt medicinalpersoner og teologer) kunne deltage.

Pris kr. 650.- i enkeltværelse. Kr. 600.- i dobbeltværelse.

Tilmelding til K.M. Jensen, tlf. 53 64 81 87 (aften).



Børn bar skilte med navnene på de missionærer Skt. Vincentgrupperne støtter.

Mediekonference på Christiansborg 10. november

Konference om mediernes behandling af kirken er åben for alle interesserede

Lørdag den 10. november indbyder Danmarks Kirkelige Mediecenter i samarbejde med Folketingets kirkeudvalg til en konference om, hvordan TV, radio og dagblade behandler det folkelige og kirkelige stof. Konferencens titel er: »Mediernes behandling af den folkelige udvikling og af kirken i Danmark«.

Der vil være oplæg ved kirke- og kommunikationsminister Torben Rechendorff og ved socialdemokratiets formand Svend Auken. Begge disse politikere er selv kirkeligt

aktive. Oplæggene efterfølges af en paneldebat, hvor der er mulighed for at stille spørgsmål fra salen. I panelet sidder mediefolk samt medie- og kirkepolitikere.

Blandt de emner, der tages op, er spørgsmålet om mediernes forhold til kirken, til de folkelige bevægelser, til ungdomsbevægelserne og til frikirkerne. Er udgangspunktet for mediernes behandling af dette stof ikke for ofte sensationer omkring enkeltpersoner frem for en dybere analyse af det kir-

kelige og folkelige liv i Danmark?

Konferencen finder sted fra kl. 10 til kl. 17 i Landstingssalen på Christiansborg. Der er gratis adgang og den er åben for alle, men der er begrænset plads, så tilmelding er nødvendig - og det haster, det skal helst ske inden udgangen af oktober måned. Alle interesserede bør straks ringe til Danmarks Kirkelige Mediecenter på tlf. 86 67 13 70. Der kan bestilles frokost og kaffe for 75 kr.

Klaus Møller-Jørgensen

Hvem nedvurderer sex?

Såvidt Josef Petersen bekendt har Kristus om »sex i almindelighed« ikke sagt andet end at citere Mose-loven og fordømme den udbredte spört: »at klæde en pige af med øjnene«.

Det er et lidt magert grundlag for en polemik. Mit indlæg bygger på Mat. 5, 28-32; 15, 19; 19, 3-12. Endvidere Rom 1, 24-27;

1. Kor. 7, 1-11; EF 5, 25-33, I Tes 4, 3-7. Desuden Heb 13, 4.

GT og NT og samtlige kirkelige autoriteter hævder enigt, at samlejet kun hører hjemme i ægteskabet; Jesus har desuden op-hævet den adgang til skilsmisse, Moseloven gav jødiske mænd. Det fandt

hans disciple meget »reaktionært«.

Hverken Siddharta Buddha eller, i al beskedenhed, N.F.S. Grundtvig, godkender samleje udenfor ægteskab. De buddhistiske munke og nonner skal leve i cølibat. Jeg ser ikke, hvordan disse autoriteter støtter Josef Petersens argumentation.

Det fremgår ikke klart af KIPA-telegrammet om professor Karlinger, om det er ham eller telegrambureauet, der beskylder Den katolske Kirke for at fordømme lystfølelser. Denne beskyldning er to-talt ubegrundet.

Thomas af Akvin (1225-1274) er vel den mest autoritative af kirkens teologer. Vatikan II anbefaler moderne teologer at studere hans arbejde. Thomas af Akvin hævder imidlertid, at *det er en synd at fortrænge den lystfølelse, der hører til samlejet.*

Denne synd kaldes »insensibilitas«, d.v.s. følelseskulde. Han mener desuden, at denne lystfølelse ikke alene opstod mellem det første menneskepar inden syndefaldet, men også at den var stærkere i den paradisiske uskyldstilstand end efter syndefaldet. (Kilde: C.E. Messenger: The Mystery of Sex and Marriage«, Sands 1948/50).

Kirkens vurdering af seksualiteten er således ingenlunde præget af ringagt, selvom nogle teologer lejlighedsvis har ytret sig negativt, under indflydelse af deres samtids mode-tænkning eller af hæresier. Men det er jo heldigvis ikke teologerne, der sidder inde med myndigheden.

Det legemlige udtryk for kærlighed mellem mand og kvinde er nøje knyttet til det sakramentale ægteskab og får derigen-nem en enestående værdighed. At løsrive det fra denne funktion er tværtimod »at nedvurdere sex«.

M.J. Baagøe

Hvorfor ikke mere pastorat, men menighed?

Under henvisning til Bispedømmets meddelelse i »katolsk orientering« nr. 14, hvori man under de generelle informationer meddeler, at betegnelsen »pastorat« fremover vil blive benævnt »menighed« tillader jeg mig - med al respekt - at spørge: Var det muligt at man kunne

løfte sløret for hvilke overvejelser og beslutningsprocesser der ligger bag denne ændring?

Som menig kristen urdrer jeg mig over, at det smukke ord ligesom ordet »kirke« nu skal puttes ned i den, efter min opfattelse særdeles elastiske og itetsigende »menighed«-skuffe, der tilsyneladende fremover skal danne reference for alle mulige kirkelige begreber.

»Pastorat« - findes der et smukkere ord? Det giver associationer til de mest værdifulde i selvhyrdeembedet, bekymring og omsorg for næsten.

Hvor er nu billedet til denne, vildfarne får, som ikke forlades, men opsport og ledes tilbage til horden? Hvor er billedet af de saftige, himmelske græs-gange som denne samrørdet hjord kan se frem til i teksten og århundredeoverleverede tro udtrykt gennem kunstnerisk fremstillinger af diverse arter? Hvor er forbindelsen til alt pastoralt, til Pastoralrådet?

Hanne Tuel

»Der er noget der irriterer«

... ved den udelukkende negative holdning overfor kirkebyggeriet i Yamous-soukro. Selvfølgelig skal vi hverken beklage, at Elfenbenskysten har fået sin kirke, eller at paven har indviet den.

»Hvad Søren er det for noget?« (Citat: Esmark). Om så gamle præsident Felix havde fordelt alle

sine 150 millioner blandt sine 5 millioner indbyggere i løbet af det åremål, det har taget at bygge kirken, havde det intet som helst afhjulpet eller gavnet.

Men nu står kirken der.

»De fattige har vi jo altid« (Johs. 12-7).

Mads Wille

Hvem ryster på hovedet ad aflad?

I k.o. af 26. september blev jeg ærligt talt meget forundret over at læse Hans Esmarks indlæg om hans tilsyneladende manglende kendskab til emnet aflad indenfor den katolske kirke. Jeg er selv katolik fra barn af og på samme alder som Hans Esmark, og allerede i min barndom lærte jeg om spørgsmålet aflad indenfor kirkens lære, såvel som emnet figurerede i den katolske katekismus. Emnet aflad eksisterer stadigvæk i kirkens lære.

Måske husker Hans Esmark, at året 1975 var et såkaldt »jubelår« eller et »helligt år«, som paven forkynder hvert 25. år. Ved forkyndelsen af et »helligt år« opfordrer paven da troende til at kom-

me til Rom, til at omvende sig og modtage forsoningens sakramente og Herrens legeme. De troende opfordres ligeledes til, under deres pilgrimsrejse til Rom, at besøge Roms hovedkirker og der bede spe-

cielt i den hellige Faders intention. Alle, der foretager en sådan pilgrimsrejse indenfor det »hellige år«, får fuldkommen aflad.

Vibeke Lasheras (forkortet af red.)

Aflad - ingen grund til at ryste på hovedet

Den korte meddelelse i k.o. nr. 14 (12. sept.) s. 6-7 om mulighed for at vinde fuldkommen aflad har allerede affødt en del reaktioner, næsten alle imod læren om aflad i almindelighed og imod forsøget på at gøre den aktuel i særdeleshed. Personligt mener jeg, at der kun er eet, men til gengæld også noget alvorligt at udsætte på ovennævnte meddelelse, nemlig dette, at den blev bragt fuldstændig uden nogen form for forklaring.

Man kan medgive kritikere af afladslæren, at den umiddelbart er vanskelig at forstå; men dette skulle så blot naturligt resultere i forsøg på at forklare den. Det står nemlig fast, at læren om aflad stadigvæk er en del af vor Kirkes trosgods, og ikke juridisk-teologisk fiksfak-

seri, men en virkelig kilde til omvendelse og større iver i kristenlivet. Også efter andet vatikankoncil står kirken ved læren om aflad. Således som den er formuleret i Paul VI's apostolske konstitution »Indulgentiarum doctrina« af 1. januar 1967.

Udover, at afladslæren er vanskelig at forstå, fremmaner den også for mange straks reformationstidens misforståelser. Hvad der skete dengang er heller ingen grund til ikke i dag at beskæftige sig med aflad. Når ikke-katolikker kritiserer vor Kirke på grundlag af fordomme, der grunder i fortidens hændelser, reagerer vi skarpt og frabeder os at få vor Kirke bedømt på hændelser, som ligger langt tilbage i tiden, men ønsker en vurdering ud fra den måde, hvorpå vi nutildags

lever som katolikker. Derfor bør vi heller ikke selv begå samme fejl og f.eks. ved ordet »aflad« straks lade os hensætte i den tvangsneurose, der hedder »Den katolske Kirkes egen skyld i reformationen«. Der er på reformationstiden ikke sket mere, end at vi med kritisk selv-erkendelse og vilje til forsoning kan rejse hovedet og naturligt stå ved, hvad der også i dag er katolsk lære og praksis.

Med dette udfald mod kritikken af aflad har jeg heller ikke selv bidraget til at besvare de mange spørgsmål, der melder sig i forbindelse med emnet - akut tidnød forhindrer mig i det - men med redaktionens tilladelse vil jeg gerne inden længe forsøge på en overskuelig måde at gøre rede for sagen.

Czeslaw Kozon

Tak til Hans Esmark

Pastor Hans Esmark skal have tak for sit læserbrev i katolsk orientering for den 26. september vedrørende aflad. Her udtrykte pastor Esmark præcist hvad mange katolikker tænker. Det burde være muligt at markere Jesu Selskabs jubilæum på en anden måde, der ikke pludseligt sætter den økumeniske samtale tilbage til tiden før Reformationen, som om kirken intet havde glemt og intet lært siden den gang.

Lilian og Randi Hinge
Aagot og Oluf Bohn
Simone og Olaf Pedersen.

Opfordring til bøn

Fra Irland er tanken nået hertil, om at alle kristne skal standse op i deres dagligdag og bede stille til Gud om fred hver eneste dag kl. 12. Bare et lille minuts tid har vi alle. Mange er allerede med her i landet.

Verden er lille i dag. Bønnens magt er stor.

Lad budskabet om den stille middagsbøn gå fra mund til mund.

Spredt ud over jorden er skyggerne lange.

De knuger vort hjerte og gør os så bange.

Om ufred og krig løber budskaber ind, og daglige trusler formørker vort sind, for bål blusser op af de ulmende gløder, i had store dele af verden forbløder.

Det nytter dog ikke til mennesker sige:

Så stands dog - hør op med de dræbende krige!
Men bønner til Gud, bøn om fred på vor jord, i den kan vi mødes, vi kristne, som tror!

Eva Antkowiak

Ikke binde Guds nåde til tid og sted

Annonceringen af aflad kan jeg hverken intellektuelt eller følelsesmæssigt gå ind for.

Jeg mener ikke, at vi kan binde Guds nåde til tid eller sted.

Eva Nordento,

Ingen officielle valfarter til Medjugorje

Hildesheim (Kirchenzeitung) - Bispedømmet Hildesheim organiserer ingen officielle valfarter til Medjugorje, meddeler den ansvarlige for dette bispedømmes pilgrimsrejser og valfarter, Max Schmidt.

Hermed tilslutter bispedømmet Hildesheim sig de jugoslaviske biskoppers forbud.

I en skrivelse til de tyske bispedømmer har også Troslærekongregationens formand, kardinal Ratzinger, mindet biskopperne om, at officielle valfarter

til Medjugorje ikke er tilladte så længe Rom ikke har udtalt sig om de påståede Maria-åbenbaringer.

Vatikanets dagblat »Osservatore Romano« har gentagne gange offentliggjort de jugoslaviske biskoppers appel om at forbyde officielle valfarter (d.v.s. organiseret af kirkelige instanser) så længe undersøgelseskommissionen ikke har udtalt sig. Den linje har Rom altid fulgt og den gælder også Medjugorje.



Vor katolske identitet (2)

Af biskop Hans L. Martensen

Vor katolske identitet drejer sig om »at lytte til, hvad Herren siger til menighederne« (jfr. Johs. Åbenbaring 2,3). Dette var den røde tråd i pastor Lars Messerschmidts prædiken ved min jubilæumsmesse. Lad os idereføre tankerne om denne lytten.

Umiddelbart før sin død bad Jesus til Faderen:

»Far, jeg vil, at hvor jeg er, skal også de, som du har givet mig være hos mig, så de må skue min herlighed, som du har givet mig; for du har elsket mig, før verden blev til«.

Jesu bøn til Faderen røber kirkens dybeste identitet, som består i, at Faderen udvælger mennesker og giver dem til sin Søn. Kirken er de mennesker, Faderen giver til Sønnen, for at de skal være hos ham og se hans herlighed.

Naturligvis er kirken også en gave i omvendt forstand: Faderen skænker sin Søn til os. Hele Johannesevangeliet er gennemtrængt af den tanke, at Faderen skænker sin Søn og sender sin Søn til verdens frelse.

Når nu kirkens dybeste identitet er at finde i denne gave, hvorved Faderen skænker sin Søn til os og skænker os til Sønnen, er det klart, at denne identitet aldrig er i vor egen besiddelse eller magt. Kirken kan aldrig konstruere sin egen identitet og i det øjeblik, den ville prøve noget sådant, ville den have forfejlet sit egentlige væsen. Der ville - for at tale med Johannesevangeliets billede om vinstokken og grenene - være tale om

et vildskud, en ufrugtbar gren, som nødvendigvis må skæres af, fordi den i dybeste forstand ikke svarer til Guds kald.

Når kirkens identitet er en gave og et kald, så følger deraf, at den skal søges gennem tro, der lytter til Guds ord, og gennem bøn, der søger Guds vilje.

Troens erfaring

At tro vil sige at modtage et budskab, som er hinsides al erfaring. I den forstand kan man kalde tro og erfaring for modsætninger og med rette sige, at vi i dette liv ikke erfarer (ikke »skuer«) det, vi tror. Men allerede i vor menneskelige sammenhæng sker det, at tror jeg et andet menneske, erfarer jeg ganske vist ikke det, den anden har erfaret og fortæller mig om, og alligevel drages jeg ind i en erfaring ved at tro på den anden.

Dette gælder også vor tro på Gud. Gud, den Treenige, er hinsides vor

erfaring, og dog er det meningen, at vi skal drages ind i en dyb erfaring i det øjeblik, vi tror.

Dette er livsnødvendigt for kirkens identitet. Det er ikke nok, at vi studerer kirkens lære og intellektuelt tilegner os dens læresætninger. Det er heller ikke nok, at vi gentager kirkens bekendelsessætninger, som vi f.eks. gør det, når vi reciterer den apostoliske eller den nikæenske trosbekendelse. Det gavner ikke en skuespiller at lære et stykke af katekismen udenad, hvis meningen kun er, at han skal kunne sige sætningerne på scenen. Troen på kirkens bekendelse og kirkens lære bliver først i egentlig forstand tro, når den fører til et møde med den levende Gud, den Treenige.

Forstået på denne måde er troen gold og ufrugtbar, når den ikke fører ind i erfaring. Troen betyder et møde med Gud, der taler til os, som person taler til person. Troen betyder også, at vi ved det, vi hører, skal møde en virkelighed og inden for denne virkelighed erfare troens gamle (og som nogen måske synes slidte) ord om skabelse, synd, frelse og tilgivelse.

Troens skelnen

Når troen på den måde er mere end teoretiske sætninger og en måde at erfa-

re virkeligheden på, bliver denne tro også i stand til at skelne mellem kristent og ukristent, mellem lys og mørke, mellem godt og ondt.

Det største krav til os som kirke i dag, er måske, at vi skal kunne bidrage til en sådan skelnen. Vore omgivelser er ofte præget af indstillinger og meninger, som går helt på tværs af den kristne tro. Men ofte lægger vi ikke mærke til den skjulte kamp mellem tro og vantro, der foregår omkring os og i os.

Lad mig give et eksempel: i forbindelse med en ny lovgivning omkring scanning af fostre hørte jeg en speaker sige: »en ny lov vil give mødre lov til at få abort, også selv om fosteret kun lider af en mindre væsentlig skavank, som f.eks. hareskår«. Hvad betyder nu dette, at loven »giver lov til« noget? Betyder det, at loven overlader noget til den enkelte samvittighed? Så vidt, så godt. Det kunne accepteres, hvis samvittigheden selv erkender, at den står over for Guds ukrænkelige lov. Ofte tolkes situationen dog anderledes: man mener, at menneskene i deres demokratiske fællesskab selv suverænt kan bestemme, hvad der er godt og dårligt - mennesket står ikke over for nogen forpligtende lov, der er større end mennesket selv - og som selv menneskene i de-

mokratisk flertal må bøje sig for. Er mennesket selv sidste herre, der suverænt bestemmer over godt og ondt, eller er der en Skaber, der kræver at mennesket skal lytte og adlyde? Gud er usynlig og hinsides ord og begreber, men undertiden kommer spørgsmålet om Gud frem som i det her nævnte eksempel. Hvis indstillingen er, at kun mennesket kollektivt kan bestemme, hvad der er godt og ondt, så står vi overfor en absolut ateisme, ikke som teori men i praksis.

Troens skelnen kan naturligvis være yderst svær. Vi stilles over for så mange spørgsmål af medmenneskelig art, at det kan være svært at se, hvad der i de enkelte tilfælde er det bedste og det rigtigste. Derfor har troens skelnen i højeste grad brug for kirkens fællesskab og en erfaring, der går ud over det enkelte menneskes horisont.

En sidste skelnende kraft har Gud plantet i kirken og i verden ved Jesu Kristi kors. Dette kors skelner på yderste måde mellem godt og ondt, mellem lys og mørke. Mangt og meget, som i menneskers normale om-dømme anses for stort og betydningsfuldt, har over for korset ingen værdi; omvendt er mangt og meget, målt med almindelig målestok, værdiløst og foragteligt, men målt med korsets målestok en vej til frelse.

Troens fællesskab

Troen betyder fællesskab. Vi skal være dér, hvor Jesus Kristus er, og ved at være dér hvor han er, skal vi også være sammen med

hinanden. På den måde skal vi se, d.v.s. erfare noget af det lys og den herlighed, som Faderen har skænket til sin Søn og åbenbaret gennem ham (jfr. Johs. 17,4).

Før sin død vaskede Jesus sine disciples fødder og sagde: »Det var et forbillede, jeg gav jer, for at I skal gøre, som jeg har gjort ved jer. Sandelig, sandelig siger jeg jer, en tjener er ikke større end sin herre, ej heller er et sendebud større end den, der har sendt ham. Når I ved dette er I salige, når I gør det« (Johs. 13,15-17).

Mother Teresa har brugt udtrykket: »vi skal elske, så det gør ondt«. Sand kærlighed er til syvende og sidst genstand for tro. Gennem sin Søn har Gud åbenbaret, hvad sand kærlighed er, og et sidste vidnesbyrd har han givet ved Sønnens død på korset. Her har han vist den kærlighed, der er fuldstændt hengivelse. Kærligheden indebærer glæde og henrykkelse over at være den elskede nær. Denne positive side af kærligheden er naturligvis helt grundlæggende og er også åbenbaret gennem Kristus selv, der både glædede sig i ånden, når han kaldte Gud Far, og som også kunne indlede det sidste måltid med sine venner med ordene: »længselsfuldt har jeg ventet på at spise dette påskemåltid med jer!« (Luk. 22,15). Men korset åbenbarer, at kærligheden også indebærer smerte og offer. Først når vi er parate til at ofre, ofre meget - ja, alt for hinanden - bliver kirken et kærlighedsfællesskab »*Communio*«.

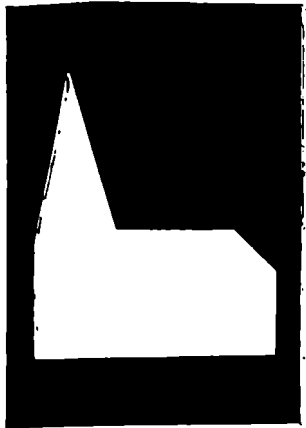
Syrisk-ortodokse og Rom enige om Kristus-teologien

Rom (KIPA) - Den katolske og den malankarisk-syrisk ortodokse kirke er blevet vidtgående enige i et trosspørgsmål om Kristus, som har splittet begge kirker siden oldtiden. Kirkernes internationale dialogkommission har pinsedag udsendt en erklæring om bilæggelsen af gamle kristologiske strids-spørgsmål. »Trosindholdet er det samme i begge bekendelser. Ved formuleringen af dette indhold er der dog i løbet af historien opstået afvigelser i terminologi og akcentuering. Vi er dog overbeviste om, at forskellene kan bestå ved siden af hinan-

den i det samme trossamfund, og hverken bør eller kan adskille os«, siges det i erklæringen.

Dialogarbejdet fortsætter i efteråret

Den malankarisk-syriske kirke er afhængig af det syrisk-ortodokse bispeembede i Damaskus og tæller 2 millioner tilhængere i Indien. Dialogkommissionen begyndte sit arbejde i Kottayam, Indien og vil fortsætte sin mødeaktivitet i Rom i efteråret, efter at begge kirker har fået forelagt dokumentet og har tiltrådt dets indhold.



Orientering fra sogneene

November 1990

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de ulige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 19, der udkommer 28. november 1990 er mandag den 12. november 1990 for 1.-12. december 1990. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kbh. V. Tlf. 31 21 14 44.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Ålborg

Kastetvej 1, 9000 Ålborg.
Sognepræst: Leo Kertz, OMI.
Andenpræst: Allen Courteau, OMI.
Tlf. 98 12 63 44.
Andenpræst: Per Dolmer, 98 42 32 80.
Pastoralassistent: Sr. Maria Horsel, CSJ.
Tlf. 98 13 14 81.
Menighedsrådsformand: Erik Schou,
tlf. 98 92 27 74.
Søndagsmesser:
N.B. Sct. Josephs Hospital er lukket og nærmere oplysninger vedr. kl. 8 messe kan fås hos præsterne.
Kl. 10.00: Højmesse i Sct. Mariæ Kirke.
Torsdag d. 1., 8., 15., 22. og 29. kl. 19-21: Maxi-KUK.
Fredag d. 2. kl. 15: Første fredags sakramental-tilbedelse indtil messen kl. 18.
Søndag d. 4. Alle Helgen kl. 10: Højmesse.
Mandag d. 5. Alle Sjæle kl. 19: Messe.
Mandag d. 5., 12., 19. og 26. kl. 14.30-16: Midi/Mini-KUK.
Tirsdag d. 6., 13., 20. og 27. kl. 9.00: Rosenkransgruppe.
Torsdag d. 8. kl. 14.30: Sct. Joseph klub mødes i menighedslokalet.
Søndag d. 11. kl. 10: Højmesse.
Onsdag d. 14. og 28. kl. 14.30: Syklubben.
Søndag d. 18. kl. 10: Familiemesse med efterfølgende sogneundervisning.
Lørdag d. 24. kl. 17: Polsk messe.
Søndag d. 25. kl. 10: Højmesse.
N.B. Husk Adventsfest lørdag den 1. december.

Helligåndskirken, Frederikshavn

Urbanborgvej 5, 9900 Frederikshavn.
Andenpræst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80 eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg.
Tlf. 98 12 63 44.
Søndag d. 4. Alle Helgen kl. 10: Højmesse.
Mandag d. 5. Alle Sjæle kl. 20: Messe.
Lørdag d. 10. kl. 16.30: Messe.
Lørdag d. 17. kl. 14-17.30: Ministrantfest. Sr. Maria Horsel er vor gæst.
Søndag d. 18. kl. 10: Højmesse.
Lørdag d. 24. kl. 16.30: Messe.

Hjørring

(Baptistkirken, Sct. Olai Plads)
(evt. Bispensgade 67)
Henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg.
Tlf. 98 12 63 44.
Messe hver søndag kl. 14.00.

Thisted

Skt. Thøgers Kirke
Møllevvej 23, 7700 Thisted.
Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04, eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg.
Tlf. 98 12 63 44.
Søndag d. 11. kl. 11: Messe og kirkekaffe.
Søndag d. 25. kl. 11: Messe og kirkekaffe.

2 Midtjylland nord

Sct. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonis Gade 12, 8800 Viborg.
Tlf. 86 62 36 41.
Sognepræst: Allen Courteau, OMI, fastboende i Aalborg. Tlf. 98 12 63 44.
Menighedsrådsformand: Rudolf Lager.
Tlf. 97 41 41 50.
Lørdag d. 3. kl. 16.30: Messe.
Søndag d. 4. Alle Helgen, kl. 10.00: Messe med efterfølgende kirkekaffe.
Mandag d. 5. Alle Sjæle, kl. 8: Messe.
Lørdag d. 10. kl. 10: Sogneundervisning med efterfølgende familiemesse kl. 12. Kl. 16.30: Mass in English.
Søndag d. 11.: Ingen messe.
Lørdag d. 17. kl. 16.30: Messe.
Søndag d. 18. kl. 10: Messe.
Lørdag d. 24. kl. 16.30: Messe.
Søndag d. 25.: Ingen messe.

Lemvig/Holstebro

Hellig Kors Kirke, Lemvig
Østergade 33, 7620 Lemvig.
Rita Sørensen, tlf. 97 82 22 42 eller henv. Sct. Kjelds Kirke, Viborg, tlf. 86 62 36 41, eller Sct. Mariæ Kirke, Ålborg, 98 12 63 44.
Søndag d. 11. kl. 10: Familiemesse i Lemvig. N.B. Undervisning er nu flyttet til den anden søndag i måneden for en times tid efter messen.
Søndag d. 25. kl. 10: Messe i Lemvig med efterfølgende kirkekaffe.

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst Lech Pytlak, tlf. 86 42 97 30.
Træffetid kl. 11-12, undtagen mandag.
Søndagsmesser:
Lørdag kl. 14.
Søndag kl. 10.
Hverdagsmesser:
Tirsdag kl. 8.15. Onsdag kl. 18.30. Vi begynder med rosenkransbøn. Torsdag kl. 8.15. Fredag kl. 8.15 i Søstrenes Kapel, Laksegade 4.
Eventuelle ændringer i hverdagsmesserne meddeles ved søndagsmessen.
Lørdag d. 3.: Sognedag kl. 14.
Lørdag d. 10.: Polsk messe kl. 14 med efterfølgende samvær.
Søndag d. 18.: Under søndagsmessen fejrer vi den kanoniske grundlæggelse af lægfranciskanernes fraternitet.
Mini-KUK: Onsdag d. 14. og 28. kl. 19 i præstegården.
KUK: Onsdag d. 7. kl. 19.30 i præstegården.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke

Ryegade 26, P.B. 219, 8100 Århus C.
Tlf. 86 13 56 66.
Præsterne: Adolf Meister SJ, 86 18 57 66, Herbert Krawczyk SJ, 86 18 56 33,

Gottfried Grunewald SJ, 86 18 52 11,

Piet Reijnders SJ, 86 13 56 66.

Menighedsrådsformand: Leo Arlund, 86 17 57 08.

Sognesekretær: Bengt Jensen, 86 13 56 66.

Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe) og 17.

Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.

Messe på polsk: Søndage 4/11 og 18/11 kl. 14.

Messe på vietnamesisk: Søndag 25/11 kl. 14.

Latinsk højmesse: Hver 3. søndag kl. 10.

Skriftemål: Helst 1. fredag kl. 18-19, eller efter aftale.

Skolemesser: Hver tirsdag og sidste fredag kl. 8.

KUK: Hver tirsdag og torsdag kl. 19.30.

Mini-KUK: Hver tirsdag kl. 18.30.

Sct. Knuds klub for ældre: Hver tirsdag kl. 14.30.

Mariakongregationen: Torsdag 15/11 kl. 14.30.

Menighedsrådsmøde: Torsdag 1/11 kl. 19.

Menighedens bodstime: Fredag 2/11 kl. 18.

Retræteaften: Mandag 12/11 kl. 19.

Sogneundervisning: Lørdage 10/11 og 24/11 kl. 10.

Familiemesse: Lørdage 10/11 og 24/11 kl. 12.15.

Katolsk Information: Ma.-fre. fra kl. 13-17.30, lø. 10-12, sø. kl. 11-12.

Kunstkredeaften: Torsdag 15/11 kl. 19.30: Kunstbingo.

Galleri ved kirken: 2/11 til 26/12: Ikoner af Grzegorz Pawlikowski.

»Hubertusmesse«, økumenisk gudstjeneste: Lørdag 3/11 kl. 14.

Den franciskanske lægorden, kanonisk grundlæggelse, profes og optagelse: Lørdag 17/11 kl. 17.

Kirkegårdsmesse: Lørdag 10/11 kl. 15.

Pindstrup:

Skt. Mikael's Kirke, Ringsø

Præst: Adolf Meister SJ, tlf. 86 13 56 66.
Gudstjenesteleder: Helge Clausen, tlf. 86 37 76 56.
Messe: Søndage 4/11 og 18/11 kl. 10.30.

Odder:

Skt. Ansgars kapel

Holstensgade 25, 8300 Odder.
Præst: Gottfried Grunewald SJ, tlf. 86 13 56 66.
Messe: Søndage 11/11 og 25/11 kl. 14.

Sct. Clemens Kirke, Grenå

Thykærvej, 8500 Grenå
Tlf. 86 30 97 38 - Giro 563 26 68.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Gudstjenesteleder: Moder M. Theresa, tlf. 86 38 42 06.
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13.
Søndagsmesser: Hver søndag kl. 10.30.
Kirkekaffe bagefter.
Søndag d. 4.: Alle Helgen, messe kl. 10.30.
Messe for menighedens afdøde onsdag den 7/11 kl. 18.30.
Fredag d. 23.: Sct. Clemens, menighedens værnehelgen.
Messe for menigheden kl. 19.
Hverdagsmesser: Hver onsdag kl. 19.
Skriftemål: Onsdag kl. 18.30, eller efter aftale.

Sostrup:

Gjerrild, 8500 Grenå.
Cistercienserinder Kloster.
Tlf. 86 38 41 11.

Priorinde: Moder Theresa, O. cist. Tlf. 86 38 42 06.

Søndagsmesse: Hver søndag kl. 8.30.

Torsdag den 1.: Alle Helgen, messe kl. 9.

Fredag den 2.: Alle Sjæle, messe kl. 9.

Fredag den 25.: Jesus Kristus, universets konge, messe kl. 8.30.

Hverdagsmesse, hver dag kl. 9.

Tilbedelse af det Allerhelligste, hver søndag og alle helligdage kl. 17 og hver torsdag kl. 19.30-21.

Alle helligdage, som ikke er søndage kl. 9.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kapel, Herning

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
tlf. 97 12 43 82.
Præst: Willem Wuyts. O. Praem.
Messestider: Søn- og helligdage kl. 10.00.
Menighedskaffe efter messen.
Lejlighed til skriftemål efter aftale.
Søndag d. 4.: Alle Helgeners fest.
Religionsundervisning:
Hold 1: Torsdag d. 8. og 22. kl. 16-18.
Hold 2 og 3 (voksne). Torsdag den 1., 15 og 29. kl. 16-18.
Adventsaften:
Lørdag d. 1. december: Messe kl. 17. Film om Myrendalkloster på Bornholm. Fest ligt samvær med fælles spisning og underholdning. Drikkevarer kan købes. Hus' at melde jer til.
Bør gentages:
Søndag d. 7. oktober blev til en festlig dag med pastor Stappers som gæst ved messen og ved den fælles spisning bagefter.
Der hørtes røster om, at flere gæster bør komme i betragtning.
Pastoralenhed 4:
Onsdag d. 14. kl. 19.30: Møde for de fire sognes repræsentanter i Silkeborg.
Vi kører kl. 19.00.
Foredrag:
Onsdag d. 28. taler pastor Wuyts i Baune kirken om »Bodens sakramente i praksis og sjælesorg – en tabt mulighed i Folke kirken?« Det er et KFUM/K-arrangement kl. 19.30
Økumenisk andagtsgruppe: Onsdag den 7 og torsdag den 29. kl. 19.30.

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg.
Tlf. 86 82 24 15.
Sognepræst: Dominique Tran Du Thanh.
Messestider:
Tirsdag kl. 19.30 hos Jesu Små Søstre Øm.
Onsdag kl. 17.30 i kirken.
Torsdag med tilbedelse kl. 17.30.
Fredag kl. 17.30.
Lørdag: Rosenkrans kl. 10.
Søndag kl. 10.
Julemarked:
Fredag d. 23. kl. 15-18.
Lørdag d. 24. kl. 10-13.
Skriftemål: Før messen, eller efter aftale

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.
Tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. Praem.
Søndagsmesser: I Sct. Josefs Kapel kl. 7.30. I kirken kl. 10 (højmesse).
Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19. Torsdag kl. 10.30
Hver morgen (undtagen torsdag) samle elever og lærere fra Sct. Ibs skole til e kort andagt i kirken.
Torsdag morgen holdes andagten i Vo Frelsers Kirke.
Menighederne er velkomne.

Lørdag d. 3. kl. 14: Børnene samles.
 Søndag d. 4.: Kirkekaffe og kl. 15 andagt på Sundvejens kirkegård.
 Mandag d. 5. kl. 19: Messe i anledning af Alle Sjæles Dag.
 Tirsdag d. 6.: Menighedsrådsmøde.
 Torsdag d. 15. kl. 19.30: Bibelaften hos sognepræsten.
 Søndag d. 18: Katekese for menigheder »at tro med hinanden« over emnet »at være kristen i verden i dag«.
 Mandag d. 19. til fredag d. 23.: Præsten er fraværende grundet deltagelse i teologisk præstemøde på Magleås.
 Torsdag d. 29. kl. 8: Skolemesse for Sct. Ibs skoles elever.
 Fredag d. 30. kl. 19.30: Efter aftenmesse adventsaften, hvor pastor W. Wuyts, Herning, tager os på en tur i Rom og viser billeder.

Sankt Norberts Kirke, Vejle
 Fjellegade 2, 7100 Vejle.
 Tlf. 75 82 08 93.
 Sognepræst: Jan Ophoff O. Præm.
 Andenpræst: Raymond Minnaert O. Præm.
 Søndagsmesse:
 Hver lørdag kl. 15.00. Hver søndag kl. 10.00.

Torsdag d. 1.: Den hl. Kommunion bringes til de syge.
 Søndag d. 4.: Alle Helgens Dag. Efter messen kirkekaffe.
 Mandag d. 5.: Alle Sjæles Dag. Kl. 19.00: Messe for menighedens afdøde medlemmer og familie.
 Fredag d. 9.: kl. 14-18: Fredagsklubben. Kl. 16-18: Religionsundervisning for børn.
 Fredag d. 16.: kl. 14-18: Fredagsklubben. Kl. 16-18: Religionsundervisning for børn.
 Fredag d. 23.: kl. 14-18: Fredagsklubben. Kl. 16-18: Religionsundervisning for børn.
 Fredag d. 30.: kl. 14-18: Fredagsklubben. Kl. 16-18: Religionsundervisning for børn.
 Julebasar:
 Der holdes en mini-julebasar på menighedens adventsaften d. 8. december. Flittige hænder savner garn, tøjrester, halvfærdigt sytøj, der kan anvendes til fremstilling af håndarbejderne. Garn, tøjrester m.m. (ikke brugt tøj) kan deponeres i basarkassen i våbenhuset.

5 Sydjylland

Skt. Knuds kirke, Fredericia
 Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.
 Sognepræst: Jan Ophoff O. Præm.
 Anden præst: Raymond Minnaert O. Præm. Tlf. 75 92 11 76.
 Præsten træffes bedst fredag kl. 09-12, lørdag kl. 09-10.
 Messetiderne: Torsdag kl. 17.15, fredag kl. 18.00, lørdag kl. 17.00 og søndag kl. 10.00.
 Lørdag d. 3.: Bøn for menighedens afdøde medlemmer og familie på Assistent kirkegård kl. 16.00.
 Bagefter messen kl. 17.00 i kirken.
 Søndag d. 4.: Allehelgensdag. Efter messen kirkekaffe i præstegården.
 Mandag d. 5.: Allesjælesdag. Messe for de afdøde kl. 17.15.
 Fredag d. 9.: Kl. 16.00-18.00: Religionsundervisning for børn.
 Mandag d. 12.: Kl. 19.15 indbyder DKKF til brevkursus.

Fredag d. 16.: Kl. 16.00-18.00 religionsundervisning for børn.
 Fredag d. 23.: Kl. 16.00-18.00 religionsundervisning for børn.
 Fredag d. 30.: Kl. 16.00-18.00 religionsundervisning for børn.

6 Sønderjylland

Skt. Marie Kirke, Haderslev
 Mariegade 8, 6100 Haderslev.
 Tlf. 74 52 23 26. Giro 9 06 37 34.
 Sognepræst Erling Brodersen.
 Messetider: Søndag kl. 10.00 og fredag kl. 17.00.
 Skriftemål: Indtil et kvarter før messen samt efter aftale.
 Søndag d. 4.: Alle Helgen: Højmesse kl. 10 m. efterfølgende kirkekaffe.
 Mandag d. 5.: Alle Sjæle: Requiem kl. 20.
 Søndag d. 25.: Jesus Kristus, Universets Konge: Højmesse kl. 10. Efter messen er der basar til støtte for sognets økonomi. Gaver bedes afleveret til fru Kaadtmann senest søndag d. 18.

7 Fyn

Skt. Albani Kirke
 Adelgade 1, 5000 Odense C.
 Tlf. 66 12 16 64.
 Kontortid: Ma.-fr. kl. 10-12.
 Præsternes træffetider:
 Sognepræst, p. Leo Drzal: Ti.-fr. 10-12.
 2. præst, p. Stefan Huber: efter aftale.
 P.K. Przybyłowicz: Ti. og to. 10-12.
 Søndagsmesser: Kl. 8.30 og 10 samt 16.30. 1., 2., 4., 5. søndag: Polsk messe kl. 12.
 2. søndag: Vietnamesisk messe kl. 14.
 Hverdagsmesser: Ma., kl. 8, ti., to., lø. kl. 9, ons. kl. 10.30, fr. 19.
 Religionsundervisning på Skolen: Onsdag kl. 16 for alle grupperne.
 Den franciskanske Lægorden: 2. tirsdag i måneden, begyndende med messe kl. 9.
 Fredag, d. 2.: Tilbedelse 18-19 (18.30 Rosenkransbøn), 19 aftenmesse.
 Søndag d. 4.: Alle Helgen/Messer kl. 8.30, 10, 12 (polsk). Kl. 15 økumenisk andagt i Kirkegårds-kapellet, derefter velsignelse af gravene. NB: Ingen 16.30-messe!
 Mandag d. 5.: Alle Sjæle/aftenmesse kl. 19. Ingen 8-messe!
 Tirsdag d. 6. kl. 16: Midi-KUK på skolen. Kl. 19 det årlige store andespil i skolens sal.
 Onsdag d. 7. kl. 19.30: Bibelkreds i sognelokalet.
 Torsdag d. 8. kl. 14: De ældres Klub. P. Kazimierz fortæller om Lourdes.
 Fredag d. 9. kl. 19: Aftenmesse. Kl. 19.30 Senior-KUK i sognelokalet.
 Søndag d. 11.: Messer kl. 8.30, 10, 12 (polsk), 16.30.
 Mandag d. 12. kl. 19.30: Møde i DKKF.
 Tirsdag d. 13. kl. 19: Menighedsrådsmøde.
 Fredag d. 16.: kl. 15 Mini-KUK.
 Søndag d. 18.: Messer kl. 8.30. 10 familiemesse, derefter kirkekaffe på skolen kl. 16.30.
 Tirsdag d. 20. kl. 16: Midi-KUK.
 Onsdag d. 21. kl. 19.30: Bibelkreds i sognelokalet.
 Lørdag d. 24.: Retrætedag på Bjerregårdsvej 9. Nærmere senere.
 Søndag d. 25.: Krist Konges Fest/Messer kl. 8.30, 10, 12 (polsk), 16.30.
 Fredag d. 30. kl. 15: Mini-KUK.

Dalum klosterkirke
 Søndage: Messe kl. 7.30.
 Hverdage: Messe kl. 6.30.

Stella Maris Kirke, Nyborg
 Vindingevej 9, 5800 Nyborg.
 Sognepræst: p. Stefan Huber.
 Træffetid: Torsdag kl. 17-18.30 og søndag efter aftale på Vindingevej 9, Nyborg, tlf. 65 31 09 74 – ellers: Adelgade 1, 5000 Odense C. tlf. 66 12 16 64.
 Søndagsmesser: Kun kl. 10!
 Hverdagsmesser: Kun mandag kl. 8, torsdag kl. 19 og fredag kl. 7.
 Torsdag d. 1. kl. 19.30: Ungdomsmøde i præstegården.
 Fredag d. 2. kl. 19.30: Menighedsaften om reinkarnation. P. Huber giver et oplæg.
 Lørdag d. 3. kl. 16: Menighedsrådsmøde i præstegården.
 Søndag d. 4. kl. 10: Alle Helgens Dags Festmesse.
 Mandag d. 5. kl. 19: Højtidelig aftenmesse for alle afdøde.
 Søndag d. 11. kl. 10: Familiemesse - »Dø for at leve« og helgener.
 Søndag d. 25. Krist Konges Fest, kl. 10: Latinsk højmesse.
 Fredag d. 30. kl. 19.30: Stort bankospil.

Vor Frelsers kirke, Assens
 Nørregade 3, 5610 Assens.
 Sognepræst: P.K. Przybyłowicz, der træffes Adelgade 1, Odense, tlf.: 66 12 16 64.
 Søndag d. 4.: Messe kl. 10.30.
 Søndag d. 18.: Messe kl. 14.

Skt. Knuds Kirke
 Havnegade 1, 5700 Svendborg.
 Sognepræst: J. Kruk.
 Tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64, kun tirsdag, onsdag.
 Træffetid: Torsdag, fredag, lørdag kl. 9-11 eller efter aftale.
 Faste messetider: Søn- og helligdage kl. 10.00.
 Hverdagsmesser kl. 6.45 dog torsdag kl. 19.00 og lørdag kl. 16.00.
 Lørdag d. 3.: Gudstjeneste og sammenkomst for alle forældre med små børn 0-5 år kl. 9.30-11.30.
 Søndag d. 4.: Familiemesse kl. 10.00. Efter messen kirkekaffe i menighedslokalet. Under kaffen orientering om menighedsrådets arbejde. Kl. 15.00: Messe i Sct. Bendts Kapel i Rudkøbing.
 Mandag d. 5.: Rosenkransgruppen holder sammenkomst i menighedslokalet kl. 19.30. Alle er velkomne.
 Lørdag d. 17.: Messe kl. 14.00. Derefter sammenkomst for Kontaktgruppen oppe i salen.
 Mandag d. 26.: Menighedsrådsmøde kl. 19.00.
 Religionsundervisning for børn kl. 15.45 til kl. 17.30: Fredag d. 2., 9., 16., 23. og 30.

8 Lolland og Falster

Skt. Birgitta Kirke, Maribo
 Mariagade 4, 4930 Maribo.
 P. Herman Legut, OFM. conv.
 Tlf. 53 88 01 74. Kontortid 10-11, undtagen mandag og tirsdag.
 Messetider:
 Søndage: Højmesse kl. 10.00.
 Hverdage: Fredage og lørdage kl. 16.30 med efterfølgende bøn for vore afdøde.
 Fredag d. 2.: Kl. 16.30 sunget latinsk requiemmesse for de afdøde fra vore familier.

Søndag d. 4.: Alle Helgen. Procession på kirkegården kl. 15.00.

Afdøde pr. 1. november '90:
 Terrense Thurairatnam, 12 år gammel. Margrethevænget 23, Maribo; døde: 5. maj. Sofia Andersen, f. Druskowski, Kalkbrænderivej 6, Saksøbing; døde: 8. maj. Peter Noga, Tørstemosevej 32, Radsted; døde: 5. august. Benno Wrona, Lindevangen 22, Rødby; døde: 21. august.

Karolina Johansen, f. Bies, Rolighedsvej 1 A, Bandholm; døde 5. september. Requiescant in pace!

Søndag d. 18.: Ved siden af vores nye skriftestol, kommer der på denne søndag et billede af Niels Steensen; malet af Bent Bloksted fra Errindlev.

Niels Steensen døde i Schwerin i 1686, kun 48 år gammel. Han blev saligkåret for to år siden i Rom. Hans billede i kirken vil gøre det lettere for os i menigheden at vise ham hæder.

Resultat af loppemarkedet d. 22. september: overskudet blev kr. 4.960. Indtægten vil blive brugt til fortsættelse af kirkens udsmykning.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov
 Bredgade 47, 4900 Nakskov.
 Tlf. 53 92 06 81. Giro 7 09 10 60.
 Sognepræst: Pater Irenæus OFM conv.
 Gudstjenestetider:
 Søndagsmesser:
 lørdag kl. 17.00, søndag kl. 10.00.
 Hverdagsmesser: mandag, tirsdag og fredag kl. 17.00, onsdag og torsdag kl. 11.30.

Polsk messe:
 Søndag den 25. november kl. 11.15 polsk messe ved pater Herman Legut.

Kirkekaffe:
 Menighedsrådet indbyder til kirkekaffe søndag d. 4. november i Kolbehuset.

Allehelgensfest:
 Den første søndag i november fejres Allehelgensfest. Allehelgensdagsaften kl. 15.30 mødes menigheden traditionen tro på Nakskovs kirkegårds nye afdeling og vandrer under bøn til den gamle afdeling, hvor bønspeditionen slutter ved menighedens afdøde præsters gravsted. Alle bedes deltage i processionen. Det hører med til en menighedsopgave at bede for de afdøde.

Julemarked:
 Alle indbydes til at besøge årets julemarked. Kom og støt. Endnu et par år og Kolbehuset er betalt. Derfor er der brug for julemarkedets afkast. Der er åbent: lørdag d. 24. nov. fra kl. 14.00-17.00. Søndag d. 25. nov. fra kl. 11.00-16.00.

Hellig Kors Kirke
 Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
 Tlf. 54 85 07 39
 Weekendens gudstjenester:
 Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 18.00. Søndag kl. 10.00.

Fredag d. 2.: 1. fredag i måneden kl. 18.30. Messe + tilbedelse.

Søndag d. 4.: Alle Helgen og Alle Sjæles fest

Kl. 10: Højmesse.

Kl. 14.30: Andagt på kirkegården.

Der afsluttes med en kop kaffe i menighedslokalet på stedet.

Torsdag d. 8.: Kl. 8. Skolemesse. Åbent hus-aften i Fredensgade

Søndag d. 11.: Kl. 11.15 Polsk messe

Torsdag d. 15.: Kl. 19.15 Bibelaften

Søndag d. 18.: Efter højmassen er der

møde for medlemmer af den Franciskan-
ske lægorden.

Torsdag d. 22.: Åbent hus-aften
Krist Konges Fest

Søndag d. 25.: Kl. 10 højmesse. Kl. 14.00
messe for alle som er fyldt 70 år og ældre.
herefter hyggeligt samvær i salen.

Torsdag d. 29.: kl. 19.15 Bibelaften

9 Sydøstsjælland

Vor Frue Kirke, Næstved.

Præstøvej 29, 4700 Næstved.
Tlf. 53 72 09 85.

Sognepræst: Pater Josef Völk. Præsten
træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag
mellem kl. 11-12.

Faste gudstjenester

Søn- og helligdage: Messe på Maria-Elisabeth
Hjemmet kl. 8.

Højmesse i Vor Frue Kirke kl. 10.

Fredag d. 2.11.: Jesu Hjerte-fredag: Kl.
18.00-19.00 tilbedelse på Maria-Elisabeth
Hjemmet. Kl. 19.00: Messe.

Søndag d. 4.: Allehelgensdag. Kirkekaffe
efter messen kl. 10.00.

Kl. 15.00: Andagt i kirken, derefter
procession til kirkegården.

Mandag d. 5.: Allesjælesdag. Kl. 19.00:
Requiemmesse for menighedens afdøde.
Skolemesser: Kl. 8.00 i kirken.

Onsdag d. 14.: For de små elever.

Fredag d. 16.: For de store elever.

Torsdag d. 15.: Elisabeth-aften. Skt. Elisabeths
søstre indbyder torsdag d. 15. kl.
19.00 til en festlig aften på Maria-Elisabeth
Hjem, Præstøvej 65. Sr. M. Gottlieb
fortæller om den hl. Elisabeth og
om Skt. Elisabeths søstrenes arbejde
og virke.

Søndag d. 18.: Kl. 11.30 polsk messe.

Husk kirkebidraget for 1990.

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Vinthersvej 4, 4760 Vordingborg.
Sognepræst: Josef Dudek CSsR. Træffes:
Marienbergvej 9 st. th. Tlf. 53 77 39 27,
torsdag, søndag ellers i Næstved, tlf.
53 72 09 85.

Hver søndag kl. 10.00: Messe.

Søndag d. 11.: Menighedskaffe efter mes-
sen.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.
Tlf. 53 61 03 92.

Sognepræst Hans Esmark.

Tlf. 42 26 14 04.

Sankt Josef Søstrene.

Tlf. 53 61 73 71.

Lørdag d. 3.: Søndagsmesse med sogne-
præsten kl. 16. Vi fejrer Alle Helgen og
Alle Sjæle. Og vi glemmer ikke Sankt
Martin. Bagefter kirkekaffe i præstegår-
den, hvor vi smager hinandens Martins-
kager!

Søndag d. 4.: Ingen messe.

Onsdag d. 7.: Kl. 19 dameaften hos
søstrene.

Søndag d. 11.: 32. alm. søndag fejres med
p. Gregoire kl. 10.

Onsdag d. 14.: Skolemesse - hvortil også
menigheden er indbudt - kl. 8.45. Bibel-
aften hos søstrene kl. 19. Vi fortsætter
med Markus-evangeliet.

Lørdag d. 17.: Søndagsmesse med sogne-
præsten kl. 16. Vi fejrer 33. alm. søndag
med latinsk messe.

Søndag d. 18.: Ingen messe.

Søndag d. 25.: Krist Konge-messe med p.
Gregoire kl. 10.

Onsdag d. 28.: Dameaften hos søstrene
kl. 19 (sidste inden Nicolaus-bankospil-
let).

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Sognepræst: Stephen Holm.

Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen.

Tlf. 53 52 06 45.

Faste messetider:

Om søndagen: Højmesse kl. 10.

Om hverdagen, i Sankt Montforts kapel
over kirkens sakristi, normalt således:
Mandag kl. 17.15, tirsdag, onsdag og
torsdag kl. 11.15, fredag kl. 19.15 (i
kirken), lørdag ingen.

Kommunitetets bønner normalt således:
Rosenkransbøn kl. 12, undtagen lørdag-
søndag. Vesper kl. 18, søndag dog kl.
18.45.

Søndag d. 4.: Allehelgensdag.

Kl. 10.00 højtidelig messe, afsluttet med
en kort andagt for vort sogns afdøde.

Mandag d. 5.: Allesjælesdag

Kl. 11.15 sunget, latinsk requiemmesse i
kapellet for alle afdøde medlemmer af de
montfortanske ordensfamilier, særligt for
de præster, brødre og søstre, som har
arbejdet i Slagelse sogn.

Kl. 18-19 tilbedelse foran det udstillede
sakramente (månedens 1. mandag: beded-
ag for præste- og ordenskald), afsluttet
med vesper og sakramental velsignelse.

Kl. 19.15 højtidelig requiemmesse for
vort sogns afdøde.

Søndag d. 11. er der efter højmassen
kirkekaffe i menighedssalen. I forbindel-
se med kirkekaffen vil et *banko-spil* løbe
af stablen. Overskuddet går til småfor-
bedringer i kirken. Gaver til gevinster
modtages med tak.

NB: Dagen før, lørdag d. 10. nov., er
kirkerengøringsdag! Een gang om måne-
den mødes vi for at gøre alt pænt i og
omkring kirke og menighedshus. Enhver
fra menigheden er mere end velkommen
til at komme og være med. Vi arbejder
fra kl. 10.30 og slutter med en kop kaffe
før vi skilles ved 13-tiden. Kom og gi' et
nap med!

Lørdag d. 17. fejres *titularfest i Holbæk:*
Festen for den hellige Elisabeth af Thü-
ringen. Der er festmesse kl. 15.30 og
efterfølgende fællesspisning. Slagelse me-
nighed inviteres. Se under »Holbæk«.

Søndag d. 25. er kirkeårets sidste søndag.
Så fejres *festen til ære for Kristus, alverdens*
Konge.

Kl. 10.00 højtidelig messe, afsluttet med
bøn til Krist Konge og sakramental vel-
signelse. Dele af messen synges i dag på
latin.

Mandag d. 26. mindes den salige Niels
Steensen.

Børne- og ungdomsundervisning: Hver fre-
dag aften fra kl. 18. Kl. 19.15 er der
afsluttende familiemesse i kirken.

Siden 1. september ringer vore dejlige
kirkeklokker automatisk. En storslået
pengegave, som var øremærket, har mu-
liggjort elektrificering, hvilket bl.a. har
medført en præcis og stabil Angelusring-
ning tre gange om dagen.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.

Sognepræst: Stephen Holm,

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Tlf. 53 52 06 45.

Menighedssøster: Sr. Engeline, Karl-
Borromæus-søstre, Carl Reffsvej 2B,
4300 Holbæk. Tlf. 59 44 15 62.

Kirke»værge«: Mogens og Grethe Carl-

sen, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg,
tlf. 53 51 75 84.

Søndagsmesse: Kl. 15.00, - med efterføl-
gende kirkekaffe i menighedslokalerne.

Søndag d. 4.: Allehelgensdag.

Kl. 15.00 højtidelig messe, afsluttet med
en kort andagt for vor menigheds afdøde.

Mandag d. 5.: Allesjælesdag.

Ingen gudstjenester i Kalundborg, men
sjælemesser i sognekirken i Slagelse kl.
11.15 og kl. 19.15 (se i øvrigt onsdag d.
14.)

Onsdag d. 14.: November-månedens me-
nighedsaften:

Kl. 19.15 requiemmesse i kirken for vor
menigheds afdøde. Efter messen samles
vi i huset, oppe eller nede, for, under
sognepræstens ledelse, at beskæftige os
med nyere tanker omkring katolsk døds-
teologi (november måned: de dodes må-
ned). Vi runder af med en kop kaffe.

Lørdag d. 17.: *Titularfest i Holbæk:* Festen
for den hellige Elisabeth af Thüringen.
Der er festmesse kl. 15.30 og efterfølgen-
de fællesspisning. Kalundborg menighed
inviteres. Se under »Holbæk«.

Søndag d. 18. fejres dele af søndagsmes-
sen på latin.

Søndag d. 25. er kirkeårets sidste søndag.
Så fejres *festen til ære for Kristus, alverdens*
Konge.

Kl. 15.00 højtidelig messe, afsluttet med
bøn til Krist Konge og sakramental vel-
signelse.

Børneundervisning v. sr. Engeline: Søn-
dage den 11. og 25. nov. efter messen.

Ungdomsundervisning v. sognepræsten:
Søndagene den 4. og 25. nov. fra kl. 14.

11 Midtsjælland

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk

Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.

Sognepræst: Stephen Holm,

Frederiksgade 7, 4300 Slagelse.

Tlf. 53 52 06 45.

Gudstjenesteleder: Jan Tecza,

Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk.

Tlf. 53 44 15 62.

Sognesøster: Sr. Engeline, Karl Borro-
mæussøstre, Carl Reffsvej 2B, 4300
Holbæk, tlf. 59 44 37 53.

Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30 med
efterfølgende kirkekaffe i menighedslo-
kalerne.

NB: Ingen messe på selve søndagen.

Torsdag d. 1.: I dag fejrer vi festen for den
hellige Karl Borromæus, Karl Borromæ-
us-søstrenes værnehelgen (egentlig den 4.
nov.) Kl. 19.15 er der messe, afsluttet
med sakramental velsignelse. Det er sam-
tidig aftenen før månedens 1. fredag.
Efter gudstjenesten er - i festens anled-
ning - *sr. Engeline* vært ved en lille
sammenkomst.

Lørdag d. 3.: Allehelgensfest.

Kl. 15.30 højtidelig messe. I tilslutning til
messen holdes en kort andagt for vort
sogns afdøde, hvorpå vi i procession,
syngende allehelgens-litani, begiver os
til den katolske kirkegård, hvor gravene
bestænkes med vievand og den afslutten-
de velsignelse gives.

Mandag d. 5.: Allesjælesdag.

Der er ingen gudstjenester i Holbæk i dag
(se tirsdag d. 6.)

Tirsdag d. 6.: Kl. 19.15 requiemmesse for
vort sogns afdøde.

Lørdag d. 17.: *Titular-fest i Holbæk:* Festen
for den hellige Elisabeth af Thüringen, *vort*
sogns og vor kirkebygningens værne- og
værnehelgen fejres.

Kl. 15.30 *festmesse*, afsluttet med sakra-
mental velsignelse og Te Deum. I festens
anledning har sognepræsten bedt *sr. Do-*
rothea fra Elisabeth-søstrene på Amager
om at tale om den hellige Elisabeth.

Efter messen fortsætter vor sognefest i
menighedslokalerne med fælles middag,
kaffe og dans. Vi glæder os til en rigtig
god fest, som menigheden slutter op om.
Lørdag d. 24. fejres kirkeårets afslutning
med festen til ære for Kristus, universets
Konge.

Kl. 15.30 festmesse, afsluttet med bøn til
Krist Konge og sakramental velsignelse.

NB: Før messen gør vi rent i og omkring
kirke og menighedshus. Det ville være
dejligt, hvis flere fra menigheden ville
komme og gi' et nap med. Det er altid
fjerde lørdag i måneden.

NB: Lørdag den 1. december fejrer vi det
ny kirkeårs begyndelse med 1. søndag i
advent.

Mandag d. 3. afholdes sæsonens anden
menighedsaften. Pavens rundskrivelse
»Kvindens kald og værdighed« med bi-
skoppens kommentar vil blive gennemgå-
et og behandlet af sr. Hildegard Madsen
fra Liobasøstrene i København. Vi be-
gynder kl. 19.15 med en kort adventsan-
dagt i kirken.

Børne- og ungdomsundervisning: Lørdage-
ne den 10. og 24. november i tilslutning til
søndagsmessen.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.

Tlf. 42 35 09 65, bedst mellem 9 og 10.

Søndagsmesser: Højmesse kl. 10 og 17.

Familiemesse den anden søndag i måne-
den.

Hverdagsmesser: kl. 8: Mandag og fredag
dog kl. 19.30.

Eventuelle ændringer meddeles ved søn-
dagsmesserne.

Søndag d. 4.: Alle Helgensfest.

Mandag d. 5.: Alle Sjæles Dag: Aften-
messe kl. 19.30.

Søndag d. 25.: Sidste søndag i kirkeåret:
Krist-Kongesfest.

Tirsdag d. 13. Menighedsmøde kl. 19.30:
Bankospil til fordel for Caritas.

Kvindeklubs møde d. 1. kl. 19.30: Sr.
Lucia fortæller om Malta.

Hverdagsmesserne fra mandag d. 19. til
og med d. 22. bortfalder på grund af
præsternes studiedage.

Ledreborg Slotskirke

Hver søndag messe kl. 8.30.

Sct. Pauls Kirke, Taastrup

Køgevej 162, 2630 Taastrup.

Sognepræst: Frank Jobst, O.M.I.

Tlf. 42 99 07 28.

Messetider:

Søndag: Højmesse kl. 10.00.

Onsdag: Messe kl. 19.00.

Torsdag: Messe kl. 16.00.

Lørdag: Messe kl. 17.00 (søndagsmesse).

Fredag d. 2.: 1. fredagsmesse kl. 9.00 med
sakramental velsignelse.

Kirkekaffe: Hver søndag efter højmassen.
Assumptionssøstrene: Den Gamle Smedje.

Bygaden 53: Messe hver tirsdag kl. 19.30.
Derefter åbent hus.

Spejderne: Ulvemøde hver onsdag kl.
18.30 til 20.00. Spejdermøde hver on-
sdag kl. 19.45.

KUK: Lørdag d. 10.: Interspising i
Taastrup. Kl. 16.30 mødes vi i Sct. Pauls
Kirke. Kl. 17.00 messe. Derefter i bus til
Sct. Pauls skole, hvor vi spiser og hygger

os til kl. 24.00. Tilmelding inden 19.10.
Søndag d. 18.: Debataften og juleforberedelse.
Kolping: Onsdag den 14. kl. 19.30: Gætteleg om ting og sager – »Hvad er det?«.
Onsdag d. 28. kl. 19.30: »Lav dine egne julekort«.
Religionsundervisning: Søndagene den 11., 18. og 25. efter højmesse.
Firmelse-undervisning: Torsdagene den 8. og 22. kl. 15.30. Hjemmeopgaver afleveres den 22.
Aktiviteter: Lørdag den 3. til søndag d. 4.: Fællesretræte på Magleås med Herlev menighed. Leder: p. Smeenk, O.M.I
Søndag den 4. kl. 10.00: Dansk/Vietnamesisk messe. Søndag d. 4. kl. 15.00: Alle Helgens andagt på Rønnevangs Kirkegård. Torsdag d. 8. kl. 19.30: Bankospil. Lørdag d. 10. kl. 17.00: Interspising for KUK'er over 15 år. Søndag d. 25. kl. 10.00: Dansk/Vietnamesisk messe: Krist Konges fest med særlig ihukommelse af de vietnamesiske martyrer.
 Sognepræsten er på kursus fra d. 19.-23.11. 90.

12 Nordsjælland

Skt. Hans Kirke

Marievej 6, 2970 Hørsholm.
 Sognepræst: Jac. Muiser.
 Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
 Tlf. 42 81 27 96, bedst kl. 9-10.
 2. præst: Peter Nissen,
 Bredgade 69, 3. th., 1260 Kbh. K.
 Tlf. 33 93 19 48, bedst formd. og aften.

Søndagsmesser:

Skt. Hans Kirke kl. 10: Højmesse.
 Mikkelborg, Strandvej 352: Kl. 8.
Torsdag: læst messe kl. 10.30 i Skt. Hans Kirke.

Skriptemål:

Lejlighed til skriptemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.
Torsdag d. 1.: Religionsundervisning for børn kl. 16.00 på Nordvanggård. I dag vil vi sammen fejre Alle Helgen med en messe.
Lørdag d. 3. kl. 10.00-12.00: »Åbent-Hus«, hvor vi forbereder familiemessen og fortsætter gennemgangen af de ti bud. Kl. 19.00 holdes den årlige fest for menighederne i Birkerød og Hørsholm på Nordvanggård.

Søndag d. 4.: Højtideligholdelse af festen til ære for Alle Helgen.
Mandag d. 5. kl. 19.00: Messe med prædiken i anledning af Alle Sjæles Dag.
Onsdag d. 7. kl. 19.00: Læst messe. Kl. 19.30 gennemgang af næste søndags læsninger.
Torsdag d. 8.: Religionsundervisning for børn kl. 16.00 på Nordvanggård.
Mandag d. 12.: Ældreklubben mødes kl. 13.30 på Nordvanggård.
Tirsdag d. 13. kl. 19.30: Forældremøde for forældre, hvis børn deltager i undervisningen i Nordvanggård. Mødet afholdes sammesteds.

Onsdag d. 14. kl. 19.00: Læst messe. Kl. 19.30 gennemgang af næste søndags læsninger.
Torsdag d. 15.: Religionsundervisning for børn kl. 16.00 på Nordvanggård.
Onsdag d. 21. kl. 19.00: Læst messe. Kl. 19.30 gennemgang af næste søndags læsninger.

Torsdag d. 22.: Religionsundervisning for børn kl. 16.00 på Nordvanggård.
Søndag d. 25.: Sidste søndag i kirkeåret. I dag fejres festen Jesus Kristus, Universets Konge.

Onsdag d. 14. kl. 19.00: Læst messe. Kl. 19.30 gennemgang af næste søndags læsninger.
Torsdag d. 15.: Religionsundervisning for børn kl. 16.00 på Nordvanggård.
Onsdag d. 21. kl. 19.00: Læst messe. Kl. 19.30 gennemgang af næste søndags læsninger.

Torsdag d. 22.: Religionsundervisning for børn kl. 16.00 på Nordvanggård.
Søndag d. 25.: Sidste søndag i kirkeåret. I dag fejres festen Jesus Kristus, Universets Konge.

Onsdag d. 14. kl. 19.00: Læst messe. Kl. 19.30 gennemgang af næste søndags læsninger.
Torsdag d. 15.: Religionsundervisning for børn kl. 16.00 på Nordvanggård.
Onsdag d. 21. kl. 19.00: Læst messe. Kl. 19.30 gennemgang af næste søndags læsninger.

Torsdag d. 22.: Religionsundervisning for børn kl. 16.00 på Nordvanggård.
Søndag d. 25.: Sidste søndag i kirkeåret. I dag fejres festen Jesus Kristus, Universets Konge.

Onsdag d. 14. kl. 19.00: Læst messe. Kl. 19.30 gennemgang af næste søndags læsninger.

Onsdag d. 28. kl. 19.00: Læst messe. Kl. 19.30: Gennemgang af næste søndags læsninger.
Torsdag d. 29.: Religionsundervisning for børn kl. 16.00 på Nordvanggård.

Den Hellige Families Kirke

Bistrup Byvej 4, Birkerød.
 Sognepræst Jacob Muiser.
 Tlf. 42 81 27 96 helst mellem kl. 9-10.
Søndagsmesserne: Kl. 8 og kl. 10.
Tirsdagsmesse: kl. 10.
Fredag aftenmesse: kl. 19.30.

Skriptemål:

Lejlighed til at skrifte i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.
 Tilbedelse af Alterets Hl. Sakramente efter aftenmessen kl. 19.30 på Nordvanggård den første fredag i måneden.
Lørdag d. 3.: Åbent hus! Vor årlige fest for Birkerød og Hørsholm sogne. På Nordvanggaard kl. 19.

Søndag d. 4.: Alle Helgen søndag, kirkekaffe.
Mandag d. 5.: Alle Sjæles dag. Aftenmesse kl. 19.30. Menighedsrådsmøde efter messen.
Mandag d. 12.: Ældreklubben har møde kl. 13.30.
Tirsdag d. 13.: Forældreaften for alle, hvis børn deltager i undervisningen. Nordvanggaard kl. 19.30.

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Søndag d. 25.: Krist Konges fest.
Mandag d. 26.: Præstemøde kl. 18.
 NB: Religionsundervisningen er begyndt, den fortsættes hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.
 NNB: Husk åbent-hus festen d. 3.!

Skt. Vincents Kirke, Helsingør

Nygade 8B. Tlf. 49 21 05 71.
 Sognepræst Hans Esmark,
 Møllestræde 10B, 3400 Hillerød.
 Tlf. 42 26 14 04.

Diakon Ole Lundsteen, Nygade 8B, Helsingør. Tlf. 49 21 05 71.
 Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 49 21 75 47.

Søndag d. 4.: Alle Helgen/Alle Sjæle fejres i højmesse kl. 9.
Tirsdag d. 6.: Kommunionsgudstjeneste hos søstrene kl. 14.30. *Børnenes religionsundervisning* nr. 6 kl. 16-17.30. Ingen messe! Bibelkreds omkring Markus-evangeliet, kl. 19.30.

Søndag d. 11.: Familiemesse med Sankt Martin kl. 11. Og bagefter kirkekaffe og vore hjemmebagte Martins-kager!!
Tirsdag d. 13.: Pensionist-træf på Møllebakken hos søstrene kl. 14.30, med messe og hyggeligt samvær. *Børnenes religionsundervisning* nr. 7 kl. 16-17.30. Messe kl. 17.

Søndag d. 18. 33. alm. søndag: fejres kl. 9.
Tirsdag d. 20.: Kommunionsgudstjeneste hos søstrene kl. 14.30. Bibelkreds kl. 19.30.

Fredag d. 23.: Julemarked kl. 16-19.
Søndag d. 25.: Krist Konge fejres med latinsk messe kl. 11.
Tirsdag d. 27.: Messe hos søstrene kl. 14.30. *Børnenes religionsundervisning* nr. 8 kl. 16-17.30.

Søndag d. 18. 33. alm. søndag: fejres kl. 9.
Tirsdag d. 20.: Kommunionsgudstjeneste hos søstrene kl. 14.30. Bibelkreds kl. 19.30.

Fredag d. 23.: Julemarked kl. 16-19.
Søndag d. 25.: Krist Konge fejres med latinsk messe kl. 11.
Tirsdag d. 27.: Messe hos søstrene kl. 14.30. *Børnenes religionsundervisning* nr. 8 kl. 16-17.30.

Søndag d. 18. 33. alm. søndag: fejres kl. 9.
Tirsdag d. 20.: Kommunionsgudstjeneste hos søstrene kl. 14.30. Bibelkreds kl. 19.30.

Fredag d. 23.: Julemarked kl. 16-19.
Søndag d. 25.: Krist Konge fejres med latinsk messe kl. 11.
Tirsdag d. 27.: Messe hos søstrene kl. 14.30. *Børnenes religionsundervisning* nr. 8 kl. 16-17.30.

Søndag d. 18. 33. alm. søndag: fejres kl. 9.
Tirsdag d. 20.: Kommunionsgudstjeneste hos søstrene kl. 14.30. Bibelkreds kl. 19.30.

Fredag d. 23.: Julemarked kl. 16-19.
Søndag d. 25.: Krist Konge fejres med latinsk messe kl. 11.
Tirsdag d. 27.: Messe hos søstrene kl. 14.30. *Børnenes religionsundervisning* nr. 8 kl. 16-17.30.

Søndag d. 18. 33. alm. søndag: fejres kl. 9.
Tirsdag d. 20.: Kommunionsgudstjeneste hos søstrene kl. 14.30. Bibelkreds kl. 19.30.

Fredag d. 23.: Julemarked kl. 16-19.
Søndag d. 25.: Krist Konge fejres med latinsk messe kl. 11.
Tirsdag d. 27.: Messe hos søstrene kl. 14.30. *Børnenes religionsundervisning* nr. 8 kl. 16-17.30.

Søndag d. 18. 33. alm. søndag: fejres kl. 9.
Tirsdag d. 20.: Kommunionsgudstjeneste hos søstrene kl. 14.30. Bibelkreds kl. 19.30.

Fredag d. 23.: Julemarked kl. 16-19.
Søndag d. 25.: Krist Konge fejres med latinsk messe kl. 11.
Tirsdag d. 27.: Messe hos søstrene kl. 14.30. *Børnenes religionsundervisning* nr. 8 kl. 16-17.30.

Søndag d. 18. 33. alm. søndag: fejres kl. 9.
Tirsdag d. 20.: Kommunionsgudstjeneste hos søstrene kl. 14.30. Bibelkreds kl. 19.30.

Fredag d. 23.: Julemarked kl. 16-19.
Søndag d. 25.: Krist Konge fejres med latinsk messe kl. 11.
Tirsdag d. 27.: Messe hos søstrene kl. 14.30. *Børnenes religionsundervisning* nr. 8 kl. 16-17.30.

Søndag d. 18. 33. alm. søndag: fejres kl. 9.
Tirsdag d. 20.: Kommunionsgudstjeneste hos søstrene kl. 14.30. Bibelkreds kl. 19.30.

Fredag d. 23.: Julemarked kl. 16-19.
Søndag d. 25.: Krist Konge fejres med latinsk messe kl. 11.
Tirsdag d. 27.: Messe hos søstrene kl. 14.30. *Børnenes religionsundervisning* nr. 8 kl. 16-17.30.

Søndag d. 18. 33. alm. søndag: fejres kl. 9.
Tirsdag d. 20.: Kommunionsgudstjeneste hos søstrene kl. 14.30. Bibelkreds kl. 19.30.

Fredag d. 23.: Julemarked kl. 16-19.
Søndag d. 25.: Krist Konge fejres med latinsk messe kl. 11.
Tirsdag d. 27.: Messe hos søstrene kl. 14.30. *Børnenes religionsundervisning* nr. 8 kl. 16-17.30.

Søndag d. 18. 33. alm. søndag: fejres kl. 9.
Tirsdag d. 20.: Kommunionsgudstjeneste hos søstrene kl. 14.30. Bibelkreds kl. 19.30.

Fredag d. 23.: Julemarked kl. 16-19.
Søndag d. 25.: Krist Konge fejres med latinsk messe kl. 11.
Tirsdag d. 27.: Messe hos søstrene kl. 14.30. *Børnenes religionsundervisning* nr. 8 kl. 16-17.30.

Søndag d. 18. 33. alm. søndag: fejres kl. 9.
Tirsdag d. 20.: Kommunionsgudstjeneste hos søstrene kl. 14.30. Bibelkreds kl. 19.30.

Fredag d. 23.: Julemarked kl. 16-19.
Søndag d. 25.: Krist Konge fejres med latinsk messe kl. 11.
Tirsdag d. 27.: Messe hos søstrene kl. 14.30. *Børnenes religionsundervisning* nr. 8 kl. 16-17.30.

Søndag d. 18. 33. alm. søndag: fejres kl. 9.
Tirsdag d. 20.: Kommunionsgudstjeneste hos søstrene kl. 14.30. Bibelkreds kl. 19.30.

Fredag d. 23.: Julemarked kl. 16-19.
Søndag d. 25.: Krist Konge fejres med latinsk messe kl. 11.
Tirsdag d. 27.: Messe hos søstrene kl. 14.30. *Børnenes religionsundervisning* nr. 8 kl. 16-17.30.

Søndag d. 18. 33. alm. søndag: fejres kl. 9.
Tirsdag d. 20.: Kommunionsgudstjeneste hos søstrene kl. 14.30. Bibelkreds kl. 19.30.

Fredag d. 23.: Julemarked kl. 16-19.
Søndag d. 25.: Krist Konge fejres med latinsk messe kl. 11.
Tirsdag d. 27.: Messe hos søstrene kl. 14.30. *Børnenes religionsundervisning* nr. 8 kl. 16-17.30.

Søndag d. 18. 33. alm. søndag: fejres kl. 9.
Tirsdag d. 20.: Kommunionsgudstjeneste hos søstrene kl. 14.30. Bibelkreds kl. 19.30.

Fredag d. 23.: Julemarked kl. 16-19.
Søndag d. 25.: Krist Konge fejres med latinsk messe kl. 11.
Tirsdag d. 27.: Messe hos søstrene kl. 14.30. *Børnenes religionsundervisning* nr. 8 kl. 16-17.30.

Søndag d. 18. 33. alm. søndag: fejres kl. 9.
Tirsdag d. 20.: Kommunionsgudstjeneste hos søstrene kl. 14.30. Bibelkreds kl. 19.30.

Fredag d. 23.: Julemarked kl. 16-19.
Søndag d. 25.: Krist Konge fejres med latinsk messe kl. 11.
Tirsdag d. 27.: Messe hos søstrene kl. 14.30. *Børnenes religionsundervisning* nr. 8 kl. 16-17.30.

Søndag d. 18. 33. alm. søndag: fejres kl. 9.
Tirsdag d. 20.: Kommunionsgudstjeneste hos søstrene kl. 14.30. Bibelkreds kl. 19.30.

Fredag d. 23.: Julemarked kl. 16-19.
Søndag d. 25.: Krist Konge fejres med latinsk messe kl. 11.
Tirsdag d. 27.: Messe hos søstrene kl. 14.30. *Børnenes religionsundervisning* nr. 8 kl. 16-17.30.

Søndag d. 18. 33. alm. søndag: fejres kl. 9.
Tirsdag d. 20.: Kommunionsgudstjeneste hos søstrene kl. 14.30. Bibelkreds kl. 19.30.

Fredag d. 23.: Julemarked kl. 16-19.
Søndag d. 25.: Krist Konge fejres med latinsk messe kl. 11.
Tirsdag d. 27.: Messe hos søstrene kl. 14.30. *Børnenes religionsundervisning* nr. 8 kl. 16-17.30.

Søndag d. 18. 33. alm. søndag: fejres kl. 9.
Tirsdag d. 20.: Kommunionsgudstjeneste hos søstrene kl. 14.30. Bibelkreds kl. 19.30.

Fredag d. 23.: Julemarked kl. 16-19.
Søndag d. 25.: Krist Konge fejres med latinsk messe kl. 11.
Tirsdag d. 27.: Messe hos søstrene kl. 14.30. *Børnenes religionsundervisning* nr. 8 kl. 16-17.30.

Fredag d. 2.: Messe på engelsk kl. 19.30 for vore afdøde.

Lørdag/søndag 3.-4.: Alle Helgens Dag. Sædvanlige messetider.

Lørdag/søndag 3.-4.: Menighedsretræte på Magleås.

Hverdage: Mandag-onsdag kl. 17. Torsdag kl. 17 i Skt. Joseph Søstrenes kapel, Bernstorffsvej 98. Fredag kl. 7.30 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Søndag den 4. november: Allehelgensfest. Messe som alm. søndage. Kl. 16.00 andagt på Ordrup Kirkegårds katolske afdeling. Andagt på Vestre Kirkegård, kl. 16.00.

Mandag den 5. november: Alle Sjæles Dag. Kl. 17.00 messe for menighedens afdøde.

Lørdag den 10. november: Sognekatheke i kantinen kl. 15.00-17.00.

Søndag den 25. november: Ved morgenmaden i kantinen vil Inge Switon-Rønnow fortælle om organisationen Tro og Lys, som er en forening af mentalt handicappede, deres pårørende og venner.

Immaculatakirken

Hverdage: Messe-kl. 7, undtagen mandag og torsdag, hvor messen læses kl. 16.45. Søndag højmesse kl. 9.

Johanneskirken, Søborg

Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg. Sognepræst Knud Aage Nielsen, S.J. Bopæl: Jens Jessensvej 5, 2000 F. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Andre hverdage kl. 10-12 på tlf. 31 71 79 66. Menighedsrådsformand Ove Leerbeck. Bopæl: Salamandervej 24, 2800 Bagsværd. Tlf. 42 98 23 84. Hver søndag kl. 10 højmesse.

Sankt Knud Lavards Kirke

Pastor G. Uttenthal Nibler. Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby. Tlf. 42 87 77 12. Kirkekantor, tlf. 42 87 39 33 kl. 10-12. **Torsdag d. 1.:** Kl. 19.30 menighedsrådsmøde. Kl. 16.00 børneundervisning. **Lørdag d. 3.:** Kl. 17.00 søndagsmesse - Alle Helgensdag. **Søndag d. 4.:** Kl. 9.30 familiemesse. Kl. 11.00 søndagsmesse. Alle Sjælesdags andagt på Sorgenfri kirkegård kl. 15.00. **Onsdag d. 7.:** Kl. 13.00 onsdagsklubbens møde. **Torsdag d. 8.:** Kl. 19.30 voksenstudiegruppe A holder møde. **Lørdag d. 10.:** Kl. 17.00 søndagsmesse. **Søndag d. 11.:** Søndagsmesse med efterfølgende kirkekaffe. **Onsdag d. 14.:** Menighedsmøde for alle. **Lørdag d. 17.:** Kl. 17.00 søndagsmesse. **Søndag d. 18.:** Kl. 9.30 familiemesse med efterfølgende morgenmad. Kl. 11.00 søndagsmesse. **Torsdag d. 22.:** Kl. 19.30 voksenstudiegruppe A. **Lørdag d. 24.:** Kl. 17.00 søndagsmesse med dialogprædiken. **Søndag d. 25.:** Kl. 11.00 søndagsmesse. **Onsdag d. 28.:** Kl. 13.00 møde i onsdagsklubben. **Mandage kl. 19.00:** Mini-KUK alle i alderen 5-15. **Onsdage kl. 19.00:** Old Boys for alle i alderen 16-35.

15 Hovedstads-område V

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4A, 1616 København V. Sognepræst: Gerhard Sanders S.J. Andenpræst: Niels Kiær S.J. Pastoralassistent: Sr. Evelyn Krepele CSJ.

Tlf. 31 24 65 80 (kontor), 31 21 85 88.

Messtider:

Mandag-fredag: Kl. 8.15 og 17. Lørdag: Kl. 8.15. Kl. 18: Italiensk messe. Søndag: Kl. 10 Latinsk Højmesse. Kl. 11.30 Dansk Højmesse. Kl. 20 Aftenmesse.

Lejlighed til skriftmål før og efter alle messer og efter aftale.

Fredag d. 2.: Jesu Hjerter Fredag. Kl. 16 Tilbedelse af sakramentet. Kl. 16.45 andagt og sakramental velsignelse. Kl. 17 Jesu Hjerter Messe.

Søndag d. 4.: Alle Helgen. Kl. 16 Andagt på Katolsk Vestre Kirkegård, derefter messe i kirkegårdens kapel.

Mandag d. 5.: Alle Sjæle: Kl. 11 Messe i kapellet på Katolsk Vestre Kirkegård.

Tirsdag d. 6.: Kl. 16 Kongregationsandagt.

Onsdag d. 7.: Kl. 19 ungdomsklub. Kl. 19.30 Menighedsrådsmøde.

Søndag d. 11.: Kl. 16 messe på ungarsk i huskapellet.

Lørdag d. 17.: Kl. 10 messe for kongregationister og andet godtfolk.

Søndag d. 18.: Kl. 11.30 familiemesse med efterfølgende kirkekaffe.

Tirsdag d. 20.: Kl. 14.30 møde for de ældre. E. Rønnow viser lysbilleder: »Glimt fra Asissi«.

Onsdag d. 21.: Kl. 19 ungdomsklub.

Religionsundervisning

Forberedelse til Første Kommunion:

Hver anden lørdag kl. 10-12.

Forberedelse til Firmelse:

Hver fredag kl. 15.30-17,

Mellemgruppen (9-12 år):

Hver onsdag kl. 15.30-17.

(Tilmeldelse til sognepræsten eller til pastoralassistenten.)

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 København F. Tlf. 31 71 53 35. Sognepræst Charles Edwards S.J. træffes bedst på tlf. 31 71 53 35 kl. 10-11, mandag undtaget. Pater Laurence A. Dorn, S.J., samme adresse, men tlf. 31 71 33 92. Ungdomspræst Jesper Fich, Marielystvej 16, 2000 Frederiksberg. Tlf. 31 71 34 45.

Messtider:

Søndage kl. 11. (Kun den ene messe). Hverdage kl. 6.45, dog ikke om tirsdagen; også: tirsdag kl. 16.30 (ny!) og onsdag kl. 19.30.

P.g.a. præsternes studieuge på Magleås er sognepræsten bortrejst i uge 47. Der er derfor ikke nogen messer fra tirsdag d. 20.-fredag d. 23. november.

Fredag d. 2.: er Jesu Hjerter fredag. Messe kl. 19.30.

Mandag d. 5.: er alle sjæles dag. Messe kl. 19.30 for menighedens afdøde.

Søndag d. 11.: Familiemesse. (Den 5. er der ikke nogen messe kl. 6.45).

Skt. Nikolai Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre. Tlf. 31 78 27 90. Sognepræst Charles Edwards S.J., Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg. Kan bedst kontaktes om formiddagen på Skt. Mariæ Kirkes telefon, 31 71 53 35, helst mellem kl. 10-11, mandag undtaget. Faste messtider: Lørdag kl. 17.00 og søndag kl. 9.30. **Mandag d. 5.:** alle sjæles dag: Aftenmesse for menighedens afdøde kl. 19.30. **Søndag d. 11.:** er der kirkekaffe efter messen. **Torsdag d. 15.:** Bankospil kl. 19.30. **Torsdag d. 29.:** Messe kl. 19.00.

På grund af præsternes studieuge på Magleås er sognepræsten bortrejst fra den 19.-23. november.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N. Sognepræst: Jac. Adams, Redemptorist. (Weimargade 7, 2300 København S. Tlf. 32 97 37 43).

Træffes på kirkens kontor hverdage 9.30-11.00 mandag og lørdag undt., og ca. ½ time efter alle mine messer. Evt. efter aftale, tlf. 31 35 68 25.

Pastoralassistent Sr. Gisela Heitz C.S.J., Skt. Hansgade 28, 2200 Kbh. N.

Tlf. 31 35 86 92, kontor 31 35 68 25. Træffes hverdage undt. mandag kl. 9.30-11.00.

Søndage: Højmesse kl. 10, engelsk messe kl. 18.

Hverdage: Tirsdag, torsdag, fredag messe eller ordets gudstjeneste kl. 11.

Onsdag engelsk messe kl. 17. Hver fredag rosenkransbøn efter 11-messen.

Hver lørdag messe kl. 17 (gælder som søndagsmesse). Fransk messe kl. 18 v.p. Grégoire.

Fredag d. 2.: Bøns- og meditationstime kl. 16.30. Tilbedelse af sakramentet.

Søndag d. 4.: Alle Helgensfest - familiemesse kl. 10. Efter messen basar til ca. kl. 17. Kl. 16 andagt på Katolsk Vestre Kirkegård. Kl. 17 messe v/generalvikar Paul Marx.

Mandag d. 5.: Kl. 17 Allesjælesmesse i vor kirke.

Fredag d. 9.-søndag d. 11.: Weekend på Myretuen for 1990-førstekommunikanterne.

Søndag d. 18.: Højmesse kl. 10 v. p. L.O. Dorn SJ: »Kirken og medierne«.

Mandag d. 19.-fredag d. 23.: Præsternes teologiske studiedage på Magleås. Tirsdag, torsdag og fredag kl. 11 ordets gudstjeneste ved Sr. Gisela Heitz.

Onsdag d. 21.: Kl. 19 messe. Derefter åbent-hus-arrangement i krypten, hvor bispedømmets mediekonsulent Klaus Møller Jørgensen taler om: Kirken og medierne. Tag venner og bekendte med!

Søndag d. 25.: Kl. 10 festmesse: Krist Konges fest.

Søndag d. 18.: Højmesse kl. 10 v. p. L.O. Dorn SJ: »Kirken og medierne«.

Mandag d. 19.-fredag d. 23.: Præsternes teologiske studiedage på Magleås. Tirsdag, torsdag og fredag kl. 11 ordets gudstjeneste ved Sr. Gisela Heitz.

Onsdag d. 21.: Kl. 19 messe. Derefter åbent-hus-arrangement i krypten, hvor bispedømmets mediekonsulent Klaus Møller Jørgensen taler om: Kirken og medierne. Tag venner og bekendte med!

Søndag d. 25.: Kl. 10 festmesse: Krist Konges fest.

Søndag d. 25.: Kl. 10 festmesse: Krist Konges fest.

Søndag d. 25.: Kl. 10 festmesse: Krist Konges fest.

Søndag d. 25.: Kl. 10 festmesse: Krist Konges fest.

Søndag d. 25.: Kl. 10 festmesse: Krist Konges fest.

Søndag d. 25.: Kl. 10 festmesse: Krist Konges fest.

Søndag d. 25.: Kl. 10 festmesse: Krist Konges fest.

Søndag d. 25.: Kl. 10 festmesse: Krist Konges fest.

Søndag d. 25.: Kl. 10 festmesse: Krist Konges fest.

Søndag d. 25.: Kl. 10 festmesse: Krist Konges fest.

Søndag d. 25.: Kl. 10 festmesse: Krist Konges fest.

Søndag d. 25.: Kl. 10 festmesse: Krist Konges fest.

Søndag d. 25.: Kl. 10 festmesse: Krist Konges fest.

Søndag d. 25.: Kl. 10 festmesse: Krist Konges fest.

Søndag d. 25.: Kl. 10 festmesse: Krist Konges fest.

Søndag d. 25.: Kl. 10 festmesse: Krist Konges fest.

Søndag d. 25.: Kl. 10 festmesse: Krist Konges fest.

Mandag d. 5. Alle Sjælesdag kl. 19.00: Messe for menighedens afdøde.

Onsdag d. 7. kl. 10.00: Messe for de ældre.

Lørdag d. 10. kl. 10.00: Messe i forbindelse med våbenstilsdagen. 1918.

Søndag d. 11. kl. 10.00: Højmesse.

Søndag d. 18. kl. 10.00: Højmesse, gregoriansk sang.

Onsdag d. 21. kl. 10.00: Messe for de ældre.

Lørdag d. 24. kl. 14.00: Messe på vietnamesisk. De vietnamesiske Martyrers fest.

Søndag d. 25. Festen for Jesus Kristus, Universets Konge. Kl. 10.00: Højmesse, radiotransmission.

Tilbedelse hver fredag fra kl. 17.00 til kl. 18.00.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager

Hans Bogbinders Allé, 2300 Kbh. S. Sognepræst: p. Jerzy Gorowski, C.S.R. Andenpræst: p. Julian Bodnar, C.S.R. Tlf. 31 58 41 02. Kontortid: Tirsdag og fredag 11-12, onsdag og torsdag 18-19. Udenfor kontortid, tlf. 31 58 21 02.

Faste messtider:

Lørdag kl. 17: Engelsk messe.

Søndag kl. 8.30: Reciteret messe. Kl. 10: Højmesse. Kl. 12: Polsk messe. Kl. 17: Engelsk messe.

Hverdage kl. 8: Messe.

Torsdag kl. 19: Messe med novene.

Første fredag kl. 19: Jesu Hjerter messe.

Sct. Annæ Hjem: Søndag kl. 10.30.

Hverdage: Kl. 9:

Fredag d. 2.: Jesu Hjerter messe kl. 19.

Søndag d. 4.: Familiemesse kl. 10. Kl. 16: Alle Helgens andagt på Sundby Kirkegård.

Mandag d. 5. kl. 19: Alle Sjæles messe - koncelebreret messe.

NB: Husk: 1. december afholdes menighedens adventsfest.

Skt. Hyacinthus Kirke

Østergade 59, 3700 Rønne. Tlf. 53 95 08 14.

Svares ikke, ring: 53 95 08 55. Sognepræst: D. Timmermann. Tlf. 33 13 37 62.

Menighedsrådsformand: Renate Gulstad-Kuhnen. Tlf. 53 95 43 69.

Pastoralassistent: Sr. Hermengild Gerick. Tlf. 53 95 08 55.

Søndage i november:

Højmesse i Rønne kl. 9.00.

Søndag d. 4. Alle Helgen.

Onsdag d. 21. kl. 14.30: Møde hos søstrene i Rønne.

Hver tirsdag kl. 15.00 religionsundervisning i Rønne.

Rosenkranskirken

Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby.

Sognepræst: D. Timmermann. Tlf. 33 13 37 62.

Menighedsrådsformand: Erik Frandsen, Kannikeengen 24, 3720 Åkirkeby. Tlf. 53 97 42 95.

Søndage i november:

Højmesse kl. 11.00.

Onsdag d. 21. kl. 14.30: Møde hos søstrene i Rønne.

Lørdag d. 3. kl. 10.00: Religionsundervisning.

Nuuk/Godthåb**Krist Konge Kirke**

Sognepræst: Urban Figge, OMI.

Box 51.

3900 Nuuk/Godthåb.

Tlf. 009 299 2 12 75.

Søndagsmesser: Kl. 11.00.**Hverdage:** Mandag, tirsdag, onsdag kl.16.45. **Torsdag:** Tilbedelse kl.18.30-19.30. **Messe kl. 19.30. Fredag:** Kl.17.15 hos Jesu Små Søstre. **Lørdag:** Kl.

11.00.

Religionsundervisning: Fredag kl. 13.30.**Kirkekafe:** Efter søndags- og torsdags-

messen. Andre sammenkomster eller fester med-

deles ved kirkekafe og/eller telefonisk.

Gudstjenester på fremmede sprog**Deutschsprachige Gemeinde**

Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2, 1620 Kbh. V. Tlf.: 31 24 26 30.

Hl. Messe jeden 1. og 3. Sonntag im Monat um 10 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-speaking ministry

Fr. Carroll Parker, OMI, Chaplain to the English-speaking Catholic Community. Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 42 94 76 78.

Other churches with Mass in English:

Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N and Skt. Annæ Kirke (Skt. A), Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S.

Eucharistic celebrations in English:

Saturday: Skt. A: 5 p.m.

Sunday: VFK: at 11 a.m. Skt. A: at 5 p.m. SAK: at 6 p.m.

Tuesday: VFK at 9:30 a.m.

Wednesday: at 5 p.m. SAK

Friday: VFK at 7:30 p.m.

Misa en español

Iglesia de san Augustin, Jagtvej 183.

Todos los domingos. Juni-aug. kl. 18.

Sept.-maj kl. 12.

P. Tomás Tirapu Beortegui CRR.

Tlf. 31 58 21 02.

Communauté de Langue Française**Copenhague:** Tous les samedis (sauf 1.07-1.09) messe à 18 h à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, København N.**Missione cattolica italiana**

Lorenzo Del Zanna, S.J., Stenosgade 4A, 1616 København V.

Ufficio e biblioteca italiana: Stenosgade 5, 1616 København V. Tlf. 31 31 78 22.

Messa ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

Segretariato Sociale ACLI, Bredgade 67 st., 1260 København K. Tlf. 33 32 10 49.

Sig. Tullio Piras.

Ogni Lunedì e giovedì dalle ore 9,30 alle 13,30.

Kroatisk messe

2. og 4. søndag i Jesu Hjerter Kirke kl. 14.

Helsingør: 1. og 3. søndag. 1. søndag kl.

12. 3. søndag kl. 17.

Msze świąte**w języku polskim**

Ks. Władysław Zdunek C.s.s.R.

Kościół św. Anny, Amager

Hans Bogbinders Alle 2

2300 København S, tlf. 31 58 21 02

Msza św.: Każda niedziela i święto o

godz. 12.00 w kościele św. Anny. Spowi-

edź: w kazda niedziela od godz. 11,30 do

11,55.

Ungarsk messe

Magyar mise v. P. Kálmán Horváth s.j.

Stenosgade 4 a - 1616 København V.

Tlf.: 31 21 85 88.

Messe med efterfølgende samvær hver 2. søndag i måneden. Kl. 16 i huskapellet.

1. grøn. Torsdag i 30. alm. uge. (II Ps). L.: Ef. 6,10-20. Ev.: Luk. 13,31-35.
2. grøn. Fredag i 30. alm. uge. (II Ps). L.: Fil. 1,1-11. Ev.: Luk. 14,1-6.
3. grøn. Lørdag i 30. alm. uge. (II Ps). Eller *hvid. Martin af Porres*, ordensmand, († 1639). Eller *hvid. Gudsmoders lørdagsmesse*. L.: Fil. 1,18b-26. Ev.: Luk. 14,1-7-11. 1. *vesper til Alle Helgen*.
4. *hvid. Søndag. Alle Helgen* (h). *Gl. Cr. Særl. pf.* 1. L.: Joh. Åb. 7,2-4. 9-14; Sl. 24,1-2. 3-4ab. 5-6. (Omk.: Så er den slægt, som søger dit åsyn, Herre). 2. L.: 1. Joh. 3,1-3. Ev.: Matt. 5,1-12a. *Karl Borromæus, biskop († 1584), fejres ikke. Kirketælling*.
5. *violet eller sort. Mandag. Alle Sjæle. De afdødes pf.* L.: 2. Makk. 12,43-46 eller Rom. 8,31b-35. 37-39; Sl. 23,1-2a. 2b-3. 5-6. (Omk.: Herren er min hyrde, mig skal intet fattes). Ev.: Joh. 14,1-6. *Der kan også vælges andre tekster fra begravelsesliturgien*.
6. grøn. Tirsdag i 31. alm. uge. (III Ps). L.: Fil. 2,5-11. Ev.: Luk. 14,15-24.
7. *hvid. Onsdag i 31. alm. uge. (III Ps). Willibrord, biskop, († 739) (m). L.: Fil. 2,12-18. Ev.: Luk. 14,25-33.*
8. grøn. Torsdag i 31. alm. uge. (III Ps). L.: Fil. 3,3-8a. Ev.: Luk. 15,1-10.
9. *hvid. Fredag. Laterankirkens indvielse* (f). (III Ps). *Gl. Særl. pf. L.: Ez. 47,1-2. 8-9. 12 eller 1. Kor. 3,9c-11. 16-17; Sl. 46,2-3. 5-6. 8-9. (Omk.: En flod og dens bække glæder Guds stad, den Højeste har helliget sin bolig). Ev.: Joh. 2,13-22.*
10. *hvid. Lørdag i 31. alm. uge. (III Ps). Leo den Store, pave og kirkelærer, († 461) (m). L.: Fil. 4,10-19. Ev.: Luk. 16,9-15.*
11. grøn. 32. alm. søndag. (IV Ps). *Gl. Cr. Alm. S. pf. 1. L.: Visd. 6,12-16; Sl. 63,2-3. 4-5. 6-7. 8. (Omk.: Min sjæl tørster efter dig, min Gud). 2. L.: 1. Tess. 4,13-18 eller 4,13-14. Ev.: Matt. 25,1-13. *Martin af Tours, biskop, († 397), fejres ikke.**
12. rød. Mandag i 32. alm. uge. (IV Ps). *Josaphat, biskop og martyr, († 1623) (m). L.: Tit. 1,1-9. Ev.: Luk. 17,1-6.*
13. grøn. Tirsdag i 32. alm. uge. (IV Ps). L.: Tit. 2,1-8. 11-14. Ev.: Luk. 17,7-10.
14. grøn. Onsdag i 32. alm. uge. (IV Ps). L.: Tit. 3,1-7. Ev.: Luk. 17,11-19.
15. grøn. Torsdag i 32. alm. uge. (IV Ps). Eller *hvid. Albert den Store, biskop og kirkelærer, († 1280). L.: Filemon 7-20. Ev.: Luk. 17,20-25.*

16. grøn. Fredag i 32. alm. uge. (IV Ps). Eller *hvid. Margrethe af Skotland* († 1093). Eller *hvid. Gertrud, jomfru, († 1302). L.: 2. Joh. 4-9. Ev.: Luk. 17,26-35. 37.*
17. *hvid. Lørdag i 32. alm. uge. (IV Ps). Elisabeth af Ungarn* († 1231) (m). L.: 3. Joh. 5-8. Ev.: Luk. 18,1-8.
18. grøn. 33. alm. søndag. (I Ps). *Gl. Cr. Alm. S. pf. 1. L.: Ordspr. 31,10-13. 19-20. 30-31; Sl. 128,1-2. 3. 4-5. (Omk.: Salig enhver, som frygter Herren). 2. L.: 1. Tess. 5,1-6. Ev.: Matt. 25,14-30 eller 25,14-15. 19-21. *Peters- og Paulskirkernes indvielse fejres ikke.**
19. grøn. Mandag i 33. alm. uge. (I Ps). L.: Åb. 1,1-4; 2, 1-5a. Ev.: Luk. 18,35-43.
20. grøn. Tirsdag i 33. alm. uge. (I Ps). L.: Åb. 3,1-6. 14-22. Ev.: Luk. 19,1-10.
21. *hvid. Onsdag i 33. alm. uge. (I Ps). Marias fremstilling* (m). *Jomfru Marias pf. L.: Åb. 4,1-11. Ev.: Luk. 19,11-28. (Læsninger ad libitum: (Marias fremstilling): L.: Zak. 2,14-17. Ev.: Matt. 12,46-50).*
22. rød. Torsdag i 33. alm. uge. (I Ps). *Cæcilie, jomfru og martyr, († 230) (m). L.: Åb. 5,1-10. Ev.: Luk. 19,41-44.*
23. grøn. Fredag i 33. alm. uge. (I Ps). Eller *rød. Clemens I, pave og martyr, († 97). Eller hvid. Columban, abbed, († 615). L.: Åb. 10,8-11. Ev.: Luk. 19,45-48.*
24. rød. Lørdag i 33. alm. uge. (I Ps). *Andreas Dung-Lac, præst, og lidelsesfæller, martyr († 1615-1886) (m). L.: Åb. 11,4-12. Ev.: Luk. 20,27-40.*
25. *hvid. Søndag. Jesus Kristus, universets konge* (h). *Gl. Cr. Særl. pf. 1. L.: Ezek. 34,11-12. 15-17; Sl. 23,1-2a. 2b-3. 5. 6. (Omk.: Herren er min hyrde, mig skal intet fattes). 2. L.: 1. Kor. 15,20-26. 28. Ev.: Matt. 25,31-46. *Niels Steensen, biskop, († 1686), fejres ikke.**
26. grøn. Mandag i 34. alm. uge. (II Ps). L.: Åb. 14,1-3. 4b-5. Ev.: Luk. 21,1-4.
27. grøn. Tirsdag i 34. alm. uge. (II Ps). L.: Åb. 14,14-19. Ev.: Luk. 21,5-11.
28. grøn. Onsdag i 34. alm. uge. (II Ps). L.: Åb. 15,1-4. Ev.: Luk. 21,12-19.
29. grøn. Torsdag i 34. alm. uge. (II Ps). L.: Åb. 18,1-2. 21-23; 19,1-3. 9a. Ev.: Luk. 21,20-28.
30. rød. Fredag. *Andreas, apostel* (f). (II Ps). *Gl. Ap. pf. L.: Rom. 10,9-18; Sl. 19,2-3. 4-5ab. (Omk.: Deres tale er nået til jorderigs ende). Ev.: Matt. 4,18-22.*

Bønnens apostolat

ved Paul Keller S.J.

Formidling af de kristne værdier

Medierne påvirker menneskers livssyn, deres adfærd, deres selvopfattelse, deres værdisæt, skaber deres helte og idoler. Hvis et barn tilbringer lige så meget tid foran fjernsynet, som det tilbringer i skolen, og hvis dets forældre får 30 timers TV, radio og presse hver uge over for 10 minutters prædiken fra deres præst om søndagen, så

skulle virkningen ikke være helt uforudsigelig.

Skal vi så vride vores hænder i sorg over, at kommunikationsteknologien har gjort så enorme fremskridt? På ingen måde! Det ville kristent set ikke give nogen mening. Ved at bruge den intelligens, som Gud har givet menneskeslægten, afslører den endnu flere af de un-

dere, som han har skjult i sin skabelse til fryd og gavn for os. Skabelsen er langt større end vi nogensinde har tænkt os.

Med denne indstilling af taknemmelighed, tillid og optimisme bør vi bede til Gud for denne måneds anliggende. Medierevolutionen er ikke sket uden Hans vidende. Han forstår fuldt ud dens betydning, bedre end vi nogensinde kan. Han erkender storheden i de muligheder, Han nu har givet os, til at tjene vore medmennesker med Hans sandhed, Hans værdier, Hans glade budskab.

Det pavelige råd for social kommunikation

Tak til pastor Simonsen

»En dejlig tid er svundet hen, du kære Ebbe tak for den«.

Sådan kunne man godt have indledt takketalen til pastor *Ebbe Simonsen*, da menigheden d. 29. september holdt afskedsmessen sammen med ovennævnte.

Kirken var stuvende fuld af mennesker fra hele menigheden, som kom for at takke præsten for de 18

år, han havde været dens sognepræst.

Pastor Simonsen var ikke den mand, som rendte rundt og stemte dørklokker, men han var og er manden, som lærte alle mennesker incl. børn og voksne at det vigtigste i menneskets liv er at elske Gud.

Derfor når vi mødtes i kirken om søndagen, var det ikke af tvang, men af

glæde og taknemmelighed overfor Gud, som elsker os.

Det takker vi dig pastor Simonsen for, at du lærte os. Hele Sønderborg menighed ønsker dig af hjertet alt godt og Guds hjælp i dit nye job, som pensionist og sjælesørger for dit nye fællesskab, som du bor sammen med i Haraldsted.

Frede Byllemos

Fransk mindegudstjeneste

Lørdag den 10. november 1990 vil »Le Souvenir Français« danske komite mindes faldne franske soldater ved en gudstjeneste kl. 10 i Skt. Ansgars kirke i København.

Efter gudstjenesten lægges kransen på grave og mindesmærker for faldne franske soldater og andre krigsofre fra begge ver-

denskrige således: kl. 11.00 på mindesmærket på Assistens kirkegård og derefter på Katolsk Vestre kirkegård.

Der finder endvidere højtideligheder sted søndag den 11. november på Helsingør og Gilleleje kirkegårde, hvor Le Souvenir Français danske komite vil være repræsenteret.



Pastor Ebbe Simonsen

Niels Steensens Gymnasium fejrer 40 års jubilæum

Søndag den 25. november kl. 14.00. Alle venner af skolen indbydes til festmesse ved biskop Martensen i Sct. Augustins Kirke, Jagtvej 183, med efterfølgende reception i Englesalen, Jagtvej 183 B.

Det ungarske mindretal i Rumænien stadig udsat for forfølgelse og chikane

Den rumænske presse er fuld af løgne og tendentiøs mod ungarerne, siger biskop Laszlo Tökes

Det ungarske mindretal på ca. 3 millioner i Rumænien lever konstant i frygt for, hvad fremtiden vil byde på. Under Ceausescu blev en lang række ungarske landsbyer jævnet med jorden. Mange rumænere blev flyttet til de områder, som før var beboet med folk af ungarsk oprindelse.

Med opstanden i december sidste år håbede og troede alle på en ny og mere tryk fremtid, men virkeligheden blev en anden. Det kan bl.a. biskop Laszlo Tökes, Den reformerte Kirke i Rumænien bevidne.

Begejstring indtil marts

I de første måneder efter opstanden var der begejstring, men den blev ødelagt af de uanstændige begivenheder i marts i år, hvor ungarere i Tirgu Mures blev slået brutalt ned, fortalte Laszlo Tökes i en samtale med »katoisk orientering« og Caritas Danmark på hans bispekontor i byen Oradea.

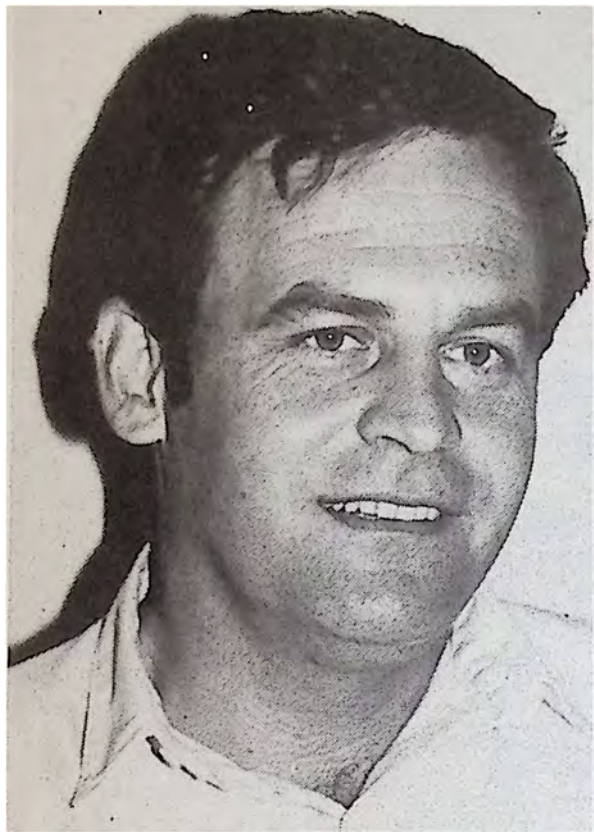
Laszlo Tökes, der selv tilhører det ungarske mindretal, prædikede mod Ceausescu-styret og han stod bag sin menighed i Timisoara, da den startede oprøret mod det kommunistiske styre. Han blev efter revolutionen valgt til biskop i den reformerte kirke i Oradea. Da han blev indsat i sit embede afspærrede politiet hele området omkring kirken for at hindre nationalistiske demonstrationer.

Vejen til demokrati er ikke så enkel

Det synes nu som om, vi er ved at gå i samme retning som før revolutionen, men jeg er overbevist om, at det ikke vil fortsætte. Vejen til demokrati er ikke så enkel, som vi forestiller os. Men mange mennesker har i dag ikke troen på, at vi kan komme ud af den situation, vi befinder os i, siger Laszlo Tökes videre.

Det underbygges også af de mange flygtninge og immigranter. Mere end 30.000 er inden for det sidste år flygtet til Ungarn.

Demonstrationerne og volden mod ungarerne i juni kaldte Tökes for plan-



Laszlo Tökes prædikede mod Ceausescus politik, og han stod bag sin menighed, da den startede oprøret mod det kommunistiske styre i december sidste år.

lagte provokationer, der ikke alene var rettet mod ungarerne, men også mod demokratiet. Situationen er stadig meget forvirret, og ingen ved, hvem der er hvem, og hvad de forskellige organisationer og partier repræsenterer, siger han.

Pressen

Den ungarske presse taler meget frit, men den rumænske presse er efter vor mening fuld af løgne og især tendentiøs over for ungarere. Den rumænske presse vil ikke bringe vore erklæringer eller manuskripter, hvorved den forsøger at svække os, siger Tökes.

Biskoppen fortalte, at

han selv dagligt tilsmudses i den rumænske presse, og det på en måde som kan sammenlignes med den nazistiske propaganda om jøderne. Som et bevis på sin påstand giver han os en af Rumæniens »større« aviser, hvori han i en artikel beskyldes for sexmisbrug, og det ungarske mindretal omtales i stærkt diskriminerende vendinger.

Fremtiden

40 års kommunistisk diktatur har sat sine dybe spor i den rumænske befolkning. »Kommunismen ødelagde vore landsbyer, - men først og fremmest ødelagde de vor tillid, vor tro, vores holdning og vo-

Ny nuntius i Rumænien efter 40 års tavshed

Rom (KIPA) - John Bukovsky, medarbejder i Vatikanets statssekretariat, er af pave Johannes Paul II blevet udnævnt til apostolsk nuntius i Rumænien. Samtidig gav paven ham titel af ærkebiskop.

Den nye nuntius er Steyler-missionær. Han blev født i 1924 i Cerova Lieskova i Slovakiet og præste-

viet i 1950. Siden 1972 har John Bukovsky arbejdet i Vatikanet i Statssekretariatets afdeling for udenlandske anliggender.

I maj i år traf Den hellige Stol og Rumænien aftale om at genoptage de diplomatiske forbindelser, der havde været afbrudt i 40 år.



Dagligt tilsmudses det ungarske mindretal i den rumænske presse i vendinger, der minder om nazismens propaganda mod jøderne. Mange må som denne familie, flygte til Ungarn. Fotos Kluge.

res åndelige liv. Vores kirke er ødelagt, og vi må begynde forfra med alt. Vi er nødt til at reorganisere og genopbygge kirken«, siger Laszlo Tökes, men understreger, at det er betydeligt lettere nu at arbejde kirkeligt end under Ceausescu.

Passive kirkeledere

I 40 år var det forbudt at undervise i religion eller i

det hele taget at hjælpe børn og ældre. Man blev straffet, hvis man gav sig af med den slags aktiviteter, for socialismen havde løst alle problemer, så hvis nogen hjalp andre, betød det, at man var imod det socialistiske system. Vi var så demoraliserede og så passive som kirkeledere, at vi ikke var til ret meget nytte for vort folk.

Med stolthed fortalte Tökes om det økumeniske samarbejde mellem de såkaldt historiske kirkesamfund: de reformerte, de lutherske og unerede kirker. For første gang i historien bygger katolikker og reformerte en ny fælles kirke i Oradea. »Vi ønsker sammen at forme folk«, sagde han.

kk

Fælles valfart forberedes i Sovjetunionen

Moskva (KIPA) - En helt speciel valfart forberedes for tiden i Sovjetunionen. Ca. 100 pilgrimme skal på kopier af gamle skibe rejse fra religiøse steder i Nordrusland til civilisationens ældste hjemsteder i Asien og Afrika og til sidst bestige Sinaj-bjerget.

Blandet pilgrimsgruppe

Blandt pilgrimmene er der både ortodokse og protestantiske kristne, jøder og muslimer samt opdagelsesrejsende, journalister og forskere. Valfarten arrangeres af missionen »Det gyldne Århundrede«, oplyser det sovjetiske nyhedsbureau »Novosti«. Dette skal være det første skridt til at genoplive regelmæssige valfarter af troende fra Sovjetunionen til hellige steder overalt i verden.

Den gyldne tidsalder

Formanden for »missionsrådets« initiativ Viktor Dmitrijews oplyser, at valfarten er en af de fem aktioner, som på basis af humanistiske idealer vil søge veje til at opbygge et

fremtidigt verdensfællesskab.

Det er formålet med de forskellige aktioner at »udforske og genoplive folkeslagenes traditioner og indbyrdes forbindelser ud fra det eksempel, man har i de bedste perioder i menneskehedens udvikling, som er blevet kaldt »den gyldne tidsalder«.

Målet er fred

og velstand i verden

Aktionerne skal vise, »at opnåelsen af fred og vel-

stand i verden bygger både på indbyrdes forståelse og på kulturelle og økonomiske forbindelser«.

Blandt medlemmerne af missionen »den gyldne tidsalder« er den russisk-ortodokse kirke, de muslimske organisationer i Sovjetunionens afdeling for internationale forbindelser, Sovjetunionens søfartsministerium, Den russiske Republiks kulturministerium, den internationale journalistklub og andre.

Filosofisk selskab oprettet i Moskva

Moskva (KIPA) - I Moskva blev der oprettet et filosofisk selskab med det formål »at opsamle, udvikle og sprede det åndelige potentiale, som findes i etik, litteratur, religion, tradition og folkenes forskellige sædvaner«. Dette meddeler ugebladet »Novja Vremja« (Ny Tid) i Moskva.

Initiativet blev taget af den 46-årige historiker og orientalist Viktor Sysjov og den 39-årige filosof Boris Popov. Selskabet tæller indtil nu 19 medlemmer. Blandt dem findes filosoffer, fagfolk fra kulturverdenen, social psykologi og religion.

Ceausescus regime ødelagde hele den rumænske befolkning

Kirken har fået større frihed i Rumænien, fortæller Frank Matos sognepræst ved domkirken i Oradea, til »katolsk orientering«. Kirken er nu i fuld gang med et stort genopbygningsarbejde.

»Der forestår et meget stort åndeligt genopbygningsarbejde i Rumænien, for Ceausescus regime ødelagde hele befolkningen. Alle løj og alle stjal, og ingen ønskede at arbejde. Nu bliver det svært at lære folk at arbejde igen, og at de skal elske hinanden«.

Det fortalte pastor Frank Matos, præst ved domkirken i den rumænske grænseby Oradea til »katolsk orientering« og Caritas Danmark under et besøg for nylig. Frank Matos er foruden præst ved domkirken også Caritas-direktør i bispedømmet Oradea.

Lægfolket skal undervise

Der er ikke tilstrækkeligt med præster til at forestå religionsundervisningen i skolerne. Kirken opfordrer derfor lægfolk til at tage del i det katekatiske arbejde, men først efter 3 års teologi-studier må de undervise. For nylig var der optagelsesprøve, hvortil 62 unge havde meldt sig.

Stolt fortalte sognepræsten om et blomstrende

menighedsliv ved domkirken. 120 børn har været til 1. kommunion i 1990. Hver søndag holdes 4 messer, og ved højmesseren er domkirken fyldt; ved højtidene kommer der så mange, at folk må stå uden for den ellers rummelige domkirke.

Byggede om natten

Frank Matos fortalte også lidt om besværlighederne under det kommunistiske regime. For 3 år siden byggede vi Skt. Josefs Kirke her i Oradea. Vi havde ingen tilladelse til byggeriet, som derfor måtte foregå om natten. Lederne i byen blev betalt for at tie og senere for at skaffe en byggetilladelse. Da Ceausescu for nogle år siden kom på besøg i byen, fik vi besked på at dække alt til.

Domkirkepræsten »beklagede« det store arbejde, der lå forude. Alle hospitaler er ødelagt, sagde han. Der er ingen moral tilbage hos de mennesker, der arbejder på sygehuse, – det gælder både læger og sygeplejepersonale. »De, som ikke vil eller kan betale for be-

handling eller i det mindste giver gaver, lader man dø. I mange tilfælde gives der ingen pleje. Situationen er nu den samme som før revolutionen«.

Kirken i Oradea tilbød i sommer 25-30 unge piger en privat uddannelse, så de på 3 år kunne blive sygeplejersker. Vi har imidlertid kun optaget aktive religiøse personer med ordnede familieforhold, sagde Matos videre, for ønsket om denne type arbejde skulle gerne komme fra hjertet. Flere Caritas-organisationer i Europa vil betale for pigernes uddannelse. Kirken har tidligere drevet 2 hospitaler i byen, men de blev begge konfiskeret. Nu ønsker man det ene tilbage.

Intet er sikkert

Frank Matos understregede, at den politiske situation nu er meget bedre, men intet er sikkert i Rumænien. Det rumænske folk er meget nationalistisk. Der er mange slovenske institutioner og organisationer, som presser regeringen; det gælder også det politiske parti, *Vatre Romanesca* med kun 2 deputerede i parlamentet. Securitate og det kommunistiske parti er ikke i

forgrunden længere, men de virker bag det hele. Ingen ved, hvor de er, men de fortæller folkene bag *Vatre Romanesca*, hvad de skal gøre. *Vatre Romanesca* har et parti-program, hvor både det ungarske mindretal og sigøjnere er erklærede fjender.

Befolkningen er splittet, men vi er alle realistiske optimister – vi er nemlig blevet vant til, at alt er usikkert.

Caritas Oradea

Den 22. december 1989, samme dag revolutionen vältede Ceausescu, blev Caritas Oradea dannet. De store hjælpetransporter fra Ungarn kom med de ting, der dækkede de mest akutte behov. Caritas i Oradea sørger nu for mere end 10.000 mennesker. Hver dag udbringes mad til 2-3 landsbyer.

Der er også oprettet en handicap-organisation med 800 medlemmer og hertil 60 frivillige hjælpere. De 60 hjælpere besøger de handicappede, taler med dem og hjælper dem, så vidt det er muligt.

Den overvejende del af befolkningen i Oradea er ungarsk. Byen var tidligere et blomstrende ungarsk



Domkirkens sognepræst Frank Matos. Fotos Knud Kluge.

handelscentrum, men efter, at byen og området blev indlemmet i Rumænien efter Den første Verdenskrig gik det jævnt tilbage. Byen fik dødsstødet efter den kommunistiske magtovertagelse efter Den anden Verdenskrig.

Kirkerne splittede

I 1948 blev den katolske kirke forbudt som selvstændig kirke. Katolikkerne fik valget mellem at fortsætte som illegal undergrundskirke eller blive indlemmet i den rumænske ortodokse kirke. Flertallet af katolikker har dog formået at bevare troskab

mod Rom. Siden 1948 har de fejret liturgien i små grupper eller deltaget i ungarsk-sprogede gudstjenester inden for den rumænske-ortodokse kirke. Denne kompromisløsning blev forbudt af staten efter Det andet Vatikankoncil.

Da den rumænske stat besluttede at jævne et stort antal landsbyer i Transsilvanien med jorden betød det samtidig en opsplitning af de religiøse samfund. Netop i dette område bor overvejende rumænere af ungarsk oprindelse med ungarsk sprog som modersmål.

kk

De ortodokse kirker vrede over de uneredes fremgang

Istanbul/Athen (KIPA) – »For at standse de med Rom unerede kirkers offensiv, må de ortodokse danne en samlet front«, erklærer metropolit Bartholomaos af Kalkedon i det græske blad »Ikones«.

»I stedet for at danne bro mellem Rom og ortodoksien, bliver de unerede et element af spænding, der truer dialogen mellem Rom og ortodoksien«.

Vil have kirker tilbage fra de ortodokse

Også patriark Dimitrios I, æresoverhoved for alle ortodokse kirker, har i et brev til paven udtrykt sin bekymring over den krise, der er opstået i Østeuropa, især i Ukraine.

Den for nylig igen tilfødte katolske kirke gør ikke blot krav på kirkebygninger, som siden 1946 har været tildelt de orto-

doxke, men driver ligeledes mission blandt de russisk-ortodokse. Dette kan tvinge os til at standse dialogen med Rom«, siger metropolit Bartholomaos.

Også problemet i Rumænien

I Rumænien er der opstået lignende konflikter mellem den græsk-ortodokse kirke og de med Rom unerede. Metropolit Bartholomaos viger i interviewet i »Ikones« ikke tilbage for at anklage Rom. »Vatikanet har haft en langtidsplan og har kun ventet på, at Ruslands og de andre østeuropæiske landes døre blev smækket op, for at begynde en storstilet omvendelseskampagne blandt ortodokse kristne«.

Fra ortodoks side er det blevet indrømmet, at den uret, Stalins indlemmelse

af de unerede kirker i den russisk-ortodokse medførte, ikke er begået uden ortodoks medskyld. Men andre ortodokse stemmer minder om, at de uneredes oprindelse og deres udskillelse fra ortodoksien også er sket under pres fra de dengang herskende politiske systemer.

Regeringen griber ind

I Slovakiet er spændingen mellem begge kirkesamfund på grund af tilbagegivelsen af kirkebygninger blevet så faretruende, at regeringen har grebet ind. *Adolf Smolik* er blevet udnævnt til regeringens fuldmægtig, som skal holde øje med og gennemføre tvinge af de kirker, der i 1950 blev tvangsindlemmet i den græsk-ortodokse kirke, nu retmæssigt går tilbage til deres oprindeli-

ge ejere. Indtil nu er kun kirker givet tilbage, men kravene gælder også præsteseminariet og det teologiske fakultet i Presov.

I Jarabina forhindrede 40 ortodokse den 28. august, at 400 katolikker kunne komme ind i deres kapel.

Fra Moskva meddeler TASS, at også patriark *Ilia II* af Georgien i et brev til paven har anklaget den »vold, hvormed ukrainske katolikker tager ortodokse kirker i besiddelse«. Det georgiske overhoved opfordrer paven til at forhindre lignende voldshandlinger med hele sin autoritet. »Problemerne bør løses gennem fredelig samtale og i en kristen ånd«, skriver *Ilia II*.

Den ukrainske kirke afviser beskyldningerne som falske.



Den hellige Stefans guldskrin har været gemt væk i domkirken i Oradea under det kommunistiske styre. Nu tør præsten igen tage kunstsakten frem.



Endnu et billede fra Skt. Vincentgruppernes 30 års jubilæum i Sakramentskirken, som omtales på side 3. Pastor Urban Figge O.M.I. i midten mellem Margrethe Enemark og Giel Gommans glæder sig over den store tilslutning til festen. Foto Kirsten Szarafin.

»Der findes ingen katolske læger, kun gode og dårlige« Katolske læger til verdenskongres

Bonn (KIPA) - Selv om der ifølge den tyske læge August Wilhelm von Eiff ikke findes katolske læger, kun gode og dårlige, indrømmede han under kongressen i Bonn i midten af september, at der mellem læger alligevel hersker forskellige opfattelser af tilfælde, der har en etisk implikation. Kongressen havde som tema »den biologiske natur og menneskets værd«. Omtrent 400 læger fra 42 lande deltog.

Emnerne, der kom på tale, var prænatal diagnostik, reagensglasbefrugtning, homoseksualitet, selvmord, eutanasi, organtransplantation og i denne sammenhæng mulighederne for at forlænge livet.

Regionale forskelle kom tydeligt frem: Spørgsmål om AIDS har større vægt for en læge i New York, som dagligt møder patienter i sygdommens slutfase. Europæiske læger

derimod var mere optaget af problemet selvmord, som er langt mere fremherskende i Midt- og Østeuropa.

Moralsk ansvar

I kongressens sluterklæring understreger lægerne deres moralske ansvar som videnskabsmænd og -kvinder. Blandt andet hedder det, at liv ikke bør oprettholdes kunstigt udelukkende for at sikre sig organer til transplantation. Men også katolikker burde være villige som organ-donor. Prænatal diagnose, siger lægerne, kan hjælpe de fleste kvinder over deres angst, men må aldrig blive et kriterium for abort. Og hjælp til selvmord er lige som eutanasi uforenelig med katolsk moral.

Kvindelige læger fra flere østeuropæiske lande vakte opsigt med deres

skarpe kritik af det eksisterende system af vuggestuer, som påfører småbørn både legemlige og psykiske skader. Ideen bag disse vuggestuer er en »opbevaringsmentalitet«, som river børn for tidligt ud af familiens skød. Også mødre lider psykisk skade ved det. Dagmar Puhunkova, der er læge i

Prag, gjorde rede for, at ifølge beregninger fra det offentlige er den økonomiske støtte til mødre, der selv passer deres børn i hjemmet, ikke dyrere for staten end udgifterne til de nævrende plejeanstalter, hvor man behandler mentale skader, der har deres årsag i de nævnte børneinstitutioner.

Islamisk ret, bio-etik og gen-teknologi

Wiesbaden (KIPA) - »For at hindre overførslen af arvelige sygdomme tillader islamisk ret anvendelsen af gen-teknologi«, lyder en enstemmig erklæring fra »Unionen for arabiske læger i Europa«. Gen-teknologi er dog ifølge islamisk menneskesyn ikke tilladt, hvor den ville

gribe ind i Guds skabelsesplan og derved forhale barnets forudbestemmelse.

Unionen Arabmed holdt sit årsmøde i Wiesbaden i slutningen af august. Lægerne drøftede både islamiske og kristne synspunkter vedrørende gen-teknologi.

Læserne beretter

På job i Århus-butikken

Vi har lige fejret et lillebitte jubilæum - hvis man da kan kalde det således - i »Katolsk Information«s butik her i Århus. De første 3 måneder er gået, og de er gået godt med mange besøgende og en pæn omsætning. Som medlem af medarbejderstaben vil jeg gerne fortælle lidt om denne lille butik.

Det er i virkeligheden ukorrekt at kalde den lille, selv om arealet kun er ca. 85 m², for det er i dette som i så mange andre til-

fælde ikke kvantiteten men kvaliteten, der tæller. Og det er utroligt så megen kvalitet der kan opbevares på så lille et område. Her er det viden, kunst, lekture, teknik m.m.m. der har til huse. (Jeg må skynde mig at indskyde, at det ikke er undertegnede, der er i besiddelse af den omtalte viden, jeg er blot formidler).

Det er faktisk temmelig mange mennesker, der i de forløbne 3 måneder har haft lyst til at stifte be-

kendtskab med nogle af alle disse værdier. Man kommer for at købe, låne eller blot sidde roligt i sofahjørnet og læse i en af vore mange bøger, hvor kategorien spænder fra udenlandske bibler over religiøse bøger til foldere af forskellig art. Andre - og det er mange - kommer for at besøge »Galleriet ved kirken« i underetagen, mens endnu flere har fået øje på vore smukke kunstkort. Det første store oplag er forlængst udsolgt og det næste er undervejs.

Ikke udelukkende katolikker

De besøgende er mangeartede. I begyndelsen kom der naturligvis en hel del katolikker fra vort eget sogn, både af interesse og af nysgerrighed, ligesom mange medlemmer fra vore nabosogne stadig kommer forbi, når de er i byen. Men efterhånden får vi også besøg af adskillige anderledes troende, som stiller mange spørgsmål. Ind imellem sker det selvfølgelig, at vi medarbejdere - nogle af os i hvert fald - bliver dem svar skyldige, men heldigvis har vi nogle specialister, vi kan henvise til, eller vi kan ved fælles hjælp finde svar på nogle af spørgsmålene i en af vore bøger.



Det er en usædvanlig opgave at stå i butikken som »ekspeditrice«. Dels er det altid berigende at komme i kontakt med andre mennesker, men det er især en stor udfordring, når en eller anden sætter sig ned og snakker afslappet om vedkommendes problemer i forhold til deres tro. Da sender vi en stille bøn til Helligånden om hjælp til at svare eller vejlede den søgende.

Et kig ind i computer-rummet

Det kan hænde, at vi oplever korte eller længere perioder uden gæster, og da benytter vi lejligheden til at tilegne os nogle nye kundskaber gennem vore

bøger, hvis vi da ikke vover os ind i computerrummet for at få undervisning i benyttelsen af vor nye forunderlige EDB-verden. At butikken er meget smagfuldt indrettet er heller ikke uden betydning. Det er rart at betragte de diskrete og fint sammensatte farver, naturligvis fortrinsvis hvide og gule, og det er dejligt at lytte til god musik og i øvrigt hygge os med vor medarbejder omkring de fælles opgaver, der gives os.

Det skal blive interessant at se, om de mange turister, der sædvanligvis besøger vor by i ferietiden, finder vej til butikken. Hvis de er opmærksomme, kan de næsten ikke undgå

at få øje på os, for vi ligger på et af byens bedste strøg, og vi ved af erfaring, at mange af turisterne er katolikker, så måske får vi ekstra travlt i de næste måneder.

Til slut vil jeg være helt ærlig og tilstå, at jeg har svært ved at skjule et lille hoverende smil, når vore trosfæller fra bl.a. hovedstaden sukker lidt af misundelse. Men naturligvis er det ikke hovmod, der er den dominerende af mine følelser, det er simpelthen glæde ved at være så heldig at bo i »smilets by« som medlem af en levende og aktiv menighed.

Marianne Smidt

Foto Christian Søborg.

Retræter på Vor Frue Kloster

På foreløbig fire retræter har Sr. Philippa, OSB vist en ypperlig evne til i korte, bibelbaserede foredrag at give deltagerne noget trosvigtigt og tros-styrkende at tænke på og meditere over.

Disse retræter på Åsebakken har hver sit tema, bestemt af årstiden: »faste«, »hvormed skal vi sammenligne Guds rige«, »advent«, »kender vi Gud«, og de vil blive fortsat i år og næste år.

Retræterne begynder fredag og slutter søndag, og der er begrænset plads på hver.

Ind imellem foredrag, billedmeditation ved Sr. Margarita OSB og deltagelse i søstrenes messer og tidebønner er der god mulighed for at gå tur i klosters park og i Rude skov.

Både mænd og kvinder deltager i disse 3 dages trækken sig tilbage fra verdslige trakasserier - for så at vende tilbage til hverdagen med fornyet mod og styrke.

Oplysning om næste retræte: Kontakt Vor Frue Kloster eller se annonce i »katolsk orientering«.

Stig Rolvsen

Møder og arrangementer

Det kristne Arbejdsfællesskab

Det kristne Arbejdsfællesskab holder ekstraordinær generalforsamling søndag d. 4. november kl. 13.30 i plejehjemmet Øselsgårdens selskabslokale, i kælderens Øselsgade 10, København S. Enhver interesseret er velkommen.

Basar i Sakramentskirken

Nørrebrogade 27 c, søndag den 4. november fra kl. 11-16.
Gavebod, fiskedam, tombola, bøger, auktion, loppemarked og cafeteria.
Nyt: Flødebollmaskinel
Alle er velkomne.
OBS! Loppemarkedet åbner kl. 12.30.

Det sker på Magleås:

Lø. d. 3.-sø. d. 4.11.: Herlev menighed.
Sø. d. 4.-ma. d. 5.11.: Caritas Danmark.
Ma. d. 5.-fr. d. 9.11.: Gymnasieskolernes Studievejl.
Fr. d. 9.-sø. d. 11.11.: Pastoralrådsmøde.
Ma. d. 12.-fr. d. 16.11.: Landsforen. af Hospitalslaboranter.
Fr. d. 16.-sø. d. 18.11.: Kristen Meditation v/Grethe Livbjerg.
Ma. d. 19.-fr. d. 23.11.: Dansk Teologisk Præstemøde v/Generalvikar Paul Marx O.M.I.
Fr. d. 23.-sø. d. 25.11.: Nicolaus Stenos Gilde v/Dr. Kjeld Jensen.
Ma. d. 26.-ti. d. 27.11.: Hørsholm skolepsyk. rådg.
Ma. d. 26.-on. d. 28.11.: Dansk Flygtningehjælp.
Ti. d. 27.-fr. d. 30.11.: Benediktinere fra Norden.

DUK-kalender

Musikweekend den 02.11.-04.11. 1990 på Ømborgen for musikinteresserede.
Alder: 16 år og opefter.
Pris kr. 160,00 samt 110,00 for fællesrejse.

Interpersning den 10.11. 1990 på Sct. Pauls skole i Tåstrup for alle nationale grupper og interesserede.
Alder: Ca. 14 år og opefter.

Medarbejderledetræning den 30.11.-02.12. 1990 på Bisserup, Sjælland for repræsentanter, redaktioner og udvalg nedsat af DUK. Kurset er gratis for deltagere. Tilmelding senest den 09.11. 1990.

Åbent hus med julehygge onsdag den 19.12. 1990 kl. 14.00-17.00 på Sekretariatet.

Nytårslejr den 27.12. 1990-01.01. 1991 på Ømborgen for unge over 18 år samt familier med små børn.
Pris kr. 500,00 samt 110,00 for fællesrejse (dog kr. 160,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 06.12. 1990.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.
Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. & by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse: ()

Ankommer selv: ()

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Retræte på Magleås

Den 16.-18. november 1990.

Tema: Teresa af Avila, mystiker - kirkelærer, aktuel i dagens religiøse situation.

Ledere: Karmelitbroder Anders Arborelius, Sverige og Grethe Livbjerg.

Pris: Kr. 575.-. Unge og evt. andre med behov for prisnedsættelse, kan søge om dette ved tilmelding, som sker til:

Grethe Livbjerg
Kollegievej 4, 2920 Charlottenlund
Tlf. 31 63 53 33

Niels Steensens Gymnasium 40 år

Jubilæumsfest for gamle elever lørdag den 24. november 1990.

Indbydelse og girokort kan fås ved henvendelse til skolens kontor. Tlf. 31 20 93 40.

Vi er interesserede i adresser på alle gamle elever - også selvom de ikke kan komme den 24..

Ring til Joen Holm - 31 47 11 76.

Diverse

Krafts Legat

Direktør Frederik Wilhelm Krafts Legat meddeler, at Legatuddelingen vil finde sted i december 1990. Bevilgede legatportioner vil gennem Bikubens Forvaltningsafdeling blive fremsendt i januar måned 1991.

Legatets formål er at yde støtte til ordenssamfund, stiftelser og institutioner henhørende under den katolske kirke i Danmark til fremme af den katolske kirkes arbejde her i landet.

I henhold til legatfundatsens § 7 skal ansøgninger om støtte fra legatet indsendes til legatbestyrelsen »med udførligt motiveret angivelse af det eller de bestemte formål, hvortil støtte søges, og legatbestyrelsen har pligt til at påse, at eventuelle bevillinger fra legatet anvendes til de givne formål, ligesom legatbestyrelsen normalt bør kræve specificeret regnskab for bevilgede beløbs rette anvendelse indsendt inden en vis frist og forbeholder sig krav om tilbagebetaling, såfremt tilfredsstillende regnskab ikke rettidigt indsendes, og såfremt bevilgede beløb ikke anvendes efter deres formål indenfor en efter bestyrelsens skøn rimelig og passende tid«. Ansøgningerne må være legatbestyrelsen i hænde senest den 1. december 1990.

Legatets adresse er:
Revisionsfirmaet H.E. Noiesen,
Nyropsgade 47, 1602 København V.

Hus/lejlighed ønskes til leje af håndværker/ingeniør

Norsk/dansk ægtepar med to børn søger hus/lejlighed til leje for ca. to år fra 1.12. 90. Han er håndværker og ingeniør, hun er studerende. Begge er ikke-rygere. Vi er gerne behjælpelige med have- og vedligeholdelsesarbejde. Beliggenhed i Nordsjælland er nødvendig.

Henv.: Karen og Einar Loldrup Ravneberg
Tlf. 42 19 33 46 (efter kl. 16).

Radio Steno - 107,9 Mhz

Sct. Kjeldsg. 3, Kbh. Ø, giro 9 73 75 96.
Hver mandag fra kl. 20 til kl. 23.

Kl. 20.: Magasinet - nyheder, meddelelser, musik og forskellige indslag, f.eks.
5.11.: Om »Alle helgen og alle sjæle« v/Poul Rude.
12.11.: Om kardinal Newmann.

Kl. 21: Telefonprogram - lytterne kan ringe ind på 31 20 93 38. Emnerne er:
5.11.: »Om sorg og bearbejdelse af sorg« v/S. Sønderbo og E. Knox-Seith.
12.11.: Om »Kald« v/sr. Gisela Heitz og p. Jesper Fich.

Kl. 22.30: Postludium - musikprogram med religiøs eller kirkelig musik.

Hjertelig tak

til familie og venner, der glædede mig i anledning af min fødselsdag.

Karen-Margrethe Löwe

Katolsk videoproduktion (KVIP)

Katolsk video til debat og undervisning
KVIP producerer videofilm af 20-40 minutters varighed til debat og undervisning i skoler, menigheder eller derhjemme. Ring efter vort nye katalog, september 1990:

31 20 93 37

Nyheder 1990:
Høstår: Om at blive gammel med værdighed.

Også om søndagen: Et personligt portræt af en katolsk sognepræst.

Kvinder i kirken: En mosaik af interviews med vidt forskellige katolske kvinder.

Bispejubilæum: Reportage fra biskoppens 25 års jubilæum maj 1990.

Dr. Alois og Mathilde Denks Legat

Af ovennævnte legat vil der i slutningen af 1990 blive uddelt nogle portioner á 500 kr.

Portionerne tildeles unge studerende, fortrinsvis teologer.

Ansøgninger bedes inden 20. november 1990, fremsendt til sognepræsten ved Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397.

Døde

R.I.P.

Vor kære medsøster

Sr. Theodora Lassen

døde den 22. september.

Skt. Hedvigsgæstrene,
Kolding

Salg og service

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

31 69 86 81

DØGNET RUNDT



Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Annoncering:

Rubrikannoncer pr. mm kr. 3.50
Tekstsideannoncer pr. mm. pr. sp. kr. 4.50

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.



DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 42 99 01 58

BENZONS BEGRAVELSESFORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Aut. elinstallator
EL MOGENS LARSEN
Rundtom 316 6200 København - 622530/622531

Malermester
VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Muremester
Bernhardt Christiansen
Solbævej 8, Sabro.
Tlf. 86 94 82 10

Pianostemmer
Bernhard Hauber
31 68 19 59

Revision - Bogføring - Skat
- den Registrerede Revisor rådgiver
REGISTRERET REVISOR FRR
Jørgen Brangstrup
SCT. OLSGADE 10
REVISION 4000 ROSKILDE . 42 35 10 35

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 66 21 19 20

Foreningen af Katolske Skolers jubilæumsfest

Fortsætter på bagsiden.

Biskoppen var den første, der ønskede FAKS tillykke med de 25 år. Han takkede Ole Meyer for hans arbejde som foreningens formand og for hans initiativ til jubilæumsfesten. Endvidere rettede biskoppen en tak til de tidligere formænd, greve Knud Holstein Ledreborg og Jørgen Frost Jensen samt

til Erling Tiedemann. Med stor taknemmelighed mindedes biskoppen afdøde rektor Erik Lorenzen. Også Hans Bang, Sr. Gertrud samt p. Anton Dekkers blev takket for deres indsats for den katolske skoles sag.

Biskoppen overrakte Ole Meyer en check til foreningens jubilæumsfond.

Resultatet ses på Ømlejrene

Ungdomspræst Jesper Fich takkede skolerne for et godt samarbejde og understregede, at uden skolernes medvirken og aktive indsats, ville DUKs lejre og arrangementer ikke have været en sådan succes, som de har været de senere år. Jesper Fich overrakte på DUKs vegne et certifikat, som gør FAKS til ejer af en skov i Afrika.

Forskellige organisationer var repræsenteret: Økumenisk Fællesråd, Dansk Friskoleforening og foreningen Kristne Friskoler.

Samtlige katolske skoleledere var indbudt til jubilæumsfesten og bortset fra nogle ganske få, havde de efterkommet invitationen.



Tegning af AL i kirkebladet »Kerk en Leven«.

Katolsk ungdom i Ukraine

Lvov (KIPA) - Over 40.000 katolske unge mødtes til det første ungdomstræf siden 1933 i den ukrainske by Lvov. »Ungdommen venter den store opgave efter det ateistiske styres sammenbrud at genopbygge kirken og nationen«, sagde kardinal Myroslav Lubachivsky i sit budskab til de unge. »På jer hviler vort håb for et kristent Ukraine«.

Det store ungdomstræf var led i en »Kristelig kulturuge«, som fandt sted mellem 6. og 12. september.

Fælles plan mod antisemitisme

Prag (KIPA) - Antisemitisme og racisme er synder mod Gud og menneskehed, hedder det i en fælles erklæring, udstedt den 6. september i Prag, hvor den vatikanske kommission for forholdet til jøderne mødtes med den internationale jødiske komité for mellemreligiøs overlæg. Ærkebiskop Edward Idris Cassidy, formand i det pavelige råd for de

kristnes enhed, deltog i mødet.

Under diskussionerne blev det indrømmet, at visse traditioner i katolsk tankegang og adfærd i Middelalderen medførte antisemitismen. I den fælles erklæring nævnes, at mange katolikker i nyere tid ikke har været »vågne nok« til at modarbejde antisemitismen.

Skolebøger skal renses

Som direkte foranstaltninger nævnes, at alle diskriminerende passager skal fjernes fra skolebøger, og at der vil blive holdt kurser for præster i bekæmpelsen af antisemitismen. Vatikanske udsagn om forholdet til jøderne, som ikke har været

kendt blandt kirkerne i Østeuropa, skal oversættes og offentliggøres omgående.

Deltagere i konferencen krævede, at der lige som i Tjekkoslaviet og Polen også oprettes jødisk/katolske komiteer i de øvrige lande. Sidst men ikke mindst skal et katolsk dokument om holocaust endelig udarbejdes. Det var bebudet og påbegyndt i 1987, men har aldrig set dagens lys.

Konferencen i Prag betragtes som vigtig, fordi samtalerne mellem jøder og katolikker var standset, da forholdene havde nået deres dybdepunkt på grund af Karmelklostret i Auschwitz. Det sidste møde fandt sted i 1985.

100.000 til valfart i Letland

Riga (KIPA) - Det let Mariavalfartssted, Aglona, var i år på festen for Marias optagelse i Himlen skueplads for den store valfart, der nogen steder har fundet sted i Sovjetrepublikken Letland.

Over 100.000 katolikker kom som pilgrimme til fartskirken i Aglona deltog i en festgudstjeneste. Mange af pilgrimene gik til fods den 250 lange strækning med den lettiske hovedstad Aglona.

Festen for Marias optagelse i Himlen gav for første gang anledning til valfarter til Aglona. Imidlertid lagde de lokale kommunistiske myndigheder gang hindringer i vejen for pilgrimene. Tilkøbt vejene til Aglona spærret af politiet, og busser fik på dagen lov til at køre til Aglona.

Ingen hindringer fra politiets side

Under »perestrojka« er der dog sket ændringer også på dette område. Allerede forrige år var valfartsstedet i Aglona skueplads for en stor guds-tjeneste, hvori også repræsentanter for de lokale myndigheder deltog. I 1985 talte det sovjetiske hedsbureau om Aglona. »Nu imidlertid ligefrem om en storslået kirkelig fest«.

Af Den lettiske Socialistiske Republik 2,7 millioner indbyggere er kun mindretal på 700.000 katolikker.

Nyt i Popieluszko-sagen

Warszawa (KIPA) - Nye afsløringer i tilfældet Popieluszko, den unge præst, som blev myrdet af det polske hemmelige politi i 1984, beviser at afgørelsen for drabet lå på højere sted. Dette offentliggør den polske avis »Kurier Polski« i et memorandum af oberst Adam Pietruszka.

Bestilt arbejde

Det hedder i erklæringen, at den daværende indenrigsminister Czeslaw Kiszczak havde lovet Pietruszka en forfremmelse til general, hvis han påtog sig rollen som initiativtager og ansvarlig for mordet på den unge præst, for derved at dække den ansvarlige på højeste plan. Pietruszka, en af de fire anklagede for mordet på den unge præst, er blevet dømt under en skueproces i Torun i 1985. Han fik 15 år, som senere blev reduceret til 10 år.

I august åbnede den

polske statsadvokat sagen påny, da et brev af den vigtigste skyldige, hovedmand Grzegorz Piotrowski afslørede, at indenrigsministeren var underrettet om drabsplanen på Popieluszko og ikke satte sig imod den, fordi han ønskede at bringe »anti-jaruzelski-fraktionen« under ledelse af den daværende chef for det hemmelige politi, general Miroslaw Milewski i forlegenhed.



Jerzy Popieluszko.

Kirken som »Communio«

Fælles erklæring fra ARCIC 2

Dublin (KIPA) - Hvorvidt udgør anglikanere og katolikker allerede nu et ægte, omend ufuldkomment fællesskab? Svaret herpå findes i en ny erklæring fra den anden internationale kommission, bestående af anglikanske og romersk-katolske teologer (ARCIC 2).

Kommissionen holdt

møde mellem 28. august og 5. september om temaet »Kirken som Communio«. Man har studeret begrebet fællesskab i Bibelen, kirkens sakramentalitet, dens apostolicitet, enhed og hellighed. En fælles erklæring, som først skal godkendes af begge kirker, kan ventes snart.

Det katolske universitet i Betlehem genåbnet

Har været lukket i tre år

Jerusalem (KIPA) - Den 1. oktober blev det katolske universitet i Betlehem på den besatte vestbred genåbnet. Det blev oprettet med Vatikanets støtte i 1973. På befaling af de israelske militære besættende blev det lukket for tre år siden under anklage for at uddanne ledere til den arabiske modstandsbevægelse. Flere andre palæstinensiske universiteter som bl.a. Hebron, Birzeit ved Ramallah, Al-Najah i Nablus, Al-Quds i Østjerusalem og det islamiske uni-

versitet i Gaza-bæltet får ikke lov til at genoptage studenter.

Kurser på hoteller

I de tre forgangne år har professorer ved Betlehems universitet efter bedste formåen fortsat deres forelæsninger i kirkelige institutioner eller hoteller. Studenterne kunne dog ikke benytte biblioteker eller laboratorier.

Ifølge professor i sociologi Bernard Sabella sidder mange af de tidligere studenter fængslet, andre vil

ikke møde op af angst for at blive arresteret af israelske militær.

De kristnes fortsatte vandring af Israel om besatte jordanske områder skyldes bl.a. manglende muligheder for uddannelse. Kun 3 procent af arabere i de besatte områder er kristne, 47.000 dem lever i Jerusalem på vestbredden, og 3.000 i Gaza-bæltet.

I 1944 levede der ca. 29.000 kristne i Jerusalem, i dag kun 8.000.

katolsk orientering

Redaktion: Pastor Willem Wuyts (ansvarsh. redaktør). Journalist Knud Helsted Kluge (red. sekretær). Redaktionelle medarbejdere: Kirsten Szarafin og Ruth Plum.

Udgiver: Ansgarstiftelsen. Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3., DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44. Telefax 31 24 49 75 og 97 22 40 54. Tryk: Ny Dag, DK-4900 Nakskov. Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes 14. november

katolsk orientering

Flygtninge, side 2

Vor katolske identitet, side 5

Kirken, præster, sakramenter, side 6-7

Hjertetransplantation, side 8

NSG fejrer 40-års jubilæum, side 9



Pax Christi Danmark kunne glæde sig over en fin deltagelse i et seminar om befrielsesteologi i lejrcentret Øm fra 26. til 28. oktober. *Manfred Hofmann*, professor i teologi ved Lund universitet, *Oluf Bohn*, Århus universitet (tv i billedet) og *Ellen Christensen* lagde op til livlig debat. Foto *Willem Wuyts*.

Den nye religionslov trådt i kraft i Sovjetunionen

Moskva (KIPA) – Den 1. oktober i år vedtog Det øverste Sovjet med 341 stemmer for og 2 imod den nye religionslov, som trådte i kraft den 9. oktober. Derved er der slået en historisk streg over *Lenins*, *Stalins*, *Krustjovs* og *Bresjnevs* antireligiøse kampagner, der begyndte i 1917.

Fra det nye skoleår 1992-93 skal religion og ateisme have samme retigheder i undervisningen.

Loven blev vedtaget efter flere års tovtrækkeri, og efter kraftige protester fra patriarkatet i Moskva mod de første udkast. Den nye lov imødekommer i vid udstrækning kirkernes kritik og ønsker.

Svage punkter

Alle kirkesamfund er enige om, at der i den nye lov endnu er mange uklare punkter. Frivillig religionsundervisning i statskolerne f.eks. er ikke afklaret, men man regner med, at delrepublikkerne håndterer paragrafferne efter eget skøn.

Juridisk person

Efter den nye lov får kirker og pastorer igen status som juridisk person og derved ejendomsret. Rådet for religiøse anliggender mister den kontrolfunktion over kirkernes aktivitet, som den har udøvet i årtier. Fremtidig skal den fungere som forbindelsesled mellem staten og kirkerne.

Fredsmøde i Bari

Bari (KIPA) – Igen samledes muslimer, jøder og kristne fra forskellige trosamfund til et fredsmøde, denne gang i den syditalienske havneby Bari. Mødet varede tre dage, og ville følge ideen op fra det opsigtsvækkende fredsmøde i Assisi for et par år siden, hvori også paven deltog. Siden har lignende møder, men med repræsentanter »af lavere rang« fundet sted i Rom og Warszawa.

Mødet var også i år tilrettelagt af den romerske basismenighed San Egidio.

Frihedspris til jesuitternes universitet i San Salvador

Oviedo (KIPA) – Jesuitternes universitet i San Salvador har fået tildelt »Frihedsprisen Principe de Asturia« på knap 285.000 kr. Universitetets rektor *Francisco Estrada S.J.* modtog samtidig en »pris for kommunikation og

menneskelighed« som posthum hyldest til hans forgænger rektor *Ignacio Ellacuria* og de fem øvrige jesuitter, der blev myrdet i november 1989.

I begrundelsen for priserne, der uddeltes af den spanske kronprins *Felipe*

de Bourbon, nævnes universitetets »heroiske vidnesbyrd som frihedens og dialogens forsvare.«

Kamp for forsoning mellem mennesker

Samtidig fik også den tyske udenrigsminister *Hans-Dietrich Genscher* »Prisen for internationalt samarbejde« for sin rolle ved de to tyske staters genforening uden blodudgydelse.

»Frihedsprisen blev stiftet i 1980 med det formål at hædre et menneske, som har gjort en påfaldende indsats »for forsoning mellem mennesker, kamp mod fattigdom, sygdom og uvidenhed, eller forsvar for menneskerettighederne og retsstaten.«

Den bliver hvert år uddelt af den spanske kronprins, der bærer titlen prinsen af Asturien.

Chilensk ærkebiskop

Blandt tidligere prismodtagere kendes ærkebiskop *Raul Silva Henriquez*, stifteren af menneskerettighedssekretariatet i Santiago de Chile.

Teologiske fakulteter tilbage i Prag

Prag (KIPA) – Med et festligt åbningsmøde er hele tre teologiske fakulteter vendt tilbage til det statslige Karls-universitet i Prag. Studenterne kan igen vælge mellem et katolsk, et protestantisk og det traditionelle Jan Hus-fakultet.

Det er ikke lykkedes at likvidere Gud

Universitetets rektor *Radim Palous* roste i sin velkomsttale teologerne for deres bidrag til fornyelsesprocessen i det nyfødte land. »Det kommunistiske styre har forsøgt at uddrive Gud fra samfundet,

men dette forsøg på at likvidere troen er ikke lykkedes. Gud er der og spiller en vigtig rolle«, sagde rektor *Palous*.

Han nævnte også den tjekiske reformator *Jan Hus* og mindede de tilstedeværende om reformationens fortjeneste i Tjekkoslovakiets historie. De teologiske fakulteters tilbagevenden til universitetet er mere end blot et spørgsmål om reorganisation, snarere end åndelig begivenhed, som ikke blot begrundes ud fra traditionen, men i »den genlyd, mennesket i det 20. århundrede har vakt«.

Børneprogrammer i Radio Steno

Resten af året frem til jul indleder Radio Steno sine udsendelser med et kort børneprogram.

Radio Steno forsøger sig med noget nyt. I de første 5-10 minutter af magasinprogrammet fra kl. 20 til 21 mandag aften bringes der nu en lille bibelsk fortælling dramatiseret for børn. Det er ment som en godnathistorie inden de 5-til 10-årige lægges i seng. På radioen føler man sig dog overbevist om, at også voksne vil have glæde af at lytte med.

Historierne er indlæst af en skuespiller, og der er indlagt nogle lydeffekter.

Det er børnebibliotekar *Gunhild Lindstrøm*, der har hjulpet radioen med at finde velegnede historier. Hvis det viser sig at være vellykket, fortsætter projektet sikkert også i det nye år.

Sender hver mandag

Radio Steno sender hver mandag fra kl. 20 til 23 i København på 107,9 MHz. Det er muligt at købe båndkopier af nogle af radioens udsendelser samt af de ugentlige telefonprogrammer. Ring og hør nærmere eller bestil et katalog på 31 20 93 37.

Klaus Møller Jørgensen



Chilenske flygtninge i Danmark har igennem 3 år trofast sørget for, at 140 børn og unge i Chile i det mindste får et dagligt måltid mad.



Flygtninge er ikke blot passive modtagere

Inden kampagnen for »Flygtning 90« klinger ud, ville det måske være på sin plads at fortælle om, hvordan flygtninge også formår at give noget af den solidaritet, de får i det fremmede, videre til tilbageblevne landsmænd i nød. Den hjælp, de giver, hjælper dem selv til at bevare deres egen identitet og tilhørsforhold til det land, de engang var nødt til at forlade.

Spisestedet

I Avedøre fejrede forleden dag en gruppe chilenske flygtninge tre års jubilæum for foreningen »El Comedor« (spisestedet), der hver måned indsamler 2.500 Dkr. og sender dem til biskop *Carlos Camus* i byen Linares, syd for Santiago de Chile. Det drejer sig om et pænt beløb, når det omregnes til chilenske pesos, og takket være dem har man i de sidste tre år kunnet give et dagligt måltid til ikke mindre end 140 børn og unge.

Foreningen dannedes i anledning af biskoppens besøg i København i august 1987. Camus opfordrede de i landet bosatte chilenerne til at støtte kirkens nødhjælpsaktion for den fattigste del af befolkningen. Foreningen forpligtede sig dengang til at sende et fast beløb på 2000 Dkr. til oprettelse og drift af et spisested for børn. Pengene er trofast blevet sendt hver måned til Linares, og en enkelt gang,

hvor det ikke var muligt at samle det aftalte beløb, opstod der en alvorlig paniksituation hos mange familier i Linares, der kun kunne klare sig takket være den hjælp.

Hjælp til selvhjælp

Under mit ophold i Chile sidste efterår i forbindelse med et forskningsprojekt for Handelshøjskolen har jeg været vidne til den store indsats, den katolske kirke yder for den fattige befolkning, som i så mange år har været offer for politisk og økonomisk uretfærdighed.

Den chilenske kirke, som efter manges mening, sammen med den brasilianske, er den mest dynamiske i Latinamerika, opfatter princippet »solidaritet med de fattige« først og fremmest som hjælp til selvhjælp, og den hjælp giver sig udslag i støtte til de forskellige organisationer, den fattige befolkning selv danner i kampen for at overleve.

Selvhjælpsorganisationer har vist sig at være en yderst frugtbar strategi i Chile under diktaturet, både på grund af den udprægede evne hos det chilenske folk til at slå sig sammen i nødsituationer og den usædvanlige rolle, som kirken er kommet til at spille som eneste bestående institution, der har kunnet etablere et socialt netværk til beskyttelse af befolkningen.

Inden for den chilenske kirke er biskop *Carlos Ca-*

mus en af de mest populære skikkelser på grund af den særlige åbenhed, hvormed han altid har givet udtryk for sin opposition mod den totalitære regering og sin protest mod den politiske og økonomiske undertrykkelse.

Selvhjælp

Det projekt, som den chilenske forening i Danmark støtter, bygger også i høj grad på selvhjælp. Spisestedet ledes af den lokale befolkning, maden tilberedes af børnenes mødre, og bønderne fra omegnen bidrager med grøntsager og frugter. Organisationen omkring spisestedet har også givet anledning til oprettelse af et sundhedscenter, hvor der gratis behandles mere end 800 mennesker, og inden for de samme rammer fungerer også et folkekøkken, som sørger for de allerdårligst stillede.

Men hvad med fremtiden?

Indtil nu har foreningen »El Comedor« kunnet opfylde sit formål og endda øge det månedlige beløb med yderligere 500 kr. fra nye bidragsydere. Spørgsmålet er, hvor længe den vil blive ved med at eksistere. Foreningens indtægter kommer hovedsagelig fra den middag, der den 1. lørdag i hver måned holdes for 40-50 gæster, chilenerne for det meste. Men priserne for måltidet er ret beskedne, så en stor del af

pengene må samles ind ved lottospil og frivillige bidrag.

Imidlertid er der af de oprindeligt 1700 chilenske flygtninge her i landet efterhånden ikke flere end 600 tilbage. Meningen er også, at de fleste af de resterende før eller senere skal vende tilbage til deres hjemland. I foreningen er der stor bekymring for fremtiden. Flere i bestyrelsen begynder også at lægge planer for hjemreisen, men tanken om de 140 børn tynger en del. Hvem vil da hjælpe dem? Hvem vil sende det månedlige beløb?

Ingen ændring af de fattiges levevilkår

I andre lande stilles lignende spørgsmål af mange af de chilenske flygtninge, der fra deres eksil har ydet en solidarisk indsats for deres land. Tilbagevenden betyder for de fleste en hård kamp for livets ophold, der i første omgang ikke vil give megen plads til solidaritet med andre. Samtidig betyder det nyindførte demokrati i Chile ikke uden videre en ændring af den fattige befolknings levevilkår. Vi hjælper flygtningene hjem, men hvad med dem, som flygtningene i alle disse år har hjulpet?

Til yderligere information kontakt venligst: Manuel Lara, Bymuren 89, 1. th., 2650 Hvidovre.

Maria Pilar Lorenzo

Flyt med »katolsk orientering«

Husk at skrive »katolsk orientering« på listen, når flytning meldes til postvæsenet. Bladet vil så fremover komme til den nye adresse.

Det er ikke nødvendigt at melde flytning til redaktionen eller til bispekontoret, idet vi får besked om flytningen fra postkontoret. I tilfælde af bladets udeblivelse kan redaktionskontoret kontaktes.

World Union of Catholic Women's Organizations

WUCWO

Hvem vil repræsentere DKKF i Mexico?

WUCWO (30 mill. medl.), som Danmarks Katolske Kvinde-Forbund er medlem af, afholder generalforsamling i Mexico 19.-27. sept. 1991, og DKKF skal sende en repræsentant.

Gennem sit medlemskab har DKKF medindflydelse i bl.a. FN, FAO, UNESCO og Europarådet.

Konferencens tema er:

Women and life: »Vision, Reality and Action«

Af undertemaer kan nævnes: Økonomisk og kulturel udvikling, sundhed og fødevarer, aldrende mennesker, diskriminering, vold i familien, børns rettigheder, AIDS, overforbrug, miljø, analfabetisme, reproduktiv teknologi.

For at kunne deltage kræves der foruden faglige kvalifikationer, at man har været medlem af DKKF i mindst 5 år.

Yderligere oplysninger kan fås hos DKKF's landsleder, Aagot Bohn, Marselis Boulevard 32, 12, 8000 Århus C. Tlf. 86 12 07 06.

Nyt fra Katolsk Forlag



Kunsten at overleve når man er gift med en katolik. Tegneserie i farver, 64 sider, kr. 75.-

»Formen er utraditionel, og man kommer på en humoristisk og uhøjtidelig måde rundt om mange af de emner, man egentlig godt kender, men som det kan være praktisk at få uddybet lidt: tro, Gud, synd, forløsning, søndagsmessen, sex, familien, bøn, prævention, abort m.m.m.« Jørg. Kanding, Indbindingscentralen.

Liturgisk vægkalender 1991. Kr. 12.-.

Gaveideer til jul:

Helgen-Leksikon v/Attwater. 250 helgener fra hele verden med særlig omtale af de nordiske. 199 sider. Kr. 160.-.

Katolsk mini Leksikon v/H. Clausen. 2400 stikord. 256 sider. Kr. 195.-

Indføring i kristen Meditation v/Caffarel. 140 sider. Kr. 85.-.

7 Kristne, der skabte fornyelse i verden v/Kranz. 217 sider. Kr. 65.- Om Dag Hammerskjöld, V. Galen, Pius X, Leo XIII, Newman, Niels Steensen, Petrus Canisius.

De fremmede iblandt os v/J. Hviid, E. Kieler, H. og L. Messerschmidt. 39 sider. Kr. 5.- Om indvandrerproblemet; hvad siger Bibelen?

Bestillinger modtages. Få vor bog- og prisliste tilsendt. Ring eller skriv til Katolsk Forlag, Bredgade 69 A, st., 1260 København K. Tlf. 33 14 82 92, mand.-fred. 10-12.

Den er kommet

Katolsk Lommebog '91

Lommebogen indeholder Årskalender, Liturgisk Kalender og Katolsk Vejviser for bispedømmet København.

Prisen er kr. 55.- + evt. forsendelse.

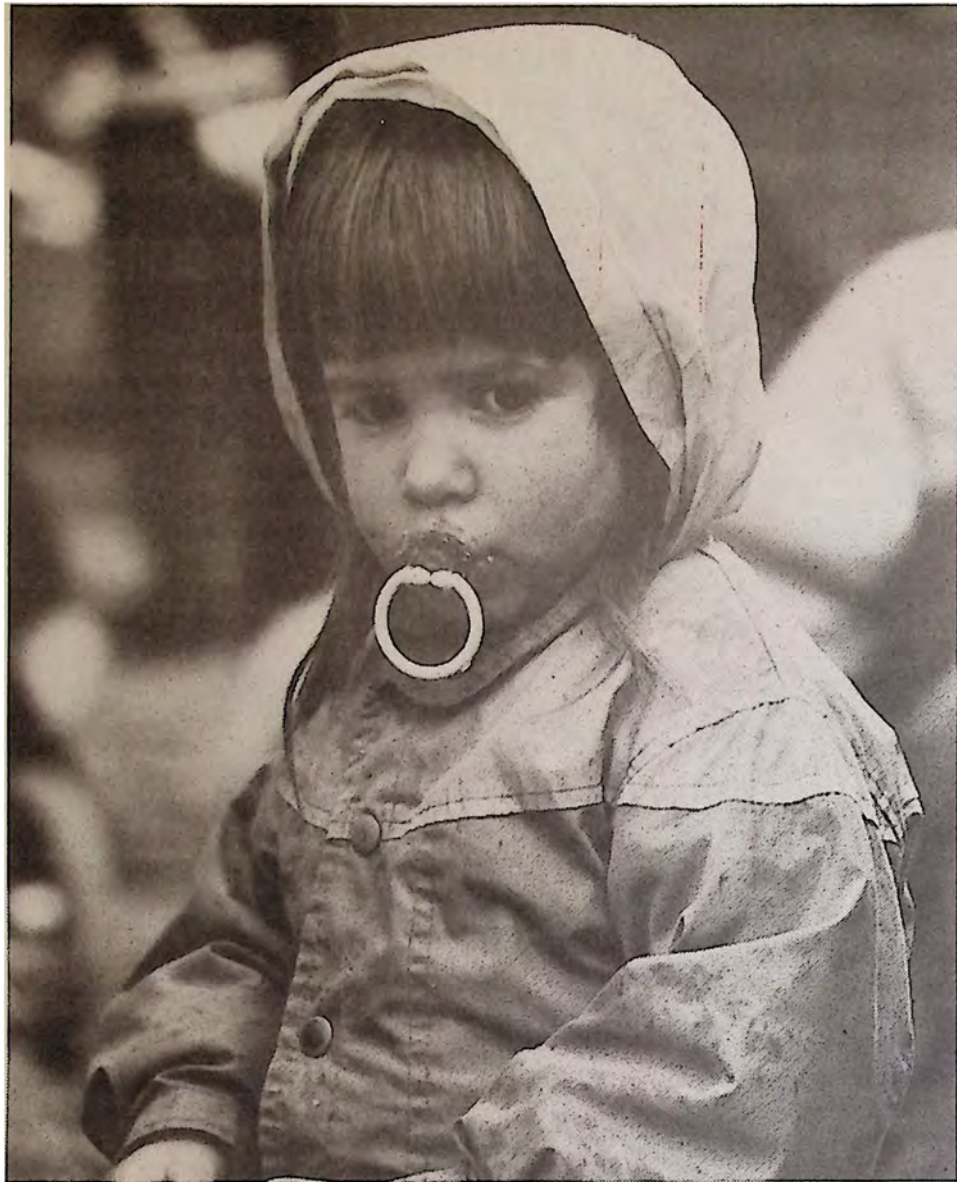
Lommebogen kan bestilles på Ansgarstiftelsens Forlag, Vesterbrogade 28, 3., 1620 København V., telefon 31 24 12 10.

Undertegnede bestiller hermed _____ eksemplarer

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____



Også småbørn er velkomne i kirken, – de er jo døbte og dermed medlemmer af kirken.

Sådan gør vi hos os

Pastoralrådets småbørnsudvalg efterlyser beskrivelser af arrangementer fra børn og forældre

Under denne overskrift bringes her beskrivelser af arrangementer, som pastoralrådets arbejdsgruppe »Småbørn, forældre og kirke« har modtaget fra menigheder landet over. Vi har tidligere gennem personlige breve til de enkelte menighedsråd forespurgt om der blev tilrettelagt arrangementer specielt for småbørnsfamilier, og har i den anledning fået meldinger fra forskellige steder. Vi er naturligvis stadig interesserede i at få meldinger fra andre menigheder, der er igang eller påtænker at etablere forskellige aktiviteter for børn.

Hold kontakten vedlige

Som det har været diskuteret flere steder, er det jo i høj grad af meget stor vigtighed, at kontakten til småbørnsfamilierne holdes vedlige rundt om i sogne, således at børnene fra små føler sig trygge og velkomne under de kirkelige handlinger, bliver fortrolig med den kristne praksis, og at forældrene orienteres om de mange tilbud, der faktisk gives

rundt om i menighederne.

Søster Cecilie fra Skt. Knuds Menighed i Svendborg fortæller her, hvorledes man har tilrettelagt en gudstjeneste specielt for forældre samt børn i 0-5 års alderen.

De små er også medlemmer af kirken

»I samarbejde med p. Josef Völk inviterede vi i foråret forældre med småbørn i alderen 0-5 år til en sammenkomst i kirken. Udgangspunktet var, at børnene jo var døbte og altså dermed medlemmer af kirken. Derfor ønskede vi at give dem mulighed for at se kirken, at lære den at kende og at være sammen med andre børn fra menigheden og på den måde få lidt glæde af hinanden. Vore tanker var, at forældrene blandt andet skulle opleve deres børn i kirkens miljø, at dele erfaringer med hinanden og eventuelt på længere sigt hjælpe og støtte hinanden.

Vi sagde goddag til Maria

Arbejdsgruppen bag denne sammenkomst udsendte 50 indbydelser til

familier i menigheden med børn i nævnte aldersgruppe. Da dagen oprandt mødte omtrent en fjerdedel op. Dagen begyndte i

kirken. Her så vi kirken, tændte et lys ved Mariabilledet og sagde »Goddag« til hende og hendes barn. Børnene så derefter lysbilleder om skabelsen, som vi havde lånt på Kateketcentralen. »Hvor enkelt det dog kan siges«, skrev en mor senere i et referat fra dagen. Efter hvert billede sang vi sammen et vers fra »Hvem skabte stjernerne«. Vort samvær fortsatte vi senere i menighedssalen. Her var det først og fremmest leg, boller og saftvand, der tiltrak sig børnenes opmærksomhed. Det var tydeligt, at de havde nydt samværet både i kirken og i menighedssalen.

Snak med forældre om Gud

Med forældrene fik vi en god snak over en kop kaffe. Det var en snak om bøn, og hvordan man taler om Gud med sit lille barn. Endvidere havde vi fundet forskellige egnede småbørnsbøger frem, som vi omtalte og anbefalede. Vi opfordrede forældrene til at bruge dem som gaver ved fødselsdage m.v. eller til evt. at låne dem på biblioteket.

Efter denne formiddag var den første kontakt etableret og deltagerne var enige om, at arrangementet skulle gentages her i efteråret.

Flere indlæg til udvalget »Småbørn, forældre og kirke«, kan sendes til Sr. Cecilie Maes, Havnegade 3, 5700 Svendborg eller til Henrik Bech, Andreas Nielsens Vej 14, 7100 Vejle.

Henrik Bech

Radio og TV

Ved Klaus Møller-Jørgensen

Søndag den 25. november transmitterer Danmarks Radio messen fra Sct. Ansgars Kirke i København kl. 9.55. Læs mere herom i den særskilte omtale. Næste katolske radio-gudstjeneste sendes den 3. februar fra kirken i Hørsholm.

De to næste søndage indeholder P1-programmet »Søndag morgen« kl. 8.05 emner, som sikkert vil interessere katolske lyttere. Den 18. november interviewes Terry Dosh fra den amerikanske organisation af gifte, katolske præster, og hans kone Millie, der er tidligere nonne. Den aktuelle anledning er bispesynoden i Rom om præsternes uddannelse.

Søndag den 25. november handler programmet om Frans af Assisi.

Kristen mission i TV2

På TV2 begynder en serie om de kristnes missionsvirksomhed verden over med hovedvægten lagt på de sidste 200 år. Serien er produceret af BBC og er i seks dele. Den sendes søndag eftermiddag, første gang den 18. november kl. 15.10.

Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund fejrer sit 60 års jubilæum lørdag den 26. januar med en festmesse i Jesu Hjerter Kirke, København, kl. 15 og efterfølgende reception med taler, underholdning m.v. Forbundet opfordrer

desuden til, at jubilæet også festligholdes blandt lokalklubberne i provinsen. Der ydes i den forbindelse et økonomisk tilskud.

Katolsk radio-gudstjeneste

På Krist Kongesfest den 25. november sender Danmarks Radio kl. 9.55 på program 1 højmassen i Sankt Ansgars Kirke i København.

Celebrant og prædikant er pater Paul Marx OMI, og ved orglet sidder Rolf Tønshoff.

Der synges Peter Møllers 2. sangmesse. I øvrigt synges salme nr. 429 og 201 i salmebogen »Lovsang«.



25 år præst

Generalvikar Paul Marx har tirsdag d. 18. december 25 års præstebrevjubilæum, som fejres med en festmesse kl. 16.30 i Sct. Ansgars Kirke i Bredgade, København på dagen. Efter messen er der reception i menighedssalen.

Dansk messe ved Steensens grav

Søndag den 25. november læses en messe på dansk ved Niels Steensens grav i Sankt Lorenzo Kirken i Firenze. Celebrant er pater Franz Hoyos OMI.



En gaveide...
Vi anbefaler!!!

»Min første billedbibel«

Det nye og det gamle testamente, hver for sig i indbundet handy format, velegnet til flittig brug. Alle venstresiderne er illustrerede i enkel streg med mange spændende billeder i farver til tolkning af højresiderne, hvor den ultra forkortede billedtekst er placeret. Under de abstrakte billeder, er der stikord til teksten. Til den voksnes hjælp, er der bag i bøgerne længere relevante uddrag af billedteksterne, samt en litteraturhenvielse. Et optimalt udbytte kræver dog elementær bibelkundskab fra den voksne.

Bøgerne kan anvendes så snart barnet har et sprog til at samtale om billeder, d.v.s. er et par år. Ved denne dialog med voksne får barnet uddybet bibelens indhold og forstår først billederne og siden teksten.

Således kan barnet tidligt »selvstændigt læse« denne bibelhistorie, og vi kan hermed som voksne hjælpe den tidligt spirende tro at begynde positivt.

(»Min første billedbibel«, 1. Det gamle Testamente, 2. Det nye Testamente, udgivet af Materialecentralen, format: 12x18, 190 sider, kr. 98.-).

Anna Smitshuysen
Udvalget under P.R.
»Småbørn, forældre og kirke«



Mangler De en julegaveidé?

Caritas Danmark kan være Dem behjælpelig. Samtidig med at De giver en smuk gave, hjælper De mennesker i nød. De afbildede, rummelige skuldertasker, med hånd-syede applikationer, er lavet af Hmong-flygtninge i Ban Vai flygtningelejren i det nordøstlige Thailand. Disse bjergstammer er flygtet fra Laos.

Ved at give en taske som julegave glæder De ikke kun en ven eller et familiemedlem, De hjælper også mennesker i de overfyldte flygtningelejre til at forbedre deres liv.

Prisen er kun 100 kroner plus forsendelsesgebyr.

Taskerne, der er udført i 100% bomuld, kan bestilles ved henvendelse til Caritas Danmark, telefon 33 12 72 61, eller afhentes direkte hos Caritas, Bredgade 69, 1260 Kbh. K.

Kirkevielsen i Yamoussoukro

k.o.s chefredaktør er irriteret over, at jeg forsvarer paven, fordi han modtog den store kirke på Elfenbenskysten. Hvis han havde sagt nej tak, »havde de fattige og vi andre jublet« (k.o. 26. sept. 90).

Men paven fik ikke valget mellem penge til de fattige eller en kirke. Han fik tilbudt en kirke som

allerede stod mere eller mindre færdig og det var det tilbud, han kunne sige ja eller nej til. Med tvivl sagde han ja, under forudsætning af, at et hospital og andre velgørehedsforanstaltninger blev bygget sammen med kirken. For denne beslutning behøver han efter min mening ikke noget forsvar (og jeg ser

det ikke som min hovedopgave at forsvare paven i et og alt).

Det var snarere præsidenten, som havde behov for forsvar eller forklaring. Min første reaktion, da jeg hørte om projektet for et år siden, var nøjagtig den samme som chefredaktørens. Da jeg fnøs lidt forargende over sagen over for en afrikansk medarbejder på Vatikanets Radio, sagde denne: »Nåja, hvis han havde købt våben for pengene i stedet, ville ingen have sagt et ord«.

Det var dette, som fik mig til at skrive artiklen for et år siden, inden paven havde taget stilling til sagen. Jeg skrev siden en ny indledning i forbindelse med Afrikarejsen og indvielsen.

Lars Rooth S.J.

Svar til Lars Rooth S.J.

Det forstemmende er, at alle forsvarere blot gentager hinandens argument, som om køb af våben var det eneste tænkelige alternativ til det ødsle kirkebyggeri. Præsidenten kunne have brugt sine overflødige millioner til landets fattige, for hans folk lider nød.

Red.

Kardinal Newman og synliggørelsen af det kristne håb

Det er »svært at få øje på et kristent håb for det tredje årtusinde«, hed det i en omtale af den internationale teologkongres i Belgien.

En trist konstatering, der gav mig anledning til en længere overvejelse over »det kristne håb«.

Hvad er egentlig det kristne håb? spurgte jeg mig selv, men det var ikke så enkelt at besvare, - før det gik op for mig, at jeg

havde stillet spørgsmålet forkert.

Det skulle lyde ikke *hvad*, men *hvem* er det kristne håb?

Og tanken blev ledt hen på en bøn af kardinal Newman, der handler om at få øje på det kristne håb.

Vi fejrer nu 100 året for Henry Newman, men bønnen er lige så aktuel, som da den blev skrevet, og aktuel at bringe netop i år:

Kære Jesus
hjælp mig til at udbrede
din atmosfære overalt.

Overstrøm min sjæl
med din ånd og dit liv.

Gennemtræng og tag
hele mit væsen i besiddelse,
så fuldstændigt,
at hele mit liv blot bliver
en udstråling af dit.

Skin igennem mig og
vær sådan i mig,

at enhver sjæl jeg møder,
kan mærke dit nærvær
i min sjæl.

Lad dem få øje, ikke
længere på mig, men kun
på: Jesus.

I den bøn fandt jeg
svaret på min søgen efter
det kristne håb og *synliggørelsen*
af det. Og dermed
håbet for det tredje årtusinde.

Vivian Tiedemann

Hvilke funktioner er mere væsentlige

Kære Ove Leerbeck

I k.o. nr. 15 har du en artikel om »kirkens struktur«. Jeg har læst den med stor interesse, men finder det ind imellem lidt vanskeligt at forstå din argumentation. Jeg kunne tænke mig at høre, hvad du mener med »Udfra den embedsmæssige struktur levnes der ikke megen ære og herlighed til lægfolket. De får at vide, at de jo da har karismen, selv om de er afskåret fra de væsentligere funktioner i Guds kirke«.

Medvirker du ikke hermed selv til at fastholde en hierarkisk struktur, fordi du inddeler funktioner i mere eller mindre væsentlige? Ville du fortælle hvilke funktioner du anser for væsentlige og hvilke du finder væsentligere?

Hanne Tuells

Kønsdiskrimination?

Under messen indledes læsningen af apostelbrevene med »brødre« trods det, at over halvdelen af menigheden er »søstret«. Er det ikke en anakronisme, der hører til en tid, hvor kvinder skulle tie i forsamlingen? I dag ville

man da begynde et brev til en forsamling med »kære venner«. Er der noget til hinder for, at oplæseren henvender sig til menigheden med den samme vending?

George Bune Andersen

Giftede præster

Af en artikel i Kristeligt Dagblad den 20. oktober 1990 side 4 fremgår det, at en brasiliansk kardinal har afsløret, at der i hans land findes to katolske præster, som er gift, selv om det normale er, at katolske præster lever ugift.

Endvidere fremgår det, at Vatikanet er gået med til dispensation efter henvendelse og på betingelse af, at de to mænd lever adskilt fra deres hustruer, uden at der er tale om skilsmisse eller annullering af ægteskab.

Problemet er ikke, at to giftede mænd præstevies, men, at der sker restriktive indskrænkninger i samlivet mellem to lovformeligt viede ægtepar, bare fordi manden er præst.

Selv om jeg har lært, at præsten lever ugift for himmerigets skyld, så har jeg svært ved at forstå, hvorfor ægteskab udelukker fra præstevies. Om ægteskabet hedder det nemlig, at ægtefolk synliggør Guds kærlighed til menneskene, og den mest logiske fortolkning ville da være et både og, at en præst lever for himmerigets skyld og synliggør i sit ægteskab Guds kærlighed til menneskene.

Hans Thams Clausen

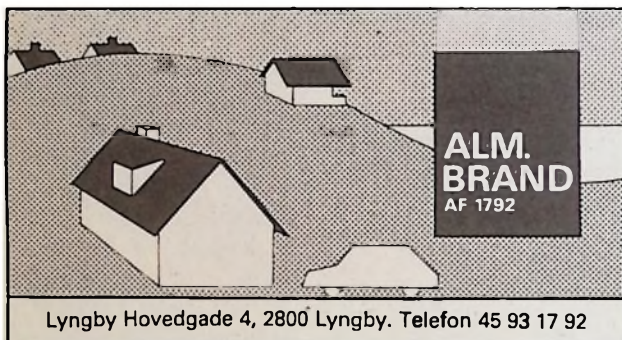
Frans af Assisi og »Dyrenes Dag«

Den 4. oktober 1990 på den hellige Frans af Assisis dag og derfor nu også Dyrenes Dag fandt der i Hans Egedes kirke på Østerbro i København en smuk gudstjeneste sted med dyrene i centrum. Man kunne tage sine dyr med i kirken, og alt var smukt tilrettelagt af pastor

Bjørn Hansen i samarbejde med Komiteen mod Dyreforsøg.

Da jeg som katolik var til stede sammen med min hund, vil jeg gerne rette en henvendelse til andre danske katolikker; glemmer de fleste katolikker ikke dyrene, som også er Guds skabninger, for at fremhæve mennesket? Hvorfor kan vi i den katolske kirke i Danmark ikke lave noget tilsvarende som ovenfor beskrevet? Jeg har været vant til både i Italien og Luxembourg, at dyrene blev velsignet på denne dag af den stedlige biskop, så det er altså ikke noget ukendt fænomen i Verdenskirken.

Ibi Werner
(Forkortet af red.)



Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby. Telefon 45 93 17 92

Julegaven til nedsat pris:

Billedbogen om pavens besøg i Norden

Hvorfor vente med at købe julegaven til sidste øjeblik, når nu »Pave Johannes Paul II i Norden« - i form af en billedbog - ligger klar til afsendelse. Prisen, der hidtil har været 230 kr., sættes nu ned til 150 kr. + forsendelse 23 kr.

Billedbogen, der er på 80 sider i A4 format og med 165 fotos, heraf de 100 i farver, gengiver i billeder og tekst pavens rejse i Norden. Vi kan glæde os over messerne på Åsebakken og i Øm, mødet i Skt. Ansgars Kirke og de økumeniske møder i Roskilde og København.

Bogen kan købes eller bestilles hos: »katolsk orientering«, Vesterbrogade 28, 4., 1620 København V. tlf. 31 21 14 44.

Bestil julegaven nu! Det kan gøres ved indsendelse af nedenstående slip.

Jeg bestiller »Johannes Paul II i Norden«:

Antal: _____ bøger á kr. 150.- + forsendelsesgebyr.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr.: _____ By: _____



Mange racer, nationer og baggrunde kommer sammen i vore menigheder. Den indbyrdes forståelse kan ofte være svær. Interesser, muligheder, problemer, sympatier er langt fra ens. Men denne forskelligartethed giver os samtidig uanede muligheder, skriver biskoppen. Foto Knud H. Kluge.

Vor katolske identitet (3)

Første og anden del af denne artikel er bragt i numrene 15 og 17

Af biskop Hans L. Martensen

Forskellene

Paulus taler om at bære hinandens byrder. Denne dimension af troens fællesskab har vi lejlighed til at praktisere også i vor lille katolske kirke i Danmark. Det hører med til kirkens identitet og er kun muligt i tro. Et fællesskab skal opbygges og til stadighed bevares til trods for forskelle og byrder. Mange racer, nationer og baggrunde kommer sammen i vore menigheder. Den indbyrdes forståelse kan ofte være svær. Interesser, muligheder, problemer, sympatier er langt fra ens.

Men den forskelligartethed, som vi oplever, giver os samtidig uanede muligheder. Det er en gave til vor katolske kirke i Danmark, at så mange menneskelige baggrunde mødes og støder sammen. Hvis vi kun havde haft vor egen danske og alt for begrænsede baggrund, var vi måske sygnet hen. Men når troende mennesker fra alle dele af kloden findes hos os, er det muligt, at kirkens katolske identitet vokser og bliver frugtbar. Katolsk betyder omfattende. Det har rum for alt,

der er menneskeligt og skabt af Gud; blot det onde og mørke skal udelukkes. Alt det ufuldkomne skal ofte gennem mange genvordigheder og smerter overvindes af Kristi kærlighed.

Midtpunkt, der samler

De meget forskellige mennesker og baggrunde, der mødes i vore menigheder, kræver stor takt, indfølelse og overbærenhed fra alles side. Sproglige problemer kan af og til danne barrierer og gøre det vanskeligt at lytte til hinanden. Væsentligt er det at lægge mærke til, at den ene gruppe og det ene menneske ikke altid har »arvet« troen på samme måde som den anden. En vietnameser er ikke blevet undervist i troen på nøjagtig samme måde som en polak, og han ikke på nøjagtig samme måde som en dansker.

Også kirkens ydre fremtoning varierer stærkt i de lande, vore katolikker stammer fra. Dertil kommer yderst store forskelle mellem de danskfødte, der har »arvet« troen, nogle fra deres familie, andre

gennem konversion. Midt i alle disse forskelle, som endog berører troslivets ydre former, er det af afgørende betydning, at vi meget bevidst søger det, som er troens midte, og som er fælles for alle katolikker, uanset særlige traditioner, skikke og tankevaner. Stor respekt er påkrævet.

Enhver vil forstå, hvor vigtigt det er, at bedsteforældre kan tale med deres børnebørn om troen, også selv om disse bedsteforældre er kommet til Danmark fra fjerne lande og er forankrede i forhold, vi ikke kender. Troens midtpunkt er Gud selv, den Treenige, i hvis navn vi er døbt. Gud har frelst os ved sin Søn og udsendt Helligånden. Lad os i fællesskab og med stor åbenhed for hinanden søge troens midte: alt det, som det har behaget Gud i tidernes fylde at sammenfatte i Jesus Kristus (jfr. Efes. 1,10).

Gerningernes vidnesbyrd

Fra de synoptiske evangelier er vi fortrolige med tanken om kriteriet for den sande kirke: »På deres

frugter skal I kende dem«. Samme tanke findes i Johannesevangeliet i Jesu bøn: »at I må være fuldkommen ét, så verden kan forstå ...« (Jo. 17,23). Alle gode frugter, som skal findes i kirkens sammenhæng, sammenfattes her i én enkelt frugt, som er kærlighed og enhed. Denne frugt er på én gang kriterium og vidnesbyrd. Verden længes inderst inde efter at se denne frugt. Enhver, der søger den, har sans for, om den er ægte eller ej. Der findes en dobbelthed i verdens indstilling (sådan som Johannesevangeliet forstår ordet »verden«). Verden hader delvis kirken, fordi verden er angst for kærligheden og dens krav, og angst for lyset og dets afslørende virkninger. På den anden side er der dog i verden en skjult længsel efter det ægte, der svarer til den målestok, som Jesus Kristus selv er: »Større kærlighed har ingen, end den at sætte livet til for sine venner« (Jo. 15,13).

Vidnesbyrdet udadtil og fællesskabet indadtil kan slet ikke adskilles. Først når vidnesbyrdet udadtil

er båret af fællesskabet indadtil og omvendt: når fællesskabet indadtil helt og holdent er blevet et uselvsk vidnesbyrd til fordel for dem udenfor - først da kendes træet på sine frugter. Først da opfyldes Jesu bøn til Faderen om: »at de må være fuldkommen ét, så verden kan forstå ...« (Jo. 17,23).

Kærlighed kan aldrig udtømmende defineres eller beskrives. Derfor var den sidste åbenbarelse af Guds kærlighed ikke skrevne og talte ord, men selve Jesu Kristi person. Han er det menneskevordne Ord om Guds kærlighed. Han er vejen til fællesskab mellem Gud og mennesker og fællesskab mellem mennesker indbyrdes. Det er kirkens kald, at »være dér, hvor Kristus er« (Jo. 17,24). Lige som han skal vi bringe et budskab videre - ikke så meget gennem skrevne og talte ord som ved det fællesskab vi lever.

Troens tålmod

På et afgørende sted i Johannesevangeliet hedder det: »Nu går der dom over denne verden. Nu skal denne verdens fyrste kastes ud, og jeg, når jeg er blevet ophøjet fra jorden, vil drage alle til mig« (Jo. 12, 31-32). Det er vor tro, at Jesus Kristus ved sin korsfæstelse har afsagt dom over verdenshistorien, og at han alene af alle har overvundet det onde og kastet denne verdens fyrste ud. Det er vor kristne tro, at kærligheden har sejret - én gang for alle - ved Jesu Kristi kors og opstandelse. Det er derfor også vor kristne tro, at djævelens og det ondes magt én gang for alle er brudt, og at Gud har vist sin sejrende kærlighed. Dog er dette endnu ganske skjult og kun erkendeligt i tro. Tilsyneladende er de onde magter så stærke og aktive som nogensinde. Tilsyneladende har den uselviske kærlighed lige så

ringe kår, som den altid har haft. Endog inden for kirken synes nogen, at det er svært at få øje på kristent håb.

Da gælder det at holde fast ved Paulus' ord: »Et håb, man ser, er ikke noget håb ... håber vi derimod på det, vi ikke ser, da venter vi på det med udholdenhed« (Rom. 8,24-25). Vi »venter Vorherres Jesu Kristi salige komme«, d.v.s. en ny åbenbaring af det, Kristus allerede ved sin død og sin opstandelse har virket. En ny himmel og en ny jord, skal endelig bringe det åbenlyse og magtfulde nærvær af Guds rige, som Jesus forkyndte.

I afskedens time med døden for øje sagde Jesus: »Jeg går bort for at gøre en plads rede for jer, og når jeg er gået bort og har gjort en plads rede for jer, kommer jeg igen og tager jer til mig, for at hvor jeg er, dér skal også I være« (Jo. 14, 2-3). Men når han er draget bort fra os, og vi venter på, at han skal komme igen og tage os til sig, for at vi skal være, hvor også han er - så betyder dette, at vi på afgørende vis endnu er afventende. Først når vi fuldstændigt og åbenlyst har modtaget ham, der kommer, så er vi, hvor han er - først da har vi fuldt ud modtaget vor egen identitet som skabninger, som kristne og som kirke. At vente på Kristi komme vil sige at vente på at nå målet. Ved at nå til ham skal vi i en sidste forstand komme til os selv, således som Gud har planlagt og skabt os. Vor identitet som kirke peger fremad, vi venter og håber i troens tålmod: »Vi er Guds børn, og det er endnu ikke åbenbaret, hvad vi engang skal blive, men vi ved, at når han åbenbares, skal vi blive ham lige, for vi skal se ham, som han er« (1. Jo. 3,29).

Hans L. Martensen

Pave Johannes Paul II besøger Danmark

Genoplev pavebesøget på video

Danmarks Radio har på bestilling af Katolsk Bispekontor fremstillet en videofilm, der omhandler pavebesøget i Danmark sidste år 6.-8. juni.

Peter Ryom har redigeret video'en, mens pastor Czeslaw Kozonek har været teologisk konsulent.

Video'en, der varer ca. 1 time, har det hele med: Ankomsten til Værlose Lufthavn, besøget hos dronningen, messen på Åsebakken, mødet med de lutherske biskopper i Roskilde, mødet i Sankt Ansgar Kirke og messen i Øm.

Video'en sælges og distribueres af

Kateketcentralen
Vesterbrogade 28, 3. 1620 København V.
Tlf. 31 24 26 30.

Prisen for video'en er kr. 250.- incl. moms + forsendelse.

Kirkens kald er at være surdej, ikke at virke som saltsyre

Wels (KNA) – »Missionsland Europa. Katolske journalisters bidrag til en ny evangelisering.« Det var emnet, som 150 journalister fra Tyskland, Schweiz, Østrig, Ungarn og Tjekkoslaviet brugte tre dage på i det østrigske Wels sidst i september.

Hvilken slags evangelisering?

I tilknytning til pavens appel om en ny evangelisering i denne afgørende time i Europas historie, gør journalisterne opmærksom på, at det ikke er ligegyldigt, hvilken slags evangelisering kirken tænker på. »En central plads i evangeliseringen bør indtages af den elskende Gud, ikke af den straffende Dommer. Overbetoningen af moralfor skrifter er en utiladelig forkortelse af evangeliets budskab. Gud kalder hvert menneske til frihed og giver dets liv mening«, hedder det i sluterklæringen.

»Vi kan ikke forestille os en evangelisering uden samarbejde med kristne fra andre konfessioner, heller ikke uden den opbrudsstemning, der gik gennem kirken efter Det andet Vatikankoncil. Angst, formynderi og mistillid forhindrer en sådan proces. Kirkens vej fremover består i et fælles ansvar hos klerus og lægfolk. (-) I vort arbejde som katolske publicister er den pastorale instruks »Communio et progressio« fra 1971 mere aktuell end nogen sinde«.

Sekulariseringen en uomvendbar proces

»Det moderne menneske har opdaget, at det selv kan og bør give sin frihed og sit liv en mening. Deri ligger muligheden for en nybesindelse over kristendommen og dens værdier. Sekternes opblomstring viser i samme retning« mente den schweiziske filosof *Hermann Lübbe*. Samme tanke blev yderligere uddybet af religionsfilosoffen *Eugen Biser*, München: »Situationen efter omvæltningen i Østeuropa venter på et kristent svar. Men evangeliet bør, svarende til Jesu indstilling, ikke forkyndes som et mål i sig selv, tvært imod som tilbud til at hjælpe folk at leve. Og ikke

kun udadtil er der brug for et forstående, frimodigt og begejstrende ord, dette ord trænger til at blive hørt inde i selve kirken, imod den »kirkesorg« (Kirchenverdrossenheit), der opstår, hvor internt kirkelige konflikter stadig bliver mødt med begrebet »disciplinering«, hvor der er skabt en atmosfære af mistillid og angst, og hvor det løfte, kirken har givet under koncilet, endelig trænger til at blive holdt«.

Den apostoliske nuntius i Østrig, ærkebiskop *Donato Squicciarini* løftede pegefingern og betonede »enheden med Peters efterfølger, pressefolks pligt til at arbejde efter den kristne etiks grundlæggende sandheder, i fuld overensstemmelse med kirkens lære, med professionel dygtighed og apostolisk iver.« Han citerede udføreligt det ikke særligt vellykkede koncildokument om medierne »Inter mirifica«, men slet ikke den af pave *Paul VI* undertegnede instruks »Communio et pro-

gressio«. Han indrømmede dog, at der – også i kirken – bør være plads til offentlige meninger. »Det er katolske journalisters opgave, at fremhæve de rigtige meninger,« mente den pavelige nuntius, »men i sidste ende må der i diskussionen mellem offentlige meninger være én, der har afgørelsen«.

Ikke tilbage til korstogstiden

Et stærkt indtryk gjorde biskop *Reinhold Stecher*, Innsbruck, da han tog »kirkelige sprogformer« under luppen og analyserede gængse betegnelser som »fæstningskirke, tilbuds kirke, og forskellen mellem en »militant« og en »dialogerende« kirke.

»I dag findes også den militante kirke« fortsatte biskop Stecher, »I denne træder man den sekulariserede, fra troen fremmedgjorde verden imøde i »reconquista«ens, generobringens ånd. Man laver et udfald fra fæstningen, forsøger at besætte tabt ter-

ræn, at trænge ind i informations-, indflydelses- og beslutningsstrukturer eller selv at skabe sådanne for at hejse kristendommens fane på de generobrede stillinger. Hvor den militante kirke formerer sig, satser den på eliter, dens sprog bliver ideologisk, ufejlbart og selvsikkert. Dens devise minder om korsfarernes kampråb »Dieu le veut – Gud vil det«!

Selvkritiske korrektioner er udelukkede og derfor nærmer man sig trods al god vilje en farlig uæghed til dialog. Man forbliver i falangen, ikke et skjold må falde. Så opstår ofte på skrækindgydende manér den fare, at man, i stedet for at være surdej,

virker som saltsyre. Militante grupper løber risiko ikke længere at tale det glade budskabs sprog. De kan komme i tanker om deklamationer, præcisioner, fordømmelser, krav og stillingtagen i massevis, men aldrig om en solsang, sagde biskoppen videre.

Graver grøfterne endnu dybere

Militante grupper, som trænger frem til mange indflydelsesrige poster, har også en tendens til at gøre indre kirkelige spændinger endnu dybere. Men den, der har erobret nok så mange stillinger, er langt fra at have rørt hjertene«, sluttede biskop Stecher.



Mange gengifte fraskilte lider kirkeretlige betingelser ikke k:

Det ordløse skrig efter

Pensier, Schweiz (KIPA) – »De gengifte fraskiltes problemer er store, indviklede og ofte resultat af uretfærdighed«, hedder det i en erklæring, som 50 deltagere fra hele Schweiz udsendte efter et arbejds-møde for pastorale rådgivere. De forlangte mere forståelse i kirken for gengifte fraskilte, at de tillades til sakramenterne, og at kirkeretten åbner muligheder for indgåelse af et nyt gyldigt ægteskab. Især efterlyste de 50 delegerede, som var indbudt af den schweiziske bispekonferences planlægningsudvalg, at den officielle kirke

tager mere hensyn til »tingenes menneskelige aspekter«.

På baggrund af, at hvert tredje ægteskab går i opløsning, også i Schweiz, og at antallet af mindreårige skilsmissebørn her ligger omkring de 12.000 om året, spurgte teologen *Rolf Buschor*, som er ægteskabsrådgiver i Weinfelden: »Hvorfor bliver disse mennesker yderligere straffet af kirken, som om de ikke straffes nok i forvejen af deres forlis?«

Barmhjertighed i den ortodokse praksis

Flere deltagere i debatten kom ind på »det tavse skrig efter sakramenterne«, især »tørsten efter eukaristien«, som de under de nuværende kirkeretlige betingelser ikke kan få stillet, samtidig med at præsterne opfordres til at betjene disse gengifte med en særlig pastoral omsorg, men hvilken?

Til sammenligning belyste pater *Jean Renneveau* fra det ortodokse patriarkat i Chambésy og den reformerte pastor *Thérèse Wyss* henholdsvis de ortodokses og de reformertes praksis, der tillader fraskilte at gifte sig kirkeligt igen.

»Katolikker og ortodokse har samme opfattelse af ægteskabet som sa-

kramente, men begge kirkers holdning til skilsmisse er forskellig«, sagde Jean Renneveau. »Den ortodokse kirke kender endda en liturgi for det andet ægteskab. Men denne gudstjeneste indeholder et element af bodsøvelse: man indrømmer det første ægteskabs forlis som en fejl, eventuel som en synd. Men også for denne synd er der tilgivelse, fordi den ortodokse kirke tager større hensyn til de mennesker, det drejer sig om, end til de regler, de har overtrådt. Denne barmhjertighed har sin rod i den ældgamle ortodokse praksis, som går helt tilbage til kirkefædrene *Gregor af Nazianz* og *Johannes Chrysostomos*. Derfor kender den ortodokse kirke ikke til de pastorale vanskeligheder, som den katolske kirke lider under.«

Reformeret praksis ikke ensformig

Pastor *Therese Wyss* erklærede, at den reformerte (= calvinistiske) kirke ikke tager officielt stilling til skilsmisseproblemet. Hver kanton kirke kan selv bestemme reglerne for en mere eller mindre streng praksis. Den reformerte kirke anerkender ikke ægteskabet som sakramente og ser ægtevielsen kun som »Guds velsignelse over den vej, man vælger



Krisen i kirken er ikke åndelig, men strukturel

Rom (KNA) – »Den aktuelle uro omkring præsteembedet i kirken er ikke udtryk for en åndelig, men en strukturel krise«, udtaler fem kendte pastoraltologer fra Tyskland og Schweiz.

Tjenester begrænses eller afskaffes igen

»Da stadig færre unge mænd på grund af cølibatskravet melder sig til præsteembedet, burde opdelingen af kirkelige tjene-

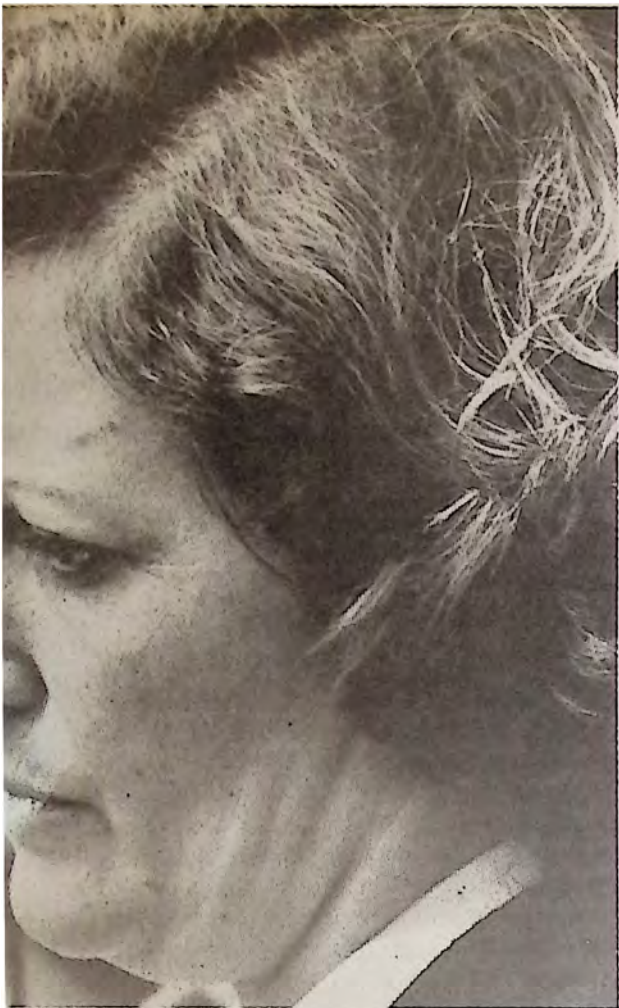
ster, som de er vokset frem af basismenighedernes praksis i Latinamerika, eller som der faktisk er givet mulighed for gennem lægfolks indsats på en række pastorale arbejdsområder, ikke længere ængstelig begrænses eller endog afskaffes«, hedder det i erklæringen. »Heller ikke spørgsmålet om kvinders adgang til alle kirkelige funktioner, også til præsteskapet, kan fortsat autoritativt undrages den

internt kirkelige meningsdannelse og beslutningsproces«.

Erklæringen er underskrevet af *Ottmar Fuchs*, Bamberg, *Norbert Greinauer*, Tübingen, *Norbert Mette*, Paderborn, *Hermann Steinkamp*, Münster og *Leo Karrer*, Fribourg, og tilsendt deltagerne i bispesynoden, som hele oktober måned har drøftet uddannelsen til præstetjenesten i Rom.

Cølibatet ikke til debat

Arbejdsbetingelserne i verden er for forskellige, til at man kan finde en ensartet løsning, mener biskopperne



Ørsten efter eukaristien», som de under de nuværende. Hvilken pastoral omsorg kan præsterne tilbyde?

Sakramenter

... gå i fællesskab«. Skilsmis- sissen er en trist proces, og midt i denne må kirken ikke lade folk i stikken, men hjælpe dem på vej igen.

Therese Wyss indrømmede, at man kunne berejse den evangelisk-reformerte kirke – eller noget af dens præster – en vis mangel på orden og en tilstrækkelig retlig sans, men hun foretrak denne mangel fremfor manglen på kærlighed.

katolsk kirkeret ubøjelig

Den katolske kirkes officielle juridiske syn på gteskabet blev belyst af biskop Jean-Claude Périsset, der understregede, at fraktiltes nye ægteskab er kirkeligt ugyldigt, og at de derfor er udelukket fra adveren, men deres nye gteskab medfører ingen afbrydelse af kirkens fællesskab.

Han afviste den skik, der er opstået stik imod den pavelige rundskrivelse Familiaris Consortio at olde en eller anden form for gudstjeneste, som ikke er en ægte vielse, men en elsignelse af de borgerligt engifte par. Af de tilstedeværende opfattes denne elsignelse alligevel som en kirkelig godkendelse af et nyt forhold.

Det var blandt andet denne juridiske ubøjelig-

hed hos kirken, som affødte de skarpeste kommentarer blandt deltagerne. Det var i denne forbindelse, man ønskede »åbninger« i den gældende kirkeret. Biskoppen af Sankt Gallen, Otmar Müder og bispekonferencens sekretær pater Roland Trauffer deltog i mødet, som fandt sted i Pensier, nær Fribourg i slutningen af september.

En bispesynode har kun rådgivende myndighed, men indkaldelsen hvert tredje år afstedkommer en strøm af vigtig information og ofte nye indsigter i særligt vanskelige problemer.

De 238 biskopper udgør en tiendedel af verdens katolske episkopat. Paven beklagede i sin åbningstale under messen i Peterskirken, at delegationen fra Vietnam og Laos ikke havde fået udrejsetilladelse. Med et særligt bifald blev biskopperne fra Østeuropa budt velkommen. Den europæiske bispekonferencens råd CCEE var repræsenteret ved sin generalsekretær Ivo Flürer.

Kuriens røst

Uden for dagsordenen, til alles forundring og manges irritation fik kuriekardinal Joseph Ratzinger indledningsvis ordet til et indlæg

(22 sider på latin), hvori han hævdede, at præstekrisen er opstået, »fordi reformationens teologi om præsten har fortrængt den katolske lære om, at præsteembedet er videreførelsen af Kristi eget præstedømme«. I stedet for, mente Ratzinger, »er også katolske præster mere og mere blevet menighedens ledere og forvaltere, og embedet ses snarere som en funktion end som et sakramente«.

Den italienske presse kaldte hans indlæg »en appel til hårdhed« og »et angreb mod koncilets teologi«. Problemet var, at pressen ikke har adgang til møderne og må nøjes med meget summariske resuméer af alt det sagte. De såkaldte pressemøder i »sala stampa« var stadig en parodi på kommunikation.

»Kirkens splittelse er

opstået i Europa, derfor må også dens enhed genoprettes her«, sagde kardinal Jan Willebrands. »Europas fremtid står eller falder med de kristnes genvundne enhed.«

For mange møder

Flere biskopper beklagede, at der holdes for mange synoder. Tre års mellemrum giver os ikke tid til at forberede møderne ordentligt, mente den schweiziske biskop Eugenio Corecco fra Lugano. Han foreslog mindst fem år mellem møderne for at undgå, at kirken havner i det, han kaldte »permanent synodalitet«. Han beklagede også Det andet Vatikanconcil, at det alt for forhastet og alt for længe havde brugt tid på biskoppernes kollegialitet, men havde overset præsternes plads i kirken.

Manipulation med svarene

Den brasilianske kardinal Aloisio Lorscheider støttede biskop Corecco i denne kritik. Han var dog meget mere bekymret over den måde, synodens arbejds-papirer var blevet redigeret på. »Især angående emner, der endnu er til debat, vil mange biskop-

per slet ikke genkende deres svar på spørgeskemaet. Dette kan kun skabe skuffelse og frustration.« Som totalt utiladeligt dadlede han den lukkethed, der stadig kendetegner synodens arbejde. »Der meddeles for lidt til offentligheden, og det, som meddeles, giver ikke noget rigtigt billede af synoden, sagde Lorscheider. »Fordi dialogen med verden udenfor mangler, har kirken i de senere år kun været optaget af rent interne anliggender.«

Ingen angst for tabuer

Præstevielse af gifte mænd burde drøftes i al åbenhed og ikke behandles som et tabu, sagde en anden brasiliansk biskop, Valfredo Bernardo Tepe, som mindede forsamlingen om den store mangel på præster i mange dele af verden.

Kardinal Albert Decourtray, Lyon, opfordrede til, at give kvinder en rolle i uddannelsen af præsterne, fordi det kun ville gavne, hvis fremtidige præster fik »et ærligere forhold til kvinder« og »et sundt og produktivt forhold mellem mænd og kvinder i hverdagen«. Kardinal Bernardin, Chicago mente, at for mange præster ser cølibatet hverken attraktivt eller opnåeligt ud. Både lægfolk og præstekandidater trænger til en ny og positiv forståelse for cølibatet, som forudsætter, at præster er »psyko-seksuelt modne personligheder«.

Uddannelse til økumene

Diasporasituationen og det verdslige miljø gør beslutningen til at følge et præstekald særligt svær i Skandinavien, sagde biskop Hubertus Brandenburg, Stockholm. Han gik ind for, fremover også at tillade kandidater, »hvis fortid ikke helt svarer til det traditionelle billede af en præst«.

Søndag den 14. oktober viste en midtvejsrapport og computeren, at 213 biskopper og et par lægfolk havde brugt de 8 minutters taletid, der var tilladt.

Ved redaktionens slutning til dette nummer forelå endnu ingen oversigt over hele synoden. (red.)



Det var nok det traditionelle (italienske) præstebillede, som var fremherskende på bispesynoden.

Svensk katolsk præst om sin hjertetransplantation

Af Ruth Plum

»katolsk orientering« har bragt en del artikler om problemer med hjernedøds-kriteriet og transplantationer. I nr. 9 spurgte *Birgit Arbirk* bl.a., om vi kan tillade os disse kostbare behandlinger, når nøden i Den tredje Verden er så stor. I nr. 12 kalder *Knut Klaveness Heidelberg* denne problemstilling for forkert, for »at forlænge livet må ikke nødvendigvis betyde at vurdere vort eget liv på bekostning af de millioner af mennesker, der er døde af sult i verdens katastrofeområder«. Han mener man kan tage imod en transplantation for at have muligheden for at hjælpe endnu et medmenneske.

Som bekendt blev den første hjertetransplantation på et menneske foretaget i 1967 i Sydafrika. Siden da er der over hele verden foretaget langt over 1.000 af disse indgreb, og i dette efterår begynder man også på denne behandling i Danmark. I Sverige er der foretaget hjertetransplantationer siden 1984, og der udføres nu mellem 30 og 40 årligt.

En af dem, der har fået et »nyt« hjerte, er den svenske præst, msgr. *Lars Cavallin*, som var stærkt invalideret af sin hjertesygdom. Efter transplantationen kan han igen fungere som præst og underviser nu på præsteseminariet i Sverige, - han er atter i stand til at hjælpe andre og være til glæde for andre. Han har fortalt om sin transplantation i svensk radio og TV, og 15. juli i år bragte »Svenska Dagbladet« et interview med ham af *Margareta Murray-Nyman*. Et fyldigt uddrag heraf bringes nedenfor.

Beslutningen om at blive transplanteret

Lars Cavallin blev født med en hjertefejl, og i 1972, da han var 32 år gammel, fik han et stort hjerteinfarkt (blodprop i hjertet) og fik siden foretaget to store hjerteoperationer (»by-pass-operationer«, som er langt mere indviklede end en hjertetransplantation).

I 1980 viste det sig, at Lars Cavallins hjerte var meget forstørret, og i begyndelsen af 1988 fik han tilbudt en hjertetransplantation, men sagde »nej tak«, fordi han syntes, at han mistede noget af sin troværdighed ved »at klamre sig til livet« med så usædvanlige midler, når han altid havde forkyndt, at døden ikke var afslutningen. Da han imidlertid blev dårligere og dårligere,

sagde han alligevel »ja tak« og i august samme år fik han foretaget en hjertetransplantation.

Selve transplantationen forløb normalt, men de forventede afstødningssymptomer var hos ham langt værre end sædvanligt.

I dødens nærhed

I interviewet med *Margareta Murray-Nyman* vender Lars Cavallin hele tiden tilbage til to ting: »Det ene: det frygtelige at være i dødens umiddelbare nærhed. Det andet: at han ikke ville have været uden denne erfaring«.

Der findes i litteraturen mange smukke skildringer af »lyse« nær-døden-oplevelser. Sådan var Lars Cavallins ikke. Han beskriver sin oplevelse således til »Svenska Dagbladet«: »Der var et olieborstørn langt ude i Nordsøen. Det var mørkt, koldt. Så slukkedes lysene i tårnet et efter et. Det begyndte at synke. Og jeg var i tårnet, jeg var tårnet. Da forstod jeg, at jeg var ved at dø, at dette som var mig skulle dø«.

Lars Cavallin døde ikke, men han fik siden at vide, at han havde været meget nær ved det. Og det, han oplevede i tiden derefter, var også svært. Han tabte hukommelsen, hele sin identitet. Han vidste, at der var noget, som hed den katolske kirke, men vidste ikke, hvad det var for noget. Han kunne

ikke huske, hvad et barn var, men mente nok, at det var et menneske, men var slet ikke sikker på, hvad et menneske var. Han var ikke sikker på, hvad han selv var.

Men det, der var værst for ham, var, at han troede, at han havde tabt troen. Han spurgte den præst, der dagligt besøgte ham, om dette at ville tro - om det var nok, og fik det klassiske svar, at »det er det, som er at tro«.

Han oplevede sin egen og altings begrænsning

På *Margareta Murray-Nyman*'s spørgsmål, om hvordan disse oplevelser har påvirket ham, svarer han bl.a., at han »oplevede sin egen og altings begrænsning«. Lars Cavallin har profanhistorie som hobby, og når han tidligere f.eks. læste om 30.000 unge mænd, der døde under et enkelt af Den første Verdenskrigs slag, kunne han se på disse tal »udefra, oppefra«. Efter at have været døden så nær, kan han ikke længere betragte andre som tal. Da han f.eks. læste om antallet af dræbte ved jordskælvet i Iran, var han nu klar over, at »bag hvert enkelt tal er der en skæbne, et menneske, som har haft en ople-

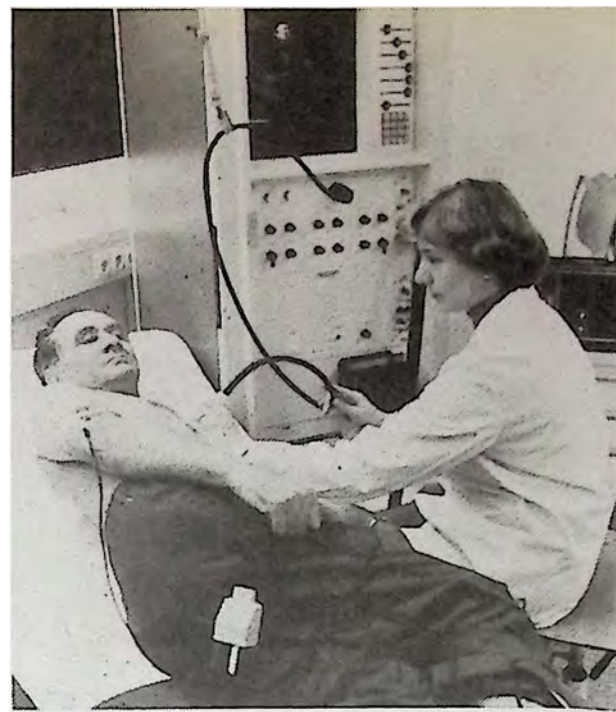
velse af livets begrænsning«, som er i slægt med hans egen. Nu vover han at sige: »Nu tror jeg, at jeg kan forkynde - for nu har jeg været i Dødsriget«.

Menneskevordelsens mysterium

På spørgsmålet om, hvad der er det mest væsentlige, han har fået med fra den tid, svarer Lars Cavallin, at han har erfaret, at der findes en ro i mørket, at det er muligt at finde sin plads dér - at finde Gud dér. Det aller mest væsentlige synes han, er at han ud fra sin egen erfaring af mørket endnu mere end tidligere har kunnet opleve det betagende ved Guds menneskevordelsens mysterium. »Jeg ved, at Gud ved, hvad det er at være nede i dette mørke«.

Forholdet til hjertedonoren

Da Lars Cavallin blev spurgt, om han undertiden tænker på det menneske, som har givet ham sit hjerte, svarer han, at det gør han. Han både tænker på og beder for donoren - »men måske ikke lige så ofte, som i den første tid«. »Hjertet er så helt og holdent blevet mit eget« - slutter interviewet med.



Katolske læger og moderne medicinsk teknik

Stenogildet - katolsk lægeforening - holder årsmøde på Magleås 23.-25. november. Temaet er: »Moderne medicinsk teknik«, og man vil drøfte, om katolske læger har en særlig dimension at føje til problemernes løsning.

Mødet begynder med middag fredag aften og afsluttes efter søndagsfrokosten.

Programmet

Fredag aften vil *John-Erik Stig Hansen*, der er læge, forskningsstipendiat og beskæftiget med retrovirologi, samt *Dorte Linne-mann*, der er læge, dr. med., forskningslektor og beskæftiget med neural udvikling, holde fire korte oplæg om bl.a. udvikling fra æg til foster, befrugtning, fosterudvikling, diagnose og behandling af det ufødte barn og anvendelse af fostervæv.

Lørdag morgen vil dr. theol. p. *Erwin Bischofberger*, der er lærer ved Karolinska Institutet i Stockholm og medlem af den svenske stats etiske råd, tale om »Grundlæggende etiske begreber«.

Om eftermiddagen drøftede de hidtidige oplæg, og ti stede værende kan frenlægge eksempler på tilfælde, hvor moderne medicinsk teknik skaber problemer.

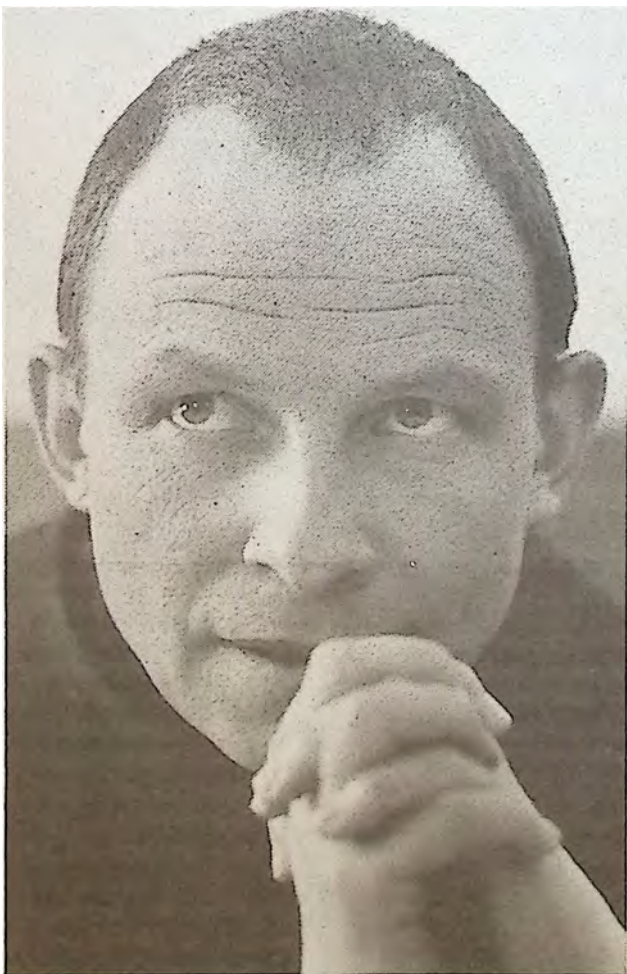
Lørdag aften taler *J. Bischofberger* om »Etiske aspekter ved moderne biomedicinske teknikker i human anvendelse« og søndag morgen om »Biomedicinsk etik: Status og fremtidig udvikling«. Derefter samtale.

Både lørdag og søndag er der messe.

Også plads til andre end læger

Der er endnu plads til enkelte deltagere udover de allerede tilmeldte. Foruden læger og medicinske studenter kan også andre f.eks. »medicinalpersoner«, præster, lærere og andre, der har interesse for temaet, deltage. De må da henvende sig til gildets formand, dr. *Kjetil Jensen*, tlf. 53 64 81 (om aftenen). Hos ham findes også udførligt program. Pris 600 kr. i dobbeltværelse, 650 kr. i enkeltværelse.

Ruth Plum



»Jeg kunne ikke huske, hvad et barn var...«

1.340 børn døde af medicinmangel i Nicaragua

Managua (KIPA) - Siden årets begyndelse er 1.340 børn døde fordi landet mangler både medicin og sygeplejepersonale, erklærede Nicaraguas sundhedsminister *Ernesto Salmeron* til pressen i Managua. 752 børn er døde af diarré og 400 af røde hunde, meddelte Salmeron, som selv er børnelæge.

I hovedstaden dør dag-

ligt fem børn af underernæring og manglende medicin.

Nicaragua fik det meste af sine medikamenter fra Tjekkoslaviet, Bulgarien, det forhenværende DDR og Cuba, men sid systemernes sammenbrud i Mellemeuropa er de åtalte kvoter efter sommeren 1989 ikke nået frelængere.

Niels Steensens Gymnasium

40 år den 23. november

en samtale med »katolsk orientering« fortæller skolens første rektor, Georg Heggum S.J. og den nyudnævnte rektor, Walter Dalland om Nordens eneste katolske gymnasium. Walter Dalland ønsker at fastholde det præg af dialog på kristent grundlag, der allerede i Georg Heggums tid udviklede sig mellem lærere og elever, mellem skole og forældre.

af Andreas Rude

dette efterår er det 40 år siden, at Niels Steensens Gymnasium blev oprettet om en videre udbygning af Skt. Knuds Skole i Steensgade i København og ved rødder helt tilbage til det navnkundige Skt. Andreas Kollegium i Ordrup.

Niels Steensens Gymnasium er Nordens eneste katolske gymnasium, og jubilæet bliver fejret med stor festivitas. For skolens første rektor *Georg Heggum S.J.* er taknemmeligheden over, hvor godt det er gået, dog blandet med uindret om, hvor brat en opgaven mødet med rektorstillingen i sin tid var, og hvor mangesidigt et ansvar, der fulgte med.

Lemmingbøgerne

- »Da jeg begyndte som rektor i 1950 svarede mit uledede af rektorstillingen til rektor Halling fra lemming-bøgerne eller danske Bates fra *Stilk & Co.* et skulle være et pædagogisk job. Men efterhånden blev det et administrativt job og flere og flere lærere blev skåret fra. Det er en af grundene til, at jeg syntes, det var nok«.

Pater Heggum var rektor indtil 1969, og siden er skolens elevtal vokset til ca. 750 fordelt på hovedskole og gymnasium med lærerstaben på 71.

Men 1990 er ikke kun et jubilæumsår for Niels Steensens Gymnasium. Det er også året, hvor Walter Dalland trådte til som skolens ny rektor, den første i rækken siden Georg Heggum.



Tidligere rektor Georg Heggum S.J. og nyudnævnte rektor Walter Dalland.



Walter Dalland har i sytten år været rektor på Falkonergårdens Gymnasium på Frederiksberg. Han har selv tidligere undervist på Niels Steensens Gymnasium, og i 40-året for skolens oprettelse er det for ham vigtigt at fastholde det præg af dialog på kristent grundlag, der allerede i Georg Heggums tid udviklede sig mellem lærere og elever, mellem skole og forældre.

Det katolske

- »Når man spørger: hvad er det katolske ved skolen? så synes jeg altid det er en sådan u håndgribelig størrelse at tage fat på. Jeg bruger den formulering, at skolen i sin undervisning og i sin daglige tilværelse forsøger at tage Vorherre alvorligt. Der er så mange katolikker på skolen - en 25-30%, at det er en væsentlig del af den »taget alvorligt«, at det også kan gøres som katolik. Men det muliggør også en dialog mellem de forskellige grupper af elever og lærere, en dialog der netop foregår ud fra en forestilling om, at Vorherre

skal tages alvorligt. Af den grund søges skolen også af elever, hvis forældre er muslimer og jøder. Tolkningen af det katolske som en opfordring til dialog, hvor alle har ret til at have en opfattelse ud fra deres bedste overbevisning, og hvor man værner sig til at lytte efter, hvad hinanden siger, bliver på den måde en vigtig del af dagligdagen her i huset«.

- »Det er min fornemmelse, at en meget stor del af vores elever - sandsynligvis størstedelen - går her, fordi man gerne vil have dem til at gå på Niels Steensens Gymnasium, med alt hvad det indebærer. Jeg har også indtryk af, at en del medlemmer af Folkekirken sender deres børn her, fordi de gerne vil have dem til at medvirke i den dialog, der foregår her på stedet«.

Godt med færre præster

Modsat skolens første rektor er Walter Dalland ikke præst, men pater Heggum ser det ikke som noget problem, at jesuitterne siden hans tid både har givet slip på rektorposten og den egentlige undervisning.

- »På det jesuitergymnasium, vi startede, var det, hvad selve strukturen angik, endnu et middelalderlevn, at præster underviste. Det er en god ting, at der nu er færre præster, der underviser, thi for at kunne det må præsterne nu om stunder leve op til de store formelle krav, der stilles til læreruddannelsen. Jeg har foruden min teologiske embedseksamen en dansk universitets-



Mon ikke mange ældre elever endnu husker lærerne fra 1957. Nr. 3 fra venstre i forreste række er Heggum, gymnasiets første rektor.

eksamen, og en sådan dobbeltuddannelse er for kostbar.

Forestillingen om, at præster absolut skal undervise skyldes jo til dels, at det i gamle dage var dem, der kunne læse og skrive. Den tid er nu forlængst forbi. Og jeg vil nok sige, at med den præstemangel, vi har, og med den udvikling der i det hele taget præger kirken, må det være hele Gudsfolkets opgave at undervise børnene og de unge. Så er det præsternes opgave at prædike evangeliet og at øve indflydelse som skolepræster. Men det er i og for sig ikke noget præstejob at undervise i en skole, undtagen naturligvis i religion«.

Større økumenisk engagement

Kirkens ændrede stilling og større økumeniske engagement har også medvirket til at bedre klimaet blandt lærerne. Fra sin tid på Niels Steensens Gymnasium i halvtredserne og tresserne husker Walter Dalland en anden situation.

- »Dengang oplevede jeg sommetider, at nogle af de ikke-katolske lærere var, hvad jeg ville kalde »loyale«. Når vi kom til at snakke om noget, der havde med skolens målsætning at gøre, så lænede de sig tilbage og sagde: »Det blander vi os ikke i, vi er loyale«. Det, har jeg senere konstateret, er en negativ holdning, fordi skolen derved slet ikke fik frigjort de ressourcer, de havde, og de har. Jeg synes, det er meget vigtigt, at alle skolens lærere rykker ud med, hvad de mener - også om det, der er skolens målsætning. Det sagde jeg også til skolens styrelse, da jeg blev ansat«.

En nyskabelse på Niels Steensens Gymnasium i Walter Dallands tid som

rektor - og en nyskabelse i forhold til skolens forståelse af sig selv som katolsk - kunne være en styrkelse af musiklivet.

- »Der, hvor jeg godt kunne forestille mig, at man i dag kunne få et nærmere samarbejde med den katolske kirke i hovedstadsområdet, er, hvis det lykkes os at få musik på højt niveau i gymnasiet. På den måde kunne vi få en stærkere musiktradition knyttet til skolen, og så kunne man godt forestille sig, at den kom til at spille en rolle i forbindelse med de forskellige sognekirkers gudstjenester«.

Mange udenlandske elever

Sammen med de mange elever af forskellige trosretninger er også de mange udenlandske elever kendetegnende for Niels Steensens Gymnasium. Både skolens første rektor og den nuværende føler, at de udenlandske elever udgør et plus i undervisningen, og Walter Dalland mærker det til daglig i sine egne timer.

- »Blandt mine klasser er der en 3G, hvor der er en elev fra Chile, en fra Sri Lanka, en fra Indien, en fra Frankrig, en fra Ungarn og en fra Korea. Det er absolut en berigelse i undervisningen, for det gør det meget konkret for os, at Verden nu engang er større end lille Danmark og lille Niels Steensens Gymnasium«.

Tilsvarende kan Niels Steensens Gymnasium rose sig af en fin placering i dansk undervisningstradition.

Walter Dalland: »Jeg tror, at en af de nye ting, vi nu er klar til, er i højere grad at udnytte, at vi som katolske skole har en lang række kontakter udadtil. Jeg har fået en invitation til i juleferien sammen med jesuitergymnasiernes rektorer fra Øst- og

Tyskland at mødes i Hamborg en tre-fire dage. Det glæder jeg mig meget til, for selv om vi har meget at lære, har vi også noget at komme med, nemlig en skoletradition, der både er katolsk og dybt integreret i dansk skolevæsen. Jeg tror f.eks., at vi herigennem har mulighed for at hjælpe og støtte undervisningssystemet i det tidligere Østtyskland«.

- »De internationale kontakter vil der naturligvis også blive krævet mere af, når vi nu skal ind i det indre marked, for en lang række af vores elever vil selvfølgelig benytte sig af de uddannelsesmuligheder, der ligger der, og det vil helt naturligt betyde, at vi kommer i større vekselvirkning med udlandet«.

Jesuitterskolen på Jagtvej er på fyrrer år faldet fint til i Grundtvigs fædreland.

Andreas Rude

Særkuvert og særstempel



For at markere 40-års jubilæet har Niels Steensens Gymnasium fået fremstillet to jubilæumskuverter af grafikerens *Kim Brostrøm*. Illustrationerne er med henholdsvis Niels Steensen og skolen med Skt. Augustins Kirke. De kan købes for 10 kr. pr. stk.

Desuden vil Østerbro Postkontor på selve dagen, den 23. november benytte et særligt stempel på afgående post. Det er forsynet med teksten »Niels Steensens Gymnasium 40 år«.



Jesu venner på weekend hos søstrene i »smedjen«

Fra fredag aften den 7. september til søndag formiddag den 9. september var der mange af Jesu venner, der fandt vej til Assumptionssøstrene i »Den gamle Smedje« i Høje Taastrup.

Ca. 25 børn fra 1.-6. klasse ankom fredag aften, præsenterede sig for hinanden og så derefter nogle lysbilleder om »venskab«.

opgaverne på posterne kun kunne løses af gode venner, som samarbejdede.

Aftenen sluttede med saftevand og Sr. Albertes hjemmebagte kage, en godnathistorie om »Den venlige løve« og endelig aftenbøn i søstrenes kapel.

Snak om venskab

Lørdag efter morgenmaden snakkede vi en del om venskab, og vi så lidt film med »Bamse og Kyl-

lingen«, som er venner på en ganske særlig måde. Derefter dannede vi grupper, som forberedte nogle spørgsmål til nogle af Jesu allerførste venner, som dukkede op i »Smedjen« i løbet af formiddagen, nemlig: Peter, Maria Magdalene, den barmhjertige Samaritaner, den rige unge mand og Paulus.

Vi fik hermed lejlighed til at interviewe disse »gamle« venner, og det var spændende at høre deres



25 børn fra Sct. Pauls Skole i Høje Taastrup hos assumptionssøstrene i »Den gamle Smedje«
Foto Tove Markussen

svar på vores nærgående spørgsmål.

Lørdag eftermiddag gik vi over på Sct. Pauls Skole, hvor vi hørte om nogle andre af Jesu venner, som levede senere eller stadig lever: *Helder Camara, Martin Luther King, Abbé Pierre* og biskop *Desmond Tutu*.

Vi skulle i grupper på 4 lave et fælles billede, som handlede om en af disse personer, og alle grupper valgte at lave et billede om Martin Luther King, for

han havde gjort et særligt indtryk på os alle sammen.

Sidst på eftermiddagen øvede vi sangene til messen om søndagen, og de billeder, vi havde tegnet, blev hængt op henne i Sct. Pauls Kirke.

Da vi havde spist aftenmad, forberedte vi underholdning til lørdag aften, som var vores festaften. Efter en meget hyggelig og munter aften sluttede vi af med aftenbøn i kapellet.

Næste morgen skulle vi på løb hen til kirken. Hen-

ne i kirken kaldte Fra nogle af grupperne op alteret under messen, t at de kunne fortælle ho menigheden lidt om, hv billederne forestillede.

Det var en meget v lykkelig weekend, hvor maet »venskab« både bl behandlet teoretisk og t så ført ud i praksis.

Skrevet
kateketer og b,
fra Sct. Pa
Kirkes menigh

Et godt liv

Katolsk Arbejderaktion har afholdt sin 61. retræte på Magleås, hvor sr. *Hildegard Madsen* på en meget inspirerende måde fortalte os om Benediktinerindernes ordenssamfund og gav os opskriften på et godt liv, en alternativ livsform.

Ordenen blev stiftet af den hellige Benedikt af Nursia, en lille by i Italien. Man kender ikke hans fødselsdag, derfor har man efter de beskrivelser, man har om ham, sat den til år 480, så har man et holdpunkt for fremtidige jubilæer. Han døde år 547. Hans ordensregler indeholder retningslinjerne for

det kontemplative liv i benediktiner- og cistercienserkløstrene. Frem for andre bragte benediktinerordenen i den første del af middelalderen kristendom og kultur ud over Europa. Fællesskabets centrum er Kristus.

Benedikt demokrat

Der aflægges de sædvanlige klosterløfter: kyskhed - fattigdom og lydighed. Benedikt var modstander af kadaverdisciplin og overdreven askese. Han var demokrat, lyttede til alle uden forskel på alder og herkomst. Ordensdragten ligestiller

medlemmerne og er et glimrende blikfang for kontaktsøgende, tilmed er den billig i drift. Alle kløstre er autonome d.v.s. selvstyrende. Benediktinerne er en broget skare, nogle vælger det kontemplative liv i kløstrene, andre påtager sig sociale opgaver, men ånden er den samme, og korbønnen er det centrale for dem alle. Det er ved bøn, at vi modtager åndelig energi.

Det er påfaldende, som den kaotiske tid, Benedikt levede i, ligner vor egen, og hans ordensregler er bæredygtige også i vor tid.
George Bune Andersen

Kirkemusikkursus ønsker at gøre gudstjenesten smukkere

I efterårsferien blev der holdt kirkemusikkursus på Magleås, hvortil der havde meldt sig 20 lære-interessererede deltagere. Kurset var fint tilrettelagt af *Jette Thomsen* og *Eva Rungwald*, med assistance af musiknavne som *Peter Møller, Jørgen Dillevsen* og *Bent Fabricius Bjerre*.

4 dage med gregoriansk sang

Deltagerne fik på fire dage udvidet deres kendskab til gregoriansk sang, ældre og nyere kirkemusik, som på den korte tid dog kun blev til en appetitvækker. Til den praktiske undervisning var der afsat mange timer. Sangere og korledere nåede at indøve flere korværker, og orgelundervisningen foregik i tre nabokirker, som ven-

ligt lagde orgel til både øvning og lektioner.

Liturgisk værksted

Det liturgiske værksted havde som emne: Sammenhængen mellem musik og liturgi, hvor alle udvekslede meninger og erfaringer, med stort udbytte. Som bidrag hertil havde pastor Kreienbühl et underholdende indslag i form af en film: »Rites and Wrongs« som viste, at det ikke allevegne står lige godt til. (Filmen var ikke dansk!)

Blandt forslagene fremkom: Sang- og salmeaftener i menighederne, evt. ½ time før messen, større opbakning fra præst og menighed til - at have en »animateur«, en person, som hjælper med sangen.

Endelig taltes der om vanskeligheden ved at skaffe musikledsagelse især til mindre kirker. - Alle deltagere ønskede klart at medvirke til at gøre gudstjenesten så smuk som muligt = kursets målsætning.

Festmesse afsluttede kurset

En festmesse i Den Hellege Families Kirke, hvor alle var aktive i musikken, afsluttede kurset. Desværre var den lokale menighed ikke informeret og blev derfor snydt for en prægtig oplevelse. - Hjertelig tak til Magleås, som stillede det smukke sted til rådighed.

Marianne Juhl Christensen

Kirkejubilæum i Pindstrup

Sct. Mikaelkirken i Pindstrup midt på Djursland blev bygget af polske arbejdere som fritidsarbejde i 1930. Den normale arbejdstid var dengang 60-70 timer om ugen. Så tog man fat efter fyraften, en kirke måtte man have! Kirken blev bygget af træ. Tømmeret blev givet af Pindstrup Mosebrugs ejere.

I dag findes der en lille, men aktiv menighed, så kirken, der normalt rum-

mer plads til 50-55 mennesker, er mere end halvfyldt til messerne, og der er altid ekstra stole parat, alle er velkomne!

Ved højmessens den 16. september fejrede vi 60 års jubilæet, og vi var ca. 60 mennesker. Sognepræsten p. *Adolf Meister* celebrerede med p. *Piet Rejnders*. Evangeliet blev læst på dansk, spansk, polsk og tamilsk. Efter messen samledes vi i menigheds-

huset til en god frokost efter internationale t skrifter, alt medbragt menighedens medlemmer. Efter taler og en jubel umssang til p. Meis (post festum hans 25 præstjubilæum) forfattet af *Kaj Friis Nielsen* og flere meter lang lagk med 60 lys, sluttede fest med en Maria-andagt i kken.

Knud Lorenz

Bøger

En kalenderbog til oplæsning i adventstiden

Vismandens dreng

Svend Fischer-Nielsen, »Vismandens dreng«, Lohses Forlag 1990. 143 sider. Pris 98 kr.

»Vismandens dreng« er en kalenderbog, d.v.s. en oplæsningsbog, hvor der til hver dag i december er et kapitel, der skal læses.

Der findes mængder af kalenderbøger med nisser og julemænd. Mange af dem er både gode og sjove. Problemet er blot, at der kun findes den slags.

»Vismandens dreng« udfylder et hul, ved at dens tema er den første jul i Betlehem. Dette emne kan man være interesseret i ud fra en religiøs holdning, men så absolut også ud fra en kulturhistorisk synsvinkel. Det bliver lidt fladt, hvis julen fejres uden kendskab til dens oprindelige indhold.

Men selvfølgelig drejer det sig ikke blot om at fortælle om julen: det drejer sig i lige høj grad om at

fortælle en god historie, det har *Svend Fischer-Nielsen* gjort. Drengen Benjamin min ledsager som slave tre vismænd fra Østen Herodes hof i Jerusalem og til barnet i Bethlehem tilbage over grænsen vter der Benjamin flø overraskelser. Sidste blev historien læst og nogle klasser (2.-6.) Sct. Norberts Skole i Vle, hvor forfatteren er rer og skolebibliotek Nu foreligger den på try

Møder og arrangementer

Academicum Catholicum

Indbyder til foredrag om **New-Age** fænomenet ved lektor Johannes Aagaard, Århus, fredag den 16. november kl. 20 i Englesalen, Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B.

Alle er velkomne.

Sakramentskirken

To arrangementer om emnet »Kirken og mediet«. **Søndag d. 18. november kl. 10.** Prædiken v. p. L.O. Dorn SJ.

Onsdag d. 21. november efter aftenmessen kl. 19 åbent-hus-arrangement i krypten, hvor bispedømmets mediekonsulent Klaus Møller Jørgensen taler.

Nørrebrogade 27 C.

Tre Adventsaftener

kl. 19.30-21.30 i Newmanstuen, Niels Steensens Kollegium, Sankt Kjeldsgade 3, København. Vi beskæftiger os med Jesuiterordenens stifter, den hellige Ignatius' liv ud fra moderne biografier på tre møder, indrammet af bøn, lørdag den 8., fredag den 14. og fredag den 21. december. Til forberedelse anbefales enten Mary Purcell, The First Jesuit, eller Cándido de Dalmasas, Ignatius von Loyola.

Aug. Ziggelaar S.J.

Juletræer fra Øm

Vore små rødgraner vokser og nogle kan bruges som

JULETRÆER

Vi indbyder alle til

**lørdag, den 8. dec. kl. 13-17 og
søndag, den 9. dec. kl. 13-17**

selv at fælde deres juletræ for 20,- kr. og hente fyrretop/pyntegrønt til 10,- kr. Bagefter kan der fås varme og kaffe m. kager i »Hamøhytten«. På gensyn!

Ømstyrelsen

Det sker på Magleås:

Fr. d. 16.-sø. d. 18.11.:

Kristen Meditation
v/Grethe Livbjerg.

Ma. d. 19.-fr. d. 23.11.:

Dansk Teologisk Præstemøde
v/Generalvikar Paul Marx O.M.I.

Fr. d. 23.-sø. d. 25.11.:

Nicolaus Stenos Gilde
v/Dr. Kjeld Jensen.

Ma. d. 26.-ti. d. 27.11.:

Hørsholm skolepsyk. rådg.

Ma. d. 26.-on. d. 28.11.:

Dansk Flygtningehjælp.

Ti. d. 27.-fr. d. 30.11.:

Beneditinere fra Norden.

DUK-kalender

Åbent hus med julehygge onsdag den 19.12. 1990 kl. 14.00-17.00 på Sekretariatet.

Nytårslejr den 27.12. 1990-01.01. 1991 på Ørnborgen for unge over 18 år samt familier med små børn.

Pris kr. 500,00 samt 110,00 for fællesrejse (dog kr. 160,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 06.12. 1990.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. & by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse: ()

Ankommer selv: ()

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Mor Teresa julebasar

I Roskilde, Skt. Josefs Skole, Frederiksborgvej 10, (lige over for kirken).

Fredag d. 30. november.....kl. 16-20
Lørdag d. 1. december.....kl. 10-14
Søndag d. 2. december.....kl. 10-13

Tombola, loppetov, gaveboder, granbød. Gløgg, kaffe og the m.m.

Diverse

Annoncering:

Rubrikannoncer pr. mm kr. 3.50
Tekstsideannoncer pr. mm. pr. sp. kr. 4.50

Julemarked 1990

Vort loppemarked har plads til mere!

Så har De køkkengrej, service, bøger, elektriske maskiner, lamper o.lign. som De ikke længere bruger, så henter vi det gerne til Julemarkedets loppemarked.

Ring 31 18 51 37, Merethe og Michael Plum (bedst efter kl. 18) og bestil »en vogn« en weekend i november.

Katolsk Menighedspleje siger på forhånd tak for hjælpen.

Michael Plum

P.S. Dette tilbud er en god anledning til at få »ryddet op« inden jul.

Musikere og solostemmer søges

Kirkeorganist stud. søger musikere med blæseinstr. og violiner samt solostemmer for rom. kat. messer. Eksamen i bl.a. sammenspil m. soloinstr. og akkomp. for solostemmer. Kor lidt senere. Kontakt venligst snarest: Simon T. Monas, Emdrupvænge 61, 2100 Kbh. Ø.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Korrespondance ønskes

Yngre polske ægtepar med børn ønsker at korrespondere med danske, katolske familier på tysk. Ring til »katolsk orientering« og få en adresse. 31 21 14 44. Mandag, torsdag eller fredag mellem 10 og 16.

Radio Steno - 107,9 MHz

Skt. Kjeldsgade 3, Kbh. Ø., giro 9 73 75 96. Hver mandag fra kl. 20 til kl. 23.

Kl. 20: Magasinet - nyheder, meddelelser, musik og forskellige indslag, f.eks.:

19.11.: Interview med rektor Dalland, Niels Steensens Gymnasium v/Poul Rude.

26.11.: Reportage fra Niels Steensens Gymnasiums 40 års jubilæum.

Kl. 21: Telefonprogram - lytterne kan ringe ind på 31 20 93 38. Emnerne er:

19.11.: Om Guds billeder v/sr. Philippa og p. L.O. Dom.

26.11.: »Børn og religion« v/sr. Clara Maria og Kim Ørved.

Kl. 22.30: Postludium - musikprogram med religiøs eller kirkelig musik.

Katolsk Video-produktion (KVIP)

Katolsk video til debat og undervisning KVIP producerer videofilm af 20-40 minutters varighed til debat og undervisning i skoler, menigheder eller derhjemme. Ring efter vort nye katalog, september 1990: 31 20 93 37.

Nyheder 1990:

Høstår: Om at blive gammel med værdighed. Også om søndagen: Et personligt portræt af en katolsk sognepræst.

Kvinder i kirken: En mosaik af interviews med vidt forskellige katolske kvinder.

Bispejubilæum: Reportage fra biskoppens 25 års jubilæum maj 1990.

Flyrejse til Medjugorje

I anledning af 10-års dagen. Fra den 20.-27. juni 1991.

Yderligere oplysninger fås på telefon 31 69 33 45.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397.

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Arkitekt M.A.A.

Massimiliano Falconi

Dagiljevej 12 . 4000 Roskilde
Tlf. 42 - 36 23 11

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt. Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.

Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.



**DØGNVAGT
31 55 55 55**

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 42 99 01 58

Aut.
elinstallatør

EL MOGENS LARSEN

Ramshøved 31a 8200 Aabenraa 62 25 30/62 25 31

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

31 69 86 81
DØGNET RUNDT



Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Muremester
Bernhardt Christiansen
Solbærvvej 8, Sabro.
Tlf. 86 94 82 10

MØBLER

Søger De kvalitetsmøbler, så aflæg vor forretning et besøg og se vort store udvalg i reoler, opholds- og spisestuer.

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsgade 13
København Ø.
Tlf. 31 26 60 70

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Olieselskabet NORDISK KUL A/S

Administration, salg og service:
RØDOVREVEJ 383

Automatisk levering
Olievagt i fyringssæsonen
Egen import og tanklager
Radiodirigerede tank- og servicevogne

31 70 45 30

- sikkerhed for varme

Orgelbygger

T. Holsting

Stemning og vedligeholdelse
restaurering samt om- og
nybygning af pipeorgler
til meget budgetvenlige
priser.

Rundbjergvej 5
DR 6535 Branderup J
Tlf. 74 83 54 34

Pianostemmer
Bernhard Hauber
31 68 19 59

Revision - Bogføring - Skat

- den Registrerede Revisor rådgiver

REGISTRERET REVISOR FRM
Jørgen Brangstrup
SCT. OLSGADE 10
4000 ROSKILDE . 42 35 10 35

Er Sri Lanka på vej mod selvødelæggelse?

Colombo (KNA) – Sri Lanka, efter sigende verdens smukkeste ø, engang under navnet Ceylon perlen i det britiske kolonirige, og både politisk og økonomisk stabilt indtil 80'erne, trues nu med at ruinere sig selv i den udsigtløse borgerkrig, der på 10 år har kostet over 20.000 menneskeliv. Biskoppen af Jaffna, *Jacob Bastiampillai Deogupillai* har i august foreslået regeringen at dele øen i en føderation af to stater, som respekterer de kulturelle særpræg hos de forskellige befolkningsgrupper.

Rebeller i kamp mod hæren

Siden begyndelsen af 80'erne kæmper guerillaenheder af det tamilske

mindretal på 17 mio. for en uafhængig Tamilstat i nord og nordøsten på øen. Rebellerne har bevæbnet 20.000 mænd, der står over for 60.000 regeringssoldater. Kampen føres uden hensyn til civilbefolkningen og med brug af kemiske våben.

I 1987 sendte Indien en fredsstyrke, bestående af tamiler fra den indiske delstat Tamil Nadu til Sri Lanka. Deres indsats slog fejl. Kort efter deres tilbagetrækning i år blussede kampen mellem tamiler og singalesere op igen. I august blev over 100 kristne tamiler mejet ned i en kirke i Trancomalee. Ca. 8 procent af Sri Lankas indbyggere er kristne, deraf de fleste katolikker. En tredjedel af disse tilhører det tamilske mindretal,

som diskrimineres af det singalesiske flertal.

I en rapport siger Amnesty International, at mere end 1.000 mennesker forrige år er forsvundet efter deres arrestation, døde i fængsel eller blevet offer for illegale henrettelser.

Regeringen i passiv rolle

Regeringen i Colombo foretager sig intet for at opklare, hvad der er blevet af omkring 800 forsvundne mennesker, som Amnesty International har kendskab til. Heller ikke rebellerne, der kalder sig Tamil Tigers of Tamil Eelam (LTTE) viger tilbage for politisk mord.

»Den uophørlige nedslagtning mellem brødre og søstre i samme nation fører os mod uheldelig undergang« erklærede biskop *Raymond Pieris*, som er formand for den katolske »Kommission for retfærdighed, fred og menneskelig udvikling« forleden. »Den grusomme kamp er resultatet af uløste problemer, skrigende ulighed, beregnet diskriminering og ubegrundede fordomme, ledsaget af korruption og arrogance hos den politiske øvrighed«.

Begge parter burde undlade tortur

Biskop *Pieris* kræver af staten øgede hjælpemidler til den lidende befolkning, »uafhængig af, om det drejer sig om singalesere, tamiler, kristne eller muslimer«. Regeringens sikkerhedsstyrker og rebellerne burde undse civilbefolkningen og udelade trussel med tortur for at afpresse informationer hos sagesløse mennesker, siger biskoppen.

Klostre på Athos hærget af skovbrand

Athen (KIPA) – Store skovbrande i august ødelagde flere af klostrene i munkerepublikken på bjergene Athos på den græske halvø Kalkidike. Næsten en tredjedel af skovene er forkullet. Branden, som rasede fra 14. til 29. august ødelagde store dele af klostrene Xeropotamou og Simonos Petras. Munkene fra sidstnævnte kloster skulle evakueres over havet af den græske marine. Flamme truede, men nåede dog ikke republikkens regeringscenter Karyes.

Ilden menes påsat

En hel række af de såkaldte *kellier*, ensomt beliggende munkeboliger, blev ødelagt, da over 1.000 hektarer skov brændte. På klostret Simonos Petras gik der ild i træbalkonerne, flere munkeceller og avlsbygninger gik op i røg. Ingen mennesker kom til skade, men efter det store oprydningsarbejde var der flere tegn på, at ilden var påsat.

I århundredets begyndelse talte munkerepublikken endnu 10.000 beboere. I dag er der 1.300 munke, flest græske. I modsætning til Vatikanstaten f.eks. har Athos-republikken, der er på 315

kvadratkilometer, ingen statsretligt anerkendt status. Den er direkte underlagt den græske stat og den økonomiske patriark i Konstantinopel, men råder over ret stor selvstændighed. De 20 store klostre har selvstyre. Parlamentet, »den hellige *communio*« (på græsk *hieria koinotés*) vælges blandt repræsentanter fra samtlige klostre. Beslutningerne tages af »hieria epistasia« (det hellige opsyn).

Det europæiske Fællesskabs aftale om, at efter 1992 kan indbyggerne af alle medlemslande bosætte sig frit i alle EF-lande, gælder ikke Athos-republikken. Kun ortodokse munke har bopælsret.



I løbet af få uger meldte disse 36 unge sig som præstekandidater i det nyoprettede seminar i Grodno, Hviderusland. Foto KNA.



Efter en festgudstjeneste i Sct. Vituskirken i Prag tiltrådte *Giovanni Coppa* stillingen som paveelig nuntius i Tjekkoslaviet. Her bydes han velkommen af præsident *Vaclav Havel* og kardinal *Frantisek Tomasek*. Foto KNA.

Et totalt forandret Europa i løbet af kun ét år

De europæiske bispekonferencers fællesråd CCEE holdt møde i Bukarest

Budapest (KIPA) - Kirkens rolle under og især efter den totale forandring, der i løbet af et år er overgået Europa efter 40 års politisk blokdeling, var emnet for de europæiske bispekonferencers møde i Budapest i september.

Under sit besøg i Velehrad den 22. april i år omtalte paven sin plan om en europæisk særsynode, som skal drøfte kirkens mulig-

heder og kurs efter den politiske omvæltning siden kommunismens sammenbrud i Østeuropa.

Opgaver nok

Deltagerne var af den mening, at der kort efter den bebudede særsynode skal holdes et nyt møde for at drøfte det konkrete liv i de østeuropæiske kirker, hvor samarbejdet mellem biskopper, præster, læg-

folk og ordenssamfund står foran helt nye muligheder og opgaver.

Man drøftede mulighederne for kirkelig medvirksomhed, arbejdet den økumeniske komité »Islam i Europa«, som holdt møde i Leningrad juni, turistsjælesorgen Europa og forholdet mellem CCEE og de lutherske kirkers europæiske konference.

Luthersk biskop Lohse forelæser ved paveligt universitet i Rom

Rom (KIPA) – *Eduard Lohse*, i mange år biskop for den evangeliske landskirke i Hannover, er indbudt til gæsteforelæsninger ved det pavelege Gregoriana-universitet i Rom.

Fakultetets dekan, australieren *Gerald O'Collins* meddeler, at *Lohse* ikke er den første lutheraner, men alligevel den første luther-

ske biskop, der underviser ved Gregoriana.

Eduard Lohse er en internationalt anerkendt ekseget (bibelfortolker). Han vil gennemgå Paulus' brev til romerne, som i sin tid blev begyndelsen til Martin Luthers »mageløse opdagelse«, der førte til Reformationen.



Eduard Lohse har i mange år været landsbiskop i Hannover. Foto KNA.

USA-baptister foran splittelse?

Washington (KIPA) - Som protest mod den sydlige baptistkonventions intolerance har adskillige baptistmenigheder i USA oprettet en ny alliance. Dette meddeler bladet »Lutherische Welt-Information«.

Baptisterne udgør det største protestantiske trosamfund i USA. Som begrundelse for splittelsen nævner bladet, at den fundamentalistiske

fløj af de 14,9 millioner medlemmer hos de »sydlige baptister« i de sidste 12 år skridt for skridt har tilranet sig kontrollen over kirken. De dominerer valget af kirkepræsidenter og har udrenset de moderate baptister fra skoler og kirkeembeder. Mod fundamentalisternes magtmonopol har de moderate nu stiftet et nyt forbund. De 3.000 deltagere i mødet

valgte pastor *Daniel Vest* til ny formand. Han erklærede, at kun »et undens endnu kunne bevirke en forsoning mellem de fundamentalistiske konservative og de moderate. Fundamentalisterne tager belens ord absolut bogstaveligt, mens de moderate tror på trosfriheden til fortolke bibelske tekster.

katolsk orientering

Redaktion:
Pastor Willem Wuyts (ansvarsh. redaktør).
Journalist Knud Helsted Kluge (red.sekretær).
Redaktionelle medarbejdere:
Kirsten Szarafin og Ruth Plum.

Udgiver: Ansgarstiftelsen
Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3.,
DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax 31 24 49 75 og 97 22 40 54.
Tryk: Ny Dag, DK-4900 Nakskov. Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes 28. november

Justitia et Pax, side 2

Pastoralrådet, side 3

En teologi om aflad, side 4-5

Orientering fra sognene, side 6-11

Kateketkursus, side 12-13

katolsk orientering

Ni konvertit-nonner aflagde deres løfter

Vadstena (KIPA) – Ni benediktinerinder, der konverterede til den katolske kirke, aflagde på Allehelgensdag deres ordensløfter i Vadstena. Under gudstjenesten roste biskop *Hubertus Brandenburg* det »venskabelige klima«, som hersker mellem katolikker

og protestanter i Sverige.

I festen deltog benediktinernes »primas-abbed« *Viktor Dammertz*, Rom og flere gejstlige fra den svenske lutherske statskirke.

Det er fem år siden, et helt søsterkonvent i Sverige tilsluttede sig den katolske kirke.

Marcinkus fratrædt Vatikanstatens bank

tom (KIPA) – Paven har mødekommet den 68-årige ærkebiskop *Paul Marcinkus'* ønske om at fratræde stillingen som pro-præsident for den pavelige kommission, der administrerer Vatikanstatens

økonomiske anliggender. Samtidig har paven udnevnt ham som kommissionens rådgiver.

Marcinkus gjorde i 50-erne karriere som Vatikan-diplomat. Han blev i 1971 af pave *Paul VI* ansat som direktør for Vatikanets bank IOR. I 1982 blev han og Vatikanbanken indblandet i finansskandalen, der ramte Ambrosiano-banken i Milano.

Skønt Vatikanet hele tiden hævdede ikke at være medskyldig i noget ulovligt, udbetalte IOR alligevel »frivilligt« 250 mio. dollar til Ambrosianobankens kreditorer. Samtidig nægtede Vatikanet at lade Marcinkus »forsvare sin uskyld« foran den italienske domstol, som krævede ham udleveret.

Tilbage til USA

Siden marts 1989 fungerede Marcinkus ikke længere som Vatikanbankens direktør, men beholdt faktisk kontrollen med bankens transaktioner.

Efter eget ønske vender han nu tilbage til Chicago, hvor han vil arbejde i et sogn.

Julebrev fra Caritas

I dette nummer af k.o. er ilagt en hilsen fra Caritas Danmark med omtale af to projekter, som er mål for dette års juleindsamling: »Forældreløse børn i Peru« og »Eldre syge mennesker i Litauen«.

Julebrevet erstatter den årsfolder, som Caritas Danmark plejer at udsen-



Over halvdelen af vore småbørn får aldrig religionsundervisning tilpasset deres alder. Men hvad med unge og voksne? Læs biskoppens artikel på siderne 12-13. Foto KNA.

24.000 ændringsforslag til den planlagte verdenskatekismus

Rom (KIPA) – Den bebudede verdens-katekismus kommer sandsynligt først i 1992, meddeler kardinal *Joseph Ratzinger*, som er formand for den kommission, der forbereder udgivelsen.

Der er indløbet 24.000 ændringsforslag til det allerede reviderede udkast, bispekonferencerne har skullet tage stilling til. Ekspertter skal gennemgå ændringsforslagene og samtidig stoppe nogle huller i den foreløbige tekst.

Kardinal Ratzinger betoner, at den nye katekismus hverken bliver en lærebog eller et leksikon, men en håndsrækning til

biskopperne og skal danne udgangspunktet for de nationale katekismer, tilpasset til deres kulturelle omverden.

Skal omarbejdes

Ifølge Ratzinger skal hele teksten omarbejdes under hensyntagen til bogens pastorale og missionære målsætning, for kritikken har især været rettet mod bogens mangel på

missionære synspunkter. Den nye katekismus skal gælde for alle riter i kirken og bør derfor i højere grad imødekomme de unerede østkirkeres ønsker.

Ratzinger kunne ikke sige noget om, hvor vidt den nye katekismus bliver »kirkeretligt forpligtende«. Han kunne heller ikke sige, om paven vil befale eller kun anbefale bogen

som grundlag for nationale katekismer.

Lægfolkets rolle nævnes endnu ikke
Blandt de mange huller, der endnu skal stoppes, nævnte kardinalen bl.a. omtale af ordenssamfundene, spørgsmålet, hvor forpligtende læreembedets dokumenter er, alle de

Fortsætter på bagsiden

Laurence A. Dorn S.J. død, 79 år



Pater Laurence Andrew Dorn S.J. døde den 7. november i en alder af 79 år. Begravelsen fandt sted

onsdag den 14. november fra Skt. Mariæ Kirke på Frederiksberg i København, hvorefter han blev stedt til hvile på Katolsk Vestre Kirkegård.

Laurence Dorn blev født 25. juli 1911 i Becontree Heath, England, og han indtrådte i Jesu Selskab i 1934, da han var 23 år gammel. Efter sine filosofiske studier i Pullach ved München kom han til Danmark for at virke ved Skt. Knuds Skole i Stenogade.

Efter Danmarks besættelse blev han som britisk statsborger sammen med

sin broder *Leslie* interneret af tyskerne. Efter befrielsen fortsatte han sine teologiske studier ved Heythrop College ved Oxford og blev præsteviet i 1947 i London.

Fra 1950 til 1970 arbejdede han som skole- og ungdomspræst i Århus, i en periode også som præst for den lille menighed i Odder. Fra 1958 til 1970 var han sognepræst ved Vor Frue Kirke i Århus, derefter sognepræst ved Skt. Mariæ Kirke på Frederiksberg indtil sin fratræden i 1987.

(Gerhard Sanders S.J.)

Julegaver!

Nye bøger fra Kateketcentralen og Ansgarstiftelsens Forlag:

Pave Johannes Paul II besøger Danmark

Video-kassette med beretningen om pavens besøg i Danmark 6.-8. juni 1989. Peter Ryom har tilrettelagt og kommenteret et bredt udsnit af de udsendelser, der var i TV under pavebesøget. Produceret i samarbejde mellem Danmarks Radio og Ansgarstiftelsen. Ansgarstiftelsens Forlag kr. 250.-.

Salmemeditationer til 26 Davids Salmer

af Johannes Hansen

Uddrag af Johannes Værges anmeldelse i Weekend Avisen 9. november 1990:

Her er der skarpe udtryk for tilværelsens modsætningsfyldthed, *erfaringer* af, hvor frydefuldt og hvor forfærdeligt menneskelivet kan være, sitrende udtryk for glæde og mørk angst – i det samme liv, holdt sammen i en usentimental tilværelsesforståelse, hvor Gud er den overvældende livskilde, men også den, man tør råbe sin sorg og vrede imod...

Sådan er det at fordybe sig i Johannes Hansens meditationer over et udvalg af Davidssalmerne i Det gamle Testamente.

De gamle Davidssalmer rykkes ud af fortiden, deres kraft foldes ud. Livet bliver personligt, mennesket kommer til kræfter.

Kateketcentralen kr. 125.-.

Forkynd Evangeliet for al skabningen

Antologi af nutidige Maria-tekster.

Bogen indeholder pavens taler og prædikener under hans besøg i Danmark, 6.-8. juni, samt taler til ham fra officielt dansk hold. Herudover finder man alle taler til og fra paven ved de økumeniske møder og gudstjenester under hele rejsen i Norden.

Ansgarstiftelsens Forlag kr. 112.-.

Maria, en af os

Antologi af nutidige Maria-tekster

Når alle slægtled skal prise Maria salig, så må man tillade hvert slægtled at gøre det på sit eget sprog og ud fra sine egne forudsætninger. Det Mariabillede, man møder i denne bog er anderledes end det tilvante og fortløje.

Det udsnit af et slægtled, der her priser Maria salig, er Guds stærke sønner og døtre. Det er utraditionelle bønner og meditationstekster, men de er båret af en dyb kærlighed til Maria.

Kateketcentralen kr. 55.-.

Sommerfuglenes sang

Columbiansk julekrybbe som poster, samt en bog med fortællinger til de enkelte krybbefigurer – en håndsrækning til katolske familier, som gerne vil dæmme op for den materialistiske holdning til julen, som i adventstiden møder børnene overalt, hvor de færdes.

Egnet til oplæsning og samtale mellem forældre og børn i alle aldersgrupper.

Kateketcentralen kr. 45.-.

Menighed under opbygning

I denne praktiske arbejdsbog for menighederne er der angivet mange perspektiver for pastoral handling. Den tilskynder til pastorale overvejelser og planlægning.

»Verden er ikke kirkens grav, mens dens ager, er et af de bedste slogans for fremtidig sjælesorg«.

»Fortiden skal føres kontinuerligt videre, mønsteret, som generationer har vævet på skal ikke rives itu«.

»Menighedsudviklingsprincippet hedder ikke brud, men videreførelse...«

Bogen er en selvfølgelig anskaffelse til alle menighedsråd, sognepræster og kirkelige medarbejdere.

Kateketcentralen kr. 75.-.

Det kristne lægfolk

Eftersynodal apostolsk skrivelse fra pave Johannes Paul II om lægfolkets kald og sendelse i kirken og i verden.

Ansgarstiftelsens Forlag kr. 99.-.

Katolsk Lommebog 1991

Ansgarstiftelsens Forlag kr. 55.-.

Læderetui til Tidebogen

Kateketcentralen kr. 125.-.

Bøgerne kan bestilles hos Kateketcentralen, Vesterbrogade 28,3. Kbh. V. Telefon 31 24 26 30.



Kirkens rolle i fremme og forsvar for menneskerettighederne i Recife, Brasilien har længe været en kilde til beundring og opmuntring i Justitia et Pax i Europa. Nu bekymrer det, at kommissionen i Recife er opløst. Foto: Knud Kluge.

Justitia et Pax protesterer over nedlæggelse af kommission

Europæiske kommissioner holdt møde om menneskerettighedernes dårlige vilkår i Europa

Menneskerettighederne er under hårdt pres i Europa i disse år. De mange flygtninge, indvandrere, etniske mindretal, socialt udstødte, repræsenterer hver en utrolig række af menneskelige- og politiske problemer.

Problemerne kendes i alle de europæiske lande, og alle steder prøver man at finde løsninger.

Som det er bekendt – også fra den hjemlige debat – er ikke alle forslag præget af en kristen holdning til svage og forfulgte.

Derfor er det vigtigt, at kristne engagerer sig i problemerne og herunder prøver at hjælpe politikerne til at finde løsninger, som både er i overensstemmelse med menneskerettighederne og den kristne samvittighed.

Dette var temaet, da de europæiske katolske kommissioner for retfærdighed og fred, Justitia et Pax, mødtes i Dublin 25.-27. oktober til den årlige konference.

Fælles problemer

Den danske Justitia et Pax kommission var repræsenteret af Poul Hedemann, som til mødet havde medbragt et dansk notat om den europæiske flygtningekonvention.

På konferencen blev det klart, at de enkelte landes kommissioner, som i det daglige bl.a. fungerer som rådgiver for biskoppen eller bispekonferencen, har fælles problemer i relation til flygtningespørgsmål, menneskerettigheder, etc.

Derfor vil det være naturligt at prøve at løse disse opgaver i fællesskab, eller hvor dette ikke er praktisk muligt, at informere og støtte hinanden i arbejdet.

På foranledning af den danske Justitia et Pax

kommission drøftede konferencen endvidere det overgreb, som er sket mod Justitia et Pax-kommissionen i Recife, Brasilien.

»Afskediget« på gråt papir

Kommissionen, der har gjort et stort arbejde for at forsvare menneskerettighederne i Recife, bl.a. i samarbejde med Recifes tidligere biskop, Dom Helder Camara, blev uden videre varsel »afskediget« på gråt papir af den lokale biskop.

Konferencen vedtog en erklæring om denne triste sag, og udtaler bl.a.

Kirkens rolle i fremme og forsvar for menneskerettighederne i Recife, Brasilien har længe været en kilde til beundring og opmuntring i Justitia & Paxkommissioner i Europa. Derfor har det bekymret kommissionerne at høre, at Justitia & Pax kommissionen i Recife er blevet opløst af Recifes biskop.

I denne forbindelse, og fordi sagen er af mere end lokal betydning, har præsidenten for de europæiske Justitia & Pax-kommissioner skrevet til biskoppen af Recife, hvorfra man endnu ikke har modtaget noget svar. Kommissionerne, som er samlet i Dublin til deres 8. træarskonference, ønsker nu at udtrykke deres bekymring over den meddelte opløsning og deres utilfredshed med den manglende forklaring på, hvorfor den har fundet sted.

Erklæringen vil blive sendt til præsidenten for den brasilianske bispekonference, alle Justitia et Pax-kommissioner og Vatikanet.

Biskoppen svarer ikke på henvendelser

Poul Hedemann: – Vi kan naturligvis ikke sidde med hænderne i skødet, når en af vore søsterorganisationer udsættes for et sådant overgreb. Jeg finder det også utroligt, at den lokale biskop ikke reagerer på et brev fra præsidenten for de europæiske Justitia et Pax kommissioner. I dette brev beder Monsign. Jakob Aigner blot om en forklaring.

Som medlemmer af en kommission for fred og retfærdighed er det vores pligt at modarbejde overgreb, også når det er medlemmer af vores egen kirke, som står bag.

De fattige dækker de riges bord

Münster (KIPA) – Ikke kun i regnskoven, men også i det nordøstlige Brasilien truer en økologisk katastrofe, hvis regeringens planer om et vandingsprojekt for forbundsstaten Bahia bliver virkelighed, advarer biskop José Rodrigues de Souza, Juazeiro.

Projektet, der fik navnet »Ny Californien«, vil berøre og endevende et område så stort som Tyskland og Frankrig tilsammen. Alene i hans bispedømme

kommer kanalsystemet til at ødelægge 140.000 hektarer god landbrugsjord. Så længe byggearbejdet står på, vil folket dø af sult. Projektet finansieres af multinationale holdings, Verdensbanken og den brasilianske stat.

Kirken vil stoppe hensynsløs plan

»Kirken har foreslået et antal mindre vandingsstymer, der ikke kræver ekspropriering af befolk-

ningens jord og skåner miljøet. Hvis statens plan bliver alvor, kommer de fattige endnu en gang til at dække bordet for de rige« siger biskop de Souza, der fortsætter, »den planlagte landbrugsproduktion sætter på eksportvarer, som den lokale befolkning ikke får gavn af. I samarbejde med andre biskopper og miljøgrupper vil kirken forsøge at sætte en stopper for regeringens hensynsløse plan.

Forretningsudvalgets beretning forelagt pastorlrådet 10. november

På grund af faldende støtte har mange af vore katolske skoler haft økonomiske problemer

Katholikentag

Fra den 23. til den 27. maj deltog Jan Lange og Georg Høhling som biskoppens repræsentanter i Katholikentag i Berlin.

Europæisk Forum i Wien

Fra 28. juni til 4. juli deltog Ellen-Marie Lebahn, Jan og Kirsten Lange samt Niels Engelbrecht som Danmarks repræsentanter i den europæiske lægfolkssammenslutning, Europæisk Forums generalforsamling i Wien. Ellen Marie Lebahn blev genvalgt til Forums forretningsudvalg. I mødet, der samtidig markerede Forums 20 års jubilæum, deltog også Forums første præsident Claus Munk Plum og hans kone Ruth Plum. Af de tre hovedoplæg blev det ene holdt af r. Emma Martensen.

Yt varme anlæg i Lyngby

fenigheden i Lyngby arbejder af sparegrunde på at få et nyt naturgasvarmeanlæg til kirke og præstehus. Forretningsudvalget (FU) har været inddraget i undersøgelsen, som ikke er afsluttet, idet der endnu mangler en finansieringsplan, som godtgør, at der kan blive tale om en esparelse.

Åbning - Øm

Ømboen har søgt om fra bispedømmet at få dækket en rabat på 25%, som man giver til katolske arrangementer. Bispedømmet dækker allerede en rabat til alle DUK-arrangementer på Øm, og der ville således kun være tale om øvrige katolske arrangementer. Ifølge Øm-styrelsens formand ville beløbet i 1991 komme til at

ligge på mellem 30. og 40.000 kr. FU har anbefalet biskoppen ordningen, som vil træde i kraft fra 1991.

Børnehaven Helsingør

Vincentsøstrene har ønsket at sælge deres børnehavenbygning i Helsingør til bispedømmet. Købet er så fordelagtigt, at det ikke vil komme til at koste bispedømmet noget, men tværtimod efter en 10-års periode vil kunne give et vist overskud, som søstrene ønsker skal gå til menigheden i Helsingør. FU har derfor anbefalet biskoppen at ejendommen købes. Den vil fortsat huse børnehaven.

Pavevideobånd

I samarbejde med Danmarks Radio er der af TV's materialer blevet fremstillet et bånd om pavenes besøg i Danmark. Båndet er redigeret og indtalt af Peter Ryom, og Czeslaw Kozon har fungeret som konsulent. Båndene kan købes gennem Kateketcentralen til en pris af 250 kr. pr. stk.

Katolske skolers økonomiske situation

P.g.a. faldende statsstøtte de sidste år har mange private skoler haft økonomiske problemer. Dette gælder også en del katolske skoler. I nogle tilfælde har bispedømmet måtte træde til med støtte i form af lån.

St. Andreas Bibliotek

Flytningen af bispedømmets teologiske bibliotek, Skt. Andreas Bibliotek, til lokaler hos universitetets teologiske fakultet i Købmagergade er gennemført

i løbet af sommeren. Den officielle åbning fandt sted den 18. august under overværelse af bl.a. rektor for Københavns Universitet Ove Nathan.

Rejseudgifter til udvalgs møder

På en forespørgsel om refusion af rejseudgifter ved udvalgs møder under pastorlrådet har FU svaret, at udvalgsmedlemmer kan få godtgjort rejseudgifter ifølge bilag svarende til DSB 2. kl. I særlige tilfælde og efter forud indhentet tilsagn, kan der ydes tilskud til flyrejser. Det sidste vil der blive taget stilling til fra gang til gang.

Projektansøgninger

FU har på sit møde 23. august behandlet de indkomne projektansøgninger i forbindelse med biskoppens årlige ansøgning til de tyske katolikkers Bonifatius-Werk. Der var ansøgninger til et beløb på 15 mill. kr., men p.g.a. forventede nedskæringer i projektmidlerne er kun et beløb på 5 mill. kr. til disposition. Beløbet har i de foregående år været ca. 6-7 millioner om året. De forventede nedskæringer af projektmidlerne hænger sammen med den nye situation i Østeuropa, der kræver stor støtte fra Tyskland. Vi kan i Danmark regne med, at denne nedskæring vil fortsætte de kommende år. Den endelige ansøgning fra biskoppen til Bonifatiuswerk ligger fremme ved PR-mødet.

Kirkeprojekt i Taastrup

Menigheden har i flere år arbejdet med planer for en

ny kirke med tilhørende menighedsfaciliteter i Høje Tåstrup. En projektgruppe har i det sidste år arbejdet særlig intensivt og forelagt flere gennemarbejdede forslag. Den laveste pris for et byggeri oversteg imidlertid bispedømmets nuværende økonomiske formåen. Biskoppen har derfor måttet bede menigheden om at udskyde planerne foreløbigt. Det er sket med stor beklagelse, da menigheden i Tåstrup har god brug for bedre rammer om gudstjeneste og menighedsarbejde. Der er dog allerede taget initiativ til en fornyet drøftelse af en fremtidsløsning i Taastrup.

Menighedslokaler Svendborg

En del af menighedens lokaler er udlejet til Svendborg kommunes flygtning-

gebørnehaven med en kontrakt, der gælder til 31. december 1991. Menigheden, der inden for de sidste 5 år er vokset til det dobbelte på grund af flygtninge, har stærkt brug for lokalerne til undervisning, ungdomsarbejde etc. Da menigheden via en særlig betalingsordning fra flygtningene selv påtager sig at dække tabet af husleje, og da denne ordning allerede er begyndt at fungere, har FU anbefalet biskoppen at opsig Svendborg kommune som lejer, hvilket er sket.

Ekspropriering Hillerød

Menigheden i Hillerød har fået eksproprieret en del af sit P-område. Menigheden har bedt om at måtte bruge erstatningssummen på 109.000 kr. til renovering af pladsen foran kirken. FU har anbefalet biskoppen at imødekomme menighedens ønske, hvilket er sket.

Helligåndskirken Frederikshavn

En velgører har ønsket at forære en kirkeklokke til Helligåndskirken i anledning af kirkens 25 års jubilæum. Menigheden skal selv blot betale klokkestabel og ophængning. Gaven er modtaget med tak.

»katolsk orientering« Hans Jørgen Johansen er efter at have været medredaktør af »katolsk orientering« siden dets start - trådt tilbage som redaktør. FU har sendt en hilsen og takket ham for den store og frivillige indsats gennem de mange år.

k.o. har ansøgt om at få opnormeret Kirsten Szarafins stilling fra 20 til 25 timer. FU har anbefalet biskoppen at bevilge dette.

Forlængelse af kursusvirksomhed

Biskoppen har forlænget bispedømmets kursusvirksomhed på Magleås til sommeren 1992.

Kurser for menighedsråds- og pastorlrådsmedlemmer

Der har været afholdt kurser for menigheds- og pastorlrådsmedlemmer på henholdsvis Sostrup 21.-23.9. og på Magleås 5.-7.10. Kurserne var velbesøgte og gav ud over direkte undervisning mulighed for god udveksling af erfaring mellem kursusedtagere, bispekontor, FU, Kateketcentralen og DUK.

OPTAGELSE PÅ KATOLSKE SKOLER I DET STORKØBENHAVNSKE OMRÅDE

INSTITUT SANKT JOSEPH

Dag Hammerskjöld's Alle 17
2100 Ø

Bh. kl. - 10. kl. + fritidsordning
kl. 8.00-17.00.
Orienteringsmøde man. 14/1 - 1991
kl. 19.30

Kontakt for personlig samtale.
Tlf. 31 38 47 35. Daglig kl. 12-13

SCT. JOSEPH SØSTRENES SKOLE

Skovkrogen 19
2920 Charlottenlund

Bh. kl. - 9. kl. + fritidsordning.

Kontakt os snarest for en personlig samtale.
Skoleleder Georg Høhling.
Tlf. 31 64 12 82

SANKT KNUD LAVARD SKOLE

Toftbæksvej 30
2800 Lyngby

Bh. kl. - 10. kl. + fritidsordning
Orienteringsmøde onsdag 5/12 - 1990
kl. 19.30.

Kontakt for en samtale
skoleleder Gert Ørsted Andersen.
Tlf. 42 87 62 40 dagligt 12.30-13.30

SKT. PAULS SKOLE

Frøgaard Allé 8
2630 Tåstrup.

Bh. kl. - 10. kl.

Kontakt for en samtale
skoleleder Blanka Langsted.
Tlf. 42 52 19 59.

RYGAARDS SKOLE

Bernstorffsvej 54
2900 Hellerup

Bh. kl. - 10. kl. + fritidsordning.
Orienteringsmøde onsdag 9/1 - 1991
kl. 19.30.

Kontakt for personlig samtale
skoleleder Mathias Jepsen.
Tlf. 31 62 10 53.

SANKT ANSGARS SKOLE

Nørrebrogade 27
2200 N

Bh. kl. - 10. kl.
Orienteringsmøde fredag 7/12 - 1990
kl. 19.00.

Kontakt vedr. optagelse
skoleleder Ole Meyer.
Tlf. 31 39 46 46.

NIELS STEENSENS GYMNASIUM

Sankt Kjeldsgade 3

2100 Ø
Tlf. 31 20 93 40

Gymnasium med Hovedskole 6. kl. - 10. kl.

Orienteringsmøde om optagelsen i:

1 gymnasieklasse tors. 24/1 1991 kl. 19.30
6. klasse mand. 28/1 1991 kl. 19.30
7. klasse ons. 31/1 1991 kl. 19.30
8. + 10. klasse tirs. 5/2 1991 kl. 19.30

Rektor Walter Dalland
Viceskoleinspektør Bente Nielsen

Gratis billetter til koncerter Radiohusets koncertsal

Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund kan få nogle gratis billetter til følgende koncerter i Radiohusets koncertsal i København:

Torsdag den 8. december
1990 kl. 15.00

Radiosymfoniorkestret,
dirigert Esa-Pekka Salonen.

Torsdag den 21. marts 1991
kl. 20.00.

Radiosymfoniorkestret,
dirigert Peter Eötvös.

Nærmere oplysninger
hos kasserer C.V. Hein,
Lipkesgade 30, 4., 2100
Kbh. Ø.

Da andre klubber inden

for Danske Lyttere og Fjernseeres Fællesforbund også er interesserede i fri-billetter, bedes man snarest meddele, om man ønsker billetter til ovennævnte koncerter.

Filter

Normalt får man ikke et svar om *tonen* eller *stemningen*, når man spørger, *hvad* en bispesynode blev enig om. Alligevel lyder svaret denne gang, »at der herskede en atmosfære af fredssommelighed, mod og enighed« – ja næsten ensstemmighed.

Emnet var jo fremtidige præsters uddannelse. Hver gang en modig biskop gav udtryk for, at cølibatskravet, hvis det fastholdes, dog også kræver, at kandidaterne »forberedes« eller »uddannes« til det, så forsøgte en repræsentant fra kurien at afbryde ham med den bemærkning, at cølibat slet ikke var til debat. Det lykkedes dog flere biskopper at bryde dette tabu. Kuriens »filter« virkede ikke helt.

Med stor frimodighed orienterede biskopperne paven og hinanden om nøden i deres bispedømme. Præstemanglen er efterhånden blevet så stor, at kardinal *Ratzingers* lange og lærde indlæg på latin snarere irriterede end vejledte. Hans billede af »den ideelle præst« kontrasterede for voldsomt med realistiske muligheder i en nødsituation.

På samme måde har man i årtier i Kreml drøftet løsningen af den økonomiske krise, men på betingelse af, at løsningen var marxistisk, selv om problemet netop var selve marxismen.

Synoden brugte megen tid på et klarlægge årsagerne til den identitetskrise, som plager mange præster i hele verden. For kardinal *Ratzinger* er krisen af teologisk art: For ham at se er det katolske præstebillede blevet protestantisk. Biskop *Karl Lehmann*, der er formand for den tyske biskopkonference, påpegede til gengæld, at de nuværende præstekald kommer fra helt andre miljøer end tidligere: Præster fra vor egen generation havde et kristent hjem som baggrund, og en katolsk skole, studentereksamen og et liv i et strengt kontrolleret præsteseminar. Men i dag er det mænd med en anelig livserfaring, der ønsker at blive præst. De er langt mere modne end seminarister var tidligere. De tænker selvstændigt og svarer nøje til det billede af »viri probati« (mænd med livserfaring), som kirken i dag har mange af. Det eneste, der bremser deres adgang til præstetjenesten, er, at de fleste af dem er gifte mænd: Derfor burde synoden alligevel drøfte præstevalget af ikke-cølibatære mænd.

Hvor stor forskellen er på verdensplan, viste sig tydeligt, da biskopperne kom ind på uddannelsen i praksis. Afrikanske biskopper ville gerne indføre drengeseminarier som optakt til præsteseminarier, mens europæiske biskopper var glade for, at drengeseminarier for længst er blevet afskaffet: Som optakt til cølibatet havde de kun haft negativ værdi.

Et stort flertal gik ind for et prøve-år forud for tilladelsen til præstestudier. Et endnu større flertal stemte for bibeholdelsen af cølibatskravet. Af de »viri probati«, der undtagelsesvis præstevies, forventer man, at de »afbryder« deres seksuelle forhold til ægtefællen og lever sammen som bror og søster! Var der nogen, der påstod, at kirken aldrig har haft et negativt syn på seksualitet?

Endog på det kristne, sakramentale ægteskabs seksualitet!

Bispesynoden er kun rådgivende. Om paven og kurien lytter til de råd, de får, vil fremgå af slutrapporten, som det overlades til paven at skrive. Kardinal *Aloisio Lorscheider* udtrykte håbet om, at alles indlæg bliver nævnt i rapporten, hvilket efter hans mening slet ikke har været tilfældet i tidligere synoders slutrapport, navnlig ikke den fra 1985. I denne kunne mange synodefædre slet ikke genkende deres egne forslag og ønsker. Her virker kuriens filter.

Hvor længe endnu?

W.W.

Aflad før og nu

Som regel er intet galt, uden at det er godt for noget. Det har vist sig i den løbende debat om aflad. Fra at være et glemt og fortrængt emne i kirken er den p.g.r. af en for kortfattet meddelelse i k.o. blevet genstand for en ivrig og nyttig diskussion, både i bladets spalter og blandt katolikker rundt omkring.

Hvad enten man er skarpt afvisende eller usikker over for begrebet aflad, så bliver det dog hermed netop klart, at der trænges til en del oplysning om emnet. Nærværende indlæg er ikke tænkt som optakt til et korstog til fordel for udbredelsen af aflad, hvilket ganske vist ikke ville være dårligt, men som hjælp til at nedbryde fordomme, der ofte står i vejen for forståelse af andre aspekter af troslivet end aflad.

Hvad er aflad?

Her må man begynde med at sige, hvad det ikke er, nemlig syndsforladelse. Lad det være sagt med det samme: Syndsforladelse gennem bodens sakramente med, hvad dertil hører af anger og forsæt om det gode, er en absolut forudsætning for at opnå fuldkommen aflad.

Hvad er aflad så? Aflad er eftergivelse af syndestraf. Med denne definition har vi sikkert kompliceret sagen, da man nu foruden begrebet aflad også må forklare, hvad syndestraf er.

Syndestraf er en konsekvens af synden, en rest, der bliver tilbage efter vore forkerte handlinger, men en rest, der ikke længere kan betragtes som skyld. Det skal nemlig klart slås fast, at når Gud tilgiver det oprigtigt angrende og til omvendelse villige menneske, så bliver der tilgivet fuldt og helt, og intet i den sag kan længere true den evige salighed eller venskabet med Gud.

Når vi nu alligevel siger, at der bliver noget tilbage, er det fordi, vi selv gør denne erfaring. En forkert handling som sladder, bebrøderi eller utroskab, for ikke at tale om mord, kan trods den forurettedes eller hans nærmestes tilgivelse og trods eventuel ydet erstatning hverken lade gerningsmand eller offer være upåvirkede.

Trods tilgivelsen og erstatningen er der mange ting, der ikke er eller kan blive som før; bitterhed, skamfølelse, mangel på frihed kan alt efter forseelsens alvor præge livet herefter i kortere eller længere tid.

Fra Bibelen nævnes ofte to eksempler på dette forhold: Moses og Arons tvivl på Guds tilbud om at give vand af klippen (4. mos. 20,12) – deres tvivl blev tilgivet; men de kom ikke ind i det forjættede land. Davids synd mod Urias blev tilgivet; men hans og Bathsebas første barn skulle dø (2. Sam. 12,10-14)

Disse eksempler er dog kun et billede på syndestrafpen. Den virkelige syndestraf kender vi ikke omfanget af, og det er kun den, vi kan nedbringe ved at vinde aflad, eller afsone i skærsilden.

Historisk overblik

Sådan som det er skildret ovenfor, har det dog ikke altid været, og dette er sikkert også med til at vanskeliggøre forståelsen selv for dem, der seriøst har beskæftiget sig med aflad. Trods sin principielle grundfæstelse i katolsk bodspraksis er kirkens lære om aflad også resultatet af en historisk udvikling.

I oldkirken var der en streng praksis, som betød hårde, offentlige bodsøvelser for de alvorligste synder med udelukkelse fra det kirkelige fællesskab til følge. Det generelle princip var: først bod som synligt bevis for viljen til omvendelse og derefter absolution.

I perioden 6.-10. århundrede går man fra gammeldags offentlig bod til privat. Absolutionen foregår nu i begyndelsen af den kirkelige sakramentale proces, og er altså ikke længere betinget af, at synderen på forhånd udadtil har vist sin bodfærdighed. Der skal så gøres bod efter absolutionen. Hermed vokser bevidstheden om betydningen af syndestrafpen i ovenfor nævnte forstand, altså som en virkelighed, vi ikke kan måle.

Den bod, man nu får pålagt efter absolutionen, er så ikke længere bare en disciplinær foranstaltning, men et middel til fjernelse af syndestrafpen. Denne bod kan forvandles eller forkortes og i folks be-

vidsthed bliver den noget, »der kan arbejdes med« i forbøn, altså et udtryk for indbyrdes solidaritet i frelsen.

Højmiddelalderens lære om aflad

I 11. århundrede opstår i Frankrig de første egentlige former for aflad i nutidig forstand. Kirken tilsikrer i højtidelig og generel form de troende sin forbøn. Kirken eftergiver ganske enkelt ved en juridisk akt helt eller delvist den troende hans kanoniske bod. Når bodsstraffen forkortedes eller opgaves, fremstod kravet om en eller anden gerning (bøn, valfart), der skulle være betingelsen for at opnå aflad.

I 13. århundrede og fremefter udvikles læren om »kirkeskatten«, altså ikke i betydningen kirkebidrag, men deri, at først og fremmest Kristi og herefter Marias og de øvrige helgeners fortjenester udgør en rigdom, af hvilken der kan øses til gavn for andre og mindre fuldkomne.

Alt dette administreres i kraft af kirkens fuldmagt til at binde og løse.

Begyndelsen til reformationens misforståelser vedrørende aflad ligger i indførelsen af »almisseafladen«, altså forvandlingen af den gode gerning til en pengesum. Dette var kendt allerede i 11. århundrede og p.g.a. det gode ved almissegiven i og for sig upåklageligt. Men senmiddelalderen skulle udvikle denne teori til en mulighed for nemme indtægter, der hurtigt blev populær hos de kirkelige myndigheder. Der var egentligt intet forkert eller usædvanligt i at finansiere et kirkebyggeri, altså heller ikke Peterskirken, med afladspenge, og det skal gentages, at midt i den senmiddelalderens kommerialisering af afladen var betingelserne for at opnå en fuldkommen aflad stadig at gå til skrifte og kommunion.

Hvad der fik bægeret til at flyde over, var den voksende irritation over Pavestolens økonomiske krav, også i andre sammenhænge, samt dette, at nogen af afladshandelens ivrigste fortalere endte med at påstå, at afladsbrevet var nok, når afladen var til fordel for de afdøde, altså at den person, der forsøgte

at opnå aflad, ikke behøvede at være i nåden stand. Et sådant misbrug kunne netop føre til sloganet »Når pengene i kisten klinger...«

Alle med forbehold over for aflad bedes nu erkende, at afladshandelen fik sit endelige knæk med reformationen, ganske vist til for høj en pris. Tridentinerkonciliet bekræftede kirkens teolog vedrørende aflad 1563 og pave Pius V (1566-1572) afskaffede endegyldigt handelen hermed!

Aflad i dag

Trods tidligere tiders misbrug står kirken altså fortsat ved teologien bag afladen. Tridentinerkonciliet bekræftede som nævnt, at kirken kan udskrive aflad og at denne er nyttig og frelsebringende. I nyest tid – efter andet vatikansk koncil – er kirkens lære om aflad blevet formuleret af pave Paul VI's konstitution »Indulgentiarum doctrina« af 1. januar 1967. Et dekret vedrørende de praktiske udførelse er dateret den 29. juni 1968 og forbinder afladsforordningen »Enchiridion indulgentiarum.«

På hvilken måde gavner afladen?

Afladsvæsenet skal ses som et udtryk for hel kirkens bønssællesskab, hvor alle lemmer har ondt for hinanden, beder for hinanden og solidariserer sig indbyrdes i bøn. Kirken som institution giver ved meddelelsen om aflad sine bodfærdige medlemmer del i den barmhjertighed, som forbøn og offervilje er med til at nedbede jvf. f.eks. Jakobets brev 5,16: »Bekend derfor jeres synder for hinandens, og bed for hinandens, for at I må blive helbredt: En retfærdigs bøn har en mægtig virkende kraft.«

Selv om det hele umiddelbart ser meget automatisk ud, at blot man gør sådan og sådan, siger det »bingo«, så er det stadig væk Gud selv der suverænt bestemmer, i hvilket omfang dette udtryk for barmhjertighed skal virke. Faktisk er det enormt svært at vinde en fuldkommen aflad. Teologen kardinal *Charles Journet*, (1975) skriver, at opnåelse af fuldkommen aflad »forudsætter en eminent grad af renhed, tegn på brændende kærlighed ... nogle

Fortsættes på side 4.

Fortsat fra side 4

som forbliver vanskeligt for vor svaghed. Det synes, at som oftest vil den fuldkomne aflad kun blive delvist opnået.

Grunden til denne vanskelighed ved at opnå fuldkommen aflad er, at man udover at opfylde de nedennævnte konkrete betingelser, også må opgive enhver »hængen ved synden«, også selv om den er mindre alvorlig. D.v.s., at man virkelig meget målbevidst arbejder med sig selv for at opnå større fuldkommenhed også i de mindre ting, samt gør det ud fra ønsket om i større grad at følge Kristus efter – og hvornår gør vi det i tilstrækkelig høj grad? Her har vi altså kun håbet – det gode kristne håb – og ikke automatikken at holde os til.

Hvorved man kan vinde aflad?

Den i k.o. nr. 14 omtalte mulighed for at vinde aflad i forbindelse med jesuiterordenens jubilæer er blot en ekstraordinær anledning. I »Enchiridion indulgentiarum« er der omtalt 70 ting (andagtsøvelser, bønner, kirkebesøg) som giver fuldkommen eller delvis aflad. Her nævner vi kun enkelte af de ting, som giver fuldkommen aflad:

Tilbedelse af sakramentet i mindst en halv time

Besøg i een af de romerske hovedkirker

Besøg i sin egen sognekirke på festen for dens værnehelgen

Modtagelse af pavens velsignelse »Urbi et Orbi«

Deltagelse i en retræte på mindst tre dage

Læsning af Bibelen i mindst en halv time

Sondringen mellem fuldkommen og delvis aflad angiver om syndestrafen bliver helt eller delvist eftergivet. Angivelsen »delvis aflad« har i 1967 erstattet den tidligere udmåling af aflad i dage. Ændringen blev bl.a. foretaget for at fjerne noget, der kunne friste til automatik, ved at folk uden større fordybelse blot jagtede de andagtsøvelser, som gav flest dages aflad.

Hvordan vindes den fuldkomne aflad?

Ud over at udføre den afladgivende gerning eller andagtsøvelse skal man

1. gå til skrifte og modtage kommunionen inden for 20 dage før eller efter udførelsen af gerningen.

2. bede i pavens intention (Fadervor, Hil dig

Maria eller en anden bøn efter eget valg)

(Ved besøg i en kirke skal man endvidere bede trosbekendelsen og yderligere et »Fader vor«).

Foruden de i »Enchiridion indulgentiarum« omtalte muligheder gives der delvis aflad til den der:

1. ved udførelsen af sine pligter og ved at bære livets modgang i ydmyg tillid opløfter sit sind til Gud og bare i tankerne formulerer en skudbøn eller anden påkaldelse.

2. i troens ånd og med barmhjertigt sind stiller sig selv og sin ejendom til rådighed for nødlidende.

3. i bodens ånd af egen offervilje nægter sig selv et tilladt gode.

Disse tre sidste muligheder udtrykker egentlig afladsvæsenet i en nøddeskal, og hvad kirken ønsker, vi skal bruge det til, nemlig til at blive bedre kristne, vokse i iver og villighed til omvendelse. Nogen vil sige, at det behøver vi ikke at »lokkes« til med aflad. Nej, men ansporing har vi brug for, og aflad er een form. Det står een frit for at gøre brug heraf; men det kan ikke nægtes, at meget af kirkens forkyndelse af bod og omvendelse er omfattet af læren om aflad. Dette bedes man betænke før man forarges eller ryster på hovedet.

Czeslaw Kozon

Af overskuelig og dansk litteratur om emnet kan anbefales:

Th. Suhr, Aflad og jubelår, København 1950

R. P. McBrien, Katolsk tro gennem to årtusinder, København 1987 side 526-527

Jeg ryster også på hovedet ad læren om aflad

Jeg må slutte op om de seks fra Århus - *Lilian og Randi Hinge, Aagot og Oluf Bohn* samt *Simone og Olaf Pedersen* - melde mig som nummer syv i en tak til pastor *Hans Esmark* for hans læserbrev i »katolsk orientering« den 26. september vedrørende aflad.

Under overskriften »Hvem ryster på hovedet ad aflad?« erindrere *Vibeke Lasheras* i bladets nr. 17 den 31. oktober pastor *Esmark* om, at hvert 25. år er et »jubelår« eller »helligt år«, og så opfordrer paven »de troende til at komme til Rom, til at omvende sig og modtage forsoningens sakramente og Herrens legeme. De troende opfordres ligeledes til under deres pilgrimsrejse til Rom, at besøge Roms hovedkirker og der bede specielt i den hellige Faders intention. Alle, der foretager en sådan pilgrimsrejse inden for det »hellige år« får fuldkommen aflad«.

Disse linjer kunne jo tyde på, at der skal en pilgrimsrejse til Rom til (med besøg i byens hovedkirker) for at opnå fuldkommen aflad – men det er da heldigvis ikke tilfældet; se vor tidligere »Salme- og bønnebog«, der gik forud for den nuværende »Lovsang« og udkom i København i 1951 med et forord af biskop *Theodor Suhr* af den 25. august 1951.

På sidste side af denne »Salme- og bønnebog«, side 805, står nemlig følgende bøn til den korsfæstede frelser:

»Se, o gode og mildeste Jesus! For dit åsyn kaster

jeg mig på knæ og bønfaller og besværges dig med min sjæls hele inderlighed, at du i mit hjerte vil vække en levende følelse af tro, håb og kærlighed tillige med en sand anger over mine synder og den faste beslutning ikke mere at ville fornærme dig, idet jeg med stor bedrøvelse og smerte i min sjæl ved mig selv betragter og i min ånd beskuer dine fem hellige vunder og derved kommer de ord i hu, som profeten *David* allerede har udtalt i dit navn, o gode Jesus: De har gennemboret mine hænder og mine fødder; de har talt hvert ben i min krop (*Dauids salme, 21,17-18.*)«.

Jeg beder venligst redaktionen om – under et billede af krucifikset – at aftrykke denne bøn, men også fodnote 1), som er vigtig:

1)»De troende, der andægtigt beder denne bøn foran den korsfæstede billede vinder 10 års aflad. Hvis de desuden har skriftet, modtaget Alterets Sakramente og i pavens intention bedt f.eks. et Fadervor, Hil dig Maria og Ære være Faderen, vinder de en fuldkommen aflad«.

Altså ikke noget med en Spiesrejse til Rom og en uges ophold. Fuldkommen aflad kan vindes hjemme. Uden tidsbegrænsning af et »helligt år«!

Under overskriften »Aflad – ingen grund til at ryste på hovedet« hævder pastor *Czeslaw Kozon*, også i nr. 17, at »læren om aflad stadigvæk er en del af vor kirkes trosgods, og

ikke juridisk-teologisk fiksfakseri, men en virkelig kilde til omvendelse og større iver i kristenlivet«. Han medgiver dog, at af ladslæren umiddelbart er vanskelig at forstå, men vil inden længe forsøge på en overskuelig måde at gøre rede for sagen her i »katolsk orientering«. Det skal han være meget velkommen til, for hans indlæg vil utvivlsomt skabe nyt røre om, hvad der »også i dag er katolsk lære og praksis«.

Hvad praksis angår, skal jeg rent personligt gerne oplyse, at jeg i mit katolske liv, der holdt 50 års jubilæum den 10. november i år, aldrig nogen sinde har prøvet at opnå aflad, ikke engang herhjemme. Jeg har simpelt hen ikke haft lyst.

De 6 fra Århus indskrænker sig til at takke

pastor *Esmark* for præcist at udtrykke, hvad mange katolikker tænker (Ja, det tror jeg også), og holder sig derpå til – meget forsigtigt og afbalanceret – at udtrykke håbet om, at Jesu Selskab havde markeret sit jubilæum på en anden måde, »der ikke pludseligt sætter den økumeniske samtale tilbage til tiden før Reformationen, som om kirken intet havde glemt og intet lært siden den gang«.

Det kan næppe siges bedre, men jeg har lyst til at gå et skridt videre og spørge, om biskop *Martensen* ikke ved sit næste ad limina – besøg i Rom kan anmode paven om helt at slette afladslæren af vor kirkes trosgods?

Jeg indrømmer gerne pastor *Kozon*, at afladslæren er en »tvangsneurose« hos mig, der hedder »Den katolske Kirkes egen skyld i reformationen« – men det er altså en tvangsneurose, som jeg gerne vil befries for.

Jan Locher

Den kontroversielle seksualitet

Kære *Baagøe*. På intet tidspunkt har jeg gjort mig til talsmand for samleje uden for ægteskabet. Det er ikke min argumentation, og det er sagen uvedkommende, om Buddha eller Grundtvig støtter mine synspunkter. Det, som er vigtigt er, at vi finder ligevægt mellem livsudfoldelse og selvfornægtelse. Det er især vigtigt på det følelsesmæssige område; men det gælder selvfølgelig alle områder af livet.

Når kirken ikke fordømmer lystfølelsen, så fordømmer den vel heller ikke, at man (ofte mod sin vilje) til tider giver efter for den? Ville det ikke netop medføre (insensibilitas) følelseskulde, hvis man blankt afviste, eller med magt fortrængte de naturlige drifter? Her, synes jeg, er sagens kerne, som nogle sjælesørgere ikke går tilstrækkeligt i dybden med.

Læg mærke til, at jeg ikke taler om de etablerede ægteskaber, men om dem, der lever alene og som ikke har mulighed for at leve i parforhold; de har også et sexalliv. Ingen alvorlig kristen ønsker at ligge under for sine drifter, men vil hele tiden arbejde med problemet. Du ved selv, at sjælesørgere har divergerende opfattelser

af disse moralske spørgsmål. Jeg synes ikke, at dine skriftsteder vedrører det, vi skulle tale om, men det er rigtigt, at vi med Guds Nådes hjælp og kirkens sakramenter skal forsøge at leve et helligt liv.

Mennesker, som lever i frivilligt cølibat og afholdenhed i øvrigt, har også et sexalliv, selv om man aldrig hører noget om det. Sexalliv er andet og mere end samleje og en meget vigtig del af den menneskelige personlighed, og jeg tror, det er højst individuelt, hvorledes man vil tackle det.

Til sidst et par citater fra *Richard McBrien* »Katolsk tro gennem to årtusinder« side 462: »Kirken har aldrig udtrykkeligt hævdet at tale ufejlbart om et moralsk spørgsmål,...« og – »Ingen kirkelig belæring kan håbe på at kunne gøre rede for enhver moralsk situation og omstændighed«.

Det fremgår altså her, at der kan være situationer, hvor den enkelte må følge sin samvittighed i stedet for kirkens belæring.

Tak for dit indlæg!
Josef H. Petersen

Med dette indlæg betragter redaktionen denne debat som afsluttet. (Red.)



Pave Innocent X åbner Peterskirkens hellige dør ved begyndelsen af jubelåret 1650.



Orientering fra sognene

1.-12. december 1990

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de ulige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 20, der udkommer 12. december 1990 er mandag den 26. november 1990 for jul og januar 1991. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szaraffin på »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kbh. V. Tlf. 31 21 14 44.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Ålborg
Kastetvej 1, 9000 Ålborg.
Sognepræst: Leo Kertz, OMI.
Andenpræst: Allen Courteau, OMI.
Tlf. 98 12 63 44.
Andenpræst: Per Dolmer, 98 42 32 80.
Pastoralassistent: Sr. Maria Horsel, CSJ.
Tlf. 98 13 14 81.
Menighedsrådsformand: Erik Schou, tlf. 98 92 27 74.
Søndagsmesser i kirken kl. 8 og kl. 10.
Lørdag d. 1. kl. 14.-17. Adventsfest i skolens gymnastiksal.
Kl. 16.00: Messe på ungarsk i kirken.
Søndag d. 2. kl. 10.: 1. Søn. i Advent.
Mandag d. 3. kl. 14.30-16.00: Mini/Midi-KUK.
Hver tirsdag kl. 17. hos Sct. Joseph Søstre (Danmarksgade 13) er der en halv times tilbedelse og Vesper kl. 17.30.
Tirsdag d. 4. og 11. kl. 9.: Rosenkransgruppe.
Torsdag d. 6. og 13. kl. 19.-21.: Maxi-KUK.
Fredag d. 7. kl. 15.: Første fredags sakramental-tilbedelse indtil messen kl. 18.
Søndag d. 9. kl. 10.: 2. Søn. i Advent.
Mandag d. 10. kl. 14.30-16.: Mini/Midi-KUK juleafslutning.
Torsdag d. 13. kl. 14.30: Sct. Joseph klub mødes i menighedslokalet.
Fredag d. 14. kl. 19.00: I adventstiden holder vi en særlig familiemesse med lejlighed til skriftemål. Alle børn og deres forældre indbydes.

Helligåndskirken, Frederikshavn
Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn.
Andenpræst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80 eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg.
Tlf. 98 12 63 44.
Søndag d. 2. 1. sø. i Advent kl. 10.: Højmesse.
Torsdag d. 6. kl. 19: Messe. Kl. 19.30: Adventsfest.
Lørdag d. 8. kl. 16.30: Messe.
Søndag d. 16. 2. sø. i Advent kl. 10.: Højmesse.

Hjørring
(Baptistkirken, Sct. Olai Plads)
(evt. Bispengade 67)
Henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg.
Tlf. 98 12 63 44.
Messe hver søndag kl. 14.00.
1. og 2. sø. i Advent.

Thisted
Skt. Thøgers Kirke
Møllevej 23, 7700 Thisted.
Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04, eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg.
Tlf. 98 12 63 44.

Søndag d. 9. 2. sø. i advent kl. 11.: Messe og kirkekaffe.

2 Midtjylland nord

Sct. Kjelds Kirke, Viborg.
Sct. Leonis Gade 12, 8800 Viborg.
Tlf. 86 62 36 41.
Sognepræst: Allen Courteau, OMI, fastboende i Aalborg. Tlf. 98 12 63 44.
Menighedsrådsformand: Rudolf Lager.
Tlf. 97 41 41 50.
Lørdag d. 1. kl. 16.30: Messe.
Søndag d. 2. 1. Sø. i Advent, kl. 10.00: Messe med efterfølgende kirkekaffe.
Lørdag d. 8. kl. 10.: Sogneundervisning med efterfølgende familiemesse kl. 12. Kl. 16.30: Mass in English.
Søndag d. 9.: Ingen messe.

Lemvig/Holstebro
Hellig Kors Kirke, Lemvig
Østergade 33, 7620 Lemvig.
Rita Sørensen, tlf. 97 82 22 42 eller henv. Sct. Kjelds Kirke, Viborg, tlf. 86 62 36 41, eller Sct. Mariæ Kirke, Ålborg, 98 12 63 44.
Søndag d. 9. 2. Sø. i Advent. kl. 10.: Familiemesse med efterfølgende sogneundervisning.

Jesu Hjerter Kirke, Randers
Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst: Lech Pytlak, tlf. 86 42 97 30
Træffetid kl. 11-12 undtagen mandag
Søndagsmesser:
Lørdag kl. 14
Søndag kl. 10
Hverdagsmesser:
Tirsdag og torsdag kl. 8.15.
Onsdag kl. 18.30. Vi begynder med rosenkransbøn.
Fredag kl. 8.15 i Søstrenes Kapel, Laksegade 4.
Eventuelle ændringer i hverdagsmesserne meddeles ved søndagsmessen.
Lørdag d. 1.: Sogndag kl. 14.
Lørdag d. 8.: Polsk messe kl. 14 med efterfølgende samvær
Mini-KUK: onsdag d. 12.
KUK: onsdag d. 5. kl. 19 i præstegården.
OFS: onsdag d. 12 efter messen.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus
Ryegade 26, P.B. 219, 8100 Århus C.
Tlf. 86 13 56 66.
Præsterne: Adolf Meister SJ, 86 18 57 66, Herbert Krawczyk SJ, 86 18 56 33, Gottfried Grünwald SJ, 86 18 52 11, Piet Reijnders SJ, 86 13 56 66.
Menighedsrådsformand: Leo Arlund 86 17 57 08.
Sognesekretær: Bent Jensen, 86 13 56 66.
Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe) og 17.
Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.

Messe på polsk: Søndag 2/12 kl. 14.
Messe på ungarsk: Søndag 2/12 kl. 15.
Latinsk højmesse: Hver 3. søndag kl. 10.
Skriftemål: Helst 1. fredag kl. 18-19 eller efter aftale.
Skolemesser: Hver tirsdag og sidste fredag kl. 8.
KUK: Hver tirsdag og torsdag kl. 19.30.
Mini-KUK: Hver tirsdag kl. 18.30.
Sct. Knuds klub for ældre: Hver tirsdag kl. 14.30.
Mariakongregationen: Torsdag 13/12 kl. 14.30.
Menighedsrådsmøde: Mandag 3/12 kl. 19.
Menighedens bodstime: Fredag 7/12 kl. 18.
Retræteaften: Mandag 10/12 kl. 19.
Sogneundervisning: Lørdag 8/12 kl. 10 (Nikolausfest)
Familiemesse: Lørdag 8/12 kl. 12.15.
Katolsk Information: Ma.-fre. fra kl. 13.00-17.30, lø. 10-12, sø. fra kl. 11-12.
Galleri ved Kirken: Ikoner af den polske maler Grzegorz Pawlikowski.
Grundkursus: Lørdag 8/12 kl. 11.
Katolsk Vor Frue Kirkes kantori: Kirkekoncert, mandag 10/12 kl. 20.
Folkemusikhøjskole: Kirkekoncert, onsdag 12/12 kl. 20.

Pindstrup:
Skt. Mikael's kirke Ringsø
Præst: Adolf Meister SJ, tlf. 86 13 56 66
Gudstjenesteleder: Helge Clausen, tlf. 86 37 76 56.
Messe: Søndag 2/12 kl. 10.30.

Odder:
Skt. Ansgars kapel
Holstengade 25, 8300 Odder
Præst: Gottfried Grunewald SJ, tlf.: 86 13 56 66.
Messe: Søndag 9/12 kl. 14.

Sct. Clemens Kirke, Grenå
Thykærvej, 8500 Grenå
Tlf. 86 30 97 38 – Giro 563 26 68.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Gudstjenesteleder: Moder M. Theresa, tlf. 86 38 42 06.
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13.
Søndagsmesser: Hver søndag kl. 10.30.
Kirkekaffe bagefter.
Onsdag d. 5. Menighedsrådsmøde, kl. 19
Lørdag d. 8. Nikolausfest for menigheden i Sostrup kl. 19.
Hverdagsmesser: Hver onsdag kl. 19.
Skriftemål: Onsdag kl. 18.30 eller efter aftale.

Sostrup:
Gjerrild, 8500 Grenå
Cistercienserinder Kloster, tlf. 86 38 41 11
Priorinde: Moder Theresa, O. Cist. Tlf. 86 38 42 06
Søndagsmesse: Hver søndag kl. 8.30.
Hverdagsmesse: Hver dag kl. 9.
Tilbedelse af det Allerhelligste, hver søndag og alle helligdage kl. 17 og hver torsdag kl. 19.30-21.
Alle helligdage, som ikke er søndage og hverdagsmesser kl. 9.
Lørdag d. 8. Jomfru Marias Uplettede Undfangelse, højmesse kl. 9.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kapel, Herning
Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
Tlf. 97 12 43 82.
Sognepræst: Willem Wuyts O. praem.
Messeider: Lørdag kl. 16.00, søn- og helligdage kl. 10.00.

Menighedskaffe efter søndagsmessen.
Lejlighed til skriftemål efter aftale.

Adventsaften:
Lørdag den 1. dec. Messe kl. 17.00. Film om Myrendalkloster på Bornholm. Børnene underholdes andetsteds. Fælles spisning og underholdning. Vin, øl og sodavand kan købes. Har du husket at tilmelde dig?

Religionsundervisning:
Hold 1.: Torsdag den 6. og 13. kl. 16.00-18.00.
Hold 2 og 3: Torsdag den 13. kl. 16.00-18.00.

Døbte:
Chandra Kumaran Lourdudemisia, 14. juli.
Johannes Möllers, 14. september.
Sabina Croos Yogadas, 21. oktober.
Victoria Mary Maguire Toft, 28. oktober
Til lykke til alle disse familier.

Kristi fødselsfest:
Mandag den 24.: Messe kl. 24.00.
Juledag: Messe kl. 10.00.
Ingen messe anden juledag.

Vor Frue Kirke, Silkeborg
Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg
Tlf. 86 82 24 15
Sognepræst: Dominique Tran Duc Thanh
Messeider:
Søndag kl. 10 (kirkekaffe d. 1. søndag i måneden).
Hverdag: tirsdag kl. 19.30 hos Jesu Små Søstre i ØM, onsdag kl. 19, torsdag kl. 19 (med efterfølgende tilbedelse), fredag kl. 19. Rosenkrans: lørdag kl. 10.
Skriftemål: Torsdag inden messen, eller efter aftale.
Søndag d. 2.: Familie og Adventsfest med fælles spisning kl. 10.
Mandag d. 3.: Menighedsrådsmøde kl. 19
Onsdag d. 12.: De syges kommunion.
Søndag d. 16.: Økumenisk gudstjeneste kirken med julesange.
Mandag d. 17.: Bodsandagt med skriftemål ved p. Herbert K. og Dominique kl. 19.

Skt. Josefs Kirke, Horsens
Nørregade 19, 8700 Horsens.
Tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. præm.
Søndagsmesser: I Sct. Josefs Kapel kl. 7.30. I kirken kl. 10 (højmesse).
Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19. Torsdag kl. 10.30.
Hver morgen (undtagen torsdag) samle elever og lærere fra Sct. Ibs skole til et kort andagt i kirken.
Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke.
Menighederne er velkomne.

Søndag, d. 2.: Kirkekaffe efter højmesse.
Lørdag, d. 8. kl. 14: Børnene samles og kl. 15.30 familiemesse.
Torsdag, d. 12. kl. 19.30: Bibelaften hos sognepræsten.
Lørdag, d. 15. kl. 15: Bodsgudstjeneste skriftemål og messe »Herre, mit håb står til dig« (salme 39,8).

Sankt Norberts Kirke, Vejle
Fjellegade 2, 7100 Vejle.
Tlf. 75 82 08 93.
Sognepræst: Jan Ophoff O. Præm.
Andenpræst: Raymond Minnaert O. Præm.

Søndagsmesse:

Hver lørdag kl. 15.00. Hver søndag kl. 10.00.

Skriftemål: Før messen, eller efter aftale.

Lørdag, d. 1.: KUK-møde kl. 13-15.

Søndag, d. 2.: Efter familiemessen taler Inge Norling ved kirkekaffen om projektet »Fred og forsoning«. Julesalgsbod til fordel for Caritas Danmark.

Tirsdag, d. 4.: Rosenkransbøn i kirken kl. 17.30.

Onsdag, d. 5.: Aftenmesse kl. 17 og bagefter tilbedelse af det allerhelligste sakramente.

Fredag, d. 7.: Fredagsklub kl. 14-18. Sogneundervisning for børn kl. 16-18.

Lørdag, d. 8.: Menighedens adventsfest i Mariasøstrenes Børnehaven. Messe kl. 16 og derefter fællesspisning og juleklip.

Tirsdag, d. 11.: Rosenkransbøn i kirken kl. 17.30.

5 Sydjylland

Skt. Knuds Kirke, Fredericia

Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia.

Sognepræst: Jan Ophoff O. Præm.

Anden præst: Raymond Minnaert O. Præm. Tlf. 75 92 11 76.

Præsten træffes bedst fredag kl. 09-12, lørdag kl. 09-10.

Messtiderne: Torsdag kl. 17.15, fredag kl. 18.00, lørdag kl. 17.00 og søndag kl. 10.00.

Kirkekaffe: Efter messen hver søndag.

Mandag, d. 3.: DKKF indbyder til brevkursus kl. 19.15.

Fredag, d. 7.: Religionsundervisning for børn kl. 16-18.

Tirsdag, d. 11.: Fredericia kor afholder julekoncert i kirken kl. 19. Gratis adgang.

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.

Sognepræst: Lars Messerschmidt, tlf. 75 12 10 27, bedst mellem 10-11, undt. mandag og tirsdag.

Træffes normalt i Tønder om mandagen 11-12, tlf. 74 72 18 90.

Søndagsmesser:

Lørdag kl. 16.30.

Søndag kl. 10.

Hverdagsgudstjenester:

Md. kl. 7: Laudes og kommunion.

Ti. kl. 7: Laudes og kommunion eller messe.

On. kl. 7: Laudes og messe, kl. 16.30: Rosenkrans.

To. kl. 7: Laudes, kl. 8.15: Skolemesse.

Fr. kl. 7: Laudes, kl. 9: Messe (undt. d. .)

Lørdag d. 1.: Sogndag kl. 14. Familienesse kl. 16.30.

Søndag d. 2.: 1. søndag i advent. Kl. 10: Højmesse.

Torsdag d. 6.: Den hellige Nikolaus, menighedens værnehelgen. Kl. 8.15: Skolemesse. Kl. 19: Messe.

Fredag d. 7.: 1. fr. i md. kl. 16.30: Messe med efterfølgende tilbedelse indtil kl. 18 (ingen messe kl. 9).

Lørdag d. 8.: Marias uplettede undfangelse, kl. 16.30: Messe på vietnamesisk.

Lørdag d. 15.: kl. 16.30: Messe på polsk.

Kanal 7 - Esbjerg kristne TV sender kristne programmer torsdag kl. ca. 21 og øndag kl. 20.30 på Esbjerg lokal TV.

Sct. Michaels Kirke, Kolding

Kralundsgade 3A, 6000 Kolding.

Tlf. 75 52 76 01 bedst 9-10,

mandag undtaget.

Giro 6 52 86 86.

Sognepræst Henri Kerkhofs

Søndagsmesse: kl. 8, højmesse kl. 10.

Torsdag d. 6. kl. 19.: KUK-møde i Oasen:

Vi hygger os med »klip og klister«.

Fredag d. 7.: Præsten bringer den HI Kommunion til de syge.

Onsdag d. 12.: kl. 19.30: Menighedens adventsaften. P. Kerkhofs vil vise lysbillede og fortælle om sine rejseoplevelser i de bibelske lande (Irak og Israel).

Læg mærke til:

Firmelsesdato: 21. april 1991.

Første HI. Kommunion: Kristi himmelfartsdag, d. 9. maj 1991.

6 Sønderjylland

Skt. Marie Kirke, Haderslev

Mariegade 8, 6100 Haderslev.

Tlf. 74 52 23 26. Giro 9 06 37 34.

Sognepræst Erling Brodersen.

Messtider: Søndag kl. 10.00 og fredag kl. 17.00.

Skriftemål: Indtil et kvarter før messen samt efter aftale.

Lørdag d. 8.: Jomfru Marias uplettede undfangelse: Højmesse kl. 16.

Søndag d. 9.: Kirkekaffe efter messen.

Hellig Kors Kapel, Tønder

Ribelandsvej 41, 6270 Tønder.

Præst: Lars Messerschmidt.

Træffes normalt i Tønder mandag 11-12, tlf. 74 72 18 90, ellers 10-11, tlf. 75 12 10 27 undt. tirsdag.

Messtid:

Søndag kl. 17.

Søndag d. 2., 1. søndag i advent, kl. 17: Højmesse.

Søndag d. 9., sogndag kl. 14.30, højmesse kl. 17.

Skt. Ansgars Kirke, Åbenrå

Søndertorv 1, 6200 Åbenrå

Præst: Ceferino C. Anez

Ringriervej 35, 6400 Sønderborg

Tlf. 74 42 35 85

Menighedsrådsformand Hilda Jensen, Lergaard 177, 6200 Åbenrå. Tlf. 74 63 02 50.

Sankt Hedvig Søstrene. Forstanderinde Sr. Venancia. Tlf. 74 62 27 30.

Hverdagsmesser:

Onsdag og lørdag kl. 15.30.

Søndagsmesser: Kl. 10.

Lørdag d. 1.: Gudstjeneste på vietnamesisk kl. 14.

Fredag d. 7.: Jesu Hjerte.

Fredag. Messe med sak. velsignelse kl. 19.

Lørdag d. 8.: Marias Upl. Undfangelse. Adventsfest på Skt. Ansgars Plejehjem, Fiskergade 7-9. kl. 15, derefter følger den hellige messe, der gælder som søndagsmesse.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg

Ringriervej 35, 6400 Sønderborg.

Sognepræst: Ceferino C. Anez,

Ringriervej 35, 6400 Sønderborg.

Træffetid: kl. 10-12. Evt. efter aftale.

Tlf. 74 42 35 85.

Diakon: Poul Clausen, Als Kloster, Sønder Landevej 156, 6400 Sønderborg.

Tlf. 74 43 33 70.

Menighedsrådsformand Frede Nis Byllemos,

Eskær 2,

Tråsbøl, 6200 Åbenrå.

Tlf. 74 68 07 88.

Hverdagsmesser i Als Kloster kl. 8. undt. fredag, i kirken kl. 9.

Søndagsmesser kl. 9.30.

Fredag d. 7.: Jesu Hjerte Fredag. Messe kl. 9.

Lørdag d. 8.: Marias Upl. Und. Messe i Als Kloster kl. 8.

7 Fyn

Skt. Albani Kirke, Odense

Adelgade 1, 5000 Odense C.

Tlf. 66 12 16 64.

Kontortid: Ma.-fr. kl. 10-12.

Præsternes træffetider

P. Leo Drzal (sognepræst): Tirsdag til fredag kl. 10-12.

P. Stefan Huber: Efter aftale.

P. K. Przybylowicz: Tirsdag og torsdag kl. 10-12.

Søndagsmesser: Kl. 8.30-10 og kl. 16.30.

1, 2, 4, 5. søndag: Polsk messe kl. 12.

2. søndag: Vietnamesisk messe kl. 14.

Hverdagsmesser: Ma. kl. 8, ti., to., lø. kl. 9, ons. kl. 10.30, fr. kl. 19.

Religionsundervisning på Skolen: Onsdag kl. 16 for alle grupperne.

Den franciskanske Lægorden: 2. tirsdag i måneden, begyndende med messe kl. 9.

Søndag, d. 2.: 1. Sø. i Advent/Messe kl. 8.30, polsk messe kl. 12, højmesse kl. 14 med efterfølgende Adventsfest i skolens sal. NB: Ingen messer kl. 10 og 16.30!

Tirsdag, d. 4.: Midi-KUK kl. 16.

Lørdag, d. 8.: Maria-Immaculatasøstrenes 100-års jubilæum, messe kl. 9, derefter sammenkomst i skolens sal. Hele menigheden indbydes!

Søndag, d. 9.: Messer kl. 8.30 og 12 (polsk), højmesse kl. 14, derefter menighedens juletræsfest på skolen. NB: Ingen messer kl. 10 og 16.30!

Mandag, d. 10.: Kl. 19. Adventsfest i DKKF i sognelokalet.

Tirsdag, d. 11.: Kl. 19 menighedsrådsmøde.

Dalum Klosterkirke

Søndage: Messe kl. 7.30.

Hverdage: Messe kl. 6.30.

Stella Maris Kirke, Nyborg

Vindingevej 9, 5800 Nyborg.

Sognepræst: p. Stefan Huber.

Træffetid: Torsdag kl. 17-18.30 og søndag efter aftale på Vindingevej 9, Nyborg, tlf. 65 31 09 74 - ellers: Adelgade 1, 5000 Odense C. tlf. 66 12 16 64.

Søndagsmesser: Kun kl. 10.

Hverdagsmesser: Kun mandag kl. 8, torsdag kl. 19 og fredag kl. 7.

Søndag, d. 2.: Højmesse kl. 10 under medvirken af Damekoret; derefter kirkekaffe.

Søndag, d. 9.: Kl. 10 højmesse med krybbespil.

Vor Frelses kirke, Assens

Nørregade 3, 5610 Assens.

Sognepræst: P. K. Przybylowicz, der træffes Adelgade 1, Odense, tlf.: 66 12 16 64.

Søndag, d. 2.: Messe kl. 10.

Skt. Knuds Kirke, Svendborg

Havnegade 1, 5700 Svendborg.

Sognepræst: J. Kruk.

Tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64, kun tirsdag, onsdag.

Træffetid: Torsdag, fredag, lørdag kl. 9-11 eller efter aftale.

Faste messtider: Søn- og helligdage kl. 10.00.

Hverdagsmesser kl. 6.45 dog torsdag kl. 19.00 og lørdag kl. 16.00.

Søndag d. 2.: 1. sø. i Advent. Kl. 15.00 messe i Sct. Bendts Kapel i Rudkøbing.

Mandag d. 3.: Kl. 19.30 rosenkransgruppen i salen.

Lørdag d. 8.: Juleafslutning for børn: Kl. 9.45-12.00.

NB.: Menigheden kan træffe mig næsten hver dag, men bedst torsdag, fredag, lørdag i kontortid kl. 9-11. Tirsdag, onsdag er jeg som regel i Odense, eller efter en nærmere aftale. Mandage er meget usikre. Men menigheden er altid meget velkommen til at prøve på at kontakte mig.

Alle i menigheden ønskes en god advent!

8 Lolland og Falster

Skt. Birgitta Kirke, Maribo

Mariagade 4, 4930 Maribo.

P. Herman Legut, OFM. conv.

Tlf. 53 88 01 74. Kontortid 10-11, undtagen mandag og tirsdag.

Messtider:

Søndage: Højmesse kl. 10.00.

Hverdage: Fredage og lørdage kl. 16.30 med efterfølgende bøn for vore afdøde.

Søndag d. 2.: 1. søndag i advent. På grund af festen den 18. november falder kirkekaffen bort 1. adventssøndag.

Lørdag d. 8.: Marias uplettede undfangelse. Messe kl. 16.30.

Søndag d. 9.: Messe kl. 10.00 ved P. Berning.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov

Bredgade 47, 4900 Nakskov

Tlf. 53 92 06 81. Giro 7 09 10 60,

Sognepræst: Pater Irenæus OFM conv.

Gudstjenestetider:

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17.00, søndag kl. 10.00 (undt. søndag den 9.12., se nedenunder).

Hverdagsmesser: Mandag, tirsdag og fredag kl. 17.00. Onsdag og torsdag kl. 11.30.

1. søndag i Advent:

Menighedsrådet indbyder til kirkekaffe efter højmessens i Kolbehuset søndag den 2. december, den 1. søndag i Advent.

2. søndag i Advent, den 9. december:

Menighedsrådet indbyder til Adventseftermiddag i Kolbestuen. Denne søndag er der ingen formiddagsmesse. Adventseftermiddagen begynder med messe i kirken kl. 14. Menighedsrådet håber, at mange familier kommer med børnene og benytter eftermiddagen som et led i juleforberedelserne. Der vil indgå flere indslag i denne eftermiddag, som vil glæde mange. Hvis alle løfter holder, skulle Lucia med lyskrans om håret sammen med sit følge gøre menigheden sin opvartning. Vi skal også på rejse til Bethlehem og kigge på det hellige sted, hvor Jesus er født. Og så synger vi traditionen tro de dejlige adventssange. Kom og vær med!

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.

Tlf. 54 85 07 39.

Weekendens gudstjenester:

Søndag d. 2.: Kl. 10.00 familiegudstjeneste. Adventstiden begynder.
Torsdag d. 6.: Kl. 8.00 Skolemesse. Om aftenen: Åbent hus i Fredensgade 15.
Fredag d. 7.: 1. fredag i måneden kl. 18.30. Messe og tilbedelse. Herefter: Adventsaften i Fredensgade 15. Alle er hjertelig velkomne.
Søndag d. 9.: Foruden højmessen er der kl. 11.15 polsk messe.
Torsdag d. 13.: Kl. 19.15 Bibelaften i Fredensgade 15. Der gennemgås nogle af Davidssalmerne. Åben for alle.
Fredag d. 14.: Kl. 19.00 bodsandagt som forberedelse af julehøjtiden.

9 Sydøstsjælland

Vor Frue Kirke, Næstved

Præstøvej 29, 4700 Næstved.
 Tlf. 53 72 09 85.
 Sognepræst: Pater Josef Völk. Præsten træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.
 Faste gudstjenester:
 Søn- og helligdage: Messe på Maria-Elisabeth Hjemmet kl. 8.
 Højmesse i Vor Frue Kirke kl. 10.
Søndag d. 2.: Kirkekaffe efter højmessens i menighedssalen. Julelys, julekort, Katolsk lomme- og vægkalender, »Devotionalia« kan købes.
 (Fra 1. søndag i advent følges tekstrækken B. På hverdage række I.)
Onsdag d. 5.: Skolemesse kl. 8. (For de små elever).
Fredag d. 7.: Jesu Hjerte-fredag: Kl. 18-19 tilbedelse på Maria-Elisabeth Hjemmet.
 Messe: Kl. 19. – Kl. 8: Messe for de store elever.
Lørdag d. 8.: Festen for Marias Uplettede Undfangelse: Kl. 8: Messe på Maria-Elisabeth Hjemmet, Præstøvej 65. Kl. 10: Messe i kirken.
Tirsdag d. 11.: kl. 19.30: Julekoncert.
Onsdag d. 12.: Messe for de små elever: Kl. 8.
Torsdag d. 13.: Menighedsrådsmøde i salen: Kl. 19.
Fredag d. 14.: Skriftemål for eleverne fra 5. klasse og opad.
Søndag d. 16.: Polsk gudstjeneste kl. 11.30.
 Dåb:
 Den 29.9.: Sylvia Juda, datter af Zbigniew Juda og hustru Anna, født Wroclawska.
 Den 11.11.: Louise Pallisgaard Riisberg, datter af Per Riisberg og hustru Charlotte, født Pallisgaard Jensen. – Forældrene ønskes hjertelig til lykke.

Vielse:

Den 8.9.: Michael Anton Winnicki og Anne Margrethe, født Henriksen. Brudeparret ønskes hjertelig til lykke.

Skt. Hans Kirke, Køge

Sognepræst: Anton Dekkers S.J.
 Bjerggade 10, 4600 Køge
 Tlf. 53 65 06 51
 Der er højmesse om søndagen kl. 10.
 Hverdagsmesse: Onsdag kl. 10.
Søndag d. 2.: er første søndag i advent. Efter højmessens holder vi adventsfest. Vi slutter ca. kl. 14. Medens vi spiser har vi forskellige udlodninger. Og der er krambod og »fiskedam« for børnene.
 Kl. 16 er der messe på polsk.
 Onsdag d. 5. bortfalder hverdagsmessen. Reserver allerede nu onsdag aften den 16. januar 1991: Søster Emma Martensen kommer og holder foredrag. Mere derom i næste »sogneyt«.

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Vinthersvej 4, 4760 Vordingborg.
 Sognepræst: Josef Dudek CSsR. Træffes: Marienbergvej 9 st. th. Tlf. 53 77 39 27, torsdag, søndag ellers i Næstved, tlf. 53 72 09 85.
 Hver søndag kl. 10.00: Messe.
Søndag d. 9.: Menighedskaffe efter messen.
 Der er lejlighed til at skrifte før og efter messen.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.
 Tlf. 53 61 03 92.
 Sognepræst Hans Esmark.
 Tlf. 42 26 14 04.
 Sankt Josef Søstrene.
 Tlf. 53 61 73 71.
Lørdag d. 1.: 1. søndag i advent fejres med messe kl. 16. Biskop Nicolaus har anmeldt sin ankomst ca. 16.35. Efter messen holder vi adventsfest med fælles spising og bankospil. Nærmere i våbenhuset.
Søndag d. 2.: Ingen messe.
Onsdag d. 5.: Skolemesse kl. 8.45. *Bibelaften kl. 19* hos søstrene.
Søndag d. 9.: 2. søndag i advent fejres med p. Gregoire kl. 10.

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse
 Sognepræst: Stephen Holm.
 Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen.
 Tlf. 53 52 06 45.

Faste messetider:

Om søndagen: Højmesse kl. 10.
Om hverdagen, i Sankt Montforts kapel over kirkens sakristi, normalt således: Mandag kl. 17.15, tirsdag, onsdag og torsdag kl. 11.15, fredag kl. 19.15 (i kirken), lørdag ingen.
Kommunitetets bønner normalt således: Rosenkransbøn kl. 12, undtagen lørdag-søndag. På dage, hvor der er messe kl. 11,15 bedes rosenkransen umiddelbart efter messen. Vesper kl. 18, lørdag dog kl. 12,15, søndag kl. 18,45.
Søndag den 2.: 1. søndag i advent, det ny kirkeår begynder.
 Kl. 10.00 højmesse, indledt med indvielse af *adventskransen*, tænding af dens første lys og salmen »Vær velkommen, Herrens år«.
Mandag den 3.: Månedens første mandag. Kl. 16 udstilles det hellige sakramente til tilbedelse indtil kl. 17 (NB). Bøn for præste- og ordenskald samt vesper. Kl. 17,15 messe, – alt i kapellet. Undtagelsesvis er første mandags tilbedelsestid før messen.
Torsdag den 6.: Sæsonens anden *menighedsaften* i menighedssalen, begyndende kl. 19,30. Mød op!
Fredag den 7. og lørdag den 8. fejres den store fest for *jomfru Marias uplettede undfangelse*.
 Den 7.: Kl. 16.30 festdagens 1. vesper med fornyelse af kommunitetets indvielse til jomfru Maria og sakramental velsignelse.
 Kl. 19.15 *festmesse*. Under messen optages Bob Eriksen (Flakkebjerg) i den katolske kirkes fuldstændige fællesskab.
 Den 8.: Kl. 8.45 laudes i kapellet. Kl. 12.15 festdagens 2. vesper.
Søndag den 9.: 2. søndag i advent.
 Kl. 10.00 familiemesse med børnenes Lucia- og Nikolausoptog.

Efter messen *adventshygge i menighedssalen*.

NB: Allerede nu henledes opmærksomheden på, at julenats midnatsmesse begynder kl. 23,55 og juledags messe (den 25.) kl. 10.30.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
 Sognepræst: Stephen Holm,
 Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
 Tlf. 53 52 06 45.
 Menighedssøster: Sr. Engeline, Karl-Borromæus-søstre, Carl Reffsvej 2 B, 4300 Holbæk. Tlf. 59 44 15 62.
 Kirke»værge«: Mogens og Grethe Carlsen, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg, tlf. 53 51 75 84.
Søndagsmesse: Kl. 15.00 – med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalerne.
Søndag d. 2.: 1. søndag i advent, det ny kirkeår begynder.
 Kl. 15.00 messe, indledt med indvielse af *adventskransen*, tænding af dens første lys og salmen »Vær velkommen, Herrens år«.
Lørdag d. 8.: *Festen for jomfru Marias uplettede undfangelse*.
 Ingen gudstjeneste i Kalundborg. Se under »Slagelse« og »Holbæk«.
Onsdag d. 12.: December-månedens *menighedsaften* v. sognepræsten, begyndende med adventsandagt i kirken kl. 19.15. I andagten mindes jomfru Marias uplettede undfangelse.

11 Midtsjælland

Sct. Pauls Kirke, Taastrup

Køgevej 162, 2630 Taastrup.
 Sognepræst: Frank Jobst, O.M.I.
 Tlf. 42 99 07 28.
 Messetider:
Søndag: Højmesse kl. 10.00.
Onsdag: Messe kl. 19.00.
Torsdag: Messe kl. 16.00.
Lørdag: Messe kl. 17.00 (søndagsmesse).
Fredag 7. 1. fredagsmesse kl. 9.00 med sakramental velsignelse
Kirkekaffe: Hver søndag efter højmessens.
Assumptionssøstrene: Den Gamle Smedje, Bygaden 53: Messe hver tirsdag kl. 19.30 derefter åbent hus.
Spejderne: Ulvemøde hver onsdag kl. 18.30 til 20.00. Spejdermøde hver onsdag kl. 19.45
KUK: Søndag d. 16.: Julehygge + frokost
Kolping: Lørd. den 8. kl. 14.00 Skt. Nikolausfest onsd. den 12. – adventsaften.
Religionsundervisning: Søndagene den 2. og 9. efter højmessens.
Aktiviteter: 1. søndag i advent, børnemesse. Første fredagsmesse den 7.
 Skt. Nikolausfest lørdag d. 8. kl. 14.00.
 Adventsaften onsdag d. 12. kl. 19.30.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
 Tlf. 42 35 09 65, bedst mellem 9 og 10.
Søndagsmesser: Højmesse kl. 10 og 17.
 Familiemesse den anden søndag i måneden.
Hverdagsmesser: kl. 8: Mandag og fredag dog kl. 19.30.
 Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.
Lørdag d. 8.: Marias uplettede Undfangelse. Messe kl. 8.

Søndag d. 9.: Familiemesse kl. 10, tilrettelagt af konfirmanderne.

Søndag d. 2.: Koncert ved Bramsnæskaret.
Onsdag d. 5.: afholder vi vor årlig adventsaften kl. 19, med et julekrybbe spil i kirken. Bagefter festligt samvær.
Torsdag d. 6.: Kvindeklubs møde kl. 19.30 Vi forbereder os på jul.
Onsdag d. 12.: De ældres julestue. Hvis nogen ikke skulle være kontaktet og trænger til transportmulighed, bedes vedkommende kontakte præstegården.
Onsdag d. 17.: Julekoncert ved Papp Bues Jazzorkester og organist Viggo Karnding kl. 19. Koncerten gentages kl. 21.00

Ledreborg slotskirke

Messe: Hver søndag kl. 8.30.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk

Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.
 Sognepræst: Stephen Holm,
 Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
 Tlf. 53 52 06 45.
 Gudstjenesteleder: Jan Tecza,
 Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk.
 Tlf. 53 44 15 62.
 Sognesøster: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstre, Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.
Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30 med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalerne.
 NB: Ingen messe på selve søndagen.
Lørdag d. 1.: 1. søndag i advent, det ny kirkeår begynder.
 Kl. 15.30 messe, indledt med indvielse af *adventskransen*, tænding af dens første lys og salmen »Vær velkommen, Herrens år«.

Mandag d. 3. afholdes sæsonens anden menighedsaften. Vi indleder kl. 19.15 kirken med en advents-andagt, hvorpå går ned i menighedssalen. Her vil *Hildegård Madsen* fra Liobasøstrene København give et oplæg ud fra de pavelige rundskrivelse »Kvindens værdighed og kald« og biskop Martensen kommentar til samme. Selvfølgelig er der kaffe og adventshygge. Mød op!
Torsdag d. 6.: Mindedagen for Sankt Nikolaus, – og aftenen før månedens fredag. Kl. 19.15 ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20.
Lørdag d. 8.: Festen for jomfru Marias uplettede undfangelse.
 Kl. 15.30 festmesse. Under messen optages Dorte Jørgensen (Holbæk) i det katolske kirkes fuldstændige fællesskab. Efter messen har vi i menighedslokalerne lejlighed til at ønske Dorte og os selv til lykke.
 Undervisning af vore børn og unge.
Lørdag d. 15.: 3. søndag i advent, »Gadede«.
 Kl. 15.30 familiemesse med *børnenes Lucia- og Nikolausoptog*, – og efterfølgende adventshygge i menighedssalen.
 NB: Allerede nu henledes opmærksomheden på, at der er julemesser i Holbæk kl. 15.30 juleaften og 2. juledag. Inge midnatsmesse julenat.

12 Nordsjælland

Den Hellige Families Kirke, Birkerød

Bistrup Byvej 4, Birkerød.
 Sognepræst Jacob Muiser.
 Tlf. 42 81 27 96 helst mellem 9-10.

Søndagsmesserne: Kl. 8 og kl. 10.

Tirsdag messe kl. 10.

Fredag aftenmesse kl. 19.30.

Skriftemål:

Lejlighed til at skrifte i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.

Tilbedelse af Alterets hl. Sakramente efter aftenmessen kl. 19.30 på Nordvanggård den første fredag i måneden.

Søndag d. 2.: 1. adventssøndag - familiemesse. Tag jeres adventskranse med til indvielse! Efter messen vor lille julebasar, der i år mod sædvane hovedsagelig er etnisk med skønne ting fra Pakistan og Afghanistan, der sælges til fordel for de kristne ghettoer i Islamabad. Der vil også være et lille cafeteria, hvor man kan prøvespise eksotiske ting derovre fra. Samtidig sælger også tæppeklubben af årets produktion af strik o.lign. Så der er god lejlighed til at få købt nogle spændende julegaver i år!

Torsdag d. 6.: Religionsundervisning kl. 16, og fælles skriftemål for børn og voksne.

Mandag d. 10.: Ældreklubben får besøg af Luciabruden og hendes terner. Kl. 13.30.

Torsdag d. 13.: Juleafslutning til religionsundervisningen.

OBS: d. 20. dec. øves til krybbespillet for alle, som har meldt sig. Kl. 16.

Vor Frue Kloster, Åsebakken

Høsterkøbvej 3, 3460 Birkerød.

Benediktinerindekloster, tlf. 42 81 06 98.

Søn- og helligdage: Terts og højmesse kl. 8.20.

Hverdage: Terts og højmesse kl. 7.50.

Skt. Hans Kirke, Hørsholm

Mariavej 6, 2970 Hørsholm.

Sognepræst: Jac. Muiser.

Bistrup Byevej 4, 3460 Birkerød.

Tlf. 42 81 27 96, bedst kl. 9-10.

2. præst: Peter Nissen, Bredgade 69, 3. th., 1260 Kbh. K. Tlf. 33 93 19 48, bedst formd. og aften.

Søndagsmesser:

Skt. Hans Kirke: Kl. 10 højmesse.

Mikkeltorg, Strandvej 352: Kl. 8.

Torsdag: Læst messe kl. 10.30 i Skt. Hans Kirke.

Skriftemål:

Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.

Lørdag d. 1.: Vi mødes kl. 16.00 og binder adventskransen. Vi går så i kirken og holder en lille adventsandagt, og herefter spiser vi aftensmad sammen.

Søndag d. 2.: 1. søndag i advent. Kl. 10.00 familiemesse. Efter messen er der kirkekaffe, hvorunder menighedsrådet orienterer om rådets arbejde.

Onsdag d. 5.: Kl. 19.00 messe. Kl. 19.30 gennemgang af næste søndags læsninger.

Torsdag d. 6.: Kl. 16.00 Børneundervisning på Nordvanggård. Vi forbereder os til jul ved at fejre Bodens Sakramente.

Onsdag d. 12.: Kl. 19.00 messe. Kl. 19.30 gennemgang af næste søndags læsninger.

Skt. Vincents Kirke, Helsingør

Nygade 8B. Tlf. 49 21 05 71.

Sognepræst Hans Esmark.

Møllestræde 10B, 3400 Hillerød.

Tlf. 42 26 14 04.

Diakon Ole Lundsteen, Nygade 8B,

Helsingør. Tlf. 49 21 05 71.

Sankt Vincent Søstre: Tlf. 49 21 75 47.

Søndag d. 2.: 1. søndag i advent, messe kl. 9.

Tirsdag d. 4.: Børnenes religionsundervisning nr. 9 i tiden 16-17.20 (juleafslutning).

Søndag d. 9.: 2. søndag i advent. Vi tænder adventskransen inden messen kl. 11 og ca. 11.35 får vi besøg af biskop Nicolaus og Sorte Per, som giver ris og ros!

Tirsdag d. 11.: Pensionist-træf kl. 14.30 hos søstrene med messe og adventshygge. Menighedsrådsmøde kl. 19-21.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød

Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.

Sognepræst Hans Esmark. Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.

Sankt Vincent Søstre: Tlf. 42 26 78 65.

Lørdag d. 1.: Børnenes religionsundervisning nr. 7, i tiden 9.30-11.30. Ingen messe.

Søndag d. 2.: 1. søndag i advent. Vi tænder adventskransen inden messen kl. 11 og cirka 11.35 får vi besøg af biskop Nicolaus og Sorte Per.

Tirsdag d. 4.: Messe kl. 19.

Torsdag d. 6.: Messe kl. 18.

Fredag d. 7.: Messe kl. 8.30.

Lørdag d. 8.: Børnenes religionsundervisning nr. 8, i tiden 9.30-11.30. Messe kl. 11-11.30.

Søndag d. 9.: 2. søndag i advent fejres kl. 9.

Tirsdag d. 11.: Messe kl. 18.

Onsdag d. 12.: Messe kl. 18.

13 Hovedstads- område NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj

Tlf. 31 28 17 00

Sognepræst: Pater Knud Aage Nielsen S.J. Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt torsdag kl. 10.30-11.30 på sognekontoret. Øvrige dage kl. 10-12 på tlf. 31 71 79 66.

Menighedsrådsformand Henning Heine-meier, Markskellet 5, 2720 Vanløse.

Tlf. 31 74 13 05.

Sædvanlige messetider: Søndag kl. 10.30. Tirsdag kl. 10.00. Derefter samvær i præstegården. Onsdag og fredag kl. 19.00.

Søndag den 2.: 1. søndag i advent. Messe kl. 10.30. Efter messen adventssammenkomst i menighedssalen.

Fredag den 7.: 1. fredag i måneden. Der er tilbedelse kl. 18.30 før messen kl. 19.00. Fredag den 14. december bortfalder messen kl. 19.00. Der er bordsandagt kl. 19.00.

Vor Frue Kirke, Herlev

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.

Tlf. 42 94 76 94.

Præst: Carroll Parker O.M.I.

Messetider:

Lørdag kl. 17.00.

Søndag kl. 9.30, kl. 11.00 (engelsk).

Hverdage:

Tirsdag kl. 9.30 (engelsk).

Torsdag kl. 9.30.

Tilbedelse: Tirsdag kl. 19.30-20.30. Lejlighed til skriftemål fra kl. 19.

Ungdomsklubber:

Maxi-KUK: Hver torsdag kl. 19.00.

Mini-KUK: Spørg May Weber Nielsen tlf. 42 94 93 31.

Torsdag d. 6.: Adventsaften kl. 19.00. Alle er hjerteligt velkomne.

Fredag d. 7.: Messe på engelsk kl. 19.30.

Lørdag d. 8.: Tro og Lys kl. 13 med messe kl. 17.

14 Hovedstads- område NØ

Skt. Andreas Kirke, Ordrup

Sognepræst Czeslaw Kozon,

Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund.

Tlf. 31 64 04 22

(bedst 9-10), undtagen mandag.

Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst 8-9).

Sognekantor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 30 39 onsdag kl. 14-16.

Messetider:

Søndag: Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 10.00.

Hverdage: Mandag-torsdag messe kl. 8.00.

Fredag kl. 16.00: Udstilling af sakramentet til tilbedelse. Kort andagt. Messe kl. 17.00. **Lørdag:** Messe kl. 11.30.

Lørdag d. 1. kl. 11.15: Rosenkransbøn i kirken. Derefter messe.

Samme dag kl. 18.30: Skt. Andreas fest. Indvielse af den nye menighedssal (Kollegievej 2A). Underholdning. Se plakat i våbenhuset.

Søndag d. 2. 1. søndag i advent kl. 10.00: Latinsk højmesse. I dag indledes År B for søndagenes læsetekster.

Fredag d. 7.: Jesu Hjerter-fredag. Se under messetider.

Lørdag d. 8.: Festen for Marias uplettede undfangelse. Kl. 11.30: Højmesse. Samme dag afholdes 1-dags retræte, ledet af pater Paul Marx O.M.I. Se annoncen herom side 15.

Tirsdag d. 11. kl. 15.00: Rosenkransbøn hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45, Ordrup. Tilmelding: Tlf. 31 63 63 82. Alle er velkomne.

Skt. Therese Kirke

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.

Giro 4 08 38 30.

Sognepræst: Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst kl. 9-10) undtagen mandag. (Mellem kl. 13 og 15 kun i nødstilfælde).

Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas Kirke kontor, Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Kontorets telefon: 31 64 30 39, onsdag kl. 14-16.

Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst kl. 8-9).

Messetider:

Søndag: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11. Morgenmad i kantinen mellem messerne. Familiemesse hver 4. søndag i måneden.

Hverdage: Mandag-onsdag kl. 17. Torsdag kl. 17 i Skt. Joseph Søstrenes kapel, Bernstorffsvej 98. Fredag kl. 7.30 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Lørdag d. 8.: Festen for Jomfru Marias uplettede Undfangelse. Messe kl. 11.30. Sognekatekese i kantinen kl. 15-17. Samme dag retræte i Sct. Andreas Sogn. Se nærmere under Sct. Andreas Sogn.

Immaculatakirken

Hverdage:

Messe kl. 7 undtagen mandag og torsdag, hvor messen læses kl. 16.45.

Søndag højmesse kl. 9.

Johanneskirken, Søborg

Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg.

Sognepræst Knud Aage Nielsen, S.J.

Bopæl: Jens Jessensvej 5, 2000 F.

Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Andre hverdage kl. 10-12 på tlf. 31 71 79 66.

Menighedsrådsformand Ove Leerbeck.

Bopæl: Salamandervej 24,

2800 Bagsværd. Tlf. 42 98 23 84.

Hver søndag kl. 10 højmesse.

Sankt Knud Lavards Kirke

Pastor G. Uttenthal Nibler.

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby.

Tlf. 42 87 77 12.

Kirkekantor, tlf. 42 87 39 33 kl. 10-12.

Lørdag d. 1. kl. 17.00: Søndagsmesse.

Søndag d. 2. ingen familiemesse. Kl. 11.00: Søndagsmesse med efterfølgende menighedsrådsmøde. Se i bladet.

Onsdag d. 5. kl. 13.00: Onsdagsklubben.

Torsdag d. 6. kl. 16.30: Børneundervisning. Kl. 19.00: Adventsmeditation. Kl. 19.30 Menighedsrådsmøde.

Lørdag d. 8. kl. 17.00: Søndagsmesse.

Søndag d. 9. kl. 11.00: Søndagsmesse med kirkekaffe.

15 Hovedstads- område V

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4 A, 1616 København F.

Sognepræst: P. Gerhard Sanders SJ.

Andenpræst: P. Niels Kiær SJ.

Pastoralassistent: Sr. Evelyn Krepele CSJ.

Tlf. 31 24 65 80 (kontor), 31 21 85 88.

Messetider:

Mandag-fredag: Kl. 8.15 og 17.

Lørdag: Kl. 8.15. Kl. 18: Italiensk messe.

Søndag: Kl. 10: Latinsk Højmesse.

Kl. 11.30: Dansk Højmesse. Kl. 20:

Aftenmesse.

Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.

Tirsdag d. 4.: Kl. 16. Kongregationsandagt. Kl. 19.30 Kirkekoncert med koret MUSICA VIVA.

Fredag d. 6.: Jesu Hjerter Fredag. Kl. 16. Tilbedelse af sakramentet. Kl. 16.45 Andagt og sakramental velsignelse. Kl. 17. Jesu Hjerter Messe.

Lørdag d. 8.: Kl. 14.30-ca. 17.30 Nikolausfest for menigheden og dens gæster. Billetter á kr. 5,- for både børn og voksne bedes købt senest søndagen i forvejen efter morgenmesserne.

Søndag d. 9.: Messe på ungarsk i huskappellet. Derefter samvær.

Lørdag d. 15.: Kl. 10 Kongregationsmesse.

Søndag d. 16.: Kl. 11.30 Familiemesse, derefter kirkekaffe.

Jesu Hjerter sogns feriefond uddeler igen nogle legatportioner til trængende medlemmer af menigheden. Skriftlige (formløse) ansøgninger modtages af sognepræsten.

Lille katolsk børnebog af P. Keller. For et år siden udkom den lille bog »Ved Guds Hånd«. Mange er blevet meget glade for den. Langt flere har ikke engang

Rolf Tønshoff stopper som organist i den katolske domkirke

Interview med Rolf Tønshoff fra Skt. Ansgars Kirkes blad »Menighedsnyt« v. Niels M. Uldall

Der er to anledninger til at få en snak med kirkens organist, Rolf Tønshoff.

Det er her i efteråret ti år siden, han blev ansat – sjovt nok er hans ansættelsesbrev underskrevet af »Menighedsnyt«s udsendte, i dennes daværende egenskab af formand for menighedsrådet. Den anden grund er meddelelsen om, at Rolf Tønshoff ønsker at fratænde embedet med udgangen af november måned i år.

Rolf Tønshoff har været organist i sammenlagt 23 år. Først i Lyngby, senere for den tysktalende menighed i den daværende Skt. Josephs kirke og de sidste 10 år i Skt. Ansgar. Her havde han allerede forinden tilhørt koret i perioden 1975-80.

Sangglad menighed

Rolf Tønshoff indleder samtalen med at sige, at han synes, Skt. Ansgar er en god menighed at være organist i. Det skyldes menighedens glæde ved og vilje til at synge med – og det gælder både unge og ældre. Det var netop Det andet Vatikankoncil's mål at aktivisere menigheden.

Korets rolle er ikke at være koncertkor, men at understøtte menighedens

sang. Ligeledes er organistens funktion ikke selvstændig, men handlingsunderstøttende. Det gælder hele liturgien – lige fra Introitus, hvor handlingen er den, at præsten går ind.

Rolf Tønshoff fortæller, at det glædede ham, at biskoppen forleden udtalte, at de danske vekselsange kører så upåklageligt i Skt. Ansgars kirke. Et af vekselsangens principper er jo netop, at menigheden skal synge med. Mig bekendt er vi den eneste menighed i Danmark, hvor man synger disse Davids-salmer, efter de liturgiske regler, følgende tekstrækkerne for år A, B og C.

Den danske messe god

Den danske messe er en meget sikker måde at gennemføre liturgien på, på et stilmæssigt godt niveau, uanset hvilken præst, der læser messen. Og p.g.a. domkirkefunktionen kommer der jo mange forskellige præster.

Den danske messe er meget velegnet og slidstærk. Folk kan lide den og vil have den. Rolf Tønshoff fortæller, at han selv har skrevet 15-20 melodier til Davids-salmer. Han har fulgt Erling Ras-



Jeg håber, at vi finder en organist, som kan føre den gregorianske linie videre, siger Rolf Tønshoff.

mussens musik videre. Denne har skrevet musikken til de ca. 150 Davids-salmer i vekselsangen. Men af og til, f.eks. ved specielle ønsker i forbindelse med begravelser og andet har der været Davids-salmer, der manglede melodi, og så har jeg skrevet den, siger Rolf Tønshoff. Formålet har mere været brugskunst end egentlig kunst.

For tiden indøver vi Peter Møllers 2. sangmesse fra 1986. Den skal synges i sin helhed ved radiotransmissionen på Krist Konges fest, den sidste søndag i november. Det er i øvrigt Rolf Tønshoffs sidste søndag som organist.

Højdepunkter

Som højdepunkt fra de 10 år nævner Rolf Tønshoff pavekoret og bispekoret. Pavens besøg var noget helt enestående. Det var

en morsom og glædelig opgave at arbejde med 75 sangere, der kom fra forskellige kirker med forskellige musikalsk tradition. Det var bestemt, at der alene skulle være dansk musik ved disse to meget intensive messer. Vi satsede på de mest sikre, udvalgte stemmer. Ved biskoppens jubilæumsmesse åbnede vi sluserne noget mere.

Rolf Tønshoff synes, at den gregorianske og den danske messe er lige vigtig. Han fortæller, at han bl.a. vil komme til at savne påskeliturgen stærkt. Han oplever, at de samme sangere uopfordret - Rolf Tønshoff har aldrig brudt sig om at ringe rundt – kommer tilbage år efter år – fra Palmesøndag til og med påskematessen.

Skt. Ansgar er en dejlig og hyggelig kirke. Man kunne blot ønske, den var større. Ved mange lejlig-

heder, præstevielser m.m. er den alt for lille.

Den katolske kirke oplever en stigende interesse i disse år. Det kan vi bl.a. konstatere, når vi hver søndag tæller kirkegængerne fra balkonen...

– Men nu holder du op?

– Ja, jeg føler, at jeg har lidt for mange jern i ilden. Egentlig er det et attraktivt og udmærket job. Men jeg har jo en hovedbeskæftigelse som lektor ved Nørre Gymnasium. Forholdene i tiden gør, at arbejdet her i hvert fald ikke er blevet mindre!!!

Vil fortsætte som vikar

Det er mest ansvarsforpligtelsen, der er lidt for meget. Man skal være her

hver søndag. Jeg vil gerne træde til som vikar af og til, for jeg kan som sagt lide kirken og har haft et utroligt godt samarbejde med pastor Timmermann. Vi begyndte i øvrigt samtidigt.

– Har du et ønske for menigheden?

– Jeg håber, vi finder en organist, som kan føre den gregorianske linie videre. Det er spørgsmålet om en kulturarv og en forpligtelse over for den generation af katolikker, som overleverede den gregorianske sang til os.

Begge muligheder, den gregorianske og den danske, skal bestandig være til stede.

Julegaven til nedsat pris: Billedbogen om pavens besøg i Norden

Hvorfor vente med at købe julegaven til sidste øjeblik, når nu »Pave Johannes Paul II i Norden« – i form af en billedbog – ligger klar til afsendelse. Prisen, der hidtil har været 230 kr., sættes nu ned til 150 kr. + forsendelse 23 kr.

Billedbogen, der er på 80 sider i A4 format og med 165 fotos, heraf de 100 i farver, gengiver i billeder og tekst pavens rejse i Norden. Vi kan glæde os over messerne på Åsebakken og i Ørn, mødet i Skt. Ansgars Kirke og de økumeniske møder i Roskilde og København.

Bogen kan købes eller bestilles hos: »katolsk orientering«, Vesterbrogade 28, 4., 1620 København V. Tlf. 31 21 14 44.

Bestil julegaven nu! Det kan gøres ved indsendelse af nedenstående slip.

Jeg bestiller »Johannes Paul II i Norden«:

Antal: _____ bøger á kr. 150.- + forsendelsesgebyr.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr.: _____ By: _____

Liturgisk kalender december

1. grønt. Lørdag i 34. alm. uge (II Ps). Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Åb. 22,1-7. Ev.: Luk. 21,34-36.
2. viol. 1. søndag i advent. (I Ps). Cr. Adv. pf. I. 1. L.: Es. 63,16b-17; 64,1,3b-7; Sl. 80,2ac+3b. 15-16.18-19. (Omk.: Hærskarers Gud, bring os atter på fode, lad dit ansigt lyse, at vi må frelses!) 2. L.: 1. Kor. 1,3-9. Ev.: Mark. 13,33-37. 1. søndag i advent indleder tekstrække B.
3. hvid. Mandag i 1. uge i advent. (I Ps). Frans Xavier, præst, († 1552) (m). Adv. pf. I. L.: Es. 2,1-5. Ev.: Matt. 8,5-11.
4. viol. Tirsdag i 1. uge i advent. (I Ps). Eller hvid. Johannes af Damaskus, præst og kirkelærer († 749). Adv. pf. I. L.: Es. 11,1-10. Ev.: Luk. 10,21-24.
5. viol. Onsdag i 1. uge i advent. (I Ps) Adv. pf. I. L.: Es. 25,6-10a. Ev.: Matt. 15,29-37.
6. viol. Torsdag i 1. uge i advent. (I Ps). Eller hvid. Nicolaus, biskop, († 4. årh.). Adv. pf. I. L.: Es. 26,1-6. Ev.: Matt. 7,21-24-27.
7. hvid. Fredag i 1. uge i advent. (II Ps). Ambrosius, biskop og kirkelærer, († 397) (m). Adv. pf. I. L.: Es. 29,17-24. Ev.: Matt. 9,27-31.
8. hvid. Lørdag. Marias uplettede undfangelse (h). Gl. Cr. Særl. pf. 1. L.: 1. Mos. 3,9-15.20.; Sl. 98,1. 2-3ab. 3cd-4. (Omk.: Syng Herren en ny sang, thi vidunderlige ting har han gjort.) 2. L.: Ef. 1,3-6. 11-12. Ev.: Luk. 1,26-38. 1. vesper til søndag.
9. viol. 2. søndag i advent. (III Ps). Cr. Adv. pf. I. 1. L.: Es. 40,1-5. 9-11; Sl. 85,9ab-10.11-12.13-14. (Omk.: Lad os skue din miskundhed, Herre,

- din frelse give du os.) 2. L.: 2. Pet. 3,8-14. Ev.: Mark. 1,1-8.
10. viol. Mandag i 2. uge i advent. (III Ps). Adv. pf. I. L.: Es. 35,1-10. Ev.: Luk. 5,17-26.
11. viol. Tirsdag i 2. uge i advent. (II Ps). Eller hvid. Damasus I, pave, († 384). Adv. pf. I. L.: Es. 40,1-11. Ev.: Matt. 18,12-14.
12. viol. Onsdag i 2. uge i advent. (II Ps). Eller hvid. Johanne Franciska Chantal, ordenssøster, († 1641). Adv. pf. I. L.: Es. 40,25-31. Ev.: Matt. 11,28-30.
13. rød. Torsdag i 2. uge i advent. (II Ps). Lucia, jomfru og martyr, († 304) (m). Adv. pf. I. L.: Es. 41,13-20. Ev.: Matt. 11,11-15.
14. hvid. Fredag i 2. uge i advent. (II Ps). Johannes af Korset, præst og kirkelærer, († 1591) (m). Adv. pf. I. L.: Es. 48,17-19. Ev.: Matt. 11,16-19.
15. viol. Lørdag i 2. uge i advent. (II Ps). Adv. pf. I. L.: Jer. 48,1-4.9-11. Ev.: Matt. 17,10-13.
16. viol. eller rosa. 3. søndag i advent. (III Ps). Cr. Adv. pf. I. 1. L.: Es. 61,1-2a. 10-11; Sl. Luk. 1,46-48. 49-50. 53-54. (Omk.: Min sjæl skal juble i min Gud.) 2. L.: 1. Tess. 5,16-24. Ev.: Joh. 1,6-8.19-28.
17. viol. Mandag i 3. uge i advent. (III Ps). Adv. pf. II. L.: 1. Mos. 49,2. 8-10. Ev.: Matt. 1,1-17. NB: Tidebønnen følger et særligt skema de sidste 7 dage før jul. Særlige antifoner til Zakarias' og jomfru Marias lovsange.
18. viol. Tirsdag i 3. uge i advent. (III Ps). Adv. pf. II. L.: Jer. 23,5-8. Ev.: Matt. 1,18-24.
19. viol. Onsdag i 3. uge i advent. (III Ps). Adv. pf. II. L.: Dom. 13,2-7. 24-25a. Ev.: Luk. 1,5-25.

20. viol. Torsdag i 3. uge i advent. (III Ps). Adv. pf. II. L.: Es. 7,10-14. Ev.: Luk. 1,26-38.
21. viol. Fredag i 3. uge i advent. (III Ps). Adv. pf. II. L.: Højs. 2,8-14. Ev.: Luk. 1,39-45. (Petrus Canisius, præst og kirkelærer, († 1597), kan ihukommes.)
22. viol. Lørdag i 3. uge i advent. (III Ps). Adv. pf. II. L.: 1. Sam. 1,24-28. Ev.: Luk. 1,46-56.
23. viol. 4. søndag i advent. (IV Ps). Cr. Adv. pf. II. 1. L.: Sl. 2. Sam. 7,1-5.8b-11.16; 89,2-3.4-5.27+29. (Omk.: Om Herrens nåde vil jeg evigt synge.) 2. L.: Rom. 16,25-27. Ev.: Luk. 1,26-38. Johannes af Kenty, præst, († 1473), fejres ikke.
24. viol. Mandag i 4. uge i advent. (IV Ps). Adv. pf. II. L.: 2. Sam. 7,1-5.8b-12.14a.16. Ev. Luk. 1,67-79. Aften. hvid. Vigilie til Herrens fødsel. (h). Gl. Cr. Jul. pf. 1. L.: Es. 61,2-5; Sl. 89,4-5. 16-17.27+29. (Omk.: Om Herrens nåde vil jeg evigt synge.) 2. L.: Ap. G. 13,16-17.22-25. Ev.: Matt. 1,1-25 eller 1,18-25.
25. hvid. Tirsdag. Herrens fødsel. (h). Gl. Cr. Jul. pf. Julenat. 1. L.: Es. 9,2-7; Sl. 96,1-2a.2b-3.11-12.13. (Omk.: I dag er os en Frelser født, Kristus, Herren!) 2. L.: Tit 2,11-14. Ev.: Luk. 2,1-14. Julemorgen. 1. L.: Es. 62,11-12; Sl. 97,1+6.11-12. (Omk.: Lys skal stråle over os; thi i dag er vor Frelser født.) 2. L.: Tit. 3,4-7. Ev.: Luk. 2,15-20.
25. Juledag. 1. L.: Es. 52,7-10; Sl. 98,1.2-3ab. 3cd-4. 5-6. (Omk.: Den vide jord har skuet vor

- Guds frelse.) 2. L.: Hebr. 1,1-6. Ev.: Joh. 1,1-18 eller 1,1-5.9-14.
26. rød. Onsdag. Stefan, den første martyr (f). (IV Ps). Gl. Jul. pf. L.: Ap. G. 6,8.10; 7,54-60; Sl. 31,3cd-4.6+8ab. 16bc-17. (Omk.: I dine hænder, Herre, befaler jeg min ånd). Ev.: Matt. 10,17-22.
27. hvid. Torsdag. Johannes, apostel og evangelist (f). (IV Ps). Gl. Jul. pf. L.: 1. Joh. 1,1-4; Sl. 97,1-2.5-6.11-12. (Omk.: I retfærdige, glæd jer i Herren.) Ev.: Joh. 20,2-8.
28. rød. Fredag. De uskyldige børn, martyrer (f). (IV Ps). Gl. Jul. pf. L.: 1. Joh. 1,5 – 2,2; Sl. 124,2-3.4-5.7b-8. (Omk.: Vor sjæl slap fri som en fugl af fuglefængere snare.) Ev.: Matt. 2,13-18.
29. hvid. Lørdag. 5. dag i juleugen. (IV Ps). Gl. Jul. pf. L.: 1. Joh. 2,3-11. Ev.: Luk. 2,22-35. (Thomas Becket, biskop og martyr († 1170), kan ihukommes.)
30. hvid. Søndag. Den Hellige Familie, Jesus, Maria og Josef (f). (I Ps). Gl. Cr. Jul. pf. 1. L.: Sir. 3,2-6.12-14; Sl. 128,1-2.3.4-5. (Omk.: Salig enhver, som frygter Herren, og som går på hans vej.) 2. L.: Kol. 3,12-21. Ev.: Luk. 2,22-40 eller 2,22.39-40. eller (ad libitum): 1. L.: 1. Mos. 15,1-6; 21,1-3; Sl. 105,1b-2.3-4.5-6.8-9. (Omk.: Hør Herren vor Gud; han ihukommer for evigt sin pagt.) 2. L.: Hebr. 11. 8.11-12.17-19. Ev.: Luk. 2,22-40 eller 2,22.39-40.
31. hvid. Mandag. 7. dag i juleugen. (I Ps). Gl. Jul. pf. L.: 1. Joh. 2,18-21. Ev.: Joh. 1,1-18. (Silvester I, pave († 335), kan ihukommes.)

Forventninger til et nyt kateketkursus

Af biskop Hans L. Martensen



Mange katolske børn får kun en meget begrænset kateketisk undervisning.

Der har i tidernes løb været afholdt forskellige kateketkurser i vort bispedømme. Indhold af og mål for disse kurser har ikke været ganske ens: nogle har været mere videnskabelige end andre; nogle har stillet mere krævende fordringer end andre; og igen har man med nogle kurser prøvet at give et mere direkte pædagogisk-praktisk sigte med undervisningen. Sikkert er det, at disse kateketkurser hver for sig har haft stor værdi for vort bispedømme og

bidraget til opbygningen af den kateketiske indsats herhjemme.

Ingen urealistiske forventninger

For tiden er atter et kateketkursus under forberedelse, og inden længe vil der blive givet nærmere oplysninger om dette kommende kursus. Mange detaljer er dog ikke fastlagt, og vi har endnu mulighed for at gøre os forhåndstanker om ønsker og forventninger, som vi kunne have.

De medarbejdere, der udfører det forberedende arbejde, vil måske også være ængstelige for, at man stiller urealistiske forventninger, der nødvendigvis senere må skuffes. Uden at spænde forventningerne for højt og uden at nære urealistiske forestillinger om, hvad vi med vore svage kræfter kan opnå, er det dog både nyttigt og nødvendigt at gøre sig tanker om den kateketiske indsats i bispedømmet.

Den kateketiske tilstand i vort bispedømme

Forkyndelse og katekese må have første prioritet blandt kirkens opgaver. Dette er ofte blevet betonet siden forberedelsen af pavens besøg og i den efterfølgende fase.

Uden tvivl kan vi konstatere, at der rundt om i menighederne gøres et stort og ihærdigt arbejde med at give katekese til børn og de unge. Med glæde har vi også kunnet iagttage, hvorledes en kateketisk indsats mere bevidst og med større og større held har fundet sted inden for DUKs rammer og på de forskellige lejre.

Ligeledes er det klart, at der på vore katolske skoler ydes et betydningsfuldt arbejde af kateketisk art både i forbindelse med religionsundervisningen og i andre skolesammenhænge.

Kun halvdelen af vore børn

Der er således mange initiativer at glæde sig over, og der er ingen grund til pessimisme. På den anden side er det nødvendigt også at se svagheder i øjnene og spørge os selv, hvorledes den kateketiske indsats kan styrkes

og forbedres fremover. Åbenlyse svagheder er, at mange katolske børn kun får en meget begrænset kateketisk undervisning – ja, mange får slet ingen.

Uden at jeg for øjeblikket kan underbygge mine tal med statistisk bevismateriale, forekommer det mig sikkert, at omkring halvdelen eller endnu flere af vore katolske døbte børn ikke senere kommer i kontakt med kirken og får undervisning. Det er et problem, som ikke kan løses ad kateketisk vej, men som stiller andre pastorale spørgsmål.

Måske må vi realistisk indstille os på, at der også fremover vil være et stort antal katolsk døbte, som det aldrig lykkes os at etablere kontakt med. Men også når det drejer sig om børn, der kommer til religionsundervisning, må vi se i øjnene, at mange kun får en relativ kortvarig katekese i forbindelse med første kommunion, firmelse, trosbekræftelse. Selv blandt dem, der er allerhøjest stillede, og f.eks. går på katolske skoler eller lever i sogne, hvor der findes en vel udbygget, aldersinddelt katekese, vil det være sjældent, at et barn får mere end én ugentlig time.

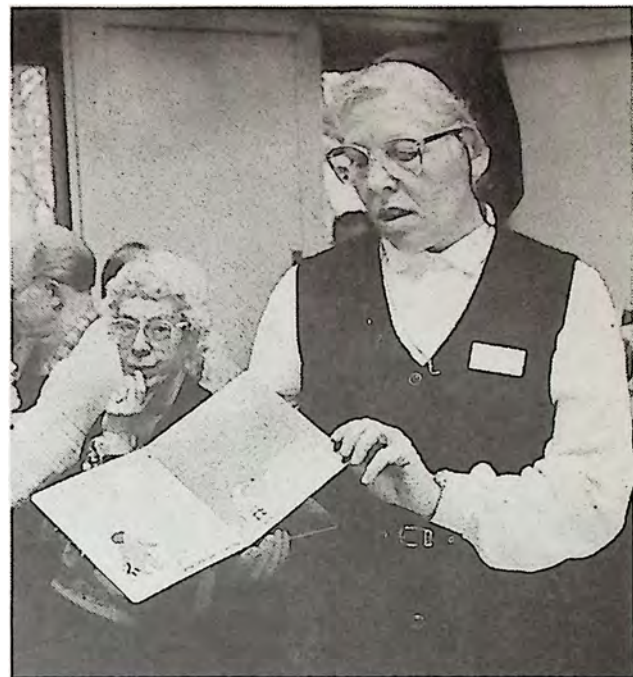
De unge forsvinder

Af andre indlysende svagheder kan nævnes, at de fleste forældre ikke er i stand til at give deres børn den grundlæggende indførelse i kristen tro og kristent liv, som allerede bør finde sted i første livsafsnit: før skolegangen begynder.

Endnu mere alvorligt er det, at mange unge siger farvel til katekese og religionsundervisning, så snart de er blevet firmet eller har været til trosbekræftelse. Mens et yderst vigtigt afsnit i alle andre uddannelser begynder, når de unge er fyldt 16 år, er det desværre ofte således, at den videre uddannelse i kristen lære og kristen livsholdning for mange unges vedkommende holder op netop i dette vigtige og afgørende livsafsnit – d.v.s. mellem det 15. og 22. år.

Det kniber med egnede lærere

Andre svagheder i vort kateketiske arbejde er, at det i sognene er svært at finde egnede lærere. Også på de katolske skoler er det undertiden svært at finde egnede katolske medarbejdere i religionsundervisning og katekese. Derudover findes der ikke så få lærere, som underviser i kristendom og religion, men som aldrig har fået nogen specifik katolsk



Mariasøster Cecilie Maes, Svendborg gør et stort arbejde ved at finde frem til egnet materiale til de mindste børn
Fotos Knud H. Kluge.

uddannelse; de har kun den almene seminarieuddannelse, hvad angår kristendom og religion.

Hermed er naturligvis ikke udtalt nogen form for kritik imod denne almene læreruddannelse, sådan som den gives på seminarierne. Men givet er det, at i de fleste andre lande ville man stille den fordring til katolske religionslærere,

at de skulle gennemgå et katolsk og kirkeligt anerkendt kursus som baggrund for deres undervisning. Et sådant krav er næppe gennemførligt herhjemme. Men i det mindste må det ses som ønskværdigt, at alle katolske religionslærere havde modtaget en eller anden form for katolsk videreuddannelse.

Den kateketiske tilstand i befolkningen som helhed

Den kateketiske udfordring til os katolikker i Danmark må ses på baggrund af den kateketiske situation i landet som helhed. Kendskabet til kristendom er gået stærkt tilbage i de senere årtier. Skolernes kristendomsundervisning er reduceret og foregår ikke længere på den kristne bekendelses grundlag. Hvis man forstår katekese som religionsundervisning på den kristne trosbekendelses baggrund

og under en kristen kirkes ansvar, er den katekese, de fleste danskere modtager, reduceret til mindre end 1 års undervisning forud for konfirmationen.

Hvis børnene i den offentlige skole overhovedet møder kristendom og undervises i den, sker det for det meste på en rent refererende måde, d.v.s. uden stillingtagen. Ved siden af en udbredt almen uvidenhed – der ofte går så vidt, at man ikke kender tek-

Tre bededage for fred og retfærdighed

I anledning af 42-årsdagen for FN's menneskerettigheds-erklæring mandag den 10.12. 1990 bliver der verden over arrangeret tre bededage for fred og retfærdighed.

For de kristne er bededagen fastsat til søndag den 9.12. 1990, hvor dette vigtige anliggende, som pave Johannes Paul II har tilskyndet de kristne til at bede for, indgår i søndagens messer.

Forslag til forbønner vil blive udsendt til menighederne i rimelig tid inden 9.12. 1990.

Paul Marx, O.M.I.
generalvikar

sten til Fader Vor eller ikke ved besked om, hvorfor vi fejrer jul eller påske – møder man også vidt og bredt en bevidst eller ubevidst forkastelse af kristendom.

Mange mennesker har på forhånd afskrevet kristendom som et dueligt og meningsgivende grundlag. Man søger svaret på livets og menneskeheds store spørgsmål i en ikke-kristen eller anti-kristen sammenhæng. En sådan sammenhæng kan være humanistisk-ateistisk; den kan også være nyreligiøs.

Netop som modvægt til en teknisk styret verden uden åndelig sans søger mange mennesker religiøse svar, men på tværs kristendommens overleverede tro. Astrologi tenderer til at nægte både menneskets frihed og Guds frigørende Fadergodhed. Reinkarnation står i modstrid til kristendommens tanke om det enkelte individs

umistelige værdi og til kødets opstandelse. Selve Gudsbegrebet drejes, så det ikke længere kan bringes i overensstemmelse med den kristne tro på den treenige Gud. Tværtimod tager en panteistisk forestilling om Gud kristentrosens plads. Gud bliver et udtryk for hele verdensaltets guddommelighed, og mennesket søger åndelig visdom i en bevidsthed om selv at være guddommelig.

De nyreligiøse bevægelser bygger på forestillingen om, at mennesket i sine dybder kan finde kraften til at frelse sig selv. At alt dette står i modstrid til kristendommen, behøver ikke mange argumenter. Det egentlige og værste onde består da heller ikke i, at nogle mennesker hylder en religion, der er i modstrid med kristendom. Den dybe forvirring opstår, når det, der strider mod kristendommen, kalder sig selv kristent.

grunden for vort fællesnordiske kateketiske system) og på tysksproget materiale, hovedsageligt fra Vesttyskland og Schweiz. De fleste vil vel sagtens føle, at der er flest lighedspunkter mellem vor nordiske katolicisme og den tysktalende, hvad baggrund og psykologi angår. Undertiden kunne jeg dog ønske, at engelsksproget materiale kom mere inden for vor horisont.

Egen identitet

En meget væsentlig forskel i baggrund består i, at de fleste kateketkurser, vi arbejder med, er blevet til under forhold, hvor katolicismen er en stor og talrig kirke, der enten er flertalskirke eller i det mindste udgør en væsentlig del af befolkningen. Helt afgørende for vor egen situation er det omvendt, at vi er en mindretalskirke, der omfatter mindre end 1% af befolkningen. I denne sammenhæng kunne vi måske snarere sammenligne os med katolicismen i visse dele af England, Wales og Skotland. Også her findes katolicisme, som lever i en beskedne mindretalsituation.

Når en gruppe mennesker udgør mindre end 1% af et lands befolkning, er det indlysende, at kræfter og ressourcer er begrænsede. Videre er det indlysende, at en bevidstgørelse af egen identitet er nødvendig, ligesom også indre kraft er nødvendig, hvis man vil holde stand over for omgivelserne. Man må



Når en gruppe mennesker udgør mindre end 1 procent af et lands befolkning, er kræfter og ressourcer begrænsede. Foto KNA.

i visse henseender kunne være anderledes og gå mod strømmen. Man skal formidle værdier til omgivelserne, som disse omgivelser i særlig grad mangler eller trænger til ud fra deres egen baggrund.

Tiltagende spændinger

Visse steder i Europa synes der for øjeblikket at være tendenser til en stærk og tiltagende polarisering i den katolske kirke, hvor f.eks. konservative og moderne meninger står stejlt over for hinanden, eller hvor fundamentalistiske tilbøjeligheder støder sammen med mere eller mindre løbske eksperimenter med det ny og uprøvede. Sådanne spændinger

er uomgængelige og måske undertiden nødvendige og gavnlige.

Dog må man se i øjnene, at en katolicisme, der f.eks. tæller 50% af en befolkning, kan bære langt større indre spændinger end en kirke i yderste mindretal. For en lille gruppe som vor danske katolicisme er det uomgængeligt nødvendigt, at vi stadig besinder os på hvad, der som fælles-katolsk tro binder os alle sammen. At der derudover også kan være spændinger hos os, er ganske indlysende. Men for at overleve som katolsk kirke og for at videregive de dybe værdier, vi selv med glæde har modtaget, er en stor portion fælles indsats og fælles vilje nødvendig.

Ikke ensartet baggrund

Dertil kommer, at vor egen lille katolske kirke er langt mere uensartet i sin oprindelse og sammensætning end store udenlandske, katolske kirker. Katolicismen i Bayern, for at tage et eksempel, er i sin historiske og folkelige opbygning langt mere ensartet end vor danske. På baggrund af en sådan ensartethed er store spændinger også mulige. Jo mere en fælles baggrund holder sammen på mennesker, des mere kan de tåle at være uenige om mange detaljer.

En sådan ensartet baggrund mangler vi i vore nordiske landes katolicisme. Denne katolicisme præges af impulser fra mange lande, f.eks. fra Polen, Vietnam og mange andre nationer. Dertil kommer en meget uensartet baggrund også i vor »indfødte« katolicisme, hvor nogle er konvertitter med deres helt specielle konversionshistorier og

konversionsmotiver, mens andre har »arvet« den katolske tro fra deres forældre.

Hvad katekese angår er det indlysende, at vore vietnamesere f.eks. har en helt anden tradition end den, der findes i Bayern og Østrig. Det samme gælder vore polske katolikker, især dem, der er indvandrede i nyere tid. Når vi vil lave en fælles dansk katekese, må vi i størst mulig omfang tage hensyn til vor egen katolicismes forskellige sammensætning og til de forskellige traditioner, der er strømmet til os fra andre lande.

Det er klart, at et kateketkursus og et kateketisk system ikke vil kunne sammensættes af alle de forskellige strømninger, der har rødder dels i Tyskland, dels i Polen, Vietnam og andre steder i verden. Et sådant sammenblandet kateketisk program vil hverken være pædagogisk eller indholdsmæssigt muligt. Dog må vi i højeste grad søge en kateketisk fællesnævner, hvor alle katolikker på en eller anden måde kan genkende de største og dybeste værdier i den kristne tro, som de selv har arvet fra deres hjemlande eller fra deres forældre.

Styrke fællesskabet

Et kateketkursus må om muligt være sådan, at alle katolikker i Danmark, hvad enten de er polske, vietnamesiske, filippinske eller danske af oprindelse, på en eller anden måde kan blive styrkede i fællesskabet, finde fordybelse i troen og blive udrustet til en kateketisk opgave, der også kan være værdifuld for deres landsmænd i Danmark.

FORTSÆTTES

Dansk katolicisme: Baggrund og muligheder

Ethvert katolsk kateketkursus vil i nogen grad afspejle den katolske kirkes baggrund og tilstand i det land, hvor kateketkursuset er blevet til. Et vietnamesisk kursus vil være anderledes end et polsk. Et kursus, der anvendes i de fattige dele af Brasilien, vil være anderledes end et

kursus, der anvendes i Japan. Også inden for det, vi normalt kalder den vestlige kulturkreds, findes der meget betydningsfulde forskelle i baggrund og muligheder.

Hidtil har vi i vore kateketiske anstrengelser hovedsageligt støttet os til kanadisk materiale (bag-



Karen Erngaard fra Kateketcentralen drøfter muligheder og vanskeligheder med søster Cecilia Maes. Foto K. Kluge.

Festlige dage på Bornholm

De katolske menigheder i Åkirkeby og Rønne festede i weekenden den 21. og 22. oktober. Anledningen var et 75 års jubilæum. Den 16. oktober 1915 bosatte for første gang efter Reformationen en katolsk præst sig på Bornholm. Det var den hollandskfødte pater Nielen. Senere fulgte søstrene og præster, og der er bygget kirker i Rønne og Åkirkeby.

For at markere denne begyndelse havde man inviteret biskop *Hans L. Martensen*, der om lørdagen som optakt til festen mødtes med de bornholmske menighedsråd i private omgivelser hos formanden og bagefter fejredes aftenmessen med dem i Åkirkeby.

Søndag morgen var der så festmesse i kirken i Østergade i Rønne. Biskoppen, assisteret af prior *Frans* fra klostret i Olsker og sognepræst *Dietrich Timmermann* celebrerede messen og biskop-

pen holdt festprædiken. Gående ud fra søndagens læsning af 1. Tessalonikerbrev fremhævede han, at det er menighedens medlemmer, der bærer kirken. »Hvert enkelt menneske er uerstatteligt værdifuldt for Gud«, sagde biskoppen. »Han kalder os ved vort navn. Vi er hans ejendomsfolk«.

Kirken var fyldt til sidste plads. Blandt gæsterne sås også en enkelt bornholmer, der var kommet fra København i dagens anledning, og en feriegæst gennem 30 år, hr. *Kraft* fra Siegen i Tyskland, der overbragte en hilsen derfra. For den musikalske ledelse stod organisten fra Åkirkeby, *Knud Erik Frandsen*.

Efter højmessens samledes man i menighedslokalet på 1. sal. Huset var fyldt til bristepunktet. I dagens anledning havde man fremstillet et hefte, der på 56 sider fortæller om de katolske menighe-



Søster Hermengild og pastor Timmermann viser det gamle sammenklæbte alter og messeudstyr som en for en kort bemærkning er på en visit på Bornholm. Foto: Kim Thøgersen.

der på øen og deres spændende historie lige fra de første italienske stenhugere kom for mere end 100 år siden til de seneste års udvikling.

Dagen sluttede med, at biskoppen plantede et japansk kirsebærtræ i haven

bag kirken, en gave fra en gartner fra Nordlandet. Derefter tog man afsked og ved aftenstid blev flage-ne, der havde vajet foran kirken, Dannebrog og det særlige gul-hvide katolske kirkeflag taget ned.

Dietrich Timmermann

Sostrup Klosters vennekreds støt det nye kloster

De fleste af dette blads læsere ved, at en sådan forening eksisterer, men hvad det går ud på og hvorfor, er sikkert gået i glemmebogen.

Vennekredsen afholdt sin stiftende generalforsamling den 9. september 1989. Foreningens mål er at støtte cistercienserne med i første omgang at støtte det nye kloster, der er under opbygning på en mark bag ferielejhederne.

Den 1. maj var der grundstensnedlæggelse, hvor tre munkesten fra Øm klosterruin blev brugt. Dermed er den rent fysiske forbindelse fastholdt. Klosteret, der skal kunne rumme 24 søstre, skal være klar til indflytning ca. 1. august 1991.

Det nye kloster får navnet *Maria Hjerte Klosteret*. Vor nye postadresse bliver »Maria Hjerte Engen«, hvor det nye kloster får no. 1, Sostrup Slot no. 2.

Jul på Sostrup

Som et forsøg arrangerede vennekredsen i 1989 en rigtig gammeldags »herregårdsjul«. Vi havde levende musik, dans om de to juletræer, oplæsning af juleeventyr, og der var en

gave til hver gæst – store som små. Uddelingen af disse julegaver var ret speciel – men efter gammel herregårdstradition.

Gæster fra sidste år – vi var ca. 85 – har fortalt, at det var en succes, man hyggede sig, og selvom der skete noget hele tiden, glemte man træthed, men holdt ud – deltog i midnatsmessen og sluttede af i mødesalen, hvor søstrene serverede varm chokolade, kaffe og kager. Sådan vil vi også arrangere det i år!

200 medlemmer

Vennekredsen er ca. 200 medlemmer, og vi har en kassebeholdning på små 50.000.- kr.

Det vil være en meget fin julegave til søstrene, at stadig flere melder sig til foreningen. Vi har giro 1 20 67 37.

I december udsendes en årsberetning fra klostret og vennekredsen, og her vedlægges girokort. Kontingent/gave er fastsat til kr. 100,00 og opefter pr. år.

Bendt B. Scavenius

(Forkortet af. red.)

4 aftener om Bibelen

Dette tilbud er for dem, der har travlt, men på den anden side føler behov for at vide mere om Bibelen.

På kun 4 aftener gennemgås det mest grundlæggende om Bibelen:

Mandag den 7. januar
Niels Engelbrecht:
Almindelig indføring, hvad skal jeg vide om Bibelen?

Tirsdag den 8. januar
Sr. Simone Springer OSB:
Gammel testamente

Onsdag den 9. januar
Bjørn Højbo:
Evangeliets historie og struktur

Torsdag den 10. januar

Jesper Fich
Paulus

Hver aften kl. 19.00
Englesalen, Niels Steensens gymnasium.

Tilmelding er nødvendig og bindende for alle 4 aftener.

Kursusafgift 25 kr., for hele forløbet, der dækker kaffe, kage og materialer.

Vi håber med dette tilbud at kunne starte en ny tradition for en slags vinterskole med teologiske emner.

Også derfor håber vi, at mange vil benytte sig af dette spændende tilbud.

DUKs sekretariat

Religionslærere mødtes på Liselund

Fra 26. til 29. oktober mødtes religionslærere fra 11 europæiske lande på Liselund Kursuscenter i Slagelse til det 4. europæiske Forum for religionsundervisning.

Temaet var skolens religionsundervisning i et demokratisk og sækulariseret samfund. Deltagerne udtrykte deres glæde over, at den politiske omvæltning igen har muliggjort religionsundervisning i mange østeuropæiske lande.

De understregede, at denne undervisning er en af skolevæsenets uundværlige bestanddele, bl.a. fordi den gør eleverne fortrolige med den europæiske kulturs kristne rødder, fordi den fremmer både religiøs tolerance og religiøs identitet i et pluralistisk samfund og derved bidrager til elevernes helhedsuddannelse, uden at den europæiske foreningsproces berører det enkelte land sin selvstændighed på uddannelsesområdet.

Nordiske benediktinere på Magleås

For første gang i historien samles de nordiske benediktiner klosterfamilier på Magleås i dagene 27.-30. november 1990.

Her vil universitetslektor *Brian McGuire* give nogle oplæg til gruppearbejde angående klosterliv før og nu.

I Norden er der 9 klosterfællesskaber, der lever

efter Den hellige Benedikts regel. I Danmark er der to fællesskaber, klostret på Åsebakken i Høsterkøb og Skt. Lioba Kloster på Frederiksberg.

Biskop *Theodor Suhr*, p. *Palle Vinten*, Grenå og p. *Ansgar Kristensen*, Åsebakken er benediktinere.

ks

Vi prøver igen!

I k.o. nr. 17 side 3 stod der fejlagtigt i artiklen om de nordiske biskoppers møde, at biskop *Alfred Jolson*, Island vil ledsage en skandinavisk valfart til Rom i 1991.

Det er imidlertid den nordiske valfart til Lourdes, biskop *Jolson* vil ledsage. k.o. kan tilføje, at valfarten finder sted fra den 25. juni til den 2. juli 1991.

I k.o. nr. 18, side 10 i læserindlægget om kirkesmusikkurset på Magleås, skrevet af Marianne Juhl Christensen, stod der, at Bent Fabricius Bjerre var et af de assisterende musikkurset.

Navnet er *Bent Fabricius*. »Bjerre« var fejlagtigt hæftet på af redaktionen, som hermed beklager fejlen.

Red.

Festgudstjeneste

I anledning af generalvikar Paul Marx' 25-års præstjubilæum er der festmesse i Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København, tirsdag den 18. december 1990 kl. 16.30 og

RECEPTION

i Sankt Ansgars Kirkes menighedssal, Bredgade 69A, efter festmessen.

Alle er hjerteligt velkomne!

Efter generalvikarens ønske går kollekten denne dag til Caritas Danmark.

Mogens Osterhammel

»Lyset der skinner i Mørket«

I 1930'ne foretog Mogens Osterhammel rejser til Tyskland, hvor han fik venner blandt den katolske, antinazistiske ungdom.

Dette er en usædvanlig bog om årene før, under og efter Anden Verdenskrig, meget spændende fortalt og med en utrolig klar og præcist skildret dokumentarisk baggrund.

Vi kender meget lidt til den tyske ungdom under Anden Verdenskrig, men mange af disse mennesker blev virkelig »Lyset der skinner i Mørket«.

Det er en meget åben og sanddru skildring...

Elsebet Kieler i Katolsk Orientering

Kr. 175,00
Fiskers Forlag

Møder og arrangementer

Julemarked 1990

Katolske Menighedsplejer afholder sit årlige julemarked på Niels Steensens Gymnasium, Australiensvej 38, 2100 København Ø, søndag den 2. december 1990 fra kl. 9.30 til kl. 17.00.

Restaurationen er åben hele dagen, hvor De kan købe herligt smørbrød, øl og vand samt gløgg og æbleskiver.

Der er mulighed for at købe Årets Adverts-krans og Dares juledekoration her.

Vind Dares julevin og andre gode gaveideer i de mange boder.

Besøg vort loppetorv og gør et godt kup eller besøg antikvariatet og find en god bog til de lange vinteraftener.

Alle er velkomne - gratis entré.

Med venlig hilsen
Bente Nygaard Hansen

Retrætedag

Lørdag d. 8. december holdes en retrætedag i Skt. Andreas Kirke i Ordrup med temaet: Maria det frelste menneske. Maria vejen til Kristus? Alle bønsgupper og interesserede er velkomne!

Retræteholder: Generalvikar Paul Marx.

Vi begynder kl. 10 med Rosenkrans, derefter 1. oplæg. Kl. 11.30 festmesse, som også er sognets. Fælles middag, hvortil drikkevarer kan købes. 2. oplæg. Derefter samtale, også med mulighed for at tale med præsten, om det ønskes. Afslutning med sakramental tilbedelse/velsignelse.

Mulighed for at deltage i nogle eller kun en enkelt del af retræten, da hver del er en afsluttet enhed. Man bedes om muligt tilmelde sig af hensyn til middagsmaden til sr. Mikaela OSB, Skt. Lioba Kloster, Jens Jessensvej 7, 2000 F. Tlf. 31 71 48 72, bedst ml. 9-12.15.

Kirkekoncert

Aftensang i den katolske Vor Frue kirke i Århus.

Mandag den 10. december kl. 20.00 afholder kirkens kantori under ledelse af organist og korleder, Olav K. Mielke-Jepsen julekoncert, som aftensang, med engelske og danske julemotetter- og hymner, vekslende med enkelte davidssalmer. Som større værk fremføres for sopransolo, Sanne Kolman, obligat-violin, Birgitte Haugmark, kor og orgel, Poul Bajlum, Mozarts Laudate Dominum. Til korrets sidste julekoncert i 1989 var kirken fuld (400).

DUK-kalender

Åbent hus med julehygge onsdag den 19.12. 1990 kl. 14.00-17.00 på Sekretariatet.

Nytårslejr den 27.12. 1990-01.01. 1991 på Ømboen for unge over 18 år samt familier med små børn.

Pris kr. 500,00 samt 110,00 for fællesrejse (dog kr. 160,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 06.12. 1990.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. & by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deltager i fællesrejse: ()

Ankommer selv: ()

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Annoncering:

Rubrikannoncer pr. mm kr. 3.50
Tekstsideannoncer pr. mm. pr. sp. kr. 4.50

Juletræer fra Øm

Vore små rødgraner vokser og nogle kan bruges som

JULETRÆER

Vi indbyder alle til

lørdag, den 8. dec. kl. 13-17 og
søndag, den 9. dec. kl. 13-17

selv at fælde deres juletræ for 20.- kr. og hente fyrretop/pyntegrønt til 10.- kr. Bagefter kan der fås varme og kaffe m. kager i »Hamahytten«. På gensyn!

Ømstyrelsen

Tre Adventsaftener

kl. 19.30-21.30 i Newmanstuen, Niels Steensens Kollegium, Sankt Kjeldsgade 3, København. Vi beskæftiger os med Jesuiterordenens stifter, den hellige Ignatius' liv ud fra moderne biografier på tre møder, indrammet af bøn, lørdag den 8., fredag den 14. og fredag den 21. december. Til forberedelse anbefales enten Mary Purcell, The First Jesuit, eller Cándido de Dalmases, Ignatius von Loyola.

Aug. Ziggelaar S.J.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Korrespondance ønskes

Yngre polske ægtepar med børn ønsker at korrespondere med danske, katolske familier på tysk. Ring til »katolsk orientering« og få en adresse. 31 21 14 44. Mandag, torsdag eller fredag mellem 10 og 16.

Vicevært

Til Skt. Andreas Kirke i Ordrup søges pr. 1. februar 1991 en vicevært 40 timer om måneden. Attraktiv 3 vær. lejlighed garanteres. Ansøgning inden den 15. december 1990 til sognepræsten Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund, hos hvem yderligere oplysninger kan indhentes. Tlf. 31 64 04 22 (9-10 undt. mandag).

Magleås ombygges

Magleås hovedbygning får fra slutningen af november til 1. marts forbedret bade- og toiletforholdene. Hovedbygningen vil kun i begrænset omfang kunne bruges.

Kursuscentret fungerer i øvrigt som sædvanligt.

Katolsk Video-produktion (KVIP)

Katolsk video til debat og undervisning KVIP producerer videofilm af 20-40 minutters varighed til debat og undervisning i skoler, menigheder eller derhjemme. Ring efter vort nye katalog, september 1990: 31 20 93 37.

Nyheder 1990:

Høstår: Om at blive gammel med værdighed. Også om søndagen: Et personligt portræt af en katolsk sognepræst. Kvinder i kirken: En mosaik af interviews med vidt forskellige katolske kvinder. Bispejubelæum: Reportage fra biskoppens 25 års jubilæum maj 1990.

Radio Steno - 107,9 Mhz

Sct. Kjeldsg. 3, Kbh. Ø, giro 9 73 75 96.
Hver mandag fra kl. 20 til kl. 23.

Kl. 20: Magasinet - nyheder, meddelelser, musik og forskellige indslag, fx.:

3.12.: Vi præsenterer nogle af de københavnske menigheder.

10.12.: Om gode, kristne børnebøger - en julegaveidé! v/Gunhild Lindstrøm.

Kl. 21: Telefonprogram - lytterne kan ringe ind på 31 20 93 38. Emnerne er:

3.12.: Meningen med livet v/ p. Samuelson og Hans Jørgen Johansen.

10.12.: Katolsk kirkehistorie v/ Jørgen Nybo Rasmussen og Annelise Bruus

Kl. 22.30: Postludium - musikprogram med religiøs eller kirkelig musik.

Flyrejse til Medjugorje

I anledning af 10-års dagen. Fra den 20.-27. juni 1991.

Yderligere oplysninger fås på telefon 31 69 33 45.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Døde



R.I.P.

Vor kære

Simon Svendsen Simonsen

født i Hulsig d. 14. oktober 1919
er død d. 7. november 1990.

På familiens vegne
Eva Egeberg Simonsen

Begravelsen fandt sted mandag d. 12. november på Katolsk Vestre Kirkegård.

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

31 69 86 81
DØGNET RUNDT



Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.



DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 42 99 01 58

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 66 21 19 20

Aut.
el-installatør

EL MOGENS LARSEN
Rørarbejder Tlf. 6200Aabenraa: 622530/622531

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Murermester

Bernhardt Christiansen

Sølbærvej 8, Sabro.
Tlf. 86 94 82 10

MØBLER

Søger De kvalitetsmøbler, så aflæg vor forretning et besøg og se vort store udvalg i reoler, opholds- og spisestuer.

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsgade 13
København Ø.
Tlf. 31 26 60 70

Pianostemmer

Bernhard Hauber

31 68 19 59

Revision - Bogføring - Skat

- den Registrerede Revisor rådgiver

REGISTRERET REVISOR FR
Jørgen Brangstrup
SCT. OLSGADE 10
4000 ROSKILDE . 42 35 10 35

Præstekald skal søges der, hvor de findes

Rom (KIPA) – »I Canada er der en mængde gifte mænd mellem 40 og 60 år, som er aktive i kirken og gerne vil blive præst. Deres præstevie ville ikke blot blive en løsning for præstemanglen, men især en anerkendelse af det arbejde, de præster og har præsteret for kirken«, sagde den canadiske biskop Henry Goudreault under bispesynoden i Rom.

»I mit bispedømme Labrador i det nordlige Canada virker 30 gifte anglikanske eskimo- og indianerpræster. Katolikkerne derimod har ikke en eneste indfødt præst. Dette skal ikke opfattes som en stemme for eller imod cølibatet, men man burde dog søge kaldet til et liv som præst, dér, hvor det findes«, sagde biskoppen videre.

Seks patriarker hos paven

Rom (KIPA) – Seks katolske patriarker besøgte paven fredag den 19. oktober for at drøfte situationen i Mellemøsten, især i Palæstina og Jerusalem, samt ved Den persiske Golf.

Den latinske patriark af Jerusalem, Michel Sabbah, den koptiske Stefanos II Ghattas og den melkittiske Maximos V Hakim deltog i forvejen i bispesynoden i Rom. De øvrige tre var den kaldæiske patriark Rafael I Bidawid, den syriske Ignace Antoine II Hayek og den armenske Jean Pierre XVIII Kasparian. På grund af den spændte tilstand i Libanon var den maronitiske patriark Nasrallah Pierre Sfeir ikke til stede.

Verdenskatekismus

Fortsat fra forsiden.

strækkeligt respekterer døbtens kald til hellighed, lægfolkets plads og opgaver i kirken, kirkens sociallære og dens økumeniske dimension! Han forsikrede, at Det andet Vatikan-koncil anliggende bliver gengivet »udførligt, nutidigt og godt«.

Udkastet er blevet kritiseret for, at det ikke til-



Abbediet Strahov i Prag, hvor ordensstifteren Sankt Norbert ligger begravet, blev af de tjekkiske myndigheder givet tilbage til præmonstratenserne. De kunne lige nå at fejre klosterets 850-års jubilæum i dette frihedens år 1990.



Også kirken i Nicaragua må begynde forfra

(KNA) – Selv efter regeringsskiftet i Nicaragua er sandinisternes politiske indflydelse stadig stor. Ærkebiskoppen af Managua, kardinal Miguel Obando Bravo, har ligefrem talt om, at der er »to indehavere af magten i landet« og Violetta Chamorros regering er den svageste.

Sandinisternes tilstedeværelse i de statslige strukturer og deres store indflydelse i samfundet vil kardinalen modvirke med en udstrakt folkemission orienteret efter kirkens sociallære. Samtidig er man i anledning af 500 års jubilæet for opdagelsen af Latinamerika og den kristne missions begyndelse ved at forberede et pastoralkoncil, der skal give nyt liv til kirken i Nicaragua.

2.000 arbejdsgrupper ud over hele landet

Også kirken skal begynde på ny. 2.000 arbejdsgrupper ud over hele landet opfordres til at yde deres bidrag til en ny evangelisering »med nye metoder og

med ny begejstring«, sådan som pave Johannes Paul II har tilskyndet til. Det siger præsidenten for bispekonferencen, Bismarck Carballo, og han tilføjer »Vi vil lutre og rense den nicaraguanske kirke«.

Den proces, der nu skrider frem i Nicaraguas kirke, skal også føre til en af-politisering af både gejstlighed og lægfolk. Den første fase, en kortlægning af det kirkelige liv og indsamling af forslag i arbejdsgrupperne, er ved at være forbi. Efter en vurdering af materialet skal større grupper deriblandt også lægfolk i det kommende år mødes til pastoralkonferencer.

Kirke og politik i Nicaragua

Den genvundne handelfrihed stiller kirken i Nicaragua over for store udfordringer, som den har svært ved at klare. En meget stor del af landets akademisk uddannede, som ville kunne overtage opgaver i stat og samfund, gik under det sandinistiske regime i eksil. Derfor vil præsident Chamorro gerne overdrage ansvar for og organisering af uddannelse og socialvæsen til kirken. Kardinal Obando lader for sin part ikke være tvivl om, at han helt støtter den nuværende regerings politik.

Imidlertid giver kardinalen klart udtryk for sin skepsis over for Chamorros kurs, fordi hun faktisk lader sandinisterne have del i magten. Folkets flertal har valgt Violetta Cha-

morro og ikke det sandinistiske parti FSLN, derfor bør hun »også respektere folkets vilje«, har kardinalen sagt i et KNA-interview.

På spørgsmålet om de tidligere »præsteministre«, sagde Obando, at præsterne nu som før er meget aktive inden for den sandinistiske politik. Den såkaldte folkets kirke byggede på sandinisternes magt, og dens indflydelse var »direkte proportional med sandinisternes indflydelse«.

Det siges, at en af disse »præsteministre«, den tidligere sandinistiske udenrigsminister Miguel d'Escoto har bedt Rom om at få sin suspensering ophævet for igen at kunne virke som præst.

Radio Steno får mere sendetid

Efter nytår begynder Radio Steno også at sende om eftermiddagen til hele Storkøbenhavn

Radio Steno har fået sendetilladelse i Københavns kommune. Med tilladelsen følger 10 timers sendetid, mandag-fredag kl. 14-16. Den nye sendetid ligger på frekvensen 87,6 MHz. Samtidig kan alle med bopæl i kommunen få Radio Steno via hybridnettet. Her er frekvensen 87,7.

På Radio Steno er man meget glad for den nye sendetid. Det har længe været et ønske at få mere sendetid samt at få tid om eftermiddagen, hvor man

Den polske stat kan ikke give kirkens ejendomme tilbage

Warszawa (KIPA) – Hvor gerne den polske stat end vil yde kirken retfærdighed efter kommuniststyrets afskaffelse, bliver det foreløbigt umuligt at give den alle sine ejendomme tilbage. I mange af de beslaglagte kirke-ejede bygninger er der i løbet af de 40 år med kommunisterne ved magten indrettet hospitaler eller skoler. I nogle byer er kommunalforvaltningen, arkivet eller biblioteket anbragt der. I Warszawa benytter universitetet Hellig Kors-kirkens bygninger. Også finansministeriet sidder i tidligere kirkelig ejendom.

Ikke penge til nybyggeri

I maj i år blev kirken igen anerkendt som juridisk person med ret til ejendomme. Regeringen oprettede til dette formål en »Formuekommission til

erstatning af beslaglagte bygninger«, men den kan umuligt imødekomme alle kirkelige krav, hedder det i en erklæring fra statskontoret for religiøse anliggender. Regeringen har ikke råd til at bygge nye plejehjem, skoler, hospitaler og biblioteker. Kirken må nøjes med en finansiel godtgørelse for tabet af sine bygninger. Og så de forskellige statsinstanser kan ikke alle på én gang overflyttes til nye kontorer.

Indtil nu behandler Formuekommissionen 300 ansøgninger om tilbagegivelse af ejendomme. Man forventer at antallet inden årets udgang er steget til 2.000. Regeringen Mazowiecki må leve med dilemmaet, på den ene side at skaffe kirken sine rettigeder, og på den anden side at genoprette Polens elendige økonomi.

Magtudfoldelsen i Golfen fordømmes af 26 USA-biskopper

Washington (KIPA) – »De opstillede våbensystemers omfang og art overspiller deres rolle som afskrækkelsestaktik og udgør en trussel mod Irak«, siger 26 amerikanske biskopper i en erklæring fra fredsbevægelsen Pax Christi. »De irakiske troppers tilbagetrækning fra Kuwait lyder i præsident Bushs mund så

ubetinget, at der ikke lades rum for at løse de klager, der var legitime inden Irak rykkede ind i Kuwait«.

Blandt de 26 biskopper er kendte navne som ærkebiskop Raymond Hunthausen, Seattle, Robert Sanchez, Santa Fe og Danie Sheehan, Omaha.

ikke skal konkurrere med TV. Den nye frekvens ligger dog lige som den gamle i udkanten af FM-båndet, men Frelsens Hærs lokalradio, der sender på samme frekvens, siger at deres lyttere ikke har problemer med at tage 87,6.

Begynder efter nytår

Radio Steno begynder at sende på den nye frekvens og det nye tidspunkt efter nytår. Man regner dog med stadig at sende på den gamle Frederiksberg-fre-

kvens 107,9 Mhz. mandag aften.

De 10 timer er betydeligt mere, end man har turdet håbe på. Det er heller ikke muligt i første omgang at udnytte den fuldt ud. Dertil kræves en betydeligt større medarbejderstab end den nuværende.

På Radio Steno har man nu rigeligt at se til for at fastablet en gennemførligt programflade på benene. Den vil blive noget lettere i karakteren end den hidtidige, og der kommer flere genudsendelser og direkte indslag.

Klaus Møller-Jørgensen

Redaktion:
Pastor Willem Wuyts (ansvarsh. redaktør).
Journalist Knud Holsted Kluge (red. sekretær).
Redaktionelle medarbejdere:
Kirsten Szaraffin og Ruth Plum.

Udgiver: Ansgarstiftelsen
Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3.,
DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax 31 24 49 75 og 97 22 40 54.
Tryk: Ny Dag, DK-4900 Nakskov. Oplag 16.500.

Næste nummer
udsendes
12. december

Pastoralrådet, side 2-3
 Flygtningejul, side 10-11
 Orientering fra sognene,
 side 7-9 og 12-15
 Kirken i verden, side 16-17

katolsk orientering



Christi fødsel. Udsnit af Maria-altertavlen i Aviá, Spanien. 13. årh.

Kampagne for kirkebidrag

Kirke»skatten« sat ned til 2 procent

Statsminister Poul Schlüter måtte give op, da hans regering ikke kunne få sit forslag igennem, om at få sænket skatten. Det voldte imidlertid ikke nogen problemer for pastoralrådet at nedsætte den såkaldte kirkeskat fra 2,5 til 2 procent.

Mere vægt på 10-års-erklæringer

Selv om procenten på kirkebidraget er sat ned håber pastoralrådet imidlertid på, at de indbetalte beløb vil stige. I dette nummer af »katolsk orientering« er indlagt en folder om kirkebidrag og 10-års-erklæringer. Den skulle gerne overbevise kirkebidragsydere om, at man ved at fordoble sit kirkebidrag ikke kommer til at betale mere, end man hidtil har gjort. For menighederne og bispedømmet vil det betyde nye tiltrængte indtægter.

Med en skattepligtig indkomst på 150.000 kroner man i 1991 betale 2% i kirkebidrag, dvs. 3.000 kr. Hvis man tidligere kun har betalt 1.500 kr., kan man

- med tegning af en 10-års kontrakt - roligt fordoble bidraget, uden at den enkelte reelt kommer til at betale mere, idet man så kan trække hele beløbet fra på selvangivelsen. Med en skatteprocent på 50 bliver det reelle indbetalte beløb i ovenstående eksempel altså kun de 1.500 kr. Den ene procent man således betaler, svarer nogenlunde til, hvad 90 procent af befolkningen betaler til Folkekirken.

Pengene fra Tyskland går nu til Østeuropa

Det er menighederne, som får virkelig glæde af, at kirkebidraget stiger, udtaler pastoralrådets konstituerede formand, Niels Engelbrecht. Det er nødvendigt med en stabil stigende indtægt, hvis menighederne skal overleve, siger han og tilføjer, at vi ikke fremover kan forvente at få støtte i samme omfang fra Tyskland p.g.a. den ændrede situation i Østeuropa.

Den indlagte folder sendes også til sognene sam-

men med andet kampagnemateriale, så man lokalt selv kan lave sin egen kampagne. Alle nuværende kirkebidragsmedlemmer får i december tilsendt et skema, som man så kan udfylde og indsende.

Alt for få katolikker betaler kirkebidrag

Kirkebidraget dækker »kun« 14 procent af kirkenes samlede udgifter i 1989, og udenlandske gaver har dækket 38 procent af udgifterne. 4.100 katolikker betaler i gennemsnit 1.100 kr. i kirkebidrag. 566 har hidtil bundet sig for en 10-årserklæring, og de betaler en tredjedel af hele kirkebidraget. I 1989 har kirkebidragsydere frivilligt indbetalt 4,4 mio. kr.

Bispedømmets og sognenes samlede udgifter beløb sig i 1989 til knap 25 mio. kr. Der er registreret knap 30.000 katolikker i bispedømmets centralkartotek.

Tag folderen ud af bladet og læs selv.

Kirker og moskeer åbne igen i Albanien

Tirana (KNA) - Ifølge en officiel pressemeddelelse fra det albanske nyhedsbureau ATA skal statschef Ramiz Alia have bebudet, at alle kirker og moskeer, der siden 1967 har været lukket, skal åbnes igen.

»Lige så lidt, som man kan forbyde nogen at være ateist, kan man forbyde andre at være troende«, skal Alia have sagt. Det betyder en kraftig opblødning af det officielle standpunkt.

Jødisk/arabisk dialog genoptages trods Golfkrisen

Jerusalem (KIPA) - »Konflikten i Golfen må ikke hæmme eller afbryde vor fælles stræben for fred i Det hellige Land«, udtaler israelske fredsaktivister og palæstinensere fra de besatte områder i en fælles erklæring søndag den 4. november.

Omkring 100 medlemmer af den jødiske fredsbevægelse »Peace Now« (Fred nu) genoptog den afbrudte dialog med palæstinensere fra Østjerusalem, Vestjordan og Gazaområdet. »Kuwait-krisen har medført modstridende meninger, men de må ikke standse vort fælles anliggende, fred i Mellemøsten«, udtaler repræsentanterne.

Fra palæstinensisk side

deltog politikerne Faisal Husseini og Ghassa Al Chatib. Den israelske lovgivning betragter sammenkomster af denne art som i strid med loven.

Appel fra de kristne kirkeledere i Libanon til muslimer

Rom/Beirut (KIPA) - Libanons kristne kirkeledere har opfordret både kristne og muslimer til at »opbygge et fælles fædreland på grundlæggende værdier som frihed, demokrati, suverænitet og uafhængighed.« Appellen fordømmer volden og kræver eftertrykkeligt respekten for andres rettigheder.

Civilbefolkningen skal føle sig sikker

Appellen opmuntrer de libanesiske ansvarlige politikere til at gøre en ny indsats for at bevare statens suverænitet og til at sørge for, at civilbefolkningen kan føle sig sikker under den libanesiske hærs beskyttelse. Endelig efterlyser kirkelederne at alle i Libanons kritiske situation viser indsigt og sund fornuft, og tager afstand fra had og hævn. Appellen blev offentliggjort under bispesynoden i Rom, den 23. oktober 1990.

Pavens midnatsmesse fra Rom i dansk TV

Juleaften sender Danmarks Radios TV som sædvanligt midnatsmessen fra Peterskirken i Rom. Transmissionen begynder kl. 23,55 og slutter ca. kl. 01.35. Pave Johannes Poul II er messens hovedcelebrant. Poul Erik Magnusen, som er DR's kommentator på messen, oplyser til katolsk orientering, at messen kommer til at forløbe helt traditionelt.

KMJ

Tilsendes vederlagsfrit alle katolske husstande i Danmark i 20 numre om året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementspris i øvrigt 200 kr. årligt. Adresseændringer: Katolsk bispesekretariat, Bredgade 69A, 1260 København K. Tlf. 33 11 60 80. Telefax 31 24 49 75. Giro 500 14 71 Ansvarstiftelsen, samme adresse.

kk

Økonomisk støtte til katolske skoler til debat på pastoralrådets møde

4 skoler hjulpet med lån på mellem 100.000-300.000 kr.

Skal de katolske skoler klare sig selv økonomisk, eller skal bispedømmet træde til, når de har økonomiske problemer? Det var et af emnerne, da forretningsudvalget forelagde sin beretning til pastoralrådet på Magleås midt i november. Af beretningen fremgår det, at bispedømmet har ydet økonomisk støtte til betrængte skoler.

Vi må ikke træde for hårdt på skolerne

Vi må klart tilkendegive, at der ikke bør lånes penge fra bispedømmet, med mindre en skole er lukningstruet, sagde Kurt Hansen. Han mente, at man i stedet burde give en

bedre løn til vore pastoralassistenter.

Det bekymrede imidlertid John Powell med en for hård linie, for i så fald bekræfter vi, »at forbindelsen mellem de katolske skoler og den katolske kirke er tynd«.

Rådets konstituerede formand, Niels Engelbrecht påpegede, at da statstilskuddet blev beskåret, kom enkelte katolske skoler i akut nød; derfor har bispedømmet hjulpet 4 skoler med lån på mellem 100.000 og 300.000 kr., som ikke er ydet fra bispedømmets driftsmidler, men fra et særligt fond. Biskoppen pointerede, at lånene på ingen måde har

belastet bispedømmets økonomi!

Leo Kertz sagde, at vi ikke må træde for hårdt på skolerne, hvor der flere steder er en stærk nedgang i elevtallet. Det går op igen om nogle år, mente han.

Der er ialt 24 katolske skoler, som er forskelligt organiseret, idet nogle er bispedømmets, andre hører under ordenssamfund og nogle er menighedsskoler.

Færre penge fra Tyskland

På et spørgsmål fra Johannes Nordentoft om bispedømmet fremover skal vente, at den økonomiske

støtte fra Tyskland er for nedadgående, svarede Niels Engelbrecht, at bispedømmet i august har behandlet projektansøgning på ialt 15 millioner kr., men p. gr. a. nedskæringer i midlerne fra Bonifatiuswerk i Tyskland er kun 5 millioner til disposition. De foregående år har støtten været på mellem 6 og 7 millioner kr. Nedskæringerne hænger sammen med den ny situation i Østeuropa, som tyskerne nu ønsker at hjælpe. Niels Engelbrecht sagde videre, at man vil anmode menighederne om selv at skaffe nogle af pengene til reparation af bygninger, anskaffelse af biler m. v.



Der var mange afstemninger under rådets møde. De fleste gjaldt kommissorier for udvalg. På billedet ses Peter Ryom, der selv kom ind i medieudvalget.

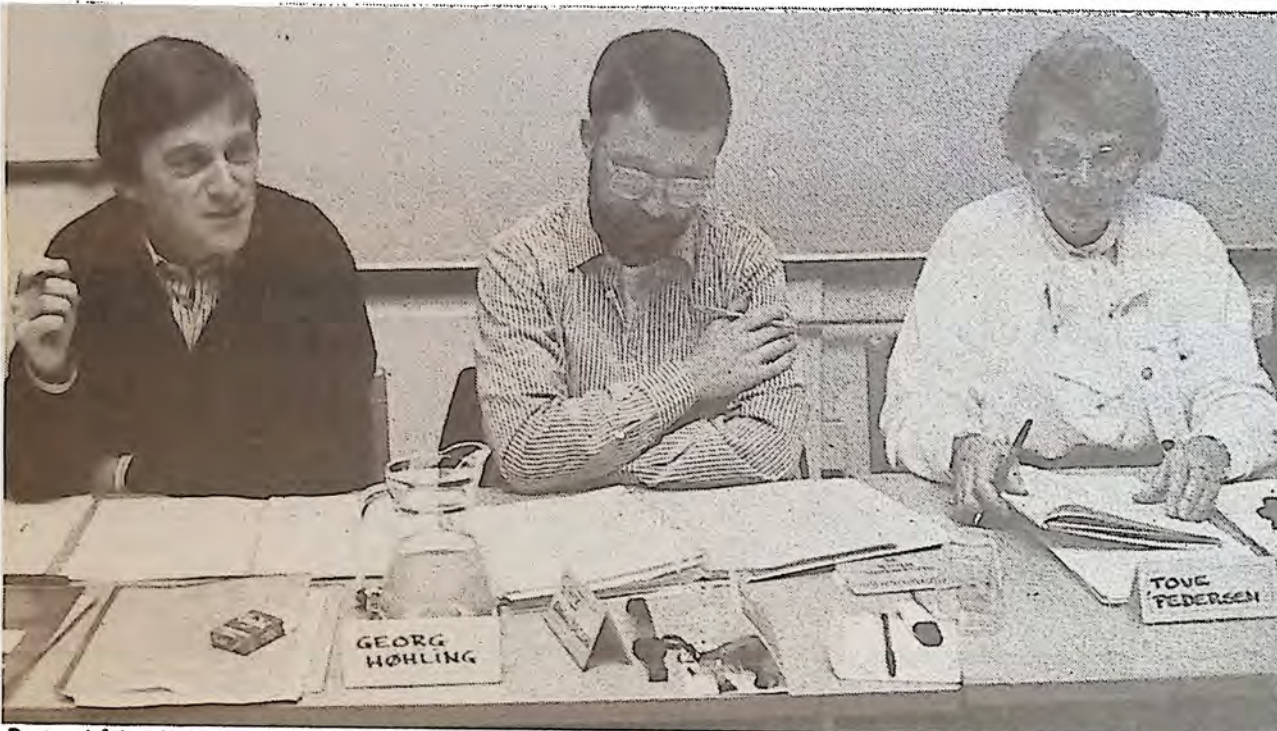
Medieudvalg skal se på kommende medie

Et medieudvalg bestående af Kirsten Brink, Søren Clausen og Peter Ryom har fået til opgave at sørge for registrering af de katolske medier i bispedømmet, dvs. de trykte og elektroniske medier samt informationscentre.

Udvalget skal bl. a. pege på en eventuel bedre udnyttelse af de forhåndenværende ressourcer

samt give forslag til en fremtidig mediepolitik for kirken i Danmark. Alle personer og institutioner, der arbejder med medier i bispedømmet, skal inddrages iflg. kommissoriet.

Udvalget skal desuden give forslag til afholdelse af en mediehøring, hvori alle implicerede parter deltager.



Pastoralrådets konstituerede formand, Niels Engelbrecht (m.f.) besvarede spørgsmål under behandlingen af forretningsudvalgets beretning. Til højre ses Tove Pedersen og til venstre ordstyreren, Georg Høhling.

De fremmedsprogede katolikkers problemer behandles i udvalg

Et udvalg om de fremmedsprogede katolikker vil arbejde for, at de nødvendige betingelser er til stede, for at ingen katolik i Danmark skal føle sig fremmed i Den katolske Kirke her i landet.

ordninger kan forbedres.

Udvalget vil desuden udarbejde en folder/håndbog for fremmedsprogede indeholdende ordbog over kirkelige udtryk, oplysninger om den kirkelige

struktur i Danmark samt lokale oplysninger om det sogn, hvori vedkommende bor.

Man vil også se på, om kirken på et tidligt tidspunkt kan inddrages i sprogundervisningen af

fremmede, der kommer til landet.

Udvalgets medlemmer er: Dolores Bachmann, Jan Lange (Niels Engelbrecht), Vibeke Andersen, Henrik Lewandowski, Czeslaw Kozon og Hilda Jensen.

Udvalget vil undersøge de fremmedes behov og ønsker, deres særlige religiøse værdier og holdninger,

– hvordan deres forventninger til kirken er blevet imødekommet i Danmark,

– hvorledes de nuværende

Etik og folkevalgte forsamlings

Der blev nedsat en arbejdsgruppe om etik bestående af Kirsten Brink og Ursula Friedrich, som skal forelægge kommissorium på næste møde.

En arbejdsgruppe med

den lidt pompøse titel »Folkevalgte forsamlings opgaver og placering i bispedømmets og menighedernes liv« har fået til opgave at udarbejde et kommissorium. Arbejds-

gruppen skal bl.a. se på, om det vil være bedre, at der ved valg til pastoralråd skal være én repræsentant fra hver menighed, eller om valget skal foregå som nu.

Medlemmerne i denne arbejdsgruppe er Andreas Smidt, Ruth Bjerregaard, John Powell og Johannes Nordentoft.

Pastoralrådet har også nedsat et udvalg, som i

indeværende periode kan foreslå ændringer i proceduren til valget, såfremt man skønner det nødvendigt, for at valget i 1994 kan forløbe bedre.

Udvalget består af Erik Zieler, Birgit Wohlert, Erik Aagaard, Tove Pedersen og p. Peter Nissen.

Sankt Ansgars Skole på Nørrebro

Ved Sankt Ansgars Skole i København er stillingen som skoleleder ledig til besættelse pr. 1. januar 1991, idet vor nuværende skoleleder fratræder sin stilling for at gå på pension.

Sankt Ansgars Skole er en kristen skole på et katolsk grundlag. Den har ca. 300 elever (børnehaveklasse - 10. klasse), hvoraf 34% er katolikker. Lærerkollegiet består af 29 lærere.

Skolen er en selvejende institution.

Der søges en leder, der – udover kvalifikationer i øvrigt – sammen med lærerkollegiet kan tegne skolens kristne linje, både i forholdet til den katolske og den ikke-katolske del af skolens forældrekræds og elever.

Ansættelse sker i henhold til overenskomst mellem Foreningen af katolske Skoler i Danmark og Frie Grundskolers Lærereforening. Løn- og pensionsforhold er som i den offentlige skole.

Yderligere oplysninger kan fås hos skoleleder Ole Meyer, tlf. 31 39 46 46 eller hos bestyrelsens formand, læge Anne Persson tlf. 31 42 16 25.

Ansøgninger med oplysning om uddannelse og erfaring stiles til skolens bestyrelse og sendes til Anne Persson, Sct. Jakobs Plads 6, 2. th., 2100 København Ø.

Ansøgningen skal være bestyrelsen i hænde senest d. 25. januar 1991.

Børn skal modtage sakramenterne i den rigtige rækkefølge

Forslag om skriftemål før første kommunion gav heftig debat i pastoralrådet

Det såkaldt nordiske kateketiske system, som er anbefalet af Den nordiske Bispekonference, er bygget op i den forkerte rækkefølge med hensyn til forberedelse til første kommunion og skriftemål, mener sr. *Teresa Piekos*. Hun stillede derfor forslag om, at der udarbejdes en forberedelsesbog omfattende begge sakramenter »i rigtig rækkefølge«. Hun mener desuden, at »det vil være gavnligt og formuigt, at dette materiale bliver obligatorisk for undervisningen i hele bispedømmet«.

Forslaget udløste en heftig debat om rækkefølgen af de to sakramenter samt om anvendeligheden af de eksisterende materialer.

Også forslag om bønnebog for børn

Teresa Piekos foreslog desuden, at der udarbejdes en *børne-bønnebog*, som skal indeholde de fundamentale bønner, flere bønner skrevet for børn, forberedelse til bodens sakramente med et omfattende skriftespejl, messens opbygning med forklaringer samt en rosenkrans og korsvej for børn. Bogen bør være for børn fra 8 til 15 år.

Børnenes religiøse oplæring er en stor opgave siger *Teresa Piekos* videre, og »hvis der ikke skal opstå kriser og frafald efter firmel-

sen, er det vigtigt, at det materiale både vi kateketer og forældrene har at støtte sig til, er så godt som muligt«.

Imod obligatoriske retningslinier

Under debatten gav *Merete Noval* udtryk for, at det var sundt med kriser, fordi det er i kriserne, vi vokser. Sr. *Evelyn Krepele* var imod obligatoriske retningslinier af den karakter, fordi flere religionspædagoger og børnepedagoger stiller spørgsmål ved, om børn i den alder er i stand til at skelne mellem godt og ondt. Også *Kurt Hansen* var imod obligatoriske retningslinier, ligesom *Kjeld Wogensen* fandt det trist, hvis udviklingen skulle gå i retning af obligatoriske retningslinier.

Forældrenes sag

P. Jan Ophoff mente, at det nordiske system er brugbart, og at problemet snarere ligger i, at der er mangel på kateketer. *Ruth Bjerregård* var forbløffet over, at et barn kan gå til første kommunion før skriftemålet, mens *Käthe Lund* mente, at det måtte være forældrenes sag. Hun sagde desuden, at man kan ikke undervise sig ud af frafald.

Erik Schou sagde med hensyn til en bønnebog, at man ikke kan meddele det

samme til en 8-årig og en 15-årig.

Man skal holde sig til den klassiske rækkefølge

P. Czeslaw Kozon mente, at diskussionen om rækkefølgen ikke burde forstumme. I 1970'erne meddelte »Gudstjenestekommissionen«, at man skulle holde sig til den klassiske rækkefølge: skriftemål og herefter første kommunion. »Når børnene kan skelne mellem brød og Kristi Legeme, så kan de også skelne mellem godt og ondt«, sagde han.

Vi bør sætte ind på kateketuddannelsen

Leder af Kateketcentralen, p. *Guido Kreienbühl* henviste til retningslinierne fra den nordiske bispekonference, og citerede herfra om bodens sakramente: »Skal barnet modtage bodens sakramente allerede i 2. undervisningsår, kan forberedelsen hertil gennemføres ved hjælp af bodskatekese i bog 3. Sakramentet modtages efter aftale med forældrene, og så vidt muligt bør forældrene ledsage barnet«.



Kateketcentralen har for 12 år siden udgivet: »Jeg siger det bare til Gud«, en forberedelse for børn til skriftemålet.

Guido Kreienbühl pointerede, at forberedelsen til skriftemålet begynder med bog 1, medens bog 3 lægges op til en mere systematisk forberedelse til det første skriftemål. Vi bør i stedet for at ændre retningslinierne sætte ind på kateketuddannelsen, sagde han.

Han oplyste iøvrigt, at der er 2 bønnebøger for børn i trykken. Bøgerne er for 7-10 årige.



»Vi må give den fornødne frihed til forældre, kateketer og sogne«, sagde biskoppen under debatten om rækkefølgen for skriftemål og førstekommunion.

Frihed til forældre kateketer og sogne

Biskoppen udtrykte sin glæde over debatten, for katekese er et af de vigtigste spørgsmål overhovedet, også pastoralrådet bør intensivt beskæftige sig med dette emne. Vi bør drøfte, hvilken rækkefølge

skriftemål og første kommunion bør komme i, men vi må give den fornødne frihed til forældre, sogne og kateketer. Ingen kirke- lig lov siger, at det er nødvendigt, at børn går til skrifte før første kommunion, understregede biskoppen. På den anden

side er mange udlændinge vant til først at gå til skrifte. Vi må have respekt for denne baggrund. Biskoppen henviste også til det kommende kateketkursus, som vil blive til uvurderlig hjælp.

Udvalg nedsat om katekese, pædagogik og opdragelse

Skal se på hvornår sakramenterne skal tilrettelægges

Pastoralrådet nedsatte et udvalg, som indtil 1994 skal undersøge mulighederne for at udvikle en katekese, der indholdsmæssigt og pædagogisk tilgodeser hele mennesket, så »den opleves som væsentlig, vedkommende og befriende«.

Udvalget skal sammen med Kateketcentralen undersøge mulighederne for en voksenkatekese i sognene, overveje, hvor, hvornår og hvordan sakramentforberedelsen skal tilrettelægges mest formålstjenligt, se på sammenhængen mellem vok-

sen- og børnekatekese. Udvalget skal desuden overveje sammenstilling af en større bønnebog for børn.

Katekese-udvalget består af *Kurt Hansen*, *Käthe Lund*, *Merete Noval*, *Kjeld Wogensen*, sr. *Teresa Piekos* og p. *Peter Nissen*.

En gaveidé ... Vi anbefaler!!!

- »Rævens historie: Jesus bliver født«
- »Skadens historie: Jesus og Zakæus«
- »Musens historie: Jesus og stormen«
- »Kattens historie: Jesus til bryllup«

Gennem 4 dyrs øjne oplever vi bibelhistorie fortalt på en levende og humoristisk måde, f.eks. får vi i bogen »Jesus til bryllup« at vide - da vinen slipper op - at tjenestefolkene skal hente 675 liter vand, som Jesus forvandler til vin. Katten, som er fortælleren, undrer sig, men da den senere på aftenen kikker ned i krukkerne, er månens spejlbillede rødt. Katten slutter med at sige: »Det er ikke sidste gang, vi hører om Jesus«.

Dette er en af de fire bøger, som alle er værd at anbefale, idet de - foruden at være levende og humoristisk fortalt - også har et smukt og letforståeligt sprog. Fortællemaneren er en blanding af beretning og dialog. Derved forstås budskabet let, og sprog og indhold giver plads til både samtale og undren.

Billederne er i farver, glade, varme og fortællende. Var krukker virkelig så store på Jesu tid; De 4 bøger kan bruges som oplæsning for de 2-5 årige. De kan fint »læses« på egen hånd, da billederne - efter en oplæsning - fortæller historien og giver plads til fantasien.

(Skrevet og tegnet af Nick Butterworth og Mick Inkpen, UNITAS Forlag, format: 20x22).

Ulla Lawaetz Hansen
Udvalget under P.R.

»Småbørn, forældre og kirke«



Sr. *Teresa Piekos* mener, at børn skal skrifte, før de modtager første kommunion.

En mur omkring »glashuset«

– Den internationale presse, der var mødt op for at referere fra bispesynoden i oktober, har reageret ironisk og til tider sarkastisk mod den måde, journalister blev spist af på af Vatikanets pressetjeneste »Sala Stampa«. Det er ikke nogen hemmelighed længere. Under hver bispesynode var Vatikanets angst for medierne følelig. Ugelange drøftelser og hundreder af indlæg blev af »talsmanden« refereret i stikord eller slagord på mindre end et kvarters tid.

Men nu lyder der også protester fra de akkrediterede katolske pressefolk, der ledsagede deres biskopper til synoden og havde adgang til arbejds møderne. Fordi al forudgående planlægning af deres arbejde, inden synoden kom i gang, var blevet forpurret, har disse »tilladte« pressefolk nu gjort regnskabet op under et møde med ærkebiskop John Foley, som er formand for det pavelige råd for de sociale kommunikationsmidler. Den vatikanske medie-biskop skulle høre på drøj kritik, der ikke gjaldt hans person eller rådet, men især den arrogance, »Sala Stampa« er berøgtet for. »Sala Stampa« er ikke Foleys ansvarsområde, men hører under statssekretariatet. Vatikanets officielle talsmand *Joaquin Navarro Valls* var ikke til stede.

Ankelisten var lang. Første punkt var selve akkrediteringen. »Sala Stampa« havde meddelt, at »man« ønskede at holde antallet af akkrediterede journalister så lavt som muligt »for at opnå en standard på niveau med den højeste professionalitet«. Akkrediteringsgebyret beløb sig til 140 D-mark. Pressefolk fra velhavende lande afviste det af principielle grunde. Journalister fra Tredje Verdens lande havde ikke råd til det.

På spørgsmålet, hvad »den højeste professionalitets niveau« er, kunne heller ikke ærkebiskop Foley give noget svar. De tilstedeværende biskopper rystede bedrøvet på hovedet, da det blev mere og mere soleklart, at Vatikanets pressecenter havde forsøgt at udvælge de medier »man« kunne lide.

Men også selve arbejdet under synoden stod for kritik. Medierådet (Foleys område) havde forgæves foreslået, at de tilstedeværende journalister fik udleveret kopi af de indlæg, biskopperne skulle holde, og af slutdokumentet. Begrundelsen for afvisningen var typisk: Både biskoppernes indlæg og slutdokumentet er kun tænkt som information til paven, men ikke til offentligheden! Man havde endog hørt en kuriebiskop sige noget om, at de journalister, der fik fingrene i slutdokumentet og offentliggjorde det, ville pådrage sig »svær skyld«!

Der herskede også forbavelse over, at selv de lokale bispekonferencers egne medbragte mediefolk først skulle »autoriseres« af bispesynodens sekretariat, og denne autorisation gjaldt kun for tiden efter synoden, således at pressereferenterne ikke kunne mødes inden den 29. oktober, dagen efter synodens afslutning!

Til gengæld har Vatikanets egen presse så jamret over »den mangelfulde og forregnede nyhedsformidling om synoden i verdenspressen«. Man har åbenbart forventet, at journalisterne hjemme hos sig selv ville være i stand til at koge en smagfuld suppe på en pølsepind.

De deltagende journalister udsendte en erklæring, hvori Vatikanet opfordres til at holde op med at behandle medierne i almindelighed og medarbejdere ved den kirkelige presse i særdeleshed »som fjender«.

www

Opmærksomhed på den karismatiske struktur kan afværge magtmisbrug

Tak for Hanne Tuells brev i nr. 18. Udtrykket »væsentligere funktioner« i min artikel om »kirkens struktur« i k.o. nr. 15 var nok lidt ironisk ment. Jeg skulle have udtrykt mig lidt mindre klodset. Jeg fastholder under alle omstændigheder den hierarkiske struktur, selv om jeg regner den for sekundær i forhold til den karismatiske.

Præsters, biskoppers og pavers funktioner kan ikke undværes. Ledelse og omsorg for menighederne må under alle omstændigheder organiseres. Kirkens enhed ville gå i opløsning, og de enkelte menigheder

sidde isolerede fra hinanden, uden den hierarkiske struktur. Det er også en struktur af guddommelig oprindelse. Helligånden har overbevist kirkens mennesker om det nyttige og nødvendige i denne struktur. Og de historiske omstændigheder, ikke mindst i de menigheder, hvor Johannesevangeliet opstod, har vist, at ledelsen gennem Helligånden alene ikke slog til, når dybe splittelser skulle undgås.

Den hierarkiske struktur er først og fremmest en struktur af tjenester. Men den er også en magtstruktur. Og en magtstruktur

kan altid misbruges, og bliver misbrugt.

En større opmærksomhed på den karismatiske struktur kan være med til at afværge misbrug. Mon ikke man kan sige, at en hvilken som helst funktion i kirken kan fungere, hvis der leves op til den karisme, der er knyttet til funktionen? I så fald er det afgørende, at de mennesker, der vælges til de hierarkiske embeder, er kendt som mennesker, der især er åbne over for Helligånden.

Og skulle der ske misbrug, – og historien viser, at det gør der, – så vil det ikke behøve at forarge os,

hvis vi anser den hierarkiske struktur for ikke at være selve kirkens liv, men blot rammen om dette liv. Mens den karismatiske struktur virkelig er et udtryk for kirkens liv: – Guds nærvær i det enkelte menneske og Helligåndens uforudsete og uforudsigelige initiativer såvel i fællesskabet som i enhver af os. Det er nok også denne komplicerede struktur af de mange karismer, der trods alt gør kirken troværdig over for mennesker.

Jeg håber, dette kan klare på uklarhederne min artikel.

Ove Leerbeck

Er gifte præster løsningen?

Når talen falder på kirkens problemer i almindelighed og præstemanglen i særdeleshed, møder man ofte patentløsningen: gifte præster! Tanken er oftest, at cølibatskravet gør det alt for svært og surt at være præst. Hvis blot præsterne fik lov til at nyde samlivets og familielivets glæder, så ville de unge mænd strømme til.

Spørgsmålet er blot, om

man faktisk gør det lettere at være præst, hvis man ophæver cølibatskravet. Hvis man ser lidt rundt i menighederne, så vil man hurtigt forstå, at det heller ikke for katolikker er let at leve i ægteskab. Det er i dagens Danmark svært at få et ægteskab til at fungere, og det er svært at være præst; og dog forestiller man sig, at det skulle være en lettelse for en præst at

skulle forene kaldet som præst med kaldet som ægtemand og familiefader! Er det ikke blot at komme fra asken og i ilden? Og hvad med præstens kone?

Forestiller man sig, at hun skal tvangsindlægges til at være hjemmegående? Ellers vil præsten jo i endnu højere grad komme i klemme mellem hensynet til familien og til menigheden. Man skal blot fore-

stille sig, hvordan en præst vil have det, når han ikke kan tage ud til en døende med sakramenterne, fordi han passer et sygt barn, mens konen er på arbejde! Jeg kan ikke se andet end, at det må føre til forliste ægteskaber eller en ny præstetype: præsten som funktionær med fast arbejdstid på 37 timer ugentligt og mulighed for afspadsering af overarbejde. Er det den præstetype, vi alle går og drømmer om?

Sebastian Olden-Jørgensen

Cølibatskravet

På bispesynoden i Rom har paven endnu engang med syvtommersøm slået fast, at han ikke vil ophæve kravet om cølibat for præster. Da han sidder inde med nøglemagten, la-

des alt håb ude for de præster, der lider skibbrud på kravet, og det skal nok få de unge mænd til at tænke sig om mere end én gang.

Det frivillige cølibat,

hvor præsten sublimerer seksualenergien kan blive til stor velsignelse for menigheden, medens det tvungne cølibat meget let kan medføre psykiske forstyrrelser, der forplanter sig til menigheden. Det har vi set masser af eksempler på. Den pris er paven altså villig til at betale.

Mon det sker under Hel-

ligåndens vejledning? Fatte det, hvem fatte kan!

Præstevielsen er som dåben en engangforeteelse. De præster, der gifte sig, er altså stadig præster blot uden præsteembede. Ergo har den katolske kirke allerede en masse gift præster, som den kaste vrage på. Det kan man da kalde principrytteri.

George Bune Andersen

Mange uofficielle valfarter til Medjugorje

I »katolsk orientering« nummer 17 var der en meddelelse om at de jugoslaviske biskopper appellerer om ikke at arrangere officielle valfarter til Medjugorje, så længe undersøgelseskommissionen ikke har udtalt sig.

I den forbindelse vil jeg gerne gøre opmærksom på at undersøgelseskommissionen også, siden begyndelsen af 1987, har bekræftet, at alle, som ønsker det, frit kan tage på pilgrimsrejse til Medjugorje enten alene eller med en gruppe; derfor har der i skrivende stund været over 12 millioner mennesker i

Medjugorje.

En officiel valfart ledes enten af et bispedømmes biskop eller af ham udpegede repræsentanter. Der har været utallige biskopper og præster i Medjugorje og adskillige af de jugoslaviske biskopper lægger ikke skjul på, at de tror på ægtheden af, hvad der sker i Medjugorje.

Til orientering for bladets læsere kan jeg meddele, at der vil blive arrangeret uofficielle valfarter til Medjugorje fra Danmark i 1991, hvilket der vil komme yderligere meddelelser om.

Benny Blumensaat

Mogens Osterhammel

»Lyset der skinner i Mørket«

I 1930'ne foretog Mogens Osterhammel rejser til Tyskland, hvor han fik venner blandt den katolske, antinazistiske ungdom.

Dette er en usædvanlig bog om årene før, under og efter Anden Verdenskrig, meget spændende fortalt og med en utrolig klar og præcist skildret dokumentarisk baggrund.

Vi kender meget lidt til den tyske ungdom under Anden Verdenskrig, men mange af disse mennesker blev virkelig »Lyset der skinner i Mørket«.

Det er en meget åben og sanddru skildring...
Elsebet Kieler i Katolsk Orientering

Kr. 175,00
Fiskers Forlag



Omkring 30 præster deltog i »Dansk teologisk præstemøde« på Magleås, hvor kirkeretten var på »menuen« en hel uge. Foto: Knud Kluge.

Det vigtigste i kirkeretten er ikke lovens bogstav men dens ånd

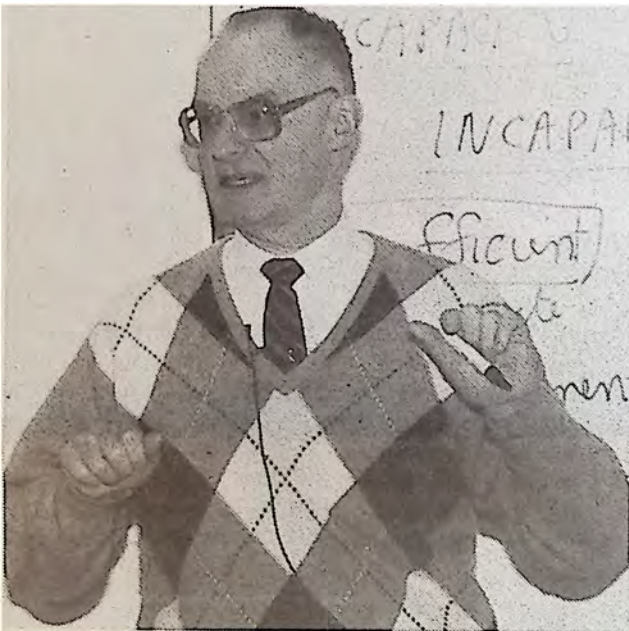
Præsterne i bispedømmet var en uge på skolebænken

Kan et kursus i kirkeret være interessant indtil det fængslende? Inden mødet med Francis Morrissey OMI ville jeg have anset det for lige så umuligt, som hvis nogen havde fortalt mig, at man kunne skrive noter på en tavle med ryggen til, mens man holdt foredrag.

Nu ved jeg, at man kan begge dele. Francis Morrissey var sidst i november eneaktør på »Dansk teologisk præstemøde«, som bispedømmet havde indbudt til. I et hæsblesende tempo kom deltagerne igennem ikke kun hele kirkeretten, men samtidig igennem en række brændende pastorale problemer.

Francis Morrissey betog på en og samme tid forsamlingen med sin omfattende viden og sin store forståelse for mennesker, der bestemt må have givet alle deltagerne »noget med hjem«, som Francis Morrissey selv sagde: »Højt spirituelle mennesker, kan meditere over hvadsomhelst«, og sådan blev gennemgangen af f.eks. præstens opgaver, som de er formuleret i den nye kirkeret en virkelig smuk betragtning.

Pater Morrissey pegede i



Francis Morrissey OMI, der var eneaktør på Magleås, pegede på nødvendigheden af, at kirken får flere medarbejdere. Han pegede på pastoralrådene som »tænketaanke«, der burde udvikle sig til bispedømmets vigtigste råd. Foto: Knud Kluge.

øvrigt stærkt på nødvendigheden af, at kirken fik flere medarbejdere. Han pegede på pastoralrådene som »tænketaanke«, der burde udvikle sig til bispedømmets vigtigste råd.

Det vigtigste i kirkeretten er ikke lovens ord, men dens ånd, fremhævede pater Morrissey. Hvis loven kun tolkes efter dens bogstav, opstår der en opdeling af virkeligheden i

sort og hvidt, som gør, at man ikke følger loven, men laver sin egen.

Francis Morrissey gjorde opmærksom på, at »jo mere usikker man er, jo mere tilbøjelig er man til at søge

dækning for usikkerheden i løvbundethed«. Men sådan er kirkeretten ikke tænkt.

Vi har lært at anskue og forstå kirkeretten meget mere dynamisk i disse dage og være opmærksom mere på dens mange muligheder end på dens grænser. Som sådan var kurset på Magleås en fantastisk positiv oplevelse. Tak til arrangøren Paul Marx. Erik Christiansen og Marianne Powell havde påtaget sig at tolke for dem, der havde svært ved at følge det engelske. Også de to høstede mange roser.

Alle foredragene blev optaget på bånd, og kan lånes efter nytår ved henvendelse til Paul Marx. Jeg anbefaler meget, at de præster, der ikke var på Magleås, gør brug af dette tilbud.

Jesper Fich

Vær med til at gøre verden mindre skæv

Lave priser betyder fortsat fattigdom. Vær med til at gøre verden en lille smule mindre skæv og køb bare lidt i Ulandsimporten, der ikke skal have overskud. Ulandsimporten køber direkte fra producentlandene gennem bøndernes egne andelsforeninger eller statslige eksportselskaber – uden internationale firmaer som melleghandlere.

Priserne er lidt højere end i forretningerne, og det bør de være. Det handler om løn, deres og vores, - og medmenneskelig anstændighed, hvor f.eks. kaffebonden er sidste led i en lang kæde.

Sælger i Køge menighed

Vi er en lille gruppe i Køge menighed på 5 personer, der siden marts i år har købt og solgt fra Ulands-

importen. Vi købte det første parti varer for egne penge. De næste par gange for penge, vi havde solgt for – uden fortjeneste. Vi vil fremover sælge varer hver 1. søndag i våbenhuset og 2. søndag i måneden til kirkekaffen.

Vi har betalt et kontingent på 1.000 kr. i år og vil betale det samme næste år. Således har vi valgt at blive medlemmer for livstid og støtter foretagendet med bl.a. informationsmateriale. Man kan også få varer i kommissionen uden at være medlem.

Ulandsimportens telefonnummer er: 97 72 57 88 – Ring og bed om informationsmateriale i dag.

Prøv selv. Det er ikke så besværligt, og varerne er gode. Fra marts til september har vi omsat for ca. 7.500 kr.

Stella Sørensen (forkortet af red.)

Tillykke



25 års jubilæum

Minna Zielinski kan den 4. januar 1990 fejre sit 25 års jubilæum som lærer ved Sankt Knud Lavard Skole i Lyngby. Ligeledes kan skoleleder Gert Ørsted Andersen samme sted på denne dag fejre sin 25 års dag som fastansat ved den katolske skole i Danmark. Der vil være reception fredag, den 4. januar kl. 13-15 på skolens lærerværelse, Sankt Knud Lavard Skole, Toftebæksvej 30, Lyngby.

Steensen udstilling

I Niels Steensens Gymnasiums bibliotek kan der for øjeblikket ses en meget righoldig Niels Steensen-udstilling. Den er skabt af professor Harald Moe og har tidligere været op hængt på Panum Institutet. Den er endvidere grundlag for Moes meget roste Steensen billedbiografi.

Lørdag den 15. december kl. 15.30 (i passende tid før lørdagsmessen i huskapellet) er der en rundvisning i udstillingen ved Kasper Kallan. Mødested: Jagtvej 183 B.



Nuværende og tidligere lærere og elever fejrede i slutningen af november Niels Steensens Gymnasiums 40 års jubilæum. Fredag den 22. fejrede 1.200 elever, forældre og lærere ved skolen jubilæet med en middag. Lørdag aften var der fest for gamle elever ved skolen. Søndag celebrerede biskoppen festmessen for en fyldt kirke. Biskoppen prædikede over Niels Steensen, som netop markeres i bispedømmet den 25. november. Elever ved skolen forestod som ses på billedet messens forbønner. Foto: Knud Kluge.

Festgudstjeneste

I anledning af generalvikar Paul Marx' 25-års præstjubilæum er der festmesse i Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København, tirsdag den 18. december 1990 kl. 16.30 og

RECEPTION

i Sankt Ansgars Kirkes menighedssal, Bredgade 69A, efter festmessen.

Alle er hjerteligt velkomne!

Efter generalvikarens ønske går kollekten denne dag til Caritas Danmark.



Orientering fra sognene

Jul og januar 1991

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 2, der udkommer 30. januar 1991 er mandag den 14. januar 1991 for februar 1991. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kbh. V. Tlf. 31 21 14 44.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Ålborg

Kastetvej 1, 9000 Ålborg.
Sognepræst: Leo Kertz, OMI.
Andenpræst: Allen Courteau, OMI.
Tlf. 98 12 63 44.
Andenpræst: Per Dolmer, 98 42 32 80.
Pastoralassistent: Sr. Maria Horsel, CSJ.
Tlf. 98 13 14 81.
Menighedsrådsformand: Erik Schou, tlf. 98 92 27 74.
Søndagsmesser i kirken kl. 8 og kl. 10.
Torsdag d. 13. kl. 14.30: Sct. Joseph klub mødes hos Sct. Joseph Søstrene, Danmarksgade 13. (Bemærk ændring m.h.t. stedet).

Torsdag d. 13. og 20. kl. 19-21 Maxi-KUK.

Fredag d. 14. kl. 19.00: I adventstiden holder vi en særlig familiemesse med lejlighed til skriftemål. Alle børn og deres forældre indbydes.

Lørdag d. 15. kl. 13.30: Den Franciskanske lægorden mødes i menighedslokalet.
Søndag d. 16. kl. 10.: 3. Søn. i Advent. Familiemesse med efterfølgende sogneundervisning.

Tirsdag d. 18. kl. 9.: Rosenkransgruppe (N.B. mødet er aflyst d. 25. dec. 1990 og d. 1. jan. 1991).

Hver tirsdag (undtagen d. 25. dec. og d. 1. jan.) kl. 17 hos Sct. Joseph Søstrene er der en halv times tilbedelse og Vesper kl. 17.30.

Torsdag d. 20. kl. 19.: Sct. Mariæ skole holder julespil og koncert i kirken.

Fredag d. 21. kl. 9.45: Skolens juleafslutning og julespil.

Søndag d. 23. kl. 10.: 4. Søn. i Advent.

Mandag d. 24. kl. 24.00: Juleaften - Midnatsmesse.

Tirsdag d. 25. Juledag kl. 10.: Højmesse.

Onsdag d. 26. 2. Juledag kl. 10.: Messe.

Lørdag d. 29. kl. 17.: Polsk Messe.

Søndag d. 30. Den Hellige Familie kl. 10.: Højmesse.

Mandag d. 31. Nytårsaften kl. 23.00.: En Taksigelsesmesse. (Bemærk tiden kl. 23.00)

Januar

Tirsdag d. 1. Nytårsdag kl. 10.: Højmesse.
Torsdag d. 3., 10., 17., 24. og 31. kl. 19.-21. Maxi-KUK.

Fredag d. 4. kl. 15.00: Første fredags sakramental-tilbedelse indtil messen kl. 18.

Søndag d. 6. Herrens Åbenbarelse kl. 10.: Familiemesse med efterfølgende sogneundervisning.

Mandag d. 7., 14., 21. og 28. kl. 14.30-16.: Mini/Midi-KUK.

Tirsdag d. 8., 15., 22. og 29. kl. 9.: Rosenkransgruppe. (Tilbedelse og Vesper hos søstrene kl. 17.)

Onsdag d. 9. og 23. kl. 14.30: Syklub.

Torsdag d. 10. kl. 14.30: Sct. Josephsklub mødes i menighedslokalet.

Søndag d. 13. kl. 10.: Højmesse.

Lørdag d. 19. kl. 13.30: Den Franciskanske lægorden mødes i menighedslokalet.

Søndag d. 20. kl. 10.: Højmesse.

Lørdag d. 26. kl. 17.: Polsk messe.

Søndag d. 27. kl. 10.: Højmesse.

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uraniensborgvej 5, 9900 Frederikshavn.
Andenpræst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80 eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg.
Tlf. 98 12 63 44.

Søndag d. 16. 3. sø. i Advent kl. 10.: Højmesse.

Lørdag d. 22. kl. 16.30: Adventsmesse.

Søndag d. 23. 4. sø. i Advent kl. 10.: Højmesse.

Mandag d. 24. kl. 23.00 Juleaften: Højmesse.

Tirsdag d. 25. Juledag kl. 10.: Højmesse.

Onsdag d. 26. 2. juledag kl. 10: Messe.

Søndag d. 30. Den Hellige Familie kl. 10.: Højmesse.

Mandag d. 31. Nytårsaften kl. 16.: Taksigelsesmesse.

Januar

Tirsdag d. 1. Nytårsdag kl. 10.: Højmesse.

Lørdag d. 5. Herrens Åbenbarelse kl. 16.30: Højmesse.

Søndag d. 13. kl. 10.: Højmesse.

Lørdag d. 19. kl. 16.30: Økumenisk gudstjeneste.

Søndag d. 20.: Højmesse kl. 10.

Søndag d. 27. kl. 10: Højmesse.

Hjørring

(Baptistkirken, Sct. Olai Plads)

(evt. Bispensgade 67)

Henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg.

Tlf. 98 12 63 44.

Messe hver søndag kl. 14.00.

Søndag d. 16. 3. sø. i Advent kl. 14.: Højmesse.

Søndag d. 23. 4. sø. i Advent kl. 14.: Højmesse.

Mandag d. 24. Juleaften kl. 21.: Højmesse.

Tirsdag d. 25. Juledag kl. 14.: Højmesse.

Søndag d. 30. Den Hellige Familie kl. 14.: Højmesse.

Mandag d. 31. Nytårsaften kl. 16.: Messe.

Januar 1991

Tirsdag d. 1.: Festen for Maria, Gudsmøder kl. 14.: Højmesse.

Søndag d. 6. Herrens Åbenbarelse kl. 14.: Højmesse.

Søndag d. 13. kl. 14.: Højtidelig indvielse af kirken på Bispensgade 67. (Fremover læses Messen her og ikke i Baptistkirken. Vi takker dem mange gange for deres gæstfrihed og venskab.)

Søndag d. 20. kl. 14.: Højmesse.

Søndag d. 27. kl. 14.: Højmesse.

Thisted

Skt. Thøgers Kirke

Møllevej 23, 7700 Thisted.

Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04, eller

henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg.

Tlf. 98 12 63 44.

Ingen messe søndag d. 23.

Mandag d. 24. Juleaften kl. 16.: Højmesse.

Januar

Søndag d. 6. kl. 11.: Højmesse med efterfølgende kirkekaffe.

Søndag d. 20. kl. 11.: Højmesse med efterfølgende kirkekaffe.

2 Midtjylland nord

Sct. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonis gade 12, 8800 Viborg.

Tlf. 86 62 36 41.

Sognepræst: Allen Courteau, OMI.

fastboende i Aalborg. Tlf. 98 12 63 44.

Menighedsrådsformand: Rudolf Lager

Tlf. 97 41 41 50.

Lørdag d. 15. kl. 16.30: Vietnamesisk Messe ved pater Châu.

Søndag d. 16. 3. sø. i Advent kl. 10: Messe.

Lørdag d. 22. kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 23.: Ingen messe.

Mandag d. 24. Juleaften kl. 13.00: Messe for vietnamesere. Kl. 15.30: Juleaftensmesse.

Tirsdag d. 25. Juledag: Ingen messe.

Onsdag d. 26. 2. juledag kl. 10: Messe.

Lørdag d. 29. kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 30. Den hellige Familie kl. 10: Højmesse.

Mandag d. 31. Nytårsaften kl. 16.00: Messe.

Januar

Tirsdag d. 1. Nytårsdag kl. 10: Højmesse.

Lørdag d. 5. kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 6. Herrens Åbenbarelse kl. 10: Højmesse.

Lørdag d. 12. kl. 10: Sogneundervisning med efterfølgende familiemesse kl. 12.

Kl. 16.30: Mass in English.

Søndag d. 13.: Ingen messe.

Lørdag d. 19. kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 20. kl. 10: Messe.

Lørdag d. 26. kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 27.: Ingen messe.

Lemvig/Holstebro/Struer

Hellig Kors Kirke, Lemvig

Østergade 33, 7620 Lemvig.

Rita Sørensen, tlf. 97 82 22 42

eller henv. Sct. Kjelds Kirke, Viborg,

tlf. 86 62 36 41; eller

Sct. Mariæ Kirke, Ålborg, 98 12 63 44.

Søndag d. 23. 4. sø. i Advent kl. 10:

Højmesse med efterfølgende kirkekaffe

og pyntning af julekrybbe.

Tirsdag d. 25. Juledag kl. 10: Højmesse.

Januar

Søndag d. 13. kl. 10: Familiemesse med efterfølgende sogneundervisning.

Søndag d. 27. kl. 10: Messe med efterfølgende kirkekaffe.

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers

Sognepræst: Lech Pytlak, tlf. 86 42 97 30.

Træffetid: Kl. 11-12, undtagen mandag.

Søndagsmesser:

Lørdag kl. 14.

Søndag kl. 10.

Hverdagsmesser:

Tirsdag og torsdag kl. 8.15.

Onsdag kl. 18.30. Vi begynder med rosenkransbøn.

Fredag kl. 8.15 i Søstrenes kapel, Laksegade 4.

Eventuelle ændringer i hverdagsmesserne meddeles ved søndagsmessen.

Messtider i julen:

Mandag d. 24. kl. 16: Familiemesse. Kl.

24: Midnatsmesse.

Juledag: Kl. 10.

2. juledag: Kl. 10.

Mandag d. 31. kl. 16.

Nytårsdag kl. 10.

Lørdag d. 5. januar: Sogndag kl. 14.

Lørdag d. 12. januar: Polsk messe kl. 14 med efterfølgende samvær i præstegården.

Søndag d. 27. januar: Kirkekaffe.

Mini-KUK:

Onsdag d. 9. januar og 23.1. kl. 19 i præstegården.

3 Århus og Djursland

Århus, Vor Frue Kirke

Ryesgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C.

Tlf. 86 13 56 66.

Præsterne: Adolf Meister SJ 86 18 57 66.

Herbert Krawczyk SJ. 86 18 56 33.

Gottfried Grunewald SJ. 86 18 52 11.

Piet Reijnders SJ, 86 13 56 66.

Menighedsrådsformand: Leo Arlund

86 17 57 08.

Sognesekretær: Bengt Jensen,

86 13 56 66.

Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe) og 17.

Hverdagsmesser: Mandag kl. 19, tirsdag kl. 16.30, onsdag kl. 8, torsdag kl. 11, fredag kl. 19 og lørdag kl. 8.

Messe på polsk:

Søndag d. 16. december, 1. juledag, d. 26. december kl. 14. Søndage d. 6. januar og 20. januar kl. 14.

Messe på vietnamesisk:

1. Juledag d. 25. december, søndag d. 27. januar kl. 14.

Latinsk højmesse:

Hver 3. søndag kl. 10.

Skriftemål:

Helst 1. fredag kl. 18-19, eller efter aftale. Desuden d. 20.-22. december kl. 17-19.

Skolemesser:

Hver tirsdag, (undt. ferien) og 14. december samt 25. januar kl. 8.

KUK:

Hver tirsdag og torsdag kl. 19.30.

Mini-KUK:

Hver tirsdag kl. 18.30.

Den internationale åbne Familie:

Fredage d. 11. januar og 25. januar kl. 18.

Sct. Knuds klub for ældre:

Hver tirsdag kl. 14.30.

Mariakongregationen:

Torsdage d. 13. december og 17. januar kl. 14.30.

Menighedsrådsmøde:

Torsdag d. 3. januar kl. 19.

Menighedens bodstime:

Fredag d. 4. januar kl. 18.

Retrætaften:

Mandag d. 14. januar kl. 19.

Retræteweekend: 25. januar-27. januar i Skovhuset.

Sogneundervisning:

Lørdag d. 15. december, 12. januar og 26. januar kl. 10.

Familiemesse:

Lørdage d. 15. januar, 12. januar og 26. januar kl. 12.15.

Katolsk Information:

Ma.-fre. fra kl. 13-17.30. Lø. 10-12, sø. fra kl. 11-12.

Galleri ved Kirken:

December: Ikon-udstilling.

Grundkursus:

Lørdage 15. december, 12. januar og 26. januar kl. 11.

Økumeniske adventsgudstjenester:

12.-21. december kl. 16.30, (undt. lø./sø.).

Julegudstjeneste med krybbespil:

24. december kl. 14.

Midnatsmesse:

Den 24. december kl. 24.

1. **Juledag:** Højmesse kl. 10. Messe på vietnamesisk kl. 14. Messe med salmesang kl. 17.

2. **Juledag** kl. 10: Messe på polsk kl. 14. **Messe på årets sidste dag**, den 31. december kl. 16.

Nytårsdag: Kl. 10 og 17.

Medarbejderfest: Lørdag d. 5. januar kl. 12, (messe og fest).

Pindstrup:

Skt. Mikæls Kirke, Ringsø

Præst: Adolf Meister SJ, tlf. 86 13 86 66.

Gudstjenesteleder: Helge Clausen, tlf. 86 37 76 56.

Messe: Søndag d. 16. december kl. 10.30.

Juleaftensdag, den 24. december kl. 16.

2. **Juledag**, den 26. december kl. 10.30.

Søndage: den 6. januar og 20. januar kl. 10.30.

Odder

Skt. Ansgars Kapel

Holstensgade 25, 8300 Odder

Præst: Gottfried Grünwald SJ, tlf. 86 13 56 66.

Messe: 2. Juledag den 26. december kl. 14.

Søndage: den 13. januar og 27. januar kl. 14.

Skt. Clemens Kirke, Grenå

Thykærvej, 8500 Grenå

Tlf. 86 30 97 38.

Giro 563 26 68.

Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.

Gudstjenesteleder: Moder M. Theresa, tlf. 86 38 42 06.

Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13.

Søndagsmesser: Hver søndag kl. 10.30: Kirkekaffe bagefter.

Hverdagsmesser: Hver onsdag kl. 19.

Skriftemål: Onsdage kl. 18.30, eller efter aftale.

Julenatsmesse, 24. december kl. 24 på Sostrup, bagefter reception.

1. **Juledag:** Højmesse kl. 10.30.

2. **Juledag:** Ingen messe.

Nytårsaften: Takkegudstjeneste kl. 16.

Nytårsdag: Højmesse kl. 10.30.

Subilæumsfest: Søndag d. 6. januar. Festmesse ved biskoppen kl. 11.30. (Bemærk tidspunktet), bagefter samvær med biskoppen på Sostrup.

Sostrup

Gjerrild, 8500 Grenå

Cistercienserinder Kloster, tlf. 86 38 41 11.

Priorinde: Moder Theresa, O. Cist. Tlf. 86 38 42 06.

Søndagsmesse: Hver søndag kl. 8.30.

Hverdagsmesse: Hverdag kl. 9.

Julenatsmesse, 24. december kl. 24: Reception derefter.

1. **Juledag**, 25. december: Messe kl. 9.

2. **Juledag**, 26. december: Messe kl. 9.

Nytårsaften, 31. december: Andagt kl. 17.

Nytårsdag: Messe kl. 9.

Indbudelse af Det Allerhelligste, hver søndag og alle helligdage, kl. 17 og hver onsdag kl. 19.30-21.

Alle helligdage, som ikke er søndage og hverdagsmesser kl. 9.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kapel, Herning

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tlf. 97 12 43 82.

Sognepræst: Willem Wuyts O. Praem.

Messtider: Lørdag kl. 16, søn- og helligdage kl. 10.

Menighedskaffe efter søndagsmessen.

Lejlighed til skriftemål efter aftale.

December

Mandag den 24.: Midnatsmesse kl. 24.

Juledag den 25.: Messe kl. 10. Ingen messe 2. juledag.

Undervisningsholdene 1, 2 og 3:

Fælles afslutning torsdag den 13. kl. 16.

Torsdag den 20.: Økumenisk andagtsgruppe.

Søndag den 30.: Fælles spisning efter messen.

Januar

Nytårsdag: Messe kl. 10.

Onsdag den 9.: Menighedsrådsmøde hos M.T. Hoff i Sdr. Felding. Fælleskørsel fra Herning kl. 18.45.

Søndag d. 27.: Fællesspisning efter messen.

Onsdag den 30.: P4-møde i Silkeborg kl. 19.30.

Økumenisk andagtsgruppe: Onsdag d. 2. og torsdag d. 17. kl. 19.

Religionsundervisning: Hold 1: Torsdag d. 17. og 31. kl. 16. Hold 2 og 3 (voksne): Torsdag d. 10. og 24.

I december modtager alle, der ikke har betalt deres kirkebidrag, en indbetalingsblanket. Brug den til at støtte din menighed, så vi slipper for at tigge penge i udlandet. Tak!

Velsignet jul og godt nytår ønsker menighedsråd og præst

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg.

Tlf. 86 82 24 15.

Sognepræst: Dominique Tran Duc Thanh

December

Faste gudstjenester: Søndage kl. 10. Tirsdage kl. 19.30 hos Jesu Små Søstre. Onsdage, torsdage og fredage kl. 19.

Højtideligheder: Onsdag d. 12. *De syges kommunion.*

Fredag d. 14.: Religionsundervisning kl. 16.

Søndag d. 16.: Økumenisk gudstjeneste i kirken med Julesange kl. 16.

Mandag d. 17.: Bodsandagt med p. Herbert kl. 19.

Mandag d. 24.: Julemesse for børn og familie med julespil kl. 16. – Julemessen 1990 kl. 23.

Tirsdag d. 25.: Juledagsmesse kl. 10.

Onsdag d. 26.: 2. Juledags messe kl. 10.

Januar

Faste gudstjenester: Søndag kl. 10. Tirsdag kl. 19.30 (hos Søstre), torsdag kl. 19, fredag kl. 18., lørdag kl. 10 (rosenkrans).

Tirsdag d. 1.: Nytår. Messe kl. 16.

Lørdag d. 5.: Minikuks bagedag kl. 10-12.30.

Søndag d. 6.: Kirkekaffe. Minikuk opvarter menigheden.

Mandag d. 7.: Menighedsrådsmøde med messen kl. 19.

Onsdag d. 9.: De syges kommunion.

Velsignet jul og nåderigt nytår!

Sankt Norberts Kirke, Vejle

Fjellegade 2, 7100 Vejle.

Tlf. 75 82 08 93.

Sognepræst: Jan Ophoff O. Præm.

Andenpræst: Raymond Minnaert O. Præm.

Søndagsmesse:

Hver lørdag kl. 15.00. Hver søndag kl. 10.00.

December

Torsdag d. 13. kl. 19.00: Bodsandagt.

Fredag d. 14. kl. 14-18: Fredagsklubben. Kl. 16-18: Religionsundervisning.

Lørdag d. 15. kl. 13-15: KUK-møde. Bankospil.

Torsdag d. 20. kl. 19: Skt. Norberts Skoles elever opfører krybbespil i kirken.

Mandag d. 24. Juleaften kl. 15: Børnenes julemesse. Kl. 24.00: Midnatsmesse.

Tirsdag d. 25. 1. juledag kl. 10: Højmesse.

Onsdag d. 26. 2. Juledag kl. 10: Salme-messe.

Januar

Tirsdag d. 1. Nytårsdag kl. 10: Salmemesse.

Torsdag d. 3. Den Hl. Kommunion bringes til de syge.

Fredag d. 4. kl. 14-18: Fredagsklubben.

Søndag d. 6. Herrens Åbenbarelse kl. 10: Højmesse. Bagefter kirkekaffe i Sallingssalen.

Fredag d. 11. kl. 14-18: Fredagsklubben.

Fredag d. 18. kl. 14-18: Fredagsklubben.

Kl. 16-18: Religionsundervisning.

Fredag d. 25. kl. 14-18: Fredagsklubben. Kl. 16-18: Religionsundervisning.

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.

Tlf. 75 62 52 68.

Sognepræst: J. Reymen, O. præm.

Søndagsmesser: I Sct. Josefs Kapel kl. 7.30. I kirken kl. 10 (højmesse).

Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19. Torsdag kl. 10.30.

Hver morgen (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs skole til en kort andagt i kirken.

Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelzers Kirke.

Menighederne er velkomne.

Lørdag den 15. kl. 15: Bodsgudstjeneste, skriftemål og messe under motto »Herre, mit håb står til dig.« (salme 39.8).

Mandag den 24. kl. 15: Julemesse for familier med børn. Kl. 24: Midnatsmesse.

Tirsdag den 25. Juledag kl. 10: Højmesse.

Onsdag den 26. kl. 10: Messe.

Januar

Tirsdag den 1. kl. 15: Messe og reception.

Lørdag den 12. kl. 11: Diakon Poul Clausen vies til præst af biskop Martensen.

Torsdag den 17. kl. 19.30: Bibelaften hos sognepræsten.

Mandag den 21. kl. 19.30: Kirkevandring. Vi indleder i Metodistkirken, besøger Sct. Josefs kirke og slutter i Vor Frelzers Kirke. Kaffe og samvær.

Torsdag den 24. kl. 8: Skolemesse.

5 Sydjylland

Skt. Knuds Kirke, Fredericia

Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.

Sognepræst: Jan Ophoff O. Præm.

Anden præst: Raymond Minnaert O. Præm. Tlf. 75 92 11 76.

Præsten træffes bedst fredag kl. 09-12, lørdag kl. 09-10.

Messtiderne: Torsdag kl. 17.15, lørdag kl. 17.00 og søndag kl. 10.00. Kirkekaffe hver søndag efter højmessens.

December 1990

Fredag d. 14.: Kl. 16.00-18.00 Religionsundervisning.

Lørdag d. 15.: Kl. 17.00 Bodsandagt og messe.

Mandag d. 24.: Juleaften kl. 23.00 Midnatsmesse.

Tirsdag d. 25.: 1. juledag kl. 10.00 Højmesse.

Fredag d. 28.: Kl. 17.15 Messe.

Januar 1991

Tirsdag d. 1.: Kl. 10.00 Højmesse.

Fredag d. 4.: Kl. 17.15 Messe.

Fredag d. 11.: Den H. Kommunion bringes til de syge. Kl. 17.15 Messe.

Fredag d. 18.: Kl. 16.00-18.00 Religionsundervisning.

Fredag d. 25.: Kl. 16.00-18.00 Religionsundervisning.

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.

Sognepræst: Lars Messerschmidt,

tlf. 75 12 10 27, bedst mellem 10-11, undt. mandag og tirsdag.

Træffes normalt i Tønder om mandagen 11-12, tlf. 74 72 18 90.

Søndagsmesser:

Lørdag kl. 16.30

Søndag kl. 10.

Hverdagsgudstjenester:

Mandag kl. 7: Laudes og kommunion.

Tirsdag kl. 7: Laudes og kommunion eller messe.

Onsdag kl. 7: Laudes og messe, kl. 16.30 Rosenkrans.

Torsdag kl. 7: Laudes, kl. 8.15 Skolemesse.

Fredag kl. 7: Laudes, kl. 9: Messe (undt. d. 4.1.).

Lørdag d. 15. kl. 16.30: Messe på polsk.

Juleaftensdag d. 24. kl. 24: Julenatsmesse.

1. **juledag d. 25.** kl. 10: Højmesse.

2. **juledag**, den hellige Stefan, ingen messe, kl. 10: Gudstjeneste med kommunion.

Nytårsdag d. 1. januar, Maria, Guds Moder. Kl. 10: Højmesse.

Fredag d. 4., 1. fredag i md., kl. 16.30: Messe med efterfølgende tilbedelse indtil kl. 18 (ingen messe kl. 9).

Søndag d. 6., Herrens Åbenbarelse/Hellig Tre Konger, kl. 10: Højmesse, kl. 12: Messe på ungarsk.

Lørdag d. 12., kl. 14: Sognedag. Kl. 16.30: Familiemesse.

Lørdag d. 19., kl. 16.30: Messe på polsk.

Søndag d. 27., Sankt Ansgar, Nordens apostel, kl. 10: Højmesse.

Kanal 7 - Esbjerg kristne TV sender torsdag kl. ca. 21 og søndag kl. 20.30 på Esbjerg lokal-TV.

6 Sønderjylland

Skt. Marie Kirke, Haderslev

Mariegade 8, 6100 Haderslev.

Tlf. 74 52 23 26. Giro 9 06 37 34.

Sognepræst Erling Brodersen.

Messtider: Søndag kl. 10.00 og fredag kl. 17.

Skriftemål: Indtil et kvarter før messen samt efter aftale.

Fredag d. 21.: Ingen messe.

Mandag d. 24.: Vigilie til Herrens fødsel. Højmesse m. optagelse af Mai-Britt Matzen kl. 23.

Tirsdag d. 25. Herrens fødsel (juledag): Højmesse kl. 16. Efter messen vil der i Rosenkranshuset blive lejlighed til at byde vort nye medlem velkommen i Kirken.

Onsdag d. 26. Skt. Stefan (2. juledag): Højmesse kl. 16.

Torsdag d. 27. Apostlen Johannes: Højmesse kl. 16.

Fredag d. 28. De uskyldige børn. Højmesse kl. 17.

Søndag d. 30. Den hellige Familie: Højmesse kl. 10.

Mandag d. 31. Skt. Silvester (nytårsafstand): Festandagt m. Te Deum og sakramental velsignelse kl. 16.

Januar

Tirsdag d. 1. Festen for Jomfru Maria, Gudsmoder: Højmesse kl. 16. Derefter reception i Rosenkranshuset.

Søndag d. 6. Herrens Åbenbarelse (Helligtrekonger): Højmesse kl. 10.

Søndag d. 13. Herrens dåb: Højmesse kl. 10.

Søndag d. 27. Skt. Ansgar: Højmesse kl. 10. Derefter lottospil i Rosenkranshuset (gaver bedes afleveret til fru Kaadtmann senest søndag d. 20.).

Skt. Ansgars Kirke, Åbenrå

Søndertorv 1, 6200 Åbenrå.

Præst: Ceferino C. Anez.

Ringriervej 35, 6400 Sønderborg.

Tlf. 74 42 35 85.

Menighedsrådsformand Hilda Jensen

Lergaard 177, 6200 Åbenrå.

Tlf. 74 63 02 50.

Sankt Hedvig Søstrene. Forstanderinde Sr. Venancia. Tlf. 74 62 27 30.

Hverdagsmesser:

Onsdag og lørdag kl. 15.30.

Søndagsmesser: Kl. 10.

Mandag d. 24. Vig. til Herrens fødsel: Messe kl. 23.30.

Tirsdag d. 25. Herrens fødsel: Messe kl. 15.

Onsdag d. 26., 2. juledag. Messe kl. 15.30.

Søndag d. 30. Den hellige Familie: Messe kl. 10.

Mandag d. 31. Nytår: Messe kl. 15.

Tirsdag den 1. januar: Guds Moder Messe kl. 10.

Sankt Pauls Kirke, Sønderborg

Ringriervej 35, 6400 Sønderborg.

Sognepræst: Ceferino C. Anez,

Træffetid: Kl. 10-12. Evt. efter aftale.

Tlf. 74 42 35 85.

Diakon: Poul Clausen, Als Kloster, Sønder Landevej 156, 6400 Sønderborg.

Tlf. 74 43 33 70.

Menighedsrådsformand Frede Nis Byllemos, Eskær 2, Trålsbol, 6200 Åbenrå. Tlf. 74 68 07 88.

Hverdagsmesser: I Als Kloster kl. 8 undt. fredag. I kirken kl. 9.

Søndagsmesser: Kl. 9.30.

Lørdag d. 15.: Adventsfest på Als Kloster kl. 15, og derefter messe, der gælder som søndagsmesse.

Mandag d. 24. Vig. til Herrens fødsel: Messe kl. 23.

Tirsdag d. 25. Herrens fødsel: Messe kl. 9.30.

Onsdag d. 26. 2. juledag: Messe kl. 8 (i Als Kloster).

Søndag d. 30. Den Hellige Familie: Messe kl. 9.30.

Mandag d. 31. Nytårsmesse kl. 23.

Tirsdag d. 1. januar: Guds Moder Messe kl. 9.30.

Hellig Kors Kapel, Tønder

Ribelandevej 41, 6270 Tønder.

Præst: Lars Messerschmidt.

Træffes normalt i Tønder mandag 11-12,

Tlf. 74 72 18 90, ellers 10-11,

tlf. 75 12 10 27, undt. tirsdag.

Messtid:

Søndag kl. 17.

1. juledag d. 25. kl. 10: Højmesse. (Bemærk tidspunktet).

2. juledag d. 26. Den hellige Stefan kl. 10: Messe.

Søndag d. 6. januar, Herrens Åbenbarelse, Hellig Tre Konger kl. 17: Højmesse.

Søndag d. 20., sogndag kl. 14.30: Højmesse kl. 17.

Søndag d. 27. Sankt Ansgars, Nordens Apostel kl. 17: Højmesse.

7 Fyn

Skt. Albani Kirke, Odense

Adelgade 1, 5000 Odense C.

Telefon: 66 12 16 64.

Kontortid: Mandag-fredag kl. 10-12.

Præsternes træffetider

P. Leo Drzal (sognepræst): Tirsdag til fredag kl. 10-12.

P. Stefan Huber: Efter aftale.

P. K. Przybylowicz: Tirsdag og torsdag kl. 10-12.

Søndagsmesser: Kl. 8.30-10; i maj-sept. tillige 18.30/i okt.-april kl. 16.30. 1., 2., 4. og 5. søndag: Polsk messe kl. 12. 2. søndag: Vietnamesisk messe kl. 14.

Hverdagsmesser: Ma. kl. 8, ti., to., lø. kl. 9, ons. kl. 10.30, fr. kl. 19.

Religionsundervisning på skolen: Onsdag kl. 16 for alle grupperne.

Den franciskanske Lægorden: 2. tirsdag i måneden, begyndende med messe kl. 9.

December

Fredag den 14.: Kl. 15 mini-KUK, aftenmesse kl. 19, kl. 19.30 Senior-KUK.

Lørdag den 15.: Kl. 14 messe og samvær for ældre og syge på Bjerregårdsvej 9.

Søndag den 16.: Messer kl. 8.30, 10 og 16.30.

Tirsdag den 18.: Kl. 18 polsk skriftemål.

Torsdag den 20.: Kl. 19 skolens juleafslutning i kirken.

Søndag den 23.: Messer kl. 8.30, 10, 12 (polsk), 16.30.

Mandag den 24.: Kl. 15.30 familiemesse. Kl. 24 julemidnatsmesse.

Tirsdag den 25.: Messer kun kl. 10 + 12 (polsk).

Onsdag den 26.: Hl. Stefan/messer kun kl. 10 og 12 (polsk).

Søndag den 30.: Hl. Familie/messer kl. 8.30, 10, 12 (polsk), 16.30.

Mandag den 31.: Kl. 15.30 taksigelsesandagt.

Januar

Tirsdag den 1.: Guds Moder/messer kun kl. 10 og 12 (polsk).

Fredag den 4.: Kl. 15 Mini-KUK, kl. 18-19 tilbedelse, 19 aftenmesse.

Søndag den 6.: Herrens Åbenbarelse/messer kl. 8.30, 10, 12 (polsk), 16.30.

Mandag den 7.: Skt. Knud Hertug/messe kl. 8.

Tirsdag den 8.: Kl. 16 Midi-KUK.

Onsdag den 9.: Kl. 19.30 bibelkreds i sognelokalet.

Torsdag den 10.: Kl. 14 De ældres Klub.

Fredag den 11.: Kl. 19.30 Senior-KUK.

Søndag den 13.: Herrens Dåb/messer kl. 8.30, 10, 12 (polsk), 14 (vietn.), 16.30.

Mandag den 14.: Kl. 19.30 møde i DKKF.

Tirsdag den 15.: Kl. 19 menighedsrådsmøde.

Fredag den 18.: Den økumeniske Bedeuge begynder. Kl. 15 Mini-KUK, kl. 19.30 polsk bibelkreds.

Lørdag den 19.: Skt. Henrik/messe 9.

Søndag den 20.: Messer kl. 8.30, 10 familiemesse med efterfølgende kirkekaffe, 16.30.

Onsdag den 23.: Kl. 19.30 bibelkreds i sognelokalet.

Søndag den 27.: Hl. Ansgar/messer kl. 8.30, 10, 12 (polsk), 16.30.

Dalum Klosterkirke

Søndage: Messe kl. 7.30

Hverdage: Messe kl. 6.30

I juletiden:

Mandag den 24.: Messe kl. 22.

Tirsdag den 25.: Messe kl. 7.30.

Onsdag den 26.: Messe kl. 7.30.

Tirsdag den 1/1 -91: Messe kl. 7.30.

Skt. Knuds Kirke, Svendborg

Havnegade 1, 5700 Svendborg.

Sognepræst: J. Kruk.

Tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64, kun tirsdag, onsdag.

Træffetid: Torsdag, fredag, lørdag kl. 9-11 eller efter aftale.

Faste messtider: Søn- og helligdage kl. 10.00.

Hverdagsmesser kl. 6.45 dog torsdag kl. 19.00 og lørdag kl. 16.00.

Lørdag d. 15.: Kl. 14.00 messe, derefter hyggesammenkomst for kontaktgruppen.

Søndag d. 16.: 3. sø. i Advent. Kl. 10.00 højmesse + adventsbodsandagt som forberedelse til juleskriftemål. Efter messen lejlighed til skrifte.

Torsdag d. 20.: Lejlighed til juleskriftemål kl. 18.00; derefter aftenmesse kl. 19.00.

Søndag d. 23.: 4. sø. i Advent. Kl. 14 vietnamesisk skriftemål og messe ved pastor Chau Chu Huy fra København.

Mandag d. 24.: Juleaftensdag. Kl. 6.45 morgenmesse. Kl. 24 midnatsmesse.

Tirsdag d. 25.: Juledag. Kl. 10 højmesse. Efter messen er der en julefestsammenkomst. Vietnamesere/alle andre er også velkomne.

Onsdag d. 26., 2. juledag: Festen for den hl. Stefan. Kl. 10.00 højmesse. Kl. 15 messe i Sct. Bendts Kapel i Rudkøbing.

Søndag d. 30.: Festen for den hl. Familie. Kl. 10.00 højmesse.

Mandag d. 31.: Kl. 15 takkegudstjeneste/messe for året, der er gået.

Januar 1991

Tirsdag d. 1.: Nytårsdag. Festen for Guds Mor. Kl. 10 højmesse.

Søndag d. 6.: Hellig Tre Konger. Kl. 10.00 højmesse. Kl. 15.00 messe i Sct. Bendts Kapel i Rudkøbing.

Torsdag d. 10.: Møde for alle forældre/danske og vietnamesiske angående religionsundervisning. Vi begynder i kirken kl. 19.00, derefter fortsætter vi oppe i salen.

Religionsundervisning for børn: Fredag d. 4. dansk kl. 15.45-17.30; lørdag d. 5. vietnamesisk kl. 9.30-11.30.

Tirsdag d. 22.: Kirkevandring. Vi begynder i Metodistkirken kl. 19.00 og slutter hos os i Sct. Knuds Kirke. Derefter er der kirkekaffe. Alle er meget hjerteligt velkomne.

Stella Maris Kirke, Nyborg

Vindingevej 9, 5800 Nyborg.

Sognepræst: p. Stefan Huber.

Træffetid: Torsdag kl. 17-18.30 og søndag efter aftale på Vindingevej 9, Nyborg, tlf. 65 31 09 74 - ellers: Adelgade 1, 5000 Odense C, tlf. 66 12 16 64.

Søndagsmesser: Kun kl. 10.

Hverdagsmesser: Kun mandag kl. 8, torsdag kl. 19 og fredag kl. 7.

December

Søndag den 16.: Kl. 10 højmesse med juleprocession.

Mandag den 24.: Kl. 24 julemidnatsmesse.

Tirsdag den 25.: Kl. 10 festlig julegudstjeneste.

Onsdag den 26.: Kl. 10 højmesse.

Søndag den 30.: Kl. 10 latinsk højmesse.

Mandag den 31.: Kl. 16 takkegudstjeneste (messe).

Januar

Tirsdag den 1.: Kl. 10 messe.

Torsdag den 10.: Kl. 19.30 menigheds møde. P. Huber lægger op til samtale: »Død - og hvad så?«

Søndag den 13.: Kl. 10 familiemesse med efterfølgende kirkekaffe.

Søndag den 27.: Hl. Ansgar/latinsk højmesse.

Vor Frelzers Kirke, Assens

Nørregade 3, 5610 Assens.

Sognepræst: P.K. Przybylowicz, der træffes Adelgade 1, Odense, tlf. 66 12 16 64.

Søndag den 16.: Messe kl. 10.

Mandag den 24.: Juleaften/messe kl. 24.

Januar

Søndag den 6.: Messe kl. 10.

Søndag den 20.: Messe kl. 10.

8 Lolland og Falster

Skt. Birgitta Kirke, Maribo

Mariagade 4, 4930 Maribo.

P. Herman Legut, OFM. conv.

Tlf. 53 88 01 74. Kontortid 10-11, undtagen mandag og tirsdag.

Messtider:

Hverdage: Fredag og lørdag kl. 16.30.

Søndage: Kl. 10.00.

Søndag d. 16.: 3. søndag i advent kl. 10.00.

Mandag d. 24.: Juleaften. Familiemesse kl. 16.30. Midnatsmesse kl. 23.00.

Tirsdag d. 25.: Herrens fødsel. Julemesse kl. 10.00.

Onsdag d. 26.: Skt. Stefan. Højmesse ved P. Irenæus, Nakskov kl. 10.00.

Mandag d. 31.: Nytårsaften. Messe kl. 16.30 med sakramental velsignelse.

Januar 1991

Tirsdag d. 1.: Nytårsdag. Højmesse kl. 10.00.

Søndag d. 6.: Helligtrekonger. Familiemesse kl. 10.00.

Søndag d. 13.: Herrens dåb. Højmesse ved P. Berning, Nykøbing F. kl. 10.00.

Søndag d. 27.: Skt. Ansgar. Højmesse ved P. Irenæus, Nakskov kl. 10.00.

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.

Tlf. 54 85 07 39.

Weekendens gudstjenester:

Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 16.00.

Søndag kl. 10.00.

Fredag d. 14.: Kl. 19.00 bodsandagt.

Søndag d. 23.: Kl. 10.00 højmesse.

Mandag d. 24.: Juleaftensdag. Kl. 16.00 messe for børn. Kl. 24.00 midnatsmesse.

Tirsdag d. 25.: 1. juledag. Kl. 10.00 højmesse.

Onsdag d. 26.: 2. juledag. Kl. 10.00 sangmesse. Kl. 14.00 menighedens juletræsfest.

Søndag d. 30.: Den H. Families Fest. Kl. 10.00 familiegudstjeneste.

Mandag d. 31.: Nytårsaftensdag. Kl. 16.00 takkegudstjeneste.

Januar 1991

Tirsdag d. 1.: Nytårsdag. Kl. 10.00 sangmesse.

Torsdag d. 3.: Kl. 8.00 skolemesse.

Fredag d. 4.: 1. fredag i måneden. Kl. 18.30 messe + tilbedelse.

Søndag d. 6.: Hellig Tre Kongers fest. Kl. 10.00 familiegudstjeneste. Efter messe kaffe + et lille glas i Fredensgade 15.

Tirsdag d. 8.: Kl. 19.15 menighedsrådsmøde.

Søndag d. 13.: Foruden højmesse kl. 11.15 polsk messe.

Søndag d. 20.: Kl. 10.00 højmesse med barnedåb. Herefter møde for den franciskanske lægorden.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov

Bredgade 47, 4900 Nakskov.

Tlf. 53 92 06 81. Giro 7 09 10 60.

Sognepræst: Pater Irenæus OFM conv.

Gudstjenestetider:

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17.00, søndag kl. 10.00. Hverdagsmesser: Mandag, tirsdag og fredag kl. 17.00, onsdag og torsdag kl. 11.30.

Den polske messe i december og januar:

En polske messe i december holdes søndag den 30. december kl. 11.15.

Januar holdes den polske messe søndag den 27. kl. 11.15. Begge gange af pater Ierman Legut.

Lejlighed til skriftemål:

Der er lejlighed til skriftemål søndag den 16. december før og efter højmissen pater Irenæus). Mandag den 17. december før og efter aftenmessen, som begynder kl. 17.00 (pater Berning, pater Legut, pater Irenæus). Lørdag den 22. december før og efter aftenmessen (kl. 17.00) hos pater Irenæus. Søndag den 23. dec. før og efter messerne (pater Irenæus).

Gudstjenesterne i julen:

Juleaften kl. 16.00: Krybbeandagt for børnene. Kl. 23.00: Midnatsmesse.

Juledag kl. 10.00: Højmesse.

Juledag kl. 10.00: Sangmesse.

Nytårsaften kl. 16.00: Takkeandagt i præstegårdens huskapel.

Nytårsdag: Ingen messe om formiddagen. Kl. 16.00 nytårsmesse.

Efter messen nytårsreception i Kolbehuset.

Søndag d. 6. januar, Hellig tre Konger: Istedet for juletræsfest! Menigheden indrydes til Hellig tre Kongers fest på søndag den 6. januar. Denne søndag er der ingen messe om formiddagen. Alle indbydes til at være med i en familieeftermiddag, som begynder med messe kl. 4.00 i kirken. Derefter samles vi i skolbestuen (ovenover gymnastiksalen). Efter eftermiddagens program kan nævnes: Der vises film fra biskoppens 25-års jubilæum på Aasebakken/Magleås i maj 1990. Bankospil med 4 spil. Og selvfølgelig et dejligt julekaffebord. Overskuddet går til ungdomsarbejdet i menigheden. Alle familier bedes møde på p. Menighedsrådet og de arrangerende unge i menigheden håber at se mange børn og unge. Vel mødt!

9 Sydøstsjælland

Vor Frue Kirke, Næstved

Træstøvej 29, 4700 Næstved.

Tlf. 53 72 09 85.

Sognepræst: Pater Josef Völk. Præsten

træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.

Faste gudstjenester:

Søn- og helligdage: Messe på Maria-Elisabeth Hjemmet kl. 8.

Højmesse i Vor Frue Kirke kl. 10.

Torsdag d. 20.: Elevernes krybbespil i kirken kl. 9 og 10.30.

Fredag d. 21.: Krybbespil i kirken for de små kl. 9. NB: Blomster til Julekrybben og kirkens julepyntning bedes afleveret senest den 21.12.

Juleaftensdag d. 24.: Messe for familier med børn kl. 16. Kl. 24: Midnatsgudstjeneste.

1. juledag, tirsdag d. 25. Kl. 8: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet. Kl. 10: Højmesse i kirken.

2. juledag, onsdag d. 26.: Messe på Maria-Elisabeth Hjemmet kl. 8. Polsk gudstjeneste i kirken kl. 10.

Torsdag d. 27.: Festen for evangelisten og apostlen Johannes. Indvielsen af Johannes-vinen under messen i Maria Elisabeth Hjemmet kl. 7. Kl. 15: Juletræsfest for menigheden, for børn, unge og voksne. Alle er velkomne!

Søndag d. 30.: Den hellige Families fest.

Mandag d. 31., Nytårsaftensdag: Takkegudstjeneste og ihukommelse af menighedens afdøde i året, der gik. Te Deum og sakramental velsignelse.

Januar

Tirsdag d. 1., Guds Moders Fest. Fest for freden i verden! Messe kl. 8 på Maria Elisabeth Hjemmet. Kl. 10: Højmesse i kirken.

Fredag d. 4.: Jesu Hjerte-fredag. Tilbedelse på Maria Elisabeth Hjemmet fra kl. 18-19. Messe kl. 19.

Søndag d. 6. Herrens åbenbarelse (Festen for Hellig Tre Konger). Efter højmissen kirkekaffe i menighedssalen. Indvielse af hjemmene sker indtil Kyndelmisse, festen for Herrens fremstilling (3. februar).

Mandag d. 7.: Festen for Knud Hertug.

Torsdag d. 10.: Menighedsrådsmøde kl. 19.15.

Søndag d. 13.: Festen for Herrens dåb.

Søndag d. 20.: Højmesse med barnedåb kl. 10. Kl. 11.30: Polsk gudstjeneste.

Fredag d. 18.: Den økumeniske bedeuge begynder. Indtil den 25. januar (Festen for Paulus' omvendelse!)

Søndag d. 27.: Festen for Den hellige Ansgar.

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Vinthersvej 4, 4760 Vordingborg. Sognepræst: Josef Dudek CSsR. Træffes: Marienbergvej 9 st. th. Tlf. 53 77 39 27, torsdag, søndag ellers i Næstved, tlf. 53 72 09 85.

Hver søndag kl. 10: Messe.

Søndag d. 23. kl. 10: Adventsmesse. Lejlighed til skriftemål før og efter messen.

Mandag d. 24. kl. 24: Midnatsmesse.

1. juledag d. 25. kl. 10: Højmesse.

2. juledag d. 26.: Ingen messe.

Søndag d. 30., Festen for Den hl. Familie: Kl. 10: Højmesse.

Januar:

Nytårsdag d. 1: Ingen messe.

Søndag d. 6. Herrens åbenbarelse. Kl. 10.00: Højmesse.

Søndag d. 13. kl. 10: Højmesse. Menighedskaffe efter messen.

Skt. Hans Kirke, Køge

Sognepræst: Anton Dekkers S.J.

Bjerggade 10, 4600 Køge

Tlf. 53 65 06 51.

Der er højmesse om søndagen kl. 10.

Hverdagsmesse: Onsdag kl. 10.

Mandag d. 24. Juleaftensdag: Vi indleder julen med midnatsmesse kl. 24.

Tirsdag d. 25. 1. juledag: Der er højmesse kl. 10.

Søndag d. 30. Den hellige Families fest: Der er højmesse kl. 10.

Januar:

Søndag d. 6. Helligtrekongers fest, (Herrens åbenbarelse): Der er højmesse kl. 10. Kl. 16 er der messe på polsk.

Søndag d. 13.: Herrens dåb. Efter højmissen er der kirkekaffe.

Onsdag d. 16. kl. 19.30: Offentlig foredragsaften. Sr. Emma Martensen og Hans Jørgen Johansen taler om emnet: »Er religion skadelig?«. Tag nogle bekendte med! Kaffe/te bedes medbragt. Øl og vand kan købes.

Søndag d. 27.: Skt. Ansgars fest.

Ulandsimporten har i sit 1. halve år i vor menighed solgt for 7.500 kr. Fremover vil der være salg både den 2. og den 4. søndag i måneden.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.

Tlf. 53 61 03 92.

Sognepræst Hans Esmark.

Tlf. 42 26 14 04.

Sankt Josef Søstrene.

Tlf. 53 61 73 71.

Lørdag d. 15.: 3. søndag i advent fejres i messen kl. 16.

Søndag d. 16.: Ingen messe.

Søndag d. 23.: 4. søndag i advent fejres med prælat Ib Andersen, kl. 10.

Mandag d. 24.: Juleaftensmesse kl. 15 med p. Gregoire.

Tirsdag d. 25.: Juledag - ingen messe.

Onsdag d. 26.: 2. juledag fejres med sognepræsten kl. 10. Efter messen ønsker vi hinanden glædelig jul med et glas vin.

Søndag d. 30.: Den hellige Families Fest fejres med p. Gregoire kl. 10.

Januar 1991

Søndag d. 6.: Hl. 3 Konger fejres med p. Gregoire kl. 10.

Onsdag d. 9.: Skolemesse kl. 8.45. *Bibelfesten* hos søstrene kl. 19.

Lørdag d. 12.: Herrens dåb fejres med sognepræsten kl. 16. Da den kommende uge er bedeuge for enhed i troen, beder vi i messen om denne enhed.

Søndag d. 13.: Ingen messe.

Søndag d. 20.: 2. alm. søndag fejres med p. Gregoire kl. 10.

Onsdag d. 23.: Dame-aften hos søstrene på Teglovnvej kl. 19.

Lørdag d. 26.: Sankt Ansgar fejres i søndagsmessen med sognepræsten kl. 16.

Søndag d. 27.: Ingen messe.

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Sognepræst: Stephen Holm.

Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen.

Tlf. 53 52 06 45.

Faste messetider:

Om søndagen: Højmesse kl. 10.

Om hverdagen, i Sankt Montforts kapel over kirkens sakristi, normalt således:

Mandag kl. 17.15, tirsdag, onsdag og torsdag kl. 11.15, fredag kl. 19.15 (i kirken), lørdag ingen.

Kommunitetets bønner normalt således: Kl. 12 rosenkransbøn, dog ikke lø.-sø. På dage, hvor der er messe kl. 11.15, bedes rosenkransen umiddelbart efter messen. Kl. 18 vesper, lø. dog kl. 12.15, sø. kl. 18.45.

Søndag d. 23.: 4. søndag i advent, søndag »Rorate«. Kl. 10.00 højmesse, celebreret delvis på latin.

Julenat den 24./25.: Vor Herres Jesu Kristi fødsels fest. Kl. 23.55 højtidelig julemidnatsmesse, indledt med Gettels »Julepastorale« og procession til krybben under salmen »Stille nat«.

Tirsdag d. 25.: *Juledag. Kl. 10.30 (NB!)* højtidelig julemesse. Kl. 18.45 julevesper.

Onsdag d. 26.: 2. juledag, Sankt Stephans dag. Kl. 10.00 højmesse.

Søndag d. 30.: Søndag mellem jul og nytår: Den hellige Families fest. Kl. 10.00 højmesse. I forbindelse med messen meddeles dåbens sakramente til Yolanda og Villy Bruhns nyfødte søn (Høng).

Mandag d. 31.: Nytårsaften. Kl. 16.00 bods- og takkeandagt, afsluttet med Te Deum og sakramental velsignelse.

Januar 91

Tirsdag d. 1.: Nytårsdag, festen for jomfru Maria, Guds Moder. Ingen messe kl. 10, men laudes i kapellet. Kl. 16.00 (NB!) festmesse, - fælles for vor pastoralenheds tre menigheder. Efter messen nytårsreception i præstegård/menighedshus, hvor vi med et glas champagne ønsker hinanden »Godt nytår!«

Søndag d. 6.: Helligtrekonger, festen for Herrens åbenbarelse. Kl. 10.00 højtidelig messe.

Mandag d. 7.: Mindedagen for Sankt Knud Lavards martyrdød og månedens 1. mandag. Kl. 17.15 messe. Kl. 18.00 udstilles det hellige sakramente til tilbedelse indtil kl. 19. Bøn for præste- og ordensskald.

Lørdag d. 12.: Rengøringsdag omkring kirke og menighedshus fra kl. 10.30-12.45. Der skal ryddes op og ud efter julen. Kom og giv et nap med!

Søndag d. 13.: Festen for Jesu dåb i Jordan. Kl. 10.00 højmesse. Efter messen er der fælles kirkekaffe i menighedshuset.

Torsdag d. 24.: Sæsonens tredje menighedsaften, begyndende i menighedshuset kl. 19.30. Cand. mag. i religion, fru Birthe Hjort, Holbæk, fortæller os om Islam.

Søndag d. 27.: Festen for Sankt Ansgar, nordens apostel og bispedømmet Københavns værnehelgen. Kl. 10.00 højtidelig messe, celebreret delvis på latin. Ved messens slutning meddeles Blasiusvelsignelsen.

Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.

Sognepræst: Stephen Holm,

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Tlf. 53 52 06 45.

Menighedssøster: Sr. Engeline, Karl-Borromæus-søstrene, Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk. Tlf. 59 44 15 62.

Kirke»værge«: Mogens og Grethe Carlsson, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg, tlf. 53 51 75 84.

Søndagsmesse: Kl. 15.00 med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalerne.



Kirken bør stå midt i problemerne: Vi skal ikke diskutere om vi skal hjælpe, men *hvordan* vi skal hjælpe. Foto Knud H. Kluge.

Håb og befrielse

Pax Christi i Øm teologisk og menneskeligt spændende

Det var med spænding, at bestyrelsen for *Pax Christi* i Danmark i slutningen af september udsendte en indbydelse til et seminar om befrielsesteologien. Ville det overhovedet møde interesse i Danmark?

Det var derfor med glæde, vi i weekenden 26.-28. oktober kunne modtage over 40 deltagere på Øm-borgen.

En kort indledning fredag aften satte fokus på begrebet *håb*. Lørdag formiddag hørte vi et foredrag af docent i teologi ved universitetet i Lund, *Manfred Hofmann* om »befrielsesteologi som redskab for den kristne kirke og den enkelte kristne til at efterleve evangeliets budskab i den moderne, sækulariserede verden«.

Konciliet vakte håb

Manfred Hofmann tog som udgangspunkt, at Det andet Vatikanconcil først begyndte, da det sluttede. Først fra det øjeblik de kristne i verden skulle tage koncilets anbefalinger og tanker med sig ind i den daglige trospraksis, først da startede fornyelsen og efterlevelsen af koncilets håb for alvor. Det er her befrielsesteologien tager sit udgangspunkt.

Inspireret af den nyorientering, der fandt sted under koncilet, formulerede en række latinamerikanske teologer en teologi, der havde sine rødder i den latinamerikanske *virkelighed*.

Hofmann understregede, at denne teologi var »de fattiges reaktion forankret i Bibelen«.

Han anså en befrielsesteologi i europæisk sammenhæng for mulig, men den kan ikke bare overføres fra Latinamerika. Vi må selv, inspireret af den latinamerikanske praksis udvikle en befrielsesteologi. En sådan formulering må bygge på en ny måde at læse bibelen på, ikke kun en historisk-kritisk læsning, men en læsning, forankret i konkrete situationer i vor hverdag.

En proces, som er begyndt

Lørdag eftermiddag talte *Oluf Bohn*, Århus universitet om »Teologisk nyorientering. Hvordan kan vi bruge latinamerikansk inspiration i en europæisk sammenhæng?«

Oluf Bohn fastslog, at selve begrebet befrielsesteologi må forstås som teologi om den befrielse, Gud tilbyder mennesket. Med dette krav som udgangspunkt talte han om eskatologien (læren om Gudsrigets komme) som led i befrielsesteologien. Denne teologi opfatter Gudsrigets komme som en proces, der allerede er begyndt, men ikke fulden. Det var denne forståelse af Gudsrigets komme, Jesus prædikede, for at få os allerede nu til at handle for dette riges virkeliggørelse.

Oluf Bohn påpegede, at socialvidenskaberne spil-

ler en vigtig rolle ved formuleringen af denne teologi, fordi de tydeliggør og systematiserer vor forståelse af de undertrykkende forhold.

Det er i denne ånd, befrielsesteologerne i Latinamerika har anvendt socialvidenskaberne. Enhver bibeltolkning sker ud fra en filosofi, som kan omsættes i praksis. For så vidt denne praksis allerede forefindes, f.eks. i Danmark, må vi som kirke undersøge, hvordan vi kan støtte den. Det kræver, at Bibelen læses i lyset af en ny filosofi, der formulerer et nyt program.

Søndag så vi på forholdet mellem I-lande og U-lande. Oplægget blev holdt som en »vekselsang« af *Ellen Christensen*, fra Det danske Missionselskab, og *Niels Selsmark*. De redegjorde for Den tredje Verdens gældsbyrde på grund af store lån og stigende renter. Selsmark redegjorde for, hvorledes det store internationale pengemarkeds politik over for U-landene medfører en forværring af problemerne. I stedet for at løse problemerne øges trykket.

Økonomisk og moralsk fallit

Ellen Christensen så U-landenes krise som en global krise, fordi den vestlige verdenspolitik i forhold til u-landene har spillet fallit, både økonomisk og moralsk. Kirken bør stå midt i problemerne: Vi skal ikke diskutere,

men *hvordan* vi kan hjælpe. I kirkens sociallære kan vi finde inspiration til en ny praksis. Det gælder blot om at opdage sociallærens befriende teologi. Men forudsætningen for en ændret tros- og kirkepraksis er en organisering som netværk, der kan fungere som »efterfølgelsesgrupper«. Således kan kirken og de troende »udvides« til også at blive de fattiges og de marginales kirke.

Dele vilkår med de fattige

Seminaret i Øm drog både i oplæggene og i gruppediskussionerne den slutning, at kirken i sin nuværende skikkelse ikke er solidarisk nok med de fattige. Den gode vilje er ikke nok; Først fra det øjeblik, kirken definerer sin praksis som det »at dele vilkår« med de undertrykte, får vi en mulighed for at udvide tros- og kirkebegrebet til at gælde alle. Det er bl.a. det, vi kan lære af befrielsesteologien.

Seminaret var en bekræftelse af, at der i brede kristne kredse er en vilje til at foretage denne nyorientering og til at undersøge muligheden for en ny basisorienteret praksis, der virkeliggør Kristi efterfølgelse. Seminaret var en stor oplevelse, teologisk, socialt, især menneskeligt. Det har givet *Pax Christi* mod på fremtiden.

Lisbeth Bavnsgaard
Thomas Achen
(Forkortet af red.)

Julens i

Af biskop Hans

Hjemmets fest

Jul og hjem hører sammen. Julens sange er hjemlige. Det er godt således. Lad os samle os om hjemmet, lad os samle os om kirken.

At være hjemme kan misforstås, hvis det betyder at have sine døre låst og være sikret mod fremmedes indblanding og uventede besøg.

Men vi kan også være hjemme således, at dørene står åbne som »døren« i stalden i Bethlehem – der var Jesu første hjem på jorden. Den stod åben for alle, der ville komme: ja, der var slet ingen dør i stalden! Stalden kan vi måske ikke efterligne, men lad os alligevel prøve at nedbryde skranker og grænser og at åbne lukkede døre. Julen er fællesskabets tid.

Undertiden fejrer danskerne jul, som om de ligefrem vil stænge virkeligheden ude fra deres hjem. De ønsker trygt og sikkert

at nyde deres overflod uden at forstyrres af tanker om verdens millioner af fattige og sultne. Måske vil helst glemme flygtningene, hvis tal i dag er større end nogensinde før menneskehedens historie. Den danske landsindsamling til fordel for flygtninge var skuffende. Måske har mange i månedern før jul tænkt på de danske gidsler i Irak. Men de fleste af os er tilbøjelige til at glemme de titusinder af andre flygtninge fra Irak der sulter og fryser i deres teltlejr.

Er det ikke nødvendigt at holde virkeligheden ude? Kan vi synge om fred, som om truslen om krig og vold ikke eksisterer?

Skal vi da ødelægge julen med mørke og sørgelige tanker? Skal vi lamme af problemer, vi alligevel ikke kan løse? Slet ikke! Men vi skal heller ikke forfalde til en falsk overfladisk hygge, der lukker hjerte og dør, således som kroværterne i Bethlehem gjorde det, da Josef og Maria bankede på hos os denne jul, så skal vi lukke op og ikke vise dem bort.

Flygtningen Israel

»Hvordan kan vi synge Herrens sange i et fremmed land?« (Salm. 137: 4). Hjemløshed i det fremmede snører hjertet sammen og gør munden stum. Glæden dør hos dem, der ikke længere genkender



Kun 2 uger tilbage af Flygtning '90

Husstandsindsamlingen har indbragt 12,3 mio. kr.

Flygtning 90 har været en skuffelse for Dansk Flygtningehjælp. Husstandsindsamlingen i oktober gav »kun« 12,3 mio. kr. mod 23,3 mio. kr. i 1986. Yderligere indsamlinger får den samlede indsamling op på 18,4 mio. kr.

Flygtningehjælpen håber, at man inden årsudgang når op over de 2 mio. kr. Kampagnens gennemnummer er 4 91 20 2 kan benyttes resten året.

Flygtningesang

Martensen

omverdenens sprog og forstår deres medmenneskers omgangsformer.

»Hvordan skal vi synge for Gud i det fremmede?« – På trods heraf sang jøderne dog alligevel i deres udlændighed. Ja, hele deres historie er næsten én sang om flygtninge og vandringsmænd. Det begyndte med Abraham, der fik besked fra Gud: »*Drag ud fra dit land, fra din slægt og din faders hus . . .*« (1. Mos. 12, 1). Og sådan fortsatte deres historie: »*De var få og fremmede, vandrede fra folk til folk, fra ét rige til et andet.*« (Salm. 105, 13). Stamfaderen Israel og hans slægt kom til Egypten, hvor de levede som udlændinge og slaver. Senere gentog historien sig med landflygtigheden i Babylon, og efter Kristus oplevede jøderne en næsten totusindårig »adspredelse« i det fremmede blandt alle verdens folk.

Flygtningen Jesus

På hemmelighedsfuld måde sammenfattede Jesus sit folks historie og oplevede den på sig selv. Ligesom Israel var flygtning, var han flygtning. Han begyndte sin tilværelse på randen af civilisationen – Josef og Maria havde forladt deres hjem og var i fremmede omgivelser, og for den nyfødte dreng var der ikke noget hjem, kun en stald.

Mattæus beretter om flugten til Egypten. Her oplevede Jesus for alvor flygtningenes kår: »*Der blev han indtil Herodes' død, for at det skulle gå i opfyldelse, som Herren talte ved profeten, der siger: »Fra Egypten kaldte jeg min søn«* (Mat. 2, 15).

Hvor mange år var Jesus flygtningebarn i Egypten? Dette spørgsmål besvarer Mattæus ikke. For ham er det mest betydningsfuldt, at det, som profeterne havde sagt om Israel og hans folk, på en ny måde går i opfyldelse og genopleves af Jesus.

Flygtningen kirken

Fra de ældste tider oplevede de kristne sig selv

som »pilgrimme« og undertiden som flygtninge og fremmede i forhold til deres omgivelser.

Den stærkeste beskrivelse af kirken som flygtning går tilbage til Bibelen selv i den store vision i Johannes' Åbenbaring af kvinden med solen som klædebon og månen under sine fødder og en krans af tolv stjerner på sit hoved: »*Og dragen stod foran kvinden, som skulle føde . . . og hun fødte et drengebarn . . . og hendes barn blev borttrykket til Gud . . . og kvinden flygtede ud i ørkenen, hvor hun har et sted beredt af Gud . . .*« (Åb. 12, 4-6).

Denne kvinde sammenfatter i ét billede Maria og kirken ned gennem tiderne. Maria, der selv er en del af denne kirke, føder Jesus. Kirken – det er os alle – er i udlændighed og på flugt, efter at barnet, hun har født, er borttrykket til Gud (»optaget i himlen«, som vi siger i trosbekendelsen).

Kampen mellem dragen og kvinden tager til i styrke. Hun bliver truet og forfulgt: »*Da blev der givet kvinden den store ørns to vinger, for at hun skulle flyve ud i ørkenen, og slangen spyede vand som en flod ud af sin mund . . . men jorden kom kvinden til hjælp, og jorden åbnede sin mund og opslugte floden . . .*« (Åb. 12, 14-16).

Måske blev Johannes' Åbenbaring til under Ne-



ros kristenforfølgelser eller under en af de følgende romerske kristenforfølgelser. Disse kristne, der blev udsat for fængsling, tortur og død, følte sig forhadte og udstødte af deres omverden. Johannes' Åbenbarings billede passede til punkt og prikke på deres situation.

Senere kom tider, hvor kirken, som f. eks. i højmiddelalderen, kom til at præge kultur og samfund, så man havde en fornemmelse af, at hele verden var blevet kristen. Men selv da kunne Skt. Bernhard synge i sin berømte bøn, Salve Regina: »*Til dig råber vi, Evas landflygtige børn . . .*«.

Johannes' Åbenbarings billede af kirken som en forfulgt flygtningekvinde truet af onde magters syndflod, men hjulpet af den jord som Gud har skabt – kan måske forekomme os meget fremmedartet midt i vor trykthed og sikkerhed.

Der kan være øjeblikke, hvor vi selv fornemmer en

skjult trussel mod vor kristne tro fra vore omgivelser. I samme grad som vi fornemmer, at omgivelserne er blevet fremmede for kristendommen, må vi føle os fremmede for omgivelserne. Den målestok, vi finder omkring os, er ofte i diametral modsætning til den målestok, Jesus skildrer i sin Bjergprædiken. Hvem vover for alvor at prise den fattige i ånden, den rene af hjertet og den barmhjertige i et samfund, der ofte synes at tilbede pengepungen og alskens kunstigt stimuleret begær? Så længe vi selv og vore omgivelser beherskes af noget, der er mindre end kærlighedens fuldendte lov, kan vi fornemme denne følelse af at være landflygtige og hjemløse.

Det egentlige hjem, ved vi, findes først, når Kristus engang vil fuldende alle ting og lade Gudsriget blive helt og holdent nærværende og åbenlyst.

Flygtningenes julesang

»Hvorledes skal vi synge for Gud i et fremmed land?«, udbrød de landflygtige jøder i Babylon. »Hvorledes skal vi synge vore kendte julesange?«, spørger vi måske i vor hjemlige hygge i Danmark. Truer overflod og materielle bekymringer med at lukke vort sind – om ikke nødvendigvis vor mund – for de sange, vi synger? Hvorledes skal vi fejre Ham, der kom som



en fremmed til sine egne, den husvilde i Bethlehem, den landflygtige i Egypten?

Jo, lad os synge af hjertens lyst, så den ægte mening kommer frem. Lad os fejre Ham, der gjorde sig selv fattig, for at vi ved hans fattigdom skulle blive rige. Lad os uden tøven fejre Ham, der sagde: »*Se til, at I vogter jer for alskens haveysyge, for selv om et menneske har overflod, afhænger hans liv ikke af det, han ejer*« (Luk. 12, 15).

Hvis vi synger vore julesange for alvor – d.v. s. så den ægte glæde bryder frem – da vil sangene være signal til oprud; da vil vi alle blive pilgrimme og flygtninge fra alt det, der – i vore omgivelser og i os selv – kvæler livet og håbet.

Vor hjemlige digter Ingemann, der oplevede hjemlig idyl i allerbedste forstand i sine stille omgivelser i Sorø, har på en bemærkelsesværdig måde fattet, hvorledes »fredens engel« optræder. Han siger: »*Som du, han er en fremmed her*«. Den sande fred er åben og sårbar. Den sande fred kender flygtningen, der bor i vort eget bryst. Den sande fred gyser ikke ved rejsen, selv om den bliver besværlig.

»*Nu, så lad til ham os fare mange, få store, små i en samlet skare. Ingen tør ved rejsen gyse. Jesu navn som en bavn vil på vejen lyse*«.

Når vi synger julens store pilgrimssang, lad os så

åbne øjnene for hele Guds skabning, hvor stor og smuk den er, og hvor højt det kald er, hvortil vi er kaldede.

»*Dejlig er jorden! prægtig er Guds himmel, skøn er sjælenes pilgrimsgang!*«

Husk, at indsamlingen til verdens mange flygtninge endnu ikke er afsluttet!

Glædelig jul til alle!

I særdeleshed en glædelig jul til dem, der på særlig måde føler smerten ved at leve som en flygtning og fremmed!

Hvis nogen er ensom eller døjer med sygdom; hvis nogen lider under uløste problemer og føler sig dårligt forstået af andre; hvis nogen har svært ved at se håb: Gid Jesus – den landflygtige og fremmede blandt sine egne – må besøge hver og én med sin velsignelse!



Også redaktionen ønsker læsere og annoncører en velsignet jul og et godt nytår.

Fjernt flygtede jeg og boede i ørkenen. Sl.55

Stå op, tag barnet og dets moder med dig og flygt til Ægypten. Matt.2



Søndag d. 23.: 4. søndag i advent, søndag »Rorate«. Kl. 15.00 messe, celebreret delvis på latin.

Julenat 24./25.: Vor Herres Jesu Kristi fødsels fest.

Der er ingen gudstjeneste i Kalundborg, men højtidelig jule-midnatsmesse for hele sognet i sognekirken i Slagelse, begyndende kl. 23.55.

Tirsdag d. 25.: Juledag. Kl. 15.00 højtidelig julemesse.

Onsdag d. 26.: 2. juledag. Ingen gudstjeneste i Kalundborg, men i Slagelse kl. 10 og i Holbæk kl. 15.30.

Søndag d. 30.: Den hellige Families fest. Kl. 15.00 messe.

Mandag d. 31.: Nytårsaften. Ingen gudstjeneste i Kalundborg, men nytårsaftensandagt i Slagelse kl. 16 og i Holbæk kl. 16.30.

Januar 91

Tirsdag d. 1.: Nytårsdag, festen for jomfru Maria, Guds Moder. Ingen gudstjeneste i Kalundborg.

Kl. 16.00 (NB!) festmesse for vor pastoralenheds tre menigheder i Vor Frue Kirke i Slagelse. Efter messen er der reception i menighedslokalerne, hvor vi med et glas champagne ønsker hinanden »godt nytår!«

Søndag d. 6.: Helligtrekonger, festen for Herrens åbenbarelse. Kl. 15.00 højtidelig messe.

Onsdag d. 9.: Januar månedens menighedsaften begyndende med andagt i kirken kl. 19.15. Efter andagten samles vi med sognepræsten i menighedslokalerne.

Søndag d. 13.: Festen for Jesu dåb i Jordan. Kl. 15.00 messe.

Søndag d. 27.: Festen for Sankt Ansgar, Nordens apostel og bispedømmet Københavns værnehelgen. Kl. 15.00 højtidelig messe, celebreret delvis på latin. Ved messens slutning meddeles Blasiusvelsignelsen.

11 Midtsjælland

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk

Carl Refsvej 2B, 4300 Holbæk.

Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4300 Slagelse. Tlf. 53 52 06 45.

Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk. Tlf. 53 44 15 62.

Sognesøster: Sr. Engeline, Karl Borromæussøstre, Carl Refsvej 2B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.

Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30 med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalerne.

NB: Ingen messe på selve søndagen.

Lørdag den 15. 3. søndag i advent, søndag »Gaudete«. Kl. 15.30: Messe med børnenes Lucia- og Nikolaus-optog. I tilslutning til messen er der adventshygge i menighedslokalerne med godteposer til børnene og gløgg til de voksne.

Lørdag den 22. 4. søndag i advent, søndag »Rorate«. Kl. 15.30: Messe. Kirkerengøring fra kl. 13.30.

Mandag den 24. Juleaften, Vor Herres Jesu Kristi fødsels fest. Kl. 15.30: Højtidelig julemesse med midnatsmessens tekster, indledt med Gettels Julepastorale og procession til krybben under salmen »Stille nat«.

NB: Der er i Holbæk ingen midnatsmesse og heller ingen messe 1. juledag, den 25. dec.

Onsdag den 26.: 2. juledag. Kl. 15.30: Julemesse med julesange fra mange forskellige lande. Nadvermessen celebreres på latin.

Lørdag den 29., søndag mellem jul og nytår, Den hellige Families fest. Kl. 15.30: Messe.

Mandag den 31. Nytårsaften. Kl. 16.30: Ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion og taksigelse for året, der gik.

Januar:

Tirsdag den 1. Nytårsdag, festen for jomfru Maria, Guds Moder. Der er ingen messe i Holbæk, men højtidelig messe for vore tre menigheder Slagelse-Kalundborg-Holbæk i Vor Frue Kirke i Slagelse. Festmessen til ære for Vor Frue begynder kl. 16.00. Efter messen er der fælles nytårsreception i menighedshuset. Holbæk menighed opfordres kraftigt til deltagelse.

Torsdag den 3. kl. 19.15: Ordets gudstjeneste med uddeling af Den hellige Kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20.

Lørdag den 5. Helligtrekonger, festen for Herrens åbenbarelse. Kl. 15.30: Højtidelig messe.

Lørdag den 12. Festen for Jesu dåb. Kl. 15.30: Messe.

Lørdag den 26. Festen for Sankt Ansgar, Nordens apostel og bispedømmet Københavns værnehelgen. Kl. 15.30: Festmesse, celebreret delvis på latin. Ved messens slutning meddeles Blasiusvelsignelsen.

Mandag den 28. Sæsonens tredie menighedsaften begyndende med andagt i kirken kl. 19.15.

Torsdag den 31. kl. 19.15: (Aftenen før februar-månedens 1. fredag) ordets gudstjeneste med uddeling af Den hellige Kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde

Tlf. 42 35 09 65, bedst mellem 9 og 10.

Søndagsmesser: Højmesse kl. 10 og 17. Familiemesse den anden søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 8: Mandag og fredag dog kl. 19.30.

Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.

Mandag d. 24.: Juleaften. Midnatsmesse kl. 24.

Tirsdag d. 25.: Jul. Højmesse kl. 10. Eftermiddagsmessen bortfalder.

Onsdag d. 26.: Messe kl. 10.

Mandag d. 31. Nytårsaften: Taksigelsesmesse kl. 16.

Januar:

Tirsdag d. 1. Nytårsdag: Messe kl. 10.

Søndag d. 6.: Helligtrekonger

Fredag d. 18. til og med d. 25.: International Bedeuge for kirkens enhed.

Søndag d. 27.: Skt. Ansgars fest.

Ledreborg Slotskirke

Hver søndag kl. 8.30.

Sct. Pauls Kirke, Taastrup

Køgevej 162, 2630 Taastrup.

Sognepræst: Frank Jobst, O.M.I.

Tlf. 42 99 07 28.

Messetider:

Søndag: Højmesse kl. 10.00.

Onsdag: Messe kl. 19.00.

Torsdag: Messe kl. 16.00.

Lørdag: Messe kl. 17.00 (søndagsmesse). **Fredag d. 7.:** 1. fredagsmesse kl. 9.00 med sakramental velsignelse.

Kirkekaffe: Hver søndag efter højmessens. **Assumptionssøstre:** Den gamle Smedje, Bygaden 53. Messe hver tirsdag kl. 19.30. Derefter åbent hus.

Religionsundervisning - firmelse torsdag den 20. kl. 17.30 til kl. 21.00 - hyggeaften med spisning og film.

Spejderne: Ulvemøde hver onsdag kl. 18.30 til 20.00. Spejdermøde hver onsdag kl. 19.45.

Kolping: Onsdag den 19. Julehygge i Smedjen

Aktiviteter: Bodsandagt onsdag den 19. kl. 19.00.

Børnejulemesse mandag d. 24. kl. 16.00.

Midnatsmesse den 24. kl. 24.00.

1. juledag: Tirsdag den 25. Messe kl. 10.00. Onsdag den 26. messe kl. 19.00.

Juletræsfest: Onsdag den 26. messe kl. 13.00 og derefter juletræsfest.

Nytårsaftensmesse mandag den 31. kl. 17.00.

12 Nordsjælland

Den Hellige Families Kirke

Bistrup Byvej 4, Birkerød.

Sognepræst Jacob Muiser.

Tlf. 42 81 27 96, helst mellem kl. 9-10.

Søndagsmesserne: Kl. 8 og kl. 10.

Tirsdag messe kl. 10.

Fredag aftenmesse kl. 19.30.

Skriftemål:

Lejlighed til at skrive i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.

Tilbedelse af Alterets Hl. Sakramente efter aftenmessen kl. 19.30 på Nordvanggård den første fredag i måneden.

Søndag d. 23.: Børnenes julegudstjeneste m. krybbespil kl. 10. Kirkekaffe bagefter.

Mandag d. 24.: Julenatsmesse kl. 23. Bagefter samles vi i kostalden for at ønske hverandre en glædelig jul.

Tirsdag d. 25.: Juledag: Højmesse kl. 10, ingen 8-messe. Vi samles atter i kostalden bagefter.

Onsdag d. 26.: 2. juledag messe kl. 10, (ingen 8-messe).

Mandag d. 31.: Nytårsaftensdag: Takkegudstjeneste kl. 16.

Januar

Tirsdag d. 1.: Højmesse kl. 10, ingen kl. 8.

Søndag d. 6.: Hellig tre Kongers fest: Højmesse kl. 10.

Torsdag d. 10.: Religionsundervisningen begynder igen. Kl. 16.

Mandag d. 14.: Ældreklub kl. 13.30.

Lørdag d. 19.: Menighedsrådsmøde kl. 10-14.

Lørdag d. 26.: Intensiv undervisning for konfirmanderne.

Søndag d. 27.: Ungdomsmesse, firmanderne inviterer.

Vor Frue Kloster, Åsebakken

Høsterkøvej 3, 3460 Birkerød.

Benediktinerindekloster, tlf. 42 81 06 98.

Søn- og helligdage: Terts og højmesse kl. 8.20.

Hverdage: Terts og højmesse kl. 7.50.

Julenat: Højmesse kl. 24.

Juledag: Højmesse kl. 8.45.

2. juledag: Højmesse kl. 8.45.

Skt. Hans Kirke, Hørsholm

Marievej 6, 2970 Hørsholm.

Sognepræst: Jac. Muiser.

Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96, bedst kl. 9-10.

2. præst: Peter Nissen, Bredgade 69, 3. th., 1260 Kbh. K. Tlf. 33 93 19 48, bedst formd. og aften.

Søndagsmesser:

Skt. Hans Kirke: Kl. 10 højmesse.

Mikkelborg, Strandvej 352: Kl. 8.

Torsdag: læst messe kl. 10.30 i Skt. Hans Kirke.

Skriftemål:

Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.

Onsdag d. 12.: Kl. 19.00 messe. Kl. 19.30 gennemgang af næste søndags læsninger.

Torsdag d. 13.: Kl. 16.00 børneundervisning på Nordvanggård. Juleafslutning!

Søndag d. 16.: Efter højmessens kl. 10.00 er der julefest for børn.

Onsdag d. 19.: Kl. 19.00 messe. Kl. 19.30 gennemgang af næste søndags læsninger.

Mandag d. 24.: Juleaftensdag. Kl. 23.00 midnatsmesse. Efter messen mødes vi i menighedssalen og ønsker hinanden glædelig jul.

Tirsdag d. 25.: Juledag. Kl. 10.00 højmesse.

Onsdag d. 26.: 2. juledag. Kl. 10.00 læst messe.

Mandag d. 31.: Nytårsaftensdag. Kl. 16.00 taksigelsesmesse med prædiken.

Tirsdag d. 1.: Jomfru Maria, Guds Moder. Kl. 10.00 højmesse. Efter messen ønsker vi hinanden godt nytår.

Søndag d. 6.: Herrens Åbenbarelse. Kl. 10.00 familiemesse.

Onsdag d. 9.: Kl. 19.00 messe. Kl. 19.30 gennemgang af næste søndags læsninger.

Torsdag d. 10.: Kl. 16.00 børneundervisning på Nordvanggård.

Onsdag d. 16.: Kl. 19.00 messe. Kl. 19.30 gennemgang af næste søndags læsninger.

Torsdag d. 17.: Kl. 16.00 børneundervisning på Nordvanggård. Kl. 19.00 messe. Kl. 19.45 MR-møde.

Onsdag d. 23.: Kl. 19.00 messe. Kl. 19.30 gennemgang af næste søndags læsninger.

Torsdag d. 24.: Kl. 16.00 børneundervisning på Nordvanggård. I dag skal Hold 3 for første gang til Bodens Sakramente. Vi mødes forinden i kirken til en lille bodsandagt. De forældre, som har mulighed for det, er meget velkomne til at deltage.

Søndag d. 27.: Skt. Ansgar. Efter højmessens kl. 10.00 øver vi salmerne til den kommende søndag, hvor højmessens transmitteres af Danmarks Radio.

Onsdag d. 30.: Kl. 19.00 messe. Kl. 19.30 gennemgang af næste søndags læsninger.

Torsdag d. 31.: Kl. 16.00 børneundervisning på Nordvanggård.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød

Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.

Sognepræst Hans Esmark. Møllestræde 10B. Tlf. 42 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10, dog undtagen søndag og mandag.

Sankt Vincent Søstre: Tlf. 42 26 78 65.

Torsdag d. 13.: Messe kl. 18.

Fredag d. 14.: Messe kl. 8.30.

Søndag d. 16. 3. søndag i advent: Messen fejres kl. 11.

Tirsdag d. 18.: Messe kl. 18.

Onsdag d. 19.: Messe kl. 18.

Torsdag d. 20.: Økumenisk juleandagt kl. 17-17.20. Sognepræst Jørgen Kristensen fra Slotskirken læser læsningerne og Hans Esmark sidder ved orglet. Messe kl. 17.30.

Fredag d. 21.: Som torsdag.
Lørdag d. 22.: Som torsdag og fredag.
Søndag d. 23.: 4. søndag i advent: Messe kl. 9.
Mandag d. 24.: Juleaftensmesse kl. 22.
Tirsdag d. 25.: Juledagsmesse kl. 11.
Torsdag d. 27.: Messe kl. 17.
Fredag d. 28.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 30.: Den hellige Families fest. Nytårsmesse, latin kl. 9.

Januar:

Søndag d. 6.: Helligtrekonger: Messe kl. 11.
Tirsdag d. 8.: Messe kl. 18.
Torsdag d. 10.: Messe kl. 17.
Fredag d. 11.: Messe kl. 8.30.
Lørdag d. 12.: Børnenes religionsundervisning nr. 9, i tiden kl. 9.30-11.30. Messe kl. 11-11.30.
Søndag d. 13.: Herrens dåb: messe kl. 9.
Onsdag d. 16.: Messe kl. 17.
Torsdag d. 17.: Økumenisk aften i Præstevangskirken i anledning af bedeugen for de kristnes enhed. Kl. 19.30: Økumenisk gudstjeneste, og derefter kaffebord. Prælat Ib Andersen og biskop i Helsingør Stift, Johannes Johansen indleder samtale om økumene, med udgangspunkt i dåben.
Fredag d. 18.: Messe kl. 8.30.
Lørdag d. 19.: Børnenes religionsundervisning nr. 10, i tiden kl. 9.30-11.30. Messe kl. 11-11.30.
Søndag d. 20.: 2. alm. søndag: Messe kl. 11.
Tirsdag d. 22.: Messe kl. 19. Studiekreds. Markus nr. 5 kl. 19.30.
Onsdag d. 23.: Messe kl. 17.
Torsdag d. 24.: Messe kl. 17.
Fredag d. 25.: Messe kl. 8.30.
Lørdag d. 26.: Børnenes religionsundervisning nr. 11, i tiden kl. 9.30-11.30. Messe kl. 11-11.30.
Søndag d. 27.: Sankt Ansgar fejres i messen kl. 9.
Tirsdag d. 29.: Messe kl. 18.
Onsdag d. 30.: Messe kl. 17.
Torsdag d. 31.: Messe kl. 17.

Skt. Vincents Kirke, Helsingør

Nygade 8B. Tlf. 49 21 05 71.
 Sognepræst Hans Esmark.
 Møllestræde 10B, 3400 Hillerød.
 Tlf. 42 26 14 04.
 Diakon Ole Lundsteen, Nygade 8B, Helsingør. Tlf. 49 21 05 71.
 Sankt Vincent Søstre: Tlf. 49 21 75 47.
Søndag d. 16.: 3. søndag i advent: Messen fejres kl. 9.
Tirsdag d. 18.: Kommunionsgudstjeneste hos søstre kl. 14.30.
Onsdag d. 19.: Julesang i kirken kl. 17-17.30. Vi synger tre salmer og hører to læsninger – ingen prædiken. Vi håber, at også mange ikke-katolikker vil syng med.
Søndag d. 23.: 4. søndag i advent. Messe kl. 11.00.
Mandag d. 24.: Julenatsmesse kl. 24.
Tirsdag d. 25.: Juledagsmesse kl. 9.
Søndag d. 30.: Den hellige Families fest, nytårsmesse, latin kl. 11.

Januar:

Søndag d. 6.: Helligtrekonger: Messe kl. 9.
Tirsdag d. 8.: Kommunionsgudstjeneste hos søstre kl. 14.30.
Søndag d. 13.: Herrens dåb: Messe kl. 11.
Tirsdag d. 15.: Pensionisttræf på Møllebakken hos søstre kl. 14.30 med messe og hyggeligt samvær. Børnenes religionsundervisning nr. 11, kl. 16-17.20 i menighedshuset. Økumenisk gudstjeneste i Sankt Olai Kirke kl. 19, i anledning af

bedeugen for de kristnes enhed i troen.
Søndag d. 20.: 2. alm. søndag: Messe kl. 9. Herefter kirkekaffe i »Kafé Ole«, idet vi som sidste år igen er indbudt af Ole Lundsteen i privatboligen.
Tirsdag d. 22.: Kommunionsgudstjeneste hos søstre kl. 14.30. Børnenes religionsundervisning nr. 12, kl. 16-17.20.
Søndag d. 27.: Sankt Ansgar fejres i messen kl. 11.
Tirsdag d. 29.: Messe hos søstre på Møllebakken kl. 14.30. Børnenes religionsundervisning nr. 13, kl. 16-17.20.

13 Hovedstadsområde NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj.
 Tlf. 31 28 17 00.
 Sognepræst: Pater Knud Aage Nielsen S.J. Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt torsdag kl. 10.30-11.30 på sognekontoret. Øvrige dage kl. 10-12 på tlf. 31 71 79 66.
 Menighedsrådsformand Henning Heine-meier, Markskellet 5, 2720 Vanløse.
 Tlf. 31 74 13 05.
Sædvanlige messetider: Søndag kl. 10.30. Tirsdag kl. 10. Derefter samvær i præstegården. Onsdag og fredag kl. 19.00.

December

Fredag d. 14.: Bodsandagt kl. 19.00 med lejlighed til personligt skriftemål (ingen messe).
Søndag d. 16.: Gregoriansk messe kl. 10.30.
Søndag d. 23.: Messe kl. 10.30.
Mandag d. 24.: Julevigilie. Midnatsmesse kl. 23.00.
Tirsdag d. 25.: Juledag. Messe kl. 10.30.
Onsdag d. 26.: (2. juledag), Skt. Stefan: Messe kl. 10.30.
Søndag d. 30.: Den hellige Families fest: Messe kl. 10.30.
Mandag d. 31.: Nytårsaften: Takkemesse kl. 16.00.

Januar:

Tirsdag d. 1.: Nytårsdag: Festen for Maria Gudsmoder. Messe kl. 10.30.
Fredag d. 4.: 1. fredag i måneden. Tilbedelse kl. 18.30, indtil messen kl. 19.00.
Søndag d. 6.: Herrens åbenbarelse (Helligtrekonger). Messe kl. 10.30 med børnene. Efter messen er der en lille fest i menighedssalen.
Søndag d. 13.: Herrens dåb: Messe kl. 10.30.
Søndag d. 20.: Gregoriansk messe kl. 10.30.
Fredag d. 25.: Pakkefest efter messen kl. 19.00. Hver medbringer en lille pakke, som bortauktioneres. Pengene sendes til pater Tantholdt-Hansens arbejde i Peru. Knud Kluge viser lysbilleder fra sit besøg hos Peter Tantholdt-Hansen i Andesbjergene.

Vor Frue Kirke, Herlev

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.
 Tlf. 42 94 76 94.
 Præst: Carroll Parker O.M.I.
Mettetider:
 Lørdag kl. 17.00.
 Søndag kl. 9.30, kl. 11.00 (engelsk).
Hverdage:
 Tirsdag kl. 9.30 (engelsk).
 Torsdag kl. 9.30.
 Tilbedelse: Tirsdag kl. 19.30-20.30. Lejlighed til skriftemål fra kl. 19.
Ungdomsklubber:
Maxi-KUK: Hver torsdag kl. 19.00.
Mini-KUK: Spørg May Weber Nielsen,

tlf. 42 94 93 31.
Trosælredag:
 Lørdag d. 26. januar kl. 17.00.
Torsdag d. 13.: Messe kl. 19, derefter menighedsrådsmøde.
Mandag d. 24.: juleaften: Familiemesse kl. 16.
Tirsdag d. 25.: 1. juledag: Messe kl. 9.30, (dansk) og kl. 11.00 (engelsk).
Onsdag d. 26.: 2. juledag: Messe kl. 9.30.
Mandag d. 31.: nytårsaften: Messe kl. 16.00 (dansk/engelsk).

Januar:

Tirsdag d. 1.: Nytårsdag: Messe kl. 11.00 (engelsk/dansk).
Lørdag d. 12.: Tro og Lys kl. 13. Messe kl. 17.
Lørdag d. 26.: Trosælredag kl. 14.45. Messe kl. 17.

14 Hovedstadsområde NØ

Skt. Andreas Kirke, Ordrup

Sognepræst Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund.
 Tlf. 31 64 04 22
 (bedst 9-10), undtagen mandag.
 Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst 8-9).
Sognekontor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Tlf.: 31 64 30 39 onsdag kl. 14-16.
Mettetider:
Søndag: Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 10.00.
Hverdage: Mandag-torsdag messe kl. 8.00.
Fredag: Kl. 16.00: Udstilling af sakramentet til tilbedelse. Kort andagt. Messe kl. 17.00. Lørdag: Messe kl. 11.30.
Mandag d. 24.: Juleaftensdag kl. 16.00: Børnemesse. Kl. 23.30: Midnatsmesse.
Tirsdag d. 25.: Juledag kl. 10.00: Højmesse. NB. Ingen messe kl. 8.00.
Onsdag d. 26.: 2. juledag kl. 10.00: Sangmesse. NB: Ingen messe kl. 8.00.
Søndag d. 30.: Den hellige Families fest: Se under messetider.
Mandag d. 31.: Nytårsaften kl. 16.00: Taksigelsesmesse. NB: Ingen messe kl. 8.00.

Januar:

Tirsdag d. 1.: Festen for Maria, Gudsmoder kl. 10.00: Højmesse. NB: Ingen messe kl. 8.00.
Fredag d. 4.: Jesu Hjerte-fredag: Se under messetider.
Lørdag d. 5.: kl. 11.15: Rosenkransbøn i kirken. Derefter messe.
Søndag d. 6.: Festen for Herrens Åbenbarelse kl. 10.00: Latinsk højmesse.
Tirsdag d. 8.: kl. 15.00: Rosenkransbøn hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45, Ordrup. Tilmelding: Tlf. 31 63 63 82. Alle er velkomne.
Fredag d. 18.: Den økumeniske bedeuge begynder.
Tirsdag d. 22.: kl. 15.00: Bibelkreds hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45, Ordrup. Tilmelding: Tlf. 31 63 63 82. Alle er velkomne.
Fredag d. 25.: Festen for apostlen Skt. Pauls omvendelse. Se under messetider. Den økumeniske bedeuge slutter.

Johanneskirken, Søborg

Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg.
 Sognepræst Knud Aage Nielsen, S.J.

Bopæl: Jens Jessensvej 5, 2000 F.
 Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Andre hverdage kl. 10-12 på tlf. 31 71 79 66.
 Menighedsrådsformand Ove Leerbeck.
 Bopæl: Salamandervej 24, 2800 Bagsværd. Tlf. 42 98 23 84.
 Hver søndag kl. 10 højmesse.

Sankt Knud Lavards Kirke

Pastor G. Uttenthal Nibler.
 Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby.
 Tlf. 42 87 77 12.
 Kirkekantor, tlf. 42 87 39 33 kl. 10-12.
Torsdag d. 13.: kl. 19.00: Adventsmeditation. Kl. 19.30: Voksenstudiegruppe A.
Lørdag d. 15.: kl. 17.00: Søndagsmesse.
Søndag d. 16.: kl. 9.30: Familiemesse med morgenmad. Kl. 11.00: Messe.
Torsdag d. 20.: kl. 19.00: Adventsmeditation.
Lørdag d. 22.: kl. 17.00: Søndagsmesse.
Søndag d. 23.: kl. 11.00: Messe.
Mandag d. 24.: kl. 15.30: Julemesse for alle. Kl. 24.00: Midnatsmesse.
Tirsdag d. 25.: kl. 11.00: Julemesse.
Lørdag d. 29.: Ingen messe.
Søndag d. 30.: kl. 11.00: Messe.
Mandag d. 31.: kl. 15.00: Nytårsmesse.

Januar:

Tirsdag d. 1.: kl. 11.00: Nytårsmesse.
Torsdag d. 3.: kl. 19.30: Menighedsrådsmøde.
Lørdag d. 5.: kl. 17.00: Helligtrekongersmesse.
Søndag d. 6.: kl. 9.30: Familiemesse kl. 11.00: Helligtrekongersmesse.
Torsdag d. 10.: kl. 16.00: Børneundervisning. Kl. 19.30: Voksengruppe A.
Lørdag d. 12.: kl. 17.00: Knud Lavard Fest.
Søndag d. 13.: kl. 11.00: Festmesse for Knud Lavard.
Lørdag d. 19.: kl. 17.00: Søndagsmesse.
Søndag d. 20.: kl. 9.30: Familiemesse. Kl. 11.00: messe.
Torsdag d. 24.: kl. 19.30: Voksengruppe A.
Lørdag d. 26.: kl. 17.00: Ansgarsmesse.
Søndag d. 27.: kl. 11.00: Festmesse for bispedømmets helgen Ansgar.

Skt. Therese Kirke, Hellerup

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
 Giro 4 08 38 30.
 Sognepræst: Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 31 64 04 22 (bedst kl. 9-10) undtagen mandag. (Mellem kl. 13 og 15 kun i nødstilfælde).
 Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas Kirkes kontor, Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Kontorets telefon: 31 64 30 39 mandag til fredag kl. 9-12. Onsdag lukket.
 Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 31 61 19 19 (bedst kl. 8-9).
Mettetider:
Søndag: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11. Morgenmad i kantinen mellem messerne. Familiemesse hver 4. søndag i måneden.
Hverdage: Mandag-onsdag kl. 17. Torsdag kl. 17 i Skt. Joseph Søstrenes kapel, Bernstorffsvej 98. Fredag kl. 7.30 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.
Søndag d. 23.: Familiemesse kl. 9. Rec. messe kl. 11.
Mandag d. 24.: juleaften: Midnatsmesse kl. 23.30.
Tirsdag den 25., 1. juledag: Højmesse kl. 11.

Onsdag den 26., 2. juledag: Rec. messe m/salmer kl. 9.
Søndag d. 30.: Højmesse kl. 9. Derefter julefest i kantinen. Rec. messe kl. 11.
Mandag d. 31., nytårsaftensdag: Højmesse kl. 16.
Tirsdag d. 1. januar: Rec. messe kl. 11.
Lørdag d. 12.: Sognekatekese i kantinen kl. 15 til 17.

Immaculatakirken

Hverdage:
 Messe kl. 7 undtagen mandag og torsdag, hvor messen læses kl. 16.45.
 Søndag højmesse kl. 9.

15 Hovedstads-område V

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4 A, 1616 København V.
 Sognepræst: P. Gerhard Sanders SJ.
 Andenpræst: P. Niels Kiær SJ.
 Pastoralassistent: Sr. Evelyn Krepele CSJ.
 Tlf. 31 24 65 80 (kontor), 31 21 85 88.

Messestider:

Mandag-fredag: Kl. 8.15 og 17.
 Lørdag: Kl. 8.15. Kl. 18: Italiensk messe.
 Søndag: Kl. 10 latinsk højmesse. Kl. 11.30 dansk højmesse. Kl. 20 aftenmesse.
 Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.
Lørdag d. 15.: Kl. 10 Kongregationsmesse.
Søndag d. 16.: Kl. 11.30 familiemesse, derefter kirkekaffe.
Tirsdag d. 18.: Kl. 14.30 møde for de ældre. Jesu Hjerter Kor synger julen ind.
Mandag d. 24.: Juleaftensdag. Messe kl. 8.15. Ingen messe kl. 17.
 Julenat: Kirken åbnes kl. 23. Koret synger julen ind kl. 23.30. Kl. 24 midnatsmesse. Derefter ønsker vi hinanden god jul i menighedssalen, Stenosgade 4 B.
Tirsdag d. 25.: Juledag. Kl. 10 julehøjmesse med biskop Martensen. Kl. 11.30 messe med julesalmer. Kl. 20 aftenmesse.
Onsdag d. 26.: Stefanus. Messe kl. 10. Ingen senere messer.
Søndag d. 30.: Den hellige Families fest. Søndagsmesseorden.
Mandag d. 31.: Messe kl. 8.15. Taksigelsesmesse kl. 16.00.

Januar 1991

Tirsdag d. 1.: Messe kl. 10. Ingen senere messer.
Fredag d. 4.: Jesu Hjerter Fredag. Tilbedelse af sakramentet kl. 16. Andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.
Mandag d. 7.: Kl. 19.30 menighedsrådsmøde.
Søndag d. 13.: Kl. 16 messe på ungarsk i huskapellet. Derefter samvær.
Tirsdag d. 15.: Kl. 14.30 møde for de ældre. Kgl. skuespiller Palle Huld underholder.
Onsdag d. 16.: Foredragsaften kl. 19.30 i menighedssalen: Sr. Abraham (Dr. Kirsten Stoffregen Pedersen, Jerusalem) taler over emnet: »De kristne i Jerusalem (gennem tiderne) og deres forhold til jøder og muslimer i dag«. Alle er velkomne!
Lørdag d. 19.: Kl. 10 kongregationsmesse.
Søndag d. 20.: Kl. 11.30 familiemesse. Derefter kirkekaffe.
Lørdag d. 26.: Kl. 15 festmesse i anledning af Katolsk Radio- og Fjernsynsfor-

bunds 60-årige jubilæum. Reception i menighedssalen efter messen.
Onsdag d. 30.: Kl. 19.30 møde for første-kommunikanternes forældre.
Jesu Hjerter sogns Feriefond uddeler igen nogle legatportioner til trængende medlemmer af menigheden. Skriftlige (formløse) ansøgninger modtages af sognepræsten.
Lille katolsk Bønnebog af P. Keller. For et år siden udkom den lille bog »Ved Guds Hånd«. Mange er blevet meget glade for den. Langt flere har ikke engang opdaget at den findes og hvad den indeholder på 114 sider. Velegnet som julegave, også til Dem selv. Prisen er stadig kun kr. 56,-. Bogen kan fås i porten eller hos P. Keller.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 København F.
 Tlf. 31 71 53 35.
 Sognepræst Charles Edwards S.J. træffes bedst på tlf. 31 71 53 35 kl. 10-11, mandag undtaget.
 Bispedømmets ungdomspræst Jesper Fich, Marielystvej 16, 2000 Frederiksberg. Tlf. 31 71 34 45.

Messestider:

Søndage kl. 11. Hverdage kl. 6.45, dog ikke om tirsdagen; også: tirsdag kl. 16.30 og onsdag kl. 19.30.
Lørdag d. 15.: Krybbespil i kirken kl. 16.00.
Mandag d. 24.: Bispedømmets ungdomspræst, pastor Jesper Fich, holder familiemesse kl. 16.00.
Tirsdag d. 25.: Herrens fødsel. Højmesse kl. 11.00
Onsdag d. 26.: Skt. Stefan, den 1. martyr. Messe med julesalmer kl. 11.00.
Mandag d. 31.: Taksigelsesmesse kl. 16.00.
Tirsdag d. 1. januar, 1991: Festen for Maria, Guds moder. Højmesse kl. 11.00.
Fredag d. 4.: Tilbedelse foran det udstillede sakramente kl. 19.00; messe kl. 19.30.
Søndag d. 6.: Herrens åbenbarelse.
Søndag d. 13.: Familiemesse.

Skt. Nikolai Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.
 Tlf. 31 78 27 90.
 Sognepræst Charles Edwards, S.J., Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg.
 Kan bedst kontaktes om formiddagen på Skt. Mariæ Kirkes telefon, 31 71 53 35, helst mellem kl. 10-11, mandag undtaget.
Faste messetider: Lørdag kl. 17.00 og søndag kl. 9.30.
 Mandag og tirsdag d. 17. og 18. december er der julerengøring i kirken kl. 19.00.

Mandag d. 24. holder vi vor første julemesse kl. 24.00.
Tirsdag d. 25. Herrens fødsel. Højmesse kl. 9.30.
Tirsdag d. 1. januar, 1991, festen for Maria, gudsmoder: Højmesse kl. 9.30.
Søndag d. 13.: Kirkekaffe efter højmesse.
Torsdag d. 31.: Messe kl. 19.00. Menighedsrådsmøde.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N.
 Sognepræst: Jac. Adams, Redemptorist. (Weimargade 7², 2300 København S. Tlf. 32 97 37 43).

Træffes på kirkens kontor hverdage 9.30-11.00 mandag og lørdag undt., og ca. ½ time efter alle mine messer. Evt. efter aftale, tlf. 31 35 68 25.
 Pastoralassistent Sr. Gisela Heitz C.S.J., Skt. Hansgade 28, 2200 Kbh. N. Tlf. 31 35 86 92, kontor 31 35 68 25.
 Træffes hverdage undt. mandag kl. 9.30-11.00.
Søndage: Højmesse kl. 10, engelsk messe kl. 18.
Hverdage: Tirsdag, torsdag, fredag messe eller ordets gudstjeneste kl. 11.
 Onsdag engelsk messe kl. 17.
 Hver fredag rosenkransbøn efter 11-messen.
 Hver lørdag messe kl. 17 (gælder som søndagsmesse). Fransk messe kl. 18 v. p. Grégoire.
Lørdag d. 15.: Kl. 10-17 retrætedag v/sr. Emma Martensen. »Der skyder en kvist af Isais stub«.
Søndag d. 16.: 3. søndag i advent. Kl. 10 højmesse.
Søndag d. 23.: 4. søndag i advent. Lillejuleaften. Højmesse kl. 10.
Mandag d. 24.: Juleaftensdag. Kl. 16 familiemesse, tilrettelagt for alle, der ikke kan komme om natten. Kl. 18 engelsk messe. Kl. 24 julenatsmesse. Derefter ønsker vi hinanden »glædelig jul« i krypten.
Tirsdag d. 25.: Juledag. Højmesse m. efterfølgende kirkekaffe.
 Kl. 18 engelsk messe.
Onsdag d. 26.: Den hl. Stefan kl. 10 reciteret messe.
Søndag d. 30.: Den hl. families fest. Højmesse kl. 10.
Mandag d. 31.: Nytårsaften kl. 16 takkemesse.

Januar 1991

Tirsdag d. 1.: Nytårsdag. Højmesse kl. 10.
Fredag d. 4.: Kl. 16.30 bøn- og meditationstime: »På tærsklen...«
Søndag d. 6.: Kl. 10 familiemesse: Hellig tre Konger.
Tirsdag d. 8.: Tirsdagsklub efter 11-messen.
Fra d. 18.-25.: Økumenisk Bedeuge for de kristnes enhed. (Se opslag).
Tirsdag d. 22.: Tirsdagsklub efter 11-messen.
Søndag d. 27.: Skt. Ansgar. Højmesse kl. 10.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke, København

Bredgade 64, 1260 København K.
 Sognepræst Dietrich Timmermann. Tlf. 33 13 37 62.
 Andenpræst: Reinhold Sahner. Tlf. 33 91 21 56.
 Præsternes træffetid: Ti.-fr. 11-12.
 Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.
 Søndag kl. 8: Reciteret messe.
 Kl. 10: Højmesse.
Hverdage: Alle dage messe kl. 8.00. Tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30. Lørdag kl. 17.00: Messe med prædiken (gælder som søndagsmesse).
Lørdag d. 15. kl. 13.00: Klippe-Klistrefest i menighedssalen. Kl. 17.00: Afslutning med messe.
Søndag d. 16. kl. 10.00: Højmesse, gregoriansk sang. Efter højmassen kommer repræsentanter fra Radio Steno for at fortælle om deres arbejde. Der serveres kaffe og te. Alle er hjertelig velkomne.

Onsdag d. 19. kl. 10: Messe for de ældre, juleafslutning.
Lørdag d. 22. kl. 14.00: Messe på vietnamesisk.
Søndag d. 23. kl. 10.00: Højmesse.
Mandag d. 24. kl. 16.00: Juleaftensmesse, sangmesse uden orgelledsagelse. Kl. 23.00: Kirken åbnes. Kl. 24.00: Midnatsmesse med biskop H.L. Martensen.
Tirsdag d. 25. kl. 8.00: Reciteret messe. Kl. 10.00: Højmesse.
Onsdag d. 26. kl. 8.00: Reciteret messe. Kl. 10.00: Reciteret messe.
Søndag d. 30. kl. 10.00: Højmesse. Den hellige Families fest.
Mandag d. 31. kl. 16.00: Højmesse og derefter afslutningsandagt.

Januar:

Nytårsdag d. 1. kl. 10.00: Reciteret messe. Kl. 16.30: Reciteret messe.
Onsdag d. 2. kl. 10.00: Messe for de ældre.
Fredag d. 4. kl. 16.30: Jesu Hjerter messe. Tilbedelse til kl. 18.00.
Søndag d. 6. Herrens åbenbarelse. Helligtrekongersfest. Kl. 10.00: Højmesse.
Søndag d. 13. kl. 10.00: Højmesse.
Onsdag d. 16. kl. 10.00: Messe for de ældre.
Søndag d. 20. kl. 10.00: Højmesse.
Tirsdag d. 22. kl. 19.00: Økumenisk kirkevandring. Starter v. Sct. Pouls kirke i Sct. Ansgar ca. kl. 20.15.
Søndag d. 27. Sct. Ansgars fest. Kl. 10.00: Pontifikalmesse ved biskop H.L. Martensen.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager

Hans Bogbinders Allé, 2300 Kbh. S.
 Sognepræst: p. Jerzy Gorowski, C.Ss.R.
 Andenpræst: p. Julian Bodnar, C.Ss.R.
 Tlf. 31 58 41 02. Kontortid: Tirsdag og fredag 11-12, onsdag og torsdag 18-19. Udenfor kontortid, tlf. 31 58 21 02.
Faste messetider:
 Lørdag kl. 17: Engelsk messe.
Søndag kl. 8.30: Reciteret messe. Kl. 10: Højmesse. Kl. 12: Polsk messe. Kl. 17: Engelsk messe.
Hverdage kl. 8: Messe.
Torsdag kl. 19: Messe med novene.
Første fredag kl. 19: Jesu Hjerter messe.
Sct. Annæ Hjem: Søndag kl. 10.30.
Hverdage: Kl. 9.

Onsdag d. 19.: Julefest i onsdagsklubben kl. 14.
Søndag d. 23.: Børnenes krybbeandagt i højmassen.
Mandag d. 24.: Midnatsmesse kl. 24.
Tirsdag d. 25.: Ingen messe kl. 8.30, ellers gælder de sædvanlige messetider.
Onsdag d. 26.: Ingen messe kl. 8.30, ellers gælder de sædvanlige messetider.
Mandag d. 31.: Takke-andagt kl. 16.
NB: Torsdag den 6., 13. og 20. december lejlighed til personlige skriftemål, ellers efter aftale.

Januar 1991

Tirsdag d. 1.: Festen for Maria Gudsmoder. Ingen messe kl. 8.30, ellers de sædvanlige messetider.
Søndag d. 6.: Herrens åbenbarelse (De hl. 3 Konger) familiemesse kl. 10.
Onsdag d. 9.: Kl. 14.30 møde i onsdagsklubben.
Onsdag d. 23.: Kl. 14.30 møde i onsdagsklubben.
Søndag d. 27.: Festen for den hellige Ansgar, bispedømmets værnehelgen.

Skt. Hyacinthus Kirke, Rønne
Østergade 59, 3700 Rønne.
Tlf. 53 95 08 14.
Svares ikke, ring 53 95 08 55.
Sognepræst: D. Timmermann.
Tlf. 33 13 37 62.
Menighedsrådsformand: Renate Gulstad-Kuhnen. Tlf. 53 95 43 69.
Pastoralassistent: Sr. Hermengild Gerick. Tlf. 53 95 08 55.
Søndage i december
Højmesse kl. 11.00.

Mandag d. 24.: Juleaften.
Ingen gudstjeneste i Rønne (se Åkirkeby).
Tirsdag d. 25.: 1. juledag. Højmesse kl. 10.00.
Onsdag d. 26.: Messe kl. 10.00.
Mandag d. 31.: Takkegudstjeneste kl. 16.00.

Søndage i januar:
Højmesse kl. 9.00.

Rosenkranskirken, Aakirkeby
Gregersgade 12, 3720 Aakirkeby.
Sognepræst: D. Timmermann.
Tlf. 33 13 37 62.
Menighedsrådsformand:
Erik Frandsen, Kannikeengen 24,
3720 Aakirkeby. Tlf. 53 97 42 95.
Søndage i december:
Højmesse kl. 9.00.

Mandag d. 24.: Juleaften. Gudstjeneste kl. 24.00.

1. og 2. juledag ingen gudstjeneste i Aakirkeby (se Rønne).

Søndage i januar:
Højmesse kl. 11.00.

19 Grønland

Nuuk/Godthåb
Krist Konge Kirke
Sognepræst: Urban Figge, OMI.
Box 51.
3900 Nuuk/Godthåb.
Tlf. 009 299 2 12 75.
Søndagsmesser: Kl. 11.00.

Hverdage: Mandag, tirsdag, onsdag kl. 16.45. Torsdag: Tilbedelse kl. 18.30-19.30. Messe kl. 19.30. Fredag: Kl. 17.15 hos Jesu Små Søstre. Lørdag: Kl. 11.00.

Religionsundervisning: Fredag kl. 13.30.
»Kirkekaffe«: Efter søndags- og torsdagsmessen.

Andre sammenkomster eller fester meddeles ved kirkekaffe og/eller telefonisk.

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde
Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2, 1620 Kbh. V. Tlf.: 31 24 26 30.
Hl. Messe jeden 1. og 3. Sonntag im Monat um 10 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-speaking ministry
Fr. Carroll Parker, OMI, Chaplain to the English-speaking Catholic Community. Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 42 94 76 78.

Other churches with Mass in English:
Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N and Skt. Annæ Kirke

(Skt. A), Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S.
Eucharistic celebrations in English:
Saturday: Skt. A: 5 p.m.
Sunday: VFK: at 11 a.m. Skt. A: at 5 p.m. SAK: at 6 p.m.
Tuesday: VFK at 9:30 a.m.
Wednesday: at 5 p.m. SAK
Friday: VFK at 7:30 p.m.

Saturday, 22. Dec.: Skt. A at 5 P.M.
Sunday, 23. Dec.: VFK at 11 A.M. SKT. A at 5 P.M. SAK at 6 P.M.
Monday, 24. Dec.: (Christmas Eve) VFK at 4 P.M.- family Mass. SKT. A at 4 P.M. - family Mass. SAK at 6 P.M.
Tuesday 25. Dec.: (Christmas Day) VFK at 11 A.M. SKT. A at 5 P.M. SAK at 6 P.M.

Saturday, 29. Dec.: SKT. A. at 5 P.M.
Sunday, 30. Dec.: VFK at 11 A.M. SKT. A at 5 P.M. SAK at 6 P.M.
Monday 31. Dec.: (New Year's Eve) VFK at 4 P.M. - Mass of thanksgiving.
Tuesday, 1. Jan. 1991: (New Year's Day) VFK at 11 A.M. SKT. A at 5 P.M.

Misa en español

Iglesia de san Augustin, Jagtvej 183.
Todos los domingos. Juni-aug. kl. 18.
Sept.-maj kl. 12.
P. Tomás Tirapu Beortegui CsrR.
Tlf. 31 58 21 02.

Communauté de Langue Française
Copenhagen: Tous les samedis (sauf 1.07-1.09) messe à 18 h à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, København N.

Missione cattolica italiana

Lorenzo Del Zanna, S.J., Stenosgade 4A, 1616 København V.
Ufficio e biblioteca italiana: Stenosgade 5, 1616 København V. Tlf. 31 31 78 22.
Messa ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.
Segretariato Sociale ACLI, Bredgade 67 st., 1260 København K. Tlf. 33 32 10 49.
Sig. Tullio Piras.
Ogni Lunedì e giovedì dalle ore 9,30 alle 13,30.

Kroatisk messe

2. og 4. søndag i Jesu Hjerter Kirke kl. 14.
Helsingør: 1. og 3. søndag. 1. søndag kl. 12. 3. søndag kl. 17.

Msze świąte w języku polskim

Ks. Władysław Zdunek C.s.s.R.
Kościół św. Anny, Amager
Hans Bogbinders Alle 2
2300 København S, tlf. 31 58 21 02
Msza św.: Każda niedziela i święto o godz. 12.00 w kościele św. Anny. Spowiedź: w każda niedzielę od godz. 11,30 do 11,55.

Rekolekcje Adwentowe
Niedziela. 16.12. Msza św. i nauka rekolekcyjna o godz. 12,00.
Podniedzialek 17,12 i wtorek 18,12. Msza

św. i nauka rekolekcyjna o godz. 18,00.
Środa 19.12. - spowiedź św. od godz. 17 do 18. O godz. 19,00 Msza św. i zakończenie rekolekcji.

Okres Bozego narodzenia
24.12. Wigilia do Bozego Narodzenia.

25.12. - Boze Narodzenia. Msza św. o godz. 12,00.

26.12. św. Szczepana - Msza św. o godz. 12,00.

31.12. - Zakończenia Starego Roku. Nabożeństwo Dziekczynne o godz. 16,00/po duńsku.

1. stycznia - Nowy rok 1991.
Msza św. o godz. 12,00.

6. stycznia - Święto Trzech Króli. Msza św. o godz. 12,00. Po Mszy św. spotkanie na sali, składanie życzeń noworocznych, Jaselka.

13. stycznia - Pamiątka Chrztu P. Jezusa. Msza św. o godz. 12,00. Po Mszy św.

Januar 1991

1. *hvid.* Tirsdag. Juledags oktav. Festen for Maria, Gudsmoder (h). Cl. Cr. Jomfru Marias pf. 1. L.: 4. Mos. 6,22-27; Sl. 67,2-3.5.6+8. (Omk.: Gud være os nådig og velsigne os.) 2. L.: Gal. 4,4-7. Ev.: Luk. 2,16-21.

2. *hvid.* Onsdag i juletiden. (I Ps.) Basilius den Store († 379) og Gregor af Nazianz († 390), biskopper og kirkelærere (m). Jul. pf. . L.: 1. Joh. 2,22-28. Ev.: Joh. 1,19-28.

3. *hvid.* Torsdag i juletiden. (I Ps.) Jul. pf. L.: 1. Joh. 2,29-3.6. Ev.: Joh. 1,29-34.

4. *hvid.* Fredag i juletiden. (I Ps.) Jul. pf. L.: 1. Joh. 3,7-10. Ev.: Joh. 1,35-42.

5. *hvid.* Lørdag i juletiden. (I Ps.) Jul. pf. L. 1. Joh. 3,11-21. Ev.: Joh. 1,43-51.

6. *hvid.* Søndag. Herrens Åbenbarelse (h). Gl. Cr. H.åb. pf. 1. L.: Es. 60,1-6; Sl. 72,2.7-8. 10-11.12-13. (Omk.: Alle jordens folk skal tilbede dig, Herre.) 2. L.: Ef. 3,2-3a.5-6. Ev.: Matt. 2,1-12.

Kollekt for det Danske Bibelselskab.
7. *rød.* Mandag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps.) Jul. eller H.åb. pf. Knud Hertug, martyr († 1131) (m). L.: 1. Joh. 3,22-4.6. Ev.: Matt. 4,12-17.23-25.

8. *hvid.* Tirsdag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps.) Eller *hvid.* Raymund af Penyafort, præst, († 1275). Jul. eller H.åb. pf. L.: 1. Joh. 4,7-10. Ev.: Mark. 6,34-44.

9. *hvid.* Onsdag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps.) Jul. eller H.åb. pf. L.: 1. Joh. 4,11-18. Ev.: Mark. 6,45-52.

10. *hvid.* Torsdag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps.) Jul. eller H.åb. pf. L.: 1. Joh. 4,19-5.4. Ev.: Luk. 4,14-22a.

11. *hvid.* Fredag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps.) Jul. eller H.åb. pf. L.: 1. Joh. 5,5-13. Ev.: Luk. 5,12-16.

12. *hvid.* Lørdag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps.) Jul. eller H.åb. pf. L.: 1. Joh. 5,14-21. Ev.: Joh. 3,22-30.

13. *hvid.* Søndag. Herrens Døb (f). Gl. Cr. særl. pf. 1. L.: Es. 42,1-4.6-7; Sl. 29,1a+2.3ac-4.3b+9b-10. (Omk.: Herren velsigne sit folk med fred.) 2. L.: Ap. G. 10,34-38. Ev.: Mark. 1,7-11. Eller (ad libitum): 1. L.: Es. 55,1-11.; Sl. Es. 12,2-3. 4bcd.5-6. (Omk.: I skal øse vand med glæde af frelsens kilder.) 2. L.: 1. Joh. 5,1-9. Ev.: Mark. 1,7-11.

Hilarius, biskop og kirkelærer, († 367), fejres ikke.

14. *grøn.* Mandag i 1. alm. uge (I Ps.) L.: Hebr. 1,1-6. Ev.: Mark. 1,14-20.

15. *grøn.* Tirsdag i 1. alm. uge (I Ps.) L.: Hebr. 2,5-12. Ev.: Mark. 1,21-28.

16. *grøn.* Onsdag i 1. alm. uge. (I Ps.) L.: Hebr. 2,14-18. Ev.: Mark. 1,29-39.

Jaselka poraz drugi.
Serdecznie zapraszamy.

Ungarsk messe

Magyar mise v. P. Kálmán Horváth s.j.
Stenosgade 4 a - 1616 København V.
Tlf.: 31 21 85 88.
Messe med efterfølgende samvær hver 2. søndag i måneden. Kl. 16 i huskapellet.

17. *hvid.* Torsdag i 1. alm. uge. (I Ps.) Antonius, abbed, († 356) (m). L.: Hebr. 3,7-14. Ev.: Mark. 1,40-45.

(Evangelium ad libitum (Antonius): Matt. 19,16-26.)

18. *grøn.* Fredag i 1. alm. uge. (I Ps.) L.: Hebr. 4,1-5.11. Ev.: Mark. 2,1-12.

Den økumeniske beudege begynder.

19. *rød.* Lørdag i 1. alm. uge. (I Ps.) Henrik, biskop og martyr, († 1158) (m). L.: Hebr. 4,12-16. Ev.: Mark. 2,13-17.

20. *grøn.* 2. alm. søndag. (II Ps.) Gl. Cr. alm. S. pf. 1. L.: 1. Sam. 3,3b-10.19; Sl. 40,2+4ab. 7-8a. 8b-9.10. (Omk.: Se, jeg kommer for at gøre din vilje, min Gud.) 2. L.: 1. Kor. 6,13 c-15a. 17-20. Ev.: 1,35-42.

Fabian, pave og martyr, († 250), og Sebastian, martyr, († 288), fejres ikke.

21. *rød.* Mandag i 2. alm. uge (II Ps.) Agnes, jomfru og martyr, († ca. 280) (m). L.: Hebr. 5,1-10. Ev.: Mark. 2,18-22.

22. *grøn.* Tirsdag i 2. alm. uge. (II Ps.) Eller *rød.* Vincent, Diakon og martyr, († 304). L.: Hebr. 6,10-20. Ev.: Mark. 2,23-28.

23. *grøn.* Onsdag i 2. alm. uge. (II Ps.) L.: Hebr. 7,1-3.15-17. Ev.: Mark. 3,1-6.

24. *hvid.* Torsdag i 2. alm. uge. (II Ps.) Frans af Sales, biskop og kirkelærer, († 1622) (m). L.: Hebr. 7,25-8.6. Ev.: Mark. 3,7-12.

25. *hvid.* Fredag. Den Hellige apostel Pauls omvendelse (f). (II Ps.) Gl. Ap. pf. L.: Ap.G. 22,3-16 eller Ap.G. 9,1-22; Sl. 117,1.2. (Omk.: Gå ud i al verden og forkynd Evangeliet! Eller: Hallelujal) Ev.: Mark. 16,15-20.

26. *hvid.* Lørdag i 2. alm. uge. (II Ps.) Timotheus og Titus, biskopper (m). L.: 2. Tim. 1,1-8 eller Tit. 1,1-5. Ev.: Mark. 3,20-21.

27. *hvid.* Søndag. Ansgar, bispedømmets første værnehelgen. (h). Gl. Cr. Sankt Ansgars pf. 1. L.: Es. 52,7-10; Sl. 96,1-2a.2b-3.7-8a.10. (Omk.: Kundgør Herrens under for alle folkeslag. Eller: Hallelujal) 2. L.: 1. Kor. 1,18-25. Ev.: Mark. 1,14-20.

Angela Merici, jomfru († 1540), fejres ikke. Kirketælling.

28. *hvid.* Mandag i 3. alm. uge. (III Ps.) Thomas af Aquino, præst og kirkelærer, († 1274) (m). L.: Hebr. 9,15.24-28. Ev.: Mark. 3,22-30.

29. *grøn.* Tirsdag i 3. alm. uge. (III Ps.) L.: Hebr. 10,1-10. Ev.: Mark. 3,31-35.

30. *grøn.* Onsdag i 3. alm. uge. (III Ps.) L.: Hebr. 10,11-18. Ev.: Mark. 4,1-20.

31. *hvid.* Torsdag i 3. alm. uge. (III Ps.) Johannes Bosco, præst, († 1888) (m). L.: Hebr. 10,19-25. Ev.: Mark. 4,21-25.

Stopper som fredsformidler

»Berliner Konferenz« har på sit repræsentantskabsmøde den 11. november i Berlin erkendt, at det har »udspillet sin rolle som formidler af fredelig samarbejde mellem de økonomiske og militære blokke i Europa«. Det medde-

ler forhenværende medlem af præsidiet, George Bune Andersen. Berliner Konferenz er et fredsforum for europæiske katolikker.

Præsidiets har derfor nedlagt sit mandat, og man arbejder nu på nye

statutter for det fremtidige fredsarbejde. Der er ekstraordinært repræsentantskabsmøde i april 1991, hvor man vil tage stilling til, hvad man skal foretage sig fremover.

kk

Konflikten med Dom Helder Camaras efterfølger tilspidses

Tyske organisationer truer med at standse hjælpen til Recife

Recife (KNA) – Konflikten mellem Dom Helder Camaras efterfølger ærkebiskop José Cardoso Sobrinho og de troende og præsterne i bispedømmet Recife er blevet tilspidset. En første reaktion var de troendes harme over, at de to pastoralseminarer, Helder Camara havde oprettet, blev lukket uden varsel med den gennemsigtige begrundelse, at de ikke svarede »til Roms definition af et seminarium«. For nylig blev det verdenskendt, at ærkebiskoppen har fyret den biskoppelige kommission Justitia et Pax uden forklaring.

Tilkaldte 3 gange militærpolitiet

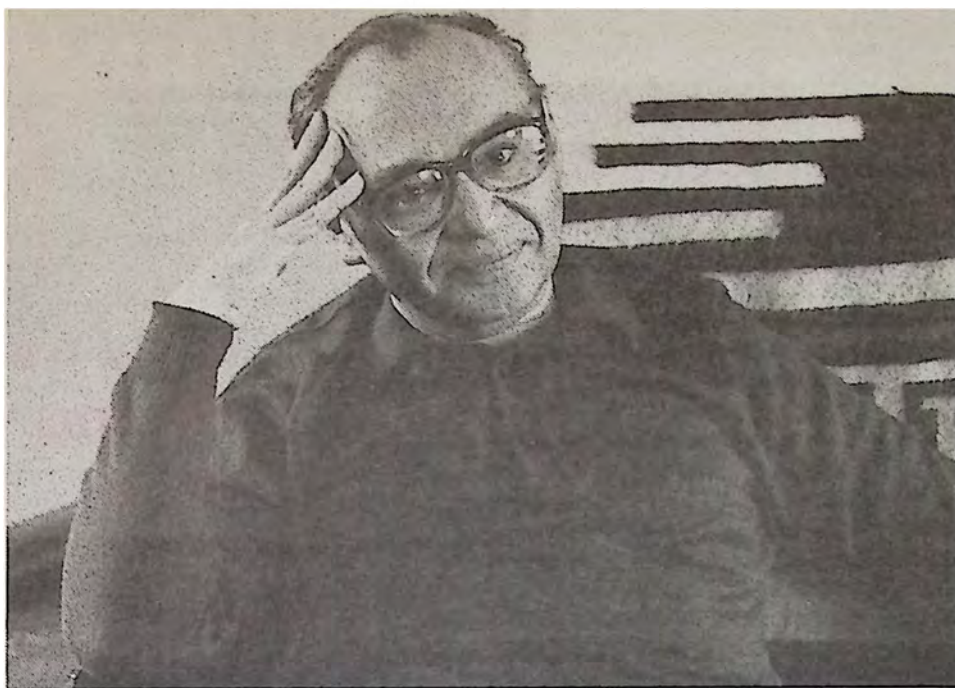
I oktober 1990 steg harmen til et nyt kogepunkt, da ærkebiskoppen tre gange tilkaldte militærpolitiet til at bryde døren op til en kirke i arbejderkvarteret, da menigheden havde skjult nøglen i protest mod deres præst Reginaldo Velosos pludselige afskedigelse og suspendering af ærkebiskoppen.

Menigheden ved Morra da Conceicao reagerede mod udnævnelsen af en polsk præst ved at udskifte låsene til deres kirke. Præsterådet i bispedømmet reagerede ved at vælge den suspenderede pastor Veloso ind i rådet som repræsentant for hans region. Ærkebiskoppen har nu forbudt ham at tage ordet i præsterådet.

Bispekonferencen bekymret

Den brasilianske bispekonference er bekymret over sagens udvikling. Tyske hjælpeorganisationer har truet med at standse solidaritetsbidragene til Recife, hvis Helder Camaras livsværk ødelægges systematisk af hans efterfølger. Om Rom er bekymret vides ikke.

Før sin udnævnelse til ærkebiskop af Recife var Cardoso Sobrinho i mange år virksom som kirkejurist i Rom. Folk, der har klager, bliver fyret uanset deres årelange indsats for kirken. Stridsspørgsmål bliver løst ad juridisk vej.



Befrielsesteologiens fader Gustavo Gutierrez. Foto KNA.

Gutierrez omstridt æresdoktor

Demonstration mod Roms nej til universitetet Fribourg i Schweiz

Fribourg (KNA, KIPA) – Ved festlige lejligheder plejer universiteter at hædre kendte videnskabsmænd og -kvinder med et æresdoktorat. Det teologiske fakultet ved universitetet i Fribourg, i det fransksprogede Schweiz, fejrer sit 100-års jubilæum og havde planlagt sin årlige *Dies academicus* den 15. november ved bl.a. at udnævne fire teologer, af betydning for den interkulturelle dialog, til æresdok-

tor. Deres navne: den feministiske teolog Elisabeth Schüssler Fiorenza, USA, Jean-Marc Ela, Kamerun, Gustavo Gutierrez, Peru og Tissa Balasuriya, Sri Lanka.

Roms nej

Ifølge det teologiske fakultets statutter skal Roms fakultet konsulteres angående æresdoktorater. Da Elisabeth S. Fiorenza havde »hørt«, at Rom ville afvise hendes kandidatur,

trak hun sig tilbage. Jean-Marc Ela gjorde det samme. Derved kom det planlagte akademiske kollokvium om den interkulturelle dialog i fare. Derfor foreslog Fribourg fem nye kandidater (navnene ikke meddelt). Mod de to af dem havde Rom samme negative indstilling.

Oprørt over så megen arrogance aflyste universitetet de planlagte festligheder. Fakultetsrådet foreslår nu statutterne ændret, så Rom holdes udenfor.

Stress

Selv om æresdoktoraterne kun berører det teologiske fakultet, føler universitetets rektor Augustin Marcheret hændelsen som en hån for hele universitetet. Siden Macheret blev rektor har Rom afvist næsten halvdelen af kandidaterne

til æresdoktorater, siger han i sin protest. Store personligheder i den akademiske og teologiske verden har år for år set sig sidde på anklagebænken som mistænkeliggjort. Blandt dem nævner rektoren jesuitten Ludwig Kaufmann, som blev vraget af Rom i 1987. Det mest skandaløse tilfælde var Roms nej til pastor Charles Journet, begrundet med, at han havde ytret sig kritisk mod Franco-styret, og som under en senere pave blev ophøjet til kardinal!

Pastoralkonferencen i kanton Luzern støtter rektor Marcherets protest i et brev til den apostoliske nuntius i Bern.

Gutierrez alligevel æresdoktor

Så snart det var blevet kendt, at Rom havde forpurret festlighederne i Fribourg, tog den tyske nefælle, universitetet Fribourg i Breisgau initiative til at hædre den mest kendte af de fire vragede kandidater, Gustavo Gutierrez, befrielsesteologiens fader. Lørdag den 17. november blev han æresdoktor i Freiburg.

Ikke afhængig af Roms universitet

Professor Gisbert Gres hake fra det teologiske fakultet erklærede over for pressen, at Freiburgs statutter for ærespromotion ikke indeholder forpligtelsen til en forudgående konsultation af det pavelige universitet i Rom.

Gustavo Gutierrez blev æresdoktor ved Tübingen universitet i 1985, ved de katolske universitet i Leuven i 1989. I begrundelse for æresdoktoratet hed det, at Gutierrez »har styrket det kirkelige liv i Peru nært samarbejde med bisshopper, kirkelige organisationer og basisgrupper.«

Løftet pegefinger giver ingen retningslinier for medierne

»Communio et Progressio« omarbejdes i negativ retning

(KNA) – De pressefolk, der var akkrediteret ved Vatikanets pressetjeneste »Sala Stampa«, har holdt et stormfuldt møde med ærkebiskop John Foley, formand for »Rådet for den sociale Kommunikation«.

På samme møde med bispekonferencernes medieansvarlige røbede ærkebiskop Foley, at mediekommissionen stadig arbejder på en »aktualisering« af pave Paul VI's pastoralinstruks »Communio et Progressio« fra 1971.

Kirken altid bange for det nye

Ærkebiskoppen kunne dog intet sige om, hvori aktualiseringen består. Først i marts 1991 mødes medierådet igen i Rom. Hvis man bliver enig om en tekst, skal den derefter godkendes af paven.

Et udkast, som ikke er blevet offentliggjort, men alligevel er sivet ud til

pressen, bliver af kendte katolske medie-eksperter stemplet som ubrugelig. Om pastoralinstruksens »Communio et progressio« kunne man sige, at den var langt bedre end det lidet sigende koncilsdokument om medierne »Inter mirifica«, fordi den forsøgte at klarlægge mediernes egne lovmæssigheder og gik ind for et sagligt forhold fra kirkens side over for medierne.

Det nye udkast taler først og fremmest om »kirkens bekymring for mediernes magt og indflydelse i vor tids »radikale sækularisering«. Om og om igen, hedder det i det nye udkast, »skærper medierne

de individuelle og sociale problemer, som hindrer solidariteten mellem mennesker og kirkens evangeliseringsarbejde. Via medierne kan evangeliet forkyndes, men også menneskelige hjerter sønderrives. Hele grupper kan dømmes til tavshed, hvis medierne beslutter sig for

at ignorere dem, hedder det videre i udkastet.

Man forstår, hvorfor medie-eksperter kalder dette udkast for ubrugelig sammenlignet med instruksen fra 1971, som gav klare retningslinier uden at jamre over, hvad medierne også kan misbruges til.



»... og vogt jer for massemediemel« Tegning i »Rheinische Post«. Foto KNA.

Kirkereklame i britisk TV

London (KNA) – Fra 1992 får religiøse organisationer i Storbritannien adgang til reklame-TV. Indholdet må dog ikke være forkyndende, kun informerende. Det bliver også forbudt i programmet at rakke ned på andre trossamfund. Helbredelsesbønner og »rådgivning« skal først passere TV-rådets censur. Direkte opfordring til at slutte sig til et trossamfund vil kun blive tilladt, når det nævnte trossamfund ikke selv begår eller anbefaler ulovlige handlinger eller hvis deres ritualer og møder er offentligt tilgængelige.

Grupper, der dyrker sa-

tanisme og organisationer som Moon-sekten får ingen sendetilladelse.

Reklamen, hvis man kan kalde det reklame skal begrænses til mødeannoncer, programmer for møder, kontaktadresser. Pengeindsamling bliver forbudt, med mindre det kan bevises, at pengene går ubeskåret til et godt kendt formål.

Reklamen må heller ikke henvende sig til børn og unge under 18 år. Derfor gives der ikke sendetilladelse til religiøse programmer umiddelbart før og efter en udsendelse for unge under 18 år.

Er krig bedre end fejghed?

Paris (KIPA) – »Mange franskmænd foretrækker en krig fremfor fejg passivitet«, udtaler kardinal *Albert Decourtray*, som er formand for den franske bispekonference, i anledning af Golfkonflikten og især i forbindelse med *Husseins* gidseltagninger. »Krig er noget forfærdeligt, men når uretten er så stor, er krig bedre end en passivt laden stå til« sagde kardinalen for nylig i den franske radio.

Kardinalen roste den franske regering for sin jrokkelige holdning i konflikten. Han forsikrede »at mange mennesker hellere

vil dø for friheden end tage til takke med slavevilkår«.

To dage senere kaldte biskop *Jacques Gaillot* ovennævnte udsagn for »den dårligste løsning«. »Hvor går vi dog hen, når en repræsentant fra kirken erklærer noget sådant«, sagde Gaillot, som er biskop i Evreux.

Pax Christi-bevægelsen

i USA og Holland har næsten samtidig taget afstand fra USA's militære indsats i Saudi-Arabien. »Et militært indgreb er den dårlige vej, som kræver mange ofre og afstedkommer langvarige eftervirkninger med negative politiske følger«, hedder det i den hollandske erklæring, som blev bragt i alle store aviser.

Årsdagen for mordet på 6 jesuitter mindet i El Salvador

San Salvador (KIPA) – Tusinder af mennesker med levende lys i hånden valfartede i dyb tavshed til jesuitterkollegiet ved universitet i San Salvador den 16. november, årdagen for mordet på 6 jesuitprofessorer og deres rektor. Sammen med dem blev deres husholderske og dennes datter skudt af ukendte ved dagry. Militæret hindrer stadig opklaringen af drabene, fordi mistanken falder på flere højere officerer hos militærpolitiet.

Udrensning

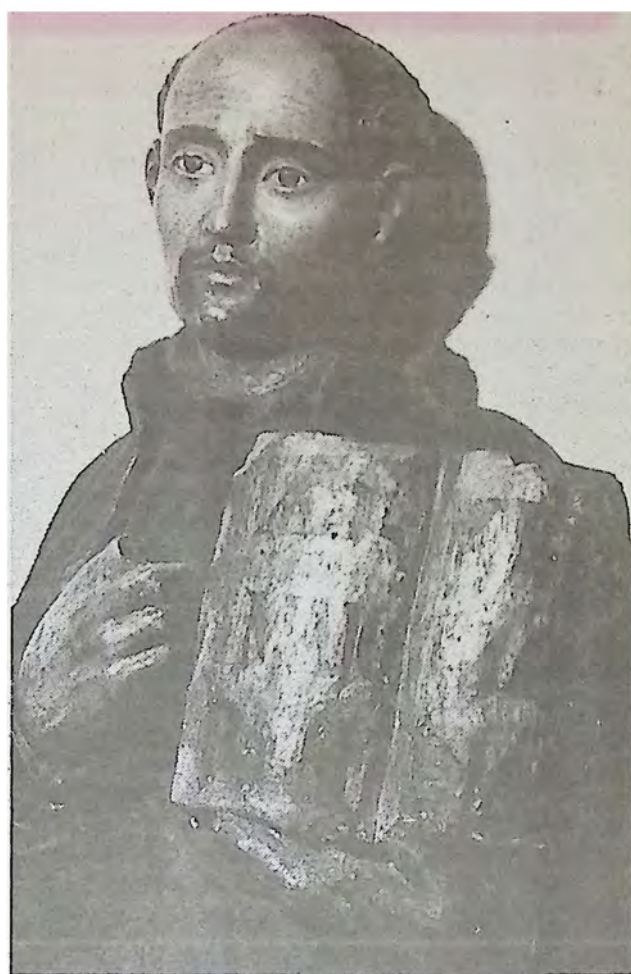
Forsvarsminister oberst *Emilio Ponce* har flere gange lovet at rense hæren for kriminelle elementer. Han mener også, den salvadorianske hær er alt for stor til så lille et land, fordi militæret ikke er bygget op til at afskrække en fjende udefra, men til at holde befolkningen nede.

Hjælpebiskop *Gregorio Rosa Chavez* siger, at sandheden aldrig vil komme frem så længe ingen civil domstol kan stævne høje officerer og pålægge straffe, som hærlædelserne loyalt vil gennemføre.

I USA har 26 katolske biskopper underskrevet en opfordring til regeringen om at trække de amerikanske tropper tilbage fra Saudi-Arabien.

Valgte ny formand i utide

Lourdes (KIPA) – *Joseph Duval*, ærkebiskop af Rouen er af den franske bispekonference valgt til dennes nye formand. Han efterfølger ærkebiskoppen af Lyon, *Albert Decourtray*. De franske biskopper holdt deres årlige plenarmøde i Lourdes fra 6. til 12. november. Ingen havde regnet med, at kardinal *Decourtray* ville trække sig tilbage som formand før tiden.



Ignatius af Loyola, født i 1491.



Kloster åbnet for hjemløse

Düsseldorf (KNA) – Franskanerprovinserne i Köln har tilbudt byforvaltningen i Düsseldorf at bygge asyl for hjemløse i klostrets have i Düsseldorf. Der kan blive plads til 40 personer.

Paven til apotekerne: »Sælg ikke alt«

Rom (KIPA) – I en hendeelse til alle katolske apotekere opfordrer paven dem til »en rigorøs oralkodex«, hvad salg af nedikamenter angår.

Under en audiens med en Internationale Forning af katolske Apotekere for nylig ønskede paven, at apotekere nybesindte sig og tager stilling mod det stigende tilbud af medicinalvarer, der »er et angreb mod menneskelivet og dets værdi«.

Nævnte hverken kondom eller piller

Paven nævnte ingen kunstige præventiver ved navn, heller ikke den nylig opfundne franske abortpille RU 486, men advarede generelt mod medikamenter, som direkte eller indirekte er rettet mod

livet. Paven opfordrede apotekerne til at rådgive deres kunder »i overensstemmelse med de uforanderlige principper, forankret i menneskers samvittighed som naturlig etik«.

Livsfjendtlige medicinalvarer

(KNA) Gengivelsen af pavens tale til apotekerne om, »ikke at sælge alt«, har vakt sure miner i Rom. Paven nævnte ingen præservativer med navn, men alle forstod, hvad han mente. Nu prøver man at hænges pressen ud for at have lagt paven ord i munden, som han ikke har brugt. Dertil bemærker redaktør *Hermann J. Kreitmer* i »Kirchenzeitung für das Bistum Eichstätt«:

Ignaz von Döllinger

En af Newmans samtidsige, lidende trofæller er værd at blive mindet sammen med ham: Kirkehistorikeren *Ignaz von Döllinger*. Sammen med Newman så han kritisk på Det første Vatikanconcil. Kirkehistorie er ikke altid flatterende for »purpurati«, så den gode von Döllinger fik lære- og skriveforbud.

»At skælde journalister ud, fordi de oversætter svære formuleringer i korte, prægnante begreber, det er dog virkelighedsfremmed«. Pavelige taler og kirkelige dokumenter i det hele taget er forfattet på et sprog, som ligger så fjernt fra almindelig sprogbrug, at de ikke blot skal oversættes, men oven i købet forklares. Det er ingen let opgave, men den ville være til at overkom-

linger fik lære- og skriveforbud.

For 101 år siden, i 1889 udgav han sit to-bindsværk »Moralstridighederne i den katolske kirke siden det 16. århundrede«. Sammen med *Fr. Heinrich Reusch* offentliggjorde han heri arkivstykker, der aldrig havde været trykt før. Bind I, del 2 rummer dokumenter om »Jesuitternes historie og egenart«. Aldeles læseværdig. Tilmed morsom læsning, velegnet i disse dage, hvor jubilæet for jesuitterordenens stiftelse i 1540 glider over i jubilæet for stifteren Ignatius' fødsel i 1491, og hvor al denne jubilatio utilsligt har rykket kasuistisk »romersk afladsteologi« fra mørket frem i lyset igen. Hvis man ønsker sig en portion lærerig adventslæsning, noget andet at ryste på hovedet ad

me, hvis den vatikanske pressepolitik ikke var så besværlig. Hvorfor det ikke lykkes for en verdensorganisation som kirken at skaffe journalister autoriserede oversættelser, så snart de har brug for dem, det forbliver et uudgrundeligt mysterium. Og det åbner døren for enhver udlægning af en tekst – også den mest eventyrlige«, slutter *Hermann Kreitmer*.

end nissehistorier og afladsbetingelser, da kan Ignaz von Döllingers bind I, kap. 3 anbefales. Det hedder »Der Glaube, dass kein Jesuit verloren gehe«.

Ikke de første 100 år

Troen på, at ingen jesuit kunne gå fortabt, var ifølge den rige dokumentation meget udbredt i Italien i midten af det 17. århundrede. Der findes en del brevveksling mellem jesuitter, der troede på det, og deres modstandere, samt mellem jesuitter, der ikke troede på det, og disses modpart. Begrundelsen for overbevisningen var den, »at den hellige Ignatius havde udvirket hos Gud, at ingen jesuit kunne dø i dødsynd de første 100 år efter ordenens grundlæggelse«.

Endnu i 1874 skrev den franske jesuit *Jacques Terrien*, at »denne overlevering går helt tilbage til Jesu Selskabs første dage, og at det var nok at dø som et barn af Ignatius for at finde nåde for Guds domstol«.

Fristen forlænget til 300 år

Den vigtigste åbenbaring havde dog *Francesco Borgia* fået. Han var ordenens generaløverste i 1565-72 og er blevet helligkåret. Til sin kammertjener broder *Marcus* havde han betroet (og *Marcus* havde skrevet det ned), at tårerne i hans øjne skyld-

tes, »Guds løfte om, at de første 300 år ingen jesuit, der forblev ordenen tro indtil sin død, kunne fortabes«. (En senere general *Vitelleschi* frigav i 1641 broder *Marcus*' omredigerede notater til trykning, men bogen udkom aldrig, fordi pater *Cadorla*, som stod for udgivelsen, døde i utide. Senere undlod man udgivelsen for ikke at forhale ordensgeneral *Borgias* helligkåring! Guf for djævelens advokat? Herlig læsning siderne 524-534).

Uvilkårligt beviste von Döllinger med sine arkivstudier, hvor lavt åndsliv og fromhed kan synke, når de næres af underlødige teologi, der nærmer sig ideologi. Det viser også, hvordan lærde folk kan spille både tid og papir og talent på fortænkte problemstillinger.

Kirkelighed med fødderne på jorden

Hvad skal vi så ønske vore jesuitter ved deres dobbelte jubilæum? De 300 år med garanti mod at synde sig til fortabelsen er jo gået. Siden har de været meget bedre til det hele! Kære venner i Århus og på Djursland, i København Ø og V, I pukler i dag iblandt os med en udpræget sans for kirkelig virkelighed, fjernt fra al teologisk fascisme og probabilisme.

Bliv ved, i 100, i 300 år og mere!

Tankens vej til Gud

Pastor Palle Burla ud med lille filosofisk værk

Bonaventura: Tankens vej til Gud. Oversættelse, indledning og kommentarer ved Palle Burla. Odense Universitets forlag, kr. 138,-. Efter 15.1. 91 kr. 198,-.

Danmarks store historiker, professor Knud Fabricius, udgav første del af sin doktordisputat i 1906 og fortsættelsen i 1952! Nu har pastor Palle Burla gjort ham kunsten efter. Et påbegyndt arbejde i Leuven til licentiatsgraden i filosofi i 1942 måtte afbrydes, men færdiggøres nu og udsendes i 1990. Det er beundringsværdigt.

Bonaventura (1221-1274) blev franciskaner i 1238 og professor i Paris i 1254; i 1257 blev han leder af franciskanerordenen. Han gik ind for at brødre skulle studere og ikke bare være fromme. I 1259 skriver han så til sine medbrødre dette lille værk, vi nu altså har på dansk, »en dybsindig teologisk-filosofisk-mystisk afhandling om Gud og mennesket« hvori »han viser vejen frem til at komme i levende kontakt med Gud« - for at citere Burla i forordet.

Den klare tanke

Det er et interessant lille værk, når det ses i historisk sammenhæng. Trosliv og filosofi havde siden oldkirkens dage ar-

bejdet hånd i hånd og fejret store triumfer f.eks. hos Pseudo-Dionysios (c. 500), Johannes Scotus Eriugena (c. 800) og Anselm (c. 1100). Med Bernhard af Clervaux (1090-1153) kommer der en sans for det personlige og følelser ind, noget der slår enormt igennem senere. Dette er helt klart hos Frans af Assisi (1181-1226), Franciskanernes grundlægger, og dette mærkes også stærkt her hos Bonaventura. Men den klare tanke er stadig grundlaget, hvorpå følelserne kan vokse. Det er først langt senere at tanken så at sige bliver koblet fra, når det gælder om rigtig at være »from«, til umådelig skade for det religiøse liv.

Lærer os at nå ind til Gud

Overgangen har vi klart udtrykt i Thomas af Kempis (c. 1400) i hans lille bog: Kristi efterfølgelse. Her står de berømte ord i første kapitel: »Hvad gavner det dig at føre ophøjet tale om Treenigheden, når du fattes ydmyghed og derfor mishager Treenigheden?« Svaret er selvfølgelig for Thomas, at det intet gavner. Men som professor Henry sagde i Leuven, bedre ville det vel være, »at føre ophøjet tale om Treenigheden og at være ydmyg«. Hvorfor

vælge istedet for at sammenføje?

Da vi i vore dage er vant til at religiøse følelser og oplevelser løber fri-løb, er denne lille bog af Bonaventura overordentlig velkommen. Her er et menneske, skarpt tænken-de og med en yderst kristen indstilling, der lærer os, hvordan vi skal »stige op til Gud«, eller »nå ind til Gud«, om man vil. Han lærer os, at det er kræven-de, at man skal tænke sig om, at man skal tænke dybt og sætte al sin vilje ind. Den der vil målet må også ville midlerne! Moderne religiøsitet er overfladisk, ville han sige, et følelsernes flop.

Et værk om mystik

Cayré giver i sin »Histoire de la Théologie« en god analyse af den lille bogs tendens: »For at forstå dette værk må man undgå en dobbelt fejlurdering: det er ikke et værk om ren mystik, uden filosofisk underbygning - men ej heller et filosofisk værk uden mystisk indhold. Det er først og fremmest et værk om mystik, såvel ved det mål, forfatteren forfølger, som ved den ånd, der inspirerer alle værkets sider. Men i udviklingen af sin tankegang har Bonaventura udnyttet et overordentligt stort antal af filosofiske og teologiske begreber, som 10 års undervisning har gjort til naturlige udtryksmåder for ham og er bleven ligesom skelettet i hans arbejde«. Og Burla forklarer alt dette godt i noterne.

Det, der betog os som unge konvertitter var, at Kirken havde en historie, også en åndshistorie, og derfor var det interessant at lære denne baggrund at kende. Vi har ikke så megen litteratur om alt dette i Danmark, og derfor må man være Palle Burla meget taknemmelig for at han har gjort dette lille værk tilgængelig ved at oversætte og tilføje noter.

Kan udvide den religiøse sans

Oversættelseskunsten er vanskelig, for hvordan holde sprotonen? Men jeg synes at det her er gjort godt, alt i alt. Og så er der fyldige noter, der forklarer Bonaventuras begrebsverden og filoso-

fisk-historiske forudsætninger.

Så, hvis min læser ønsker at udvide sin religiøse horisont, kan man kun anbefale at gå i gang med dette lille skrift, skrevet til franciskanerne i middelalderen. Så kan min læser i øvrigt konstatere, at dumme og uvidende var de bestemt ikke! Vi er derimod langt fra vant til tankevækkende religiøs litteratur, når det kommer til stykket. Ikke i opbyggelsesgenren i hvert fald.

Anstrengelsen værd

Det kræver arbejde og omtanke at læse dette lille værk - men det er rigeligt anstrengelsen værd, man belønnes overdådigt.

- Og så rent personligt: Kære Palle, tak fordi du har skænket den katolske kirke i Danmark denne gave.

Bjørn Højbo



Stig Rolvsen aflægger løfter

1. december lovede Stig Rolvsen fremover at leve efter den hl. Benedikts regel og følge oblaternes statutter. Stig Rolvsen er hermed optaget i benediktinernes lægmandsorden med særlig tilknytning til Vor Frue Kloster, Åsebakken.

Møder og arrangementer

Glædelig jul og godt nytår!

Mødekalender for Katolsk Arbejderaktion

Januar kvartal 1991

4/1 Orienteringsmøde kl. 20.00
19/1 Fællesmesse og sammenkomst
1/2 Orienteringsmøde kl. 20.00
16/2 Fællesmesse og sammenkomst
23/2 Kammeratskabsaften hos formanden
1/3 Orienteringsmøde kl. 20.00
9/3 Fællesmesse og sammenkomst
23/3 Kammeratskabsaften hos formanden
Katolsk Arbejderaktions 62. retræte afholdes på Magleås d. 2.-3. marts. - Reserver allerede nu dagene.

Fællesmæsserne foregår i Sankt Augustins kapel kl. 16.45. Orienteringsmøderne og sammenkomsterne foregår i Newmanstuen, Sankt Kjeldsgade 3, kælderen. Kammeratskabsaften hos George Bune Andersen, Ved Klosteret 4, 1. tv. kl. 20.00. Af hensyn til forberedelsen bedes man tilmelde sig ca. 1 uge før.

George Bune Andersen
formand

Natflyveren 1 December 1990

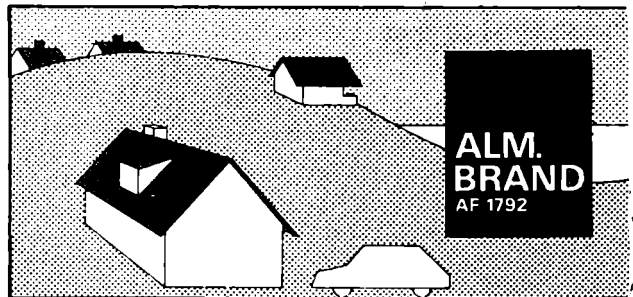
Udgives af Danmarks Unge Katolikker



Med titlen »Natflyveren« har DUK udgivet et blad for unge katolikker. Bladet ønsker »at trænge bag klichéerne og d. fikse idéer og samtidig komme med forslag til, hvordan tingene (og måske din egen tilværelse) kunne hæng sammen«. Det gennemgår emner med tilknytning til vor dagligdag ud fra troens perspektiv. Ansvarshavende redaktør er Hans Casado Jensen. Første nummer omhandle USA.

Caritas Danmark sælger julekort

Caritas Danmark har et restparti af tidligere års julekort. 1 sæt består af 3 enkelte + 1 dobbelt julekort og 2 dobbelte »Caritas« kort. Med kuverter og Caritas mærkater er prisen 20 kr. Kan bestilles på tlf. 33 12 72 61.



Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby. Telefon 45 93 17 92

Julegaven til nedsat pris:

Billedbogen om pavens besøg i Norden

Hvorfor vente med at købe julegaven til sidste øjeblik, når nu »Pave Johannes Paul II i Norden« - i form af en billedbog - ligger klar til afsendelse. Prisen, der hidtil har været 230 kr., sættes nu ned til 150 kr. + forsendelse 23 kr.

Billedbogen, der er på 80 sider i A4 format og med 165 fotos, heraf de 100 i farver, gengiver i billeder og tekst pavens rejse i Norden. Vi kan glæde os over messerne på Åsebakken og i Øm, mødet i Skt. Ansgars Kirke og de økumeniske møder i Roskilde og København.

Bogen kan købes eller bestilles hos: »katolsk orientering«, Vesterbrogade 28, 4., 1620 København V. tlf. 31 21 14 44.

Bestil julegaven nu! Det kan gøres ved indsendelse af nedenstående slip.

Jeg bestiller »Johannes Paul II i Norden«:

Antal: _____ bøger á kr. 150,- + forsendelsesgebyr.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr.: _____ By: _____

Foredragsrække

8. jan. 1991: De kristne ørkenfædre v/sr. Abraham (Kirsten Pedersen), Jerusalem.

15. jan. 1991: Litteratur om og af de kristne ørkenfædre (4.-7. årh.) v/sr. Abraham.

22. jan. 1991: Østøst kristent munkeliv (senere udvikling og nuværende situation) v/sr. Abraham.

29. jan. 1991: Klosterliv i Danmark i dag v/priorinde sr. Theresa Brenninkmøjer, Sostrup Kloster.

5. feb. 1991: Spiritualitet for lægfolk - lægordener v/Grethe Livbjerg.

Foredragsrækken afholdes i Bredgade 67 (indgang i porten).

Tidspunkt: kl. 19.30 - foredrag ca. 50 min. - pause - spørgsmål.

Afslutning senest kl. 21.30.

Tilmelding: H.O.F., Købmagergade 26, 1150 København K, tlf. 33 11 88 33.

Søster Abraham

allas Dr. Kirsten Stoffregen Pedersen, Jerusalem, taler i menighedssalen Stenosgade 4 B onsdag den 16. januar 1991 kl. 19.30 om De kristne i Jerusalem (gennem tidene) og deres forhold til jøder og muslimer i dag.

Efter foredraget lejlighed til at stille spørgsmål.

Alle er velkomne!

Menighedsrådet
Jesu Hjerter kirke

Åbent hus

Debat i Skt. Hans Kirke, Bjerggade 10, Køge
onsdag d. 16. januar 1991 kl. 19.30.

Tema: Er religion skadelig?

Oplæg: Sr. Emma Martensen og Hans Jørgen Johansen.

Praktisk: Tag termokanden med. Øl og vand kan købes (indkøbspris).

DUK-kalender

Vinterskole den 07.01.-10.01. 1991 på Niels Steensens Gymnasium.
Alder: Fra 17 år.

Emne for alle 4 aftener: Indføring i biblen.
Hver aften kl. 19.00.
Pris kr. 25,00. Tilmelding og betaling senest den 14.12. 1990.

Fælles KUK-aften den 23.01. 1991 kl. 18.00-21.30 i Sct. Ansgar menighedslokale for alle KUKere.
Alder: Fra ca. 14 år.
Pris kr. 20,00. Tilmelding og betaling senest den 03.01. 1991.

Ledermøde øst/vest den 15.02.-17.02. 1991 i Odense for alle KUK-ledere, dog kan kun 2 pr. menighed opnå rejseresurser.
Pris kr. 100,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 25.01. 1991.

Årsmøde den 01.03.-03.03. 1991 på Ørnborgen for 2 delegerede/valgte repræsentanter fra hver menighed/lokalforening.
Pris kr. 160,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 08.02. 1991.

Kursus for Mini-KUK-ledere den 09.03. 1991 på Sct. Norbert Skole i Vejle for Mini-KUK-ledere samt interesserede.
Pris kr. 30,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse (dog kr. 160,00 for dem over 25 år). Tilmelding og betaling senest den 15.02. 1991.

Firmelsesweekend Vest den 22.03.-24.03. 1991 på Ørnborgen for alle firmander, der bor på Fyn og i Jylland.
Pris kr. 160,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 01.03. 1991.

Påskelejr den 25.03.-01.04. 1991 i Sydtykland for de 16-20 årige. Transporten foregår i DUK-biler!
Pris kr. 1.250,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse til København. Tilmelding og betaling senest den 04.03. 1991.

Løjrdelskursus den 05.04.-07.04. 1991 på Ørnborgen for alle ledere på DUKs sommerlejr i 1991.
Kurset er gratis. Tilmelding senest den 15.03. 1991.

Ledertræning den 19.04.-21.04. 1991 på Sostrup for alle KUK-ledere + en potentiel efterfølger.
Pris kr. 160,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 29.03. 1991.

Karnevalsmesse den 13.04. 1991 på Niels Steensens Gymnasium.
Alder: Fra 13 år.
Pris kr. 50,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 22.03. 1991.

Ministrantweekend den 26.04.-28.04. 1991 på Ørnborgen for de 8-12 årige.
Pris kr. 160,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 05.04. 1991.

Der bliver arrangeret en lignende weekend for de 10-16 årige i efteråret.

Firmelsesweekend Øst den 03.05.-05.05. 1991 på Ørnborgen for alle firmander der bor på Sjælland og Lolland/Falster.
Pris kr. 160,00 samt kr. 110,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 12.04. 1991.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. & by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Deftager i fællesrejse: ()

Ankommer selv: ()

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Annoncering:

Rubrikannoncer pr. mm kr. 3.50
Tekstsideannoncer pr. mm. pr. sp. kr. 4.50

Det sker på Magleås:

Fr. d. 28.-sø. d. 30.12. 90:

Sankt Joseph søstre.

To. d. 3.-fr. d. 4.1. 91:

Husligt Arbejderforbund.

Ti. d. 15.-on. d. 16.1.:

Plejhjemmet Damgårdsparken.

On. d. 16.-to. d. 17.1.:

Gymnasieskolernes lærerforening.

Ti. d. 22.-on. d. 23.1.:

Gymnasieskolernes lærerforening.

On. d. 30.1.-lø. d. 2.2.:

Gymnasieskolernes Religionslærerforening.

Retræte

Der afholdes retræte på Åsebakken fra d. 11. jan. kl. 17.00 til d. 13. jan. 1991 om eftermiddagen.

Tema: At være Kristi disciple.

Leder: Sr. Philippa Toldberg.

Retræten er i stilhed.

Pris 300,- kr. Sengelinned bedes medbragt.
Tilmelding skriftligt eller pr. tlf. til Vor Frue Kloster, Høsterkøvej 3, 3460 Birkerød (42 81 06 98).

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397.

Døde

R.I.P.

Vor kære

Jan Locher

født 10. november 1915 er afdøet ved døden den 21. november 1990.

Pierette Locher
Pierre
Francisca og Jean
Pia og Jean Pierre
Basil, Niels,
Timothéé og Amalié

Begravelsen har fundet sted fra Sct. Ansgars Kirke tirsdag den 27. november 1990.

Diverse

Bøger søges

Hvis der er nogen, der skulle ligge inde med teologiske bøger (på dansk), både katolsk og protestantisk - er jeg den taknemmelige modtager. Jeg bruger bøgerne i undervisning både af konvertitter og af unge voksne. Tlf. 33 14 77 07 (DUK - hvor der kan lægges besked) eller privat 31 74 34 45.

Jesper Fich

Hjertelig tak

De mange, der på forskellige måder har givet udtryk for deres deltagelse i anledning af min broders død, bedes modtage min hjertelige tak ad denne vej, da det desværre ikke er mig muligt at svare alle personligt.

L.O. Dom S.J.

Radio Steno - 107,9 MHz

Sct. Kjeldsg. 3, Kbh. Ø, giro 9 73 75 96.
Hver mandag fra kl. 20 til kl. 23.

Kl. 20: Magasinet - nyheder, meddelelser, musik og forskellige indslag, f.eks.:

17.12.: Vi præsenterer Sct. Ansgars menighed.

24.12.: Juleaften! Særligt juleprogram. Bl.a. oplæsning af H.C. Andersens »Snedronningen«.

Kl. 21: Telefonprogram - lytterne kan ringe ind på 31 20 93 38. Emneme er:

17.12.: Om medicinsk etik/fosterdiagnostik v/bl.a. K. Møller-Jørgensen.
24.12.: Intet telefonprogram

Kl. 22.30: Postludium - musikprogram med religiøs eller kirkelig musik.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 33-15 23 03 eller privat 33-14 69 36.

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Arkitekt M.A.A.

Massimiliano Falconi

Dagliiljevøj 12 . 4000 Roskilde
Tlf. 42 - 36 23 11

HELLERUP
BEGRAVELSER
LIGBRÆNDING

Strandvejen 153
31 62 16 50

Tal med Vagn Fondo,
der er medlem af
Bedemændenes Landsforening

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerindeme
af Den Hellige Lioba

Aftaler træffes gerne
i Deres hjem

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

31 69 86 81
DØGNET RUNDT



Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Flyt med »katolsk orientering«

Husk at skrive »katolsk orientering« på listen, når flytning meldes til postvæsenet. Bladet kommer så fremover til den nye adresse. Det er ikke nødvendigt at melde flytning til redaktionen eller bispesekretariatet, da vi får besked fra postvæsenet. I tilfælde af bladets udeblivelse, kontakt Deres lokale posthus.

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.



DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 42 99 01 58

Ur- og Brillehuset »BALANCEN«

v/KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 66 21 19 20

Det forkalkede hus

Beboerne klager. Der kommer for lidt varmt vand ud af hanerne, og det der kommer er ikke varmt nok.

Det er en velkendt situation i mange større ejendomme.

Guldager har udviklet et nyt anlæg, der med kulsyre effektivt fjerner kalkbelægningen i hele rørsystemet.

Ring og få mere at vide på telefon 42 27 31 00.



guldager electrolyse

Hejrevang 1-3 . 3450 Allerød

Aut.
el-installatør

EL MOGENS LARSEN

Kilen 51, 6200 Aabenraa, 74 62 25 30/62 25 31

Murermester
Bernhardt Christiansen
Solbævej 8, Sabro.
Tlf. 86 94 82 10

Malermester VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Revision - Bogføring - Skat

- den Registrerede Revisor rådgiver



REGISTRERET REVISOR FRÅ
Jørgen Brangstrup
SCT. OLSGADE 10
REVISION 4000 ROSKILDE . 42 35 10 35

Pianostemmer
Bernhard Hauber
31 68 19 59

Nye biskopper i Brasilien hindrer kirkens sociale arbejde

Paris (KIPA) - Brasilianske og franske menneskerettigheds- og Tredje Verdensgrupper har kritiseret paven for udnævnelsen af nye biskopper, der sabote-

rer kirkens sociale arbejde i Brasilien. Kritikken er bragt i den franske avis »La Croix« og undertegnet den franske bevægelse »Frère des Hommes« og

det brasilianske Center for tværfaglig Bistand.

Bremseklods

»Pavestolens retningslinier for kirken i Brasilien virker som en bremseklods mod det tiltrængte sociale fremskridt. Dette er des mere beklageligt, fordi det er kirken, som har skabt grundlaget for bedre levevilkår for den brasilianske befolkning, både i byerne og på landet. Kirken i Brasilien har ikke blot en pastoral, men også en social opgave«, hedder det i kritikken.

På de fattiges side

Organisationerne minder paven om, »at mange præster og lægfolk for længst har valgt de fattiges side. De har ikke tøvet med at modsætte sig myndighederne og ofte været udsat for voldsom undertrykkelse, som pris for deres forsvar af kristne værdier«.

Organisationerne ønsker, at paven giver den brasilianske kirke en orientering, der imødekommer de fattiges interesser.

Helder Camaras livsværk ødelægges

Det er tidligere meddelt, at biskop *Helder Camaras* efterfølger, *José Cardoso Sobrinho*, har lukket de to pastoralseminarer, hvor præster og lægfolk fik samme teologiske og pastorale skoling. For nylig har samme biskop fyret *Justitia et Pax*-kommissionen i Recife uden videre begrundelse.



Fra 7. til 12. november besøgte paven Napoli og omegnen. Alle vegne var der trængsel med syge og handicappede på pavens vej. Han besøgte også AIDS-ramte på hospital. Flere gange dannede paven Mafiaens og Camorras terror. Foto KNA.

Flere unge og kvinder i rådene i Osnabrück

Osnabrück (KNA) - 6.500 mænd og kvinder havde ladet sig opstille som kandidater til valget af halvdel af både menighedsrådene og forvaltningsrådene i bispedømmet Osnabrücks 370 sogne. Valget fandt sted i weekenden 17.-18. november. Efter det tyske valgsystem udskiftes kun halvdelen af rådene ved hvert valg. Især kvinder og unge stillede op. Aldersgrænsen for menighedsråd er 16 år, for forvaltningsråd 18 år.

Af bispedømmets ca. 650.000 katolikker deltog

dog kun 30 procent gennemsnitlig. I det katolske Emsland lå valgdeltagelsen hele 35 procent højere end i typiske diasporaområder som Slesvig-Holsten eller Hamburg, hvor stemmeantallet ikke kom over de 3 procent.

Ifølge referenten for menighedsrådene, *Bernhard Tenberge* har i mange menigheder kvinder for første gang fået plads i forvaltningsrådene, mens i flere menighedsråd kvinder og unge udgør flertallet.

73-årig Cahal Daly ærkebiskop af Armagh og primas for Irland



Cahal Brendan Daly.

Rom (KIPA) - Den 73-årige biskop af Down og Connor, *Cahal Daly* er af paven udnævnt til ærkebiskop af Armagh og primas for hele Irland. Han efterfølger kardinal *Tomas O'Fiaich*, som døde i maj 1990.

Cahal Daly har gang på gang taget offentligt stilling imod terrororganisationen IRA, men ligeledes ustandseligt opfordret de britiske myndigheder at optræde mere besindigt. Gentagne gange har han bebudt regeringen i London dens behandling af Nordirland som koloni

og opfordret den til at gøre en ende på diskrimineringen af katolikker i det sociale og økonomiske liv. Utrættelig har Daly betonet, at borgerkrigen i Nordirland ikke er en religionskrig, men en social konflikt, som den engelske stat selv har skyld i.

Dagligt vidne til borgerkrigen

Cahal Brendan Daly er født i Belfast i 1917 og præsteviet i 1941. I 25 år var han docent i filosofi ved Queens University i Belfast. I 1967 blev han biskop af Ardagh og Clonmacnois i Den irske Republiks hjerte. I 1973 vakte han opsigt med sin bog »Volden i Irland og den kristne samvittighed«. Som biskop af Down og Connor blev han dagligt konfronteret med borgerkrigen, der i løbet af 20 år har krævet 3.000 dødsopfre. Belfast ligger i dette bispedømme.

Hans udnævnelse til ærkebiskop af Armagh er hilst med glæde i brede kirkelige kredse både i Irland og i England.

Vatikan-delegation i Vietnam

Hanoi/Rom (KIPA) - »I en atmosfære af respekt og gensidig forståelse« har en Vatikan-delegation under ledelse af kardinal *Roger Etchegaray*, formand for det pavelige råd *Justitia et Pax*, ført samtaler med ministerpræsident *Do Muoi*, udenrigsminister *Nguyen Co Thach* og indenrigsminister *Mai Chi Tho* i Vietnam. Besøget varede fra 7. til 13. november. Den vietnamesiske regering har erklæret sig villig til at sende en officiel delegation til Pavestolen.

Syv nye biskopper udnævnt for nylig

Anledning til besøget var nyudnævnelsen af syv biskopper, bl.a. i Hanoi og Ho Chi Minh-byen, det tidligere Saigon. Forholdene mellem kirken og den kommunistiske stat har været dårlige og var på

et nulpunkt, da Rom helligkårede 117 vietnamesiske martyrer fra det 18. og 19. århundrede. I skarpe reaktioner kaldte regeringspressen helligkåringen »en forfalskning af Vietnams historie« og »en fornærmelse mod landets ikke-katolikker«.

Sidste drillerier?

De vietnamesiske biskopper havde heller ikke fået udrejsevisum til bi-

spesynoden i oktober 1990, men med en uges forsinkelse fik de lov at deltage alligevel.

5.000 deltog i kardinalens søndagsmesse

Søndag den 11. november fejrede kardinal *Etchegaray* sammen med over 5.000 katolikker hørmessen i Hanois domkirke. Af Vietnams 60 millioner indbyggere er de 4 millioner katolikker.

Bispesynoden valgte 12 nye rådsmedlemmer

Rom (KIPA) - Imellem synoderne, der finder sted hvert tredje år, varetages de lokale bispedømmers kontakt med generalsekretæren *Jan Schotte* af et råd, som også skal forberede den næste synode. Dette råd vælges under selve synoden.

Valgresultatet den 23. oktober blev sådan:

Biskoppernes kandidater

For Europa: Kardinal *Jan-Marie Lustiger*, Paris. Kardinal *Godfried Danneels*, Mechelen/Bryssel. Biskop *Camillo Ruini*, Italien, formand for den italienske bispekonference.

For Amerika:

Kardinal *Lukas Moreira Neves*, San Salvador de Bahia. Kardinal *James Aloisius Hickey*, Washington. Biskop *Dario Castrillon Hoyos*, formand for den latinamerikanske bispekonference.

For Afrika:

Kardinal *Christian Wiyghan Tumi*, Garoua, Kamerun.

Biskop *Laurent Monsengwo Pasinya*, Kisangani, Zaire.

Biskop *John Olorunsfen Onaiyekan*, Ilorin, Nigeria.

For Asien, Australien og Oceanien:

Kardinal *Edward Bede Clancy*, Sidney.

Kardinal *Simon Ignatius Pimenta*, Bombay.

Kardinal *Ricardo J. Vidal Cebrera*, Filippinerne.

Pavens valg af supplerende medlemmer

Paven udpegede tre, som rådet består af 15 medlemmer:

Kardinal *Joseph Ratzinger* fra kurien.

Ærkebiskop *Alexander Todea*, Alba Julia, Rumænien.

Biskop *Henryk Muszynski*, Wloclawek, Polen.



Gasmasker også til nonner

I Israel vokser frygten for at blive indblandet i en krig med Irak, med risikoen for, at Irak bruger giftgas. Alle Jerusalems indbyggere, også disse katolske søstre, har fået en gasmaske. Foto KNA.